Huan Xatzey Tachihuīn
aˈntūn Tzoˈkli San Mateo

Ixnapapnaˈ Jesucristo

Lc. 3.23-38

1 Huāˈmāˈ lista ūˈtzaˈ ixnapapnaˈ
Jesucristo lāˈ xlaˈ ixtāˈnat
David lāˈ nā Abraham.
2 Lāˈ Abraham ixtātaˈ Isaac
ixuanīˈt lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Jacob lāˈ
ūˈtzaˈ ixtātaˈcaˈn Judá lāˈ ixtāˈtimīn.
3 Lāˈ Judá ixtātaˈcaˈn Fares lāˈ Zara
ixuanīˈt lāˈ ixtzīˈtcaˈn ixuanican
Tamar. Lāˈ Fares ixtātaˈ Esrom
ixuanīˈt lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Aram. 4 Lāˈ
Aram ixtātaˈ Aminadab ixuanīˈt
lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Naasón aˈntī ixtātaˈ
Salmón. 5 Lāˈ Salmón ixtātaˈ Booz
ixuanīˈt lāˈ ixtzīˈt Booz ūˈtzaˈ Rahab.
Lāˈ Booz ixtātaˈ Obed ixuanīˈt
lāˈ ixtzīˈt Obed ixuanican Rut. Lāˈ
Obed ixtātaˈ Isaí ixuanīˈt. 6 Lāˈ Isaí
ixtātaˈ huan rey David ixuanīˈt. Lāˈ
huan rey David lāˈ huan puscāt
aˈntī pūˈla ixpuscāt Urías ixuanīˈt,
xlacaˈn xanatātanaˈ Salomón
ixtahuanīˈt.
7 Lāˈ Salomón ixtātaˈ Roboam
ixuanīˈt lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Abías aˈntī
ixtātaˈ Asa. 8 Lāˈ Asa ixtātaˈ Josafat
ixuanīˈt lāˈ Josafat ixtātaˈ Joram lāˈ
ūˈtzaˈ ixtātaˈ Uzías. 9 Lāˈ Uzías ixtātaˈ
Jotam ixuanīˈt lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Acaz
lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Ezequías. 10 Lāˈ
Ezequías ixtātaˈ Manasés ixuanīˈt
lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Amón aˈntī ixtātaˈ
Josías. 11 Lāˈ Josías ixtātaˈcaˈn
Jeconías lāˈ ixtāˈtimīn ixuanīˈt lāˈ
aˈxniˈcaˈ ixcāchīˈcanīˈt lāˈ cālēˈnca
huan israelitas nac tiˈyaˈt aˈnlhā
huanican Babilonia.
12 Lāˈ aˈxniˈcaˈ cālēˈncanīˈttzaˈ
aˈxniˈcaˈ Jeconías ixkaˈlhī ixcaman
Salatiel lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Zorobabel
ixuanīˈt. 13 Lāˈ Zorobabel ixtātaˈ
Abiud ixuanīˈt lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ
Eliaquim aˈntī ixtātaˈ Azor. 14 Lāˈ
Azor ixtātaˈ Sadoc ixuanīˈt lāˈ ūˈtzaˈ
ixtātaˈ Aquim aˈntī ixtātaˈ Eliud.
15 Lāˈ Eliud ixtātaˈ Eleazar ixuanīˈt
lāˈ ūˈtzaˈ ixtātaˈ Matán aˈntī ixtātaˈ
Jacob. 16 Lāˈ Jacob ixtātaˈ ixuanīˈt
huan José aˈntī ixkōluˈ huan María.
Lāˈ María, xlaˈ ixtzīˈt Jesús ixuanīˈt,
ūˈtzaˈ aˈntī huanican huan Cristo.
17 Lāˈ chuntzaˈ ixlīkalhacāujtāˈtiˈ
īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Abraham aˈxniˈcaˈ
tahuīˈlh David. Lāˈ ixlīkalhacāujtāˈtiˈ
īˈxūˈyātāˈnatnaˈ David aˈxniˈcaˈ
ixcālēˈncanīˈt israelitas nac huan
tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Babilonia. Lāˈ
ixlīkalhacāujtāˈtiˈ īˈxūˈyātāˈnatnaˈ
huampala aˈxniˈcaˈ lacatuncuīˈlh
Cristo.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Aˈxniˈcaˈ lacatuncuīˈlh Jesucristo

Lc. 2.1-7

18 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tahuīˈlh
Jesucristo, chuntzaˈ pātleˈkelh.
Ixtzīˈt ixuanican María lāˈ
xlaˈ ixtalacāxlanīˈttzaˈ para
natāˈtapūchahua huan José. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixtalātāˈtahuiˈla
aˈxniˈcaˈ María ixcamalanīˈttzaˈ
lāˈ por ixlīmāpaˈksīn huan
Espíritu Santo. 19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ José
caˈtzīlh que María ixcamalanīˈt,
xlaˈ ixmakxtekcuˈtun. Pero
como tzeyā chiˈxcuˈ ixuanīˈt,
tūˈ ixmālacapūˈcuˈtun na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt
como tūˈ ixmāmāxanīˈcuˈtun.
Xmān tzēˈk ixmakxtekcuˈtun.
20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ José ixpāstacmāˈ
aˈnchī nalīlacāxtlahua, aˈxniˈcaˈ
lakahuānaˈlh lāˈ tasuˈyuniˈlh
kalhatin ángel aˈntī macamilh huan
Māpaˈksīniˈ Dios lāˈ xlaˈ huanilh:
—José, huiˈx aˈntī īˈxūˈyātāˈnat
David, tūˈ catilīmāˈxaˈnaˈ
natāˈtapūchahuaˈyaˈ huan María
como kaˈlhīniˈlh por ixpālacata
huan Espíritu Santo. 21 Nakaˈlhī
ixcaman xachiˈxcuˈ lāˈ nahuiˈlīˈniˈyaˈ
ixtacuīniˈ Jesús. Chuntzaˈ
namāpācuhuīˈcan como xlaˈ
nacāmāpūtaxtū ixtachiˈxcuhuīˈt —
huanilh huan ángel.
22 Lāˈ huāk huāˈmāˈ pātleˈkelh
para natlōkentaxtū aˈntū hualh
huan Māpaˈksīniˈ Dios por
ixpālacata huan aˈctaˈsanaˈ.
Chuntzaˈ tzoˈkli:
23 Huan tzuˈmaˈjāt nakaˈlhīniˈn
lāˈ nakaˈlhī ixcaman lāˈ
namāpācuhuīcan Emanuel,
lāˈ huāˈmāˈ tacuīniˈ huanicuˈtun:
Dios quincātāˈlahuiˈlaniˈ.
24 Lāˈ aˈxniˈcaˈ lakahualh José,
tlahualh ixlīhuāk aˈntū māpaˈksīlh
huan ixángel huan Māpaˈksīniˈ lāˈ
tāˈtapūchahualh María. 25 Pero tūˈ
xaˈmalh hasta aˈxniˈcaˈ xlaˈ tahuīˈlh
īˈskaˈtaˈ ixlīmaksāstiˈ. Lāˈ huiˈlīniˈlh
ixtacuīniˈ Jesús.

Aˈxniˈcaˈ tamilh huan magosnuˈ

2 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Herodes rey
ixuanīˈt nac tiˈyaˈt aˈnlhā
huanican Judea aˈxniˈcaˈ Jesús
lacatuncuīlh aˈntzaˈ. Lacatuncuīlh
huan nac cāˈlacchicniˈ aˈnlhā
huanican Belén. Lāˈ tachāˈlh
magosnuˈ huan nac xcānsipej
aˈnlhā huanican Jerusalén lāˈ
xlacaˈn taminchaˈ na ixtankēn 2 lāˈ
takalhasquiˈnīlh:
—¿Lhachū huīˈ huan ixreycaˈn
israelitas aˈntīn tahuīˈlhtzaˈ?
Quinaˈn iclaktzīˈnīˈtauj lakatin
staˈcu na ixtankēn. Lāˈ ūˈtzaˈ
quincāmāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ palh
tahuīˈlhtzaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ iclīmiujtzaˈ
huāˈtzāˈ para naˈicmācāˈtanīyāuj.
3 Lāˈ aˈxniˈcaˈ kaxmatli
huāˈmāˈ tachihuīn, huan rey
Herodes lej ixpātaˈlamāˈ lāˈ nā
chuntzaˈ ixlīhuākcaˈn xalanīˈn
nac Jerusalén nā ixcāpātaˈlamāˈ.
4 Lāˈ huan rey cāmātaˈsatīnīniˈlh
lāˈ cāmākēstokli ixlīhuākcaˈn
xanapuxcuˈnuˈ sacerdotes israelitas
lāˈ aˈntī tamāsuˈyulh huan ley. Lāˈ
cākalhasquiˈnīca lhachū natahuiˈla
huan Cristo 5 lāˈ takalhtīniˈlh:
—Natahuiˈla nac Belén xalaˈ nac
estado de Judea. Chuntzaˈ tzoˈkli
huan aˈctaˈsanaˈ:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

6 Lā' Belén xala' huan ti'ya't
a'nlhā huanican Judá, a'yuj
lej xati'na'j na ixlaclhni'ca'n
huan municipios nac huā'mā'
ti'ya't, pero līhua'ca' tasqui'nī
como nalacatuncuīyācha'
a'ntza' kalhatin māpa'ksīni'.
Lā' xla' nacāmaktaka'lha
quintachi'xcuhuī't a'ntī
cāhuanican israelitas.
7 Lā' Herodes lakatzē'k
cāmāta'satīnīni'lh huan magosnu' lā'
cākalhasqui'nīlh lhānīn tasu'yulh
huan sta'cu lā' tūyā chi'chini' lā'
tūyā mālhcuyu'. 8 Lā' cāmacā'lh nac
Belén lā' cāhuanilh:
—Capinchipitit lā' nalīhui'lī'yā'tit
naputzayā'tit huan ska'ta'.
Lā' a'xni'ca' nakaksā'tit,
naquilāmāca'tzīnīyāuj para que quit
nā tzē na'ica'n na'icmācā'tanī —
chuntza' cāhuanilh Herodes.
9 Lā' a'xni'ca' cātā'chihuīna'nkō'lh
huan rey, ta'a'lh huan magosnu'.
Lā' huan sta'cu a'ntū ixtalaktzī'nī't
ixtankēn, ū'tza' cāpū'lani'lh lā'
cāmāsu'ni'lh huan tej hasta lhā
tāyalh tālhmā'n a'nlhā ixuī' huan
ska'ta'.
10 Lā' a'xni'ca' huan magosnu'
talaktzī'lh a'nchī tāyalh huan
sta'cu, lej tapāxuhualh xlaca'n. 11 Lā'
a'xni'ca' tatanūlh huan nac chic,
talaktzī'lh huan ska'ta' lā' María
a'ntī ixtzī't. Lā' tatatzokostani'lh lā'
tataquilhpūtani'lh lā' tamācā'tanīlh
huan ska'ta'. Lā' tamakxcutli
huan a'ntū ixtalē'ni' lā' ta'a'ksajli
oro lā' pūm lā' perfume a'ntū
huanican mirra. 12 Lā' ā'calīstān
tataspi'tchokolh por ā'kantin
tej como ixtalakahuāna'nī't lā'
chuntza' cālīmāca'tzīnīca que
tū' catatētaxtulh a'ntza' na ixchic
Herodes.

A'xni'ca' tatzā'lalh nac Egipto

13 A'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan
magosnu', José lakahuāna'lh lā'
tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntū
macamilh huan Māpa'ksīni' Dios.
Lā' huan ángel huanilh:
—Catāqui'. Cacālī'pi huan ska'ta'
lā' ixtzī't lā' catzā'la'tit nac huan
país a'nlhā huanican Egipto. A'ntza'
natachokoyā'tit hasta a'xni'ca'
na'icmāca'tzīnīyāni' porque huan
Herodes, xla' naputza huan ska'ta'
como maknīcu'tun.
14 Lā' José tāquī'lh a'xni'ca'
tzī'sacus ixuanī't lā' a'lh. Cālē'lh
huan ska'ta' lā' ixtzī't. Ta'a'lh huan
nac ti'ya't a'nlhā huanican Egipto.
15 A'ntza' tatachokolh hasta a'xni'ca'
nīlh huan Herodes. Huā'mā'
pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū
huan Māpa'ksīni' Dios ixuanī't
por ixpālacata huan a'cta'sana'.
Chuntza' hualh: "Ixuī' nac Egipto
qui'O'kxa' lā' icmāta'sīlh".

Herodes ixcāmāmaknīnīni'n huan camana'

16 Lā' a'xni'ca' Herodes ca'tzīlh
palh ixta'a'kxokonī't huan magosnu',
xla' lej a'kchā'lh. Lā' māpa'ksīni'lh
que cacāmaknīca huan lakska'tā'n
a'ntī xachi'xcu'. Cāmāmaknīnīni'lh
ixlīhuākca'n huan camana'
xachi'xcu' xalanī'n nac Belén
lā' ixlīka'tla' huan cālacchicni'.
Cāmāmaknīnīni'lh ixlīhuākca'n
a'ntīn tūna'j ixtaka'lhī lakatu'
cā'ta. Chuntza' māpa'ksīlh como
ixtlahuanī'ttza' hua'chi lakatu' cā'ta
desde a'xni'ca' ixlacatuncuīnī't

huan skaˈtaˈ chu aˈnchī tahualh
huan magosnuˈ. 17 Chuntzaˈ
tlōkentaxtūlh aˈntū tzoˈkli huan
aˈctaˈsanaˈ aˈntī ixuanican Jeremías.
Chuntzaˈ tzoˈkli:

18 Kaxmatcan aˈnchī calhuancan
huan nac cāˈlacchicniˈ aˈnlhā
huanican Ramá lāˈ lej
taˈsacan.
Raquel ūˈtzaˈ aˈntī calhuamāˈ
ixpālacata ixcamanaˈ.
Lāˈ tūla mākoˈxamixīcan como
ixtanīnīˈttzaˈ.

Chuntzaˈ tzoˈkli.
19 Pero aˈxniˈcaˈ ixnīnīˈttzaˈ huan
Herodes, José lakahuānaˈmpā
aˈnlhā ixuīˈ nac Egipto. Lāˈ
tasuˈyuniˈlh kalhatin ángel aˈntī
macamilh huan Māpaˈksīniˈ Dios lāˈ
huanilh:
20 —Catāquiˈ lāˈ cacālīˈpi huan
skaˈtaˈ lāˈ ixtzīˈt. Lāˈ cataspiˈttit
huan nac tiˈyaˈt aˈnlhā huanican
Israel porque tanīlhtzaˈ xlacaˈn aˈntī
ixtamaknīcuˈtun huan skaˈtaˈ —
hualh huan ángel.
21 Lāˈ José tāquīˈlh lāˈ aˈlh lāˈ
cālēˈlh huan skaˈtaˈ lāˈ ixtzīˈt
hasta nac Israel. 22 Pero Arquelao
aˈntī ixlaktapalh ixtātaˈ Herodes
ixuanīˈt lāˈ ixmāpaˈksīniˈmāˈ aˈnlhā
huanican Judea. Lāˈ aˈxniˈcaˈ José
caˈtzīlh huāˈmāˈ, ixjicuaˈn lāˈ tūˈ
ixaˈncuˈtun aˈntzaˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
lakahuānaˈmpā, mācaˈtzīnīca aˈnlhā
ixtaˈaˈlh lāˈ ūˈtzaˈ talīˈaˈlh huan nac
tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Galilea. 23 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tachāˈlh aˈntzaˈ nac Galilea,
taˈaˈlh huan nac cāˈlacchicniˈ
aˈnlhā huanican Nazaret para
natalatahuiˈla. Chuntzaˈ pātleˈkelh
para natlōkentaxtū aˈntū tahualh
huan aˈctaˈsanaˈnīˈn. Tahualh:
“Jesús namāpācuhuīcan nazareno”.

Juan huan Māˈkpaxīniˈ aˈctaˈsanaˈlh nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt

Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

3 Lāˈ huanmāˈna quilhtamacuj
milh nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt nac Judea huan Juan aˈntī
ixmāˈkpaxīniˈn. Ixaˈctaˈsanaˈmāˈ 2 lāˈ
ixcāhuani huan tachiˈxcuhuīˈt:
—Caxtāpalīˈtit mintapāstacnaˈcaˈn
lāˈ camakxtektit mintalaclēˈiˈcaˈn
porque tapajtzūmāˈ aˈxniˈcaˈ
Dios nacāmāpaˈksīkōˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt.
3 Lāˈ huan aˈctaˈsanaˈ Isaías
tzoˈkli aˈnchī huan tachiˈxcuhuīˈt
nataxtāpalī ixtapāstacnaˈcaˈn
lāˈ natakalhlakaˈīˈ. Lāˈ tzoˈkli
ixpālacata huāˈmāˈ Juan aˈnlhā
huan chuntzaˈ:

Aˈntzaˈ aˈnlhā cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt, nakaxmatcan catīhuā
aˈntī palhaˈ nachihuīnaˈn
lāˈ nahuan: “Cacāxtlahuaˈtit
huan tej como mimāˈ
huan Māpaˈksīniˈ. Stuˈnc
camālakstuˈnctit huan tej”.

4 Lāˈ ixluˈxuˈ huāˈmāˈ Juan
līcāxtlahualh ixchiˈxit camello
lāˈ ixlīchīˈcan de koˈxkaˈ ixuanīˈt.
Lāˈ xlaˈ ixuaˈ huiˈquiˈlīˈt lāˈ
taˈxcāt xalaˈ nac cāˈquiˈhuīˈn.
5 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
nac xcānsipej Jerusalén tamilh
takaxmata. Lāˈ nā lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn chu
xalhā huan nac estado de Judea
lāˈ xalanīˈn pajtzu huan pūxka
Jordán nā tamilh takaxmata. 6 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tatakoˈxaspiˈtniˈlh Dios

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtalaclē'i'ca'n, Juan cāmā'kpaxīlh
kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.
7 Lā' lhūhua' fariseosnu' lā'
ixsacerdotes israelitas tamilh
ta'a'kpaxa. Lā' a'xni'ca' Juan
cālaktzī'lh, xla' cāhuanilh:
—¡Ca'tzanca'tzīyā'tit hui'xina'n!
¿Tichū cāmāca'tzīnīni' hui'xina'n
que ixtzā'la'ni'tit huan ixtā'kcha
Dios a'ntū mimā'? 8 Catlahua'tit
a'ntūn tzey para que natasu'yu
palh stu'ncua' xtāpalīnī'ta'ntittza'
mintapāstacna'ca'n. 9 Lā' tū'
cahuantit mē'cstuca'n: "Quina'n
ī'xū'yātā'natna' Abraham. U'tza'
iclīpāhuanāuj lā' tū' icjicua'ni'yāuj
ixtā'kcha Dios". Hui'xina'n
tū' chuntza' ixua'ntit. Quit
iccāhuaniyāni' que Dios tzē
nacāxtāpalī huā'mā' chihuixni' lā'
natala ī'xū'yātā'natna' Abraham.
10 Hua'chilh xacacanī'ttza' huan
ā'chaj lā' natzucucan natancā'can
huan qui'hui'. Lā' chuxatūya qui'hui'
a'ntūn tū' māstā' ixtō'ca't xatzey,
ū'tza' natancā'can lā' nalhcuyucan.
Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū'
tatasu'yu palh takalhlaka'ī',
xlaca'n hua'chi huan qui'hui'
a'ntūn tū' tō'ca'. 11 Lā' stu'ncua'
quit iccālīmā'kpaxīyāni' con
xcān. Lā' ū'tza' nalītasu'yu a'nchī
līlakaputzayā'tit ixpālacata huan
talaclē'i' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit.
Huan a'ntī namin ā'calīstān,
xla' makapitzīn de hui'xina'n
nacātalīmā'kpaxīyāni' huan Espíritu
Santo lā' ā'makapitzīn huampala
con macscut. Xla' ā'līhua'ca'
māpa'ksīni'n que quit. Quit tūla
icmālacastuca xla'. Ixtasācua'
a'ntī naxcuta ixuarachi līhua'ca'
tasqui'nī que quit. 12 Xla' hua'chi
kalhatin chi'xcu' a'ntī chi'panī'ttza'
ixpūmālakosūn lā' nalacsu'nu huan
trigo a'ntū lītlahuacan harina.
Huan xati'ni' trigo namānū a'nlhā
māquī'can, pero huan xapa'lhma'
nalhcuyu huan nac macscut a'ntūn
tūla catimāmixīlh —cāhuanilh
Juan.

Mā'kpaxīca Jesús

Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22

13 Lā' ā'calīstān Jesús taxtulh de
huan estado de Galilea lā' lakchā'lh
Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā' na
ixquilhtūn huan pūxka Jordán.
Jesús milh a'kpaxa. 14 Pū'la Juan tū'
ixmā'kpaxīcu'tun Jesús lā' huanilh:
—Quit icmaclacasqui'n que
hui'x ixquimā'kpaxi'. Hui'x
tū' maclacasqui'na' quit
na'icmā'kpaxīyāni'.
15 Pero Jesús kalhtīlh:
—Chuhua'j calalh chu
a'nchī icsqui'ni'yāni' porque
quincāminīni'yāni' lā' chuntza'
natlahuakō'yāuj a'ntū Dios
māpa'ksīlh.
Lā' Juan a'kahuāna'ni'lh.
16 Lā' Jesús, a'xni'ca' mā'kpaxīca,
tacutli huan nac xcān. Lā' chu
līmaktin talaquī'lh huan a'kapūn lā'
Jesús laktzī'lh huan Espíritu Santo.
Lā' ixtasu'yu hua'chi tantzasnān. Lā'
yujchi ixlakstu'nc a'nlhā ixyā Jesús.
17 Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn
nac a'kapūn lā' hualh:
—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej
icpāxquī' lā' lej quimakapāxuhua.

Huan ko'ti'ti' līlaktzī'ncu'tulh Jesús

Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13

4 Lā' tuncan huan Espíritu
Santo lē'lh Jesús huan nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt para que huan
koˈtiˈtiˈ nalīlaktzīˈn a ver palh tzē
ixtlajalh Jesús.
2 Lāˈ aˈntzaˈ tuˈpuˈxam chiˈchiniˈ
Jesús tūˈ huāˈyalh tintacuj lāˈ
tintascac. Lāˈ lejtzaˈ ixtziˈncsa. 3 Lāˈ
huan koˈtiˈtiˈ laktapajtzūlh Jesús lāˈ
huanilh:
—Palh huiˈx ixOˈkxaˈ Dios,
cacāmāpaˈksiˈ huāˈ tamāˈna
chihuixniˈ catalalh pāntzi.
4 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios: "Tūˈ xmān pāntzi
catipūlatāˈkchokoca nac
huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj.
Ixlīhuāk aˈntū Dios huan, ūˈtzaˈ
aˈntū quincālīmaxquīˈyāniˈ
quinquilhtamacujcaˈn".
5 Tuncan huan koˈtiˈtiˈ lēˈlh Jesús
huan nac Jerusalén aˈnlhā nā
māpācuhuīcan huan xcānsipej santo.
Lāˈ huiˈlīca tālhmāˈn na ixaˈkstīn
huan xakaˈtlaˈ lītokpān 6 lāˈ huanica:
—Palh huiˈx ixOˈkxaˈ Dios,
cataˈnchi como tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:

Dios nacāmāpaˈksī ixángeles
que natamaktakaˈlhāniˈ.
Natamāˈkaquīˈyāniˈ para que
tūˈ natakāhuīˈyaˈ nīn kantin
mintojon nac chihuix.

7 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Nā chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios: "Tūˈ tilīlaktzīˈnaˈ
huan Māpaˈksīniˈ Dios".
8 Lāˈ huan koˈtiˈtiˈ lēˈmpā nac
lakatin kēstīn aˈnlhā lej tālhmāˈn.
Lāˈ aˈntzaˈ māsuˈniˈkōˈlh chu xalhā
aˈnlhā cāmāpaˈksīcan xalanīˈn
huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj lāˈ aˈnchī
lej tzēhuanīˈt ixuanīˈt. 9 Lāˈ huan
koˈtiˈtiˈ huanilh:
—Huāk huāˈmāˈ naˈicmaxquīˈyāniˈ
xmān naquintatzokostaniˈyaˈ lāˈ
naquimācāˈtanīˈyaˈ —huanica Jesús.
10 Lāˈ Jesús kalhtīniˈlh:
—Catapānuˈ, koˈtiˈtiˈ, porque
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios: "Natatzokostaniˈyaˈ lāˈ
namācāˈtanīˈyaˈ miMāpaˈksīniˈ Dios
lāˈ natlahuaˈyaˈ xmān aˈntū xlaˈ
lacasquiˈn".
11 Lāˈ tuncan huan koˈtiˈtiˈ
aˈkxtekuiˈlīlh. Lāˈ makapitzīn
ángeles tamilh lāˈ tamaktakaˈlhli
Jesús.

Jesús lītzuculh ixlītlōt nac estado de Galilea

Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15

12 Lāˈ Jesús aˈxniˈcaˈ mācaˈtzīnīca
aˈnchī ixchīˈcanīˈt Juan, tuncan
aˈlh nac estado de Galilea 13 lāˈ tūˈ
tachokolh nac Nazaret. Aˈlh tahuiˈla
huan nac cāˈlacchicniˈ Capernaum
pajtzu na ixquilhtūn huan xcān. Lāˈ
nā huāˈmāˈ tiˈyaˈt ixmāpācuhuīcan
ixtiˈyaˈtcaˈn Zabulón lāˈ Neftalí.
14 Huāˈmāˈ pātleˈkelh para
natlōkentaxtū aˈntū tzoˈkli huan
profeta Isaías na ixtachihuīn Dios.
Chuntzaˈ tzoˈkli:

15 Huan tiˈyaˈt aˈnlhā
māpācuhuīcan Zabulón lāˈ
aˈnlhā māpācuhuīcan Neftalí,
aˈntzaˈ tētaxtu huan tej aˈntū
aˈn hasta nac mar.
Lāˈ nā aˈntzaˈ tintacut huan
pūxka Jordán nac estado
de Galilea aˈnlhā tahuiˈlānaˈ
huan aˈntīn tūˈ israelitas.
16 Huan tachiˈxcuhuīˈt huaˈchilh
ixtahuiˈlānaˈ aˈnlhā cāˈpucsuaˈ
lāˈ chuhuaˈj talaktzīˈlh huan
kaˈtlaˈ pūmaksko.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāꞌ xlacaꞌn aꞌntī huaꞌchilh
ixtanīmāꞌna lāꞌ huāk lej
cāꞌskēꞌk ixtahuanīꞌt.
Lāꞌ chuhuaꞌj talaktzīꞌlh aꞌnchī
lej xkaka.
Chuntzaꞌ tzoꞌkli Isaías.
17 Lāꞌ tuncan Jesús tzuculh
aꞌctaꞌsanaꞌntāꞌkchoko lāꞌ hualh:
—Calīlakaputzaꞌtit ixpālacata
huan talaclēꞌiꞌ aꞌntūn
tlahuanīꞌtaꞌntit lāꞌ caxtāpalīꞌtit
mintapāstacnaꞌcaꞌn porque
tapajtzūmāꞌtzaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
Dios nacāmāpaꞌksīkōꞌ huan
tachiꞌxcuhuīꞌt.

Jesús cāmātaꞌsīlh kalhatāꞌtiꞌ squīꞌtīꞌniꞌnīꞌn

Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11

18 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús ixlatlāꞌhuan
na ixquilhtūn xakaꞌtlaꞌ xcān
aꞌntū huanican Lago de Galilea,
cālaktzīꞌlh kalhatuꞌ chiꞌxcuhuīꞌn
aꞌntī lītāꞌtimīn ixtahuanīꞌt. Kalhatin
Simón ixuanican lāꞌ ixlītāpātuꞌ
ixtacuīniꞌ Pedro. Huan āꞌkalhatin
Andrés ixuanican. Xlacaꞌn
squīꞌtīꞌniꞌnīꞌn ixtahuanīꞌt lāꞌ
ixtamojōmāꞌna ixpūxuākna'caꞌn nac
xcān. 19 Tuncan Jesús cāhuanilh:
—Caquilāstālaniꞌuj lāꞌ
naꞌiccāmāsuꞌniꞌyāniꞌ aꞌnchī
nacālīmākalhlakaꞌīꞌnīꞌyāꞌtit
tachiꞌxcuhuīꞌt ixtachihuīn Dios.
20 Chu tuncan tamakxtekli
ixpūxuāknaꞌcaꞌn lāꞌ tatāꞌaꞌlh Jesús.
21 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ aꞌlh āꞌlacatin,
cālaktzīꞌlh āꞌkalhatuꞌ huampala
lītāꞌtimīn. Xlacaꞌn ixoꞌkxaꞌn
Zebedeo ixtahuanīꞌt lāꞌ ixtacuīniꞌ
kalhatin Jacobo lāꞌ āꞌkalhatin Juan.
Ixtatāꞌhuiꞌlānaꞌ ixtātaꞌcaꞌn huan
nac barco lāꞌ ixtalacachīꞌmāꞌna
ixpūxuāknaꞌcaꞌn. Lāꞌ Jesús
cāmātaꞌsīlh. 22 Lāꞌ chu līmaktin
xlacaꞌn tatacutli huan nac barco
lāꞌ taꞌaꞌkxtekuiꞌlīlh ixtātaꞌcaꞌn lāꞌ
taꞌaꞌlh tastālaniꞌlh Jesús.

Jesús cāmāsuꞌniꞌlh lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt

Lc. 6.17-19

23 Lāꞌ Jesús ixtlāꞌhuantēlha chu
xalhā nac estado de Galilea lāꞌ
ixcāmāsuꞌniꞌmāꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt
na ixlītokpāncaꞌn israelitas
nac lakatunuꞌ cāꞌlacchicniꞌ.
Ixcāmāsuꞌniꞌmāꞌ aꞌnchī nala
aꞌnlhā Dios māpaꞌksīniꞌn lāꞌ
ixcāmātzeyīmāꞌ ixlīhuākcaꞌn
huan tāpālhūhuaꞌ taꞌjatat aꞌntū
ixcāpasanīꞌt tachiꞌxcuhuīꞌt.
24 Chuxalhā nac huan tiꞌyaꞌt aꞌnlhā
huanican Siria cāmācaꞌtzīnīca
ixpālacata Jesús. Lāꞌ cālīminiꞌca
ixlīhuākcaꞌn huan īꞌtzacaꞌnīꞌn.
Cālīminiꞌca aꞌntī ixtapātīmāꞌna
chuxatūya taꞌjatat lāꞌ chuxatūya
tacaꞌtzāt. Lāꞌ cālīminiꞌca aꞌntī
ixtakaꞌlhī huan tlajanaꞌnīꞌn lāꞌ
huan aꞌntī ixtaxtacnānī lāꞌ huan
aꞌntī ixtalūꞌntūꞌlanīꞌt. Lāꞌ Jesús
cāmātzeyīkōꞌlh. 25 Lāꞌ līlhūhuaꞌ
xalanīꞌn nac estado de Galilea
tastālaniꞌlh lāꞌ nā xalanīꞌn nac huan
cāꞌlacchicniꞌ Decápolis lāꞌ Jerusalén.
Lāꞌ nā tastālaniꞌlh xalanīꞌn nac
estado de Judea lāꞌ xalanīꞌn nac
huan tiꞌyaꞌt tintacut huan pūxka
Jordán.

Jesús aꞌctaꞌsanaꞌlh huan nac tiꞌnaꞌj kēstīn

5 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús cālaktzīꞌlh
aꞌnchī tamilh lhūhuaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt, xlaꞌ tāꞌcxtulh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan nac ti'na'j kēstīn lā' a'ntza'
tahui'lalh. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n
tuncan talītamacxti'li'lh. 2 Lā' Jesús
tzuculh cāmāsu'ni'.

Huan a'ntī stu'ncua' tapāxuhua

Lc. 6.20-23

Lā' chuntza' Jesús cāhuanilh:
3 —Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
palh u'cxca'tzīyā'tit que tū' tzey
hui'xina'n lā' lej tzey a'nchī Dios
cālakalhu'manāni' a'yuj tū' tzey
hui'xina'n. Nalīpāxuhua'yā'tit
porque Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.
4 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n palh
lakaputza'yā'tit ixpālacata huan
mintalaclē'i'ca'n o ixpālacata
chuxatū catūhuā porque Dios
nacāmāko'xamāka'tlī'yāni'.
5 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntīn tū' līka'tla'jca'tzīyā'tit nīn
tuntū' porque ixlīhuāk huan ti'ya't
milaca'n nahuan.
6 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī lej lacuan lacu'tunā'tit na
ixlacapūn Dios hua'chi huan
a'ntī tzi'ncsa putza ixtahua'. Dios
nacāmaktāyayāni' lā' chuntza' lej
lacuan nala'yā'tit.
7 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī
cālakalhu'manā'tit ā'makapitzīn
porque nā Dios nacālakalhu'manāni'.
8 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntī
xmān lakatin mintapāstacna'ca'n lā'
ū'tza' a'nchī nalīmakapāxuhua'yā'tit
Dios. Nalīpāxuhua'yā'tit porque nac
a'kapūn nalaktzī'nā'tit Dios calacan.
9 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī cāmāko'xamixī'yā'tit
tachi'xcuhuī't a'ntīn talā'a'kchā'ni'.
Nalīpāxuhua'yā'tit porque
nacātamā'pācuhuī'yāni' ixcamana'
Dios.
10 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'yuj
pātīni'mpā'na'ntit xmān porque
tlahua'pā'na'ntit ixtapuhuān Dios.
Nalīpāxuhua'yā'tit porque Dios
cāmāpa'ksīmā'ni'.
11 'Ka'lhī'yā'tit a'ntū
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'xni'ca' tachi'xcuhuī't
cātalakapalayāni' lā'
cātamātakāhuī'yāni' lā' lej
cātalē'ksa'nīni'nāni' tāpālhūhua'
a'ntūn tū' stu'ncua'. Capāxuhua'tit
a'xni'ca' cātatlahuani'yāni' chuntza'
xmān porque quilāstālani'uj. 12 Lej
capāxuhua'tit como nac a'kapūn
māquī'canī't a'ntū mila'ca'n nala
lā' ū'tza' lej lhūhua' ixtapalh. Nā
chu a'cxtim cāmāpātīnīca huan
ixa'cta'sana'nī'n Dios xalanī'n
makāntza'.

Huan matzat lā' huan pūmaksko

Mr. 9.50; Lc. 14.34-35

13 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n hui'lā'na'ntit
nac huā'mā' quilhtamacuj
para nacāmāsuni'yā'tit huan
tachi'xcuhuī't a'nchī tzey natala.
U'tza' hua'chi matzat a'ntū
lītlahuacan quinī't para que tzey
nala lā' tū' napu'csan. Palh huan
matzat tū'tza' ka'lhī ixlīsko'ko'
tūlatza' catimāsko'kō'palaca.
Tū'tza' tzey para nīn tuntū'. Xmān
namaka'ncan lā' nalacchi'ntacan.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

14 ’Nā huiˈxinaˈn huiˈlāˈnaˈntit
nac huāˈmāˈ quilhtamacuj para
nacāmāscaˈtīyāˈtit tachiˈxcuhuīˈt
aˈnchī natalīlatāˈkchoko. Huiˈxinaˈn
huaˈchi pūmaksko aˈntū māxkakē
huan nac cāˈquilhtamacuj. Lakatin
xcānsipej tālhmāˈn huan nac kēstīn
tūˈ catimātzēˈkca. 15 Lāˈ nīn tūˈ
catimāquilhtīca huan pūmaksko
lāˈ tuncan nalēˈkchocan lakatin
chāˈxta. Más tzey māˈcaˈcan
tālhmāˈn lāˈ chuntzaˈ tzē
nacāmāxkakē ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tatanūmāˈna huan nac
chic. 16 Chuntzaˈ huiˈxinaˈn
xaˈnca nalatāˈkchokoyāˈtit na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt
para que xlacaˈn natamācāˈtanī
quinTātaˈcaˈn nac aˈkapūn
ixpālacata huan xatzey aˈntū
tlahuaˈpāˈnaˈntit.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata huan ley

17 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tūˈ capuhuaˈntit palh
icminīˈt naˈicmāpānū huan ley
aˈntū maxquīˈca Moisés nīn
aˈntūn tatzoˈkli huan profetas.
Tūˈ chuntzaˈ ictitlahualh. Quit
iccāmāsuˈniˈcuˈtunāniˈ aˈnchī
natlōkentaxtūyāˈtit. 18 Stuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ que līhuan
tahuiˈlānaˈcus huan aˈkapūn
lāˈ huan tiˈyaˈt, tūˈ catixapaca
nīn macstiˈnaˈj huan ley. Tūˈ
catixapaca nīn tuntūˈ aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj natlōkentaxtūkōˈcan ixlīhuāk
aˈntū napātleˈke. 19 Chuntzaˈ palh
catīhuā namākēnū macstiˈnaˈj aˈntū
māpaˈksī huan ley como puhuan
que tūˈ lej tasquiˈnī, xlaˈ nala
xastancu aˈnlhā Dios māpaˈksīkōˈ
ixlīhuāk. Lāˈ palh chuxatī aˈntī
nacāmāsuˈniˈ āˈmakapitzīn que
tzē natamākēnū lakatin ley como
tūˈ tasquiˈnī, nā xlaˈ nala xastancu
aˈnlhā Dios māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk.
Lāˈ palh catīhuā naˈaˈkahuānaˈniˈ
huan ley lāˈ nā nacāmāsuˈniˈ
āˈmakapitzīn aˈnchī xlacaˈn
nataˈaˈkahuānaˈniˈ, xlaˈ lej tasquiˈnī
aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn nac
aˈkapūn. 20 Chuntzaˈ iccāhuaniyāniˈ
que maclacasquiˈn natlahuaˈyāˈtit
aˈntū stuˈncuaˈ ixtapuhuān
Dios. Lāˈ palh tūˈ tasuˈyu que
cāˈaˈkapalhkāˈyāˈtit aˈnchī ixlītzey
huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan
ley lāˈ huan fariseosnuˈ, huiˈxinaˈn
tūˈ catitanūˈtit aˈnlhā Dios
māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata huan tāˈkcha

Lc. 12.57-59

21 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Huiˈxinaˈn kaxpaˈtnīˈtaˈntittzaˈ
aˈnchī cāhuanica xalanīˈn
makāntzaˈ: “Tūˈ catimaˈknīˈniˈ. Lāˈ
palh catīhuā aˈntī namaknīniˈn
nalīyāhuacan lāˈ xlaˈ namāpala
con Dios”. 22 Lāˈ quit iccāhuaniyāniˈ
que palh catīhuā naˈaˈkchāˈniˈ
āˈchāˈtin, nalīyāhuacan. Lāˈ xlaˈ
namāpala con Dios. Lāˈ catīhuā
aˈntī nalakapala āˈkalhatin nā xlaˈ
namāpala con Dios. Lāˈ catīhuā
aˈntī namacapulhca āˈkalhatin
lāˈ nahuani: “Idiota”, xlaˈ tzē
nalhcuyucan nac pūpātīn.
23 ’Chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ līˈpimpāˈt
aˈntū naˈaˈksajuīˈyaˈ Dios
lāˈ palh napāstaca aˈnchī
tlahuaniˈnīˈtaˈ aˈntūn tūˈ tzey
āˈkalhatin, 24 namakxtekaˈchi nac
pūmacamāstāˈn huan lēˈksajnaˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Pūˈla napinaˈ namākoˈxamiˈxīˈyaˈ
huan āˈkalhatin lāˈ āˈcalīstān
nataspiˈtaˈ para naˈaˈksajuīˈyaˈ aˈntū
ixlīˈpimpāˈt.
25 ’Lāˈ palh catīhuā mālacapūˈyāniˈ
lāˈ lēˈncuˈtunāniˈ nac pūchihuīn,
lej tzey palh palaj nalacāxlaˈyāˈtit
līhuancus pimpāˈnaˈntit nac tej.
Lāˈ palh tūˈ chuntzaˈ natlahuaˈyaˈ,
aˈxniˈcaˈ mintuˈcaˈn nachipināˈtittzaˈ,
nalēˈnāniˈ na ixlacapūn huan juez.
Lāˈ ūˈtzaˈ nacāmacamaxquīˈyāniˈ
policía lāˈ xlacaˈn natachīˈyāniˈ
lāˈ natamānūyāniˈ nac pūlāchīˈn.
26 Icuaniyāniˈ que tūˈ nataxtuyāchi
hasta aˈxniˈcaˈ namāpalakōˈyaˈ
ixlīhuāk huan tumīn.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata makpuscātīniˈncan

27 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Huiˈxinaˈn kaxpaˈtnīˈtaˈntittzaˈ
aˈnchī ixuancan pūˈla: "Tūˈ
catimakpuscātīniˈ". 28 Lāˈ quit
iccāhuaniyāniˈ que chuxatī aˈntī
lej nalaktzīˈn kalhatin puscāt para
napuhuan que natāˈlhtatacuˈtun,
ūˈtzaˈ chu aˈcxtim huaˈchilh
ixtāˈlhtatanīˈttzaˈ como chuntzaˈ
pāstacnaˈlh.
29 ’Palh milakastapun xalaˈ
milacacānaˈj nalaktzīˈn catīhuaˈ lāˈ
ūˈtzaˈ nalīmātlahuīyāniˈ talaclēˈiˈ,
namaxtuyaˈ lāˈ namakaˈnaˈ. Tūˈ
tzey palh napinaˈ nac pūpātin
ixpālacata milakastapun. Más
tzey īˈsputniˈniˈ milakastapun lāˈ
namāpūtaxtūcaˈnaˈ. 30 Lāˈ palh
mimacacānaˈj natlahua talaclēˈiˈ,
cacāˈtēˈt lāˈ camaˈkaˈ. Tūˈ tzey palh
napinaˈ nac pūpātīn ixpālacata
mimacan. Más tzey īˈsputniˈniˈ
mimacan lāˈ namāpūtaxtūcaˈnaˈ.

Jesús cāmāsuˈniˈlh ixpālacata makxtekcan huan puscāt

Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18

31 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Nā pūˈla ixuancan: "Catīhuā
aˈntī namakxteka ixpuscāt
maclacasquiˈn naxapa huan nac
registro". 32 Lāˈ quit iccāhuaniyāniˈ
que aˈxniˈcaˈ naxapacan huan nac
registro lāˈ palh huan puscāt tūˈ
kaˈlhī ixtatāˈchihuīn, ūˈtzaˈ tūˈ tzey.
Chuntzaˈ mātlahuī makchiˈxcunuˈn
huan puscāt aˈxniˈcaˈ
natapūchahuapala. Lāˈ huan chiˈxcuˈ
aˈntī natāˈtapūchahua huanmāˈ
puscāt, xlaˈ namakpuscātīniˈn.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈnchī tahuan que lej stuˈncuaˈ aˈntūn tahuan

33 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpaˈtnīˈtaˈntittzaˈ aˈnchī
ixcāhuanican xalanīˈn makāntzaˈ:
"Aˈxniˈcaˈ lej stuˈncuaˈ huaˈnaˈ para
nalacāxtlahuaˈyaˈ huan catūhuā,
Dios laktzīˈmāˈniˈ lāˈ tasquiˈnī
natlōkentaxtūyaˈ". 34 Pero quit
iccāhuaniyāniˈ que tūˈ catihuaˈntit:
"Por Dios", ixpālacata āˈcatūhuā.
Makapitzīn tahuan: "Por los cielos",
aˈxniˈcaˈ talacāxtlahua catūhuā.
Chuntzaˈ tūˈ tzey como huan
aˈkapūn, ūˈtzaˈ aˈnlhā Dios huīˈ.
35 Lāˈ āˈmakapitzīn tahuan: "Por
la tierra". Chuntzaˈ tūˈ tzey como
huan tiˈyaˈt huaˈchilh aˈnlhā Dios
cāmājaxī ixtojon. Lāˈ āˈmakapitzīn
huampala tahuan: "Por Jerusalén".
Chuntzaˈ tūˈ tzey como Jerusalén
ūˈtzaˈ ixāˈlacchicniˈ huan Rey
más xakaˈtlaˈ. 36 Lāˈ āˈmakapitzīn
huampala tahuan: "Por mi

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cabeza”. Chuntzaˈ tūˈ tzey como
xmān Dios caˈtzi lhānīn napuˈn
ixmūsasatcaˈn. 37 Stuˈncuaˈ calalh
aˈxniˈcaˈ nahuaˈnāˈtit “uˈhuē” o
“tūˈ”. Lāˈ chuntzaˈ tūˈ maclacasquiˈn
nahuaˈnāˈtit āˈcatūhuā huampala.
Huan tamāˈna āˈmakapitzīn
tachihuīn nacāquilhtaxtuyāniˈ
ixpālacata huan koˈtiˈtiˈ.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈntīn tapalānaˈniˈ

Lc. 6.29-30

38 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Huiˈxinaˈn kaxpaˈtnīˈtaˈntittzaˈ
aˈnchī pūˈla ixuancan: “Palh
namātakāhuīˈyaˈ ixlakastapun
āˈchāˈtin, nalīmāpalaˈyaˈ
milakastapun. Lāˈ nalīmāpalaˈyaˈ
mintatzan ixtatzan āˈkalhatin
aˈntū māyujūˈniˈ”. 39 Lāˈ quit
iccāhuaniyāniˈ: Tūˈ catitapalānaˈniˈlh
huan aˈntīn tlahuaniˈnīˈtaˈniˈ aˈntūn
tūˈ tzey. Palh catīhuā ixlacalaˈsniˈ
mimpāxtūcānaˈj, natamakxtekaˈ
nalacalaˈsāniˈ mimpāxtūxuc. 40 Lāˈ
palh catīhuā ixmālacapūˈniˈ lāˈ
namaklhtīcuˈtunāniˈ mincamisa, nā
natamakxtekaˈ nalēˈn mintakēnuˈ.
41 Lāˈ palh catīhuā ixsāmācuˈquīˈniˈ
ixmaleta lakatin kilómetro,
nacuˈcaˈpalaˈyaˈ āˈlakatin kilómetro.
42 Aˈxniˈcaˈ catīhuā nasquiˈniˈyāniˈ
catūhuā, namaxquīˈyaˈ lāˈ
tūˈ catikēˈpiniˈ catīhuā aˈntī
maksācuaˈcuˈtunāniˈ.

Jesús māsuˈyulh aˈnchī napāxquīˈcan huan tāˈcaˈtza

Lc. 6.27-28, 32-36

43 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpatnīˈtaˈntittzaˈ aˈnchī
pūˈla ixuancan: “Nacāpāxquīˈyaˈ
miˈamigos pero tūˈ maclacasquiˈn
nacāpāxquīˈyaˈ mintāˈcaˈtza”. 44 Lāˈ
quit iccāhuaniyāniˈ: Cacāpāxquīˈtit
mintāˈcaˈtzacaˈn lāˈ nasquiˈniˈyāˈtit
Dios que cacāsicuaˈlanālīlh
xlacaˈn aˈntī cātamacapūlhcayāniˈ.
Cacāmaktāyaˈtit xlacaˈn aˈntīn
tūˈ cātalaktzīˈncuˈtunāniˈ lāˈ
catāˈchihuīnaˈtit Dios ixpālacatacaˈn
xlacaˈn aˈntī cātalakapalayāniˈ
lāˈ cātamāpātīnīyāniˈ. 45 Chuntzaˈ
tasuˈyu que huiˈxinaˈn ixcamanaˈ
quinTātaˈcaˈn xalaˈ nac aˈkapūn.
Dios māchiˈchinīniˈn huan
chiˈchiniˈ. Lāˈ chu aˈcxtim talaktzīˈn
huan chiˈchiniˈ ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt, aˈyuj tzey lāˈ
aˈyuj tūˈ tzey xlacaˈn. Lāˈ Dios
macamin xcān para ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt aˈyuj taˈaˈkahuānaˈniˈ
lāˈ aˈyuj tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ. 46 Lāˈ
palh xmān nacāpāxquīˈyāˈtit xlacaˈn
aˈntī cātapāxquīˈyāniˈ, ¿tichū
cuenta natlahua huāˈmāˈ? Chuntzaˈ
tatlahua chuxatīyā āˈmakapitzīn
aˈntīn tūˈ tzey huaˈchi huan
mātāˈjīniˈnīˈn impuesto. 47 Lāˈ palh
xmān nacāmālakacuhuīnīˈyāˈtit
mintāˈmacchiccaˈn, ¿chu kaˈtlaˈ
catūhuā tlahuaˈnīˈtaˈntit? Xlacaˈn
aˈntīn tūˈ tastālaniˈ ixtej Dios nā
chuntzaˈ tatlahua. 48 Lāˈ chuntzaˈ
huiˈxinaˈn calaˈtit xalacuan chu
aˈcxtim huaˈchi quinTātaˈcaˈn xalaˈ
nac aˈkapūn.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata huan xatzey aˈntūn tlahuacan

6 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ aˈxniˈcaˈ
natlahuaˈyāˈtit aˈntūn tzey o
namaktāyaˈyāˈtit āˈkalhatin para
natlōkentaxtūyāˈtit ixtapuhuān

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios, tzēˈk natlahuaˈyāˈtit. Tūˈ
catitlahuaˈtit cāˈlacapūlhūhuaˈ
para nacātalaktzīˈnāniˈ. Palh
cāˈlacapūlhūhuaˈ natlahuaˈyāˈtit,
quinTātaˈcaˈn xalaˈ nac
aˈkapūn tūˈ caticāmaxquīˈniˈ
nīn tuntūˈ. 2 Chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ
nacāmaktāyaˈyāˈtit huan
aˈntīn tamaclacasquiˈn, tūˈ
caticāhuaˈniˈtit āˈmakapitzīn
aˈntūn tlahuaˈpāˈnaˈntit. Xlacaˈn
aˈntīn tatlahua lakatuˈ ixlacancaˈn
tatlahua aˈntūn tzey nac cāˈtejen
lāˈ na ixlītokpāncaˈn israelitas.
Chuntzaˈ tatlahua para que
tachiˈxcuhuīˈt nacāmākaˈtlīˈ.
Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāni
que aˈxniˈcaˈ cālaktzīˈncan,
ūˈtzaˈ huaˈchi ixtatlajcaˈn aˈntū
natamaklhtīniˈn. 3 Lāˈ huiˈxinaˈn,
aˈxniˈcaˈ nacāmaktāyaˈyāˈtit
huan aˈntīn tamaclacasquiˈn, tūˈ
catimakxtektit nīn tintīˈ nacaˈtzī
aˈnchī cāmaktāyaˈyāˈtit. 4 Más
tzey tzēˈk nacāmaktāyaˈyāˈtit.
Lāˈ quinTātaˈcaˈn nalaktzīˈn
aˈntūn tzēˈk tlahuaˈyāˈtit lāˈ xlaˈ
nacāmaxquīˈyāniˈ mintatlajcaˈn.

Jesús māsuˈyulh aˈnchī kalhtōˈkaˈcan

Lc. 11.2-4

5 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ makatunuˈ
nakalhtōˈkaˈniˈyāˈtit Dios, tūˈ
catitlaˈhuaˈtit chu aˈnchīn
tatlahua xlacaˈn aˈntīn tatlahua
lakatuˈ ixlacancaˈn. Xlacaˈn
tatāya na ixlītokpāncaˈn
israelitas lāˈ nac cāˈtejen
aˈnlhā nacālaktzīˈncan aˈxniˈcaˈ
takalhtōˈkaˈmāˈna. Stuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ que aˈxniˈcaˈ
cālaktzīˈncan, ūˈtzaˈ huaˈchi
ixtatlajcaˈn aˈntū natamaklhtīniˈn.
6 Pero aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn
nakalhtōˈkaˈyāˈtit, catanūˈtit na
minchiccaˈn lāˈ camālacchōˈtit
lāˈ mēˈcstucaˈn nakalhtōˈkaˈyāˈtit
lāˈ natāˈchihuīnaˈnāˈtit
quinTātaˈcaˈn aˈntīn tūˈ laktzīˈncan.
Lāˈ quinTātaˈcaˈn xalaˈ nac
aˈkapūn nalaktzīˈn aˈntūn
tzēˈk natlahuaˈyāˈtit lāˈ xlaˈ
nacāmaxquīˈyāniˈ mintatlajcaˈn.
7 ’Lāˈ capāstactit aˈxniˈcaˈ
natlahuaˈyāˈtit miˈoracioncaˈn,
lāˈ tūˈ maklhūhuaˈ nahuaˈnāˈtit
aˈntū huaˈnīˈtaˈntittzaˈ. Chuntzaˈ
tatlahua huan tamāˈna aˈntīn tūˈ
talakapasa Dios. Tapuhuan palh
Dios nacākaxmata ixpālacata huan
lhūhuaˈ tachihuīn. 8 Tūˈ catilaˈtit
huaˈchi xlacaˈn. QuinTātaˈcaˈn nac
aˈkapūn caˈtzītzaˈ aˈntū huiˈxinaˈn
maclacasquiˈnāˈtit aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj squiˈniˈyāˈtit. 9 Chuntzaˈ
natāˈchihuīnaˈnāˈtit Dios:

QuinTātaˈcaˈn aˈntī huiˈlachiˈ
nac aˈkapūn, caˈaˈcnīniˈniˈcaˈ.
10 Camilh aˈxniˈcaˈ natzucuyaˈ
nacāmāpaˈksīˈkōˈyaˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt.
Catlahuaca mintapuhuān
huāˈtzāˈ nac tiˈyaˈt chu
aˈcxtim huaˈchi nac aˈkapūn.
11 Caquilāmaxquīˈuj chuhuaˈj
quilīhuaˈtcaˈn aˈntū
icmaclacasquiˈnāuj.
12 Caquilāmāsputūnuˈniˈuj aˈntū
iccālaclēˈniˈyāniˈ como
iccāmāsputūnuˈniˈyāuj
huan tamāˈnaˈ aˈntī
quincātalaclēˈniˈyāniˈ.
13 Tūˈ camakxtekti
naquincāpātleˈkeniˈyāniˈ aˈntū
naquincāmātlahuīyāniˈ talaclēˈiˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Xmān huiˈx xaMāpaˈksīniˈ
lāˈ milaˈ ixlīhuāk huan
līmāpaˈksīn lāˈ ixlīhuākcaˈn
natamācāˈtanīyāniˈ para
pōˈktu.
Amén.
14 ’Palh huiˈxinaˈn
nacāmāsputūnuˈniˈyāˈtit
āˈmakapitzīn aˈntī cātatlahuaniˈyāniˈ
aˈntūn tūˈ tzey, nā quinTātaˈcaˈn
xalaˈ nac aˈkapūn nā
nacāmāsputūnuˈniˈyāniˈ aˈntūn
tlahuanīˈtaˈntit aˈntūn tūˈ
tzey. 15 Lāˈ palh huiˈxinaˈn
tūˈ nacāmāsputūnuˈniˈyāˈtit
āˈmakapitzīn, lāˈ tūˈ
caticāmāsputūnuˈniˈniˈ
mintalaclēˈiˈcaˈn quinTātaˈcaˈn xalaˈ
nac aˈkapūn.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈnchī latāˈkchokocan aˈxniˈcaˈ tūˈ huāˈyancan

16 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ aˈxniˈcaˈ tūˈ nahuāˈyaˈnāˈtit
tintacuj para natāˈchihuīnaˈnāˈtit
Dios, tūˈ catilaˈtit huaˈchi xlacaˈn
aˈntīn tatlahua lakatuˈ ixlacancaˈn.
Xlacaˈn taˈaˈcpūtōˈcaˈ lhcaˈcaˈn
lāˈ tūˈ talakachaˈkaˈn para que
nacālaktzīˈncan lāˈ nacaˈtzīcan
palh tūˈ tahuāˈyan. Stuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ que xlacaˈn
takaˈlhītzaˈ ixtatlajcaˈn aˈxniˈcaˈ
tasuˈyu que tūˈ tahuāˈyalh.
17 Huiˈxinaˈn tūˈ catitlaˈhuaˈtit
chuntzaˈ. Aˈxniˈcaˈ tūˈ huāˈyaˈnāˈtit
tintacuj para natāˈchihuīnaˈnāˈtit
Dios, calakachaˈkaˈntit lāˈ xaˈnca
caxquiˈttit miyaˈjcaˈn 18 lāˈ
chuntza tūˈ caticaˈtzīca palh tūˈ
huāˈyaˈnāˈtit. Xmān quinTātaˈcaˈn
xalaˈ nac aˈkapūn nacaˈtzī
aˈntūn tzēˈk tlaˈhuaˈyāˈtit lāˈ xlaˈ
nacāmaxquīˈyāniˈ mintatlajcaˈn.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈntū quilacaˈn nala nac aˈkapūn

Lc. 12.33-34

19 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tūˈ catilacasquiˈntit lhūhuaˈ
tumīn lāˈ āˈcatūhuā xalaˈ nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj. Huan
tzīˈyaˈ lāˈ huan xumpepe tzē
natamālakuanī aˈntū xalaˈ nac
quilhtamacuj. Lāˈ tzē nakaˈlhancan
mintumīncaˈn. 20 Más tzey
calacasquiˈntit aˈntū nala
milacaˈn nac aˈkapūn. Aˈntzaˈ
huan tzīˈyaˈ lāˈ huan xumpepe
tūlalh catitamāsputūlh lāˈ tūlalh
catitatanūlh kaˈlhānaˈnīˈn. 21 Lāˈ
pōˈktu pāstaclacapināˈtit aˈnlhā huīˈ
huan aˈntū lej tasquiˈnīniˈyāniˈ.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈntū huaˈchi ixpūmaksko quimacniˈcaˈn

Lc. 11.34-36

22 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Milakastapuncaˈn huaˈchi
lakatin ixpūmaksko mimacniˈcaˈn.
Palh tūˈ tampiˈlhīniˈnāˈtit lāˈ palh
laktzīˈnāˈtit aˈntūn tamaclacasquiˈn
āˈmakapitzīn, ūˈtzaˈ huaˈchilh tzey
milakastapuncaˈn lāˈ huaˈchilh
huāk xkakanaˈ na mimacniˈcaˈn.
23 Lāˈ palh xmān laktzīˈnāˈtit aˈntū
maclacasquiˈnāˈtit huiˈxinaˈn
mēˈcstucaˈn, lej lactampiˈlhniˈ
lanīˈtaˈntit. Uˈtzaˈ huaˈchilh tūˈ tzey
milakastapuncaˈn lāˈ huaˈchilh
huāk cāˈpucsuaˈ na mimacniˈcaˈn.
Palh tūˈ tzey ixpūmaksko
mimacniˈcaˈn, āˈchulāˈ cāˈpucsuaˈ
nala. Lāˈ aˈnlhā cāˈpucsuaˈ tūˈ
caˈtzīcan lhā aˈncan.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús māsuˈyulh ixpālacata huan kalhatuˈ patrón

Lc. 16.13

24 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintīˈ tzē natāˈscuja kalhatuˈ ixpatrón como nalacaˈīˈ kalhatin lāˈ tūˈ catilacaˈīˈlh āˈkalhatin. Lāˈ naˈaˈkahuānaˈniˈ kalhatin lāˈ nalakmakaˈn āˈkalhatin. Lāˈ nā chuntzaˈ huiˈxinaˈn tūla nalīpāhuaˈnāˈtit Dios palh nalīpāhuaˈnāˈtit huan mintumīncaˈn.

Jesús māsuˈyulh aˈnchī Dios cāmaktakaˈlha ixcamanaˈ

Lc. 12.22-31

25 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Uˈtzaˈ iccālīhuaniyāniˈ chuhuaˈj: Tūˈ ticāpātaˈlayāniˈ ixpālacata huan līhuaˈt aˈntū maclacasquiˈnāˈtit para nalatahuiˈlayāˈtit. Lāˈ tūˈ tilēˈcapināˈtit ixpālacata huan luˈxuˈ aˈntū maclacasquiˈn mimacniˈcaˈn. Dios cāmaxquīˈniˈ minquilhtamacujcaˈn lāˈ mimacniˈcaˈn aˈntū napūscujāˈtit. Lāˈ ūˈtzaˈ nacālīmaxquīˈyāniˈ chuxatū aˈntū namaclacasquiˈnāˈtit.
26 Cuenta catlahuaˈtit huan spūnnuˈ aˈntūn takosnūˈn. Xlacaˈn tūˈ tachaˈn nīn tuntūˈ, nīn tamakalanaˈn lāˈ tūˈ takaˈlhī ixpūcuxiˈcaˈn. Lāˈ quinTātaˈcaˈn xalaˈ nac aˈkapūn cāmāhuīˈ. Lāˈ huiˈxinaˈn līhuaˈcaˈ mintapalhcaˈn que huan spūnnuˈ. 27 Lāˈ ¿tichū na milaclhpuˈnancaˈn tzē natahuiˈla más makān xmān porque lej nalēˈcaˈaˈn?
28 ’Lāˈ ¿aˈchīˈ cāpātaˈlayāˈniˈ ixpālacata aˈntū nalhakāˈyāˈtit? Camakscaˈttit huan xaˈnat aˈnchīn talīstaca nac cāˈtacuxtu. Tūˈ tascuja lāˈ tūˈ tatzaˈpaˈ ixluˈxuˈcaˈn. 29 Lej tzēhuanīˈt tastaca aˈyuj tuntūˈ tatlahua. Lāˈ iccāhuaniyāniˈ que huan rey Salomón tūlalh cāmālacastucli ixlītzēhuanīˈt huan xaˈnat. Lāˈ xlaˈ lej rico ixuanīˈt. 30 Aˈnan chiˈtin nac cāˈtacuxtu aˈntūn tzēhuanīˈt pero lakalī tūˈxamaˈn nacāˈīˈcan lāˈ nacālhcuyucan. Lāˈ como Dios cāmaktakaˈlha lāˈ cāmakastaca huan chiˈtin aˈntū palaj nascōhuan, āˈchulāˈ nacāmaktakaˈlhāniˈ huiˈxinaˈn. Lāˈ ¿aˈchīˈ tūˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit huāˈmāˈ? 31 Chuntzaˈ tūˈ tilēˈcapināˈtit lāˈ tūˈ catihuantit: “¿Tuchū nahuaˈyāuj? Lāˈ ¿tuchū nalīkoˈtnūnāuj? Lāˈ ¿chichū naˈiclīlhakāˈnanāuj?”
32 Huan aˈntī xalanīˈn huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj pōˈktu chuntzaˈ tahuan lāˈ pōˈktu chuntzaˈ tapuhuan. Pero huiˈxinaˈn kaˈlhīˈyāˈtit kalhatin minTātaˈcaˈn nac aˈkapūn lāˈ xlaˈ xaˈnca caˈtzī aˈntū maclacasquiˈnāˈtit lakalīyān. 33 Xapūˈla nalēˈcapināˈtit aˈnchī namakxtekāˈtit Dios nacāmāpaˈksīkōˈyāniˈ lāˈ nalēˈcapināˈtit aˈnchī nalīmakapāxuhuaˈyāˈtit Dios. Xlaˈ nacāmaxquīˈyāniˈ ixlīhuāk aˈntū maclacasquiˈnāˈtit.
34 Lakatunuˈ chiˈchiniˈ nakaˈlhīˈyāˈtit aˈntū nacāpātaˈlayāniˈ. Chuntzaˈ tūˈ catitamakchuyīˈtit chuhuaˈj aˈntū nacāpātleˈkeniˈyāniˈ lakalī como chuntzaˈ tūla xaˈnca cuenta tlahuaˈyāˈtit huāˈmāˈ chiˈchiniˈ. Lāˈ ixlīlakalī nacāpātaˈlapalayāniˈ.

Jesús māsuˈyulh que tūˈtzey palh cāˈaˈksaˈncan āˈmakapitzīn

Lc. 6.37-38, 41-42

7 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tūˈ caticāˈaˈksaˈntit āˈmakapitzīn lāˈ Dios tūˈ

nacājuzgarlīyāniˈ. 2 Chu aˈnchī
huiˈxinaˈn cāˈaˈksaˈnāˈtit
āˈmakapitzīn, chu aˈcxtim Dios
nacājuzgarlīyāniˈ. Palh huiˈxinaˈn
nalāmāsputūnuˈniˈyāˈtit, nā Dios
nacāmāsputūnuˈniˈyāniˈ. 3 ¿Chichū
tzē nalaktzīˈnaˈ huan tiˈnaˈj
paˈlhmaˈ na ixlakastapun mintāˈtin
palh tanūmaˈ huaˈchi kentin
quiˈhuiˈ na milakastapun? 4 Palh
tūˈ pūˈla maxtuyaˈ huan quiˈhuiˈ na
milakastapun, tūlalh catimaˈxtuniˈ
huan paˈlhmaˈ na ixlakastapun
mintāˈtin. 5 ¡Tlahuaˈpāˈt lakatuˈ
milacan! Palh huiˈx tlahuaˈyaˈ
aˈntūn tūˈ tzey, tūlalh catimaktāyaˈ
āˈkalhatin aˈntīn tlahua aˈntūn
tūˈ tzey. Maclacasquiˈn cuenta
natlahuaˈyaˈ pūˈla aˈnchī
latāˈkchokoyaˈ huiˈx lāˈ chuntzaˈ tzē
namaktāyaˈyaˈ āˈkalhatin para que
xaˈnca nalatāˈkchoko.

6 ’Aˈnan tachiˈxcuhuīˈt aˈntī
ixlaktacaˈn lej koˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn. Lāˈ palh xlacaˈn tūˈ
tlakaj takaxmatcuˈtun ixtachihuīn
Dios, tūˈ caticāmāsuˈniˈtit. Xmān
nataˈaˈkchāˈn lāˈ nacātatucscuˈtunāniˈ
huaˈchi chichiˈ aˈntū lej xcanaˈn.
Santo ixtachihuīn Dios. Lāˈ palh
tachiˈxcuhuīˈt tūˈ takaxmatcuˈtun,
tūˈ caticāmāsuˈniˈtit xlacaˈn. Tūˈ
catitaˈaˈcnīniˈniˈlh ixtachihuīn Dios.
Xlacaˈn huaˈchi lakatin paˈxniˈ aˈntū
nalacchiˈnta aˈntū lej tapala.

Jesús māsuˈyulh aˈnchī nalīsquiˈniˈyāuj Dios

Lc. 11.9-13; 6.31

7 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Casquiˈniˈtit Dios lāˈ xlaˈ
nacāmaxquīˈyāniˈ. Caputzatit
aˈntū Dios cāmaxquīˈcuˈtunāniˈ
lāˈ nakaksāˈtit. Cakēˈkōˈlhtit
huan mākalhcha lāˈ chuntzaˈ
nacātamālaquīˈniˈyāniˈ. 8 Huan aˈntī
nasquiˈniˈ Dios, ūˈtzaˈ namaklhtīniˈn
lāˈ huan aˈntī putza aˈntū Dios
namaxquīˈ, xlaˈ nakaksa. Lāˈ huan
aˈntī nakēˈkōˈlha huan mākalhcha,
Dios namālaquīˈniˈ.

9 ’Huiˈxinaˈn kaˈlhīˈyāˈtit
mincamanaˈcaˈn. Lāˈ palh kalhatin
mincaman nasquiˈniˈyāniˈ pāntzi,
¿chu namaxquīˈyaˈ lakatin
chihuix? 10 Lāˈ palh nasquiˈniˈyāniˈ
squīˈtiˈ, ¿chu namaxquīˈyaˈ lūhuaˈ?
11 Huiˈxinaˈn chiˈxcuhuīˈn lāˈ
milaktacaˈn tūˈ tzey. Lāˈ aˈyuj tūˈ
tzey huiˈxinaˈn, pero caˈtzīyāˈtit
aˈntūn tzey para mincamanaˈcaˈn
lāˈ nacāmaxquīˈyāˈtit. QuinTātaˈcaˈn
xalaˈ nac aˈkapūn lej tzey, lāˈ
chuntzaˈ āˈchulāˈ nacāmaxquīˈ aˈntū
xatzey huan aˈntīn tasquiˈniˈ.

12 ’Chuntzaˈ cacātlahuaˈniˈtit
āˈmakapitzīn chu aˈcxtim
huaˈchi lacasquiˈnāˈtit xlacaˈn
nacātatlahuaniˈyāniˈ. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
aˈntū huanicuˈtun huan ixley
Moisés lāˈ ūˈtzaˈ ixlīmāscaˈtīncaˈn
huan profetasnaˈ chu aˈnchīn
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata huan xapītzinaˈj mākalhcha

Lc. 13.24

13 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Aˈnan lakatuˈ mākalhcha
lāˈ kantuˈ tej. Natanūˈyāˈtit nac
xapītzinaˈj mākalhcha aˈnlhā māˈ
huan pītzinaˈj tej. Lāˈ pēkaˈtlaˈ māˈ
huan tej aˈntū aˈn nac pūpātīn
lāˈ pēkaˈtlaˈ xamākalhcha. Lāˈ
līlhūhuaˈ aˈntī natatanūyācha˙.
14 Huan pītzinaˈj tej aˈn nac aˈkapūn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnlhā natahuiˈlayāuj para pōˈktu.
Lāˈ jicslīhuaˈ aˈncan. Nā pītzinaˈj
xamākalhcha. Lāˈ tūˈ aˈnan lhūhuaˈ
aˈntī natatanūyāchaˈ.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈnchī līlakapascan huan quiˈhuiˈ palh tzey o palh tūˈ tzey

Lc. 6.43-44

15 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Catamaktakaˈlhtit de aˈntīn
tahuan palh ixaˈctaˈsanaˈnīˈn
Dios lāˈ xmān taˈaˈkxokonuˈn.
Xlacaˈn huaˈchi lobo aˈntū lej
taputzamāˈna ixlīhuaˈtcaˈn lāˈ
talhakāˈnanīˈt huaˈchi borregos.
16 Tzē nacālakapasāˈtit ixpālacata
aˈnchī natalatāˈkchoko. Tūˈ
cāpuˈxcan uvas nac lhtucūˈn lāˈ
nīn tūˈ cāpuˈxcan higos nac huan
lhtucūˈ quiˈhuiˈ. 17 Chuntzaˈ huan
xatzey quiˈhuiˈ namāstāˈ xatzey
ixtōˈcaˈt lāˈ tzēhuanīˈt. Lāˈ tūˈ tzey
ixtōˈcaˈt huan quiˈhuiˈ aˈntūn
tūˈ tzey. 18 Huan xatzey quiˈhuiˈ
tūˈ catimāstāˈlh ixtōˈcaˈt aˈntūn
tūˈ tzey. Lāˈ nīn huan tūˈ tzey
quiˈhuiˈ tūla namāstāˈ xatzey
ixtōˈcaˈt. 19 Palh huan quiˈhuiˈ tūˈ
namāstāˈ xatzey ixtōˈcaˈt, nacāˈcan
lāˈ nalhcuyucan. 20 Chuntzaˈ
huiˈxinaˈn nacālīlakapasāˈtit huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn aˈntīn taˈaˈkxokonuˈn
como xlacaˈn tūˈ xaˈnca
talatāˈkchoko.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈntī natatanū aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn

Lc. 13.25-27

21 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lhūhuaˈ aˈnan aˈntī
naquintamāpācuhuī:
"QuiMāpaˈksīniˈ". Uˈtzaˈ tūˈ
huanicuˈtun que natatanū aˈnlhā
Dios māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk. Xmān
tzē natatanūyāchaˈ xlacaˈn aˈntīn
tatlahua ixtapuhuān quinTātaˈcaˈn
xalaˈ nac aˈkapūn. 22 Aˈxniˈcaˈ
namin āˈxmān chiˈchiniˈ, līlhūhuaˈ
naquintahuani: "QuiMāpaˈksīniˈcaˈn,
quinaˈn icmāsuˈyūj ixtachihuīn
Dios ixpālacata milīmāpaˈksīn. Lāˈ
milīmāpaˈksīn iccālīmāxtūj huan
tlajanaˈnīˈn. Lāˈ nā lhūhuaˈ lēˈcnīn
iccālītlahuáuj milīmāpaˈksīn",
natahuan. 23 Lāˈ tuncan
naˈiccāhuaniˈ: "Tūˈ iccālakapasāniˈ.
Catapānūˈtit. Huiˈxinaˈn tlahuaˈtit
aˈntūn tūˈ tzey".

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈntīn taˈaˈkahuānaˈniˈ lāˈ aˈntīn tūˈ

Lc. 6.47-49; Mr. 1.22

24 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Chuntzaˈ huan aˈntī
quinkaxmata lāˈ xlaˈ aˈkahuānaˈniˈ
aˈntū icmāsuˈyu, xlaˈ xaˈnca
tlāˈhuan na ixtej Dios lāˈ natāyaniˈ
aˈyuj napātīniˈn. Nala huaˈchi
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī pūlhmāˈn
yāhualh xatantūn ixchic. 25 Lāˈ
aˈyuj milh lhūhuaˈ xcān lāˈ huan
palhaˈ ūˈniˈ snoˈkli huan chic, pero
tāyaniˈlh lāˈ tūˈ aˈkāˈlh. 26 Pero
huan aˈntī quinkaxmata lāˈ xlaˈ tūˈ
aˈkahuānaˈniˈ aˈntū icmāsuˈyu, xlaˈ
tūlalh catitāyaniˈlh. Nala huaˈchi
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntīn tonto
ixuanīˈt lāˈ tūˈ pūlhmāˈn yāhualh
xatantūn. 27 Aˈxniˈcaˈ lej lalh xcān
lāˈ milh palhaˈ ūˈniˈ aˈntū snoˈkli
huan chic, tūˈ tāyaniˈlh. Mākāˈnīlh
lāˈ laclakōˈlh.
28 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
cāhuanikōˈlh huāˈ tamāˈna, huan
tachiˈxcuhuīˈt lej talēˈcnīlh

ixpālacata huan līmāsca'tīn.
29 Xla' cāmāsu'ni'lh hua'chi a'ntī
ka'lhī līmāpa'ksīn, lā' tū' hua'chi
huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley.
Xlaca'n xmān tamāsu'yu a'ntūn
tamaksca'tli.

Jesús mātzeyīlh huan a'ntī ixka'lhī lepra

Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16

8 Lā' a'xni'ca' Jesús lacyujli
huan nac kēstīn, lhūhua'
tachi'xcuhuī't tastālani'lh. 2 Lā'
laktapajtzūlh kalhatin ī'tza'ca'.
Ixka'lhī huan ta'jatat a'ntū
huanican lepra lā' ū'tza' a'ntū
māmasī quinquinītca'n. Huan
ī'tza'ca' tatzokostani'lh Jesús lā'
huanilh:
—Māpa'ksīni', palh hui'x
lacasqui'na', tzē naquimātzeyī'ya'.
3 Lā' tuncan Jesús xa'malh lā'
huanilh:
—Chuntza' quit iclacasqui'n.
Catzeya'nti.
Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā',
tapānūni'lh ixta'jatat huan ī'tza'ca'.
Tzeytza' ixuanī't. 4 Lā' Jesús huanilh:
—Catamaktaka'lhti lā' tū'
tihua'ni'ya' nīn tintī'. Xmān
calakpi huan ixcuraca'n israelitas
lā' camā'su'ni' mimacni' para
nalaktzī'n palh tzeyanī'ta'tza'.
Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chu a'nchī
māpa'ksīni'lh Moisés. Chuntza'
nataca'tzī tachi'xcuhuī't que
tzeyanī'ta'tza'.

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' huan capitán romano

Lc. 7.1-10

5 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan
nac cā'lacchicni' Capernaum,
laktapajtzūlh kalhatin ixcapitanca'n
de huan tropasna' romanos.
Squi'ni'lh que camaktāyalh 6 lā'
huanilh:
—Māpa'ksīni', lej ī'tzaca'n
quintasācua' lā' mā' na quinchic.
Lhtuculu' lā' lej pātīni'mā'.
7 Jesús huanilh:
—Na'ica'n na'icmātzeyī.
8 Lā' huan capitán kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', hui'x lej ka'lhī'ya'
līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni'
natanū'ya' nac quinchic. Xmān
namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan
quintasācua'. 9 Māni' quit nā
quintamāpa'ksī huan xalaka'tla'
lā' nā quit iccāmāpa'ksī huan
quintropasna'. A'xni'ca' na'icuani
kalhatin tropa que ca'a'lh, xla'
na'a'n. Lā' a'xni'ca' na'icuani
ā'kalhatin que camilh, xla' namin.
Lā' a'xni'ca' na'icuani quintasācua'
que catlahualh catūhuā, xla'
natlahua a'ntū icuanilh.
10 Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli
huā'mā' tachihuīn, lē'cnīlh.
Lā' cāhuanilh huan a'ntī
ixtastālani'tēlha:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Tū' iclakapasa nīn tintī' israelita
a'ntī quinkalhlaka'ī' hua'chi huā'mā'
chi'xcu'. 11 Nā iccāhuaniyāni' que
natamin lhūhua' xalanī'n ixtankēn lā'
nā lhūhua' xalanī'n na ixlītā'cnun. Lā'
xlaca'n, a'yuj tū' israelitas, xlaca'n
nacātā'huā'yan Abraham lā' Isaac
lā' Jacob a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.
12 Lā' ā'makapitzīn a'yuj israelitas,
xlaca'n nacāmacā'ncan kēpūn a'nlhā
cā'pucsua'. A'ntza' natacalhuan lā'
natalaxca ixtatzanca'n.
13 Lā' tuncan Jesús huanilh huan
capitán:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Capit na minchic. Chu
aꞌnchī kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌ, chuntzaꞌ
natlahuaniꞌcaꞌnaꞌ.
Lāꞌ huanmāꞌ kaꞌtlāꞌtus mātzeyīlh
huan tasācuaꞌ.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuitiꞌ Pedro

Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39

14 Lāꞌ Jesús aꞌlh na ixchic Pedro
lāꞌ aꞌntzaꞌ laktzīꞌlh ixpuhuitiꞌ.
Ixchiꞌchīxniꞌn lāꞌ ixmāꞌ. 15 Jesús
xaꞌmalh na ixmacan lāꞌ tapānūniꞌlh
huan tachiꞌchīxniꞌ. Tāꞌkaquīꞌlh huan
puscāt lāꞌ tzuculh cāmāhuīꞌ.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhuaꞌ īꞌtzaꞌcaꞌnīꞌn

Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41

16 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
īꞌsmalankaꞌnamāꞌtzaꞌ, cālīminiꞌca
Jesús lhūhuaꞌ aꞌntī ixtakaꞌlhī
huan tlajanaꞌnīꞌn. Lāꞌ xlaꞌ xmān
māpaꞌksīlh lāꞌ chuntzaꞌ cāmāxtulh
huan tlajanaꞌnīꞌn. Lāꞌ nā
cāmātzeyīlh lhūhuaꞌ īꞌtzaꞌcaꞌnīꞌn.
17 Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ pātleꞌkelh
para natlōkentaxtū chu aꞌnchī
aꞌctaꞌsanaꞌlh huan profeta Isaías
aꞌxniꞌcaꞌ hualh huāꞌmāꞌ: “Xlaꞌ
māpānūlh aꞌnchī īꞌtzaꞌcāꞌhuaꞌ
ixuanīꞌtaꞌuj quinaꞌn lāꞌ nā aꞌnchī
īꞌxlejuaꞌnanāuj lāꞌ quincāmaklhtīniꞌ
quintaꞌjatatcaꞌn”.

Ixpālacata huan aꞌntīn titastālaniꞌcuꞌtulh Jesús

Lc. 9.57-62

18 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús cālaktzīꞌlh
huan lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntī
ixtalītamacxtiꞌliꞌmāꞌna, māpaꞌksīlh
que calēꞌnca tintacut huan kaꞌtlaꞌ
xcān huan nac barco. 19 Lāꞌ kalhatin
xamākalhtōꞌkēꞌniꞌ huan ley
laktapajtzūlh Jesús lāꞌ huanilh:
—Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ,
ictāꞌaꞌncuꞌtunāniꞌ chuxalhā napinaꞌ.
20 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Huan tanquiꞌhuiꞌ takaꞌlhī
ixlhuꞌcuꞌcaꞌn lāꞌ huan spūnnuꞌ
takaꞌlhī ixmāsekcaꞌn. Lāꞌ quit
huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn; pero
quit tūꞌ ickaꞌlhī quinchic aꞌnlhā
naꞌiclhtata.
21 Lāꞌ āꞌkalhatin aꞌntī īꞌscaꞌtxtunuꞌ
ixuanīꞌt, xlaꞌ huanilh:
—Māpaꞌksīniꞌ, caquimakxtekti
naꞌictachoko nac quinchic hasta
aꞌxniꞌcaꞌ namāꞌcnūcan quintātaꞌ.
22 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Caquistālaꞌniꞌ. Xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌ tzē natamāꞌcnū huan
nīn.

Jesús mācaꞌcslīlh huan palhaꞌ ūꞌniꞌ

Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25

23 Lāꞌ tuncan Jesús tojōlh nac
lakatin barco lāꞌ tatāꞌtojōlh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn. 24 Lāꞌ līhuan
ixtatacutmāꞌna, tzuculh lakatin
palhaꞌ ūꞌniꞌ lāꞌ ixlītatzumamāꞌtzaꞌ
de xcān huan barco. Lāꞌ Jesús
īꞌlhtatamāꞌ. 25 Lāꞌ tuncan taꞌaꞌlh
tamālakahuānī lāꞌ tahuanilh:
—¡Māpaꞌksīniꞌ,
caquilāmāpūtaxtūj!
¡Tāꞌcnūmāꞌnauj!
26 Lāꞌ Jesús cākalhtīlh:
—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ lej jicuaꞌnāꞌtit? ¡Tūꞌ
xaꞌnca kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit!
Tuncan tāꞌkaquīꞌlh lāꞌ
cālacaquilhnīlh huan ūꞌniꞌ lāꞌ huan
xasipej xcān. Lāꞌ chuntzaꞌ caꞌcslalh.
27 Lāꞌ huan chiꞌxcuhuīꞌn talēꞌcnīlh lāꞌ
tahualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—¿Tichūyā chiˈxcuˈ xlaˈ? ¡Hasta
tzē cāmāpaˈksī huan ūˈniˈ lāˈ huan
xasipej xcān lāˈ nataˈaˈkahuānaˈniˈ!

Kalhatuˈ chiˈxcuhuīˈn xalanīˈn nac Gadara aˈntī ixtakaˈlhī huan tlajanaˈnīˈn

Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39

28 Tintacut huan xcān ixuīˈ lakatin
tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Gadara.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús chāˈlh aˈntzaˈ,
tatapajtzūlh kalhatuˈ chiˈxcuhuīˈn
aˈntī ixtahuiˈlānaˈnchaˈ nac lhuˈcuˈ.
Ixtuˈcaˈn ixtakaˈlhī huan tlajanaˈnīˈn
lāˈ ixtachuyā lāˈ ixtacaˈtzancaˈtzī.
Nīn tintīˈ ixtatētaxtucuˈtun aˈntzaˈ
ixpālacatacaˈn huan tamāˈna
kalhatuˈ. 29 Lāˈ tatzuculh tataˈsa lāˈ
tahualh:
—Iccaˈtzīyāuj palh huiˈx
ixOˈkxaˈ Dios, pero quinaˈn tūnaˈj
ictimāpalanauj con Dios. ¿Chā taˈt
para naquilāmāpātīnīyāuj aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj min huan chiˈchiniˈ aˈntū
lhcācanīˈt?
30 Lāˈ tūˈ lej makat de aˈntzaˈ
ixtahuāˈyamāˈna lhūhuaˈ paˈxniˈ. 31 Lāˈ
huan tlajanaˈnīˈn tasquiˈniˈlh Jesús:
—Palh naquilāmāxtuyāuj na
ixchakāncaˈn huan chiˈxcuhuīˈn,
caquilāmakxtekui naˈictanūyāuj na
ixchakāncaˈn huan tamāˈna paˈxniˈ.
32 Lāˈ tuncan Jesús cāhuanilh:
—Capitittzaˈ.
Lāˈ huan tlajanaˈnīˈn tataxtukōˈlh de
huan chiˈxcuhuīˈn lāˈ tatanūlh huan
na ixchakāncaˈn huan lhūhuaˈ paˈxniˈ.
Lāˈ chu tuncan huan lhūhuaˈ paˈxniˈ
tatuˈjnun taˈaˈlh nac cāˈpūtatonkopūn
lāˈ tatojōchaˈ nac xcān lāˈ aˈntzaˈ
tajicsuaˈkōˈlh.
33 Lāˈ huan chiˈxcuhuīˈn aˈntī
ixtamaktakaˈlhmāˈna huan lhūhuaˈ
paˈxniˈ, xlacaˈn tajicuaˈlh lāˈ
tatuˈjnulh huan nac cāˈlacchicniˈ.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ tachāˈlh, tahuankōˈlh
ixlīhuāk aˈntū cāpātleˈkeniˈlh
huan chiˈxcuhuīˈn aˈntī ixtakaˈlhī
huan tlajanaˈnīˈn. 34 Lāˈ tuncan
ixlīhuākcaˈn xalanīˈn huanmāˈ
cāˈlacchicniˈ talakaˈlh Jesús aˈnlhā
ixuīˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ tachāˈlh aˈntzaˈ,
lej tasquiˈniˈlh Jesús que caˈaˈlh de
na ixtiˈyaˈtcaˈn.

Jesús mātzeyīlh huan chiˈxcuˈ aˈntī ixlūˈntūˈlanīˈt

Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26

9 Lāˈ tuncan Jesús tojōlh nac
lakatin barco lāˈ aˈlh tintacut
lāˈ chāˈlh nac Capernaum aˈnlhā
ixāˈlacchicniˈ. 2 Lāˈ līminiˈcanchaˈ
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī ixlūˈntūˈlanīˈt
lāˈ aˈntī ixmāˈ na ixlaklaj. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús laktzīˈlh aˈnchīn
takalhlakaˈīˈlh que ixkaˈlhlī
līmāpaˈksīn, xlaˈ huanilh huan
īˈtzaˈcaˈ:
—Cahuiˈxcānaˈjcaˈtzi, quincaman.
Quit icmāsputūnuˈniˈyāniˈ
mintalaclēˈiˈ.
3 Lāˈ tuncan makapitzīn
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley
tapuhualh: “¿Aˈchīˈ chihuīnaˈn
chuntzaˈ huāˈmāˈ chiˈxcuˈ?
Tāˈtalacastuccuˈtun Dios. Nīn tintīˈ
tzē naquincāmāsputūnuˈniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn, xmān Dios”.
4 Lāˈ Jesús, como ixcaˈtzī aˈnchī
ixtapuhuamāˈna, cāhuanilh:
—¿Aˈchīˈ puhuaˈnāˈtit chuntzaˈ na
miˈaˈclhcunuccaˈn? 5 Icuanilhtzaˈ
huan īˈtzaˈcaˈ: “Iccāmāsputūnuˈniˈniˈ
mintalaclēˈiˈ”, pero tūˈ tasuˈyu
aˈyuj māsputūnuˈniˈca. Palh
xaˈicuanilh: “Catāˈkaquiˈ lāˈ casmiˈliˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

mixtiˈcat lāˈ catlāˈhuaˈ", chuntzaˈ
ixtasuˈyulh palh natzeyan o tūˈ.
6 Quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
Lāˈ chuhuaˈj naˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ
aˈnchī ickaˈlhī līmāpaˈksīn nac
huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj lāˈ tzē
naˈiccāmāsputūnuˈniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt.

Lāˈ tuncan Jesús huanilh huan chiˈxcuˈ aˈntī ixlūˈntūˈlanīˈt:

—Catāˈkaquiˈ lāˈ casmiˈliˈ mixtiˈcat lāˈ capit na minchic.

7 Lāˈ tuncan huan chiˈxcuˈ
tāˈkaquīˈlh lāˈ lēˈlh īˈxtiˈcat lāˈ aˈlh
na ixchic. 8 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt,
aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh huāˈmāˈ,
tajicuaˈlh. Lāˈ tamāpāxuhuīlh Dios
como ixcāmaxquīˈnīˈt huāˈmāˈ
līmāpaˈksīn huan chiˈxcuhuīˈn.

Jesús māta'sīlh huan Mateo para nastālaniˈ

Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32

9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixtaxtumāˈ de
aˈntzaˈ, laktzīˈlh kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī ixuanican Mateo. Xlaˈ ixuīˈ
aˈnlhā ixmātāˈjīniˈncan impuestos lāˈ
huanica:

—Caquistālaˈniˈ.

Lāˈ tuncan Mateo tāyalh lāˈ stālaniˈlh.

10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixuāˈyamāˈ
nac lakatin chic, tachāˈlh
lhūhuaˈ mātāˈjīniˈnīˈn impuestos
lāˈ āˈmakapitzīn aˈntīn tūˈ tzeyā
chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
ixcātāˈhuāˈyamāˈ Jesús lāˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. 11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
makapitzīn fariseosnuˈ talaktzīˈlh
huāˈmāˈ, xlacaˈn takalhasquiˈnīlh
huan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Jesús:

—Lāˈ ¿aˈchīˈ mimākalhtōˈkēˈniˈcaˈn cātāˈhuāˈyan huan mātāˈjīniˈnīˈn impuestos lāˈ āˈmakapitzīn aˈntīn tūˈ tzey?

12 Lāˈ Jesús kaxmatli huāˈmāˈ
tachihuīn lāˈ cāhuanilh:

—Huan aˈntīn tūˈ taˈīˈtzaˈcaˈn, xlacaˈn tūˈ tamaclacasquiˈn huan doctor, xmān huan īˈtzaˈcaˈnīˈn.
13 Capittit lāˈ cascaˈttit aˈntū
huanicuˈtun huāˈmāˈ aˈntūn
tzoˈkcanīˈt na ixtachihuīn
Dios: "Quit āˈchulāˈ iclacasquiˈn
nacālakalhuˈmaˈnāˈtit āˈmakapitzīn.
Lāˈ tūˈ tanto iclacasquiˈn
naquilāˈaˈksajuīˈyāuj huan
animalhnaˈ". Chuntzaˈ tzoˈkcanīˈt.
Quit tūˈ icmilh iccāputza
aˈntīn tapuhuan palh xlacaˈn
xalacuan. Icmilh iccāputza huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tacaˈtzī palh tūˈ
tzey xlacaˈn como iclacasquiˈn que
nataxtāpalī ixtapāstacnaˈcaˈn.

Kalhasquiˈnīca Jesús ixpālacata aˈnchī tūˈ huāˈyancan

Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39

14 Lāˈ āˈcalīstān huan aˈntī
ixtastālaniˈ Juan huan Māˈkpaxīniˈ,
xlacaˈn talakmilh Jesús. Lāˈ
takalhasquiˈnīlh:

—Quinaˈn lāˈ huan fariseosnuˈ maklhūhuaˈ ictascaˈjayāuj lāˈ tūˈ icuāˈyanāuj tintacuj ixpālacata Dios. Lāˈ ¿aˈchīˈ miscaˈtxtunuˈnīˈn pōˈktu tahuāˈyan?

15 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā natalakaputza huan aˈntī cākantāyacan aˈnlhā tapūchahuamāˈca? Līhuan huīˈ huan squiˈnīniˈ, tūˈ talakaputza. Namin lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ nalēˈncan huan squiˈnīniˈ lāˈ aˈxniˈcaˈ natalakaputza lāˈ tūˈ catitahuāˈyalh ixamigos—

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈxniˈcaˈ Jesús cāhuanilh huāˈmāˈ,
ixlīchihuīnaˈmāˈca māniˈ xlaˈ.
16 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintīˈ nachuˈcu huan xasāstiˈ
luˈxuˈ para nalīlactzaˈpaˈ huan
xamasniˈ. Huan xasāstiˈ luˈxuˈ
natatimī lāˈ āˈchulāˈ naxtīˈta huan
xamasniˈ. 17 Lāˈ huan xaxcān uva
aˈntūn tūnaˈj xcuˈtan nīn tintīˈ
catimojōlh nac xakōlūhuaˈ xakoˈxkaˈ
borrego. Namojōcan nac xasāstiˈ
koˈxkaˈ lāˈ aˈxniˈcaˈ naxcuˈtan, tūˈ
catipankli huan koˈxkaˈ. Chuntzaˈ
tūˈ catipāxcatlīlalh huan koˈxkaˈ lāˈ
tūˈ catitaxtulh huan xaxcān uva
—cāhuanilh Jesús. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
līchihuīnaˈmāˈ ixlīmāscaˈtīncaˈn
israelitas lāˈ ixlīmāscaˈtīn Jesús
aˈntū xasāstiˈ.

Ixpālacata huan ixtzuˈmaˈjāt huan xapuxcuˈ israelitas lāˈ nā ixpālacata huan puscāt aˈntī xaˈmalh ixluˈxuˈ Jesús

Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56

18 Lāˈ līhuan Jesús ixcāhuanimāˈ
huāˈmāˈ, chāˈlh kalhatin
xapuxcuˈ de huan israelitas. Xlaˈ
tatzokostaniˈlh na ixlacapūn Jesús
lāˈ huanilh:
—Nīlhcus quintzuˈmaˈjāt. Lāˈ
aˈyuj nīlhtzaˈ, palh huiˈx napinaˈ lāˈ
naxaˈmaˈyaˈ, xlaˈ nalakahuanchoko.
19 Lāˈ Jesús tāyalh lāˈ tāˈaˈlh
huan chiˈxcuˈ. Nā īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
nā tatāˈaˈlh. 20 Tuncan milh
kalhatin puscāt aˈntī ixīˈtzaˈcaˈn.
Lāˈ ixkaˈlhītzaˈ lakacāujtuˈ cāˈta
īˈstaˈja ixkaˈlhniˈ. Tapajtzūlh
ixkēn Jesús lāˈ xaˈmalh ixtampān
ixluˈxuˈ 21 como puhualh chuntzaˈ:
“Xmān caˈicxaˈmalh ixluˈxuˈ lāˈ
naˈictzeyan”, puhualh. 22 Lāˈ Jesús
talakspiˈtli lāˈ laktzīˈlh huan puscāt
lāˈ huanilh:
—Cahuiˈxcānaˈjcaˈtzi,
quincaman. Tzeyanīˈtaˈtzaˈ como
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ.
Lāˈ huanmāˈ kaˈtlāˈtus
ixtzeyanīˈttzaˈ.
23 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús chāˈlh na
ixchic huan xapuxcuˈ israelitas,
cālaktzīˈlh huan músicos aˈntī
natatāˈaˈn aˈxniˈcaˈ namāˈcnūcan.
Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt lej
ixtataˈsamāˈna. 24 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:
—Catapānūˈtit de huāˈtzāˈ. Huan
tzuˈmaˈjāt tūˈ nīnīˈt. Xmān lhtatamāˈ.
Lāˈ xlacaˈn talītzīˈnli.
25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús cāmāxtukōˈlh
huan tachiˈxcuhuīˈt, xlaˈ tanūlh
aˈnlhā ixmāˈ huan tzuˈmaˈjāt lāˈ
macachiˈpalh. Lāˈ huan tzuˈmaˈjāt
tāˈkaquīˈlh. 26 Lāˈ chuxalhā nac
huanmāˈ tiˈyaˈt aˈkahualh aˈntū
pātleˈkeniˈlh huan tzuˈmaˈjāt.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatuˈ lakatzīˈnīˈn

27 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixtaxtumāˈ de
aˈntzaˈ, tatzuculh tastālaniˈ kalhatuˈ
lakatzīˈnīˈn. Lāˈ palhaˈ tahuanilh:
—¡Caquilālakalhuˈmauj, huiˈx aˈntī
ixtāˈnat David!
28 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
tanūlh huan nac chic, huan
lakatzīˈnīˈn tatapajtzūlh. Lāˈ xlaˈ
cākalhasquiˈnīlh:
—¿Chā kalhlakaˈīˈyāˈtit palh tzē
naˈiccāmālacahuānīpalayāniˈ?
Lāˈ takalhtīlh:
—Chuntzaˈ ickalhlakaˈīˈyāuj,
Māpaˈksīniˈ.
29 Lāˈ tuncan Jesús cāxaˈmaniˈlh
ixlakastapuncaˈn lāˈ cāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Calalh chu aꞌnchī kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit.
30 Lāꞌ tatzeyalh ixlakastapuncaꞌn lāꞌ talacahuānaꞌlh. Lāꞌ tuncan Jesús lej cāmāpaꞌksīlh:
—Calīꞌhuiꞌlīꞌtit nīn tintīꞌ namācaꞌtzīnīꞌyāꞌtit.
31 Lāꞌ aꞌyuj chuntzaꞌ cāhuanica, aꞌxniꞌcaꞌ tataxtulh xlacaꞌn tatzuculh tahuani chāꞌtin chāꞌtin aꞌntū cātlahuaniꞌlh Jesús. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talīcaꞌtzīkōꞌlh lakachu nac huāꞌmāꞌ tiꞌyaꞌt.

Jesús mātzeyīlh huan kōꞌkoꞌ

32 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj ixtataxtu huan aꞌntī lakatzīꞌnīꞌn ixtahuanīꞌt, aꞌxniꞌcaꞌ līminiꞌca Jesús kalhatin kōꞌkoꞌ. Lāꞌ huan kōꞌko ixkaꞌlhī huan tlajanaꞌ.
33 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús māxtulh huan tlajanaꞌ, chu tuncan tzuculh chihuīnaꞌn huan kōꞌkoꞌ. Lāꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt talēꞌcnīlh lāꞌ tahualh:
—Tūꞌ maktin tasuꞌyunīꞌt huaꞌchi ixtāꞌchuntzaꞌ huāꞌmāꞌ catūhuā na quintiꞌyaꞌtcaꞌn quinaꞌn israelitas.
34 Lāꞌ huan fariseosnuꞌ, xlacaꞌn ixtahuan:
—Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ kaꞌlhī ixlīmāpaꞌksīn huan koꞌtiꞌtiꞌ aꞌntī xapuxcuꞌ tlajanaꞌnīꞌn. Uꞌtzaꞌ cālīmāxtuniꞌlh huan tlajanaꞌnīꞌn.

Jesús cālakalhuꞌmalh huan tachiꞌxcuhuīꞌt

35 Jesús ixtētaxtutēlha lakatunuꞌ cāꞌlacchicniꞌ lāꞌ huan ranchosnuꞌ. Lāꞌ ixtētanūtēlha nac lakatunuꞌ na ixlītokpāncaꞌn israelitas lāꞌ ixmāsuꞌyu. Lāꞌ ixcāꞌaꞌctaꞌsanaꞌniꞌ aꞌnchī nala aꞌnlhā Dios namāpaꞌksīniꞌn. Lāꞌ nā ixcāmātzeyī chuxatūyā taꞌjatat lāꞌ tacaꞌtzāt.
36 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ cālaktzīꞌlh huan tachiꞌxcuhuīꞌt, lej cālakalhuꞌmalh como ixcāpātaꞌlamāꞌ lāꞌ ixtalakachāꞌniꞌ. Cālaktzīꞌlh huaꞌchi borregos aꞌntīn tūꞌ ixtakaꞌlhī ixmaktakaꞌlhnaꞌcaꞌn.
37 Lāꞌ Jesús cāhuanilh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn:
—Stuꞌncuaꞌ lhūhuaꞌ aꞌnan aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌcuꞌtun. Xlacaꞌn huaꞌchi aꞌnlhā lej lanaꞌlh lāꞌ tisputa tasācuaꞌnīꞌn para naꞌīꞌcan.
38 Dios ūꞌtzaꞌ ixtēcuꞌ huan aꞌnlhā lej lanaꞌlh. Uꞌtzaꞌ nalīsquiꞌniꞌyāꞌtit Dios que cacāmacamilh chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntī nacāmāsuꞌniꞌ huan xatzey tachihuīn huan aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌcuꞌtun —cāhuanilh.

Jesús cālacsacli kalhacāujtuꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn

Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16

10 Lāꞌ tuncan Jesús cāmātaꞌsīlh huan kalhacāujtuꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn. Lāꞌ cāmaxquīꞌlh līmāpaꞌksīn para natamāxtu huan tlajanaꞌnīꞌn lāꞌ para nacāmātzeyī chuxatūyā taꞌjatat lāꞌ tacaꞌtzāt.
2 Huāꞌ tamāꞌna ixtacuīniꞌcaꞌn huan kalhacāujtuꞌ scaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ xlacaꞌn aꞌntī cāmāpacuhuīcan apóstoles: huan xapūꞌla, xlaꞌ Simón aꞌntī ixlītāpātuꞌ ixtacuīniꞌ Pedro, lāꞌ īꞌstancu Andrés; lāꞌ nā Jacobo lāꞌ Juan aꞌntī ixoꞌkxaꞌn huan Zebedeo ixtahuanīꞌt;
3 lāꞌ nā Felipe lāꞌ Bartolomé lāꞌ Tomás lāꞌ huan Mateo aꞌntī mātāꞌjīniꞌ impuestos ixuanīꞌt; lāꞌ nā Jacobo aꞌntī ixoꞌkxaꞌ Alfeo; lāꞌ Lebeo aꞌntī ixmāpācuhuīcan Tadeo;
4 lāꞌ nā Simón aꞌntī ixtapaꞌksī con huan cananistasnaꞌ; lāꞌ nā

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Judas Iscariote aˈntī āˈcalīstān
namacamāstāˈ Jesús.

Jesús cāmāpaˈksīlh huan kalhacāujtuˈ para natamāstūˈnca ixtachihuīn Dios

Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6

5 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús cāmacāˈlh huāˈ
tamāˈna kalhacāujtuˈ, xlaˈ chuntzaˈ
cāmāpaˈksīlh lāˈ cāhuanilh:
—Tūˈ catipintit timāsuˈyuˈyāˈtit
aˈnlhā talahuiˈlānaˈnchaˈ xlacaˈn
aˈntīn tūˈ israelitas lāˈ tūˈ titanūˈyāˈtit
huan na ixāˈlacchicniˈcaˈn huan
samaritanosnuˈ. 6 Napināˈtit
nacāmāsuˈniˈyāˈtit huan xalanīˈn
nac Israel. Xlacaˈn huaˈchi
borregos aˈntīn tatzaˈnkānīˈt.
7 Capintit lāˈ naˈaˈctaˈsanaˈnāˈtit
chuntzaˈ: “Tapajtzūmāˈtzaˈ
aˈxniˈcaˈ natasuˈyu aˈnchī Dios
nacāmāpaˈksīkōˈ tachiˈxcuhuīˈt”.
8 Cacāmātzeyīˈtit huan īˈtzaˈcaˈnīˈn
lāˈ cacāmālakahuanīchokoˈtit huan
nīnīˈn. Cacāmātzeyīˈtit huan leprosos
aˈntīn tamasmāˈna ixquinītcaˈn
lāˈ cacāmāxtutit huan tlajanaˈnīˈn.
Huiˈxinaˈn tūˈ catimāpalaˈtit huāˈmāˈ
līmāpaˈksīn aˈntū iccāmaxquīˈyāniˈ lāˈ
chuntzaˈ tūˈ caticāmātāˈjīˈtit aˈxniˈcaˈ
nacālīmātzeyīˈyāˈtit quilīmāpaˈksīn.
9 ’Tūˈ camojōˈtit tumīn de oro
nīn de plata nīn de cobre na
mimbolsacaˈn aˈxniˈcaˈ napināˈtit.
10 Lāˈ tūˈ calīˈpintit mimorralhcaˈn
nīn pūtuˈ miluˈxuˈcaˈn. Xmān
nalīˈpināˈtit miluˈxuˈcaˈn aˈntū
lhakāˈnīˈtaˈntit. Tūˈ nalīˈpināˈtit nīn
zapato nīn mimpālaˈccaˈn. Huan
aˈntī māsuˈyumāˈ ixtachihuīn Dios
maclacasquiˈn namāhuīˈcan aˈnlhā
māsuˈyumāˈ.
11 ’Aˈxniˈcaˈ nachipināˈtit nac
lakatin cāˈlacchicniˈ o nac lakatin
rancho, naputzayāˈtit kalhatin tzeyā
chiˈxcuˈ aˈntī nacāmānūyāniˈ na
ixchic. Lāˈ natachokoyāˈchipintit
hasta aˈxniˈcaˈ nataxtuyāˈtit
de huanmāˈ cāˈlacchicniˈ. 12 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ natanūˈyāˈtit huan nac
chic, nacāhuaniyāˈtit: “Dios
cacāsicuaˈlanālīlh aˈntīn
tahuiˈlānaˈ nac huāˈmāˈ chic”.
13 Palh con tapāxuhuān
cātamānūyāniˈ na ixchiccaˈn, Dios
nacāsicuaˈlanālī xlacaˈn. Lāˈ palh
tūˈ cātamānūyāniˈ na ixchiccaˈn,
tūˈ caticāsicuaˈlanālīca. 14 Lāˈ palh
tūˈ cātamānūyāniˈ nac pātin chic
o lakatin cāˈlacchicniˈ, lāˈ palh tūˈ
cātakaxmatāniˈ, tuncan cataxtutit.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ nataxtuyāˈtit, catincxtit
huan pokxniˈ de mintojoncaˈn.
Chuntzaˈ nalīmāsuˈyuˈyāˈtit que
xlacaˈn natalēˈn cuenta como tūˈ
takaxmatcuˈtulh. 15 Ixlīstuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ. Aˈxniˈcaˈ
namin huan chiˈchiniˈ lāˈ Dios
nalacāxtlahuakōˈ, xlacaˈn lej
natapātīniˈn. Dios āˈchulāˈ
nacālakalhuˈman xlacaˈn xalanīˈn
nac Sodomo lāˈ Gomorra que
xalanīˈn huanmāˈ cāˈlacchicniˈ
aˈntīn tūˈ takaxmatcuˈtun —hualh
Jesús.

Cāmacaputzacan aˈntīn takalhlakaˈīˈ Cristo

16 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—¡Cuenta catlahuaˈtit! Quit
iccāmacāˈnāniˈ lāˈ nalaˈyāˈtit
huaˈchi borregos na ixlaclhniˈcaˈn
huan lobos. Lej skalalh calaˈtit
huaˈchi huan lūhuaˈ. Lāˈ calaˈtit
huaˈchi tantzasnān aˈntūn tūˈ
lāstaˈla. 17 Catamaktakaˈlhtit
como chiˈxcuhuīˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacātamacamaxquīˈcuˈtunāniˈ huan
māpaˈksīniˈnīˈn lāˈ nacātatucsāniˈ
na ixlītokpāncaˈn israelitas.
18 Lāˈ nacātamālacapūˈyāniˈ na
ixlacapūncaˈn gobernadores lāˈ
reyes xmān por quimpālacata.
Chuntzaˈ tzē nacāhuaniyāˈtit huan
xatzey tachihuīn calacan xlacaˈn lāˈ
nā nacāhuaniˈyāˈtit huan aˈntīn tūˈ
israelitas. 19 Pero tūˈ catilēˈcapintit
aˈnchī nalītamaktāyayāˈtit nīn
aˈntū nacākalhtīyāˈtit aˈxniˈcaˈ
nacāmacamaxquīˈyāniˈ huan
māpaˈksīniˈnīˈn. Aˈxniˈcaˈ
nachipināˈtit aˈntzaˈ, Dios
nacāmācaˈtzīnīyāniˈ aˈntū
nacāhuaˈniˈyāˈtit xlacaˈn.
20 Tūˈ māniˈ mintachihuīncaˈn
aˈntū nachihuīnaˈnāˈtit. Huan
Espíritu Santo, ūˈtzaˈ aˈntī
nacāmāchihuīnīyāniˈ.
21 ’Huan chiˈxcuhuīˈn
natamacamāstāˈ ixtāˈtimīncaˈn
para nacāmaknīcan lāˈ huan
xanatātanaˈ natamacamāstāˈ
ixcamanaˈcaˈn. Huan oˈkxaˈn
natatāˈkaquīˈ contra ixnatātanaˈcaˈn
lāˈ natamāmaknīnīniˈn.
22 Ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
nacātacaˈtzalaktzīˈnāniˈ como
tapaˈksīˈyāˈtit con quit. Lāˈ huan
aˈntīn tzancs natatāya lāˈ tūˈ
natataxtutāya na quintej aˈyuj
lej tapātīniˈmāˈna, ūˈtunuˈn
nacāmāputaxtūcan.
23 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ
nacātamacaputzayāniˈ nac
lakatin cāˈlacchicniˈ, cataxtutit
lāˈ capintit āˈlacatin. Stuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ que tūˈ
catitētaxtukōˈtit ixlīhuākcaˈn
ixāˈlacchicniˈcaˈn israelitas para
namāsuˈyuyāˈtit quintachihuīn
aˈxniˈcaˈ namimpala huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn.
24 ’Huan scaˈtxtunuˈ tūˈ tasquiˈnī
huaˈchi ixmākalhtōˈkēˈniˈ. Lāˈ
huan tasācuaˈ tūˈ tasquiˈnī huaˈchi
ixpatrón. 25 Līpāxūj huan scaˈtxtunuˈ
aˈntīn tzē namālacastuca
ixmākalhtōˈkēˈniˈ lāˈ nā huan
tasācuaˈ aˈntīn tzē namālacastuca
ixpatrón. Palh lakapalacanīˈttzaˈ
huan aˈntī māpaˈksīniˈn huan
nac chic lāˈ māpācuhuīcanīˈttzaˈ
Beelzebú, āˈchulāˈ nacālakapalacan
āˈmakapitzīn xalanīˈn nac huāˈmāˈ
chic —cāhuanilh Jesús. Uˈtzaˈ
aˈntū līchihuīnaˈmāˈ Jesús lāˈ nā
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn.

Tichū tasquiˈnī najicuaˈniˈcan

Lc. 12.2-9

26 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Chuntzaˈ tūˈ caticājicuaˈniˈtit
tachiˈxcuhuīˈt. Ixlīhuāk aˈntūn
tatzēˈknīˈt, ūˈtzaˈ nalaktzīˈncan. Lāˈ
aˈntū lakatzēˈkcus, nacaˈtzīkōˈcan.
27 Huan aˈntū quit iccāhuaniniˈ
aˈnlhā quēˈstucaˈn, ūˈtzaˈ
nacāhuaniyāˈtit cāˈlacapūlhūhuaˈ.
Lāˈ huan aˈntū quit lakatzēˈk
iccāhuaniyāniˈ, ūˈtzaˈ lej palhaˈ
nahuanāˈtit chuxalhā. 28 Tūˈ
caticājicuaˈniˈtit chiˈxcuhuīˈn aˈntīn
tzē natamaknī mimacniˈcaˈn pero
tūla tamāpaˈksī milīcaˈtzīncaˈn.
Najicuaˈniˈyāˈtit Dios aˈntīn tzē
nacāmāsputū mimacniˈcaˈn lāˈ
milīcaˈtzīncaˈn nac pūpātīn.
29 ’¿Chī ixtapalh huan tantzictzi?
Stāˈcan tantuˈ por macstiˈnaˈj tumīn.
Lāˈ quinTātaˈcaˈn nac aˈkapūn
cuenta natlahua aˈxniˈcaˈ mināchaˈ
lakatin tantzictzi. 30 Lāˈ chāˈtunuˈ
de huiˈxinaˈn hasta cātapūtleˈkeniˈniˈ

kanatunu' miya'jca'n. 31 U'tza'
tū' tilījicua'nā'tit. Līhua'ca'
tasqui'nī'yā'tit hui'xina'n que
lhūhua' tantzictzi —hualh Jesús.

A'ntī natahuan cā'lacapūlhūhua' que tatapa'ksī con Cristo

Lc. 12.8-9

32 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' huan a'ntī natahuan
cā'lacapūlhūhua' palh
tatapa'ksī con quit, xlaca'n quit
na'iccālakapasa a'xni'ca' natatāya
na ixlacapūn quinTāta'ca'n
nac a'kapūn. Lā' chuntza' quit
nā na'icuan palh xlaca'n
tatapa'ksī con quit. 33 Lā' huan
a'ntī naquintakalhtatzē'ka
cā'lacapūlhūhua', xlaca'n quit
na'iccākalhtatzē'ka a'xni'ca'
natatāya na ixlacapūn quinTāta'ca'n
xala' nac a'kapūn.

Jesús cāmā'kapitzī tachi'xcuhuī't

Lc. 12.51-53; 14.26-27

34 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' tipuhua'nā'tit palh quit
icmilh para que chu lakatin nala
ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't
lā' chuntza' tū' catalāsta'lalh nac
huā'mā' quilhtamacuj. Tū' ū'tza'
quilītlōt. Na'iccāmā'kapitzīyāni'.
35 Icmilh icmā'kaquī' huan o'kxa'
contra ixtāta' lā' na'icmā'kaquī'
huan tzu'ma'jāt contra ixtzī't lā' nā
huan puscāt contra ixtzī't ixkōlu'.
36 Lā' ū'tza' natalīla lītā'ca'tza
xalanī'n na ixchakān huan lakatin
chic.
37 'Huan a'ntī līhua'ca' natapāxquī'
ixtzī'tca'n o ixtāta'ca'n que quit,
xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī
con quit. Lā' nā huan a'ntī
līhua'ca' natapāxquī' ixo'kxa'ca'n o
ixtzu'ma'jātca'n que quit, xlaca'n tū'
minī'ni' natatapa'ksī con quit. 38 Lā'
huan a'ntīn tūla tatāyani' a'ntū
nacāpātle'keni' por quimpālacata,
xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con
quit. 39 Huan a'ntī natataxtutāya de
na quintej como tū' tapātīni'ncu'tun
por quimpālacata, xlaca'n tū'
catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n
nac a'kapūn. Lā' huan a'ntī
natapātīni'n a'yuj ixtanīlh
por quimpālacata, xlaca'n
nacāmāpūtaxtūcan.

A'ntū natlajacan

Mr. 9.41

40 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū
hui'xina'n nacāhuani'yā'tit, nā
chuntza' nata'a'ka'ī' a'ntū quit icuan.
Lā' palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū
icuan, nā chuntza' nata'a'ka'ī' huan
a'ntī quimacamilh. 41 Lā' palh catīhuā
nata'a'cnīni'ni' kalhatin a'cta'sana'
como taca'tzī palh Dios macaminī't,
chuntza' ū'tunu'n natatlaja chu
a'cxtim hua'chi huan a'cta'sana'. Lā'
palh catīhuā nata'a'cnīni'ni' kalhatin
tzeyā chi'xcu' xmān porque tzey xla',
chuntza' ū'tunu'n chu a'cxtim natatlaja
hua'chi huan tzeyā chi'xcu'. 42 Lā'
catīhuā a'ntī natā'hua' macsti'na'j xcān
ā'kalhatin a'yuj catīhuāyā chi'xcu',
lā' palh natā'hua' ā'kalhatin porque
tapa'ksī con quit, ixlīstu'ncua' Dios
namāpala —hualh Jesús.

Ixlacscujni'nī'n Juan huan Mā'kpaxīni' talaka'lh Jesús

Lc. 7.18-35

11 Lā' a'xni'ca' Jesús
cāmāsu'ni'kō'lh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

īˈscaˈtxtunuˈnīˈn, taxtulh de
aˈntzaˈ lāˈ aˈlh. Ixtētaxtutlāˈhuan
āˈmakapitzīn cāˈlacchicniˈ aˈnlhā
pajatzu para namāsuˈyu lāˈ
naˈaˈctaˈsanaˈn.
2 Lāˈ Juan huan Māˈkpaxīniˈ
ixtanūmaˈ nac pūlāchīˈn. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ māca'tzīnīca aˈntū
ixtlahuamāˈ Jesús, tuncan
cāmacāˈlh kalhatuˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
para natalakaˈn Jesús 3 lāˈ
natakalhasquiˈnī:
—¿Chā huiˈx huan Cristo
aˈntī namin o maclacasquiˈn
naˈickaˈlhīyāujcus āˈkalhatin?
4 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Cataspiˈttit lāˈ nahuaniyāˈtit
Juan aˈntū laktzīˈnīˈtaˈntit
lāˈ aˈntū kaxpatnīˈtaˈntit.
5 Nahuaniyāˈtit aˈnchī huan
lakatzīˈnīˈn talacahuānaˈn lāˈ
huan lūˈntūˈlanīˈn talatlāˈhuan.
Lāˈ nā huan aˈntī ixcāmasniˈmāˈ
ixquinītcaˈn, xlacaˈn tatzeyanli. Lāˈ
huan aˈntīn tūˈ ixtaˈaˈkahuānaˈn,
chuhuaˈj takaxmata. Lāˈ nā
cāmālakahuanīchokocanīˈt
huan aˈntī ixtanīnīˈttzaˈ.
Lāˈ cāmāsuˈniˈcan aˈnchī
nacālīmāpūtaxtūcan aˈntī līpānīn
talahuiˈlānaˈ. 6 Līpāxūj huan aˈntī
pōˈktu quilīpāhuan —cāhuanica
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Juan.
7 Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlacaˈn ixtaˈaˈnīˈt,
Jesús tzuculh cātāˈkalhachihuīnaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt ixpālacata Juan.
Lāˈ cākalhasquiˈnīlh:
—Aˈxniˈcaˈ quīlaˈtit nac
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt, ¿tichū
ixlaktzīˈncuˈtunāˈtit? Tūˈ quīlaˈtit
para nalaktzīˈnāˈtit kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī huaˈchi kantin
chiˈtin aˈntū xakāˈlīlh huan ūˈniˈ.
8 ¿Aˈchīˈ quīlaˈtit? Tūˈ quīlaˈtit para
nalaktzīˈnāˈtit kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī lej tzēhuanīˈt lhakāˈnanīˈt.
Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit que huan aˈntī
pōˈktu lej tzēhuanīˈt talhakāˈnanīˈt,
xlacaˈn tahuiˈlānaˈ na ixchiccaˈn
reyes. 9 Pues ¿aˈchīˈ quīlaˈtit
nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt? ¿Chu
tūˈ quīlaˈtit para nalaktzīˈnāˈtit
kalhatin aˈctaˈsanaˈ? Stuˈncuaˈ,
ixlaktzīˈncuˈtunāˈtit kalhatin
aˈctaˈsanaˈ. 10 Lāˈ huāˈmāˈ aˈctaˈsanaˈ
ixtacuīniˈ Juan. Lāˈ ixpālacata
huāˈmāˈ Juan tatzoˈknīˈt chuntzaˈ
na ixtachihuīn Dios:

Naˈicmacāˈn quiˈaˈctaˈsanaˈ
aˈntī napūˈlaniˈyāniˈ para
nacāxmāpīˈ mintej.

11 Stuˈncuaˈ huāˈmāˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ que na ixlaclhniˈcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt tintīˈ kalhatin
aˈctaˈsanaˈ más xakaˈtlaˈ que
Juan. Pero huan aˈntī līhuaˈcaˈ
xamakstancu aˈnlhā Dios
māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk, xlaˈ más
xakaˈtlaˈ que Juan.
12 ’Desde aˈxniˈcaˈ tzuculh
aˈctaˈsanaˈn Juan huan
Māˈkpaxīniˈ, maklhūhuaˈ
tatanūcuˈtulh aˈnlhā Dios
māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk. Lāˈ huaˈchilh
palhaˈ talāpiˈtaˈmāˈna para que
natasātanū. 13 Ixlīhuākcaˈn huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn ixtalīchihuīnaˈmāˈna
aˈnchī namin lakatin chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ Dios namāpaˈksīniˈn
huāˈtzāˈ nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ. Lāˈ
nā chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na ixley
Moisés. Lāˈ talīchihuīnaˈlh hasta
aˈxniˈcaˈ milh Juan. 14 Lāˈ aˈyuj
tūˈ nakalhlakaˈīˈcuˈtunāˈtit aˈntūn
taquilhchāˈlh, pero huāˈmāˈ Juan
ūˈtzaˈ huan aˈctaˈsanaˈ Elías

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌntī ixkaꞌlhīpāꞌnaꞌntit. 15 Cuenta
catlahuaꞌtit aꞌntū kaxpatāꞌtit.
16 ’¿Chichū naꞌiccālīmālacastucāuj
huan chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntīn tahuiꞌlānaꞌ
chuhuaꞌj? Tatasuꞌyu huaꞌchi
camanaꞌ aꞌntīn takamānaꞌmāꞌna
nac lītamāuj. Lāꞌ cātāꞌtaꞌsa
ixtāꞌcamanaꞌ lāꞌ tahuani: 17 “Aꞌxniꞌcaꞌ
quinaꞌn icmakataꞌsauj huan
līskoliꞌ, huiꞌxinaꞌn tūꞌ lakatītit lāꞌ
tūꞌ luꞌcxtit. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ictlīꞌuj
huaꞌchi līlakaputzaniꞌ, huiꞌxinaꞌn tūꞌ
lakatītit lāꞌ tūꞌ calhuaꞌntit. ¿Tuchū
lacasquiꞌnāꞌtit?” tahuan. 18 Milh
Juan lāꞌ tūꞌ koꞌtli lāꞌ aꞌkatunuꞌ tūꞌ
huāꞌyalh tintacuj. Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
lēꞌksaꞌnāꞌtit lāꞌ huaꞌnāꞌtit palh
xlaꞌ kaꞌlhī huan tlajanaꞌ. 19 Lāꞌ
āꞌcalīstān quit icmilh. Quit huan
Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn lāꞌ icuaꞌ
xcān lāꞌ chuxatū quimālacnūniꞌcan
lāꞌ pōꞌktu icuāꞌyan. Lāꞌ nā
quilālēꞌksaꞌnāuj lāꞌ huaꞌnāꞌtit palh
quit lhūhuaꞌ icuāꞌyan lāꞌ lej ickoꞌta.
Lāꞌ huaꞌnāꞌtit que quit ixamigocaꞌn
huan mātāꞌjīniꞌnīꞌn impuestos lāꞌ
huan aꞌntīn tatlahua talaclēꞌiꞌ. Pero
huan aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ, xlacaꞌn
tamāchekxī que Dios macamilh
Juan lāꞌ nā quit —hualh Jesús.

Xalanīꞌn lakatuꞌ cāꞌlacchicniꞌ tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh Jesús

Lc. 10.13-15

20 Lāꞌ tuncan Jesús tzuculh
cālacaquilhnī huan xalanīꞌn
huan tamāꞌna cāꞌlacchicniꞌ
aꞌnlhā tlahualh lhūhuaꞌ lēꞌcnīn.
Cālacaquilhnīlh huan tachiꞌxcuhuīꞌt
como tūꞌ ixtaxtāpalīcuꞌtun
ixtapāstacnaꞌcaꞌn. Lāꞌ cāhuanilh:
21 —Xānti laꞌyāꞌtit huiꞌxinaꞌn
xalanīꞌn nac Corazín lāꞌ xalanīꞌn
nac Betsaida. Nalakaputzayāꞌtit
porque tūꞌ kalhlakaꞌīꞌtit.
Lej tlahuacanīꞌt lēꞌcnīn na
milaclhpuꞌnancaꞌn. Lāꞌ palh
ixcātlahuacanchaꞌ cahuā
huāꞌ tamāꞌna lēꞌcnīn nac
huan cāꞌlacchicniꞌ Tiro lāꞌ nac
Sidón, makāntzaꞌ ixtaxtāpalīlh
ixtapāstacnaꞌcaꞌn. Lāꞌ xlacaꞌn
ixtalhakāꞌlh tziꞌtzeꞌke ixluꞌxuꞌcaꞌn
lāꞌ ixcāꞌaꞌcpūmāꞌcaꞌca lhcaꞌcaꞌn
lāꞌ chuntzaꞌ ixtatasuꞌyulh que
lej talakaputzalh ixpālacata
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn. 22 Lāꞌ iccāhuaniyāniꞌ
que aꞌxniꞌcaꞌ Dios nalacāxtlahuakōꞌ,
āꞌchulāꞌ nacācastigarlīyāniꞌ
huiꞌxinaꞌn que xlacaꞌn xalanīꞌn
nac Tiro lāꞌ Sidón. 23 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
xalanīꞌn nac Capernaum
puhuaꞌnāꞌtit palh napināꞌtit nac
aꞌkapūn. Tūꞌ stūꞌncuaꞌ. Napināꞌtit
nac pūpātīn. Palh ixcātlahuacanchaꞌ
cahuā huan lēꞌcnīn nac huan
cāꞌlacchicniꞌ Sodoma aꞌntū
cātlahuacanīꞌt na milaclhpuꞌnancaꞌn,
ixtaxtāpalīlh ixtapāstacnaꞌcaꞌn. Lāꞌ
chuntzaꞌ Dios tūꞌ ixmāsputūlh huan
cāꞌlacchicniꞌ. 24 Lāꞌ iccāhuaniyāniꞌ
que aꞌxniꞌcaꞌ Dios nalacāxtlahuakōꞌ,
āꞌchulāꞌ nacācastigarlīyāniꞌ
huiꞌxinaꞌn que xlacaꞌn xalanīꞌn
nac Sodoma lāꞌ āꞌmakapitzīn
cāꞌlacchicniꞌ pajtzu nac Sodoma —
hualh Jesús.

Jesús hualh: Cataꞌntit lāꞌ quit naꞌiccāmājaxīyāniꞌ

Lc. 10.21-22

25 Lāꞌ tuncan Jesús kalhtōꞌkaꞌlh lāꞌ
hualh:
—QuinTātaꞌ, huiꞌx māpaꞌksīniꞌnaꞌ
nac aꞌkapūn lāꞌ nac tiꞌyaꞌt.
Icmaxquīꞌyāniꞌ pāxcatcaꞌtzī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

como cāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌ huan
aꞌntīn tascaꞌtcuꞌtun ūꞌtzaꞌ aꞌntū
ixcāmātzēꞌkniꞌnīꞌtaꞌ huan aꞌntī lej
lakskalalhnaꞌ. 26 Chuntzaꞌ tlaꞌhuaꞌ
chu aꞌnchī mintapuhuān.
27 Lāꞌ cāhuanilh huan
tachiꞌxcuhuīꞌt:
—QuinTātaꞌ quimacamaxquīꞌkōꞌlh
ixlīhuāk aꞌntū aꞌnan. Lāꞌ tintīꞌ caꞌtzī
aꞌnchī huanīꞌt ixOꞌkxaꞌ Dios, xmān
Dios xaTātaꞌ. Lāꞌ tintīꞌ caꞌtzī aꞌnchī
huanīꞌt quinTātaꞌ Dios, xmān quit
aꞌntī ixOꞌkxaꞌ iccaꞌtzī. Nā natacaꞌtzī
xlacaꞌn aꞌntī naꞌiccāmālacsuꞌyu.
28 Cataꞌntit milīhuākcaꞌn huiꞌxinaꞌn
aꞌntī uꞌcxcaꞌtzīyāꞌtit que tziꞌnca huan
tūn tūꞌ tzey aꞌntūn tlahuanīꞌtaꞌntit
lāꞌ palhaꞌ scujpāꞌnaꞌntit para
namakapāxuaꞌyāꞌtit Dios. Cataꞌntit
lāꞌ quit naꞌiccāmājaxīyāniꞌ.
29 Caquilāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌuj lāꞌ
caquilāmakscaꞌtui. Līlacatzucu
naꞌiccāhuanilēꞌnāniꞌ lāꞌ quit
tūꞌ ickaꞌtlaꞌjcaꞌtzī. Lāꞌ quit tzē
icmātzaꞌtaꞌtī miꞌaꞌclhcunuccaꞌn.
30 Tūꞌ jicslīhuaꞌ quilīmāscaꞌtīn lāꞌ tzē
natlōkentaxtūyāꞌtit —hualh Jesús.

Huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan huan scaꞌtxtunuꞌnīꞌn taꞌīꞌlh huan trigo

Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5

12 Lāꞌ āꞌcalīstān Jesús
ixtlāꞌhuantēlha nac
cāꞌtacuxtu. Lāꞌ huan chiꞌchiniꞌ
aꞌntū pūjaxcan ixuanīꞌt. Lāꞌ
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn ixtatziꞌncsa lāꞌ
tatzuculh taꞌīꞌ macstinaꞌj huan trigo
lāꞌ tahuaꞌlh.
2 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan fariseosnuꞌ
cālaktzīꞌlh, tahuanilh Jesús:
—Calaꞌktziꞌ. Tascujmāꞌna
miscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ chuhuaꞌj
huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan. Tūꞌ
taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ huan ixley Moisés
—tahuanilh.
3 Lāꞌ Jesús cākalhtīlh lāꞌ cāhuanilh:
—¿Chā tūꞌ lakapūtleꞌkenīꞌtaꞌntit
aꞌntūn tlahualh David maktin huā?
Ixtziꞌncsa xlaꞌ lāꞌ aꞌntī ixcātāꞌaꞌmāꞌ.
4 Lāꞌ tatanūlh na ixchic Dios
lāꞌ tahuaꞌlh huan pāntzi aꞌntū
ixmālacnūniꞌcanīꞌt Dios. Lāꞌ tūꞌ
līmakuan ixtahuaꞌlh huāꞌmāꞌ pāntzi.
Xmān huan curasnaꞌ tzē natahuaꞌ. 5 Lāꞌ
¿chā tūꞌ lakapūtleꞌkenīꞌtaꞌntit huan
nac ley aꞌntūn tzoꞌkli Moisés? Huan
palh huan curasnaꞌ aꞌntīn tascuja nac
xakaꞌtlaꞌ lītokpān pōꞌktu tatlōkentaxtū
ixlītlōtcaꞌn. Lāꞌ aꞌyuj tatlahua
aꞌntūn tūꞌ līmakuan tlahuacan
huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan,
lāꞌ tūꞌ puhuancan palh xlacaꞌn
tatlahua talaclēꞌiꞌ. Lāꞌ tūꞌ puhuancan
palh xlacaꞌn tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
huan ley. 6 Lāꞌ iccāhuaniyāniꞌ que
huāꞌtzāꞌ aꞌnan catīhuā aꞌntī līhuaꞌcaꞌ
tasquiꞌnī que huan xakaꞌtlaꞌ lītokpān.
7 Huiꞌxinaꞌn tūꞌ māchekxīnīꞌtaꞌntit
aꞌntū huanicuꞌtun aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ
na ixtachihuīn Dios: "Quit lej
iclacasquiꞌn nacālakalhuꞌmanāꞌtit
āꞌmakapitzīn lāꞌ tūꞌ tanto iclacasquiꞌn
naquilāꞌaꞌksajuīꞌyāuj huan
animalhnaꞌ". Palh ixmāchekxīꞌtit
cahuā huāꞌmāꞌ tachihuīn
ixpālacata cālakalhuꞌmancan, tūꞌ
ixcālēꞌksaꞌnīniꞌntit quiscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
aꞌntīn tūꞌ tatlahuamāꞌna talaclēꞌiꞌ.
8 Quit huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn lāꞌ
tzē naꞌicmāpaꞌksī aꞌntū natlahuacan
huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan.

Huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixpekescōhuanīꞌt

Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11

9 Lāꞌ tuncan Jesús taxtulh de
aꞌntzaꞌ lāꞌ tanūlh nac lakatin

ixlītokpānca'n israelitas.
10 Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin
chi'xcu' a'ntī ixpekescōhuanī't.
Lā' como ixputzamā'ca a'nchī
nalē'ksa'nīni'ncan Jesús,
kalhasqui'nīca:
—¿Chā makxtekcan namātzeyīcan
huan ī'tza'ca' huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan?
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Palh kalhatin de hui'xina'n
ixka'lhī'tit mimborregoca'n a'ntū
ixtojōlh huan nac pūlhmā'n
taponkni', ¿chā tū' ixmāxtutit a'yuj
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
12 Lā' más ixtapalh kalhatin chi'xcu'
que lakatin borrego. Chuntza' tzē
tlahuani'can ā'kalhatin a'ntū xatzey
lā' maktāyacan huan ā'kalhatin
a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
13 Lā' tuncan huanilh huan
chi'xcu':
—Castu'ncti mimpeken.
Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixpeken,
ixtzeyanī'ttza' lā' ixtā'chuntza'
ixuanī't kentin ixpeken. 14 Tuncan
tataxtulh huan fariseosnu' lā'
māni' ū'tunu'n tapāstacli a'nchī
natalīmāmaknīnīni'n Jesús.

A'ntūn taquilhchā'lh ixpālacata Jesús

15 Lā' a'xni'ca' Jesús ixca'tzī a'ntū
ixtapuhuamā'na, lā' a'lh ā'lacatin
lā' līlhūhua' tastālani'lh. Lā' Jesús
cāmātzeyīkō'lh huan ī'tza'ca'nī'n
16 lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catahualh
tichū ū'tza'. 17 Chuntza' tlahualh
para natlōkentaxtū a'nchī
a'cta'sana'lh huan profeta Isaías
a'xni'ca' tzo'kli a'ntū hualh Dios:
18 Huā'mā' quintasācua' a'ntī
iclacsacli lā' lej icpāxquī' lā'
xla' lej quimakapāxuhua.
QuiEspíritu natā'a'n lā'
nacāmāsu'ni' huan a'ntīn
tū' israelitas a'nchī xa'nca
na'iclacāxtlahuakō'.
19 Xla' tū' nalacaquilhnīni'n lā' tū'
nata'sa.
Lā' tū' palha' nachihuīna'n
nac cā'tejen para que cuenta
natlahuacan xla'.
20 Xla' nacāmaktāya huan a'ntīn
tū' lactli'hui'qui a'ntī hua'chi
xkoli' a'ntū xmū'tcanī't.
Lā' tū' nacālakmaka'n huan
a'ntīn tū' xa'nca takalhlaka'ī'.
Xlaca'n hua'chi pūmaksko
a'ntūn tū' xa'nca maksko lā'
slam slam la.
Nacāmaktāya hasta a'xni'ca' xla'
nacāmāpa'ksīkō' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't nac cā'ti'ya'tna'.
21 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
nataka'lhītī para nacāmaktāya.
Chuntza' tzo'kli huan profeta Isaías.

Ixuancan palh Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'

Mr. 3.19-30; Lc. 11.14-23; 12.10

22 Lā' tuncan lē'ni'ca Jesús
kalhatin chi'xcu' a'ntī lakatzī'n
lā' kō'ko' ixuanī't porque ixka'lhī
huan tlajana'. Lā' Jesús mātzeyīlh
lā' xa'nca ixlaktzī'n lā' tzuculh
chihuīna'n. 23 Lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā' tahualh:
—¿Chā ū'tza' huā'mā' ixtā'nat
David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj?
24 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu'
takaxmatli huā'mā' tachihuīn,
tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī
ixlīmāpa'ksīn huan Beelzebú a'ntī
xapuxcu' huan tlajana'nī'n. Lā' ū'tza'
cālīmāxtuni'lh huan tlajana'nī'n.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

25 Jesús ixcaˈtzī aˈntū
ixtapuhuamāˈna lāˈ cāhuanilh:
—Palh huan pūchihuīnaˈnīˈn
tatapitzi lāˈ talāstaˈla, tūla
tamāpaˈksīniˈn makān.
Natalāmāsputūkōˈ. Lāˈ palh xalanīˈn
lakatin cāˈlacchicniˈ o lakatin
familia tatapitzi lāˈ talātucsa,
tūˈ catitatāyaniˈlh. 26 Lāˈ palh
ixlīmāpaˈksīn huan xapuxcuˈ
tlajanaˈnīˈn aˈntū iclīmāxtu
āˈlakatin tlajanaˈ, chuntzaˈ
talacpitzi huan līmāpaˈksīn. Lāˈ
tūˈ catitāyaniˈlh. 27 Huiˈxinaˈn
huaˈnāˈtit palh quit iccālīmāxtu
huan tlajanaˈnīˈn con ixlīmāpaˈksīn
huan Beelzebú. Lāˈ ¿tichū
ixlīmāpaˈksīn aˈntū cālīmāxtu
huan tlajanaˈnīˈn xlacaˈn aˈntīn
tatapaˈksī con huiˈxinaˈn? Chuntzaˈ
māniˈ xlacaˈn tamāsuˈyu palh tūˈ
stuˈncuaˈ aˈntū quilālēˈksaˈnīniˈnāuj.
28 Aˈntū quit iccālīmāxtu huan
tlajanaˈnīˈn, ūˈtzaˈ ixlīmāpaˈksīn
Espíritu Santo. Uˈtzaˈ huanicuˈtun
palh Dios cāmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchīn
tzuculhtzaˈ māpaˈksīniˈn huāˈtzāˈ
nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ.

29 ’Tūla tanūcan para
namakkaˈlhancan catūhuā na ixchic
huan tliˈhuiˈqui chiˈxcuˈ palh tūˈ
pūˈla nachīˈcan huanmāˈ chiˈxcuˈ.

30 ’Aˈntīn tūˈ tapaˈksīcuˈtun con
quit, xlaˈ quintāˈcaˈtza. Lāˈ aˈntīn tūˈ
quintāˈscuja, ūˈtzaˈ lactlahuanaˈn.

31 ’Uˈtzaˈ iccālīhuaniyāniˈ palh tzē
nacāmāsputūnuˈniˈcan ixlīhuākcaˈn
ixtalaclēˈiˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
chuxatū tūˈ tzey aˈntūn tahuan. Lāˈ
palh catīhuā nahuan que tūˈ tzey
aˈntūn tlahua huan Espíritu Santo,
xlaˈ tūlalh catimāsputūnuˈniˈca.
32 Lāˈ palh catīhuā nalīchihuīnaˈn
contra huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn, namāsputūnuˈniˈcan. Lāˈ
palh catīhuā nahuan que tūˈ tzey
aˈntūn tlahua huan Espíritu Santo,
xlaˈ tūˈ catimāsputūnuˈniˈca nīn
huāˈtzāˈ nac huāˈmāˈ quilhtamacuj
nīn aˈntzaˈ nac āˈlakatin
quilhtamacuj aˈntū namin —hualh
Jesús.

Līlakapascan huan quiˈhuiˈ por ixtōˈcaˈt

Lc. 6.43-45

33 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Palh tzey huan quiˈhuiˈ,
namāstāˈ tzey ixtōˈcaˈt. Lāˈ palh
tūˈ tzey huan quiˈhuiˈ, tūˈ tzey
nala ixtōˈcaˈt. Chu aˈnchī māstāˈ
ixtōˈcaˈt, chuntzaˈ līlakapascan
huan quiˈhuiˈ. 34 Huiˈxinaˈn huaˈchi
lūhuaˈ aˈntūn tzēhuanīˈt tasuˈyu
pero kaˈlhī līlaknīn. ¿Chichū
tzey nala huan tachihuīn aˈntū
cāquilhtaxtuyāniˈ aˈxniˈcaˈ tūˈ
tzey mintapāstacnaˈcaˈn? Chu
aˈnchī pāstacāˈtit, chuntzaˈ
nachihuīnaˈnāˈtit. 35 Tzey nala
aˈntū nahuan kalhatin tzeyā
chiˈxcuˈ como tzey ixtapāstacnaˈ.
Lāˈ tūˈ tzey catihualh aˈntū
nahuan kalhatin tūˈ tzeyā chiˈxcuˈ
como koˈhuaˈjuaˈ ixtapāstacnaˈ.
36 Lāˈ iccāhuaniyāniˈ que namin
lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ Dios
nacālacāxtlahuakōˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
nala, maclacasquiˈn ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt natahuani Dios tuchū
ixpālacata chuxatūyā tachihuīn
aˈntū chu tlakaj tahualh. 37 Chu
aˈnchī chihuīnaˈnīˈtaˈntit, chuntzaˈ
nahuancan palh cātalīyāhuayāniˈ
o palh lacuan huiˈxinaˈn —hualh
Jesús.

Tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈlh tasquiˈniˈlh Jesús catlahualh lēˈcnīn

Mr. 8.12; Lc. 11.29-32

38 Lāˈ tuncan makapitzīn
fariseosnuˈ lāˈ xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn
ley tahuanilh Jesús:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, quinaˈn
iclaktzīˈncuˈtunāuj lakatin
kaˈtlaˈ lēˈcnīn para
naquilāmālacstūˈncniˈyāuj palh
stuˈncuaˈ Dios macaminīˈtaˈniˈ.
39 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Huan tachiˈxcuhuīˈt
aˈntīn tūˈ tzey lāˈ aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈcuˈtun, xlacaˈn
tasquiˈn lakatin kaˈtlaˈ lēˈcnīn.
Lāˈ xmān nacāmāsuˈniˈcan huan
lēˈcnīn huaˈchi aˈntū pātleˈkeniˈlh
Jonás. 40 Lakatuˈtun chiˈchiniˈ lāˈ
lakatuˈtun tzīˈsa Jonás ixtojōmaˈ
na ixchakān huan kaˈtlaˈ squīˈtiˈ
lāˈ xalakahuan taxtulh. Nā
chuntzaˈ quit huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn nā naˈictachoko
lakatuˈtun chiˈchiniˈ lāˈ lakatuˈtun
tzīˈsa na ixchakān huāˈmāˈ
tiˈyaˈt. 41 Namin lakatin chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ nalacāxtlahuakōˈcan. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ nala huāˈmāˈ, xlacaˈn
aˈntī ixtahuiˈlānaˈ huan nac
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā huanican Nínive
natatāya lāˈ nacātalēˈksaˈnīniˈnāniˈ
huiˈxinaˈn aˈntī huiˈlānaˈntit
chuhuaˈj. Nacātalēˈksaˈnīniˈnāniˈ
como xlacaˈn taxtāpalīlh
ixtapāstacnaˈcaˈn aˈxniˈcaˈ milh
Jonás lāˈ līˈaˈctaˈsanaˈlh ixtachihuīn
Dios. Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ xtāpalīˈtit
mintapāstacnaˈcaˈn aˈxniˈcaˈ quit
icaˈctaˈsanaˈlh. Lāˈ quit āˈchulāˈ
ictasquiˈnī que Jonás. 42 Lāˈ nā huan
reina aˈntī ixmāpaˈksīniˈn nac Saba
natāya lāˈ nacālēˈksaˈnīniˈnāniˈ
aˈxniˈcaˈ namin huan chiˈchiniˈ
aˈntū napūlacāxtlahuakōˈ.
Nacālēˈksāˈnīniˈnāniˈ porque xlaˈ
kaxmatli aˈntū hualh Salomón.
Makat ixuanīˈt ixchic huan reina
lāˈ milh kaxmata Salomón. Quit
āˈchulāˈ ictasquiˈnī que Salomón
lāˈ tūˈ quilākaxmatniˈcuˈtunāuj —
hualh Jesús.

Ixpālacata huan tlajanaˈ aˈntūn taspiˈtli

Lc. 11.24-26

43 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ aˈxniˈcaˈ lakatin tlajanaˈ
nataxtu de huan chiˈxcuˈ,
nalatāˈkchoko aˈnlhā cāˈscōhua
lāˈ naputza aˈnlhā najaxa. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tūˈ nakaksa aˈnlhā najaxa,
napuhuan: 44 “Naˈictaspiˈtchokopala
aˈnlhā ictaxtulh”. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
naquītaspiˈta, nakaksa huan
chiˈxcuˈ huaˈchi lakatin chic
aˈntū scayaˈncyā lāˈ xaˈnca
paˈlhnancanīˈt, lāˈ aˈnlhā nīn
tintīˈ aˈnan. 45 Lāˈ tuncan naˈaˈn
nacātē āˈkalhatojon tlajanaˈnīˈn
lāˈ más xacaˈtzancaˈtzīnīˈn. Lāˈ
ixlīhuākcaˈn natatanū natalatahuiˈla
na ixchakān huan chiˈxcuˈ. Lāˈ
chuntzaˈ más koˈhuaˈjuaˈ nala huan
chiˈxcuˈ que aˈxniˈcaˈ ixkaˈlhī xmān
kalhatin tlajanaˈ. Lāˈ nā chuntzaˈ
nacāpātleˈkeniˈ xlacaˈn aˈntīn tūˈ
tzey lāˈ tahuiˈlānaˈ chuhuaˈj.

Ixpālacata ixtzīˈt lāˈ ixtāˈtimīn Jesús

Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21

46 Lāˈ Jesús ixcātāˈchihuīnaˈmāˈcus
huan tachiˈxcuhuīˈt aˈxniˈcaˈ
tachāˈlh ixtzīˈt lāˈ ixtāˈtimīn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Ixtatachoko kēpūn lāˈ
ixtatāˈchihuīnaˈncuˈtun Jesús. 47 Lāˈ
huanica Jesús:
—Tayānaˈ kēpūn mintzīˈt
lāˈ mintāˈtimīn lāˈ mat
tatāˈchihuīnaˈncuˈtunāniˈ.
48 Lāˈ Jesús kalhtīlh huan aˈntī
ixmācaˈtzīnīnīˈt:
—¿Tichū quintzīˈt? Lāˈ ¿tichū
quintāˈtimīn?
49 Lāˈ tuncan Jesús cāmacahuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ hualh:
—Huāˈ tamāˈna, ūˈtunuˈn quintzīˈt
lāˈ quintāˈtimīn. 50 Lāˈ ixlīhuākcaˈn
aˈntī natatlahua aˈntū lacasquiˈn
quinTātaˈ xalaˈ nac aˈkapūn, ūˈtzaˈ
quintāˈtin lāˈ ūˈtzaˈ quintzīˈt.

Huan chaˈnānaˈ

Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8

13 Huāˈmāˈ chiˈchiniˈ Jesús
taxtulh de huan nac
chic lāˈ aˈlh na ixquilhtūn huan
kaˈtlaˈ xcān. 2 Lāˈ como lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt tatakēstokli aˈnlhā
ixuīˈ, Jesús tojōlh nac lakatin barco
lāˈ tahuiˈlalh. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt tatachokolh nac
huan ixquilhtūn huan xcān. 3 Lāˈ
tuncan cāhuanilh aˈntū huaˈchi
lītalacastuca para nacāmāsuˈniˈ.
Chuntza cāhuanilh:
—Ixuīˈ kalhatin chaˈnānaˈ lāˈ
taxtulh nachaˈn ixtiˈniˈ. 4 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ īˈxuaˈyaˈmakaˈmāˈ ixtiˈniˈ,
makapitzīn tayujli nac tej. Lāˈ
tamilh huan spūnnuˈ lāˈ tasacuaˈlh.
5 Lāˈ āˈmakapitzīn tayujli nac
cāˈchihuixniˈ aˈnlhān tūˈ lhūhuaˈ
ixkaˈlhī huan tiˈyaˈt. Palaj puˈnli
huāˈmāˈ tiˈniˈ como tūˈ lhūhuaˈ
ixkaˈlhī huan tiˈyaˈt. 6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
chiˈchiniˈlh, xachiˈtin scōhualh
como tūlalh tlahualh ixtankāxēˈk
lāˈ tīlh. 7 Lāˈ āˈmakapitzīn tiˈniˈ
huampala tayujli nac cāˈlhtucūˈnnuˈ.
Lāˈ huan lhtucūˈn tastacli lāˈ
tamāˈktzīˈlh. 8 Lāˈ āˈmakapitzīn
tiˈniˈ tayujli aˈnlhā tzey huan tiˈyaˈt
lāˈ lanaˈlh. Lāˈ makapitzīn tiˈniˈ
tamāstāˈlh cien lāˈ āˈmakapitzīn
tamāstāˈlh tuˈtumpuˈxam
lāˈ āˈmakapitzīn tamāstāˈlh
puˈxamacāuj. 9 Palh kaxpatnīˈtaˈntit,
cuenta catlahuaˈtit —hualh Jesús.

Jesús hualh aˈchīˈ līmāsuˈyulh aˈntū lītalacastuca

Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10

10 Lāˈ tuncan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
talaktapajtzūlh Jesús lāˈ
takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ pōˈktu tāˈmālacastucaˈ
para nacāmāsuˈniˈyaˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt?
11 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Dios cāmāscaˈtīnīˈtaˈniˈ huiˈxinaˈn
aˈntūn tatzēˈknīˈt ixpālacata aˈnchī
nala ixlīmāpaˈksīn Dios. Pero xlacaˈn
tūlalh catitacaˈtzīlh. 12 Lāˈ huan aˈntī
natakalhlakaˈīˈ, xlacaˈn natascaˈta lāˈ
chuntzaˈ natamāchekxī lāˈ āˈchulāˈ
natakalhlakaˈīˈ. Pero huan aˈntīn
tūˈ takalhlakaˈīˈcuˈtun, xlacaˈn tūˈ
catitascaˈtli lāˈ natapātzaˈnkā aˈntū
ixtacaˈtzī. 13 Uˈtzaˈ iccālīmāsuˈniˈ
aˈntū tāˈmālacastuccan. Xlacaˈn
talaktzīˈn pero tūˈ tamāchekxī aˈntū
huanicuˈtun aˈntūn talaktzīˈn. Nā
takaxmata pero tūˈ tamāchekxī
aˈntūn takaxmata. 14 Chuntzaˈ
xlacaˈn tatlōkentaxtū chu aˈnchī
hualh huan profeta Isaías aˈnlhān
tzoˈkli chuntzaˈ:

Ixlīstuˈncuaˈ que nakaxpaˈtāˈtit
pero tūˈ catimāchekxīˈtit.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāꞌ ixlīstuꞌncuaꞌ que
nalaktzīꞌnāꞌtit pero tūꞌ cuenta
catitlahuaꞌtit.
15 Huan tachiꞌxcuhuīꞌt huaꞌchilh
tūꞌ takaꞌlhī ixtapāstacnaꞌcaꞌn
lāꞌ cāꞌaꞌkachiꞌpacan lāꞌ
cālakachiꞌpacan.
Chuntzaꞌ tūꞌ catitalacahuānaꞌlh
lāꞌ tūꞌ catitaꞌaꞌkahuānaꞌlh
lāꞌ tūꞌ catitamāchekxīlh
para nataxtāpalī huan
ixtapāstacnaꞌcaꞌn.
Lāꞌ quit xaꞌiccāmāsputūnuꞌniꞌlh
lāꞌ xaꞌiccāmātzeyīlh.
Chuntzaꞌ tzoꞌkli Isaías aꞌnchī Dios
hualh.
16 Lāꞌ Jesús huampā:
—Līpāxuhuaꞌyāꞌtit como
tzē lacahuānaꞌnāꞌtit lāꞌ tzē
aꞌkahuānaꞌnāꞌtit lāꞌ nā tzē
namāchekxīꞌyāꞌtit. 17 Stuꞌncuaꞌ
aꞌntū iccāhuaniyāniꞌ que huāꞌ
tamāꞌna aꞌntū cālaktzīꞌmpāꞌnaꞌntit,
ūꞌtzaꞌ ixtalaktzīꞌncuꞌtun lhūhuaꞌ
aꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn lāꞌ lhūhuaꞌ tzeyā
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ tūꞌ talaktzīꞌlh.
Lāꞌ nā chuntzaꞌ huāꞌ tamāꞌna aꞌntū
huiꞌxinaꞌn kaxpaꞌtāꞌtit, ūꞌtzaꞌ xlacaꞌn
ixtakaxmatcuꞌtun lāꞌ tūꞌ takaxmatli.

Jesús māstūꞌncli aꞌntū huanicuꞌtun huan aꞌntū tāꞌmālacastuccan

Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15

18 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:
—Chuhuaꞌj cakaxpaꞌttit
aꞌntū huanicuꞌtun huan aꞌntū
tāꞌmālacastuccan ixpālacata
huan chaꞌnānaꞌ. 19 Huan aꞌntīn
takaxmata aꞌnchī nala aꞌxniꞌcaꞌ Dios
namāpaꞌksīniꞌn lāꞌ tūꞌ tamāchekxī,
xlacaꞌn huaꞌchi huan tiꞌniꞌ aꞌntū
yujli nac tej. Namin huan koꞌtiꞌtiꞌ lāꞌ
nacāmāpātzaꞌnkānī aꞌntūn tascaꞌtli.
20 Lāꞌ huan tiꞌniꞌ aꞌntū yujli nac
cāꞌchihuixniꞌ, ūꞌtzaꞌ tasuꞌyu huaꞌchi
huan aꞌntīn takaxmata huan
tachihuīn lāꞌ lej talakatī. 21 Huāꞌmāꞌ
tiꞌniꞌ tūꞌ ixkaꞌlhī pūlhmāꞌn
ixtankāxēꞌk lāꞌ tūꞌ tāyaniꞌlh. Nā
chuntzaꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntīn
tūꞌ xaꞌnca tamāchekxī, xlacaꞌn tūꞌ
makān tatāyaniꞌ. Aꞌxniꞌcaꞌ tapātī
catūhuā o cāmacaputzacan por
ixpālacata aꞌntūn takalhlakaꞌīꞌlh,
tūꞌtzaꞌ talakatī lāꞌ tamakxteka.
22 Lāꞌ huan tiꞌniꞌ aꞌntū yujli nac
cāꞌlhtucūꞌnnuꞌ, ūꞌtzaꞌ tasuꞌyu
huaꞌchi huan aꞌntīn takaxmata
lāꞌ tamāchekxī. Pero lej tapāstaca
aꞌnchī natatlaja ixlīhuaꞌtcaꞌn lāꞌ
aꞌnchī ricosnuꞌ natalīla. Ixlīhuāk
huāꞌmāꞌ cāmāmakchuyī lāꞌ tūꞌ
cāmakxteka natapāstaca aꞌntūn
takaxmatli. Tūꞌtzaꞌ tatasuꞌyu palh
takalhlakaꞌīꞌ lāꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
huaꞌchi aꞌxniꞌcaꞌ huan lhtucūꞌn
tamāꞌktzīꞌlh huan tiꞌniꞌ. 23 Lāꞌ
huan tiꞌniꞌ aꞌntū yujli aꞌnlhān tzey
tiꞌyaꞌt, ūꞌtzaꞌ huaꞌchi huan aꞌntīn
takaxmata huan xatzey tachihuīn
lāꞌ tamāchekxī. Lāꞌ xaꞌnca tatasuꞌyu
palh takalhlakaꞌīꞌ. Ixlīhuākcaꞌn
takaꞌlhī aꞌntū natalīmāpāxuhuī
Dios lāꞌ makapitzīn lej tacaꞌtzī
tamāpāxuhuī huaꞌchi huan tiꞌniꞌ
aꞌntū māstāꞌlh cien ixtōꞌcaꞌt —hualh
Jesús.

Aꞌntū lītalacastuca huan tūn tūꞌ tzey tiꞌniꞌ aꞌntū xuaꞌyaꞌmakaꞌnca aꞌnlhā chaꞌnca xatzey tiꞌniꞌ

24 Lāꞌ Jesús tāꞌmālacastucpā:
—Aꞌnchī Dios cāmāpaꞌksīkōꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt nala huaꞌchi aꞌxniꞌcaꞌ
kalhatin chiꞌxcuꞌ chaꞌnli huan tiꞌniꞌ
na ixtacuxtu. 25 Lāꞌ lakatin tzīꞌsa

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈxniˈcaˈ īˈlhtatamāˈ huan chiˈxcuˈ,
ixtāˈcaˈtza quīxuaˈyaˈmakaˈlh
huan tūn tūˈ tzeyā tiˈniˈ.
26 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ īˈstacmāˈtzaˈ huan tachaˈniˈ
aˈxniˈcaˈ tasuˈyulh huan tūn
tūˈ tzey tachaˈniˈ.
27 Lāˈ tuncan
talakmilh ixtasācuaˈnīˈn huan
chiˈxcuˈ lāˈ takalhasquiˈnīlh huan
ixpatroncaˈn: “¿Chā tūˈ huāk xatzey
tiˈniˈ chaˈnti na mintacuxtu? Lāˈ
¿chī līpuˈnli huāˈmāˈ tūn tūˈ tzeyā
tachaˈniˈ?”
28 Lāˈ huan patrón
cākalhtīlh: “Kalhatin quintāˈcaˈtza
quintlahuaniˈlh huāˈmāˈ”. Lāˈ
tuncan huan tasācuaˈnīˈn
takalhasquiˈnīlh: “¿Chā lacasquiˈnaˈ
naˈicaˈnāuj naˈiccāpuˈlhuyāuj
huan tūˈ tzey chiˈtin?”
29 Lāˈ
xlaˈ cākalhtīlh: “Tūˈ, como lāsāˈ
nacāpuˈlhuˈyāˈtit nā huan xatzey
tachaˈniˈ.
30 Mejor nacāmakxtekāuj
chu aˈcxtim catastacli hasta aˈxniˈcaˈ
naˈīˈcan. Lāˈ naˈiccāhuani huan
tasācuaˈnīˈn aˈntī nataˈīˈ que pūˈla
natataya huan tūˈ tzey chiˈtin lāˈ
natachīˈ pixtunuˈ para nalhcuyucan.
Lāˈ āˈcalīstān nataˈīˈ huan xatzey
tachaˈniˈ lāˈ natamāquīˈ na
quimbodega”.

Tāˈmālacastucca ixpālacata xatiˈniˈ mostaza

Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19

31 Lāˈ Jesús tāˈmālacastucpā:
—Aˈnchī natalīlhūhuaˈn aˈntī
natakalhlakaˈīˈ Dios, ūˈtzaˈ nala
huaˈchi lakatin tiˈniˈ de mostaza
aˈntū chaˈnli kalhatin chiˈxcuˈ nac
tiˈyaˈt.
32 Huāˈmāˈ tiˈniˈ stuˈncuaˈ
līhuaˈcaˈ xamactziˈnaˈj que
ixlīhuākcaˈn āˈmakapitzīn tiˈniˈ. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ nastackōˈ, lej kaˈtlaˈ nala
hasta ixtāˈchuntzaˈ aˈkatin quiˈhuiˈ.
Lāˈ huan spūnnuˈ natatlahua
ixmāsekcaˈn na ixpekenīˈn.

Tāˈmālacastucca ixpālacata huan levadura

Lc. 13.20-21

33 Lāˈ Jesús tāˈmālacastucpā:
—Aˈnchī Dios nalīmāpaˈksīniˈn
nala huaˈchi levadura aˈntū huan
puscāt namojō nac maktuˈtun
xatapūlhcān harina. Lāˈ
naxcuˈtankōˈ huan tasquit.

Jesús līmāsuˈyulh aˈntū lītalacastuca

Mr. 4.33-34

34 Huāk huāˈmāˈ Jesús
cāhuanilh huan tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ cālītāˈchihuīnaˈlh aˈntū
tāˈmālacastuccan. Lāˈ xmān
chuntzaˈ ixcāˈtāˈchihuīnaˈn.
35 Chuntzaˈ tlahualh lāˈ ūˈtzaˈ
lītlōkentaxtūlh aˈntū hualh huan
profeta aˈxniˈcaˈ tzoˈkli huāˈmāˈ:

Naˈiccālītāˈchihuīnaˈnāniˈ huan
aˈntūn tāˈmālacastuccan;
naˈicuan catūhuā aˈntūn
tatzēˈknīˈt desde aˈxniˈcaˈ
tzuculh huāˈmāˈ quilhtamacuj.

Jesús māstūˈncli ixpālacata huan tūˈ tzey tiˈniˈ

36 Lāˈ tuncan Jesús cāmakxtekli
huan tachiˈxcuhuīˈt lāˈ xlaˈ tanūlh
huan nac chic. Lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
talaktapajtzūlh lāˈ tahuanilh:
—Caquilāhuaniuj tuchū
huanicuˈtun huan aˈntūn
tāˈmāˈlacastucti huan tūˈ tzeyā tiˈniˈ.
37 Lāˈ tuncan Jesús cāhuanilh:
—Huan aˈntī chaˈnli huan xatzey
tiˈniˈ, ūˈtzaˈ huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn.
38 Lāˈ huan ixtacuxtu,
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ quilhtamacuj. Huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xatzey tiˈniˈ cāmālacastuca xlacaˈn
aˈntīn tatapaˈksī con Dios. Lāˈ huan
aˈntūn tūˈ tzey tiˈniˈ cāmālacastuca
xlacaˈn aˈntīn tatapaˈksī con huan
koˈtiˈtiˈ. 39 Huan tāˈcaˈtza aˈntī
xuaˈyaˈmakaˈlh huan tūˈ tzeyā
tiˈniˈ, ūˈtzaˈ māniˈ huan koˈtiˈtiˈ. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ īˈcan, ūˈtzaˈ huanicuˈtun
aˈxniˈcaˈ nasputa huāˈmāˈ
quilhtamacuj. Lāˈ huan tasācuaˈnīˈn
aˈntī nataˈīˈ huan chiˈtin, ūˈtunuˈn
huan ángeles. 40 Lāˈ chu aˈnchī
nacātayacan huan tūˈ tzey chiˈtin
lāˈ nacālhcuyucan, chu aˈcxtim
napātleˈke aˈxniˈcaˈ nasputa huāˈmāˈ
quilhtamacuj. 41 Huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn nacāmāpaˈksī
huan ixángeles para nacātaya
ixlīhuākcaˈn huan aˈntīn tatlahua
talaclēˈiˈ lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈntī
tamāsuˈniˈ āˈmakapitzīn natatlahua
talaclēˈiˈ. Lāˈ nacāmaxtukōˈ de
aˈnlhā xlaˈ māpaˈksīniˈn 42 lāˈ
nacāmānū aˈnlhā nacālhcuyucan.
Aˈntzaˈ natacalhuan lāˈ natalāxca
ixtatzancaˈn. 43 Lāˈ xlacaˈn aˈntīn
tatlahua ixlīmāpaˈksīn Dios,
xlacaˈn natatasuˈyu aˈnlhā Dios
māpaˈksīniˈn. Lāˈ lej tzēhuanīˈt
natatasuˈyu huaˈchi aˈxniˈcaˈ lej
xkaka huan chiˈchiniˈ. Palh
kaxpaˈtāˈtit, cuenta catlahuaˈtit —
hualh Jesús.

Aˈntū lītalacastuca huan tumīn aˈntū ixmāˈcnūcanīˈt

44 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Huan tachihuīn ixpālacata
aˈnchī Dios cālīmāpaˈksī
ixtachiˈxcuhuīˈt tzē
nalīmālacastuccan lhūhuaˈ tumīn
aˈntū māˈcnūcanīˈt nac tiˈyaˈt.
Lāˈ namin kalhatin chiˈxcuˈ lāˈ
nakaksa huāˈmāˈ tumīn. Lāˈ xlaˈ
namāˈcnūpala aˈnlhā ixuīˈ. Lāˈ lej
līpāxūj naˈaˈn nastāˈkōˈ ixlīhuāk
aˈntū kaˈlhī para natamāhua
huāˈmāˈ tiˈyaˈt aˈnlhā māˈcnūca
huan tumīn.

Aˈntū lītalacastuca huan perla aˈntū lej tapala

45 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Nā huan tachihuīn ixpālacata
aˈnchī Dios līmāpaˈksīniˈn, ūˈtzaˈ
huaˈchi kalhatin tamāhuanaˈ aˈntī
cāputzatēlha chihuix xalactzey
aˈntū huanican perlas lāˈ aˈntū
nacāstāˈ. 46 Lāˈ aˈxniˈcaˈ nakaksa
lakatin aˈntū lej xatzey lāˈ lej tapala,
nastāˈkōˈ ixlīhuāk aˈntū kaˈlhī lāˈ
naˈaˈn natamāhua huanmāˈ perla.

Aˈntū lītalacastuca huan pūxuākna'

47 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Nā aˈnchī Dios cāmāpaˈksīkōˈ
tachiˈxcuhuīˈt ūˈtzaˈ huaˈchi
lakatin pūxuāknaˈ aˈntū mojōcan
nac mar lāˈ nacātaya tāpālhūhuaˈ
squīˈtiˈ. 48 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tzuma huan
pūxuāknaˈ, huan squīˈtiˈniˈnīˈn
natalēˈn na ixquilhtūn mar lāˈ
aˈntzaˈ natatahuiˈla lāˈ natalacsaca
huan squīˈtiˈ. Huan xatzey squīˈtiˈ
nacāmojōcan nac chāˈxta lāˈ
huan aˈntūn tūˈ takaˈlhī ixtapalh,
nacāmakaˈncan. 49 Chuntzaˈ
nala aˈxniˈcaˈ nasputa huāˈmāˈ
quilhtamacuj. Natataxtu huan
ángeles lāˈ nacālaclhmāxtu
huan tūˈ tzey tachiˈxcuhuīˈt na
ixlaclhpuˈnancaˈn xalactzey.
50 Lāˈ huan tūˈ tzey tachiˈxcuhuīˈt
nacāmānūcan aˈnlhā nacālhcuyucan
lāˈ aˈntzaˈ natacalhuan lāˈ natalāxca
ixtatzancaˈn —hualh Jesús.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan xasāsti' catūhuā ka'lhī ixtapalh lā' nā xakōlūhua' ka'lhī ixtapalh

51 Tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā māchekxīyā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—U'huē, Māpa'ksīni', iccāmāchekxīni'yāni'.
52 Lā' tuncan cāhuanilh:
—A'xni'ca' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley nala quisca'txtunu', xla' nala hua'chi kalhatin patrón. Nala hua'chi kalhatin patrón a'ntī cāka'lhī lhūhua' maclacasqui' lā' ca'tzī a'xni'ca' minī'ni' namāxtu catūhuā xala' makān lā' a'xni'ca' minī'ni' namāxtu catūhuā a'ntū sāsti'cus para nacāmaktāya ixfamilia. Chuntza' nala kalhatin a'ntīn tū' namakxteka huan līmāsca'tīn a'ntū xakōlūhua' lā' xastu'ncua' lā' nā xla' nasca'ta quilīmāsca'tīn a'ntū xasāsti'.

Xalanī'n nac Nazaret talakmaka'lh Jesús

Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30

53 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh
ixlīhuākca'n huan a'ntū
tā'mālacastuccan, a'lh ā'lacatin
54 lā' chā'lh nac Nazaret a'nlhā
stacli. A'ntza' ixmāsu'yu na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' huan a'ntīn takaxmatli talē'cnīlh lā' talāhuanilh:
—Lā' huā'mā' chi'xcu', ¿lhachū sca'tli huā'mā' tapāstacna'? ¿Chichū tzē nacātlahua huā'
tamā'na lē'cnīn? 55 U'tza' huā'mā'
ixo'kxa' huan sitni' lā' nā María ixtzī't. Lā' ixtā'timīn cāhuanican Jacobo lā' José lā' Simón lā' Judas.
56 Lā' ixlīhuākca'n ixtā'timīn xapuscan nā huā'tzā' tahui'lāna' na quilaclhpu'nanca'n. ¿Lhachū sca'tli ixlīhuāk huā'mā'?
57 Lā' chuntza' talakmaka'lh Jesús, pero xla' cāhuanilh:
—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chu xalhā na'a'n. Xmān xalanī'n na ixchic lā' xalanī'n ixā'lacchicni' tū' catita'a'cnīni'ni'lh.
58 Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' tū' lhūhua' lē'cnīn tlahualh Jesús xmān porque tū' takalhlaka'ī'lh.

A'nchī nīlh Juan huan Mā'kpaxīni'

Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9

14 Lā' huā'mā' quilhtamacuj Herodes gobernador ixuanī't huan nac estado de Galilea. Lā' māca'tzīnīca ixpālacata
Jesús. 2 Lā' Herodes cāhuanilh
ixpūchihuīna'nī'n:
—U'tza' huā'mā' Juan huan Mā'kpaxīni'. Lakahuanchokonī't ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n. U'tza' līka'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.
3 Herodes ixmāpa'ksīnī't que cachi'paca huan Juan lā' calē'nca nac pūlāchī'n para nachī'can. Chuntza' māpa'ksīlh ixpālacata huan Herodías a'ntī ixpuscāt
ixtā'tin Felipe ixuanī't. 4 Juan
ixuanimā' Herodes:
—Tū' tzey a'nchī lī'pini'ya' huan Herodías hua'chi mimpuscāt.
5 Lā' ū'tza' Herodes ixlīmaknīcu'tun huan Juan pero cājicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como xlaca'n tapuhualh palh Juan ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Herodes tlahuakōˈlh
ixcāˈta, tlahualh cāˈtaniˈ. Lāˈ
ixtzuˈmaˈjāt Herodías luˈcxli
na ixlacapūncaˈn huan aˈntī
ixcākantāyacanīˈt. Lej tanto
makapāxualh huan Herodes 7 que
lej huanilh palh ixmaxquīˈlh huan
tzuˈmaˈjāt chuxatū nasquiˈniˈ. 8 Lāˈ
tuncan huan xatzīˈt maxquīˈlh
tapāstacnaˈ lāˈ huan tzuˈmaˈjāt
squiˈniˈlh Herodes chuntzaˈ:
—Caquimaˈxquiˈ chuhuaˈj ixaˈkxāk
Juan huan Māˈkpaxīniˈ. Calīˈtaˈ nac
lakatin pulātu.
9 Uˈtzaˈ līlakaputzalh
huan Herodes. Lāˈ como lej
mālacnūniˈcanīˈt huan tzuˈmaˈjāt lāˈ
como huan aˈntī ixcākantāyacanīˈt
takaxmatli aˈntū ixuanicanīˈt, lāˈ
ūˈtzaˈ huan Herodes līmāpaˈksīniˈlh
que camaxquīˈca. 10 Lāˈ chuntzaˈ
macāˈlh huan līmāpaˈksīn huan
nac pūlāchīˈn lāˈ māmāyujūnīniˈlh
ixaˈkxāk Juan. 11 Lāˈ tuncan līminca
huan aˈkxāk nac lakatin pulātu lāˈ
maxquīˈca huan tzuˈmaˈjāt lāˈ xlaˈ
macamaxquīˈlh ixtzīˈt.
12 Lāˈ tuncan tamilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Juan lāˈ talēˈlh
ixmacniˈ lāˈ tamāˈcnūlh. Lāˈ
āˈcalīstān taˈaˈlh tamācaˈtzīnī Jesús.

Jesús cāmāhuīˈlh lakaquitzis mil de chiˈxcuhuīˈn

Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ mācaˈtzīnīca Jesús,
xlaˈ tojōlh nac lakatin barco lāˈ
aˈlh tintacut aˈnlhā tintīˈ ixaˈnan.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ caˈtzīca aˈnlhā ixuīˈ,
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt tataxtulh de
ixāˈlacchicniˈcaˈn lāˈ tastālaniˈlh
catojon na ixquilhtūn huan xcān.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús tacutli de huan
nac barco, cālaktzīˈlh huan lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ cālakalhuˈmalh.
Lāˈ cāmātzeyīlh huan īˈtzaˈcaˈnīˈn
aˈntī ixcālīminiˈcanīˈt.
15 Lāˈ aˈxniˈcaˈ īˈsmalankaˈnamāˈ,
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Jesús talakmilh lāˈ
tahuanilh:
—Kōtanūtzaˈ lāˈ tūˈ nac
cāˈlacchicniˈ huāˈtzāˈ. Cacāmacapi
huan tachiˈxcuhuīˈt para nataˈaˈn
natatamāhua ixlīhuaˈtcaˈn nac huan
cāˈlacchicniˈ.
16 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Tūˈ maclacasquiˈn nataˈaˈn;
cacāmāhuīˈtit huiˈxinaˈn.
17 Lāˈ xlacaˈn tahuanilh:
—Quinaˈn tuntūˈ ickaˈlhīyāuj
xmān macquitzis pāntzi lāˈ tantuˈ
squīˈtiˈ.
18 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Cacālīˈtaˈntit.
19 Lāˈ tuncan cāmāpaˈksīlh que
catatahuiˈlalh huan tachiˈxcuhuīˈt
nac cāseketniˈ. Lāˈ chu tuncan
Jesús cātayalh huan macquitzis
pāntzi lāˈ huan tantuˈ squīˈtiˈ
lāˈ talacayāhualh nac aˈkapūn
lāˈ maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī
Dios. Lāˈ cācheˈkeniˈlh huan
pāntzi lāˈ huan squīˈtiˈ lāˈ
cāmaxquīˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn.
Lāˈ xlacaˈn tamālacpitzilh na
ixlaclhniˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
20 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
tahuāˈyalh lāˈ takaˈsli. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tahuāˈyankōˈlh huan
scaˈtxtunuˈnīˈn tamākēstokli
lhūhuaˈ xalacpitzin hasta
tatzumalh pācāujtuˈ chāˈxta de
huan aˈntū aˈkatāxtūlh. 21 Lāˈ huan
chiˈxcuhuīˈn aˈntīn tahuāˈyalh
xlacaˈn lakaquitzis mil lāˈ nā
tahuāˈyalh puscan lāˈ camanaˈ.

Jesús kalhtlāˈhualh na ixkalhniˈ huan xcān

Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21

22 Lāˈ chu tuncan Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn catatojōlh huan
nac barco lāˈ catapūˈlaniˈlh tintacut
huan mar līhuan xlaˈ cāmacāˈlh
huan tachiˈxcuhuīˈt. 23 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixcāmacāˈnkōˈnīˈt, Jesús ixaˈcstu
tāˈcxtunuˈlh huan nac kēstīn
para natāˈchihuīnaˈn Dios. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tzīˈsualh, ixaˈcstu ixuīˈ
aˈntzaˈ 24 līhuan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
ixtatētaxtumāˈna huan nac xcān
nac barco. Lāˈ lej ūˈnulh lāˈ xasipej
xcān ixtatāˈkayāhuamāˈna lāˈ
tasnoˈkli huan barco. 25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
tuncuīlh, Jesús ixcālaktapajtzūtēlha
xlacaˈn. Ixkalhtlāˈhuantēlha
huan xcān. 26 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan
scaˈtxtunuˈnīˈn talaktzīˈlh kalhatin
aˈntī ixkalhtlāˈhuantēlha huan xcān,
cāmakēˈklhalh lāˈ tajicuaniˈlh lāˈ
palhaˈ tahualh:
—¡Lakachuyayāuj!
27 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Cahuixcānaˈjcaˈtzītit lāˈ tūˈ
cajicuaˈntit. Xmān quit.
28 Lāˈ tuncan Pedro huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, palh stuˈncuaˈ huiˈx,
caquihuaˈniˈ naˈickalhtlāˈhuan huan
xcān para naˈicpāxtokāniˈ.
29 Lāˈ Jesús huanilh:
—Pues cataˈt.
Lāˈ tuncan Pedro tacutli de nac
barco lāˈ tzuculh kalhtlāˈhuan huan
xcān para napāxtoka Jesús. 30 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ cuenta tlahualh huan
palhaˈ ūˈniˈ, tajicuaˈlh lāˈ tzuculh
tāˈcnū lāˈ palhaˈ hualh:
—¡Caquimāpūtaxtu, Māpaˈksīniˈ!
31 Lāˈ chu tuncan Jesús
makachiˈpalh lāˈ huanilh:
—Xmān macstiˈnaˈj kalhlakaˈīˈyaˈ.
¿Aˈchīˈ tūˈ quilīpāhuaˈnaˈ?
32 Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlacaˈn tatojōlh nac
barco, caˈcs lalh huan ūˈniˈ. 33 Lāˈ
tuncan xlacaˈn aˈntī ixtahuiˈlānaˈ
nac barco tamācāˈtanīlh Jesús lāˈ
tahuanilh:
—Stuˈncuaˈ huiˈx ixOˈkxaˈ Dios.

Jesús cāmātzeyīlh huan īˈtzacaˈnīˈn xalanīˈn nac Genesaret

Mr. 6.53-56

34 Lāˈ taˈaˈlh tintacut huan xcān
lāˈ tachāˈlh huan nac tiˈyaˈt aˈnlhā
huanican Genesaret. 35 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn aˈntzaˈ
talakapasli Jesús, tamācaˈtzīnīniˈlh
chuxalhā nac huāˈmāˈ tiˈyaˈt. Lāˈ
cālīminiˈca lhūhuaˈ īˈtzaˈcaˈnīˈn
aˈnlhā ixuīˈ Jesús. 36 Lāˈ tasquiˈniˈlh
que cāmakxtekli xmān ixtaxaˈmalh
ixtampān ixluˈxuˈ. Lāˈ tatzeyalh
ixlīhuākcaˈn aˈntīn taxaˈmalh.

Aˈntū stuˈncuaˈ makapāxuhua Dios

Mr. 7.1-23

15 Lāˈ tuncan makapitzīn
fariseosnuˈ lāˈ
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan
ley talaktapajtzūlh Jesús.
Ixtaminīˈtaˈnchaˈ de huan xcānsipej
Jerusalén lāˈ takalhasquiˈnīlh:
2 —Lāˈ miscaˈtxtunuˈnīˈn,
¿aˈchīˈ tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ
ixtalanāncaˈn huan xanapuxcuˈnuˈ
lītokpān xalanīˈn makāntzaˈ?
Tūˈ tamakachaˈkaˈn aˈnchī
maclacasquīˈn aˈxniˈcaˈ natahuāˈyan
—tahuanilh.
3 Lāˈ Jesús cākalhasquiˈnīlh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Nā huiˈxinaˈn, ¿aˈchīˈ
mākēnūˈyāˈtit ixlīmāpaˈksīn
Dios para nacātlōkentaxtūyāˈtit
mintalanāncaˈn? 4 Dios hualh:
“Nacāˈaˈkahuānaˈniˈyaˈ mintātaˈ
lāˈ mintzīˈt”. Lāˈ nā hualh:
“Camāmaknīnīniˈnca huan aˈntī
cāmacapūlhca ixtātaˈ o ixtzīˈt”.
5 Lāˈ huiˈxinaˈn xtunc huaˈnāˈtit.
Lāˈ huiˈxinaˈn māsuˈyuˈyāˈtit palh
kalhatin chiˈxcuˈ tzē nahuani ixtātaˈ
o ixtzīˈt: “Tūla icmaktāyayāniˈ
como ixlīhuāk aˈntū ickaˈlhī
icmālacnūniˈnīˈttzaˈ Dios”. 6 Lāˈ
huiˈxinaˈn māsuˈyuˈyāˈtit que palh
kalhatin chuntzaˈ nahuan, tūˈtzaˈ
maclacasquiˈn xlaˈ namaktāya
ixtātaˈ o ixtzīˈt. Chuntzaˈ huiˈxinaˈn
māpānūˈyāˈtit ixlīmāpaˈksīn
Dios para natlōkentaxtūyāˈtit
mintalanāncaˈn. 7 ¡Tlahuaˈpāˈnaˈntit
lakatuˈ milacancaˈn! Stuˈncuaˈ
aˈnchī cālīchihuīnaˈniˈ huiˈxinaˈn
huan profeta Isaías aˈxniˈcaˈ tzoˈkli
huāˈmāˈ:

8 Huāˈ tamāˈna tachiˈxcuhuīˈt
xmān tahuan palh
quintaˈaˈcnīniˈniˈ pero
tūˈ tapāstaca aˈntū
iccālīmāpaˈksīlh.
9 Chu tlakaj quintamācaˈtanī
como aˈntūn tamāsuˈyu
huaˈchilh quilīmāpaˈksīn,
ūˈtzaˈ xmān ixtapuhuāncaˈn
huan chiˈxcuhuīˈn.

Chuntzaˈ tzoˈkli Isaías aˈnchī hualh
Dios.
10 Lāˈ tuncan Jesús cāmātaˈsīlh
huan tachiˈxcuhuīˈt lāˈ cāhuanilh:
—Cakaxpaˈttit lāˈ camāchekxīˈtit:
11 Huan aˈntū naquilhtanū huan
chiˈxcuˈ tūˈ ūˈtzaˈ aˈntū nalīla
koˈhuaˈjuaˈ. Pero huan tūn tūˈ tzey
tachihuīn aˈntū quilhtaxtu huan
chiˈxcuˈ, ūˈtzaˈ nalīla koˈhuaˈjuaˈ.
12 Lāˈ tuncan huan scaˈtxtunuˈnīˈn
talaktapajtzūlh lāˈ tahuanilh Jesús:
—¿Chā caˈtzīyaˈ palh
cālīmakāˈkchipinaˈ huan fariseosnuˈ
aˈnchī huaˈnaˈ?
13 Lāˈ xlaˈ cākalhtīlh:
—Chuxatūyā tiˈniˈ aˈntūn
tūˈ chaˈnli quinTātaˈ xalaˈ nac
aˈkapūn, ūˈtzaˈ napuˈlhucan lāˈ con
ixtankāxēˈk. 14 Cacāmaˈkxtektit
huan fariseosnuˈ. Xlacaˈn
huaˈchi lakatzīˈnīˈn aˈntīn talēˈn
āˈmakapitzīn lakatzīˈnīˈn. Lāˈ palh
kalhatin lakatzīˈn namakachiˈpalēˈn
ixtāˈlakatzīˈn, ixtuˈcaˈn natamokōsa
aˈnlhā ponknuˈncanīˈt.
15 Lāˈ tuncan Pedro huanilh Jesús:
—Caquilāhuaniuj aˈntū
huanicuˈtun huāˈmāˈ aˈntū
tāˈmālacastucti.
16 Lāˈ Jesús huanilh:
—¿Chā tūˈ māchekxīˈyāˈtit
nīn huiˈxinaˈn?
17 Caˈtzīyāˈtit que chuxatū
aˈntū naquincāquilhtanūyāniˈ,
ūˈtzaˈ nayuja na quimpāncaˈn
lāˈ āˈcalīstān nataxtu.
18 Lāˈ huan tachihuīn aˈntū
naquincāquilhtaxtuyāniˈ, ūˈtzaˈ
aˈntū pāstacnīˈtauj pūˈla. Lāˈ ūˈtzaˈ
nalītasuˈyu palh tzey quinaˈn
o tūˈ. 19 Chu aˈnchī pāstacnaˈn
huan chiˈxcuˈ, chuntzaˈ natlahua:
namaknīniˈn, o namakpuscatīniˈn,
o nakaˈlhī ixtatāˈchihuīn, o
nakaˈlhānaˈn, o naˈaˈkxokonuˈn, o
naˈaˈksaˈnan. 20 Huāk huāˈ tamāˈna
palh ixtlahualh cahuā huan
chiˈxcuˈ, ūˈtzaˈ nalīla koˈhuaˈjuaˈ.
Pero palh nahuāˈyan aˈxniˈcaˈ
tūˈ makachaˈkaˈnīˈt chu aˈnchī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan talanān, ūˈtzaˈ tūla nalīla
koˈhuaˈjuaˈ.

Huan puscāt aˈntī makatiyātiˈ kalhlakaˈīˈlh Jesús

Mr. 7.24-30

21 Jesús taxtulh de aˈntzaˈ lāˈ aˈlh
āˈlacatin aˈnlhā tahuiˈlānaˈ huan
lakatuˈ cāˈlacchicniˈ aˈntū huanican
Tiro lāˈ Sidón. 22 Lāˈ ixuiˈlachaˈ
kalhatin puscāt xalaˈ nac huanmāˈ
tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Canaán. Xlaˈ
tūˈ israelita ixuanīˈt. Lāˈ lakmilh
Jesús lāˈ huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, huiˈx ixtāˈnat
David aˈntī xaˈickaˈlhīmāˈnauj;
caquilakalhuˈmaˈnti. Quintzuˈmaˈjāt
kaˈlhī huan tlajanaˈ lāˈ lej palhaˈ
pātīniˈn.
23 Lāˈ Jesús nīn tuntūˈ kalhtīlh. Lāˈ
tuncan tamilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ
tasquiˈnli:
—Camaˈcapi huan puscāt aˈjnanuˈ
como quincāstālaniˈyāniˈ lāˈ
taˈsatēlha.
24 Lāˈ tuncan Jesús hualh:
—Dios quimacaminīˈt para
naˈiccāmāpūtaxtū xmān aˈntī
israelitas.
25 Lāˈ huan puscāt laktapajtzūlh lāˈ
tatzokostaniˈlh Jesús lāˈ huanilh:
—¡Māpaˈksīniˈ, caquimaktāyaˈ!
26 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Tūˈ līmakuan maklhtīcan
ixlīhuaˈtcaˈn huan camanaˈ lāˈ
nacāmaxquīˈcan huan chichīn—
chuntzaˈ huanilh como huan
israelitas tūˈ ixtaˈaˈcnīniˈniˈ
huan aˈntīn tūˈ israelitas lāˈ
ixcāmāpācuhuī chichīn.
27 Lāˈ xlaˈ huanilh:
—Uˈhuē, ūˈtzaˈ iccaˈtzī, Māpaˈksīniˈ.
Pero huan chichīn tzē natahuaˈ
huan lacpītzin aˈntū nataminācha'
na ixmesa ixtēcuˈcaˈn.
28 Tuncan Jesús kalhtīlh:
—Lej kalhlakaˈīˈyaˈ, puscāt. Calalh
huaˈchi quisquiˈniˈyaˈ.
Lāˈ huanmāˈ kaˈtlāˈtus tzeyalh
ixtzuˈmaˈjāt.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhuaˈ īˈtzaˈcaˈnīˈn

29 Lāˈ Jesús taxtulh de aˈntzaˈ lāˈ
tētaxtulh ixquilhtūn huan lago
Galilea. Aˈcalīstān tāˈcxtunuˈlh
nac kēstīn lāˈ aˈntzaˈ tahuiˈlalh.
30 Lāˈ līlhūhuaˈ tachāˈlh aˈnlhā
ixuīˈ lāˈ talīminiˈlh lūˈntūˈlaniˈnīˈn
lāˈ lakatzīˈnīˈn lāˈ kōˈkoˈnīˈn
lāˈ huan aˈntī macamōcho lāˈ
lhūhuaˈ āˈmakapitzīn īˈtzaˈcaˈnīˈn.
Cāmāpīˈca nac tiˈyaˈt pajtzu
ixtojon Jesús lāˈ xlaˈ cāmātzeyīlh
ixlīhuākcaˈn. 31 Lāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt talēˈcnīlh aˈnchīn
tachihuīnaˈlh huan aˈntī kōˈkoˈ
ixtahuanīˈt lāˈ aˈnchī tzey ixtalanīˈt
ixmacancaˈn huan macamōcho.
Lāˈ huan lūˈntūˈlanīˈn xaˈnca
tatlāˈhualh lāˈ huan lakatzīˈnīˈn
talacahuānaˈlh. Uˈtzaˈ talīlēˈcnīlh
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ tatzuculh
tamācāˈtanī Dios aˈntī nā ixDioscaˈn
israelitas.

Jesús cāmāhuīˈlh lakatāˈtiˈ mil chiˈxcuhuīˈn

Mr. 8.1-10

32 Lāˈ tuncan Jesús cātaˈsaniˈlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ cāhuanilh:
—Iccālakalhuˈman huan
tachiˈxcuhuīˈt. Tuˈtumaˈjtzaˈ
quintatāˈlahuiˈlānaˈ huāˈtzāˈ lāˈ
tūˈtzaˈ takaˈlhī aˈntūn tahuaˈ. Lāˈ
palh naˈicmacāˈn na ixchiccaˈn

lāˈ tūˈ tahuāˈyanīˈt, tzēlasāˈ
nataxlejuaˈnan nac tej.
33 Lāˈ tuncan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tahuanilh:
—¿Chichū nalīkaˈlhīyāuj līhuaˈt
aˈntū natalīkaˈsa? Lej lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ tintīˈ lahuīˈ
huāˈtzāˈ.
34 Lāˈ Jesús cākalhasquiˈnīlh:
—¿Lhā maclāˈt pāntzi kaˈlhīˈyāˈtit?
Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Mactojon lāˈ makapitzīn tiˈnaˈj
squīˈtiˈ.
35 Lāˈ tuncan Jesús cāmāpaˈksīlh
que catatahuiˈlalh huan
tachiˈxcuhuīˈt nac tiˈyaˈt. 36 Xlaˈ
cātayalh huan mactojon pāntzi
lāˈ huan squīˈtiˈ lāˈ maxquīˈlh
pāxcatcaˈtzī Dios. Lāˈ chu tuncan
cāmālacpitziniˈlh lāˈ cāmaxquīˈlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ xlacaˈn
cāmaxquīˈlh huan tachiˈxcuhuīˈt.
37 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tahuāˈyalh lāˈ
takaˈsli. Lāˈ āˈcalīstān xalacpītzin
aˈntūn taˈaˈkatāxtūlh cāmātzumalh
pātojon chāˈxta. 38 Huan aˈntīn
tahuāˈyalh, xlacaˈn lakatāˈtiˈ mil
chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ nā tahuāˈyalh
puscan lāˈ camanaˈ. 39 Lāˈ āˈcalīstān
Jesús cāmacāˈlh huan tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ tojōlh huan nac barco lāˈ aˈlh
nac lakatin tiˈyaˈt aˈnlhā huanican
Magdala.

Huan fariseosnuˈ lāˈ huan saduceosnuˈ tasquiˈnli lēˈcnīn

Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56

16 Huan fariseosnuˈ lāˈ huan
saduceosnuˈ talakaˈlh
Jesús. Lāˈ como ixtalīlaktzīˈncuˈtun,
tasquiˈnli lakatin lēˈcnīn aˈntū
lītasuˈyu que Jesús xalaˈ nac
aˈkapūn. 2 Lāˈ xlaˈ cākalhtīlh:
—Aˈxniˈcaˈ tāˈcnūmāˈ huan
chiˈchiniˈ, huiˈxinaˈn huaˈnāˈtit:
"Tūˈ catimilh xcān como spiˈnenkeˈ
huan aˈkapūn". 3 Lāˈ palh tziˈsāt,
huaˈnāˈtit: "Chuhuaˈj namin
xcān como spiˈnenkeˈ huan
aˈkapūn lāˈ pucsuīˈ". ¡Huiˈxinaˈn
tlahuaˈyāˈtit lakatuˈ milacancaˈn!
Tzē naquilhchipināˈtit palh namin
xcān aˈxniˈcaˈ laktzīˈnāˈtit huan
aˈkapūn. Lāˈ aˈyuj laktzīˈnāˈtit
huan lēˈcnīn aˈntū ictlahua, pero
tūˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit que Dios
quimacamilh. 4 Huan tachiˈxcuhuīˈt
aˈntīn tahuiˈlānaˈ chuhuaˈj
tūˈ tzey lāˈ tūˈ takalhlakaˈīˈ lāˈ
xlacaˈn tasquiˈn lēˈcnīn. Lāˈ tūˈ
nacāmāsuˈniˈcan lēˈcnīn; xmān
naquimpātleˈkeniˈ huaˈchi aˈntū
pātleˈkeniˈlh huan Jonás —hualh
Jesús.
Lāˈ cāmakxtekli lāˈ aˈlh.

Jesús cāmāsuˈniˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn que catatamaktakaˈlhli huan fariseosnuˈ lāˈ huan saduceosnuˈ

Mr. 8.14-21

5 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn
taˈaˈlh tintacut huan lago, tūˈ talēˈlh
pāntzi. Tapātzaˈnkālh. 6 Lāˈ tuncan
Jesús cāhuanilh:
—Catamaktakaˈlhtit de
ixlevaduracaˈn huan fariseosnuˈ lāˈ
huan saduceosnuˈ.
7 Huan scaˈtxtunuˈnīˈn tatzuculh
talāhuani:
—Chuntzaˈ hualh como tūˈ līmiuj
pāntzi.
8 Lāˈ Jesús ixcaˈtzī aˈntū
ixtalāhuanimāˈna lāˈ cāhuanilh:
—¿Aˈchīˈ cāpātaˈlayāniˈ ixpālacata
huan pāntzi aˈntūn tūˈ līṫaˈntit?
¡Xmān macstiˈnaˈj kalhlaˈkaˈīˈyāˈtit!

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

9 ¿Chā tūnaꞌj machekxīꞌyāꞌtit? ¿Chā
tūꞌtzaꞌ pāstacāꞌtit huan macquitzis
pāntzi aꞌntū iccāmālacpitziniꞌlh
na ixlaclhpuꞌnancaꞌn lakaquitzis
mil chiꞌxcuhuīꞌn? Lāꞌ ¿lhām
pālāꞌt chāꞌxta cālīmātzumaca
huan xalacpītzin? 10 Lāꞌ
capāstactit huan mactojon pāntzi
aꞌntū iccāmālacpitziniꞌlh na
ixlaclhpuꞌnancaꞌn huan lakatāꞌtiꞌ
mil chiꞌxcuhuīꞌn. Lāꞌ ¿lhām
pālāꞌt chāꞌxta cālīmātzumaca
huan xalacpītzin? 11 ¿Aꞌchīꞌ
tūꞌ māchekxīꞌyāꞌtit palh tūꞌ
xaꞌicuanicuꞌtun pāntzi aꞌxniꞌcaꞌ
iccāhuaniniꞌ ixtamaktakaꞌlhtit de
ixlevaduracaꞌn huan fariseosnuꞌ lāꞌ
huan saduceosnuꞌ?
12 Lāꞌ tuncan tamāchekxīlh
que Jesús tūꞌ ixcāhuaninīꞌt que
ixtamaktakaꞌlhli huan ixlevadura
pāntzi. Ixcāhuanicuꞌtun palh
ixtamaktakaꞌlhli ixlīmāscaꞌtīncaꞌn
huan fariseosnuꞌ lāꞌ huan
saduceosnuꞌ.

Pedro hualh palh Jesús ūꞌtzaꞌ huan Cristo

Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21

13 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús chāꞌlh
aꞌnlhā huanican Cesarea de Filipo,
cākalhasquiꞌnīlh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn:
—Lāꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt, ¿chichū
tahuan quimpālacata quit aꞌntī
huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn?
14 Xlacaꞌn takalhtīlh:
—Makapitzīn tahuan palh
huiꞌx Juan huan Māꞌkpaxīniꞌ. Lāꞌ
āꞌmakapitzīn tahuan palh huiꞌx
huan Elías. Lāꞌ āꞌmakapitzīn
huampala tahuan palh huiꞌx
Jeremías o āꞌkalhatin aꞌctaꞌsanaꞌ.
15 Lāꞌ tuncan cākalhasquiꞌnīlh:
—Lāꞌ ¿chī huaꞌnāꞌtit? ¿Tichū quit?
16 Lāꞌ tuncan Simón Pedro
huanilh:
—Huiꞌx huan Cristo aꞌntī
xaꞌickaꞌlhīmāꞌnauj lāꞌ ixOꞌkxaꞌ huan
scanaꞌnca Dios.
17 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Līpāxūj huiꞌx, Simón ixoꞌkxaꞌ
Jonás. Huāꞌmāꞌ tapāstacnaꞌ tūꞌ
tamāsuꞌniꞌniꞌ chiꞌxcuhuīꞌn. Xmān
Dios māꞌcaꞌtzīnīniꞌ. 18 Lāꞌ quit
icuaniyāniꞌ que huiꞌx Pedro lāꞌ
ūꞌtzaꞌ mintacuīniꞌ huanicuꞌtun
“chihuix”. Lāꞌ huiꞌx nala huaꞌchi
huan chihuix aꞌntū xalītzucuniꞌ
huan quilītokpān. Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ chuntzaꞌ, tūꞌ
caticātlajaca; nīn huan līnīn tūla
nacātlaja. 19 Quit naꞌicmaxquīꞌyāniꞌ
līmāpaꞌksīn lāꞌ nacāmāpaꞌksīꞌyaꞌ
xlacaꞌn aꞌntīn tatapaꞌksī con
Dios. Lāꞌ aꞌntū huiꞌx makxteka
tlahuacan na ixlaclhpuꞌnancaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn Dios
huāꞌtzāꞌ nac cāꞌquilhtamacuj, nā
nac aꞌkapūn nā chuntzaꞌ nahuancan.
Lāꞌ aꞌntū huiꞌx tūꞌ makxteka
tlahuacan na ixlaclhpuꞌnancaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn Dios
huāꞌtzāꞌ nac cāꞌquilhtamacuj, nā
nac aꞌkapūn nā chuntzaꞌ nahuancan.
20 Lāꞌ tuncan Jesús cāmāpaꞌksīlh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn que tūꞌ
catitahuanilh nīn tintīꞌ palh ūꞌtzaꞌ
huan Cristo aꞌntī ixkaꞌlhīmāꞌca.

Jesús hualh ixpālacata aꞌnchī nanī

Mr. 8.31—9.1; Lc. 9.22-27

21 Lāꞌ tuncan Jesús tzuculh
cāmāsuꞌniꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
chuntzaꞌ:
—Maclacasquiꞌn naꞌicaꞌn nac
Jerusalén. Lāꞌ aꞌntzaꞌ huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xanapuxcuˈnuˈ lītokpān lāˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ lāˈ huan
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan ley,
xlacaˈn lej naquintamāpātīnī. Lāˈ
naquintamaknī. Lāˈ ixlīlakatuˈtun
chiˈchiniˈ naˈiclakahuanchoko.
22 Lāˈ tuncan Pedro lēˈlh
lacachunaˈj lāˈ tzuculh tāˈlāstaˈla lāˈ
tzēˈk huanilh:
—¡Māpaˈksīniˈ, tūˈ camakxtekli
Dios! ¡Tūˈ catipātleˈkeniˈniˈ
chuntzaˈ!
23 Pero Jesús talakspiˈtli lāˈ
huanilh Pedro:
—¡Catakēnuˈ! Huiˈx puhuaˈnaˈ
huaˈchi huan koˈtiˈtiˈ. Lāˈ huiˈx
quimāmakchuˈyīˈyaˈ. Huiˈx tūˈ
puhuaˈnaˈ huaˈchi Dios lacasquiˈn;
puhuaˈnaˈ chuntzaˈ huaˈchi
chiˈxcuhuīˈn tapuhuan.
24 Lāˈ tuncan Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Palh catīhuā tapaˈksīcuˈtun
con quit, tūlatzaˈ pāstaca xmān
aˈnchī xlaˈ lacasquiˈn. Calīhuiˈlīlh
natlahua quintapuhuān aˈyuj
capātīniˈlh huaˈchi quit naˈicpātīniˈn
lāˈ caquistālaniˈlh. 25 Huan aˈntīn
tapūtaxtucuˈtun de huan aˈntū
natapātīniˈn por quimpālacata,
tūˈ catitakaˈlhīlh ixquilhtamacuj
para pōˈktu. Lāˈ huan aˈntī
natapātīniˈn aˈyuj natanī por
quimpālacata, xlacaˈn natakaˈlhī
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
26 Lāˈ palh huan chiˈxcuˈ ixtlajalh
cahuā ixlīhuāk xalaˈ huāˈmāˈ
quilhtamacuj, tuntūˈ ixtapalh
palh tūˈ kaˈlhī ixquilhtamacuj
para pōˈktu. Tūˈ aˈnan aˈntū
xlaˈ tzē namāstāˈ para nakaˈlhī
ixquilhtamacuj para pōˈktu. 27 Quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn lāˈ
naˈicmimpala con ixlīmāpaˈksīn
xaTātaˈ lāˈ lej naˈicxkaka huaˈchi
quinTātaˈ nac aˈkapūn lej xkaka.
Lāˈ naquintatāˈmin quiˈángeles.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ naˈicmin, chāˈtunuˈ
namāpala chu aˈnchī tlahuanīˈt palh
tzey o tūˈ tzey. 28 Stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Aˈnan makapitzīn
aˈntīn tahuiˈlānaˈ huāˈtzāˈ chuhuaˈj
lāˈ xlacaˈn tūˈ catitanīlh aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj naquilaktzīˈncan quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn
aˈxniˈcaˈ naˈicmimpala para
naˈicmāpaˈksīniˈn.

Taxtāpalīlh Jesús lāˈ xtunc aˈnchī tasuˈyulh

Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36

17 Lāˈ ixlīlakachāxan chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús cālēˈlh
Pedro lāˈ Jacobo lāˈ Juan aˈntī
ixtāˈtin Jacobo lāˈ aˈlh. Xmān
ixkalhatāˈtiˈcaˈn taˈaˈlh nac lakatin
kēstīn tālhmāˈn lāˈ tāˈcxtulh. 2 Lāˈ
aˈntzaˈ taxtāpalīlh Jesús lāˈ xtunc
ixtasuˈyu na ixlacapūncaˈn. Ixlacan
Jesús lāˈ ixluˈxuˈ taxkakalh huaˈchi
xkaka huan chiˈchiniˈ. 3 Lāˈ chu
tuncan cātasuˈyuniˈlh Moisés lāˈ
Elías aˈntī ixtatāˈchihuīnaˈmāˈna
Jesús. 4 Lāˈ tuncan Pedro huanilh
Jesús:
—Māpaˈksīniˈ, xalītzey huiˈlānaˈuj
huāˈtzāˈ. Palh lacasquiˈnaˈ, quinaˈn
naˈicyāhuayāuj lakatuˈtun
mūˈxtaˈkaˈ. Lakatin nala milaˈ
lāˈ lakatin nala ixlaˈ Moisés lāˈ
āˈlakatin nala ixlaˈ Elías.
5 Ixchihuīnaˈmāˈcus Pedro lāˈ milh
lakatin poklhnuˈ aˈntū slamama
lāˈ cālītamacxtiˈliˈlh. Lāˈ kaxmatca
lakatin tachihuīn nac poklhnuˈ lāˈ
hualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Uˈtzaˈ huāˈmāˈ quiˈOˈkxaˈ
lāˈ lej icpāxquīˈ. Lāˈ xlaˈ lej
quimakapāxuhua. Cakaxpaˈttit
aˈntū huan.
6 Aˈxniˈcaˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn
takaxmatli huāˈmāˈ tachihuīn,
lacataj tatamāˈlh lāˈ lej tajicuaˈlh.
7 Lāˈ tuncan Jesús cālaktapajtzūlh
lāˈ cāxaˈmalh lāˈ cāhuanilh:
—Catāquīˈtit lāˈ tūˈ cajicuaˈntit.
8 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tatāquīˈlh lāˈ
talaktzīˈlh, nīn tintīˈ ixaˈnan, xmān
Jesús.
9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtaˈaˈmāˈna na
ixtatokopūn huan kēstīn, Jesús
cāmāpaˈksīlh:
—Tūˈ catihuaˈniˈtit nīn
tintīˈ aˈntū laktzīˈntitcus. Tūˈ
catihuaˈntit hasta aˈxniˈcaˈ
tūˈ nalakahuanchoko de na
ixlaclhpuˈnancaˈn nīnīˈn huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
10 Lāˈ tuncan huan scaˈtxtunuˈnīˈn
takalhasquiˈnīlh Jesús:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ tahuan huan
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan ley palh
huan Elías kaˈlhī napūˈlaniˈ huan
aˈntī Dios namacamin?
11 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Stuˈncuaˈ huāˈmāˈ. Pūˈla namin
Elías lāˈ nacāxtlahuakōˈ ixlīhuāk.
12 Lāˈ iccāhuaniyāniˈ palh milhtzaˈ
huan Elías lāˈ tūˈ lakapascanīˈt.
Tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈlh lāˈ
tamaknīlh. Lāˈ nā chuntzaˈ
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn
namāpātīnīcan ixpālacatacaˈn
xlacaˈn —cāhuanilh.
13 Lāˈ tuncan huan scaˈtxtunuˈnīˈn
tamāchekxīlh que aˈxniˈcaˈ
Jesús hualh ixminīˈttzaˈ Elías,
ixlīchihuīnaˈmāˈ Juan huan
Māˈkpaxīniˈ.

Jesús mātzeyīlh kalhatin kaˈhuaˈchu aˈntī ixkaˈlhī huan tlajanaˈ

Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43

14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tachāˈlh aˈnlhā
ixtahuiˈlānaˈ huan tachiˈxcuhuīˈt,
kalhatin chiˈxcuˈ laktapajtzūlh lāˈ
tatzokostaniˈlh Jesús lāˈ huanilh:
15 —Māpaˈksīniˈ, calakalhuˈmaˈnti
quincaman. Lej xtacnānī lāˈ lej
palhaˈ pātīniˈn. Maklhūhuaˈtzaˈ
tapūˈ nac macscut o tojō nac xcān.
16 Iccālīminiˈlh miscaˈtxtunuˈnīˈn
pero tūlalh tamātzeyīlh.
17 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—¡Huiˈxinaˈn tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn
tūˈ xaˈnca pāstacnaˈnāˈtit lāˈ tūˈ
kalhlakaˈīˈyāˈtit! ¿Hasta lhānīn
naˈiccātāˈlatahuiˈlayāniˈ huiˈxinaˈn
para que namāchekxīˈyāˈtit? Lāˈ
¿hasta lhānīn naˈiccātāyaniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn aˈnchī huanīˈtaˈntit?
Caquilīˈtaˈniˈ huan kaˈhuaˈchu.
18 Lāˈ tuncan Jesús lacaquilhnīlh
huan tlajanaˈ lāˈ tuncan taxtuniˈlh
huan kaˈhuaˈchu. Lāˈ chu līmaktin
tzeyalh.
19 Lāˈ āˈcalīstān huan
scaˈtxtunuˈnīˈn ixaˈcstucaˈn
ixtatāˈchihuīnaˈmāˈna Jesús lāˈ
takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ tūlalh quinaˈn
icmāxtuniˈuj huan kaˈhuaˈchu huan
tlajanaˈ?
20 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Como huiˈxinaˈn tūˈ lej
kalhlakaˈīˈyāˈtit. Stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Palh kalhlakaˈīˈyāˈtit
con ixlīhuāk miˈaˈclhcunuccaˈn
aˈyuj tzucupāˈnaˈntitcus
kalhlakaˈīˈyāˈtit, tzē ixuaˈniˈtit
huāˈmāˈ kēstīn: “Catapānuˈ de
huāˈtzāˈ lāˈ capit āˈlacatin”, lāˈ huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

kēstīn natapānū. Tūˈ aˈnan nīn tuntūˈ aˈntūn tūla catitlahuaˈtit palh stuˈncuaˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit.
21 Huan tlajanaˈ huaˈchi huāˈmāˈ tūla māxtucan. Xmān tzē māxtucan palh natlahuaˈyāˈtit oración lāˈ palh nalīhuiˈlīyāˈtit namakxtekāˈtit de nahuāˈyanāˈtit.

Huampala Jesús hualh aˈnchī nanī

Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45

22 Līhuan ixtalatlāˈhuantēlha nac estado de Galilea, Jesús cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:

—Naquimacamāstāˈcan quit, huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn, lāˈ naquimacamaxquīˈcan ixlīmāpaˈksīncaˈn chiˈxcuhuīˈn.
23 Lāˈ xlacaˈn naquintamaknī pero ixlīlakatuˈtun chiˈchiniˈ naˈiclakahuanchoko —cāhuanilh.

Lāˈ huāˈmāˈ tachihuīn lej cāmālakaputzīlh xlacaˈn.

Aˈnchī Jesús līmāpalalh ixcuota huan lītokpān

24 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn tachāˈlh huan nac cālacchicniˈ Capernaum, talakmilh Pedro huan aˈntī ixtamātāˈjīniˈn ixpālacata lītokpān. Lāˈ takalhasquiˈnīlh:

—¿Chā tūˈ māpala ixcuota lītokpān mimākalhtōˈkēˈniˈ?

25 Lāˈ Pedro cākalhtīlh:

—Uˈhuē, māpala.

Lāˈ tuncan aˈxniˈcaˈ Pedro tanūlh huan nac chic, Jesús pūˈla chihuīnaˈlh lāˈ huanilh:

—¿Chī puhuaˈnaˈ, Simón? Huan reyes xalanīˈn huāˈmāˈ quilhtamacuj, ¿tichū cāmātāˈjī huan impuesto lāˈ huan cuota? ¿Chā cāmātāˈjī huan aˈntīn tatapaˈksī con xlacaˈn o cāmātāˈjī huan makatiyātiˈ?

26 Lāˈ Pedro kalhtīlh:

—Mātāˈjīcan huan makatiyātiˈ.

Lāˈ Jesús huanilh:

—Lāˈ tūˈ tamāpala xlacaˈn aˈntīn tatapaˈksī con huan rey. Lāˈ quinTātaˈ nac aˈkapūn huaˈchi huan rey. Lāˈ quinaˈn
tapaˈksīyāuj con xlaˈ. 27 Lāˈ como
tūˈ cāmakāˈkchāˈncuˈtunāuj aˈntīn tamātāˈjīniˈn, capit huan nac lago lāˈ camojoˈ milīmāˈkslokotuīˈn. Lāˈ huan squīˈtiˈ aˈntū pūˈla namācutuyaˈ, namākalhpitziyaˈ lāˈ nakaksaˈ lakatin tumīn. Uˈtzaˈ naˈaˈcchāˈn para huan cuota. Calīˈpi lāˈ nalīmāpalaˈyaˈ para quintuˈcaˈn.

Tuyā chiˈxcuˈ līhuaˈcaˈ tasquiˈnī

Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48

18 Lāˈ tuncan huan scaˈtxtunuˈnīˈn talaktapajtzūlh Jesús lāˈ takalhasquiˈnīlh:

—¿Tichū līhuaˈcaˈ tasquiˈnī aˈnlhā Dios māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk?

2 Lāˈ tuncan Jesús mātaˈsīlh kalhatin tiˈnaˈj kaˈhuaˈchu lāˈ
yāhualh na ixlaclhpuˈnancaˈn 3 lāˈ
hualh:

—Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ. Palh huiˈxinaˈn tūˈ taxtāpalīˈyāˈtit lāˈ nalaˈyāˈtit huaˈchi kalhatin tiˈnaˈj kaˈhuaˈchu, tūˈ catitanūˈtit aˈnlhā Dios māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk.
4 Lāˈ chuntzaˈ chuxatī aˈntī līhuaˈcaˈ tasquiˈnī aˈnlhā Dios māpaˈksīkōˈ ixlīhuāk, ūˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntīn tūˈ kaˈtlaˈjcaˈtzī lāˈ nakalhlakaˈīˈ huaˈchi camanaˈ takalhlakaˈīˈ.
5 Lāˈ chuxatī aˈntīn tapaˈksī con

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quit lāˈ ūˈtzaˈ nalīpāxquīˈ kalhatin
tiˈnaˈj kaˈhuaˈchu huaˈchi huāˈyā,
ūˈtzaˈ chu aˈcxtim huaˈchilh
ixquimpāxquīˈlh.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈntīn tamāˈaˈkxokotlahuī talaclēˈiˈ āˈmakpitzīn

Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2

6 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Palh catīhuā chihuīnaˈmaxquīˈ
kalhatin tiˈnaˈj kaˈhuaˈchu aˈntī
quinkalhlakaˈīˈ lāˈ ūˈtzaˈ huan
kaˈhuaˈchu nalītlahua talaclēˈiˈ,
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ tūˈ tzey. Xalītzey
palh pūˈla ixpixchīˈhuaˈcaˈca
lakatin kaˈtlaˈ chihuix lāˈ ixmojōca
nac mar aˈnlhā lej pūlhmāˈn para
que najicsuaˈ. Chuntzaˈ tūlalh
ixaˈkxokolh huan kaˈhuaˈchu.
7 ¡Xānti tala tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
huāˈmāˈ quilhtamacuj ixpālacata
huan tūˈ tzey aˈntū cālīlaktzīˈn!
Pōˈktu aˈnan aˈntū nacāmātonkopū
tachiˈxcuhuīˈt. Pero ¡xānti tala
xlacaˈn aˈntīn tamātonkopū
āˈmakapitzīn lāˈ tamātlahuī
talaclēˈiˈ!
8 ’Lāˈ chuntzaˈ palh ixtlahuaˈ
talaclēˈiˈ ixpālacata mimacan
o ixpālacata mintojon,
mejor ixmacacāˈtayaˈcaˈ o
ixtantucāˈtayaˈcaˈ lāˈ tūˈ ixtlahuaˈ
talaclēˈiˈ ixpālacatacaˈn mimacan
o mintojon. Līhuaˈcaˈ tzey palh
nakaˈlhīˈyaˈ minquilhtamacuj para
pōˈktu aˈyuj macamōcho huiˈx; lāˈ
tūˈ tzey palh namacapincaˈnaˈ nac
macscut para pōˈktu. 9 Lāˈ palh
milakastapun nalaktzīˈn catūhuā
lāˈ chuntzaˈ natlahuacuˈtunaˈ
aˈntūn tūˈ tzey, tūˈ catitlahuaˈ aˈntū
lacasquiˈn milakastapun. Mejor
ixmāˈxtu lāˈ ixmakaˈ lāˈ tūˈ ixtlahuaˈ
talaclēˈiˈ ixpālacata milakastapun.
Līhuaˈcaˈ tzey palh nakaˈlhīˈyaˈ
minquilhtamacuj para pōˈktu aˈyuj
lakaxōˈkoˈ huiˈx; lāˈ tūˈ tzey palh
namacapincaˈnaˈ nac macscut para
pōˈktu con lakatuˈ milakastapun —
hualh Jesús.

Aˈntū lītalacastuca huan borrego aˈntū ixtzaˈnkānīˈt

Lc. 15.3-7

10 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tūˈ catilakmakaˈ nīn kalhatin
tiˈnaˈj kaˈhuaˈchu. Iccāhuaniyāniˈ
que nac aˈkapūn ixángelescaˈn
huan camanaˈ pōˈktu tatāya
na ixlacapūn quinTātaˈ xalaˈ
nac aˈkapūn. 11 Lāˈ quit huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn lāˈ icmilh
iccāmāpūtaxtū huan aˈntīn tūˈ
ixtakaˈlhī ixquilhtamacujcaˈn para
pōˈktu. Xlacaˈn huaˈchi borregos
aˈntū xatzaˈnkān ixtahuanīˈt.
12 ’¿Chichū puhuaˈnāˈtit? Palh
kalhatin chiˈxcuˈ cākaˈlhī cien
borregos lāˈ palh lakatin natzaˈnkā,
¿tuchū natlahua? Nacāmakxteka
huan āˈmakapitzīn noventa y
nueve aˈnlhā tahuāˈyamāˈna nac
cāˈseketniˈ. Lāˈ naˈaˈn naputza
huan borrego aˈntūn tzaˈnkālh.
13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ nakaksa, stuˈncuaˈ
līhuaˈcaˈ nalīpāxuhua ixpālacata
huāˈmāˈ borrego aˈntū kaksli
que āˈmakapitzīn huan noventa
y nueve aˈntūn tūˈ tatzaˈnkālh.
14 Lāˈ minTātaˈcaˈn xalaˈ nac
aˈkapūn nā chuntzaˈ tūˈ lacasquiˈn
natzaˈnkā nīn kalhatin tiˈnaˈj
kaˈhuaˈchu. Lacasquiˈn natakaˈlhī
ixquilhtamacuj para pōˈktu —hualh
Jesús.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús māsu'yulh que tasqui'nī natalāmāsputūnu'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'

Lc. 17.3

15 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh mintā'tin tlahuani'yāni'
a'ntūn tū' tzey, catā'chihuīna'
ixa'cstu lā' namāca'tzīnī'ya'.
Palh xla' cuenta tlahua, chuntza'
hui'x maktāyanī'ta' para que
tū' natlahuapala a'ntūn tū' tzey.
16 Pero palh mintā'tin tū' cuenta
tlahua a'xni'ca' tā'chihuīna'na',
cacāmāta'si' ā'kalhatin
ā'kalhatu' a'ntī nacātā'lakpina' lā'
natakaxmata tuchū ixpālacata
lītā'chihuīna'na' mintā'tin.
17 Lā' palh tūna'j cuenta tlahua,
nacāhuani'ya' xlaca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' a'xni'ca' tatakēstoka.
Lā' palh nīn chuntza' tū' cuenta
natlahua, maclacasqui'n nalaktzī'na'
hua'chi kalhatin a'ntīn tū'
kalhlaka'ī' Dios o hua'chi kalhatin
a'kxokonu' mātā'jīni' de impuestos.
18 'Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
A'ntū hui'xina'n tū' namakxtekā'tit
natlahuacan huā'tzā' nac
cā'quilhtamacuj, nā chuntza'
nahuancan nac a'kapūn. Lā'
a'ntū hui'xina'n namakxtekā'tit
natlahuacan huā'tzā' nac
cā'quilhtamacuj, nā chuntza'
nahuancan nac a'kapūn.
19 'Nā iccāhuanipalayāni' que
palh kalhatu' de hui'xina'n
huā'tzā' nac ti'ya't lā' chu a'cxtim
puhua'nā'tit a'ntū nasqui'ni'yā'tit
Dios a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit,
quinTāta'ca'n Dios xala' nac
a'kapūn nacāmaxquī'yāni' a'ntū
squi'ni'yā'tit.
20 Lā' chuntza'
a'nlhā natatakēstoka kalhatu' o
kalhatu'tun por quimpālacata,
a'ntza' quit na'ictahui'la na
ixlaclhpu'nanca'n —hualh Jesús.
21 Lā' tuncan Pedro laktapajtzūlh
Jesús lā' kalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿lhā maklā't
na'icmāsputūnu'ni' quintā'tin
a'xni'ca' naquintlahuani' a'ntūn
tū' tzey? ¿Chā maktojon
na'icmāsputūnu'ni'?
22 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Quit tū' icuaniyāni' xmān
maktojon; quit icuaniyāni'
maklhūhua' namāsputūnu'ni'ya',
hasta maktu'tumpu'xamacāuj por
maktojon.

Jesús cāhuanilh a'ntū lītalacastuca huan tasācua' a'ntīn tū' māsputūnu'ni'lh ā'kalhatin

23 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' chuntza' a'nchī
Dios nalīmāpa'ksīni'n tzē
natā'mālacastuccan hua'chi
kalhatin rey a'ntī cāmāpalacu'tulh
ixtasācua'nī'n.
24 Ixtzucumā'cus
a'xni'ca' līmini'ca kalhatin a'ntī
ixlaclē'ni' lej lhūhua' tumīn.
25 Lā'
como huan tasācua' tū' ixka'lhī a'ntū
nalīmāpala, huan rey māpa'ksīlh
cacāstā'maxquī'ca ā'kalhatin
ixtēcu' huan tasācua' lā' ixpuscāt
lā' ixcamana' lā' ixlīhuāk a'ntū
ixka'lhī. Lā' chuntza' ixa'nan a'ntū
nalīmāpala a'ntū ixlaclē'n.
26 Lā'
tuncan huan tasācua' tatzokostani'lh
ixpatrón lā' squi'ni'lh:
"Caquilakalhu'ma', quimpatrón,
lā' na'icmāpalana'ni'kō'yāni'".
27 Lā' huan ixpatrón lakalhu'malh
lā' māsputūnu'ni'lh ixtalaclē'i' lā'
makxtekli ca'a'lh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

28 ’Lāˈ xmān taxtulh huan
tasācuaˈ lāˈ pāxtokli ixtāˈtasācuaˈ
aˈntī ixlaclēˈniˈ xmān macstiˈnaˈj
tumīn. Lāˈ tzuculh pixpiˈtaˈ lāˈ
huanilh: “¡Caquimāˈpalaˈniˈ aˈntū
quilaclīˈpiniˈyaˈ!” 29 Lāˈ tuncan huan
aˈntī ixtāˈtasācuaˈ tatzokostaniˈlh
lāˈ squiˈniˈlh: “Caquilakalhuˈmaˈ
lāˈ naˈicmāpalanaˈniˈyāniˈ”. 30 Lāˈ
huan āˈkalhatin tūˈ lacasquiˈlh lāˈ
mālacapūˈlh lāˈ māmānūnīniˈlh
nac pūlāchīˈn hasta namāpalakōˈ
huan talaclēˈiˈ. 31 Lāˈ āˈmakapitzīn
tasācuaˈnīˈn lej tamāmakchuyīlh
aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh aˈnchīn
tlahualh ixtāˈtasācuaˈ. Lāˈ taˈaˈlh
tamācaˈtzīnīkōˈ ixpatroncaˈn aˈnchī
pātleˈkelh. 32 Lāˈ tuncan huan
patrón mātaˈsatīnīniˈlh ixtasācuaˈ lāˈ
huanilh: “¡Huiˈx caˈtzancaˈtzīniˈyā
tasācuaˈ! Quit icmāsputūnuˈniˈkōˈniˈ
ixlīhuāk huanmāˈ mintalaclēˈiˈ
como quisquiˈniˈ. 33 Nā huiˈx
ixlakalhuˈmaˈ mintāˈtasācuaˈ chu
aˈnchī quit iclakalhuˈmaniˈ”. 34 Lāˈ
tanto aˈkchāˈlh huan ixpatrón que
māpaˈksīniˈlh que namāpātīnīcan
nac pūlāchīˈn hasta aˈxniˈcaˈ
namāpalakōˈ ixlīhuāk aˈntū
ixlaclēˈniˈ.
35 Lāˈ Jesús aˈxmān hualh:
—Nā chuntzaˈ quinTātaˈ xalaˈ nac
aˈkapūn nacātlahuaniˈyāniˈ palh
huiˈxinaˈn tūˈ cāmāsputūnuˈniˈyāˈtit
mintāˈtincaˈn con tapāxuhuān.

Jesús māsuˈyulh que tūˈ tzey makxtekcan huan puscāt

Mr. 10.1-12; Lc. 16.18

19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
chihuīnaˈnkōˈlh, taxtulh
de nac Galilea lāˈ aˈlh huan nac
tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Judea. Uˈtzaˈ
aˈntū huiˈlachaˈ tintacut huan
pūxka Jordán, aˈntzaˈ na ixquilhtūn
aˈnlhā tāˈcxtuyachaˈ huan chiˈchiniˈ.
2 Līlhūhuaˈ tastālaniˈlh lāˈ xlaˈ
cāmātzeyīlh ixlīhuākcaˈn aˈntzaˈ.
3 Lāˈ tuncan makapitzīn
fariseosnuˈ talaktapajtzūlh Jesús.
Ixtalīlaktzīˈncuˈtun lāˈ ūˈtzaˈ
talīkalhasquiˈnīlh:
—¿Chā tzē makxtekcan
quimpuscātcaˈn lāˈ xapacan
ixtacuīniˈ ixpālacata chuxatūya
catūhuā?
4 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā tūˈ lakapūtleˈkenīˈtaˈntit na
ixtachihuīn Dios? Chuntzaˈ huan:
“Dios cātlahualh chiˈxcuˈ lāˈ puscāt”.
Lāˈ chuntzaˈ tlahualh aˈxniˈcaˈ
tzuculh huāˈmāˈ quilhtamacuj.
5 Nā huan: “Uˈtzaˈ nacālīmakxteka
ixtātaˈ lāˈ ixtzīˈt kalhatin chiˈxcuˈ.
Lāˈ natāˈtakēxtimī ixpuscāt lāˈ
ixtuˈcaˈn natala huaˈchilh xmān
kalhatin”. 6 Chuntzaˈ tūˈtzaˈ kalhatuˈ
xlacaˈn; xmān kalhatin. Lāˈ chuntzaˈ
tūˈ līmakuan palh chiˈxcuhuīˈn
cālāmāmakxtekē aˈntī Dios
cātlahualh chu lakatin.
7 Lāˈ tuncan takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ māpaˈksīlh Moisés
que catzoˈkca caˈpsnat lāˈ chuntzaˈ
tzē namakxtekāuj quimpuscātcaˈn?
8 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Chuntzaˈ tlahualh Moisés
ixpālacata mintapāstacnaˈcaˈn
aˈntūn tūˈ tzey. Tūˈ chuntzaˈ ixuanīˈt
aˈxniˈcaˈ tzuculh huan quilhtamacuj.
9 Lāˈ quit iccāhuaniyāniˈ que chu
aˈntī namakxteka ixpuscāt lāˈ
palh xlaˈ tūˈ kaˈlhī ixtatāˈchihuīn,
lāˈ palh natāˈtapūchahua
āˈkalhatin puscāt, huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
makpuscātīniˈn. Lāˈ huan aˈntī

natā'tapuchahua kalhatin puscāt
a'ntī makxtekcanī't, nā xla'
makpuscātīni'n.
10 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n
tahuanilh:
—Palh chuntza'
naquincāpātle'keni'yāni'
ixpālacata quimpuscātca'n,
tū' quincāminī'ni'ya'ni'
natapūchahuayāuj.
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīhuākca'n tūla
catitamāchekxīlh huā'mā'. Xmān
tamāchekxī xlaca'n a'ntī Dios
nacāmāsu'ni'. 12 Huan a'ntīn
tū' tapūchahua ca'tzī a'chī' tū'
catitapūchahualh. A'nan a'ntī
ixlaktaca'n tū' catitatapūchahualh;
ā'makapitzīn tū' catitatapūchahualh
ixpālacata a'ntū cātlahuani'ca
ixmacni'ca'n, lā' ā'makapitzīn
tū' catitatapūchahualh como
tatā'scujcu'tun Dios. A'ntīn tzē
namāchekxī huā'mā', camāchekxīlh.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan camana'

Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17

13 Lā' tuncan cālīmini'ca
Jesús makapitzīn camana' para
nacā'a'cpūxa'ma lā' natlahua
oración. Lā' huan sca'txtunu'nī'n
tatzuculh talacaquilhnī a'ntī
ixtalīmin. 14 Pero Jesús hualh:
—Cacāmakxtektit
caquintalakmilh huan camana'
lā' tū' cacāmāmakchuyī'tit como
huan a'ntī natatapa'ksī con Dios
a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī
naquintalīpāhuan hua'chi huan
tamā'na camana'.
15 Lā' Jesús cā'a'cpūxa'malh
huan camana' lā' ā'calīstān a'lh
ā'lacatin.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan o'kxa' a'ntī rico ixuanī't

Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30

16 Lā' kalhatin o'kxa' laka'lh Jesús
lā' kalhasqui'nīlh:
—Hui'x tzeyā Mākalhtō'kē'ni'. Lā'
¿tuchū maclacasqui'n na'ictlahua
a'ntū lej tzey para na'icka'lhī
quinquilhtamacuj para pō'ktu?
17 Lā' Jesús huanilh:
—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey
quit? Xmān kalhatin a'ntī xatzey
lā' ū'tza' māni' Dios. Lā' palh
ka'lhīcu'tuna' minquilhtamacuj
para pō'ktu, nacā'a'kahuāna'ni'ya'
ixlīmāpa'ksīn Dios.
18 Lā' huan o'kxa' kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn?
Lā' Jesús kalhtīlh:
—Tū' timaknī'ni'na';
tū' timakpuscātīni'na'; tū'
tika'lhāna'na'; tū' tilīchihuīna'na'
ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua;
19 cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta'
lā' mintzī't; lā' cacāpāxqui'
ā'makapitzīn chu a'nchī
pāxquī'ca'na' mē'cstu.
20 Lā' huan o'kxa' kalhtīni'lh:
—Huāk huā' tamā'na
ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde
quilīti'na'j. ¿Tuchū quisputni'cus?
21 Lā' Jesús huanilh:
—Palh la'cu'tuna' lej tzey, capit lā'
nastā'kō'ya' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'ya'
lā' nacāmāpitzini'ya' huan pobresni'
lā' chuntza' naka'lhī'ya' a'nchī rico
nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' cata't lā'
caquistāla'ni'.
22 Lā' a'xni'ca' huan o'kxa'
kaxmatli huā'mā' tachihuīn,
līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico
ixuanī't.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

23 Lāˈ tuncan Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Lej jicslīhuaˈ natatāˈtapaˈksī con
Dios xlacaˈn aˈntī lej lacricosnuˈ.
24 Iccāhuanipalayāniˈ que lej
jicslīhuaˈ natanū lakatin camello
na ixtaniˈ līxtokon. Más jicslīhuaˈ
natanū kalhatin rico aˈnlhā
māpaˈksīniˈn Dios.
25 Aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ
tachihuīn, huan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
lej talēˈcnīlh lāˈ talākalhasquiˈnīlh
ixlaclhpuˈnancaˈn:
—Lāˈ ¿tichū tzē namāpūtaxtūcan?
26 Lāˈ Jesús cālakalaktzīˈlh lāˈ
cākalhtīlh:
—Huan chiˈxcuhuīˈn tūlalh
catitatlahualh nīn tuntūˈ para
natapūtaxtu; xmān Dios tzē
nacāmāpūtaxtū.
27 Lāˈ tuncan Pedro huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, quinaˈn
icaˈkxtekuiˈlīkōˈuj ixlīhuāk aˈntū
xaˈickaˈlhīyāuj lāˈ iccāstālaniˈmāˈniˈ.
Lāˈ ¿tuchū naˈickaˈlhīyāuj?
28 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Namin lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
nala xasāstiˈ quilhtamacuj lāˈ
aˈxniˈcaˈ quit aˈntī huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn naˈictahuiˈla
aˈnlhā māpaˈksīniˈncan. Lāˈ quit
naˈicmāpaˈksīniˈn. Lāˈ huiˈxinaˈn
aˈntī quilāstālaniˈnīˈtaujtzaˈ
nā naquilātāˈmāpaˈksīniˈnāuj.
Kalhatunuˈ natahuiˈlayāˈtit aˈnlhā
namāpaˈksīniˈnāˈtit. Lāˈ nahuaˈnāˈtit
palh tzey o tūˈ tzey huan xalanīˈn
huan kalhacāujtuˈ tribu aˈntī
israelitas. 29 Lāˈ ixlīhuākcaˈn
aˈntīn taˈaˈkxtekuiˈlīlh ixchiccaˈn
o ixtāˈtimīncaˈn o ixtātaˈcaˈn
o ixtzīˈtcaˈn o ixpuscātcaˈn o
ixcamanaˈcaˈn o ixtiˈyaˈtcaˈn,
lāˈ palh taˈaˈkxtekuiˈlīlh por
quimpālacata, āˈchulāˈ natakaˈlhī.
Chuxatū aˈntū taˈaˈkxtekuiˈlīlh por
quimpālacata, āˈchulāˈ natakaˈlhī.
Huaˈchi cien veces līhuaˈcaˈ
natakaˈlhī lāˈ natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn aˈntū natāyaniˈ
para pōˈktu. 30 Lāˈ lhūhuaˈ aˈnan
aˈntī lej tatasquiˈnī huāˈtzāˈ; pero
aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn, tūˈ lej
natatasquiˈnī. Lāˈ lhūhuaˈ aˈnan
aˈntīn tūˈ tatasquiˈnī huāˈtzāˈ;
pero aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn, lej
natatasquiˈnī —hualh Jesús.

Huan tamālacastuc ixpālacata huan makscujnīˈn

20 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ aˈnchī
Dios līmāpaˈksīniˈn tzē
natāˈmālacastuccan huaˈchi
kalhatin ixtēcuˈ pūˈuva. Cāˈcuhuīniˈ
taxtulh cāputza tasācuaˈ aˈntī
natapuˈxa uvas. 2 Cāhuanilh
palh natatlaja ixchiˈchiniˈcaˈn lāˈ
cāmacāˈlh natascuja na ixpūˈuva.
3 Lāˈ āˈcalīstān taxtupā huaˈchi
maknaˈjās cuhuīniˈ. Lāˈ cālaktzīˈlh
āˈmakapitzīn nac lītamāuj aˈntīn
tūˈ ixtakaksnīˈt ixlīmakscujatcaˈn.
4 Lāˈ cāhuanilh: “Nā capintit
nascujāˈtit na quimpūˈuva
lāˈ naˈiccāmāpalayāniˈ aˈnchī
natlajaˈyāˈtit”. Lāˈ xlacaˈn taˈaˈlh.
5 Lāˈ huampala taxtulh huaˈchi
tastuˈnūta lāˈ nā huampala
huaˈchi maktuˈtun kōtanū lāˈ
cāmacāˈlh huan tasācuaˈnīˈn
nac huan pūˈuva para natascuja.
6 Lāˈ huaˈchi makquitzis
kōtanū aˈmpā nac lītamāuj lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cāpāxtokli āˈmakapitzīn aˈntīn
tūˈ ixtascujmāˈna. Lāˈ cāhuanilh:
“Lāˈ ¿aˈchīˈ xmān tāyaˈyāˈtit
tintacuj lāˈ tūˈ scujpāˈnaˈntit?” 7 Lāˈ
takalhtīniˈlh: “Tūˈ ickaˈlhīyāuj
quimpatroncaˈn”. Lāˈ tuncan
cāhuanilh: “Capintit nā huiˈxinaˈn
lāˈ nascujāˈtit na quimpūˈuva lāˈ
quit naˈiccāmāpalayāniˈ aˈnchī
tlajacan”. 8 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tāˈcnūlh
huan chiˈchiniˈ, huan patrón
huanilh xapuxcuˈ tasācuaˈnīˈn:
“Cacāmātaˈsatīnīniˈ huan
tasācuaˈnīˈn lāˈ cacāmāpalaˈ.
Pūˈla nacāmāpalaˈyaˈ huan aˈntī
chūˈcus tatanūlh lāˈ āˈcalīstān
nacāmāpalaˈyaˈ huan aˈntī
xapūˈlatzaˈ tascujmāˈna”. 9 Lāˈ
tuncan tatakextimīlh xlacaˈn
aˈntīn tatzuculh tascuja
huaˈchi makquitzis lāˈ tatlajalh
ixchiˈchiniˈcaˈn. 10 Lāˈ āˈcalīstān
aˈxniˈcaˈ tatakextimīlh xlacaˈn
aˈntīn tatzuculh tascuja tziˈsāt,
tapuhualh palh līhuaˈcaˈ ixtatlajcaˈn.
Lāˈ xmān tatlajalh ixchiˈchiniˈcaˈn.
11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tamaklhtīniˈlh
ixtumīncaˈn, tatzuculh taˈaˈksaˈn
huan patrón 12 lāˈ tahualh: “Huan
tamāˈna kōtanūtzaˈ tamilh; xmān
tascujli lakatin hora. Lāˈ chu
aˈcxtim cāmāpalacanīˈt huaˈchi
quinaˈn. Lāˈ quinaˈn icscujui
tintacuj nac chiˈchiniˈ”. 13 Lāˈ huan
patrón kalhtīlh kalhatin de xlacaˈn
lāˈ huanilh: “Quiˈamigo, quit tūˈ
ictlahuaniˈniˈ nīn tuntūˈ aˈntūn
tūˈ līmakuan. ¿Chu tūˈ icuaniniˈ
palh natlajaˈyaˈ minchiˈchiniˈ?
14 Calīˈpi mintumīn lāˈ capit. Quit
icmāpalacuˈtun huanyā chiˈxcuˈ
aˈntī chūˈcus tanūlh chu aˈcxtim
huaˈchi icmāpalayāniˈ huiˈx.
15 ¿Chā tūˈ quilaˈ huan tumīn?
Lāˈ tzē naˈicmāpala chu aˈnchī
quintapāxuhuān. ¿Chā huiˈx
aˈkchipinaˈ ixpālacata quit tūˈ
tampiˈlh?”
16 ’Chuntzaˈ huan aˈntī āˈxmān
ixtahuanīˈt, natala xapūˈla. Lāˈ huan
aˈntī xapūˈla ixtahuanīˈt, xlacaˈn
natala xamakstancu —hualh Jesús.

Huampala Jesús cāhuanilh palh nanī

Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34

17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
ixtāˈcxtunuˈmāˈ nac Jerusalén,
cālēˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lacachunaˈj
lāˈ ixaˈcstucaˈn cāhuanilh:
18 —Caˈtzīyāˈtit que aˈmāˈnauj
para nac Jerusalén. Lāˈ aˈntzaˈ
quit aˈntī huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn naquintamacamāstāˈ
con huan xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
lāˈ xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan
ley. Lāˈ xlacaˈn natahuan que
caquimaknīca. 19 Lāˈ nā xlacaˈn
naquintamacamaxquīˈ huan
makatiyātīˈn. Lāˈ naquintalakapala,
lāˈ naquintakēsnoka lāˈ
naquintaxtokohuaˈcaˈ. Lāˈ
ixlīlakatuˈtun chiˈchiniˈ
naˈiclakahuanchoko de na
ixlaclhpuˈnancaˈn huan nīnīˈn —
hualh Jesús.

Ixpālacata aˈntū squiˈnli ixtzīˈtcaˈn huan Jacobo lāˈ Juan

Mr. 10.35-45

20 Lāˈ tuncan laktapajtzūlh Jesús
ixtzīˈtcaˈn Jacobo lāˈ Juan, ixoˈkxaˈn
Zebedeo. Lāˈ huan puscāt cālīmilh
ixoˈkxaˈn na ixlacapūn Jesús
lāˈ tatzokostaniˈlh lāˈ squiˈniˈlh
lakatin talakalhuˈmān. 21 Lāˈ Jesús
kalhasquiˈnīlh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—¿Tuchū lacasqui'na'?
Lā' huan puscāt huanilh:
—Camāpa'ksi' que huā'
tamā'na kalhatu' quincamana'
natapāxtūtahui'layāni' a'nlhā
namāpa'ksī'ni'na', kalhatin na
mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na
mimpāxtūxuc.
22 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit
a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē
natāyani'yā'tit palh napātīni'nā'tit
hua'chi quit na'icpātīni'n? U'tza'
hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza.
Lā' xlaca'n tahualh:
—Tzē na'ictāyani'yāuj.
23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit
hua'chi quit. Pero ū'tza' huā'mā'
naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla
icmāpa'ksī. Xmān quinTāta' ca'tzī
tichū naquimpāxtūtahui'la. Huā'mā'
pūtahuī'lh cāxui'līni'lh xmān para
huan a'ntī Dios lacsacli.
24 Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj
sca'txtunu'nī'n taca'tzīlh a'ntū
kalhasqui'nīca Jesús, xlaca'n
ta'lī'a'kchā'ni'lh huan kalhatu'
tā'timīn ixpālacata huan pūtahuī'lh.
25 Lā' Jesús cāmāta'satīnīni'lh
ixlīhuākca'n lā' cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
a'nchīn tahuanī't huan a'ntīn
tamāpa'ksīnī'n nac cā'ti'ya'tna'.
Xlaca'n hua'chi ixtēcu'ca'n a'ntīn
tatapa'ksī con xlaca'n. Lā' lej
palha' tamāpa'ksī. 26 Tū' chuntza'
catilalh na milaclhpu'nanca'n.
Chuxatī a'ntī lacu'tun xapuxcu' na
milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n
que xla' nala hua'chi ixmaktāyana'
ā'makapitzīn. 27 Lā' chuxatī
a'ntī naputza a'nchī līhua'ca'
natasqui'nī na milaclhpu'nanca'n,
maclacasqui'n que xla' nala
hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn
de hui'xina'n. 28 Lā' chuntza'
nacāmaktāya ā'makapitzīn chuntza'
hua'chi quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. Quit tū' icmilh para
na'icla hua'chi xapatrón; quit
icmilh para na'icscuja lā' para
na'iccāmaktāya ā'makapitzīn. Lā'
na'icmacamāstā' quinquilhtamacuj
para na'iccāmāpūtaxtū līlhūhua' —
hualh Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n

Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43

29 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n
ixtataxtumā'na de nac Jericó.
Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't
ixtastālani'mā'na. 30 Lā' ixtahui'lāna'
pajtzu nac tej kalhatu' lakatzī'nī'n.
Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī
ixpātle'kemā'cha' Jesús, xlaca'n
tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat
David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj.
¡Caquilālakalhu'mauj!
31 Lā' huan tachi'xcuhuī't
talacaquilhnīlh lā' tahuanilh que
cataquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n
ā'chulā' tata'salh lā' tahuampā:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat
David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj.
¡Caquilālakalhu'mauj!
32 Lā' tuncan Jesús tāyalh lā'
cāmāta'sīlh huan lakatzī'nī'n lā'
cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū lacasqui'nā'tit
na'iccātlahuani'yāni'?
33 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni',
iclacahuāna'ncu'tanāuj.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

34 Lāˈ tuncan Jesús
cālakalhuˈmalh lāˈ cāxaˈmaniˈlh
ixlakastapuncaˈn. Lāˈ chu tuncan
lacapalh huan lakatzīˈnīˈn
talacahuānaˈlh lāˈ tastālaniˈlh Jesús.

Jesús tanūlh huan nac Jerusalén

Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

21 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixtatapajtzūtēlhamāˈnatzaˈ
nac Jerusalén, tachāˈlh huan nac
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā ixuanican
Betfagé. Aˈntzaˈ pajtzu huan
oˈkspūˈn aˈnlhā huanican Olivos.
Lāˈ Jesús cāmāpūˈlīlh kalhatuˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
2 lāˈ cāhuanilh:
—Capintit huan nac cāˈlacchicniˈ
aˈntūn tasuˈyu na milacapūncaˈn.
Aˈntzaˈ nalaktzīˈnāˈtit lakatin
burro xatzīˈt aˈntū chīˈyāhuacanīˈt
lāˈ nā yā ixcaman. Caxcuttit lāˈ
caquilālīminiˈuj.
3 Lāˈ palh catīhuā
nacākalhasquiˈnīyāniˈ: "¿Aˈchīˈ
xcutpāˈnaˈntit?", nahuaniyāˈtit:
"Huan Māpaˈksīniˈ cāmaclacasquiˈn".
Lāˈ chuntzaˈ nacāmakxtekāniˈ.
4 Chuntzaˈ pātleˈkelh para
natlōkentaxtū ixtachihuīn huan
profeta aˈnlhān tzoˈkcanīˈt chuntzaˈ:

5 Cacāhuaˈniˈ xalanīˈn huan
nac xcānsipej aˈnlhā
huanican Sión: "Calaktzīˈntit.
Mimāˈ miReycaˈn. Xlaˈ
tūˈ kaˈtlaˈjcaˈtzī. Kēhuīˈ
huan burro mimāˈ. Kēhuīˈ
ixcaman huan animal aˈntū
mācuˈquīˈcan".

6 Lāˈ tuncan huan scaˈtxtunuˈnīˈn
taˈaˈlh lāˈ tatlahualh aˈntū Jesús
cālīmāpaˈksīlh.
7 Talīminiˈlh
huan xatzīˈt burro lāˈ ixcaman
lāˈ talīkētlapalh ixtakēnuˈcaˈn
lāˈ Jesús kētahuīˈlh.
8 Lāˈ lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt ixaˈnan. Lāˈ xlacaˈn
taxtaˈnkaˈlh ixtakēnuˈcaˈn nac tej.
Lāˈ makapitzīn tacāˈlh xalactiˈnaˈj
ixpeken quiˈhuiˈ lāˈ taquilhmāpīˈlh
nac tej.
9 Lāˈ aˈntī ixtapūˈlaniˈtēlha
lāˈ aˈntī ixtastālaniˈtēlha tatzuculh
tataˈsa lāˈ tahualh:
—¡Camācāˈtanīca ixtāˈnat huan
rey David aˈntī ixkalhīmāˈnauj!
¡Dios casicuaˈlanālīlh aˈntī mimāˈ
por ixlīmāpaˈksīn huan Māpaˈksīniˈ!
¡Camācāˈtanīca Dios!
10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús tanūlh huan
nac Jerusalén, ixlīhuākcaˈn aˈntī
ixtahuiˈlānaˈnchaˈ tatamakchuyīkōˈlh
lāˈ takalhasquiˈnīniˈlh:
—¿Tichū ūˈtzaˈ huāˈmāˈ?
11 Lāˈ tachiˈxcuhuīˈt cākalhtīlh:
—Huāˈmāˈ huan aˈctaˈsanaˈ Jesús
aˈntī xalaˈ nac Nazaret nac estado
de Galilea.

Jesús tanūlh huan nac xakaˈtlaˈ lītokpān

Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

12 Lāˈ āˈcalīstān Jesús aˈlh huan
nac xakaˈtlaˈ lītokpān lāˈ tanūlh
lāˈ cātlakaxtukōˈlh ixlīhuākcaˈn
aˈntī ixtastāˈnamāˈna lāˈ huan
aˈntī ixtatamāhuanaˈmāˈna na
ixtanquilhniˈ lītokpān. Lāˈ
cāmakpūspiˈtniˈkōˈlh ixmesacaˈn
huan aˈntī ixtaxtāpalīmāˈna
ixtumīncaˈn tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ nā
cāmakpūspiˈtniˈlh ixpūtahuīˈlhcaˈn
huan aˈntī ixtastāˈmāˈna pālumax.
13 Lāˈ cāhuanilh:
—Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios: "Quinchic namāpācuhuīˈcan:
Chic aˈnlhā Tlahuacan Oración".
Lāˈ aˈnchīn tlahuapāˈnaˈntit,
huiˈxinaˈn tlahuanīˈtaˈntit huaˈchi
ixpūtatzēˈkniˈcaˈn kaˈlhānaˈnīˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

14 Lāꞌ aꞌntzaꞌ huan nac lītokpān
talaktapajtzūlh Jesús makapitzīn
lakatzīꞌnīꞌn lāꞌ lūꞌntūꞌlanīꞌn. Lāꞌ
xlaꞌ cāmātzeyīlh. 15 Lāꞌ huan
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ
xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan ley
aꞌxniꞌcaꞌ talaktzīꞌlh huan lēꞌcnīn
aꞌntū Jesús cātlahualh, xlacaꞌn
taꞌaꞌkchāꞌlh. Lāꞌ nā taꞌaꞌkchāꞌlh
ixpālacata aꞌnchī huan camanaꞌ
na ixchakān lītokpān tataꞌsalh
lāꞌ tahualh: "¡Camācāꞌtanīca
ixtāꞌnat huan rey David aꞌntī
ixkaꞌlhīmāꞌnauj"! 16 Lāꞌ xlacaꞌn
tahuanilh Jesús:

—¿Aꞌchīꞌ tūꞌ cālacaquilhniꞌyaꞌ huāꞌ
tamāꞌna camanaꞌ? ¿Chā tūꞌ kaxpaꞌtaꞌ
aꞌntūn tahuanimāꞌniꞌ?

Lāꞌ Jesús cākalhtīlh:

—Uꞌhuē, ickaxmata. Lāꞌ ¿chu
huiꞌxinaꞌn tūꞌ lakapūtleꞌkenīꞌtaꞌntit
na ixtachihuīn Dios ixpālacata
huāꞌmāꞌ? Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ:

> Huiꞌx cāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌ huan
> lakskaꞌtāꞌn lāꞌ huan aꞌntīn
> tatziꞌquīꞌcus aꞌnchī lej xaꞌnca
> natamācaꞌtanīniꞌn.

17 Lāꞌ tuncan Jesús cāꞌakxtekuiꞌlīlh
lāꞌ taxtulh de huan xcānsipej lāꞌ
aꞌlh nac Betania aꞌnlhā tachokolh
huanmāꞌ tzīꞌsa.

Jesús mātīhuīlh huan xaquiꞌhuiꞌ higo

Mr. 11.12-14, 20-26

18 Lāꞌ ixlīlakalī aꞌxniꞌcaꞌ
ixminchokopā nac Jerusalén, Jesús
ixtziꞌncsa. 19 Lāꞌ laktzīꞌlh aꞌkatin
xaquiꞌhuiꞌ higo na ixquilhtūn tej
lāꞌ tapajtzūlh huan nac quiꞌhuiꞌ. Lāꞌ
huan quiꞌhuiꞌ tūꞌ ixkaꞌlhī ixtōꞌcaꞌt;
xmān ixkaꞌlhī xachiꞌtin. Lāꞌ tuncan
Jesús huanilh huan xaquiꞌhuiꞌ higo:

—¡Tūꞌtzaꞌ āꞌmaktin catitōꞌcaꞌ!

Lāꞌ chu līmaktin tīlh huan
xaquiꞌhuiꞌ higo. 20 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan
scaꞌtxtunuꞌnīꞌn talaktzīꞌlh huāꞌmāꞌ,
lej talēꞌcnīlh lāꞌ takalhasquiꞌnīlh
Jesús:

—¿Aꞌchīꞌ lej palaj tīlh huan
quiꞌhuiꞌ?

21 Lāꞌ Jesús cākalhtīlh:

—Stuꞌncuaꞌ aꞌntū iccāhuaniyāniꞌ.
Palh xaꞌnca nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit
lāꞌ palh tūꞌ napuhuaꞌnāꞌtit que
Dios tūla natlahua, nā tzē
natlahuaꞌyāꞌtit chu aꞌcxtim huaꞌchi
quit ictlahuaniꞌlh huan quiꞌhuiꞌ. Lāꞌ
nā tzē nahuaniyāꞌtit huāꞌhuīꞌ kēstīn:
"Catapānuꞌ de āꞌtzāꞌ lāꞌ catojoꞌ nac
xcān"; lāꞌ nā chuntzaꞌ napātleꞌke.
22 Lāꞌ ixlīhuāk aꞌntū nasquiꞌniꞌyāꞌtit
aꞌxniꞌcaꞌ tāꞌchihuīnaꞌmpāꞌnaꞌntit
Dios, ixlīhuāk namaklhtīniꞌnāꞌtit,
xmān calīpāhuaꞌntit Dios.

Kalhasquiꞌnīca Jesús ixpālacata ixlīmāpaꞌksīn

Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8

23 Lāꞌ tuncan Jesús tanūlh huan
nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān. Lāꞌ līhuan
ixmāsuꞌyumāꞌ, talaktapajtzūlh huan
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ huan
xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas. Lāꞌ xlacaꞌn
takalhasquiꞌnīlh:

—¿Tichū ixquilhtampān
cālītlahuaꞌpāꞌt huāꞌ tamāꞌna
catūhuā? ¿Tichū maxquīꞌniꞌ huāꞌmāꞌ
līmāpaꞌksīn?

24 Lāꞌ Jesús cākalhtīlh:

—Lāꞌ quit nā
naꞌiccākalhasquiꞌnīyāniꞌ catūhuā.
Lāꞌ palh naquilākalhtīyāuj, nā
quit naꞌiccāhuaniyāniꞌ tichū
ixquilhtampān iccālītlahuamāꞌ
huāꞌ tamāꞌna catūhuā. 25 ¿Tichū
ixquilhtampān ixlīmāꞌkpaxīniꞌn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o
ixquilhtampānca'n tachi'xcuhuī't?
Caquilākalhtīuj.
Lā' xlaca'n tatzuculh
talacchihuīna'n xmān ixa'cstuca'n
lā' talāhuanilh:
—¿Chichū nahuaniyāuj?
Palh nahuaniyāuj que Dios
māpa'ksīlh huan Juan,
naquincākalhasqui'nīyāni': "Lā'
¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?"
26 Lā' tūla nahuaniyāuj que
chi'xcuhuī'n tamāpa'ksīlh, como
cājicua'ni'yāuj tachi'xcuhuī't como
ixlīhuākca'n takalhlaka'ī' palh Juan
stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.
27 Lā' ū'tza' talīkalhtīlh Jesús:
—Tū' icca'tzīyāuj tichū
ixquilhtampān.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū
ixquilhtampān iccālītlahuamā'
huā'mā' catūhuā.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu' o'kxa'n

28 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿Tuchū puhua'nā'tit? Ixuī'
kalhatin chi'xcu' lā' ixka'lhī
kalhatu' ixo'kxa'n. Lā' huanilh huan
xapuxcu': "Jayi', capit scu'ja' na
quimpū'uva chuhua'j". 29 Lā' huan
ixo'kxa' kalhtīlh: "Tū' ica'ncu'tun".
Lā' ā'calīstān līlakaputzalh
ixpālacata a'nchī ixkalhtīnī't ixtāta'
lā' a'lh scuja. 30 Lā' ā'calīstān huan
xatāta' laka'lh xastancu ixo'kxa' lā'
chu a'cxtim huanilh. Lā' huā'mā'
kalhtīlh: "Tzey, tāta', na'ica'n". Pero
tū' a'lh. 31 Lā' ¿chichū puhua'nā'tit
hui'xina'n? ¿Tichūyā o'kxa' tlahualh
ixtapuhuān ixtāta'?
Lā' xlaca'n tahualh:
—Huan a'ntī pū'la chihuīna'lh.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Lā' quit iccāhuaniyāni' huā'mā'.
Huan mātā'jīni'nī'n impuestos
lā' huan puscan xalanī'n nac
cā'tejen, xlaca'n chō'la natatanū
a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Lā'
hui'xina'n tūlalh catitanū'tit.
32 Chuntza' iccāhuaniyāni'
como Juan huan Mā'kpaxīni'
milh lā' cāmāsu'ni'ni' a'nchī
maclacasqui'n nalatā'kchokoyā'tit
lā' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit. Lā'
huan mātā'jīni'nī'n impuestos
lā' huan puscan xalanī'n nac
cā'tejen takalhlaka'ī'nī't. Lā'
a'yuj laktzī'nī'ta'ntit a'nchīn
takalhlaka'ī'lh xlaca'n, pero
hui'xina'n tū' xtāpalīnī'ta'ntit
mintapāstacna'ca'n lā' tū'
kalhlaka'ī'nī'ta'ntit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tū' tzey tasācua'nī'n

Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19

33 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Cakaxpa'ttit huā' ā'lakatin a'ntū
tā'mālacastuccan: Ixuī' kalhatin
ixtēcu' huan ka'tla' ti'ya't lā'
cācha'nli mayāc a'ntū māstā' uvas
na ixti'ya't. Lā' līcorralhui'līlh
chihuix ixti'ya't lā' cāxtlahualh
ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin
torre a'ntū napūmaktaka'lha
ixpū'uva.
'Lā' ā'calīstān cāmāsācua'nīlh
huan ti'ya't huan tasācua'nī'n
para natascuja i'tātna'. Lā' xla'
a'lh tachoko makat. 34 Lā' a'xni'ca'
chilhtza' ixpūlani' uvas, cāmacā'lh
ā'makapitzīn tasācua'nī'n na
ixpū'uva. Ta'a'lh tasqui'ni' huan
tasācua'nī'n cacāmaxquī'ca uvas

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌntū ixlaꞌ ixtēcuꞌ huan tiꞌyaꞌt.
35 Lāꞌ huan tasācuaꞌnīꞌn nac pūꞌuva
tachiꞌpalh huan aꞌntīn ixtaꞌaꞌnīꞌt lāꞌ
lej tatucsli kalhatin lāꞌ tamaknīlh
āꞌkalhatin lāꞌ talītaꞌlalh chihuix
āꞌkalhatin. 36 Lāꞌ huan ixtēcuꞌ
tiꞌyaꞌt cāmacāꞌmpā āꞌmakapitzīn
tasācuaꞌnīꞌn lāꞌ más lhūhuaꞌ
cāmacāꞌlh que pūꞌla. Lāꞌ chu
aꞌcxtim cātlahuaniꞌca.

37 'Lāꞌ āꞌxmān macāꞌlh māniꞌ
ixoꞌkxaꞌ. Lāꞌ puhualh: "Kaꞌlhī que
naꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan quiꞌoꞌkxaꞌ". 38 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ chāꞌlh nac pūꞌuva huan
oꞌkxaꞌ, huan tasācuaꞌnīꞌn talāhuanilh
ixaꞌcstucaꞌn: "Uꞌtzaꞌ huan aꞌntī
nalītachoko ixlīhuāk aꞌntū kaꞌlhī
ixtātaꞌ. Camaknīuj lāꞌ chuntzaꞌ
quilacaꞌn nala huan pūꞌuva". 39 Lāꞌ
chuntzaꞌ tachiꞌpalh lāꞌ tamāxtulh
nac huan pūꞌuva lāꞌ tamaknīlh.

40 Lāꞌ Jesús cākalhasquiꞌnīlh:
—Aꞌxniꞌcaꞌ naꞌaꞌnāchaꞌ ixtēcuꞌ
huan tiꞌyaꞌt, ¿tuchū nacātlahuaniꞌ
huan tamāꞌna aꞌntīn tamaksācuaꞌlh?
¿Chī puhuaꞌnāꞌtit?

41 Lāꞌ tahuanilh:
—Stuꞌncuaꞌ nacāmaknī. Lāꞌ
nacāmāsācuaꞌnī huan pūꞌuva
āꞌmakapitzīn xtunc tasācuaꞌnīꞌn. Lāꞌ
xlacaꞌn aꞌxniꞌcaꞌ natapuꞌxa huan uva,
natamacamaxquīꞌ aꞌntū ixlaꞌ nala
huan ixtēcuꞌ.

42 Lāꞌ tuncan Jesús cāhuanilh:
—¿Chā tūꞌ maktin
lakapūtleꞌkenīꞌtaꞌntit na ixtachihuīn
Dios ixpālacata ixOꞌkxaꞌ? Xlaꞌ
huaꞌchi huan chihuix aꞌntū
lītzoꞌkcanīꞌt lāꞌ chuntzaꞌ huan:

> Huan xakanaꞌnīꞌn talakmakaꞌlh
> huan chihuix lāꞌ māniꞌ ūꞌtzaꞌ
> huanmāꞌ chihuix aꞌntū más
> tasquiꞌnī.
> Chuntzaꞌ tlahualh huan
> Māpaꞌksīniꞌ lāꞌ quinaꞌn
> iclīlēꞌcnīyāuj.

43 Lāꞌ chuntzaꞌ iccāhuaniyāniꞌ que
aꞌntū milaꞌ ixuanīꞌt aꞌnlhā Dios
māpaꞌksīniꞌn, nacātamaklhtīyāniꞌ
lāꞌ nacāmaxquīꞌcan āꞌmakapitzīn
aꞌntī natatlahua ixtapuhuān Dios.
44 Lāꞌ aꞌntīn tūꞌ xaꞌnca tamāchekxī
quintachihuīn, xlacaꞌn huaꞌchi
aꞌntīn tapūꞌaꞌkchekxlalh huan
chihuix lāꞌ chuntzaꞌ tatakāhuīꞌlh.
Lāꞌ aꞌntīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ
quintachihuīn, xlacaꞌn huaꞌchi aꞌntī
cāꞌaꞌklhtaꞌlalh huan kaꞌtlaꞌ chihuix
lāꞌ cākaꞌnkxli lāꞌ tanīlh —hualh
Jesús.

45 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan xanapuxcuꞌnuꞌ
curasnaꞌ lāꞌ huan fariseosnuꞌ
takaxmatli aꞌntū tāꞌmālacastucli
Jesús, tamāchekxīlh que Jesús
ixcālīchihuīnaꞌmāꞌ māniꞌ xlacaꞌn.
46 Lāꞌ chuntzaꞌ titachiꞌpacuꞌtulh
Jesús pero tajicuaꞌniꞌlh
tachiꞌxcuhuīꞌt como tachiꞌxcuhuīꞌt
tapuhualh palh Jesús ixaꞌctaꞌsanaꞌ
Dios ixuanīꞌt.

Aꞌntū lītalacastuca aꞌxniꞌcaꞌ tapūchahuacan

22 Lāꞌ Jesús tzucupā
cātāꞌchihuīnaꞌn aꞌntū
tāꞌmālacastuccan lāꞌ cāhuanilh:
2 —Aꞌxniꞌcaꞌ Dios nacāmāpaꞌksīkōꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt, ūꞌtzaꞌ nala huaꞌchi
aꞌxniꞌcaꞌ kalhatin rey tlahualh huan
cāꞌtaniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tapūchahualh
ixoꞌkxaꞌ. 3 Cāmacāꞌlh ixtasācuaꞌnīꞌn
lāꞌ taꞌaꞌlh cāmātaꞌsī huan aꞌntī
ixcākantāyanīꞌt, pero xlacaꞌn tūꞌ
ixtaꞌaꞌncuꞌtun. 4 Lāꞌ cāmacāꞌmpā
āꞌmakapitzīn tasācuaꞌnīꞌn
lāꞌ cāhuanilh: "Cacāhuaꞌniꞌtit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan aˈntī iccākantāyanīˈt palh
cāxniˈjtzaˈ huīˈ huan tahuaˈ.
Iccāmaknīlhtzaˈ lhūhuaˈ huācax lāˈ
huan xakoˈntin xaskaˈtaˈ huācax
lāˈ iccāxtlahualīkōˈlhtzaˈ para
natapūchahuacan. Catamilh
huan quiˈamigos”. 5 Lāˈ huan
aˈntī ixcākantāyanīˈt tūˈ cuenta
tatlahualh. Kalhatin aˈlh na
ixāˈtacuxtu lāˈ āˈkalhatin aˈlh
stāˈnan. 6 Lāˈ āˈmakapitzīn
cāchiˈpalh ixtasācuaˈnīˈn huan rey.
Tatuˈcsli lāˈ tamaknīlh. 7 Lāˈ tuncan
lej aˈkchāˈlh huan rey lāˈ cāmacāˈlh
huan tropa para nacāmaknī huan
maknīniˈnīˈn lāˈ mālhcuyunīniˈlh
ixāˈlacchicniˈcaˈn. 8 Lāˈ tuncan
cāhuanilh ixtasācuaˈnīˈn: “Ixlīhuāk
cāxniˈjtzaˈ huīˈ para natapūchahua
quiˈoˈkxaˈ pero tasuˈyu que xlacaˈn
aˈntī iccākantāyanīˈt tūˈ lacuan
aˈnchī maclacasquiˈn para natamin.
9 Capintit chuhuaˈj nac cāˈtejen lāˈ
cacākantāyaˈtit ixlīhuākcaˈn aˈntī
nacāpāxtokāˈtit. Catamilh como
natapūchahua quiˈoˈkxaˈ”. 10 Huan
tasācuaˈnīˈn tataxtulh lāˈ taˈaˈlh
nac cāˈtejen. Lāˈ ixlīhuakcaˈn aˈntīn
tapāxtokli tatakēstokli lāˈ huan
aˈntī xatzey lāˈ aˈntīn tūˈ xatzey. Lāˈ
chuntzaˈ lītatzumaca huan chic.
11 ’Lāˈ tuncan tanūlh huan rey
lāˈ cālaktzīˈlh huan aˈntīn tamilh.
Lāˈ laktzīˈlh kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntīn tūˈ ixlhakāˈnaˈnīˈt huaˈchi
minīˈniˈ aˈnlhā tapūchahuamāˈca.
12 Lāˈ huanilh: “Quiˈamigo, ¿aˈchīˈ
tanūˈnīˈtaˈ huāˈtzāˈ lāˈ tūˈ lhakāˈnīˈtaˈ
huan luˈxuˈ aˈntū minīˈni?” Lāˈ xlaˈ
tuntūˈ huanilh; xmān caˈcs tāyalh.
13 Lāˈ tuncan huan rey cāhuanilh
huan aˈntī ixtamaktāyamāˈna:
“Camacachīˈtit lāˈ catantūchīˈtit lāˈ
camāxtutit kēpun aˈnlhā cāˈpucsuaˈ.
Aˈntzaˈ nacalhuan lāˈ nalāxca
ixtatzan”.
14 Lāˈ Jesús huampā:
—Līlhūhuaˈ aˈntī cāmātaˈsīca lāˈ tūˈ
lhūhuaˈ aˈntī cālacsacca.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata huan aˈntū ixmātaˈjīniˈncan

Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26

15 Lāˈ tuncan huan fariseosnuˈ
taˈaˈlh lāˈ talacchihuīnaˈlh aˈnchīn
tzē ixtalēˈksaˈnīniˈlh Jesús
ixpālacata aˈntū hualh. 16 Chuntzaˈ
cāmacāˈlh makapitzīn ixchiˈxcuhuīˈn
lāˈ tatāˈaˈlh ixchiˈxcuhuīˈn Herodes
aˈntī rey ixuanīˈt. Talakaˈlh Jesús lāˈ
tahuanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, iccaˈtzīyāuj
palh huiˈx huaˈnaˈ aˈntū stuˈncuaˈ lāˈ
nā xaˈnca māsuˈyuˈyaˈ aˈnchī Dios
lacasquiˈn. Huiˈx tūˈ cātlahuaˈniˈyaˈ
cuenta aˈnchī talīchihuīnaˈnāniˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ chu aˈcxtim
cālaktzīˈnaˈ ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. 17 ¿Tuchū puhuaˈnaˈ
ixpālacata huan aˈntū mātaˈjīniˈn
huan emperador romano? ¿Chā tzey
palh naˈicmāpalayāuj o tūˈ tzey?
18 Lāˈ Jesús ixcaˈtzī que xmān
ixtalīlaktzīˈncuˈtun lāˈ cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn tlahuaˈpāˈnaˈntit
lakatuˈ milacancaˈn. Lāˈ ¿aˈchīˈ
quilālīlaktzīˈncuˈtunāuj?
19 Caquilāmāsuˈniˈuj huan tumīn aˈntū
līmāpalacan aˈntū mātaˈjīniˈncan.
Lāˈ līminiˈca lakatin denario
aˈntū ixtumīncaˈn. 20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Jesús laktzīˈlh huan tumīn,
cākalhasquiˈnīlh:
—¿Tichū ixlacan tasuˈyu nac
huāˈmāˈ tumīn lāˈ tichū ixtacuīniˈ
tatzoˈkniˈ?

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

21 Lāˈ takalhtīlh:
—Ixlaˈ huan emperador.
Lāˈ tuncan Jesús cāhuanilh:
—Camacamaxquīˈtit huan emperador aˈntū ixlaˈ lāˈ camacamaxquīˈtit Dios aˈntū ixlaˈ.
22 Lāˈ aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ tachihuīn, talēˈcnīlh. Lāˈ tamakxtekli lāˈ taˈaˈlh.

Kalhasquiˈnīca Jesús ixpālacata aˈntī natalakahuanchoko

Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40

23 Lāˈ māniˈ huāˈmāˈ chiˈchiniˈ makapitzīn saduceosnuˈ talakmilh Jesús. Lāˈ huan saduceosnuˈ ixtahuan que tūˈ catilakahuanchokoca. Lāˈ ūˈtzaˈ talīhuanilh chuntzaˈ:
24 —Mākalhtōˈkēˈniˈ, huan Moisés māsuˈyulh palh nanī kalhatin chiˈxcuˈ aˈntīn tapūchahuanīˈttzaˈ lāˈ palh tūˈ kaˈlhī ixcaman, tasquiˈnī que īˈstancu natāˈtapūchahua huan lakapūt. Lāˈ huan xapūˈla oˈkxaˈ aˈntī nalacatuncuī nala ixoˈkxaˈ huan xapuxcuˈ aˈntī nīnīˈttzaˈ.
25 Ixaˈnan na quilaclhpuˈnancaˈn kalhatojon lītāˈtimīn. Lāˈ huan xapuxcuˈ tapūchahualh lāˈ āˈcalīstān nīlh. Lāˈ como tūˈ ixkaˈlhī ixcaman, māchokoniˈlh huan lakapūt huan īˈstancu.
26 Lāˈ nā xlaˈ nīlh lāˈ tūˈ ixkaˈlhī ixcaman. Lāˈ chuntzaˈ pātleˈkeniˈlh āˈkalhatin xastancu lāˈ nā āˈkalhatin hasta āˈxmān xastancu. Lāˈ nā xlaˈ nīlh lāˈ tūˈ ixkaˈlhī ixcaman.
27 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtanīkōˈnīˈttzaˈ huan lītāˈtimīn, āˈxmān nīlh huan puscāt.
28 Lāˈ aˈxniˈcaˈ nalakahuanchokocan, ¿tichū ixlaˈ nala huan puscāt? Ixkalhatojoncaˈn ixtatāˈtōˈlanīˈt.

29 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Huiˈxinaˈn tāˈkxokonīˈtaˈntit mēˈcstucaˈn como tūˈ caˈtzīyāˈtit aˈntūn tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios lāˈ nīn tūˈ māchekxīˈyāˈtit chī huanīˈt ixlīmāpaˈksīn.
30 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan nīnīˈn natalakahuanchoko, tūˈ catitapūchahuaca lāˈ nīn tūˈ catitamāstāˈlh ixtzuˈmaˈjancaˈn para natatapūchahua. Xlacaˈn natala huaˈchi ixángeles Dios xalaˈ nac aˈkapūn.
31 ¿Chā tūˈ lakapūtleˈkenīˈtaˈntit aˈntū māniˈ Dios cāhuaniniˈ ixpālacata huan aˈntī natalakahuanchoko? Chuntzaˈ hualh:
32 “Quit ixDioscaˈn Abraham lāˈ Isaac lāˈ Jacob”, hualh. Uˈtzaˈ huanicuˈtun que xlacaˈn lakahuan aˈyuj tanīlh makāntzaˈ lāˈ Dios ūˈtzaˈ ixDioscaˈn xalakahuan lāˈ tūˈ huan xanīnīˈn.
33 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan tachiˈxcuhuīˈt takaxmatli huāˈmāˈ tachihuīn, ixlīhuākcaˈn talēˈcnīlh ixpālacata ixlīmāscaˈtīn Jesús.

Huan līmāpaˈksīn aˈntū más tasquiˈnī

Mr. 12.28-34; Lc. 10.27

34 Lāˈ huan fariseosnuˈ tatakēxtimīlh aˈxniˈcaˈ takaxmatli aˈnchī Jesús cāmācaˈcslīlh huan saduceosnuˈ.
35 Lāˈ kalhatin de xlacaˈn xamākalhtōˈkēˈniˈ huan ley ixuanīˈt. Lāˈ xlaˈ ixcaˈtzīcuˈtun palh Jesús ixcaˈtzī huan ixley Moisés lāˈ kalhasquiˈnīlh:
36 —Mākalhtōˈkēˈniˈ, ¿tuchūyā līmāpaˈksīn más tasquiˈnī de aˈntū māsuˈyulh Moisés?
37 Lāˈ Jesús huanilh:
—“Capāxquiˈ huan Māpaˈksīniˈ aˈntī minDios con ixlīhuāk

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

miꞌaꞌclhcunuc lāꞌ con ixlīhuāk
mintapāstacnaꞌ”. 38 Uꞌtzaꞌ
huāꞌmāꞌ huan līmāpaꞌksīn aꞌntū
līhuaꞌcaꞌ xakaꞌtlaꞌ lāꞌ aꞌntū más
tasquiꞌnī. 39 Lāꞌ āꞌlakatin casi chu
aꞌcxtim aꞌnchī lej tasquiꞌnī lāꞌ
huan: “Capāxquiꞌ āꞌkalhatin chu
aꞌcxtim mēꞌcstu pāxquīꞌcaꞌnaꞌ”.
40 Ixtucaꞌn līmāpaꞌksīn huaꞌchi
ixlītzucuniꞌ huan ixley Moisés
lāꞌ ixlīmāscaꞌtīncaꞌn huan
aꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn xalanīꞌn makāntzaꞌ.

Kalhasquiꞌnīniꞌnca ixpālacata īꞌxūꞌyāpapnaꞌ huan Cristo

Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44

41 Lāꞌ huan fariseosnuꞌ
tūnaꞌj ixtaꞌaꞌn. 42 Lāꞌ Jesús
cākalhasquiꞌnīlh:
—¿Tuchū līpāstacāꞌtit Cristo
aꞌntī kaꞌlhīpāꞌnaꞌntit? ¿Tichū
īꞌxūꞌyāpapnaꞌ?
Lāꞌ tahuanilh:
—Xlaꞌ īꞌxūꞌyātāꞌnat David.
43 Lāꞌ tuncan Jesús cāhuanilh:
—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ David māpācuhuīlh
Māpaꞌksīniꞌ chu aꞌnchī māsuꞌniꞌlh
huan Espíritu Santo? David hualh:
44 Huan Māpaꞌksīniꞌ Dios huanilh
quiMāpaꞌksīniꞌ: “Catahuiꞌlaꞌ
quimpāxtūcānaꞌj hasta
aꞌxniꞌcaꞌ naꞌiccātlajakōꞌ
ixlīhuākcaꞌn mintāꞌcaꞌtza”.
45 Lāꞌ palh Cristo xmān īꞌxūꞌyātāꞌnat
David ixuanīꞌt, tūꞌ ixmāpācuhuīlh
Māpaꞌksīniꞌ. Chuntzaꞌ līcaꞌtzīyāuj
que Cristo nā ixMāpaꞌksīniꞌ ixuanīꞌt
—Jesús cāhuanilh.
46 Lāꞌ nīn tintīꞌ tzē ixkalhtī lāꞌ
nīn lakatin tachihuīn. Lāꞌ desde
huāꞌmāꞌ chiꞌchiniꞌ nīn tintīꞌ tzē
ixlīhuiꞌlī kalhasquiꞌnīpala nīn
tuntūꞌ.

Aꞌnchī ixtahuanīꞌt huan fariseosnuꞌ lāꞌ huan xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan ley

Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47

23 Lāꞌ tuncan Jesús cāhuanilh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ huan
tachiꞌxcuhuīꞌt:
2 —Huan mākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn
huan ley lāꞌ huan fariseosnuꞌ
takaꞌlhī talacasquiꞌ para
natahuan aꞌntū huanicuꞌtun ixley
Moisés. 3 Lāꞌ chuntzaꞌ tasquiꞌnī
natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn tahuan
lāꞌ nacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāꞌtit. Lāꞌ
huiꞌxinaꞌn, tūꞌ catitlahuaꞌtit aꞌnchī
xlacaꞌn tatlahua como tahuan
catūhuā lāꞌ xtunc tatlahua. 4 Xlacaꞌn
huaꞌchi aꞌntīn tacāxtlahualh
huan tacuꞌcaꞌ. Lej tzinca huan
tacuꞌcaꞌ lāꞌ tintīꞌ tzē natāyaniꞌ. Lāꞌ
xlacaꞌn nīn tūꞌ tacāxtlahuacuꞌtun
para que tzē nacuꞌcaꞌcan.
5 Talacasquiꞌn que tachiꞌxcuhuīꞌt
natalaktzīꞌn ixlīhuāk aꞌntūn
tatlahua. Cātankāmāꞌcaꞌcanīꞌt lāꞌ
cāpekxtūmācaꞌcanīꞌt lakpēkaꞌtlaꞌn
cintaj aꞌnlhā tatzoꞌknīꞌt macstiꞌnaꞌj
ixtachihuīn Dios. Lāꞌ nā līhuaꞌcaꞌ
lhmāꞌn takaꞌlhī ixquiniꞌ na
ixtampān ixluꞌxuꞌcaꞌn que
āꞌmakapitzīn. 6 Talacasquiꞌn
cacāꞌaꞌcnīniꞌniꞌca xlacaꞌn aꞌnlhā
tlahuamāꞌca cāꞌtaniꞌ. Lāꞌ na
ixlītokpāncaꞌn israelitas, xlacaꞌn
taputza pūtahuīꞌlhniꞌ aꞌntū
quilhpūꞌlayānaꞌn. 7 Lāꞌ talacasquiꞌn
que nacātāꞌchihuīnaꞌncan
lāꞌ nacāꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan nac
cāꞌtejen lāꞌ nacāmāpācuhuīcan
mākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn.
8 ’Lāꞌ huiꞌxinaꞌn tūꞌ
maclacasquiꞌnāꞌtit que

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacātamāpācuhuīyāniˈ
mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn como chu
aˈcxtim milīhuākcaˈn lāˈ lītāˈtimīn
lanīˈtaˈntit lāˈ xmān kalhatin
miMākalhtōˈkēˈniˈcaˈn lāˈ ūˈtzaˈ
māniˈ Cristo. 9 Lāˈ huāˈtzāˈ nac
cāˈtiˈyaˈtnaˈ, tūˈ catihuaˈniˈtit
mintāˈchiˈxcuˈ: “Quintātaˈ”, como
xmān kalhatin minTātaˈcaˈn lāˈ
ūˈtzaˈ māniˈ aˈntī huiˈlachaˈ nac
aˈkapūn. 10 Lāˈ tūˈ catimakxtektit
nacātamāpācuhuīyāniˈ
māpaˈksīniˈnīˈn, como xmān Cristo
ixlīˈaˈcstu miMāpaˈksīniˈcaˈn. 11 Lāˈ
huan aˈntī naˈaˈkapalhkā aˈnchī
xlaˈ tasquiˈnī na milaclhpuˈnaˈncaˈn,
maclacasquiˈn nala huaˈchi tasācuaˈ.
12 Chuxatī aˈntī ixaˈcstu putza aˈnchī
lej tasquiˈnī, xlaˈ namāmāxanīˈcan.
Lāˈ huan aˈntīn tūˈ kaˈtlaˈjcaˈtzīˈ,
ūˈtzaˈ naˈaˈcnīniˈniˈcan.
13 ’Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
fariseosnuˈ lāˈ huiˈxinaˈn
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan
ley. ¡Huiˈxinaˈn tlahuaˈyāˈtit
lakatuˈ milacancaˈn! Huaˈchilh
mālacchōnīˈtaˈntit huan mākalhcha
aˈnlhā lactanūcan aˈnlhā Dios
cāmāpaˈksīkōˈ tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ tanūˈyāˈtit nīn
tūˈ cāmakxtekāˈtit natatanū
āˈmakapitzīn.
14 ’Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
fariseosnuˈ lāˈ huiˈxinaˈn
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan
ley. ¡Huiˈxinaˈn tlahuaˈyāˈtit
lakatuˈ milacancaˈn! Huiˈxinaˈn
aˈkxokomaklhtīyāˈtit ixchiccaˈn
huan lakapūtnuˈ lāˈ āˈcalīstān
lej xlīt kalhtōˈkaˈyāˈtit aˈnlhā
tzē cātalaktzīˈnāniˈ lāˈ chuntzaˈ
līˈaˈkxokonuˈnāˈtit. Uˈtzaˈ
nacātalīcastigarlīyāniˈ lej palhaˈ.
15 ’Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
fariseosnuˈ lāˈ huiˈxinaˈn
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan
ley. ¡Huiˈxinaˈn tlahuaˈyāˈtit
lakatuˈ milacancaˈn! Huiˈxinaˈn
tlahuaˈyāˈtit chuxatū para
namākalhlakaˈīˈnīˈyāˈtit āˈkalhatin
milīmāscaˈtīncaˈn. Lāˈ nā pināˈtit
tintacut mar lāˈ nac xtunc tiˈyaˈt. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ nakalhlakaˈīˈ, huiˈxinaˈn
namātlahuīˈyāˈtit āˈchulāˈ aˈntūn tūˈ
tzey que huiˈxinaˈn.
16 ’Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
aˈntī huaˈchi lakatzīˈnīˈn
lāˈ cāhuanilīpincuˈtunāˈtit
āˈmakapitzīn. Huaˈnāˈtit: “Palh
catīhuā natlahua ixpromesa
ixpālacata huan xakaˈtlaˈ
lītokpān, tuntūˈ catipātleˈkeniˈlh
aˈyuj tūˈ tlōkentaxtū. Lāˈ palh
natlahua ixpromesa ixpālacata
huan ixoro huan lītokpān, xlaˈ
nasātlahua para natlōkentaxtū”.
17 Lej lacxumpi huiˈxinaˈn lāˈ tūˈ
māchekxīˈyāˈtit. Līhuaˈcaˈ tasquiˈnī
huan lītokpān. Uˈtzaˈ ixpālacata
līsicuaˈlanālanīˈt huan oro. Chuntzaˈ
maclacasquiˈn que nasātlōkentaxtū
huan promesa aˈntūn tlahualh
ixpālacata huan xakaˈtlaˈ lītokpān.
18 Lāˈ nā huaˈnāˈtit: “Palh
catīhuā natlahua ixpromesa
ixpālacata huan pūmacamāstāˈn,
tuntūˈ catipātleˈkeniˈlh aˈyuj
tūˈ tlōkentaxtū. Lāˈ palh
natlahua ixpromesa ixpālacata
huan lēˈksajuīˈn aˈntū huīˈ nac
pūmacamāstāˈn, xlaˈ nasātlahua
para natlōkentaxtū”. 19 Huiˈxinaˈn
tūˈ māchekxīˈyāˈtit. Līhuaˈcaˈ
tasquiˈnī huan pūmacamāstāˈn.
Uˈtzaˈ ixpālacata līsicuaˈlanālanīˈt
huan lēˈksajuīˈn aˈntū huīˈ aˈntzaˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

20 Chuntza' huan a'ntī natlahua
ixpromesa ixpālacata huan
pūmacamāstā'n nā natlahua
ixpālacata ixlīhuāk huan lē'ksajuī'n
a'ntū huī' nac pūmacamāstā'n
lā' tasqui'nī que nasātlōkentaxtū.
21 Kalhatin a'ntī nahuan que
stu'ncua' ixpromesa como hualh
ixpālacata huan lītokpān, xla' tū'
xmān līchihuīna'n huan lītokpān.
Nā līchihuīna'n Dios a'ntī huī' nac
huan lītokpān. 22 Lā' nā kalhatin
a'ntī nahuan huan ixpromesa
ixpālacata huan a'kapūn, xla' tū'
xmān līchihuīna'n huan a'kapūn.
Nā līchihuīna'n ixpūtahuī'lh
Dios a'nlhā māpa'ksīni'n lā' nā
ixpālacata Dios a'ntīn tahui'la huan
nac pūtahuī'lhni'.
23 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n
fariseosnu' lā' hui'xina'n
xamākalhtō'ke'ni'nī'n huan ley.
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu'
milacanca'n! Hui'xina'n cuenta
tlahua'yā'tit lā' macamaxquī'yā'tit
Dios macsti'na'j milīhua'tca'n
hua'chi ā'lhmūhuēn lā' anís lā'
cominos. Lā' chuntza' tasqui'nī.
Lā' tū' cuenta tlahua'yā'tit huan
ixlīmāsca'tīn huan ley lā' ū'tza'
līhua'ca' tasqui'nī. Lā' huan
ley māsu'yu que līlacatejtin
nalatā'kchokoyā'tit, lā' tū'
na'a'kxokonu'nā'tit. Nā huan ley
māsu'yu que nacālakalhu'ma'nā'tit
ā'makapitzīn. Lā' tasqui'nī que
tachi'xcuhuī't tzē natakalhlaka'ī'
a'ntū hua'nā'tit hui'xina'n.
Lā' tasqui'nī namāstā'yā'tit
huan macsti'na'j līhua't lā' nā
maclacasqui'n natlōkentaxtūyā'tit
huan līmāsca'tīn a'ntū tasqui'nī.
24 Hui'xina'n hua'chi lakatzī'nī'n
a'ntī cālē'ncu'tun ā'makapitzīn.
Hua'chilh mācutuyā'tit de na
milīhua'tca'n huan ti'na'j kosnu' lā'
tū' cuenta tlahua'yā'tit huan ka'tla'
xumpepe.
25 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n
fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit
lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n
hua'chi a'ntī xmān makche'kē'
huan vaso lā' pulātu. Tasu'yu palh
tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n pero
ko'hua'jua' mintapāstacna'ca'n.
Hui'xina'n tampi'lhlīni'nā'tit
lā' ka'lhāna'nā'tit. 26 Hui'xina'n
fariseosnu' lakatzī'nī'n, pū'la
napūche'kē'yā'tit huan pulātu lā'
chuntza' nā namakche'kē'yā'tit
ixmacni'. Lā' palh tzey
mintapāstacna'ca'n, natasu'yu palh
tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n.
27 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n
fariseosnu' lā' nā hui'xina'n
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu'
milacanca'n! Hui'xina'n hua'chi
taponkni' a'ntū cālīmanīcanī't
kaxtaj. Lej smu'yonko' lā' tzēhuanī't
tatasu'yu lā' na ixchakānca'n
huāk ixlucutca'n nīnī'n lā' a'ntū
ko'hua'jua'. 28 Nā hui'xina'n
chu a'cxtim. Na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't tasu'yu'yā'tit palh
tzey hui'xina'n a'yuj ko'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza'
hui'xina'n pō'ktu a'kxokonu'nā'tit.
29 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n
fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit
lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n
cācāxtlahua'yā'tit ixa'cchicca'n
huan a'cta'sana'nī'n lā'
cācāxtlahualī'yā'tit ixtaponkni'ca'n

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan nīnīˈn aˈntīn tzeyā
chiˈxcuhuīˈn ixtahuanīˈt.
30 Lāˈ huaˈnāˈtit: “Palh quinaˈn
xaˈictahuiˈlauj cahuā aˈxniˈcaˈ
ixtahuiˈlānaˈ quixūˈyāpapnaˈcaˈn,
quinaˈn tūˈ xaˈiccāmaktāyauj
aˈxniˈcaˈ tamaknīlh huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn”. 31 Lāˈ chuntzaˈ māniˈ
huiˈxinaˈn huaˈnāˈtit palh huiˈxinaˈn
ixtāˈnatnaˈcaˈn huan aˈntīn
tamaknīlh huan aˈctaˈsanaˈnīˈn.
32 Catlahuaˈtit huāˈmāˈ aˈntū xlacaˈn
talītzuculh lāˈ tūlalh tatlahuakōˈlh,
como tasuˈyu que ūˈtzaˈ aˈntū
huiˈxinaˈn tlahuacuˈtunāˈtit.
33 ’Huiˈxinaˈn huaˈchi lūhuaˈ aˈntū
lej tzēhuanīˈt tasuˈyu lāˈ kaˈlhī
līlaknīn. ¿Chichū nalīpūtaxtuyāˈtit
de huan pūpātīn? 34 Chuntzaˈ
iccāmacaminiˈyāniˈ huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn lāˈ chiˈxcuhuīˈn aˈntī
lej tacaˈtzī lāˈ mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn.
Makapitzīn nacāmaknīˈyāˈtit
lāˈ nacāxtokohuaˈcaˈyāˈtit. Lāˈ
āˈmakapitzīn nacākēsnokāˈtit
na milītokpāncaˈn lāˈ
nacāmacaputzayāˈtit pūtunuˈ
cāˈlacchicniˈ. 35 Lāˈ nalīˈpināˈtit
cuenta ixpālacata xlacaˈn. Nā
huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit que Abel
tūˈ tlahualh talaclēˈiˈ lāˈ xlaˈ
maknīcanīˈt. Lāˈ caˈtzīyāˈtit aˈnchī
maknīcanīˈt huan Zacarías aˈntī
ixoˈkxaˈ huan Berequías ixuanīˈt.
Maknīcanīˈt ixpuˈnan huan
lītokpān lāˈ na ixlacapūn huan
pūmacamāstāˈn. Lāˈ huiˈxinaˈn
nalīˈpināˈtit cuenta ixpālacata
ixlīhuākcaˈn xatzey chiˈxcuhuīˈn
aˈntī cāmaknīca desde aˈxniˈcaˈ
maknīcanīˈt huan Abel hasta
aˈxniˈcaˈ maknīcanīˈt huan
Zacarías. Nalīˈpināˈtit cuenta como
huiˈxinaˈn tlahuaˈyāˈtit huaˈchi
tatlahualh xlacaˈn aˈntīn tamaknīlh.
36 Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Huiˈxinaˈn aˈntī huiˈlāˈnaˈntit
chuhuaˈj nalīˈpināˈtit cuenta
ixpālacata ixlīhuākcaˈn xlacaˈn aˈntī
cāmaknīcanīˈt —hualh Jesús.

Jesús calhualh ixpālacata xalanīˈn nac Jerusalén

Lc. 13.34-35

37 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—¡Xānti laˈyāˈtit huiˈxinaˈn
xalanīˈn nac Jerusalén!
Huiˈxinaˈn cāmaknīˈyāˈtit huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn lāˈ cāmūtaˈlaˈyāˈtit
huan ixlacscujniˈnīˈn Dios aˈntī
cāmacaminiˈyāniˈ. Maklhūhuaˈ
xaˈiccāmākēstokcuˈtunāniˈ para
naˈiccāmaktakaˈlhāniˈ huaˈchi
lakatin caxli cāˈaˈktlapa
con ixpeken īˈscamanīn. Lāˈ
huiˈxinaˈn tūˈ lacasquiˈntit.
38 Stuˈncuaˈ nacāˈaˈkxtekyāhuacan
minchiccaˈn lāˈ caˈcs natatāyanaˈn.
39 Lāˈ nā iccāhuaniyāniˈ que
tūˈ naquilālaktzīˈmpalayāuj
hasta aˈxniˈcaˈ tūˈ namin huan
chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ nahuaˈnāˈtit:
“Sicuaˈlanālanīˈt huan aˈntī min
por ixlīmāpaˈksīn huan Māpaˈksīniˈ
Dios” —hualh Jesús.

Jesús hualh que namālakuanīcan huan xakaˈtlaˈ lītokpān

Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6

24 Lāˈ Jesús taxtulh de nac
huan lītokpān. Lāˈ ixaˈmāˈ
āˈlacatin aˈxniˈcaˈ talaktapajtzūlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. Lāˈ xlacaˈn
tatzuculh tahuani que cuenta
ixtlahualh aˈnchī ixyāhuacanīˈt
huan lītokpān. 2 Lāˈ Jesús cāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Calaktzīˈntit ixlīhuāk
huāˈmāˈ aˈntū ixlaˈ huan lītokpān.
Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Tūˈ catitachokolh nīn lakatin
chihuix nac taxaka. Ixlīhuākcaˈn
natapaˈnckōˈ lāˈ huan taxaka nalacla.

Aˈnchī nalīcaˈtzīcan palh palaj nasputa huan quilhtamacuj

Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24

3 Jesús lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn taˈaˈlh
nac oˈkspūˈn aˈnlhā huanican
Olivos. Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixuiˈlachaˈ,
talakaˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ tzēˈk
tahuanilh:
—Quinaˈn iclacasquiˈnāuj
naquilāhuaniyāuj lhānīn
napātleˈke huāˈ tamāˈna. ¿Chichū
naˈiclīcaˈtzīyāuj palh huiˈx palaj
nataˈmpalaˈyaˈ lāˈ nasputa huan
quilhtamacuj?
4 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Catamaktakaˈlhtit para que
tintīˈ nacāˈaˈkxokoyāniˈ. 5 Lhūhuaˈ
chiˈxcuhuīˈn natahuan palh
takaˈlhī quilīmāpaˈksīn. Lāˈ
chāˈtunuˈ natahuan: “Quit huan
Cristo aˈntī Dios lacsacuiˈlīlh”, lāˈ
chuntzaˈ līlhūhuaˈ nacāˈaˈkxokocan.
6 Nakaxpaˈtāˈtit aˈnchī sāˈnan
pajtzu aˈnlhā tlahuamāˈca guerra
lāˈ nacātamācaˈtzīnīyāniˈ aˈnchīn
tlahuamāˈca guerra makat. Tūˈ
catijicuaˈntit; chuntzaˈ kaˈlhī
napātleˈke. Lāˈ tunaˈj catiˈaˈksputli.
7 Lāˈ kalhatin gobierno natāˈkaquīˈ
contra āˈlakatin lāˈ lakatin país
natlahua guerra contra āˈlakatin.
Naˈaˈnan tatziˈncsta lāˈ taˈjatat lāˈ
natachiqui tiˈyaˈt. Lāˈ nā lakachu
nala nac cāˈquilhtamacuj. 8 Lāˈ
ixlīhuāk huāˈmāˈ xmān ixlītzucuniˈ
aˈnchī napātīniˈncan.
9 ’Lāˈ nacātamacamaxquīˈyāniˈ
para nacātamāpātīnīyāniˈ.
Lāˈ nacātamaknīyāniˈ lāˈ
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
chuxalhā nac quilhtamacuj
nacātacaˈtzalaktzīˈnāniˈ lāˈ xmān
por quimpālacata. 10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
namin huanmāˈ quilhtamacuj,
lhūhuaˈ natataxtutāya na ixtej
Dios lāˈ natalācaˈtzalaktzīˈn lāˈ
natalāmacamāstāˈ. 11 Lāˈ natala
lhūhuaˈ aˈctaˈsanaˈnīˈn aˈntī
nataˈaˈkxokonuˈn. Natahuan
palh tachihuīnaˈn ixpālacata
Dios lāˈ nataˈaˈkxoko lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt. 12 Lāˈ huan tūn
tūˈ tzey naˈaˈkahuan chuxalhā
lāˈ ūˈtzaˈ tūˈtzaˈ natalālīpāxquīˈ
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt. 13 Lāˈ huan
aˈntīn tūˈ catitataxtutāyalh na
ixtej Dios lāˈ chuntzaˈ natatachoko
hasta aˈxniˈcaˈ naˈaˈksputa, xlacaˈn
nacāmāpūtaxtūcan. 14 Lāˈ huan
xatzey tachihuīn ixpālacata aˈnchī
nala aˈnlhā Dios namāpaˈksīniˈn,
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ nalīˈaˈctaˈsanaˈncan
chuxalhā nac cāˈquilhtamacuj
para que ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac
cāˈquilhtamacuj natamāchekxī. Lāˈ
āˈcalīstān aˈxniˈcaˈ naˈaˈksputa.
15 ’Huan aˈctaˈsanaˈ Daniel tzoˈkli
ixpālacata catūhuā aˈntū huaˈchi
jalhmanīniˈn lāˈ tūˈ tzey līlacan. Lāˈ
nac lugar aˈnlhā ixsicuaˈlanālīcanīˈt,
aˈntzaˈ nalaktzīˈnātit huanmāˈ
catūhuā aˈnchī tayānaˈ. Quit
aˈntī ictzoˈkmāˈ huāˈmāˈ, quit
iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn aˈntī
lakapūtleˈkepāˈnaˈntit que
cuenta catlahuaˈtit. 16 Aˈxniˈcaˈ
nalaktzīˈnāˈtit huanmāˈ, aˈxniˈcaˈ
maclacasquiˈn que natatzāˈla
hasta nac oˈkspūn xlacaˈn aˈntīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tahuiꞌlānaꞌ nac estado de Judea.
17 Lāꞌ huāꞌmāꞌ chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
natayuja aꞌntīn tahuiꞌlānaꞌ na
ixaꞌkstīn ixchiccaꞌn, tūꞌ catatanūlh
huan nac chic para natamaxtu
ixmaclacasquiꞌcaꞌn. 18 Lāꞌ huan
aꞌntīn tascujmāꞌna nac cāꞌtacuxtu,
tūꞌ catataspiꞌtli para na ixchiccaꞌn
para natataya ixtakēnuꞌcaꞌn. 19 Xānti
tala huan puscan huanmāꞌna
chiꞌchiniꞌ palh tacamalanīꞌt o palh
tamātziꞌquīꞌnincus. 20 Casquiꞌniꞌtit
Dios que tūꞌ tasquiꞌnī natzāꞌlaꞌyāꞌtit
aꞌxniꞌcaꞌ lonknuꞌn lāꞌ nīn huan
chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan. 21 Lāꞌ
lej napātīniꞌncan aꞌxniꞌcaꞌ nala
huāꞌmāꞌ. Desde aꞌxniꞌcaꞌ tzuculh
huan quilhtamacuj, tūꞌ maktin
pātīniꞌncanīꞌt aꞌnchī napātīniꞌncan
huanmāꞌ chiꞌchiniꞌ. Lāꞌ tūꞌ maktin
catilalh ixtāꞌchuntzaꞌ āꞌcalīstān.
22 Lāꞌ palh Dios tūꞌ ixmātiꞌnaꞌjīlh
huanmāꞌ tiempo, tūꞌ ixtapūtaxtulh
nīn tintīꞌ. Dios namātiꞌnaꞌjī como
lej cālakalhuꞌman xlacaꞌn aꞌntī
cālacsacnīꞌt.
23 ’Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ namin
huanmāꞌ līpātīn lāꞌ palh catīhuā
ixcāhuaniniꞌ: “Chā calaꞌktzīꞌntit.
Aꞌ huīꞌ huan Cristo aꞌntī Dios
lacsacuiꞌlīlh”, tūꞌ cakalhlakaꞌīꞌtit.
Lāꞌ palh catīhuā ixcāhuaniniꞌ:
“Chā calaꞌktzīꞌntit. Aꞌj huīꞌ xlaꞌ”, tūꞌ
cakalhlakaꞌīꞌtit. 24 Natamin lhūhuaꞌ
aꞌkxokonuꞌnīꞌn lāꞌ makapitzīn
natahuan que māniꞌ xlacaꞌn Cristo.
Lāꞌ āꞌmakapitzīn natahuan que
māniꞌ xlacaꞌn ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn
Dios. Lāꞌ xlacaꞌn nā natatlahua
lēꞌcnīn como nataꞌaꞌkxokocuꞌtun
māniꞌ huan xlacaꞌn aꞌntīn Dios
cālacsacli. Tūlalh catitaꞌaꞌkxokolh
aꞌntīn Dios cālacsacli, pero
nacāꞌaꞌkxokocan āꞌmakapitzīn.
25 Iccāhuaniniꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ para
que tūꞌ nacātaꞌaꞌkxokoyāniꞌ.
26 Chuntzaꞌ palh nacātahuaniyāniꞌ:
“Calaꞌktzīꞌntit. Aꞌntzaꞌ huīꞌ Cristo
nac cāꞌlhpiꞌmpiꞌliꞌ tiꞌyaꞌt”, tūꞌ
capintit. Lāꞌ palh nacātahuaniyāniꞌ:
“Calaꞌktzīꞌntit. Aꞌtzāꞌ huīꞌ nac
huan cuarto”, tūꞌ cakalhlakaꞌīꞌtit.
27 Aꞌxniꞌcaꞌ quit naꞌicmimpala, nala
huaꞌchi huan makliꞌpniꞌ aꞌntū
māxkakēkōꞌ huan nac aꞌkapūn
desde aꞌnlhā tāꞌcxtu hasta aꞌnlhān
tāꞌcnū huan chiꞌchiniꞌ. Lāꞌ quit huan
Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn. 28 Chuxalhā
nacaꞌtzīcan aꞌxniꞌcaꞌ naꞌicmin
huaꞌchi huan chūꞌniꞌ tacaꞌtzī aꞌnlhā
māꞌ catūhuā aꞌntū nīnīꞌt —hualh
Jesús.

Aꞌnchī namin huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn

Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36

29 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:
—Lāꞌ xmān capātleꞌkekōꞌlh huāꞌmāꞌ
līpātīn, huan chiꞌchiniꞌ lāꞌ huan
mālhcuyuꞌ tūꞌ catitamāxkakēniꞌlh.
Lāꞌ huan staꞌcu nataminācha' de
nac aꞌkapūn lāꞌ māniꞌ huan aꞌkapūn
natachiqui. 30 Lāꞌ nalaktzīꞌncan
nac aꞌkapūn lakatin señal aꞌntū
quilaꞌ quit huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ
Tālhmāꞌn. Lāꞌ xalanīꞌn ixlīhuākcaꞌn
huāꞌ cāꞌlacchicniꞌ huāꞌtzāꞌ
nac cāꞌquilhtamacuj, xlacaꞌn
natacalhuan. Lāꞌ naquintalaktzīꞌn
quit huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn
aꞌnchī naꞌictaxtu de nac aꞌkapūn
lāꞌ naꞌicpūmin huan poklhnuꞌ.
Lej naꞌickaꞌlhī līmāpaꞌksīn lāꞌ
lej tzēhuanīꞌt naꞌicxkaka. 31 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ lej namacasāꞌnan huan
līskoliꞌ, naꞌiccāmacamin quiꞌángeles

lāˈ natamākēstoka huan aˈntīn
cālacsaccanīˈt. Natamin aˈntī
cālacsaccanīˈt xalanīˈn chuxalhā
nac cāˈquilhtamacuj.
32 ’Camaksca'ttit catūhuā de huan
xaquiˈhuiˈ higo: Aˈxniˈcaˈ tzaˈlaˈnkaˈ
ixpeken lāˈ tzucumāˈna tapuˈn
xachiˈtin, huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que tapajtzumāˈtzaˈ aˈxniˈcaˈ lej
naxuˈnu. 33 Lāˈ chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ
napātleˈke ixlīhuāk huāˈmāˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ, nacaˈtzīyāˈtit palh
tapajtzūmāˈtzaˈ aˈxniˈcaˈ nasputa
huan quilhtamacuj. Tapajtzūmāˈtzaˈ
huaˈchi aˈxniˈcaˈ kalhatin aˈntī
kaˈlhīmāˈca lāˈ yātzaˈ na ixlacapūn
mākalhcha. 34 Stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Xlacaˈn aˈntīn
tahuiˈlānaˈcus tūˈ catitanīkōˈlh
hasta aˈxniˈcaˈ tūˈ napātleˈke
ixlīhuāk huāˈmāˈ aˈntū iccāhuaniniˈ.
35 Nasputa huan aˈkapūn lāˈ
nasputa huan tiˈyaˈt pero tūˈ
maktin catisputli quintachihuīn;
natlōkentaxtūkōˈcan.
36 ’Nīn tintīˈ caˈtzī lhānīn namin
huāˈmāˈ chiˈchiniˈ lāˈ huāˈmāˈ hora;
nīn huan ángeles xalanīˈn nac
aˈkapūn tūˈ tacaˈtzī. Lāˈ nā ixOˈkxaˈ
Dios tūˈ caˈtzī. Xmān Dios xaTātaˈ
caˈtzī lhānīn mero napātleˈke.
37 ’Lāˈ chu aˈnchī pātleˈkelh
aˈxniˈcaˈ ixuiˈ Noé, nā chuntzaˈ
napātleˈke aˈxniˈcaˈ namin
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
38 Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixmin
huan lakuat de xcān, huan
tachiˈxcuhuīˈt ixtahuāˈyamāˈna
lāˈ ixtakoˈtnūmāˈna. Lāˈ
ixtatapūchahua lāˈ ixtamāstāˈ
ixtzuˈmaˈjancaˈn para
natatapūchahua hasta aˈxniˈcaˈ
Noé tanūlh huan nac barco. Tūˈ
ixtapuhuan palh namin lakuat, 39 lāˈ
tūˈ cuenta tatlahualh hasta aˈxniˈcaˈ
milh huan xcān lāˈ cālēˈnkōˈlh.
Chuntzaˈ nala aˈxniˈcaˈ namin huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn. 40 Aˈxniˈcaˈ
namin huanmāˈ chiˈchiniˈ, palh
talamāˈna kalhatuˈ chiˈxcuhuīˈn nac
cāˈtacuxtu, nalēˈncan kalhatin lāˈ
namāchokocan kalhatin. 41 Lāˈ palh
tatanūmaˈ kalhatuˈ puscan aˈntīn
tasquitimāˈna, nalēˈncan kalhatin lāˈ
namāchokocan āˈkalhatin.
42 ’Skalalh calaˈtit como
tūˈ caˈtzīyāˈtit lhānīn namin
miMāpaˈksīniˈcaˈn. 43 Lāˈ cacaˈtzītit
huāˈmāˈ: Palh ixtēcuˈ huan chic
ixcaˈtzīlh cahuā tuyā hora cāˈtzīˈsa
nachāˈn huan kaˈlhānaˈ, ixkaˈlhīlh
lāˈ tūˈ īˈlhtatalh lāˈ tūˈ ixmakxtekli
natanū nakaˈlhānaˈn na ixchic.
44 Nā chuntzaˈ huiˈxinaˈn cāxniˈj
catahuiˈlaˈtit como namin huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn aˈxniˈcaˈ tūˈ
puhuaˈnāˈtit —hualh Jesús.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata aˈnchī huanīˈt huan xatzey tasācuaˈ

Lc. 12.41-48

45 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—¿Chī huanīˈt huan xatzey
tasācuaˈ aˈntī xaˈnca māchekxī?
Xlaˈ ūˈtzaˈ aˈntī huan patrón
nalīmāmacūˈ huan chic para
nacāmāhuīˈ ixtāˈtasācuaˈnīˈn
aˈxniˈcaˈ maclacasquiˈn.
46 Nalīpāxuhua huan tasācuaˈ palh
tlōkentaxtūmāˈ ixlītlōt aˈxniˈcaˈ
nataspiˈta ixpatrón. 47 Stuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ. Huan patrón
nalīmāmacūˈ huāˈmāˈ tasācuaˈ
ixlīhuāk aˈntū kaˈlhī. 48 Lāˈ
palh tūˈ tzey huāˈmāˈ tasācuaˈ,
xlaˈ napuhuan que natakoxī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan ixpatrón. 49 Lāꞌ chuntzaꞌ
natzucu cālactucsa āꞌmakapitzīn
tasācuaꞌnīꞌn lāꞌ natāꞌhuāꞌyan lāꞌ
nacātāꞌkoꞌta huan kaꞌchīnīꞌn. 50 Lāꞌ
chu līmaktin nataspiꞌta huan patrón.
Namin lakatin chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
huan tūꞌ tzeyā tasācuaꞌ tūꞌ caꞌtzī lāꞌ
tūꞌ kaꞌlhīmāꞌ. 51 Lāꞌ huan patrón lej
palhaꞌ nacastigarlī huan tasācuaꞌ
lāꞌ namāpātīnī huaꞌchi natapātīniꞌn
xlacaꞌn aꞌntī līhua tahuan palh
takalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ xlaꞌ nacalhuan lāꞌ
nalāxca ixtatzan —hualh Jesús.

Jesús māsuꞌyulh ixpālacata huan kalhacāuj tzuꞌmaꞌjan

25 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:
—Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
naꞌicmimpala aꞌxniꞌcaꞌ Dios
natzucu namāpaꞌksīkōꞌ ixlīhuāk
nac huāꞌmāꞌ cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ. Lāꞌ
nala huaꞌchi aꞌxniꞌcaꞌ kalhacāuj
tzuꞌmaꞌjan ixtaꞌaꞌmāꞌna aꞌnlhā
natapūchahuacan. Ixtalēꞌmāꞌna
ixpūmakskocaꞌn lāꞌ taꞌaꞌlh
takaꞌlhī huan squiꞌnīniꞌ. 2 Lāꞌ
kalhaquitzis lakskalalh ixtahuanīꞌt
lāꞌ āꞌkalhaquitzis tūꞌ. 3 Huan
aꞌntīn tūꞌ lakskalalh xmān talēꞌlh
ixpūmakskocaꞌn lāꞌ tūꞌ tapāstacli
natalēꞌn macstiꞌnaꞌj gas para
natamojō na ixpūmakskocaꞌn.
4 Lāꞌ huan aꞌntī lakskalalh, xlacaꞌn
talēꞌlh ixpūmakskocaꞌn lāꞌ nā
talēꞌlh āꞌmacstiꞌnaꞌj gas. 5 Lāꞌ
como takoxīlh huan squiꞌnīniꞌ,
ixlīhuākcaꞌn ixtalakalhtatahuiꞌlānaꞌ
lāꞌ āꞌcalīstān talhtatalh. 6 Lāꞌ
huaꞌchi iꞌtāt tzīꞌsa takaxmatli
aꞌnchī kalhatin taꞌsalh lāꞌ hualh:
“¡Mimāꞌ huan squiꞌnīniꞌ; capintit
pāxtokāꞌtit!” 7 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
huan tzuꞌmaꞌjan talakahualh.
Tatāꞌkaquīꞌlh lāꞌ tacāxtlahualh
ixpūmakskocaꞌn. 8 Lāꞌ tuncan huan
kalhaquitzis aꞌntīn tūꞌ talīmilh
gas tahuanilh huan āꞌkalhaquitzis:
“Caquilāmaxquīꞌuj macstiꞌnaꞌj
mingascaꞌn como tamixmāꞌna huāꞌ
quimpūmakskocaꞌn”. 9 Lāꞌ huan
aꞌntī lakskalalh takalhtīlh: “O tūꞌ,
como chuntzaꞌ tūꞌ catiꞌaꞌcchāꞌlh
para quinaꞌn nīn para huiꞌxinaꞌn.
Mejor capintit tamāhuaꞌyāꞌtit
aꞌnlhā stāꞌcan”. 10 Lāꞌ līhuan
huan kalhaquitzis ixtaꞌaꞌmāꞌna
tatamāhua huan gas, chilh huan
squiꞌnīniꞌ. Lāꞌ huan tzuꞌmaꞌjan
aꞌntī cāxniꞌj ixtahuiꞌlānaꞌ
tatāꞌtanūlh huan squiꞌnīniꞌ nac
chic lāꞌ mālacchahuaca huan
mākalhcha. 11 Lāꞌ āꞌcalīstān
tachāꞌlh huan āꞌkalhaquitzis
tzuꞌmaꞌjan lāꞌ tahualh:
“Māpaꞌksīniꞌ, caquilāmālaquīꞌniꞌuj”.
12 Lāꞌ xlaꞌ cākalhtīlh: “Quit tūꞌ
iccālakapasāniꞌ”.
13 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Skalalh catahuiꞌlaꞌtit como
tūꞌ caꞌtzīyāꞌtit tuyā hora nīn tuyā
chiꞌchiniꞌ naꞌicmimpala quit huan
Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn.

Jesús māsuꞌyulh ixpālacata kalhatuꞌtun tasācuaꞌ lāꞌ huan tumīn

14 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:
—Lāꞌ aꞌnchī huanīꞌt aꞌnlhā
Dios nacāmāpaꞌksīkōꞌ huan
tachiꞌxcuhuīꞌt, ūꞌtzaꞌ huaꞌchi
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixaꞌmāꞌ
āꞌlacatin. Lāꞌ cāmātaꞌsīlh
ixtasācuaꞌnīꞌn lāꞌ cāmacamaxquīꞌlh
ixtumīncaꞌn.
15 ’Chu aꞌnchī ixlīskalalhcaꞌn
chāꞌtunuꞌ, chuntzaꞌ maxquīꞌca.
Lakaquitzis mil maxquīꞌca kalhatin

lāˈ lakatuˈ mil maxquīˈca āˈkalhatin
lāˈ lakatin mil huan āˈkalhatin.
Lāˈ tuncan aˈlh makat. 16 Huan
tasācuaˈ aˈntī ixmaxquīˈcanīˈt
huan lakaquitzis mil, xlaˈ
ixtamāhuanaˈmāˈ lāˈ īˈstāˈnamāˈ
lāˈ chuntzaˈ tlajalh āˈlakaquitzis
mil huampala. 17 Lāˈ huan aˈntī
maklhtīniˈlh lakatuˈ mil, nā chu
aˈcxtim tlajalh āˈlakatuˈ mil. 18 Lāˈ
huan aˈntī maklhtīniˈlh lakatin mil,
xlaˈ aˈlh lāˈ ponknuˈlh lāˈ mātzēˈkli
ixtumīn huan ixpatrón.

19 ’Lāˈ makān takoxīlh huan
patrón. Lāˈ aˈxniˈcaˈ taspiˈtli,
ixtlahuacuˈtun ixcuenta.
20 Pūˈla lakmilh huan aˈntī
ixmaklhtīniˈnīˈt lakaquitzis mil lāˈ
nā macamaxquīˈlh ixpatrón huan
āˈlakaquitzis mil aˈntū ixtlajanīˈt.
Lāˈ huanilh: “Quimpatrón, huiˈx
quimaxquiˈ lakaquitzis mil lāˈ āˈ
iclīmimpala āˈlakaquitzis mil aˈntū
ictlajanīˈt”. 21 Lāˈ huan patrón
huanilh: “Tzey. Lej tzeyā tasācuaˈ
huiˈx. Xaˈnca tlahuaˈ milītlōt. Lāˈ
como xaˈnca scujti con huāˈmāˈ
tumīn, chuhuaˈj nalītōˈcaˈyaˈ lāˈ
āˈchulāˈ naˈicmaxquīˈyāniˈ. Cataˈt lāˈ
naquintāˈpāxuhuaˈyaˈ”.

22 ’Lāˈ āˈcalīstān lakmilh huan
tasācuaˈ aˈntī ixmaklhtīniˈnīˈt
lakatuˈ mil lāˈ huanilh:
“Quimpatrón, huiˈx quimaxquiˈ
lakatuˈ mil lāˈ āˈ iclīmimpala
āˈlakatuˈ mil aˈntū ictlajanīˈt”.
23 Lāˈ huan patrón huanilh:
“Tzey. Lej tzeyā tasācuaˈ huiˈx.
Xaˈnca tlahuaˈ milītlōt. Lāˈ como
xaˈnca scujti con huāˈmāˈ tumīn,
chuhuaˈj nalītōˈcaˈyaˈ lāˈ āˈchulāˈ
naˈicmaxquīˈyāniˈ. Cataˈt lāˈ
naquintāˈpāxuhuaˈyaˈ”.

24 ’Lāˈ āˈcalīstān lakmilh huan
tasācuaˈ aˈntī ixmaklhtīniˈnīˈt
lakatin mil. Lāˈ xlaˈ huanilh
ixpatrón: “Quimpatrón, xaˈiccaˈtzī
palh huiˈx caˈtzancaˈtzīn. Huiˈx
īˈyaˈ aˈnlhā tūˈ chaˈnti lāˈ nacāˈya
aˈnlhā tūˈ xuaˈyaˈmaˈkaˈ. 25 Uˈtzaˈ
iclījicuaˈniˈniˈ lāˈ quit icponknuˈlh
nac tiˈyaˈt lāˈ icmāˈcnūlh mintumīn.
Lāˈ āˈ iclīmin aˈntū milaˈ ixuanīˈt”.
26 Lāˈ huan patrón kalhtīlh: “Tūˈ
tzey huiˈx. Lej lhquitit tasācuaˈ
huiˈx. Huiˈx puhuaˈnaˈ palh quit
icˈīˈ aˈnlhā tūˈ icchaˈnli lāˈ iccāˈ
aˈnlhā tūˈ icxuaˈyaˈmakaˈn. 27 Como
chuntzaˈ puhuaˈnaˈ, ixmāˈnuˈ
quintumīn nac banco lāˈ aˈxniˈcaˈ
xaˈictaspiˈtli xaˈicmaklhtīniˈlh
quintumīn lāˈ huan xaskaˈtaˈ”.
28 Lāˈ cāhuanilh huan aˈntī
ixtayānaˈnchaˈ: “Camaklhtītit
huan lakatin mil aˈntū kaˈlhī lāˈ
camaxquīˈtit huan aˈntī kaˈlhī
lakacāuj mil”.

29 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Aˈchulāˈ namaxquīˈcan huan
aˈntī kaˈlhī lāˈ naˈaˈkatāxtūniˈ. Lāˈ
huan aˈntīn tūˈ kaˈlhī, namaklhtīcan
huan macstiˈnaˈj aˈntū ixkaˈlhī. 30 Lāˈ
huāˈmāˈ tasācuaˈ aˈntīn tūˈ tzey,
catamacaxtutit aˈnlhā cāˈpucsuaˈ.
Aˈntzaˈ nacalhuan lāˈ nalāxca
ixtatzan.

Huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn nacālacāxtlahua ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac cāˈquilhtamacuj

31 Lāˈ Jesús huampā:
—Quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
naˈictanū quilīRey, quiˈángeles
naquintalītamacxtiˈliˈ. Lāˈ quit
naˈictahuiˈla na quimpūtahuīˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnlhā naˈiclacāxtlahua
lāˈ naˈicmāpaˈksīniˈn. 32 Lāˈ
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn chuxalhā
nac cāˈquilhtamacuj natatakēxtimī
na quilacapūn. Lāˈ quit
naˈiccāmāˈkapitzī huaˈchi huan
pastor cāmāˈkapitzī huan borregos
lāˈ huan chivos. 33 Lāˈ naˈiccāhuiˈlī
huan borregos na quimpāxtūcānaˈj
lāˈ naˈiccāhuiˈlī huan chivos na
quimpāxtūxuc. 34 Lāˈ quit huan
Rey naˈiccāhuani huan aˈntīn
tahuiˈlānaˈ na quimpāxtūcānaˈj:
“Cataˈntit huiˈxinaˈn. QuinTātaˈ Dios
cāsicuaˈlanālīnīˈtaˈniˈ. Camaklhtītit
huan līmāpaˈksīn aˈntū milaˈcaˈn
nala. Cāxtlahuacanīˈt para
huiˈxinaˈn desde aˈxniˈcaˈ Dios
tlahualh huan quilhtamacuj.
35 Dios cāsicuaˈlanālīnīˈtaˈniˈ como
huiˈxinaˈn quilāmāhuīˈuj aˈxniˈcaˈ
quit xaˈictziˈncsa. Lāˈ huiˈxinaˈn
quilātāˈhuaˈuj mixcāncaˈn aˈxniˈcaˈ
quit xaˈickalhpūtī. Huaˈchi
makatiyātiˈ quit lāˈ quilāmānūj
na minchiccaˈn. 36 Tūˈtzaˈ tzey
ixuanīˈt quiluˈxuˈ lāˈ huiˈxinaˈn
quilāmaxquīˈuj xasāstiˈ. Lāˈ
xaˈicˈīˈtzaˈcaˈn lāˈ quilāmaktāyauj.
Lāˈ tachīˈn xaˈicuanīˈt lāˈ
quilālakpaxialhnaˈuj”. Chuntzaˈ
naˈiccāhuani. 37 Lāˈ huan aˈntī
xalacuan natahuan: “Māpaˈksīniˈ,
¿lhānīn iccālaktzīˈniˈ aˈxniˈcaˈ
ixtziˈncsaˈ lāˈ iccāmāhuīniˈ? Lāˈ
¿lhānīn iccātāˈhuaˈniˈ xcān aˈxniˈcaˈ
ixkalhpūtīyaˈ? 38 Lāˈ ¿lhānīn
iccāmānūniˈ na quinchiccaˈn
aˈxniˈcaˈ ixlatlāˈhuaˈnaˈ huaˈchi
makatiyātiˈ? Lāˈ ¿lhānīn
iccāmaxquīˈniˈ miluˈxuˈ? 39 Lāˈ
¿lhānīn iccāmaktāyaniˈ aˈxniˈcaˈ
ixīˈtzaˈcaˈnaˈ o tachīˈn ixuaˈnīˈtaˈ?”
40 ’Lāˈ māniˈ quit huanmāˈ Rey
naˈiccākalhtī: “Stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Catūhuā aˈntūn
tlahuaˈniˈtit kalhatin quintāˈtimīn,
aˈyuj más xamakstancu xlaˈ, ūˈtzaˈ
huaˈchilh quilātlahuaniˈuj quit”.
41 ’Lāˈ quit huanmāˈ Rey
naˈiccāhuani huan aˈntīn tahuiˈlānaˈ
na quimpāxtūxuc: “Catapānūˈtit.
Huiˈxinaˈn cātamālaclēˈnīnīˈtaˈniˈ.
Capintit aˈnlhā tūlalh catimixli
huan macscut. Capintit aˈnlhā
cāxtlahuacanīˈt para huan
koˈtiˈtiˈ lāˈ ixmaktāyanaˈnīˈn.
42 Cātamālaclēˈnīnīˈtaˈniˈ como
tūˈ quilāmāhuīˈuj aˈxniˈcaˈ quit
xaˈictziˈncsa. Lāˈ tūˈ quilātāˈhuaˈuj
mixcāncaˈn aˈxniˈcaˈ xaˈickalhpūtī.
43 Quit huaˈchi makatiyātiˈ
xaˈiclatlāˈhuan lāˈ huiˈxinaˈn
tūˈ quilāmānūj na minchiccaˈn.
Tūˈtzaˈ tzey ixuanīˈt quiluˈxuˈ
lāˈ tūˈ quilāmaxquīˈuj xasāstiˈ.
XaˈicˈīˈtzaˈcaˈN lāˈ tachīˈn
xaˈicuanīˈt. Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ
quilālakpaxialhnaˈuj”. Chuntzaˈ
naˈiccāhuani. 44 Lāˈ xlacaˈn
natahuan: “Māpaˈksīniˈ, ¿lhānīn
iccālaktzīˈniˈ aˈxniˈcaˈ ixtziˈncsaˈ, o
ixkalhpūtīyaˈ, o huaˈchi makatiyātiˈ
lāˈ quinaˈn tūˈ iccāmaktāyaniˈ? Lāˈ
¿lhānīn iccālaktzīˈniˈ aˈxniˈcaˈ tūˈtzaˈ
tzey ixuanīˈt miluˈxuˈ o ixīˈtzaˈcaˈnaˈ
o tachīˈn ixuaˈnīˈtaˈ lāˈ quinaˈn tūˈ
iccāmaktāyaniˈ?”
45 ’Lāˈ quit huanmāˈ Rey
naˈiccākalhtī: “Stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Catuhuā aˈntūn tūˈ
tlahuaˈniˈtit kalhatin quintāˈtimīn,
aˈyuj más xamakstancu
xlaˈ, chuntzaˈ huaˈchilh tūˈ
quilātlahuaniˈuj quit”.
46 Lāˈ Jesús cāhuanipā:

—Lāꞌ tuncan huāꞌ tamāꞌna
nataꞌaꞌn nac pūpātīn para pōꞌktu.
Lāꞌ huan xalacuan natakaꞌlhī
ixquilhtamacujcaꞌn para pōꞌktu.

Lacchihuīnaꞌnca para natamaknī Jesús

Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

26 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús
cāhuanikōꞌlh huāꞌmāꞌ,
cāhuanilh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn:
2—Huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtittzaꞌ
que sputacus lakatuꞌ chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ nala cāꞌtaniꞌ de pascua.
Lāꞌ quit huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ
Tālhmāꞌn. Lāꞌ iccāhuaniyāniꞌ
que naquimacamāstāꞌcan para
naquixtokohuaꞌcaꞌcan —hualh
Jesús.
3Lāꞌ huan xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ
lāꞌ huan xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn
huan ley lāꞌ huan xanapuxcuꞌnuꞌ
israelitas, xlacaꞌn tatakēstokli
na ixtanquilhniꞌ huan ixpalacio
Caifás. Xlaꞌ mero aꞌntī xapuxcuꞌ
curasnaꞌ ixuanīꞌt. 4Lāꞌ aꞌntzaꞌ
talacchihuīnaꞌlh aꞌnchī tzē
nataꞌaꞌkxoko Jesús para natachiꞌpa
lāꞌ chuntzaꞌ natamāmaknīnīniꞌn.
5Lāꞌ ixtalāhuani:
—Palh natlahuayāuj catūhuā
līhuan lamāꞌ cātaniꞌ, huan
tachiꞌxcuhuīꞌt natatāꞌkaquīꞌ.

Kalhatin puscāt mūmāꞌcaꞌlh aceite Jesús

Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8

6Jesús ixuīꞌ nac Betania
na ixchic Simón. Lāꞌ huāꞌmāꞌ
Simón ixmasniꞌmāꞌ ixquinīt lāꞌ
ixtzeyanīꞌttzaꞌ. 7Lāꞌ kalhatin puscāt
laktapajtzūlh Jesús. Ixlēꞌmāꞌ pātin
frasco aꞌntū ixtzuma de aceite
aꞌntū lej xatapala lāꞌ lej muꞌcsa.
Lāꞌ līhuan Jesús ixuāꞌyamāꞌ,
huan puscāt mūmāꞌcaꞌlh Jesús
huan aceite. 8Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan
scaꞌtxtunuꞌnīꞌn talaktzīꞌlh aꞌntū
tlahualh, taꞌaꞌkchāꞌlh lāꞌ tatzuculh
talāhuani:
—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ pāxcaꞌt lanīꞌt huāꞌmāꞌ
aceite? 9Tzē īꞌstāꞌca como lej tapala
lāꞌ huan tumīn tzē ixcāmaxquīꞌca
huan pobresniꞌ.
10Lāꞌ Jesús ixcaꞌtzī aꞌntū
ixtalīchihuīnaꞌmāꞌna lāꞌ cāhuanilh:
—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ mājiclhuīꞌyāꞌtit
huāꞌmāꞌ puscāt? Quintlahuaniꞌlh
aꞌntū lej tzey. 11Pōꞌktu naꞌaꞌnan
pobresniꞌ na milaclhpuꞌnancaꞌn
pero quit tūꞌ pōꞌktu
naꞌiccātāꞌlatahuiꞌlayāniꞌ. 12Lāꞌ chu
aꞌnchī huāꞌyā puscāt quimūmāꞌcaꞌlh
huāꞌmāꞌ aceite, ūꞌtzaꞌ huaꞌchilh
ixquincāxtlahualīlh para
naquimāꞌcnūcan. 13Stuꞌncuaꞌ
aꞌntū iccāhuaniyāniꞌ. Chuxalhā
nac cāꞌquilhtamacuj aꞌnlhā
namācaꞌtzīnīniꞌncan huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo, aꞌntzaꞌ
nahuancan aꞌntū tlahualh huāꞌmāꞌ
puscāt. Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn natapāstaca
xlaꞌ.

Judas hualh palh namacamāstāꞌ Jesús

Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6

14Lāꞌ kalhatin de huan
kalhacāujtuꞌ scaꞌtxtunuꞌnīꞌn xlaꞌ
ixuanican Judas Iscariote. Xlaꞌ aꞌlh
cātāꞌchihuīnaꞌn huan xanapuxcuꞌnuꞌ
curasnaꞌ 15lāꞌ cāhuanilh:
—¿Lhānchulaꞌ naquilāmāpalayāuj
palh naꞌiccāmacamaxquīꞌyāniꞌ Jesús?
Lāꞌ xlacaꞌn tamāpalalh
puꞌxamacāuj tumīn de plata. 16Lāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

desde aˈxniˈcaˈ, Judas putzalh
aˈnchīn tzē nacāmacamaxquīˈ Jesús.

Jesús cātāˈhuāˈyalh huan scaˈtxtunuˈnīˈn para huan pascua

Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23;
Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

17 Lāˈ milh huan xapūˈlh chiˈchiniˈ
huan cāˈtaniˈ aˈntū huanican
Pascua aˈxniˈcaˈ huaˈcan pāntzi
aˈntūn tūˈ kaˈlhī levadura. Lāˈ
huāˈmāˈ xapūˈlh chiˈchiniˈ huan
scaˈtxtunuˈnīˈn talaktapajtzūlh
Jesús lāˈ takalhasquiˈnīlh:
—¿Lhachū lacasquiˈnaˈ
naˈiccāxtlahualīyāuj para
nahuaˈyāuj xalīhuaˈt huan cāˈtaniˈ?
18 Lāˈ xlaˈ cāhuanilh:
—Capintit huan nac xcānsipej
lāˈ natanūˈyāˈtit na ixchic chāˈtin
chiˈxcuˈ lāˈ nahuaniyāˈtit: "Huan
Mākalhtōˈkēˈniˈ huan: Pajtzutzaˈ
quimpūnīn lāˈ icuaˈcuˈtun huan
xalīhuaˈt cāˈtaniˈ na minchic. Lāˈ
naˈiccātāˈhuāˈyan quiscaˈtxtunuˈnīˈn".
19 Lāˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn taˈaˈlh
lāˈ tatlahualh chu aˈnchī Jesús
cāmāpaˈksīlh lāˈ tacāxtlahualīlh
huan xalīhuaˈt cāˈtaniˈ.
20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtzīˈsuamāˈ,
Jesús lāˈ huan kalhacāujtuˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn ixtahuāˈyahuiˈlānaˈ
nac mesa. 21 Lāˈ līhuan
ixtahuāˈyamāˈna, Jesús cāhuanilh:
—Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Kalhatin de huiˈxinaˈn
naquimacamāstāˈ.
22 Lāˈ xlacaˈn talakaputzalh lāˈ
tatzuculh takalhasquiˈnī chāˈtunuˈ:
—¿Chu quit, quiMāpaˈksīniˈ?
23 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Uˈtzaˈ aˈntī quintāˈpūhuāˈyan
pulātu, ūˈtzaˈ naquimacamāstāˈ. 24 Quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn lāˈ
naquimpātleˈkeniˈ ixlīhuāk chu aˈnchī
tzoˈkcanīˈt quimpālacata na ixtachihuīn
Dios. Pero xānti la huan chiˈxcuˈ aˈntī
naquimacamāstāˈ; nalīlakaputza. Más
tzey para xlaˈ palh tūˈ ixlacatuncuīlh.
25 Lāˈ Judas, ūˈtzaˈ aˈntī
namacamāstāˈ, lāˈ xlaˈ huanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, ¿chu tzēlasāˈ quit?
Jesús kalhtīlh:
—Chuntzaˈ huiˈx huaˈnīˈtaˈ.
26 Lāˈ līhuan ixtahuāˈyamāˈna,
Jesús tayalh huan pāntzi lāˈ
maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī Dios. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ cheˈkelh, cāmaxquīˈlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ cāhuanilh:
—Cahuaˈtit. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ quimacniˈ.
27 Lāˈ tuncan tayalh huan taza
lāˈ maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī Dios. Lāˈ
macastiˈn cāmaxquīˈlh xlacaˈn lāˈ
cāhuanilh:
—Cahuaˈtit macastiˈn chāˈtunuˈ
28 como ūˈtzaˈ huāˈmāˈ quinkaˈlhniˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntū līcāxtlahuaca huan
xasāstiˈ convenio ixpālacata aˈnchī
Dios nacālīmāpūtaxtū tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ quinkaˈlhniˈ ūˈtzaˈ aˈntū
naˈicmakaˈn para nacāmāsputūnuˈniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt.
29 Lāˈ iccāhuaniyāniˈ que tūˈ
ictihuaˈlh xaxcān uva hasta aˈxniˈcaˈ
naˈiccātāˈhuaˈyāniˈ āˈtāpātin xaxcān
uva xasāstiˈ aˈnlhā ixlīhuāk catūhuā
xasāstiˈ lāˈ xtunc aˈnlhā namāpaˈksīniˈn
quinTātaˈ Dios.

Jesús hualh palh Pedro nakalhtatzēˈka

Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

30 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtatlīˈnīˈt lakatin
himno, tataxtulh lāˈ taˈaˈlh huan
nac oˈkspūˈn aˈnlhā huanican Olivos.
31 Lāˈ Jesús cāhuanilh:

—Huā'mā' tzī'sa milīhuākca'n
naquilā'a'kxtekmaka'nāuj
ixpālacata a'ntū naquimpātle'keni'
como tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios: "Na'icmaknī huan pastor
lā' nata'a'kahuankō' huan
borregos", tatzo'kni'. 32 Lā' a'xni'ca'
naquimālakahuanīchokocan, pū'la
na'ica'n que hui'xina'n nac estado
de Galilea.
33 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn
nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit
tū' maktin ictimakxtekni'.
34 Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni':
Huā'mā' tzī'sa a'xni'ca' tūna'j
nata'sa huan gallo, hui'x
naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.
35 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj naquintā'maknīca'na',
pero quit tū' ictikalhtatzē'kni'.
Lā' chu a'cxtim tahualh
ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n.

Jesús kalhtō'ka'lh a'nlhā huanican Getsemaní

Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46

36 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n
tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā
huanican Getsemaní. Lā' xla'
cāhuanilh:
—Catahui'la'tit hui'xina'n
huā'tzā' līhuan quit na'ica'n
na'ictā'chihuīna'n Dios a'jnanu'.
37 Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro
lā' kalhatu' ixo'kxa'n Zebedeo
lā' tzuculh lej lakaputza lā' lej
ixpāta'lamā'. 38 Lā' cāhuanilh:
—Lej iclakaputza hasta tzē
na'iclaknī huan talakaputzīt.
Catachokotit huā'tzā' lā'
naquilā'o'kska'lhīyāuj. Tū' calhtatatit.
39 Lā' Jesús a'lh lacachuna'j
lā' tatzokostalh nac ti'ya't lā' lej
squi'ni'lh Dios lā' huanilh:
—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu
de huā' a'ntū na'icpātīni'n,
camakxtekti chuntza' nala. Pero
calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū'
calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.
40 Lā' tuncan taspi'tli
a'nlhā ixcāmāchokonī't huan
sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh
xlaca'n ixtalhtatahui'lāna'. Lā'
huanilh Pedro:
—¿Chā mintu'tunca'n tūlalh
tāyani'tit mintalhtataca'n nīn
lakatin hora? 41 Lakahuan
catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit Dios
para que tū' nacātatlajayāni'
a'xni'ca' cātalīlaktzī'nāni'. Stu'ncua'
mi'a'clhcunucca'n tatlahuacu'tun
xatzey pero mimacni'ca'n tū'
taka'lhī tahuixcān —cāhuanilh.
42 Lā' ixlīmaktu' Jesús a'lh lā'
squi'ni'lh Dios chuntza':
—QuinTāta', palh tasqui'nī
na'icpātīni'n para na'ictlōkentaxtū
mintapuhuān, chuntza' calalh.
43 Lā' tuncan taspi'tpā a'nlhā
cāmāchokolh huan sca'txtunu'nī'n
lā' ixtalhtatamā'nampā como
tanto ixtalhtatacu'tun que
ixtalakalhtatahui'lāna'. 44 Lā'
cāmāchokopā lā' ixlīmaktu'tun a'lh
lā' squi'ni'lh Dios. Lā' chu a'cxtim
huanilh hua'chi ixuanī't xapū'la.
45 Lā' taspi'tpā a'nlhā cāmāchokolh
huan sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus
lā' jaxpā'na'ntitcus? Chilhtza'
huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
lā' naquimacamāstā'can na
ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tzeyā chiꞌxcuhuīꞌn. 46 Catāyaꞌtit
lāꞌ cāhuitit; mimāꞌtzaꞌ huan aꞌntī
naquimacamāstāꞌ.

Chiꞌpaca Jesús lāꞌ chīꞌca

Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

47 Lāꞌ ixcātāꞌchihuīnaꞌmāꞌcus
Jesús aꞌxniꞌcaꞌ chāꞌlh Judas. Xlaꞌ
kalhatin de huan kalhacāujtuꞌ
scaꞌtxtunuꞌnīꞌn ixuanīꞌt. Lāꞌ
cātāꞌchāꞌlh lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt
lāꞌ ixtalēꞌn machīta lāꞌ quiꞌhuiꞌ. Lāꞌ
tachāꞌlh por ixquilhtampāncaꞌn
huan xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ
lāꞌ huan xanapuxcuꞌnuꞌ
israelitas. 48 Lāꞌ Judas ūꞌtzaꞌ
huan aꞌntī ixmacamāstāꞌmāꞌ
lāꞌ xlaꞌ ixcāhuaninīꞌttzaꞌ aꞌnchī
natalīlakapasa tichū Jesús.
Ixcāhuaninīꞌt:
—Naꞌiclacamuꞌsu kalhatin; lāꞌ xlaꞌ
ūꞌtzaꞌ Jesús. Nachiꞌpayāꞌtit.
49 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ chilh Judas,
laktapajtzūlh Jesús lāꞌ huanilh:
—Tzīꞌsua, Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ.
Lāꞌ lacamuꞌsulh. 50 Lāꞌ Jesús
kalhtīlh:
—Amigo, lāꞌ ¿aꞌchīꞌ taꞌnaꞌ?
Lāꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntīn
tatāꞌmilh Judas talaktapajtzūlh
Jesús lāꞌ tachiꞌpalh para natalēꞌn.
51 Lāꞌ chu tuncan kalhatin
aꞌntī ixtāꞌminīꞌt Jesús, māxtulh
ixmachīta lāꞌ mātakāhuīꞌlh
ixtasācuaꞌ huan xamāpaꞌksīniꞌ
curasnaꞌ lāꞌ aꞌkasityujulh
ixaꞌkaꞌxkoꞌlh. 52 Lāꞌ Jesús huanilh:
—Camāquiꞌ mimachīta. Aꞌntī
nalīlāstaꞌla ixmachīta, chuntzaꞌ
namaknīcan xlaꞌ. 53 ¿Chā tūꞌ
caꞌtzīyaꞌ que quit tzē naꞌicsquiꞌniꞌ
quinTātaꞌ Dios caquimaktāyalh lāꞌ
xlaꞌ chu līmaktin naquimacaminiꞌ
lakacāujtuꞌ mil ángeles? 54 Pero
palh xaꞌictlahualh cahuā chuntzaꞌ,
¿chichū nalītlōkentaxtūcan aꞌntū
huan ixtachihuīn Dios aꞌnlhā
tatzoꞌkniꞌ que tasquiꞌnī napātleꞌke
chuntzaꞌ chu aꞌnchī pātleꞌkemāꞌ?
55 Lāꞌ Jesús cāhuanilh huan
tachiꞌxcuhuīꞌt:
—¿Aꞌchīꞌ lītaꞌntit mimachītacaꞌn
lāꞌ minquiꞌhuiꞌcaꞌn? Huaꞌchilh
chiꞌpacuꞌtunāꞌtit kalhatin kaꞌlhānaꞌ.
Aꞌxniꞌcaꞌ xaꞌiccātāꞌlatlāꞌhuanāniꞌ
lakalīyān nac lītokpān, ¿aꞌchīꞌ
tūlalh quilāchiꞌpauj aꞌxniꞌcaꞌ?
56 Pero ixlīhuāk huāꞌmāꞌ pātleꞌkelh
para natlōkentaxtū aꞌntū tatzoꞌkli
huan profetas na ixtachihuīn Dios
—cāhuanilh.
Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn huan
scaꞌtxtunuꞌnīꞌn taꞌaꞌkxtekuiꞌlīlh
Jesús lāꞌ tatzāꞌlalh.

Jesús na ixlacapūncaꞌn xalakaꞌtlaꞌn pūchihuīnaꞌnīꞌn

Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

57 Huan aꞌntīn tachiꞌpalh Jesús
talēꞌlh na ixchic Caifás aꞌntī
xamāpaꞌksīniꞌ huan curasnaꞌ
ixuanīꞌt. Aꞌntzaꞌ ixtatakēstoknīꞌt
xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan ley
lāꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas. 58 Lāꞌ
Pedro lakamakat stālaniꞌlh hasta
chāꞌlh na ixtanquilhniꞌ ixchic
huan xamāpaꞌksīniꞌ curasnaꞌ.
Lāꞌ tanūlh na ixcorral huan
chic lāꞌ cātāꞌtahuiꞌlh huan
policíasnaꞌ para nalaktzīꞌn aꞌnchī
nalīlacāxtlahuacan.
59 Huan xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ
lāꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn huan xalakaꞌtlaꞌn
pūchihuīnaꞌnīꞌn ixtaputzamāꞌna

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnchī natalēˈksaˈnīniˈn Jesús
para natalīmāmaknīnīniˈn.
Ixtaputzamāˈna catūhuā aˈyuj tūˈ
stuˈncuaˈ aˈntū nalēˈksaˈnīniˈncan.
60 Lāˈ tūla ixtamāstūˈncniˈ nīn
tuntūˈ aˈyuj lhūhuaˈ chiˈxcuhuīˈn
ixtalakaˈn lāˈ talīchihuīnaˈlh aˈntūn
tūˈ stuˈncuaˈ ixpālacata Jesús. Lāˈ
āˈcalīstān tamilh kalhatuˈ aˈntī
chu aˈcxtim ixtachihuīncaˈn. 61 Lāˈ
xlacaˈn tahualh:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ hualh: “Quit
tzē naˈicmāsputūkōˈ huan xakaˈtlaˈ
ixlītokpān Dios lāˈ ixlīlakatuˈtun
chiˈchiniˈ naˈicyāhuapala”.
62 Lāˈ huan xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ
tāyalh lāˈ huanilh Jesús:
—¿Chu tuntūˈ nakalhtīniˈnaˈ?
¿Tuchū talīˈaˈksaˈnīniˈmāˈniˈ huāˈ
tayānaˈ chiˈxcuhuīˈn?
63 Lāˈ Jesús caˈcs tāyalh. Lāˈ
huan xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ
chihuīnaˈmpā lāˈ huanilh:
—Dios aˈntī lakahuan, ūˈtzaˈ
kaxmatāniˈ. Chuhuaˈj naquihuaniˈyaˈ
aˈntū stuˈncuaˈ. Caquilāhuaniuj palh
huiˈx Cristo aˈntī ixOˈkxaˈ Dios.
64 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Uˈhuē, quit ūˈtzaˈ chu aˈnchī
huaˈnaˈ. Lāˈ nā iccāhuaniyāniˈ
huāˈmāˈ. Desde chuhuaˈj
huiˈxinaˈn naquilālaktzīˈnāuj quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn
naˈictahuiˈla na ixpāxtūcānaˈj
Dios aˈntī māpaˈksīniˈmāˈ. Lāˈ nā
naˈicmināchaˈ nac aˈkapūn ixlaclhniˈ
poklhnuˈ.
65 Lāˈ huan xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ
xtīˈtli ixluˈxuˈ māniˈ xlaˈ para
namāsuˈyu que lej ixaˈkchāˈn lāˈ
hualh:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
tāˈtalacastuccuˈtun Dios. Tūˈtzaˈ
maclacasquiˈnāuj āˈcatīhuā para
naquincāhuaniyāniˈ palh tūˈ tzey
xlaˈ. Huiˈxinaˈn kaxpaˈtnīˈtaˈntit
aˈnchī xlaˈ hualh que xlaˈ ixOˈkxaˈ
Dios. 66 ¿Chī puhuaˈnāˈtit?
Lāˈ tahualh:
—Xlaˈ lēˈn cuenta lāˈ
maclacasquiˈn nanī.
67 Lāˈ tuncan talakachojmanīlh
Jesús lāˈ tatucsli. Lāˈ āˈmakapitzīn
talacalaˈsli 68 lāˈ tahuanilh:
—Como huaˈnaˈ que huiˈx Cristo,
caquilhchiˈpi aˈntī lacalaˈsniˈ.

Pedro kalhtatzēˈkli Jesús

Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62;
Jn. 18.15-18, 25-27

69 Lāˈ līhuan Pedro ixuīˈ kēpūn
nac tanquilhniˈ lāˈ kalhatin squitiˈ
laktapajtzūlh lāˈ huanilh:
—Nā huiˈx ixtāˈlatlāˈhuaˈnaˈ Jesús
xalaˈ nac Galilea.
70 Lāˈ Pedro kalhtatzēˈkli na
ixlacapūncaˈn ixlīhuākcaˈn lāˈ
hualh:
—Tūˈ iccaˈtzī tuchū huanicuˈtunaˈ.
71 Lāˈ Pedro tatampūxtulh
macstiˈnaˈj lāˈ āˈkalhatin huampala
tzuˈmaˈjāt laktzīˈlh. Lāˈ xlaˈ
cāhuanilh huan aˈntī ixtayānaˈnchaˈ:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ nā
ixtāˈlatlāˈhuan Jesús xalaˈ nac
Nazaret.
72 Lāˈ Pedro kalhtatzēˈkpā lāˈ
stuˈtuˈluˈ hualh:
—Quit tūˈ iclakapasa huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ.
73 Lāˈ ixlīkaˈtlāˈtus xlacaˈn aˈntī
ixtatāˈlayānaˈ talaktapajtzūlh Pedro
lāˈ tahuanilh:
—Stuˈncuaˈ huiˈx kalhatin de
xlacaˈn como mintachihuīn huaˈchi
xlacaˈn aˈntī xalanīˈn nac Galilea.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

74 Lāˈ Pedro tzuculh
macapūlhcacan xaˈcstu lāˈ stuˈtuˈluˈ
hualh:
—Dios caˈtzī palh tūˈ iclakapasa
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ.
Lāˈ chu tuncan lacapalh taˈsalh
huan gallo. 75 Lāˈ ūˈtzaˈ līmāpāstaquīlh
Pedro aˈnchī Jesús ixuaninīˈt:
“Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj nataˈsa huan gallo,
huiˈx naquinkalhtatzēˈkaˈ maktuˈtun”.
Lāˈ Pedro taxtulh de aˈntzaˈ lāˈ lej
māxanaˈj lakaputzaj calhualh.

Macamāstāˈca Jesús con huan Pilato

Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32

27 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tuncuīlh,
ixlīhuākcaˈn xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ xanapuxcuˈnuˈ
israelitas talacchihuīnaˈlh lāˈ
tacāxtlahualh ixpātuncaˈtzīcaˈn
aˈnchī natamāmaknīnīniˈn Jesús.
2 Lāˈ ixmacachīˈcanīˈt lāˈ talēˈlh lāˈ
tamacamaxquīˈlh Poncio Pilato aˈntī
gobernador ixuanīˈt.

Aˈnchī nīlh Judas

3 Lāˈ Judas ūˈtzaˈ aˈntī
macamāstāˈlh Jesús. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Judas laktzīˈlh aˈnchī māpaˈksīca
que namāmaknīnīniˈncan Jesús,
lakaputzalh lāˈ xtunc pāstacnaˈlh
lāˈ cāmāspiˈtniˈlh huan puˈxamacāuj
tumīn de plata huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
israelitas, 4 lāˈ cāhuanilh:
—Quit ictlahualh talaclēˈiˈ como
icmacamāstāˈlh huan chiˈxcuˈ aˈntīn
tuntūˈ ixlaclēˈn.
Lāˈ xlacaˈn takalhtīniˈlh:
—Huāˈmāˈ tūˈ quimacaˈtzicaˈn.
Cuenta catlahuaˈ māniˈ huiˈx.
5 Lāˈ Judas aˈlh nac lītokpān lāˈ
tilhquītamacanūlh na ixchakān
huan lītokpān huan tumīn lāˈ aˈlh
tāˈkpixchīˈ nac aˈkatin quiˈhuiˈ.
6 Lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
tasacli huan tumīn lāˈ talāhuanilh:
—Tūla namojōyāuj aˈnlhā mojōcan
tumīn aˈntū mālacnūniˈcan Dios
como huāˈmāˈ tumīn līmāpalacanīˈt
para namāmaknīnīniˈncan kalhatin
chiˈxcuˈ.
7 Lāˈ talacchihuīnaˈlh
lāˈ talacāxtlahualh aˈnchī
natalītamāhua huan pītzinaˈj tiˈyaˈt.
Huāˈmāˈ tiˈyaˈt ixmāpācuhuīcan
Ixtiˈyaˈt huan Alfarero lāˈ aˈntzaˈ
ixcāmāˈcnūcan huan makatiyātīˈn.
8 Lāˈ como lītamāhuaca huan
tumīn aˈntū ixlīmāpalacanīˈt
para namāmaknīnīniˈncan
kalhatin chiˈxcuˈ, chuhuaˈj
māpācuhuīcan huan Tiˈyaˈt aˈntū
Pasakōˈnīˈt Kaˈlhniˈ. 9 Lāˈ chuntzaˈ
tlōkentaxtūca huāˈmāˈ aˈntū hualh
huan profeta Jeremías aˈnlhā tzoˈkli
na ixtachihuīn Dios: “Cātēca huan
puˈxamacāuj tumīn de plata (ūˈtzaˈ
ixtapalh kalhatin chiˈxcuˈ chu
aˈnchī lacāxtlahualh makapitzīn
israelitas). 10 Lāˈ huāˈmāˈ tumīn
lītamāhualh Ixtiˈyaˈt huan Alfarero
chu aˈnchī quimāpaˈksīlh huan
Māpaˈksīniˈ Dios”.

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38

11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixyā na
ixlacapūn huan gobernador Pilato,
lāˈ ūˈtzaˈ kalhasquiˈnīlh Jesús:
—¿Chā huiˈx ixReycaˈn huan
israelitas?
Lāˈ Jesús huanilh:
—Chu chuntzaˈ aˈnchī huaˈnīˈtaˈ.
12 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ xanapuxcuˈnuˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

israelitas ixtalēˈksaˈnīniˈn, Jesús tūˈ
kalhtīniˈlh nīn tuntūˈ. 13 Lāˈ Pilato
kalhasquiˈnīpā Jesús:

—¿Chu tūˈ kaxpaˈtaˈ ixlīhuāk aˈntūn talēˈksaˈnīniˈnāniˈ tachiˈxcuhuīˈt?

14 Lāˈ Jesús tūˈ kalhtīlh nīn tuntūˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ līlēˈcnīlh huan gobernador.

Tahualh palh tasquiˈnī nanī Jesús

Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

15 Lāˈ ixaˈnan lakatin talanān
lāˈ aˈxniˈcaˈ ixlamāˈ cāˈtaniˈ,
huan gobernador ixmakxteka
kalhatin tachīˈn. Lāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt ixtalacsaca huan
tachīˈn aˈntī namakxtekcan. 16 Lāˈ
ixtanūmaˈ kalhatin tachīˈn aˈntī
ixuanican Barrabás. Chuxalhā
ixlakapascan huāˈmāˈ Barrabás.
17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtatakēxtimīnīˈt
huan tachiˈxcuhuīˈt, Pilato
cākalhasquiˈnīlh:

—¿Tichūyā tachīˈn lacasquiˈnāˈtit naˈicmakxteka? ¿Chā naˈicmakxteka huan Barrabás o naˈicmakxteka Jesús aˈntī māpācuhuīcan huan Cristo?

18 Chuntzaˈ hualh Pilato
como xlaˈ māchekxīlh aˈnchī
huan xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
ixtalakcaˈtzaniˈ Jesús lāˈ ūˈtzaˈ
talīmacamāstāˈlh.

19 Lāˈ līhuan Pilato ixuīˈ aˈnlhā
ixtlahuacan justicia, ixpuscāt
macāˈniˈlh tachihuīn lāˈ huanilh:
“Tūˈ timaktanūˈyaˈ ixpālacata huāˈmāˈ tzeyā chiˈxcuˈ como lej koˈhuaˈjuaˈ iclakahuālaktzīˈlh kōtan tzīˈsa ixpālacata xlaˈ”.

20 Lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ xanapuxcuˈnuˈ
israelitas ixtacuccha'xnīˈt
huan tachiˈxcuhuīˈt lāˈ ūˈtzaˈ
talīsquiˈnli que camakxtekca
huan Barrabás lāˈ tasquiˈnli que
camaknīca Jesús. 21 Lāˈ huampala
cātāˈchihuīnaˈlh huan gobernador
lāˈ cākalhasquiˈnīlh:

—¿Tichū de huan kalhatuˈ tachīˈn lacasquiˈnāˈtit naˈicmakxteka?

Lāˈ xlacaˈn tahualh:

—Iclacasquiˈnāuj Barrabás.

22 Lāˈ Pilato cākalhasquiˈnīlh:

—Lāˈ ¿tuchū lacasquiˈnāˈtit naˈictlahuaniˈ Jesús aˈntī māpācuhuīcan huan Cristo?

Lāˈ ixlīhuākcaˈn takalhtīlh:

—¡Caxtokohuaˈcaˈca!

23 Lāˈ Pilato cāhuanilh:

—Lāˈ ¿aˈchīˈ? ¿Tuchū tlahuanīˈt xlaˈ aˈntūn tūˈ tzey?

Lāˈ xlacaˈn āˈchulāˈ tataˈsalh lāˈ palhaˈ tahuanilh:

—¡Caxtokohuaˈcaˈca!

24 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pilato cuenta
tlahualh que tūla ixcāmākoˈxamixī
lāˈ āˈchulāˈ ixtatāˈkaquīˈmāˈna
lāˈ tūlalh cātlajalh, xlaˈ squiˈnli
xcān. Lāˈ na ixlacapūncaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt Pilato makachaˈkaˈlh
lāˈ cāhuanilh:

—Quit tūˈ iclēˈn cuenta ixpālacata huāˈmāˈ chiˈxcuˈ lāˈ aˈnchī nanī. Tūˈ tlahuanīˈt nīn tuntūˈ aˈntūn tūˈ tzey. Huiˈxinaˈn nalīˈpināˈtit cuenta.

25 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
takalhtīlh:

—¡Quinaˈn lāˈ quincamanaˈcaˈn naˈiclēˈnāuj cuenta ixpālacata huāˈmāˈ chiˈxcuˈ lāˈ aˈnchī nanī!

26 Lāˈ chuntzaˈ Pilato māxtulh
Barrabás lāˈ makxtekli. Lāˈ
tuncan māpaˈksīlh cakēsnoˈkca
Jesús lāˈ macamāstāˈlh para
naxtokohuaˈcaˈcan.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

27 Lāˈ āˈcalīstān ixtropa huan
gobernador, Pilato, talēˈlh
Jesús huan nac pūchihuīn lāˈ
tamākēxtimīlh lhūhuaˈ tropasnaˈ
lāˈ talītamacxtiˈliˈlh. 28 Lāˈ tuncan
tamāmakxtulh ixluˈxuˈ lāˈ
tamālhakēˈlh xaspiˈnenkeˈ luˈxuˈ.
29 Lāˈ tatlahualh lakatin corona
de lhtucūˈn lāˈ tamūhuiˈlīlh.
Lāˈ tamaxquīˈlh quiˈhuiˈ aˈntū
chiˈpalh na ixmacacānaˈj. Lāˈ
tatatzokostaniˈlh lāˈ talīlītzīˈnli lāˈ
tahuanilh:
—¡Caˈaˈcnīniˈniˈca ixReycaˈn huan
israelitas!
30 Lāˈ nā tachojmanīlh lāˈ
tachiˈpalh ixquiˈhuiˈ lāˈ talīmūnicli.
31 Aˈxniˈcaˈ talīlītzīˈnkōˈlh chuntzaˈ,
tamāmakxtulh ixluˈxuˈ xaspiˈnenkeˈ
lāˈ tamālhakēˈchokolh ixluˈxuˈ aˈntū
ixlaˈ ixuanīˈt. Lāˈ tuncan talēˈlh
para naxtokohuaˈcaˈcan.

Xtokohuaˈcaˈca Jesús

Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

32 Lāˈ līhuan ixtaˈaˈmāˈna,
tapāxtokli kalhatin chiˈxcuˈ xalaˈ
nac Cirene lāˈ ixtacuīniˈ Simón. Lāˈ
sāmācuˈquīˈca ixcruz Jesús.
33 Lāˈ chuntzaˈ taˈaˈlh lāˈ tachāˈlh
nac lakatin lugar aˈnlhā huanican
Gólgota aˈntū huanicuˈtun Ixaˈkxāk
Nīn. 34 Lāˈ aˈntzaˈ mālacnūniˈca
Jesús vinagre aˈntū ixmojōniˈcanīˈt
catūhuā aˈntū xūˈniˈ huaˈchi huan
xīˈcxiˈ para que ixuaˈlh lāˈ tūˈ
ixuˈcxcaˈtzīˈlh aˈnchī napātīniˈn.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlaˈ quilhcaˈtzīlh, tūˈ
ixuaˈcuˈtun.
35 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixtaxtokohuaˈcaˈnīˈttzaˈ, huan
tropa tamālacpitzilh ixluˈxuˈ
Jesús na ixlaclhniˈcaˈn lāˈ
tapūmāxtulh suerte para
natasuˈyu aˈntī natachokoniˈ.
Chuntzaˈ tlōkentaxtūca aˈntū
hualh huan profeta aˈnlhā tzoˈkli:
“Tamālacpitzilh quiluˈxuˈ na
ixlaclhniˈcaˈn por huan suerte
aˈntūn tamāxtulh”. 36 Lāˈ tuncan
tatahuiˈlalh para natamaktakaˈlha.
37 Lāˈ huiˈlīca nac cruz lakatin
letrero na ixaˈcpūn Jesús. Lāˈ aˈntzaˈ
ixtzoˈkcanīˈt aˈntū ixpālacata
līxtokohuaˈcaˈca. Lāˈ ixtzoˈkcanīˈt:
Uˈtzaˈ Jesús aˈntī ixReycaˈn
israelitas.
38 Lāˈ nā cātāˈxtokohuaˈcaˈca
kalhatuˈ kaˈlhānaˈnīˈn; kalhatin
na ixpāxtūcānaˈj lāˈ āˈkalhatin
na ixpāxtūxuc. 39 Lāˈ huan aˈntī
ixtatētaxtumāˈna taxakāˈlīlh
ixaˈkxākcaˈn lāˈ talakapalalh 40 lāˈ
tahualh:
—Huiˈx ixlactlahuacuˈtunaˈ huan
xakaˈtlaˈ lītokpān lāˈ ixyāhuapalaˈ
ixlīlakatuˈtun chiˈchiniˈ. Lāˈ chuhuaˈj
capūtaxtu. Palh huiˈx ixOˈkxaˈ Dios,
cataˈnchi huan nac cruz.
41 Lāˈ nā chuntzaˈ ixtalīlītzīˈn
huan xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
lāˈ huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn
huan ley. Lāˈ huan fariseosnuˈ lāˈ
huan xanapuxcuˈnuˈ israelitas
ixtatāˈlīlītzīˈn lāˈ ixtalāhuanimāˈna
na ixlaclhniˈcaˈn:
42 —Xlaˈ cāmāpūtaxtūlh
āˈmakapitzīn pero tūla pūtaxtu
ixaˈcstu. Palh stuˈncuaˈ xlaˈ
ixReycaˈn israelitas, cayujli
de huan nac cruz chuhuaˈj lāˈ
chuntzaˈ nakalhlakaˈīˈyāuj xlaˈ.
43 Xlaˈ līpāhuan Dios; chuhuaˈj
Dios camāpūtaxtūlh palh stuˈncuaˈ
pāxquīˈ, como quincāhuaniniˈ palh
xlaˈ ixOˈkxaˈ Dios —tahualh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

44 Lāˈ nā huan kaˈlhānaˈnīˈn aˈntī
ixcātāˈxtokohuaˈcaˈcanīˈt, nā xlacaˈn
talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh

Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

45 Lāˈ tuncan cāˈpucsuaˈ lalh
chuxalhā nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ. Tzuculh
huaˈchi tastuˈnūta lāˈ takoxīlh
lakatuˈtun hora. 46 Lāˈ huaˈchi
maktuˈtun kōtanū, Jesús lej palhaˈ
taˈsalh lāˈ hualh:
—Elí, Elí, ¿lama sabactani?
—lāˈ ūˈtzaˈ huanicuˈtun:
QuinDios, quinDios, ¿aˈchīˈ
quiˈaˈkxtekuiˈlīnīˈtaˈ?
47 Lāˈ takaxmatli huāˈmāˈ
makapitzīn aˈntī ixtayānaˈnchaˈ lāˈ
xlacaˈn talāhuanilh:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ mātaˈsīmāˈ
huan aˈctaˈsanaˈ Elías.
48 Lāˈ chu līmaktin kalhatin
tatuˈjnuˈn quītēˈlh catūhuā huaˈchi
panamāc. Lāˈ līmāchūˈhuīˈlh
vinagre lāˈ oˈksmāˈcaˈlh kentin
quiˈhuiˈ lāˈ quilhyāhualh Jesús para
nahuaˈ. 49 Lāˈ āˈmakapitzīn tahualh:
—Camakxtekti. Nalaktzīˈnāuj palh
Elías namin namāpūtaxtū.
50 Lāˈ huampala Jesús taˈsalh lej
palhaˈ lāˈ tuncan nīlh. 51 Lāˈ māniˈ
huāˈmāˈ kaˈtlāˈtus taxtīˈtpitzilh
huan luˈxuˈ nac xakaˈtlaˈ lītokpān.
Uˈtzaˈ huāˈmāˈ luˈxuˈ aˈntū ixmāpitzi
huan lītokpān. Tzuculh aˈcxtu
lāˈ tapūpitzilh hasta huan nac
tiˈyaˈt. Lāˈ huan tiˈyaˈt tachiquilh
lāˈ huan chihuix tataxkālh. 52 Lāˈ
tatalaquīˈlh huan taponkniˈ lāˈ
talakahuanchokolh lhūhuaˈ aˈntī
ixtakalhlakaˈīˈnīˈt Dios aˈntī
ixtanīnīˈttzaˈ. 53 Xlacaˈn tataxtulh
huan nac taponkniˈ lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixlakahuanchokonīˈttzaˈ Jesús,
tatanūlh huan nac sicuaˈlanālanīˈt
xcānsipej aˈnlhā huanican
Jerusalén. Lāˈ aˈntzaˈ cātasuˈyuniˈlh
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt.
54 Lāˈ huan capitán romano
lāˈ huan tropasnaˈ aˈntī
ixtatāˈmaktakaˈlhmāˈna Jesús,
lej tajicuaˈlh aˈxniˈcaˈ tachiquilh
huan tiˈyaˈt lāˈ aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh
āˈcatūhuā aˈntū pātleˈkelh. Lāˈ
xlacaˈn tahualh:
—Stuˈncuaˈ huāˈmāˈ chiˈxcuˈ huan
ixOˈkxaˈ Dios ixuanīˈt.
55 Lāˈ lhūhuaˈ puscan
ixtalaktzīˈmāˈna de makat.
Ixtastālaniˈnīˈt Jesús desde aˈxniˈcaˈ
taxtulh huan nac estado de
Galilea lāˈ ixtamaktāyanīˈt. 56 Lāˈ
na ixlaclhniˈcaˈn huan puscan nā
ixtayānaˈ María Magdalena lāˈ
María aˈntī ixtzīˈtcaˈn Jacobo lāˈ
José lāˈ nā ixuīˈ ixtzīˈtcaˈn ixoˈkxaˈn
Zebedeo.

Māˈcnūca Jesús

Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

57 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
īˈsmalankaˈnamāˈtzaˈ, milh kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī ixuanican José lāˈ
xalaˈ nac cāˈlacchicniˈ Arimatea.
Lej rico ixuanīˈt lāˈ nā ixkalhlakaˈīˈ
Jesús. 58 Lāˈ xlaˈ lakaˈlh Pilato lāˈ
squiˈniˈlh ixmacniˈ Jesús. Lāˈ Pilato
māpaˈksīniˈlh que camaxquīˈca. 59 Lāˈ
José lēˈlh huan ixmacniˈ Jesús lāˈ
līmaksnaˈtli stalaˈnkaˈ luˈxuˈ. 60 Lāˈ
māpīˈlh nac lakatin xasāstiˈ lhuˈcuˈ
aˈntū ixcāxtlahuacanīˈttzaˈ nac
talhpān. Lāˈ huan lhuˈcuˈ ixlaˈ José
ixuanīˈt. Lāˈ aˈxniˈcaˈ kalhuiˈlīlh
lakatin kaˈtlaˈ chihuix huan
lhuˈcuˈ, xlaˈ aˈlh. 61 Lāˈ na ixlacapūn

huan lhuꞌcuꞌ ixtahuiꞌlānaꞌ María
Magdalena lāꞌ āꞌkalhatin María.

Huan tropasnaꞌ tamaktakaꞌlhli aꞌnlhā ixmāꞌcnūcanīꞌt Jesús

62 Lāꞌ ixlīlakalī aꞌxniꞌcaꞌ
ixpātleꞌkenīꞌttzaꞌ huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū
cāxuiꞌlīkōꞌcan para huan chiꞌchiniꞌ
aꞌntū pūjaxcan, huan xanapuxcuꞌnuꞌ
curasnaꞌ lāꞌ huan fariseosnuꞌ talakaꞌlh
Pilato. 63 Lāꞌ tahuanilh:
—Señor gobernador, quinaꞌn
icpāstacāuj aꞌntū hualh
huanmāꞌ aꞌkxokonuꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
lakahuancus ixuanīꞌt. Hualh
chuntzaꞌ: "Ixlīlakatuꞌtun
chiꞌchiniꞌ naꞌiclakahuanchoko de
na ixlaclhniꞌcaꞌn nīnīꞌn", hualh.
64 Chuntzaꞌ camāpaꞌksiꞌniꞌ que xaꞌnca
camaktakaꞌlhca huan taponkniꞌ
hasta napātleketzaꞌ lakatuꞌtun
chiꞌchiniꞌ. Tzēlasāꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
natamin natakaꞌlhan huan macniꞌ.
Lāꞌ tzē natahuani huan tachiꞌxcuhuīꞌt
palh lakahuanchokonīꞌt de na
ixlaclhniꞌcaꞌn nīnīꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ
āꞌchulāꞌ tzē nataꞌaꞌkxoko huan
tachiꞌxcuhuīꞌt que xapūꞌla.
65 Lāꞌ Pilato cāhuanilh:
—Aꞌ tayānaꞌ huan tropasnaꞌ.
Cacālīꞌpintit lāꞌ cacāxtlahuaꞌtit
huiꞌxinaꞌn chu aꞌnchī
namaktakaꞌlhcan.
66 Lāꞌ xlacaꞌn taꞌaꞌlh lāꞌ xaꞌnca
tacāxtlahualh huan taponkniꞌ lāꞌ
huiꞌlīca sello nac huan chihuix aꞌntū
kalhuiꞌlīca. Lāꞌ cāmāchokocanchaꞌ
huan tropasnaꞌ para natamaktakaꞌlha.

Jesús lakahuanchokolh

Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

28 Lāꞌ ixpātleꞌkenīꞌttzaꞌ
huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū
pūjaxcan lāꞌ ixtuncuīmāꞌ huan
domingo aꞌxniꞌcaꞌ María Magdalena
lāꞌ āꞌkalhatin María taꞌaꞌlh nac
taponkniꞌ. 2 Lāꞌ chu līmaktin lej
palhaꞌ tachiquilh huan tiꞌyaꞌt. Lāꞌ
kalhatin ixángel huan Māpaꞌksīniꞌ
Dios ixyujnīꞌtaꞌnchi de nac aꞌkapūn.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ chilh nac taponkniꞌ,
māpānūlh huan chihuix aꞌntū
ixkalhuiꞌlīcanīꞌt lāꞌ pūtahuiꞌlh. 3 Lāꞌ
huan ángel lej xkakalh huaꞌchi
makliꞌpniꞌ lāꞌ ixluꞌxuꞌ lej smuꞌyonkoꞌ
ixuanīꞌt huaꞌchi panamāc lāꞌ
miqui. 4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan tropasnaꞌ
talaktzīꞌlh, lej tajicuaꞌniꞌlh lāꞌ
taxpipilh lāꞌ taxtacnānīlh. 5 Lāꞌ
huan ángel cāhuanilh huan puscan:
—Tūꞌ cajicuaꞌntit. Quit iccaꞌtzī
palh huiꞌxinaꞌn putzapāꞌnaꞌntit
huan Jesús aꞌntī xtokohuaꞌcaꞌca.
6 Xlaꞌ tūꞌ huīꞌ huāꞌtzāꞌ como
lakahuanchokonīꞌt chu aꞌnchī hualh.
Catanūꞌtit lāꞌ calaktzīꞌntit aꞌnlhā
ixmāpīꞌcanīꞌt. 7 Lāꞌ lacapalh capintit
lāꞌ cacāhuaniꞌtit īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
palh lakahuanchokonīꞌttzaꞌ de
na ixlaclhniꞌcaꞌn nīnīꞌn. Lāꞌ
chuhuaꞌj xlaꞌ cāpūꞌlaniꞌyāniꞌ
huan nac estado de Galilea.
Aꞌntzaꞌ natāꞌlāpāxtokāꞌtit. Cuenta
catlahuaꞌtit aꞌntū iccāhuaniniꞌ.
8 Lāꞌ tuncan lacapalh huan puscan
tatapānūlh de huan nac taponkniꞌ.
Ixtajicuaꞌn lāꞌ nā ixtapāxuhua.
Lāꞌ tatuꞌjnuꞌn taꞌaꞌlh cāhuani
huan scaꞌtxtunuꞌnīꞌn. 9 Lāꞌ chu
līmaktin Jesús cātalacsuꞌyuniꞌlh
lāꞌ cāmālakacuhuīꞌniꞌlh. Lāꞌ xlacaꞌn
talaktapajtzūlh Jesús. Tachiꞌpalh
ixtojon lāꞌ tamācāꞌtanīlh lāꞌ
tamāpāxuhuīlh. 10 Lāꞌ xlaꞌ cāhuanilh:
—Tūꞌ cajicuaꞌntit. Capintit
cacāmācaꞌtzīnīꞌtit quintāꞌtimīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

palh tasquiˈnī cataˈaˈlh
nac estado de Galilea lāˈ
aˈntzaˈ naquintalakchāˈn lāˈ
naquintalaktzīˈn.

Aˈntūn tahualh huan tropasnaˈ

11 Lāˈ līhuan ixtaˈaˈmāˈna huan
puscan, makapitzīn tropasnaˈ
aˈntī ixtamaktakaˈlhnīˈt huan
taponkniˈ lāˈ xlacaˈn taˈaˈlh huan
nac xcānsipej aˈnlhā huanican
Jerusalén. Lāˈ tahuanilh huan
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ ixlīhuāk
aˈntū ixpātleˈkenīˈt.
12 Lāˈ huan
tamāˈna xanapuxcuˈnuˈ talakaˈlh
huan xanapuxcuˈnuˈ israelitas para
natalacchihuīnaˈn. Lāˈ lhūhuaˈ
tumīn cāmaxquīˈca huan tropasnaˈ
13 lāˈ cāhuanica:
—Huiˈxinaˈn nahuaˈnāˈtit palh
cāˈtzīˈsa tamilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
Jesús līhuan īˈlhtatapāˈnaˈntit lāˈ
xlacaˈn takaˈlhalh huan ixmacniˈ.
14 Lāˈ palh namācaˈtzīnīcan
huan gobernador que
īˈlhtatapāˈnaˈntit, quinaˈn
naˈiclacāxtlahuayāuj para que
tūˈ nacātamaknīyāniˈ.
15 Lāˈ huan tropasnaˈ
tamaklhtīniˈlh huan tumīn lāˈ
taˈaˈlh lāˈ tahualh chu aˈnchī
ixcāhuanicanīˈt. Lāˈ chuntzaˈ
huan israelitas tahuan hasta
chuhuaˈj.

Jesús cālīmāmacūˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn

Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

16 Lāˈ huan kalhacāujtin
scaˈtxtunuˈnīˈn taˈaˈlh nac
estado de Galilea nac lakatin
oˈkspūˈn aˈntū Jesús lacsacli.
17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh Jesús,
tamācāˈtanīlh aˈyuj makapitzīn
tūˈ ixtakalhlakaˈīˈcuˈtun.
18 Lāˈ
Jesús cālaktapajtzūlh xlacaˈn lāˈ
cāhuanilh:
—Quit quimaxquīˈcanīˈt
ixlīhuāk huan līmāpaˈksīn
para que naˈiccāmāpaˈksī
ixlīhuākcaˈn aˈntīn taˈaˈnan
huan nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ lāˈ huan
nac aˈkapūn.
19 Chuntzaˈ capintit
chuxalhā nac cāˈquilhtamacuj
lāˈ cacāmākalhlakaˈīˈnīkōˈtit
ixlīhuākcaˈn para que
natala quiscaˈtxtunuˈnīˈn.
Lāˈ nacāmāˈkpaxīˈyāˈtit por
ixlīmāpaˈksīn xaTātaˈ Dios
lāˈ ixOˈkxaˈ lāˈ huan Espíritu
Santo.
20 Lāˈ nacāmāsuˈniˈyāˈtit
aˈnchī natalatāˈkchoko lāˈ aˈnchī
nataˈaˈkahuānaˈniˈ ixlīhuāk aˈntū
quit iccālīmāpaˈksīniˈnīˈtaˈniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ cacaˈtzītit palh quit
pōˈktu iccāˈoˈkskaˈlhīyāniˈ hasta
aˈxniˈcaˈ nasputa huan quilhtamacuj.
Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Xatzey Tachihuīn aˈntūn Tzoˈkli San Marcos

Juan huan Māˈkpaxīniˈ

Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

1 Huāˈmāˈ huan xatzey tachihuīn
aˈntū māsuˈyucan ixpālacata
Jesucristo aˈntī ixcaman Dios.
2 Kalhatin profeta tzoˈknulh aˈnchī
Dios huanilh ixOˈkxaˈ. Chuntzaˈ
hualh:

> Cakaxpaˈtti.
> Quit naˈicmacaˈn quilacscujniˈ milacapūn aˈntī napūˈlaniˈyāniˈ huiˈx para nacāxtlahualī mintej.

3 Lāˈ nā huan profeta Isaías
tzoˈknulh chuntzaˈ:

> Aˈntzaˈ aˈnlhā cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt, nakaxmatcan catīhuā aˈntī palhaˈ chihuīnaˈn lāˈ nahuan: “Cacāxtlahuaˈtit huan tej como mimāˈ huan Māpaˈksīniˈ. Camālakstuˈnctit huan tej”.

Chuntzaˈ tzoˈknulh Isaías.
4 Huāˈ tamāˈna tlōkentaxtūca
aˈxniˈcaˈ Juan aˈntī ixmāˈkpaxīniˈn
ixtasuˈyu nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt.
Lāˈ ixaˈctaˈsanaˈn lāˈ ixcāhuani huan
tachiˈxcuhuīˈt:
—Calīlakaputzatit
ixpālacata mintalaclēˈiˈcaˈn
lāˈ cacāˈaˈkxtekuiˈlīˈtit para
nacātamāsputūnuˈniˈyāniˈ. Lāˈ
caˈaˈkpaxtit.
5 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
chuxalhā nac estado de Judea
lāˈ xalanīˈn nac huan cāˈlacchicniˈ
Jerusalén, ixlīhuākcaˈn tamilh
takaxmata aˈntū hualh Juan. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ takalhtasuˈyuniˈlh Dios
ixtalaclēˈiˈcaˈn, Juan cāmāˈkpaxīlh
kalhatunuˈ huan nac pūxka Jordán.
6 Lāˈ Juan īˈlhakāˈnīˈt luˈxuˈ aˈntū
ixlīcāxtlahuacanīˈt ixchiˈxit camello
lāˈ ixlīchīˈcan de koˈxkaˈ ixuanīˈt.
Lāˈ ixuaˈ huiˈquiˈlīˈt lāˈ taˈxcāt xalaˈ
nac cāˈquiˈhuīˈn. 7 Lāˈ ixaˈctaˈsanaˈn
lāˈ ixcāhuani tachiˈxcuhuīˈt:
—Aˈcalīstān namin āˈkalhatin
aˈntī āˈlīhuaˈcaˈ tasquiˈnī que
quit. Quit tūla icmālacastuca xlaˈ.
Ixtasācuaˈ aˈntī naxcuta ixuarachi
līhuaˈcaˈ tasquiˈnī que quit. 8 Quit
iccālīmāˈkpaxīnīˈtaˈniˈ xcān pero
xlaˈ nacāmacaminiˈyāniˈ Espíritu
Santo.

Jesús aˈkpaxli

Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22

9 Lāˈ huan tamāˈna chiˈchiniˈ Jesús
taxtulh huan nac xcānsipej Nazaret
de estado de Galilea lāˈ lakmilh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Juan aˈnlhā ixmāˈkpaxīniˈmāˈ. Lāˈ
Juan māˈkpaxīlh Jesús nac pūxka
Jordán. 10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús tacutli
de nac xcān, chu līmaktin laktzīˈlh
aˈnchī talaquīˈlh huan aˈkapūn
lāˈ minchaˈ huan Espíritu Santo
lāˈ ixtasuˈyu huaˈchi tantzasnān
aˈxniˈcaˈ ixyujmāˈchi. Lāˈ chilh na
ixaˈkxāk Jesús. 11 Lāˈ kaxmatca
lakatin tachihuīn nac aˈkapūn lāˈ
hualh:
—Huiˈx quiˈOˈkxaˈ lāˈ lej
icpāxquīˈyāniˈ. Huiˈx lej
quimaxquīˈyaˈ tapāxuhuān —hualh.

Satanás lej ixputza aˈnchī Jesús tūˈ ixaˈkahuānaˈniˈlh Dios

Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13

12 Lāˈ chu tuncan huan Espíritu
Santo macāˈlh Jesús nac
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt. 13 Lāˈ ixuīˈ
aˈntzaˈ nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt
tuˈpuˈxam chiˈchiniˈ. Lāˈ aˈntzaˈ
huan koˈtiˈtiˈ aˈntī huanican
Satanás, xlaˈ ixputza aˈnchī Jesús tūˈ
ixaˈkahuānaˈniˈlh Dios. Lāˈ nā aˈntzaˈ
ixaˈnan animal aˈntū ixtahuaˈnan.
Lāˈ ixángeles Dios ixtamaktakaˈlha.

Jesús tzuculh aˈctaˈsanaˈn nac estado de Galilea

Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15

14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixchīˈcanīˈt
Juan, Jesús aˈlh nac Galilea
lāˈ ixlīˈaˈctaˈsanaˈn huan xatzey
tachihuīn aˈntū Dios māca'tzīnīniˈlh.
15 Lāˈ ixuan:
—Chilhtzaˈ huan chiˈchiniˈ aˈntū
lhcāniˈcanīˈt lāˈ tapajtzūmāˈtzaˈ
aˈxniˈcaˈ nalaktzīˈncan que stuˈncuaˈ
Dios māpaˈksīniˈn. Calīlakaputzatit
ixpālacata huan mintalaclēˈiˈcaˈn
aˈntū tlahuanīˈtaˈntit lāˈ
caxtāpalīˈtit mintapāstacnaˈcaˈn.
Lāˈ cakalhlakaˈīˈtit huan
xatzey tachihuīn aˈntū Dios
mācaˈtzīnīniˈnīˈt.

Jesús cāhuanilh kalhatāˈtiˈ squīˈtīˈniˈnīˈn cataˈoˈkskaˈlhīlh

Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11

16 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixlatlāˈhuan
na ixquilhtūn xakaˈtlaˈ xcān aˈntū
huanican Mar de Galilea, xlaˈ
cālaktzīˈlh Simón lāˈ ixtāˈtin Andrés.
Ixtamojōmāˈna ixpūxuāknaˈcaˈn nac
xcān como xlacaˈn squīˈtīˈniˈnīˈn
ixtahuanīˈt. 17 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Caquilātāˈaˈuj lāˈ
naˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī
nacālīmākalhlakaˈīˈnīˈyāˈtit
tachiˈxcuhuīˈt ixtachihuīn Dios.
18 Lāˈ chu tuncan tamakxtekli
ixpūxuāknaˈcaˈn lāˈ tastālaniˈlh
Jesús.
19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús aˈlh
lacachunaˈj, cālaktzīˈlh Jacobo
lāˈ Juan ixoˈkxaˈn Zebedeo.
Xlacaˈn ixtahuiˈlānaˈ nac barco lāˈ
ixtalacachīˈmāˈna ixpūxuāknaˈcaˈn.
20 Lāˈ tuncan Jesús cāmātaˈsīlh
lāˈ xlacaˈn taˈaˈkxtekyāhualh
ixtātaˈcaˈn Zebedeo con
ixtasācuaˈnīˈn nac barco lāˈ taˈaˈlh
lāˈ tastālaniˈlh Jesús.

Kalhatin chiˈxcuˈ ixkaˈlhī tlajanaˈ

Lc. 4.31-37

21 Lāˈ taˈaˈlh huan nac cāˈlacchicniˈ
Capernaum. Lāˈ tuncan huan
chiˈchiniˈ de pūjaxniˈ, lāˈ Jesús
tanūlh na ixlītokpāncaˈn
israelitas lāˈ cāmāscaˈtīlh huan
tachiˈxcuhuīˈt. 22 Lāˈ ixtalīlēˈcnī
aˈnchī ixcāmāsuˈniˈmāˈ porque
ixcāmāsuˈniˈmāˈ huaˈchi

kalhatin aꞌntī kaꞌlhī līmāpaꞌksīn
lāꞌ tūꞌ huaꞌchi tamāsuꞌyu huan
xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan ley.
23 Lāꞌ tuncan tanūlh huan nac
lītokpān kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī
ixkaꞌlhī huan tlajanaꞌ. Lāꞌ xlaꞌ
taꞌsalh lāꞌ hualh:
24 —Jesús xalaꞌ nac
Nazaret, ¿aꞌchīꞌ quilālaktanūꞌj
quinaꞌn? ¿Chā taꞌnīꞌtaꞌ para
naquilāmālaksputūyāuj? Quit
iclakapasāniꞌ. Huiꞌx ixlaꞌ Dios lāꞌ
Santo huiꞌx.
25 Lāꞌ Jesús lacaquilhnīlh huan
tlajanaꞌ lāꞌ huanilh:
—¡Caquilhcaꞌcslaꞌ! ¡Camakxtekti
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ!
26 Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ xtacnānīlh
lāꞌ huan tlajanaꞌ palhaꞌ taꞌsalh lāꞌ
taxtuniꞌlh. 27 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn lej
talēꞌcnīlh lāꞌ talākalhasquiꞌnīlh:
—Lāꞌ ¿tuchū huāꞌmāꞌ aꞌntū
quincāmāsuꞌniꞌmāꞌniꞌ quinaꞌn?
Sāstiꞌ huāꞌmāꞌ. Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ
chihuīnaꞌn con līmāpaꞌksīn. Hasta
huan tlajanaꞌnīꞌn taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ xlaꞌ cāmāpaꞌksī.
28 Lāꞌ tuncan aꞌkahualh chu xalhā
nac estado de Galilea ixpālacata
aꞌntū tlahualh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuitiꞌ Simón Pedro

Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39

29 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús taxtulh
de na ixlītokpāncaꞌn israelitas,
tuncan aꞌlh lāꞌ tanūlh na ixchiccaꞌn
Simón lāꞌ Andrés. Lāꞌ tatāꞌaꞌlh
Jacobo lāꞌ Juan. 30 Lāꞌ ixpuhuitiꞌ
Simón ixchiꞌchīxniꞌmāꞌ lāꞌ ixmāꞌ.
Lāꞌ tuncan mācaꞌtzīnīca Jesús.
31 Lāꞌ xlaꞌ aꞌlh lāꞌ macachiꞌpalh lāꞌ
māꞌkaquīꞌlh lāꞌ tuncan tapānūniꞌlh
ixtachiꞌchīxniꞌ. Lāꞌ tuncan
huan puscāt cāmāhuīꞌlh huan
āꞌmakapitzīn.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhuaꞌ īꞌtzaꞌcaꞌnīꞌn

Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41

32 Lāꞌ kōtanūtzaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ixtāꞌcnūmāꞌtzaꞌ huan chiꞌchiniꞌ,
cālīminiꞌca Jesús ixlīhuākcaꞌn aꞌntī
ixtaꞌīꞌtzaꞌcaꞌn lāꞌ aꞌntī ixtakaꞌlhī
huan tlajanaꞌnīꞌn. 33 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
xalanīꞌn huan cāꞌlacchicniꞌ
tatakēstokli na ixtanquilhniꞌ huan
chic. 34 Lāꞌ cāmātzeyīlh lhūhuaꞌ
aꞌntī ixtaꞌīꞌtzaꞌcaꞌn de chuxatūyā
taꞌjatat ixtakaꞌlhī chāꞌtunuꞌ. Lāꞌ
cāmāxtuniꞌlh lhūhuaꞌ tlajanaꞌnīꞌn.
Lāꞌ tūꞌ cāmakxtekli natachihuīnaꞌn
huan tlajanaꞌnīꞌn como tūꞌ
ixlacasquiꞌn que xlacaꞌn ixtahualh
tichū xlaꞌ.

Jesús aꞌctaꞌsanaꞌlh nac estado de Galilea

Lc. 4.42-44

35 Lāꞌ ixlīlakalī lej tziꞌsāt Jesús
tāquīꞌlh lāꞌ taxtulh lāꞌ aꞌlh nac
lakatin lugar aꞌnlhā tintīꞌ ixaꞌnan. Lāꞌ
aꞌntzaꞌ kalhtōꞌkaꞌlh. 36 Lāꞌ Simón aꞌlh
putza lāꞌ āꞌmakapitzīn tatāꞌaꞌlh. 37 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ takaksli Jesús, tahuanilh:
—Ixlīhuākcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt
lej taputzayāniꞌ.
38 Lāꞌ xlaꞌ cāhuanilh:
—Cāhui huan nac āꞌmakapitzīn
cāꞌlacchicniꞌ aꞌntūn tahuiꞌlānaꞌ
pajtzu lāꞌ quit naꞌicmāsuꞌyu aꞌntzaꞌ
ixtachihuīn Dios. Uꞌtzaꞌ iclīminīꞌt.
39 Lāꞌ chu xalhā nac estado de
Galilea ixmāsuꞌyu na ixlītokpāncaꞌn
israelitas. Lāꞌ cāmāxtulh huan
tlajanaꞌnīꞌn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús mātzeyīlh kalhatin aˈntī ixmasniˈmāˈ ixquinīt

Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16

40 Lakchāˈlh Jesús kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī ixkaˈlhī taˈjatat aˈntū māmasī
quinquinītcaˈn lāˈ aˈntū huanican
lepra. Xlaˈ tatzokostaniˈlh Jesús lāˈ
lej squiˈniˈlh:
—Palh huiˈx lacasquiˈnaˈ, tzē
naquimātzeyīˈyaˈ.
41 Lāˈ Jesús lakalhuˈmalh lāˈ
stuˈncli ixmacan lāˈ xaˈmalh lāˈ
huanilh:
—Chuntzaˈ quit iclacasquiˈn.
Catzeyaˈnti.
42 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huanilh huāˈmāˈ,
tapānūniˈlh ixtaˈjatat huan īˈtzaˈcaˈ
lāˈ tzeyalh. 43 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
macāˈlh, stuˈtuˈluˈ huanilh:
44 —Catamaktakaˈlhti lāˈ tūˈ
tihuaˈniˈyaˈ nīn tintīˈ. Xmān
nalakpinaˈ huan ixcuracaˈn
israelitas lāˈ namāsuˈniˈyaˈ
mimacniˈ para nalaktzīˈn palh
tzeyanīˈtaˈtzaˈ. Lāˈ naˈaˈksaˈjuīˈniˈnaˈ
chuntzaˈ huaˈchi māpaˈksīniˈlh
Moisés para aˈntī ixtatzeyanīˈttzaˈ
de huanmāˈ taˈjatat. Chuntzaˈ
nacālīmācaˈtzīnīˈyaˈ tachiˈxcuhuīˈt
que tzeyanīˈtaˈtzaˈ.
45 Pero xlaˈ tuncan taxtulh
lāˈ tzuculh cāhuanitāˈkchoko
līlhūhuaˈ lāˈ cāhuanilh aˈntū
ixpātleˈkeniˈnīˈt. Lāˈ chuntzaˈ
Jesús tūlatzaˈ ixtanū huan nac
cāˈlacchicniˈ na ixlacapūncaˈn
tachiˈxcuhuīˈt, como tūˈ ixlacasquiˈn
que lej ixtatakēstokli. Lāˈ chuntzaˈ
xmān tachokolh na ixquilhtūn
cāˈlacchicniˈ. Lāˈ tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn lakachu ixtalakaˈn.

Jesús mātzeyīlh kalhatin aˈntī lhtuculuˈ ixuanīˈt

Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26

2 Lāˈ ixlīlātmaˈj Jesús taspiˈtli
lāˈ tanūpā huan nac
Capernaum. Lāˈ tachiˈxcuhuīˈt
takaxmatli que ixuīˈ nac chic. 2 Lāˈ
tuncan līlhūhuaˈ talaktakēstokli
hasta tūˈtzaˈ ixtatanūkōˈ
ixchakān huan chic. Lāˈ nā
tatzumalh huan tanquilhniˈ. Lāˈ
ixcāmāsuˈniˈ ixtachihuīn Dios.
3 Lāˈ talakmilh āˈmakapitzīn lāˈ
na ixlaclhpuˈnancaˈn kalhatāˈtiˈ
chiˈxcuhuīn ixtapūlīmimāˈna laklaj.
Lāˈ huan nac laklaj ixmāˈ kalhatin
īˈtzaˈcaˈ aˈntī lhtuculuˈ ixuanīˈt.
4 Lāˈ como tūlalh talakchāˈlh
Jesús ixpālacata huan lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt aˈnlhā ixtzuma huan
chic, tapūtōˈcaˈlh huan escalera
lāˈ taˈaˈkstīlhuakli huan chic
ixlakstuˈnc Jesús.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ xaˈnca tamālaquīˈlh,
tamāyujūlh huan īˈtzaˈcaˈ con
ixlaklaj. 5 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
laktzīˈlh aˈnchī ixtakalhlakaˈīˈ
ixlīmāpaˈksīn, xlaˈ huanilh huan
īˈtzaˈcaˈ:
—Quincaman,
icmāsputūnuˈniˈkōˈniˈtzaˈ ixlīhuāk
mintalaclēˈiˈ.
6 Lāˈ ixtakaxmatuiˈlānaˈ
āˈmakapitzīn xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn
huan ley lāˈ tapuhualh
ixaˈcstucaˈn: 7 “¿Aˈchīˈ chihuīnaˈn
chuntzaˈ huāˈmāˈ chiˈxcuˈ? Xlaˈ
tāˈtalacastucmāˈ Dios aˈnchī
chihuīnaˈlh. Nīn tintīˈ tzē
naquincāmāsputūnuˈniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn, xmān Dios”.

8 Lāꞌ tuncan Jesús ixaꞌcstu caꞌtzīlh
aꞌnchī xlacaꞌn ixtapuhuamāꞌna lāꞌ
cāhuanilh:
—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ puhuaꞌnāꞌtit
chuntzaꞌ na miꞌaꞌclhcunuccaꞌn?
9 Icuanilhtzaꞌ huan īꞌtzaꞌcaꞌ:
“Icmāsputūnuꞌniꞌkōꞌniꞌtzaꞌ ixlīhuāk
mintalaclēꞌiꞌ”, pero tuntūꞌ tasuꞌyu
aꞌyuj māsputūnuꞌniꞌca. Palh
xaꞌicuanilh: “Catāꞌkaquiꞌ lāꞌ casmiꞌliꞌ
mixtiꞌcat lāꞌ catlāꞌhuaꞌ”, chuntzaꞌ
ixtasuꞌyulh palh natzeyan o tūꞌ.
10 Quit huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn.
Lāꞌ chuhuaꞌj naꞌiccāmāsuꞌniꞌyāniꞌ
aꞌnchī ickaꞌlhī līmāpaꞌksīn nac
huāꞌmāꞌ cāꞌquilhtamacuj lāꞌ tzē
naꞌiccāmāsputūnuꞌniꞌ ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ tuncan Jesús huanilh huan
lhtuculuꞌ chiꞌxcuꞌ:
11 —Icuaniyāniꞌ, catāꞌkaquiꞌ lāꞌ
casmiꞌliꞌ mixtiꞌcat lāꞌ capit na
minchic.
12 Lāꞌ tuncan tāꞌkaquiꞌlh na
ixlacapūncaꞌn ixlīhuākcaꞌn aꞌntī
ixtahuiꞌlānaꞌ lāꞌ sacli īꞌxtiꞌcat
lāꞌ taxtulh. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talīlēꞌcnīlh
ixlīhuākcaꞌn lāꞌ tamācāꞌtanīlh Dios
lāꞌ tahualh:
—Tūꞌ maktin laktzīꞌnīꞌtaꞌuj aꞌntū
laktzīꞌuj chuhuaꞌj.

Jesús huanilh Leví que naꞌoꞌkskaꞌlhī

Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32

13 Tuncan Jesús aꞌmpā na
ixquilhtūn huan mar. Lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt
talakaꞌlh. Lāꞌ ixcāmāsuꞌniꞌ. 14 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ Jesús ixaꞌmāꞌ, tētaxtulh
aꞌnlhā ixmātāꞌjīniꞌncan impuestos
lāꞌ laktzīꞌlh Leví ixoꞌkxaꞌ Alfeo. Lāꞌ
Jesús huanilh:
—Caquiꞌoꞌkskaꞌlhiꞌ.
Lāꞌ xlaꞌ tāyalh lāꞌ stālaniꞌlh.
15 Lāꞌ milh lakatin chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ Jesús ixuāꞌyamāꞌ
na ixchic Leví. Lāꞌ tachāꞌlh
lhūhuaꞌ mātāꞌjīniꞌnīꞌn
impuestos lāꞌ āꞌmakapitzīn aꞌntī
ixcālakmakaꞌncan. Lāꞌ xlacaꞌn
ixcātāꞌhuāꞌyamāꞌ Jesús lāꞌ
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn como lhūhuaꞌ
ixtastālaniꞌ. 16 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
huan xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn
huan ley lāꞌ huan fariseosnuꞌ
talaktzīꞌlh que ixcātāꞌhuāꞌyan
mātāꞌjīniꞌnīꞌn lāꞌ āꞌmakapitzīn
aꞌntī ixcālakmakaꞌncan, tahuanilh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn Jesús:
—¿Aꞌchīꞌ cātāꞌhuāꞌyan Jesús
mātāꞌjīniꞌnīꞌn lāꞌ aꞌntīn tūꞌ tzeyā
chiꞌxcuhuīꞌn?
17 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús kaxmatli
huāꞌmāꞌ tachihuīn, cāhuanilh:
—Huan aꞌntīn tūꞌ taꞌīꞌtzaꞌcaꞌn,
xlacaꞌn tūꞌ tamaclacasquiꞌn
huan doctor. Xmān huan aꞌntīn
taꞌīꞌtzaꞌcaꞌn tamaclacasquiꞌn.
Quit tūꞌ icmilh iccāputza aꞌntīn
tapuhuan que xlacaꞌn xalacuan.
Icmilh iccāputza xlacaꞌn aꞌntīn
takaꞌlhī ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn.

Kalhasquiꞌnīca Jesús ixpālacata aꞌxniꞌcaꞌ līhuiꞌlīcan tūꞌ nahuāꞌyancan

Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39

18 Lāꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn Juan
lāꞌ huan fariseosnuꞌ aꞌkatunuꞌ
ixtalīhuiꞌlī tūꞌ natahuāꞌyan. Lāꞌ
makapitzīn chiꞌxcuhuīn talakmilh
Jesús lāꞌ tahuanilh:
—Iꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn Juan lāꞌ nā
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn huan fariseosnuꞌ
aꞌkatunuꞌ talīhuiꞌlī tūꞌ natahuāꞌyan.
Lāꞌ miscaꞌtxtunuꞌnīꞌn, ¿aꞌchīꞌ pōꞌktu
tahuāꞌyan?

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

19 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Xlacaˈn aˈntī cākantāyacanīˈt
aˈnlhā tapūchahuamāˈca, ¿chā
natalīhuiˈlī tūˈ natahuaˈ līhuaˈt?
Līhuan cātāˈlahuīˈcus huan
squiˈnīniˈ, natahuāˈyan ixamigos.
20 Pero namin lakatin chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ nalēˈncan huan squiˈnīniˈ.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ namin huanmāˈ
chiˈchiniˈ, tūˈ catitahuāˈyalh
ixamigos porque natalakaputza.
Lāˈ Jesús cāhuanipā:
21 —Huāˈmāˈ aˈntū quit
icmāsuˈyu, ūˈtzaˈ xasāstiˈ. Lāˈ
palh catīhuā natlōkentaxtū lāˈ nā
tlōkentaxtūcuˈtun ixtalanāncaˈn
mixūˈyāpapnacaˈn, xlaˈ nala
huaˈchi kalhatin aˈntī nachuˈcu
xasāstiˈ luˈxuˈ para nalīlactzaˈpaˈ
huan xamasniˈ. Huan xasāstiˈ luˈxuˈ
natatimī lāˈ nastanca xamasniˈ
lāˈ lhān taxtīˈtli más kaˈtlaˈ nala.
22 Lāˈ huan xaxcān uva aˈntū tūnaˈj
xcuˈtan, nīn tintīˈ catimojōlh nac
xakōlūhuaˈ ixkoˈxkaˈ borrego. Palh
chuntzaˈ ixtlahuaca, ixpankli huan
koˈxkaˈ aˈxniˈcaˈ naxcuˈtan huan
xaxcān uva. Namojōcan nac xasāstiˈ
koˈxkaˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ naxcuˈtan, tūˈ
catipankli huan koˈxkaˈ. Chuntzaˈ
tūˈ pāxcat catilalh huan koˈxkaˈ lāˈ
tūˈ catitaxtuniˈlh huan xaxcān uva
—hualh Jesús.

Huan chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan taˈīˈlh trigo huan scaˈtxtunuˈnīˈn

Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5

23 Lāˈ lakatin chiˈchiniˈ aˈntū
pūjaxcan, Jesús ixcātāˈtlāˈhuantēlha
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn nac lakatin
cāˈtacuxtu. Lāˈ xlacaˈn tatzuculh taˈīˈ
macstiˈnaˈj huan trigo. 24 Lāˈ tuncan
tahuanilh Jesús huan fariseosnuˈ:
—Calaˈktziˈ. Miscaˈtxtunuˈnīˈn
tascujmāˈna lāˈ chuhuaˈj huan
chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan. Chuntzaˈ
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ huan ixley
Moisés —tahuanilh.
25 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā tūˈ lakapūtlekenīˈtaˈntit
aˈntūn tlahualh David maktin
huā? Xlaˈ lāˈ aˈntī ixtatāˈaˈn
ixtatziˈncsa lāˈ cāsputniˈlh līhuaˈt.
26 Lāˈ David tanūlh na ixchic Dios.
Lāˈ Abiatar xapuxcuˈ sacerdote
ixuanīˈt. Lāˈ David huaˈlh huan
pāntzi aˈntū ixmālacnūniˈcanīˈt
Dios. Lāˈ tūˈ līmakuan ixuaˈlh
huāˈmāˈ pāntzi. Xmān huan curasnaˈ
takaˈlhī talacasquiˈ para natahuaˈ.
Lāˈ nā David cāmaxquīˈlh huan
chiˈxcuhuīˈn aˈntī ixtaˈoˈkskaˈlhī.
27 Nā Jesús cāhuanilh:
—Dios tlahualh huan chiˈchiniˈ
aˈntū pūjaxcan por ixpālacatacaˈn
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ tūˈ tlahualh
tachiˈxcuhuīˈt para chiˈchiniˈ aˈntū
pūjaxcan. 28 Lāˈ chuntzaˈ quit huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn lāˈ nā tzē
naˈicmāpaˈksī aˈntū natlahuacan
huan chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan.

Kalhatin chiˈxcuˈ ixmacascōhuanīˈt

Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11

3 Lāˈ Jesús tanūpā na
ixlītokpāncaˈn israelitas.
Lāˈ ixuīˈ aˈntzaˈ kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī ixmacascōhuanīˈt. 2 Lāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt ixtamaktakaˈlhmāˈna
Jesús a ver palh ixmātzeyīniˈlh
huanmāˈ chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan
como ixtalēˈksaˈnīniˈncuˈtun. 3 Lāˈ
Jesús huanilh huan chiˈxcuˈ aˈntī
ixmacascōhuanīˈt:
—Cataˈt lāˈ catāyaˈ na
quilaclhpuˈnancaˈn.

4 Lāˈ cāhuanilh huan
tachiˈxcuhuīˈt:
—¿Tuchū más minīˈniˈ tlahuacan
huan chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan?
¿Chā naˈictlahua aˈntū tzey o
aˈntūn tūˈ tzey? ¿Chā līmakuan
naˈicmāpūtaxtū huan chiˈxcuˈ o
naˈicmaknī?
Pero xlacaˈn caˈcs
ixtahuiˈlānaˈ. 5 Lāˈ Jesús
cālaktzīˈlh ixlīhuākcaˈn aˈntī
ixtalītamacxtiˈliˈnīˈt lāˈ ixaˈkchāˈyā.
Lāˈ Jesús ixlīlakaputzayā como tūˈ
ixtalakalhuˈman huan īˈtzaˈcaˈ lāˈ
huanilh huan chiˈxcuˈ:
—Castuˈncti mimacan.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ stuˈncli ixmacan,
tzeytzaˈ ixuanīˈt. 6 Lāˈ tuncan
huan fariseosnuˈ tataxtulh lāˈ
tatāˈlacchihuīnaˈlh ixchiˈxcuhuīˈn
Herodes aˈnchī natalīmaknī Jesús.

Jesús māsuˈyulh na ixquilhtūn lago

7 Pero Jesús aˈlh na ixquilhtūn
huan lago lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tatāˈaˈlh. Lāˈ lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn nac estado de Galilea
tastālaniˈlh Jesús. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
takaxmatli huāk aˈntū tlahualh
Jesús, talakmilh nā xlacaˈn xalanīˈn
nac estado de Judea. 8 Lāˈ xalanīˈn
nac Jerusalén lāˈ xalanīˈn nac
Idumea talakmilh Jesús. Lāˈ xlacaˈn
xalanīˈn tintacut nac pūxka Jordán
lāˈ xalanīˈn pajtzu huan cāˈlacchicniˈ
Tiro lāˈ Sidón nā talakmilh. Lhūhuāˈ
tachiˈxcuhuīˈt talakmilh Jesús
aˈxniˈcaˈ takaxmatli aˈntūn tlahualh.
9 Lāˈ cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
que cāxniˈj cahuiˈlīlh lakatin
barco aˈnlhā natojō lāˈ chuntzaˈ
huan lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
tūlalh catitapiˈtaˈlh. 10 Lej lhūhuaˈ
ixcāmātzeyīnīˈt lāˈ huāk aˈntī
ixtaˈīˈtzaˈcaˈn ixtalaktapajtzū lāˈ
ixtalāpiˈtaˈmāˈna para nataxaˈma
Jesús. 11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlacaˈn aˈntī
ixtakaˈlhī huan tlajanaˈ talaktzīˈlh
Jesús, xlacaˈn tatatzokostaniˈlh lāˈ
palhaˈ tahualh:
—Huiˈx ixOˈkxaˈ Dios.
12 Pero xlaˈ lej cāmāpaˈksīlh lāˈ
cāhuanilh que tūˈ ixtahualh tichū
xlaˈ.

Jesús cālacsacli kalhacāujtuˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn

Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16

13 Lāˈ Jesús aˈlh nac oˈkspūˈn
lāˈ cātaˈsaniˈlh aˈntī cālacasquiˈlh
lāˈ talakmilh xlaˈ. 14 Lāˈ cālacsacli
kalhacāujtuˈ aˈntī natatāˈlatāˈkchoko
lāˈ nacāmacaˈn natamāsuˈyu
ixtachihuīn Dios. 15 Lāˈ nā xlacaˈn
cāmaxquīˈca līmāpaˈksīn para
natamātzeyī chuxatūyā taˈjatat lāˈ
natamāxtu huan tlajanaˈ. 16 Huan
tamāˈna kalhacāujtuˈ: Simón aˈntí
huiˈlīniˈca ixtacuīniˈ Pedro, 17 lāˈ
nā Jacobo lāˈ Juan ixtāˈtin aˈntī
ixoˈkxaˈn Zebedeo ixtahuanīˈt
lāˈ xlacaˈn cāhuiˈlīniˈca ixtacuīniˈ
Boanerges aˈntū huanicuˈtun huaˈchi
jiliniˈ. 18 Lāˈ nā Andrés lāˈ Felipe
lāˈ Bartolomé lāˈ Mateo lāˈ Tomás
lāˈ Jacobo ixoˈkxaˈ Alfeo lāˈ Tadeo
lāˈ Simón. Huāˈmāˈ Simón ixtapaˈksī
con huan partido cananistasnaˈ. 19 Lāˈ
Judas Iscariote, xlaˈ aˈntī āˈcalīstān
macamāstāˈlh Jesús.

Ixtahuan que Jesús ixlīscuja ixlīmāpaˈksīn koˈtiˈtiˈ

Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10

Jesús aˈlh na ixchic.
20 Lāˈ tatakēstokpā lej

lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt hasta
tūla ixtahuāꞌyan Jesús lāꞌ
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn. 21 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ixtalakapasnīꞌn tacaꞌtzīlh huāꞌmāꞌ,
xlacaꞌn talakmilh para natachiꞌpa
como ixtahuan que xlaꞌ huaꞌchilh
chuyaniꞌ līlalh.
22 Lāꞌ xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan
ley aꞌntī ixtaminīꞌtaꞌnchaꞌ de nac
Jerusalén ixtahuan:
—Huan koꞌtiꞌtiꞌ, Beelzebú, aꞌntī
xapuxcuꞌ huan tlajanaꞌnīꞌn, xlaꞌ
tanūniꞌnīꞌt huan Jesús lāꞌ por
ixlīmāpaꞌksīn koꞌtiꞌtiꞌ tzē cāmāxtu
huan tlajanaꞌnīꞌn.
23 Lāꞌ Jesús cātaꞌsaniꞌlh lāꞌ
cāhuanilh huan aꞌntū lītalacastuca:
—¿Chichū nalīmāxtucan Satanás
palh māniꞌ ūꞌtzaꞌ tanūmaꞌ? 24 Lāꞌ palh
huan pūchihuīnaꞌnīꞌn natatapitzi
lāꞌ natalātucsa, tūꞌ catitatāyaniꞌlh.
25 Lāꞌ palh lakatin familia natatapitzi
lāꞌ natalātucsa, tūꞌ catitatāyaniꞌlh.
26 Lāꞌ palh Satanás natāꞌkaquīꞌ contra
māniꞌ xlaꞌ, chuntzaꞌ tapitzi lāꞌ tūlalh
catitāyaniꞌlh; kaꞌlhī nasputa.
27 ’Nīn tintīꞌ tūlalh catitanūlh
para nakaꞌlhānaꞌn na ixchic
kalhatin aꞌntī lej tliꞌhuiꞌqui palh tūꞌ
pūꞌla nachīꞌcan huan ixtēcuꞌ chic.
Aꞌxniꞌcaꞌ chīꞌhuiꞌlīcanīꞌttzaꞌ, aꞌxniꞌcaꞌ
tzētzaꞌ namakkaꞌlhancan.
28 ’Lāꞌ stuꞌncuaꞌ aꞌntū
iccāhuaniyāniꞌ: Tzē
nacāmāsputūnuꞌniꞌcan ixlīhuāk
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ
chuxatū tūꞌ tzey aꞌntūn tahuan.
29 Pero catīhuā aꞌntī nahuan que tūꞌ
tzey aꞌntūn tlahua huan Espíritu
Santo, xlaꞌ tūla catimāsputūnuꞌniꞌca.
Xlaꞌ nakaꞌlhī ixtalaclēꞌiꞌ para pōꞌktu.
30 Jesús hualh huāꞌmāꞌ como
ixtahuan: “Xlaꞌ kaꞌlhī huan tlajanaꞌ”.

Ixtzīꞌt lāꞌ ixtāꞌtimīn Jesús

Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21

31 Lāꞌ aꞌcalīstān tachāꞌlh ixtzīꞌt lāꞌ
ixtāꞌtimīn Jesús. Tatāyalh kēpūn
lāꞌ mātaꞌsatīnīniꞌnca xlaꞌ. 32 Lāꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt ixtalītaxtiꞌliꞌnīꞌt lāꞌ
tahuanilh:
—Mintzīꞌt lāꞌ mintāꞌtimīn tayānaꞌ
kēpūn lāꞌ tatāꞌchihuīnaꞌncuꞌtunāniꞌ.
33 Lāꞌ xlaꞌ cākalhtīlh:
—¿Chā caꞌtzīyāꞌtit tichū
iccālaktzīꞌn huaꞌchilh quintzīꞌt lāꞌ
quintāꞌtimīn?
34 Lāꞌ ixcālaktzīꞌnkōꞌ
ixlīhuākcaꞌn aꞌntī ixtahuiꞌlānaꞌ lāꞌ
ixtalītaxtiꞌliꞌnīꞌt lāꞌ cāhuanilh:
—Huāꞌ tamāꞌna, ūꞌtunuꞌn quintzīꞌt
lāꞌ quintāꞌtimīn. 35 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntī natatlahua aꞌntū lacasquiꞌn
Dios, ūꞌtunuꞌn quintzīꞌt lāꞌ
quintāꞌtimīn.

Aꞌnchī lītalacastuca huan chaꞌnānaꞌ

Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8

4 Lāꞌ tuncan Jesús tzucupā
māsuꞌyu na ixquilhtūn huan
mar. Lāꞌ talaktakēstokli lhūhuaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ ūꞌtzaꞌ lītojōlh
nac lakatin barco. Lāꞌ tahuiꞌlalh
huan nac barco aꞌntū ixuīꞌ na
ixkalhniꞌ xcān. Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
huan tachiꞌxcuhuīꞌt tatachokolh na
ixquilhtūn huan xcān. 2 Lāꞌ lhūhuaꞌ
catūhuā ixcālīmāscaꞌtī huan
aꞌntū lītalacastuca. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ixcāmāscaꞌtīmāꞌ, cāhuanilh:
3 —Cakaxpaꞌttit. Ixuīꞌ kalhatin
chaꞌnānaꞌ lāꞌ taxtulh para
nachaꞌn huan ixtiꞌniꞌ. 4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
īꞌxuaꞌyaꞌmakaꞌmāꞌ huan tiꞌniꞌ,
makapitzīn tayujli nac tej. Lāꞌ
tamilh huan spūnnuꞌ lāꞌ tasacuaꞌlh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

5 Lāˈ āˈmakapitzīn tayujli nac
cāˈchihuixniˈ aˈnlhā tūˈ pūlhmāˈn
huan tiˈyaˈt. Lāˈ palaj puˈnli huāˈmāˈ
tiˈniˈ como tūˈ pūlhmāˈn huan
tiˈyaˈt. 6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ chiˈchiniˈlh,
scōhualh xachiˈtin como tūlalh
tāˈcnūlh ixtankāxēˈk lāˈ tīlh. 7 Lāˈ
āˈmakapitzīn tiˈniˈ huampala tayujli
nac cāˈlhtucūˈnnuˈ lāˈ huan lhtucuˈn
tastacli lāˈ tamāˈktzīˈlh lāˈ nīn
tuntūˈ tōˈcaˈlh. 8 Lāˈ āˈmakapitzīn
tiˈniˈ tayujli aˈnlhā tzey huan
tiˈyaˈt lāˈ puˈnli lāˈ stacli lāˈ lanaˈlh.
Lāˈ makapitzīn tiˈniˈ tamāstāˈlh
puˈxamacāuj lāˈ āˈmakapitzīn
tamāstāˈlh tuˈtumpuˈxam lāˈ
āˈmakapitzīn tamāstāˈlh cien.
9 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Palh kaxpaˈtnīˈtaˈntit, cuenta
catlahuaˈtit.

Ixpālacata aˈnchī Jesús māsuˈyulh aˈntū lītalacastuca

Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10

10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtaˈaˈnīˈttzaˈ
huan lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt,
xmān tatachokolh Jesús lāˈ huan
kalhacāujtuˈ lāˈ āˈmakapitzīn
huampala. Lāˈ huan kalhacāujtuˈ
takalhasquiˈnīlh ixpālacata huan
aˈntū lītalacastuca. 11 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:
—Dios cāmāscaˈtīnīˈtaˈniˈ
huiˈxinaˈn aˈntūn tatzēˈknīˈt
ixpālacata aˈnchī nala ixlīmāpaˈksīn
Dios. Aˈmakapitzīn iccālīchihuīnaˈn
xmān aˈnchī lītalacastuca.
12 Lāˈ chuntzaˈ natalaktzīˈn
pero tūˈ natamāchekxī aˈntū
huanicuˈtun aˈntūn talaktzīˈn.
Lāˈ nā natakaxmata pero tūˈ
catitamāchekxīlh aˈntūn takaxmata.
Lāˈ chuntzaˈ tūˈ catitaxtāpalīlh
huan ixtapāstacnaˈcaˈn lāˈ
tūˈ caticāmāsputūnuˈniˈca
ixtalaclēˈiˈcaˈn.

Jesús māstuˈncli aˈntū ixuanicuˈtun huan aˈntū lītalacastuca

Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15

13 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Palh tūˈ māchekxīˈyāˈtit
huāˈmāˈ aˈntū lītalacastuca, tūˈ
caticāmāchekxīˈtit ixlīhuāk
āˈmakapitzīn. 14 Huan chaˈnānaˈ
chaˈnli ixtachihuīn Dios. 15 Lāˈ
aˈnlhā yujli huan tiˈniˈ nac tej,
ūˈtzaˈ huaˈchi tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn
takaxmatli lāˈ palaj milh huan
koˈtiˈtiˈ lāˈ cāmāpātzaˈnkānīlh aˈntū
ixtascaˈtnīˈt.
16 ’Lāˈ nā chuntzaˈ aˈnlhā yujli huan
tiˈniˈ nac cāˈchihuixniˈ, ūˈtzaˈ huaˈchi
aˈntīn takaxmata ixtachihuīn Dios
lāˈ lej talakatī. 17 Pero huaˈchi huan
tiˈniˈ aˈntūn tūˈ ixkaˈlhī pūlhmāˈn
ixtankaxēˈkcaˈn, tūˈ tāyaniˈlh, nā
xlacaˈn tūˈ makān tatāyaniˈ. Tūˈ
xaˈnca tamāchekxī huan tachihuīn,
lāˈ aˈxniˈcaˈ tapātī catūhuā o aˈxniˈcaˈ
cāmacaputzacan por ixpālacata
aˈntūn takalhlakaˈīˈlh, tūˈtzaˈ
talakatī lāˈ tamakxtekcuˈtun.
18 ’Lāˈ aˈnlhā yujli huan tiˈniˈ nac
cāˈlhtucūˈn, ūˈtzaˈ huaˈchi xlacaˈn
aˈntīn takaxmata huan tachihuīn
lāˈ tamāchekxī. 19 Pero lej tapāstaca
aˈnchī natalītlaja ixlīhuaˈtcaˈn lāˈ
aˈnchī lacricosnuˈ natalīla. Lāˈ nā
lej talacasquiˈn lhūhuaˈ catūhuā.
Ixlīhuāk huāˈmāˈ cāmāmakchuyī lāˈ
tūˈ cāmakxteka natapāstaca aˈntūn
takaxmatli. Tūˈtzaˈ tatasuˈyu palh
takalhlakaˈīˈ. Lāˈ chuntzaˈ huan
tamāˈna huaˈchi huan lhtucūˈn
aˈntūn tamāˈktzīˈlh huan tiˈniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

20 ’Lāˈ aˈnlhā yujli huan tiˈniˈ nac
tzey tiˈyaˈt, ūˈtzaˈ huaˈchi xlacaˈn
aˈntīn takaxmata huan tachihuīn
lāˈ tamāchekxī lāˈ xaˈnca tatasuˈyu
palh takalhlakaˈīˈ. Ixlīhuākcaˈn
takaˈlhī aˈntū natalīmāpāxuhuī
Dios lāˈ makapitzīn lej tacaˈtzī
tamāpāxuhuī huaˈchi huan tiˈniˈ
aˈntū māstāˈlh cien ixtōˈcaˈt.

Aˈnchī lītalacastuca huan pūmaksko

Lc. 8.16-18

21 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Nīn tintīˈ līmin huan pūmaksko
lāˈ natampīmānū huan chāˈxta o
na ixtampīn tamaˈ. Huiˈlīcan nac
lakatin mesa o nac lakatin cajón.
22 Huāk aˈntūn tatzēˈknīˈt chuhuaˈj,
huāk namālacsuˈyukōˈcan. Lāˈ aˈntū
lakatzēˈkcus, ūˈtzaˈ nacaˈtzīkōˈcan.
23 Palh kaxpaˈtnīˈtaˈntit, cuenta
catlahuaˈtit.
24 Lāˈ chuntzaˈ cāhuanilh Jesús:
—Cuenta catlahuaˈtit aˈntū
kaxpaˈtāˈtit. Palh nalīhuiˈlīˈyāˈtit
nascaˈtāˈtit, Dios nacāmaktāyayāniˈ
lāˈ āˈchulāˈ nascaˈtāˈtit. 25 Huan aˈntī
cuenta tlahua ixtachihuīn Dios,
más namāchekxī. Lāˈ huan aˈntīn tūˈ
cuenta tlahua, napātzaˈnkākōˈ aˈntū
kaxmatnīˈt.

Aˈnchī lītalacastuca huan tiˈniˈ lāˈ aˈnchī līstaca

26 Lāˈ Jesús hualh:
—Aˈnchī Dios cāmāpaˈksīkōˈ
tachiˈxcuhuīˈt, ūˈtzaˈ huaˈchi
aˈxniˈcaˈ kalhatin chiˈxcuˈ nachaˈn
tiˈniˈ nac tiˈyaˈt. 27 Xlaˈ nalhtata de
tzīˈsa lāˈ natāˈkaquīˈ cāˈtziˈsāt. Lāˈ
huan tiˈniˈ napuˈn lāˈ nastaca lāˈ xlaˈ
tūˈ caˈtzī chī līpuˈnli lāˈ chī līstacli.
28 Huan tiˈyaˈt ixaˈcstu māpuˈnū;
pūˈla tasuˈyu huan xachiˈtin lāˈ
tuncan xaxihuīˈt lāˈ āˈcalīstān huan
tzaˈktzaˈ. 29 Aˈxniˈcaˈ scōhualhtzaˈ
lāˈ cuxiˈtzaˈ lanīˈt, tuncan īˈcan
como chilhtzaˈ huan chiˈchiniˈ aˈntū
napūˈīˈcan.

Aˈnchī lītalacastuca xatiˈniˈ mostaza

Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19

30 Lāˈ Jesús hualh:
—¿Tuchū nahuanāuj para
namāsuˈyuyāuj aˈnchī natalīlhūhuaˈn
aˈntī natakalhlakaˈīˈ Dios? ¿Chichū
nacālīmālacastucāuj aˈnchī
natalhūhuaˈn? 31 Natalhūhuaˈn
huaˈchi lakatin tiˈniˈ aˈntū huanican
mostaza. Huāˈmāˈ tiˈniˈ līhuaˈcaˈ
xamactzinaˈj que ixlīhuākcaˈn
āˈmakapitzīn tiˈniˈ aˈntū chaˈncan.
32 Lāˈ aˈxniˈcaˈ chaˈncanīˈttzaˈ, lāˈ
nastaca, lej kaˈtlaˈ nala lāˈ lhūhuaˈ
ixpekenīˈn nakaˈlhī. Lāˈ chuntzaˈ
huan spūnnuˈ tzē natatlahua
ixmāsekcaˈn aˈnlhā skēˈknin.

Jesús līmāsuˈyulh con aˈntū lītalacastuca

Mt. 13.34-35

33 Lāˈ chuntzaˈ ixcālīmāsuˈniˈ
lhūhuaˈ aˈntū lītalacastuca lāˈ
lacatzucu cāmāsuˈniˈlh chu aˈnchī
tzē ixtascaˈta. 34 Lāˈ xmān aˈntū
lītalacastuca ixcālītāˈchihuīnaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt. Pero aˈxniˈcaˈ
ixaˈcstucaˈn xlaˈ lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn,
xaˈnca ixcāmāstūˈncniˈ ixlīhuāk.

Jesús cāmācaˈcslīlh huan ūˈniˈ lāˈ xasipej xcān

Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25

35 Lāˈ kōtanūtzaˈ ixuanīˈt huanmāˈ
chiˈchiniˈ lāˈ Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Cāhuitit tintacut.
36 Lāˈ como Jesús ixuīˈcus nac
barco, lāˈ chuntzaˈ talīlēˈlh nac
barco lāˈ cāmakxtekli huan lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ āˈmakapitzīn
barco nā tatāˈaˈlh tintacut. 37 Lāˈ
līhuan ixtatacutmāˈna lej palhaˈ
tzuculh ūˈnun. Lāˈ huan xasipej
xcān tasnoˈkli huan barco lāˈ
ixlītatzumamāˈ de xcān. 38 Lāˈ Jesús
xtunc ixmāˈ nac barco lāˈ īˈlhtatamāˈ
lāˈ ixaˈktziˈmāˈ nac lakatin ixaˈktziˈ.
Lāˈ tamālakahuanīlh lāˈ tahuanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, tāˈcnūmāˈnauj
lāˈ huiˈx tūˈ cuenta tlahuaˈyaˈ.
39 Lāˈ Jesús tāˈkaquīˈlh lāˈ
lacaquilhnīlh huan ūˈniˈ lāˈ huanilh
huan mar:
—Cacaˈcslaˈ lāˈ tzēˈk calaˈt.
Lāˈ caˈcslalh huan ūˈniˈ. Lāˈ tzēˈk
tamāˈlh huan mar. 40 Lāˈ Jesús
cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—¿Aˈchīˈ jicuaˈnāˈtit? Tūˈ lej
quilālīpāhuanāuj.
41 Lāˈ lej talēˈcnīlh lāˈ talāhuanilh
chāˈtunuˈ de xlacaˈn:
—¿Tichūyā chiˈxcuˈ huāˈmāˈ?
Hasta cāmāpaˈksī huan
ūˈniˈ lāˈ huan xasipej xcān lāˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈ.

Huan chiˈxcuˈ xalaˈ nac Gadara aˈntī ixkaˈlhī huan tlajanaˈ

Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39

5 Lāˈ tachāˈlh xlacaˈn tintacut
huan mar nac lakatin tiˈyaˈt
aˈnlhā huanican Gadara. 2 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús tacutli de huan
barco, tuncan pāxtokli kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī taxtulh na ixpuˈnan
de huan taponkniˈ. Ixkaˈlhī huan
tlajanaˈ. 3 Lāˈ xlaˈ ixlahuīˈ nac
lhuˈcuˈ aˈnlhā ixcāmāˈcnūcanīˈt
huan nīnīˈn. Nīn tintīˈ tzē ixchīˈ
lāˈ aˈyuj ixlīchīˈcan cadenas.
4 Maklhūhuaˈ ixtūpixchīˈcanīˈt lāˈ
ixmacatūpixchīˈcanīˈt con līcāˈn lāˈ
cadenas pero xlaˈ lactuˈcxli huan
cadenas lāˈ lactzinaˈj tlahualh
huan līcāˈn lāˈ nīn tintīˈ tzē
ixtlaja. 5 Lāˈ tzīˈsa lāˈ tuncuj aˈnlhā
tayānaˈ lhuˈcuˈ lāˈ cāˈoˈkspūˈyān
pōˈktu ixaˈctaˈsatāˈkchoko
lāˈ ixlīmātakāhuīˈcan chihuix.
6 Makatcus ixmimāˈchaˈ Jesús
aˈxniˈcaˈ huan chiˈxcuˈ laktzīˈlh
lāˈ laktuˈjnulh lāˈ aˈcnīniˈniˈlh. 7 Lāˈ
tāˈchihuīnaˈlh palhaˈ lāˈ hualh:
—¿Aˈchīˈ taˈnaˈ huiˈx aˈnlhā icuīˈ,
Jesús? Huiˈx ixOˈkxaˈ Dios xalaˈ
tālhmāˈn. ¿Chu quit mimacaˈtzi?
Lej icsquiˈniˈyāniˈ que tūˈ
naquimāpātīnīˈyaˈ.
8 Chuntzaˈ īˈsquiˈniˈmāˈca Jesús
como xlaˈ ixuaninīˈt huan tlajanaˈ:
—Cataxtu de huāˈ chiˈxcuˈ.
9 Lāˈ Jesús kalhasquiˈnīlh:
—¿Chī mintacuīniˈ?
Lāˈ xlaˈ kalhtīlh:
—Quihuanican Legión como
quinaˈn lhūhuaˈ tlajanaˈnīˈn.
10 Lāˈ lej ixtasquiˈniˈmāˈna Jesús
que tūˈ cacāmacāˈlh makat. 11 Lāˈ
lhūhuaˈ paˈxnīˈn ixtahuāˈyamāˈna
pajtzu aˈntzaˈ na ixlacapān kēstīn.
12 Lāˈ huan tlajanaˈnīˈn tasquiˈniˈlh
Jesús:
—Caquilāmacaminiˈuj huan
lhūhuaˈ paˈxniˈ para que tzē
naˈictanūpalayāuj na ixchakāncaˈn
huan tamāˈna paˈxniˈ.
13 Lāˈ tuncan cāmakxtekli
natatanū. Lāˈ huan tlajanaˈnīˈn
tataxtukōˈlh de huan chiˈxcuˈ
lāˈ tatanūlh ixchakāncaˈn huan
paˈxniˈ. Lāˈ xlacaˈn tatuˈjnulh nac

cāˈpūtatonkopūn lāˈ tatojōchaˈ nac
xcān lāˈ tajicsuaˈkōˈlh. Lāˈ huaˈchi
lakatuˈ mil paˈxnīˈn ixtahuanīˈt.
14 Lāˈ huan chiˈxcuhuīˈn aˈntī
ixtamaktakaˈlhmāˈna huan paˈxnīˈn
lāˈ tatzāˈlalh lāˈ tamācaˈtzīnīniˈlh
nac cāˈlacchicniˈ lāˈ pajtzu huanmāˈ
cāˈlacchicniˈ. 15 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
āˈmakapitzīn tachāˈlh aˈnlhā ixuīˈ
Jesús, xlacaˈn talaktzīˈlh huan
chiˈxcuˈ aˈntīn tūˈtzaˈ ixkaˈlhī
huan tlajanaˈnīˈn. Lāˈ xlaˈ tzēˈk
ixuīˈ lāˈ ixlhakāˈnanīˈttzaˈ. Lāˈ
xlacaˈn tajicuaˈlh. 16 Lāˈ huan aˈntī
ixtalaktzīˈnīˈt tahuanilh aˈntū
ixpātleˈkeniˈnīˈt huan chiˈxcuˈ aˈntī
ixkaˈlhīnīˈt huan tlajanaˈnīˈn lāˈ nā
aˈntū ixcāpātleˈkeniˈnīˈt huan paˈxnīˈn.
17 Lāˈ tuncan tatzuculh tasquiˈniˈ
Jesús que nataxtu de aˈntzaˈ.
18 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixtojōmāˈ
huan nac barco, milh huan chiˈxcuˈ
aˈntī ixkaˈlhīnīˈt huan tlajanaˈnīˈn lāˈ
squiˈniˈlh camakxtekli que natāˈaˈn.
19 Pero Jesús tūˈ makxtekli natāˈaˈn
lāˈ huanilh:
—Cataspiˈttiˈ na minchic lāˈ
nacāhuaˈniˈkōˈyaˈ mifamilia lāˈ
miˈamigos huanmāˈ lakaˈtlaˈn
catūhuā aˈntū huan Māpaˈksīniˈ
tlahuaniˈnīˈtaˈniˈ lāˈ aˈnchī
lakalhuˈmanīˈtaˈniˈ huiˈx.
20 Huan chiˈxcuˈ aˈlh lāˈ lakachu nac
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā huanican Decápolis
xlaˈ tzuculh līchihuīnaˈn aˈntū Jesús
tlahuaniˈlh. Lāˈ ixlīhuākcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt talēˈcnīlh.

Ixtzuˈmajāt Jairo lāˈ huan puscāt aˈntī xaˈmalh ixluˈxuˈ Jesús

Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56

21 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
pūtacutchokopā tintacut nac
barco, talaktakēstokli lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt aˈnlhā xlaˈ ixuīˈ
pajtzu nac mar. 22 Lāˈ milh kalhatin
xapuxcuˈ de ixlītokpāncaˈn
israelitas lāˈ ixtacuīniˈ Jairo.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ laktzīˈlh Jesús,
tatzokostaniˈlh. 23 Lāˈ lej squiˈniˈlh
lāˈ huanilh:
—Quintzuˈmaˈjāt nīmāˈtzaˈ. Cataˈt
lāˈ namacaxaˈmaˈyaˈ para que
natzeyan lāˈ nalatahuiˈlapala.
24 Lāˈ Jesús tāˈaˈlh. Lāˈ
ixtastālaniˈ lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ ixtalāpiˈtaˈtēlha. 25 Lāˈ na
ixlaclhniˈcaˈn ixuīˈ kalhatin
puscāt aˈntī ixīˈtzaˈcan.
Ixkaˈlhītzaˈ lakacāujtuˈ cāˈta tūla
ixcāsniˈ ixkaˈlhniˈ. 26 Lāˈ lhūhuaˈ
doctornuˈ ixtamāpātīnīnīˈt lāˈ
ixmakasputkōˈnīˈttzaˈ ixtumīn lāˈ
nīn tuntūˈ macuaniˈlh pero āˈchulāˈ
ixlamāˈ. 27 Ixkaxmatnīˈt aˈnchī
ixtlahua Jesús lāˈ laktapajtzūlh
na ixkēn na ixlaclhniˈcaˈn lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ xaˈmalh ixluˈxuˈ.
28 Chuntzaˈ tlahualh como puhualh:
“Xmān caˈicxaˈmalh ixluˈxuˈ lāˈ
naˈictzeyan”. 29 Lāˈ chuntzaˈ chu
tuncan tzeyalh. Lāˈ uˈcxcaˈtzīlh
na ixmacniˈ que ixtzeyanīˈttzaˈ
de ixtaˈjatat. 30 Lāˈ tuncan Jesús
uˈcxcaˈtzīˈlh aˈnchī ixlīmātzeyīniˈnīˈt
ixlīmāpaˈksīn. Cālaktalakspiˈtli
huan tachiˈxcuhuīˈt lāˈ cāhuanilh:
—¿Tichū xaˈmalh quiluˈxuˈ?
31 Lāˈ tahuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Laktzīˈnaˈ aˈnchī lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt tapiˈtaˈyāniˈ.
Lāˈ ¿aˈchīˈ huaˈnaˈ?: “¿Tichū
quixaˈmalh?”
32 Lāˈ xlaˈ lakachu ixlacaputza
para nalaktzīˈn aˈntī īˈxaˈmanīˈt.
33 Lāˈ huan puscāt ixcaˈtzī aˈntū

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixpātleˈkeniˈnīˈt māniˈ ūˈtzaˈ lāˈ
aˈnchī ixtzeyanīˈttzaˈ lāˈ xlaˈ
ixjicuaˈn. Lāˈ ixpipitēlha lakaˈlh lāˈ
tatzokostaniˈlh Jesús lāˈ huanikōˈlh.
34 Lāˈ xlaˈ huanilh:
—Quintzuˈmaˈjāt, tzeyanīˈtaˈ como
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ. Capit lāˈ Dios
calēˈn. Tzeyanīˈtaˈ de mintaˈjatat.
35 Ixchihuīnaˈmāˈcus Jesús
aˈxniˈcaˈ tamilh makapitzīn de na
ixchic Jairo. Lāˈ tahuanilh Jairo:
—Mintzuˈmaˈjāt nīlhtzaˈ. ¿Aˈchīˈ
māmakchuˈyīˈyaˈcus huan
mākalhtōˈkēˈniˈ?
36 Pero Jesús tūˈ cuenta
cātlahuaniˈlh aˈntū ixtahuan. Lāˈ
huanilh huan xapuxcuˈ de huan
lītokpān:
—Tūˈ cajiˈcuaˈ, xmān cakalhlakaˈiˈ.
37 Lāˈ Jesús tūˈ makxtekli nīn
tintīˈ nastālaniˈ, xmān Pedro lāˈ
Jacobo lāˈ Juan ixtāˈtin Jacobo.
38 Taˈaˈlh na ixchic huan xapuxcuˈ
ixlītokpāncaˈn israelitas. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tachāˈlh, Jesús laktzīˈlh
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ
ixtacalhuamāˈna lāˈ ixtataˈsamāˈna.
39 Lāˈ Jesús aˈxniˈcaˈ tanūlh,
cāhuanilh:
—¿Aˈchīˈ taˈsayāˈtit lāˈ
calhuaˈnāˈtit? Huan tzuˈmaˈjāt tūˈ
nīnīˈt, xmān lhtatamāˈ.
40 Lāˈ xmān talīlītzīˈnli. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús cāmāxtukōˈlh
ixlīhuākcaˈn, cālēˈlh ixtātaˈ huan
tzuˈmaˈjāt lāˈ ixtzīˈt lāˈ aˈntī
ixtatāˈminīˈt. Lāˈ tatanūlh aˈnlhā
ixmāˈ huan tzuˈmaˈjāt. 41 Lāˈ
macachiˈpalh huan tzuˈmaˈjāt lāˈ
huanilh:
—Talita cumi —huāˈmāˈ tachihuīn
huanicuˈtun: Tzuˈmaˈjāt, icuaniyāniˈ
catāˈkaquiˈ.
42 Lāˈ chu tuncan tāˈkaquīˈlh
huan tzuˈmaˈjāt lāˈ xlaˈ ixlatlāˈhuan
como ixkaˈlhī lakacāujtuˈ cāˈta.
Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt talēˈcnīlh
lāˈ lej tajicuaˈlh. 43 Lāˈ Jesús lej
stuˈtuˈluˈ cāhuanilh que nīn tintīˈ
ixtamācaˈtzīnīlh lāˈ cāhuanilh:
—Camāˈhuīˈtit huan tzuˈmaˈjāt.

Jesús aˈlh nac Nazaret

Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30

6 Lāˈ Jesús taxtulh de aˈntzaˈ
lāˈ aˈlh na ixāˈlacchicniˈ
aˈnlhā īˈstacnīˈt lāˈ tastālaniˈlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. 2 Lāˈ aˈxniˈcaˈ chilh
huan chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan,
tanūlh na ixlītokpāncaˈn israelitas
lāˈ tzuculh māsuˈyu. Lāˈ lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn takaxmatli lāˈ
talēˈcnīlh lāˈ tahualh:
—¿Lhachū scaˈtli huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
huan tamāˈna catūhuā? Lāˈ
¿tuchūyā tapāstacnaˈ maxquīˈcanīˈt?
Lāˈ ¿chichū tzē lītlahua huan
tamāˈna? 3 Uˈtzaˈ huāˈmāˈ huan
sitniˈ lāˈ María ixtzīˈt. Lāˈ nā xlaˈ
ixpuxcuˈcaˈn Jacobo lāˈ José lāˈ
Judas lāˈ Simón. Lāˈ tahuiˈlānaˈ
huāˈtzāˈ xanastancunuˈ puscan.
Lāˈ taˈaˈkchāˈlh por ixpālacata
lāˈ talakmakaˈlh Jesús. 4 Pero xlaˈ
cāhuanilh:
—Kalhatin aˈctaˈsanaˈ
naˈaˈcnīniˈniˈcan chuxalhā naˈaˈn.
Xmān xalanīˈn na ixāˈlacchicniˈ lāˈ
ixfamiliares tūˈ taˈaˈcnīniˈniˈcuˈtun.
5 Lāˈ aˈntzaˈ na ixāˈlacchicniˈ Jesús
tūlalh tlahualh lēˈcnīn. Xmān
cāxaˈmalh makapitzīn īˈtzaˈcaˈnīˈn
lāˈ cāmātzeyīlh. 6 Lāˈ Jesús lej
lēˈcnīlh como tūˈ ixtakalhlakaˈīˈ
ixlīmāpaˈksīn. Lāˈ ixmāsuˈyutēlha
nac lakatunuˈ lactiˈnaˈj cāˈlacchicniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús cāmacā'lh ī'sca'txtunu'nī'n para nata'a'cta'sana'n

Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6

7 Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan
kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n lā'
tzuculh cāmacā'n kalhatu'yūn
lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para
natamāxtu huan tlajana'nī'n. 8 Lā'
cāhuanilh:
—Tū' tilī'pinā'tit nīn tuntū' huan
nac tej, nīn morralh, nīn pāntzi,
nīn tumīn na mimbolsaca'n. Xmān
nalī'pinā'tit mimpāla'cca'n. 9 Lā'
natatūnū'yā'tit mihuarachica'n
pero tū' nalhakā'yā'tit kalhtu'
milu'xu'ca'n.
10 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuxatūya chic a'nlhā
nachipinā'tit, a'ntza' natachokoyā'tit
hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de
huanmā' cā'lacchicni'. 11 Lā' palh
calhāhuā tū' cātamānūyāni'
nac chakān chic lā' palh tū'
cātakaxmatni'cu'tunāni' a'ntū
hua'nā'tit, cataxtutit de huanmā'
cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca'
nataxtuyā'tit, catincxtit mintojonca'n
para que nayuja huan pokxni'
na ixlakxtampūn mintojonca'n.
Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que
xlaca'n natalē'n cuenta como
tū' takaxmatcu'tulh. Ixlīstu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Lā'
a'xni'ca' namin huan chi'chini'
a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō',
xlaca'n lej natapātīni'n como
tū' takaxmatcu'tulh. A'chulā'
natapātīni'n xlaca'n que huan tū'
tzeyā tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
Sodoma lā' Gomorra —hualh Jesús.
12 Ta'a'lh huan sca'txtunu'nī'n
lā' ixtamāsu'ni' tachi'xcuhuī't
que tasqui'nī nataxtāpalī
ixtapāstacna'ca'n. 13 Lā'
tamāxtulh lhūhua' tlajana'nī'n.
Lā' ixcālīmūtlahua aceite lhūhua'
ī'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh.

A'nchī līmaknīca Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9

14 Lā' huan rey Herodes kaxmatli
ixpālacata Jesús como lhūhua' a'ntī
ixtalīchihuīna'mā'na Jesús lā' a'ntū
ixtlahua. Lā' Herodes hualh:
—Juan a'ntī ixmā'kpaxīni'n
lakahuanchokonī't de huan līnīn.
U'tza' līka'lhī līmāpa'ksīn a'ntū
lītlahua huan lē'cnīn.
15 Lā' makapitzīn ixtahuan:
—U'tza' Elías a'ntī ixa'cta'sana'
Dios xala' makāntza'.
Lā' ā'makapitzīn ixtahuampala:
—U'tza' a'cta'sana' hua'chi huan
xala' makāntza'.
16 Lā' a'xni'ca' huanica Herodes
a'ntū tlahualh Jesús, xla' hualh:
—U'tza' Juan a'ntī
icmā'a'cchu'cunīni'lh. Xla'
lakahuanchokonī't lā' taxtulh na
ixlaclhni' nīnī'n.
17 Huan Herodes māni' ū'tza'
māpa'ksīlh lā' māchi'panīni'lh Juan
lā' māchī'nīni'lh nac pūlāchī'n por
ixpālacata Herodías a'ntī ixpuscāt
Felipe ixuanī't. Lā' huā'mā' Felipe
ixtā'tin Herodes. Lā' Herodes
ixtā'tahui'lanī't huanmā' puscāt.
18 Lā' Juan ixuaninī't Herodes:
—Tū' līmakuan a'nchī tā'tō'la'nī'ta'
ixpuscāt mintā'tin.
19 U'tza' Herodías līlalh ixtā'ca'tza
Juan lā' ixmaknīcu'tun. Lā' tūla
ixmaknī 20 porque Herodes
ixjicua'ni' Juan. Ixca'tzī que

lej tzeyā chiˈxcuˈ ixuanīˈt Juan
lāˈ līlacatejtin ixlatlāˈhuan. Lāˈ
Herodes tūˈ makxtekli Herodías
natlahuaniˈ Juan nīn tuntūˈ. Lāˈ
aˈyuj Herodes māmakchuyīlh
ixpālacata aˈntū māsuˈyulh Juan,
pero ixkaxmatcuˈtun. 21 Pero milh
lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ Herodías
tlahualh aˈntū ixtlahuacuˈtun.
Herodes tlahualh ixcāˈtaniˈ aˈxniˈcaˈ
chāˈlh ixcāˈta. Cākantāyalh
para nacātāˈhuāˈyan na ixchic
xanapuxcuˈnuˈ lāˈ xamāpaˈksiniˈnīˈn
lāˈ generales aˈntī ixtatāˈscuja nac
estado de Galilea. 22 Lāˈ ixtzuˈmaˈjāt
Herodías tanūlh lāˈ luˈcxli lāˈ
cāmakapāxuhualh Herodes lāˈ aˈntī
ixcākantāyacanīˈt. Lāˈ huan rey
huanilh huan tzuˈmaˈjāt:

—Caquisquiˈniˈ chu
aˈntū lacasquiˈnaˈ lāˈ quit
naˈicmaxquīˈyāniˈ.

23 Lāˈ stuˈtuˈluˈ huanilh:

—Lej stuˈncuaˈ aˈntū icuaniniˈ.
Naˈicmaxquīˈyāniˈ aˈntū
naquisquiˈniˈyaˈ aˈyuj iˈtāt aˈnlhā
quit icmāpaˈksī.

24 Lāˈ huan tzuˈmaˈjāt taxtulh lāˈ
kalhasquiˈnīlh ixtzīˈt:

—¿Tuchū naˈicsquiˈn?

Lāˈ xlaˈ huanilh:

—Nasquiˈnaˈ ixaˈkxāk Juan huan
Māˈkpaxīniˈ.

25 Lāˈ huan tzuˈmaˈjāt tuncan
tanūlh aˈnlhā ixuīˈ huan rey lāˈ
hualh:

—Iclacasquiˈn ixaˈkxāk Juan
huan Māˈkpaxīniˈ. Chuhuaˈj tuncan
naquimaxquīˈyaˈ nac lakatin pulātu.

26 Lāˈ ūˈtzaˈ lej līlakaputzalh huan
rey pero como stuˈtuˈluˈ ixuanicanīˈt
huan tzuˈmaˈjāt lāˈ como huan
aˈntī ixcākantāyacanīˈt takaxmatli
aˈntū ixuanicanīˈt, tūlalh xtāpalīlh
ixtachihuīn. 27 Lāˈ tuncan huan rey
māpaˈksīlh kalhatin mayūlh para
nalīmin ixaˈkxāk Juan. Lāˈ xlaˈ aˈlh
nac pūlāchīˈn lāˈ aˈcchuˈculh. 28 Lāˈ
līminca ixaˈkxāk nac lakatin pulātu
lāˈ maxquīˈca huan tzuˈmaˈjāt. Lāˈ
huan tzuˈmaˈjāt maxquīˈlh ixtzīˈt.

29 Lāˈ aˈxniˈcaˈ cāmācatzīnīca
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Juan, xlacaˈn
tamilh lāˈ tasacli ixmacniˈ lāˈ
tamāˈcnūlh nac lakatin taponkniˈ.

Jesús cāmāhuīˈlh lakaquitzis mil chiˈxcuhuīˈn

Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

30 Lāˈ aˈxniˈcaˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
Jesús talaktaspiˈtli, tahuanikōˈlh
huāk aˈntū ixtatlahuanīˈt lāˈ aˈntū
ixtamāsuˈyunīˈt. 31 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:

—Cataˈntit xmān huiˈxinaˈn lāˈ
caquilātāˈmiuj aˈnlhā nīn tintīˈ
aˈnan lāˈ najaxāujtit macstiˈnaˈj.

Lej lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
ixtaquīlakla Jesús lāˈ chuntzaˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn tūla ixtahuāˈyan.
32 Lāˈ tatojōlh nac lakatin barco xmān
xlacaˈn lāˈ ixtaˈaˈmāˈna aˈnlhā tintīˈ
ixaˈnan. 33 Lāˈ lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
talaktzīˈlh aˈxniˈcaˈ ixtaˈaˈmāˈna lāˈ
talakapasli. Lāˈ xalanīˈn lakatunuˈ
cāˈlacchicniˈ catojon tatuˈjnulh
aˈntzaˈ lāˈ tachāˈlh pūˈla. 34 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús taxtulh de huan barco,
cālaktzīˈlh lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
cālakalhuˈmalh como tatasuˈyulh
huaˈchi borregos aˈntūn tūˈ ixtakaˈlhī
aˈntī nacāmaktakaˈlha. Lāˈ tzuculh
cāmāsuˈniˈ lhūhuaˈ catūhuā. 35 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ īˈsmalankaˈnamāˈ, huan
scaˈtxtunuˈnīˈn talakmilh Jesús lāˈ
tahuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Kōtanūtza' lā' huā'tzā' tū' nac
cā'lacchicni'. 36 Cacāmacapi huan
tachi'xcuhuī't para que nata'a'n
natatamāhua ixlīhua'tca'n nac
cā'ranchujnu' lā' nac cā'lacchicni'
como tū' taka'lhī a'ntū natahua'
xlaca'n.
37 Pero Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n cacāmāhuī'tit.
Lā' tahuanilh:
—Lej lhūhua' huan tachi'xcuhuī't.
Lā' tasqui'nī lej makān
namakscujcan lā' chuntza' tzē
nalītamāhuacan pāntzi a'ntū
na'iccāmāhuī'yāuj xlaca'n.
38 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?
Caquīlaktzī'ntit.
Lā' taquīlaktzī'lh lā' a'xni'ca'
taca'tzīlh, tahuanilh:
—Macquitzis pāntzi lā' tantu'
squī'ti'.
39 Lā' xla' cāmāpa'ksīlh
ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cacāmālacpitzitit lā' xtuncnu'
catatahui'lh pūlacatunu' nac
cā'seketni'.
40 Lā' ixa'nan pūlacatunu' a'nlhā
tatahui'lh lakatin ciento. Lā' nā
ixa'nan ā'makapitzīn pūlacatunu'
a'nlhā tatahui'lh tu'pu'xamacāuj.
41 Lā' Jesús cātayalh huan
macquitzis pāntzi lā' huan tantu'
squī'ti' lā' talacayāhualh nac
a'kapūn lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī
Dios lā' che'kelh huan pāntzi
lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n.
Lā' xlaca'n tamālacpitzini'lh
na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' nā cāmālacpitzini'lh huan
tantu' squī'ti' ixlīhuākca'n. 42 Lā'
tahua'lh ixlīhuākca'n lā' taka'sli.
43 Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh,
tamākēstokli huan sca'txtunu'nī'n
xalacpītzin pāntzi lā' squī'ti'. Lā'
lītatzumalh pācāujtu' cha'xta
a'ntū a'katāxtūni'lh. 44 Lā' a'ntīn
tahuā'yalh lakaquitzis mil
chi'xcuhuī'n ixtahuanī't.

Jesús tlā'hualh na ixkalhni' huan xcān

Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21

45 Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh
ī'sca'txtunu'nī'n:
—Catojō'tit nac barco lā'
capū'la'tit tintacut huan mar
para nac Betsaida līhuan quit
na'iccāmacā'n huan tachi'xcuhuī't.
46 Lā' a'xni'ca'
ixcāmacā'nkō'nī'ttza', xla' a'lh
huan nac kēstīn para nakalhtō'ka'.
47 Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan
chi'chini', Jesús ixa'cstu ixuī' nac
ti'ya't līhuan ī'sca'txtunu'nī'n
ixta'a'mā'na nac barco ixpu'nan
mar. 48 Lā' Jesús laktzī'lh a'nchī
tūlalh xa'nca ixa'n huan barco
como lej ixū'numā'. Lā' a'xni'ca'
ixtuncuīni'mā'tza', Jesús cālakmilh.
Lā' ixtlā'huantēlha na ixkalhni'
huan xcān lā' ixcātēlakataxtumā'.
49-50 Lā' xlaca'n talaktzī'lh lā'
tajicua'lh lā' tata'salh. Como
ixlīhuākca'n talaktzī'lh catīhuā
ixkalhtlā'huantēlha huan xcān,
tapuhualh ixtalakachuyamā'na lā'
ū'tza' lej talījicua'lh. Lā' chu tuncan
Jesús cātā'chihuīna'lh xlaca'n lā'
cāhuanilh:
—Huixcāna'j caca'tzītit lā' tū'
cajicua'ntit. Quit a'ntī icmimā'.
51 Lā' tojōlh nac barco a'nlhā
ixtahui'lāna' xlaca'n lā' ca'cslalh
huan ū'ni'. Lā' xlaca'n lej talē'cnīlh.
52 Lā' a'yuj ixtalaktzī'nī't a'nchī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús mālhuhuīlh huan pāntzi, lāꞌ
tūꞌ ixtamāchekxī tichū Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh huan īꞌtzaꞌcaꞌnīꞌn nac cāꞌlacchicniꞌ Genesaret

Mt. 14.34-36

53 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús lāꞌ
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn taꞌaꞌlh tintacut
huan xcān, lāꞌ tachāꞌlh huan nac
tiꞌyaꞌt aꞌnlhā huanican Genesaret
lāꞌ tachīꞌjūlh ixbarcocaꞌn. 54 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ tataxtulh de nac barco,
huan tachiꞌxcuhuīꞌt talakapasli
Jesús. 55 Lāꞌ palaj taꞌaꞌlh lakachu
lāꞌ tzucuca cālīmincan īꞌtzaꞌcaꞌnīꞌn
nac laclajnaꞌ. Cālēꞌnca chu aꞌnlhā
huanca que ixuīꞌ Jesús. 56 Lāꞌ chu
calhāhuā tanūlh nac lactiꞌnaꞌj
cāꞌlacchicniꞌ lāꞌ nac xcānsipejniꞌ
lāꞌ cāꞌranchujnuꞌ, ixcāmāpīꞌcan
huan īꞌtzaꞌcaꞌnīꞌn nac lītamāuj
lāꞌ īꞌsquiꞌniꞌcan Jesús que
cacāmakxtekli xmān taxaꞌma
ixtampān ixluꞌxuꞌ. Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn taxaꞌmalh ixluꞌxuꞌ
tatzeyankōꞌlh.

Aꞌntū cāmātlahuī xakoꞌhuaꞌjuaꞌ huan chiꞌxcuhuīꞌn

Mt. 15.1-20

7 Lāꞌ talaktakēstokli
Jesús fariseosnuꞌ lāꞌ
xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan ley
xalanīꞌn nac Jerusalén aꞌntī
ixtalakminīꞌt Jesús. 2 Ixtalaktzīꞌnīꞌt
makapitzīn īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
Jesús aꞌntī ixtahuāꞌyamāꞌna lāꞌ
tūꞌ xaꞌnca ixtamakachaꞌkaꞌnīꞌt
pūꞌla. 3 Tūꞌ chuntzaꞌ ixtatlahua
huan fariseosnuꞌ lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
huan āꞌmakapitzīn israelitas. Palh
xlacaꞌn tūꞌ pūꞌla ixtamakachaꞌkaꞌn
chu aꞌnchī tasquiꞌnī, tūꞌ
ixtahuāꞌyan como ixtaꞌaꞌcnīniꞌniꞌ
ixtalanāncaꞌn īꞌxūꞌyāpapnaꞌcaꞌn.
4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixtaquītaspiꞌta de
nac lītamāuj, tūꞌ ixtahuāꞌyan
palh tūꞌ xaꞌnca ixtamakachaꞌkaꞌn
pūꞌla. Lāꞌ ixtatlōkentaxtū lhūhuaꞌ
ixtalanāncaꞌn īꞌxūꞌyāpapnaꞌcaꞌn
huaꞌchi aꞌnchī talīpūcheꞌkēꞌ vasos lāꞌ
xālu lāꞌ tamacatzucun de līcāꞌn lāꞌ
īꞌxtiꞌcatcaꞌn. 5 Lāꞌ takalhasquiꞌniꞌlh
Jesús huan fariseosnuꞌ lāꞌ huan
xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn ley:
—¿Aꞌchīꞌ miscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
tūꞌ tatlōkentaxtū aꞌntū
quixūꞌyāpapnaꞌcaꞌn
quincātamāsuꞌniꞌn? Chu tahuāꞌyan
lāꞌ tūꞌ pūꞌla tamakachaꞌkaꞌn aꞌnchī
tasquiꞌnī.
6 Lāꞌ Jesús cākalhtīlh:
—Huiꞌxinaꞌn tlahuaꞌyāꞌtit lakatuꞌ
milacancaꞌn. Mimpālacatacaꞌn
lītzoꞌkli huan profeta Isaías aꞌnlhā
tatzoꞌkniꞌ:

> Huāꞌ tamāꞌna tachiꞌxcuhuīꞌt
> xmān tahuan palh
> quintaꞌaꞌcnīniꞌniꞌ pero
> tūꞌ tapāstaca aꞌntū
> iccālīmāpaꞌksīlh.
> 7 Chu tlakaj quintamācāꞌtanī
> como aꞌntūn tamāsuꞌyu
> huaꞌchilh quilīmāpaꞌksīn,
> ūꞌtzaꞌ xmān ixtapuhuāncaꞌn
> huan chiꞌxcuhuīꞌn.

Chuntzaꞌ tzoꞌkli Isaías.
8 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:
—Lāꞌ huiꞌxinaꞌn mākēnūꞌyāꞌtit
ixlīmāpaꞌksīn Dios para
natlōkentaxtūyāꞌtit ixtalanāncaꞌn
mixūꞌyāpapnaꞌcaꞌn. Huiꞌxinaꞌn
pūcheꞌkēꞌyāꞌtit xālusnuꞌ lāꞌ vasosnuꞌ
aꞌnchī tasquiꞌnī lāꞌ tlahuaꞌyāꞌtit
lhūhuaꞌ āꞌmakapitzīn talanān.
9 Lāꞌ nā cāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Puhuaˈnāˈtit que tzey aˈnchī
mākēnūˈyāˈtit ixlīmāpaˈksīn
Dios para natlōkentaxtūyāˈtit
mintalanāncaˈn. 10 Aˈnlhā tzoˈkli
Moisés, chuntzaˈ hualh:

Cacāˈaˈcnīniˈniˈ mintātaˈ lāˈ mintzīˈt.

Lāˈ Moisés nā hualh:

Camāmaknīnīniˈnca huan aˈntīn tamacapūlhca ixtātaˈ o ixtzīˈt.

11 Pero huiˈxinaˈn xtunc huaˈnāˈtit.
Lāˈ huiˈxinaˈn māsuˈyuˈyāˈtit palh
kalhatin chiˈxcuˈ tzē nahuani ixtātaˈ
o ixtzīˈt: “Tūla icmaktāyayāniˈ
porque ixlīhuāk aˈntū ickaˈlhī,
ūˈtzaˈ Corbán” —huāˈmāˈ tachihuīn
huanicuˈtun: icmālacnūniˈnīˈttzaˈ
Dios—. 12 Lāˈ chuntzaˈ tūˈ
makxtekāˈtit nacāmaktāya
ixtātaˈ lāˈ ixtzīˈt. 13 Huiˈxinaˈn
mākēnūˈyāˈtit ixlīmāpaˈksīn Dios
como māsuˈyuˈyāˈtit que tasquiˈnī
natlōkentaxtūcan ixtalanāncaˈn
mixūˈyāpapnaˈcaˈn. Lāˈ lhūhuaˈ
āˈcatūhuā tlahuaˈyāˈtit huaˈchi huan
tamāˈna —hualh Jesús.

14 Lāˈ Jesús cāmātaˈsīlh huan
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ cāhuanilh:

—Caquilākaxmatui milīhuākcaˈn lāˈ
camāchekxīˈtit. 15 Tūˈ aˈnan nīn tuntūˈ
aˈntū naquilhtanū huan chiˈxcuˈ
huaˈchi līhuaˈt lāˈ chuntzaˈ nalīkaˈlhī
ixtalaclēˈiˈ. Pero aˈntū naquilhtaxtu
de kalhatin chiˈxcuˈ huaˈchi tūˈ
tzey tachihuīn, ūˈtzaˈ nalīkaˈlhī
ixtalaclēˈiˈ. 16 Cuenta catlahuaˈtit
aˈntū kaxpaˈtāˈtit —hualh Jesús.

17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixtanūnīˈt
nac chic, tūˈtzaˈ ixaˈnan lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
takalhasquiˈnīlh tuchū ixuanicuˈtun
huan aˈntū lītalacastuca. 18 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:

—Nā huiˈxinaˈn ¿chā tūˈ
māchekxīˈyāˈtit? Caˈtzīyāˈtit
que chuxatū aˈntū naquilhtanū
kalhatin chiˈxcuˈ, xlaˈ tūˈ catilīlalh
koˈhuaˈjuaˈ. 19 Uˈtzaˈ xmān tanū
na ixpān lāˈ chuntzaˈ taxtu. Tūˈ
catitanūlh na ixtapāstacnaˈ.

Chuntzaˈ līmāsuˈyulh que huāk
tzey aˈntū huaˈyāuj. 20 Lāˈ Jesús
huampā:

—Aˈntū quilhtaxtu kalhatin
chiˈxcuˈ, ūˈtzaˈ koˈhuaˈjuaˈ nalīla.
21 Palh tūˈ tzey ixtapāstacnaˈ
kalhatin chiˈxcuˈ, xlaˈ napuhuan
aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ ūˈtzaˈ
nalīmakpuscātīniˈn lāˈ nalītlahua
talākalhīˈn lāˈ nalīmaknīniˈn. 22 Lāˈ
nakaˈlhānaˈn lāˈ nakaˈlhīcuˈtun
aˈntū ixlaˈ āˈchāˈtin lāˈ
natlahua aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ
natampiˈlhīniˈn lāˈ naˈaˈkxokonuˈn
lāˈ natlahua aˈntūn koˈhuaˈjuaˈ lāˈ
nalakcaˈtzanaˈn lāˈ naˈaˈksaˈnan
lāˈ lej nakaˈtlaˈjcaˈtzī lāˈ tūˈ tzey
ixtapāstacnaˈ nakaˈlhī. 23 Huāk huāˈ
tamāˈna tūˈ tzey lāˈ tamātlahuī
koˈhuaˈjuaˈ kalhatin chiˈxcuˈ. Nā
huāˈ tamāˈna tataxtu de ixchakān
kalhatin chiˈxcuˈ como tūˈ tzey
ixtapāstacnaˈ —hualh Jesús.

Huan puscāt makatiyātiˈ kalhlakaˈīˈlh Jesús

Mt. 15.21-28

24 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús huankōˈlh,
xlaˈ taxtulh lāˈ aˈlh āˈlacatin
aˈnlhā tahuiˈlānaˈ huan lakatuˈ
cāˈlacchicniˈ aˈntū huanican Tiro
lāˈ Sidón. Lāˈ tanūlh nac lakatin
chic. Ixlacasquiˈn que nīn tintīˈ
ixcaˈtzīlh que ixuīˈ aˈntzaˈ pero
tūlalh tatzēˈkli. 25 Tuncan milh
kalhatin puscāt. Lāˈ ixtzuˈmaˈjāt

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan puscāt ixkaꞌlhī huan tlajanaꞌ.
Lāꞌ como māca'tzīnīca que ixchinīꞌt
Jesús, lakmilh lāꞌ tatzokostaniꞌlh.
26 Lāꞌ huan puscāt tūꞌ israelita
ixuanīꞌt; xlaꞌ sirofenicia ixuanīꞌt.
Lāꞌ lej īꞌsquiꞌniꞌ talakalhuꞌmān que
camāxtuniꞌlh ixtzuꞌmaꞌjāt huan
tlajanaꞌ. 27 Pero Jesús huanilh:
—Pūꞌla catakaꞌsli huan camanaꞌ.
Tūꞌ līmakuan maklhtīcan
ixpāntzicaꞌn huan camanaꞌ lāꞌ
nacāmaxquīꞌcan huan chichīn.
28 Lāꞌ huan puscāt kalhtīlh:
—Stuꞌncuaꞌ, Māpaꞌksīniꞌ. Uꞌtzaꞌ
iccaꞌtzī. Pero huan chichīn tzēn
tasacuaꞌ ixkalhspulamcaꞌn camanaꞌ
na ixtampīn mesa.
29 Lāꞌ tuncan Jesús huanilh:
—Xaꞌnca māchekxīꞌyaꞌ. Tzētzaꞌ
napinaꞌ na minchic. Huan tlajanaꞌ
taxtuniꞌlhtzaꞌ mintzuꞌmaꞌjāt.
30 Lāꞌ huan puscāt aꞌlh na ixchic.
Lāꞌ ixtzuꞌmaꞌjāt ixmāꞌ nac tamaꞌ
lāꞌ ixtasuꞌyutzaꞌ que huan tlajanaꞌ
ixtaxtuniꞌnīꞌttzaꞌ.

Jesús mātzeyīlh huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī tūla ixaꞌkahuānaꞌn lāꞌ tūla ixchihuīnaꞌn xaꞌnca

31 Lāꞌ Jesús taxtulh de nac
cāꞌlacchicniꞌ aꞌntū huanican Tiro
lāꞌ tētaxtulh nac Sidón lāꞌ aꞌnlhā
ixmāpaꞌksī Decápolis. Lāꞌ taspiꞌtli
huan nac mar aꞌntū huanican
Galilea. 32 Lāꞌ līminiꞌca kalhatin
chiꞌxcuꞌ aꞌntīn tūꞌ ixaꞌkahuānaꞌn
lāꞌ tūla ixchihuīnaꞌn xaꞌnca. Lāꞌ
lej squiꞌniꞌca que caxaꞌmalh.
33 Lāꞌ Jesús lēꞌlh lacachunaꞌj huan
chiꞌxcuꞌ de aꞌnlhā ixtatakēstoka
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ mānūniꞌlh
ixmakspulh na ixaꞌkaꞌxkoꞌlh. Lāꞌ
chojmanīlh ixmacan lāꞌ nā xaꞌmalh
na īꞌsīꞌmakāꞌt huan chiꞌxcuꞌ. 34 Lāꞌ
Jesús talacayāhualh nac aꞌkapūn.
Pānīlh lāꞌ hualh:
—¡Efata! —huāꞌmāꞌ tachihuīn
huanicuꞌtun: ¡Catalaquīꞌlh!
35 Lāꞌ chu tuncan tatzeyalh
ixaꞌkaꞌchakān huan chiꞌxcuꞌ lāꞌ
kaxmatli. Lāꞌ tzeyalh īꞌsīꞌmakāꞌt lāꞌ
tzētzaꞌ ixchihuīnaꞌn xaꞌnca. 36 Lāꞌ
Jesús stuꞌtuꞌluꞌ cāhuanilh huan
tachiꞌxcuhuīꞌt:
—Nīn tintīꞌ tihuaꞌniꞌyāꞌtit.
Pero tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh, lāꞌ
āꞌchulāꞌ tamācaꞌtzīnīniꞌlh. 37 Lāꞌ
xlacaꞌn aꞌntī cāmācaꞌtzīnīca lej
ixtalēꞌcnī lāꞌ tahualh:
—Huāk aꞌntū tlahuanīꞌt, huāk tzey.
Uꞌtzaꞌ cāmāꞌaꞌkahuanī aꞌntī sordo lāꞌ
cāmāchihuīnī aꞌntī kōꞌkoꞌ.

Jesús cāmāhuīꞌlh lakatāꞌtiꞌ mil tachiꞌxcuhuīꞌt

Mt. 15.32-39

8 Lāꞌ huāꞌ tamāꞌna chiꞌchiniꞌ
ixtatakēstoknīꞌt huan
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ tūꞌ ixaꞌnan aꞌntū
natahuaꞌ. Lāꞌ Jesús cātaꞌsaniꞌlh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ cāhuanilh:
2 —Iccālakalhuꞌman huan
tachiꞌxcuhuīꞌt. Tuꞌtumaꞌjtzaꞌ
quintatāꞌlahuiꞌlānaꞌ huāꞌtzāꞌ lāꞌ
tūꞌtzaꞌ takaꞌlhī aꞌntūn tahuaꞌ. 3 Lāꞌ
palh xaꞌiccāmacāꞌlh na ixchiccaꞌn lāꞌ
tūꞌ tahuāꞌyanīꞌt, lej ixtaxlejuaꞌnalh
nac tej lāꞌ tūꞌ ixtatāyaniꞌlh.
Lāꞌ makapitzīn de xlacaꞌn
tamīnīꞌtaꞌnchaꞌ lej makat.
4 Lāꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn takalhtīlh:
—Lāꞌ ¿chichū nacālīmāhuīꞌyāuj
huan tachiꞌxcuhuīꞌt huāꞌtzāꞌ aꞌnlhā
tintīꞌ lahuīꞌ?
5 Lāꞌ xlaꞌ cākalhasquiꞌnīlh:
—¿Lhā maclāꞌt pāntzi kaꞌlhīꞌyāꞌtit?

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Mactojon.
6 Lāˈ tuncan Jesús māpaˈksīlh
catatahuiˈlalh huan tachiˈxcuhuīˈt
nac tiˈyaˈt. Lāˈ cātayalh
huan mactojon pāntzi lāˈ
maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī Dios. Lāˈ
cāmālacpitziniˈlh lāˈ cāmaxquīˈlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn para natamaxquīˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ chuntzaˈ
tatlahualh. 7 Lāˈ nā ixtakaˈlhī
makapitzīn tiˈnaˈj squīˈtiˈ lāˈ Jesús
maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī Dios
por huan squīˈtiˈ. Lāˈ cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Cacāmālacpitziniˈtit.
8 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tahuāˈyalh
lāˈ talēkaˈsli. Lāˈ tamākēstokli
xalacpītzin aˈntūn taˈaˈkatāxtūlh lāˈ
tamātzumalh pātojon chāˈxta. 9 Lāˈ
aˈntīn tahuāˈyalh huaˈchi lakatāˈtiˈ
mil ixtahuanīˈt. Lāˈ Jesús cāmacāˈlh
huan tachiˈxcuhuīˈt na ixchiccaˈn.
10 Lāˈ tuncan xlaˈ lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tatojōlh nac barco lāˈ tachāˈlh
aˈnlhā ixmāpaˈksī huan cāˈlacchicniˈ
Dalmanuta.

Huan fariseosnuˈ tasquiˈniˈlh Jesús que catlahualh lakatin lēˈcnīn

Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56

11 Lāˈ huan fariseosnuˈ talakmilh
lāˈ tatzuculh tatāˈlāstaˈla Jesús.
Lāˈ tasquiˈnli lakatin lēˈcnīn aˈntū
nalītasuˈyu que xlaˈ xalaˈ nac
aˈkapūn. Tasquiˈnli como xmān
ixtalīlaktzīˈncuˈtun. 12 Lāˈ Jesús
pānīlh con pōˈktu ixaˈclhcunuc lāˈ
hualh:
—¿Aˈchīˈ huan aˈntīn tahuiˈlānaˈ
chuhuaˈj tasquiˈn lēˈcnīn? Lej
stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Huiˈxinaˈn aˈntī huiˈlānaˈntit
chuhuaˈj tūˈ caticātamāsuˈniˈniˈ
huan lēˈcnīn.
13 Lāˈ cāmakxtekli lāˈ tojōpā huan
nac barco lāˈ aˈlh tintacut.

Ixlevaduracaˈn fariseosnuˈ

Mt. 16.5-12

14 Lāˈ xmān ixaˈnan mactin pāntzi
nac barco como ixtapātzaˈnkānīˈt
lāˈ tūˈ talēˈlh pāntzi. 15 Lāˈ Jesús
cāmaxquīˈlh tapāstacnaˈ lāˈ
cāhuanilh:
—Cuenta catlahuaˈtit lāˈ
catamaktakaˈlhtit de ixlevaduracaˈn
huan fariseosnuˈ lāˈ huan Herodes.
16 Lāˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn
talātāˈchihuīnaˈlh lāˈ talāhuanilh:
—Chōˈla ūˈtzaˈ līhualh chuntzaˈ
como tūˈ līmiuj pāntzi.
17 Lāˈ Jesús ixcaˈtzī que
xlacaˈn tūˈ ixtamāchekxī aˈnchī
ixlīchihuīnaˈmāˈ ixpālacata aˈntūn
tamāsuˈyu huan fariseosnuˈ lāˈ
cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—¿Aˈchīˈ cāpātaˈlayāniˈ ixpālacata
huan pāntzi aˈntūn tūˈ lītaˈntit?
¿Chu tūˈ cuenta tlahuaˈyāˈtit
nīn māchekxīˈyāˈtit? ¿Chu tūˈ
kaˈlhīˈyāˈtit miˈaˈclhcunuccaˈn
para napūpāstacnaˈnāˈtit?
18 Kaˈlhīˈyāˈtit milakastapuncaˈn.
¿Chu tūˈ laktzīˈnāˈtit? Kaˈlhīˈyāˈtit
miˈaˈkaˈxkoˈlhcaˈn. ¿Chu tūˈ
aˈkahuāˈnaˈnāˈtit? ¿Chu tūla
pāstacnaˈnāˈtit? 19 Aˈxniˈcaˈ
iccācheˈkelh huan macquitzis pāntzi
lāˈ ūˈtzaˈ iccālīmāhuīˈlh lakaquitzis
mil chiˈxcuhuīˈn, ¿lhā lakalāˈt
chāˈxta līmātzumaˈtit xalacpītzin
aˈntū mākēstoktit?
Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Pācāujtuˈ.
20 Lāˈ xlaˈ hualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Lāˈ aˈxniˈcaˈ iccācheˈkelh
huan mactojon pāntzi lāˈ ūˈtzaˈ
iccālīmāhuīˈlh lakatāˈtiˈ mil, ¿lhā
lakalāˈt chāˈxta līmātzumaˈtit
xalacpītzin aˈntū mākēstoktit?
Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Pātojon.
21 Lāˈ cāhuanilh:
—Lāˈ ¿chu tūnaˈj māchekxīˈyāˈtit?

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzīˈn nac cāˈlacchicniˈ Betsaida

22 Lāˈ Jesús lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tachāˈlh huan nac cāˈlacchicniˈ aˈntū
huanican Betsaida lāˈ līminiˈca Jesús
kalhatin lakatzīˈn lāˈ lej squiˈniˈca
que caxaˈmalh huan chiˈxcuˈ
xalakatzīˈn. 23 Lāˈ makachiˈpalh lāˈ
makachiˈpalēˈlh huan lakatzīˈn na
ixquilhtūn cāˈlacchicniˈ. Chojmanīlh
ixlakastapun lāˈ xaˈmaniˈlh na
ixlakastapun lāˈ kalhasquiˈnīlh:
—¿Tuchū laˈktzīˈnaˈ?
24 Lāˈ xlaˈ talakapākēˈlh lāˈ hualh:
—Iccālaktzīˈn chiˈxcuhuīˈn aˈntīn
talatlāˈhuan. Tatasuˈyu huaˈchi
xakalhannaˈ quiˈhuīˈn como tūnaˈj
xaˈnca iclacahuānaˈn.
25 Lāˈ tuncan xaˈmaniˈpā na
ixlakastapun. Lāˈ huan chiˈxcuˈ
talakapākēˈpā lāˈ tzeyalh lāˈ xaˈnca
lacahuānaˈlh.
26 Lāˈ Jesús huanilh:
—Stuˈnc capit na minchic lāˈ tūˈ
titētanūˈyaˈ huan nac cāˈlacchicniˈ.
Nīn tintīˈ nacāhuaniˈyaˈ xalaˈ nac
huan cāˈlacchicniˈ aˈnchī lītzeyaˈnti.

Pedro mālacstūˈncli que Jesús ūˈtzaˈ Cristo aˈntī Dios lacsacli

Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21

27 Lāˈ Jesús lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
taˈaˈlh huan nac makapitzīn
cāˈlacchicniˈ aˈntzaˈ aˈnlhā huanican
Cesarea de Filipo. Lāˈ līhuan
ixtaˈaˈmāˈna, xlaˈ cākalhasquiˈnīlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Lāˈ tachiˈxcuhuīˈt, ¿chichūn
tahuan de quimpālacata?
28 Lāˈ xlacaˈn takalhtīniˈlh:
—Makapitzīn tahuan palh huiˈx Juan
huan Māˈkpaxīniˈ lāˈ āˈmakapitzīn
tahuan palh huiˈx huan Elías lāˈ
āˈmakapitzīn huampala tahuan palh
huiˈx chōˈla kalhatin aˈctaˈsanaˈ.
29 Lāˈ tuncan cāhuanilh:
—Lāˈ huiˈxinaˈn, ¿chichū huaˈnāˈtit
tichūn quit?
Lāˈ Pedro kalhtīniˈlh:
—Huiˈx Cristo aˈntī Dios lacsacli.
30 Lāˈ cāmāpaˈksīlh que tūˈ
catitahuanilh nīn tintīˈ palh ūˈtzaˈ
huan Cristo aˈntī Dios lacsacli.

Jesús hualh que xlaˈ kaˈlhī nanī

Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27

31 Lāˈ Jesús tzuculh cāmāsuˈniˈ
chuntzaˈ:
—Quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn
lāˈ tasquiˈnī lej naquimāpātīnīcan.
Huan xanapuxcuˈnuˈ de huan
lītokpān lāˈ xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
lāˈ xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley, xlacaˈn
naquintalakmakaˈn lāˈ naquintamaknī.
Lāˈ ixlīlakatuˈtun chiˈchiniˈ
naˈiclakahuanchoko.
32 Lāˈ lacastuˈnc hualh huāˈmāˈ
tachihuīn. Lāˈ tuncan Pedro lēˈlh
lacachunaˈj lāˈ tzēˈk huanilh que
tūˈ cahualh chuntzaˈ. 33 Lāˈ Jesús
cālaktalakspiˈtli lāˈ cālaktzīˈlh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ lacaquilhnīlh
Pedro lāˈ huanilh:
—Catakēnuˈ. Huiˈx pāstacnaˈnaˈ
ixtapāstacnaˈ huan koˈtiˈtiˈ. Lāˈ tūˈ
pāstacnaˈnaˈ ixtapāstacnaˈ Dios.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

34 Lāˈ Jesús cātaˈsaniˈlh huan
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ
Jesús cāhuanilh:
—Palh catīhuā tapaˈksīcuˈtun con
quit, tūlatzaˈ catipāstacli xmān
aˈnchī xlaˈ lacasquiˈn. Calīhuiˈlīlh
natlahua quintapuhuān
aˈyuj capātīniˈlh huaˈchi quit
naˈicpātīniˈn lāˈ caquistālaniˈlh.
35 Huan aˈntīn tapūtaxtucuˈtun
de huan aˈntū natapātīniˈn por
quimpālacata, tūˈ catitakaˈlhīlh
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
Lāˈ huan aˈntī natapātīniˈn
aˈyuj natanī por quimpālacata
lāˈ ixpālacata huan xatzey
tachihuīn, xlacaˈn natakaˈlhī
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
36 Lāˈ palh kalhatin chiˈxcuˈ
ixtlajalh ixlīhuāk xalaˈ nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj, nīn tuntūˈ
ixtapalh huāˈmāˈ palh tūˈ kaˈlhī
ixquilhtamacuj para pōˈktu. 37 Tūˈ
aˈnan aˈntū xlaˈ tzē namāstāˈ para
nakaˈlhī ixquilhtamacuj para
pōˈktu. 38 Huan tachiˈxcuhuīˈt
aˈntīn tahuiˈlānaˈ chuhuaˈj taputza
āˈmakxtum dios. Palh chuxatī de
huiˈxinaˈn nalīmāxanaˈnāˈtit na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
nalīmāxanaˈnāˈtit quimpālacata
lāˈ ixpālacata aˈntū icmāsuˈyu,
ūˈtzaˈ naˈiclīmāxanaˈn aˈxniˈcaˈ
naˈicmimpala. Quit huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn lāˈ naˈickaˈlhī
ixlīmāpaˈksīn quinTātaˈ Dios lāˈ
naquintatāˈmin huan ixángeles
aˈntī lej tzey.
9 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Aˈnan makapitzīn
aˈntīn tahuiˈlānaˈ huāˈtzāˈ chuhuaˈj
lāˈ xlacaˈn tūˈ catitanīlh aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj natalaktzīˈn ixlīmāpaˈksīn
Dios lāˈ aˈnchī namāpaˈksīniˈnkōˈ.

Jesús taxtāpalīlh lāˈ xtunc tasuˈyulh

Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36

2 Lāˈ ixlīlakachāxan chiˈchiniˈ
Jesús cālēˈlh Pedro lāˈ Jacobo
lāˈ Juan lāˈ tatāˈaˈlh. Xmān
ixkalhatāˈtiˈcaˈn taˈaˈlh huan
nac tālhmāˈn kēstīn lāˈ tāˈcxtulh.
Lāˈ aˈntzaˈ taxtāpalīlh Jesús lāˈ
xtunc ixtasuˈyu na ixlacapūncaˈn.
3 Lāˈ ixluˈxuˈ lej xkakalh
lāˈ lej smuˈyonkoˈ lalh hasta
ixlakachiˈpanaˈn. Lāˈ tūˈ aˈnan
āˈcatīhuā nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ aˈntī
mālacastuca aˈnchī lakcheˈkēˈcanīˈt.
4 Lāˈ cātasuˈyuniˈlh Elías lāˈ Moisés
lāˈ ixtatāˈchihuīnaˈmāˈna Jesús. 5 Lāˈ
Pedro huanilh Jesús:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, xalītzey
huiˈlānaˈuj huāˈtzāˈ. Naˈictlahuayāuj
huāˈtzāˈ lakatuˈtun mūˈxtaˈkaˈ;
lakatin milaˈ nala lāˈ āˈlakatin ixlaˈ
Moisés lāˈ āˈlakatin ixlaˈ Elías.
6 Chuntzaˈ hualh Pedro como
tūˈ ixcaˈtzī aˈnchī ixualh como
ixtuˈtuncaˈn lej tajicuaˈlh. Lāˈ ūˈtzaˈ
līhualh chuntzaˈ. 7 Lāˈ milh lakatin
poklhnuˈ lāˈ cālītamacxtiˈliˈlh. Lāˈ
takaxmatli lakatin tachihuīn nac
huan poklhnuˈ aˈntū hualh:
—Uˈtzaˈ huāˈmāˈ quiˈOˈkxaˈ lāˈ lej
icpāxquīˈ. Cakaxpaˈttit aˈntū huan.
8 Lāˈ tuncan lacapalh talaktzīˈlh
lāˈ nīn tintīˈ ixaˈnan āˈchāˈtin; xmān
Jesús ixaˈcstu talaktzīˈlh.
9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtayujmāˈna nac
huan kēstīn, Jesús cāmāpaˈksīlh lāˈ
cāhuanilh:
—Nīn tintīˈ tihuaˈniˈyāˈtit aˈntū
laktzīˈnīˈtaˈntit. Tūˈ catihuaˈntit
hasta aˈxniˈcaˈ huan Chiˈxcuˈ xalaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Tālhmā'n nalakahuanchoko de na
ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n.
10 Lā' tzē'k taca'tzīlh huā'mā'
tachihuīn lā' ixtalākalhasqui'nī:
—¿Tuchū huanicu'tun huā'
lakahuanchokocan de na
ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n?
11 Lā' takalhasqui'nīlh Jesús:
—¿A'chī' tahuan huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley palh
tasqui'nī que xapū'la namin Elías lā'
ā'calīstān namin huan Cristo a'ntī
Dios lacsacui'līnī't?
12 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la
namin Elías lā' nacāxtlahuakō'
ixlīhuāk. ¿Chu tū' tatzo'kni'
ixpālacata huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n que napātīni'n lhūhua'
lā' nalakmaka'ncan? 13 Pero quit
iccāhuaniyāni' palh milhtza'
huan a'ntī huancan palh xla'
Elías lā' makapitzīn chi'xcuhuī'n
tatlahuani'lh chu a'nchī
ixtalacasqui'n. Pātle'keni'lh chu
a'nchī tatzo'kni' ixpālacata xla'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43

14 Lā' a'xni'ca' ixkalhatā'ti'ca'n
tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan
ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n,
talaktzī'lh a'nchī lhūhua'
tachi'xcuhuī't ixtalītamacxti'li'nī't.
Lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
ixtatā'lāhuanimā'na huan
sca'txtunu'nī'n. 15 Lā' a'xni'ca' huan
tachi'xcuhuī't talaktzīlh Jesús,
talē'cnīlh lā' tuncan talaktu'jnulh
lā' tatā'chihuīna'lh. 16 Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū līchihuīna'nā'tit?
17 Lā' kalhtīlh kalhatin na
ixlaclhpu'nanca'n lā' hualh:
—Mākalhtō'kē'ni', iclīmini'ni'
quincaman. Ka'lhī huan tlajana'
a'ntū makakō'ko'nīni'n. 18 Chu
a'nlhā chi'pa lā' a'ntza' māyujū
nac ti'ya't lā' tzucu kalhpupu lā'
māsā'nī ixtatzan lā' lhtuculu' la. Lā'
iccāsqui'ni'lhtza' misca'txtunu'nī'n
que catamāxtuni'lh. Lā' xlaca'n
tūlalh tamāxtuni'lh.
19 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n tū'
kalhlaka'ī'yā'tit. ¿Hasta lhānīn
na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n
para que namāchekxī'yā'tit? Lā'
¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni'
hui'xina'n a'nchī hua'nā'tit?
Caquilī'ta'ni' huan ka'hua'chu.
20 Lā' talīmini'lh lā' a'xni'ca'
laktzī'lh Jesús, huan tlajana'
makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu
lā' a'kā'lh nac ti'ya't lā' tapi'li'lh
lā' kalhpupulh. 21 Lā' Jesús
kalhasqui'nīlh ixtāta' huan
ka'hua'chu:
—¿Lhā lakalā't cā'ta ka'lhīnī't
huā'mā' ta'jatat?
Lā' xla' kalhtīni'lh:
—Desde ixlīti'na'j tzuculh. 22 Lā'
maklhūhua' māpū'lh nac macscut
lā' nac xcān para namaknī. Lā'
palh tzē natlahua'ya' catūhuā,
caquilālakalhu'mauj quina'n lā'
caquilāmaktāyauj.
23 Lā' Jesús huanilh:
—Lā' ¿a'chī' quihua'ni': "Palh
tzē natlahua'ya' catūhuā"? Huan
a'ntī kalhlaka'ī' Dios lā' līpāhuan
Dios, ū'tza' tzēn tlahua chu a'ntūyā
catūhuā.
24 Lā' tuncan ixtāta' huan
ka'hua'chu ta'salh lā' hualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Quit ickalhlakaꞌīꞌ. Caquimaktāyaꞌ
porque quisputniꞌcus aꞌnchī xaꞌnca
naꞌickalhlakaꞌīꞌ.
25 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús cuenta
tlahualh aꞌnchī ixtalaktuꞌjnumāꞌna
ixtalaktakēstokmāꞌna, xlaꞌ
lacaquilhnīlh huan tlajanaꞌ lāꞌ
huanilh:
—Icmāpaꞌksīyāniꞌ huiꞌx aꞌntī
māsordujlīnīꞌtaꞌ lāꞌ makakōꞌkoꞌnīꞌtaꞌ
huan kaꞌhuaꞌchu. Icmāpaꞌksīyāniꞌ
que cataxtu de xlaꞌ lāꞌ tūꞌ maktin
titanūpalaꞌyaꞌ na ixchakān.
26 Lāꞌ huan tlajanaꞌ taꞌsalh lāꞌ
makaxtacnānīlh huan kaꞌhuaꞌchu
lāꞌ taxtulh. Lāꞌ huan kaꞌhuaꞌchu
ixtasuꞌyu huaꞌchi xanīn ixuanīꞌt.
Uꞌtzaꞌ lhūhuaꞌ talīhualh ixpālacata
huan kaꞌhuaꞌchu:
—Nīlhtzaꞌ.
27 Pero Jesús makachiꞌpalh lāꞌ
maktāyalh lāꞌ huan kaꞌhuaꞌchu
tāꞌkaquīꞌlh.
28 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús lāꞌ
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn tatanūlh nac chic,
lāꞌ ixaꞌcstucaꞌn ixtahuiꞌlānaꞌ lāꞌ
takalhasquiꞌnīlh:
—¿Aꞌchīꞌ quinaꞌn tūlalh
icmāxtuniꞌuj huan kaꞌhuaꞌchu huan
tlajanaꞌ?
29 Lāꞌ cāhuanilh:
—Huan tlajanaꞌ huaꞌchi huāꞌmāꞌ
tūla māxtucan. Xmān tzē māxtucan
palh natlahuaꞌyāꞌtit oración lāꞌ palh
nalīhuiꞌlīꞌyāꞌtit tūꞌ nahuāꞌyaꞌnāꞌtit.

Jesús hualh ixlīmaktuꞌ que kaꞌlhī nanī

Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45

30 Lāꞌ tataxtulh de aꞌntzaꞌ lāꞌ
taꞌaꞌlh lāꞌ ixtalatlāꞌhuan huan
nac estado de Galilea. Lāꞌ Jesús
tūꞌ ixlacasquiꞌn que nacaꞌtzīcan
que ixuīꞌ aꞌntzaꞌ 31 porque
ixcāmāsuꞌniꞌmāꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn.
Lāꞌ ixcāhuani:
—Naquimacamāstāꞌcan quit,
huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn,
lāꞌ naquimacamāstāꞌcan con
ixlīmāpaꞌksīncaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn.
Lāꞌ xlacaꞌn naquintamaknī
lāꞌ ixlīlakatuꞌtun chiꞌchiniꞌ
naꞌiclakahuanchoko —cāhuanilh.
32 Pero xlacaꞌn tūꞌ tamāchekxīlh
huāꞌmāꞌ tachihuīn lāꞌ tūꞌ
ixtakalhasquiꞌnīcuꞌtun como
ixtajicuaꞌn.

¿Tichū līhuaꞌcaꞌ tasquiꞌnī?

Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48

33 Lāꞌ tachāꞌlh nac huan
cāꞌlacchicniꞌ aꞌnlhā huanican
Capernaum. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
tatanūlhtzaꞌ nac chic, Jesús
cākalhasquiꞌnīlh:
—¿Tuchū ixlālīstaꞌlaꞌyāꞌtit aꞌxniꞌcaꞌ
ixtaꞌmpāꞌnaꞌntit nac tej?
34 Xlacaꞌn taquilhcaꞌcslalh como
līhuan ixtatlāꞌhuantēlha nac tej,
ixtalālīstaꞌlamāꞌna ixpālacata tichū
más tasquiꞌnī na ixlaclhpuꞌnancaꞌn.
35 Lāꞌ Jesús tahuīꞌlh lāꞌ cātaꞌsaniꞌlh
ixkalhacāujtuꞌcaꞌn lāꞌ cāhuanilh:
—Palh catīhuā lacuꞌtun xapuxcuꞌ
de huiꞌxinaꞌn, calalh huaꞌchi
ixtasācuaꞌcaꞌn āꞌmakapitzīn lāꞌ
calalh huaꞌchi xastancu.
36 Lāꞌ makachiꞌpalh kalhatin
tiꞌnaꞌj kaꞌhuaꞌchu lāꞌ yāhualh na
ixlaclhpuꞌnancaꞌn. Lāꞌ chaꞌxli lāꞌ
cāhuanilh:
37 —Chuxatī aꞌntīn tapaꞌksī con
quit lāꞌ ūꞌtzaꞌ nalīpāxquīꞌ kalhatin
tiꞌnaꞌj kaꞌhuaꞌchu huaꞌchi huāꞌyā,
ūꞌtzaꞌ chu aꞌcxtim huaꞌchilh quit
quimpāxquīꞌ. Lāꞌ chuxatī aꞌntī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quimpāxquīꞌ quit, nā paxquīꞌ huan
aꞌntī quimacamilh lāꞌ tūꞌ xmān quit.

Aꞌntīn tūꞌ ixtāꞌcaꞌtza Jesús, ūꞌtzaꞌ namaktāya

Lc. 9.49-50; Mt. 10.42

38 Lāꞌ Juan huanilh:
—Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ, iclaktzīꞌnīꞌtauj
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī
ixmāpācuhuī mintacuīniꞌ lāꞌ ūꞌtzaꞌ
ixcālīmāxtumāꞌ huan tlajanaꞌnīꞌn.
Lāꞌ icuaninīꞌtauj que tūꞌtzaꞌ
catlahualh chuntzaꞌ como xlaꞌ tūꞌ
quincātāꞌlatlāꞌhuanāniꞌ quinaꞌn.
39 Lāꞌ Jesús hualh:
—Camakxtektit lāꞌ tūꞌ
timāmakchuyīyāꞌtit. Tūꞌ aꞌnan
aꞌntī natlahua lēꞌcnīn aꞌxniꞌcaꞌ
namāpācuhuī quintacuīniꞌ lāꞌ chu
tuncan tzē naquilakapala. 40 Lāꞌ
aꞌntīn tūꞌ quintāꞌcaꞌtzacaꞌn, ūꞌtzaꞌ
quincāmaktāyayāniꞌ. 41 Stuꞌncuaꞌ
aꞌntū iccāhuaniyāniꞌ que chuxatī
nacātāꞌhuaꞌyāniꞌ xcān por
ixpālacata huiꞌxinaꞌn tapaꞌksīꞌyāꞌtit
con Cristo, ūꞌtzaꞌ Dios namāpala.

Tūꞌ tzey palh mimacan namātlahuīyānīꞌ talaclēꞌiꞌ

Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2

42 Lāꞌ Jesús huampā:
—Lāꞌ palh catīhuā
chihuīnaꞌmaxquīꞌ kalhatin tiꞌnaꞌj
kaꞌhuaꞌchu aꞌntī quinkalhlakaꞌīꞌ lāꞌ
ūꞌtzaꞌ huan kaꞌhuaꞌchu nalītlahua
talaclēꞌiꞌ, huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ tūꞌ tzey.
Xatzey palh pūꞌla ixpixchīꞌhuaꞌcaꞌca
lakatin kaꞌtlaꞌ chihuix lāꞌ ixmojōca
nac mar para najicsuaꞌ. Chuntzaꞌ tūꞌ
ixaꞌkxokolh huan kaꞌhuaꞌchu.
43 ’Lāꞌ palh mimacan
napūtlahuaꞌyāꞌtit talaclēꞌiꞌ,
huāꞌmāꞌ tūꞌ tzey. Xalītzey
macamōcho ixlaꞌtit lāꞌ ixkaꞌlhīꞌtit
minquilhtamacujcaꞌn para
pōꞌktu. Tūꞌ tzey palh kaꞌlhīꞌyāꞌtit
kantuꞌ mimacancaꞌn aꞌntū
pūtlahuaꞌyāꞌtit talaclēꞌiꞌ lāꞌ ūꞌtzaꞌ
nacātalīmacāꞌnāniꞌ huiꞌxinaꞌn nac
pūpātīn. Aꞌntzaꞌ huan macscut
tūla māmixīcan. 44 Aꞌntzaꞌ huan
xtokonuꞌlūhuaꞌ tūꞌ maktin
catihuaꞌkōꞌlh huan xamasniꞌ
ixquinītcaꞌn aꞌntī natapātīniꞌn lāꞌ tūꞌ
catimixli huan macscut.
45 ’Lāꞌ palh mintojoncaꞌn
napūtlahuaꞌyāꞌtit talaclēꞌiꞌ,
huāꞌmāꞌ tūꞌ tzey. Xatzey palh
lacmōcho ixlaꞌtit lāꞌ ixkaꞌlhīꞌtit
minquilhtamacujcaꞌn para
pōꞌktu. Tūꞌ tzey palh kaꞌlhīꞌyāꞌtit
kantuꞌ mintojoncaꞌn aꞌntū
pūtlahuaꞌyāꞌtit talaclēꞌiꞌ lāꞌ ūꞌtzaꞌ
nacātalīmacāꞌnāniꞌ huiꞌxinaꞌn
nac pūpātīn. 46 Aꞌntzaꞌ huan
xtokonuꞌlūhuaꞌ tūꞌ maktin
catihuaꞌkōꞌlh huan xamasniꞌ
ixquinītcaꞌn aꞌntī natapātīniꞌn lāꞌ tūꞌ
catimixli huan macscut.
47 ’Lāꞌ palh tlahuaꞌcuꞌtunāꞌtit
talaclēꞌiꞌ ixpālacata catūhuā
aꞌntūn talaktzīꞌn milakastapuncaꞌn,
huāꞌmāꞌ tūꞌ tzey. Xatzey
lakaxōꞌkoꞌ ixlaꞌtit lāꞌ ixkaꞌlhīꞌtit
minquilhtamacujcaꞌn para
pōꞌktu. Tūꞌ tzey palh kaꞌlhīꞌyāꞌtit
lakatuꞌ milakastapuncaꞌn aꞌntū
nacāmātlahuīyāniꞌ talaclēꞌiꞌ
lāꞌ ūꞌtzaꞌ nacātalīmacāꞌnāniꞌ
huiꞌxinaꞌn nac pūpātīn. 48 Aꞌntzaꞌ
huan xtokonuꞌlūhuaꞌ tūꞌ maktin
catitahuaꞌkōꞌlh huan xamasniꞌ
ixquinītcaꞌn aꞌntī natapātīniꞌn lāꞌ tūꞌ
catimixli huan macscut.
49 ’Tasquiꞌnī que ixlīhuākcaꞌn
natapātīniꞌn para que más tzey

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

natala. Uˈtzaˈ huaˈchi macscut
lāˈ maclacasquiˈn chuntzaˈ
huaˈchi līhuaˈt maclacasquiˈn
matzat. Lāˈ aˈntū aˈksajuīˈcan
Dios, huāk nalīmāskoˈkōˈcan
matzat. 50 Matzat tzey; pero
palh matzat tūˈtzaˈ skoˈkoˈ,
¿chichū nalīmāskoˈkōˈnuncan?
Cakaˈlhīˈtit huaˈchi matzat
na minquilhtamacujcaˈn. Lāˈ
ūˈtzaˈ huanicuˈtun que xaˈncaˈ
nalatāˈkchokoyāˈtit. Lāˈ caˈcs
nalātahuiˈlaˈyāˈtit —hualh Jesús.

Jesús māsuˈyulh ixpālacata makxtekcan huan puscāt

Mt. 19.1-12; Lc. 16.18

10 Lāˈ Jesús taxtulh de
Capernaum lāˈ aˈlh huan
nac tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Judea.
Uˈtzaˈ aˈntū huiˈlachaˈ tintacut
huan pūxka Jordán. Lāˈ tatzucupā
tatakēstoka tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ Jesús
tzucupā cāmāsuˈniˈ como chuntzaˈ
ixlīsmanīnīˈt. 2 Lāˈ talaktapajtzūlh
Jesús makapitzīn fariseosnuˈ.
Ixtalīlaktzīˈncuˈtun lāˈ ūˈtzaˈ
talīkalhasquiˈnīlh:
—¿Chā tzē makxtekcan
quimpuscātcaˈn lāˈ xapacan
ixtacuīniˈ?
3 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—¿Chichūn cāmāpaˈksīniˈ Moisés
huiˈxinaˈn aˈnlhā tatzoˈkniˈ huan
nac ley?
4 Lāˈ xlacaˈn tahualh:
—Moisés hualh: “Tzēn tzoˈkcan
lakatin acta lāˈ chuntzaˈ tzē
namakxtekaˈ mimpuscāt”.
5 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Lej lacxumpi huiˈxinaˈn lāˈ tūˈ
tzey mintapāstacnaˈcaˈn. Uˈtzaˈ
lītzoˈkli Moisés huāˈmāˈ līmāpaˈksīn.
6 Pero aˈxniˈcaˈ tzuculh huan
quilhtamacuj, tatzoˈkniˈ chuntzaˈ:
Dios tlahualh chiˈxcuˈ lāˈ puscāt.
7 Uˈtzaˈ nacālīmakxteka ixtātaˈ
lāˈ ixtzīˈt kalhatin chiˈxcuˈ lāˈ
natāˈtakēxtimī ixpuscāt.
8 Lāˈ ixtuˈcaˈn natala huaˈchilh
xmān kalhatin.
Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ. Lāˈ chuntzaˈ
tūˈtzaˈ kalhatuˈ xlacaˈn; xmān
kalhatin. 9 Lāˈ chuntzaˈ tūˈ līmakuan
palh chiˈxcuhuīˈn cālāmāmakxtekē
aˈntī Dios cātlahuanīˈt chu lakatin.
10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tatanūpā nac chic,
takalhasquiˈnīlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
ixpālacata aˈntū hualh. 11 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:
—Chu aˈntī namakxteka
ixpuscāt lāˈ palh natāˈtapūchahua
āˈkalhatin puscāt, huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
makpuscātīniˈn. Lāˈ chuntzaˈ
tlahuaniˈ huan xapūˈla ixpuscāt
aˈntūn tūˈ līmakuan. 12 Lāˈ palh
kalhatin puscāt namakxteka ixkōluˈ
lāˈ natāˈtapūchahua āˈkalhatin
chiˈxcuˈ, chuntzaˈ huāˈmāˈ puscāt
nakaˈlhī ixmakchiˈxcuˈ.

Jesús cāsicuaˈlanālīlh huan camanaˈ

Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17

13 Lāˈ cālīminiˈca Jesús camanaˈ
para que ixcāˈaˈcpūxaˈmalh.
Lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn tatzuculh
talacaquilhnī aˈntī ixtalīmin.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús caˈtzīlh
aˈntū ixtatlahuamāˈna, xacāˈlh lāˈ
cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Cacāmakxtektit
quintalakmin huan camanaˈ lāˈ
tūˈ cacāmāmakchuyīˈtit como
huan aˈntī natatapaˈksī con Dios
aˈnlhā māpaˈksīniˈn, xlacaˈn aˈntī
naquintalīpāhuan huaˈchi huan

tamāˈna camanaˈ. 15 Ixlīstuˈncuaˈ
iccāhuaniyāniˈ que aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈ huaˈchi lakskaˈtāˈn
takalhlakaˈīˈ, tūˈ maktin
catitatanūlh aˈnlhā māpaˈksīniˈn
Dios.
16 Lāˈ Jesús cāchaˈxli huan camanaˈ
lāˈ cāmūspaˈlhli con ixmacan lāˈ
cāsicuaˈlanālīlh.

Kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī rico tāˈchihuīnaˈlh Jesús

Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30

17 Lāˈ Jesús aˈmpā, lāˈ
ixtlāˈhuantēlha nac tej. Lāˈ
laktuˈjnulh kalhatin chiˈxcuˈ
lāˈ tatzokostaniˈlh Jesús lāˈ
kalhasquiˈnīlh:
—Tzeyā Mākalhtōˈkēˈniˈ huiˈx.
¿Tuchū naˈictlahua para naˈickaˈlhī
quinquilhtamacuj para pōˈktu?
18 Lāˈ Jesús huanilh:
—¿Chā māchekxīˈyaˈ aˈntū
huanicuˈtun aˈxniˈcaˈ quihuaˈniˈyaˈ
palh tzey quit? Xmān kalhatin aˈntī
tzey lāˈ ūˈtzaˈ Dios. 19 Huiˈx caˈtzīyaˈ
ixlīmāpaˈksīn Dios aˈntū huan
chuntzaˈ:

Tūˈ timakpuscātīniˈnaˈ.
Tūˈ timaknīniˈnaˈ.
Tūˈ tikaˈlhānaˈnaˈ.
Tūˈ tilīchihuinaˈnaˈ āˈkalhatin
aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ.
Tūˈ tiˈaˈkxokonuˈnaˈ para
natlajaˈyaˈ.
Cacāˈaˈkahuāˈnaˈniˈ mintātaˈ lāˈ
mintzīˈt.

20 Lāˈ xlaˈ kalhtīlh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, huāk huāˈ
tamāˈna ictlōkentaxtūkōˈnīˈttzaˈ
desde quilītiˈnaˈj.
21 Entonces Jesús laktzīˈlh lāˈ
pāxquīˈlh lāˈ huanilh:
—Xmān lakatin catūhuā
sputniˈyāniˈ aˈntū natlahuaˈyaˈ.
Caquīstāˈkōˈj huāk aˈntū kaˈlhīˈyaˈ lāˈ
nacāmālacpitziˈniˈyaˈ huan tumīn
huan pobresniˈ lāˈ nakaˈlhīˈyaˈ
aˈnchī rico nalīlaˈyaˈ nac aˈkapūn.
Lāˈ āˈcalīstān naquintāˈpinaˈ, aˈyuj
napātīniˈnaˈ.
22 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan chiˈxcuˈ
kaxmatli huāˈmāˈ tachihuīn, lej
līlakaputzalh lāˈ aˈlh como lej rico
ixuanīˈt.
23 Lāˈ Jesús lakachu cālaktzīˈlh
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Lej jicslīhuaˈ para xlacaˈn aˈntī
lacricosnuˈ natatamakxteka que
Dios nacāmāpaˈksī.
24 Lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn talīlēˈcnīlh
ixtachihuīn. Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Quiˈamigos, iccāhuaniyāniˈ
que xlacaˈn aˈntīn talīpāhuan
ixtumīncaˈn, lej jicslīhuaˈ
natatamakxteka que Dios
nacāmāpaˈksī. 25 Caˈtzīyāˈtit que
tūlalh catitanūlh lakatin camello na
ixtaniˈ līxtokon. Más jicslīhuaˈ para
kalhatin rico natamakxteka que
Dios namāpaˈksī.
26 Lāˈ xlacaˈn lej lhūhuaˈ talēˈcnīlh
lāˈ talāhuanilh:
—Lāˈ ¿tichūn tzē namāpūtaxtūcan?
27 Lāˈ Jesús cālaktzīˈlh lāˈ
cāhuanilh:
—Huan chiˈxcuhuīˈn tūlalh
catitatlahualh nīn tuntūˈ para
natapūtaxtu, xmān Dios tzē
nacāmāpūtaxtū como Dios tzēn
tlahua huāk catūhuā.
28 Lāˈ Pedro tzuculh chihuīnaˈn lāˈ
huanilh Jesús:
—Icaˈkxtekuiˈlīkōˈuj ixlīhuāk aˈntū
xaˈickaˈlhīyāuj lāˈ iccāstālaniˈmāˈniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

29 Lāꞌ Jesús kalhtīniꞌlh:
—Stuꞌncuaꞌ aꞌntū iccāhuaniyāniꞌ.
Aꞌnan aꞌntī nataꞌaꞌkxtekuiꞌlī catūhuā
por quimpālacata lāꞌ ixpālacata
kalhlakaꞌīꞌ xatzey tachihuīn.
Nataꞌaꞌkxtekuiꞌlī ixāꞌlacchicniꞌcaꞌn,
o ixtāꞌtimīncaꞌn, o ixtzīꞌtcaꞌn, o
ixtātaꞌcaꞌn, o ixcamanaꞌcaꞌn, o
ixāꞌtacuxtucaꞌn. 30 Xlacaꞌn aꞌntī
nataꞌaꞌkxtekuiꞌlī, āꞌchulāꞌ natakaꞌlhī
nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj. Huaꞌchi
cien veces līhuaꞌcaꞌ natakaꞌlhī
ixāꞌlacchicniꞌcaꞌn lāꞌ nā lhūhuaꞌ
ixtāꞌtimīncaꞌn lāꞌ ixtzīꞌtcaꞌn
lāꞌ ixtātaꞌcaꞌn lāꞌ ixcamanaꞌcaꞌn
lāꞌ ixāꞌtacuxtucaꞌn. Lāꞌ nā
nacāmāpātīnīcan. Lāꞌ natakaꞌlhī
ixquilhtamacujcaꞌn para pōꞌktu
aꞌnlhā Dios māpaꞌksīniꞌn.
31 Lāꞌ lhūhuaꞌ aꞌnan aꞌntī lej
tatasquiꞌnī huāꞌtzāꞌ; pero aꞌnlhā
Dios māpaꞌksīniꞌn, tūꞌ lej
catitatasquiꞌnīlh. Lāꞌ lhūhuaꞌ aꞌnan
aꞌntīn tūꞌ tatasquiꞌnī huāꞌtzāꞌ;
pero aꞌnlhā Dios māpaꞌksīniꞌn, lej
natatasquiꞌnī.

Jesús huampā que kaꞌlhī nanī

Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34

32 Jesús lāꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
ixtatāꞌcxtunuꞌntēlha para nac
Jerusalén lāꞌ Jesús ixcāpūꞌlaniꞌtēlha
lāꞌ xlacaꞌn talēꞌcnīlh. Lāꞌ huan
aꞌntī ixtastālaniꞌ ixtajicuaꞌn. Lāꞌ
chu cālēꞌmpā lacachunaꞌj huan
kalhacāujtuꞌ īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ
tzucupā cāhuani aꞌntū napātleꞌkeniꞌ.
33 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Caꞌtzīyāꞌtit que aꞌmāꞌnauj
para nac Jerusalén. Lāꞌ aꞌntzaꞌ
naquimacamāstāꞌcan como quit
huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn.
Naquimacamāstāꞌcan con
huan xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ
lāꞌ xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan
ley. Lāꞌ xlacaꞌn natahuan que
caquimaknīca. Lāꞌ xlacaꞌn
naquintamacamāstāꞌ con huan
maktiyātīꞌn. 34 Lāꞌ naquintalakapala
lāꞌ naquintakēsnoka
lāꞌ naquintachojmanī lāꞌ
naquintamaknī. Lāꞌ ixlīlakatuꞌtun
chiꞌchiniꞌ naꞌiclakahuanchoko de na
ixlaclhpuꞌnancaꞌn huan nīnīꞌn.

Jacobo lāꞌ Juan tasquiꞌniꞌlh lakatin talakalhuꞌmān

Mt. 20.20-28

35 Lāꞌ Jacobo lāꞌ Juan, ixoꞌkxaꞌn
Zebedeo, talaktapajtzūlh Jesús lāꞌ
tahuanilh:
—Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ, iclacasquiꞌnāuj
naquilātlahuaꞌniꞌyāuj aꞌntū
naꞌiccāsquiꞌniꞌyāniꞌ.
36 Lāꞌ xlaꞌ cākalhasquiꞌnīlh:
—¿Tuchū lacasquiꞌnāꞌtit
naꞌiccātlahuaꞌniꞌyāniꞌ?
37 Lāꞌ xlacaꞌn tahuanilh:
—Aꞌxniꞌcaꞌ huiꞌx namāpaꞌksīniꞌnkōꞌyaꞌ,
quinaꞌn iclacasquiꞌnāuj
naꞌiccāpāxtūtahuiꞌlayāniꞌ, kalhatin
na mimpāxtūcānaꞌj lāꞌ āꞌkalhatin na
mimpāxtuxuc.
38 Pero Jesús cāhuanilh:
—Huiꞌxinaꞌn tūꞌ māchekxīꞌyāꞌtit
aꞌntū quilāsquiꞌniꞌmāꞌnauj. ¿Chā tzē
natāyaniꞌyāꞌtit palh napātīniꞌnāꞌtit
huaꞌchi quit naꞌicpātīniꞌn? Uꞌtzaꞌ
huaꞌchilh pōkoꞌtnūꞌnāꞌtit quintaza
lāꞌ huaꞌchilh quintāꞌaꞌkpaxāꞌtit.
39 Lāꞌ xlacaꞌn tahualh:
—Tzē naꞌictlahuayāuj; tzē
naꞌictāyaniꞌyāuj.
Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Stuꞌncuaꞌ que napātīniꞌnāꞌtit
huaꞌchi quit. 40 Pero ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naquilāpāxtūtahuiˈlayāuj, quit tūla
icmāpaˈksī. Huāˈmāˈ pūtahuīˈlh
cāxuiˈlīca xmān para huan aˈntī
Dios lacsacli.
41 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan kalhacāuj
scaˈtxtunuˈnīˈn tacaˈtzīlh aˈntū
kalhasquiˈnīca Jesús, tatzuculh
taˈaˈkchāˈn ixpālacata Jacobo
lāˈ Juan. 42 Lāˈ Jesús cātaˈsaniˈlh
ixlīhuākcaˈn lāˈ cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
aˈnchīn tahuanīˈt huan aˈntīn
tamāpaˈksīniˈn nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ.
Xlacaˈn huaˈchi ixtēcuˈnīˈn aˈntīn
tatapaˈksī con xlacaˈn. Lāˈ lej palhaˈ
tamāpaˈksīniˈn. 43 Tūˈ chuntzaˈ
catilalh na milaclhpuˈnancaˈn.
Chuxatī aˈntī lacuˈtun
xamāpaˈksīniˈ na milaclhpuˈnancaˈn,
maclacasquiˈn que xlaˈ nala huaˈchi
ixlacscujniˈcaˈn āˈmakapitzīn.
44 Chuxatī aˈntī naputza
aˈnchī līhuaˈcaˈ natasquiˈnī na
milaclhpuˈnancaˈn, maclacasquiˈn
que xlaˈ nala huaˈchi ixtasācuaˈcaˈn
āˈmakapitzīn de huiˈxinaˈn.
45 Quit māniˈ huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn. Lāˈ quit tūˈ icmilh para
naˈicla huaˈchi xapatrón; quit
icmilh para naˈicscuja lāˈ para
naˈiccāmaktāya āˈmakapitzīn. Lāˈ
naˈicmacamāstāˈ quinquilhtamacuj
para naˈiccāmāpūtaxtū līlhūhuaˈ —
hualh Jesús.

Jesús mālacahuānīlh Bartimeo aˈntī lakatzīˈn ixuanīˈt

Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43

46 Lāˈ tachāˈlh huan nac
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā huanican Jericó.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixtaxtumāˈ nac
Jericó, tatāˈaˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
lāˈ lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ na
ixquilhtūn tej īˈsquiˈnīhuāˈyahuīˈ
huan lakatzīˈn aˈntī ixuanican
Bartimeo ixoˈkxaˈ Timeo. 47 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ caˈtzīlh que ixtētaxtumāˈ
Jesús xalaˈ nac Nazaret, tzuculh
taˈsa lāˈ hualh:
—Jesús, huiˈx ixtāˈnat David
aˈntī xaˈickaˈlhīmāˈnauj.
Caquilakalhuˈmaˈ quit.
48 Lāˈ lhūhuaˈ chiˈxcuhuīˈn
talacaquilhnīlh lāˈ tahuanilh:
—Caquilhcaˈcslaˈ.
Lāˈ Bartimeo āˈchulāˈ ixtaˈsa lāˈ hualh:
—Huiˈx ixtāˈnat David aˈntī
xaˈickaˈlhīmāˈnauj, caquilakalhuˈmaˈ
quit.
49 Lāˈ Jesús tāyalh lāˈ cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—CataˈsaˈniˈTit.
Lāˈ tataˈsaniˈlh huan lakatzīˈn lāˈ
tahuanilh:
—Capāxuˈhuaˈ lāˈ catāyaˈ. Jesús
taˈsaniˈyāniˈ.
50 Lāˈ xlaˈ tamakxtulh ixtakēnuˈ lāˈ
tāyalh lāˈ lakmilh Jesús. 51 Lāˈ Jesús
kalhasquiˈnīlh:
—¿Tuchū lacasquiˈnaˈ
naˈictlahuaniˈyāniˈ?
Lāˈ huan lakatzīˈn huanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ,
caquimālacahuāˈnīˈpalaˈ.
52 Lāˈ Jesús huanilh:
—Tzētzaˈ napinaˈ. Huiˈx kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ
que quit naˈicmālacahuānīyāniˈ lāˈ ūˈtzaˈ
lītzeyaˈntitzaˈ.
Lāˈ chu līmaktin lacahuānaˈlh lāˈ
stālaniˈlh Jesús nac tej.

Jesús lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn tachāˈlh nac xcānsipej Jerusalén

Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtapajtzūtēlhatzaˈ
nac Jerusalén, tachāˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan nac oˈkspūˈn aˈnlhā huanican
Olivos, lāˈ ūˈtzaˈ pajtzu huan
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā huanican Betfagé
lāˈ aˈnlhā huanican Betania. Lāˈ Jesús
cāmāpūˈlīlh kalhatuˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
2 lāˈ cāhuanilh:
—Capintit huan nac cāˈlacchicniˈ
aˈntūn tasuˈyu na milacapūncaˈn.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ nachipināˈtit
nalaktzīˈnāˈtit lakatin xaskaˈtaˈ
burro aˈntū chīˈyāhuacanīˈt. Nīn
tintīˈnaˈj kētahuiˈlanīˈt. Caxcuttit
lāˈ caquilālīminiˈuj huāˈtzāˈ. 3 Lāˈ
palh catīhuā nacākalhasquiˈniˈyāniˈ:
"¿Aˈchīˈ xcutpāˈnaˈntit huan burrito?",
huiˈxinaˈn nakalhtīniˈnāˈtit: "Huan
Māpaˈksīniˈ maclacasquiˈn lāˈ
tuncan namacamimpala huāˈtzāˈ".
4 Lāˈ taˈaˈlh lāˈ takaksli
lakatin xatiˈnaˈjcus burro aˈntū
ixchīˈyāhuacanīˈt. Ixyā nac tej
pajtzu xamākalhcha lakatin chic.
Lāˈ tatzuculh taxcuta.
5 Lāˈ makapitzīn chiˈxcuhuīˈn aˈntī
ixtayānaˈ takalhasquiˈnīlh:
—¿Tuchū tlahuaˈpāˈnaˈntit? ¿Aˈchīˈ
xcutpāˈnaˈntit huan burro?
6 Lāˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn
takalhtīniˈlh chu aˈnchī Jesús
ixcāhuaninīˈt. Lāˈ huan chiˈxcuhuīˈn
tamakxtekli taˈaˈn huan
scaˈtxtunuˈnīˈn. 7 Lāˈ talīminiˈlh
Jesús huan xatiˈnaˈjcus burro lāˈ
talīkētlapalh ixtakēnuˈcaˈn lāˈ xlaˈ
kētōˈlalh. 8 Lāˈ lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
tamāpīˈlh ixtakēnuˈcan nac tej.
Lāˈ āˈmakapitzīn ixtacāˈ xatiˈnaˈj
ixpeken quiˈhuiˈ para natamāpīˈ nac
tej. Chuntzaˈ talīmāsuˈyulh palh
ixtaˈaˈcnīniˈniˈmāˈna Jesús.
9 Lāˈ aˈntī ixtapūˈlaniˈtēlha lāˈ aˈntī
ixtastālaniˈtēlha tatzuculh tataˈsa lāˈ
tahualh:
—¡Camācāˈtanīca Dios!
Dios casicuaˈlanālīlh aˈntī
mimāˈ por ixlīmāpaˈksīn huan
Māpaˈksīniˈ quinDioscaˈn. 10 Dios
casicuaˈlanālīlh huan līmāpaˈksīn
aˈntū nala, lāˈ ūˈtzaˈ huaˈchi
ixlīmāpaˈksīn quixūˈyāpapcaˈn
David.
11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús chāˈlh
nac Jerusalén, tanūlh nac
xakaˈtlaˈ lītokpān. Lāˈ como
kōtanūtzaˈ ixuanīˈt, aˈxniˈcaˈ
lakachu lacahuānaˈlh na ixchakān
lītokpān, taxtulh lāˈ cātāˈaˈlh huan
kalhacāujtuˈ scaˈtxtunuˈnīˈn nac
Betania.

Jesús lacaquilhnīlh huan xaquiˈhuiˈ higo

Mt. 21.18-19

12 Lāˈ ixlīlakalī aˈxniˈcaˈ tataxtulh
de nac Betania, Jesús ixtziˈncsa. 13 Lāˈ
de makat laktzīˈlh aˈkatin xaquiˈhuiˈ
higo lāˈ ixtaxtuniˈnīˈttzaˈ xachiˈtin
huan quiˈhuiˈ. Lāˈ Jesús tapajtzūlh
para nalaktzīˈn palh ixuaˈcaˈtzaˈ
xatōˈcaˈt. Lāˈ aˈxniˈcaˈ chāˈlh aˈnlhā
ixyā huan quiˈhuiˈ, tūˈ ixkaˈlhī
ixtōˈcaˈt. Xmān xachiˈtin ixkaˈlhī
como tūnaˈj ixchāˈn ixpūlan higo.
14 Lāˈ Jesús huanilh huan quiˈhuiˈ:
—Tūˈ maktin catihuaˈcaˈ mintōˈcaˈt.
Lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn takaxmatli
aˈntū huanilh huan quiˈhuiˈ.

Jesús cātlakaxtulh de nac xakaˈtlaˈ lītokpān huan stāˈnaˈnīˈn

Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

15 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tachāˈlh nac
Jerusalén, Jesús tanūlh nac xakaˈtlaˈ
lītokpān lāˈ tzuculh cātlakaxtu
huan aˈntī ixtastāˈnamāˈna lāˈ huan
aˈntī ixtatamāhuanaˈmāˈna na

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtanquilhniˈ huan lītokpān. Lāˈ
cāmakpūspiˈtniˈkōˈlh ixmesacaˈn
huan aˈntī ixtaxtāpalīmāˈna
ixtumīncaˈn tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
nā ixpūtahuiˈlhcaˈn huan aˈntī
ixtastāˈmāˈna pālūmax. 16 Lāˈ tūˈ
makxtekli que nīn tintīˈ natētaxtu
na ixtanquilhniˈ huan lītokpān palh
ixlēˈmāˈ catūhuā. 17 Lāˈ ixcāmāsuˈniˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt lāˈ hualh:
—¿Chu tūˈ tatzoˈkniˈ chuntzaˈ?:
"Quinchic namāpācuhuīˈcan chic
aˈnlhā tlahuacan oración. Huan
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn calhāhuā
natamin tatlahua oración".
Lāˈ aˈnchīn tlahuapāˈnaˈntit,
lītlahuacanīˈt huaˈchi
ixpūtatzēˈkniˈcaˈn kaˈlhānaˈnīˈn.
18 Lāˈ cāmācaˈtzīnīca
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ lāˈ
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan ley.
Lāˈ xlacaˈn ixtaputzamāˈna aˈnchī
natalīmaknī Jesús. Ixtajicuaˈniˈ
Jesús como ixlīhuākcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt ixtalēˈcnī aˈnchī
ixmāsuˈyu. 19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixtāˈcnūnīˈttzaˈ huan chiˈchiniˈ,
Jesús lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn tataxtulh
de nac Jerusalén.

Scōhualh huan xaquiˈhuiˈ higo

Mt. 21.20-22

20 Lāˈ ixlīlakalī cāˈtziˈsāt
tatētaxtulh aˈnlhā ixyā huan
xaquiˈhuiˈ higo lāˈ talaktzīˈlh
aˈnchī īˈscōhuankōˈnīˈttzaˈ hasta
ixtankāxēˈk. 21 Lāˈ Pedro pāstacli
aˈntū pātleˈkelh lāˈ huanilh Jesús:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, calaˈktziˈ. Huan
quiˈhuiˈ scōhuantāyakōˈlhtzaˈ; huan
aˈntū macapūlhcaˈ.
22 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Cakalhlakaˈīˈtit Dios. 23 Stuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ. Chuxatī
aˈntī xaˈnca nakalhlakaˈīˈ lāˈ tūˈ
nakaˈlhī lakatuˈ ixtapāstacnaˈ,
natlahuaniˈcan chu aˈntū xlaˈ
nasquiˈn. Palh nahuani huan
kēstīn: "Catapānuˈ de āˈtzāˈ
lāˈ catojoˈ nac xcān", chuntzaˈ
napātleˈke, xmān tūˈ cakaˈlhīlh
lakatuˈ ixtapāstacnaˈ. 24 Uˈtzaˈ
iccālīhuaniyāniˈ que ixlīhuāk
aˈntū nasquiˈniˈyāˈtit aˈxniˈcaˈ
tāˈchihuīnaˈmpāˈnaˈntit Dios,
cakaˈlhlakaˈīˈtit que kaˈlhīyāˈtittzaˈ.
Lāˈ namaklhtīniˈnāˈtit. 25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
natāyaˈyāˈtit lāˈ tlahuaˈpāˈnaˈntit
oración, namāsputūnuˈniˈyāˈtit
catīhuā palh cātlahuaniˈnīˈtaˈniˈ
aˈntūn tūˈ tzey. Chuntzaˈ
minTātaˈcaˈn nac aˈkapūn
tzē nacāmāsputūnuˈniˈyāniˈ
mintalaclēˈiˈcaˈn. 26 Lāˈ palh
huiˈxinaˈn tūˈ cāmāsputūnuˈniˈyāˈtit
āˈmakapitzīn, minTātaˈcaˈn nac
aˈkapūn tūˈ caticāmāsputūnuˈniˈniˈ
mintalaclēˈiˈcaˈn huiˈxinaˈn.

Kalhasquiˈnīca Jesús ixpālacata ixlīmāpaˈksīn

Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8

27 Lāˈ tachāˈlh nac Jerusalén. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús ixlatlāˈhuan nac
xakaˈtlaˈ lītokpān, talaktapajtzūlh
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ lāˈ
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan ley lāˈ
xalacpapatzīniˈn israelitas. 28 Lāˈ
takalhasquiˈnīlh:
—¿Tichū ixquilhtampān
lītlahuaˈpāˈt huāˈmāˈna catūhuā?
¿Tichū maxquīˈniˈ huāˈmāˈ
līmāpaˈksīn?
29 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Nā quit naˈiccākalhasquiˈnīyāniˈ
catūhuā. Lāˈ palh naquilākalhtīyāuj,
nā quit naˈiccāhuaniyāniˈ tichū
ixquilhtampān iclītlahuamāˈ
huāˈmāˈna catūhuā. 30 ¿Tichū
ixquilhtampān ixlīmāˈkpaxīniˈn
Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o
ixquilhtampān tachiˈxcuhuīˈt?
Caquilākalhtīuj.
31 Lāˈ xlacaˈn tatzuculh
talacchihuīnaˈn ixaˈcstucaˈn lāˈ
talāhuanilh:
—¿Chichū nahuaniyāuj?
Palh nahuaniyāuj que Dios
māpaˈksīlh huan Juan,
naquincākalhasquiˈnīyāniˈ: “Lāˈ
¿aˈchīˈ tūˈ kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit?”
32 Lāˈ tūla catihuaniuj que
chiˈxcuhuīˈn tamāpaˈksīlh como
cājicuaˈniˈyāuj tachiˈxcuhuīˈt
—talāhuanilh.
Ixtajicuaˈn que tachiˈxcuhuīˈt
nataˈaˈkchāˈn como ixlīhuākcaˈn
ixtakalhlakaˈīˈ que Juan stuˈncuaˈ
ixaˈctaˈsanaˈ Dios ixuanīˈt. 33 Lāˈ
ūˈtzaˈ talīkalhtīlh Jesús:
—Tūˈ iccāˈtzīyāuj tichū
ixquilhtampān.
Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Nīn quit tūˈ icticāhuaniniˈ
tichū ixquilhtampān iclītlahuamāˈ
huāˈmāˈna catūhuā.

Aˈnchī lītalacastuca huan tūn tūˈ tzeyā tasācuaˈnīˈn

Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19

12 Lāˈ Jesús tzuculh
cālītāˈchihuīnaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt con aˈntū
lītalacastuca lāˈ cāhuanilh:
—Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī
chaˈnli mayāc aˈntū māstāˈ uvas. Lāˈ
līcorralhuiˈlīlh chihuix ixtiˈyaˈt lāˈ
cāxtlahualh ixpūchiˈtniˈ lāˈ yāhualh
lakatin torre aˈntū napūmaktakaˈlha
ixpūˈuva.
’Lāˈ āˈcalīstān cāmāsācuaˈnīlh
ixtiˈyaˈt makapitzīn tasācuaˈnīˈn
para natascuja iˈtātnaˈ. Lāˈ xlaˈ
aˈlh tachoko makat. 2 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
chilhtzaˈ ixpūlan uvas, macāˈlh
ixlacscujniˈ na ixpūˈuva. Aˈlh
cāsquiˈniˈ huan tasācuaˈnīˈn
catamacamaxquīˈlh huan aˈntūn
tamakalanīˈt aˈntū ixlaˈ ixtēcuˈ
tiˈyaˈt. 3 Pero huan tasācuaˈnīˈn
tachiˈpalh huan lacscujniˈ
lāˈ tatucsli lāˈ chu chuntzaˈ
tamāspiˈtchokolh. Tūˈ maxquīˈca
nīn tuntūˈ. 4 Lāˈ huan ixtēcuˈ
pūˈuva chu macāˈmpā āˈkalhatin
ixlacscujniˈ. Lāˈ huan tasācuaˈnīˈn
tamūtaˈlalh lāˈ talakapalalh lāˈ
chu chuntzaˈ tamacāˈlh. 5 Lāˈ huan
ixtēcuˈ macāˈmpā āˈchāˈtin lāˈ
tamaknīlh xlaˈ. Lāˈ huan ixtēcuˈ
cāmacāˈmpā lhūhuaˈ āˈmakapitzīn.
Huan tasācuaˈnīˈn talacnicuiˈlīlh
makapitzīn lāˈ tamaknīlh
āˈmakapitzīn.
6 ’Aˈxmān kalhatin ixuīˈcus aˈntīn
tzē namacāˈncan, lāˈ ūˈtzaˈ ixoˈkxaˈ
aˈntī lej ixpāxquīˈ. Lāˈ xlaˈ āˈxmān
macāˈlh lāˈ hualh: “Kaˈlhī que
nataˈaˈcnīniˈniˈ quiˈoˈkxaˈ”. 7 Pero
huan tasācuaˈnīˈn talāhuanilh:
“Uˈtzaˈ huan aˈntī nalītachoko
ixlīhuāk aˈntū kaˈlhī ixtātaˈ.
Camaknīuj lāˈ chuntzaˈ quilacaˈn
nala huan pūˈuva”. 8 Lāˈ tachiˈpalh
lāˈ tamaknīlh lāˈ tamakaˈlh
ixquilhtūn huan pūˈuva.
9 Lāˈ Jesús cākalhasquiˈnīlh:
—¿Chī puhuaˈnāˈtit? ¿Tuchū
nacātlahuaniˈ huan tamāˈnaˈ
aˈntīn tamaksācuaˈlh? Naˈaˈn lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacāmāsputūkōˈ huāˈ tamāˈna
tasācuaˈnīˈn lāˈ nacāmāsācuaˈnī
huan pūˈuva āˈmakapitzīn xtunc
tasācuaˈnīˈn.
10 ’¿Chā tūˈ maktin
lakapūtleˈkenīˈtaˈntit na ixtachihuīn
Dios ixpālacata ixOˈkxaˈ? Xlaˈ
huaˈchi huan chihuix aˈntū
lītzoˈkcanīˈt lāˈ chuntzaˈ huan:

Huan xakanaˈnīˈn talakmakaˈlh
huan chihuix lāˈ māniˈ ūˈtzaˈ
lanīˈt huan chihuix aˈntū más
tasquiˈnī.
11 Chuntzaˈ tlahualh huan
Māpaˈksīniˈ lāˈ quinaˈn
iclēˈcnīyāuj.

12 Lāˈ ixtāˈcaˈtza Jesús
titachiˈpacuˈtulh como
tamāchekxīlh que xlacaˈn
ixtalītalacastuca huaˈchi huan
tasācuaˈnīˈn nac pūˈuva. Lāˈ como
ixtajicuaˈniˈ tachiˈxcuhuīˈt, ūˈtzaˈ
talīmakxtekli lāˈ taˈaˈlh.

Ixpālacata huan tamātāˈjīn

Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26

13 Lāˈ cālakmacāˈnca Jesús
āˈmakapitzīn fariseosnuˈ
lāˈ ixchiˈxcuhuīˈn Herodes.
Cālakmacāˈnca para natakaxmatxtu
catūhuā aˈntūn tzē natalēˈksaˈnīniˈn.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ talakchāˈlh,
tahuanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, iccaˈtzīyāuj
que huiˈx huaˈnaˈ aˈntū stuˈncuaˈ.
Huiˈx tūˈ tlahuaˈniˈyaˈ cuenta aˈnchī
talīchihuīnaˈnāniˈ tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ chu aˈcxtim cālaktzīˈnaˈ
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ
huiˈx xaˈnca māsuˈyuˈyaˈ aˈnchī
Dios lacasquiˈn. ¿Chā līmakuan
naˈicmāpalayāuj aˈntū mātaˈjīniˈn
huan emperador o tūˈ tasquiˈnī?
15 Lāˈ Jesús ixcaˈtzī que
xmān ixtalīlaktzīˈncuˈtun lāˈ
cākalhasquiˈnīlh:
—¿Aˈchīˈ quilālīlaktzīˈncuˈtunāuj?
Caquilālīminiˈuj lakatin tumīn para
naˈiclaktzīˈn.
16 Lāˈ talīminiˈlh lakatin denario
aˈntū ixtumīncaˈn lāˈ Jesús
cākalhasquiˈnīlh:
—¿Tichū ixlacan tasuˈyu nac
huāˈmāˈ tumīn lāˈ tichū ixtacuīniˈ
tatzoˈkniˈ?
Lāˈ xlacaˈn tahuanilh:
—Ixlaˈ huan emperador.
17 Lāˈ tuncan Jesús cāhuanilh:
—Pues camacamaxquīˈtit
huan emperador aˈntū ixlaˈ lāˈ
camacamaxquīˈtit Dios aˈntū ixlaˈ.
Lāˈ xlacaˈn lej talēˈcnīlh aˈnchī
cākalhtīlh Jesús.

Kalhasquiˈnīca Jesús ixpālacata aˈntī natalakahuanchoko

Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40

18 Lāˈ talakmilh Jesús saduceosnuˈ.
Xlacaˈn tamāsuˈyu que tūˈ
catilakahuanchokoca. Lāˈ ūˈtzaˈ
talīhuanilh:
19 —Mākalhtōˈkēˈniˈ, Moisés
quincāmāchokoniˈniˈ huāˈmāˈ
tatzoˈkniˈ: Palh nanī kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntīn tapūchahuanīˈttzaˈ,
lāˈ palh nīmakaˈn ixpuscāt lāˈ palh
tintīˈ ixcaman, maclacasquiˈn que
huan lakapūt natāˈtapuchahua
ixyāstaˈ aˈntī xastancu. Lāˈ huan
xapūˈla oˈkxaˈ aˈntī nalacatuncuī
nala ixoˈkxaˈ huan xapuxcuˈ
aˈntī nīnīˈttzaˈ. 20 Ixaˈnan
kalhatojon lītāˈtimīn. Lāˈ xapuxcuˈ
tapūchahualh lāˈ tūˈ ixkaˈlhī
ixcaman aˈxniˈcaˈ nīlh. 21 Lāˈ
kalhatin īˈstancu tāˈtapūchahualh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan lakapūt lāˈ nā xlaˈ nīlh lāˈ
tūˈ kaˈlhīlh ixcaman. Lāˈ chuntzaˈ
pātleˈkeniˈlh āˈkalhatin īˈstancu
aˈxniˈcaˈ tāˈtapūchahualh huan
lakapūt. 22Chuntzaˈ kalhatunuˈ de
ixkalhatojoncaˈn tatāˈtapūchahualh
huan puscāt lāˈ tūˈ takaˈlhīlh
ixcamancaˈn aˈxniˈcaˈ tanīlh. Lāˈ
aˈxmān nīlh huan puscāt. 23Lāˈ
aˈxniˈcaˈ nalakahuanchokocan,
¿tichū ixlaˈ nala huanmāˈ
puscāt? Ixkalhatojoncaˈn
ixtatāˈtapūchahuanīˈt.
24Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Uˈtzaˈ lītaˈaˈkxokonīˈtaˈntit
mēˈcstucaˈn como tūˈ caˈtzīyāˈtit
aˈntūn tatzoˈkniˈ huan na ixtachihuīn
Dios lāˈ nīn tūˈ māchekxīˈyāˈtit chī
huanīˈt ixlīmāpaˈksīn. 25Lāˈ aˈxniˈcaˈ
huan nīnīˈn natalakahuanchoko,
tūˈ catitapūchahuaca lāˈ nīn tūˈ
catitamāstāˈlh ixtzuˈmaˈjancaˈn
para natatapūchahua. Xlacaˈn
natala huaˈchi ixángeles Dios xalaˈ
nac aˈkapūn. 26Lāˈ Moisés tzoˈkli
ixpālacata aˈntī natalakahuanchoko
aˈxniˈcaˈ tzoˈkli ixpālacata huan
pūtzinaˈj quiˈhuiˈ aˈntū ixlamamāˈ.
¿Chu tūˈ lakapūtleˈkenīˈtaˈntit aˈntū
Dios huanilh Moisés? Chuntzaˈ
hualh: "Quit ixDioscaˈn Abraham
lāˈ Isaac lāˈ Jacob", hualh. 27Uˈtzaˈ
huanicuˈtun que xlacaˈn lakahuan
aˈyuj tanīlh de makāntzaˈ lāˈ Dios
ūˈtzaˈ ixDioscaˈn xalakahuan lāˈ
tūˈ huan xanīnīˈn. Huiˈxinaˈn lej
taˈaˈkxokoyāˈtit mēˈcstucaˈn.

Huan līmāpaˈksīn aˈntū līhuaˈcaˈ tasquiˈnī

Mt. 22.34-40; Lc. 10.27

28Lāˈ cālakmilh Jesús
kalhatin xamākalhtōˈkēˈniˈ
huan ley lāˈ cākaxmatli aˈntī
ixtalāstaˈlamāˈna. Lāˈ caˈtzīlh que
Jesús xaˈnca cākalhtīlh. Lāˈ tuncan
kalhasquiˈnīlh:
—¿Tuchūyā līmāpaˈksīn más
tasquiˈnī?
29Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Huan līmāpaˈksīn aˈntū más
tasquiˈnī, ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: "Cakaxpaˈttit
huiˈxinaˈn israelitas. Huan Māpaˈksīniˈ
quinDioscaˈn xmān ūˈtzaˈ Māpaˈksīniˈ.
30Lāˈ napāxquīˈyaˈ huan Māpaˈksīniˈ
aˈntī minDios con ixlīhuāk
miˈaˈclhcunuc lāˈ con ixlīhuāk
mintapāstacnaˈ lāˈ mintahuixcān".
31Lāˈ ixlīlakatuˈ līmāpaˈksīn ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ: "Napāxquīˈyaˈ āˈkalhatin chu
aˈcxtim huaˈchi mēˈcstu pāxquīˈcaˈnaˈ".
Tūˈ aˈnan āˈlakatin līmāpaˈksīn aˈntū
más tasquiˈnī que huāˈ tamāˈna.
32Lāˈ tuncan xamākalhtōˈkēˈniˈ
huan ley huanilh:
—Lej stuˈncuaˈ aˈntūˈ huaˈnaˈ,
Mākalhtōˈkēˈniˈ. Huīˈ kalhatin
Dios lāˈ xlaˈ xmān ixaˈcstu Dios.
33Lāˈ tasquiˈnī napāxquīˈyāuj con
ixlīhuāk quiˈaˈclhcunuccaˈn lāˈ con
ixlīhuāk quintapāstacnaˈcaˈn lāˈ
quintahuixcāncaˈn. Nā tasquiˈnī
napāxquīˈyāuj āˈkalhatin chu
aˈcxtim huaˈchi quēˈcstucaˈn
quincātapāxquīˈyāniˈ. Palh chuntzaˈ
natlahuayāuj, ūˈtzaˈ līhuaˈcaˈ xatzey
que naˈaˈksajuīˈyāuj Dios aˈntū
lhcuyucan o maknīcan.
34Lāˈ Jesús cuenta tlahualh
aˈnchī xaˈnca pāstacli lāˈ kalhtīlh
xamākalhtōˈkēˈniˈ huan ley. Lāˈ
Jesús huanilh:
—Tisputniˈyāniˈ xmān macstiˈnaˈj
para natapaˈksīˈyaˈ con Dios.
Lāˈ tintīˈtzaˈ ixkalhasquiˈnīcuˈtun
nīn tuntūˈ como ixtajicuaˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Iˈxūˈyāpapnaˈ Jesús

Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44

35 Lāˈ Jesús ixcāmāsuˈniˈmāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt nac xakaˈtlaˈ lītokpān
lāˈ cāhuanilh:

—Cristo ūˈtzaˈ aˈntī Dios huiˈlīlh ixlīmāpūtaxtunuˈ. Lāˈ ¿aˈchīˈ tahuan huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan ley que Cristo īˈxūˈyātāˈnat
David? 36 Māniˈ David hualh chu
aˈnchī māsuˈniˈlh Espíritu Santo lāˈ
chuntzaˈ tzoˈkli:

Huan Māpaˈksīniˈ Dios huanilh
quiMāpaˈksīniˈ: "Catahuiˈlaˈ
quimpāxtūcānaˈj hasta
aˈxniˈcaˈ naˈiccātlajakōˈ
ixlīhuākcaˈn mintāˈcaˈtza"

—huan pāxtūcānaˈj aˈnlhā
aˈcnīniˈniˈcan—. 37 Palh David
līchihuīnaˈlh īˈxūˈyātāˈnat lāˈ māpācuhuīlh ixMāpaˈksīniˈ, ūˈtzaˈ huanicuˈtun que xlaˈ līhuaˈcaˈ xakaˈtlaˈ nala —hualh Jesús.

Lāˈ chu catīhuāyā tachiˈxcuhuīˈt līpāxūj takaxmatli.

Jesús cālēˈksaˈnīniˈlh xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan ley

Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47

38 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixcāmāsuˈniˈmāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt, ixcāhuaniˈ:

—Catamaktakaˈlhtit lāˈ tūˈ nacātaˈaˈkxokoyāniˈ huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley aˈntīn tapūlatāˈkchokocuˈtun pūlhmāˈn ixtakēnuˈcaˈn huaˈchi aˈntī lej tacaˈtzī. Nā talacasquiˈn que cacātāˈchihuīnaˈnca lāˈ cacāˈaˈcnīniˈniˈca nac cāˈtejen.
39 Lāˈ na ixlītokpāncaˈn israelitas
xlacaˈn taputza pūtahuīˈlh aˈntū tahuiˈlānaˈ calacan lāˈ talacasquiˈn que cacāˈaˈcnīniˈniˈca aˈnlhā
tlahuacan cāˈtaniˈ. 40 Lāˈ xlacaˈn
taˈaˈkxokomaklhtī ixchiccaˈn lakapūtnuˈ lāˈ āˈcalīstān lej xlīt takalhtōˈkaˈ aˈnlhā nacālaktzīˈncan lāˈ chuntzaˈ talīˈaˈkxokonuˈn. Aˈchulāˈ natapātīniˈn que āˈmakapitzīn.

Aˈntū māstāˈlh huan pobre lakapūt

Lc. 21.1-4

41 Lāˈ Jesús tahuīˈlh na ixlacapūn
aˈnlhā ixmojōcan tumīn aˈntū aˈksajcan Dios. Lāˈ ixcālaktzīˈmāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt aˈxniˈcaˈ ixtamojō ixtumīncaˈn. Lāˈ lhūhuaˈ ricosnuˈ tamojōlh lhūhuaˈ
ixtumīncaˈn. 42 Lāˈ milh kalhatin
lakapūt; lej pobre ixuanīˈt. Lāˈ xlaˈ cāmojōlh lakatuˈ ixtumīn de cobre;
xmān macstiˈnaˈj ixtapalh. 43 Lāˈ
Jesús cātaˈsaniˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
lāˈ cāhuanilh:

—Ixlīstuˈncuaˈ iccāhuaniyāniˈ que aˈntū mojōlh huāˈmāˈ pobre lakapūt līhuaˈcaˈ ixtapalh na ixlacapūn Dios que aˈntū tamojōlh huan
āˈmakapitzīn. 44 Xlacaˈn tamojōlh
xmān aˈntū ixcāˈaˈkatāxtūniˈnīˈttzaˈ como xlacaˈn lacricos. Lāˈ huan puscāt, xlaˈ aˈyuj sputniˈ ixlīhuaˈt, pero māstāˈkōˈlh ixlīhuāk aˈntū ixpūlatahuīˈlh.

Jesús hualh que nalactlahuacan xakaˈtlaˈ lītokpān

Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6

13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixtaxtumāˈ de nac xakaˈtlaˈ lītokpān, kalhatin de īˈscaˈtxtunuˈnīˈn huanilh:

—Mākalhtōˈkēˈniˈ, calaˈktziˈ. Lej tzēhuanīˈt huan chihuix aˈntū

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lītlahuacanī'tʼ huā'mā' xaka'tla'
lītokpān. Lej xa'nca taxtucha'.
2 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Calaktzī'ntit ixlīhuāk huā'mā'
a'ntū ixla' huan lītokpān. Tū'
catitachokolh nīn lakatin
chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n
natapanckō' lā' huan taxaka nalacla.

A'nchī naca'tzīcan que palaj na'a'ksputa huā'mā' quilhtamacuj

Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24

3 Lā' Jesús tahuī'lh na ixtūtzā'n
huan o'kspū'n a'nlhā huanican
Olivos lā' na ixlacapūn xaka'tla'
lītokpān. Lā' Pedro lā' Jacobo
lā' Juan lā' Andrés tzē'k
takalhasqui'nīlh:
4 —Iclacasqui'nāuj
naquilāhuaniyāuj lhānīn
napātle'ke huā' tamā'na. ¿Chichū
na'iclīca'tzīyāuj palh palaj
napātle'ke a'ntū hua'nti?
5 Lā' Jesús tzuculh cāhuani:
—Catamaktaka'lhtit para que
nīn tintī' nacā'a'kxokoyāni' 6 como
lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan
palh taka'lhī quilīmāpa'ksīn. Lā'
chā'tunu' natahuan: "Quit Cristo
a'ntī Dios lacsacui'līlh". Lā' chuntza'
lhūhua' a'ntī nacā'a'kxokocan.
7 'Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan
a'nlhā pajtzu tlahuamā'ca guerra
lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchī
lamā'cha' guerra makat. Tū'
tijicua'nā'tit. Chuntza' ka'lhī que
napātle'ke. Lā' tūna'j cati'a'ksputli.
8 Lakatin gobierno natā'kaquī' contra
ā'kalhatin. Lā' kalhatin māpa'ksīni'
natlajacu'tun ā'kalhatin. Lā' lakachu
natachiqui huan ti'ya't lā' na'a'nan
tatzi'ncsta. Lā' ixlīhuāk huā'mā' xmān
ixlītzucuni' a'nchī napātīni'ncan.
9 'Cuenta catlahua'tit como
nacātamacamāstā'yāni' con
huan pūchihuīna'nī'n lā'
nacātakēsno'kāni' nac lītokpānna'.
Lā' por quimpālacata nacātalē'nāni'
na ixlacapūnca'n huan
gobernadores lā' na ixlacapūnca'n
māpa'ksīni'nī'n. Chuntza'
nachihuīna'nā'tit por quimpālacata.
10 'A'xni'ca' tūna'j nasputa
huā'mā' quilhtamacuj, tasqui'nī
nacāmāsu'ni'can huan xatzey
tachihuīn huan tachi'xcuhuī't
chuxalhā nac quilhtamacuj.
11 Lā' a'xni'ca' nacātachi'payāni' lā'
nacātamacamāstā'yāni' con huan
pūchihuīna'nī'n, tū' catilē'capintit
pū'la a'nchī nalītamaktāyayā'tit.
Nahua'nā'tit a'ntū puhua'nā'tit
a'xni'ca' nachā'n huanmā'
hora. Tū' māni' hui'xina'n
catichihuīna'ntit. Huan Espíritu
Santo nacāmāchihuīnīyāni'.
12 'Lā' a'ntī quintakalhlaka'ī'
nacāmacamāstā'can con huan
pūchihuīna'nī'n. Lā' māni'
ixtā'tinca'n a'ntī natamacamāstā'
para nacāmaknīcan. Lā' huan
xanatātana' natamacamāstā'
ixcamana'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
para nacāmaknīcan. Lā' huan
camana' nata'a'kchā'ni' ixtāta'ca'n
lā' ixtzī'tca'n a'ntīn takalhlaka'ī'
lā' natamāmaknīnīni'n.
13 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
nacātaca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān
por quimpālacata. Lā' huan a'ntī
natatāyani' hasta a'xni'ca' natanī,
xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.
14 'Nalaktzī'nā'tit huā'
xako'hua'jua' a'ntū nalactlahuakō'
lā' natāya a'nlhā tū' līmakuan
chu a'nchī tzo'knulh huan profeta

Daniel. Lāˈ quit aˈntī ictzoˈkmāˈ
huāˈmāˈ, iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntī lakapūtleˈkepāˈnaˈntit que
cuenta catlahuaˈtit. Aˈxniˈcaˈ
nalaktzīˈnāˈtit huanmāˈ, aˈxniˈcaˈ
maclacasquiˈn que natatzāˈla
hasta nac oˈkspūˈn xlacaˈn aˈntīn
tahuiˈlānaˈ nac estado de Judea.
15 Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
natayuja huan aˈntīn tahuiˈlānaˈ na
ixaˈkstīn ixchiccaˈn, tūˈ catitatanūlh
huan nac chic para natamāxtu
catūhuā aˈntū ixlaˈcaˈn. 16 Lāˈ huan
aˈntīn tascujmāˈna nac cāˈtacuxtu
tūˈ catitataspiˈtli na ixchiccaˈn para
natataya ixtakēnuˈcaˈn. 17 Xānti
tala huan puscan huan tamāˈna
chiˈchiniˈ palh tacamalanīˈt o palh
tamātziˈquīˈniˈncus.

18 ’Casquiˈniˈtit Dios que tūˈ
tasquiˈnī natzāˈlaˈyāˈtit aˈxniˈcaˈ
lonknuˈn. 19 Lāˈ lej napātīniˈncan
aˈxniˈcaˈ nala huāˈmāˈ. Desde
aˈxniˈcaˈ Dios māˈaˈnanīlh
huāˈmāˈ quilhtamacuj, tūˈ maktin
pātīniˈncanīˈt aˈnchī napātīniˈncan
huanmāˈ chiˈchiniˈ. Lāˈ tūˈtzaˈ
maktin catilalh ixtāˈchuntzaˈ
āˈcalīstān. 20 Lāˈ palh Dios tūˈ
ixmātiˈnaˈjīlh huāˈmāˈ tiempo,
tūˈ ixtapūtaxtulh nīn tintīˈ. Dios
namātiˈnaˈjī como lej cālakalhuˈman
xlacaˈn aˈntī cālacsacnīˈt.

21 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ namin
huanmāˈ līpātīn lāˈ palh catīhuā
ixcāhuaniniˈ: “Chā calaktzīˈntit.
Aˈ huīˈ huan Cristo aˈntī Dios
lacsacuiˈlīlh”, tūˈ catikalhlakaˈīˈtit.
Lāˈ palh catīhuā ixcāhuaniniˈ:
“Chā calaktzīˈntit. Aˈjnanuˈ yā”, tūˈ
catikalhlakaˈīˈtit. 22 Natamin lhūhuaˈ
aˈkxokonuˈnīˈn lāˈ makapitzīn
natahuan que māniˈ xlacaˈn Cristo
lāˈ āˈmakapitzīn natahuan que
māniˈ xlacaˈn ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios.
Lāˈ nā natatlahua lēˈcnīn como
nataˈaˈkxokocuˈtun māniˈ xlacaˈn
aˈntīn Dios cālacsacli. Tūlalh
catitaˈaˈkxokolh aˈntī Dios cālacsacli
pero nacāˈaˈkxokocan āˈmakapitzīn.
23 Skalalh calaˈtit. Iccāhuaniniˈtzaˈ
ixlīhuāk huāˈmāˈ para que tūˈ
nacātaˈaˈkxokoyāniˈ.

Aˈnchī namin huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn

Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36

24 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ huan tamāˈna chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ napātleˈketzaˈ huāˈmāˈ
līpātīn, huan chiˈchiniˈ lāˈ huan
mālhcuyuˈ tūˈ catitamāxkakēniˈlh.
25 Lāˈ huan staˈcu nataminācha ˈ
de nac aˈkapūn lāˈ māniˈ huan
aˈkapūn natachiqui. 26 Lāˈ tuncan
nalaktzīˈncan huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn aˈnchī napūmin huan
poklhnuˈ. Lej nakaˈlhī līmāpaˈksīn
lāˈ tzēhuanīˈt naxkaka. 27 Lāˈ
tuncan nacāmacamin ixángeles lāˈ
natamākēstoka aˈntī cālacsaccanīˈt.
Natamin aˈntī cālacsaccanīˈt
xalanīˈn cāˈquilhtamacuj.

28 ’Camakscaˈttit catūhuā de huan
xaquiˈhuiˈ higo. Aˈxniˈcaˈ tzaˈlaˈnkaˈ
ixpeken lāˈ tzucumāˈ tapuˈn
xachiˈtin, huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que tapajtzūmāˈtzaˈ aˈxniˈcaˈ lej
naxuˈnu. 29 Lāˈ chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ
napātleˈke ixlīhuāk huāˈmāˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ, nacaˈtzīyāˈtit que
tapajtzūmāˈtzaˈ aˈxniˈcaˈ nasputa
huan quilhtamacuj. Tapajtzūmāˈtzaˈ
huaˈchi kalhatin aˈntī kaˈlhīmāˈca
lāˈ yātzaˈ na ixlacapūn huan
mākalhcha. 30 Stuˈncuaˈ aˈntū

iccāhuaniyāniˈ. Xlacaˈn aˈntīn
tahuiˈlānaˈcus tūˈ catitanīkōˈlh
hasta aˈxniˈcaˈ napātleˈke ixlīhuāk
huāˈmāˈ aˈntū iccāhuaniniˈ.
31 Nasputa huan aˈkapūn lāˈ
nasputa huan tiˈyaˈt pero tūˈ
maktin catisputli quintachihuīn;
natlōkentaxtūkōˈcan.
32 ’Nīn tintīˈ caˈtzī lhānīn namin
huāˈmāˈ chiˈchiniˈ o huāˈmāˈ hora;
nīn huan ángeles xalanīˈn nac
aˈkapūn tūˈ tacaˈtzī. Lāˈ nīn ixOˈkxaˈ
Dios tūˈ caˈtzī. Xmān Dios xaTātaˈ
caˈtzī lhānīn mero napātleˈke.
33 ’Skalalh calaˈtit como tūˈ
caˈtzīyāˈtit lhānīn napātleˈke
huāˈmāˈ. 34 Uˈtzaˈ huaˈchi kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī naˈaˈn latāˈkchoko
makat. Lāˈ cālīmāmacūˈtāˈquīˈ
ixchic huan ixtasācuaˈnīˈn lāˈ
cāmaxquīˈ ixlītlōtcaˈn chāˈtunuˈ. Lāˈ
yāhua kalhatin maktakaˈlhnaˈ nac
tanquilhniˈ lāˈ māpaˈksī que skalalh
nala. 35 Chuntzaˈ huiˈxinaˈn skalalh
calaˈtit como tūˈ caˈtzīyāˈtit lhānīn
namin ixtēcuˈ chic. Tzēlasāˈ namin
cāˈsmalankaˈn, o aˈxniˈcaˈ chūˈcus
nataˈsa huan gallo, o iˈtāt tzīˈsa, o
tuncuīniˈn. 36 Uˈtzaˈ skalalh calīlaˈtit
para que tūˈ lhtatapāˈnaˈntit
aˈxniˈcaˈ chu līmaktin namin.
37 Iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn: Skalalh
calaˈtit. Lāˈ nā skalalh catalalh
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt —
cāhuanilh Jesús.

Talacchihuīnaˈlh aˈnchī natalīchiˈpa Jesús

Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

14 Iˈsputacus lakatuˈ chiˈchiniˈ
para huan cāˈtaniˈ
aˈntū huanican pascua aˈxniˈcaˈ
huaˈcan pāntzi aˈntūn tūˈ kaˈlhī
levadura. Lāˈ xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn
huan ley ixtaputzamāˈna aˈnchī
natalīˈaˈkxoko Jesús para natachiˈpa
lāˈ natamāmaknīnīniˈn. 2 Lāˈ
talāhuanilh:
—Palh natlahuayāuj catūhuā
līhuan lamāˈ cāˈtaniˈ, huan
tachiˈxcuhuīˈt natatāˈkaquīˈ.

Kalhatin puscāt mūmāˈcaˈlh aceite Jesús

Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8

3 Lāˈ Jesús ixuīˈ nac Betania
na ixchic Simón. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
Simón aˈntī ixmasniˈmāˈ ixquinīˈt
lāˈ ixtzeyanīˈttzaˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Jesús ixuāˈyamāˈ aˈntzaˈ, kalhatin
puscāt laktapajtzūlh. Ixlēˈmāˈ pātin
frasco aˈntū ixlītzuma aceite aˈntū
lej xatapala lāˈ lej muˈcsa ixuanīˈt.
Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntū huanican nardo.
Huan puscāt paˈklhli huan frasco
lāˈ mūmāˈcaˈlh Jesús huan aceite.
4 Lāˈ makapitzīn aˈntī ixtahuiˈlānaˈ
talīˈaˈkchāˈlh lāˈ talāhuanilh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ pāxcat līlalh huāˈmāˈ
aceite? 5 Ixtapalh huaˈchi ixtatlaj
kalhatin chiˈxcuˈ xatascujāt de
lakatin cāˈta. Tzē īˈstāˈca lāˈ huan
tumīn tzē ixcāmaxquīˈca huan
pobresniˈ.
Lāˈ taquilhnīlh huan puscāt.
6 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Camakxtektit. ¿Aˈchīˈ
mājiclhuīˈyāˈtit huāˈmāˈ puscāt?
Quintlahuaniˈlh aˈntū lej tzey.
7 Pōˈktu naˈaˈnan pobresniˈ
na milaclhpuˈnancaˈn. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ lacasquiˈnāˈtit, tzē
nacātlahuaniˈyāˈtit aˈntūn
tzey. Pero quit tūˈ pōˈktu
naˈiccātāˈlatahuiˈlayāniˈ. 8 Huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

puscāt tlahualh a'ntūn tzē ixtlahua.
Quimūmā'ca'lh aceite lā' chuntza'
quincāxtlahualīlhtza' como
naquimā'cnūcan. 9 Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj a'nlhā
namāca'tzīnīni'ncan huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo, a'ntza'
nahuancan a'ntūn tlahualh huā'mā'
puscāt. Lā' ū'tza' ixlīhuākca'n
natalīpāstaca xla' —hualh Jesús.

Judas cāhuanilh namacamāstā' Jesús

Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6

10 Judas Iscariote kalhatin de huan
ixlīkalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n
ixuanī't. Lā' xla' cālaka'lh
xanapuxcu'nu' curasna' para
nacāhuani que ixcāmacamaxquī'lh
Jesús. 11 Lā' a'xni'ca' takaxmatli
a'ntū cāhuanica, tapāxuhualh
lā' tahuanilh palh natamaxquī'
tumīn. Lā' Judas ixputza a'nchī
ixlīmacamāstā'lh Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23;
Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

12 Milh huan xapū'lh chi'chini'
de huan cā'tani' a'xni'ca' hua'can
pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura.
Huā'mā' chi'chini' a'xni'ca'
maknīcan huan borrego a'ntū
nahua'can para huā'mā' cā'tani'
a'ntū huanican pascua. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh
Jesús:

—¿Lhachū lacasqui'na' na'ica'nāuj
na'iccāxtlahuayāuj para nahua'yāuj
huan xalīhua't huan cā'tani'?

13 Lā' cāmacā'lh kalhatu'
ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni'
lā' napāxtokā'tit kalhatin
chi'xcu' a'ntī lē'mā' ixpūxka'tni'.
Nastālani'yā'tit. 14 Lā' a'nlhā
xla' natanū, nā natanū'yā'tit
lā' nahuaniyā'tit ixtēcu' huan
chic: “Huan Mākalhtō'kē'ni' huan:
¿Lhachū yā huan cuarto a'nlhā tzē
na'iccātā'hua' quisca'txtunu'nī'n
huan xalīhua't cā'tani' de pascua?”
15 Lā' māni' xla' nacāmāsu'ni'yāni'
lakatin cuarto ixlītanca'cstu' chic.
Lā' ka'tla' huan cuarto lā' cāxni'j
yātza'. A'ntza' nacāxtlahua'yā'tit
quilīhua'tca'n.

16 Lā' ta'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n
lā' tatanūlh nac cā'lacchicni'.
Lā' pātle'kelh chu a'nchī Jesús
ixcāhuaninī't lā' tacāxtlahualh
huan līhua't.

17 Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza'
huan chi'chini', Jesús cātā'chā'lh
ī'sca'txtunu'nī'n a'ntza'. 18 Lā' līhuan
ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Kalhatin de hui'xina'n a'ntī
quilātā'huā'yamā'nauj huā'tzā'
naquimacamāstā'.

19 Lā' xlaca'n tatzuculh
talakaputza lā' chā'tunu' de xlaca'n
takalhasqui'nīlh:

—¿Chu quit?

20 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Kalhatin de hui'xina'n de
milīkalhacāujtu'ca'n māni' xla'.
U'tza' a'ntīn quintā'pūhuā'yan huā'
pulātu. 21 Quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n lā' naquimpātle'keni' chu
a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na
ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan
chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā';
nalīlakaputza. Más tzey para xla'
palh tū' ixlacatuncuīlh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

22 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na,
Jesús tayalh huan pāntzi lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā'
mālacpitzilh lā' cāmaxquī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanilh:
—Cahua'tit. U'tza' huā'mā'
quimacni'.
23 Lā' tayalh huan taza lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios.
Lā' macastī'n cāmaxquī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' ixlīhuākca'n
tapūko'tnūnkō'lh. 24 Lā' cāhuanilh:
—U'tza' huā'mā' quinka'lhni'.
Lā' ū'tza' a'ntū līcāxtlahuacan
huan xasāsti' convenio ixpālacata
a'nchī Dios nacālīmāpūtaxtū
tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni'
ū'tza' a'ntū na'icmaka'n para
nacāmāsputūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n
tachi'xcuhuī't. 25 Stu'ncua' a'ntū
iccāhuaniyāni'. Tū' ictihua'lh
xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'icua'
ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā
Dios māpa'ksīni'n.

Jesús huanilh Pedro que nakalhtatzē'ka

Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

26 Lā' a'xni'ca' ixtatlī'nī't lakatin
himno, tataxtulh lā' ta'a'lh huan
nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos.
27 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Milīhuākca'n
naquilā'a'kxtekmaka'nāuj
ixpālacata a'ntū naquimpātle'keni'
como chuntza' tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios: "Na'icmaknī huan
pastor lā' nata'a'kahuankō' huan
borregos", tatzo'kni'. 28 Lā' a'xni'ca'
naquimālakahuanīchokocan,
xapū'la na'ica'n quit nac estado de
Galilea. Lā' a'ntza' nalāpāxtokāuj.
29 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn
nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit
tū' ictimakxtekni'.
30 Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'.
Chuhua'j huā'mā' tzī'sa a'xni'ca'
tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo,
māni' hui'x naquinkalhtatzē'ka'
maktu'tun.
31 Lā' Pedro ā'chulā' stu'tu'lu'
hualh:
—A'yuj naquintā'maknīca'na',
pero quit tū' ictikalhtatzē'kni'.
Lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn chu
a'cxtim tahualh.

Jesús tā'chihuīna'lh Dios nac huerta a'nlhā huanican Getsemaní

Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46

32 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n
ta'a'lh nac lakatin lugar a'nlhā
huanican Getsemaní. Lā' cāhuanilh:
—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā'
līhuan quit na'ictā'chihuīna'n Dios.
33 Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro
lā' Jacobo lā' Juan. Lā' tzuculh
tamakchuyī lā' lej pāta'lalh. 34 Lā'
cāhuanilh:
—Lej iclakaputza hasta tzē
na'iclaknī huan talakaputzīt.
Catachokotit huā'tzā' lā' skalalh
catahui'la'tit.
35 Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā'
tatzokostalh nac ti'ya't lā' squi'ni'lh
Dios palh tzē ixpūtaxtulh de a'ntū
napātle'keni' 36 lā' hualh:
—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu
de huā' a'ntū na'icpātī, camakxtekti
chuntza' nala. Pero calalh a'ntū
hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū
xmān quit iclacasqui'n.
37 Lā' taspi'tchokolh a'nlhā
ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n lā'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Lā'
huanilh Pedro:
—¿Chā lhtatahui'la', Simón? ¿Chu
tūlalh tāyani'tit mintalhtataca'n
nīn lakatin hora? 38 Lakahuan
catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit Dios
para que tū' nacātatlajayāni'
a'xni'ca' nacātalīlaktzī'nāni'.
Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n
tatlahuacu'tun xatzey pero
mimacni'ca'n tū' taka'lhī tahuixcān.
39 Lā' ixlīmaktu' a'lh lacachuna'j
lā' chu a'cxtim squi'ni'lh Dios.
40 Lā' taspi'tchokopā a'nlhā
ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n
lā' cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'.
Tūlalh tatāyani'lh ixtalhtataca'n
lā' tū' ixtaca'tzī a'nchī natakalhtī.
41 Lā' a'xni'ca' ixlīmaktu'tun
taspi'tchokolh a'nlhā
ixcāmāchokonī't, cāhuanilh:
—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā'
jaxpā'na'ntitcus? Tzeytza'. Chilhtza'
huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
lā' naquimacamāstā'can na
ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū'
tzeyā chi'xcuhuīn. 42 Catāya'tit
lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī
naquimacamāstā'.

Chī'lē'nca Jesús

Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

43 Lā' tuncan a'xni'ca' Jesús
ixchihuīna'mā'cus, chā'lh
Judas. Xla' kalhatin de huan
kalhacāujtu' scā'txtunu'nī'n
ixuanī't. Lā' tatā'chā'lh lhūhua'
tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n
ixmachītaca'n lā' qui'hui'. Lā'
tachā'lh por ixquilhtampānca'n
xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
lā' xanapuxcu'nu' israelitas. 44 Lā'
Judas ū'tza' a'ntī ixmacamāstā'mā'
lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī
natalīlakapasa tichū Jesús.
Ixcāhuani'nī't:
—A'ntī na'iclacamu'su ū'tza' Jesús.
Nachi'payā'tit lā' nalīpinā'tit lā'
namaktaka'lhā'tit.
45 Lā' a'xni'ca' chā'lh Judas,
tuncan laktapajtzūlh Jesús lā'
huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni'.
Lā' lacamu'sulh. 46 Lā' huan
tachi'xcuhuī't talaktapajtzūlh Jesús
lā' tachi'palh para natalē'n.
47 Lā' ixyā kalhatin a'ntī
ixtā'minī't Jesús. Xla' māxtulh
ixmachīta lā' mātakāhuī'lh
ixtasācua' huan xamāpa'ksīni'
curasna' lā' a'kasityujulh
ixa'ka'xkō'lh. 48 Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:
—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n
lā' minqui'hui'ca'n? Hua'chilh
chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'.
49 A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni'
lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī'
tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero
chuntza' naquimpātle'keni' para
natlōkentaxtū a'ntū tzo'kcanī't na
ixtachihuīn Dios —cāhuanilh.
50 Lā' ixlīhuākca'n huan
sca'txtunu'nī'n tatzā'lalh lā'
chuntza' talī'a'kxtekmaka'lh
Jesús.

Tzā'lalh kalhatin o'kxa'

51 Lā' kalhatin o'kxa' stālani'lh.
Tū' ixlhakā'nī't ixlu'xu'; xmān
ixlītamaksna'tnī't kalhtin sábana.
Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't
tachi'palh, 52 lhka'lo'ko tzā'lalh lā'
maka'lh huan sábana.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n israelitas

Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

53 Lā' xlaca'n a'ntīn tachi'palh
Jesús, talē'lh a'nlhā ixuī' huan
xamāpa'ksīni' curasna'. Lā'
talaktakēstokli ixlīhuākca'n
xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xanapuxcu'nu' israelitas lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. 54 Lā'
Pedro lakamakat stālani'lh lā'
chā'lh hasta ixtanquilhni' huan
ixchic xamāpa'ksīni' curasna'. Lā'
tanūlh na ixcorral huan chic lā'
cātā'tahuī'lh huan policíasna'. Lā'
ixcātā'sko'huī' nac macscut con
xlaca'n.

55 Huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' ixlīhuākca'n
xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n
a'ntī ixtalacāxtlahua, xlaca'n
ixtaputzamā'na a'nchī
natalē'ksa'nīni'n Jesús para
natalīmāmaknīnīni'n. Lā'
tū' ixtakaksa a'ntūn tzē
natalē'ksa'nīni'n. 56 Līlhūhua'
talīchihuīna'lh a'ntūn tū' stu'ncua'
ixpālacata Jesús, pero tū' chu
a'cxtim tahualh. 57 Lā' makapitzīn
tatāyalh lā' ta'a'ksa'nīni'lh lā'
tahualh a'ntūn tū' stu'ncua'.
Chuntza' tahualh:
58 —Quina'n ickaxmatui a'nchī
hualh: "Quit na'icmāsputūkō'
ixlīhuāk huā'mā' xaka'tla' lītokpān
a'ntū ixtatlaujca'n chi'xcuhuī'n. Lā'
ixlīlakatu'tun chi'chini' na'ictlahua
ā'lakatin a'ntūn tū' ixtatlaujca'n
chi'xcuhuī'n".
59 Pero nīn xlaca'n tū' chu a'cxtim
tahualh.

60 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna'
tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n lā'
kalhasqui'nīlh Jesús:
—Huā' tayāna' chi'xcuhuī'n
talī'a'ksa'nīni'mā'ni'. Lā' ¿chu tū'
nakalhtīni'na'?
61 Lā' Jesús ca'cs tāyalh lā' tuntū'
kalhtīni'lh. Lā' huan xamāpa'ksīni'
curasna' kalhasqui'nīpā:
—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī
Dios lacsacnī't? ¿Chā hui'x ixO'kxa'
Dios a'ntī quina'n ica'cnīni'ni'yāuj?
62 Lā' Jesús kalhtīlh:
—U'huē. Quit Cristo. Lā' hui'xina'n
naquilālaktzī'nāuj quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la
na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī
māpa'ksīni'mā'. Lā' na'icminācha'
nac a'kapūn ixlaclhni' poklhnu'.
63 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna',
māni' xla' xtī'tli ixlu'xu' lā' chuntza'
līmāsu'yulh que lej ixa'kchā'n lā'
hualh:
—Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā
para naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey
xla'. 64 Hui'xina'n kaxpā'tnī'ta'ntit
a'nchī tā'talacastuccu'tulh Dios. ¿Chī
puhua'nā'tit?
Lā' ixlīhuākca'n tamālaclē'nīlh
para namaknīcan.
65 Lā' makapitzīn tatzuculh
talakachojmanī. Lā' xlaca'n
talacatlapalh lā' tatucsli lā' tahuanilh:
—Caquilhchipi tichū tucsni'.
Lā' huan tropasna' a'ntī
ixtamaktaka'lhmā'na nā xlaca'n
tatucsli.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

66 Lā' Pedro ixyā na ixtanquilhni'
huan chic lā' milh kalhatin tzu'ma'jāt

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈntī ixmaksquiti na ixchic huan
xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ. 67 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
laktzīˈlh Pedro aˈnlhā īˈskoˈhuīˈ, huan
tzuˈmaˈjāt lakalaktzīˈlh lāˈ huanilh:
—Nā huiˈx ixtāˈlatlāˈhuaˈnaˈ Jesús
xalaˈ nac Nazaret.
68 Pero xlaˈ kalhtatzēˈkli lāˈ
huanilh:
—Tūˈ iccaˈtzī tuchū huanicuˈtunaˈ.
Tūˈ icmāchekxī.
Lāˈ aˈlh lacachunaˈj. Lāˈ taˈsalh
huan gallo. 69 Lāˈ huan tzuˈmaˈjāt
chu laktzīˈmpā lāˈ tzuculh cāhuani
huan aˈntī ixtatāˈyānaˈnchaˈ:
—Uˈtzaˈ huāˈmāˈ kalhatin de
xlacaˈn.
70 Lāˈ Pedro kalhtatzēˈkpā.
Lāˈ ixlīkaˈtlāˈtus huan aˈntī
ixtatāˈyānaˈnchaˈ tahuanilh Pedro:
—Stuˈncuaˈ huiˈx kalhatin de
xlacaˈn como huiˈx xalaˈ nac
estado de Galilea. Mintachihuīn
ixtāˈchuntzaˈ aˈntī xalanīˈn nac
Galilea.
71 Lāˈ Pedro tzuculh
macapūlhcācan ixaˈcstu lāˈ stuˈtuˈluˈ
hualh:
—Dios naquimāpātīnī palh tūˈ
stuˈncuaˈ aˈntū icuanimāˈniˈ. Tūˈ
iclakapasa huāˈmāˈ chiˈxcuˈ aˈntī
līchihuīnaˈmpāˈnaˈntit.
72 Lāˈ huan gallo taˈsapā ixlīmaktuˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ līmāpāstaquīlh Pedro
aˈnchī Jesús ixuaninīˈt: "Aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj nataˈsa ixlīmaktuˈ huan
gallo, huiˈx naquinkalhtatzēˈkaˈ
maktuˈtun". Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pedro
pāstacli chuntzaˈ, tzuculh calhuan.

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38

15 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tuncuīlh, huan
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
lāˈ xanapuxcuˈnuˈ israelitas lāˈ
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn huan ley
lāˈ āˈmakapitzīn pūchihuīnaˈnīˈn
tatakēstokli lāˈ talacchihuīnaˈlh.
Lāˈ tapekechīˈlh Jesús lāˈ talēˈlh lāˈ
tamacamaxquīˈlh huan Pilato aˈntī
gobernador ixuanīˈt. 2 Lāˈ Pilato
kalhasquiˈnīlh:
—¿Chu huiˈx ixReycaˈn israelitas?
Lāˈ xlaˈ kalhtīlh:
—Chu chuntzaˈ aˈnchī huaˈnīˈtaˈ.
3 Lāˈ xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
ixtalēˈksaˈnīniˈn de lhūhuaˈ catūhuā.
4 Lāˈ Pilato kalhasquiˈnīpā:
—¿Aˈchīˈ tūˈ kalhtīniˈnaˈ nīn
tuntūˈ? Kaxpaˈtti ixlīhuāk aˈntūn
talēˈksaˈnīniˈniˈ.
5 Pero Jesús tūˈtzaˈ kalhtīlh. Lāˈ
ūˈtzaˈ līlēˈcnīlh Pilato.

Tahualh que tasquiˈnī nanī Jesús

Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

6 Lāˈ ixaˈnan lakatin talanān
aˈxniˈcaˈ ixla cāˈtaniˈ. Pilato
ixmakxteka kalhatin tachīˈn. Lāˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt ixtalacsaca
huan tachīˈn aˈntī namakxtekcan.
7 Lāˈ ixtatanūmāˈna nac pūlāchīˈn
makapitzīn aˈntī ixtatāˈkaquīˈnīˈt
contra huan gobierno lāˈ
ixtamaknīniˈnīˈt aˈxniˈcaˈ
tatāˈkaquīˈlh. Lāˈ kalhatin de huan
tachīˈnīˈn ixuanican Barrabás.
8 Huan lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
talaktapajtzūlh Pilato lāˈ tatzuculh
tasquiˈniˈ que catlahualh chu aˈnchī
lanān ixtlahua līhuan ixlamāˈ
cāˈtaniˈ. 9 Lāˈ Pilato cākalhtīlh:
—¿Chā lacasquiˈnāˈtit
naˈiccāmakxtekniˈyāniˈ ixReycaˈn
israelitas?
10 Pilato māchekxīlh
aˈnchī huan xanapuxcuˈnuˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

curasnaꞌ ixtalakcaꞌtzaniꞌ Jesús
lāꞌ ūꞌtzaꞌ talīmacamāstāꞌlh.
11 Lāꞌ huan xanapuxcuꞌnuꞌ
curasnaꞌ ixtacuccha'xnīꞌt huan
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ ūꞌtzaꞌ talīsquiꞌnli
Barrabás. 12 Lāꞌ Pilato cākalhtīpā lāꞌ
cākalhasquiꞌnīlh:

—Lāꞌ ¿tuchū lacasquiꞌnāꞌtit
naꞌictlahua con xlaꞌ aꞌntī
māpācuhuīꞌyāꞌtit ixReycaꞌn
israelitas?

13 Lāꞌ xlacaꞌn tataꞌsalh lāꞌ palhaꞌ
tahuanilh:

—¡Caxtokohuaꞌcaꞌca nac cruz!

14 Lāꞌ Pilato cākalhasquiꞌnīlh:

—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ? ¿Tuchū tlahuanīꞌt?

Pero xlacaꞌn āꞌchulāꞌ tataꞌsalh lāꞌ
palhaꞌ tahuanilh:

—¡Caxtokohuaꞌcaꞌca nac cruz!

15 Lāꞌ como Pilato
ixcāmākoꞌxamixīcuꞌtun
huan lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt,
cāmakxtekniꞌlh huan Barrabás.
Lāꞌ māpaꞌksīniꞌlh que cakēsnoꞌkca
huan Jesús lāꞌ macamāstāꞌlh para
naxtokohuaꞌcaꞌcan.

16 Lāꞌ tuncan ixtropasnaꞌ
huan gobernador talēꞌlh
Jesús na ixchakān pūchihuīn
aꞌnlhā huanican pretorio. Lāꞌ
cāmākēstokca āꞌmakapitzīn
tropasnaꞌ. 17 Lāꞌ tamālhakēꞌlh
lakatin ixluꞌxuꞌ xasmumonkoꞌ
lāꞌ tatlahualh lakatin corona de
lhtucūꞌn lāꞌ tamūhuiꞌlīlh. 18 Lāꞌ
tatzuculh tahuani:

—Caꞌaꞌcnīniꞌniꞌca ixReycaꞌn
israelitas.

19 Lāꞌ talīmūnicli quiꞌhuiꞌ lāꞌ
tachojmanīlh. Lāꞌ tatatzokostaniꞌlh
huaꞌchilh ixtaꞌaꞌcnīniꞌniꞌmāꞌna.
20 Lāꞌ aꞌxniꞌca talīlītzīꞌnkōꞌlh
chuntzaꞌ, tamāmakxtulh
ixluꞌxuꞌ xasmumonkoꞌ lāꞌ
tamālhakēꞌchokolh ixluꞌxuꞌ aꞌntū
ixlaꞌ ixuanīꞌt. Lāꞌ talēꞌlh para
naxtokohuaꞌcaꞌcan.

Xtokohuaꞌcaꞌca Jesús

Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

21 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixtaꞌaꞌmāꞌna,
ixtētaxtumāꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ xalaꞌ
nac Cirene aꞌntī ixtacuīniꞌ Simón.
Xlaꞌ ixtātaꞌcaꞌn Alejandro lāꞌ Rufo
lāꞌ ixmimāꞌchaꞌ de nac rancho. Lāꞌ
huan tropasnaꞌ tasāmācuꞌquīꞌlh
ixcruz Jesús.

22 Lāꞌ taꞌaꞌlh lāꞌ tachāꞌlh nac
lakatin lugar aꞌnlhā huanican
Gólgota aꞌntū huanicuꞌtun
Ixaꞌkxāk Nīn. 23 Lāꞌ Jesús
mālacnūniꞌca vino para nahuaꞌ. Lāꞌ
ixtāꞌtlahuapāspiꞌtcanīꞌt līcuꞌchuꞌniꞌ
aꞌntū huanican mirra. Uꞌtzaꞌ
ixlīmālhtatīcuꞌtuncan. Lāꞌ Jesús tūꞌ
maklhtīniꞌlh.

24 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
īꞌxtokohuaꞌcaꞌcanīꞌttzaꞌ, huan
tropasnaꞌ tamālacpitzilh
ixluꞌxuꞌ Jesús lāꞌ tapūmāxtulh
īꞌsuertecaꞌn para nataca'tzī tuchū
nacātachokoniꞌ chāꞌtunuꞌ de xlacaꞌn.

25 Lāꞌ huaꞌchi maknaꞌjās cuhuīniꞌ
ixuanīꞌt aꞌxniꞌcaꞌ xtokohuaꞌcaꞌca.
26 Lāꞌ ixtzoꞌkcanīꞌt aꞌntū ixpālacata
līxtokohuaꞌcaꞌca lāꞌ ixuan
chuntza: IxReycaꞌn israelitas.
27 Lāꞌ nā cātāꞌxtokohuaꞌcaꞌca
kalhatuꞌ kaꞌlhānaꞌnīꞌn; kalhatin
na ixpāxtūcānaꞌj lāꞌ āꞌkalhatin
na ixpāxtūxuc. 28 Chuntzaꞌ
tlōkentaxtūca aꞌntū tzoꞌkcanīꞌt
na ixtachihuīn Dios aꞌnlhā
huan: "Xlaꞌ ixpūtleꞌkecanīꞌt na
ixlaclhpuꞌnancaꞌn aꞌntīn tatlahua
aꞌntūn tūꞌ tzey".

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

29 Lāꞌ xlacaꞌn aꞌntī
ixtatētaxtumāꞌna talakapalalh
lāꞌ taxakāꞌlīlh ixaꞌkxākcaꞌn lāꞌ
tahuanilh:
—¡A! Huiꞌx ixlactlahuaꞌcuꞌtunaꞌ
huan xakaꞌtlaꞌ lītokpān lāꞌ
ixyāhuapalaꞌ ixlīlakatuꞌtun
chiꞌchiniꞌ. 30 Chuhuaꞌj capūtaxtu
mēꞌcstu lāꞌ cayuꞌjti de huan nac
cruz.
31 Lāꞌ nā chuntzaꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ
curasnaꞌ lāꞌ xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn
huan ley ixtalīlītzīꞌn Jesús lāꞌ
ixtalāhuanimāꞌna:
—Xlaꞌ cāmāpūtaxtūlh
āꞌmakapitzīn pero tūla pūtaxtu
ixaꞌcstu. 32 Cayujli chuhuaꞌj de
huan nac cruz huan Cristo aꞌntī
ixReycaꞌn israelitas. Nalaktzīꞌnāuj
nayuja de huan cruz lāꞌ chuntzaꞌ
nakalhlakaꞌīꞌyāuj xlaꞌ.
Lāꞌ xlacaꞌn aꞌntī
ixcātāꞌxtokohuaꞌcaꞌcanīꞌt nā
talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

33 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tastuꞌnūtatzaꞌ
ixuanīꞌt, cāꞌpucsuaꞌ lalh chuxalhā
nac cāꞌtiꞌyatnaꞌ hasta maktuꞌtun
kōtanū. 34 Lāꞌ huaꞌchi maktuꞌtun
kōtanū Jesús palhaꞌ taꞌsalh lāꞌ hualh:
—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?
—lāꞌ ūꞌtzaꞌ huanicuꞌtun:
QuinDios, quinDios, ¿aꞌchīꞌ
quiꞌaꞌkxtekuiꞌlīnīꞌtaꞌ quēꞌcstu?
35 Lāꞌ takaxmatli huāꞌmāꞌ
makapitzīn aꞌntī ixtayānaꞌnchaꞌ. Lāꞌ
xlacaꞌn talāhuanilh:
—Cakaxpaꞌttit. Xlaꞌ mātaꞌsīmāꞌ
huan aꞌctaꞌsanaꞌ Elías.
36 Lāꞌ tuꞌjnulh kalhatin lāꞌ
līmāchūꞌhuīꞌlh vinagre nac lakatin
catūhuā aꞌntū huaꞌchi panamāc.
Lāꞌ oꞌksmāꞌcaꞌlh kantin quiꞌhuiꞌ lāꞌ
quilhyāhualh Jesús para nahuaꞌ lāꞌ
hualh:
—Camakxtekui; nalaktzīꞌnāuj palh
Elías namin namāyujū de nac cruz.
37 Lāꞌ Jesús lej palhaꞌ taꞌsalh lāꞌ
tuncan nīlh. 38 Lāꞌ huāꞌmāꞌ kaꞌtlāꞌtus
huan luꞌxuꞌ nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān
taxtīꞌtpitzilh desde ixquilhtūn
xalaꞌ tālhmāꞌn hasta na ixtampān.
Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ luꞌxuꞌ aꞌntū ixmāpitzi
huan lītokpān. 39 Lāꞌ huan capitán
romano ixyā na ixlacapūn Jesús.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ laktzīꞌlh aꞌnchī Jesús
taꞌsalh lāꞌ nīlh, lāꞌ huan capitán
hualh:
—Stuꞌncuaꞌ huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ huan
ixOꞌkxaꞌ Dios ixuanīꞌt.
40 Nā huan puscan
ixtalaktzīꞌmāꞌna de makat; na
ixlaclhniꞌcaꞌn ixtayānaꞌ María
Magdalena lāꞌ Salomé lāꞌ María
ixtzīꞌtcaꞌn Jacobo huan xastancu lāꞌ
José. 41 Xlacaꞌn ixtastālaniꞌtlāꞌhuan
Jesús aꞌxniꞌcaꞌ ixuīꞌ nac estado de
Galilea lāꞌ ixtamaktāya. Lāꞌ nā
ixtahuiꞌlānaꞌ āꞌmakapitzīn lhūhuaꞌ
puscan aꞌntī ixcātāꞌminīꞌt aꞌntzaꞌ
nac Jerusalén.

Mānūca nac lhuꞌcuꞌ ixmacniꞌ Jesús

Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

42 Kōtanūtzaꞌ ixuanīꞌt huanmāꞌ
chiꞌchiniꞌ aꞌntū ixpūcāxtlahuakōꞌcan
huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ ixlīlakalī ixuanīꞌt. 43 Lāꞌ
lakmilh huan Pilato kalhatin
chiꞌxcuꞌ xalaꞌ huan nac cāꞌlacchicniꞌ
Arimatea. Huanmāꞌ chiꞌxcuꞌ
ixtacuīniꞌ José lāꞌ ixkaꞌlhīmāꞌ
hasta aꞌxniꞌcaꞌ Dios namāpaꞌksīkōꞌ
ixlīhuāk. Lāꞌ xlaꞌ chāꞌtin de huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

pūchihuīna'nī'n israelitas a'ntī
más ixtamāpa'ksīni'n. Lā' huā'mā'
chi'xcu' lej ixa'cnīni'ni'can. Lā' xla'
ixa'cstu tahuixcānīlh lā' squi'ni'lh
Pilato camaxquī'lh ixmacni' Jesús.
44 Lā' Pilato lē'cnīlh como puhualh
que tūna'j ixnī. Lā' māta'sīlh
huan capitán lā' kalhasqui'nīlh
palh stu'ncua' ixnīnī'ttza' Jesús.
45 Lā' a'xni'ca' huan capitán
māca'tzīnīlh que ixnīnī'ttza',
Pilato makxtekli José nalē'n huan
macni'. 46 Lā' José tamāhualh
kalhtin stala'nka' lu'xu' xatzey. Lā'
a'xni'ca' ixmāyujūnī'ttza' huan
ixmacni' Jesús, līpāsna'tli huan
lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin lhu'cu'
a'ntū ixcāxtlahuacanī'ttza' nac
talhpān. Lā' līmālacchahuayāhualh
lakatin ka'tla' chihuix. 47 Lā' María
Magdalena lā' María ixtzī't José
talaktzī'lh a'nlhā ixmāpī'canī't
ixmacni' Jesús.

Mālakahuanīchokoca Jesús

Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

16 Lā' a'xni'ca'
ixpātle'kenī'ttza' huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan, María
Magdalena lā' María ixtzī't
Jacobo lā' Salomé tatamāhualh
pomada a'ntū lej xamu'csa para
natalīmactlahua ixmacni' huan
Jesús. 2 Lā' cā'tzi'sāt huan domingo
a'xni'ca' tā'cxtulhcus huan
chi'chini', ta'a'lh nac taponkni' 3 lā'
ixtalāhuani:
—¿Tichū naquincāmāpānūni'yāni'
huan chihuix a'ntū līmālacchōcanī't
huan lhu'cu'?
4 Lā' a'xni'ca' talaca'a'lh,
talaktzī'lh que ixmāpānūcanī'ttza'
huan chihuix como ka'tla' ixuanī't.
5 Lā' tatanūlh nac taponkni' lā'
talaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī
ixtasu'yu hua'chi chi'xcu'. Ixuī'
na ixa'cacāna'j huan lhu'cu' lā'
smu'yonko ixlu'xu' lā' pūlhmā'n
ixuanī't. Lā' xlaca'n lej tajicua'lh.
6 Lā' huan ángel cāhuanilh:
—Tū' cajicua'ntit. Hui'xina'n
putzapā'na'ntit Jesús xala' nac Nazaret
a'ntī xtokohua'ca'canī't. Xla' tū'tza'
huī' huā'tzā'; xla' lakahuanchokolhtza'.
Chā calaktzī'ntit a'nlhā ixmāpī'canī't.
7 Capintit lā' cacāhua'ni'tit Pedro lā'
ā'makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n Jesús.
Nahua'ni'yā'tit que xla' nacāpū'lani'yāni'
para nac estado de Galilea. A'ntza'
napāxtokā'tit chu a'nchī cāhuanini'.
8 Lā' huan puscan tataxtulh de nac
lhu'cu' lā' tatzā'lalh. Lej ixtaxpipitēlha
lā' ixtalē'cnītēlha. Lā' como lej
ixtajicua'n, tuntū' ixtahuani nīn tintī'.

Jesús tasu'yuni'lh María Magdalena

Jn. 20.11-18

9 Huanmā' domingo lej tzi'sāt
Jesús lakahuanchokolh. Lā' pū'la
tasu'yuni'lh María Magdalena
a'ntī ixmāxtuni'nī't lakatojon
tlajana'nī'n. 10 Lā' María cālakchā'lh
xlaca'n a'ntī ixcātā'latlā'huan
Jesús. Ixtalakaputzahui'lāna' lā'
ixtacalhuahui'lāna'. Lā' cāmāca'tzīnīlh
a'ntū ixpātle'kenī't. 11 Lā' a'yuj xlaca'n
takaxmatli a'nchī ixlakahuanchokonī't
Jesús, lā' a'nchī María Magdalena
ixlaktzī'nī't, pero xlaca'n tū'
takalhlaka'ī'lh.

Jesús cātasu'yuni'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n

Lc. 24.13-35

12 Lā' ā'calīstān Jesús
xtunc cātasu'yuni'lh kalhatu'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

īˈscaˈtxtunuˈnīˈn aˈxniˈcaˈ
ixtaˈaˈmāˈna lacachunaˈj nac
tej. 13 Lāˈ xlacaˈn tataspiˈtli lāˈ
tamācaˈtzīnīlh āˈmakapitzīn
scaˈtxtunuˈnīˈn, pero xlacaˈn tūˈ
takalhlakaˈīˈlh.

Jesús cāmaxquīˈlh ixlītlōˈtcaˈn īˈscaˈtxtunuˈnīˈn

Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

14 Lāˈ āˈcalīstān huampala
Jesús cātasuˈyuniˈlh huan
kalhacāujtin scaˈtxtunuˈnīˈn
aˈxniˈcaˈ ixtahuāˈyamāˈna.
Lāˈ cālacaquilhnīlh porque
tūˈ ixtakalhlakaˈīˈcuˈtun. Tūˈ
takalhlakaˈīˈlh aˈnchī tahualh
xlacaˈn aˈntī ixtalaktzīˈnīˈt Jesús
aˈxniˈcaˈ ixlakahuanchokonīˈttzaˈ.
15 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Capintit chuxalhā
nac cāˈquilhtamacuj lāˈ
nacāmāsuˈniˈyāˈtit huan xatzey
tachihuīn ixlīhuākcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt. 16 Chuxatī aˈntī
nakalhlakaˈīˈ huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo lāˈ
naˈaˈkpaxa, xlaˈ namāpūtaxtūcan.
Lāˈ chuxatī aˈntīn tūˈ nakalhlakaˈīˈ
huan xatzey tachihuīn, xlaˈ
nakaˈlhīcus ixtalaclēˈiˈ. 17 Lāˈ
nalīlakapascan aˈntīn takalhlakaˈīˈ
huan xatzey tachihuīn chuntzaˈ.
Natalīmāxtu huan tlajanaˈnīˈn con
quilīmāpaˈksīn. Tzē natachihuīnaˈn
xasāstiˈ tachihuīn. 18 Lāˈ aˈyuj
catachiˈpalh huan lūhuaˈ lāˈ aˈyuj
catalīkoˈtnūlh catūhuā aˈntū kaˈlhī
līlaknīn, tūˈ catitalaknīlh. Lāˈ
xmān nataxaˈma huan īˈtzaˈcaˈnīˈn
lāˈ xlacaˈn natatzeyan.

Jesús tāˈkayāhualh lāˈ aˈlh nac aˈkapūn

Lc. 24.50-53

19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan Māpaˈksīniˈ
Jesús chuntzaˈ ixcāhuaninīˈt
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn, xlaˈ tāˈkayāhualh
lāˈ aˈlh nac aˈkapūn. Lāˈ tahuiˈlh
na ixpāxtucānaˈj Dios aˈnlhā
aˈcnīniˈniˈcan. 20 Lāˈ huan
scaˈtxtunuˈnīˈn taˈaˈlh lāˈ lakachu
ixtaˈaˈctaˈsanaˈn. Lāˈ huan
Māpaˈksīniˈ ixcāmaktāya. Lāˈ
chuntzaˈ tzē ixtalītlahua lēˈcnīn.
Lāˈ ūˈtzaˈ ixlīcaˈtzīcan que
stuˈncuaˈ aˈntū ixtamāsuˈyumāˈna.
Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Xatzey Tachihuīn
aˈntūn Tzoˈkli San Lucas

Aˈchīˈ tzoˈkca huāˈmāˈ historia

1

Lhūhuaˈ aˈnan aˈntī
tatzoˈkli aˈntū pātleˈkelh na
quilaclhpuˈnancaˈn. 2 Lāˈ aˈntū
quincātahuanin ixpālacata Cristo
lāˈ huan tū laktzīˈnca desde
xalītzucuniˈ hasta chuhuaˈj, ūˈtzaˈ
tatzoˈkli. Nā aˈntīn talaktzīˈlh
xalītzucuniˈ nā tamāsuˈyulh. 3 Nā
chuntzaˈ quiminīˈniˈlh ictzoˈknun.
Xaˈnca ictlahualh cuenta desde
makān para que xaˈnca naˈiccaˈtzī
aˈnchī naˈictzoˈknuniˈyāniˈ en orden
4 para que nacaˈtzīyaˈ que stuˈncuaˈ
aˈntū māsuˈnīcanīˈtaˈ, Teofilo.

Huan ángel mācaˈtzīnīniˈlh que nalacatuncuī Juan huan Māˈkpaxīniˈ

5 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Herodes rey
ixuanīˈt nac Judea, ixuīˈ kaˈlhatin
sacerdote; ixtacuīniˈ Zacarías.
Lāˈ xlaˈ tāˈtapaˈksīˈlh sacerdotes
aˈntī ixcāmāpācuhuīcan Abías.
Nā ixpuscāt Zacarías ixuanican
Elisabet lāˈ xlaˈ īˈxūˈyātāˈnat Aarón.
6 Ixtuˈcaˈn lacuan na ixlacapūn
Dios. Tūˈ tatlahualh aˈntūn tūˈ tzey
como tatlōkentaxtūlh ixlīmāpaˈksīn
Dios. 7 Tūˈ ixtakaˈlhī ixcamancaˈn
como Elisabet tūlalh kaˈlhīlh lāˈ
nā lacpapatzīntzaˈtzaˈ ixtahuanīˈt
ixtuˈcaˈn.
8 Lāˈ milh huan chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
Zacarías lāˈ ixtāˈsacerdotes
ixtatlahuamāˈna ixlītlōtcaˈn na
ixlacapūn Dios. 9 Lāˈ como chuntzaˈ
ixtahuiˈlatcaˈn, por suerte lacsacca
Zacarías para natanū nac lītokpān
para nalhcuyu huan pūm. 10 Līhuan
īˈlhcuyucan huan pūm, ixlīhuākcaˈn
aˈntī ixtatakēxtimīnīˈt tatachokolh
nac tanquilhniˈ lāˈ ixtaˈorarlīmāˈna.
11 Lāˈ tuncan tasuˈyuˈniˈlh Zacarías
kalhatin ixángel Dios. Ixyā
ixpekcānaˈj huan altar aˈnlhā
īˈlhcuyucan pūm.
12 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Zacarías laktzīˈlh,
tamakchuyīlh lāˈ lej jicuaˈlh. 13 Lāˈ
huan ángel huanilh:
—Zacarías, tūˈ cajicuaˈ
porque Dios kaxmatli aˈntū
kalhasquiˈnīnīˈtaˈ. Lāˈ mimpuscāt
Elisabet nakaˈlhī ixcaman
lāˈ namāpācuhuīˈyaˈ Juan.
14 Lej nalīpāxuhuaˈyaˈ lāˈ lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt natalīpāxuhua
ixpālacata huan skaˈtaˈ 15 como lej
natasquiˈnī na ixlacapūn Dios. Lāˈ
tūˈ maktin nakoˈta nīn cuˈchuˈ nīn
āˈcatūhuā huaˈchi cerveza lāˈ pulque
aˈntū līkaˈchīcan. Lāˈ nalītatzuma

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixaꞌclhcunuc huan Espíritu Santo
desde aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj tahuiꞌla. 16 Lāꞌ
nacāxtāpalīniꞌ ixtapāstacnacaꞌn
lhūhuaꞌ israelitas para
natatzucupala nataꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
ixMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Dios. 17 Lāꞌ
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ napūꞌlaniꞌ huan
Māpaꞌksīniꞌ. Lāꞌ nakaꞌlhī ixespíritu
lāꞌ ixlīmāpaꞌksīn huaꞌchiꞌ ixlaꞌ Elías.
Lāꞌ nacāmāspiꞌtniꞌ ixaꞌclhcunuccaꞌn
huan tachiꞌxcuhuīꞌt para
natapāxquīꞌ ixcamanaꞌcaꞌn. Lāꞌ xlaꞌ
nacāmāputzī xatzey tapāstacnaꞌ
aꞌntī tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌn. Chuntzaꞌ
cāxniꞌj natatahuiꞌla tachiꞌxcuhuīꞌt
aꞌxniꞌcaꞌ namin huan Māpaꞌksīniꞌ.
18 Lāꞌ Zacarías kalhasquiꞌnīlh huan
ángel:
—¿Chichū naꞌiclīcaꞌtzī palh
stuꞌncuaꞌ huāꞌmāꞌ? Quit papatzīntzaꞌ
lāꞌ nā quimpuscāt toꞌkotzīntzaꞌ.
19 Lāꞌ huan ángel kalhtīniꞌlh:
—Quit Gabriel lāꞌ icyā na
ixlacapūn Dios. Lāꞌ quimacamilh
para naꞌictāꞌchihuīnaꞌnāniꞌ lāꞌ para
naꞌicmaxquīꞌyāniꞌ huāꞌmāꞌ xatzey
tachihuīn. 20 Lāꞌ chuhuaꞌj huiꞌx
nakōꞌkoꞌnaꞌ. Lāꞌ tūlalh catichihuīꞌnaꞌ
hasta que natahuiꞌla huan skaꞌtaꞌ
como tūꞌ kaꞌlhlakaꞌiꞌ quintachihuīn
aꞌntū natlōkentaxtū aꞌxniꞌcaꞌ
nachāꞌn huan mālhcuyuꞌ.
21 Aꞌxniꞌcaꞌ takoxīlh Zacarías, huan
aꞌntī ixtakaꞌlhīmāꞌna na ixtanquilhniꞌ
lītokpān talēꞌcnīlh como tūꞌ taxtulh.
22 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ taxtulh, huan
Zacarías tūla ixcātāꞌchihuīnaꞌn.
Lāꞌ chuntzaꞌ tamāchekxīlh que
ixlakachuyanīꞌt na ixchakān
lītoꞌkpān. Xmān ixcāmacahuaniꞌ
como tūlalh cātāꞌchihuīnaꞌlh.
23 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ sputkōꞌlh ixlītlōt
nac lītokpān, Zacarías taspiꞌtli na
ixchic. 24 Lāꞌ āꞌcalīstān kaꞌlhīniꞌlh
huan ixpuscāt Elisabet. Lāꞌ tūꞌ
taxtulh de huan chic hasta
ixlīlakaquitzis mālhcuyuꞌ. Lāꞌ
puhualh: 25 “Huan Māpaꞌksīniꞌ
quintlahuanīꞌt chuntzaꞌ para que
tūꞌtzaꞌ naquintalakmakaꞌn”.

Huan ángel māca'tzīnīni'lh a'nchī nalacatuncuī Jesús

26 Lāꞌ ixkaꞌlhītzaꞌ lakachāxan
mālhcuyuꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Zacarías
ixlakachuyanīt, lāꞌ Dios macamilh
huan ángel Gabriel nac lakatin
cāꞌlacchicniꞌ aꞌnlhā huanican
Nazaret 27 para nalakmin kalhatin
tzuꞌmaꞌjāt aꞌntī ixuanican
María. Xlaꞌ ixlacāxlanīꞌttzaꞌ para
natāꞌtapūchahua kalhatin chiꞌxcuꞌ
aꞌntī īꞌxūꞌyātāꞌnat David lāꞌ aꞌntī
ixuanican José.
28 Lāꞌ huan ángel tanūlh aꞌnlhā
ixuīꞌ María lāꞌ huanilh:
—¡Icmālakacuhuīnīꞌyāniꞌ huiꞌx
aꞌntī lej sicuaꞌlanālīcanīꞌta! Huan
Māpaꞌksīniꞌ maktakaꞌlhāniꞌ; Dios lej
sicuaꞌlanālīnīꞌtaꞌniꞌ que ixlīhuākcaꞌn
huan āꞌmakapitzīn puscan.
29 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ María laktzīꞌlh
huan ángel, lej līlēꞌcnīlh huāꞌmāꞌ
tachihuīn. 30 Lāꞌ huan ángel kalhtīlh:
—María, tūꞌ cajicuaꞌ porque
Dios lej pāxquīꞌyāniꞌ. 31 Chuhuaꞌj
nakaꞌlhīniꞌnaꞌ lāꞌ nakaꞌlhīꞌyaꞌ
kalhatin skaꞌtaꞌ xachiꞌxcuꞌ. Lāꞌ
namāpācuhuīyaꞌ Jesús. 32 Lej
tasquiꞌnī lāꞌ namāpācuhuīcan
ixOꞌkxaꞌ Dios aꞌntī más xakaꞌtlaꞌ.
Lāꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ Dios nahuiꞌlī
ixlīrey huaꞌchi ixpap David 33 para
que pōꞌktu nacāmāpaꞌksī ixlīhuāk
israelitas. Lāꞌ ixlīmāpaꞌksīn tūꞌ
maktin catisputli.

34 Lā' tuncan María kalhasqui'nīlh
huan ángel:
—¿Chichū nalīla huā'mā'? Quit
tūna'j ictapūchahua.
35 Lā' huan ángel kalhtīlh:
—Huan Espíritu Santo namin
lā' nalakminā̄ni' lā' ixlīmāpa'ksīn
Dios Xaka'tla' nalīmacxti'li'yāni'
hua'chi poklhnu'. U'tza' nalīla
para que huan ska'ta' a'ntī
natahui'la nala xmān ixla' Dios
lā' namāpācuhuīcan ixO'kxa' Dios.
36 Lā' nā mintalakapasni' Elisabet
nā naka'lhī ixcaman xachi'xcu'
a'yuj to'kotzīntza' lā' a'yuj huancan
que tū'tza' catika'lhīlh ixcaman.
Ka'lhītza' lakachāxan mālhcuyu'
desde a'xni'ca ka'lhīni'lh 37 porque
Dios tzē natlahua ixlīhuāk catūhuā.
38 Lā' a'xni'ca' María kalhtīlh lā'
huanilh:
—Quit ixla' Dios para
natlōkentaxtū ixtapuhuān. Calalh
chu a'nchī quihua'ni'nī'ta'.
Lā' huan ángel a'lh.

María laka'lh Elisabet

39 Lā' milh lakatin chi'chini'
a'xni'ca' María taxtulh lā' a'lh
lacapalh nac huan xcānsipej xala'
lakakēstīnni' Judea. 40 Lā' tanūlh na
ixchic Zacarías lā' mālakakōtanu'lh
Elisabet. 41 Lā' a'xni'ca' Elisabet
kaxmatni'lh ixtachihuīn María,
huan ska'ta' taxakā'līlh na ixpān lā'
Elisabet lītatzumalh huan Espíritu
Santo ixa'clhcunuc. 42 Lā' a'xni'ca'
Elisabet chihuīna'lh lej palha' lā'
hualh:
—Dios más sicua'lanālīnī'ta'ni'
hui'x que ixlīhuākca'n puscan lā'
nā sicua'lanālīnī't mincaman. 43 Lā'
¿tichūn quit para que naquilakmin
ixtzī't quiMāpa'ksīni'? Quit nīn
tuntū'. 44 Lā' xmān ickaxmatli
mintachihuīn lā' quiska'ta'
līpāxuhualh lā' taxakā'līlh na
quimpān. 45 Hui'x līpāxuhua'ya'
como kalhlaka'ī'nī'ta' lā'
natlōkentaxtū a'ntū huaninī'ta'ni'
huan Māpa'ksīni'.
46 Lā' tuncan María hualh:
Quilīca'tzīn mācā'tanīmā' huan
Māpa'ksīni'.
47 Lā' quilīca'tzīn līpāxuhua
ixpālacata quiMāpūtaxtūnu'
Dios.
48 Dios cuenta quintlahuanī't quit
a'ntī ixtasācua' lej xapobre.
Lā' chuhua'j lā' nā pō'ktu
tachi'xcuhuī't natahuan que
iclīpāxuhua quit.
49 Dios a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn
quintlahuani'nī't laka'tla'n
catūhuā.
Lā' xla' lej santo.
50 Pō'ktu nacālakalhu'man a'ntīn
ta'a'cnīni'ni'.
51 Ixlīmāpa'ksīn lītlahuanī't
lhūhua' catūhuā.
Lītlajalh a'ntī lej ka'tla'jca'tzī.
52 Cāmāpānūni'lh
ixlīmāpa'ksīnca'n huan a'ntī
lej ka'tla' ixtahuanī't lā' a'ntīn
tapuhuan que xlaca'n más
natatasqui'nī.
53 A'ntī xatzi'ncsni'nī'n
cālīmāka'sīlh xatzey līhua't lā'
cāmacā'nī't huan ricosnu' con
nīn tuntū'.
54 Cāmaktāyanī't huan ixraza
Israel a'ntī tatlōkentaxtū
ixtapuhuān Dios lā' tū' maktin
makxteknī't ixlīlakalhu'man.
55 U'tza' tlahualh a'cxtim hua'chi
cāhuaninī't quimpapca'n a'ntī

Abraham lāꞌ nā ixnatāꞌnatnaꞌ
que pōꞌktu nacāmaktāya.
56 Lāꞌ María tachokolh na ixchic
Elisabet lakatuꞌtun mālhcuyuꞌ lāꞌ
āꞌcalīstān taspiꞌtli na ixchic.

Aꞌnchī lacatuncuīlh Juan huan Maꞌkpaxīniꞌ

57 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ chāꞌniꞌlh
ixmālhcuyuꞌ huan skaꞌtaꞌ,
tahuiꞌlalh ixcaman Elisabet.
Xachiꞌxcuꞌ ixuanīꞌt. 58 Lāꞌ ixamigos
lāꞌ ixtalakapasnīꞌn tamilh para
natatāꞌlīpāxuhua aꞌxniꞌcaꞌ tacaꞌtzīlh
que Dios lītlahuanīꞌt xalītzey
Elisabet. 59 Ixlīlakatzeyan chiꞌchiniꞌ
taꞌaꞌlh tatlahua ixtalanāncaꞌn para
nacircuncidarlīcan huan skaꞌtaꞌ
lāꞌ ixuiꞌlīniꞌcuꞌtuncan ixtacuīniꞌ
Zacarías huaꞌchi ixtātaꞌ. 60 Lāꞌ ixtzīꞌt
cāhuanilh:

—Tūꞌ. Ixtacuīniꞌ Juan nahuan.

61 Lāꞌ kalhasquinīca:

—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ? Tintīꞌ aꞌnan de
mintalakapasniꞌ aꞌntī huanican
Juan.

62 Chu tuncan tamacahuaniꞌlh
ixtātaꞌ huan skaꞌtaꞌ para natacaꞌtzī
tūyā tacuīniꞌ nahuiꞌlīniꞌcuꞌtun.
63 Xatātaꞌ squiꞌnli kalhtin caꞌpsnat
para natzoꞌkuiꞌlī lāꞌ tzoꞌkli:
"Ixtacuīniꞌ Juan". Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
talēꞌcnīlh. 64 Lāꞌ tuncan huāꞌmāꞌ
kaꞌtlāꞌtus Zacarías tzucupā
chihuīnaꞌn lāꞌ mācāꞌtanīlh Dios.
65 Uꞌtzaꞌ talīlēꞌcnīlh huan ixamigos
lāꞌ tahuankōꞌlh huāꞌmāꞌ lakachu nac
huan lakakēstīn xalaꞌ nac Judea.
66 Ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn takaxmatli lej
tapāstacnaꞌlh lāꞌ talākalhasquiꞌnīlh:

—Lāꞌ huāꞌmāꞌ skaꞌtaꞌ ¿tuchūyā
chiꞌxcuꞌ nala?

Chuntzaꞌ tahualh como ixtasuꞌyu
que ixsicuaꞌlanālīnīꞌt huan
Māpaꞌksīniꞌ.

Zacarías mācāꞌtanīlh Dios

67 Huan Espíritu Santo lītatzumalh
ixaꞌclhcunuc huan Zacarías lāꞌ
chihuīnaꞌlh huaꞌchi Dios māsuꞌniꞌlh
lāꞌ hualh:

68 Camācāꞌtanīca huan Māpaꞌksīniꞌ
aꞌntī ixDioscaꞌn israelitas
porque quincālakalhuꞌmaniꞌ
quinaꞌn aꞌntī ixraza lāꞌ
quincāmāpūtaxtūniꞌ.
69 Quincāmaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ kalhatin
Māpūtaxtūnuꞌ; lej kaꞌlhī
līmāpaꞌksīn lāꞌ xalaꞌ ixlaclhniꞌ
ixnatāꞌnatnaꞌ David aꞌntī
tlōkentaxtūlh ixtapuhuān
Dios.
70 Chu aꞌnchī hualh por huan
profetasnaꞌ xalanīꞌn makān,
chuntzaꞌ līhuiꞌlīlh Dios.
71 Hualh que ixquincāmāpūtaxtūniꞌ
de ixlīmāpaꞌksīn
quintāꞌcaꞌtzacaꞌn lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn tūꞌ
quincātalaktzīꞌncuꞌtunāniꞌ.
72 Lāꞌ huampā que
ixquincālakalhuꞌmaniꞌ
quimpapcaꞌn lāꞌ tūꞌ
ixtipātzaꞌnkālh aꞌnchī
līlacāxtlahualh con xlacaꞌn.
73 Uꞌtzaꞌ huan compromiso
aꞌntū Dios ixlītlahuanīꞌt
quimpapcaꞌn Abraham,
74 que ixquincāmāpānūniꞌn
quintāꞌcaꞌtzacaꞌn para que
ixtlahuáuj ixtapuhuān Dios lāꞌ
tūꞌ ixjicuaꞌuj.
75 Lāꞌ chuntzaꞌ nalayāuj
lacuan pōꞌktu nac huāꞌmāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quilhtamacuj, hua'chilh tū'
ixtlahuáuj a'ntūn tū' tzey.
76 Lā' hui'x, quiska'ta',
namāpācuhuīca'na'
ixa'cta'sana' Dios
más Xaka'tla' porque
napū'lani'yāni' huan
Māpa'ksīni' lā'
namālakstu'nca' a'nlhā na'a'n.
77 Lā' nacāmāsu'ni'ya'
tachi'xcuhuī't para que
chuntza' nataca'tzī que
namin huan Māpūtaxtūnu'
lā' nacāmāsputūnu'ni'
ixtalaclē'i'ca'n.
78 Dios quincāpāxquī'yāni' lā'
quincālakalhu'manāni'.
U'tza' quincālīmacamini'yāni'
kalhatin para
naquincāmāpūtaxtūyāni'.
Xla' namāxkakē quintejca'n.
79 Quina'n hua'chi a'ntīn
tahui'lāna' a'nlhā cā'pucsua'
lā' tanīmā'na.
Lā' naquincāmāsu'ni'yāni' a'nchī
chu lakatin quintapuhuānca'n
con Dios a'xni'ca'
natlā'huanāuj na ixtej.
80 Lā' huan ska'ta' Juan ī'stacmā'
lā' xa'nca ixcāmāchekxī ixlīhuāk
catūhuā a'ntū ixla' Dios. Lā' a'xni'ca'
ka'tla'tza', ixuī' nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't hasta que milh huan
ixlacchi'chini' para nalīlakapascan
israelitas.

A'nchī lacatuncuīlh Jesús

Mt. 1.18-25

2 Lā' a'xni'ca' tūna'j
ixtahui'la Jesús, huan
emperador Augusto māpa'ksīlh
lakatin censo chuxalhā nac
cā'quilhtamacuj. 2 A'xni'ca' Cirenio
ixuī' ixlīgobernador nac Siria
a'xni'ca' pū'la tlahualh huan censo.
3 Ixtasqui'nī chā'tunu' cata'a'lh
na ixā'lacchicni'ca'n a'nlhā
ixtatahui'lanī't ixpapca'n para
nacātzo'kni'can ixtacuīni'ca'n.
4 U'tza' lītaxtulh José de nac huan
cā'lacchicni' Nazaret xala' nac
estado de Galilea lā' a'lh nac lakatin
cā'lacchicni' Belén xala' nac estado
de Judea. A'ntza' xatahui'lani'
David lā' como José ixtā'nat
ixuanī't David, a'ntza' ixmāstā'lh
ixtacuīni'. 5 Lā' a'lh nac Belén
para natzo'kcan ixtacuīni'. Tā'a'lh
María a'ntī ixtalacāxlanī'ttza'
que natā'tapūchahua xla' lā' xla'
ixka'lhīni'ntza'. 6 Lā' pātle'kelh
que a'xni'ca' ixuī' nac Belén,
chā'ni'lh ixmālhcuyu' huan ska'ta'.
7 Tahui'lalh ī'ska'ta' ixlīmaksāsti'
María lā' xachi'xcu'. Līmaksna'tli
ixtanchut lā' māpī'lh a'nlhā
mojōcan ixlīhua't cahuāyuj como tū'
takaksli a'nlhā natamaklhtata nac
mesón.

Huan ángeles lā' huan pastornu'

8 Ixa'nan pastornu' pajtzu
nac Belén. Tintascac
ixtalakalhtatamā'na nac potrero
ixborregoca'n. 9 Chu līmaktin
tasu'yulh kalhatin ixángel Dios lā'
cālīxti'li'lh ī'xkakana' Māpa'ksīni'.
Lā' lej tajicua'lh. 10 Lā' huan ángel
cāhuanilh:
—Tū' cajicua'ntit porque
iccālīmini'yāni' razón xatzey lā'
ū'tza' natalīka'lhī tapāxuhuān
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
11 Chuhua'j huā'mā' tzī'sa
tahui'la'cha' kalhatin ska'ta'
nac huan cā'lacchicni' a'nlhā

ixtahuiˈlanīˈt David. Xlaˈ nala
miMāpūtaxtūnuˈcaˈn lāˈ māniˈ
ūˈtzaˈ Cristo huan Māpaˈksīniˈ.
12 Lāˈ nakaksāˈtit huan skaˈtaˈ
talīmaksnaˈtniˈ ixtanchut lāˈ
māpīˈcanīˈt aˈnlhā mojōcan ixlīhuaˈt
cahuāyuj. Uˈtzaˈ nalīlakapasāˈtit
que ūˈtzaˈ xlaˈ.
13 Lāˈ chu līmaktin tatasuˈyupā
lhūhuaˈ ángeles xalaˈ nac aˈkapūn
aˈntī ixtamācāˈtanīmāˈna Dios. Lāˈ
tahualh:
14 —¡Camācāˈtanīca Dios nac
aˈkapūn lāˈ tzēˈk catatahuiˈlalh nac
cāˈtiˈyaˈtnaˈ ixlīhuākcaˈn aˈntī Dios
cālakalhuˈmalh!
15 Lāˈ tuncan aˈxniˈcaˈ huan
ángeles tataspiˈtli nac aˈkapūn,
huan pastornuˈ tatzuculh talāhuani:
—Cāhuitit chuhuaˈj nac Belén lāˈ
nalaktzīˈnāuj aˈntūn pātleˈkenīˈt
lāˈ aˈntū huan Māpaˈksīniˈ
quincāmācaˈtzīnīnīˈtaˈniˈ.
16 Lāˈ taˈaˈlh lacapalh lāˈ cākaksca
María lāˈ José lāˈ huan skaˈtaˈ aˈnlhā
ixmāpīˈcanīˈt lāˈ aˈnlhā chīˈyāhuacan
cahuāyuj. 17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh,
tahualh aˈntū ixtahuanīˈt ángeles
ixpālacata huan skaˈtaˈ. 18 Lāˈ
ixlīhuākcaˈn aˈntīn takaxmatli
talīlēˈcnīlh ixtachihuīncaˈn huan
pastornuˈ. 19 Lāˈ María lej ixpāstacmāˈ
ixlīhuāk aˈntū ixpātleˈkenīˈt lāˈ aˈntū
ixuanicanīˈt lāˈ ixpuhuan.
20 Lāˈ huan pastornuˈ tataspiˈtli
lāˈ ixtaˈaˈcnīniˈniˈmāˈna Dios lāˈ
ixtamācāˈtanīmāˈna como chu aˈnchī
cāhuanica, chu aˈcxtim pātleˈkelh.

Huan skaˈtaˈ Jesús māsuˈyuca nac xakaˈtlaˈ lītokpān

21 Lāˈ ixlīlakatzeyan chiˈchiniˈ
tlahuaca huan talanān de
circuncisión para huan skaˈtaˈ lāˈ
huiˈlīniˈca ixtacuīniˈ Jesús. Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ tacuīniˈ aˈntū huan ángel
huanilh María aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixkaˈlhīniˈn.
22 Lāˈ ixlītuˈpuˈxam chiˈchiniˈ
tatlōkentaxtūlh ixtalanāncaˈn huan
puscan aˈnchī Moisés ixmāsuˈyunīˈt
para naxapa ixlīkoˈhuaˈjuaˈ huan
puscāt. Lāˈ talēˈlh huan skaˈtaˈ
nac Jerusalén para namāsuˈniˈcan
huan Māpaˈksīniˈ Dios. 23 Chuntzaˈ
tatlahualh como tatzoˈkniˈ na ixley
Dios:

> Chāˈtunuˈ skaˈtaˈ xachiˈxcuˈ aˈntī
> līmaksāstiˈ, ūˈtzaˈ nala ixlaˈ
> Māpaˈksīniˈ Dios.

24 Chuntzaˈ María lāˈ José taˈaˈlh
para natamālacnū chu aˈnchī huan
na ixley Dios. Huan palh tasquiˈnī
namālacnūniˈcan xachiˈxcuˈ lāˈ
xapuscāt tórtola o tantuˈ tantzasnān.
25 Lāˈ ixuīˈ nac Jerusalén
huāˈmāˈna chiˈchiniˈ kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī ixuanican Simeón.
Lej tzeyā chiˈxcuˈ ixuanīˈt lāˈ
ixaˈcnīniˈniˈ Dios lāˈ ixkaˈlhīmāˈ
ixMāpūtaxtūnuˈcaˈn israelitas. Lāˈ
huan Espíritu Santo ixtāˈhuīˈ. 26 Lāˈ
ixmāsuˈniˈnīˈttzaˈ que tūˈ ixnīlh
palh tūˈ pūˈla nalaktzīˈn huan
Cristo aˈntī huan Māpaˈksīniˈ Dios
namacamin. 27 Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
aˈlh nac lītokpān por huan
Espíritu Santo. Lāˈ līminca huan
skaˈtaˈ Jesús nac lītokpān para
natlōkentaxtū ixtalanāncaˈn lāˈ
aˈntū māpaˈksīlh huan ley aˈntū
tzoˈkli Moisés. 28 Lāˈ huan Simeón
chaˈxli huan skaˈtaˈ lāˈ aˈcnīniˈniˈlh
Dios lāˈ hualh:

> 29 QuiMāpaˈksīniˈ, chuhuaˈj līpāxūj
> naˈicnī como tlōkentaxtūˈnīˈtaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌntū quihuaꞌniꞌnīꞌtaꞌ quit aꞌntī
mintasācuaꞌ.
30 Iclaktzīꞌnīꞌttzaꞌ con
quilakastapun huāꞌ
Māpūtaxtūnuꞌ 31 aꞌntī huiꞌx
māstāꞌnīꞌtaꞌ para ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt.
32 Uꞌtzaꞌ nacāmāsuꞌniꞌ aꞌntīn
tūꞌ israelitas para que
xaꞌnca natatlāꞌhuan nac
cāꞌquilhtamacuj huaꞌchi huan
pūmaksko nacāmāsuꞌyu aꞌntī
talatlāꞌhuan aꞌnlhā cāꞌpucsuaꞌ.
Lāꞌ por ixpālacata
nacāꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan
huan israelitas aꞌntī
mintachiꞌxcuhuīꞌt.
33 Lāꞌ José lāꞌ ixtzīꞌt Jesús
talīlēꞌcnīlh aꞌntū hualh huan
Simeón ixpālacata huan skaꞌtaꞌ.
34 Lāꞌ Simeón squiꞌnli que Dios
casicuaꞌlanālīlh lāꞌ huanilh María
aꞌntī ixtzīꞌt Jesús:
—Calaꞌktziꞌ. Dios lacsacnīꞌt huāꞌmāꞌ
skaꞌtaꞌ. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ chiꞌxcuꞌtzaꞌ nala,
lhūhuaꞌ israelitas natakalhlakaꞌīꞌ
lāꞌ xlaꞌ nacāmaktāya. Lāꞌ aꞌntī
tūꞌ natakalhlakaꞌīꞌ, xlacaꞌn
natatāꞌlāstaꞌla. Xlaꞌ namāsuꞌyu
ixtapuhuān Dios lāꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt
natalakmakaꞌn. 35 Lāꞌ chuntzaꞌ
nacaꞌtzīcan aꞌnchī pāstacnaꞌnāuj
chāꞌtunuꞌ de quinaꞌn na
quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn. Lāꞌ huiꞌx lej
nalakaputzaꞌyaꞌ huaꞌchi palh
nalakpusa kantin espada na
miꞌaꞌclhcunuc —hualh Simeón.
36 Lāꞌ nā ixuīꞌ aꞌntzaꞌ kalhatin
puscāt aꞌntī ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios
lāꞌ ixtacuīniꞌ Ana. Xlaꞌ ixcaman
Fanuel xalaꞌ ixraza Aser. Lejtzaꞌ
toꞌkotzīntzaꞌ ixuanīꞌt. Tzuꞌmaꞌjātcus
ixuanīꞌt aꞌxniꞌcaꞌ tapūchōlh
lāꞌ tāꞌtahuiꞌlalh ixchiꞌxcuꞌ
lakatojon cāꞌta. 37 Chuhuaꞌj
ixlītāꞌtiꞌpuꞌxamatāꞌtiꞌ cāꞌta lakapūt.
Tūꞌ ixtaxtu de nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān
pero pōꞌktu ixmācāꞌtanīmāꞌ
Māpaꞌksīniꞌ Dios. Aꞌkatunuꞌ tūꞌ
ixuāꞌyan como ixtlahuacuꞌtun
oración.
38 Aꞌxniꞌcaꞌ José lāꞌ María tatanūlh
nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān, huāꞌmāꞌ
kaꞌtlāꞌtus Ana cālaktapajtzūlh. Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ maxquīꞌkōꞌlh pāxcatcaꞌtzī
Dios, tzuculh līchihuīnaꞌn huan
skaꞌtaꞌ Jesús. Cālītāꞌchihuīnaꞌlh
ixlīhuākcaꞌn aꞌntī xalanīꞌn nac
Jerusalén aꞌntī ixtakaꞌlhīmāꞌna
ixmāpūtaxtūnuꞌcaꞌn.

Taspiꞌtchokoca nac Nazaret

39 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ José lāꞌ María
tatlōkentaxtūlh ixlīhuāk aꞌntū
māpaꞌksīlh Moisés aꞌntū tzoꞌkli
na ixley Dios, talēꞌmpā huan
skaꞌtaꞌ nac Galilea nac Nazaret
ixāꞌlacchicniꞌcaꞌn. 40 Lāꞌ huan skaꞌtaꞌ
īꞌstacmāꞌ lāꞌ lej ixtliꞌhuiꞌquimāꞌ lāꞌ
lej skalalh ixlatēlha lāꞌ Dios āꞌchulāꞌ
ixsicuaꞌlanālī.

Huan kaꞌhuaꞌchu Jesús nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān

41 Cāꞌta cāꞌta José lāꞌ María ixtaꞌaꞌn
nac Jerusalén para ixcāꞌtaniꞌcaꞌn
israelitas aꞌntū huanican pascua.
42 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús ixkaꞌlhī
lakacāujtuꞌ cāꞌta, ixlīhuākcaꞌn taꞌaꞌlh
nac Jerusalén para huan cāꞌtaniꞌ lāꞌ
chuntzaꞌ huaꞌchi ixtalīsmanīnīꞌttzaꞌ.
43 Lāꞌ aꞌxniꞌca ixlēꞌksputnīꞌttzaꞌ
cāꞌtaniꞌ lāꞌ ixtaquītaspiꞌtmāꞌnatzaꞌ,
huan kaꞌhuaꞌchu Jesús tachokolh
nac Jerusalén. Lāꞌ ixtzīꞌt lāꞌ José
tūꞌ cuenta tatlahualh. 44 Ixtapuhuan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que Jesús ixtatā'mimā'natza'
ā'makapitzīn lā' chuntza' ta'a'lh nac
tej lakatin chi'chini'. Lā' a'xni'ca'
ixtaputzamā'natza' ixlaclhni'
ixtalakapasnī'n lā' ixamigos, 45 tū'
takaksli. Lā' tuncan tataspi'tli nac
Jerusalén para nataputzayācha'.
46 Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini'
takaksli Jesús nac xaka'tla'
lītokpān. Ixcālaclhpu'nahuī'
huan mākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley lā' ixcākaxmatmā'
lā' ixcākalhasqui'nīmā'. 47 Lā'
ixlīhuākca'n a'ntī takaxmatli
talīlē'cnīlh ixtapāstacna' lā' a'nchī
ixcākalhtī.
48 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh María lā'
José, talē'cnīlh lā' ixtzī't huanilh:
—Qui'o'kxa', ¿a'chī'
quilātlahuani'nī'ta'uj chuntza'? Quit
lā' mintāta' lej iclīpuhuanī'ta'uj
iccāputzayān.
49 Lā' Jesús cāhuanilh:
—¿A'chī' quilāputzayāuj? ¿Chu
tū' ca'tzīyā'tit maclacasqui'n
na'ictachoko na ixchic quinTāta'
Dios?
50 Lā' xlaca'n tū' tamāchekxīni'lh
ixtachihuīn.
51 Lā' tuncan cātā'taspi'tli nac
Nazaret lā' cā'a'kahuāna'ni'lh. Lā'
ixtzī't lej lhūhua' ixpāstaca ixlīhuāk
huā'mā' lā' māquī'kō'lh na ixcu'xan.
52 Lā' Jesús ī'stacmā' lā' ā'chulā'
ixka'lhīma' tapāstacna'. Lā' nā tzey
ixuanī't na ixlacapūn Dios lā' na
ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

Juan huan Mā'kpaxīni', xla' a'cta'sana' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't

Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28

3 Ixlīlakacāujquitzis cā'ta
ixlīgobernador Tiberio
a'xni'ca' Poncio Pilato gobernador
ixuanī't de nac Judea. Lā' Herodes
gobernador ixuanī't de nac Galilea,
lā' ixtā'tin Felipe gobernador
ixuanī't de nac Iturea lā' de nac
Traconite, lā' Lisanias gobernador
ixuanī't de nac Abilina. 2 Lā' Anás
lā' Caifás xamāpa'ksīni'nī'n curasna'
ixtahuanī't. A'xni'ca' ixlīhuākca'n
ixtamāpa'ksīni'mā'na, a'xni'ca'
Dios tā'chihuīnalh Juan ixcaman
Zacarías a'ntī ixuī' nac cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't. 3 Lā' Juan a'lh lakachu pajtzu
huan pūxka Jordán. Lā' cāhuanilh
tachi'xcuhuī't que ixta'a'kpaxli
lā' ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n
para nacāmāsputūnu'ni'can
ixtalaclē'i'ca'n. 4 Huā'mā'
pātle'kelh a'nchī ixtzo'knunī't huā'
ixa'cta'sana' Dios a'ntī ixuanican
Isaías. Chuntza' tzo'kli:

> A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li'
> ti'ya't, nakaxmatcan
> catīhuā a'ntī palha'
> nachihuīna'n lā' nahuan:
> "Cacāxtlahua'tit huan tej
> como mimā' huan Māpa'ksīni'.
> Stu'nc camālakstu'nctit
> huan tej. 5 Ixlīhuāk
> huan cā'pūtatonkopūn
> natatzumana'n lā' huan
> kēstīnni' lā' ixpōkalhni'
> kēstīnni' pūsca'nan natalakō'.
> Lā' huan lhka'hui'li' tej
> slitua' nala. Lā' a'nlhā tū'
> kalhspit, kalhspit nala. 6 Lā'
> ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
> natalaktzī'n que Dios
> macamilh Māpūtaxtūnu'".

7 Lā' a'xni'ca' lhūhua'
tachi'xcuhuī't tataxtulh para
que Juan nacāmā'kpaxī, xla'
cālacaquilhnīlh lā' cāhuanilh:

—¡Huiˈxinaˈn tlahuaˈpāˈnaˈntit
lakatuˈ milacancaˈn! ¿Tichū
cāhuaniniˈ que natzāˈlaˈniˈyāˈtit
huan ixtāˈkcha Dios aˈntū
mimāˈ? 8 Catlahuaˈtit aˈntū
tzey para que natasuˈyu palh
stuˈncuaˈ xtāpalīnīˈtaˈntittzaˈ
mintapāstacnaˈcaˈn. Lāˈ tūˈ
catihuantit mēˈcstucaˈn: "Quinaˈn
īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Abraham. Uˈtzaˈ
iclīpāhuanāuj lāˈ tūˈ icjicuaniˈyāuj
ixtāˈkcha Dios". Tūˈ chuntzaˈ ixuaˈntit.
Quit iccāhuaniyāniˈ que Dios tzē
nacāxtāpalī huāˈmāˈ chihuixniˈ lāˈ
natala īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Abraham.
9 Huaˈchilh xacacanīˈttzaˈ huan āˈchaj
lāˈ natzucucan natancāˈcan huan
quiˈhuiˈ. Lāˈ chuxatūyā quiˈhuiˈ aˈntūn
tūˈ māstāˈ ixtōˈcaˈt xatzey, ūˈtzaˈ
natancāˈcan lāˈ nalhcuyucan.
10 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
takalhasquiˈnīlh:
—¿Tuchū naˈictlahuayāuj?
11 Lāˈ Juan cākalhtīlh:
—Aˈntī kaˈlhī kalhtuˈ ixcamisa
camaxquīˈlh kalhtin aˈntīn tūˈ kaˈlhī.
Lāˈ aˈntī kaˈlhī ixlīhuaˈt catāˈhuaˈlh
aˈntīn tūˈ kaˈlhī.
12 Lāˈ nā tamilh mātāˈjīniˈnīˈn de
impuestos para nataˈaˈkpaxa lāˈ
takalhasquiˈnīlh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, ¿tuchū
xaˈictlahuáuj quinaˈn?
13 Lāˈ Juan cākalhtīlh:
—Nasquiˈnāˈtit xmān aˈntū
ixtapalh huan impuesto.
14 Lāˈ huan tropasnaˈ nā
takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ quinaˈn ¿tuchū maclasquiˈn
naˈictlahuayāuj?
Lāˈ cākalhtīlh:
—Tūˈ tilēˈksaˈnīniˈnāˈtit aˈntūn
tūˈ stuˈncuaˈ nīn tūˈ titucsnuˈnāˈtit
para nakaˈlhāˈnaˈnāˈtit. Lāˈ
calīpāxuhuaˈtit mintatlajcaˈn.
15 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt lej
ixtacaˈtzīcuˈtun ixpālacata Juan,
como ixtapuhuamāˈna que chōˈla
Juan, ūˈtzaˈ huan Cristo aˈntī Dios
lacsacnit. 16 Lāˈ Juan cāhuanikōˈlh:
—Ixlīstuˈncuaˈ quit
iccālīmāˈkpaxīyāniˈ con xcān. Huan
aˈntī namin, xlaˈ makapitzīn de
huiˈxinaˈn nacātalīmāˈkpaxīyāniˈ
Espíritu Santo lāˈ āˈmakapitzīn
huampala con macscut. Xlaˈ
āˈlīhuaˈcaˈ māpaˈksīniˈn que
quit. Quit tūla icmālacastuca xlaˈ.
Ixtasācuaˈ aˈntī naxcuta ixuarachi
līhuaˈcaˈ tasquiˈnī que quit. 17 Xlaˈ
huaˈchi aˈntī kaˈlhī ixpūmālakosūn
na ixmacan para nalacsuˈnu huan
trigo aˈntū lītlahuacan harina.
Nasaca huan trigo lāˈ namāquīˈ para
nahuaˈ lāˈ huan paja nalhcuyu nac
macscut aˈnlhā tūla catimāmixīca.
18 Chuntzaˈ cāhuanilh
Juan xatzey tachihuīn lāˈ nā
cāchihuīnaˈmaxquīˈlh tachiˈxcuhuīˈt.
19 Lāˈ nā lacaquilhnīlh huan
gobernador Herodes ixpālacata
Herodías aˈntī ixpuscāt ixtāˈtin
Felipe ixuanīˈt como Herodes
ixkaˈlhī huaˈchi ixpuscāt. Lāˈ nā
lacaquilhnīlh porque tlahualh
lhūhuaˈ āˈcatūhuā aˈntūn tūˈ tzey.
20 Lāˈ Herodes aˈkchāˈlh lāˈ āˈchulāˈ
tlahualh lāˈ Juan mānūca nac
pūlāchīˈn.

Juan māˈkpaxīlh Jesús

Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11

21 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Juan
ixmāˈkpaxīniˈn, nā Jesús milh
para naˈaˈkpaxa. Lāˈ līhuan
ixorarlīmāˈ, huan aˈkapūn talaquīˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

22 lāˈ minchaˈ huan Espíritu
Santo. Tasuˈyulh huaˈchi lakatin
tantzasnān ixlakstuˈnc Jesús lāˈ
kaxmatca lakatin tachihuīn aˈntū
hualh:
—Huiˈx quiˈOˈkxaˈ. Lej
icpāxquīˈyāniˈ lāˈ lej quimaxquīˈyaˈ
tapāxuhuān.

Ixlakmakānnaˈ Jesucristo

Mt. 1.1-17

23 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús tzuculh
tlahua ixlītlōt, ixkaˈlhī huaˈchi
puˈxamacāuj cāˈta. Huāˈhuīˈ
ixnapapanaˈ Jesús. Ixpuhuancan
que Jesús ixoˈkxaˈ José. Lāˈ José
ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Elí 24 aˈntī
ixoˈkxaˈ Matat aˈntī ixoˈkxaˈ Leví.
Lāˈ Leví ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Melqui
aˈntī ixoˈkxaˈ Jana aˈntī ixoˈkxaˈ
José. 25 Lāˈ José ixoˈkxaˈ ixuanīˈt
Matatías aˈntī ixoˈkxaˈ Amós aˈntī
ixoˈkxaˈ Nahum aˈntī ixoˈkxaˈ Esli
aˈntī ixoˈkxaˈ Nagai. 26 Lāˈ Nagai
ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Maat aˈntī ixoˈkxaˈ
Matatías aˈntī ixoˈkxaˈ Semei aˈntī
ixoˈkxaˈ José aˈntī ixoˈkxaˈ Judá.
27 Lāˈ Judá ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Joana
aˈntī ixoˈkxaˈ Resa aˈntī ixoˈkxaˈ
Zorobabel aˈntī ixoˈkxaˈ Salatiel
aˈntī ixoˈkxaˈ Neri. 28 Lāˈ Neri
ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Melqui aˈntī
ixoˈkxaˈ Adi aˈntī ixoˈkxaˈ Cosam
aˈntī ixoˈkxaˈ Elmodam aˈntī ixoˈkxaˈ
Er. 29 Lāˈ Er ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Josué
aˈntī ixoˈkxaˈ Eliezer aˈntī ixoˈkxaˈ
Jorim aˈntī ixoˈkxaˈ Matat. 30 Lāˈ
Matat ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Leví aˈntī
ixoˈkxaˈ Simeón aˈntī ixoˈkxaˈ Judá
aˈntī ixoˈkxaˈ José aˈntī ixoˈkxaˈ
Jonán aˈntī ixoˈkxaˈ Eliaquim. 31 Lāˈ
Eliaquim ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Melea
aˈntī ixoˈkxaˈ Mainán aˈntī ixoˈkxaˈ
Matata aˈntī ixoˈkxaˈ Natán. 32 Lāˈ
Natán ixoˈkxaˈ ixuanīˈt David aˈntī
ixoˈkxaˈ Isaí aˈntī ixoˈkxaˈ Obed
aˈntī ixoˈkxaˈ Booz aˈntī ixoˈkxaˈ
Salmón aˈntī ixoˈkxaˈ Naasón. 33 Lāˈ
Naasón ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Aminidab
aˈntī ixoˈkxaˈ Aram aˈntī ixoˈkxaˈ
Esrom aˈntī ixoˈkxaˈ Fares aˈntī
ixoˈkxaˈ Judá. 34 Lāˈ Judá ixoˈkxaˈ
ixuanīˈt Jacob aˈntī ixoˈkxaˈ Isaac
aˈntī ixoˈkxaˈ Abraham aˈntī ixoˈkxaˈ
Taré aˈntī ixoˈkxaˈ Nacor. 35 Lāˈ
Nacor ixoˈkxaˈ ixuanīˈt Serug aˈntī
ixoˈkxaˈ Ragau aˈntī ixoˈkxaˈ Peleg
aˈntī ixoˈkxaˈ Heber aˈntī ixoˈkxaˈ
Sala. 36 Lāˈ Sala ixoˈkxaˈ ixuanīˈt
Cainán aˈntī ixoˈkxaˈ Arfaxad aˈntī
ixoˈkxaˈ Sem aˈntī ixoˈkxaˈ Noé aˈntī
ixoˈkxaˈ Lamec. 37 Lāˈ Lamec ixoˈkxaˈ
ixuanīˈt Matusalén aˈntī ixoˈkxaˈ
Enoc aˈntī ixoˈkxaˈ Jared aˈntī
ixoˈkxaˈ Mahalaleel aˈntī ixoˈkxaˈ
Cainán. 38 Lāˈ Cainán ixoˈkxaˈ
ixuanīˈt Enós aˈntī ixoˈkxaˈ Set aˈntī
ixoˈkxaˈ Adán aˈntī ixoˈkxaˈ Dios.

Satanás ixlīlaktzīˈncuˈtun Jesús

Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13

4 Lāˈ ixaˈclhcunuc Jesús
ixlītzuma Espíritu Santo lāˈ
taspiˈtli de nac huan pūxka Jordán.
Lāˈ huan Espíritu Santo lēˈlh aˈnlhā
lej cāˈlhpiˈmpiˈliˈ. 2 Aˈntzaˈ ixuīˈ
tuˈpuˈxam chiˈchiniˈ. Lāˈ milh huan
koˈtiˈtiˈ para nalīlaktzīˈn a ver palh
tzē ixtlajalh Jesús. Lāˈ Jesús tūˈ
huāˈyalh huan tamāˈna chiˈchiniˈ lāˈ
lejtzaˈ ixtziˈncsa. 3 Tuncan huanilh
huan koˈtiˈtiˈ:
—Palh huiˈx ixOˈkxaˈ Dios,
cahuaˈniˈ huāˈmāˈ chihuix que
calalh pāntzi.
4 Lāˈ Jesús kalhtīlh:

—Tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios:
Tūꞌ xmān pāntzi
catipūlatāꞌkchokoca nac
huāꞌmāꞌ cāꞌquilhtamacuj.
Nā maclacasquiꞌn cuenta
natlahuacan ixtachihuīn Dios.
5 Lāꞌ tuncan huan koꞌtiꞌtiꞌ
lēlh Jesús nac lakatin kēstīn
lej tālhmāꞌn. Lāꞌ aꞌntzaꞌ chu
līmaktin māsuꞌyukōꞌlh ixlīhuāk
quilhtamacuj. 6 Lāꞌ huanilh:
—Naꞌicmaxquīꞌyāniꞌ ixlīhuāk
huāꞌmāꞌ lāꞌ namāpaꞌksīyaꞌ.
Huāk quilaꞌ lāꞌ nā tzē
naꞌicmaxquīꞌ chuxatī. 7 Palh
huiꞌx naquintatzokostaniꞌyaꞌ
lāꞌ naquiꞌaꞌcnīniꞌniꞌyaꞌ,
naꞌicmaxquīꞌkōꞌyāniꞌ lāꞌ ixlīhuāk
milaꞌ nahuan.
8 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Catapānuꞌ, Satanás, porque
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios:
Natatzokostaniꞌyaꞌ lāꞌ
namācāꞌtanīꞌya miMāpaꞌksīniꞌ
Dios lāꞌ natlahuaꞌyaꞌ xmān
aꞌntū xlaꞌ lacasquiꞌn.
9 Lāꞌ āꞌcalīstān huan koꞌtiꞌtiꞌ lēꞌlh
nac xcānsipej Jerusalén lāꞌ yāhualh
na ixaꞌcpān huan xakaꞌtlaꞌ lītokpān.
Lāꞌ huanilh:
—Palh huiꞌx ixOꞌkxaꞌ Dios, cayujti
nac tiꞌyaꞌt 10 como tatzoꞌkniꞌ na
ixtachihuīn Dios:
Dios nacāmāpaꞌksī ixángeles
que natamaktakaꞌlhāniꞌ.
11 Natamāꞌkaquīꞌyāniꞌ para que
tūꞌ natakāhuīꞌ nīn kantin
mintojon nac chihuix.
12 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Nā chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na
ixtachihuīn Dios:
Tūꞌ tilīlaktzīꞌnaꞌ huan
Māpaꞌksīniꞌ Dios.

13 Lāꞌ como huan koꞌtiꞌti tūꞌtzaꞌ
kaksniꞌlh aꞌnchī nalīlaktzīꞌn Jesús,
tapānūlh lakatin kaꞌtlāꞌtus.

Jesús lītzuculh ixlītlōt nac Galilea

Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15

14 Lāꞌ Jesús taspiꞌtli nac Galilea
lāꞌ ixkaꞌlhī ixlīmāpaꞌksīn Espíritu
Santo. Lāꞌ chuxalhā nac huan
estado de Galilea ixlīchihuīnamāꞌca
ixpālacata aꞌntūn tlahualh Jesús.
15 Ixcāmāsuꞌniꞌmāꞌ na ixlītokpāncaꞌn
israelitas lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
ixtaꞌaꞌcnīniꞌniꞌmāꞌna.

Jesús nac Nazaret

Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6

16 Lāꞌ tuncan Jesús aꞌlh nac
Nazaret aꞌnlhā īꞌstacnīꞌt. Lāꞌ tanūlh
nac lītokpān huan chiꞌchiniꞌ de
pūjaxniꞌ huaꞌchi ixtalanān. Lāꞌ
tāyalh para nalakapūtleꞌke huan
ixtachihuīn Dios. 17 Maxquīꞌca huan
aꞌntū tzoꞌkli huan profeta Isaías.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ mālakapitzilh, kaksli
aꞌnlhā ixtatzoꞌkniꞌ chuntzaꞌ:
18 Huan ixEspíritu Māpaꞌksīniꞌ
quintāꞌhuīꞌ como quilacsacnīꞌt
para naꞌiccāmācaꞌtzīnī
xatzey tachihuīn huan
lacxcamanīnniꞌ.
Lāꞌ nā quimacamilh para
naꞌiccāmākoꞌxamākaꞌtlīꞌ
huan aꞌntī lej talakaputza
lāꞌ para naꞌiccāmāxtu aꞌntī
cāchīꞌcanīꞌt.
Lāꞌ icmilh para que
naꞌiccāmālacahuānī
lakatzīꞌnīꞌn lāꞌ naꞌiccāmaktāya
aꞌntī tapātīniꞌn.
19 Lāꞌ nā quimacamilh para
naꞌiccāhuani ixlacchiꞌchiniꞌ
huan Māpaꞌksīniꞌ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús mālakaxtokli
huan libro, maxquīˈlh huan
xamayūlh lītokpān lāˈ tahuiˈlalh.
21 Lāˈ como ixlīhuākcaˈn nac
lītokpān ixtalaktzīˈmāˈna, lāˈ xlaˈ
tzuculh chihuīnaˈn lāˈ hualh:
—Chuhuaˈj huāˈmāˈ chiˈchiniˈ
tlōkentaxtūcanīˈt na milacapūncaˈn
huāˈ aˈntūn kaxpaˈttitcus.
22 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tahualh lej tzey
Jesús lāˈ talīlēˈcnīlh ixtachihuīn
lej tzēhuanīˈt aˈntū cāhuanilh. Lāˈ
ixtalāhuanimāˈna:
—¿Chu tūˈ ūˈtzaˈ ixcaman José?
23 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstuˈncuaˈ naquilāhuaniyāuj
huāˈ tamāˈna: "Huiˈx doctor lāˈ
pūˈla namāˈtzeyīcaˈnaˈ mēˈcstu".
Lāˈ naquilāhuaniyāuj: "Chuhuaˈj
catlahuaˈ huāˈtzāˈ na mintiˈyaˈt chu
aˈcxtim huaˈchi quincātahuanin que
tlahuanīˈtaˈ nac Capernaum".
24 Chu chihuīnaˈmpā lāˈ
cāhuanilh:
—Ixlīstuˈncuaˈ iccāhuaniyāniˈ
que tūˈ aˈnan kalhatin aˈctaˈsanaˈ
aˈntī nalaktzīˈncuˈtuncan na
ixtiˈyaˈt aˈnlhā stacli. 25 Icaˈna
iccāhuaniyāniˈ que lhūhuaˈ lakapūt
ixaˈnan nac huan país Israel
aˈxniˈcaˈ ixlatlāˈhuan Elías aˈxniˈcaˈ
lakatuˈtun cāˈta āˈiˈtāt tūˈ lalh
xcān. Lāˈ chuxalhā ixtziˈncsnīmāˈca.
26 Lāˈ Dios tūˈ lakmacāˈlh Elías nīn
kalhatin lakapūt xalaˈ nac Israel.
Lakmacāˈlh kalhatin makatiyātiˈ
xalaˈ nac Sarepta aˈntū pajtzu huan
cāˈlacchicniˈ Sidón. 27 Nā chuntzaˈ
ixaˈnan nac Israel lhūhuaˈ aˈntī
ixtapātīmāˈna huan taˈjatat aˈntū
māmasī quinquinītcaˈn lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixuiˈlachaˈ huan aˈctaˈsanaˈ Eliseo
pero nīn kalhatin de xlacaˈn
mātzeyīca, xmān huan makatiyātiˈ
Naamán xalaˈ nac Siria.
28 Aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ
tachihuīn, ixlīhuākcaˈn aˈntī
ixtatanūmāˈna nac lītokpān lej
taˈaˈkchāˈlh. 29 Lāˈ tatāˈkaquīˈlh lāˈ
tatantlakaxtulh Jesús de huan nac
xcānsipej. Lāˈ talēˈlh hasta ixaˈcpūn
na ixkēstīn huan xcānsipej para
natamacāˈn para makjū. 30 Lāˈ Jesús
tētaxtulh ixlaclhniˈcaˈn lāˈ aˈlh.

Kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī ixkaˈlhī huan tlajanaˈ

Mr. 1.21-28

31 Lāˈ tuncan Jesús aˈlh nac
Capernaum xalaˈ nac estado
de Galilea. Lāˈ ixcāmāsuˈniˈmāˈ
tachiˈxcuhuīˈt huan chiˈchiniˈ
de pūjaxniˈ. 32 Lāˈ talīlēˈcnīlh
aˈnchī ixcāmāsuˈniˈmāˈ como
ixlīchihuīnaˈmāˈ con līmāpaˈksīn.
33 Ixuīˈ nac lītokpān kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī ixchiˈpanīˈt huan
tlajanaˈ. Lāˈ taˈsalh lāˈ hualh:
34 —Jesús xalaˈ nac
Nazaret, ¿aˈchīˈ taˈt aˈnlhā
icuiˈlānaˈuj? ¿Chā taˈnīˈtaˈ para
naquilāmālaksputūyāuj? Quit
iclakapasāniˈ. Huiˈx ixlaˈ Dios lāˈ
santo huiˈx.
35 Jesús lacaquilhnīlh huan
tlajanaˈ lāˈ huanilh:
—¡Quilhcaˈcs! ¡Lāˈ camakxtekti
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ!
Lāˈ huan tlajanaˈ māyujūlh huan
chiˈxcuˈ na ixlacapūncaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ makxtekli huan
chiˈxcuˈ. Lāˈ nīn tuntūˈ laniˈlh.
36 Ixlīhuākcaˈn lej talēˈcnīlh lāˈ
talāhuanilh:
—¿Tuchūyā tachihuīn huāˈ
tamāˈnaˈ? ¡Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

līchihuīna'n con līmāpa'ksīn lā'
tataxtu huan tlajana'nī'n!
37 Lā' chuxalhā pajtzu nac
Capernaum talātā'chihuīna'lh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro

Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31

38 Lā' a'xni'ca Jesús taxtulh de
nac lītokpān, a'lh lā' tanūlh na
ixchic Simón. Lā' ixpuhuiti' Simón
lej ixchi'chīxni'mā'. Lā' squi'ni'ca
Jesús que camātzeyīlh. 39 Lā' Jesús
taquilhpūtalh a'nlhā ixmā' lā'
lacaquilhnīlh huan tachi'chīxni'
lā' mixli. Chu līmaktin tā'kaquī'lh
huan puscāt lā' tzuculh cāmāhuī'.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n

Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34

40 Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza'
huan chi'chini', ixlīhuākca'n
a'ntī ixta'ī'tza'ca'n de tāpālhūhua'
ta'jatatna' cālīmini'ca Jesús. Lā'
cāmacaxapalh lā' cāmātzeyīlh.
41 Lā' lhūhua' a'ntī ixtaka'lhī tlajana'
cāmātzeyīlh. Lā' huan tlajana'nī'n
cāmakxtekli. Lā' tahuanilh:
—Hui'x ixO'kxa' Dios.
Lā' Jesús cālacaquilhnīlh huan
tlajana'nī'n lā' tū' cāmakxtekli
natachihuīna'n como xlaca'n
taca'tzīlh que ū'tza' Cristo a'ntī Dios
lacsacui'līlh.

Jesús a'cta'sana'lh nac Galilea

Mr. 1.35-39

42 Lā' a'xni'ca tuncuīlh, Jesús
taxtulh de nac xcānsipej lā' a'lh
a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā' huan
tachi'xcuhuī't ixtaputzamā'na
lā' takaksli a'nlhā ixuī'. Tū'
ixtamakxtekcu'tun ixa'lh makat.
43 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Maclacasqui'n na'iccāmāsu'ni'
huan xatzey tachihuīn ā'makapitzīn
xalanī'n xtunc cā'lacchicni'.
Na'iccāmāsu'ni' ixpālacata a'nchī
Dios māpa'ksī. U'tza' quilīmacamilh.
44 Lā' chuntza' ixcāmāsu'ni'tēlha
Jesús nac huan lītokpānna' xala'
nac Galilea.

Lhūhua' squī'ti' cāchi'paca

Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20

5 Lā' milh lakatin chi'chini'
a'xni'ca' Jesús ixuī' na
ixquilhtūn huan lago ixtacuīni'
Genesaret. Lā' tanto lhūhua'
tachi'xcuhuī't tamilh que
ixtalāpi'ta'tza' para natalaktapajtzū
Jesús como ixtakaxmatcu'tun
ixtachihuīn Dios. 2 Jesús cālaktzī'lh
tantu' barcos ixquilhtūn huan
lago lā' nīn tintī' ixpūtojōma'.
Ixtēcu'ca'n ixta'a'nī't talakche'kē'
ixpūxuākna'ca'n. 3 Lā' tuncan Jesús
tōca'lh huan nac lakatin barco
a'ntū ixla' Simón lā' hualh que
camātampūxtuca macsti'na'j de nac
quilhtūn. Lā' tuncan Jesús tahui'lalh
nac barco lā' a'ntza' tzuculh
cāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't.
4 Lā' a'xni'ca' cāmāsu'ni'kō'lh,
huanilh huan Simón:
—Calī'pi huā' barco a'nlhā
pūlhmā'n lā' camojō'tit
mimpūxuākna'ca'n para
nachi'payā'tit squī'ti'.
5 Lā' Simón kalhtīlh:
—Mākalhtō'kē'ni', tintascactza'
icsquī'tī'ninī'tauj lā' nīn
tuntū' icchi'panī'tauj. Pero por
minquilhtampān na'icmacā'nāuj
quimpūxuākna'ca'n.

6 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tatlahualh
chuntzaꞌ, tanto lhūhuaꞌ squīꞌtiꞌ
talaknūchaꞌ nac pūxuāknaꞌ lāꞌ
ixtaxtīꞌtmāꞌtzaꞌ. 7 Chu tuncan
tamacahuaniꞌlh ixtāꞌsquīꞌtīniꞌnīꞌn
nac āꞌlakatin barco para que
natamin natamaktāyanaꞌn. Tamilh
lāꞌ tamaktāyalh. Lāꞌ huan squīꞌtiꞌ
lītatzumalh huan tantuꞌ barcos
hasta ixtatāꞌcnūcuꞌtuntzaꞌ.
8 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Simón Pedro
laktzīꞌlh, tatzokostalh na ixlacapūn
Jesús lāꞌ huanilh:

—Māpaꞌksīniꞌ, caquintapānūꞌniꞌ
como quit tūꞌ tzeyā chiꞌxcuꞌ.

9 Chuntzaꞌ huanilh como
Simón lāꞌ ixlīhuākcaꞌn aꞌntī
ixtatāꞌsquīꞌtīꞌnimāꞌna talēꞌcnīlh
ixpālacata huan lhūhuaꞌ squīꞌtiꞌ
aꞌntū tachiꞌpalh. 10 Nā Jacobo lāꞌ
Juan aꞌntī ixoꞌkxaꞌn Zebedeo lāꞌ
aꞌntī ixtāꞌsquīꞌtīniꞌnīꞌn Simón nā
xlacaꞌn tajicuaꞌlh. Lāꞌ Jesús huanilh
Simón:

—Tūꞌ cajicuaꞌ. Lāꞌ huaꞌchi
milītlōt ixuanīꞌt ūꞌtzaꞌ
milīsquīꞌtīꞌniꞌ, chuhuaꞌj milītlōt
nahuan nacāmākalhlakaꞌīꞌnīꞌyaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt ixtachihuīn Dios.

11 Lāꞌ tuncan aꞌxniꞌcaꞌ huan
barcos tachāꞌlh nac tiꞌyaꞌt,
taꞌaꞌkxtekmakaꞌnkōꞌlh lāꞌ
tastālaniꞌlh Jesús.

Jesús mātzeyīlh kalhatin aꞌntī ixmasniꞌmāꞌ ixquinīt

Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45

12 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús ixuīꞌ nac
lakatin cāꞌlacchicniꞌ, lakchāꞌlh
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixkaꞌlhī huan
taꞌjatat aꞌntū māmasī quinquinītcaꞌn
lāꞌ aꞌntū huanican lepra. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
huan īꞌtzaꞌcaꞌ laktzīꞌlh Jesús,
tatzokostaniꞌlh lāꞌ lej squiꞌniꞌlh lāꞌ
huanilh:

—Māpaꞌksīniꞌ, palh huiꞌx
lacasquiꞌnaꞌ, tzē naquimātzeyīꞌyaꞌ.

13 Lāꞌ tuncan Jesús xaꞌmalh lāꞌ
huanilh:

—Chuntzaꞌ quit iclacasquiꞌn.
Catzeyaꞌnti.

Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ hualh huāꞌmāꞌ,
tapānūniꞌlh ixtaꞌjatat huan īꞌtzaꞌcaꞌ.
14 Lāꞌ tuncan Jesús māpaꞌksīlh que
tintīꞌ nahuani. Huanilh:

—Xmān calakpi huan ixcuracaꞌn
israelitas lāꞌ camāꞌsuꞌniꞌ mimacniꞌ
para nalaktzīꞌn palh tzeyanīꞌtaꞌtzaꞌ.
Lāꞌ namaxquīꞌyaꞌ lēꞌksajnaꞌ huaꞌchi
māpaꞌksīniꞌlh Moisés. Chuntzaꞌ
nacaꞌtzīcan que tzeyanīꞌtaꞌtzaꞌ.

15 Lāꞌ aꞌyuj Jesús huanilh que
tūꞌ ixuanilh nīn tintīꞌ, pero āꞌchulāꞌ
lakachu huan tachiꞌxcuhuīꞌt takaxmatli
ixpālacata Jesús. Lāꞌ līlhūhuaꞌ
ixtatakēstoka para natakaxmata
lāꞌ para que ixcāmātzeyīniꞌca
ixtaꞌjatatcaꞌn. 16 Lāꞌ Jesús tamakatīlh
lāꞌ aꞌlh āꞌlacatin aꞌnlhā tintīꞌ ixaꞌnan lāꞌ
aꞌntzaꞌ tlahualh ixoración.

Jesús mātzeyīlh kalhatin aꞌntī lhtuculuꞌ ixuanīꞌt

Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12

17 Lāꞌ milh lakatin chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ Jesús ixmāsuꞌyumāꞌ
lāꞌ ixtakaxmatuiꞌlānaꞌ
āꞌmakapitzīn fariseosnuꞌ lāꞌ
huan xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn ley.
Ixtaminīꞌtaꞌnchaꞌ de nac Jerusalén
lāꞌ de lhūhuaꞌ cāꞌlacchicniꞌ xalaꞌ
nac Galilea lāꞌ Judea. Lāꞌ ixtasuꞌyu
ixlīmāpaꞌksīn Dios como Jesús
ixcāmātzeyīmāꞌ īꞌtzaꞌcaꞌnīꞌn.
18 Lāꞌ tuncan aꞌxniꞌcaꞌ tachāꞌlh
huan tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ talīmilh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nac laklaj kalhatin īˈtzaˈcaˈ aˈntī
lhtuculuˈ ixuanīˈt. Ixtamānūcuˈtun
ixchakān chic para natamāpīˈ na
ixlacapūn Jesús. 19 Lāˈ como lhūhuaˈ
ixtahuanīˈt huan tachiˈxcuhuīˈt
tūla ixtatanū huan nac chic. Uˈtzaˈ
talītōˈcalh ixaˈkstīn huan chic
lāˈ taˈaˈkstīlhuaˈkli huan chic.
Lāˈ aˈntzaˈ talacmānūlh huan
īˈtzaˈcaˈ con ixlaklaj na ixlaclhniˈ
tachiˈxcuhuīˈt hasta na ixlacapūn
Jesús.
20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús caˈtzīlh que
takalhlakaˈīˈlh, xlaˈ huanilh huan
īˈtzaˈcaˈ:
—Naˈicmāsputūnuˈniˈyāniˈ
ixlīhuāk mintalaclēˈiˈ.
21 Lāˈ tuncan huan fariseosnuˈ
lāˈ xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley
xlacaˈn tatzuculh tapuhuan:
“¿Tichūyā chiˈxcuˈ aˈntī chihuīnaˈn
contra Dios? Nīn tintīˈ tzē
naquincāmāsputūnuˈniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn, xmān Dios”.
22 Lā Jesús, como ixcaˈtzī aˈnchī
ixtapuhuamāˈna, cāhuanilh:
—¿Aˈchīˈ puhuaˈnāˈtit chuntzaˈ na
miˈaˈclhcunuccaˈn? 23 Icuanilhtzaˈ
huan īˈtzaˈcaˈ: “Icmāsputūnuˈniˈntzaˈ
mintalaclēˈiˈ”. Pero tuntūˈ tasuˈyu
aˈyuj māsputūnuˈniˈca. Palh
xaˈicuanilh: “Catāˈkaquiˈ lāˈ
casmiˈliˈ mixtiˈcat lāˈ catlāˈhuaˈ”,
chuntzaˈ ixtasuˈyulh palh
tzeyalh o tūˈ. 24 Quit huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn. Lāˈ
chuhuaˈj naˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ
aˈnchī ickaˈlhī līmāpaˈksīn nac
huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj lāˈ tzē
naˈiccāmāsputūnuˈniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ chu tuncan huanilh huan
īˈtzaˈcaˈ:
—Icuaniyāniˈ, catāˈkaquiˈ lāˈ calīˈpi
milaklaj lāˈ capit na minchic.
25 Chu līmaktin tāˈkaquīˈlh huan
īˈtzaˈcaˈ na ixlacapūncaˈn lāˈ sacli
ixlaklaj lāˈ aˈlh na ixchic. Lāˈ aˈlh
mācāˈtanītēlhā Dios.
26 Lāˈ ixlīhuākcaˈn talēˈcnīlh lāˈ
tamācāˈtanīlh Dios. Tajicuaˈlh lāˈ
tahualh:
—Huāˈmāˈ chiˈchiniˈ lakzīˈnīˈtauj
lej kaˈtlaˈ lēˈcnīn.

Leví tzuculh stālaniˈ Jesús

Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17

27 Lāˈ āˈcalīstān Jesús taxtulh
lāˈ laktzīˈlh kalhatin mātāˈjīniˈ.
Ixtacuīniˈ Leví lāˈ ixuī aˈnlhā
iˈxmātāˈjīniˈncan. Lāˈ huanica:
—Caquistālaˈniˈ.
28 Lāˈ tuncan tāyalh lāˈ
makxtekkōˈlh lāˈ stālaniˈlh Jesús.
29 Lāˈ āˈcalīstān Leví cāxtlahualh
lakatin kaˈtlaˈ cāˈtaniˈ na ixchic
para naˈaˈcnīniˈniˈ Jesús. Lāˈ lhūhuaˈ
mātāˈjīniˈnīˈn lāˈ āˈmakapitzīn
chiˈxcuhuīˈn ixtatāˈhuāˈyamāˈna.
30 Lāˈ tuncan huan fariseosnuˈ
lāˈ huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn
ley tapuhualh palh tūˈ tzey.
Lāˈ tatzuculh tatāˈchihuīnaˈn
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Jesús lāˈ tahuanilh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ tāˈhuāˈyanāˈtit con
huan mātāˈjīniˈnīˈn lāˈ con huan tūn
tūˈ tzeyā chiˈxcuhuīˈn?
31 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Huan aˈntīn tūˈ taˈīˈtzaˈcaˈn, xlacaˈn
tūˈ tamaclacasquiˈn doctor, xmān huan
aˈntīn taˈīˈtzaˈcaˈn. 32 Quit tūˈ icmilh
iccāputza aˈntīn tapuhuan palh xlacaˈn
xalacuan. Icmilh iccāputza huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tacaˈtzī palh tūˈ
tzey xlacaˈn, como iclacasquiˈn que
nataxtāpalī ixtapāstacnaˈcaˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'nchī makxtekcan huā'yancan

Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22

33 Lā' tuncan xlaca'n
takalhasqui'nīlh Jesús:
—Lā' huan a'ntī tastālani'lh Juan,
tū' tahuā'yan a'xni'ca' lej tatlahua
ixoraciónca'n. Lā' nā chuntza' huan
fariseosnu'. Lā' misca'txtunu'nī'n
pō'ktu tahuā'yan lā' tako'tnūn. Lā'
¿a'chī'?
34 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chā natalakaputza huan
a'ntī cākantāyacan a'nlhā
tapūchahuamā'ca? Līhuan huī'
huan squi'nīni', tū' talakaputza.
35 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca'
nalē'ncan huan squi'nīni' lā'
a'xni'ca' natalakaputza ixamigos lā'
tū' catitahuā'yalh.
A'xni'ca Jesús cāhuanilh huā'mā',
ixlīchihuīna'mā'ca māni' xla'.
36 Nā chuntza' cāhuanilh huā'mā'
a'ntū lītalacastuca:
—Tintī' nachu'cu xasāsti' ixlu'xu'
para nalīlactza'pa' huan xamasni'.
Palh chuntza' ixtlahuaca tū'tza'
tzey huan xasāsti' lu'xu' lā' huan
līlactza'pa'n más palha' que huan
xamasni'. 37 Lā' huan xaxcān
uva a'ntū tūna'j xcu'tan nīn
tintī' catimojōlh nac xakōlūhua'
ixko'xka' borrego. Namojōcan
nac xasāsti' ko'xka' lā' chuntza'
a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli
huan ko'xka'. Chuntza' tū'
catipāxcatlalh huan ko'xka' lā'
tū' catitaxtulh huan xaxcān uva.
38 U'tza' nalīmojōcan xasāsti'
xaxcān uva nac xasāsti' ko'xka' lā'
a'xni'ca' naxcu'tan huan xaxcān,
huan ko'xka' nataxtō'nka lā' tū'
catitaxtī'tli. 39 Lā' nā chuntza'
a'ntī quilhca'tzīlh xaxcān uva
a'ntū makāntza' xcu'tanī't, tū'
catilakatīlh xaxcān uva a'ntū tū' lej
makān xcu'tanī't. Nahuan: "Más
tzey huan xakōlūhua'".

Huan sca'txtunu'nī'n tatē'ī'lh tza'ksa' huan chi'chini' de pūjaxni'

Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28

6 Maktin huā lakatin chi'chini'
a'ntū ixpūjaxcan a'xni'ca'
Jesús ixtalatlā'huan nac cā'tacuxtu
lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatē'ī'lh pātin
pātū tza'ksa'. Lā' tuncan tapa'sli
lā' tahua'lh. 2 Lā' makapitzīn huan
fariseosnu' cākalhasqui'nīlh:
—¿A'chī' scujpā'na'ntit huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan? Tū'
līmakuan.
3 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—¿Chū tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit
a'ntūn tlahualh David maktin
huā? Xla' lā' a'ntī ixta'a'mā'na
ixtatzi'ncsmā'na. 4 Lā' tanūlh
na ixchic Dios lā' tēlh huan
pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't
Dios. Hua'lh lā' nā tā'hua'lh a'ntī
ixtatā'a'mā'na, a'yuj tū' minī'ni'
nahua' ā'kalhatin, xmān huan cura.
5 Nā cāhuanilh:
—Lā' quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n lā' tzē na'icmāpa'ksī a'ntū
natlahuacan huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan.

Huan chi'xcu' a'ntī macascōhua ixuanī't

Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6

6 Maktin huampala chi'chini' de
pūjaxni' a'xni'ca' Jesús tanūlh na
ixlītokpānca'n israelitas lā' tzuculh
māsu'yu. Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

chiꞌxcuꞌ ixmacascōhuanīꞌt. 7 Lāꞌ
huan xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn ley
ixtamaktakaꞌlhmāꞌna Jesús a ver
palh ixmātzeyīniꞌlh huan chiꞌchiniꞌ
aꞌntū pūjaxcan. Chuntzaꞌ tzē
ixtalēꞌksaꞌnīniꞌlh. 8 Lāꞌ xlaꞌ caꞌtzīlh
aꞌntū ixtapuhuan lāꞌ huanilh huan
chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixmacascōhuanīꞌt:
—Catāquiꞌ lāꞌ catāyaꞌ na
quilaclhpuꞌnancaꞌn.
Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ tāquīꞌlh lāꞌ
tāyalh aꞌntzaꞌ. 9 Lāꞌ tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Naꞌiccākalhasquiꞌnīyāniꞌ
catūhuā. ¿Tuchū más minīꞌniꞌ tzē
tlahuacan huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū
pūjaxcan? ¿Chā naꞌictlahua
aꞌntū tzey o aꞌntūn tūꞌ tzey?
¿Chā līmakuan naꞌicmāpūtaxtū
huan chiꞌxcuꞌ o naꞌicmāpānūniꞌ
ixlīcaꞌtzīn?
10 Lāꞌ tuncan Jesús
cālaktzīꞌlh ixlīhuākcaꞌn aꞌntī
ixtalītamacxtiꞌliꞌnīꞌt lāꞌ huanilh
huan chiꞌxcuꞌ:
—Castuꞌncti mimacan.
Huan chiꞌxcuꞌ stuꞌncli lāꞌ
tzeyalh ixmacan. 11 Lāꞌ xlacaꞌn
lej taꞌaꞌkchāꞌlh lāꞌ tatzuculh
talacchihuīnaꞌn aꞌntū natatlahuaniꞌ
Jesús.

Jesús cālacsacli kalhacāujtuꞌ scaꞌtxtunuꞌnīꞌn

Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19

12 Huan tamāꞌna chiꞌchiniꞌ Jesús
aꞌlh nac lakatin kēstīn para
naꞌorarlī. Lāꞌ tintascac ixorarlīmāꞌ.
13 Lāꞌ ixlīlakalī cātaꞌsaniꞌlh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ cālacsacli
kalhacāujtuꞌ lāꞌ cāmāpācuhuīlh
apóstoles. 14 Xlacaꞌn cāhuanican
Simón aꞌntī ixlītāpātuꞌ ixtacuīniꞌ
Pedro lāꞌ Andrés īꞌstancu Simón
lāꞌ Jacobo lāꞌ Juan lāꞌ Felipe lāꞌ
Bartolomé 15 lāꞌ Mateo lāꞌ Tomás
lāꞌ Jacobo ixoꞌkxaꞌ Alfeo lāꞌ Simón
aꞌntī ixlītāpātuꞌ ixtacuīniꞌ Zelote
16 lāꞌ Judas ixtāꞌtin Jacobo lāꞌ Judas
Iscariote aꞌntī macamāstāꞌlh Jesús.

Jesús cāmāsuꞌniꞌlh lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt

Mt. 4.23-25

17 Jesús cātāꞌyujli xlacaꞌn de nac
kēstīn lāꞌ tachokolh aꞌnlhā pūscaꞌnan
con īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn. Lāꞌ ixuīꞌ lhūhuaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt de lakachu nac Judea
lāꞌ xalanīꞌn nac Jerusalén lāꞌ xalanīꞌn
ixquilhtūn mar pajtzu aꞌnlhā
ixuanican Tiro lāꞌ Sidón. Xlacaꞌn
ixtachāꞌnīꞌt para natakaxmata
Jesús lāꞌ para que ixcāmātzeyīniꞌlh
ixtaꞌjatatcaꞌn. 18 Lāꞌ aꞌntī ixtakaꞌlhī
huan tlajanaꞌ nā cāmātzeyīca xlacaꞌn.
19 Ixlīhuākcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt
ixtaxaꞌmacuꞌtun Jesús como xlaꞌ
cālīcuꞌchūꞌkōꞌ con ixlīmāpaꞌksīn.

Aꞌntīn tapāxuhua lāꞌ aꞌntīn talakaputza

Mt. 5.1-12

20 Lāꞌ tuncan Jesús cālaktzīꞌlh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ cāhuanilh:
—Pāxuhuayāꞌtit aꞌntīn tūꞌ
kaꞌtlaꞌjcaꞌtzīyāꞌtit como Dios
cāmāpaꞌksīmāꞌniꞌ.
21 ’Pāxuhuayāꞌtit aꞌntī
putzapāꞌnaꞌntit ixtapuhuān Dios
como xlaꞌ nacāmaktāyayāniꞌ.
’Pāxuhuayāꞌtit aꞌntī
calhuampāꞌnaꞌntit chuhuaꞌj como
āꞌcalīstān napāxuhuayāꞌtit aꞌnlhā
Dios māpaꞌksīniꞌn.
22 ’Napāxuhuayāꞌtit
aꞌxniꞌcaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt tūꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cātalaktzīˈncuˈtunāniˈ lāˈ
aˈxniˈcaˈ nacātamāxtunquīˈyāniˈ
quimpālacata quit huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn. Lāˈ napāxuhuayāˈtit
aˈxniˈcaˈ cātalakapalayāniˈ lāˈ
aˈxniˈcaˈ nacātalakmakaˈnāniˈ
huaˈchilh tūˈ tzey huiˈxinaˈn, lāˈ
ixlīhuāk por quimpālacata quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
23 Lej capāxuhuaˈtit lāˈ cakaˈlhīˈtit
tapāxuhuān aˈxniˈcaˈ chuntzaˈ
napātīniˈnāˈtit como nac aˈkapūn
nakaˈlhīˈyāˈtit huāk aˈntūn tzey.
Huan aˈntī cātamāpātīnīyāniˈ,
nā chuntzaˈ ixnapapanaˈcaˈn
tamāpātīnīlh huan ixaˈctaˈsanaˈnīˈn
Dios.

24 ’Pero lej nalakaputzayāˈtit
huiˈxinaˈn ricosnuˈ como
tlahuaˈtittzaˈ mintapāxuhuāncaˈn.

25 ’Lej nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
aˈntī lej lhūhuaˈ kaˈlhīyāˈtit chuhuaˈj
como ticāmakasputāniˈ.

’Lej nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
aˈntī chuhuaˈj lītzīˈmpāˈnaˈntit como
nacalhuaˈnāˈtit con talakaputzīt.

26 ’Lej nalakaputzayāˈtit
huiˈxinaˈn aˈxniˈcaˈ ixlīhuāk
nataˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ como
ixnapapanaˈcaˈn xlacaˈn chuntzaˈ
makān ixtatlahuaniˈ huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn aˈntīn tahualh aˈntūn
tūˈ stuˈncua.

Cacāpāxquīˈtit mintāˈcaˈtzacaˈn

Mt. 5.38-48; 7.12

27 Lāˈ Jesús cāhuanipā:

—Lāˈ iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntī quilākaxmatāuj:
Cacāpāxquīˈtit mintāˈcaˈtzacaˈn
lāˈ nacāmaktāyayāˈtit aˈntīn tūˈ
cālaktzīˈncuˈtunāniˈ. 28 Casquiˈniˈtit
Dios que cacāsicuaˈlanālīlh aˈntī
cachīhuā cātalīchihuīnaˈnāniˈ
lāˈ naˈorarlīyāˈtit por aˈntī
cālakapalayāniˈ. 29 Palh catīhuā
nalacalaˈsāniˈ milacapītin,
natamakxtekaˈ nalacalaˈsāniˈ
āˈmilacapītin. Lāˈ palh catīhuā
namāmakxtuyāniˈ mintakēnū,
caˈaˈkataxtuniˈ nā mincamisa.
30 Camaxquiˈ chuxatī aˈntī
squiˈniˈyāniˈ lāˈ palh catīhuā
namāmakxtuyāniˈ aˈntū milaˈ,
tūˈtzaˈ tisquiˈniˈyaˈ. 31 Chuntzaˈ
natlahuaˈniˈyaˈ āˈchāˈtin chu
aˈcxtim huaˈchi lacasquiˈnaˈ xlaˈ
natlahuaˈniˈyāniˈ huiˈx.

32 ’Palh xmān cāpāxquīˈyāˈtit
aˈntīn tapāxquīˈyāniˈ, ¿chu
tzeyā chiˈxcuhuīˈn huiˈxinaˈn
na ixlacapūn Dios? Huan aˈntīn
tūˈ tzey nā chuntzaˈ talāpāxquīˈ.
33 Lāˈ palh xmān cāmaktāyayāˈtit
aˈntīn tamaktāyayāniˈ, ¿chu tzeyā
chiˈxcuhuīˈn huiˈxinaˈn na ixlacapūn
Dios? Aˈcxtim talāmaktāya
huan aˈntīn tūˈ tzey. 34 Lāˈ palh
xmān namāsācuaˈnīˈyāˈtit aˈntī
tzēn natamāstāˈchokopala, ¿chu
tzeyā chiˈxcuhuīˈn huiˈxinaˈn na
ixlacapūn Dios? Aˈntīn tūˈ tzey nā
tamāsācuaˈnī iˈxtāˈ tūˈ tzey como
tacaˈtzī namāstāˈpala. 35 Huiˈxinaˈn
nacāpāxquīˈyāˈtit mintāˈcaˈtzacaˈn
lāˈ nacāmaktāyayāˈtit
lāˈ nacāmāsācuaˈnīˈyāˈtit
lāˈ tūˈ catiputzalh aˈntū
nacālīmāpalaniˈyāniˈ. Chuntzaˈ
nakaˈlhīˈyāˈtit kaˈtlaˈ mintatlajcaˈn
nac aˈkapūn lāˈ nalaˈyāˈtit ixcamanaˈ
aˈntī xalaˈ tālhmāˈn lāˈ aˈntī lej
kaˈtlaˈ como nā xlaˈ cālakalhuˈman
huan tampiˈlhīniˈnīˈn lāˈ huan aˈntīn
tūˈ tzey. 36 Cacālakalhuˈmantit
tachiˈxcuhuīˈt como huaˈchi

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

minTātaˈcaˈn Dios nā
cālakalhuˈman.

Tūˈ ticāmālaclīpiniyāˈtit āˈmakapitzīn

Mt. 7.1-5

37 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tūˈ caticāˈaˈksaˈntit āˈmakapitzīn
lāˈ Dios tūˈ nacāmālaclēˈnīyāniˈ.
Tūˈ timālaclēˈnīniˈnāˈtit lāˈ Dios
tūˈ caticāmālaclēˈnīniˈ huiˈxinaˈn.
Nalāmāsputūnuˈniˈyāˈtit lāˈ
Dios nacāmāsputūnuˈniˈyāniˈ.
38 Cacāmaxquīˈtit āˈmakapitzīn
lāˈ nā Dios nacāmaxquīˈyāniˈ
huiˈxinaˈn. Xlaˈ lej nacāmaxquīˈyāniˈ
huaˈchi aˈntī xaˈnca pūlhcānaˈn
lāˈ naxakāˈlī huan cuartillo lāˈ
nachiqui lāˈ namātzuma hasta
natakalhmakaˈn lāˈ namojō na
mimorralhcaˈn. Aˈcxtim huaˈchi
huiˈxinaˈn namaxquīˈyāˈtit āˈchāˈtin,
chuntzaˈ Dios nacāmaxquīˈyāniˈ.
39 Jesús cāhuanilh huāˈmāˈ aˈntū
lītalacastuca:
—¿Chu tzēn kalhatin lakatzīˈn
napūˈlaniˈ ixtāˈlakatzīˈn? ¿Chu tūˈ
catikostajōlh nac lakatin lhuˈcuˈ?
40 Tintīˈ āˈkalhatin scaˈtxtunuˈ aˈntī
más caˈtzī que ixmākalhtōˈkēˈniˈ
aˈyuj tzē namālacastuca huan
mākalhtōˈkēˈniˈ aˈxniˈcaˈ natlahuakōˈ
ixlīscatat.
41 ’¿Chichū tzē nalaktzīˈnaˈ huan
tiˈnaˈj paˈlhmaˈ na ixlakastapun
mintāˈtin palh tanūmaˈ huaˈchi
kentin quiˈhuiˈ na milakastapun?
42 Palh tūˈ pūˈla namaxtuyaˈ huan
quiˈhuiˈ na milakastapun, tūlalh
catimaˈxtuniˈ huan paˈlhmaˈ
na ixlakastapun mintāˈtin.
¡Aˈkxokonuˈnaˈ! Pūˈla camāxtuˈ
huan xakaˈtlaˈ paˈlhmaˈ de na
milakastapun lāˈ chuntzaˈ xaˈnca
nalaktzīˈnaˈ para namāxtuyaˈ huan
tiˈnaˈj paˈlhmaˈ aˈntū tanūmaˈ na
ixlakastapun mintāˈtin.

Huan quiˈhuiˈ lakapascan por ixtōˈcaˈt

Mt. 7.17-20; 12.34-35

43 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tintīˈ xatzey quiˈhuiˈ aˈntū
namāstāˈ ixtōˈcaˈt aˈntūn tūˈ tzey.
Lāˈ nīn tintīˈ quiˈhuiˈ aˈntūn tūˈ tzey
lāˈ namāstāˈ xatzey ixtōˈcaˈt. 44 Lāˈ
kantin quiˈhuiˈ līlakapascan por
ixtōˈcaˈt. Tūla puˈxcan huan higo
de huan lhtucūˈ quiˈhuiˈ lāˈ tūla
puˈxcan uvas de huan xamayāc
caxanilh. 45 Huan tzeyā chiˈxcuˈ
tlahua aˈntūn tzey porque tzey
ixtapāstacnaˈ. Lāˈ huan tūn tūˈ
tzeyā chiˈxcuˈ tlahua aˈntūn tūˈ
tzey como tūˈ tzey ixtapāstacnaˈ.
Aˈnchī pōˈktu pāstacnaˈnaˈ, chuntzaˈ
nachihuīnaˈnaˈ.

Tāpātuˈ ixlītzucuniˈ huan chic

Mt. 7.24-27

46 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Palh quilāmāpācuhuīyāuj:
“Māpaˈksīniˈ”, ¿aˈchīˈ tūˈ tlahuaˈyāˈtit
aˈntū quit iccālīmāpaˈksīyāniˈ?
47 Huan aˈntī namin para que
naquinkaxmata lāˈ natlahua aˈntū
icmāpaˈksī, naˈiccāhuaniyāniˈ aˈnchī
tasuˈyu. 48 Xlaˈ lītasuˈyu huaˈchi
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī yāhualh
ixchic. Pūˈla ponknuˈlh pūlhmāˈn
lāˈ xaˈnca yāhualh ixtantūn. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ stacli huan pūxka, snūˈn
tahuiˈlaniˈlh huan chic. Lāˈ tūˈ
xakāˈlīlh como xaˈnca yāhuacanīˈt.
49 Lāˈ aˈntīn quinkaxmata lāˈ tūˈ
natlahua aˈntū icmāpaˈksī, ūˈtzaˈ

tasuˈyu huaˈchi kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī yāhualh ixchic lāˈ tūˈ pūlhmāˈn
ponknuˈlh. Lāˈ aˈxniˈcaˈ stacli
huan pūxka lāˈ snūˈn tahuiˈlaniˈlh
huan chic, aˈkāˈlh lāˈ mūˈxtulh lāˈ
laclakōˈlh.

Jesús mātzeyīlh ixtasācuaˈ kalhatin capitán xalaˈ nac Roma

Mt. 8.5-13

7 Aˈxniˈcaˈ Jesús cāmāsuˈniˈkōˈlh
huan tachiˈxcuhuīˈt, aˈlh
nac Capernaum. 2 Lāˈ aˈntzaˈ ixuīˈ
kalhatin capitán xalaˈ nac Roma. Lāˈ
ixkaˈlhī kalhatin ixtasācuaˈ aˈntī lej
ixpāxquīˈ. Uˈtzaˈ īˈtzaˈcaˈniˈlh hasta
ixnīmāˈtzaˈ.

3 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan capitán
kaxmatli līchihuīnaˈmāˈca Jesús,
cāmacāˈlh āˈmakapitzīn papatzīnniˈ
israelitas para natasquiˈniˈ que
camilh lāˈ camātzeyīlh ixtasācuaˈ.
4 Xlacaˈn talaktapajtzūlh Jesús lāˈ
tatzuculh tasquiˈniˈ. Lāˈ tahuanilh:

—Lej līmakuan namaktāyaˈyaˈ
huāˈmāˈ capitán 5 como
quincāˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ quinaˈn
israelitas. Lāˈ māniˈ xlaˈ
mātlahuīniˈlh quilītokpāncaˈn.

6 Tuncan Jesús cātāˈaˈlh.

Lāˈ aˈxniˈcaˈ pajtzutzaˈ
ixtaˈaˈmāˈnanchaˈ de huan
ixchic, huan capitán cāmacamilh
āˈmakapitzīn amigosnuˈ para
natahuani Jesús:

—Māpaˈksīniˈ, tūˈ catamakchuyiˈ.
Huiˈx lej kaˈlhīˈyaˈ līmāpaˈksīn lāˈ
tūˈ minīˈniˈ natanūˈyaˈ nac quinchic.
7 Uˈtzaˈ iclīpuhualh que chōˈla tūˈ
minīˈniˈ palh icquīputzanīˈtaˈniˈ.
Xmān namāpaˈksīˈyaˈ lāˈ natzeyan
quintasācuaˈ. 8 Māniˈ quit nā
quintamāpaˈksī huan xalakaˈtlaˈ
lāˈ nā quit iccāmāpaˈksī huan
quintropasnaˈ. Aˈxniˈcaˈ naˈicuani
kalhatin tropa que caˈaˈlh, xlaˈ
naˈaˈn. Lāˈ aˈxniˈcaˈ naˈicuani
āˈkalhatin que camilh, xlaˈ namin.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ naˈicuani quintasācuaˈ
que catlahualh catūhuā, xlaˈ
natlahua aˈntū icuanilh.

9 Aˈxniˈcaˈ Jesús kaxmatli
huāˈmāˈ tachihuīn, lej lēˈcnīlh
lāˈ cālaktalakspiˈtli aˈntī
ixtastālaniˈmāˈna lāˈ cāhuanilh:

—Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Tūˈ iclakapasa nīn tintīˈ israelita
aˈntī quinkalhlakaˈīˈ huaˈchi huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ.

10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan lacscujnīˈn
tataspiˈtli nac huan chic, talaktzīˈlh
ixtzeyanīˈttzaˈ huan tasācuaˈ.

Jesús mālakahuanīchokolh ixcaman kalhatin lakapūt

11 Aˈcalīstān Jesús aˈlh nac
lakatin cāˈlacchicniˈ ixtacuīniˈ Naín
lāˈ cātāˈaˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ
līlhūhuaˈ. 12 Lāˈ aˈxniˈcaˈ pajtzutzaˈ
iˈxtaˈaˈmāˈna de huan cāˈlacchicniˈ lāˈ
laktzīˈlh que ixlīmimāˈca huan nīn
para namāˈcnūcan. Lāˈ ixtzīˈt huan
oˈkxaˈ aˈntī ixnīnīˈt lakapūt ixuanīˈt.
Lāˈ xmān kalhatin ixuanīˈt ixcaman
huan lakapūt. Līlhūhuaˈ xalanīˈn
huanmāˈ cāˈlacchicniˈ ixtatāˈaˈmāˈna.
13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ laktzīˈlh huan lakapūt,
huan Māpaˈksīniˈ lakalhuˈmalh lāˈ
huanilh:

—Tūˈ cacaˈlhuaˈ.

14 Tuncan Jesús laktapajtzūlh
lāˈ xaˈmalh huan caja. Lāˈ aˈntī
ixtalēˈmāˈna tatāyalh. Lāˈ Jesús
huanilh huan nīn:

—Oˈkxaˈ, quit icuaniyāniˈ:
¡Catāˈkaquiˈ!

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

15 Tuncan tāˈkxpāquīˈlh lāˈ
tahuiˈlalh huan aˈntī ixnīnīˈt lāˈ
tzuculh chihuīnaˈn. Lāˈ Jesús
aˈkataxtuniˈlh ixtzīˈt. 16 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh huāˈmāˈ, huan
tachiˈxcuhuīˈt tajicuaˈnkōˈlh lāˈ
tatzuculh taˈaˈcnīniˈniˈ Dios lāˈ
tahualh:
—Tasuˈyulh kalhatin kaˈtla
aˈctaˈsanaˈ na quilaclhniˈcaˈn.
Nā tahualh:
—Dios quincālakalhuˈmanāniˈ.
17 Lāˈ chu lakachu nac Judea lāˈ
aˈnlhā pajatzu, ixlīhuāk tacaˈtzīlh
aˈntū tlahualh Jesús.

Ixlacscujnīˈn Juan huan Māˈkpaxīniˈ

Mt. 11.2-19

18 Iˈscaˈtxtunuˈnīˈn Juan
tamācaˈtzīnīlh aˈntū ixtlahuamāˈ
Jesús. Lāˈ tuncan cātaˈsaniˈlh
kalhatuˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn 19 lāˈ
cāmacāˈlh para natakalhasquiˈnī
Jesús a ver palh stuˈncuaˈ xlaˈ
huan Cristo aˈntī namin o palh
nakaˈlhī āˈkalhatin. 20 Huan kalhatuˈ
ixlacscujnīˈn Juan talakmilh Jesús
lāˈ tahuanilh:
—Juan huan Māˈkpaxīniˈ
quincātalakmacaminiˈ lāˈ ūˈtzaˈ
caˈtzīcuˈtun palh stuˈncuaˈ
huiˈx Cristo aˈntī namin o palh
naˈickaˈlhīyāujcus āˈkalhatin.
21 Chūˈtzaˈ huāˈmāˈ kaˈtlāˈtus Jesús
cāmātzeyīlh lhūhuaˈ īˈtzaˈcaˈnīˈn
lāˈ cāmāxtuniˈlh lhūhuaˈ huan
tlajanaˈnīˈn. Nā lhūhuaˈ lakatzīˈnīˈn
cāmālacahuānīlh. 22 Chuntzaˈ
cākalhtīlh Jesús:
—Cataspiˈttit lāˈ nahuaniyāˈtit
Juan aˈntū laktzīˈnīˈtaˈntit
lāˈ aˈntū kaxpatnīˈtaˈntit.
Nahuaniyāˈtit aˈnchī huan
lakatzīˈnīˈn talacahuānaˈn lāˈ nā
huan lūˈntūˈlanīˈn talatlāˈhuan.
Lāˈ nā huan aˈntī ixcāmasniˈmāˈ
ixquinītcaˈn, xlacaˈn tatzeyanli. Lāˈ
huan aˈntīn tūˈ ixtaˈaˈkahuānaˈn
chuhuaˈj takaxmata lāˈ nā
cāmālakahuanīchokocanīˈt
huan aˈntī ixtanīnīˈttzaˈ.
Lāˈ cāmāsuˈniˈcan aˈnchī
nacālīmāpūtaxtūcan aˈntī līpānīn
talahuiˈlānaˈ. 23 Līpāxūj aˈntī
takalhlakaˈīˈ que Dios quimacamilh.
24 Aˈxniˈcaˈ ixtaˈaˈnīˈt ixlacscujnīˈn
Juan, Jesús tzuculh cātāˈchihuīnaˈn
tachiˈxcuhuīˈt ixpālacata Juan lāˈ
cāhuanilh:
—Aˈxniˈcaˈ quīlaˈtit nac
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt, ¿tichū
ixlaktzīˈncuˈtunāˈtit? Tūˈ quīlaˈtit
para nalaktzīˈnāˈtit kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī huaˈchi kantin
chiˈtin aˈntū xakāˈlīlh huan ūˈniˈ.
25 ¿Aˈchīˈ quīlaˈtit? Tūˈ quīlaˈtit para
nalaktzīˈnāˈtit kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī lej tzēhuanīˈt lhakāˈnanīˈt.
Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit que huan aˈntī
pōˈktu lej tzēhuanīˈt talhakāˈnanīˈt
lāˈ pōˈktu tapaxialhnaˈn, xlacaˈn
tahuiˈlānaˈ na ixchiccaˈn reyes.
26 Pues ¿aˈchīˈ quīlaˈtit nac
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt? ¿Chu tūˈ
quīlaˈtit para nalaktzīˈnāˈtit
kalhatin aˈctaˈsanaˈ? Stuˈncuaˈ,
ixlaktzīˈncuˈtunāˈtit kalhatin
aˈctaˈsanaˈ. 27 Lāˈ huāˈmāˈ aˈctaˈsanaˈ
ixtacuīniˈ Juan. Lāˈ ixpālacata
huāˈmāˈ Juan tatzoˈknīˈt chuntzaˈ
na ixtachihuīn Dios:
Naˈicmacāˈn quiˈaˈctaˈsanaˈ
aˈntī napūˈlaniˈyāniˈ para
nacāxmāpīˈ mintej.
28 Lāˈ iccāhuaniyāniˈ que na
ixlaclhniˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt tintīˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

kalhatin aꞌctaꞌsanaꞌ más xakaꞌtlaꞌ
que Juan huan Māꞌkpāxīniꞌ. Pero
huan aꞌntī līhuaꞌcaꞌ xamakstancu
aꞌnlhā Dios māpaꞌksīniꞌn, xlaꞌ más
xakaꞌtlaꞌ que Juan.
29 Aꞌxniꞌcaꞌ takaxmatli
huāꞌmāꞌ tachihuīn, ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ huan mātāꞌjīniꞌnīꞌn
aꞌntī Juan ixcāmāꞌkpaxīnīꞌt, xlacaꞌn
ixtalāhuani que lej tzey Dios por
ixpālacata aꞌntū ixcāhuaninīꞌt
Juan. 30 Pero huan fariseosnuꞌ
lāꞌ huan mākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn ley
aꞌntīn tūꞌ ixcāmāꞌkpaxīnīꞌt Juan,
xlacaꞌn talakmakaꞌlh aꞌntū Dios
ixcātlahuaniꞌcuꞌtun. 31 Lāꞌ huan
Māpaꞌksīniꞌ hualh:
—¿Chichū naꞌiccālīmālacastucāuj
huan tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn?
¿Chichū tatasuꞌyu?
32 Tatasuꞌyu huaꞌchi camanaꞌ aꞌntī
takamānaꞌmāꞌna nac lītamāuj.
Cātāꞌtaꞌsa ixtāꞌcamanaꞌ lāꞌ tahuani:
“Aꞌxniꞌcaꞌ quinaꞌn icmakataꞌsauj
huan līskoliꞌ, huiꞌxinaꞌn tūꞌ lakatītit
lāꞌ tūꞌ luꞌcxtit. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ictlīꞌuj
huaꞌchi līlakaputzaniꞌ, huiꞌxinaꞌn tūꞌ
lakatītit lāꞌ tūꞌ calhuaꞌntit. ¿Tuchū
lacasquiꞌnāꞌtit?” tahuan.
33 ’Chuntzaꞌ līlayāꞌtit huiꞌxinaꞌn
como huanāꞌtit que Juan huan
Māꞌkpaxīniꞌ kaꞌlhī tlajanaꞌ porque
tūꞌ huaꞌ pāntzi lāꞌ tūꞌ koꞌta.
34 Aꞌcalīstān quit icmilh lāꞌ quit
huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn. Lāꞌ
quit icuāꞌyalh lāꞌ icuaꞌlh xcān
lāꞌ chuxatū quimālacnūniꞌca. Lāꞌ
huaꞌnāꞌtit que quit lej icuāꞌyan lāꞌ
lej ickoꞌta, que quit ixamigocaꞌn
mātāꞌjīniꞌnīꞌn lāꞌ aꞌntīn tūꞌ tzey.
35 Pero huan aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ,
xlacaꞌn tamāchekxī que Dios
macamilh Juan lāꞌ nā quit —hualh
Jesús.

Jesús na ixchic Simón aꞌntī fariseo

36 Kalhatin fariseo
ixtāꞌhuāꞌyancuꞌtun Jesús. Lāꞌ
Jesús aꞌlh na ixchic lāꞌ tahuiꞌlalh
nac mesa. 37 Lāꞌ nac huanmāꞌ
cāꞌlacchicniꞌ ixuīꞌ kalhatin puscāt
xalaꞌ nac tej. Aꞌxniꞌcaꞌ caꞌtzīlh que
Jesús ixaꞌnīꞌt huāꞌyan na ixchic
kalhatin fariseo, huan puscāt lēꞌlh
lakatin frasco de aceite aꞌntū lej
xamuꞌcsa. 38 Ixcalhuamāꞌ lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
tahuiꞌlalh pajtzu ixtojon Jesús lāꞌ
yujli ixlakaxtaꞌjat na ixtojon. Uꞌtzaꞌ
līcheꞌkēꞌlh ixtojon Jesús. Tuncan
līmāscōhuīlh ixyaj lāꞌ tantūmuꞌsulh
lāꞌ lītlahualh aceite aꞌntū lej muꞌcsa.
39 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ laktzīꞌlh huāꞌmāꞌ,
huan fariseo aꞌntī ixtāꞌhuāꞌyamāꞌ
Jesús, puhualh: “Palh stuꞌncuaꞌ
cahuā huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ ixaꞌctaꞌsanaꞌ
Dios ixuanīꞌt, ixcaꞌtzīlh tichū xlaꞌ lāꞌ
tichūyā puscāt xaꞌmalh. Ixcaꞌtzīlh
que ixlākalhīꞌniꞌn huan puscāt”.
40 Tuncan Jesús huanilh huan
fariseo:
—Simón, icuanicuꞌtunāniꞌ lakatin
catūhuā.
Lāꞌ huan fariseo kalhtīlh:
—Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ, caquihuaꞌniꞌ.
41 Lāꞌ Jesús huanilh:
—Ixaꞌnan kalhatuꞌ chiꞌxcuhuīꞌn.
Ixtuꞌcaꞌn talaclēꞌniꞌlh kalhatin
māsācuaꞌnīniꞌ. Kalhatin laclēꞌniꞌlh
quinientos denarios (aꞌntū tumīn
xalaꞌ makān). Lāꞌ āꞌkalhatin
laclēꞌniꞌlh tuꞌpuꞌxamacāuj.
42 Lāꞌ como xlacaꞌn tūlalh
tamāpalalh, huan māsācuaꞌnīniꞌ
cāmāsputūnuꞌniꞌlh ixtuꞌcaꞌn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Chuhuaˈj caquihuaˈniˈ ¿tichū más
napāxquīˈ de ixtuˈcaˈn?
43 Lāˈ Simón kalhtīniˈlh:
—Icpuhuan que huan chiˈxcuˈ aˈntī
más ixlaclēˈnīˈt.
Lāˈ Jesús huanilh:
—Stuˈncuaˈ.
44 Tuncan Jesús laktalakspiˈtli
huan puscāt lāˈ huanica Simón:
—¿Chā laktzīˈnaˈ huāˈmāˈ
puscāt? Ictanūlh na minchic lāˈ
tūˈ quimaxquīˈnīˈtaˈ xcān para
naˈiclītantūchakaˈn quintojon. Lāˈ
huāˈmāˈ puscāt quilīlacmuˈnulh
ixlakaxtaˈjat naquintojon lāˈ
cālīmāscōhuanīnīˈt ixyaˈj. 45 Huiˈx
tūˈ quimacamuˈsunīˈtaˈ pero xlaˈ
desde aˈxniˈcaˈ ictanūlh tūˈ jaxnīˈt
de quintantūmuˈsu. 46 Huiˈx tūˈ
quilītlahuaˈ aceite na quiˈaˈkxāk, pero
xlaˈ quilītantūtlahualh ixperfume.
47 Uˈtzaˈ icuaniyāniˈ que huan
lhūhuaˈ tapāxquīˈn māsuˈyu que Dios
māsputūnuˈniˈnīˈttzaˈ ixtalaclēˈiˈ aˈyuj
lhūhuaˈ. Lāˈ aˈntīn tūˈ lej pāxquīˈnin
māsuˈyu que tūˈ lhūhuaˈ ixtalaclēˈiˈ
cāmāsputūnuˈniˈlh.
48 Tuncan Jesús huanilh huan
puscāt:
—Icmāsputūnuˈniˈyāniˈ mintalaclēˈiˈ.
49 Lāˈ huan aˈntī ixcākantāyacanīˈt
tatzuculh talāhuani:
—¿Tichū huāˈmāˈ chiˈxcuˈ aˈntīn
tzē cāmāsputū huan talaclēˈiˈ?
50 Lāˈ Jesús huanilh huan puscāt:
—Māpūtaxtūcanīˈtaˈtzaˈ como
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ. Capit con
tapāxuhuān.

Huan puscan aˈntīn tamaktāyalh Jesús

8 Aˈcalīstān Jesús ixtētaxtumāˈ
nac lhūhuaˈ cāˈlacchicniˈ lāˈ
cāˈranchujnuˈ. Lāˈ ixmāsuˈyutēlha lāˈ
ixcālītāˈchihuīnaˈntēlha ixpālacata
aˈnchī Dios māpaˈksīniˈn. Lāˈ
huan kalhacāujtuˈ scaˈtxtunuˈnīˈn
ixtatāˈaˈmāˈna. 2 Nā ixtatāˈaˈmāˈna
āˈmakapitzīn puscan aˈntī
ixcāmāxtuniˈcanīˈt huan tlajanaˈ
lāˈ aˈntī ixcāmātzeyīcanīˈt de huan
ixtaˈjatatcaˈn. Na ixlaclhniˈcaˈn
ixaˈmāˈ María aˈntī ixlītāpātuˈ
ixtacuīniˈ Magdalena. Uˈtzaˈ
aˈntī cāmaxtuniˈca lakatojon
tlajanaˈnīˈn. 3 Nā ixtāˈaˈn kalhatin
Juana, ixpuscāt Chuza aˈntī
xapuxcuˈ ixtasācuaˈ Herodes.
Nā ixtatāˈaˈmāˈna Susana lāˈ
lhūhuaˈ āˈmakapitzīn puscan aˈntī
ixtalīmaktāyanīˈt con ixtumīncaˈn.

Huan chaˈnānaˈ

Mt. 13.1-9; Mr. 4.1-9

4 Līlhūhuaˈ tataxtulh de lakatunuˈ
cāˈlacchicniˈ para natakaxmata
Jesús. Lāˈ aˈxniˈcaˈ tatakēxtimīlh
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt, cāhuanilh
aˈntū lītalacastuca. 5 Cāhuanilh:
—Kalhatin chaˈnānaˈ taxtulh
para nachaˈn ixtiˈniˈ. Līhuan
ixaˈjmakaˈmāˈ ixtiˈniˈ makapitzīn
tayujli nac tej lāˈ cālacchiˈntaca
lāˈ tasacuaˈlh huan spūnnuˈ. 6 Lāˈ
āˈmakapitzīn tayujli na ixkalhniˈ
chihuix aˈnlhā xmān macstiˈnaˈj
tiˈyaˈt ixuīˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ puˈnli
huanmāˈ tiˈniˈ tīlh porque tūˈ
kaksli xcān como tūˈ pūlhmāˈn
ixkaˈlhī huan tiˈyaˈt. 7 Aˈmakapitzīn
huampala tayujpā na ixlaclhniˈ
lhtucūˈn lāˈ tūlalh stacli como
tamāˈktzīˈlh huan lhtucūˈn. 8 Lāˈ
āˈmakapitzīn tiˈniˈ tayujli aˈnlhā
tzey tiˈyaˈt lāˈ puˈnli. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
stacli, lej tōˈcaˈlh. Aˈxniˈcaˈ īˈca,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lhūhuaꞌ taxtulh de xmān lakatin
tiꞌniꞌ aꞌntū ixaꞌjmakaꞌncanīꞌt hasta
lakatin tiꞌniꞌ tōꞌcaꞌlh cien.

Aꞌxniꞌcaꞌ huankōꞌlh huāꞌmāꞌ Jesús cāhuanilh lej palhaꞌ:

—Paꞌlh kaxpaꞌtāꞌtit, cuenta catlahuaꞌtit.

Cālīmāsuꞌniꞌca xmān aꞌntū lītalacastuca

Mt. 13.10-17; Mr. 4.10-12

9 Tuncan huan īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
takalhasquiꞌnīlh tuchū huanicuꞌtun
huāꞌmāꞌ lītalacastuc. 10 Lāꞌ
cāhuanilh:

—Dios cāmāscaꞌtīnīꞌtaꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn aꞌntūn tatzēꞌknīꞌt ixpālacata aꞌnchī nala ixlīmāpaꞌksīn Dios. Aꞌmakapitzīn iccālīchihuīnaꞌn xmān aꞌntū lītalacastuca. Chuntzaꞌ aꞌyuj takaxmatli tūꞌ tamāchekxīlh, lāꞌ aꞌyuj talaktzīꞌn tasuꞌyu huaꞌchilh tūꞌ talacahuānaꞌn.

Aꞌntū huanicuꞌtun huan talacastuc

Mt. 13.18-23; Mr. 4.13-20

11 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:

—Huāꞌmāꞌ līmālacastuc
huanicuꞌtun chuntzaꞌ: Huan
tiꞌniꞌ, ūꞌtzaꞌ ixtachihuīn Dios;
12 lāꞌ huan tej ūꞌtzaꞌ huaꞌchi
tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntīn takaxmata
huan tachihuīn. Namin huan
koꞌtiꞌtiꞌ lāꞌ nacāmāpātzaꞌnkānī
lāꞌ tūꞌ natakalhlakaꞌīꞌ lāꞌ tūlalh
catitapūtaxtulh. 13 Huan tiꞌyaꞌt
nac cāꞌchihuixniꞌ ūꞌtzaꞌ huaꞌchi
āꞌmakapitzīn tachiꞌxcuhuīꞌt. Xlacaꞌn
takaxmata lāꞌ tapuhuan lej tzey, lāꞌ
talakatī pero tūꞌ xaꞌnca takalhlakaꞌīꞌ.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tūꞌ cālaktzīꞌncuꞌtuncan
ixpālacata ixtachihuīn Dios, palaj
natamakxteka.
14 ʼHuan lhtucūꞌn, ūꞌtzaꞌ
huaꞌchi āꞌmakapitzīn huampala
tachiꞌxcuhuīꞌt. Takaxmata huan
tachihuīn pero tūꞌ taxtāpalīcuꞌtun
ixtapāstacnaꞌcaꞌn. Pōꞌktu
tapāstacmāꞌna ixlītlōtcaꞌn
lāꞌ iꞌxtumīncaꞌn lāꞌ aꞌnchī
natalakastānaꞌn. Chuntzaꞌ tūla
tascaꞌta xaꞌnca. Uꞌtzaꞌ huaꞌchi
huan tiꞌniꞌ aꞌntū tamāꞌktziꞌlh huan
lhtucūꞌn. Tūla staca.
15 ʼHuan xatzey tiꞌyaꞌt ūꞌtzaꞌ
huaꞌchi tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntī xaꞌnca
takaxmatli huan tachihuīn.
Takalhlakaꞌīꞌ lāꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ lāꞌ
tzeyā chiꞌxcuhuīꞌn natala. Nīn tintīꞌ
tzē nacāmāmakxtekē ixtachihuīn
Dios.

Huan pūmaksko

Mr. 4.21-25

16 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:

—Nīn tintīꞌ māquilhtī huan
pūmaksko para nahuiꞌlī ixtampīn
huan chāꞌxta. Lāꞌ nīn huiꞌlīcan
ixtampīn huan tamaꞌ. Namāꞌcaꞌcan
tālhmāꞌn para que aꞌntīn
tatanūmāꞌna natalaktzīꞌn. 17 Pues
ixlīhuāk aꞌntū iccāmāsuꞌniꞌyāniꞌ
mēꞌcstucaꞌn, āꞌcalīstān maclacasquiꞌn
nacāmāsuꞌniꞌyāꞌtit āꞌmakapitzīn.
18 ʼChuntzaꞌ xaꞌnca cakaxpaꞌttit
porque aꞌntī xaꞌnca kalhlakaꞌīꞌ
ixtachihuīn Dios, ūꞌtzaꞌ más
namāchekxī; lāꞌ aꞌntīn tūꞌ xaꞌnca
kalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn Dios, xlaꞌ
namāpātzaꞌnkānīcan aꞌntū puhuan
que māchekxīlh.

Huan xatzīꞌt lāꞌ ixtāꞌtimīn Jesús

Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35

19 Tuncan tamilh ixtzīꞌt lāꞌ
ixtāꞌtimīn aꞌnlhā ixuīꞌ Jesús

lāˈ tūlalh talaktapajtzūlh como
līlhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt ixaˈnan.
20 Lāˈ huanica Jesús:
—Tayānaˈ kēpun
mintzīˈt lāˈ mintāˈtimīn.
Tatāˈchihuīnaˈncuˈtunāniˈ.
21 Lāˈ xlaˈ cāhuanilh:
—Aˈntī kaxmata ixtachihuīn Dios
lāˈ aˈkahuānaˈniˈ, ūˈtzaˈ quintzīˈt lāˈ
quintāˈtimīn.

Jesús mācaˈcslīlh huan ūˈniˈ nac mar

Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41

22 Milh lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
Jesús tāˈtojōlh nac lakatin barco
con īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. Lāˈ cāhuanilh:
—Cāhuīˈtit tintacut xcān.
Lāˈ taˈaˈlh.
23 Lāˈ līhuan ixtatacutmāˈna, lhtatalh
Jesús. Lāˈ palaj tzuculh lakatin palhaˈ
ūˈniˈ lāˈ ixlītatzumamāˈtzaˈ de xcān
huan barco hasta que ixtāˈcnūmāˈtzaˈ.
24 Lāˈ tuncan taˈaˈlh tamālakahuānī
Jesús lāˈ tahuanilh:
—¡Mākalhtōˈkēˈniˈ! ¡Jicsuaˈmāˈnauj!
Lāˈ tuncan Jesús tāˈkaquīˈlh lāˈ
lacaquilhnīlh huan ūˈniˈ lāˈ huan
xasipej xcān, lāˈ tacaˈcslalh.
25 Lāˈ tuncan cāhuanilh huan
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—¿Chī laˈtit? ¿Chu tūˈ
kalhlakaˈīˈyāˈtit?
Lāˈ xlacaˈn tajicuaˈlh lāˈ talēˈcnīlh
lāˈ talākalhasquiˈnīlh:
—¿Tichū huāˈmāˈ chiˈxcuˈ?
¿Chichū tzē cālīmāpaˈksī huan ūˈniˈ
lāˈ huan xcān lāˈ nataˈaˈkahuānaˈniˈ?

Huan chiˈxcuˈ xalaˈ nac Gadara aˈntī lhūhuaˈ tlajanaˈnīˈn ixcākaˈlhī

Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20

26 Aˈcalīstān tachāˈlh huan nac
tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Gadara.
Uˈtzaˈ tintacut huan xcān lāˈ na
ixlacapūn Galilea.
27 Aˈxniˈcaˈ Jesús
tacutli de huan barco, kalhatin
chiˈxcuˈ xalaˈ aˈntzaˈ laktapajtzūlh.
Lej makān xlaˈ ixkaˈlhī huan
tlajanaˈ. Tūˈ maktin lhakāˈlh ixluˈxuˈ
lāˈ tūˈ tahuiˈlalh nac chic. Mejor
tahuiˈlalh nac cāˈlhuˈcuˈ.
28 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan chiˈxcuˈ
laktzīˈlh Jesús, tatzokostaniˈlh na
ixlacapūn lāˈ taˈsalh lāˈ hualh:
—¿Aˈchīˈ taˈnaˈ huiˈx aˈnlhā icuīˈ?
Huiˈx Jesús iˈxOˈkxaˈ Dios lej kaˈtlaˈ.
¿Chu quit mimacaˈtzi? Icsquiˈniˈyāniˈ
caquimakxtekti.
29 Chuntzaˈ huanilh como Jesús
ixmāpaˈksīmāˈ huan tlajanaˈ que
nataxtu de xlaˈ. Maklhūhuaˈ
huan tlajanaˈ chiˈpalh. Lāˈ
ixlīmacachīˈcan cadenas lāˈ nā
ixlītantūchīˈcan cadenas lāˈ xlaˈ
ixcālacpuˈlha. Lāˈ huan tlajanaˈ
makatzāˈlalh nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt.
30 Jesús kalhasquiˈnīlh:
—¿Chichū huaˈniˈcaˈnaˈ?
Lāˈ xlaˈ kalhtīlh:
—Quihuanican Legión.
Chuntzaˈ huanilh como Legión
huanicuˈtun lhūhuaˈ, lāˈ lhūhuaˈ
tlajanaˈnīˈn ixtatanūniˈnīˈt.
31 Lāˈ
huāˈmāˈna tlajanaˈnīˈn tasquiˈniˈlh
Jesús que tūˈ cacāmacāˈlh nac
pūpātīn.
32 Lāˈ como lhūhuaˈ paˈxniˈ
ixtahuāˈyamāˈna na ixlacapān
kēstīn, huan tlajanaˈnīˈn tasquiˈnli
que cacāmakxtekca natatanū na
ixchakāncaˈn huan paˈxnīˈn. Lāˈ Jesús
cāmakxtekli.
33 Lāˈ tuncan huan
tlajanaˈnīˈn tataxtukōˈlh de huan
chiˈxcuˈ lāˈ tatanūlh ixchakāncaˈn
huan paˈxnīˈn. Lāˈ xlacaˈn tatuˈjnulh
nac cāˈpūtatonkopūn lāˈ tatonkopūlh
lāˈ tatojōchaˈ nac xcān lāˈ tajicsuaˈkōˈlh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

34 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan
maktakaˈlhnaˈnīˈn paˈxniˈ talaktzīˈlh
aˈntū ixpātleˈkenīˈt, tajicuaˈlh lāˈ
tatuˈjnulh lāˈ tamācaˈtzīnīniˈlh
nac cāˈlacchicniˈ lāˈ pajtzu
huāˈmāˈ cāˈlacchicniˈ. 35 Lāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt tataxtulh de huan
cāˈlacchicniˈ para natalaktzīˈn aˈntū
ixpātleˈkenīˈt.

Lāˈ aˈxniˈcaˈ tachāˈlh aˈnlhā
ixuīˈ Jesús, talaktzīˈlh huan
chixcuˈ aˈntī ixkaˈlhī huan
tlajanaˈnīˈn. Ixcāmāxtuniˈnīˈttzaˈ
huan tlajanaˈnīˈn lāˈ huan chiˈxcuˈ
īˈlhakāˈnanīˈttzaˈ lāˈ tzēˈk tōˈlalh
pajtzu ixtojon Jesús. Lāˈ xlacaˈn
tajicuaˈlh. 36 Lāˈ aˈntī ixtalaktzīˈnīˈt
tahuanilh aˈnchī ixlītzeyanīˈt
huan chiˈxcuˈ aˈntī ixkaˈlhī
huan tlajanaˈnīˈn. 37 Lāˈ chuntzaˈ
ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac Gadara
tatzuculh tasquiˈniˈ Jesús que
nataxtu de aˈntzaˈ como lej tajicuaˈlh.

Lāˈ chuntzaˈ Jesús tojōlh nac
barco lāˈ aˈlh. 38 Lāˈ huan chiˈxcuˈ
aˈntī ixtzeyanīˈttzaˈ squiˈniˈlh Jesús
que camakxtekli natāˈaˈn, pero
Jesús māpaˈksīlh que catachokolh
lāˈ huanilh:

39 —Cataspiˈtti na minchic. Lāˈ
nacāhuaˈniˈkōˈyaˈ huāˈmāˈna
lakaˈtlaˈn catūhuā aˈntū Dios
tlahuaniˈnīˈtaˈniˈ lāˈ aˈnchī
pātleˈkeniˈnīˈtaˈniˈ.

Huan chiˈxcuˈ aˈlh lāˈ tzuculh
huan aˈntū ixtlahuaniˈnīˈt Jesús
chuxalhā nac cāˈlacchicniˈ.

Ixtzuˈmaˈjāt Jairo lāˈ huan puscāt aˈntī xaˈmalh ixluˈxuˈ Jesús

Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43

40 Aˈxniˈcaˈ Jesús taspiˈtli
para tintacut huan xcān, huan
tachiˈxcuhuīˈt talaktzīˈlh con
tapāxuhuān como ixlīhuākcaˈn
ixtakaˈlhīmāˈna. 41 Tuncan milh
kalhatin chiˈxcuˈ, ixtacuīniˈ Jairo
aˈntī xapuxcuˈ ixlītokpāncaˈn
israelitas. Xlaˈ tatzokostaniˈlh
Jesús. Lāˈ huanilh que caˈaˈlh na
ixchic 42 porque xmān kalhatin
ixtzuˈmaˈjāt ixkaˈlhī huaˈchi de
cāujtuˈ cāˈta lāˈ ixnīmāˈ. Aˈxniˈcaˈ
ixaˈmāˈ Jesús na ixchic Jairo,
līlhūhuaˈ ixtastālaniˈmāˈna hasta
que ixtalāpiˈtaˈtzaˈ.

43 Lāˈ na ixlaclhniˈcaˈn ixaˈmāˈ
kalhatin puscāt aˈntī ixīˈtzaˈcaˈn.
Ixkaˈlhītzaˈ lakacāujtuˈ cāˈta
tūla ixcāsniˈ ixkaˈlhniˈ. Lāˈ
īˈsputniˈkōˈnīˈttzaˈ ixtumīn
para nacāmāpala doctor pero
nīn kalhatin mātzeyīlh. 44 Xlaˈ
tapajtzūlh na ixkēn Jesús lāˈ
xaˈmalh ixquilhtūn ixluˈxuˈ. Lāˈ chu
tuncan huanmāˈ kaˈtlāˈtus cāsniˈlh
ixkaˈlhniˈ.

45 Lāˈ Jesús kalhasquiˈnīniˈlh:
—¿Tichū quixaˈmanīˈt?
Lāˈ como ixlīhuākcaˈn
tahualh que nīn tintīˈ, Pedro lāˈ
āˈmakapitzīn tahuanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, de tantu
līlhūhuaˈ piˈtaˈcaˈnaˈ lāˈ
tampiˈtaˈcaˈnaˈ chu xalhā, lāˈ
huiˈx kalhasquiˈnīniˈnaˈ: “¿Tichū
quixaˈmalh?”

46 Pero Jesús cāhuanilh:
—Catīhuā quixaˈmanīˈt como
icuˈcxcaˈtzī iclīmātzeyīniˈnīˈt
quilīmāpaˈksīn.

47 Aˈxniˈcaˈ huan puscāt caˈtzīlh
que Jesús cuenta tlahualh que
xaˈmaca, īˈxpipitēlha lakmilh
lāˈ tatzokostalh na ixtojon Jesús.
Huanilh na ixlacapūn ixlīhuākcaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tachiˈxcuhuīˈt aˈnchī līxaˈmalh
Jesús lāˈ chuntzaˈ chu tuncan
ixtzeyanīˈt. 48 Tuncan Jesús huanilh:
—Quintzuˈmaˈjāt, tzeyanīˈtaˈ huiˈx
como kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ. Capit con
tapāxuhuān.
49 Ixchihuīnaˈmāˈcus Jesús
aˈxniˈcaˈ chilh kalhatin xalaˈ ixchic
Jairo huan xapuxcuˈ ixlītokpāncaˈn
israelitas. Lāˈ huanica Jairo:
—Mintzuˈmaˈjāt nīlhtzaˈ.
Tūˈtzaˈ camāmakchuˈyiˈ huan
Mākalhtōˈkēˈniˈ.
50 Aˈxniˈcaˈ Jesús kaxmatli huāˈmāˈ,
huanilh:
—Tūˈ cajiˈcuaˈ. Mintzuˈmaˈjāt
natzeyan xmān cakalhlakaˈiˈ.
51 Aˈxniˈcaˈ chāˈlh huan nac chic,
nīn tintīˈ makxtekli natāˈtanū,
xmān Pedro lāˈ Jacobo lāˈ Juan lāˈ
ixtātaˈ lāˈ ixtzīˈt huan tzuˈmaˈjāt.
52 Ixlīhuākcaˈn ixtacalhuamāˈna lāˈ
ixtataˈsamāˈna por ixpālacata huan
tzuˈmaˈjāt. Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Tūˈ cacalhuaˈntit. Tūˈ nīnīˈt huan
tzuˈmaˈjāt, xmān lhtatamāˈ.
53 Lāˈ xlacaˈn talīlītzīˈnli como
ixtacaˈtzī que ixnīnīˈttzaˈ. 54 Lāˈ
tuncan Jesús macachiˈpalh huan
tzuˈmaˈjāt lāˈ palhaˈ huanilh:
—Tzuˈmaˈjāt, icuaniyāniˈ catāˈkaquiˈ.
55 Lāˈ taspiˈtli ixlīcaˈtzīn lāˈ chu
tuncan tāˈkaquīˈlh. Lāˈ Jesús
māpaˈksīniˈlh que camāhuīˈca. 56 Lāˈ
ixtātaˈ lāˈ ixtzīˈt lej talēˈcnīlh lāˈ
Jesús cāmāpaˈksīlh que nīn tintīˈ
ixtahuanilh aˈntū ixpātleˈkenīˈt.

Jesús cāmacāˈlh huan kalhacāujtuˈ scaˈtxtunuˈnīˈn

Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13

9 Jesús cātāˈtakēxtimīlh huan
kalhacāujtuˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
lāˈ cāmaxquīˈlh līmāpaˈksīn para
natamāxtu huan tlajanaˈnīˈn. Nā
cāmaxquīˈlh līmāpaˈksīn para
natamātzeyī huan īˈtzaˈcaˈnīˈn.
2 Cāmacāˈlh para natahuan aˈnchī
māpaˈksīniˈn Dios. 3 Lāˈ cāhuanilh:
—Tūˈ tilīpināˈtit nīn tuntūˈ para
mintejcaˈn, nīn mimpālaˈccaˈn nīn
tumīn nīn mimpūtumīncaˈn nīn
pāntzi. Lāˈ tūˈ catilīpintit kalhtuˈ
mincamisacaˈn, xmān kalhtunuˈ.
4 Chu calhāhuāya chic aˈnlhā
nachipināˈtit aˈntzaˈ natachokoyāˈtit
hasta aˈxniˈcaˈ nataxtuyāˈtit de
huanmāˈ cāˈlacchicniˈ. 5 Lāˈ aˈnlhā
tūˈ cātamānūyāniˈ na ixchiccaˈn,
cataxtutit de huanmāˈ cāˈlacchicniˈ.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ nataxtuyāˈtit, catincxtit
mintojoncaˈn para nayuja huan
pokxniˈ ixlakxtampūn mintojoncaˈn.
Chuntzaˈ nalīmāsuˈyuˈyāˈtit que
xlacaˈn natalēˈn cuenta como tūˈ
takaxmatcuˈtulh.
6 Tuncan tataxtulh huan
scaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ taˈaˈlh
lakachu nac cāˈlacchicniˈ.
Tatāˈchihuīnaˈlh lāˈ tahuanilh aˈnchī
nacālīmāpūtaxtūcan lāˈ tamātzeyīlh
īˈtzaˈcaˈnīˈn chu calhāhuā.

Aˈnchī nīlh Juan huan Māˈkpaxiniˈ

Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29

7 Lāˈ huan gobernador Herodes
mācaˈtzīnīca ixlīhuāk aˈntū Jesús
ixtlahuamāˈ. Lāˈ tūˈ ixcaˈtzī aˈnchī
puhuan como āˈmakapitzīn
ixtalāhuanimāˈna que Juan huan
Māˈkpaxīniˈ ixlakahuanchokonīˈt
de ixlaclhniˈcaˈn nīnīˈn lā ixtahuan
que chōˈla ūˈtzaˈ Jesús. 8 Lāˈ
āˈmakapitzīn ixtalāhuanimāˈnampā
que Jesús ūˈtzaˈ Elías aˈntī
tasuˈyulh. Lāˈ āˈmakapitzīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huampala ixtalāhuanimāˈna que
kalhatin aˈctaˈsanaˈ xalaˈ makān
lakahuanchokolh. 9 Lāˈ Herodes
hualh:
—Māniˈ quit icmāˈaˈcchuˈcunīniˈlh
Juan. ¿Tichū huāˈmāˈ aˈntī
ixpālacata ickaxmata lhūhuaˈ
catūhuā?
Lāˈ Herodes ixlaktzīˈncuˈtun Jesús.

Jesús cāmāhuīˈlh lakaquitzis mil chiˈxcuhuīˈn

Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Jn. 6.1-14

10 Aˈxniˈcaˈ tataspiˈtli huan
apóstoles, tahuanilh Jesús aˈntū
tatlahuanīˈt. Lāˈ tuncan Jesús
cālēˈlh ixaˈcstucaˈn lāˈ tatāˈaˈlh
nac lakatin lugar pajtzu huan
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā huanican
Betsaida. 11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt tacaˈtzīlh,
tastālaniˈlh. Lāˈ Jesús cāhuanilh
que catatahuiˈlh lāˈ tzuculh
cālītāˈchihuīnaˈn ixpālacata huan
ixlīmāpaˈksīn Dios. Lāˈ cāmātzeyīlh
īˈtzaˈcaˈnīˈn.
12 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixkōtanūmāˈtzaˈ,
talaktapajtzūlh Jesús huan
kalhacāujtuˈ scaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ
tahuanilh:
—Cacāmacapi huan tachiˈxcuhuīˈt
para nataˈaˈn natajaxa lāˈ nataputza
ixlīhuaˈtcaˈn nac huan cāˈlacchicniˈ
aˈntū pajatzu como huāˈtzāˈ aˈnlhā
huiˈlānaˈuj tuntūˈ aˈnan.
13 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn cacāmāhuīˈtit.
Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Xmān ickaˈlhīyāuj macquitzis
pāntzi lāˈ tantuˈ squīˈtiˈ palh tūˈ
naˈicaˈnāuj naˈictamāhuayāuj chauj
para ixlīhuakcaˈn.
14 Ixaˈnan huaˈchi lakaquitzis mil
chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Catatahuiˈlalh
lītuˈpuˈxamacāujnaˈ.
15 Lāˈ chuntzaˈ tatlahualh
lāˈ tatahuiˈlakōˈlh. 16 Tuncan
Jesús cātayalh huan makquitzis
pāntzi lāˈ huan tantuˈ squīˈtiˈ.
Talacayāhualh nac aˈkapūn lāˈ
maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī Dios lāˈ
cāmālacpitziniˈlh lāˈ cāmaxquīˈlh
huan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn para que
natamālacpitziniˈ na ixlaclhniˈcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. 17 Ixlīhuākcaˈn
tahuāˈyalh lāˈ takaˈsli. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
tahuāˈyankōˈlh, tasacli lhūhuaˈ
xalacpītzin. Lāˈ tatzumalh pācāujtuˈ
chāˈxta de huan aˈntū aˈkatāxtūlh.

Pedro mālacstūˈncli que Jesús ūˈtzaˈ Cristo

Mt. 16.13-19; Mr. 8.27-29

18 Milh lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
ixaˈcstu ixorarlīmāˈ Jesús. Lāˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn pajtzu tatahuiˈlalh.
Lāˈ Jesús cākalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt, ¿chichū
tahuan quimpālacata?
19 Takalhtīlh:
—Makapitzīn tahuan palh
huiˈx Juan huan Māˈkpaxīniˈ. Lāˈ
āˈmakapitzīn tahuan palh huiˈx
Elías. Lāˈ āˈmakapitzīn huampala
tahuan que huiˈx kalhatin
aˈctaˈsanaˈ xalaˈ makān aˈntī
lakahuanchokonīˈt.
20 Lāˈ tuncan cākalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ huiˈxinaˈn ¿chichū huanāˈtit
que quit?
Lāˈ Pedro kalhtīlh:
—Huiˈx Cristo aˈntī Dios macamilh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús māca'tzīnīni'lh a'nchī nanī

Mt. 16.20-28; Mr. 8.30—9.1

21 Lā' Jesús lej cāmāpa'ksīlh que
tū' catitahuanilh nīn tintī' palh
ū'tza' huan Cristo. 22 Lā' cāhuanilh:
—Quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n lā' tasqui'nī lej
naquimāpātīnīcan. Lā' nā tasqui'nī
que naquintalakmaka'n huan
xanapuxcu'nu' israelitas lā' huan
xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan
mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā'
naquimaknīcan lā' ixlīlakatu'tun
chi'chini' na'iclakahuanchoko.
23 A'calīstān cāhuanilh
ixlīhuākca'n:
—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun
con quit, tūlatza' pāstaca xmān
a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh
natlahua quintapuhuān lakalīyān
a'yuj capātīni'lh hua'chi quit
na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh.
24 Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun
de huan a'ntū natapātīni'n por
quimpālacata, tū' catitaka'lhīlh
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj
natanī por quimpālacata, xlaca'n
nataka'lhī ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu. 25 Lā' palh kalhatin
chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala'
huā'mā' quilhtamacuj, nīn tuntū'
ixtapalh huā'mā' palh tū' ka'lhī
ixquilhtamacuj para pō'ktu. 26 Palh
catīhuā līmāxana'n quimpālacata
lā' ixpālacata quintachihuīn,
ū'tza' na'iclīmāxana'n a'xni'ca'
na'icmin hua'chi Rey lā' na'icka'lhī
ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā'
naquintatā'min huan ángeles a'ntī
lej tzey. Lā' quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. 27 Iccāhuaniyāni' a'ntū
stu'ncua'. A'nan makapitzīn a'ntīn
tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā'
xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j
natalaktzī'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā'
a'nchī namāpa'ksīni'nkō' ixlīhuāk.

Lej xkakalh Jesús

Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8

28 Hua'chi ixlīlakatzeyan chi'chini'
Jesús tō'ca'lh nac lakatin kēstīn
para natlahua oración. Tatā'a'lh
Pedro lā' Jacobo lā' Juan. 29 Lā'
līhuan Jesús ixtlahuamā' oración,
xla' taxtāpalīlh lā' xtunc ixtasu'yu
ixlacan. Lā' lej smu'yonko' lalh
ixlu'xu' hasta xkakalh. 30 Lā' tuncan
tatasu'yulh kalhatu' chi'xcuhuī'n lā'
ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús. Xlaca'n
Moisés lā' Elías a'ntī makāntza'
ixtanīnī't 31 lā' cālītamacxti'li'lh
xkakana'. Lā' ixtatā'chihuīna'mā'na
a'nchī Jesús napātīni'n lā' nanī nac
Jerusalén. 32 Pedro lā' a'ntī cātā'a'lh
a'yuj lej ixtalhtatacu'tun pero
lakahuan ixtahui'lāna' lā' talaktzī'lh
a'nchī xkakalh Jesús lā' huan kalhatu'
chi'xcuhuī'n a'ntī ixtatā'yāna'.
33 A'xni'ca' huā'mā'na chi'xcuhuī'n
ixtamakxtekmā'na Jesús, Pedro
huanilh:
—Mākalhtō'kē'ni', ixalītzey
hui'lāna'uj ā'tzā! Na'ictlahuayāuj
lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila',
ā'lakatin ixla' Moisés lā' ā'lakatin
ixla' Elías.
Chuntza' hualh Pedro como
tū' ixca'tzī a'ntū ixuan. 34 Līhuan
ixchihuīna'mā', milh lakatin
poklhnu' lā' cālīmacxti'li'ca.
Tajicua'lh a'xni'ca' ta'u'cxca'tzīlh
na ixchakān poklhnu'. 35 Lā' tuncan
takaxmatli lakatin tachihuīn nac
huan poklhnu' lā' hualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Uˈtzaˈ huāˈmāˈ quiˈOˈkxaˈ lāˈ lej
icpāxquīˈ. Cakaxpaˈttit aˈntū huan.
36 Aˈxniˈcaˈ huankōˈlh huan
tachihuīn, talaktzīˈlh que ixaˈcstu
ixuīˈ Jesús. Caˈcs tatāyalh lāˈ
tūˈ tahualh nīn tuntūˈ aˈntū
ixtalaktzīˈnīˈt.

Jesús mātzeyīlh kalhatin kaˈhuaˈchu aˈntī ixkaˈlhī huan tlajanaˈ

Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29

37 Ixlīlakalī huampala, aˈxniˈcaˈ
tataxtuchaˈ de huan kēstīn,
līlhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt tapāxtokli
Jesús. 38 Lāˈ tuncan kalhatin chiˈxcuˈ
na ixlaclhniˈcaˈn lej palhaˈ huanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, icsquiˈniˈyāniˈ
lakatin talakalhuˈmān. Capit
laktzīˈnaˈ quiˈoˈkxaˈ porque xmān
ixaˈcstu ickaˈlhī. 39 Lāˈ lakatin
tlajanaˈ chiˈpa lāˈ makataˈsa lāˈ
palhaˈ xpipi lāˈ kalhpupu. Lāˈ
makaxtacnānī lāˈ lej jicslīhuaˈ
nataxtuniˈ. 40 Iccāhuanilhtzaˈ
miscaˈtxtunuˈnīˈn que
ixtamāxtuniˈlh huan tlajanaˈ pero
tūlalh tamāxtuniˈlh.
41 Jesús kalhtīlh:
—¡Huiˈxinaˈn tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn
tūˈ xaˈnca pāstacnaˈnāˈtit lāˈ tūˈ
kalhlakaˈīˈyāˈtit! ¿Hasta lhānīn
naˈiccātāˈlatahuiˈlayāniˈ huiˈxinaˈn
para que namāchekxīˈyāˈtit? Lāˈ
¿hasta lhānīn naˈiccātāyaniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn aˈnchī huanīˈtaˈntit?
Calīˈtaˈ huāˈtzāˈ minkaˈhuaˈchu.
42 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan kaˈhuaˈchu
ixlaktapajtzūmāˈ Jesús, huan
tlajanaˈ māyujūlh nac tiˈyaˈt
lāˈ makaxtacnānīpā. Lāˈ Jesús
lacaquilhnīlh huan tlajanaˈ. Lāˈ
mātzeyīlh huan kaˈhuaˈchu
lāˈ maxquīˈpā ixtātaˈ. 43 Lāˈ
ixlīhuākcaˈn talēˈcnīlh ixlīkaˈtlaˈ
Dios.

Jesús mācaˈtzīnīniˈmpā ixpūnīn

Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32

Līhuan ixlīhuākcaˈn talēˈcnīlh
ixpālacata aˈntū Jesús tlahualh, xlaˈ
cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
44 —Xaˈnca cakaxpaˈttit
lāˈ tūˈ tipātzaˈnkāyāˈtit; quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn
lāˈ naquimacamāstāˈcan na
ixmacancaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
45 Lāˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn tūˈ
tamāchekxīlh aˈntū cāhuanilh
como xtunc ixtapāstacmāˈna. Lāˈ
tūˈ ixtakalhasquiˈnīcuˈtun aˈntū
ixuanicuˈtun como ixtajicuaˈn.

¿Tichū más xatasquiˈnī?

Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37

46 Lāˈ tuncan huan scaˈtxtunuˈnīˈn
tatzuculh talacchihuīnaˈn
ixpālacata tichū de xlacaˈn más
tasquiˈnī. 47 Lāˈ Jesús cuenta
tlahualh aˈnchī ixtapāstacnaˈmāˈna.
Lāˈ tuncan macachiˈpalh kalhatin
kaˈhuaˈchu lāˈ yāhualh na ixpāxtun
48 lāˈ cāhuanilh:
—Chuxatī aˈntīn tatapaˈksī
con quit lāˈ ūˈtzaˈ natalīpāxquīˈ
kalhatin tiˈnaˈj kaˈhuaˈchu huaˈchi
huāˈmāˈ kaˈhuaˈchu, ūˈtzaˈ chu
aˈcxtim huaˈchilh quintapāxquīˈ.
Lāˈ chuxatī aˈntī quintapāxquīˈ, nā
tapāxquīˈ huan aˈntī quimacamilh
lāˈ tūˈ xmān quit. Lāˈ aˈntīn tūˈ
kaˈtlaˈjcaˈtzī na milaclhniˈcaˈn, ūˈtzaˈ
aˈntī tasquiˈnī na ixlacapūn Dios.

Aˈntī quincāmaktāyayāniˈ

Mr. 9.38-40

49 Tuncan Juan huanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj kalhatin a'ntī ixcāmāxtumā' huan tlajana'nī'n con milīmāpa'ksīn. Lā' icuaninī'tauj que tū'tza' catlahualh chuntza' como tū' quincātā'latlā'huanāni' quina'n.
50 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Tū' tihua'nā'tit chuntza' porque a'ntīn tū' quintā'ca'tzaca'n, xla' quincāmaktāyayāni'.

Jesús cālacaquilhnīlh Jacobo lā' Juan

51 A'xni'ca' ixmimā' huan chi'chini'
a'xni'ca' Jesús ixa'lh nac a'kapūn,
līhui'līlh na'a'n nac Jerusalén.
52 Cāmāpū'līlh ā'makapitzīn
ī'sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh nac
lakatin ti'na'j cā'lacchicni' para
nataputza a'nlhā natalhtata. Huan
cā'lacchicni' xala' nac Samaria,
53 lā' huan xalanī'n a'ntza' tū'
tamānūcu'tulh na ixchicca'n como
ixtasu'yu ixa'mā' nac Jerusalén.
54 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n
Jacobo lā' Juan talaktzī'lh huā'mā',
tahuanilh:
—Māpa'ksīni', ¿chā lacasqui'na' na'icmāyujūyāuj macscut de nac a'kapūn para que natasputkō' xlaca'n hua'chi tlahua'lh huan a'cta'sana' Elías?
55 Lā' tuncan Jesús
cālaktalakspi'tli lā' cālacaquilhnīlh.
Hualh:
—Hui'xina'n tū' ca'tzī'yā'tit que tū'
tzey a'nchī pāstacna'nā'tit. 56 Quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' quit tū' ictimilh para na'iccāmāsputūkō' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. Icmilh para na'iccāmāputaxtū.
Lā' tuncan ta'a'lh nac ā'lacatin cā'lacchicni'.

A'ntī tastālani'cu'tulh Jesús

Mt. 8.19-22

57 A'xni'ca' ixta'a'mā'na nac tej,
kalhatin chi'xcu' huanilh Jesús:
—Quit na'icstālani'yāni' chu xalhā napina'.
58 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Huan tanqui'hui' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' quit tū' icka'lhī a'nlhā na'iclhtata.
59 Lā' Jesús huanilh ā'kalhatin:
—Caquistālani'.
Lā' xla' kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', caquimakxtekti na'ictahui'la na quinchic hasta que nanī quintāta'.
60 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tzē natamā'cnū mintāta'. Hui'x capit lā' cacāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuīt a'nchī nātalīpūtaxtu.
61 Lā' tuncan huanilh ā'kalhatin:
—Māpa'ksīni', icstālani'cu'tunāni', pero pū'la ica'ncu'tun na quinchic para na'icuan ica'nā ā'tzā'.
62 Lā' Jesús huanilh:
—A'ntī natzucu laklhkāna'n lā' tuncan natalakspi'ta ixkēn, tūla xa'nca laklhkāna'n. Nā chuntza' tū' minī'ni' palh hui'x natā'scuja Dios como taspi'tcu'tuna' na minchic.

Jesús cāmacā'lh huan tu'tumpu'xamacāuj chi'xcuhuī'n

10 A'calīstān huan Māpa'ksīni'
cālacsacli tu'tumpu'xamacāuj
chi'xcuhuī'n xtunc huampala lā'
cāmacā'lh kalhatu'yūn. Ixtapū'lani'
nac cā'lacchicni' lā' chuxalhā ixa'mā'.
2 Lā' Jesús cāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Lej stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyaniˈ. Lhūhuaˈ aˈnan
aˈntīn tūnaˈj takalhlakaˈīˈ pero tūˈ
aˈnan lhūhuaˈ aˈntī natamāsuˈniˈ
xlacaˈn. Uˈtzaˈ huaˈchi aˈxniˈcaˈ
lej la cuxiˈ lāˈ tintīˈ tasācuaˈ. Lāˈ
Dios huaˈchi ixtēcuˈ huan cuxiˈ.
Uˈtzaˈ nalīkalhasquiˈnīyāˈtit Dios
que cacāmacamilh chiˈxcuhuīˈn
para natamāsuˈniˈ aˈntīn tūnaˈj
takalhlakaˈī. 3 Capitit. Cuenta
catlahuaˈtit. Iccāmacāˈnāniˈ
huaˈchi xalakskaˈtāˈn borregos na
ixlaclhpuˈnancaˈn misinīˈn. 4 Tūˈ
tilīpināˈtit nīn morral, nīn pūtumīn,
nīn huarache. Lāˈ tūˈ titakoxīyāˈtit
nac tej aˈxniˈcaˈ natāˈchihuīnaˈnāˈtit
aˈntī pātleˈkemāˈ.
5 'Lāˈ aˈxniˈcaˈ natanūyāˈtit nac
lakatin chic aˈnlhā natachokoyāˈtit,
pūˈla nacāhuaniyāˈtit: "Dios
cacāsicuaˈlanālīniˈ aˈntī
huiˈlāˈnaˈntit nac huāˈmāˈ
chic". 6 Lāˈ palh aˈnan aˈntīn
takalhlakaˈīˈ, Dios nasicuaˈlanālī;
lāˈ palh tintīˈ aˈntīn takalhlakaˈīˈ,
Dios tūˈ caticāsicuaˈlanālīlh.
7 Natachokoyāˈtit nac lakatin chic
lāˈ chu aˈntū nacātalakahuiˈlīyāniˈ,
nahuaˈyāˈtit lāˈ nakoˈtnuˈnāˈtit
como aˈntī scuja kaˈlhī nahuāˈyan.
Tūˈ tilactāˈkchokoyāˈtit pūtunuˈ
cāˈlacchicniˈ.
8 'Aˈxniˈcaˈ nachipināˈtit nac
lakatin cāˈlacchicniˈ aˈnlhā
nacātamānūyāniˈ nac chic, chu
aˈntū nacātalakahuiˈlīniˈyāni
nahuaˈyāˈtit. 9 Nacāmātzeyīyāˈtit
aˈntī taˈīˈtzaˈcaˈn aˈntzaˈ lāˈ
nacāhuaniˈyāˈtit tachiˈxcuhuīˈt:
"Laktzīˈmpāˈnaˈntit ixlīmāpaˈksīn
Dios". 10 Lāˈ palh nachipināˈtit
nac lakatin cāˈlacchicniˈ lāˈ tūˈ
lacasquiˈncan natachokoyāˈtit,
napimpalayāˈtit nac tej lāˈ
nacāhuaniˈyāˈtit: 11 "Lāˈ huan
pokxniˈ xalaˈ āˈtzāˈ aˈntū
quincātantūpasanīˈtaˈniˈ
naˈictincxyujuyāuj lāˈ ūˈtzaˈ
huanicuˈtun que huiˈxinaˈn
laclīpināˈtit. Lāˈ cacaˈtzīˈtit huāˈmāˈ,
que huiˈxinaˈn laktzīˈnīˈtaˈntittzaˈ
aˈnchī Dios māpaˈksīniˈn".
12 'Iccāhuaniyāniˈ que aˈxniˈcaˈ
Dios nalaccāxtlahuakōˈ, más
nacāmāpātīnī xalanīˈn huanmāˈ
cāˈlacchicniˈ que xalanīˈn nac
Sodoma.

Aˈntīn tūˈ taˈaˈkahuānaˈn

Mt. 11.20-24

13 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—¡Xāntilaˈyāˈtit huiˈxinaˈn
xalanīˈn nac Corazín! Lāˈ
¡xāntilaˈyāˈtit xalanīˈn nac Betsaida!
Nalakaputzaˈyāˈtit porque tūˈ
kalhlakaˈīˈtit. Lej tlahuacanīˈt
lēˈcnīn na milaclhpuˈnancaˈn.
Lāˈ palh ixcātlahuacanchaˈ
cahuā huāˈ tamāˈna lēˈcnīn nac
huan cāˈlacchicniˈ Tiro lāˈ nac
Sidón, makāntzaˈ ixtaxtāpalīlh
ixtapāstacnaˈcaˈn. Lāˈ xlacaˈn
ixtalhakāˈlh tziˈtzeˈke ixluˈxuˈcaˈn
lāˈ ixcāˈaˈcpūmacaca lhcaˈcaˈn
lāˈ chuntzaˈ ixtatasuˈyulh que
lej ixtalakaputza ixpālacata
ixtalaclēˈiˈcaˈn.
14 'Aˈxniˈcaˈ Dios
nalaccāxtlahuakōˈ, huiˈxinaˈn
āˈchulāˈ nacātamāpātīnīyāniˈ que
xalanīˈn nac Tiro lāˈ nac Sidón. 15 Lāˈ
huiˈxinaˈn xalanīˈn nac Capernaum,
¿chā puhuaˈnāˈtit palh napināˈtit nac
aˈkapūn como lej tzey huiˈxinaˈn?
Napināˈtit hasta nac pūpātīn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

16 Lāˡ Jesús cāhuanilh
īˡscaˡtxtunuˡnīˡn:
—Aˡntī cākaxmatniˡyāniˡ
huiˡxinaˡn, xlaˡ naquinkaxmata. Lāˡ
aˡntī nacālakmakaˡnāniˡ huiˡxinaˡn,
chuntzaˡ naquilakmakaˡn nā quit.
Lāˡ aˡntī naquilakmakaˡn quit
chuntzaˡ nalakmakaˡn Dios como
ūˡtzaˡ aˡntī quimacamilh.

Tataspiˡtli huan tuˡtumpuˡxamacāuj chiˡxcuhuīˡn

17 Huan tuˡtumpuˡxamacāuj
tataspiˡtli con tapāxuhuān. Lāˡ
tahuanilh:
—Māpaˡksīniˡ, hasta huan
tlajanaˡnīˡn quincātaˡaˡcnīniˡniˡn
ixpālacata milīmāpaˡksīn.
18 Lāˡ Jesús cāhuanilh:
—Uˡhuē. Quit iclaktzīˡlh aˡxniˡcaˡ
tlajaca Satanás. Tasuˡyulh
huaˡchi lakatin makliˡpniˡ.
19 Iccāmaktakaˡlhāniˡ para que
mintāˡcaˡtzacaˡn tūlalh caticātlajaniˡ.
Lāˡ iccāmaxquīˡnīˡtaˡniˡtzaˡ
līmāpaˡksīn para que
natlajakōˡyāˡtit ixlīmāpaˡksīn
Satanás. 20 Tūˡ calīpāxuhuaˡtit
xmān porque huan tlajanaˡnīˡn
taˡaˡcnīniˡniˡyāniˡ. Calīpāxuhuaˡtit
como huiˡxinaˡn kalhlakaˡīˡtit
lāˡ Dios cālakapasāniˡ huaˡchi
ixcamanaˡ.

Jesús lej pāxuhualh

Mt. 11.25-27; 13.16-17

21 Lāˡ tuncan Jesús kaˡlhīlh
tapāxuhuān por huan Espíritu
Santo lāˡ Jesús kalhtōˡkaˡlh:
—Quintātaˡ, huiˡx māpaˡksīniˡnaˡ
nac aˡkapūn lāˡ nac tiˡyaˡt.
Icmaxquīˡyāniˡ pāxcatcaˡtzī
como cāmāsuˡniˡnīˡtaˡ huan
aˡntīn tascaˡtcuˡtun ūˡtzaˡ aˡntū
ixcāmātzēˡkniˡnīˡtaˡ huan aˡntī lej
lakskalalhnaˡ. Uˡtzaˡ tlaˡhuaˡ chu
aˡnchī mintapuhuān.
22 Lāˡ nā Jesús hualh:
—Quintātaˡ quimacamaxquīˡkōˡlh
ixlīhuāk aˡntū aˡnan. Tintīˡ caˡtzī
aˡnchī huanīˡt ixOˡkxaˡ Dios, xmān
Dios xaTātaˡ. Lāˡ tintīˡ caˡtzī aˡnchī
huanīˡt quinTātaˡ Dios, xmān quit
aˡntī ixOˡkxaˡ. Nā natacaˡtzī xlacaˡn
aˡntī naˡiccāmālacsuˡyu.
23 Lāˡ tuncan talakspiˡtli lāˡ
cāhuanilh īˡscaˡtxtunuˡnīˡn xmān
xlacaˡn:
—Līpāxūj huan aˡntīn talaktzīˡn
aˡntū huiˡxinaˡn laktzīˡnāˡtit.
24 Iccāhuaniyāniˡ que lhūhuaˡ
aˡctaˡsanaˡnīˡn lāˡ reyes
ixtalaktzīˡncuˡtun huāˡmāˡ aˡntū
huiˡxinaˡn laktzīˡnāˡtit, lāˡ tūˡ
talaktzīˡlh. Lāˡ ixtakaxmatcuˡtun
aˡntū kaxpatāˡtit, lāˡ tūˡ takaxmatli.

Huan tzeyā chiˡxcuˡ xalaˡ nac Samaria

25 Lāˡ tuncan kalhatin
xamākalhtōˡkēˡniˡ ley tāyalh
lāˡ tāˡchihuīnaˡlh Jesús para
nalīlaktzīˡn. Lāˡ kalhasquiˡnīlh:
—Mākalhtōˡkēˡniˡ, ¿tuchū
naˡictlahua para que naˡickaˡlhī
quinquilhtamacuj para pōˡktu?
26 Lāˡ Jesús kalhtīlh:
—¿Tuchū tatzoˡkniˡ na ixley
Moisés? ¿Chichū lakapūtleˡkeˡyaˡ?
27 Huan xamākalhtōˡkēˡniˡ ley
kalhtīniˡlh:
—"Capāxquiˡ huan Māpaˡksīniˡ
aˡntī minDios con ixlīhuāk
miˡaˡclhcunuc lāˡ con ixlīhuāk
milīcaˡtzīn lāˡ con ixlīhuāk
mifuerza lāˡ con ixlīhuāk

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

mintapāstacnaˈ. Lāˈ cacāpāxquiˈ
āˈmakapitzīn huaˈchi pāxquīˈcaˈnaˈ
mēˈcstu”.
28 Lāˈ tuncan Jesús huanilh:
—Xaˈnca kalhtīniˈnīˈtaˈ. Palh
chuntzaˈ natlahuaˈyaˈ, nakaˈlhīyaˈ
minquilhtamacuj para pōˈktu.
29 Lāˈ huan xamākalhtōˈkēˈniˈ ley
māpūtaxtūcuˈtulh ixlīkalhasquiˈnīn
lāˈ huanilh Jesús:
—¿Tichū āˈmakapitzīn aˈntī
xaˈiccāpāxquīˈlh?
30 Lāˈ tuncan Jesús kalhtīlh:
—Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ;
ixtaxtunīˈt de nac Jerusalén
lāˈ ixaˈmāˈ nac Jericó. Lāˈ huan
kaˈlhānaˈnīˈn tachiˈpalh lāˈ
tamakkaˈlhankōˈlh hasta ixluˈxuˈ
aˈntū ixlhakāˈnīˈt. Tatucsli lāˈ
taˈaˈlh. Tamakxtekli xaˈaˈctzincsniˈ.
31 Chuntzaˈ pātleˈkelh que ixaˈmāˈ
nac huāˈmāˈ tej kalhatin sacerdote.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ laktzīˈlh huan chiˈxcuˈ,
xmān xtiˈliˈmakaˈlh. 32 Nā tētaxtulh
kalhatin ixmaktakaˈlhnaˈ xakaˈtlaˈ
lītokpān. Lāˈ aˈxniˈcaˈ laktzīˈlh huan
chiˈxcuˈ, nā xtiˈliˈmakaˈlh.
33 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ milh kalhatin
xalaˈ nac Samaria, xlaˈ laktzīˈlh
lāˈ lakalhuˈmalh. 34 Lāˈ tuncan
tapajtzūlh huan chiˈxcuˈ lāˈ
lībcuˈchūˈlh aceite lāˈ lībcuˈchuˈniˈ
aˈnlhā ixmātakāhuīˈcanīˈt. Lāˈ
huiˈlīniˈlh vendaje. Lāˈ tuncan
kēhuiˈlīlh ixburro lāˈ pūlēˈlh nac
mesón lāˈ aˈntzaˈ maktakaˈlhli. 35 Lāˈ
ixlīlakalī tuncuīlh aˈxniˈcaˈ huan
samaritano ixaˈmāˈtzaˈ, maxquīˈlh
tumīn huan ixtēcuˈ mesón lāˈ
huanilh: “Camaktakaˈlhti huāˈ
īˈtzaˈcaˈ. Lāˈ palh tūˈ aˈcchāˈn
huāˈ tumīn, naˈicmaxquīˈyāniˈ
ixlaktapalh aˈxniˈcaˈ naˈicchimpala”.
36 Lāˈ Jesús huanilh huan
xamākalhtōˈkēniˈ ley:
—Chuhuaˈj caquihuaˈniˈ, ¿tichū de
huāˈ tamāˈna kalhatuˈtun puhuaˈnaˈ
māsuˈyulh aˈnchī pāxquīˈlh huan
takāhuīˈn?
37 Lāˈ huan xamākalhtōˈkēˈniˈ ley
hualh:
—Aˈntī lakalhuˈmalh.
Lāˈ Jesús huanilh:
—Capit lāˈ catlahuaˈ chu aˈcxtim.

Jesús aˈlh na ixchic Marta lāˈ María

38 Jesús tēlh ixtej lāˈ chāˈlh nac
lakatin cāˈlacchicniˈ. Lāˈ aˈntzaˈ
kalhatin puscāt, aˈntī ixuanican
Marta, mānūlh na ixchic. 39 Marta
ixkaˈlhī ixtāˈtin aˈntī ixuanican María.
Lāˈ xlaˈ tahuiˈlh na ixtojon Jesús para
nakaxmatniˈ aˈntū xlaˈ ixmāsuˈyumāˈ.
40 Lāˈ Marta tamakchuyīlh como lej
ixkaˈlhī ixlītlōt lāˈ laktapajtzūlh Jesús
lāˈ huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, ¿tūˈ lītamakchuˈyiˈ
nīn tuntūˈ que quintāˈtin
quimāchokoniˈkōˈ lītlōt? Cahuaˈniˈ
que caquimaktāyalh.
41 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Marta, huiˈx māmakchuyīyaˈ lāˈ
lej lēˈcapinaˈ milītlōt lāˈ āˈcatūhuā.
42 Pero aˈnan aˈntū más tasquiˈnī.
María lacsacnīˈt aˈntū más tzey lāˈ
tintīˈ catimaklhtīlh.

Jesús quincamāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī nakalhtōˈkaˈyāuj

Mt. 6.9-15; 7.7-11

11 Maktin huā Jesús
ixkalhtōˈkaˈmāˈ nac lakatin
lugar. Lāˈ aˈxniˈcaˈ kalhtōˈkaˈkōˈlh,
kalhatin īˈscaˈtxtunuˈ huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, caquilāmāscaˈtīuj
aˈnchī kalhtōˈkaˈcan huaˈchi

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cāmāsca'tīlh ī'sca'txtunu'nī'n Juan
huan Mā'kpaxīni'.
2 Lā' Jesús cāhuanilh:
—A'xni'ca' kalhtō'ka'yā'tit,
chuntza' nahua'nā'tit:

QuinTāta'ca'n a'ntī hui'lachi nac a'kapūn, ca'a'cnīni'ni'ca'.
Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksī'kō'ya' huan tachi'xcuhuī't.
Catlahuaca mintapuhuān huā'tzā' nac ti'ya't chu a'cxtim hua'chi nac a'kapūn.
3 Caquilāmaxquī'uj quilīhua'tca'n a'ntū na'icua'yāuj lakalīyān.
4 Lā' caquilāmāsputūnu'ni'uj quintalaclē'i'ca'n como nā quina'n iccāmāsputūnu'ni'yāuj a'ntī quincātalaclē'ni'yāni'.
Tū' camakxtekti naquincāpātle'keni'yāni' a'ntū naquincāmātlahuīyāni' talaclē'i'.

5 Nā Jesús cāhuanilh:
—Calīhui'līuj que kalhatin de
hui'xina'n ka'lhīyā'tit kalhatin
mi'amigoca'n. Lā' i'tāt tzī'sa napina'
na ixchic lā' nahuani'ya': "Amigo,
caquimāpāhua'xtuni' mactu'tun
pāntzi
6 porque chuna'j quilakchilh
kalhatin qui'amigo na quinchic
lā' tū' icka'lhī a'ntū na'icmāhuī'".
7 Lā' calīhui'līuj que xla' desde
ixchakān chic nakalhtīyāni': "Tū'
caquimāmakchuyi'. Lacchōyātza'
huan mākalhcha lā' quilīhuākca'n
iclhtatamā'naujtza'. Lā' tūla ictāquī'
para na'icmaxquī'yāni' nīn tuntū'",
nahuaniyāni' mi'amigo.
8 'Iccāhuaniyāni' que a'yuj
mi'amigo tū' catāquī'cu'tulh para
namaxquī'yāni' catūhuā a'yuj
lī'amigo hui'xina'n, pero natlahua
para que tū' namājiclhuī'ya' ā'chulā'
lā' namaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū
maclacasqui'na'.
9 'Chuntza' iccāhuaniyāni':
Casqui'ni'tit Dios lā' xla'
nacāmaxquī'yāni'. Lā' caputzatit
a'ntū Dios cāmaxquī'cu'tunāni' lā'
nakaksā'tit. Lā' calīmacasā'na'ntit
huan mākalhcha lā'
nacātamālaquī'ni'yāni'.
10 Chuntza'
a'ntī nasqui'n, xla' namaklhtīni'n;
lā' a'ntī naputza, xla' nakaksa;
lā' a'ntī nalīmacasā'nan huan
mākalhcha, namālaquī'ni'can.
11 'Ixlīca'tzan kalhatin de
hui'xina'n a'ntī xatāta', ¿chu
namaxquī'ya' chihuix mincaman
a'xni'ca' squi'ni'yāni' pāntzi?
Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin
lūhua' palh squi'ni'yāni' squī'ti'?
12 Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin
cūlūtl palh squi'ni'yāni' ka'lhuā't?
13 Hui'xina'n a'yuj tū' lacuan pero
ca'tzīyā'tit que tzē namaxquī'yā'tit
lē'ksajna' xatzey mincamana'ca'n.
Lā' ā'chulā' minTāta'ca'n a'ntī
hui'lacha' nac a'kapūn nacāmaxquī'
Espíritu Santo a'ntī tasqui'ni'.

Ixtahuan que Jesús ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'

Mt. 12.22-30; Mr. 3.19-27

14 Jesús ixmāxtuni'mā' de huan
chi'xcu' huan tlajana'. U'tza'
ixmakakō'ko'nī't. Lā' a'xni'ca'
taxtulh huan tlajana', tzētza'
ixchihuīna'n huan kō'ko'. Lā' huan
tachi'xcuhuī't talē'cnīlh huā'mā'
15 pero makapitzīn tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' cālīmāxtu
huan tlajana'nī'n ixlīmāpa'ksīn
Beelzebú a'ntī xapuxcu' huan
tlajana'ni'n.

16 Lāˈ aˈmakapitzīn
ixtalīlaktzīˈncuˈtun Jesús lāˈ
ixtasquiˈniˈ lakatin lēˈcnīn xalaˈ nac
aˈkapūn. 17 Lāˈ xlaˈ ixcaˈtzī aˈntū
xlacaˈn ixtapuhuan lāˈ cāhuanilh:
—Palh huan pūchihuīnaˈnīˈn
tatapitzi lāˈ talāstaˈla, tūla
tamāpaˈksīniˈn makān.
Natalāmāsputūkōˈ. Lāˈ palh
tatapitzi lāˈ natalātucsa lītāˈtimīn
nā natalāmāsputūkōˈ. 18 Chuntzaˈ
palh tatapitzi xlacaˈn aˈntīn
tatapaˈksī con Satanás lāˈ lītāˈcaˈtza
tala, ¿chī nalīkaˈlhī ixlīmāpaˈksīn
Satanás? Iccāhuaniyāniˈ huāˈmāˈ
como huiˈxinaˈn quilāhuaniyāuj
que quit iclīmāxtulh huan tlajanaˈ
por ixlīmāpaˈksīn Beelzebú. 19 Palh
quit iccālīmāxtu huan tlajanaˈnīˈn
ixlīmāpaˈksīn Beelzebú, ¿tichū
ixlīmāpaˈksīn takaˈlhī xlacaˈn
aˈntīn tatapaˈksī con huiˈxinaˈn
lāˈ talīmāxtu tlajanaˈ? Chuntzaˈ
māniˈ xlacaˈn talīmāsuˈyu que tūˈ
stuˈncuaˈ aˈntū quilālēˈksaˈnāuj.
20 Quit iccālīmāxtu tlajanaˈnīˈn
por ixlīmāpaˈksīn Dios. Lāˈ huāˈmāˈ
ūˈtzaˈ huanicuˈtun que Dios
cāmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī tzuculhtzaˈ
māpaˈksīniˈn huāˈtzāˈ nac
cāˈtiˈyaˈtnaˈ.
21 ’Aˈxniˈcaˈ maktakaˈlhmāˈ
ixchic kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī
tliˈhuiˈqui lāˈ aˈntī kaˈlhī līcāˈn
aˈntū nalīmaktāyacan, tuntūˈ
catipātleˈkeniˈlh catūhuā aˈntū
ixlaˈ. 22 Pero palh namin āˈkalhatin
más xatliˈhuiˈqui, ūˈtzaˈ natlaja lāˈ
namaklhtī ixlīcāˈn aˈntū līpāhuan lāˈ
namālacpitzi aˈntū namaklhtī.
23 ’Aˈntīn tūˈ tapaˈksīcuˈtun con
quit, ūˈtzaˈ quintāˈcaˈtza. Lāˈ aˈntīn
tūˈ quintāˈscuja, ūˈtzaˈ lactlahuanaˈn.

Taspiˈtchoko huan tlajanaˈ

Mt. 12.43-45

24 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Aˈxniˈcaˈ lakatin tlajanaˈ nataxtu
de huan chiˈxcuˈ, nalatāˈkchoko
aˈnlhā cāˈscōhua lāˈ naputza
aˈnlhā najaxa. Lāˈ aˈxniˈcaˈ tūˈ
kaksa aˈnlhā najaxa, napuhuan:
“Naˈictaspiˈtchoko aˈnlhā ictaxtulh”.
25 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ nataspiˈta, nakaksa
huan chiˈxcuˈ huaˈchi lakatin
chic aˈntū scayancyā lāˈ xaˈnca
paˈlhnancanīˈt. 26 Lāˈ tuncan naˈaˈn
nacātē āˈkalhatojon tlajanaˈnīˈn más
xacaˈtzancaˈtzīnīˈn. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
natatanū natalatahuiˈla na ixchakān
huan chiˈxcuˈ. Lāˈ chuntzaˈ āˈchulāˈ
naˈaˈnīniˈ huan chiˈxcuˈ que aˈxniˈcaˈ
ixkaˈlhī xmān kalhatin tlajanaˈ.

Xastuˈncuaˈ tapāxuhuān

27 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixcāhuanimāˈ
huāˈmāˈ, kalhatin puscāt na
ixlaclhpuˈnancaˈn tachiˈxcuhuīˈt
taˈsalh lāˈ hualh:
—¡Līpāxūj huan puscāt aˈntī
mālacatuncuīnīˈtaˈniˈ lāˈ aˈntī
mātziquīˈniˈ!
28 Lāˈ Jesús hualh:
—¡Aˈchulāˈ natalīpāxuhua aˈntīn
takaxmata lāˈ taˈaˈcnīniˈniˈ aˈntū
huan Dios lāˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ!

Huan tachiˈxcuhuīˈt tasquiˈnli lakatin lēˈcnīn

Mt. 12.38-42; Mr. 8.12

29 Huan tachiˈxcuhuīˈt āˈchulāˈ
talaktakēstokli Jesús lāˈ xlaˈ
tzuculh chihuīnaˈn lāˈ hualh:
—Huiˈxinaˈn huāˈtzāˈ tūˈ tzey.
Uˈtzaˈ līsquiˈnāˈtit lakatin lēˈcnīn.
Lāˈ xmān nacātamāsuˈniˈyāniˈ

lēˈcnīn huaˈchi aˈntū pātleˈkeniˈlh
Jonás. 30 Lāˈ aˈntū pātleˈkeniˈlh
Jonás cāmāsuˈniˈlh ixlīmāpaˈksīn
Dios xalanīˈn nac Nínive. Lāˈ
nā chuntzaˈ aˈntū napātleˈkeniˈ
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn
nacāmāsuˈniˈyāniˈ ixlīmāpaˈksīn
Dios. 31 Namin huan chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ nacālaccāxtlahuakōˈcan
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
xalaˈ nac huāˈmāˈ quilhtamacuj.
Lāˈ aˈxniˈcaˈtzaˈ huan reina
aˈntī ixmāpaˈksīniˈn nac Saba
natāya lāˈ nacālēˈksaˈnīniˈnāniˈ.
Nacālēˈksāˈnīniˈnāniˈ xlaˈ porque
xlaˈ kaxmatli aˈntū hualh Salomón.
Makat ixuanīˈt ixchic huan reina
lāˈ milh kaxmata Salomón. Lāˈ quit
āˈchulāˈ ictasquiˈnī que Salomón lāˈ
tūˈ quinkaxpaˈtcuˈtunāˈtit.
32 ’Lāˈ nā aˈxniˈcaˈ
nalaccāxtlahuakōˈcan, xlacaˈn aˈntī
ixtahuiˈlānaˈ huan nac cāˈlacchicniˈ
aˈnlhā huanican Níneve natatāya
lāˈ nacātalēˈksaˈnīniˈnāniˈ
huiˈxinaˈn aˈntī huiˈlānaˈntit
chuhuaˈj. Nacātalēˈksaˈnīniˈnāniˈ
como xlacaˈn taxtāpalīlh
ixtapāstacnaˈcaˈn aˈxniˈcaˈ milh
Jonás lāˈ līˈaˈctaˈsanaˈlh ixtachihuīn
Dios. Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ xtāpalīˈtit
mintapāstacnacaˈn aˈxniˈcaˈ quit
icaˈctaˈsanaˈlh. Lāˈ quit āˈchulāˈ
ictasquiˈnī que Jonás.

Huan pūmaksko

Mt. 5.15; 6.22-23

33 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tintīˈ māquilhtī ixpūmaksko
lāˈ namātzeˈka o nahuiˈlī ixtampīn
cajón. Namāˈcaˈ cāˈlakuān para
que chuntzaˈ aˈntī natatanū
tzē natalaktzīˈn. 34 Palh tūˈ
tampiˈlhīniˈnāˈtit lāˈ palh
laktzīˈnāˈtit aˈntūn tamaclacasquiˈn
āˈmakapitzīn, ūˈtzaˈ huaˈchilh tzey
milakastapuncaˈn lāˈ huaˈchilh
huāk xkakanaˈ na mimacniˈcaˈn.
Lāˈ palh xmān laktzīˈnāˈtit aˈntū
maclacasquiˈnāˈtit huiˈxinaˈn
mēˈcstucaˈn, lej lactampiˈlhniˈ
lanīˈtaˈntit. Lāˈ ūˈtzaˈ huaˈchilh tūˈ
tzey milakastapuncaˈn lāˈ huaˈchilh
huāk cāˈpucsuaˈ na mimacniˈcaˈn.
35 Cuenta catlahuaˈ que tūˈ
natzucuyaˈ pāstacaˈ aˈntūn tūˈ tzey,
porque chuntzaˈ tūlalh catitlahuaˈ
aˈntūn tzey. 36 Palh huiˈx pāstacaˈ
aˈntūn tzey lāˈ palh tlahuaˈyaˈ
aˈntūn tzey, ūˈtzaˈ nala huaˈchi
lakatin pūmaksko aˈntū xaˈnca
maksko mintej.

Jesús cālacaquilhnīlh huan fariseosnuˈ lāˈ huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley

Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47

37 Aˈxniˈcaˈ Jesús chihuīnaˈnkōˈlh,
kalhatin fariseo huanilh que
catāˈaˈlh tāˈhuāˈyan na ixchic. Lāˈ
Jesús tanūlh lāˈ tahuīˈlh huāˈyan.
38 Lāˈ huan fariseo lēˈcnīlh como
Jesús tūˈ makachaˈkaˈlh huaˈchi
xlacaˈn ixtalīsmanīnīˈt para
natahuāˈyan. 39 Lāˈ huan Māpaˈksīniˈ
huanilh:
—Huiˈxinaˈn fariseosnuˈ huaˈchi
aˈntī namakcheˈkēˈ vaso lāˈ pulātu
lāˈ tūˈ catipūcheˈkēˈlh. Nā chuntzaˈ
huiˈxinaˈn. Tasuˈyuˈyāˈtit que
tzeyā chiˈxcuhuīˈn huiˈxinaˈn
pero tūˈ tzey mintapāstacnaˈcaˈn
porque tampiˈlhīniˈnāˈtit lāˈ
tlahuaˈcuˈtunāˈtit aˈntūn tūˈ
tzey. 40 ¡Tūˈ māchekxīcuˈtunāˈtit
huiˈxinaˈn! ¿Chu tūˈ caˈtzīyāˈtit que

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios cātlahuaniˈ huiˈxinaˈn para
que naˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit Dios? Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tūˈ tzey mintapāstacnaˈcaˈn,
tūlalh catiˈaˈcnīniˈniˈtit. 41 Palh
stuˈncuaˈ aˈcnīniˈniˈcuˈtunāˈtit
Dios, maclacasquiˈn xatzey
mintapāstacnaˈcaˈn. Palh tzey
mintapāstacnaˈcaˈn, ixlīhuākcaˈn
natalaktzīˈn palh tzey huiˈxinaˈn.
42 ’¡Huiˈxinaˈn fariseosnuˈ
nalakaputzayāˈtit! Huiˈxinaˈn
māstāˈyāˈtit para Dios macstiˈnaˈj
huan līhuaˈtnaˈ huaˈchi aˈlhmūhuēn
lāˈ aˈjonjolin lāˈ āˈtāpātin. Lāˈ
chuntzaˈ tasquiˈnī. Pero tūˈtzaˈ
tasuˈyu palh pāxquīˈyāˈtit Dios
lāˈ palh natlahuaˈyāˈtit aˈntū
lacuan. Lāˈ tasquiˈnī namāstāˈyāˈtit
huan lacmacastin līhuaˈt. Lāˈ nā
maclacasquiˈn natlahuaˈyāˈtit aˈntū
xatzey lāˈ napāxquīˈyāˈtit Dios.
43 ’¡Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
fariseosnuˈ! Lacasquiˈnāˈtit
mimpūtahuīˈlhcaˈn aˈntū más
xalactzey nac lītokpān. Lāˈ
lacasquiˈnāˈtit cacātaˈaˈcnīniˈniˈniˈ
aˈxniˈcaˈ pimpāˈnaˈntit nac tej.
44 ’¡Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn
mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn de huan ley lāˈ
fariseosnuˈ aˈntī aˈkxokonuˈnīˈn!
Huiˈxinaˈn huaˈchi taponkniˈ
aˈntūn tūˈ tatasuˈyu. Tachiˈxcuhuīˈt
tachiˈnta lāˈ tūˈ tacaˈtzī. Chuntzaˈ
talaclēˈn chu aˈnchī tatzoˈkniˈ na
ixley Moisés. Nā chuntzaˈ huiˈxinaˈn
cāmālaclīpinīyāˈtit āˈmakapitzīn
ixpālacata aˈntū cāmāsuˈniˈyāˈtit. Lāˈ
xlacaˈn tūˈ tacaˈtzī palh talaclēˈn —
hualh Jesús.
45 Tuncan kalhtīlh kalhatin
xamākalhtōˈkēˈniˈ ley lāˈ huanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, aˈxniˈcaˈ huaˈnaˈ
huāˈmāˈ quilālacaquilhnīyāuj.
46 Lāˈ Jesús hualh:
—¡Nalakaputzayāˈtit nā huiˈxinaˈn
huan mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley! Lej
lhūhuaˈ talanān mātlahuīniˈnāˈtit
lāˈ tūlatzaˈ tlōkentaxtūkōˈcan.
Uˈtzaˈ huaˈchilh ixcāxtlahuaˈtit
huan tacuˈcaˈ aˈntū lej tzinca. Nīn
tintīˈ tzē natāyaniˈ lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ
lacāxtlahuacuˈtunāˈtit para que tzē
nacuˈcaˈcan.
47 ’¡Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn!
Tūˈ tzey aˈnchī tlahuaˈyāˈtit.
Xmān cāˈaˈcnīniˈniˈcuˈtunāˈtit
huan xanīnīˈntzaˈ aˈctaˈsanaˈnīˈn.
Minapapanaˈcaˈn tamaknīlh huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn. 48 Lāˈ huiˈxinaˈn
tlahuaˈyāˈtit ixaˈcchiccaˈn huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn aˈntī cāmaknīca. Uˈtzaˈ
lītasuˈyu que chu lakatin huiˈlānaˈntit
con minapapanaˈcaˈn, lāˈ puhuaˈnāˈtit
que tzey aˈnchī tatlahualh.
49 ’Uˈtzaˈ līchihuīnaˈlh Dios
como lej kaˈlhī tapāstacnaˈ; hualh:
“Naˈiccāmacaminiˈ aˈctaˈsanaˈnīˈn.
Lāˈ nacāmaknīcan āˈmakapitzīn
lāˈ nacāmāpātīnīcan āˈmakapitzīn
huampala”. 50 Chuntzaˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tahuiˈlānaˈ
chuhuaˈj, ūˈtunuˈn natalēˈn
cuenta ixpālacata ixlīhuākcaˈn
aˈctaˈsanaˈnīˈn aˈntī cāmaknīcanīˈt
desde aˈxniˈca lalh quilhtamacuj.
51 Natzucucan nacākalhasquiˈnīcan
con Abel lāˈ āˈxmān nalīˈaˈksputcan
huan Zacarías aˈntī maknīca na
ixpuˈnan huan lītokpān lāˈ na
ixlacapūn huan pūmacamāstāˈn.
Uˈtzaˈ iccāhuaniyāniˈ que
Dios nacākalhasquiˈnīyāniˈ
huiˈxinaˈn āˈtzāˈ ixpālacata huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn aˈntī cāmaknīcanīˈt.
52 ’¡Nalakaputzayāˈtit huiˈxinaˈn,
mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley! Ixtachihuīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios hua'chilh tanūma' nac lakatin
chic. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit xallave
huan chic, pero tū' tanūyā'tit.
Lā' tū' cāmakxtekā'tit natatanū
ā'makapitzīn.
53 A'xni'ca' Jesús cāhuanilh
huanmā', huan mākalhtō'kē'ni'nī'n
ley lā' fariseosnu' ta'a'kchā'ni'lh
Jesús. Lā' lej tatzuculh
takalhasqui'nī lhūhua' catūhuā.
54 Ixtamaktaka'lhmā'na a ver
palh tzē ixtamakkaksli a'ntū
ixtalīlē'ksa'nīni'lh.

A'ntī tlahua lakatu' ixlacan

12 Līhuan ixtatakēstokmā'na
lej lhūhua' tachi'xcuhuī't
hasta ixtalālacchi'ntatza'. Lā'
Jesús tzuculh cāhuani pū'la
ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cuenta natlahuayā'tit huan
fariseosnu' como xlaca'n tatlahua
lakatu' ixlacanca'n. Lā' tū'
titlahuayā'tit hua'chi xlaca'n.
2 Ixlīhuāk a'ntū tatzē'knī't,
ū'tza' nalaktzī'ncan. Lā' a'ntū
lakatzē'kcus, naca'tzīkō'can.
3 Lā' chuntza' a'ntū hui'xina'n
huaninī'ta'ntit xmān kalhatin, ū'tza'
nakaxmatcan chuxalhā. Lā' a'ntū
tzē'k huanī'ta'ntit ixchakān chic,
ū'tza' palha' nahuancan kēpūn.

A'ntī najicua'ni'can

Mt. 10.28-31

4 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Qui'amigos, iccāhuaniyāni'
que tū' tijicua'ni'yā'tit a'ntīn
tamaknīni'n lā' ā'calīstān
tūla tatlahua ā'chulā'.
5 Na'iccāhuani'yāni a'ntī
najicua'ni'yā'tit: Cajicua'ni'tit Dios
a'ntī tzē nacāmāsputūkō'yāni' lā'
ā'calīstān nacāmacā'nāni' nac
pūpātīn. U'tza' calījicua'ni'tit Dios.
6 'Tū' lej tapala huan tantzictzi.
Stā'can tanquitzis por xmān lakatu'
tumīn. Lā' Dios tū' cāpātza'nkā
nīn lakatin de xlaca'n. 7 Pues hasta
miya'jca'n chā'tunu' de hui'xina'n
cātapūtle'keni'ni' kanatunu'. Lā'
ū'tza' tū' tilījicua'nā'tit; hui'xina'n
ā'chulā' tapalayā'tit que huan
tantzictzi.

A'ntī natahuan que tatapa'ksī con Jesús

Mt. 10.32-33; 12.32; 10.19-20

8 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Iccāhuaniyāni' que chuxatī
a'ntī nahuan na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't: "Quit ictapa'ksī
con Cristo", lā' chuntza' nā quit
na'icuan na ixlacapūnca'n ixángeles
Dios: "Xla' tapa'ksī con quit". Lā'
quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
9 Lā' chuxatī naquinkalhtatzē'ka
na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't,
nā quit na'ickalhtatzē'ka na
ixlacapūnca'n ixángeles Dios.
10 'Lā' a'ntī talīchihuīna'n contra
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n,
nacāmāsputūnu'ni'can. Pero a'ntīn
tahuan que tū' tzey a'ntū tlahua
huan Espíritu Santo, xlaca'n tūla
caticāmāsputūnu'ni'ca.
11 'A'xni'ca' nacātalē'nāni'
na ixlacapūnca'n huan
māpa'ksīni'nī'n lā' huan
pūchihuīna'nī'n a'nlhā tlahuacan
justicia, tū' lej nacāpāta'layāni'
a'nchī nakalhtīni'nā'tit.
12 Huā'mā' ka'tlā'tus, a'xni'ca'
nachihuīna'nā'tit, huan Espíritu
Santo nacāmāsu'ni'yāni' a'nchī
nakalhtīni'nā'tit —hualh Jesús.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan chiˈxcuˈ rico

13 Kalhatin ixlaclhniˈ
tachiˈxcuhuīˈt huanilh Jesús:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, cahuaˈniˈ
quintāˈtin caquimāpitziniˈlh
quiherenciacaˈn.
14 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—¿Tichū quihuiˈlīnīˈt quit huaˈchi
juez o mālacpitziniˈ tiˈyaˈt?
15 Lāˈ nā hualh:
—Cuenta catlahuaˈtit. Lāˈ tūˈ
titampiˈlhīniˈnāˈtit porque huan
lhūhuaˈ tumīn lāˈ āˈcatūhuā
xalaˈ nac huāˈmāˈ quilhtamacuj
tūlalh caticāmaxquīˈniˈ
minquilhtamacujcaˈn.
16 Lāˈ tuncan Jesús
cālīmālacastucli lāˈ cāhuanilh:
—Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ; lej rico
ixuanīˈt. Lāˈ lej ixmakalanaˈn na
iˈxtiˈyaˈt. 17 Lāˈ xlaˈ tuncan puhualh
ixpātuncaˈtzi: "¿Tuchū naˈictlahua?
Tūˈ ickaˈlhī lhā naˈicmāquīˈ lhūhuaˈ
quincuxiˈ. 18 Naˈiccālactlahua
xalactiˈnaˈjnaˈ quimpūcuxiˈ lāˈ
naˈictlahua más xakaˈtlaˈ lāˈ aˈntzaˈ
naˈicmāquīˈkōˈ quincuxiˈ lāˈ ixlīhuāk
āˈmakapitzīn aˈntu icmakalalh.
19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ naˈicpuhuan quēˈcstu:
Chuhuaˈj ickaˈlhī lhūhuaˈ catūhuā
para lhūhuaˈ cāˈta. Chuhuaˈj
naˈicjaxa lāˈ naˈicuāˈyan lāˈ
naˈickoˈtnūn lāˈ naˈicpāxuhua". 20 Lāˈ
Dios huanilh: "Huiˈx tūˈ xaˈnca
pāstacnaˈnaˈ. Chuhuaˈj huāˈmāˈ
tzīˈsa nanīˈyaˈ. Lāˈ aˈntū māquīˈnīˈtaˈ,
¿tichū natachokoniˈ?" 21 Chuntzaˈ
napātleˈkeniˈ kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī
mākēstoka lhūhuaˈ catūhuā para
ixaˈcstu. Lāˈ ixlīhuāk aˈntū kaˈlhī,
nīn tuntūˈ ixtapalh na ixlacapūn
Dios.

Dios cāmaktakaˈlha ixcamanaˈ

Mt. 6.25-34

22 Aˈcalīstān Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Iccāhuaniyāniˈ. Tūˈ
ticāpātaˈlayāniˈ aˈntū nahuaˈyāˈtit
nīn aˈntū nalhakāˈyāˈtit.
23 Como Dios cāmaxquīˈyāniˈ
minquilhtamacujcaˈn lāˈ
mimacniˈcaˈn aˈntū napūscujāˈtit,
āˈchulāˈ nacāmaxquīˈyāniˈ
milīhuaˈtcaˈn lāˈ miluˈxuˈcaˈn.
24 Cuenta cacātlahuaˈtit huan
chaˈkniˈ. Xlacaˈn nīn tuntūˈ tachaˈn
lāˈ nīn tamakalanaˈn. Lāˈ tūˈ
takaˈlhī ixpūcuxiˈcaˈn pero Dios
cāmāhuīˈ. Aˈchulāˈ tapalayāˈtit
huiˈxinaˈn que huan tamāˈna
spūnnuˈ. 25 Nīn tintīˈ de huiˈxinaˈn
tzē más makān nalatahuiˈla aˈyuj
cāpātaˈlayāniˈ. 26 Palh chuntzaˈ tūla
natlahuayāˈtit, ¿aˈchīˈ lēˈcapināˈtit
āˈtāpātin catūhuā?
27 'Cuenta cacātlahuaˈtit huan
xaˈnatnaˈ aˈnchī talīstaca. Tūˈ
tascuja lāˈ tūˈ tatzaˈpaˈ ixluˈxuˈcaˈn.
Lāˈ lej tzēhuanīˈt tastaca aˈyuj
tuntūˈ tatlahua. Lāˈ iccāhuaniyāniˈ
que huan rey Salomón tūlalh
cāmālacastucli ixlītzēhuanīˈt huan
xaˈnat. Lāˈ xlaˈ lej rico ixuanīˈt.
28 Aˈnan chiˈtin nac cāˈtacuxtu aˈntū
tzēhuanīˈt pero lakalī tūˈxamaˈn
nacāˈīˈcan lāˈ nacālhcuyucan.
Lāˈ como Dios cāmaktakaˈlha
lāˈ cāmakastaca huan chiˈtin
aˈntū palaj nascōhuan, āˈchulāˈ
nacāmaktakaˈlhāniˈ huiˈxinaˈn. Lāˈ
¿aˈchīˈ tūˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit huāˈmāˈ?
29 Chuntzaˈ tūˈ tilēˈcapināˈtit
ixpālacata aˈntū nalīhuaˈyāˈtit
nīn aˈntū nalīkoˈtnūnāˈtit.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

30 Huan tachiˈxcuhuīˈt xalaˈ
huāˈmāˈ quilhtamacuj xmān
ūˈtzaˈ taputzatlāˈhuan. Lāˈ
huiˈxinaˈn kaˈlhīyāˈtit kalhatin
minTātaˈcaˈn nac aˈkapūn lāˈ xlaˈ
caˈtzī aˈntū maclacasquiˈnāˈtit.
31 Mejor pūˈla caputzatit
aˈnchī nalīˈaˈkahuānaˈniˈyāˈtit
Dios xalaˈ tālhmāˈn lāˈ nā
namaklhtīniˈnāˈtit āˈmakapitzīn
aˈntū maclacasquiˈnāˈtit.

Milīrico nac aˈkapūn

Mt. 6.19-21

32 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Quilakskaˈtāˈn, tūˈ cajicuaˈntit.
Tūˈ lhūhuaˈ huiˈxinaˈn pero
minTātaˈcaˈn nac aˈkapūn
lacasquiˈn que natapaˈksīyāˈtit
con xlaˈ. 33 Castāˈtit aˈntū
kaˈlhīˈyāˈtit lāˈ cacāmaxquīˈtit
aˈntīn tamaclacasquiˈn. Chuntzaˈ
nakaˈlhīˈyāˈtit mimpūtumīncaˈn
aˈntūn tūˈ maktin catimasli lāˈ
milīricujlaniˈcaˈn nac aˈkapūn
aˈnlhā tūˈ maktin catisputli. Lāˈ
aˈntzaˈ tūˈ catitanūlh kaˈlhānaˈ lāˈ
nīn huan tzapūlaˈ tūlalh catihuaˈlh.
34 Aˈnlhā huīˈ milīricujlaniˈcaˈn,
aˈntzaˈ huīˈ mintapāstacnaˈcaˈn.

Maclacasquiˈn cāxniˈj natahuiˈlayāˈtit

35 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Cacāxtahuiˈlaˈtit
con mimpūmakskocaˈn
xataquilhtaniˈtzaˈ. 36 Calaˈtit huaˈchi
tasācuaˈ aˈntīn takaˈlhīmāˈna
ixpatroncaˈn aˈntī aˈnīˈt aˈnlhā
tapūchahuamāˈca. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
nataspiˈta lāˈ nalīmacasāˈnan
huan mākalhcha, lacasquiˈn
camālaquīˈniˈca lacapalh.
37 Līpāxūj huan tasācuaˈnīˈn
talakahuahuiˈlānaˈ aˈxniˈcaˈ
nachin ixpatroncaˈn. Stuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ que māniˈ
ixpatroncaˈn namācāxkōˈ lāˈ
nacāmāhuīˈcan. 38 Aˈyuj cachilh iˈtāt
tzīˈsa o tuncuīniˈ, pero līpāxūj huan
tasācuaˈnīˈn palh talakahuahuiˈlānaˈ
aˈxniˈcaˈ nachin ixpatroncaˈn.
39 ’Cacaˈtzīˈtit huāˈmāˈ que
palh ixtēcuˈ chic ixcaˈtzīlh
tuyā hora nachin huan
kaˈlhānaˈ, ixlakahuantōˈlalh
lāˈ tūˈ ixtimakxtekli natanū
huan kaˈlhānaˈ. 40 Nā huiˈxinaˈn
caskalalhtōˈlaˈtit como namin huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn aˈxniˈcaˈ tūˈ
pāstacāˈtit.

Huan xatzey tasācuaˈ lāˈ huan tūn tūˈ xatzey tasācuaˈ

Mt. 24.45-51

41 Lāˈ tuncan Pedro kalhasquiˈnīlh:
—¿Chā quilālīmālacastucui xmān
para quinaˈn o para līhuāk?
42 Lāˈ Jesús hualh:
—¿Chī huanīˈt huan xatzey
tasācuaˈ aˈntī xaˈnca māchekxī?
Xlaˈ ūˈtzaˈ aˈntī huan patrón
nalīmāmacūˈ huan chic para
nacāmāhuīˈ ixtāˈtasācuaˈnīˈn
aˈxniˈcaˈ maclacasquiˈn. 43 Līpāxūj
huan tasācuaˈ palh tlōkentaxtūmāˈ
ixlītlōt aˈxniˈcaˈ nataspiˈta ixpatrón.
44 Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Huan patrón nalīmāmacūˈ huāˈmāˈ
tasācuaˈ ixlīhuāk aˈntū kaˈlhī. 45 Lāˈ
palh tūˈ tzey huāˈmāˈ tasācuaˈ,
xlaˈ napuhuan que natakoxī
huan ixpatrón. Lāˈ chuntzaˈ
natzucu cālactucsa āˈmakapitzīn
tasācuaˈnīˈn lāˈ huan maksquiˈtīnīˈn
lāˈ natzucu huāˈyan lāˈ nakoˈta
lāˈ nakaˈchī. 46 Lāˈ chu līmaktin

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nataspi'ta huan patrón. Lā' namin
lakatin chi'chini' a'xni'ca' huan
tū' tzeyā tasācua' tū' ca'tzī lā' tū'
ka'lhīmā'. Lā' huan patrón lej
palha' nacastigarlī huan tasācua'
lā' namāpātīnī hua'chi natapātīni'n
xlaca'n a'ntī līhua tahuan palh
takalhlaka'ī'.
47 'Huan tasācua' a'ntī ca'tzī
a'ntū lacasqui'n ixpatrón lā' tū'
tlōkentaxtū lā' tū' a'cnīni'ni', xla' lej
maklhūhua' natucscan. 48 Lā' huan
a'ntīn tū' ca'tzī a'ntū lacasqui'n
ixpatrón lā' chuntza' natlahua
a'ntū maclacasqui'n castigo, xla'
tū' lhūhua' catihui'līni'ca. A'ntī
līmāmacū'can lhūhua', xla' tzē
nasqui'ni'can lhūhua'. Lā' a'ntī
līmāmacū'can más lhūhua', xla' tzē
nasqui'ni'can más lhūhua'.

Jesús cāmālacpitzi huan tachi'xcuhuī't

Mt. 10.34-36

49 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Por quimpālacata tū' chu
lakatin natala. Makapitzīn lej
nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn.
Lā' ā'makapitzīn lej natalakmaka'n
quintachihuīn. Makapitzīn
stu'tu'lu' natahuan que stu'ncua'
quintachihuīn lā' ā'makapitzīn
stu'tu'lu' natahuan que tū' stu'ncua'.
Chuntza' calalh chuhua'j. 50 A'nan
a'ntū na'icpātī. ¿Chī na'iclītāyani'
hasta a'xni'ca' na'ictlōkentaxtū?
51 ¿Chu puhua'nā'tit icmilh
para que chu lakatin natala
tachi'xcuhuī't? Iccāhuaniyāni'
que tū'. Na'iccāmā'kapitziyāni'.
52 Lā' chuhua'j hasta kalhaquitzis
xala' lakatin chic natalacpitzi.
Kalhatu'tun natala contra kalhatu',
lā' kalhatu' contra kalhatu'tun.
53 Huan xatāta' nala contra ixcaman
lā' huan o'kxa' contra ixtāta'. Lā'
xatzī't nala contra ixtzu'ma'jāt
lā' huan tzu'ma'jāt nala contra
ixtzī't. Lā' huan puscāt nala contra
ixpuscāt ixo'kxa' lā' huan puscāt
nala contra ixtzī't ixkōlu'.

Tū' ixmāchekxīcan huan lē'cnīn

Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13

54 Nā Jesús cāhuanilh huan
tachi'xcuhuī't:
—A'xni'ca' hui'xina'n laktzī'nā'tit
tā'kaquī'mā'cha' poklhnu' a'nlhā
tā'cnū huan chi'chini', tuncan
nahua'nā'tit namin xcān. Lā'
chuntza' pātle'ke. 55 Lā' a'xni'ca'
mināchа' huan ū'ni' xala' nac sur,
huancan naxu'nu. Lā' chuntza'
pātle'ke. 56 ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit
lakatu' milacanca'n! Tzē nahuanā'tit
palh namin xcān o tū' namin, xmān
porque laktzī'nā'tit huan a'kapūn.
Lā' ¿a'chī' tū' cuenta tlahua'yā'tit
a'ntū pātle'kemā' nac huā'mā'
quilhtamacuj a'xni'ca' laktzī'nā'tit
huan lē'cnīn?

Calī'hui'li' natā'latahui'la'ya' xa'nca mintā'ca'tza

Mt. 5.25-26

57 Lā' Jesús cāhuanipā:
—¿A'chī' tūla puhuanā'tit palh
catūhuā tzey o tū' tzey? 58 Palh
catīhuā mālacapū'yāni', calī'hui'li'
natā'lacāxla'ya' līhuan tūna'j
pinā'tit nac pūchihuīn. Chuntza'
tū' catilē'ni' na ixlacapūn juez. Lā'
huan juez tū' catimacamāstā'ni' con
huan policía lā' huan policía tū'
catimānūni' nac pūlāchī'n. 59 Palh
chuntza' ixpātle'keni'ni', icuaniyāni

que tūˈ catitaxtu hasta que tūˈ
namāpalakōˈyaˈ ixlīhuāk.

Maclacasquiˈn naxtāpalīˈyāˈtit mintapāstacnaˈcaˈn

13 Lāˈ huāˈmāˈ chiˈchiniˈ
tamilh chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ
ixtahuanimāˈna Jesús aˈnchī Pilato
cāmāmaknīnīniˈnīˈt makapitzīn
chiˈxcuhuīˈn xalanīˈn nac Galilea
aˈxniˈcaˈ xlacaˈn ixtamaxquīˈmāˈna
Dios huan lēˈksajnaˈ. 2 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:
—¿Chu puhuaˈnāˈtit que
huan tamāˈna chiˈxcuhuīˈn
cāpātleˈkeniˈnīˈt chuntzaˈ
porque más ixtalaclēˈn que
āˈmakapitzīn xalanīˈn nac
Galilea? 3 Iccāhuaniyāniˈ que
tūˈ. Lāˈ palh huiˈxinaˈn tūˈ
naxtāpalīyāˈtit mintapāstacnaˈcaˈn,
nā milīhuākcaˈn nanīkōˈyāˈtit.
4 Lāˈ huan kalhacāujtzeyan aˈntīn
tanīlh aˈxniˈcaˈ huan torre de Siloé
tapancli lāˈ cāˈaˈklhtaˈlalh, ¿chu
puhuaˈnāˈtit que más ixtalaclēˈn
que āˈmakapitzīn xalanīˈn nac
Jerusalén? 5 Iccāhuaniˈyāniˈ
que tūˈ. Lāˈ palh huiˈxinaˈn tūˈ
naxtāpalīˈyāˈtit mintapāstacnaˈcaˈn,
nā nanīˈyāˈtit.

Huan xaquiˈhuiˈ higo aˈntū tūˈ ixkaˈlhī ixtōˈcaˈt

6 Lāˈ tuncan Jesús cāhuiˈlīniˈlh
huāˈmāˈ aˈntū lītalacastuca lāˈ
cāhuanilh:
—Kalhatin chiˈxcuˈ ixchaˈnīˈt
aˈkatin xaquiˈhuiˈ higo na ixtiˈyaˈt.
Lāˈ aˈlh laktzīˈn palh ixtōˈcaˈmāˈ. Lāˈ
tūˈ makkaksli ixtōˈcaˈt. 7 Lāˈ tuncan
huanilh ixtasācuaˈ: "Lakatuˈtun
cāˈtatzaˈ icmakputza ixtōˈcaˈt
huāˈmāˈ quiˈhuiˈ lāˈ nīn tuntūˈ
icmakkaksa. Catancaˈ porque
xmān yā. Chu tlakaj icchaˈnli". 8 Lāˈ
aˈntī ixmaktakaˈlha huan tiˈyaˈt
kalhtīlh: "Camakxtekti xmān
huāˈmāˈ cāˈta. Naˈiclacxlaˈja huan
tiˈyaˈt lāˈ naˈicmakaˈniˈ abono. 9 Lāsāˈ
chuhuaˈj natōˈcaˈ. Lāˈ palh tūˈ tōˈcaˈ
aˈxniˈcaˈ natancāˈyaˈ".

Jesús mātzeyīlh kalhatin puscāt aˈclhchāˈpuncsuaˈ huan chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan

10 Lakatin chiˈchiniˈ aˈntū
ixpūjaxcan, Jesús ixcāmāsuˈniˈmāˈ
nac lītokpān. 11 Lāˈ ixuīˈ aˈntzaˈ
kalhatin puscāt aˈntī ixīˈtzaˈcaˈn
lakacāujtzeyan cāˈta. Ixchiˈpanīˈt
lakatin tlajanaˈ lāˈ ixmakaˈīˈtzaˈcaˈn
lāˈ ixtaquilhpūstucnīˈt lāˈ tūla
ixtāˈcstuˈnca nīn macstiˈnaˈj.
12 Lāˈ Jesús, aˈxniˈcaˈ laktzīˈlh
huan puscāt, taˈsaniˈlh lāˈ huanilh:
—Puscāt, tzeyanīˈtaˈtzaˈ. Tūˈtzaˈ
kaˈlhīˈyaˈ taˈjatat.
13 Lāˈ tuncan Jesús māˈcaˈniˈlh
ixmacan lāˈ chu tuncan huan puscāt
tāˈcstuˈncli lāˈ tzuculh māˈcāˈtanī
Dios. 14 Como Jesús mātzeyīlh
huanmāˈ chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan,
huan xapuxcuˈ de huan lītokpān
aˈkchāˈlh lāˈ cāhuanilh huan
tachiˈxcuhuīˈt:
—Aˈnan xmān lakachāxan
chiˈchiniˈ para nascujāˈtit. Huan
tamāˈna chiˈchiniˈ cataˈntit
tacuˈchuˈyāˈtit lāˈ tūˈ aˈxniˈcaˈ
jaxkōˈcan.
15 Lāˈ tuncan Jesús kalhtīlh:
—¡Tlahuaˈyāˈtit lakatuˈ
milacancaˈn! ¿Chu tūˈ naxcutāˈtit
mihuācaxcaˈn o mimburrocaˈn
huan chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāˈ namākoˈtūyāˈtit? 16 Lāˈ huāˈmāˈ
puscāt, īˈxūˈyātāˈnat Abraham, lāˈ
huaˈchīlh līchīˈhuiˈlīlh huan Satanás
huāˈmāˈ taˈjatat. Lāˈ chuhuaˈj
lakacāujtzeyan cāˈtatzaˈ. ¿Chu tūˈ
līmakuan ixmaklhtīca ixtaˈjatat
huāˈmāˈ chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan?
17 Aˈxniˈcaˈ Jesús hualh huāˈmāˈ,
cāmāmāxanīˈlh ixlīhuākcaˈn
ixtāˈcaˈtzanīˈn. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt ixtalīpāxuhua huan
lēˈcnīn aˈntūn tlahualh Jesús.

Xatiˈniˈ mostaza

Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32

18 Lāˈ tuncan Jesús hualh:
—¿Chī huanīˈt ixlīmāpaˈksīn
Dios? Lāˈ ¿chī naˈiclīmālacastuca
aˈnchī natalhūhuaˈn xlacaˈn aˈntī
Dios cāmāpaˈksī? 19 Natalhūhuaˈn
chuntzaˈ huaˈchi staca lakatin tiˈniˈ
de mostaza aˈntū chaˈnli kalhatin
chiˈxcuˈ nac tiˈyaˈt. Lactiˈnaˈj
huanmāˈ tiˈniˈ lāˈ aˈxniˈcaˈ nastackōˈ,
nala huaˈchi aˈkatin quiˈhuiˈ.
Aˈxniˈcaˈ kaˈtlaˈtzaˈ lāˈ aˈntzaˈ huan
spūnnuˈ natatlahua ixmāsekcaˈn.

Huan levadura

Mt. 13.33

20 Nā Jesús cāhuanilh:
—¿Chī naˈiclīmālacastuca aˈnchī
nalaklhtāya ixlīmāpaˈksīn Dios?
21 Uˈtzaˈ huaˈchi lakatin levadura
aˈntū kalhatin puscāt nalītlō
maktuˈtun xatapūlhcān harina lāˈ
namakxteka hasta nalaklhtāyakōˈ
huan ixtasquit.

Huan xapītzinaˈj mākalhcha

Mt. 7.13-14, 21-23

22 Jesús tēpā ixtej para nac
Jerusalén. Lāˈ ixtētaxtu cāˈlacchicniˈ
tiˈnaˈj lāˈ lakaˈtlaˈ lāˈ ixmāsuˈyu.
23 Lāˈ kalhatin kalhasquiˈnīlh:
—¿Chā xmān makapitzīn
natapūtaxtu?
Lāˈ Jesús kalhtīlh:
24 —Calīhuiˈlīˈtit natanūˈyāˈtit
nac xapītzinaˈj mākalhcha para
nac aˈkapūn, porque iccāhuaniyāniˈ
que lhūhuaˈ nataputza aˈnchī
natalītanūcuˈtun. Lāˈ tūlalh
catitatanūlh. 25 Aˈxniˈcaˈ huan
xamāpaˈksīniˈ chic namālacchō
mākalhcha, huiˈxinaˈn aˈntī
yāˈnaˈntit kēpūn nalīmacasāˈnaˈnāˈtit
huan mākalhcha. Lāˈ nahuaˈnāˈtit:
“Caquilāmālaquīniˈuj”. Lāˈ xlaˈ
nacākalhtīyāniˈ: “Tūˈ iccaˈtzī lhachū
xalanīˈn huiˈxinaˈn”. 26 Lāˈ huiˈxinaˈn
naquilhtzucuyāˈtit nahuaˈnāˈtit:
“Iccātāˈhuāˈyanīˈtaˈniˈ lāˈ huiˈx
māsuˈyuˈ na quiˈāˈlacchicniˈcaˈn”.
27 Lāˈ xlaˈ nacākalhtīyāniˈ:
“Iccāhuaniniˈtzaˈ que tūˈ iccaˈtzī
lhachū xalanīˈn huiˈxinaˈn.
Caquilātapānūniˈuj milīhuākcaˈn.
Huiˈxinaˈn lej tlahuaˈyāˈtit
aˈntūn tūˈ tzey”. 28 Lāˈ chuntzaˈ
huiˈxinaˈn nacalhuaˈnāˈtit aˈntzaˈ lāˈ
nalāmāxcaniˈyāˈtit mintatzancaˈn
aˈxniˈcaˈ nalaktzīˈnāˈtit que Abraham
lāˈ Isaac lāˈ Jacob lāˈ ixlīhuākcaˈn
huan aˈctaˈsanaˈnīˈn tahuiˈlānaˈnchaˈ
aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn lāˈ
huiˈxinaˈn tūˈ caticātamakxtekniˈ
natanūˈyāˈtit.
29 ’Natamināchaˈ tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn chuxalhā lāˈ natahuāˈyan
aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn.
30 Aˈxniˈcaˈtzaˈ lej nacāˈaˈcnīniˈniˈcan
xlacaˈn aˈntīn tūˈ tatasquiˈnī
chuhuaˈj; lāˈ tūˈ caticāˈaˈcnīniˈniˈca
xlacaˈn aˈntī lej tatasquiˈnī chuhuaˈj
—hualh Jesús.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesús līlakaputzalh ixpālacata Jerusalén

Mt.23.37-39

31 Chu ū'tza' huā'mā' chi'chini'
ā'makapitzīn fariseosnu' talakchilh
Jesús lā' tahuanilh:
—Cataxtu de huā'tzā' porque
Herodes maknīcu'tunāni'.
32 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Calakpintit huanmā'
chi'xcu' a'ntī lej skalalh para
natlahua a'ntū xla' lacasqui'n lā'
nahuani'yā'tit: "Chuhua'j lā' lakalī
na'iccāmāxtukō' huan tlajana'nī'n.
Nā na'iccāmātzeyī ī'tza'ca'nī'n. Lā'
tū'xama'n na'ictlahuakō'". 33 Lā'
maclacasqui'n na'ica'n na quintej
chuhua'j lā' lakalī tū'xama'n
porque tū' līmakuan chuxalhā nanī
kalhatin a'cta'sana', xmān a'nlhā
huanican nac Jerusalén.
34 '¡Xānti layā'tit xalanī'n
nac Jerusalén! Hui'xina'n
cāmaknīyā'tit a'cta'sana'nī'n lā'
cāmūta'layā'tit huan lacscujnī'n
a'ntī Dios cāmacā'n. Maklhūhua'
xa'iccāmākēstokcu'tunāni'
hua'chi huan ko'lhnu'
cāmākēstoka ixcamana', pero
tū' lacasqui'ntit. 35 Cuenta
catlahua'tit hui'xina'n como Dios
makxteklitza' mi'ā'lacchicni'ca'n.
Lā' iccāhuaniyāni' que tū'tza'
quintilālaktzī'uj hasta huan
chi'chini' a'xni'ca' nahuancan:
"Sicua'lanālanī't a'ntī min con
ixlīmāpa'ksīn Dios".

Jesús mātzeyīlh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī cu'nu'

14 Lā' milh lakatin chi'chini'
a'ntū pūjaxcan lā' a'xni'ca'
Jesús quīmakuā'yalh na ixchic
kalhatin xapuxcu' fariseosnu'.
Lā' ā'makapitzīn fariseosnu'
ixtamaktaka'lhmā'na. 2 Nā ixuī'
kalhatin chi'xcu' na ixlacapūn
lā' ixka'lhī cu'nu'. 3 Lā' tuncan
Jesús cākalhasqui'nīlh huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' huan
fariseosnu':
—Lā' huan ixley Moisés ¿chā
makxteka namātzeyīcan kalhatin
ī'tza'ca' huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan o tū' makxteka?
4 Lā' xlaca'n ca'cs tatāyalh. Lā'
tuncan Jesús makachi'palh huan
ī'tza'ca' lā' mātzeyīlh lā' huanilh
que ca'a'lh. 5 Lā' cāhuanilh huan
fariseosnu':
—Palh mimburroca'n o
mihuācaxca'n namakōsa
nac pūlhmā'n xcān ¿chu tū'
namācutuyā'tit tuncan a'yuj huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
6 Lā' tūlalh takalhtīni'lh nīn
tuntū'.

Huan a'ntī cākantāyacanī't a'nlhā tapūchahuamā'ca

7 A'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan
a'ntī cākantāyacanī't lā' a'nchī
ixtaputzamā'na huan pūtahuī'lhni'
a'ntū más xalactzey, cāmaxquī'lh
huā'mā' tapāstacna':
8 —A'xni'ca' nakantāyaca'na'
a'nlhā tapūchahuacan, tū'
titahui'la'ya' calacan. Chō'la
tzē nachin ā'kalhatin a'ntī
más tasqui'nī que hui'x. 9 Lā'
a'ntīn kantāyani' nalaka'nāni'
nahuaniyāni': "Cama'xqui'
mimpūtōlh huā'mā' kalhatin
a'ntī ā'calīstān chilh". Lā'
chuntza' māxana'jtza' napina'

natahuiˈlaˈyaˈ kēpān. 10 Pero aˈxniˈcaˈ
nakantāyacaˈnaˈ, natahuiˈlaˈyaˈ nac
kēpān. Lāˈ aˈxniˈcaˈ namin aˈntī
kantāyanīˈtaˈniˈ nahuaniyāniˈ:
“Cataˈt, catahuiˈlaˈ nac mesa”.
Chuntzaˈ naˈaˈcnīniˈniˈcaˈnaˈ na
ixlacapūncaˈn āˈmakapitzīn
aˈnlhā tapūchahuacan. 11 Aˈntī
xaˈcstu kaˈtlaˈ lacuˈtun, ūˈtzaˈ
namāmāxanīˈcan. Lāˈ aˈntī tūˈ
xaˈcstu putza ixlīkaˈtlaˈ, ūˈtzaˈ
naˈaˈcnīniˈniˈcan.
12 Nā Jesús huanilh huan chiˈxcuˈ
aˈntī ixkantāyanīˈt:
—Aˈxniˈcaˈ natlahuaˈyaˈ
mincāˈtaniˈ o mintahuaˈ, tūˈ
cacākantāyaˈ xmān miˈamigos lāˈ
mintāˈtimīn lāˈ mintalakapasnīˈn
lāˈ huan ricosnuˈ. Xlacaˈn aˈxniˈcaˈ
natatlahua ixcāˈtaniˈcaˈn, nā tzē
natakantāyayāniˈ lāˈ chuntzaˈ
nakaˈlhīyaˈ ixlaktapalh mincāˈtaniˈ.
13 Pero aˈxniˈcaˈ natlahuaˈyaˈ
mincāˈtaniˈ, cacākantāyaˈ huan
aˈntī lacxcamanīn lāˈ huan
īˈtzaˈcaˈnīˈn lāˈ huan lūˈntuˈlanīˈn
lāˈ huan lakatzīˈnīˈn. 14 Lāˈ chuntzaˈ
nalīpāxuhuaˈyaˈ como xlacaˈn
tuntūˈ catitamaxquīˈniˈ. Lāˈ chuntzaˈ
nakaˈlhīyaˈ mintatlaj aˈxniˈcaˈ
natalakahuanchoko ixlīhuākcaˈn
aˈntīn takalhlakaˈī ixtachihuīn Dios.

Huan kaˈtlaˈ tahuaˈ

15 Aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ,
kalhatin aˈntī ixuīˈ nac mesa
huanilh Jesús:
—Līpāxūj aˈntī nahuāˈyan aˈnlhā
Dios māpaˈksīniˈn.
16 Lāˈ tuncan Jesús kalhtīlh:
—Kalhatin chiˈxcuˈ tlahualh
lakatin kaˈtlaˈ tahuaˈ lāˈ
cākantāyakōˈlh lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt. 17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ chāˈlh
huan hora aˈntū pūhuāˈyancan,
cāmacāˈlh ixtasācuaˈ para
natamācaˈtzīnīniˈn lāˈ cāhuanilh
aˈntī ixcākantāyanīˈt: “Cataˈntit
como cāxuīˈkōˈtzaˈ ixlīhuāk”.
18 Pero ixlīhuākcaˈn tamacāˈlh
razón que tūla taˈaˈn. Kalhatin
hualh: “Apenas ictamāhualh lakatin
tiˈyaˈt lāˈ maclacasquiˈn naˈicaˈn
naˈiclaktzīˈn. Icsquiˈniˈyāniˈ que
naquimāsputūnuˈniˈyaˈ porque
tūlalh ictiˈaˈnchaˈ”. 19 Lāˈ kalhatin
huampā: “Ictamāhualh tanquitzis
par de huācax lāˈ icaˈn iccālaktzīˈn
a ver palh tzey tascuja. Por favor
caquimāsputūnuˈniˈ porque tūlalh
ictiˈaˈnchaˈ”. 20 Lāˈ kalhatin huampā:
“Ictapūchahuakōˈlhcus lāˈ chuntzaˈ
tūlalh ictiˈaˈnchaˈ”.
21 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ taspiˈtli huan
tasācuaˈ, huanikōˈlh ixpatrón aˈnchī
pātleˈkelh. Lāˈ huan ixpatrón aˈkchāˈlh
lāˈ huanilh ixtasācuaˈ: “Lacapalh
capit na ixcāˈtejen cāˈlacchicniˈ lāˈ
cacālīˈtaˈ aˈntī lacxcamanīn lāˈ huan
īˈtzaˈcaˈnīˈn lāˈ huan lūˈntuˈlanīˈn
lāˈ huan lakatzīˈnīˈn”. 22 Aˈmpā lāˈ
āˈcalīstān taspiˈtpā huan tasācuaˈ lāˈ
hualh: “Ictlahualhtzaˈ chu aˈnchī
quihuaˈniˈ lāˈ tiˈaˈnan lugar”. 23 Lāˈ
huan patrón huanilh ixtasācuaˈ:
“Capit nac cāˈtejen más makatnaˈ lāˈ
nacāsālīˈtaˈnaˈ lāˈ natatzuma quinchic.
24 Iccāhuaniyāniˈ que nīn tintīˈ de
xlacaˈn aˈntī iccākantāyalh pūˈla
natahuaˈ quilīhuaˈt”.

Aˈntū maclacasquiˈn para aˈntī nastālaniˈ Cristo

25 Lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
ixtastālaniˈ Jesús, lāˈ xlaˈ
cālaktalakspiˈtli lāˈ cāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

26—Palh catīhuā tapaˈksīcuˈtun
con quit lāˈ tūˈ napāxquīˈ Dios
más que nacāpāxquīˈ ixtātaˈ lāˈ
ixtzīˈt lāˈ ixpuscāt lāˈ ixcamanaˈ
lāˈ ixtāˈtimīn lāˈ hasta māniˈ xlaˈ,
ūˈtzaˈ tūlalh catilalh quiscaˈtxtunuˈ.
27Lāˈ aˈntīn tūˈ pātīniˈncuˈtun por
quimpālacata lāˈ tūˈ latahuiˈlacuˈtun
huaˈchi iclahuīˈ quit, tūlalh catilalh
quiscaˈtxtunuˈ.
28’Palh kalhatin chiˈxcuˈ
tlahuacuˈtun pātin chic, pūˈla
natlahua ixcuenta lhānchulāˈ
naˈaˈn de tumīn. Chuntzaˈ nacaˈtzī
palh naˈaˈcchāˈn huan tumīn
aˈntū nalītlahuakōˈ. 29Palh tūˈ
chuntzaˈ natlahua, nasputa ixtumīn
aˈxniˈcaˈ xmān yācus xatantūnuˈ.
30Lāˈ ixlīhuāk aˈntī natalaktzīˈn,
natalīlītzīˈn. Lāˈ natahuan: “Huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ tilītzuculh ixchic lāˈ tūˈ
māˈksputukōˈlh”.
31’Lāˈ tūˈ aˈnan kalhatin rey
aˈntī tūˈ pūˈla napāstaca palh tzē
nalītlaja con kalhacāuj mil soldados
huan rey ixtāˈcaˈtza aˈntī kaˈlhī
kalhapuˈxam mil. 32Lāˈ palh caˈtzī
que tūlalh catitlajalh ixtāˈcaˈtza,
namacāˈniˈ kalhatin lacscujniˈ para
natāˈlacāxla aˈxniˈcaˈ mimāˈchaˈcus
de makat. 33Lāˈ chuntzaˈ palh
huiˈxinaˈn tūˈ makxtekcuˈtunāˈtit
ixlīhuāk aˈntū milacaˈn, tūlalh
catilaˈtit quiscaˈtxtunuˈnīˈn.

Huan matzat

Mt. 5.13; Mr. 9.50

34Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Tzey huan matzat. Pero palh
tūˈtzaˈ kaˈlhī ixlīskoˈkoˈ, ¿chichū
nalīmāskoˈkōˈpalacan? 35Tūˈ tzey
para tuntūˈ. Xmān namakaˈncan.
Aˈntī kaxmata cuenta catlahualh.

Huan borrego aˈntū tzaˈnkālh

Mt. 18.10-14

15 Ixlīhuākcaˈn huan
xamātāˈjīniˈnīˈn impuestos
lāˈ aˈntīn tūˈ lactzey, xlacaˈn
talaktapajtzūlh Jesús para
natakaxmatniˈ. 2Lāˈ huan fariseosnuˈ
lāˈ huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn
ley ixtalīchihuīnaˈn Jesús. Lāˈ
talāhuanilh:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ cātāˈhuāˈyan
huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tūˈ tzey.
3Lāˈ tuncan Jesús cāhuiˈlīniˈlh
huāˈmāˈ aˈntū lītalacastuca:
4—Palh kalhatin chiˈxcuˈ
cākaˈlhī lakatin ciento borregos
lāˈ palh namakatzaˈnkā lakatin,
¿tuchū natlahua? Nacāmakxteka
huan āˈmakapitzīn noventa y
nueve aˈnlhā tahuāˈyamāˈna
nac cāˈseketniˈ. Lāˈ naˈaˈn
naputza huan borrego aˈntū
makatzaˈnkālh. Naputza hasta
aˈxniˈcaˈ nakaksa. 5Lāˈ aˈxniˈcaˈ
nakaksa, napekxtūkoˈkaˈlīmin.
6Lāˈ aˈxniˈcaˈ nachāˈmpala na
ixchic, nacāmākēstoka ixamigos lāˈ
aˈntīn tahuiˈlānaˈ pajtzu ixchic. Lāˈ
nacāhuani: “Caquilātāˈpāxuhuáuj
chuhuaˈj como ickaksli
quimborrego aˈntū ixtzaˈnkānīˈt”.
7Iccāhuaniyāniˈ que chu aˈcxtim
aˈnan más tapāxuhuān nac aˈkapūn
ixpālacata kalhatin aˈntī xtāpalīnīˈt
ixtapāstacnaˈ que por ixpālacata
noventa y nueve aˈntī tapuhuan
que tzeyā tachiˈxcuhuīˈt lāˈ chuntzaˈ
tūˈ taˈuˈcxcaˈtzī que maclacasquiˈn
nataxtāpalī ixtapāstacnaˈcaˈn.

Huan tumīn aˈntū tzaˈnkālh

8Lāˈ Jesús cāhuanipā:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Lāˈ palh kalhatin puscāt kaˈlhī
lakacāuj tumīn lāˈ palh natzaˈnkā
lakatin, namāquilhtī ixpūmaksko
lāˈ napaˈlhnanaˈn lāˈ xaˈnca naputza
hasta aˈnlhā nakaksa. 9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
nakaksa, nacāmākēstoka ixamigas
lāˈ aˈntī tahuiˈlānaˈ pajtzu ixchic, lāˈ
nacāhuani: "Caquilātāˈpāxuhuáuj
como ickakslitzaˈ huan tumīn aˈntū
ixtzaˈnkānīˈt". 10 Iccāhuaniyāniˈ
que chu aˈcxtim natapāxuhua
huan ángeles aˈxniˈcaˈ naxtāpalī
ixtapāstacnaˈ kalhatin aˈntī laclēˈn.

Huan oˈkxaˈ aˈntī pāxcat līlakōˈlh ixtumīn

11 Nā Jesús hualh:
—Kalhatin chiˈxcuˈ ixkaˈlhī
kalhatuˈ ixoˈkxaˈn. 12 Lāˈ
xastancu huanilh ixtātaˈ: "Tātaˈ,
caquimaˈxquiˈ huan herencia aˈntū
quintapaˈksīniˈ". Lāˈ huan xatātaˈ
cāmālacpitziniˈlh ixherenciacaˈn.
13 Lāˈ tūˈ lej makān huan xastancu
mākēstokkōˈlh ixmaclacasquiˈ lāˈ
aˈlh makat āˈlacatin cāˈlacchicniˈ. Lāˈ
aˈntzaˈ pāxcat līlakōˈlh ixtumīn.
14 'Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixmakasputkōˈnīˈttzaˈ ixtumīn, milh
lakatin tatziˈncsta nac huanmāˈ
cāˈlacchicniˈ lāˈ xlaˈ tzuculh
pātziˈncsa. 15 Lāˈ tuncan aˈlh putza
aˈnlhā namakscuja. Kalhatin
chiˈxcuˈ xalaˈ huan cāˈlacchicniˈ
macāˈlh para nacāmaktakaˈlha
paˈxniˈ. 16 Lāˈ tihuaˈcuˈtulh aˈntū
ixcāmāhuīˈmāˈ huan paˈxniˈ, pero
nīn tintīˈ ixmaxquīˈ aˈntū nahuaˈ.
17 'Lāˈ tuncan tzuculh cuenta
tlahua lāˈ pāstacli: "Lhān
kalhalāˈt tasācuaˈ na ixchic
quintātaˈ tūˈ tahuāˈyamāˈna lāˈ
cāˈaˈkatāxtūniˈ lāˈ quit ictziˈncsnīmāˈ
huāˈtzāˈ. 18 Naˈiclakaˈmpala
quintātaˈ lāˈ naˈicuani: "Tātaˈ,
ictlahuaniˈniˈ aˈntūn tūˈ tzey lāˈ
nā ictlahuanīˈt aˈntūn tūˈ tzey na
ixlacapūn Dios. 19 Tūˈtzaˈ minīˈniˈ
naquihuaniˈyaˈ palh quit miˈoˈkxaˈ.
Caquintlahuaˈ huaˈchi kalhatin
de mintasācuaˈnīˈn". 20 Lāˈ tuncan
quilhtāyalh huan tej para nalakaˈn
ixtātaˈ.
'Lāˈ aˈxniˈcaˈ makatcus ixaˈmāˈchaˈ
de na ixchic, laktzīˈlh lāˈ lakapasli
huan ixtātaˈ lāˈ lakalhuˈmalh.
Tatuˈjnuˈ lakaˈlh lakapāxtoka
ixoˈkxaˈ lāˈ aˈkxkoˈkaˈlh lāˈ muˈsulh.
21 Lāˈ tuncan huan ixoˈkxaˈ huanilh:
"Tātaˈ, ictlahuaniˈniˈ aˈntūn tūˈ tzey,
lāˈ ictlahuanīˈt aˈntūn tūˈ tzey na
ixlacapūn Dios. Tūˈtzaˈ minīˈniˈ
naquihuaniˈyaˈ palh quit miˈoˈkxaˈ".
22 'Pero huan xatātaˈ cāhuanilh
ixtasācuaˈnīˈn: "Calītaˈntit pūtin
xasāstiˈ luˈxuˈ lāˈ camālhakēˈtit
huāˈ quiˈoˈkxaˈ. Lāˈ camacahuiˈlīˈtit
lakatin macatzātzāt lāˈ camātūnūˈtit
īˈzapatos. 23 Calītaˈntit huan
huācax aˈntū xakoˈntīntzaˈ lāˈ
camaknīˈtit. Natlahuayāuj lakatin
cāˈtaniˈ lāˈ nahuāˈyanāuj 24 porque
huaˈchilh xanīntzaˈ ixuanīˈt huāˈmāˈ
quiˈoˈkxaˈ lāˈ lakahuanchokonīˈt.
Ixtzaˈnkānīˈttzaˈ lāˈ ickakschokolh".
Lāˈ tatzuculh tapāxuhua.
25 'Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ huan
xapuxcuˈ ixoˈkxaˈ ixaˈnīˈt scuja. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ ixtaspiˈtmāˈ para na ixchic,
kaxmatli xamúsica huan baile. 26 Lāˈ
tuncan taˈsaniˈlh kalhatin tasācuaˈ lāˈ
kalhasquiˈnīlh tuchū lamāˈ. 27 Lāˈ xlaˈ
kalhtīlh: "Mat milhtzaˈ mistancu.
Lāˈ mintātaˈ māmaknīnīniˈlh huan
xakoˈntīn huācax como tzey chilh lāˈ
tūˈ īˈtzaˈcaˈn".

28 ’Pero huan xapuxcuˈ lej aˈkchāˈlh
lāˈ tūˈ ixtanūcuˈtun. Lāˈ ixtātaˈ
taxtulh para nahuani catanūlh. 29 Lāˈ
xlaˈ huanilh ixtātaˈ: “Huiˈx caˈtzīyaˈ
lhūhuaˈtzaˈ cāˈta ictāˈscujnīˈtaˈniˈ
lāˈ pōˈktu icaˈkahuānaˈniˈnīˈtaˈniˈ.
Lāˈ tūˈ maktin quimaxquīˈnīˈtaˈ
nīn chu lakatin tiˈnaˈj chivo para
naˈiccālītāˈpāxuhua quiˈamigos.
30 Pero chuhuaˈj como chilh huāˈmāˈ
miˈoˈkxaˈ aˈntī pāxcat līlakōˈlh
mintumīn con huan puscan aˈntīn
tūˈ tzey lāˈ huiˈx māmaknīnīniˈnīˈtaˈ
huan xakoˈntīn huācax”.
31 ’Lāˈ tuncan huan xatātaˈ
huanilh: “Huiˈx quiˈoˈkxaˈ lāˈ huiˈx
pōˈktu quintāˈlahuiˈlaˈ, lāˈ ixlīhuāk
aˈntū ickaˈlhī huāk milaˈ. 32 Pero
chuhuaˈj līmakuan natlahuayāuj
cāˈtaniˈ para napāxuhuayāuj como
mistancu huaˈchilh xanīntzaˈ
ixuanīˈt lāˈ lakahuanchokonīˈttzaˈ.
Huaˈchilh ixtzaˈnkānīˈttzaˈ lāˈ
chuhuaˈj ickakspā”.

Huan xapuxcuˈ tasācuanīˈn
aˈntī lej skalalh

16 Nā Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Ixuīˈ kalhatin patrón; lej rico
ixuanīˈt. Lāˈ ixkaˈlhī kalhatin
xapuxcuˈ ixtasācuaˈ. Lāˈ lakminca
huanican que huanmāˈ xapuxcuˈ
tasācuaˈ ixpāxcatlīlaniˈmāˈ ixtumīn.
2 Lāˈ tuncan huan ixpatrón
mātaˈsīlh lāˈ huanilh: “¿Tuchūn
chūˈtzaˈ huāˈ quihuanica por
mimpālacata? Caquimāsuˈniˈ aˈntū
iclīmāmacūˈnīˈtaˈniˈ como tūˈtzaˈ
quintitāˈscujti huaˈchi xapuxcuˈ
tasācuaˈ”.
3 ’Lāˈ huan xapuxcuˈ tasācuaˈ
tahuiˈlalh pāstacnaˈn: “¿Tuchū
naˈictlahua chuhuaˈj como
quimpatrón quimaklhtīlh
quintascujūt? Tūˈ tliˈhuiˈqui quit
para naˈicscuja cāˈtacuxtu, lāˈ
icmāxanaˈn naˈicsquiˈnīhuāˈyan.
4 Quit ickaˈlhī quimpātuncaˈtzi lāˈ
chuntzaˈ tzē naˈicchāˈn nac lakatin
chic para naˈicuāˈyan aˈxniˈcaˈ tūˈ
naˈickaˈlhī quintascujūt”.
5 ’Lāˈ chuntzaˈ kalhatunuˈ
cāmātaˈsīlh aˈntī ixtalaclēˈniˈ
ixpatrón. Aˈntī chāˈlh pūˈla
kalhasquiˈnīlh: “¿Lhānchulāˈ
laclīpiniˈyaˈ quimpatrón?” 6 Lāˈ xlaˈ
kalhtīlh: “Iclaclēˈniˈ lakatin ciento
barriles de aceite”. Lāˈ tuncan
xapuxcuˈ tasācuaˈ huanilh: “Aˈ māˈ
mincaˈpsnat. Tuncan catahuiˈlaˈ
lāˈ catlahuaˈpalaˈ āˈkalhtin por
xmān cincuenta”. 7 Lāˈ āˈcalīstān
kalhasquiˈnīlh āˈkalhatin: “¿Chu
huiˈx, lhānchulāˈ laclīpiniˈyaˈ?” Lāˈ
huanilh: “Lakatin ciento cuartillo
de trigo”. Lāˈ tuncan huanilh:
“Aˈmāˈ mincaˈpsnat. Catlahuaˈpalaˈ
āˈkalhtin xmān por ochenta”.
8 ’Lāˈ huan patrón puhualh que
huan xapuxcuˈ tasācuaˈ skalalh
lalh aˈnchī tlahualh. Chuntzaˈ aˈntī
xalanīˈn nac huāˈmāˈ quilhtamacuj
lakskalalhnaˈ para natatlahua
ixnegociocaˈn. Más skalalhnaˈ
xlacaˈn que aˈntīn takalhalakaˈīˈ
ixtachihuīn Dios.
9 ’Quit iccāhuaniyāniˈ:
Nacālīmaktāyayāˈtit aˈntīn
tamaclacasquiˈn con mintumīncaˈn.
Lāˈ chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ nanīyāˈtit
lāˈ tūla catilīpintit mintumīncaˈn,
nacātamānūyāniˈ aˈnlhā pōˈktu
nalatahuiˈlaˈyāˈtit.
10 ’Aˈntī xaˈnca namaktakaˈlha
macstiˈnaˈj aˈntū līmāmacūˈcan,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nā xaˈnca namaktakaˈlha lhūhuaˈ
palh nalīmāmacūˈcan. Aˈntīn tūˈ
xaˈnca natlōkentaxtū ixlītlōt aˈyuj
tūˈ lej tasquiˈnī, xlaˈ tūˈ xaˈnca
natlōkentaxtū aˈntū más tasquiˈnī.
11 Palh tūla cātalīmāmacūˈyāniˈ
aˈntū xalaˈ nac quilhtamacuj,
¿chichū nacātalīmāmacūˈyāniˈ
aˈntū ixlaˈ Dios? 12 Lāˈ palh
tūˈ maktakaˈlhāˈtit aˈntū
cātamāsācuaˈnīyāniˈ huiˈxinaˈn, tūˈ
caticātamaxquīˈn aˈntū milacaˈn
nala.
13 ’Nīn kalhatin tasācuaˈ tzē
natāˈscuja chu aˈcxtim kalhatuˈ
ixpatrón porque napāxquīˈ kalhatin
lāˈ tūˈ nalaktzīˈncuˈtun āˈkalhatin.
Lāˈ naˈaˈkahuānaˈniˈ kalhatin lāˈ
nalakmakaˈn āˈkalhatin. Lāˈ nā
chuntzaˈ huiˈx tūla nalīpāhuaˈnaˈ
Dios palh nalīpāhuaˈnaˈ mintumīn.
14 Huan fariseosnuˈ aˈntī
ixtapāxquīˈ ixtumīncaˈn
ixtakaxmatmāˈna ixlīhuāk huāˈmāˈ
lāˈ ixtalīlītzīˈmāˈna Jesús. 15 Lāˈ
tuncan Jesús cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn lacasquiˈnāˈtit que
huan tachiˈxcuhuīˈt natapuhuan
que lej tzey huiˈxinaˈn, pero Dios
cālakapasniˈyāniˈ miˈaˈclhcunuccaˈn.
Lāˈ aˈyuj cāˈaˈkxokoyāˈtit
chiˈxcuhuīˈn chuntzaˈ lāˈ xlacaˈn
cātaˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ, pero Dios
lakmakaˈn aˈntū huan tachiˈxcuhuīˈt
tapuhuan que lej kaˈlhī ixtapalh.

Huan ley lāˈ ixlīmāpaˈksīn Dios

16 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Ixaˈnan huan ixley Moisés
hasta aˈxniˈcaˈ ixlatlāˈhuan Juan
huan Māˈkpaxīniˈ, lāˈ chu aˈcxtim
aˈntū tamāsuˈyulh aˈctaˈsanaˈnīˈn.
Chuhuaˈj talīchihuīnaˈn huan xatzey
tachihuīn aˈnchī Dios māpaˈksīniˈn.
Lāˈ ixlīhuāk talīhuiˈlī natatanū.
17 ’Jicslīhuaˈ namāsputūcan
aˈkapūn lāˈ tiˈyaˈt, pero más
jicslīhuaˈ naxtāpalīcan ixtachihuīn
Dios. Tūˈ catixtāpalīca nīn
macstiˈnaˈj.

Tūˈ tzey palh lāmakxtekcan

Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12

18 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Palh kalhatin chiˈxcuˈ
namakxteka ixpuscāt lāˈ
natāˈtapuchahua āˈkalhatin, xlaˈ
makpuscātīniˈn na ixlacapūn Dios.
Lāˈ aˈntīn tāˈtapūchahua kalhatin
puscāt aˈntī makxtekcanīˈttzaˈ, nā
xlaˈ makpuscātīniˈn na ixlacapūn
Dios.

Lázaro lāˈ huan rico

19 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ; lej
rico ixuanīˈt. Lāˈ ixlhakāˈ ixluˈxuˈ
xalacuan. Lāˈ lakalīyān ixtlahua
cāˈtaniˈ. 20 Nā ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ;
ixtacuīniˈ Lázaro. Lāˈ lhūhuaˈ
ixkaˈlhī ixmactziˈtziˈ. Lāˈ ixtahuiˈla
īˈsquiˈnīhuāˈyan na ixtanquilhniˈ
huan rico. 21 Lāˈ xlaˈ ixlēkaˈscuˈtun
huan xalacpītzin pāntzi aˈntū ixyuja
de na ixmesa huan rico. Lāˈ huan
chichiˈ īˈsnakaniˈ ixtziˈtziˈ.
22 ’Lāˈ milh lakatin chiˈchiniˈ
huan Lázaro nīlh, lāˈ huan ángeles
talēˈlh nac aˈkapūn. Nā aˈntzaˈ ixuīˈ
Abraham. Nā huan rico nīlh lāˈ
māˈcnūca.
23 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixpātīniˈmāˈ huan
rico nac pūpātīn, talacayāhualh
lāˈ cālaktzīˈlh Abraham lāˈ Lázaro
ixtuˈcaˈn. 24 Lāˈ tuncan taˈsalh
lāˈ hualh: “Quintātaˈ Abraham,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

caquilakalhuˈmaˈ lāˈ camaˈcataˈ
Lázaro para que camojōlh nac
xcān kantin ixmakspulh lāˈ
camāskeˈhuiˈhuīˈlh quisīˈmaˈkāˈt
porque lej icpātīniˈmāˈ na ixlaclhniˈ
lamanaˈ”.
25 ’Lāˈ Abraham huanilh: “Quiˈoˈkxaˈ,
capāstacti xaˈnca que huiˈx lej
tzey aˈnīˈniˈn na minquilhtamacuj
lāˈ Lázaro tūˈ tzey aˈnīˈniˈlh. Lāˈ
chuhuaˈj xlaˈ mākoˈxamixīmāˈca
huāˈtzāˈ lāˈ huiˈx pātīniˈpāˈt aˈntzaˈ.
26 Lāˈ huampala aˈnan lakatin
kaˈtlaˈ cāˈpūtatonkopūn aˈntū
quincāmāˈkapitziyāniˈ. Lāˈ chuntzaˈ
aˈntīn taˈaˈncuˈtun aˈntzaˈ tūlalh
catitaˈaˈlh lāˈ nīn xalanīˈn aˈntzaˈ
tūlalh catitamilh āˈtzāˈ”.
27 ’Lāˈ tuncan huan rico hualh:
“Quintātaˈ Abraham, icsquiˈniyāniˈ que
camaˈcapi Lázaro na ixchic quintātaˈ
28 para nacāhuani kalhaquitzis
quintāˈtimīn aˈntīn tahuiˈlānaˈnchaˈcus.
Lāˈ chuntzaˈ xlacaˈn tūˈ catitatanūlh
nac huāˈmāˈ pūpātīn”.
29 ’Lāˈ Abraham huanilh: “Xlacaˈn
takaˈlhītzaˈ aˈntū tzoˈkli huan Moisés lāˈ
huan profetasnaˈ. Cuenta catatlahualh
ūˈtzaˈ”. 30 Lāˈ huan rico kalhtīniˈlh:
“Stuˈncuaˈ. Uˈtzaˈ iccaˈtzī pero palh
ixcālakaˈlh kalhatin aˈntī nīnīˈttzaˈ,
ixtaxtāpalīlh ixtapāstacnaˈcaˈn”.
31 Lāˈ Abraham huanilh: “Palh tūˈ
cuenta tatlahua aˈntū tzoˈkli huan
Moisés lāˈ huan profetasnaˈ, nīn tūˈ
catitakalhlakaˈīˈlh aˈyuj ixcālakaˈlh
aˈntī lakahuanchokonīˈt de na
ixlaclhniˈcaˈn nīnīˈn”.

Pōˈktu aˈnan aˈntīn talaclēˈn

Mt. 18.6-7, 21-22; Mr. 9.42

17 Jesús cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Pōˈktu aˈnan catūhuā aˈntū
nacāmātonkopū tachiˈxcuhuīˈt, pero
xānti tala xlacaˈn aˈntīn tamātonkopū
āˈmakapitzīn lāˈ tamātlahuī talaclēˈiˈ.
2 Mejor ixpixchīˈhuaˈcaˈca lakatin
chihuix lāˈ ixmacāˈnca nac mar, lāˈ
tūˈ ixmātonkopūlh nīn kalhatin aˈntī
tzucumāˈcus kalhlakaˈīˈ. 3 Cuenta
catlahuaˈtit.
’Palh mintāˈtin tlahuaniˈnīˈtaˈniˈ
aˈntūn tūˈ tzey, nahuaniˈyaˈ. Lāˈ
palh xlaˈ puhuan que tūˈ tzey aˈntū
tlahualh, namāsputūnuˈniˈyaˈ. 4 Lāˈ
namāsputūnuˈniˈyaˈ aˈyuj lakatin
chiˈchiniˈ maktojon catlahualh tūn
tūˈ tzey lāˈ maktojon nalakmināniˈ
nahuaniyāniˈ: “Tūˈ tzey quit, lāˈ tūˈ
āˈmaktin ictitlahualh”.

Aˈntīn takalhlakaˈīˈ takaˈlhī līmāpaˈksīn

5 Huan scaˈtxtunuˈnīˈn tahuanilh
huan Jesús:
—Caquilāmaktāyauj para que
āˈchulāˈ naˈickalhlakaˈīˈyāuj.
6 Lāˈ huan Māpaˈksīniˈ cāhuanilh:
—Palh ixkalhlakaˈīˈtit, aˈyuj
macstiˈnaˈj, ixuaniˈtit huanyā
quiˈhuiˈ: “Catatampuˈlhuˈ lāˈ capit
tāyaˈyaˈ nac mar”. Lāˈ chuntzaˈ
huan quiˈhuiˈ ixtlahualh.

Ixlītlōt aˈntī tasācuaˈ

7 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Palh huiˈx ixkaˈlhiˈ kalhatin
mintasācuaˈ aˈntī scujnīˈttzaˈ
tintacuj lāˈ ixtaspiˈtli na minchic,
tūˈ catihuaˈniˈ: “Catanuˈ, cahuāˈyaˈ”.
8 Chōˈla nahuaniˈyaˈ: “Cacāxtlahuaˈ
quilīhuaˈt lāˈ pūˈla naquimāˈhuīˈyaˈ
quit. Aˈcalīstān nahuāˈyaˈnaˈ huiˈx”.
9 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ mintasācuaˈ
natlahuakōˈ ixlītlōt, tūˈ catihuaˈniˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nīn pāxcatcaˈtzī como xlaˈ
tasācuaˈ. 10 Lāˈ chuntzaˈ huiˈxinaˈn,
aˈxniˈcaˈ tlahuakōˈyāˈtit ixlīhuāk
ixtapuhuān Dios, nahuanāˈtit: "Tūˈ
maclacasquiˈn naquincāhuaniyāniˈ
pāxcatcaˈtzī como xmān ictlahuáuj
quilītlōtcaˈn".

Jesús cāmātzeyīlh kalhacāuj aˈntī ixtamasniˈmāˈna ixquinītcaˈn

11 Aˈxniˈcaˈ ixaˈmāˈcus nac
Jerusalén, Jesús tētaxtulh
lacalhūhuaˈ cāˈlacchicniˈ xalaˈ nac
Samaria lāˈ Galilea. 12 Aˈxniˈcaˈ
ixtapajtzūtēlhatzaˈ lakatin
cāˈlacchicniˈ, kalhacāuj chiˈxcuhuīˈn
aˈntī ixtamasmāˈna ixquinītcaˈn
tataxtulh para natapāxtoka. Lāˈ
makat tatāyalh xlacaˈn 13 lāˈ lej
palhaˈ tahualh:
—¡Jesús, Mākalhtōˈkēˈniˈ,
caquilālakalhuˈmauj!
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús cālaktzīˈlh,
cāhuanilh:
—Capintit cāmāsuˈniˈyāˈtit
mimacniˈcaˈn huan curasnaˈ.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlacaˈn
ixtaˈaˈmāˈnacus nac tej, talaktzīˈlh
ixmacniˈcaˈn que tzeytzaˈ
ixtahuanīˈt. 15 Lāˈ kalhatin de xlacaˈn,
aˈxniˈcaˈ laktzīˈlh que ixtzeyanīˈttzaˈ,
taspiˈtli mācāˈtanītēlha Dios.
16 Tatzokostaniˈlh Jesús para
namaxquīˈ pāxcatcaˈtzī. Lāˈ huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ xalaˈ nac Samaria ixuanīˈt.
17 Lāˈ tuncan Jesús hualh:
—¿Chu tūˈ kalhacāuj aˈntī
tatzeyalh? ¿Aˈchīˈ tūˈ tamilh huan
makapitzīn kalhanaˈjās? 18 ¿Chā
xmān huāˈmāˈ samaritano taspiˈtli
para naquimaxquīˈ pāxcatcaˈtzī?
19 Lāˈ tuncan huanilh huan
chiˈxcuˈ:
—Catāquiˈ lāˈ catlāˈhuaˈ.
Tzeyanīˈtaˈ como kalhalakaˈīˈnīˈtaˈ.

Aˈnchī nachin ixlīmāpaˈksīn Dios

Mt. 24.23-28, 36-41

20 Lāˈ huan fariseosnuˈ
takalhasquiˈnīlh Jesús:
—¿Lhachūnīn nala que
nacāmāpaˈksīkōˈ Dios
tachiˈxcuhuīˈt?
Lāˈ xlaˈ cākalhtīlh:
—Aˈnchī Dios cāmāpaˈksīkōˈ, tūˈ
tasuˈyu. 21 Tūla catihuanca: "Aˈhuī",
o "Aˈhuiˈlachaˈ". Ixlīmāpaˈksīn
Dios huīˈtzaˈ na ixaˈclhcunuccaˈn
tachiˈxcuhuīˈt.
22 Lāˈ tuncan cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Namin lakatin chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn lej
nalaktzīˈncuˈtunāˈtit aˈnchī
namāpaˈksīniˈn huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn. Nalaktzīˈncuˈtunāˈtit
aˈyuj xmān lakatin chiˈchiniˈ.
Lāˈ tūˈ catilaktzīˈntit.
23 Lāˈ nacātahuaniyāniˈ: "Aˈhuīˈ", o
"Aˈhuiˈlachaˈ". Pero tūˈ tipināˈtit lāˈ
tūˈ tistālaniˈyāˈtit. 24 Huaˈchi tasuˈyu
lakatin makliˈpniˈ aˈnchī palaj
xkaka nac aˈkapūn, chuntzaˈ nala
aˈxniˈcaˈ namin quilacchiˈchiniˈ lāˈ
quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
25 Pūˈla lej naˈicpātīniˈn lāˈ
naquintalakmakaˈn xalanīˈn huāˈmāˈ
quilhtamacuj.
26 'Lāˈ huaˈchi pātleˈkelh aˈxniˈcaˈ
ixuīˈcus Noé, nā chuntzaˈ nala
aˈxniˈcaˈ namin quilacchiˈchiniˈ
quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
27 Ixtahuāˈyan lāˈ ixtatapūchahua
lāˈ ixtamāstāˈmāˈna ixtzuˈmaˈjātcaˈn
para natatapūchahua hasta
aˈxniˈcaˈ huan chiˈchiniˈ aˈntū

pūtanūlh Noé nac barco. Lāˈ
huan lakuat milh lāˈ tanīkōˈlh.
28 Nā chuntzaˈ pātleˈkelh aˈxniˈcaˈ
ixuīˈcus Lot; ixtahuāˈyamāˈna
lāˈ ixtakoˈtnumāˈna;
ixtatamāhuanaˈmāˈna lāˈ
ixtastāˈnamāˈna; ixtachaˈnānaˈn lāˈ
ixtatlahua ixchiccaˈn. 29 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Lot taxtulh de huan cāˈlacchicniˈ
Sodoma, yujli macscut lāˈ azufre
de nac aˈkapūn lāˈ cāmaknīkōˈlh
ixlīhuākcaˈn.

30 ’Huaˈchi aˈxniˈcaˈ
ixtahuiˈlānaˈcus Lot lāˈ
Noé, chuntzaˈ nala aˈxniˈcaˈ
naˈiccātasuˈniˈyāniˈ quit huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
Tachiˈxcuhuīˈt tūˈ tapuhuan palh
palaj naˈicmimpala.

31 ’Aˈxniˈcaˈ namin huāˈmāˈ
chiˈchiniˈ, aˈntī huīˈ kēpūn lāˈ kaˈlhī
ixmaclacasquiˈ na ixchakān ixchic,
tūˈ catitanūlh para namāxtu. Lāˈ
aˈntī scujmāˈchaˈ na ixāˈtacuxtu,
tūˈ catitaspiˈtli na ixchic para
natē catūhuā. 32 Capāstactit
aˈntū pātleˈkeniˈlh ixpuscāt
Lot. 33 Aˈntī māpūtaxtūcuˈtun
ixlīcaˈtzīn, tūˈ catipāstacli aˈntū
aˈnan nac cāˈquilhtamacuj. Lāˈ
aˈntī xmān pāstaca aˈntū aˈnan
nac cāˈquilhtamacuj, xlaˈ tūˈ
catipūtaxtulh.

34 ’Iccāhuaniyāniˈ que huanmāˈ
tzīˈsa kalhatuˈ natalhtata nac lakatin
xtiˈcat, lāˈ Dios nalēˈn kalhatin lāˈ
namāchoko kalhatin. 35 Lāˈ kalhatuˈ
puscan natasquiti pajatzu, lāˈ Dios
nalēˈn kalhatin lāˈ namāchoko
kalhatin. 36 Lāˈ kalhatuˈ chiˈxcuhuīˈn
natascuja ixtuˈcaˈn nac cāˈtacuxtu, lāˈ
Dios nalēˈn kalhatin lāˈ namāchoko
kalhatin —hualh Jesús.

37 Lāˈ aˈxniˈcaˈ takaxmatli
huāˈmāˈna tachihuīn, huan
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn takalhasquiˈnīlh:
—Māpaˈksīniˈ, lāˈ ¿lhachūnīn
napātleˈke huāˈmāˈ?
Lāˈ xlaˈ cākalhtīlh:
—Chuxalhā napātleˈke, huaˈchi
huan chūˈniˈ tatakēstoka chuxalhā
aˈnan ixlīhuaˈtcaˈn.

Huan lakapūt lāˈ huan juez

18 Jesús cāhuanilh catūhuā
aˈntū lītalacastuca para
nacāmāsuˈniˈ que lakalīyān
natakalhtōˈkaˈ lāˈ tūˈ maktin
catilakachāˈniˈlh. 2 Cāhuanilh:
—Ixuīˈ nac lakatin cāˈlacchicniˈ
kalhatin juez. Tūˈ ixaˈcnīniˈniˈ Dios
lāˈ nīn cuenta ixcātlahua aˈntī
ixtaputza justicia. 3 Chu aˈntzaˈ
huanmāˈ cāˈlacchicniˈ ixuīˈ kalhatin
lakapūt. Lakalīyān ixaˈn laktzīˈn
huan juez para natlahuaniˈcan
lakatin justicia ixpālacata
ixtāˈcaˈtza. 4 Lāˈ ixlīmaklhūhuaˈtzaˈ
huan juez tūˈtzaˈ tlahuaniˈcuˈtulh
justicia. Lāˈ āˈcalīstān puhualh:
“Aˈyuj tūˈ icaˈcnīniˈniˈ Dios lāˈ tūˈ
cuenta ictlahua aˈyuj taputza
justicia, 5 pero como huāˈmāˈ
lakapūt quimājiclhuīˈlhtzaˈ,
naˈictlahuaniˈ justicia, para que
tūˈtzaˈ camilh quimājiclhuīˈ”.

6 Lāˈ huan Māpaˈksīniˈ Jesús
hualh:
—Cuenta catlahuaˈtit aˈntū
tlahualh huan juez aˈyuj tūˈ
tzey ixuanīˈt. 7 Lāˈ āˈchulāˈ
nacālīmaktāya Dios xlacaˈn
aˈntī cālacsacnīˈt aˈntī lakalīyān
lāˈ tintascac tasquiˈniˈ. Lāˈ
¿chu natakoxī nacāmaktāya?
8 Iccāhuaniyāniˈ que palaj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacālīmaktāyayāniꞌ. Lāꞌ quit huan
Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
naꞌicmimpala, ¿chā naꞌickaksa
nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj aꞌntīn
takalhlakaꞌīꞌ lāꞌ tasquiꞌniꞌmāꞌna
Dios lakalīyān?

Huan fariseo lāꞌ huan māꞌtāꞌjīniꞌ de impuestos

9 Jesús cāhuanipā catūhuā
aꞌntū lītalacastuca para aꞌntī
tapuhuan que xlacaꞌn xalactzey lāꞌ
talakmakaꞌn āꞌmakapitzīn. Hualh:
10 —Kalhatuꞌ chiꞌxcuhuīꞌn taꞌaꞌlh
nac lītokpān para natakalhtōꞌkaꞌ.
Lāꞌ kalhatin de xlacaꞌn fariseo
ixuanīꞌt, lāꞌ āꞌkalhatin mātāꞌjīniꞌ
de impuestos ixuanīꞌt. 11 Lāꞌ
huan fariseo tāyalh kalhtōꞌkaꞌ
chuntzaꞌ: "Dios, icmaxquīꞌyāniꞌ
pāxcatcaꞌtzī porque quit tūꞌ huaꞌchi
āꞌmakapitzīn. Tūꞌ ickaꞌlhānaꞌnīꞌt.
Tūꞌ ictampiꞌlhīniꞌnīꞌt. Lāꞌ quit
tūꞌ icmakpuscātīniꞌn. Lāꞌ nīn
quit huaꞌchi huāꞌmāꞌ mātāꞌjīniꞌ
de impuestos. 12 Quit tūꞌ
icuāꞌyan lakatuꞌ chiꞌchiniꞌ nac
lakatin semana, lāꞌ de aꞌntū
ickaꞌlhī icmāstāꞌ ixlīhuāk aꞌntū
maclacasquiꞌn para quilēꞌksajnaꞌ".
13 'Lāꞌ xtunc hualh huan
mātāꞌjīniꞌ. Xlaꞌ makat tāyalh.
Lāꞌ tūꞌ ixtalacayāhuacuꞌtun, nīn
ixtaquilhpūqui pero ixcuꞌxatucscan
lāꞌ ixuan: "¡Dios, caquilakalhuꞌmaꞌ
porque quit tūꞌ tzey!"
14 'Lāꞌ iccāhuaniyāniꞌ que
huāꞌmāꞌ mātāꞌjīniꞌ xalacuan
tasuꞌyu na ixlacapūn Dios lāꞌ huan
fariseo tūꞌ. Lāꞌ chuntzaꞌ aꞌntī
kaꞌtlaꞌjcaꞌtzī, xlaꞌ namāmāxanīꞌcan.
Lāꞌ aꞌntī tūꞌ kaꞌtlaꞌjcaꞌtzī, ūꞌtzaꞌ
naꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan.

Jesús cāsicuaꞌlanālīlh huan lakskaꞌtāꞌn

Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16

15 Nā cālīminiꞌca camanaꞌ Jesús
para que ixcāꞌaꞌcpūxaꞌmalh. Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ talaktzīꞌlh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn,
talacaquilhnīlh aꞌntī ixtalīmin. 16 Lāꞌ
Jesús cāmātaꞌsīlh huan camanaꞌ lāꞌ
cāhuanilh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn:
—Cacāmakxtektit huan
camanaꞌ caquintalakmilh lāꞌ
tūꞌ cacāmāmakchuyīꞌtit como
huan aꞌntī natatapaꞌksī con Dios
aꞌnlhā māpaꞌksīniꞌn, xlacaꞌn aꞌntī
naquintalīpāhuan huaꞌchi huan
tamāꞌna camanaꞌ. 17 Ixlīstuꞌncuaꞌ
iccāhuaniyāniꞌ que aꞌntīn tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn Dios
huaꞌchi lakskaꞌtāꞌn takalhlakaꞌīꞌ,
tūꞌ maktin catitatanūlh aꞌnlhā
māpaꞌksīniꞌn Dios.

Huan oꞌkxaꞌ aꞌntī rico tāꞌchihuīnaꞌlh Jesús

Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31

18 Kalhatin de huan xanapuxcuꞌnuꞌ
kalhasquiꞌnīlh Jesús:
—Tzeyā Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ huiꞌx.
¿Tuchū naꞌictlahua para naꞌickaꞌlhī
quinquilhtamacuj para pōꞌktu?
19 Lāꞌ Jesús huanilh:
—¿Aꞌchīꞌ quihuaniꞌyaꞌ palh tzey
quit? Xmān kalhatin aꞌntī xatzey
lāꞌ ūꞌtzaꞌ mānīꞌ aꞌntī Dios. 20 Huiꞌx
caꞌtzīyaꞌ ixlīmāpaꞌksīn Dios aꞌntū
huan chuntza:

Tūꞌ timakpuscātīniꞌnaꞌ.
Tūꞌ timaknīniꞌnaꞌ.
Tūꞌ tikaꞌlhānaꞌnaꞌ.
Tūꞌ tilīchiꞌhuīnaꞌnaꞌ nīn kalhatin.
Cacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ mintātaꞌ lāꞌ
mintzīꞌt.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

[21] Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ kalhtīlh:
—Huāk huāꞌ tamāꞌnaꞌ ictlōkentaxtūkōꞌnīꞌttzaꞌ desde quilītiꞌnaꞌj.
[22] Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ kaxmatli huāꞌmāꞌ, Jesús huanilh:
—Xmān lakatin catūhuā tisputniꞌyāniꞌ aꞌntū natlahuaꞌyaꞌ. Caquīstāꞌkōꞌj huāk aꞌntū kaꞌlhīꞌyaꞌ lāꞌ nacāmālacpitziniꞌyaꞌ huan tumīn huan pobresniꞌ lāꞌ nakaꞌlhīꞌyaꞌ aꞌnchī rico nalīlaꞌyaꞌ nac aꞌkapūn. Lāꞌ āꞌcalīstān caquintāꞌpi, aꞌyuj napātīniꞌnaꞌ.
[23] Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan chiꞌxcuꞌ kaxmatli huāꞌmāꞌ tachihuīn, lej līlakaputzalh como lej rico ixuanīꞌt.
[24] Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús laktzīꞌlh aꞌnchī lej ixlakaputza, huanilh:
—Lej jicslīhuaꞌ natatapaꞌksī con
Dios xlacaꞌn aꞌntī lej ricosnuꞌ. [25] Tūꞌ
lej jicslīhuaꞌ natanū lakatin camello na ixtaniꞌ līxtokon. Más jicslīhuaꞌ natanū kalhatin rico aꞌnlhā māpaꞌksīniꞌn Dios.
[26] Lāꞌ aꞌntīn takaxmatli huāꞌmāꞌ tahualh:
—Lāꞌ ¿tichūn tzē māpūtaxtūcan?
[27] Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Huan chiꞌxcuhuīꞌn tūlalh catitatlahualh nīn tuntūꞌ para natalīpūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.
[28] Lāꞌ Pedro huanilh:
—Quinaꞌn icmakxtekkōꞌuj ixlīhuāk lāꞌ iccāstālaniꞌmāꞌniꞌ.
[29] Lāꞌ tuncan Jesús cākalhtīlh:
—Stuꞌncua aꞌntū iccāhuaniyāniꞌ. Aꞌnan aꞌntī nataꞌaꞌkxtekuiꞌlī ixchiccaꞌn o ixtātaꞌcaꞌn lāꞌ ixtzīꞌtcaꞌn o ixtāꞌtimīncaꞌn o ixpuscātcaꞌn o ixcamanaꞌcaꞌn para
nataꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ Dios. [30] Xlacaꞌn
āꞌchulāꞌ natakaꞌlhī nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj, lāꞌ natakaꞌlhī ixquilhtamacujcaꞌn para pōꞌktu aꞌnlhā Dios māpaꞌksīniꞌn.

Huampala Jesús mācaꞌtzīnīniꞌlh que nanī

Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34

[31] Jesús cāmātaꞌsīlh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ cāhuanilh:
—Aꞌmāꞌnauj nac Jerusalén aꞌnlhā natlōkentaxtūkōꞌcan ixlīhuāk aꞌntū talītzoꞌkli huan profetasnaꞌ por quimpālacata quit huan
Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn. [32] Lāꞌ
naquimacamāstāꞌcan con aꞌntīn tūꞌ israelitas lāꞌ naquintalakapala lāꞌ naquintalakmakaꞌn
lāꞌ naquintalakachojmanī.
[33] Naquintakēsnoka lāꞌ āꞌcalīstān
naquintamaknī. Lāꞌ ixlīlakatuꞌtun chiꞌchiniꞌ naꞌiclakahuanchoko.
[34] Lāꞌ huan īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn nīn tuntūꞌ tamāchekxīlh de huāꞌmāꞌ, nīn ixtacaꞌtzī aꞌntū ixlīchihuīnaꞌmāꞌ porque huaꞌchilh xatatzēꞌkniꞌ aꞌntū ixcāhuanimāꞌ.

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzīꞌn xalaꞌ nac Jericó

Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52

[35] Aꞌxniꞌcaꞌ Jesús ixchāꞌmāꞌtzaꞌ huan cāꞌlacchicniꞌ Jericó, ixuīꞌ kalhatin lakatzīꞌn na ixpāxtūn
tej. Iꞌsquiꞌnīhuāꞌyahuīꞌ. [36] Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ ixkaxmata tētaxtumāꞌca, ixkalhasquiꞌnīniꞌn tichū
ixpātleꞌkemāꞌ. [37] Huanica que Jesús
xalaꞌ nac Nazaret ixpātleꞌkemāꞌ.
[38] Lāꞌ tuncan taꞌsalh lāꞌ hualh:
—¡Jesús! ¡Huiꞌx ixtāꞌnat David aꞌntī xaꞌickaꞌlhīmāꞌnauj! ¡Caquilakalhuꞌmaꞌ!

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

39 Aˈntī ixtapūˈlaniˈnīˈt Jesús
taquilhnīlh huan lakatzīˈn para que
ixquilhcaˈcslalh, pero xlaˈ āˈchulāˈ
taˈsalh lāˈ hualh:
—¡Huiˈx ixtāˈnat David
aˈntī xaˈickaˈlhīmāˈnauj!
¡Caquilakalhuˈmaˈ!
40 Lāˈ tuncan Jesús tāyalh lāˈ
hualh calīminiˈca. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
pajtzu ixlakayātzaˈ, kalhasquiˈnīlh:
41 —¿Tuchū lacasquiˈnaˈ que
naˈictlahuaniˈyāniˈ?
Lāˈ huan lakatzīˈn kalhtīlh:
—Māpaˈksīniˈ,
caquimāˈlacahuāˈnīˈpalaˈ.
42 Lāˈ Jesús huanilh:
—¡Calacahuāˈnaˈ! Tzeyanīˈtaˈ como
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ.
43 Lāˈ tuncan huāˈmāˈ kaˈtlāˈtus
lacahuānaˈlh huan lakatzīˈn. Lāˈ
stālaniˈlh Jesús, mācāˈtanītēlha
Dios. Lāˈ ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
talaktzīˈlh huāˈmāˈ lāˈ nā xlacaˈn
tamācāˈtanīlh Dios ixlīhuākcaˈn.

Jesús lāˈ Zaqueo

19 1-2 Ixuīˈ kalhatin rico;
ixtacuīniˈ Zaqueo. Lāˈ
xapuxcuˈ ixuanīˈt de huan
mātāˈjīniˈnīˈn impuestos. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús ixtētaxtumāˈ nac
Jericó, aˈntzaˈ ixuīˈ Zaqueo.
3 Huāˈmāˈ Zaqueo ixlaktzīˈncuˈtun
Jesús para que ixlakapasli pero tūla
ixlaktzīˈn Jesús como lej aˈctzinaˈj
chiˈxcuˈ ixuanīˈt lāˈ lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt ixaˈnan. 4 Lāˈ tuncan
tatuˈjnunpūˈlalh aˈnlhā natētaxtu
Jesús lāˈ tōˈcaˈlh nac aˈkatin kaˈtlaˈ
quiˈhuiˈ aˈntū huanican sicómoro
para que tzē nalaktzīˈn. 5 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Jesús ixpātleˈkemāˈ aˈntzaˈ,
talacayāhualh lāˈ huanilh Zaqueo:
—Lacapalh cayujti porque
chuhuaˈj naˈictachoko na minchic.
6 Lāˈ Zaqueo lacapalh yujli lāˈ
līpāxūj lēˈlh Jesús na ixchic.
7 Lāˈ aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh
huāˈmāˈ, ixlīhuākcaˈn tatzuculh
talīchihuīnaˈn lāˈ talāhuanilh que
Jesús ixaˈnīˈt tachoko na ixchic
aˈntīn tūˈ tzey. 8 Lāˈ āˈcalīstān
Zaqueo tāyalh lāˈ huanilh Jesús:
—Chuhuaˈj, naˈiccāmaxquīˈ iˈtāt
aˈntū ickaˈlhī huan pobresniˈ. Lāˈ
palh xaˈiccāˈaˈkxokomaklhtīnīˈt
āˈmakapitzīn, naˈiccāmaxquīˈ
maktāˈtiˈ ixlaktapalh.
9 Lāˈ Jesús huanilh:
—Chuhuaˈj pūtaxtunīˈtaˈ porque
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ aˈnchī Abraham
kalhlakaˈīˈlh. Nā xalanīˈn na
minchic tapūtaxtunīˈt. 10 Lāˈ quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn icmilh
iccāputza aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ
para naˈiccāmāsuˈniˈ aˈnchī
nacālīmāpūtaxtūcan.

Lakacāuj tumīn

11 Aˈxniˈcaˈ ixtakaxmatmāˈna
aˈntū ixcāhuanimāˈ Jesús, xlaˈ
cāhuanilh aˈntū lītalacastuca.
Como ixtatapajtzūmāˈna nac
Jerusalén, xlacaˈn tapuhualh
que palaj natasuˈyu aˈnchī Dios
namāpaˈksīniˈn nac huāˈmāˈ
quilhtamacuj. 12 Lāˈ tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ lāˈ xlaˈ
tūˈ chu catihuāyā chiˈxcuˈ. Lāˈ
ixaˈmāˈ makat nac lakatin tiˈyaˈt
aˈnlhā nalīhuiˈlīcan iˈxlīrey lāˈ
āˈcalīstān nataspiˈtpala. 13 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ ixaˈmāˈcus, cāmākextimīlh
kalhacāuj ixtasācuaˈ lāˈ aˈcxtim
cāmaxquīˈlh lhūhuaˈ tumīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

chāˈtunuˈ de xlacaˈn lāˈ cāhuanilh:
“Camāscujūˈtit huāˈ tumīn hasta
aˈxniˈcaˈ naˈicmimpala”.
14 ’Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
ixāˈlacchicniˈ tūˈ ixtalaktzīˈncuˈtun
lāˈ cāmāstālīca lacscujnīˈn para
natahuan: “Tūˈ iclacasquiˈnāuj
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ huaˈchi rey”.
15 Pero aˈyuj, līhuiˈlīca ixlīrey lāˈ
chuntzaˈ taspiˈtli na ixtiˈyaˈt.
’Lāˈ aˈxniˈcaˈ chilh,
cāmātaˈsatīnīniˈlh huan tasācuaˈ
aˈntī ixcāmaxquīˈnīˈt tumīn.
Ixcaˈtzīcuˈtun aˈnchī ixtatlajanīˈttzaˈ
chāˈtunuˈ de xlacaˈn. 16 Aˈntī xapūˈla
aˈlh lāˈ hualh: “Mintumīn tlajanīˈt
makcāuj”. 17 Huan rey kalhtīlh: “Lej
tzey tasācuaˈ huiˈx, como xaˈnca
māˈscuˈjuˈ aˈyuj macstinaˈj tumīn.
Naˈicuiˈlīyāniˈ milīgobernador de
lakacāuj cāˈlacchicniˈ”.
18 ’Lāˈ chāˈmpā kalhatin lāˈ hualh:
“Mintumīn tlajanīˈt makquitzis”.
19 Lāˈ nā kalhtīlh: “Huiˈx nalaˈyaˈ
milīgobernador de lakaquitzis
cāˈlacchicniˈ”.
20 ’Lāˈ tuncan kalhatin chāˈmpā
lāˈ hualh: “Aˈ māˈ mintumīn.
Icmāquīˈlh nac lakatin pāyu
21 porque icjicuaˈniˈniˈ como
huiˈx līpalhaˈ milīmāpaˈksīn.
Huiˈx tēˈyaˈ aˈntūn tūˈ huiˈlīnīˈtaˈ
lāˈ makalanaˈnaˈ aˈnlhā tūˈ
chaˈnānaˈnīˈtaˈ huiˈx”. 22 Lāˈ tuncan
huan rey hualh: “Huiˈx tūˈ tzey
tasācuaˈ. Mismo mintachihuīn
lēˈksaˈnīniˈnāniˈ. Huiˈx puhuaˈnaˈ
palh quit lej līpalhaˈ icmāpaˈksīniˈn
lāˈ ictē aˈntūn tūˈ quit icuiˈlīnīˈt,
lāˈ icmakalanaˈn aˈnlhā tūˈ quit
icchaˈnānaˈnīˈt. 23 Lāˈ ¿aˈchīˈ tūˈ
huiˈliˈ nac banco quintumīn?
Chuntzaˈ xaˈicmaklhtīniˈlh
quintumīn con xaskaˈtaˈ aˈxniˈcaˈ
xaˈictaspiˈtpā na quinchic”.
24 ’Lāˈ cāhuanilh aˈntī ixtayānaˈ:
“Camaklhtītit ixtumīn lāˈ
camaxquīˈtit aˈntī tlajanīˈt makcāuj”.
25 Lāˈ tahuanilh: “Pero xlaˈ kaˈlhītzaˈ
makcāuj”. 26 Lāˈ huan rey kalhtīlh:
“Iccāhuaniyāniˈ más namaxquīˈcan
aˈntī kaˈlhī, pero aˈntīn tūˈ lhūhuaˈ
kaˈlhī namaklhtīkōˈcan aˈntū
kaˈlhī. 27 Lāˈ quintāˈcaˈtzanīˈn aˈntīn
tūˈ quintalacasquiˈn huaˈchi rey,
caquilīˈtaˈniˈtit lāˈ cacāmaknīˈtit na
quilacapūn”.

Jesús ixtanūtēlhatzaˈ nac Jerusalén

Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19

28 Aˈxniˈcaˈ huankōˈlh huāˈmāˈ,
Jesús tēlh ixtej para nac Jerusalén.
29 Lāˈ ixtapajtzūmāˈnatzaˈ nac huan
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā huanican Betfagé
lāˈ aˈnlhā huanican Betania. Aˈntzaˈ
pajtzu huan oˈkspūˈn aˈnlhā huanican
Olivos. Lāˈ Jesús cāmāpūˈlīlh kalhatuˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn 30 lāˈ cāhuanilh:
—Capintit huan nac cāˈlacchicniˈ
aˈntūn tasuˈyu na milacapūncaˈn.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ nachipināˈtit,
nalaktzīˈnāˈtit lakatin xaskaˈtaˈ
burro aˈntū chīˈyāhuacanīˈt. Nīn
tintīˈnaˈj kētōˈla. Caxcutit lāˈ
caquilālīminiˈuj huāˈtzāˈ. 31 Lāˈ palh
catīhuā nacākalhasquiˈnīyāniˈ:
“¿Aˈchīˈ xcutpāˈnaˈntit huan burrito?”
huiˈxinaˈn nakalhtīniˈnāˈtit: “Huan
Māpaˈksīniˈ maclacasquiˈn”.
32 Lāˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn taˈaˈlh
lāˈ takaksli huaˈchi huan Māpaˈksīniˈ
ixcāhuaninīˈt. 33 Lāˈ aˈxniˈcaˈtzaˈ
ixtaxcutmāˈna huan burro, huan
ixtēcuˈ cāhuanilh:
—¿Aˈchīˈ xcutpāˈnaˈntit huan
burro?

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

34 Lāˈ xlacaˈn takalhtīniˈlh:
—Huan Māpaˈksīniˈ maclacasquiˈn.
35 Lēˈniˈca Jesús tuncan lāˈ
talīkētlapalh ixluˈxuˈcaˈn lāˈ
kēhuiˈlīca Jesús huan burro.
36 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixaˈmāˈtzaˈ
lacachunaˈj, ixmāpīˈniˈtēlhacan
luˈxuˈ nac tej. 37 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixtatapajtzūtēlhatzaˈ aˈnlhā
laktokopūcanāchi huan nac kēstīn
Olivos, tatzuculh tapāxuhua
ixlīhuākcaˈn huan aˈntīn
takalhlakaˈīˈlh lāˈ ixtastālaniˈtēlha.
Lāˈ tataˈsalh lāˈ tamācāˈtanīlh
Dios por ixpālacata ixlīhuāk huan
lēˈcnīn aˈntūn talaktzīˈlh. 38 Lāˈ
ixtahuan:
—¡Sicuaˈlanālanīˈt huan Rey
aˈntī mimāˈ por ixlīmāpaˈksīn
Dios! ¡Līpāxūj nac aˈkapūn!
¡Caˈaˈcnīniˈniˈca Dios!
39 Lāˈ tuncan āˈmakapitzīn
fariseosnuˈ aˈntī ixtayānaˈ na
ixlaclhniˈ chiˈxcuhuīˈn, tahualh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, cacāquilhniˈ
aˈntīn tastālaniˈyāniˈ.
40 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Iccāhuaniyāniˈ palh huāˈ
tamāˈna nataquilhcaˈcsla, huan
chihuixniˈ natataˈsa.
41 Lāˈ aˈxniˈcaˈ pajtzutzaˈ
ixaˈmāˈchaˈ, Jesús laktzīˈlh huan
cāˈlacchicniˈ Jerusalén lāˈ calhualh
42 lāˈ hualh:
—¡Tzey ixuanīˈt para huiˈxinaˈn
xalanīˈn nac Jerusalén palh
ixmāchekxīˈtit cahuā aˈnchī
nalīpūtaxtuyāˈtit, aˈyuj huāˈmāˈ
chiˈchiniˈ! Pero chuhuaˈj tatzēˈknīˈt
lāˈ tūlalh catipūtaxtutit. 43 Namin
lakatin quilhtamacuj aˈntūn tūˈ
tzey. Lāˈ mintāˈcaˈtzanīˈncaˈn
natamin natayāhua lakatin corral
ixmacniˈ mincālacchicniˈcaˈn lāˈ
nacātalīxtiˈliˈyāniˈ lakachu. 44 Lāˈ
nacātalīlakasnoˈkāniˈ nac tiˈyaˈt.
Nacātamaknīkōˈyāniˈ milīhuākcaˈn
lāˈ natalacpanckōˈ lāˈ tūˈ
catimakxtekli nīn lakatin chihuix
ixaˈcpān huan taxaka. Chuntzaˈ
nacāpātleˈkeniˈyāniˈ como tūˈ
lakapastit Dios aˈxniˈcaˈ cālakminiˈ
para nacāmāpūtaxtūyāniˈ.

Jesús cātantlakaxtulh aˈntī ixtastāˈnamāˈna nac xakaˈtlaˈ lītokpān

Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22

45 Lāˈ tuncan Jesús tanūlh
nac xakaˈtlaˈ lītokpān
lāˈ tzuculh cātantlakaxtu
huan aˈntī ixtastāˈnamāˈna
lāˈ ixtatamāhuanaˈmāˈna na
ixtanquilhniˈ huan lītokpān. 46 Lāˈ
cāhuanilh:
—Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios: "Quinchic xmān para
pūkalhtōˈkaˈcan". Lāˈ huiˈxinaˈn
tlahuapāˈnaˈntit huaˈchi ixchiccaˈn
kaˈlhānaˈnīˈn.
47 Lakalīyān Jesús ixmāsuˈyumāˈ
nac lītokpān. Lāˈ ixtaputzaniˈmāˈna
aˈnchī natalīmaknī huan
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ lāˈ
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley lāˈ
nā pūchihuīnaˈnīˈn. 48 Lāˈ tūˈ
ixtakaksniˈ aˈnchī natalīmaknī
porque ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
skaˈlh ixtakaxmatniˈ.

Ixlīmāpaˈksīn Jesús

Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33

20 Lakatin chiˈchiniˈ
Jesús ixcāmāscaˈtīmāˈ
tachiˈxcuhuīˈt nac lītokpān
lāˈ ixcāmāsuˈniˈmāˈ aˈnchī tzē

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nalīpūtaxtucan. Lāˈ tachilh
huan xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
lāˈ xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley nā
xanapuxcuˈnuˈ israelitas. 2 Lāˈ
tahuanilh:
—Caquilāhuaniuj: ¿Tichū
ixquilhtampān cālītlahuaˈpāˈt huāˈ
tamāˈna catūhuā? ¿Tichū maxquīˈniˈ
huāˈmāˈ līmāpaˈksīn?
3 Lāˈ tuncan Jesús cāhuanilh:
—Nā quit naˈiccākalhasquiˈnīyāniˈ
catūhuā. Caquilākalhtīuj: 4 ¿Tichū
ixquilhtampān ixlīmāˈkpaxīniˈn
Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o
ixquilhtampāncaˈn tachiˈxuhuīˈt?
Caquilākalhtīuj.
5 Lāˈ xlacaˈn tatzuculh
talacchihuīnaˈn ixaˈcstucaˈn lāˈ
talāhuanilh:
—¿Chichū nahuaniyāuj?
Palh nahuaniyāuj que Dios
māpaˈksīlh huan Juan,
naquincākalhasquiˈnīyāniˈ:
"Lāˈ ¿aˈchīˈ tūˈ kalhlakaˈīˈtit?"
6 Lāˈ palh nahuaniyāuj que
chiˈxcuhuīˈn tamāpaˈksīlh,
ixlīhuākcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt
naquincātamūtaˈlamaknīyāniˈ como
xlacaˈn tahuan que Juan stuˈncuaˈ
ixaˈctaˈsanaˈ Dios ixuanīˈt.
7 Lāˈ chuntzaˈ takalhtīlh que tūˈ
ixtacaˈtzī tichū ixquilhtampān Juan
ixlīmāˈkpaxīniˈn. 8 Lāˈ tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Nā chuntzaˈ quit tūˈ icticāhuaniniˈ
tichū ixquilhtampān iclītlahua huāˈmāˈ.

Huan xalaccaˈtzancaˈtzīnīˈn makscujnīˈn

Mt. 21.33-44; Mr. 12.1-11

9 Tuncan Jesús tzuculh
cātāˈchihuīnaˈn tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ
cāhuanilh aˈntū lītalacastuca:
—Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ;
chaˈnli ixpūˈuva. Lāˈ āˈcalīstān
māsācuaˈnīˈlh ixtasācuaˈnīˈn lāˈ
makān aˈlh āˈlacatin.
10 'Lāˈ aˈxniˈcaˈ chilhtzaˈ ixpūlaniˈ
uvas, macāˈlh ixlacscujniˈ na
ixpūˈuva. Aˈlh cāsquiˈniˈ huan
tasācuaˈnīˈn catamacamaxquīˈlh
huan aˈntū tamakalanīˈt aˈntū
ixlaˈ ixtēcuˈ tiˈyaˈt. Lāˈ xlacaˈn
talacnicuiˈlīlh huan lacscujniˈ lāˈ
chu chuntzaˈ māspiˈtchokoca.
11 'Lāˈ tuncan ixtēcuˈ uva
macāˈmpā āˈchatin lacscujniˈ. Nā
chuntzaˈ tlahuaca huaˈchi xapūˈla;
lacnicuiˈlīca lāˈ talakapalalh lāˈ
chu chuntzaˈ māspiˈtchokoca. 12 Lāˈ
ixlīmaktuˈtun macāˈmpā āˈchāˈtin.
Lāˈ nā xlaˈ mātakāhuīˈca lāˈ
makatzāˈlaca.
13 'Lāˈ āˈcalīstān huan ixtēcuˈ
tiˈyaˈt hualh: "¿Tuchū naˈictlahua?
Naˈicmacāˈn quiˈoˈkxaˈ aˈntī lej
icpāxquīˈ. Aˈxniˈcaˈ nalaktzīˈncan
lāsāˈ naˈaˈcnīniˈniˈcan". 14 Pero
aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh huan oˈkxaˈ,
huan tasācuaˈnīˈn talāhuanilh:
"Uˈtzaˈ huan aˈntī nalītachoko
ixlīhuāk aˈntū ixlaˈ ixtātaˈ.
Camaknīuj lāˈ chuntzaˈ quilaˈcaˈn
nala huan pūˈuva". 15 Lāˈ tamāxtulh
de huan nac pūˈuva lāˈ tamaknīlh.
Lāˈ Jesús cākalhasquiˈnīlh:
—¿Chī puhuaˈnāˈtit nacātlahua
huan tamāˈna aˈntīn tamaksācuaˈlh?
16 Naˈaˈn lāˈ nacāmāsputūkōˈ
huāˈ tamāˈna tasācuaˈnīˈn lāˈ
nacāmāsācuaˈnī huan pūˈuva
āˈmakapitzīn xtunc tasācuaˈnīˈn.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
takaxmatli huāˈmāˈ tachihuīn,
tahualh:
—¡Nīn calacasquiˈlh Dios!

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

17 Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' hualh:
—Lā' ¿tuchū huanicu'tun a'ntū
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios?
Chuntza' huan:

Huan xakana'nī'n talakmaka'lh
huan chihuix lā' māni' ū'tza'
huanmā' chihuix a'ntū más
tasqui'nī.

18 Lā' Jesús huampā:
—A'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī
quintachihuīn, xlaca'n hua'chi
a'ntīn tapū'a'kchekxlalh huan
chihuix lā' tatakāhuī'lh. Lā' a'ntīn
tū' takalhlaka'ī' quintachihuīn,
xlaca'n hua'chi a'ntī cā'a'klhta'lalh
huan ka'tla' chihuix lā' cāka'nkxli
lā' tanīlh.

Namāpalacan iximpuesto emperador

Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17

19 Huan xanapuxcu'nu' curasna'
lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
titachi'pacu'tulh Jesús tuncan
huā'mā' chi'chini' como
tamāchekxīlh que xlaca'n
ixtalītalacastuca hua'chi huan
tasācua'nī'n nac pū'uva. Pero
tū' tachi'palh porque ixtajicua'ni'
huan tachi'xcuhuī't. 20 Lā' tuncan
cāmacā'nca maktakalhna'nī'n
a'ntī ixtatasu'yu hua'chi tzeyā
chi'xcuhuī'n para natakaxmatxtu
a'ntū tzē natalē'ksa'nīni'n con
huan gobernador lā' chuntza'
más tzey ixtalīmālacapū'lh
con huan gobernador. 21 U'tza'
talīkalhasqui'nīlh huā'mā':
—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj que
a'ntū hua'na' lā' a'ntū māsu'yu'ya'
ū'tza' xastu'ncua'. Lā' icca'tzīyāuj
que hui'x tū' tlahua'ni'ya'
cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni'
tachi'xuhuī't. Lā' hui'x chu
a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' hui'x xa'nca
māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n.
22 ¿Tuchū puhua'na' ixpālacata
huan a'ntū māta'jīni'n huan
emperador romano? ¿Chā tzey palh
na'icmāpalayāuj o tū' tzey?
23 Lā' Jesús ixca'tzī que
xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā'
cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī'
quilālīlaktzī'ncu'tunāuj?
24 Caquilāmāsu'ni'uj huan tumīn
a'ntū līmāpalacan. ¿Tichū ixlacan
tasu'yu huā'tzā' nac tumīn lā' tichū
ixtacuīni' tatzo'kni'?
Lā' takalhtīlh:
—Ixla' huan emperador.
25 Lā' tuncan cāhuanilh:
—Camaxquī'tit huan emperador
a'ntū ixla' lā' camaxquī'tit Dios
a'ntū ixla' Dios.
26 Lā' nīn tuntū' tamakkaksli
a'ntū tzē ixtalē'ksa'nīni'lh por a'ntū
ixuan ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.
Pero talē'cnīlh a'nchī kalhtīni'lh lā'
chuntza' taca'cslalh.

A'nchī nala a'xni'ca' nalakahuanchokopalacan

Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27

27 A'calīstān, ā'makapitzīn
saduceosnu' talaka'lh Jesús.
Huan saduceosnu' tahuan que tū'
catilakahuanchokoca. Chuntza'
tahuanilh Jesús:
28 —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés
quincāmāchokoni'ni' huā'mā'
tatzo'kni': Palh nanī kalhatin
chi'xcu' a'ntī tapūchahuanī'ttza'
lā' palh tū' ka'lhī ixcaman,
maclacasqui'n que ī'stancu
natā'tapūchahua huan lakapūt.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ huan xapūˈla oˈkxaˈ aˈntī
nalacatuncuī nala ixoˈkxaˈ huan
xapuxcuˈ aˈntī nīnīˈttzaˈ.
29 ’Maktin huā ixtahuiˈlānaˈ
kalhatojon lītāˈtimīn. Huan
xapuxcuˈ tapūchahualh lāˈ tūˈ
kaˈlhīlh nīn kalhatin ixcaman.
Chuntzaˈ līnīlh. 30 Ixlīkalhatuˈ
tāˈtapūchahualh huan lakapūt lāˈ
chuntzaˈ nīpā huan chiˈxcuˈ; nīn
kalhatin ixcaman māchokolh. 31 Lāˈ
ixlīkalhatuˈtun tāˈtapūchahuapā
huan lakapūt lāˈ nā chuntzaˈ
ixlīkalhatojon lāˈ ixlīhuākcaˈn
tanīlh; nīn kalhatin ixcamancaˈn
tamāchokolh. 32 Lāˈ āˈcalīstān nā
huan puscāt nīlh. 33 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
nalakahuanchokokōˈcan, ¿tichū
ixlaˈ nala huanmāˈ puscāt como
ixkalhatojoncaˈn tatāˈtapūchahualh?
34 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús cākalhtīlh:
—Nac huāˈmāˈ quilhtamacuj
tapūchahuacan lāˈ tamāpūchahua
ixtzuˈmaˈjancaˈn. 35 Lāˈ aˈntī
natalakahuanchokopala lāˈ
natachāˈn nac aˈkapūn tūˈtzaˈ
catitatapūchahualh. Lāˈ tūˈtzaˈ
catitalāmāpūchahualh, 36 lāˈ
tūˈtzaˈ maktin catitanīlh. Chuntzaˈ
natala huaˈchi ixángeles Dios.
Lāˈ natala ixcamanaˈ Dios como
talakahuanchokonīˈt. 37 Lāˈ nā
Moisés quincāmāpāstaquīyāniˈ que
huan nīnīˈn natalakahuanchokopala,
aˈxniˈcaˈ tzoˈkli ixpālacata huan
pūtzinaˈj quiˈhuiˈ aˈntū ixlamamāˈ.
Aˈntzaˈ tatzoˈkli que huan Māpaˈksīniˈ
ūˈtzaˈ ixDios Abraham lāˈ ixlaˈ Isaac
lāˈ ixlaˈ Jacob. 38 Uˈtzaˈ huanicuˈtun
que xlacaˈn lakahuan aˈyuj tanīlh de
makāntzaˈ lāˈ Dios ūˈtza ixDioscaˈn
xalakahuan lāˈ tūˈ huan xanīnīˈn. Lāˈ
Dios cālaktzīˈn ixlīhuāk talakahuan.
39 Lāˈ tuncan āˈmakapitzīn
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley tahuanilh
Jesús:
—Xaˈnca kalhtīniˈnīˈtaˈ.
40 Lāˈ tūˈtzaˈ talīhuiˈlīlh
natakalhasquiˈnī catūhuā.

Cristo ixtāˈnat David

Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37

41 Jesús cāhuanilh:
—¿Chichū huancan que Cristo
aˈntī Dios huiˈlīlh ixlīmāpūtaxtūnuˈ
ūˈtzaˈ ixtāˈnat David? 42 Māniˈ
David tzoˈkli nac huan libro aˈntū
huanican Salmos:

> Huan Māpaˈksīniˈ Dios huanilh
> quiMāpaˈksīniˈ: “Catahuiˈlaˈ
> na quimpāxtūcānaˈj, 43 hasta
> aˈxniˈcaˈ naˈiccātlajakōˈ
> ixlīhuākcaˈn mintāˈcaˈtzanīˈn”.

44 Palh David līchihuīnaˈlh
īˈxūˈyātāˈnat lāˈ māpācuhuīlh
Māpaˈksīniˈ, ūˈtzaˈ huanicuˈtun xlaˈ
līhuaˈcaˈ xakaˈtlaˈ nala.

Jesús cālīˈaˈksaˈlh xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley

Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54

45 Ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
ixtakaxmatmāˈna lāˈ Jesús
cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
46 —Catamaktakaˈlhtit lāˈ
tūˈ nacātaˈaˈkxokoyāniˈ huan
xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley
aˈntīn tapūlatāˈkchokocuˈtun
pūlhmāˈn ixluˈxuˈcaˈn huaˈchi
aˈntī lej tacaˈtzī. Nā talacasquiˈn
que cacātāˈchihuīnaˈnca lāˈ
cacāˈaˈcnīniˈniˈca nac cāˈtejen.
Lāˈ na ixlītokpāncaˈn israelitas
xlacaˈn taputza pūtahuīˈlh aˈntū
tahuiˈlānaˈ calacan lāˈ talacasquiˈn
que cacāˈaˈcnīniˈniˈca aˈnlhā

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tlahuacan cāꞌtaniꞌ. 47 Lāꞌ xlacaꞌn
taꞌaꞌkxokomaklhtī ixchiccaꞌn
lakapūtnuꞌ lāꞌ āꞌcalīstān lej xlīt
takalhtōꞌkaꞌ aꞌnlhā nacālaktzīꞌncan
lāꞌ chuntzaꞌ talīꞌaꞌkxokonuꞌn. Aꞌchulāꞌ
natapātīniꞌn xlacaꞌn que āꞌmakapitzīn.

Ixlēꞌksajnaꞌ huan pobre lakapūt

Mr. 12.41-44

21 Jesús ixuīꞌcus nac lītokpān
lāꞌ cālaktzīꞌlh aꞌnchī huan
ricosnuꞌ ixtamojō tumīn aꞌnlhā
māquīꞌcan huan tumīn aꞌntū
aꞌksajcanīꞌt Dios. 2 Nā laktzīꞌlh
kalhatin lakapūt pobre. Mojōlh
lakatuꞌ ixtumīn de cobre aꞌntūn tūꞌ
lej tapala. 3 Lāꞌ Jesús hualh:
—Ixlīstuꞌncuaꞌ iccāhuaniyāniꞌ que
huāꞌmāꞌ pobre lakapūt māstāꞌnīꞌt aꞌntū
más ixtapalh na ixlacapūn Dios que
āꞌmakapitzīn 4 porque huāk xlacaꞌn
tamāstāꞌ aꞌntū cāꞌaꞌkatāxtūniꞌnīꞌttzaꞌ.
Lāꞌ xlaꞌ aꞌyuj tūꞌ lhūhuaꞌ ixkaꞌlhī, pero
māstāꞌkōꞌlh aꞌntū ixpūlatahuiꞌlh.

Jesús hualh que natalacpanckōꞌ huan lītokpān

Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2

5 Aꞌmakapitzīn ixtalīchihuīnaꞌmāꞌna
aꞌnchī ixlītzēhuanīꞌt huan lītokpān
por ixlītzēhuanīꞌt huan chihuix
lāꞌ āꞌcatūhuā aꞌntū ixmāstāꞌcanīꞌt
huaꞌchi lēꞌksajnaꞌ. 6 Lāꞌ tuncan Jesús
cāhuanilh:
—Namin lakatin chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
tūꞌ catitachokolh nīn lakatin
chihuix nac taxaka. Ixlīhuākcaꞌn
natapanckōꞌ lāꞌ huan taxaka nalacla.

Naꞌaꞌnan lakaꞌtlaꞌn lēꞌcnīn aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj nasputa huāꞌmāꞌ quilhtamacuj

Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23

7 Lāꞌ tuncan takalhasquiꞌnīlh:
—Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ, ¿lhāchūnīn
natala huāꞌ tamāꞌna? ¿Chichū
naꞌiclīcaꞌtzīyāuj palh palaj
napātleꞌke?
8 Lāꞌ Jesús hualh:
—Catamaktakaꞌlhtit lāꞌ tūꞌ
nacātaꞌaꞌkxokoyāniꞌ como
lhūhuaꞌ chiꞌxcuhuīꞌn natahuan
palh takaꞌlhī quilīmāpaꞌksīn.
Lāꞌ chāꞌtunuꞌ natahuan: “Quit
Cristo aꞌntī Dios lacsacuiꞌlīlh”.
Lāꞌ natahuampala: “Chuhuaꞌj
chilhtzaꞌ huan ixlacchiꞌchiniꞌ
Cristo lāꞌ xlaꞌ Dios lacsacuiꞌlīlh”.
Pero tūꞌ tistālaniꞌyāꞌtit. 9 Lāꞌ
nakaxpaꞌtāꞌtit aꞌnchī sāꞌnan pajtzu
aꞌnlhā tlahuamāꞌca guerra lāꞌ
nacātamācaꞌtzīnīyāniꞌ aꞌnchīn
tatāꞌkaquīꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt. Tūꞌ
tijicuaꞌnāꞌtit como huāꞌmāꞌ pūꞌla
napātleꞌke lāꞌ āꞌcalīstān nasputa
huāꞌ quilhtamacuj.
10 Lāꞌ cāhuanipā:
—Lakatin gobierno natlajacuꞌtun
āꞌlakatin lāꞌ kalhatin māpaꞌksīniꞌ
natlajacuꞌtun āꞌkalhatin. 11 Lāꞌ palhaꞌ
naxpipi huan tiꞌyaꞌt lāꞌ chuxalhā
nala tatziꞌncsta lāꞌ taꞌjatatnaꞌ. Lāꞌ lej
lījicuaꞌ aꞌntū natatasuꞌyunuꞌn nac
aꞌkapūn lāꞌ lej lakaꞌtlaꞌ lēꞌcnīn.
12 ’Pero pūꞌla nacātachiꞌpayāniꞌ
huiꞌxinaꞌn lāꞌ nacātamāpātīnīyāniꞌ.
Nacātalēꞌnāniꞌ nac lītokpān
para natlahuacan justicia, lāꞌ
nacātamānūyāniꞌ nac pūlāchīꞌn
lāꞌ nacātalēꞌnāniꞌ ixlacapūncaꞌn
reyes lāꞌ gobernadores porque
quilākalhlakaꞌīꞌyāuj. 13 Chuntzaꞌ
tzē naquilālīchihuīnaꞌnāuj.
14 Calīhuiꞌlīꞌtit que tūꞌ
nacāpātaꞌlayāniꞌ aꞌnchī
nalītamaktāyayāꞌtit, 15 como quit
naꞌiccāmāsuꞌniꞌyāniꞌ tachihuīn lāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naˈiccāmaxquīˈyāniˈ tapāstacnaˈ
lāˈ chuntzaˈ mintāˈcaˈtzacaˈn tūˈ
caticātatlajaniˈ nīn catitāˈlāhuaˈnitit.
16 ’Lāˈ huiˈxinaˈn
nacātamacamāstāˈyāniˈ mintātaˈcaˈn
lāˈ mintzīˈtcaˈn lāˈ mintāˈtimīncaˈn
lāˈ mintalakapasniˈcaˈn lāˈ
miˈamigoscaˈn. Aˈmakapitzīn
de huiˈxinaˈn nacātamaknīyāniˈ.
17 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
nacātacaˈtzalaktzīˈnāniˈ lāˈ xmān
por quimpālacata, 18 pero tūˈ
caticāyujniˈniˈ nīn kentin miyaˈjcaˈn.
19 Calīhuiˈlīˈtit natāyaniˈyāˈtit lāˈ
aˈxniˈcaˈ napātleˈkekōˈ, nakaˈlhīyāˈtit
minquilhtamacujcaˈn.
20 ’Aˈxniˈcaˈ nalaktzīˈnāˈtit
Jerusalén lītamacxtiˈliˈnīˈt
soldados, nacaˈtzīyāˈtit que palaj
nalactlahuacan huan cāˈlacchicniˈ.
21 Tuncan maclacasquiˈn que
natatzāˈla hasta nac oˈkspūˈn
xlacaˈn aˈntīn tahuiˈlānaˈ nac estado
de Judea. Lāˈ aˈntīn tahuiˈlānaˈ
nac Jerusalén maclacasquiˈn
natataxtuyāchaˈ. Lāˈ aˈntīn taˈaˈnīˈt
nac cāˈtacuxtu tūˈ catitataspiˈtli nac
cāˈlacchicniˈ, 22 como huan tamāˈna
chiˈchiniˈ ūˈtzaˈ napūpātīniˈncan. Lāˈ
natlōkentaxtūcan ixlīhuāk aˈntūn
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios.
23 ’Lāˈ xānti tala huan
puscan huan tamāˈna chiˈchiniˈ
palh tacamalanīˈt o palh
tamātziˈquīˈnincus como lhūhuaˈ
tacaˈtzāt naˈaˈnan. Lāˈ ixtāˈkcha
Dios nacāmāpātīnī huan
tachiˈxcuhuīˈt.
24 ’Lāˈ aˈmakapitzīn natanī nac
guerra lāˈ āˈmakapitzīn xatachīˈn
nacālēˈncan nac xaxtunc xcānsipej.
Lāˈ huan makatiyātīˈn natalactlahua
chu calhāhuā nac Jerusalén lāˈ
natamaknī xalanīˈn aˈntzaˈ hasta
aˈxniˈcaˈ Dios nahuan tūˈtzaˈ
catatlahualh.

Aˈnchī namimpala huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn

Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37

25 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ tuncan naˈaˈnan lēˈcnīn
nac chiˈchiniˈ lāˈ nac mālhcuyuˈ lāˈ
nac staˈcūn. Lāˈ xalanīˈn huāˈmāˈ
quilhtamacuj natatamakchuyīkōˈ lāˈ
nīn catitacaˈtzīlh aˈntū natatlahua.
Lāˈ nacāmakajicuaˈncan aˈnchī
namacasāˈnan huan mar. 26 Huan
tachiˈxcuhuīˈt nataxtacnānīkōˈ por
ixtajicuāˈtcaˈn aˈxniˈcaˈ natapāstaca
aˈntū nacāpātleˈkeniˈ nac huāˈmāˈ
quilhtamacuj. Lāˈ māniˈ huan
aˈkapūn natachiqui. 27 Aˈxniˈcaˈtzaˈ
naquilaktzīˈncan quit huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn aˈnchī
naˈicpūmin nac poklhnuˈ. Lēj
naˈickaˈlhī līmāpaˈksīn lāˈ tzēhuanīˈt
naˈicxkaka. 28 Aˈxniˈcaˈ natzucu
pātleˈke huāˈmāˈ, calīpāxuhuaˈtit
lāˈ catalacayāhuaˈtit porque palaj
napūtaxtuyāˈtit.
29 Nā cāhuiˈlīniˈlh huāˈmāˈ
tamāscaˈtīn:
—Calaktzīˈntit huan xaquiˈhuiˈ
higo o āˈcatūhuā quiˈhuiˈ. 30 Aˈxniˈcaˈ
tasuˈyutzaˈ lakapuˈmāˈ huan
quiˈhuiˈ aˈxniˈcaˈ nacaˈtzīyāˈtit
que tapajtzūmāˈtzaˈ aˈxniˈcaˈ lej
xuˈnu. 31 Lāˈ chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ
napātleˈke ixlīhuāk huāˈmāˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ, nacaˈtzīˈyāˈtit que
tapajtzūmāˈtzaˈ aˈxniˈcaˈ Dios
nacāmāpaˈksīkōˈ.
32 ’Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Xlacaˈn aˈntīn tahuiˈlānaˈcus tūˈ
catitanīkōˈlh hasta aˈxniˈcaˈ tūˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

napātleˈke ixlīhuāk huāˈmāˈ aˈntū
iccāhuaniniˈ. 33 Nasputa huan
aˈkapūn lāˈ nasputa huan tiˈyat pero
tūˈ maktin catisputli quintachihuīn;
natlōkentaxtūkōˈcan.
34 ’Cuenta catlahuaˈtit lāˈ
tūˈ camakxtektit palhaˈ nala
miˈaˈclhcunuccaˈn ixpālacata huan
vicio lāˈ takaˈchīn nīn ixpālacata
catūhuā de huāˈmāˈ quilhtamacuj.
Palh chuntzaˈ nalaˈyāˈtit, chu
līmaktin namin huāˈmāˈ chiˈchiniˈ.
35 Namin huaˈchi lakatin aˈktāˈlh
aˈntū chu līmaktin yuja. Chu
aˈcxtim namin huāˈmāˈ chiˈchiniˈ
para ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt
nac huāˈmāˈ quilhtamacuj.
36 Cāxniˈj catahuiˈlaˈtit lāˈ pōˈktu
nakalhasquiˈnīˈyāˈtit Dios para que
chuntzaˈ tzē napūtaxtuyāˈtit de
ixlīhuāk huāˈ tamāˈna catūhuā aˈntū
napātleˈke. Lāˈ nakalhasquiˈnīˈyāˈtit
para que chuntzaˈ tzē natāyayāˈtit
na quilacapūn quit huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn.
37 Lāˈ cāˈtuncuj Jesús ixmāsuˈyu
nac lītokpān lāˈ cāˈtzīˈsa ixaˈn
tachoko nac huan oˈkspūˈn aˈnlhā
huanican Olivos. 38 Lāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt tziˈsāt ixtaˈaˈn nac
lītokpān para natakaxmata aˈntū
Jesús ixcāhuani.

Ixtachiˈpacuˈtun Jesús

Mt. 26.1-5, 14-16; Mr. 14.1-2,
10-11; Jn. 11.45-53

22 Pajtzutzaˈ ixmimāˈ
ixcāˈtaniˈcaˈn israelitas
aˈntū huanican pascua, aˈxniˈcaˈ
huaˈcan pāntzi aˈntūn tūˈ
kaˈlhī levadura. 2 Lāˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ lāˈ
huan xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn
ley ixtaputzamāˈna aˈnchī
natalīmāmaknīnīniˈn Jesús. Lāˈ
ixtajicuaˈniˈ huan tachiˈxcuhuīˈt.
3 Lāˈ tuncan huan koˈtiˈtiˈ
tanūniˈlh Judas aˈntī ixlītāpātuˈ
ixtacuīniˈ Iscariote. Lāˈ xlaˈ
kalhatin de huan ixlīkalhacāujtuˈ
scaˈtxtunuˈnīˈn ixuanīˈt. 4 Xlaˈ ūˈtzaˈ
cālakaˈlh huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
policía aˈntī ixmaktakaˈlhmāˈ huan
lītokpān. Uˈtzaˈ cātāˈlacchihuīnaˈlh
aˈnchī nacālīmacamaxquīˈ
Jesús. 5 Xlacaˈn tapāxuhuakōˈlh
lāˈ tahuanilh palh natamaxquīˈ
tumīn. 6 Lāˈ Judas cākalhlakaˈīˈlh
lāˈ tzuculh putzaniˈ aˈnchī tzē
nalīmacamāstāˈ Jesús aˈxniˈcaˈ tintīˈ
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt.

Aˈnchī tzuculh huan Santa Cena

Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25;
Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

7 Ixtzucumāˈtzaˈ huan cāˈtaniˈ
aˈxniˈcaˈ ixuaˈcan pāntzi aˈntūn
tūˈ lītlahuacanīˈt levadura.
Huāˈmāˈ chiˈchiniˈ maclacasquiˈn
namaknīcan lakatin xaskaˈtaˈ
borrego para naˈaˈksajuīˈcan Dios.
8 Lāˈ Jesús cāmacāˈlh Pedro lāˈ Juan
lāˈ cāhuanilh:
—Capintit nacāxtlahuaˈyaˈtit
aˈnlhā nahuaˈyāuj huan borrego.
9 Lāˈ xlacaˈn takalhasquiˈnīlh:
—¿Lhachū lacasquiˈnaˈ
naˈiccāxtlahuayāuj?
10 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Aˈxniˈcaˈ natanūyāˈtit huan
nac xcānsipej, napāxtokāˈtit
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī lēˈmāˈ huan
ixpūxkaˈtniˈ. Nastālaniˈyāˈtit hasta
aˈnlhā natanūyāchaˈ nac chic
11 lāˈ nahuaniyāˈtit ixtēcuˈ chic:

“Huan Mākalhtōˈkēˈniˈ huaniyāniˈ:
¿Lhā yā huan cuarto aˈnlhā tzē
naˈiccātāˈhuaˈ quiscaˈtxtunuˈnīˈn
huan xalīhuaˈt cāˈtaniˈ?”
12 Lāˈ tuncan nacāmāsuˈniˈyāniˈ
lakatin kaˈtlaˈ cuarto cāxyātzaˈ
ixlītancaˈcstuˈ huan chic. Aˈntzaˈ
nacāxtlahuayāˈtit huan līhuaˈt.
13 Taˈaˈlh lāˈ pātleˈkelh chu aˈnchī
Jesús cāhuanilh, lāˈ tacāxtlahualh
huan līhuaˈt.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ horatzaˈ ixuanīˈt,
Jesús lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tatahuiˈlalh tahuāˈyan. 15 Lāˈ tuncan
Jesús cāhuanilh:
—Lej xaˈiccātāˈhuāˈyancuˈtunāniˈ
huāˈmāˈ xalaˈ smalankaˈn porque
quit palaj naˈicnī. 16 Huāˈmāˈ āˈxmān
naˈiccātāˈhuāˈyanāniˈ quit hasta
aˈxniˈcaˈ natlōkentaxtūkōˈcan
ixlīhuāk aˈntū Dios māpaˈksīniˈlh.
17 Lāˈ tuncan tēlh huan taza aˈntū
ixlītzuma xaxcān uva lāˈ maxquīˈlh
pāxcatcaˈtzī Dios. Lāˈ cāhuanilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Camaklhtīniˈntit lāˈ cahuaˈtit
milīhuākcaˈn. 18 Quit tūˈtzaˈ
āˈmaktin ictihuaˈlh xaxcān uva
hasta aˈxniˈcaˈ nalaktzīˈnāˈtit aˈnchī
Dios cāmāpaˈksīkōˈ ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt.
19 Ixlīkaˈtlāˈtus tayalh huan pāntzi
lāˈ maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī Dios lāˈ
mālacpitzilh. Cāmaxquīˈlh xlacaˈn
lāˈ cāhuanilh:
—Uˈtzaˈ huāˈmāˈ quimacniˈ
aˈntū macamāstāˈmāˈca
por mimpālacatacaˈn.
Chuntzaˈ natlahuaˈyāˈtit para
naquilālīpāstacāuj.
20 Nā chuntzaˈ lītlahuapā huan
taza aˈxniˈcaˈ tahuāˈyankōˈlh lāˈ
cāhuanilh:
—Huan xaxcān uva aˈntū pūhuīˈ
huāˈmāˈ taza, ūˈtzaˈ quinkaˈlhniˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntū līcāxtlahuaca
huan xasāstiˈ convenio ixpālacata
aˈnchī Dios nacālīmāpūtaxtū huan
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ quinkaˈlhniˈ
ūˈtzaˈ aˈntū naˈicmakaˈn por
mimpālacatacaˈn.
21 ’Lāˈ chuhuaˈj huaˈchi quimacan
huīˈ nac mesa, nā chuntzaˈ huīˈ
ixmacan huan chiˈxcuˈ aˈntī
naquimacamāstāˈ. 22 Quit huan
Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn lāˈ
naquimpātleˈkeniˈ chu aˈnchī
tatzoˈkniˈ quimpālacata na
ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan
chiˈxcuˈ aˈntī naquimacamāstāˈ;
nalīlakaputza —hualh Jesús.
23 Lāˈ tuncan tatzuculh
talākalhasquiˈnī tichū de xlacaˈn
ixmacamāstāˈlh.

¿Tichū más tasquiˈnī?

24 Lāˈ tuncan tatzuculh
talālīchihuīnaˈn tichū de xlacaˈn
puhuancan más tasquiˈnīˈ. 25 Lāˈ
Jesús cāhuanilh:
—Huan reyes tamāpaˈksī huaˈchilh
ixtēcuˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt lāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt tahuan que lacuan
huan reyes. 26 Tūˈ chuntzaˈ nala na
milaclhniˈcaˈn. Xtunc nala. Lāˈ aˈntī
más tasquiˈnī na milaclhniˈcaˈn
xlaˈ nala huaˈchi xastancu. Aˈntī
namāpaˈksīniˈn maclacasquiˈn nala
huaˈchi tasācuaˈ. 27 ¿Tichū puhuaˈnaˈ
más tasquiˈnī, huan aˈntī huāˈyamāˈ
o huan aˈntī mojōmāˈ huan pulātu?
¿Chu tūˈ stuˈncuaˈ más tasquiˈnī aˈntī
huāˈyamāˈ? Pero quit iclalh huaˈchi
aˈntī mojōmāˈ mimpulātucaˈn.
28 ’Huiˈxinaˈn pōˈktu
quilātāˈlatlāˈhuanāuj aˈyuj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixquimpātleˈkeniˈ lhūhuaˈ
catūhuā. 29 Lāˈ como quinTātaˈ
quimaxquīˈlh quilīmāpaˈksīn,
nā quit naˈiccāmaxquīˈyāniˈ
milīmāpaˈksīncaˈn. 30 Chuntzaˈ
naˈiccātāˈhuāˈyanāniˈ aˈnlhā
naˈicmāpaˈksī lāˈ natahuiˈlayāˈtit
aˈnlhā nacālacāxtlahuayāˈtit huan
lakacāujtuˈ tribusnuˈ de huan
israelitas.

Jesús māca'tzīnīni'lh que Pedro nakalhtatzē'ka

Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38

31 Nā huan Māpaˈksīniˈ cāhuanilh:
—Cuenta catlahuaˈtit como
Satanás lej cālīlaktzīˈncuˈtunāniˈ a
ver palh nacātlajayāniˈ. 32 Lāˈ quit
icsquiˈniˈlh Dios que huiˈx, Simón,
tūˈ catipātzaˈnkākōˈj ixlīhuāk aˈntū
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ. Lāˈ huiˈx aˈxniˈcaˈ
nalacāxtlahuapala mintapāstacnaˈ,
cacāmaktāyaˈ mintāˈtimīn.
33 Simón Pedro huanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, iccāxuīˈtzaˈ
para naˈictāˈaˈnāniˈ hasta huan nac
pūlāchīˈn lāˈ para naˈictāˈnīyāniˈ.
34 Lāˈ Jesús huanilh:
—Pedro, icuaniyāniˈ que
huāˈmāˈ chiˈchiniˈ, aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
nataˈsa huan gallo, maktuˈtun
naquinkalhtatzēˈkaˈ que tūˈ
quilakapasaˈ.

Ixtapajtzūmāˈ huan hora aˈntū napūpātīniˈn Jesús

35 Lāˈ tuncan Jesús
cākalhasquiˈnīlh:
—Aˈxniˈcaˈ iccāmacāˈniˈ lāˈ tūˈ
līpintit mimpūtumīncaˈn nīn
mimorralcaˈn nīn mizapatocaˈn,
¿chū cāsputniˈniˈ aˈntū
ixmaclacasquiˈnāˈtit?
Lāˈ xlacaˈn tahualh:
—Nīn tuntūˈ.
36 Lāˈ tuncan cāhuanilh:
—Chuhuaˈj xtunc iccāhuaniyāniˈ.
Lāˈ aˈntī kaˈlhī ixmorralh, calēˈlh. Lāˈ
calēˈlh ixpūtumīn. Lāˈ palh tūˈ kaˈlhī
ixmachīta, castāˈlh ixtakēnuˈ para
natamāhua. 37 Uˈtzaˈ iccāhuaniyāniˈ
porque quit naˈictlōkentaxtū
ixlīhuāk aˈntūn tatzoˈkniˈ
quimpālacata. Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ:

> Lāˈ laktzīˈncan huaˈchi kalhatin
> aˈntīn tūˈ tzey.

Chuhuaˈj ixlīhuāk aˈntūn tatzoˈkniˈ
por quit, tasquiˈnī nala.
38 Lāˈ tuncan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tahualh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, āˈyā kantuˈ
machīta.
Lāˈ Jesús kalhtīniˈlh:
—Tzeytzaˈ.

Jesús kalhtōˈkaˈlh nac Getsemaní

Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42

39 Lāˈ tuncan Jesús taxtulh
de huan cuarto lāˈ como
ixlīsmanīnīˈttzaˈ, aˈlh nac huan
oˈkspūˈn aˈnlhā huanican Olivos. Lāˈ
tastālaniˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. 40 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ tachāˈlh, cāhuanilh:
—Naˈorarlīyāˈtit para que
tūˈ nacātatlajayāniˈ aˈxniˈcaˈ
nacātalīlaktzīˈncuˈtunāniˈ.
41 Lāˈ tuncan Jesús aˈlh
lacachunaˈj lāˈ tatzokostalh para
naˈorarlī. 42 Hualh:
—QuinTātaˈ Dios, palh huiˈx
lacasquiˈnaˈ, caquimāpūtaxtu de
huāˈmāˈ līpātīn. Pero calalh aˈntū
huiˈx lacasquiˈnaˈ lāˈ tūˈ calalh aˈntū
xmān quit iclacasquiˈn.
43 Lāˈ tuncan tasuˈyuniˈlh
kalhatin ángel xalaˈ nac

aˈkapūn. Tāˈchihuīnaˈlh Jesús
para namaxquīˈ tahuixcān.
44 Lāˈ como lej ixpātīniˈmāˈ, Jesús
āˈchulāˈ squiˈniˈlh Dios. Lāˈ tanto
ixpātīniˈmāˈ lāˈ skakanaˈlh. Lāˈ
tasuˈyulh huaˈchilh īˈstaˈjmāˈ
ixkaˈlhniˈ aˈnchī skakanaˈlh.
45 Lāˈ aˈxniˈcaˈ orarlīkōˈlh, tāyalh
lāˈ taspiˈtli aˈnlhā ixcāmāchokonīˈt
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. Ixtalhtatamāˈna
cākaksli como ixcātlajanīˈt
ixtalakaputzītcaˈn. 46 Lāˈ tuncan
cāhuanilh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ lhtatapāˈnaˈntit?
Catāˈkaquīˈtit lāˈ casquiˈniˈtit
Dios para que tūˈ nacātatlajayāniˈ
aˈxniˈcaˈ nacātalīlaktzīˈncuˈtunāniˈ.

Jesús lēˈnca xatachīˈn

Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11

47 Ixcātāˈchihuīnaˈmāˈcus
Jesús aˈxniˈcaˈ tachāˈlh lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Kalhatin de huan
kalhacāujtuˈ scaˈtxtunuˈnīˈn
aˈntī ixuanican Judas ūˈtzaˈ
ixcāpūˈlaniˈtēlha. Laktapajtzūlh
Jesús lāˈ muˈsulh. 48 Lāˈ tuncan
Jesús huanilh:
—Judas, huiˈx quimuˈsuˈyaˈ lāˈ
chuntzaˈ quilīmacamāstāˈyaˈ quit,
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
49 Lāˈ aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh
aˈntū ixpātleˈkeniˈmāˈ huan
aˈntī ixtatāˈhuiˈlānaˈ Jesús
takalhasquiˈnīlh:
—¿Chā naˈiclatucsāuj con machīta?
50 Lāˈ kalhatin scaˈtxtunuˈ
mātakāhuīˈlh ixtasācuaˈ
huan māpaˈksīniˈ curasnaˈ lāˈ
aˈkasityujulh ixaˈkaˈxkoˈlh na
ixaˈkacānaˈj. 51 Lāˈ Jesús huanilh:
—Camakxtektit; tūˈtzaˈ
catlahuaˈtit.

Lāˈ tuncan Jesús xaˈmalh
ixaˈkaˈxkoˈlh huan tasācuaˈ lāˈ
xanca cāxlapā. 52 Lāˈ tuncan
cāhuanilh huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
policía aˈntī ixtamaktakaˈlha huan
lītokpān lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
israelitas, ixlīhuākcaˈn aˈntī
ixtaminīˈt tachiˈpa:
—¿Aˈchīˈ lītaˈnāˈtit mimachītacaˈn
lāˈ minquiˈhuiˈcaˈn? Huaˈchilh
chiˈpacuˈtunāˈtit kalhatin kaˈlhānaˈ.
53 Aˈxniˈcaˈ xaˈiccātāˈlatlāˈhuanāniˈ
lakalīyān nac lītokpān, ¿aˈchīˈ
tūlalh quilāchiˈpauj aˈxniˈcaˈ? Pero
chuhuaˈj milh milacchiˈchiniˈcaˈn lāˈ
namāpaˈksīniˈn aˈntīn tūˈ tzey.

Pedro hualh que xlaˈ tūˈ ixlakapasa Jesús

Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27

54 Tuncan chiˈpaca Jesús lāˈ lēˈnca
na ixchic xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ.
Lāˈ Pedro lacachunaˈj īˈstālaniˈtēlha.
55 Lāˈ aˈntzaˈ tahuiˈlīlh macscut
puˈnan tanquilhniˈ lāˈ tatahuiˈlalh
ixmacniˈ macscut. Nā Pedro
tahuiˈlalh puˈnan. 56 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
laktzīˈlh kalhatin squitiˈ aˈnlhā
īˈskoˈhuīˈ, lakalaktzīˈhuiˈlīlh lāˈ
hualh:
—Nā huāˈmāˈ chiˈxcuˈ ūˈtzaˈ
ixtāˈlatlāˈhuan Jesús.
57 Lāˈ Pedro kalhtatzēˈkli lāˈ hualh:
—Puscāt, tūˈ iclakapasa.
58 Aˈcalīstān āˈkalhatin laktzīˈmpā
lāˈ nā huanilh:
—Nā huiˈx kalhatin de xlacaˈn.
Pero Pedro huanilh:
—Chiˈxcuˈ, quit tūˈ de xlacaˈn.
59 Lāˈ ixlīlakatin hora huampala
āˈkalhatin stuˈtuˈluˈ huampā:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Stuˈncuaˈ huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
ixtāˈlatlāˈhuan porque xalaˈ nac
Galilea.
60 Lāˈ tuncan Pedro huanilh:
—Chiˈxcuˈ, tūˈ iccaˈtzī aˈntū
huaˈnaˈ.
Lāˈ huāˈmāˈ kaˈtlāˈtus aˈxniˈcaˈ
ixchihuīnaˈmāˈcus Pedro, tuncan
huan gallo taˈsalh. 61 Lāˈ huan
Māpaˈksīniˈ Jesús talakspiˈtli lāˈ
laktzīˈlh Pedro, lāˈ Pedro pāstacli
aˈnchī ixuaninīˈt huan Māpaˈksīniˈ:
"Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj nataˈsa huan gallo,
maktuˈtun naquinkalhtatzēˈkaˈ
que tūˈ quilakapasa". 62 Lāˈ tuncan
Pedro taxtulh lāˈ lej lakaputzaj
calhualh.

Lakapalaca Jesús

Mt. 26.67-68; Mr. 14.65

63 Huan chiˈxcuhuīˈn aˈntī
ixtamaktakaˈlhmāˈna Jesús
talakapalalh lāˈ tatucsli.
64 Talakachīˈlh lāˈ talacalaˈsli lāˈ
tahuanilh:
—¡Caquilhchipi tichū lacalaˈsniˈ!
65 Lāˈ lej lhūhuaˈ ixtahuani de
catūhuā como ixtamāmāxanīˈcuˈtun.

Jesús na ixlacapūncaˈn pūchihuīnaˈnīˈn

Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24

66 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tuncuīlh,
tatakēstokli xanapuxcuˈnuˈ
israelitas lāˈ xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
lāˈ xamākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley, lāˈ
talēˈlh Jesús na ixlacapūncaˈn
huan pūchihuīnaˈnīˈn aˈntī
más ixtamāpaˈksīniˈn. Aˈntzaˈ
kalhasquiˈnīca:
67 —Caquilāhuaniuj: ¿Chā
huiˈx Cristo aˈntī Dios huiˈlīnīˈt
ixlīmāpūtaxtūnuˈ?
Lāˈ xlaˈ cākalhtīlh:
—Aˈyuj xaˈiccāhuaniniˈ
palh stuˈncuaˈ, pero tūˈ
quintilākalhlakaˈīˈuj. 68 Lāˈ palh
quit naˈiccākalhasquiˈnīyāniˈ
catūhuā, tūˈ quintilākalhtīuj
nīn quintilāmakxtekui. 69 Quit
huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn
lāˈ desde chuhuaˈj naˈictahuiˈla
na ixpāxtūcānaˈj Dios aˈntī más
xamāpaˈksīniˈ.
70 Lāˈ tuncan ixlīhuākcaˈn
takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿chu huiˈx ixOˈkxaˈ Dios?
Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Uˈhuē, chuntzaˈ huaˈchi
huanīˈtaˈntit.
71 Lāˈ tuncan talāhuanilh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ maclacasquiˈnāuj
āˈcatīhuā para naquincāhuaniyāniˈ
āˈcatūhuā? Māniˈ quinaˈn
kaxmatnīˈtauj aˈntū pūhuan
ixquilhniˈ.

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38

23 Lāˈ tuncan ixlīhuākcaˈn
tatāyakōˈlh lāˈ talēˈlh
Jesús na ixlacapūn Pilato. 2 Aˈntzaˈ
tatzuculh talēˈksaˈnīniˈn lāˈ tahualh:
—Iclaktzīˈnīˈtauj aˈnchī huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ cāmāmakchuyī huan
tachiˈxcuhuīˈt. Huan que tūˈ
maclacasquiˈn namāpalayāuj
iximpuesto emperador, lāˈ nā huan
que ūˈtzaˈ Cristo huan aˈntī Dios
huiˈlīniˈt ixlīmāpūtaxtūnuˈ, lāˈ
huāˈmāˈ tachihuīn huanicuˈtun que
xlaˈ rey.
3 Lāˈ tuncan Pilato kalhasquiˈnīlh:
—¿Chā huiˈx ixreycaˈn israelitas?
Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Chu chuntzaˈ aˈnchī huanīˈtaˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

4 Lāꞌ tuncan Pilato cāhuanilh
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt:
—Nīn tuntūꞌ icmakkaksa aꞌntū
ixpālacata.
5 Lāꞌ xlacaꞌn stuꞌtuꞌluꞌ tahualh:
—Cāmāmakchuyīmāꞌ ixlīhuākcaꞌn
xalanīꞌn nac Judea aꞌnchī māsuꞌyumāꞌ.
Tzuculh māsuꞌyu nac Galilea lāꞌ
ixmāsuꞌyutēlha hasta chilh huāꞌtzāꞌ.

Jesús na ixlacapūn Herodes

6 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Pilato kaxmatli huāꞌmāꞌ,
kalhasquiꞌnīniꞌlh palh xalaꞌ nac Galilea
Jesús. 7 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huanica palh
stuꞌncuaꞌ xalaꞌ nac Galilea, macāꞌniꞌca
Herodes aꞌntī gobernador de Galilea
ixuanīꞌt. Lāꞌ nā xlaꞌ ixminīꞌt nac
Jerusalén huan tamāꞌna chiꞌchiniꞌ.
8 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Herodes laktzīꞌlh
Jesús, līpāxuhualh como de makāntzaꞌ
lej ixlaktzīꞌncuꞌtun. Ixkaxmatnīꞌt
aꞌnchī ixlīchihuīnaꞌncan lāꞌ puhualh
nalaktzīꞌn lakatin lēꞌcnīn. 9 Lāꞌ lhūhuaꞌ
catūhuā kalhasquiꞌnīlh pero Jesús nīn
tuntūꞌ kalhtīlh.
10 Nā aꞌntzaꞌ ixtahuiꞌlānaꞌnkōꞌ
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ
xamākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn ley lāꞌ xlacaꞌn
lej palhaꞌ ixtalēꞌksaꞌnīniꞌniꞌmāꞌna. 11 Lāꞌ
Herodes lāꞌ ixtropasnaꞌ talakmakaꞌlh
Jesús lāꞌ tamālhakēꞌlh tzēhuanīꞌt luꞌxuꞌ
huaꞌchi ixlaꞌ rey para natalīlītzīꞌn. Lāꞌ
āꞌcalīstān Herodes macāꞌniꞌpā Pilato.
12 Lāꞌ chuntzaꞌ huāꞌmāꞌna chiꞌchiniꞌ
Pilato ixamigo tlahualh Herodes. Pūꞌla
lītāꞌcaꞌtza ixtahuanīꞌt.

Ixtahuan que naxtokohuaꞌcaꞌcan Jesús

Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.39—19.16

13 Lāꞌ Pilato cāmākēstokpā
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ
pūchihuīnaꞌnīꞌn lāꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt.
14 Lāꞌ cāhuanilh:
—Huiꞌxinaꞌn quilālīminiꞌuj
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ lāꞌ quilāhuaniuj
que cāmāmakchuyī tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ quit ickalhasquiꞌnīnīꞌttzaꞌ na
milacapūncaꞌn lāꞌ caꞌtzīyāꞌtittzaꞌ
que nīn tuntūꞌ icmakkaksa
aꞌntū ixpālacata aꞌntū
līlēꞌksaꞌnīniꞌnāꞌtit. 15 Nā chuntzaꞌ
Herodes nīn tuntūꞌ makkaksli.
Uꞌtzaꞌ līmacaminchokopā.
Laktzīꞌnāꞌtittzaꞌ que nīn tuntūꞌ
tlahuanīꞌt para nachīꞌcan lāꞌ nanī.
16 Naꞌiclīmākēsnoꞌknīniꞌn koꞌxkaꞌ lāꞌ
āꞌcalīstān naꞌicmakxteka.
17 Ixaꞌnan huan talanān que
Pilato ixmakxteka kalhatin tachīꞌn
aꞌxniꞌcaꞌ lamāꞌ cāꞌtaniꞌ. 18 Lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn tatzuculh tataꞌsa lāꞌ
tahualh:
—¡Camāmaknīnīꞌniꞌ huāꞌmāꞌ!
¡Camakxtekti Barrabás!
19 Huan Barrabás ixlīchīꞌcanīꞌt
como xlaꞌ lāꞌ ixchiꞌxcuhuīꞌn
tatāꞌkaquīꞌlh contra huan
māpaꞌksīniꞌnīꞌn romanos
lāꞌ hasta tamaknīniꞌlh.
20 Pilato ixmakxtekcuꞌtun Jesús lāꞌ
cātāꞌchihuīnaꞌmpā. 21 Pero āꞌchulāꞌ
tataꞌsalh lāꞌ tahualh:
—¡Caxtokohuaꞌcaꞌca!
¡Caxtokohuaꞌcaꞌca!
22 Ixlīmaktuꞌtun Pilato cāhuanilh:
—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ? ¿Tuchū tlahuanīꞌt?
Quit tūꞌ icmakkaksa nīn tuntūꞌ
ixpālacata para namaknīcan. Xmān
naꞌiclīmākēsnoꞌknīniꞌn koꞌxkaꞌ lāꞌ
āꞌcalīstān naꞌicmakxteka.
23 Lāꞌ xlacaꞌn āꞌchulāꞌ
stuꞌtuꞌluꞌ tahualh lāꞌ tasquiꞌnli
caxtokohuaꞌcaꞌca. Lāꞌ tanto
tataꞌsalh xlacaꞌn lāꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

curasnaꞌ que tatlajalh. 24 Chuntzaꞌ
Pilato tlahualh aꞌntū xlacaꞌn
ixtalacasquiꞌn, 25 lāꞌ makxtekli huan
chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixtalacsacnīꞌt. Uꞌtzaꞌ
huan Barrabás aꞌntī ixmānūcanīꞌt
como tāꞌkaquīꞌlh lāꞌ maknīniꞌlh.
Lāꞌ macamāstāꞌlh Jesús para
que catatlahuaniꞌlh chu aꞌntū
ixtalacasquiꞌn.

Xtokohuaꞌcaꞌca Jesús

Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Jn. 19.17-27

26 Aꞌxniꞌcaꞌ ixtalēꞌmāꞌna Jesús
para nataxtokohuaꞌcaꞌ, tachiꞌpalh
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixuanican
Simón lāꞌ xalaꞌ nac Cirene. Xlaꞌ
ixtanūtēlha nac xcānsipej Jerusalén
lāꞌ sāmācuꞌquīꞌca huan cruz lāꞌ
māstālīca Jesús.
27 Lāꞌ lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt
ixtastālaniꞌtēlha, nā lhūhuaꞌ
puscan aꞌntī ixtacalhuantēlha lāꞌ
lej talakaputzalh por ixpālacata
Jesús. 28 Lāꞌ Jesús cālakalaktzīꞌlh lāꞌ
cāhuanilh:
—Puscan xalanīꞌn nac
Jerusalén, tūꞌ cacalhuaꞌntit por
quimpālacata. Mejor nacalhuanāꞌtit
por mimpālacatacaꞌn lāꞌ por
ixpālacatacaꞌn mincamanaꞌcaꞌn,
29 porque namin lakatin chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ nahuancan: "Līpāxūj
huan aꞌntīn tūla kaꞌlhī ixcaman.
Līpāxūj huan aꞌntīn tūꞌ maktin
tahuiꞌlalh ixcaman lāꞌ tūꞌ maktin
mātziꞌquīꞌnilh". 30 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌtzaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt natahuanī huan
kēstīn: "Caquilāyujniꞌuj". Lāꞌ
natahuanī ixmacniꞌ kēstīn:
"Caquilāꞌaꞌktaꞌpūꞌj". 31 Huaꞌchi
huancan palh chuntzaꞌ tlahuaniꞌcan
huan xastaka quiꞌhuiꞌ, āꞌchulāꞌ
natlahuaniꞌcan huan xascōhua.
Palh chuntzaꞌ quintlahuaniꞌcan
lāꞌ quit tuntūꞌ iclaclēꞌn, āꞌchulāꞌ
nacātlahuaniꞌcan aꞌntīn talaclēꞌn —
hualh Jesús.
32 Nā ixcālēꞌmāꞌca kalhatuꞌ
maknīniꞌnīꞌn para nacātāꞌmaknīcan
Jesús. 33 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tachāꞌlh aꞌnlhā
huanican La Calavera o Ixaꞌkxāk
Nīn, aꞌntzaꞌ xtokohuaꞌcaꞌca Jesús
lāꞌ nā chuntzaꞌ huan kalhatuꞌ
maknīniꞌnīꞌn lāꞌ kalhatin na
ixpāxtūcānaꞌj lāꞌ kalhatin na
ixpāxtūxuc.
34 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ixtaxtokohuaꞌcaꞌmāꞌna, Jesús hualh:
—QuinTātaꞌ, cacāmāsputūnuꞌniꞌ
porque tūꞌ tacaꞌtzī aꞌntū
tatlahuamāꞌna.
Lāꞌ huan tropasnaꞌ tapūmāxtulh
suerte huan ixluꞌxuꞌ Jesús para
natatapitzi chāꞌtunuꞌ de ūꞌtunuꞌn.
35 Lāꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt ixtayānaꞌ lāꞌ
ixtalaktzīꞌmāꞌna lāꞌ hasta huan
pūchihuīnaꞌnīꞌn talīlītzīꞌlh lāꞌ
tahualh:
—Aꞌmakapitzīn cāmāpūtaxtūlh.
Chuhuaꞌj capūtaxtulh ixaꞌcstu palh
stuꞌncuaꞌ Dios lacsacnīꞌt lāꞌ huiꞌlīlh
ixlīmāpūtaxtūnuꞌ.
36 Nā huan tropasnaꞌ
ixtalīlītzīꞌmāꞌna. Talaktapajtzūlh lāꞌ
tamāhuīꞌlh vinagre. 37 Lāꞌ tahuanilh:
—Palh huiꞌx ixreycaꞌn huan
israelitas, capūtaxtu mēꞌcstu.
38 Lāꞌ ixuaꞌcaꞌ lakatin letrero
ixaꞌcpūn lāꞌ ixtatzoꞌkniꞌ nac griego
lāꞌ latino lāꞌ hebreo. Lāꞌ huan
letrero ixuan: Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
ixreycaꞌn israelitas.
39 Lāꞌ kalhatin maknīniꞌ aꞌntī
ixtāꞌhuaꞌcaꞌ ixlīlītzīꞌn lāꞌ huanilh:
—Palh stuꞌncuaꞌ huiꞌx aꞌntī
Dios huiꞌlīlh ixlīmāpūtaxtūnuꞌ,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

capūtaxtuꞌ mēꞌcstu lāꞌ nā
caquilāmāpūtaxtūj.
40 Pero āꞌkalhatin quilhnīlh
ixtāꞌmaknīniꞌ lāꞌ huanilh:
—¿Chū tūꞌ jiꞌcuaꞌniꞌyaꞌ Dios? Nā
huiꞌx chu aꞌcxtim pātīniꞌmpāꞌt.
41 Līmakuan quinaꞌn pātīniꞌmāꞌnauj
porque māpalamāꞌnauj aꞌntū
laclēꞌnāuj. Pero huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ
tuntūꞌ laclēꞌn.
42 Lāꞌ tuncan huanilh Jesús:
—Caquimpāstacti aꞌxniꞌcaꞌ
nataꞌmpalaꞌyaꞌ lāꞌ rey huiꞌx.
43 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Ixlīstuꞌncuaꞌ icuaniyāniꞌ:
Chuhuaꞌj, huāꞌmāꞌ chiꞌchiniꞌ
naquintāꞌlatahuiꞌlaꞌyaꞌchi nac
aꞌkapūn.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Jn. 19.28-30

44 Lāꞌ huaꞌchi tastuꞌnūtatzaꞌ
ixuanīꞌt aꞌxniꞌcaꞌ cāꞌpucsuaꞌ
lakōꞌlh chuxalhā nac cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ.
Lāꞌ chuntzaꞌ lalh hasta huaꞌchi
maktuꞌtun kōtanū. 45 Huan chiꞌchiniꞌ
tūꞌ māxkakēniꞌlh. Lāꞌ huan luꞌxuꞌ
nac lītokpān ixaꞌcstu taxtīꞌtli lāꞌ
tapūpitzilh. Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ luꞌxuꞌ
aꞌntū ixmāpitzi huan lītokpān. 46 Lāꞌ
tuncan Jesús lej palhaꞌ taꞌsalh lāꞌ
hualh:
—QuinTātaꞌ, icmacamaxquīꞌyāniꞌ
quilīcaꞌtzīn.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huankōꞌlh, nīlh.
47 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan capitán
romano laktzīꞌlh aꞌntū pātleꞌkelh,
mācāꞌtanīlh Dios lāꞌ hualh:
—Ixlīstuꞌncuaꞌ huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ lej
tzey ixuanīꞌt.
48 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt
aꞌntīn tamilh lāꞌ talaktzīꞌlh aꞌntū
pātleꞌkelh, tatapānūlh de āꞌtzāꞌ
lāꞌ cācuꞌxatucstēlhaca como lej
ixtalakaputza. Lāꞌ taꞌaꞌlh na
ixchiccaꞌn. 49 Lāꞌ ixtalakapasnīꞌn
Jesús lāꞌ nā huan puscan aꞌntī
ixtastālaniꞌnīꞌt desde nac estado
de Galilea makat tatāyalh lāꞌ
ixtalaktzīꞌmāꞌna huāꞌmāꞌna.

Māꞌcnūca Jesús

Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42

50 Ixuīꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ
ixtacuīniꞌ José lāꞌ ūꞌtzaꞌ xalaꞌ
nac Arimatea nac huan estado
de Judea. Ixtāꞌtapaꞌksī con
huan pūchihuīnaꞌnīꞌn aꞌntī
más ixtamāpaꞌksīniꞌn de huan
israelitas. Lāꞌ tzeyā chiꞌxcuꞌ
ixuanīꞌt. 51 Lāꞌ ixkaꞌlhīmāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ ixmāpaꞌksīniꞌlh Dios. Tūꞌ
lakatīlh aꞌntū ixtatlahuanīꞌt huan
pūchihuīnaꞌnīꞌn ixpālacata Jesús.
52 Nā huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ lakaꞌlh
Pilato lāꞌ squiꞌniꞌlh ixmacniꞌ Jesús.
53 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixmāyujūnīꞌttzaꞌ
de nac cruz, līmaksnaꞌtli kalhtin
luꞌxuꞌ lāꞌ māpīꞌlh nac lakatin
lhuꞌcuꞌ aꞌntū ixcāxtlahuacanīꞌttzaꞌ
nac talhpān. Lāꞌ aꞌntzaꞌ nīn
tintīꞌnaꞌj ixmāꞌcnūcanīꞌt.
54 Huanmāꞌ chiꞌchiniꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntū
ixpūcāxtlahuakōꞌcan como
ixlīlakalī huan chiꞌchiniꞌ de
pūjaxniꞌ. Lāꞌ ixtzucumāꞌtzaꞌ.
55 Huan puscan aꞌntī
ixtatāꞌminīꞌt Jesús desde
nac estado de Galilea taꞌaꞌlh
talaktzīꞌn huan lhuꞌcuꞌ lāꞌ cuenta
tatlahualh aꞌnlhā ixmāpīꞌcanīꞌt
ixmacniꞌ Jesús. 56 Lāꞌ tataspiꞌtli
na ixchiccaꞌn lāꞌ tacāxtlahualh
perfume lāꞌ pomada para huan
nīn. Lāꞌ tapūjaxli huan chiꞌchiniꞌ
de pūjaxniꞌ chuntzaꞌ huaꞌchi

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

māpaꞌksīlh aꞌnlhā tzoꞌkli huan
ixley Moisés.

Jesús lakahuanchokolh

Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10

24 Cāꞌtziꞌsāt domingo huan
tamāꞌna puscan taꞌaꞌmpā
nac taponkniꞌ lāꞌ ixtalēꞌmāꞌna huan
perfume aꞌntū ixtacāxtlahuanīꞌttzaꞌ.
Lāꞌ āꞌmakapitzīn puscan tatāꞌaꞌlh.
2 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tachāꞌlh, talaktzīꞌlh
que ixmāpānūcanīꞌttzaꞌ huan
chihuix aꞌntū ixlīmālacchōcanīꞌt
huan taponkniꞌ. 3 Tatanūlh pero tūꞌ
takaksli ixmacniꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ
Jesús. 4 Tajicuaꞌlh lāꞌ tūꞌ ixtacaꞌtzī
aꞌntū natatlahua lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
talaktzīꞌlh kalhatuꞌ ángeles aꞌntī
ixtatasuꞌyu huaꞌchi chiꞌxcuhuīꞌn. Lej
slamama ixluꞌxuꞌcaꞌn ixtahuanīꞌt
lāꞌ ixtayānaꞌ pajtzu huan puscan.
5 Lāꞌ como xlacaꞌn ixtajicuaꞌn,
tataquilhpūtalh lāꞌ huan ángeles
cāhuanilh:

—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ putzayāꞌtit na
ixlaclhniꞌcaꞌn huan nīnīꞌn kalhatin
aꞌntī lakahuan? 6 Aꞌtzāꞌ tūꞌ huīꞌ.
Xlaꞌ lakahuanchokonīꞌttzaꞌ.
Capāstactit aꞌnchī cāhuaniniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ ixuīꞌcus nac Galilea.
7 Hualh xlaꞌ que maclacasquiꞌn
que huan Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn
nacāmacamaxquīꞌcan aꞌntīn
talaclēꞌn lāꞌ nataxtokohuaꞌcaꞌ
lāꞌ ixlīlakatuꞌtun chiꞌchiniꞌ
nalakahuanchokopala.

8 Lāꞌ tuncan huan puscan
tapāstacli ixtachihuīn Jesús.

9 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tataspiꞌtli de
huan taponkniꞌ, tahuanikōꞌlh
huan kalhacāujtin apóstoles
lāꞌ ixlīhuākcaꞌn āꞌmakapitzīn.
10 Lāꞌ huan puscan, xlacaꞌn
cāhuanican María Magdalena
lāꞌ Juana lāꞌ María aꞌntī ixtzīꞌt
Jacobo lāꞌ āꞌmakapitzīn puscan
huampala. 11 Pero huan apóstoles
takaxmatli huaꞌchi takalhkamān
aꞌntū ixcāhuanimāꞌca lāꞌ tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌlh.

12 Lāꞌ aꞌyuj tūꞌ takalhlakaꞌīꞌlh,
pero huan Pedro taxtulh lāꞌ
tuꞌjnulh para nac taponkniꞌ.
Lāꞌ taquilhpūtalh lāꞌ talacnūlh
lāꞌ laktzīꞌlh xmān huan luꞌxuꞌ
aꞌnlhā ixmāꞌ. Lāꞌ aꞌlh na ixchic lāꞌ
ixlīlēꞌcnīmāꞌ aꞌntū ixpātleꞌkenīꞌt.

Na ixtej huan cāꞌlacchicniꞌ Emaús

Mr. 16.12-13

13 Lāꞌ chu ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ chiꞌchiniꞌ
kalhatuꞌ aꞌntī ixtastālaniꞌnīꞌt
Jesús, ixtaꞌaꞌmāꞌna nac lakatin
cāꞌlacchicniꞌ aꞌnlhā huanican Emaús.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huaꞌchi lakacāujtin
kilómetros ixlīmakat de Jerusalén.
14 Ixtalīkalhachihuīnaꞌntēlha
ixlīhuāk aꞌntū ixpātleꞌkenīꞌt. 15 Lāꞌ
līhuan ixtachihuīnaꞌmāꞌna lāꞌ
ixtalacapūchihuīnaꞌmāꞌna, māniꞌ
Jesús cālaktapajtzūlh lāꞌ tzuculh
cātāꞌlatāꞌkchoko. 16 Lāꞌ aꞌyuj
talaktzīꞌlh pero tūlalh talakapasli
porque catūhuā talītamakchuyīlh.
17 Lāꞌ tuncan Jesús cākalhasquiꞌnīlh:

—¿Tuchū līchihuīnaꞌntēlhayāꞌtit?
Lāꞌ ¿tuchū līlakaputzayāꞌtit?

18 Lāꞌ kalhatin aꞌntī huanican
Cleofas kalhtīniꞌlh:

—Ixlīhuāk tachiꞌxcuhuīꞌt
tacaꞌtzīkōꞌ aꞌntū pātleꞌkelh nac
Jerusalén huāꞌ tamāꞌna chiꞌchiniꞌ.
¿Chu xmān huiꞌx ixuiꞌlaꞌ lāꞌ tūꞌ
caꞌtzīyaꞌ?

19 Lāꞌ tuncan Jesús cāhuanilh:

—¿Tuchū lanīꞌt?

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāꞌ tahuanilh:
—Lhūhuaꞌ pātleꞌkelh ixpālacata
Jesús xalaꞌ nac Nazaret aꞌntī
aꞌctaꞌsanaꞌ lāꞌ lej ixkaꞌlhī
līmāpaꞌksīn na ixlacapūn
Dios lāꞌ na ixlaclhniꞌcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt. Lītasuꞌyu aꞌntū
tlahualh lāꞌ aꞌntū hualh. 20 Lāꞌ
huan xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ
quimpūchihuīnaꞌnīꞌncaꞌn
tamacamāstāꞌlh para namaknīcan
lāꞌ naxtokohuaꞌcaꞌcan.
21 Quinaꞌn xaꞌickaꞌlhīmāꞌnauj que
ūꞌtzaꞌ xlaꞌ aꞌntī nacāmāpūtaxtū
israelitas. Lāꞌ ixlīlakatuꞌtuntzaꞌ
chiꞌchiniꞌ chuhuaꞌj aꞌxniꞌcaꞌ
pātleꞌkelh. 22 Lāꞌ āꞌmakapitzīn
puscan de na quilaclhpuꞌnancaꞌn
quincātamakalēꞌcnīniꞌ porque
cāꞌtziꞌsāt taquīlalh nac taponkniꞌ,
23 lāꞌ como tūꞌ talaktzīꞌlh
ixmacniꞌ Jesús, tataspiꞌtli.
Lāꞌ quincātahuaniniꞌ que
talīlakachuyalh ángeles aꞌntī
cāhuanilh que lakahuan Jesús.
24 Lāꞌ chu tuncan āꞌmakapitzīn
quincompañerosnuꞌ taquīlalh nac
taponkniꞌ lāꞌ chu aꞌnchī tahuanilh
huan puscan, chuntzaꞌ takaksli.
Pero tūꞌ talaktzīꞌlh Jesús.
25 Lāꞌ tuncan Jesús cāhuanilh:
—Tūꞌ xaꞌnca māchekxīyāꞌtit.
¿Lhānīn nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit ixlīhuāk
aꞌntū tahualh huan aꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn?
26 Lāꞌ Cristo aꞌntī Dios huiꞌlīnīꞌt
ixlīmāpūtaxtūnuꞌ, ¿chu tūꞌ tasquiꞌnī
que pūꞌla napātīniꞌn chuntzaꞌ lāꞌ
āꞌcalīstān natanū aꞌnlhā lej xkaka?
27 Lāꞌ tuncan Jesús tzuculh
cāmāsuꞌniꞌkōꞌ ixlīhuāk aꞌntū
tzoꞌkcanīꞌt na ixtachihuīn Dios
lāꞌ aꞌntū līchihuīnaꞌn xlaꞌ. Tzuculh
aꞌnlhā tzoꞌknulh Moisés lāꞌ
cāmāsuꞌniꞌlh aꞌntū ixtatzoꞌknunīꞌt
ixlīhuākcaꞌn huan profetas.
28 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tachāꞌlh nac huan
cāꞌlacchicniꞌ aꞌnlhā ixtaꞌaꞌmāꞌna,
Jesús lalh huaꞌchilh ixaꞌmāꞌ más
makat. 29 Lāꞌ xlacaꞌn stuꞌtuꞌluꞌ
tahuanilh que natachoko lāꞌ
tahuanilh:
—Mejor catachoko porque
tzīꞌsuamāꞌtzaꞌ. Cāꞌpucsuaꞌtzaꞌ.
Lāꞌ tuncan Jesús cātāꞌtanūlh nac
chic para natachoko.
30 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tatahuiꞌlalh
tahuāꞌyan, xlaꞌ tēlh huan pāntzi lāꞌ
māstāꞌlh pāxcatcaꞌtzī lāꞌ mālacpitzilh
lāꞌ cāmaxquīꞌlh. 31 Chu tuncan
huāꞌmāꞌ kaꞌtlāꞌtus huaꞌchilh xaꞌnca
tatalakapākēꞌlh lāꞌ talakapasli, pero
xlaꞌ cālaksputtāyaniꞌlh.
32 Lāꞌ xlacaꞌn talāhuanilh:
—¿Chu tūꞌ stuꞌncuaꞌ que lej līpāxūj
līhuan ixquincāmāsuꞌniꞌtēlhayāniꞌ
ixtachihuīn Dios?
33 Lāꞌ chu līmaktin tachiꞌpapā
ixtejcaꞌn. Tūꞌ tatakoxīlh nīn
macstiꞌnaꞌj. Tataspiꞌtchokolh nac
Jerusalén lāꞌ cāpāxtokli huan
kalhacāujtin apóstoles aꞌnlhā
ixtatakēstoknīꞌt con āꞌmakapitzīn.
34 Lāꞌ cāhuanica huan kalhatuꞌ:
—Ixlīstuꞌncuaꞌ lakahuanchokolh
huan Māpaꞌksīniꞌ. Lāꞌ tasuꞌyuniꞌlh
Simón.
35 Lāꞌ tuncan xlacaꞌn cāhuanilh
aꞌnchī cāpātleꞌkeniꞌlh nac tej lāꞌ
aꞌnchī talakapasli Jesús aꞌxniꞌcaꞌ
mālacpitzilh huan pāntzi.

Jesús cātasuꞌyuniꞌlh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn

Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23

36 Līhuan ixtalīchihuīnaꞌmāꞌnacus
huāꞌ tamāꞌna, aꞌxniꞌcaꞌ Jesús tāyalh
na ixlaclhpuꞌnancaꞌn. Lāꞌ cāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Tzey calīlaꞌtit.
37 Lāꞌ cāmakēꞌklhaca lāꞌ lej
tajicuaꞌlh lāꞌ ixtapuhuan que
ixtalaktzīꞌmāꞌna espíritu. 38 Lāꞌ
Jesús cāhuanilh:
—¿Aꞌchīꞌ jicuaꞌnāꞌtit?
¿Aꞌchīꞌ xtunc puhuaꞌnāꞌtit
mēꞌcstucaꞌn? 39 Calaktzīꞌntit
quimacanīꞌn lāꞌ quintojonīꞌn.
Lāꞌ naquilālakapasāuj.
Caquilāxaꞌmauj lāꞌ caquilālaktzīꞌuj.
Huan espíritu tūꞌ kaꞌlhī quinīt lāꞌ
lucut huaꞌchi quit.
40 Aꞌxniꞌcaꞌ chuntzaꞌ cāhuanilh,
cāmāsuꞌniꞌlh ixmacanīꞌn
lāꞌ ixtojonīꞌn. 41 Pero como
xlacaꞌn tapalalaktzīꞌniꞌlh
lāꞌ lej talīpāxuhualh, tūlalh
takalhlakaꞌīꞌlh. Lāꞌ Jesús
cākalhasquiꞌnīlh:
—¿Chā aꞌnan līhuaꞌt?
42 Lāꞌ tuncan maxquīꞌca pītzinaꞌj
xatapūꞌn squīꞌtiꞌ lāꞌ lakatin
xatachuꞌcu taꞌxcāt. 43 Lāꞌ xlaꞌ
maklhtīniꞌlh lāꞌ huaꞌkōꞌlh na
ixlacapūncaꞌn. 44 Lāꞌ āꞌcalīstān
cāhuanilh:
—Aꞌntū quimpātleꞌkeniꞌlh
ūꞌtzaꞌ aꞌntū iccāhuaniniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
xaꞌiccātāꞌlatlāꞌhuanāniꞌ que
maclacasquiꞌn naꞌictlōkentaxtū
ixlīhuāk aꞌntūn tatzoꞌkniꞌ na
ixtachihuīn Dios por quimpālacata,
aꞌnlhā tzoꞌknulh Moisés lāꞌ huan
profetasnaꞌ lāꞌ aꞌnlhā huanican
Salmos.
45 Lāꞌ tuncan cāmāscaꞌtīlh
ixtachihuīn Dios. 46 Lāꞌ cāhuanilh:
—Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ que
maclacasquiꞌn nanī Cristo aꞌntī
Dios huiꞌlīnīꞌt ixlīmāpūtaxtūnuꞌ. Lāꞌ
maclacasquiꞌn que ixlīlakatuꞌtun
chiꞌchiniꞌ nalakahuanchoko
de aꞌnlhā tahuiꞌlānaꞌnchaꞌ
nīnīꞌn. 47 Lāꞌ maclacasquiꞌn que
nacāmāsuꞌniꞌkōꞌcan ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt xalanīꞌn nac
quilhtamacuj por ixpālacata Cristo.
Natzucucan nac Jerusalén lāꞌ
nacāhuanikōꞌcan que maclacasquiꞌn
nataxtāpalī ixtapāstacnaꞌcaꞌn
para que nacāmāsputūnuꞌniꞌcan.
48 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn nacāmāsuꞌniꞌyāꞌtit
huāꞌ tamāꞌna catūhuā como
laktzīꞌnkōꞌyāꞌtit. 49 Lāꞌ chuhuaꞌj
calaktzīꞌntit. Naꞌiccāmacaminiꞌyāniꞌ
aꞌntū huanīꞌt quinTātaꞌ. Lāꞌ
natachokoyāꞌtit huāꞌtzāꞌ nac
Jerusalén hasta aꞌxniꞌcaꞌ
namaklhtīniꞌnāꞌtit huan līmāpaꞌksīn
aꞌntū xalaꞌ nac aꞌkapūn.

Jesús tāꞌkayāhualh nac aꞌkapūn

Mr. 16.19-20

50 Lāꞌ tuncan Jesús cālēꞌlh
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn nac tej hasta
Betania lāꞌ chaꞌxli ixmacanīꞌn
lāꞌ cāsicuaꞌlanālīlh. 51 Lāꞌ līhuan
ixcāsicuaꞌlanālīmāꞌ, tzuculh
tāꞌkayāhua na ixlacapūncaꞌn
lāꞌ lēꞌnca nac aꞌkapūn. 52 Xlacaꞌn
tamācāꞌtanīlh lāꞌ āꞌcalīstān lej
līpāxūj tataspiꞌtli nac Jerusalén.
53 Lāꞌ pōꞌktu ixtahuiꞌlānaꞌ
nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān para
natamāꞌcaꞌtanī Dios. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Xatzey Tachihuīn aꞌntūn Tzoꞌkli San Juan

Ixtachihuīn Dios lalh chiꞌxcuꞌ

1 Aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj ixcāxuiꞌlī huan
quilhtamacuj, lanāntzaꞌ ixuīꞌ
kalhatin aꞌntī huanican Tachihuīn,
como ūꞌtzaꞌ quincāmālakapasnīyāniꞌ
Dios. Lāꞌ xlaꞌ ixtāꞌlahuīꞌtzaꞌ Dios. Lāꞌ
xlaꞌ ūꞌtzaꞌ Dios. 2 Xapūꞌla ixtāꞌlahuīꞌ
Dios. 3 Lāꞌ huan Tachihuīn cāxuiꞌlīlh
ixlīhuāk catūhuā aꞌntū aꞌnan; tuntūꞌ
ixaꞌnalh palh tūꞌ cahuā por ūꞌtzaꞌ.
4 Por ixpālacata ūꞌtzaꞌ talīhuiꞌlānaꞌ
ixlīhuāk aꞌntū jaxānaꞌn. Lāꞌ xlaꞌ
cāmāsuꞌniꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntū
ixlīstuꞌncuaꞌ lāꞌ chuntzaꞌ huaꞌchilh
ixcāmakskoniꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
5 Uꞌtzaꞌ huaꞌchi lakatin xkakanaꞌ
aꞌntū mālakxkakēniꞌn aꞌnlhā
cāꞌpucsuaꞌ. Lāꞌ huan koꞌtiꞌtiꞌ, xlaꞌ
xalaꞌ nac cāꞌpucsuaꞌ lāꞌ xlaꞌ tūla
tlaja huan Xkakanaꞌ.
6 Ixuīꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ ixtacuīniꞌ
Juan, aꞌntī Dios macamilh. 7 Xlaꞌ
milh para nalīchihuīnaꞌn aꞌntī
huanican Xkakanaꞌ lāꞌ para
nacāmaxquīꞌ tapāstacnaꞌ huan
tachiꞌxcuhuīꞌt que natakalhlakaꞌīꞌ
aꞌntī Xkakanaꞌ. 8 Juan tūꞌ ūꞌtzaꞌ
Xkakanaꞌ. Xlaꞌ xmān quīmāsuꞌyuchi
huāꞌmāꞌ aꞌntī scanaꞌnca
Xkakanaꞌ. 9 Aꞌntī mero Xkakanaꞌ
ixmimāꞌcus nac cāꞌquilhtamacuj.
Xlaꞌ cāmakskokōꞌ ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt.
10 Lāꞌ aꞌntī scanaꞌnca Xkakanaꞌ,
xlaꞌ milh nac cāꞌquilhtamacuj. Lāꞌ
aꞌyuj ūꞌtzaꞌ cāxuiꞌlīlh quilhtamacuj,
pero xalanīꞌn nac quilhtamacuj
tūꞌ talakapasli lāꞌ tūꞌ ixtacaꞌtzī
que ūꞌtzaꞌ ixcāxuiꞌlīnīꞌt huan
quilhtamacuj. 11 Xlaꞌ milh nac
quilhtamacuj aꞌntū ixcāxuiꞌlīnīꞌt
pero tūꞌ talaktzīꞌncuꞌtulh
ixtāꞌmacchicniꞌ. 12 Pero makapitzīn
takalhlakaꞌīꞌlh. Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌlh, xlaꞌ
cāmaxquīꞌlh līmāpaꞌksīn para
que chuntzaꞌ natala ixcamanaꞌ
Dios. 13 Lāꞌ aꞌnchī tala ixcamanaꞌ
Dios, tūꞌ huaꞌchi talacatuncuī
ixcamanaꞌcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
Ixcamanaꞌ Dios tūꞌ huaꞌchi lakatin
skaꞌtaꞌ aꞌntī lacatuncuīlh por
ixpālacata ixtapāxuhuancaꞌn lāꞌ
ixtapuhuāncaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt. Dios
ūꞌtzaꞌ aꞌntī cāmāꞌaꞌnanī ixcamanaꞌ.
14 Lāꞌ aꞌntī huanican Tachihuīn,
xlaꞌ macniꞌ lalh. Lāꞌ xlaꞌ latahuiꞌlalh
na quilaclhpuꞌnancaꞌn. Lāꞌ
iclaktzīꞌuj aꞌnchī kaꞌlhī līmāpaꞌksīn.
Huāꞌmāꞌ līmāpaꞌksīn ūꞌtzaꞌ ixlaꞌ
aꞌntī ixaꞌcstu ixOꞌkxaꞌ Dios. Xlaꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lej lakalhuˈmanaˈn lāˈ huāk aˈntū
huan ūˈtzaˈ ixlīstuˈncuaˈ. 15 Juan
līchihuīnaˈlh lāˈ hualh:
—Uˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntī
iclīchihuīnaˈlh aˈxniˈcaˈ icualh que
aˈntī icpūˈlaniˈnīˈt, ūˈtzaˈ līhuaj
xakaˈtlaˈ que quit. Xlaˈ lanāntzaˈ
ixuīˈ aˈxniˈcaˈ quit iclacatuncuīlh.
16 Quincātlahuaniˈnīˈtaˈniˈ
lhūhuaˈ talakalhuˈmān, como
xlaˈ lej lakalhuˈmanaˈn. 17 Moisés
quincāmāsuˈniˈniˈ ixley Dios. Pero
Jesucristo quincāmācaˈtzīnīyāniˈ
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ lāˈ aˈnchī
quincālakalhuˈmanāniˈ Dios.
18 Lāˈ nīn tintīˈ laktzīˈnīˈt Dios nīn
maktin. Aˈntī ixaˈcstu ixOˈkxaˈ
Dios, aˈntī Dios lej pāxquīˈ, ūˈtzaˈ
quincāmāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ aˈnchī
huanīˈt Dios.

Juan līchihuīnaˈlh Jesucristo

Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17

19 Lāˈ huan israelitas xalanīˈn nac
Jerusalén talakmacamilh Juan
makapitzīn curasnaˈ lāˈ levitasnaˈ.
Lāˈ xlacaˈn takalhasquiˈnīlh
Juan tichū xlaˈ. 20 Lāˈ Juan
cāmālacstūˈncniˈlh lāˈ cāhuanilh:
—Pues quit, tūˈ quit Cristo
aˈntī Dios lacsacli lāˈ huiˈlīlh
ixlīmāpūtaxtūnuˈ.
21 Lāˈ takalhasquiˈnīpā:
—¿Tichū huiˈx? ¿Chā huiˈx huan
ixaˈctaˈsanaˈ Dios aˈntī huanican
Elías?
Lāˈ Juan hualh:
—Tūˈ quit.
Lāˈ takalhasquiˈnīpā:
—¿Chā huiˈx huan ixaˈctaˈsanaˈ
Dios aˈntī ickaˈlhīmāˈnauj?
Lāˈ xlaˈ kalhtīniˈlh:
—Tūˈ.
22 Lāˈ takalhasquiˈnīpā:
—¿Tichū huiˈx? Caquilāhuaniuj
para naˈiccāhuaniyāuj aˈntī
quincātamacaminīˈtaˈniˈ. ¿Tichū
huaˈnaˈ que huiˈx?
23 Juan cākalhtīlh:
—Quit huaˈchi aˈntī taˈsa nac
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt lāˈ huan:
“Cacāxtlahuaˈtit mintapāstacnaˈcaˈn
para que nakaxpaˈtāˈtit huan
Māpaˈksīniˈ aˈxniˈcaˈ namin”.
Chuntzaˈ hualh ixaˈctaˈsanaˈ Dios
aˈntī huanican Isaías, aˈxniˈcaˈ
hualh:

Camāˈlakstuˈnctit ixtej
Māpaˈksīniˈ.

24 Lāˈ nā ixtahuiˈlānaˈ
makapitzīn fariseosnuˈ aˈntī
ixcālakmacamincanīˈt Juan. 25 Lāˈ
xlacaˈn takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ māˈkpaxīniˈmpāˈt
palh tūˈ Cristo huiˈx, nīn Elías,
nīn huan ixaˈctaˈsanaˈ Dios aˈntī
ickaˈlhīmāˈnauj?
26 Lāˈ Juan cāhuanilh:
—Quit iclīmāˈkpaxīniˈn xmān
con xcān. Yā na milaclhpuˈnancaˈn
kalhatin aˈntīn tūˈ lakapasāˈtit.
Lāˈ nā xlaˈ namāˈkpaxīniˈn.
27 Xlaˈ līhuaj xakaˈtlaˈ que quit.
Lāˈ tūˈ minīˈniˈ nīn naˈicxcutniˈ
ixlīkalhtzaˈpaˈcan īˈzapato.
28 Lāˈ huāk huāˈmāˈ pātleˈkelh
aˈnlhā huanican Betábara tīntacut
huan pūxka Jordán, aˈnlhā
ixmāˈkpaxīniˈn Juan.

Jesús huaˈchi Ixcordero Dios

29 Lāˈ ixlīlakalī Juan laktzīˈlh
Jesús ixlaktapajtzūtēlha lāˈ
cāhuanilh huan tachiˈxcuhuīˈt:
—Calaktzīˈntit aˈntī mimāˈ.
Uˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntī macaminīˈt

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios lāˈ ūˈtzaˈ huanican
Ixcordero Dios. Uˈtzaˈ namāpānū
huan quintalaclēˈiˈcaˈn
xalanīˈn nac quilhtamacuj.
30 Uˈtzaˈ iclīchihuīnaˈlh aˈxniˈcaˈ
iccāhuaniniˈ: "Aˈntī icpūˈlaniˈnīˈt,
ūˈtzaˈ līhuaj xakaˈtlaˈ que quit
porque xlaˈ lanāntzaˈ ixuīˈ aˈxniˈcaˈ
quit iclacatuncuīlh". 31 Aˈyuj quit
tūnaˈj xaˈiclakapasa, quit icminīˈt
icmāˈkpaxīniˈn con xcān para que
huan tachiˈxcuhuīˈt natacaˈtzī que
Dios macamilh huan aˈntī icpūˈlaniˈ.
32 Lāˈ nā cāhuanilh Juan:
—Quit iclaktzīˈlh huan Espíritu
Santo aˈntū yujchi lāˈ chilh
na ixaˈcpūn. Lāˈ huan Espíritu
Santo tasuˈyulh huaˈchi lakatin
tantzasnān. 33 Xapūˈla quit tūˈ
xaˈiccaˈtzī tichū xlaˈ. Quihuanilh
Dios aˈntī quimacāˈlh para
naˈicmāˈkpaxīniˈn con xcān. Dios
quihuanilh: "Nalaktzīˈnaˈ nayujāchi
huan Espíritu Santo lāˈ nachin na
ixaˈcpūn kalhatin chiˈxcuˈ. Huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ ūˈtzaˈ aˈntī līmāˈkpaxīniˈn
Espíritu Santo". 34 Iclaktzīˈnīˈttzaˈ
aˈnchī quihuanica. Lāˈ ūˈtzaˈ
iclīmāstūˈnca quit que ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
ixOˈkxaˈ Dios.

Huan xapūˈla īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Jesús

35 Lāˈ ixlīlakalī huampala
Juan ixcātāˈlayā con kalhatuˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. 36 Lāˈ laktzīˈlh
ixtētaxtumāˈ Jesús. Lāˈ Juan
lakalaktzīˈlh Jesús lāˈ hualh:
—Uˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntī macamilh
Dios lāˈ aˈntī huanican Ixcordero
Dios, como xlaˈ nacāmāpānūniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
37 Huan kalhatuˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
Juan takaxmatli aˈxniˈcaˈ hualh.
Lāˈ xlacaˈn tastālaniˈlh Jesús.
38 Lāˈ Jesús talakspiˈtli lāˈ laktzīˈlh
ixtastālaniˈtēlha lāˈ cāhuanilh:
—¿Chichū puhuaˈnāˈtit?
Lāˈ xlacaˈn tahuanilh:
—Māpaˈksīniˈ, ¿lhachū huiˈlaˈ?
39 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Cataˈntit lāˈ calaktzīˈntit.
Tatāˈaˈlh lāˈ talaktzīˈlh aˈnlhā
ixuīˈ. Lāˈ como lejtzaˈ kōtanū
ixuanīˈt, huaˈchi maktāˈtiˈ, aˈntzaˈ
tatachokolh huanmāˈ chiˈchiniˈ.
40 Lāˈ huan tamāˈnaˈ kalhatuˈ aˈntī
tastālaniˈlh Jesús por ixpālacata
aˈntū ixcāhuaninīˈt Juan, lāˈ
kalhatin de ūˈtunuˈn ixuanican
Andrés, ixtāˈtin Simón Pedro. 41 Lāˈ
chu tuncan Andrés putzalh ixtāˈtin
aˈntī ixuanican Simón lāˈ huanilh:
—Icpāxtokuitzaˈ huan Mesías
—ūˈtzaˈ huanicuˈtun: Cristo aˈntī
lacsacuiˈlīnīˈt Dios.
42 Lāˈ Andrés tāˈaˈlh Simón
talaktzīˈn Jesús. Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
laktzīˈlh huan Simón lāˈ huanilh:
—Huiˈx Simón, ixoˈkxaˈ Jonás.
Huiˈx nahuanicaˈnaˈ Cefas —huāˈmāˈ
ūˈtzaˈ huanicuˈtun: Pedro lāˈ nā
chihuix.

Jesús taˈsaniˈlh huan Felipe lāˈ Natanael

43 Lāˈ ixlīlakalī huampala Jesús
ixaˈncuˈtun aˈnlhā huanican Galilea.
Lāˈ tāˈlāpāxtokli Felipe lāˈ huanilh:
—Caquistālaˈniˈ.
44 Lāˈ huāˈmāˈ Felipe xalaˈ nac
Betsaida ixuanīˈt lāˈ nā aˈntzaˈ
xalanīˈn Andrés lāˈ Pedro. 45 Felipe
quīkaksli Natanael lāˈ huanilh:
—Icpāxtokuitzaˈ huan chiˈxcuˈ
aˈntī tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios
aˈnlhā Moisés tzoˈkli huan ley lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞋnlhā tatzoꞋknulh huan profetas.
XlaꞋ ūꞋtzaꞋ Jesús, ixoꞋkxaꞋ José xalaꞋ
nac Nazaret.
46 LāꞋ Natanael hualh:
—¿Chu tzēn taxtu de Nazaret
aꞋntū xatzey?
LāꞋ Felipe kalhtīlh:
—CataꞋt laktzīꞋnaꞋ.
47 Jesús laktzīꞋlh huan Natanael
lakmimāꞋ lāꞋ hualh:
—Huan aꞋntī mimāꞋ ūꞋtzaꞋ tzeyā
israelita. XlaꞋ tūꞋ aꞋkxokonuꞋn.
48 Natanael kalhasquiꞋnīlh:
—¿Chichū quilīlakapasti?
LāꞋ Jesús huanilh:
—Quit iclaktzīꞋniꞋ xapūꞋla na
ixtampīn huan aꞋkalhpauj aꞋxniꞋcaꞋ
tūnaꞋj ixtaꞋsaniꞋyāniꞋ Felipe.
49 Natanael kalhtīlh:
—MāpaꞋksīniꞋ, huiꞋx ixOꞋkxaꞋ Dios;
huiꞋx aꞋntī Dios lacsacniꞋ para
nalaꞋyaꞋ ixreycaꞋn israelitas.
50 LāꞋ Jesús kalhtīlh:
—QuinkalhlakaꞋīꞋyaꞋ xmān por
ixpālacata icuaniniꞋ iclaktzīꞋniꞋ
na ixtampīn huan aꞋkalhpauj.
NalaktzīꞋnaꞋcus más lakaꞋtlaꞋn
catūhuā aꞋntū naꞋictlahua.
51 LāꞋ nā hualh Jesús:
—IxlīstuꞋncuaꞋ aꞋntū icuaniyāniꞋ.
HuiꞋxinaꞋn nalaktzīꞋnāꞋtit huan
aꞋkapūn laquīꞋyā, lāꞋ huan ángeles
aꞋntū nacāmacamin Dios. XlacaꞋn
natatahuaꞋcaꞋ lāꞋ natayujāchi
na ixaꞋcpūn huan ChiꞋxcuꞋ xalaꞋ
TālhmāꞋn. Quit huan ChiꞋxcuꞋ xalaꞋ
TālhmāꞋn.

Tapūchahuaca nac Caná

2 IxlīlakatuꞋtun chiꞋchiniꞋ
tapūchahuaca nac lakatin
cāꞋlacchicniꞋ aꞋntū huanican Caná,
nac estado de Galilea. IxtzīꞋt Jesús
aꞋntzaꞋ ixuīꞋ. 2 LāꞋ nā kantāyaca
Jesús lāꞋ con īꞋscaꞋtxtunuꞋnīꞋn. 3 LāꞋ
como sputli huan xavino uva, ixtzīꞋt
Jesús huanilh:
—TintīꞋtzaꞋ xavino uva.
4 LāꞋ Jesús kalhtīlh:
—LāꞋ ¿aꞋchīꞋ quihuaniꞋyaꞋ huāꞋmāꞋ,
NāꞋ? TūnaꞋj tzucu quilītlōt.
5 IxtzīꞋt cāhuanilh huan
macatzīꞋtniꞋnīꞋn:
—CatlahuaꞋtit ixlīhuāk aꞋntū xlaꞋ
nacāhuaniyāniꞋ.
6 LāꞋ ixuīꞋ pāchāxan pūxkaꞋtniꞋ de
chihuix aꞋntū ixcāmaclacasquiꞋncan
aꞋxniꞋcaꞋ ixmakachaꞋkaꞋncan
chu aꞋnchī ixtalanāncaꞋn.
(Huan tachiꞋxcuhuīꞋt israelitas
ixtakalhlakaꞋīꞋ que palh maklhūhuaꞋ
ixtamakachaꞋkaꞋlh, chuntzaꞋ natala
lacuan na ixlacapūn Dios.) LāꞋ huan
pātunuꞋ pūxkaꞋtniꞋ ixtalītatzuma
lakatunuꞋ huaꞋchi tāꞋtiꞋpuꞋxamnaꞋ
hasta lakatin ciento litros de
xcān. 7 Jesús cāhuanilh huan
macatzīꞋtniꞋnīꞋn:
—CacāmātzumaꞋtit de xcān huāꞋ
pūxkaꞋtniꞋ.
LāꞋ chuntzaꞋ xlacaꞋn xaꞋnca
tamātzumalh. 8 LāꞋ Jesús cāhuanilh:
—Camācututit macstiꞋnaꞋj lāꞋ
calīpiniꞋtit huan aꞋntī xapuxcuꞋ de
huan cāꞋtaniꞋ.
9 LāꞋ huan xapuxcuꞋ quilhcaꞋtzīlh. LāꞋ
vinotzaꞋ ixuanīꞋt. LāꞋ xlaꞋ tūꞋ ixcaꞋtzī
palh xcān ixuanīꞋt lāꞋ ixtaxtāpalīnīꞋttzaꞋ
huan xcān, vinotzaꞋ ixlanīꞋt. IxtacaꞋtzī
xmān huanmāꞋna macatzīꞋtniꞋnīꞋn
porque ūꞋtunuꞋn ixtamojōnīꞋt xcān nac
huan pūxkaꞋtniꞋ. LāꞋ huan xapuxcuꞋ de
huan cāꞋtaniꞋ taꞋsaniꞋlh huan squiꞋnīniꞋ.
10 LāꞋ huanilh:
—Lanān xapūꞋla cāmaxquīꞋcan
aꞋntī cākantāyacan huan xatzey

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

vino. Lā' ā'calīstān, a'xni'ca'
tzejtza' tako'tnī't huan a'ntī
cākantāyacanī't, cāmaxquī'can
huan a'ntūn tū' lej xatzey. Lā hui'x
ā'xmān māstā'ya' huan xatzey vino.
11 U'tza' huā'mā' a'ntū tlahualh
Jesús nac Caná nac estado de
Galilea, ū'tza' xapū'la lē'cnīn
a'ntū tlahualh Jesús. Lā' chuntza'
līmāsu'yulh ixlīmāpa'ksīn. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n takalhlaka'ī'lh
Jesús.
12 A'calīstān Jesús a'lh nac
Capernaum. Lā' tatā'a'lh ixtzī't lā'
ixtā'timīn lā' ī'sca'txtunu'nī'n. Lā'
a'ntza' tatachokolh lātma'j.

Jesús cātamacaxtukō'lh a'ntū ko'hua'jua' na ixchakān huan xaka'tla' lītokpān

Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46

13 Lā' como lejtza' pajtzu ixmimā'
huan cā'tani' a'ntū huanican
pascua a'ntū pō'ktu ixtapūtlahua
cā'tani' huan israelitas, Jesús
a'lh nac xcānsipej a'ntū huanican
Jerusalén. 14 Lā' tanūlh nac xaka'tla'
lītokpān. Lā' a'ntza' cālaktzī'lh a'ntī
ixtastā'mā'na huācax lā' borregos
lā' tantzasnān, lā' ā'makapitzīn a'ntī
ixtahui'lāna' con ixmesaca'n para
nataxtāpalī huan tumīn. 15 Jesús
tlahualh lakatin lītāsno'knu' de
lazo, lā' cālītansno'kxtukō'lh
ixlīhuākca'n huan borregosnu' lā'
huan huācaxna'. Cāmakpūspi'tni'lh
ixmesaca'n a'ntī ixtaxtāpalīmā'na
tumīn, lā' cāmaka'ni'kō'lh huan
ixtumīnca'n. 16 Lā' cāhuanilh huan
stā'na'nī'n tantzasnān:
—Camāxtutit huan tamā'na de
huā'tzā'. Tū' catlahua'tit hua'chi
lītamāuj huā' na ixchic quinTāta'.
17 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīpāstacli
chu a'nchī ixtatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:

> Lej iclacasqui'n ca'a'cnīni'ni'ca
> ixchic Dios.
> Lā' ū'tza' naquilīlakmaka'ncan.

18 Huan israelitas tahuanilh:
—¿Chu ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn
para natlahua'ya' huā'mā'?
Caquilātlahuani'uj lakatin lē'cnīn
para que chuntza' na'icca'tzīyāuj
palh hui'x ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn
para nacāmāxtuya' huan
animalhna' de huan xaka'tla'
lītokpān.
19 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Calactlahua'tit huā'yā chic lā'
ixlītu'tuma'j na'iclīcāxtlahua quit.
20 Huan israelitas takalhtīlh:
—Tu'pu'xamachāxan cā'ta
līcāxtlahuakō'ca huan lītokpān.
Lā' ¿chu hui'x xmān tu'tuma'j
nalīcāxtlahuakō'ya'?
21 Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā'
Jesús ixlīchihuīna'mā' de
ixmacni'. 22 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n
tapāstacli ixtachihuīn Jesús
a'xni'ca' xla' lakahuanchokolh. Lā'
takalhlaka'ī'lh a'ntū ixtatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios lā' nā a'ntū hualh
Jesús.

Jesús cālakapaskō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't

23 Nac Jerusalén ixlamā' cā'tani'
a'ntū huanican pascua. Lā' Jesús
ixui'lacha' lā' a'ntza' tlahualh
lhūhua' lē'cnīn. Lā' ū'tza' lhūhua'
talīkalhlaka'ī'lh huan Jesús.
24 Lā' como Jesús ixcālakapaskō'
ixlīhuākca'n, xla' ixca'tzī que
makapitzīn ixtakalhlaka'ī' lā'
ā'makapitzīn tū' ixtakalhlaka'ī'.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

25 Lāˈ tūˈ ixmaclacasquiˈn āˈkalhatin
aˈntī nahuani chichū huanīˈt huan
tachiˈxcuhuīˈt. Xlaˈ cālakapasniˈkōˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.

Jesús lāˈ Nicodemo

3 Ixuīˈ kalhatin fariseo ixtacuīniˈ
Nicodemo. Xlaˈ kalhatin
xapuxcuˈ israelitas ixuanīˈt.
2 Lakatin tzīˈsaˈ xlaˈ lakmilh huan
Jesús lāˈ huanilh:
—Mākalhtōˈkēˈniˈ, caˈtzīcan
que Dios macaminīˈtaˈniˈ para
namāsuˈyuˈyaˈ. Xmān ūˈtunuˈn aˈntī
Dios tatāˈscuja, xmān xlacaˈn tzē
natatlahua huan lēˈcnīn huaˈchi
tlahuaˈyaˈ huiˈx.
3 Lāˈ Jesús huanilh:
—Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū icuaniyāniˈ.
Xmān ūˈtunuˈn aˈntī takaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn, xmān ūˈtunuˈn
tzē natatapaˈksī con Dios.
4 Nicodemo kalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿chichū līlalh huāˈmāˈ,
kalhatin chiˈxcuˈ papatzaˈ lāˈ
nakaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacuj?
Tūla natanūpala na ixpān ixtzīˈt
para nalacatuncuīpala.
5 Lāˈ Jesús hualh:
—Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū icuaniyāniˈ.
Xmān ūˈtunuˈn aˈntī takaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn por ixpālacata
xcān lāˈ huan Espíritu Santo, xmān
xlacaˈn tzē natatapaˈksī con Dios.
6 Huan aˈntī ixcaman tachiˈxcuhuīˈt,
ūˈtzaˈ kaˈlhī ixquinīt lāˈ ixlucut. Lāˈ
aˈntī kaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacuj
por ixlīmāpaˈksīn Espíritu Santo,
ūˈtzaˈ kaˈlhī ixEspíritu Dios.
7 Tūˈ calēˈcniˈ aˈntū icuaniyāniˈ:
"Maclacasquiˈn que nakaˈlhīˈyāˈtit
xasāstiˈ minquilhtamacujcaˈn
milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn". 8 Huan
ūˈniˈ lakachu aˈn. Xmān kaxpaˈtaˈ
aˈnchī macasāˈnan lāˈ huiˈx tūˈ
caˈtzīyaˈ lhachū minchaˈ lāˈ tūˈ
caˈtzīyaˈ lhachū aˈmāˈ. Lāˈ nā
chuntzaˈ tūˈ caˈtzīyaˈ aˈnchī kalhatin
chiˈxcuˈ tzē nakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacuj por ixlīmāpaˈksīn
Espíritu Santo.
9 Nicodemo kalhasquiˈnīpā:
—Lāˈ ¿chichū līlalh huāˈmāˈ?
10 Lāˈ Jesús hualh:
—¿Chu tūˈ caˈtzīyaˈ huāˈmāˈ? Lāˈ
huiˈx kalhatin ixmākalhtōˈkēˈniˈcaˈn
israelitas. 11 Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū
icuaniyāniˈ. Iclīchihuīnaˈnāuj
aˈntū iccaˈtzīyāuj lāˈ icuanāuj aˈntū
iclaktzīˈnīˈtauj. Lāˈ huiˈxinaˈn
tūˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit aˈntū
icuanāuj. 12 Como huiˈxinaˈn
tūˈ quilākalhlakaˈīˈyāuj aˈxniˈcaˈ
quit iccālīkalhachihuīnaˈniˈyāniˈ
aˈntū xalaˈ nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ, tūˈ
quintilākalhlakaˈīˈuj quit palh
naˈiccālīkalhachihuīnaˈniˈyāniˈ
catūhuā xalaˈ nac aˈkapūn.
13 'Nīn tintīˈ lakapasnaˈn nac
aˈkapūn, xmān quit. Como
xaˈicuiˈlachaˈcus aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
xaˈicyujāchi de nac aˈkapūn, quit
iclakapasnaˈn. Lāˈ quit huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn. 14 Lāˈ chu aˈnchī
Moisés pūmāˈkayāhualh quiˈhuiˈ
huan lūhuaˈ nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt, nā chuntzaˈ maclacasquiˈn
naquimāˈkayāhuacan quit nac cruz.
Lāˈ quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
15 Lāˈ chuntzaˈ, ixlīhuākcaˈn aˈntīn
quintalīpāhuan natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.

Dios cāpāxquīˈ ixlīhuākcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt

16 Lāˈ Jesús cāhuanipā:

—Dios lej cāpāxquīˈ ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
quilhtamacuj. Uˈtzaˈ līmāstāˈlh
ixOˈkxaˈ aˈntī xmān kalhatin ixuanīˈt
para que chuntzaˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
talīpāhuan xlaˈ, xlacaˈn tūˈ maktin
catitasputli. Natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn aˈntū natāyaniˈ
para pōˈktu. 17 Dios macamilh ixOˈkxaˈ
nac quilhtamacuj. Tūˈ macamilh
para nacāmāpātīnī xalanīˈn nac
cāˈquilhtamacuj. Macamilh para que
xlacaˈn natapūtaxtu. Ixlīhuākcaˈn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ ixOˈkxaˈ Dios,
xlacaˈn natapūtaxtu.
18 ’Aˈntīn talīpāhuan ixOˈkxaˈ Dios,
xlacaˈn tūˈ caticāmāpātīnīca. Aˈntīn tūˈ
talīpāhuan, xlacaˈn nacāmāpātīnīcan
porque xlacaˈn tūˈ talīpāhuan ixOˈkxaˈ
Dios aˈntī xmān kalhatin ixuanīˈt.
19 Milh huāˈ nac quilhtamacuj huan
aˈntī huaˈchi xkakanaˈ como māsuˈyu
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Lāˈ makapitzīn tūˈ
ixtalakatī huan Xkakanaˈ. Ixtalakatī
aˈnlhā cāˈpucsuaˈ porque xlacaˈn
ixtatlahuacuˈtun aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ
ūˈtzaˈ nacālīmāpātīnīcan. 20 Huāk
aˈntīn tatlahua aˈntū koˈhuaˈjuaˈ
tūˈ talakatī huan xkakanaˈ lāˈ tūˈ
tatapajtzūcuˈtun nac cāˈxkakanaˈ
porque tūˈ talacasquiˈn que
nacālaktzīˈncan nīn nacaˈtzīcan
aˈnchī tatlahuanīˈt aˈntūn tūˈ tzey.
21 Aˈntīn tatlahua aˈntūn tzey, xlacaˈn
tatapajtzū nac cāˈxkakanaˈ para que
nacālaktzīˈncan lāˈ nacaˈtzīcan que
xlacaˈn tatlahua chu aˈnchī Dios
lacasquiˈn.

Juan huan Māˈkpaxīniˈ līchihuīnaˈmpā Jesús

22 Lāˈ āˈcalīstān Jesús aˈlh nac
estado de Judea lāˈ tatāˈaˈlh
huan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. Lāˈ
aˈntzaˈ tachokolh lātmaˈj lāˈ
ixmāˈkpaxīniˈmāˈ. 23 Lāˈ nā huan
Juan nā ixmāˈkpaxīniˈn huan nac
Enón na ixpajtzu Salim como
aˈntzaˈ ixmāˈ lhūhuaˈ xcān. Lāˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt ixtalakchin lāˈ
ixtaˈaˈkpaxa. 24 Tūnaˈj ixmānūcan
Juan nac pūlāchīˈn.
25 Makapitzīn ixchiˈxcuhuīˈn
Juan tatzuculh tatāˈlāhuanī
huan āˈmakapitzīn israelitas
por ixpālacata huan aˈnchī
māˈkpaxīniˈncan lāˈ palh Dios
laktzīˈn más xatzey catīhuā aˈxniˈcaˈ
aˈkpaxa. 26 Talakaˈlh huan Juan lāˈ
tahuanilh:
—Māpaˈksīniˈ, ¿pāstacaˈ huan
chiˈxcuˈ aˈntī ixtāˈhuiˈlāchi tintacut
Jordán lāˈ aˈntī līchihuīˈnaˈ?
Chuhuaˈj nā xlaˈ māˈkpaxīniˈmāˈ lāˈ
ūˈtzaˈ talakminkōˈ.
27 Juan cākalhtīlh:
—Kalhatin chiˈxcuˈ kaˈlhī xmān
aˈntū Dios maxquīˈ. 28 Huiˈxinaˈn
kaxpaˈttit aˈnchī icualh: “Tūˈ quit
Cristo. Xmān quimacamincanīˈt
para naˈicpūˈlaniˈ”. 29 Aˈxniˈcaˈ
cāxtlahuacanīˈttzaˈ para
natapūchahuacan, huan tasquiˈniˈ
nala ixlaˈ huan squiˈnīniˈ. Huan
ixamigo squiˈnīniˈ xmān tāya lāˈ
kaxmata. Lāˈ līpāxuhua aˈnchī
pāxuhua huan squiˈnīniˈ. Lāˈ nā
chuntzaˈ quit lej iclīpāxuhua Jesús
como talakminkōˈ. 30 Maclacasquiˈn
que Jesús āˈchulāˈ natastālaniˈkōˈ lāˈ
quit tūˈ āˈchulāˈ quintistālaniˈca.

Aˈntī minchaˈ de nac aˈkapūn

31 Aˈntī minīˈtaˈnchaˈ xalaˈ nac
aˈkapūn, ūˈtzaˈ más xakaˈtlaˈ que
ixlīhuākcaˈn. Aˈntīn talacatuncuī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nac quilhtamacuj, ūˈtunuˈn
xalanīˈn nac quilhtamacuj lāˈ xmān
talīchihuīnaˈn aˈntū xalaˈ nac
cāˈquilhtamacuj. Aˈntī minchaˈ de
nac aˈkapūn, ūˈtzaˈ más xakaˈtlaˈ de
ixlīhuākcaˈn. 32 Lāˈ xlaˈ līchihuīnaˈn
aˈntū laktzīˈnīˈt lāˈ kaxmatnīˈt.
Lāˈ nīn tintīˈ kalhlakaˈīˈ aˈntū
huan. 33 Palh catīhuā kalhlakaˈīˈ
ixtachihuīn aˈntī minchaˈ de nac
aˈkapūn, chuntzaˈ tasuˈyu que xlaˈ
puhuan que stuˈncuaˈ aˈntū huan
Dios. 34 Huan aˈntī Dios macamilh,
xlaˈ līchihuīnaˈn ixtachihuīn Dios
porque Dios maxquīˈ huan Espíritu
Santo lāˈ tūˈ lakpuhuan aˈnchī
māstāˈ. 35 Huan xaTātaˈ pāxquīˈ
huan ixOˈkxaˈ lāˈ macamaxquīˈkōˈlh
ixlīhuāk para namāpaˈksīniˈn
xlaˈ. 36 Aˈntīn talīpāhuan
ixOˈkxaˈ Dios, xlacaˈn natakaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn para
pōˈktu. Lāˈ aˈntīn tūˈ talīpāhuan,
xlacaˈn tūˈ catitakaˈlhīlh xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu. Lāˈ
Dios lej nacāmāpātīnī.

Jesús lāˈ huan puscāt xalaˈ nac Samaria

4 Huan fariseosnuˈ
ixcāmācaˈtzīnīcanīˈttzaˈ
que huan Jesús más lhūhuaˈ
ixtastālaniˈ lāˈ ixcāmāˈkpaxīmāˈ,
lāˈ Juan tūˈ lej lhūhuaˈ aˈntī
ixtastālaniˈ lāˈ ixcāmāˈkpaxī. 2 Pero
Jesús tūˈ ixmāˈkpaxīniˈn; xmān
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Jesús ūˈtunuˈn
ixtamāˈkpaxīniˈn. 3 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Jesús caˈtzīlh que huan fariseosnuˈ
ixcāmācaˈtzīnīcanīˈttzaˈ huāˈmāˈ,
Jesús taxtulh de huan nac Judea lāˈ
aˈlh para nac Galilea.
4 Lāˈ huan ixtej Galilea tētaxtu
por Samaria. 5 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
ixtētaxtumāˈ aˈnlhā ixtapaˈksī
nac Samaria, chāˈlh nac lakatin
cāˈlacchicniˈ ixtacuīniˈ Sicar na
ixpajtzu huan tiˈyaˈt aˈntū Jacob
ixmaxquīˈnīˈt ixoˈkxaˈ aˈntī
ixuanican José. 6 Aˈntzaˈ ixuīˈ
lakatin muˈsniˈ aˈntū makāntzaˈ
ixlaˈ ixuanīˈt Jacob. Lāˈ huaˈchi
tastuˈnūta Jesús chāˈlh nac huanmāˈ
muˈsniˈ. Lāˈ como lejtzaˈ makat
ixtlāˈhuanīˈt, lejtzaˈ ixtlekuanīˈt.
Lāˈ aˈntzaˈ tahuiˈlalh na ixquilhtūn
huan muˈsniˈ. 7 Lāˈ tūˈ xlīt lakchilh
kalhatin puscāt xalaˈ nac Samaria
para namācutu xcān como
īˈxkaˈtmāˈ. Lāˈ Jesús huanilh:
—Quintāˈhuaˈ mixcān.
8 Huan scaˈtxtunuˈnīˈn ixtaˈaˈnīˈt
nac cāˈlacchicniˈ para natatamāhua
ixlīhuaˈtcaˈn. 9 Lāˈ huan puscāt
samaritana huanilh huan Jesús:
—Huiˈx israelita lāˈ quit
samaritana. Lāˈ ¿aˈchīˈ
quisquiˈniˈyaˈ xcān? —chuntzaˈ
huanilh porque huan israelitas
tūˈ ixtalālaktzīˈncuˈtun con huan
samaritanosnuˈ.
10 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Ixcaˈtzi cahuā aˈntū Dios māstāˈ
lāˈ aˈntī squiˈniˈmāˈniˈ mixcān,
huiˈx ixquisquiˈniˈ quit lāˈ quit
xaˈicmaxquīˈniˈ xatzey xcān.
11 Huan puscāt huanilh:
—Huiˈx tūˈ kaˈlhīˈyaˈ aˈntū
napūmācutuyaˈ lāˈ huan muˈsniˈ
pūlhmāˈn huiˈlachaˈ. ¿Lhāchū
natayaˈyaˈ huan xatzey xcān?
12 Aˈntī quimpapcaˈn Jacob
quincāmāchokoniˈniˈ huāˈmāˈ
muˈsniˈ. Aˈtzāˈ ixkoˈtnun Jacob lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixoˈkxaˈn lāˈ ixanimalhnaˈ. Lāˈ ¿chu
huiˈx más kaˈtlaˈ que Jacob?
13 Lāˈ Jesús huanilh:
—Ixlīhuāk aˈntī natahuaˈ huāˈmāˈ
xcān, natakaˈlhīpala takalhpūtīt.
14 Lāˈ aˈntī natahuaˈ huāˈmāˈ xcān
aˈntū naˈiccāmaxquīˈ quit, xlacaˈn
tūˈtzaˈ maktin catitakalhpūtīlh.
Huan xcān aˈntū naˈiccāmaxquīˈ
quit nala huaˈchi muˈsniˈ na
ixchakāncaˈn, lāˈ nacāmaxquīˈ
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn para
pōˈktu.
15 Lāˈ huan puscāt huanilh:
—Pues caquimaˈxquiˈ huāˈmāˈ
xcān lāˈ chuntzaˈ tūˈtzaˈ maktin
ictikalhpūtīlh lāˈ chuntzaˈ tūˈtzaˈ
ictimilh naˈicxkaˈta huāˈtzāˈ.
16 Lāˈ Jesús huanilh:
—Caquītaˈsaˈniˈ minkōluˈ. Lāˈ
cataˈtit.
17 Lāˈ huan puscāt kalhtīlh:
—Tūˈ ickaˈlhī quinkōluˈ.
Jesús huanilh:
—Stuˈncuaˈ aˈntū huaˈnaˈ que
tūˈ kaˈlhīˈyaˈ minkōluˈ. 18 Huiˈx
cākaˈlhīˈnīˈtaˈ kalhaquitzis minkōluˈ.
Lāˈ aˈntī tāˈhuiˈlaˈ chuhuaˈj, xlaˈ
tūˈ minkōluˈ. Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū
huanīˈtaˈ.
19 Lāˈ huan puscāt huanilh:
—Huiˈx ixaˈctaˈsanaˈ Dios. Chuntzaˈ
tasuˈyu. 20 Huan quinapapnaˈcaˈn
samaritanosnuˈ ixtamācāˈtanī Dios
huāˈtzāˈ nac kēstīn. Lāˈ huiˈxinaˈn
israelitas huaˈnāˈtit que xmān nac
Jerusalén tzē namācāˈtanīcan Dios.
21 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Cakalhlakaˈiˈ aˈntū
naˈicuaniyāniˈ. Namin lakatin
quilhtamacuj aˈxniˈcaˈ tūˈtzaˈ
catimaclacasquiˈnca naˈaˈncan
mācāˈtanīcan xaTātaˈ Dios huan
nac kēstīn lāˈ nīn nac Jerusalén.
22 Huiˈxinaˈn samaritanosnuˈ tūˈ
lakapasāˈtit aˈntī mācāˈtanīˈyāˈtit.
Quinaˈn iclakapasāuj aˈntī
icmācāˈtanīyāuj. Lāˈ aˈntī
namāpūtaxtūnuˈn, xlaˈ ūˈtzaˈ
kalhatin israelita. 23 Chilhtzaˈ
huan quilhtamacuj aˈxniˈcaˈ aˈntī
xaˈncq tamācāˈtanī xaTātaˈ Dios
natamācāˈtanī con ixlīhuāk
ixaˈclhcunuccaˈn lāˈ natakalhlakaˈīˈ
ixtachihuīn Dios. Dios lacasquiˈn
que chuntzaˈ nalīmācāˈtanīcan.
24 Dios lakahuan aˈyuj tūˈ
laktzīˈncan. Lāˈ tasquiˈnī que
tachiˈxcuhuīˈt natamācāˈtanī
con ixlīhuāk ixaˈclhcunuccaˈn;
lāˈ tasquiˈnī natakalhlakaˈīˈ
ixtachihuīn Dios. Chuntzaˈ xaˈnca
natalīmācāˈtanī Dios.
25 Huan puscāt huanilh:
—Quit iccaˈtzī que namin
huan Mesías aˈntī huanican
Cristo aˈntī Dios lacsacuiˈlīnīˈt lāˈ
mānūlh ixlīmāpūtaxtūnuˈ. Xlaˈ
naquincāhuanikōˈyāniˈ ixlīhuāk
aˈxniˈcaˈ namin.
26 Lāˈ Jesús huanilh:
—Uˈtzaˈ quit aˈntī
tāˈchihuīnaˈmāˈniˈ.
27 Lāˈ tuncan tachilh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn. Lāˈ talēˈcnīlh
como talaktzīˈlh Jesús aˈnchī
ixtāˈchihuīnaˈmāˈ huan puscāt. Lāˈ
nīn chāˈtin kalhasquiˈnīlh huan
puscāt: "¿Tuchū lacasquiˈnaˈ?" Lāˈ
tūˈ kalhasquiˈnīca Jesús: "¿Aˈchīˈ
tāˈchihuīnaˈmpāˈt huan puscāt?"
28 Huan puscāt huiˈlīlh ixpūxkaˈtniˈ
lāˈ aˈlh nac cāˈlacchicniˈ lāˈ
cāhuanilh huan tachiˈxcuhuīˈt:
29 —Capintit laktzīˈnāˈtit kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī quihuanikōˈlh ixlīhuāk

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

a'ntū ictlahuanī't. Chō'la ū'tza' a'ntī
Cristo.
30 Tataxtulh de huan cā'lacchicni'
para natalaka'n Jesús. 31 Lā' līhuan
ixtamimā'na huan tachi'xcuhuī't,
huan ī'sca'txtunu'nī'n Jesús
tahuanilh:
—Māpa'ksīni', catihua'ya'
macsti'na'j.
32 Lā' xla' cāhuanilh:
—Quit icka'lhī quilīhua't.
Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit.
33 Huan sca'txtunu'nī'n
talākalhasqui'nīlh:
—¿Chā catīhuā quīxtekni'chitza'
ixlīhua't?
34 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Quit ictlahuacu'tun
ixlīmāpa'ksīn quinTāta' a'ntī
quimacaminī't, lā' ictlahuakō'cu'tun
a'ntū quilīmāmacū'nī't. U'tza'
huā'mā' quit quilīhua't.
35 Hui'xina'n hua'nā'tit: "Sputacus
lakatā'ti' mālhcuyu' napūlana'n".
Quit iccāhuaniyāni': Calaktzī'ntit
huan tachi'xcuhuī't a'ntīn
tamimā'na. Palaj natakalhlaka'ī'
quintachihuīn. Xlaca'n
hua'chi tacuxtu a'nlhā ā'xmān
naxkāna'ncan. 36 A'ntī xkāna'n
maxquī'can ixtatlaj. Lā' nā chuntza'
a'ntī quintatā'scuja. Por ixpālacata
a'ntū tamāsu'yu xlaca'n, makapitzīn
takalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' hua'chi
ixtatlajca'n a'ntīn quintatā'scuja.
Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'
quintachihuīn, xlaca'n taka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu. U'tza' natalīpāxuhua a'ntīn
tamāsu'yulh quintachihuīn xapū'la
lā' a'ntīn tamāsu'yulh ā'calīstān.
37 Ixlīstu'ncua' a'nchī huancan:
"Kalhatin cha'n lā' ā'kalhatin
xkāna'n". 38 Quit iccāmacā'nī'ta'ni'
para naxkāna'nā'tit a'nlhā
tū' cha'nī'ta'ntit hui'xina'n.
Naxkāna'nā'tit a'nlhā tascujli
ā'makapitzīn. U'tza' huanicu'tun
que hui'xina'n nacāmāsu'ni'yā'tit
a'ntī cāmāca'tzīnīcanī'ttza'
macsti'na'j quintachihuīn. Lā'
xlaca'n natakalhlaka'ī' —hualh
Jesús.
39 Lā' lej lhūhua' samaritanosnu'
xalanī'n huanmā' cā'lacchicni'
takalhlaka'ī'lh Jesús por ixpālacata
huan a'ntū huanī't huan puscāt:
"Quihuanikō'lh ixlīhuāk a'ntū
ictlahuanī't quit". 40 Lā' chuntza'
huan samaritanosnu' a'xni'ca'
talakchilh Jesús, tahuanilh
catachokolh con ū'tunu'n. Lā' xla'
tachokolh lakatu' chi'chini'. 41 Lā'
lhūhua' takalhlaka'ī'lh a'xni'ca'
takaxmatli a'ntū hualh xla'. 42 Lā'
xlaca'n tahuanilh huan puscāt:
—Chuhua'j tū' xmān por
ixpālacata mintachihuīn
ickalhlaka'ī'yāuj. Quina'n
iclaktzī'uj con quilakastapunca'n
lā' ickaxmatnī'tauj a'ntū huan xla'.
Lej ixlīstu'ncua' palh ū'tza' Cristo
a'ntī nacāmāpūtaxtū xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj.

Jesús mātzeyīlh ixo'kxa' huan chi'xcu' a'ntī ixtā'scuja huan rey

43 Lā' ixlīlakatu' chi'chini' Jesús
taxtulh de nac Samaria lā' a'lh
nac Galilea. 44 Jesús ixcāhuaninī't
que kalhatin a'cta'sana' tū'
a'cnīni'ni'can na ixā'lacchicni'. 45 Lā'
a'xni'ca' Jesús chilh nac Galilea,
līpāxūj talaktzī'lh xalanī'n nac
Galilea. Como xlaca'n taquīlalh
nac Jerusalén a'nlhā ixlamā'

cāˈtaniˈ aˈntū huanican pascua,
ixtalaktzīˈnkōˈnīˈttzaˈ ixlīhuāk aˈntū
quītlahualh Jesús aˈntzaˈ.
46 Jesús mimpā nac Caná, nac
estado de Galilea, aˈnlhā līmāxtulh
xavino uva huan xcān. Lāˈ pajtzu
Caná, nac lakatin cāˈlacchicniˈ
aˈntū huanican Capernaum, ixuīˈ
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī ixtāˈscujmāˈ
huan rey. Lāˈ huan ixoˈkxaˈ lej
ixīˈtzaˈcaˈn. 47 Lāˈ aˈxniˈcaˈ caˈtzīlh
que Jesús ixtaxtunīˈttzaˈ huan nac
Judea lāˈ ixuiˈlachaˈtzaˈ nac Galilea,
lāˈ chu tuncan huan xatātaˈ aˈlh
laktzīˈn Jesús lāˈ lej squiˈnli que
caˈaˈlh na ixchic para namātzeyī
ixoˈkxaˈ porque ixnīmāˈtzaˈ. 48 Lāˈ
Jesús huanilh:
—Huiˈxinaˈn tūˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit
hasta que tūˈ nalaktzīˈnāˈtit lēˈcnīn
lāˈ xalakaˈtlaˈn catūhuā.
49 Lāˈ huan chiˈxcuˈ huanilh:
—Capit na quinchic līhuan tūnaˈj
nī quiˈoˈkxaˈ.
50 Lāˈ Jesús huanilh:
—Capinchitzaˈ na minchic.
Miˈoˈkxaˈ tzeyalhtzaˈ.
Lāˈ huan chiˈxcuˈ kalhlakaˈīˈlh
aˈntū huanilh Jesús lāˈ aˈlh.
51 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixchintēlha na
ixchic, ixtasācuaˈnīˈn chu tuncan
tataxtulh taˈaˈlh talakapāxtoka lāˈ
tahuanilh:
—Miˈoˈkxaˈ tzeyalhtzaˈ.
52 Lāˈ cākalhasquiˈnīlh tuchūyā
hora tzuculh tzeyan. Lāˈ tahuanilh:
—Kōtan huaˈchi maktin kōtanū
tapānūniˈlh huan tachiˈchīxniˈ.
53 Huan xatātaˈ chu tuncan
caˈtzīlh que chu ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
hora aˈxniˈcaˈ huanilh Jesús:
"Miˈoˈkxaˈ tzeyalhtzaˈ". Lāˈ ūˈtzaˈ
līkalhlakaˈīˈlh Jesús huan chiˈxcuˈ
lāˈ nā ixlīhuākcaˈn xalanīˈn na
ixchic.
54 Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ ixlīlakatuˈ
lēˈcnīn aˈntū tlahualh Jesús aˈxniˈcaˈ
minchaˈ nac Judea lāˈ chāˈlh nac
Galilea.

Jesús mātzeyīlh huan chiˈxcuˈ xalaˈ nac Betesda

5 Lāˈ tūˈ makān āˈcalīstān
huan israelitas talītzuculh
huan cāˈtaniˈ. Lāˈ Jesús aˈlh nac
xcānsipej Jerusalén aˈnlhā ixlamāˈ
huan cāˈtaniˈ. 2 Lāˈ nac Jerusalén,
ixuīˈ lakatin muˈsniˈ na ixpajtzu
aˈnlhā ixtalactanū borregos nac
huanmāˈ xcānsipej. Lāˈ huan
muˈsniˈ ixuanican Betesda. Uˈtzaˈ
ixtachihuīn hebreo. Lāˈ aˈnlhā
ixuīˈ huan muˈsniˈ ixuīˈ lhūhuaˈ
xcān. Lāˈ pūlhmāˈn ixuanīˈt. Lāˈ
ixyāhuacanīˈttzaˈ ixaˈcchic aˈntū
ixkaˈlhī lakaquitzis ixtanquilhniˈ.
3 Aˈntzaˈ ixtamāˈna lhūhuaˈ
īˈtzaˈcaˈnīˈn aˈntī lakatziˈnīˈn
lāˈ aˈntīn tūˈ tzey ixtojoncaˈn
lāˈ aˈntī ixtalūˈntūˈlanīˈt. Xlacaˈn
ixtakaˈlhīmāˈna aˈxniˈcaˈ
ixtaxakāˈlīlh huan xcān. 4 Aˈkatunuˈ
ixyujāchi kalhatin ángel. Lāˈ ūˈtzaˈ
ixlakxakāˈlī huan xcān. Lāˈ aˈntī
pūˈla ixtojō huan nac xcān aˈxniˈcaˈ
ixtalakxakāˈlī, xlaˈ chu tuncan
ixtzeyan de chu xatūyā tajatat.
5 Lāˈ aˈntzaˈ ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī ixīˈtzaˈcaˈn puˈxamacāujtzeyan
cāˈtaˈ. 6 Lāˈ Jesús laktzīˈlh huan
chiˈxcuˈ aˈnlhā ixmāˈ. Lāˈ como
Jesús ixcaˈtzīˈtzaˈ palh lejtzaˈ
makān ixīˈtzaˈcaˈn huan chiˈxcuˈ, lāˈ
kalhasquiˈnīlh:
—¿Chā tzeyancuˈtunaˈ?
7 Lāˈ huan īˈtzaˈcaˈ kalhtīniˈlh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Tintīˈ aˈntī naquimojō huāˈ nac
xcān aˈxniˈcaˈ talakxakāˈlī. Aˈxniˈcaˈ
quit ictojōcuˈtun chu tuncan tojō
āˈkalhatin lāˈ chuntzaˈ quilītlajacan.
8 Lāˈ Jesús huanilh:
—Catāˈkaquiˈ lāˈ casacti mixtiˈcat
lāˈ catlāˈhuaˈ.
9 Lāˈ chu tuncan huan chiˈxcuˈ
tzeyalh lāˈ sacli īˈxtiˈcat lāˈ tzuculh
tlāˈhuan. Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ
xlaˈ ūˈtzaˈ ixpūjaxcan. 10 Lāˈ huan
israelitas tahuanilh huan chiˈxcuˈ
aˈntī mātzeyīca:
—Chuhuaˈj huāˈmāˈ chiˈchiniˈ ūˈtzaˈ
aˈntū pūjaxcan. Lāˈ huiˈx tūˈ aˈnan
nalīpinaˈ catūhuā. Tūˈ līmakuan
huiˈx līpimpāˈt mixtiˈcat. Chuntzaˈ
huan quileycaˈn.
11 Lāˈ huan chiˈxcuˈ cākalhtīlh:
—Pues aˈntī quimātzeyīlh, ūˈtzaˈ
quihuanilh: "Casacti mixtiˈcat lāˈ
catlāˈhuaˈ".
12 Lāˈ takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿tichūyā chiˈxcuˈ aˈntī
huaniniˈ: "Casacti mixtiˈcat lāˈ
catlāˈhuaˈ"?
13 Lāˈ huan chiˈxcuˈ tūˈ ixcaˈtzī
aˈntī mātzeyīlh porque lej lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt ixtahuiˈlānaˈ lāˈ
Jesús ixcālaclhtaxtuniˈttzaˈ. 14 Lāˈ
āˈcalīstān Jesús tāˈlāpāxtokli nac
xakaˈtlaˈ lītokpān lāˈ huanica:
—Chuhuaˈj huiˈx tzeyaˈtzaˈ. Tūˈtzaˈ
catlahuaˈ aˈntū koˈhuaˈjuaˈ. Palh
huiˈx natlahuaˈpalaˈyaˈ aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ, chōˈla napātīpalaˈyaˈ
huiˈx āˈlīhuaˈcaˈ.
15 Lāˈ huan chiˈxcuˈ aˈlh lāˈ
cāmācaˈtzīnīlh huan israelitas que
aˈntī ixmātzeyīniˈt xlaˈ ūˈtzaˈ Jesús.
16 Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ ūˈtzaˈ
aˈntū ixpūjaxcan lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
tlahualh huanmāˈ lēˈcnīn. Lāˈ ūˈtzaˈ
talītzuculh talīmacaputza israelitas
lāˈ ixtamaknīcuˈtun. 17 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:
—QuinTātaˈ pōˈktu scujmāˈ lāˈ nā
ūˈtzaˈ quit iclīscuja.
18 Lāˈ ūˈtzaˈ āˈchulāˈ talīˈaˈkchāˈlh
huan israelitas lāˈ lej
ixtamaknīcuˈtun. Taˈaˈkchāˈlh
porque xlaˈ ixtlahuanīˈt aˈntūn tūˈ
tzey para xlacaˈn huanmāˈ chiˈchiniˈ
aˈntū pūjaxcan lāˈ ixuampala xlaˈ
que Dios ūˈtzaˈ ixTātaˈ lāˈ ūˈtzaˈ
ixlītāˈtalacastuca Dios.

IxOˈkxaˈ Dios kaˈlhī līmāpaˈksīn

19 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Lej stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Quit quēˈcstu tuntūˈ
ictlahua. Xmān ictlahua ixtapuhuān
quinTātaˈ Dios. Iclaktzīˈn aˈntū
tlahua quinTātaˈ lāˈ xmān ūˈtzaˈ
ictlahua. Aˈntū tlahua quinTātaˈ,
nā ūˈtzaˈ ictlahua. 20 Huāˈ quinTātaˈ
quimpāxquīˈ quit lāˈ quimāsuˈniˈ
ixlīhuāk catūhuā aˈntūn tlahuamāˈ.
Lāˈ naquimāsuˈniˈcus aˈntū más
xalakaˈtlaˈn catūhuā. Lāˈ ūˈtzaˈ
naˈictlahua lāˈ nalēˈcnīˈyāˈtit
huiˈxinaˈn. 21 QuinTātaˈ
mālakahuanīchokonīniˈn. Lāˈ nā
chuntzaˈ quit iccāmālakahuanī aˈntī
iccāmālakahuanīcuˈtun. 22 QuinTātaˈ
tūˈ lacāxtlahua nīn kalhatin porque
xlaˈ quimacamaxquīˈnīˈt huan
līmāpaˈksīn para naˈiclacāxtlahua.
23 Lāˈ chuntzaˈ ixlīhuākcaˈn
naquintaˈaˈcnīniˈniˈ quit aˈcxtim
huaˈchi taˈaˈcnīniˈniˈ quinTātaˈ
Dios. Aˈntīn tūˈ quiˈaˈcnīniˈniˈ quit
nā tūˈ aˈcnīniˈniˈ quinTātaˈ aˈntī
quimacaminīˈt.
24 'Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Aˈntī takaxmata

aˈntū icuan lāˈ talīpāhuan aˈntī
quimacamilh, xlacaˈn natakaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu. Lāˈ xlacaˈn tūˈ
caticāmālaclēˈnīca; takaˈlhītzaˈ
ixquilhtamacujcaˈn xasāstiˈ aˈntū tūˈ
maktin catisputli. 25 Lāˈ ixlīstuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ. Mimāˈtzaˈ
huan chiˈchiniˈ lāˈ chuhuaˈj huāˈmāˈ
quilhtamacuj aˈxniˈcaˈ huan aˈntīn tūˈ
takaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn,
xlacaˈn natakaxmata quintachihuīn
quit, ixOˈkxaˈ Dios. Lāˈ aˈntī
nataˈaˈkahuānaˈniˈ quintachihuīn,
xlacaˈn nacāmaxquīˈcan xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
26 QuinTātaˈ Dios, xlaˈ kaˈlhī
līmāpaˈksīn para nacāmaxquīˈ
tachiˈxcuhuīˈt ixquilhtamacujcaˈn
xasāstiˈ. Lāˈ quimaxquīˈnīˈt quit
līmāpaˈksīn para naˈiccāmaxquīˈ
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. 27 Lāˈ quimaxquīˈnīˈt
līmāpaˈksīn para naˈiclacāxtlahua,
como quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn. 28 Tūˈ calēˈcnīˈtit aˈntū
iccāhuanimāˈniˈ. Mimāˈ huan
chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ huan nīnīˈn
natakaxmata quintachihuīn.
29 Lāˈ natatāˈcxtuyāchi xlacaˈn
de nac taponkniˈ. Aˈntīn
tatlahualh aˈntūn tzey, xlacaˈn
natalakahuanchoko lāˈ natakaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn. Lāˈ
aˈntīn tatlahualh aˈntū xakoˈhuaˈjuaˈ,
xlacaˈn natalakahuanchoko lāˈ
nacāmāpātīnīcan.

Jesús māsuˈyulh que xlaˈ kaˈlhī līmāpaˈksīn

30 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Quit tūˈ ictlahua aˈntū xmān
quimpātuncaˈtzi. Quit iclacāxtlahua
chu aˈnchī Dios quihuanī. Aˈnchī
iclacāxtlahua quit, chuntzaˈ tzey
porque quit tūˈ ictlahua xmān aˈntū
quit iclacasquiˈn. Ictlahua xmān
ixpātuncaˈtzi huan quinTātaˈ aˈntī
quimacaminīˈt. 31 Palh xmān cahuā
quit xaˈicmālacstūˈncli lāˈ tintīˈ
āˈkalhatin aˈntī namālacstūˈnca de
quit, chuntzaˈ tūˈ catikalhlakaˈīˈca
aˈntū icuan. 32 Huiˈlapā āˈkalhatin.
Uˈtzaˈ naquilīchihuīnaˈn. Lāˈ
quit iccaˈtzī que aˈntū nahuan
xlaˈ de quit, ūˈtzaˈ ixlīstuˈncuaˈ.
33 Huiˈxinaˈn mākalhasquiˈnīnīniˈntit
Juan. Lāˈ Juan kalhtīniˈlh
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. 34 Quit tūˈ
icmaclacasquiˈn nīn kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī namālacstūˈnca
de quit. Xmān iccāhuanimāˈniˈ
huanmāˈ para que huiˈxinaˈn
napūtaxtuyāˈtit. 35 Juan xlaˈ huaˈchi
lakatin pūmaksko aˈntū ixlama lāˈ
ixmaksko. Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ makān
lakatīˈtit aˈnchī ixcāmāxkakēyāniˈ.
36 Juan ixmālacstūˈnca que Dios
quimacaminīˈt. Lāˈ aˈntū más
māsuˈyu que Dios quimacaminīˈt
ūˈtzaˈ aˈntū ictlahua, como ictlahua
aˈntū Dios quilīmāmacūˈnīˈt.
37 Lāˈ nā Dios mālacstūˈnca de
quit. Pero huiˈxinaˈn tūˈ maktin
kaxpaˈtnīˈtaˈntit ixtachihuīn lāˈ
tūˈ maktin laktzīˈnīˈtaˈntit Dios.
38 Lāˈ tūˈ kaˈlhīyāˈtit ixtachihuīn
na miˈaˈclhcunuccaˈn. Chuntzaˈ
tasuˈyu como huiˈxinaˈn tūˈ
kalhlakaˈīˈyāˈtit palh quit Dios
quimacaminīˈt. 39 Huiˈxinaˈn lej
xaˈnca lakapūtleˈkeyāˈtit huan
ixtachihuīn Dios. Puhuaˈnāˈtit
que chuntzaˈ nakaˈlhīyāˈtit
xasāstiˈ minquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu. Aˈyuj huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtachihuīn Dios līchihuīna'n de
quimpālacata, 40 pero hui'xina'n
tū' quilākalhlaka'ī'cu'tunāuj para
que chuntza' naka'lhīyā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n para pō'ktu.
41 'Quit tū' ictamakchuyī palh
tachi'xcuhuī't tū' quinta'a'cnīni'ni'.
42 Quit icca'tzī xa'nca que
hui'xina'n tū' pāxquī'yā'tit
Dios. 43 Quit icminī't por
ixquilhtampān Dios. Lā' hui'xina'n
tū' quilākalhlaka'ī'yāuj. Palh ixmilh
ā'kalhatin xmān por ixtapuhuān,
ū'tza' nakalhlaka'ī'yā'tit.
44 Hui'xina'n lacasqui'nā'tit
que cacāta'a'cnīni'ni'ni' huan
tachi'xcuhuī't lā' tū' pāstacā'tit
natlahua'yā'tit a'ntū ixtapuhuān
Dios. Lā' ū'tza' tū' līkalhlaka'ī'yā'tit.
45 Tū' capuhua'ntit palh
na'iccālē'ksa'nīni'nāni' con
quinTāta'. A'ntī nacālē'ksa'nīni'nāni'
ū'tza' Moisés a'ntī līpāhua'nā'tit
hui'xina'n. 46 Palh hui'xina'n
ixkalhlaka'ī'tit cahuā a'ntū tzo'kli
Moisés, nā quit ixquilākalhlaka'ī'uj,
como a'ntū tzo'kli Moisés, ū'tza'
līchihuīna'lh de quit. 47 Lā' palh
hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit
a'ntū tzo'kli Moisés, ¿chichū
naquilālīkalhlaka'ī'yāuj quit a'ntū
iccāhuaniyāni'?

Jesús cāmāhuī'lh huan lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n

Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17

6 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh nac
tintacut mar a'nlhā ixtacuīni'
Galilea lā' nā ixuanican Tiberias.
2 Lā' lej lhūhua' tachi'xcuhuī't
ixtastālani'nī't porque ixtalaktzī'nī't
huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū
ixtlahuanī't, como ixcāmātzeyīnī't
huan ī'tza'ca'nī'n. 3 Lā' Jesús
tō'ca'lh huan nac kēstīn lā' a'ntza'
tatō'lalh con ī'sca'txtunu'nī'n. 4 Lā'
ixtapajtzūtēlha huan ixcā'tani'ca'n
israelitas a'ntū huanican pascua.
5 Lā' Jesús laca'a'lh lā' lacachuna'j
cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
ixtalakmimā'na. Lā' huanilh huan
Felipe:
—Chuhua'j ¿lhachū
natamāhuayāuj līhua't a'ntū
nacāmāhuī'yāuj huā'mā'
tachi'xcuhuī't?
6 Jesús hualh huā'mā' a ver
chichū ixkalhtīni'lh Felipe. Jesús,
xla' ixca'tzītza' a'ntū natlahua. 7 Lā'
Felipe kalhtīni'lh:
—Lakatu' ciento pesos tū'
cati'a'cchā'lh para natalīhuā'yan
macasti'n.
8 Lā' ā'kalhatin sca'txtunu'
ixtacuīni' Andrés, a'ntī ixtā'tin
Simón Pedro, xla' hualh:
9 —A'tzā' huī' kalhatin ka'hua'chu.
Xla' līmin macquitzis pāntzi de
cebada lā' ā'tantu' squī'ti'. Lā'
¿chichū nalī'a'cchā'n, tanto lhūhua'
tachi'xcuhuī't?
10 Lā' Jesús hualh:
—Cacāhuani'tit huan tachi'xcuhuī't
que catatahui'lakō'lh ixlīhuākca'n.
A'ntza' lej ixmā' seket. Lā' a'ntza'
tatahui'lakō'lh hua'chi lakaquitzis
mil chi'xcuhuī'n. 11 Lā' Jesús
cātayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh
pāxcatca'tzī Dios lā' cāmaxquī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n
tamaxquī'lh a'ntī ixtahui'lāna'.
Lā' nā chuntza' cāmaxquī'lh huan
squī'ti'. Lā' cāmaxquī'lh chu a'nchī
xlaca'n talacasqui'lh. 12 Lā' a'xni'ca'
taka'sli, Jesús cāhuanilh huan
ī'sca'txtunu'nī'n:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Cacāmākēstokkōˈtit huan
xalacpītzin. Tūˈ capāxcatlīlaˈtit.
13 Tamākēstokli lāˈ aˈcchāˈlh
pācāujtuˈ chāˈxtaˈ lītatzumalh
xalacpītzin macquitzis pāntzi de
cebada. 14 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh huanmāˈ lēˈcnīn
aˈntūn tlahualh Jesús, xlacaˈn
tahualh:
—Stuˈncuaˈ ūˈtzaˈ huanmāˈ
ixaˈctaˈsanaˈ Dios aˈntī ixmimāˈ huāˈ
nac quilhtamacuj.
15 Lāˈ Jesús caˈtzīlh que
ixtalēˈncuˈtun lāˈ ixtasātlahuacuˈtun
ixreycaˈn. Lāˈ ūˈtzaˈ lītapānūlh lāˈ
ixaˈcstu aˈlh nac kēstīn.

Jesús kalhtlāˈhualh huan xcān

Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52

16 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tzīˈsatzaˈ
ixuanīˈt, īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tayujchi para na ixquilhtūn mar.
17 Tatojōlh nac lakatin barco lāˈ
ixtatēlakataxtumāˈnatzaˈ huan
mar. Xlacaˈn ixtachāˈncuˈtun nac
Capernaum. Lejtzaˈ cāˈpucsuaˈ
ixuanīˈt lāˈ Jesús tūnaˈj ixtaspiˈta.
18 Lāˈ lej tzuculh ūˈnun. Lāˈ huan
xasipej xcān ixtatāˈkayāhua. 19 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ ixtatlāˈhuanīˈttzaˈ huaˈchi
lakaquitzis kilómetro ixlīmakat,
huan scaˈtxtunuˈnīˈn talaktzīˈlh
Jesús. Ixtapajtzūtēlha huan nac
barco, lāˈ ixkalhtlāˈhuantēlha huan
xcān. Lāˈ xlacaˈn tajicuaˈlh. 20 Lāˈ
xlaˈ cāhuanilh:
—Quit Jesús. Tūˈ cajicuaˈntit.
21 Lāˈ xlacaˈn con lhūhuaˈ
tapāxuhuān tamāˈcaˈlh nac barco.
Lāˈ chu tuncan lacapalh tachāˈlh
na ixquilhtūn huan mar, ixpajtzu
Capernaum.

Huan tachiˈxcuhuīˈt taputzalh Jesús

22 Lāˈ ixlīlakalī
ixtalahuiˈlānaˈnchaˈcus huan
tachiˈxcuhuīˈt nac tintacut mar.
Xlacaˈn tacaˈtzīlh que xmān lakatin
barco ixuīˈ lāˈ ūˈtzaˈ ixtapūtacutnīˈt
huan scaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ Jesús
tūˈ ixcātāˈaˈnīˈt. 23 Lāˈ makapitzīn
barcos xalactiˈnaˈj ixtaminīˈtaˈnchaˈ
nac Tiberias lāˈ tachilh ixpajtzu
aˈnlhā ixuaˈcanīˈt pāntzi aˈxniˈcaˈ
māstāˈlh pāxcatcaˈtzī huan Jesús.
24 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
tacaˈtzīlh que Jesús tūˈtzaˈ ixuīˈ
aˈntzaˈ lāˈ nīn īˈscaˈtxtunuˈnīˈn,
xlacaˈn tatojōlh huan nac barcos lāˈ
taˈaˈlh taputza nac Capernaum.

Jesús ūˈtzaˈ huan Līhuaˈt aˈntū māstāˈ quilhtamacuj

25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
tatacutchaˈ, takaksli Jesús lāˈ
takalhasquiˈnīlh:
—Māpaˈksīniˈ, ¿lhāchūnīn chitaˈ
huāˈtzāˈ?
26 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Huiˈxinaˈn
laktzīˈntit huan lhūhuaˈ lēˈcnīn
aˈntū ictlahualh. Tūˈ ixpālacata
huan lēˈcnīn quilāputzayāuj.
Huiˈxinaˈn tzej huāˈyantit lāˈ tzej
kaˈstit. Uˈtzaˈ quilālīputzayāuj. 27 Tūˈ
cascujtit por huan milīhuaˈtcaˈn
aˈntū nasputa. Xatzey cascujtit
por huan līhuaˈt aˈntū tūˈ maktin
catisputli. Quit icmāstāˈ huāˈmāˈ
līhuaˈt como quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn lāˈ como quit icmilh por
ixquilhtampān quinTātaˈ Dios.
28 Lāˈ xlacaˈn takalhasquiˈnīlh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Lāꞌ ¿chichū naꞌictlahuayāuj para
que tzē naꞌictlahuayāuj chu aꞌnchī
lacasquiꞌn Dios?
29 Lāꞌ Jesús cākalhtīlh:
—Aꞌntū Dios lacasquiꞌn que
natlahuaꞌyāꞌtit, ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ:
Naquilākalhlakaꞌīꞌyāuj, como quit
quimacaminīꞌt Dios.
30 Takalhasquiꞌnīlh:
—Lāꞌ ¿tuchūyā lēꞌcnīn tzē
naquilātlahuaniꞌyāuj para que
chuntzaꞌ naꞌiccākalhlakaꞌīꞌyāniꞌ?
¿Tuchū natlahuaꞌyaꞌ huiꞌx? 31 Huan
quinapapnaꞌcaꞌn tahuaꞌlh aꞌntū
huanican maná nac cāꞌlhpiꞌmpiꞌliꞌ
tiꞌyaꞌt. Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na
ixtachihuīn Dios:

Xlaꞌ cāmaxquīꞌlh ixlīhuaꞌtcaꞌn
xalaꞌ nac aꞌkapūn.

32 Lāꞌ Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīstuꞌncuaꞌ aꞌntū
iccāhuaniyāniꞌ. Aꞌntū Moisés
cāmaxquīꞌniꞌ, ūꞌtzaꞌ tūꞌ huan
līhuaꞌt xalaꞌ nac aꞌkapūn. QuinTātaꞌ
xlaꞌ cāmaxquīꞌyāniꞌ huan
Xatzey Līhuaꞌt xalaꞌ nac aꞌkapūn.
33 Macamincanīꞌtaꞌnchaꞌ nac
aꞌkapūn kalhatin aꞌntī cāmaxquīꞌ
xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn huan
tachiꞌxcuhuīꞌt nac cāꞌquilhtamacuj.
Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ huan Xatzey Līhuaꞌt
aꞌntū māstāꞌmāꞌ Dios.
34 Lāꞌ tahuanilh:
—Caquilāmaxquīꞌuj pōꞌktu
huanmāꞌ līhuaꞌt.
35 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Quit huāꞌmāꞌ Līhuaꞌt.
Quit iccāmaxquīꞌ xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
Aꞌyuj huiꞌxinaꞌn huāꞌyanāꞌtit,
pero natzincspalayāꞌtit lāꞌ
nakalhpūtīpalayāꞌtit. Palh
naquilākalhlakaꞌīꞌyāuj lāꞌ
naquilāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāuj,
huiꞌxinaꞌn tūꞌ caticāsputniꞌniꞌ
tapāxuhuān. 36 Iccāhuanintzaꞌ
huiꞌxinaꞌn laktzīꞌnīꞌtaꞌntit huan
lhūhuaꞌ lēꞌcnīn aꞌntū ictlahualh.
Lāꞌ tūꞌ kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit aꞌyuj
laktzīꞌnīꞌtaꞌntit. 37 Ixlīhuākcaꞌn
aꞌntī nacāmāpuhuanī quinTātaꞌ
que naquintaꞌaꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtun,
xlacaꞌn naquintastālaniꞌ. Lāꞌ
aꞌntī naquintastālaniꞌcuꞌtun
tūꞌ icticāmāspiꞌtli. 38 Quit
icminīꞌtaꞌnchaꞌ nac aꞌkapūn
para naꞌictlahua ixtapuhuān
aꞌntī quimacamilh. Tūꞌ ictlahua
aꞌntū xmān quintapuhuān.
39 QuinTātaꞌ aꞌntī quimacaminīꞌt,
xlaꞌ lacasquiꞌn que
naꞌiccāmaktakaꞌlha ixlīhuākcaꞌn
aꞌntī cāmāpuhuanī que
naquintastālaniꞌ. Xlaꞌ lacasquiꞌn
que naꞌiccāmālakahuanīchoko
aꞌxniꞌcaꞌ nachin aꞌntū āꞌxmān
chiꞌchiniꞌ. 40 Ixtapuhuān quinTātaꞌ
ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ: Ixlīhuākcaꞌn
aꞌntī natahuan que quit ixOꞌkxaꞌ
Dios lāꞌ naquintalīpāhuan,
xlacaꞌn natakaꞌlhī xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn para pōꞌktu;
lāꞌ quit naꞌiccāmālakahuanīchoko
aꞌxniꞌcaꞌ nachin aꞌntū āꞌxmān
chiꞌchiniꞌ —hualh Jesús.
41 Lāꞌ huan israelitas tatzuculh
talīchihuīnaꞌn Jesús. Tūꞌ
cāminīꞌniꞌlh aꞌnchī hualh Jesús:
"Quit huan Līhuaꞌt. Quit icminchaꞌ
nac aꞌkapūn". 42 Lāꞌ talāhuanilh:
—¿Chu tūꞌ ūꞌtzaꞌ ixoꞌkxaꞌ José
huāꞌmāꞌ Jesús? Quinaꞌn lakapasāuj
ixtātaꞌ lāꞌ ixtzīꞌt. Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ
quincāhuaniyāniꞌ chuhuaꞌj palh
minīꞌtaꞌnchaꞌ nac aꞌkapūn?
43 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Tūˈ cachihuīˈnaˈntit
chuntzaˈ. 44 Dios ūˈtzaˈ aˈntī
cāmāpuhuanī tachiˈxcuhuīˈt que
naquintastālaniˈ lāˈ xmān chuntzaˈ
natatapaˈksī con quit. Lāˈ quit
naˈiccāmālakahuanīchoko aˈxniˈcaˈ
nachin aˈntū āˈxmān chiˈchiniˈ. 45 Na
ixtachihuīn Dios aˈnlhā tatzoˈkli
profetas, chuntzaˈ tatzoˈkniˈ:

Dios nacāmāsuˈniˈ ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt.

Ixlīhuākcaˈn aˈntī takaxmata
ixtachihuīn quinTātaˈ lāˈ chuntzaˈ
tascaˈta, xlacaˈn naquintastālaniˈ.
46 ’Nīn tintīˈ laktzīˈnīˈt
quinTātaˈ. Xmān quit iclaktzīˈnīˈt,
como icminīˈtaˈnchaˈ aˈnlhā
huiˈlachaˈ Dios. 47 Ixlīstuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ. Aˈntī
quintalīpāhuan, xlacaˈn takaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu. 48 Quit huan
Līhuaˈt aˈntū cāmaxquīˈ xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
cāˈquilhtamacuj. 49 Minapapnaˈcaˈn,
xlacaˈn ixtahuaˈ huan maná aˈxniˈcaˈ
ixtahuiˈlānaˈnchaˈ nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt. Lāˈ aˈyuj ixtahuaˈ huan
maná, pero xlacaˈn tanīlh. 50 Quit
iccālīkalhachihuīnaˈniˈmāˈniˈ huan
Līhuaˈt aˈntū minīˈtaˈnchaˈ nac
aˈkapūn. Quit huāˈmāˈ Līhuaˈt.
Aˈntī quintakalhlakaˈīˈ tūˈ maktin
catitanīlh. 51 Quit huan Līhuaˈt
aˈntū minīˈtaˈnchaˈ nac aˈkapūn
lāˈ aˈntū cāmaxquīˈ xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
Aˈntī natahuaˈ huāˈmāˈ Līhuaˈt
natatahuiˈla para pōˈktu. Huan
Līhuaˈt aˈntū naˈiccāmaxquīˈ, xlaˈ
ūˈtzaˈ quimacniˈ. Lāˈ naˈicmāstāˈ
para que natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn tachiˈxcuhuīˈt —
hualh Jesús.
52 Lāˈ huan israelitas tatzuculh
talālacatāquīˈ lāˈ talāhuanilh:
—Lāˈ ¿chichū līlalh huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ naquincāmaxquīˈyāniˈ
ixmacniˈ para nahuaˈyāuj?
53 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ Tālhmāˈn.
Palh huiˈxinaˈn tūˈ nahuaˈyāˈtit
quimacniˈ, lāˈ palh tūˈ nahuaˈyāˈtit
quinkaˈlhniˈ, tūˈ catikaˈlhīˈtit xasāstiˈ
minquilhtamacujcaˈn. 54 Aˈntī
natahuaˈ quimacniˈ lāˈ aˈntī natahuaˈ
quinkaˈlhniˈ, xlacaˈn natakaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn
aˈntū para pōˈktu. Lāˈ quit
naˈiccāmālakahuanīchoko
aˈxniˈcaˈ nachin huan āˈxmān
chiˈchiniˈ. 55 Quimacniˈ ūˈtzaˈ huan
Xatzey Līhuaˈt lāˈ quinkaˈlhniˈ
ūˈtzaˈ aˈntū Xatzey Līkoˈtnuncan.
56 Aˈntī natahuaˈ quimacniˈ lāˈ aˈntī
natalīkoˈtnun quinkaˈlhniˈ, xlacaˈn
kēxtim naquintatāˈlatahuiˈla.
57 Quimacaminīˈt quinTātaˈ aˈntī
xalakahuan. Quit xalakahuan
porque quinTātaˈ xalakahuan. Lāˈ
nā chuntzaˈ naˈiccāmālakahuanī
aˈntī natahuaˈ quimacniˈ. 58 Quit
huāˈmāˈ Līhuaˈt aˈntū minchaˈ nac
aˈkapūn. Xlaˈ tūˈ huaˈchi huan maná
aˈntūn tahuaˈlh minapapnaˈcaˈn.
Lāˈ aˈyuj minapapnaˈcaˈn tahuaˈlh
huan maná, pero xlacaˈn tanīlh.
Aˈntī natahuaˈ huāˈmāˈ Līhuaˈt
aˈntū iccālīkalhachihuīnaˈniˈmāˈniˈ,
xlacaˈn natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
59 Jesús hualh huāˈmāˈ aˈxniˈcaˈ
ixcāmāsuˈniˈmāˈ nac huan lītokpān
nac Capernaum.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Cāmāsu'ni'ca chu a'nchī natalīka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu

60 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā',
lhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'na
ixlīmāsca'tin Jesús, xlaca'n
talāhuanilh:
—Lej jicslīhua' huā'mā' a'ntū huan.
Tū'tza' kaxmatcu'tunāuj.
61 Lā' Jesús ixca'tzī que
ī'sca'txtunu'nī'n ixtalīchihuīna'mā'na
lā' tū' ixcāminī'ni' huan ixtachihuīn
Jesús. Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā tū' cāminī'ni'yāni'
a'ntū iccāhuaniyāni'? 62 ¿Tuchū
ixpuhuantit palh ixlaktzī'ntit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
tā'kayāhuamā' a'nlhā pū'la
ixui'lacha'? 63 A'ntū iccāhuaniyāni',
ū'tza' tū' huanicu'tun que
stu'ncua' nahua'yā'tit quinquinit.
Quinquinit tū' caticāmaxquī'ni'
minquilhtamacujca'n. Huan Espíritu
Santo ū'tza' tzē nacāmaxquī'yāni'
xasāsti' minquilhtamacujca'n. A'ntū
iccāhuanincus, ū'tza' māsu'yu
a'nchī tzē nalīka'lhīyā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n a'ntū māstā'
Dios. 64 Lā' huan makapitzīn de
hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit.
Jesús lanāntza' ixca'tzī tichū
a'ntīn tū' natakalhlaka'ī' lā' tichū
namacamāstā' xla'. 65 Lā' hualh:
—Lā' ū'tza' iccālīhuaninī'ta'ni'tza'
que nīn tintī' tzē natapa'ksī con quit
palh quinTāta' tū' namāpuhuanī
que naquistālani'.
66 Lā' ū'tza' talīmakxtekli Jesús
lhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'na.
Lā' tū'tza' ixtastālani'. 67 Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh huan kalhacāujtu'
ī'sca'txtunu'nī'n:
—¿Nā hui'xina'n
quilāmakxtekcu'tunāuj?
68 Lā' Simón Pedro kalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿tichūn tzē
na'ictā'a'nāuj? Mintachihuīn ū'tza'
māsu'yu chu a'nchī na'iclīka'lhīyāuj
xasāsti' quinquilhtamacujca'n
a'ntū para pō'ktu. 69 Lā' quina'n
ickalhlaka'ī'yāuj lā' quina'n
icca'tzīyāuj que hui'x Cristo, hui'x
ixO'kxa' Dios xalakahuan.
70 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Quit iccālacsacni'
minkalhacāujtu'ca'n. Lā' kalhatin
de hui'xina'n xla' tā'scujatza' huan
ko'ti'ti'.
71 Jesús ixlīchihuīna'mā' huan
Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón. Xla'
a'ntī namacamāstā' Jesús, a'yuj
ū'tza' ixlīkalhacāujtu' ixuanī't de
huan sca'txtunu'nī'n.

Ixtā'timīn Jesús tū' ixtakalhlaka'ī'

7 Lā' tuncan Jesús a'lh
latā'kchoko nac Galilea. Tū'tza'
ixlatā'kchokocu'tun nac Judea porque
huan israelitas xalanī'n nac Judea
ixtamaknīcu'tun. 2 Ixtapajtzūtēlhatza'
huan cā'tani' a'ntū huanican ixla'
mū'xta'ka' a'ntū ixtatlahua huan
israelitas. 3 Huan chi'xcuhuī'n,
ixtā'timīn Jesús, tahuanilh:
—Tū' titachokoya' huā'tzā'.
Capittza' nac Judea para que
chuntza' mintachi'xcuhuī't a'ntīn
tahui'lāna'ncha' a'ntza', xlaca'n
nā natalaktzī'n a'ntū tlahua'pā't.
4 A'ntī lacasqui'n que natalakapasa
ixlīhuāk tachi'xcuhuī't, xla' tū'
lakatzē'k catitlahualh catūhuā. Palh
lej stu'ncua' a'ntū tla'hua'ya' hui'x,
catla'hua' na ixlacapūnca'n de
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

5 Lāˈ nīn ixtāˈtimīn tūˈ
ixtakalhlakaˈīˈ Jesús. 6 Lāˈ Jesús
cāhuanilh:
—Tūnaˈj chin huan chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ naˈicaˈn nac Judea.
Huiˈxinaˈn tzē napināˈtit
aˈxniˈcaˈ napincuˈtunāˈtit.
7 Huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
nac cāˈquilhtamacuj tūla
caticātacaˈtzalaktzīˈniˈ huiˈxinaˈn.
Lāˈ quit quintacaˈtzalaktzīˈn
porque quit icmāsuˈyu palh
tūˈ tzey aˈntū tatlahua xlacaˈn.
8 Capintit huiˈxinaˈn aˈnlhā lamāˈ
cāˈtaniˈ. Quit tūnaˈj ictiˈaˈlh porque
tūnaˈj chin huan chiˈchiniˈ aˈntū
naˈicpūˈaˈn quit.
9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ cāhuanikōˈlh
ixtāˈtimīn, xlaˈ tachokolh nac
Galilea.

Jesús aˈlh aˈnlhā ixlamāˈ cāˈtaniˈ aˈntū huanican ixlaˈ mūˈxtaˈkaˈ

10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtaˈaˈnīˈttzaˈ huan
chiˈxcuhuīˈn, ixtāˈtimīn Jesús, nā
xlaˈ aˈlh aˈnlhā ixlamāˈ huan cāˈtaniˈ.
Tūˈ cātāˈaˈlh huan ixtalhūhuāˈt
tachiˈxcuhuīˈt, xlaˈ lakatzēˈk aˈlh.
11 Lāˈ huan israelitas lej ixtaputza
Jesús aˈnlhā ixlamāˈ huan cāˈtaniˈ lāˈ
ixtalīkalhasquiˈnīniˈn:
—¿Lhachū lahuīˈ huan chiˈxcuˈ?
12 Lāˈ lhūhuaˈ aˈntī skaˈlh
ixtalīkalhachihuīnaˈmāˈna.
Makapitzīn ixtahuan: “Xlaˈ lej
tzeya chiˈxcuˈ”. Lāˈ āˈmakapitzīn
ixtahuan: “Tūˈ tzey huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ; aˈkxokonuˈn”.
13 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tzēˈk
ixtalīkalhachihuīnaˈn porque
ixtajicuaˈniˈ huan israelitas.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huaˈchi iˈtāt ixlamāˈ
huan cāˈtaniˈ, Jesús tanūlh huan
nac xakaˈtlaˈ lītokpān lāˈ tzuculh
cāmāsuˈniˈ. 15 Lāˈ huan israelitas lej
talēˈcnīlh lāˈ talāhuanilh:
—¿Chichū lej līcaˈtzī huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ? Tūˈ maktin estudiarlīnīˈt.
16 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Aˈntū icmāsuˈyu quit tūˈ
quēˈcstu quintapāstacnaˈ. Xlaˈ ūˈtzaˈ
ixtapāstacnaˈ aˈntī quimacaminīˈt.
17 Palh catīhuā tlahuacuˈtun aˈntū
Dios lacasquiˈn, xlaˈ nacaˈtzī palh
icmāsuˈyu ixtapāstacnaˈ Dios, lāˈ
tūˈ xmān quintapāstacnaˈ. 18 Aˈntī
chihuīnaˈn xmān por ixtapāstacnaˈ,
xlaˈ lacasquiˈn que caˈaˈcnīniˈniˈca.
Aˈntī lacasquiˈn que caˈaˈcnīniˈniˈca
aˈntī macaminīˈt, ūˈtzaˈ nahuan
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Lāˈ tūˈ
catiˈaˈkxokonuˈlh.
19 ’Moisés cāmaxquīˈniˈ huiˈxinaˈn
huan ley. Lāˈ milīhuākcaˈn tūˈ
tlōkentaxtūyāˈtit huanmāˈ ley.
¿Aˈchīˈ quilāmaknīcuˈtunāuj?
20 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
takalhtīlh:
—Huiˈx chōˈla chuyaˈyaˈ. ¿Tichū
maknīcuˈtunāniˈ?
21 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Milīhuākcaˈn lēˈcnīˈyāˈtit por
ixpālacata aˈntū ictlahualh huanmāˈ
chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan. 22 Moisés
cāmāsuˈniˈniˈ huan talanān aˈntū
huanican circuncisión (aˈyuj xapūˈla
huan quinapapanaˈcaˈn chuntzaˈ
ixtatlahua). Lāˈ ūˈtzaˈ ixpālacata
huiˈxinaˈn līcircuncidarlīyāˈtit
kalhatin skaˈtaˈ aˈntī xachiˈxcuˈ,
aˈyuj ūˈtzaˈ huan chiˈchiniˈ
aˈntū pūjaxcan. 23 Chuntzaˈ
tlōkentaxtūyāˈtit aˈntū hualh Moisés
que nacircuncidarlīyāˈtit kalhatin
skaˈtaˈ aˈntī xachiˈxcuˈ, aˈyuj ūˈtzaˈ
huan chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan. Palh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huiˈxinaˈn chuntzaˈ tlahuaˈyātitˈ, lāˈ
¿aˈchīˈ lēˈkchipināˈtit huiˈxinaˈn por
icmātzeyīlh xaˈnca huan īˈtzaˈcaˈ
huanmāˈ chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan?
24 Huiˈxinaˈn quilālīyāhuayāuj
porque puhuaˈnāˈtit que, chu aˈnchī
mileycaˈn, tūˈ tzey aˈntū ictlahualh.
Aˈxniˈcaˈ nalīyāhuaˈyāˈtit āˈchāˈtin,
tasquiˈnī nalīyāhuaˈyāˈtit chu aˈnchī
Dios lacasquiˈn —hualh Jesús.

Jesús xlaˈ cāhuanilh aˈnlhā xalaˈ

25 Lāˈ tatzuculh takalhachihuīnaˈn
aˈntī ixtahuiˈlānaˈ nac Jerusalén. Lāˈ
talākalhasquiˈnīlh:
—¿Chu tūˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntī
putzacan para namaknīcan? 26 Aˈtzāˈ
chihuīnaˈmāˈ na ixlacapūncaˈn
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ nīn tuntūˈ tahuanī
huan pūchihuīnaˈnīˈn. ¿Chu
tapuhuan que huāˈmāˈ chiˈxcuˈ ūˈtzaˈ
Cristo aˈntī Dios lacsacuiˈlīnīˈt?
27 Aˈxniˈcaˈ namin Cristo nīn tintīˈ
caticaˈtzīlh aˈnlhā nameināchaˈ.
Pero quinaˈn caˈtzīyāuj aˈnlhā xalaˈ
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ.
28 Jesús kaxmatli huāˈmāˈ
tachihuīn aˈnlhā ixcāmāsuˈniˈmāˈ
nac xakaˈtlaˈ lītokpān. Lāˈ lej palhaˈ
chihuīnaˈlh:
—Huiˈxinaˈn puhuaˈnāˈtit
que quilālakapasāuj lāˈ nā
puhuaˈnāˈtit que caˈtzīyāˈtit
aˈnlhā xalaˈ quit. Quit tūˈ icminīˈt
por quimpātuncaˈtzi. Aˈntī
quimacaminīˈt xlaˈ stuˈncuaˈ lahuīˈ.
Xlaˈ tūˈ lakapasāˈtit huiˈxinaˈn. 29 Lāˈ
quit iclakapasa como icminchaˈ
aˈnlhā huiˈlachaˈ xlaˈ, lāˈ ūˈtzaˈ
quimacamilh.
30 Tuncan ixtachīˈlēˈncuˈtun.
Lāˈ nīn tintīˈ chiˈpalh porque
tūnaˈj ixchāˈn huan chiˈchiniˈ
aˈntū napūchiˈpacan. 31 Lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt takalhlakaˈīˈlh Jesús
lāˈ tahualh:
—Lāˈ Cristo aˈxniˈcaˈ namin xlaˈ
tūˈ catitlahualh más lēˈcnīn que
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ.

Huan fariseosnuˈ tamacāˈlh policías para nachīˈlēˈncan Jesús

32 Lāˈ huan fariseosnuˈ takaxmatli
aˈnchī skaˈlh ixtalīchihuīnaˈn Jesús
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ huan
fariseosnuˈ lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ tamacāˈlh ixpolicíasnaˈcaˈn
para natachīˈlēˈn Jesús. 33 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ talakmilh, Jesús cāhuanilh
huan tachiˈxcuhuīˈt:
—Tūˈtzaˈ makān ictilatahuiˈlalh
con huiˈxinaˈn. Tuncan
naˈiclakaˈn aˈntī quimacaminīˈt.
34 Huiˈxinaˈn naquilāputzayāuj
pero tūˈ quintilākaksui, como tūla
catichipintit aˈnlhā quit naˈicaˈn.
35 Lāˈ huan israelitas
talākalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿lhachū naˈaˈn palh
tūlalh catikaksui? Chōˈla
nacālakaˈn huan israelitas aˈntīn
tatāˈlahuiˈlānaˈnchaˈ huan griegos
lāˈ nacāmāsuˈniˈ xlacaˈn lāˈ nā
huan griegos. 36 Quincāhuaniniˈ:
“Naquilāputzayāuj lāˈ tūˈ
quintilākaksui, como tūla
catichipintit aˈnlhā naˈicaˈn quit”.
¿Tuchū huanicuˈtun huāˈmāˈ
tachihuīn?

Huan xcān aˈntū māstāˈ quilhtamacuj

37 Lāˈ huan aˈntū āˈxmān chiˈchiniˈ
ixlaˈ huan cāˈtaniˈ ūˈtzaˈ más
xakaˈtlaˈ chiˈchiniˈ de huan cāˈtaniˈ.
Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ Jesús tāyalh
lāˈ lej palhaˈ hualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Lāꞌ aꞌntīn takalhpūtī,
caquintalakmilh lāꞌ catakoꞌtnūlh.
38 Aꞌntī quintakalhlakaꞌīꞌ natakaꞌlhī
huaꞌchi muꞌsniꞌ na ixaꞌclhcunuccaꞌn
lāꞌ natāꞌcxtuyāchi lhūhuaꞌ xcān
aꞌntū māstāꞌ quilhtamacuj. Chuntzaꞌ
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios.
39 Jesús ixuanicuꞌtun huāꞌmāꞌ
que aꞌntī natakalhlakaꞌīꞌ,
natamaklhtīniꞌn huan Espíritu
Santo. Tūnaꞌj ixmin huan Espíritu
Santo porque Jesús tūnaꞌj ixaꞌn nac
aꞌkapūn.

Tūꞌ aꞌcxtim ixuanīꞌt ixtapuhuāncaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt

40 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt
takaxmatli huāꞌmāꞌ, makapitzīn
tahualh:
—Ixlīstuꞌncuaꞌ huāꞌmāꞌ
Jesús ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios aꞌntī
naquincālakmināniꞌ.
41 Lāꞌ āꞌmakapitzīn tahuampā:
—Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ Cristo.
Lāꞌ āꞌmakapitzīn tahuampā:
—¿Chichū līlalh huāꞌmāꞌ? Cristo tūꞌ
catimінchaꞌ de nac Galilea. 42 Huan
Cristo nala īꞌxūꞌyātāꞌnat David. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ natahuiꞌla nac Belén aꞌnlhā
xalaꞌ ixuanīꞌt David. Chuntzaꞌ
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios.
43 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ tūꞌ aꞌcxtim
ixtalīpuhuan huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
44 Lāꞌ huan makapitzīn
ixtachīꞌlēꞌncuꞌtun pero nīn tintīꞌ
chiꞌpalh.

Huan pūchihuīnaꞌnīꞌn tūꞌ ixtakalhlakaꞌīꞌ Jesús

45 Huan policías talakaꞌnchokopā
huan fariseosnuꞌ lāꞌ huan
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ. Lāꞌ
cākalhasquiꞌnīca:
—Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ tūꞌ līꞌtaꞌntit?
46 Lāꞌ huan policías takalhtīniꞌlh:
—Tūꞌ maktin ickaxmatāuj nīn
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī chihuīnaꞌn
huaꞌchi huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ.
47 Lāꞌ huan fariseosnuꞌ
takalhtīniꞌlh:
—Chōꞌla nā huiꞌxinaꞌn
cātaꞌaꞌkxokochāniꞌ. 48 Tūꞌ
kalhlakaꞌīꞌnīꞌt Jesús nīn kalhatin
xapuxcuꞌ lāꞌ nīn kalhatin fariseo.
49 Huan catīhuāya tachiꞌxcuhuīꞌt
tūꞌ talakapasa ixley Dios. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
nacālīmālaclēꞌnī Dios.
50 Lāꞌ huan Nicodemo aꞌntī
ixlakminīꞌt Jesús de tzīꞌsa, xlaꞌ nā
fariseo ixuanīꞌt. Lāꞌ xlaꞌ cāhuanilh:
51 —Tūla catimāpātīnīuj kalhatin
chiꞌxcuꞌ palh tūꞌ pūꞌla nacaꞌtzīyāuj
aꞌntū laclēꞌn lāꞌ palh tūꞌ pūꞌla
namakxtekāuj nachihuīnaꞌn.
Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ huan nac ley.
52 Lāꞌ huan āꞌmakapitzīn
fariseosnuꞌ tahuanilh Nicodemo:
—Chōꞌla nā huiꞌx xalaꞌ nac
Galilea aꞌnlhā tahuiꞌlānaꞌnchaꞌ
huāk catīhuāya chiꞌxcuhuīꞌn.
Calakapūtleꞌke ixtachihuīn Dios
lāꞌ nacaꞌtzīyaꞌ que tūꞌ maktin
minīꞌtaꞌnchaꞌ nac Galilea kalhatin
ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios.
53 Lāꞌ tuncan taꞌaꞌlh na ixchiccaꞌn.

Huan puscāt aꞌntī ixmakchiꞌxcunuꞌn

8 Lāꞌ Jesús aꞌlh nac kēstīn
aꞌnlhā ixuanican Olivos. 2 Lāꞌ
ixlīlakalī lej tziꞌsāt Jesús aꞌmpā
nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān. Lāꞌ ixlīhuāk
tachiꞌxcuhuīꞌt talakminkōꞌlh.
Lāꞌ xlaꞌ tahuiꞌlalh lāꞌ tzuculh
cāmāsuꞌniꞌ. 3 Huan fariseosnuꞌ
lāꞌ huan mākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn
de huan ley talīminiꞌlh Jesús

kalhatin puscāt. Lāꞌ huan puscāt
ixchiꞌpaquīꞌcanīꞌt con kalhatin
ixmakchiꞌxcuꞌ. Lāꞌ yāhuaca
aꞌntzaꞌ na ixlaclhpuꞌnancaꞌn aꞌntī
ixtahuiꞌlānaꞌ. 4 Lāꞌ tahuanilh Jesús:
—Mākalhtōꞌkēꞌniꞌ, huāꞌmāꞌ puscāt
chiꞌpaquīꞌcanīꞌt con kalhatin
ixmakchiꞌxcuꞌ. 5 Lāꞌ huan ley aꞌntū
quincāmaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ Moisés,
ūꞌtzaꞌ quincāmāpaꞌksīyāniꞌ que
nacuctaꞌlamaknīyāuj kalhatin
puscāt aꞌntī la chuntzaꞌ. Lāꞌ huiꞌx,
¿chī huaꞌnaꞌ?
6 Xlacaꞌn tahuanilh Jesús huāꞌmāꞌ
chu xmān para natalīlaktzīꞌn para
que chuntzaꞌ tzē natamālacapūꞌ.
Lāꞌ Jesús taquilhpūtalh lāꞌ
tzuculh tzoꞌknun nac cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ
con ixmakspulh. 7 Lāꞌ āꞌchulāꞌ
ixtakalhasquiꞌnī lāꞌ xlaꞌ tāꞌcstuꞌncli
lāꞌ cāhuanilh:
—Kalhatin de huiꞌxinaꞌn aꞌntīn
tuntūꞌ laclēꞌn ūꞌtzaꞌ xapūꞌlh
camūtaꞌlalh huan puscāt.
8 Lāꞌ Jesús taquilhpūtapā lāꞌ
chu tzoꞌknumpā nac cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ
con ixmakspulh. 9 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
takaxmatli huāꞌmāꞌ, nā xlacaꞌn
taꞌuꞌcxcaꞌtzīlh palh nā ixtalaclēꞌn.
Lāꞌ tatzuculh taꞌaꞌn aꞌntī más
lacpapatzīnīꞌn lāꞌ huan makapitzīn
chāꞌtunuꞌ chāꞌtunuꞌ taꞌaꞌntēlhalh
hasta lhā taꞌaꞌnkōꞌlh ixlīhuākcaꞌn.
Lāꞌ Jesús tachokolh lāꞌ huan puscāt
nā ixyācus. 10 Lāꞌ Jesús tāꞌcstuꞌncli
lāꞌ kalhasquiꞌnīlh:
—¿Lhachū tayānaꞌ aꞌntī
ixtalēꞌksaꞌnīniꞌmāꞌniꞌ? ¿Tichū
huan palh natamaknīyāniꞌ por
mintalaclēꞌiꞌ?
11 Lāꞌ xlaꞌ hualh:
—Nīn tintīꞌ huan chuntzaꞌ,
Māpaꞌksīniꞌ.
Jesús huanilh:
—Pues nīn quit tūꞌ icuan palh
natamaknīyāniꞌ. Capit lāꞌ nīn
tuntūꞌtzaꞌ titlahuaꞌyaꞌ aꞌntū
koꞌhuaꞌjuaꞌ.

Jesús huaꞌchi lakatin xkakanaꞌ nac quilhtamacuj

12 Jesús cātāꞌchihuīnaꞌmpā huan
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ cāhuanilh:
—Quit iccāmāsuꞌniꞌ huan
tachiꞌxcuhuīꞌt. Chuntzaꞌ quit
huaꞌchi lakatin xkakanaꞌ. Lāꞌ aꞌntī
naquintastālaniꞌ quit, xlacaꞌn tūꞌ
catitalatāꞌkchokolh aꞌnlhā cāꞌpucsuaꞌ
como quit naꞌiccāmakskoniꞌ
ixtejcaꞌn. Lāꞌ naꞌiccāmaxquīꞌ xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn.
13 Lāꞌ huan fariseosnuꞌ tahuanilh:
—Huiꞌx mālacstūꞌnccaꞌ mēꞌcstu. Lāꞌ
chuntzaꞌ nīn tuntūꞌ ixtapalh aꞌntū
huaꞌnaꞌ.
14 Jesús cākalhtīlh:
—Quit aꞌntū icuan, ūꞌtzaꞌ
ixlīstuꞌncuaꞌ aꞌyuj quit quēꞌcstu
quimālacstūꞌnccan. Lāꞌ quit
iccaꞌtzī aꞌnlhā icminīꞌtaꞌnchaꞌ lāꞌ
aꞌnlhā icaꞌmāꞌ. Pero huiꞌxinaꞌn
tūꞌ caꞌtzīyāꞌtit aꞌnlhā icminchaꞌ
lāꞌ aꞌnlhā icaꞌmāꞌ. 15 Huiꞌxinaꞌn
lēꞌksaꞌnanāꞌtit lāꞌ tūꞌ caꞌtzīyāꞌtit
ixpālacata. Chuntzaꞌ talēꞌksaꞌnan
tachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ quit tūꞌ
iclacāxtlahua nīn chāꞌtin.
16 Palh quit xaꞌiclacāxtlahualh,
xaꞌiclacāxtlahualh chu aꞌnchī
ixlīstuꞌncuaꞌ. Quit tūꞌ quēꞌcstu
iclacāxtlahua. QuinTātaꞌ
aꞌntī quimacaminīꞌt ūꞌtzaꞌ
quintāꞌlacāxtlahua. 17 Chuntzaꞌ
tatzoꞌkniꞌ na mileycaꞌn: Aꞌxniꞌcaꞌ
kalhatuꞌ chiꞌxcuhuīꞌn aꞌcxtim
tamālacstūꞌnca, ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixlīstuˈncuaˈ. 18 Quit icmālacstūˈnca
quēˈcstu. Lāˈ huiˈlapā āˈkalhatin
aˈntī mālacstūˈnca de quit. Lāˈ
ūˈtzaˈ aˈntī quinTātaˈ lāˈ ūˈtzaˈ
quimacaminīˈt.
19 Lāˈ takalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿lhachū huiˈlachaˈ mintātaˈ?
Jesús cākalhtīlh:
—Huiˈxinaˈn tūˈ quilālakapasāuj
lāˈ nā tūˈ lakapasāˈtit aˈntī quinTātaˈ.
Palh ixquilālakapasui cahuā quit,
nā quinTātaˈ ixlakapastit huiˈxinaˈn.
20 Lāˈ Jesús hualh huāˈmāˈ aˈxniˈcaˈ
ixmāsuˈyumāˈ nac xakaˈtlaˈ lītokpān
aˈnlhā ixmāquīˈcan huan tumīn. Lāˈ
nīn tintīˈ puhualh nachīˈlēˈn porque
tūnaˈj ixchāˈniˈ ixquilhtamacuj aˈntū
napūchīˈlēˈncan.

Tūlalh catitaˈaˈlh aˈnlhā Jesús ixaˈmāˈ

21 Lāˈ Jesús chu āˈmaktin
cāhuanipā:
—Quit naˈicaˈn. Lāˈ huiˈxinaˈn
naquilāputzayāuj. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ nanīyāˈtit huiˈxinaˈn
nakaˈlhīˈyāˈtitcus mintalaclēˈiˈcaˈn.
Lāˈ huiˈxinaˈn tūlalh catipintit
aˈnlhā naˈicaˈn quit.
22 Huan israelitas tahualh:
—Chōˈla namaknīcan ixaˈcstu lāˈ
ūˈtzaˈ līhualh tūlalh catiˈaˈuj aˈnlhā
naˈaˈn.
23 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn xalanīˈn āˈtzāˈ nac
tiˈyaˈt, lāˈ quit xalaˈ nac tālhmāˈn.
Huiˈxinaˈn xalanīˈn huāˈ nac
cāˈquilhtamacuj lāˈ quit tūˈ xalaˈ
huāˈ nac quilhtamacuj. 24 Lāˈ ūˈtzaˈ
iccālīhuaniniˈ huiˈxinaˈn que
aˈxniˈcaˈ nanīyāˈtit nakaˈlhīˈyāˈtitcus
mintalaclēˈiˈcaˈn. Huiˈxinaˈn
tūˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit aˈxniˈcaˈ
iccāhuaniyāniˈ aˈntīn quit. Chuntzaˈ
nakaˈlhīˈyāˈtitcus mintalaclēˈiˈcaˈn
aˈxniˈcaˈ nanīyāˈtit.
25 Lāˈ tuncan takalhasquiˈnīlh:
—¿Tichū huiˈx?
Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Iccāhuaninīˈtaˈntzaˈ xapūˈla.
26 Quit tzē naˈicuan lhūhuaˈ
por mimpālacatacaˈn lāˈ tzē
naˈiclacāxtlahua lhūhuaˈ catūhuā
aˈntū tlahuapāˈnaˈntit aˈntūn tūˈ
tzey. Aˈntī quimacaminīˈt, xlaˈ
huan aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Lāˈ aˈntū
quihuanī, xmān ūˈtzaˈ iccāhuanī
huan tachiˈxcuhuīˈt.
27 Lāˈ xlacaˈn tūˈ tamāchekxīlh
que Jesús ixlīchihuīnaˈmāˈ Dios,
xaTātaˈ. 28 Lāˈ ūˈtzaˈ cālīhuanilh
Jesús:
—Lāˈ aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn
naquilāmāˈcaˈyāuj tālhmāˈn
quit, hasta aˈxniˈcaˈ nacaˈtzīyāˈtit
tichūn quit. Lāˈ quit huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn. Lāˈ nacaˈtzīyāˈtit
que quit tuntūˈ ictlahua quēˈcstu.
Xmān icuan aˈntū quimāsuˈniˈnīˈt
quinTātaˈ. 29 Aˈntī quimacamilh, xlaˈ
huīˈ con quit. Lāˈ tūˈ quimakxteknīˈt
quēˈcstu, porque quit pōˈktu
ictlahuamāˈ aˈntū ixtapuhuān.
30 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús hualh
huāˈmāˈ, lej lhūhuaˈ aˈntīn
takalhlakaˈīˈlh.

Ixcamanaˈ Dios lāˈ xlacaˈn aˈntīn tūˈ ixcamanaˈ Dios

31 Lāˈ Jesús cāhuanilh
huan israelitas aˈntī
ixtakalhlakaˈīˈmāˈnacus:
—Huiˈxinaˈn palh
naˈaˈkahuānaˈniˈyāˈtit quintachihuīn,
lāˈ chuntzaˈ nalītalacsuˈyuˈyāˈtit
palh huiˈxinaˈn lej stuˈncuaˈ
quiscaˈtxtunuˈnīˈn. 32 Lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nalakapasāˈtit aˈntū ixlīstuˈncuaˈ.
Lāˈ por ixpālacata aˈntū ixlīstuˈncuaˈ
nalaˈyāˈtit libres.
33 Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Quinaˈn īˈxūˈyātāˈnatnaˈ
Abraham. Lāˈ nīn tintīˈ maktin
quincātamāscujūnīˈtaˈniˈ huaˈchi
ixtatamāuj. Lāˈ ¿aˈchīˈ huaˈnaˈ huiˈx
que naˈiclayāuj libres?
34 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Stuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Aˈntī tlahua talaclēˈiˈ, ūˈtzaˈ xlaˈ
huaˈchi kalhatin tasācuaˈ aˈntīn
tamāhuacanīˈt, como tūla makxteka
ixtalaclēˈiˈ. 35 Huan xatatamāuj
tasācuaˈ tūˈ huaˈchi aˈntī scanaˈnca
xaˈoˈkxaˈ. Huan xatatamāuj tūˈ
pōˈktu catitahuiˈlalh na ixchic
ixtēcuˈ como nastāˈpalacan. Aˈntī
scanaˈnca ixoˈkxaˈ kalhatin
chiˈxcuˈ, xlaˈ para pōˈktu ixoˈkxaˈ.
Lāˈ tūˈ catistāˈca. 36 Huiˈxinaˈn
huaˈchi aˈntī xatatamāuj como tūla
makxtekāˈtit mintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ
ixOˈkxaˈ Dios tzē nacāmaktāyayāniˈ
huiˈxinaˈn para namakxtekāˈtit
mintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ tūˈtzaˈ
nalayāˈtit huaˈchi xatatamāuj. 37 Lāˈ
aˈyuj huiˈxinaˈn īˈxūˈyātāˈnatnaˈ
Abraham, pero quilāmaknīcuˈtunāuj
porque tūˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit
aˈntū iccāhuaniyāniˈ. 38 Quit
iclīchihuīnaˈn aˈntū quimāsuˈniˈnīˈt
quinTātaˈ. Lāˈ huiˈxinaˈn
tlahuaˈyāˈtit aˈntū cāhuaninīˈtaˈniˈ
mintātaˈcaˈn.
39 Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Quintātaˈcaˈn, xlaˈ ūˈtzaˈ
Abraham.
Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Palh stuˈncuaˈ cahuā
huiˈxinaˈn ixcamanaˈ Abraham nā
chuntzaˈ ixtlahuaˈtit chu aˈnchī
ixtlahua Abraham. 40 Huiˈxinaˈn
quilāmaknīcuˈtunāuj aˈyuj quit
iccāhuaniyāniˈ aˈntū ixlīstuˈncuaˈ
aˈntū Dios quimāsuˈniˈnīˈt. Abraham
tūˈ chuntzaˈ ixtlahua huaˈchi
huiˈxinaˈn tlahuaˈyāˈtit. 41 Huiˈxinaˈn
tlahuaˈpāˈnaˈntit aˈntū tlahua
mintātaˈcaˈn.
Lāˈ xlacaˈn tahuanilh:
—Quinaˈn tūˈ makcamannaˈ.
Ickaˈlhīyāuj xmān kalhatin
quintātaˈcaˈn lāˈ ūˈtzaˈ Dios.
42 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Palh mintātaˈcaˈn cahuā
Dios, huiˈxinaˈn ixquilāpāxquīˈuj
porque quit icminīˈtaˈnchaˈ aˈnlhā
xaˈictāˈlahuiˈlachaˈ Dios lāˈ chuhuaˈj
āˈtzāˈ iclahuīˈ. Quit tūˈ icmilh xmān
por quimpātuncaˈtzi. Dios ūˈtzaˈ
aˈntī quimacaminīˈt. 43 Huiˈxinaˈn
tūˈ kaxpaˈtcuˈtunāˈtit aˈntū icuan.
Uˈtzaˈ tūˈ līmāchekxīˈyāˈtit aˈntū
iccāhuanimāˈniˈ.
44 ’Mintātaˈcaˈn huiˈxinaˈn
ūˈtzaˈ huan koˈtiˈtiˈ. Huiˈxinaˈn
tlahuacuˈtunāˈtit ixtapuhuān
huan koˈtiˈtiˈ. Huan koˈtiˈtiˈ xlaˈ
ūˈtzaˈ lanīˈt maknīniˈ desde
xapūˈla. Xlaˈ tūˈ maktin pāstaca
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ como tūˈ lakatī
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Xlaˈ chihuīnaˈn
huāk tāˈksaˈnīn como xlaˈ chuntzaˈ
ixtāyat. Xlaˈ lej aˈksaˈnīniˈ lāˈ xlaˈ
ūˈtzaˈ māˈaˈnanīlh tāˈksaˈnīn. 45 Quit
iccāhuaniyāniˈ aˈntū ixlīstuˈncuaˈ lāˈ
huiˈxinaˈn tūˈ quilākalhlakaˈīˈyāuj.
46 Lāˈ ¿tichū de huiˈxinaˈn tzē
nahuan palh quit ictlahuanīˈt
aˈntūn tūˈ tzey? Lāˈ palh quit huan
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ, lāˈ ¿aˈchīˈ tūˈ
quilākalhlakaˈīˈyāuj? 47 Huan aˈntī
ixlaˈ Dios kaxmata ixtachihuīn Dios.
Huiˈxinaˈn tūˈ ixlaˈ Dios. Lāˈ ūˈtzaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tūˈ līkaxpaˈtcuˈtunāˈtit —hualh
Jesús.

Huan Cristo lanāntzaˈ ixaˈnan aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixlacatuncuī Abraham

48Lāˈ huan israelitas tahuanilh:
—Stuˈncuaˈ aˈnchī icuáuj que
huiˈx samaritano lāˈ kaˈlhīˈyaˈ huan
espíritu aˈntūn tūˈ tzey.
49Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Tūˈ ickaˈlhī huan espíritu aˈntūn
tūˈ tzey. Quit icaˈcnīniˈniˈ quinTātaˈ
lāˈ huiˈxinaˈn quilālīlakmakaˈnāuj.
50Lāˈ quit tūˈ quimacaˈtzi palh
quilāˈaˈcnīniˈniˈyāuj o tūˈ. Huīˈ
kalhatin aˈntī lacasquiˈn que
caquiˈaˈcnīniˈniˈca, ūˈtzaˈ aˈntī
nalacāxtlahuakōˈ. 51Ixlīstuˈncuaˈ
aˈntū iccāhuaniyāniˈ: Aˈntī
natatlōkentaxtū quintachihuīn
xlacaˈn natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn aˈntūn tūˈ
maktin catisputli.
52Lāˈ huan israelitas takalhtīniˈlh:
—Quinaˈn iccaˈtzīyāujtzaˈ que
kaˈlhīˈyaˈ huan espíritu aˈntūn
tūˈ tzey. Abraham nīlhtzaˈ lāˈ
nā tanīlhtzaˈ ixaˈctaˈsanaˈnīˈn
Dios. Lāˈ huiˈx huaˈnaˈ que aˈntī
natatlōkentaxtū mintachihuīn tūˈ
maktin catitasputli. 53Lāˈ ¿chu huiˈx
más xakaˈtlaˈ que quintātaˈcaˈn
Abraham? Xlaˈ nīlh lāˈ huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn nā tanīlh. Lāˈ huiˈx
¿tichū palh tūˈ catinīt?
54Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Palh quit quēˈcstu
quiˈaˈcnīniˈniˈcan, nīn tuntūˈ
ixtapalh. Aˈntī quiˈaˈcnīniˈniˈ quit,
xlaˈ ūˈtzaˈ quinTātaˈ chu ūˈtzaˈ aˈntī
huiˈxinaˈn huaniˈyāˈtit minDioscaˈn.
55Lāˈ ūˈtzaˈ, aˈntī huaˈnāˈtit
minDioscaˈn, tūˈ lakapasāˈtit
huiˈxinaˈn. Lāˈ quit iclakapasa. Palh
quit cahuā xaˈicualh tūˈ iclakapasa,
quit xaˈiclalh kalhatin aˈksaˈnīniˈ
huaˈchi huiˈxinaˈn. Lāˈ quit stuˈncuaˈ
iclakapasa lāˈ quit icaˈcnīniˈniˈ
ixtachihuīn. 56Abraham aˈntī
mimpapcaˈn kaˈlhīlh tapāxuhuān
porque xlaˈ ixcaˈtzī palh nalaktzīˈn
aˈxniˈcaˈ xaˈicmilh nac quilhtamacuj.
Xlaˈ laktzīˈlh lāˈ līpāxuhualh.
57Lāˈ huan israelitas tahuanilh
Jesús:
—Huiˈx tūnaˈj kaˈlhīˈyaˈ nīn
pūpitzi ciento cāˈta, lāˈ ¿chī līhuaˈnaˈ
palh laktzīˈnīˈtaˈ Abraham?
58Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Quit lanāntzaˈ
xaˈicuīˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixlacatuncuī
Abraham.
59Lāˈ chu tuncan tasacli chihuix
lāˈ ixtalīmūtaˈlacuˈtun. Lāˈ Jesús
cātatzēˈkniˈlh lāˈ chuntzaˈ taxtulh
de huan xakaˈtlaˈ lītokpān.

Jesús mātzeyīlh kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī ixlacatuncuīnīˈt xalakatzīˈn

9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús ixlatlāˈhuan,
laktzīˈlh huan kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī ixlacatuncuīnīˈt
xalakatzīˈn. 2Lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
takalhasquiˈnīlh:
—Māpaˈksīniˈ, lāˈ ¿aˈchīˈ tahuiˈlalh
lakatzīˈn huāˈmāˈ chiˈxcuˈ? ¿Chu
ixpālacata ixtalaclēˈiˈcaˈn ixtātaˈ lāˈ
ixtzīˈt, o ixpālacata ixtalaclēˈiˈ huan
lakatzīˈn?
3Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Tūˈ por ixpālacata ixtalaclēˈiˈ
huan lakatzīˈn lāˈ nīn ixtalaclēˈiˈcaˈn
ixtātaˈ lāˈ ixtzīˈt. Xlaˈ lacatuncuīlh
xalakatzīˈn para que chuntzaˈ tzē

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nalīmālacsuꞌyu ixlīmāpaꞌksīn Dios
aꞌxniꞌcaꞌ namātzeyīcan. 4 Aꞌxniꞌcaꞌ
xkakacus, tzē scujcan; pero
aꞌxniꞌcaꞌ tzīꞌsuamāꞌtzaꞌ, tūlalhtzaꞌ
catiscujca. Lāꞌ nā chuntzaꞌ quinaꞌn,
tasquiꞌnī natlahuayāuj chuhuaꞌj
ixlītlōt aꞌntī quimacaminīꞌt. Namin
lakatin chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ naꞌicnī
lāꞌ tūlalhtzaꞌ ictiscujli. 5 Quit
iccāmakskoniꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt
līhuan iclahuīꞌ nac quilhtamacuj.
6 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ hualh huāꞌmāꞌ Jesús
chojnuꞌlh nac tiꞌyaꞌt. Lāꞌ tlahualh
macstiꞌnaꞌj pūtlūꞌn lāꞌ līlacatlahualh
na ixlakastapun huan lakatzīꞌn. 7 Lāꞌ
huanilh:

—Capinchi huan nac xcān aꞌnlhā
huanican Siloé lāꞌ nalakachaꞌkaꞌnaꞌ
—Siloé huanicuꞌtun Macamincanīꞌt.

Lāꞌ huan lakatzīꞌn aꞌlh lāꞌ
aꞌntzaꞌ lakachaꞌkaꞌlh. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
chimpā, tzētzaꞌ ixlacahuānaꞌn.
8 Lāꞌ huan ixtāꞌmacchicniꞌ lāꞌ
aꞌntī ixtalaktzīꞌnīꞌt xapūꞌla
aꞌxniꞌcaꞌ lakatzīꞌn ixuanīꞌt, xlacaꞌn
talāhuanilh:

—¿Chu tūꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ
aꞌntī ixtahuiꞌla īꞌsquiꞌnīhuāꞌyan?

9 Makapitzīn ixtahuan:

—Uꞌtzaꞌ.

Lāꞌ āꞌmakapitzīn huampala
ixtahuan:

—Tūꞌ ūꞌtzaꞌ. Huaꞌchi ūꞌtzaꞌ
lītasuꞌyu.

Huan chiꞌxcuꞌ māniꞌ ūꞌtzaꞌ hualh:

—Quit huan chiꞌxcuꞌ.

10 Lāꞌ takalhasquiꞌnīlh:

—Lāꞌ ¿chichū līlalh tzētzaꞌ
lacahuānaꞌnaꞌ huiꞌx?

11 Lāꞌ xlaꞌ cākalhtīlh:

—Uꞌtzaꞌ huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī
ixtacuīniꞌ Jesús tlahualh pūtlūꞌn lāꞌ
quilīlacatlahualh na quilakastapun.
Lāꞌ quihuanilh: “Capinchi huan
nac xcān aꞌnlhā huanican Siloé lāꞌ
calakachaꞌkaꞌ”. Icaꞌlh lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
iclakachaꞌkaꞌnkōꞌlh, tzētzaꞌ
iclacahuānaꞌlh.

12 Lāꞌ takalhasquiꞌnīlh:

—Lāꞌ ¿lhachū huīꞌ huanmāꞌ
chiꞌxcuꞌ?

Lāꞌ xlaꞌ cāhuanilh:

—Tūꞌ iccaꞌtzī.

Huan fariseosnuꞌ takalhasquiꞌnīlh huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī lakatzīꞌn ixuanīꞌt

13 Lāꞌ cālīminiꞌca huan fariseosnuꞌ
huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī lakatzīꞌn
ixuanīꞌt. 14 Lāꞌ huan chiꞌchiniꞌ
aꞌntū pūtlahualh pūtlūꞌn Jesús lāꞌ
pūmātzeyīlh huan lakatzīꞌn, ūꞌtzaꞌ
huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan.
15 Lāꞌ huan fariseosnuꞌ chu āꞌmaktin
takalhasquiꞌnīpā:

—¿Chichū līlacahuāꞌnaꞌ?

Lāꞌ xlaꞌ cākalhtīlh:

—Quilīlacatlahualh pūtlūꞌn na
quilakastapun lāꞌ iclakachaꞌkaꞌlh lāꞌ
chuhuaꞌj quit tzē iclacahuānaꞌn.

16 Lāꞌ makapitzīn de huan
fariseosnuꞌ tahualh:

—Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ tūꞌ ixlaꞌ Dios
porque tūꞌ aꞌcnīniꞌniꞌ huan chiꞌchiniꞌ
aꞌntū pūjaxcan.

Lāꞌ āꞌmakapitzīn tahuampā:

—Aꞌntī tlahua talaclēꞌiꞌ, xlaꞌ tūꞌ
catitlahualh lēꞌcnīn aꞌnchī tlahua
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ.

Lāꞌ tūꞌ chu lakatin
ixtapuhuāncaꞌn ixtakaꞌlhī. 17 Lāꞌ chu
takalhasquiꞌnīpā huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī
lakatzīꞌn ixuanīꞌt:

—Lāꞌ huiꞌx ¿chichū huaꞌnaꞌ de
huan chiꞌxcuꞌ como huiꞌx aꞌntī
mālacahuānīniꞌ?

Lāꞌ xlaꞌ hualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Xlaꞌ ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios.
18 Lāꞌ huan israelitas, xlacaꞌn
tūꞌ takalhlakaꞌīꞌlh palh lakatzīꞌn
ixuanīꞌt lāꞌ palh mālacahuānīca. Lāꞌ
cātaꞌsaniꞌca ixtātaꞌ lāꞌ ixtzīꞌt huan
chiꞌxcuꞌ aꞌntī lakatzīꞌn ixuanīꞌt. 19 Lāꞌ
cākalhasquiꞌnīca:

—¿Chā ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ
miꞌoꞌkxaꞌcaꞌn? ¿Chā lacatuncuīlh
xalakatzīꞌn? Lāꞌ ¿chichū tzētzaꞌ
līlacahuānaꞌn chuhuaꞌj?

20 Lāꞌ ixtātaꞌ lāꞌ ixtzīꞌt
takalhtīniꞌlh:

—Quinaꞌn iccaꞌtzīyāuj palh
quiꞌoꞌkxaꞌcaꞌn. Lāꞌ iccaꞌtzīyāuj
que aꞌxniꞌcaꞌ lacatuncuīlh lanān
lakatzīꞌn ixuanīꞌt. 21 Tūꞌ iccaꞌtzīyāuj
chichū tzētzaꞌ līlacahuānaꞌn
chuhuaꞌj. Lāꞌ tūꞌ iccaꞌtzīyāuj aꞌntī
mālacahuānīlh. Cakalhasquiꞌnīꞌtit
ūꞌtzaꞌ; xlaꞌ chuhuaꞌj chiꞌxcuꞌtzaꞌ.
Mānīꞌ ūꞌtzaꞌ tzē nacāhuaniyānīꞌ.

22 Ixtātaꞌ lāꞌ ixtzīꞌt tahualh
chuntzaꞌ porque xlacaꞌn
ixtajicuaꞌniꞌ huan israelitas. Lāꞌ
huan israelitas talacchihuīnaꞌlh
que namātuxtekēcan de huan nac
xakaꞌtlaꞌ lītokpān aꞌntī nahuan
que Jesús ūꞌtzaꞌ Cristo. 23 Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ talīhualh ixtātaꞌ lāꞌ ixtzīꞌt:
"Cakalhasquiꞌnīꞌtit ūꞌtzaꞌ; xlaꞌ
chuhuaꞌj chiꞌxcuꞌtzaꞌ".

24 Lāꞌ huan israelitas chu
tataꞌsaniꞌpā ixlīmaktuꞌ huan chiꞌxcuꞌ
aꞌntī lakatzīꞌn ixuanīꞌt lāꞌ tahuanilh:

—Caquilāhuaniuj ixlīstuꞌncuaꞌ na
ixlacapūn Dios. Quinaꞌn iccaꞌtzīyāuj
que huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ lej tlahua
talaclēꞌiꞌ.

25 Xlaꞌ cākalhtīlh:

—Quit tūꞌ iccaꞌtzī palh tlahua
talaclēꞌiꞌ. Xmān iccaꞌtzī quit xapūꞌla
lakatzīꞌn xaꞌicuanīꞌt lāꞌ chuhuaꞌj
iclacahuānaꞌntzaꞌ.

26 Lāꞌ chu kalhasquiꞌnīpalaca:

—¿Tuchūn tlahuaniꞌniꞌ? ¿Chichū
līmālacahuānīniꞌ?

27 Lāꞌ xlaꞌ cākalhtīlh:

—Iccāhuaniꞌntzaꞌ. Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
tūꞌ ixkaxpaꞌtcuꞌtunāꞌtit.
¿Aꞌchīꞌ lacasquiꞌnāꞌtit
naꞌiccāhuanipalayāniꞌ? Chōꞌla nā
stālaniꞌcuꞌtunāꞌtit nā huiꞌxinaꞌn.

28 Lāꞌ talakapalalh lāꞌ tahuanilh:

—Huiꞌx stālaniꞌyaꞌ huanmāꞌ
chiꞌxcuꞌ. Quinaꞌn icstālaniꞌyāuj
Moisés. 29 Iccaꞌtzīyāuj que Dios
tāꞌchihuīnaꞌlh Moisés. Lāꞌ huāꞌmāꞌ
Jesús tūꞌ iccaꞌtzīyāuj lhachū
minīꞌtaꞌnchaꞌ.

30 Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ cākalhtīlh:

—¿Chichū līlalh huāꞌmāꞌ?
Huiꞌxinaꞌn tūꞌ caꞌtzīyāꞌtit lhachū
minchaꞌ huan chiꞌxcuꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
aꞌntī quimālacahuānīlh. 31 Quinaꞌn
caꞌtzīyāuj que Dios tūꞌ cākaxmata
aꞌntīn tatlahua talaclēꞌiꞌ. Dios
cākaxmata aꞌntī taꞌaꞌcnīniꞌniꞌ xlaꞌ
lāꞌ aꞌntīn tatlahua aꞌntū ixtapuhuān
Dios. 32 Desde aꞌxniꞌcaꞌ ixlītzucuniꞌ
quilhtamacuj, tūꞌ maktin kaxmatca
palh kalhatin chiꞌxcuꞌ mālacahuānī
huan aꞌntī lacatuncuī xalakatzīꞌn.
33 Palh tūꞌ cahuā Dios macaminīꞌt,
tūlalh ixtlahualh catūhuā.

34 Lāꞌ tahuanilh:

—Huiꞌx lacatuncuiꞌ
con mintalaclēꞌiꞌ. ¿Chu
naquilāmāscaꞌtīyāuj quinaꞌn?

Lāꞌ tamacaxtuca kēpūn.

Lakatzīꞌnīꞌn aꞌntīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ

35 Jesús huanica palh
ixtamacaxtucanīꞌt huan chiꞌxcuꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌntī lakatzīꞌn ixuanīꞌt. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
tāꞌlāpāxtokli, huanilh:
—¿Chā kalhlakaꞌīꞌyaꞌ huiꞌx huan
ixOꞌkxaꞌ Dios?
36 Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ huanilh:
—Lāꞌ ¿tichū xlaꞌ? Caquihuaꞌniꞌ
para que chuntzaꞌ quit
naꞌickalhlakaꞌīꞌ.
37 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Huiꞌx laktzīꞌnīꞌtaꞌtzaꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
aꞌntī tāꞌchihuīnaꞌmāꞌniꞌ.
38 Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ
taquilhpūtaniꞌlh lāꞌ huanilh:
—Māpaꞌksīniꞌ, ickalhlakaꞌīꞌ.
39 Lāꞌ Jesús hualh:
—Quit icmilh nac quilhtamacuj
para que chuntzaꞌ natasuꞌyu
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ lāꞌ aꞌntīn
tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ. Quit icmilh
nac quilhtamacuj para
naꞌiccāmālacahuānī aꞌntī
xalakatzīꞌnīꞌn lāꞌ icmilh para
naꞌiccāmālakatzīꞌ aꞌntīn
talacahuānaꞌn.
40 Lāꞌ makapitzīn fariseosnuꞌ
ixtayānaꞌ ixpajtzu. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
takaxmatli huāꞌmāꞌ, tahualh:
—Lāꞌ ¿chu quinaꞌn iclakatzīꞌyāuj?
41 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Palh lakatzīꞌn cahuā huiꞌxinaꞌn,
tūꞌ ixlīpintit cuenta huiꞌxinaꞌn por
mintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Como huaꞌnāꞌtit
huiꞌxinaꞌn que lacahuānāꞌtit, pues
huiꞌxinaꞌn līpināꞌtit cuenta.

Huan ixchiccaꞌn borregos

10 Lāꞌ Jesús cāhuanipā:
—Stuꞌncuaꞌ aꞌntū
iccāhuaniyāniꞌ: Aꞌntī lacatin tanū
na ixchiccaꞌn borregos lāꞌ tūꞌ
lactanū aꞌnlhā yā xamākalhcha
ūꞌtzaꞌ kaꞌlhānaꞌ. 2 Lāꞌ aꞌntī lactanū
aꞌnlhā yā xamākalhcha, ūꞌtzaꞌ
xamaktakaꞌlhnaꞌ borregos. 3 Lāꞌ
aꞌntī maktakaꞌlha mākalhcha
ūꞌtzaꞌ mālaquīꞌniꞌ huan
xamaktakaꞌlhnaꞌ borregos.
Lāꞌ huan borregos takaxmata
ixtachihuīn. Lāꞌ cāmātaꞌsī
lakatunuꞌ con ixtacuīniꞌcaꞌn aꞌntū
ixborrego xlaꞌ. Lāꞌ cāmāxtu de
huan ixchiccaꞌn. 4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
cāmāxtukōꞌ xlaꞌ cāpūꞌlaniꞌ. Lāꞌ huan
borregos tastālaniꞌ como xlacaꞌn
takalhlakapasatzaꞌ ixtachihuīn.
5 Lāꞌ tūꞌ catitastālaniꞌlh āꞌchāꞌtin
chiꞌxcuꞌ. Tūꞌ natastālaniꞌ porque
tūꞌ takalhlakapasa ixtachihuīn.
Natatzāꞌlaniꞌ.
6 Lāꞌ Jesús cāhuanilh huāꞌmāꞌ
tachihuīn huaꞌchi lītalacastuca.
Xlacaꞌn tūꞌ tamāchekxīlh aꞌntū
ixcāhuanicuꞌtuncan.

Jesús huaꞌchi xatzey maktakaꞌlhnaꞌ borregos

7 Lāꞌ Jesús chu cāhuanipā:
—Lej ixlīstuꞌncuaꞌ aꞌntū
iccāhuaniyāniꞌ. Quit huaꞌchi
mākalhcha aꞌnlhā talactanū
huan borregos. 8 Ixlīhuākcaꞌn
aꞌntī quintitapūꞌlaniꞌlh, xlacaꞌn
ūꞌtzaꞌ kaꞌlhānaꞌnīꞌn. Lāꞌ huan
borregos tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh
huan kaꞌlhānaꞌnīꞌn. 9 Quit
huaꞌchi huan mākalhcha. Aꞌntī
naquintakalhlakaꞌīꞌ, xlacaꞌn
natapūtaxtu. Lāꞌ naꞌiccāmaktakaꞌlha
huaꞌchi cāmaktakaꞌlhcan borrego
aꞌntū natataxtu lāꞌ natakaksa
ixlīhuaꞌtcaꞌn lāꞌ chu natatanūpala.
10 ’Lāꞌ huan kaꞌlhānaꞌ xlaꞌ xmān
min kaꞌlhānaꞌn lāꞌ maknīniꞌn
lāꞌ mālakuanīniꞌn. Quit icminīꞌt
para naꞌiccāmaxquīꞌ xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn aꞌntū más xatzey

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quilhtamacuj. 11 Quit hua'chi xatzey
maktaka'lhna' borregos. Huan a'ntī
lej xatzey maktaka'lhna' xla' lej
xa'nca cāmaktaka'lha ixborregos
lā' a'yuj calīnīlh. 12 Lā' huan a'ntī
xmān tasācua', a'xni'ca' laktzī'n
mimā' huan lobo, cāmakxteka
huan borregos lā' tzā'latāquī' como
tū' scana'nca maktaka'lhna' lā' tū'
ixla' huan borregos. Lā' chu tuncan
huan lobo cāchi'pa huan borregos
lā' cāmakatzā'lakō'. 13 Huan tasācua'
tzā'la porque xmān tasācua' lā'
tū' ixla' huan borregos, lā' xla' tū'
ixmaca'tzi.
14 'Quit hua'chi xatzey
maktaka'lhna' borregos. Como
xatzey maktaka'lhna' cālakapasa
ixborregos, quit iccālakapasa
quintachi'xcuhuī't, lā' nā xlaca'n
quintalakapasa. 15 Lā' nā chuntza'
huan xaTāta' quilakapasa quit,
lā' nā quit iclakapasa. Lā' quit
na'iclīnī por quintachi'xcuhuī't
chuntza' hua'chi huan
maktaka'lhna' borregos līnī por
ixborregos. 16 Hui'lapā ā'makapitzīn
tachi'xcuhuī't. Xlaca'n hua'chi
borregos a'ntūn tū' xalanī'n
huā'mā' na ixchic. Tasqui'nī
na'iccālīmin nā xlaca'n. Lā' xlaca'n
nā nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn.
Lā' chuntza' xlaca'n chu lakatin
natala con a'ntī lanān quila'. Lā'
xmān kalhatin xamaktaka'lhna'
nala.
17 'QuinTāta' quimpāxquī' porque
iclīmāstā' quinquilhtamacuj lā'
quit na'ictēpala quinquilhtamacuj.
18 Lā' nīn tintī' quintimaklhtīlh
quinquilhtamacuj. Quit icmāstā'
porque icmāstā'cu'tun. Quit icka'lhī
talacasqui' para que tzē na'icmāstā'
lā' icka'lhī talacasqui' para que
tzē na'ictēchokopala. Chuntza'
quilīmāpa'ksīlh quinTāta' —hualh
Jesús.
19 Lā' a'xni'ca' huan israelitas
takaxmatli huā'mā' tachihuīn lā'
tū'tza' chu lakatin talīpāstacna'mpā.
20 Makapitzīn ixtahuan:
—Lā' ¿a'chī' tlahuani'yā'tit cuenta
huā'mā' chi'xcu' palh ka'lhī espíritu
a'ntūn tū' tzey, lā' xla' chuya?
21 Lā' ā'makapitzīn huampala
tahualh:
—A'ntī ka'lhī espíritu a'ntūn tū'
tzey, xla' tūlalh catichihuīna'lh
chuntza'. ¿Chu tzē namālacahuānī
kalhatin lakatzī'n huan espíritu
a'ntūn tū' tzey?

Huan israelitas talakmaka'lh huan Jesús

22 Lā' nac Jerusalén ixtlahuamā'ca
cā'tani'. Lā' huanmā' cā'tani'
ū'tza' a'ntū ixpāstaccan a'nchī
cāxtlahuani'ca Dios huan xaka'tla'
lītokpān makāntza'. Lā' cā'lonkni'
ixuanī't. 23 Lā' Jesús ixlatlā'huan
na ixtanquilhni' huan xaka'tla'
lītokpān. Lā' huan tanquilhni'
ixuanican Ixtanquilhni' Salomón.
24 Lā' huan israelitas taxti'li'hui'līlh
lā' tahuanilh:
—¿Hasta lhachūnīn
naquilāmāpāstacnīkō'yāuj
tichū hui'x? Palh hui'x Cristo
caquilāhuaniuj chu maktin.
25 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Quit iccāhuanintza' lā'
hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit.
Huāk catūhuā a'ntū ictlahua
quit ictlahua por ixlīmāpa'ksīn
quinTāta'. Lā' ū'tza' lītasu'yu
tichūn quit. 26 Lā' hui'xina'n

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tūꞌ kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit porque
huiꞌxinaꞌn tūꞌ quintachiꞌxcuhuīꞌt.
27 Quintachiꞌxcuhuīꞌt takaxmata
quintachihuīn chuntzaꞌ huaꞌchi
borregos takaxmata ixtachihuīn
ixtēcuꞌ. Lāꞌ quit iccālakapasa,
lāꞌ xlacaꞌn quintastālaniꞌ.
28 Quit iccāmaxquīꞌ xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn para pōꞌktu
lāꞌ tūꞌ maktin caticāsputniꞌlh.
Lāꞌ tintīꞌ aꞌntī tzē naquimaklhtī
aꞌntī quintakalhlakaꞌīꞌ.
29 Quimacamaxquīꞌnīꞌt quinTātaꞌ lāꞌ
xlaꞌ ūꞌtzaꞌ más xakaꞌtlaꞌ māpaꞌksīniꞌ.
Lāꞌ tintīꞌ tzē quintimaklhtīlh aꞌntī
quintakalhlakaꞌīꞌ. 30 Quit con
quinTātaꞌ chu lakatin.

31 Lāꞌ tuncan huan israelitas
tasacpā chihuix para natalīmūtaꞌla.
32 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:

—Por ixlīmāpaꞌksīn quinTātaꞌ
quit lejtzaꞌ lhūhuaꞌ catūhuā
aꞌntū lej xalactzey ictlahuanīꞌt
na milacapūncaꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
naquilālīmūtaꞌlayāuj.

33 Lāꞌ huan israelitas tahuanilh:

—Tūꞌ icticāmūtaꞌlaniꞌ por
huan xalacuan catūhuā aꞌntūn
tlahuanīꞌtaꞌ. Naꞌiccāmūtaꞌlayāniꞌ
porque huiꞌx lakmakaꞌnaꞌ Dios. Lāꞌ
tāꞌtalacastuccuꞌtunaꞌ Dios. Lāꞌ huiꞌx
xmān chiꞌxcuꞌ.

34 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:

—Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na
mileycaꞌn aꞌnchī hualh Dios:
“Huiꞌxinaꞌn huāk diosnuꞌ”. 35 Dios
cāmāpācuhuīlh diosnuꞌ aꞌntī
cālīmāmacūꞌlh ixtachihuīn Dios.
Lāꞌ ixtachihuīn Dios aꞌntū tatzoꞌkniꞌ
tūꞌ maktin catilactlahuaca. 36 Dios
quilacsacli lāꞌ quimacamilh nac
huāꞌmāꞌ quilhtamacuj. Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ
quilālīꞌaꞌksaꞌnīniꞌnāuj iclakmakaꞌlh
Dios porque iccāhuaniniꞌ quit
ixOꞌkxaꞌ Dios? 37 Palh quit
tūꞌ ictlahua chu aꞌnchī tlahua
quinTātaꞌ, tūꞌ caquilākalhlakaꞌīꞌuj.
38 Lāꞌ palh huiꞌxinaꞌn tūꞌ
quilākalhlakaꞌīꞌcuꞌtunāuj, aꞌyuj quit
ictlahua chu aꞌnchī tlahua quinTātaꞌ,
cakalhlakaꞌīꞌtit aꞌntū ictlahua quit
que ūꞌtzaꞌ ixlaꞌ Dios. Lāꞌ chuntzaꞌ
nacaꞌtzīꞌyāꞌtit huiꞌxinaꞌn lāꞌ
namāchekxīꞌyāꞌtit que huan xaTātaꞌ
lāꞌ quit chu lakatin quinaꞌn.

39 Lāꞌ chu āꞌmaktin
ixtachīꞌlēꞌnpalacuꞌtun pero Jesús
cāpūtaxtuniꞌlh.

40 Lāꞌ tuncan Jesús aꞌlh nac
tintacutāꞌchaꞌ huan pūxka
Jordán. Lāꞌ chāꞌlh aꞌnlhā Juan
ixmāꞌkpaxīniꞌn xapūꞌla. 41 Lāꞌ
lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt talakchilh
Jesús aꞌntzaꞌ lāꞌ xlacaꞌn talāhuanilh:

—Juan tūꞌ tlahualh lēꞌcnīn. Pero
huāk aꞌntū ixuan por ixpālacata
Jesús, ūꞌtzaꞌ aꞌntū ixlīstuꞌncuaꞌ.

42 Lāꞌ aꞌntzaꞌ lej lhūhuaꞌ
takalhlakaꞌīꞌlh Jesús.

Aꞌxniꞌcaꞌ nīlh Lázaro

11 Ixuīꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ
ixtacuīniꞌ Lázaro. Lāꞌ
xlaꞌ īꞌtzaꞌcaꞌlh. Lāꞌ xlaꞌ ixlahuīꞌ
nac lakatin cāꞌlacchicniꞌ aꞌntū
huanican Betania. Lāꞌ nā aꞌntzaꞌ
ixtalahuiꞌlānaꞌ María lāꞌ Marta
ixtāꞌtin. 2 Lāꞌ huāꞌmāꞌ María ūꞌtzaꞌ
aꞌntī līꞌtantūtlahualh lej xamuꞌcsa
aceite huan Jesús lāꞌ līꞌtantūxacalh
con ixyaꞌj. Lāꞌ Lázaro, ixtāꞌtin
huāꞌmāꞌ María, ūꞌtzaꞌ aꞌntī īꞌtzaꞌcaꞌlh.
3 Lāꞌ María lāꞌ Marta tamācaꞌtzīnīlh
huan Jesús lāꞌ tahuanilh:

—Māpaꞌksīniꞌ, lej īꞌtzaꞌcaꞌn aꞌntī lej
tāꞌlāpāxquīꞌyaꞌ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

4 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huanica huāˈmāˈ
Jesús hualh:
—Huāˈmāˈ taˈjatat tūˈ catilaknīlh.
Por ixpālacata huanmāˈ taˈjatat
nalaktzīˈncan aˈnchī lej kaˈtlaˈ Dios,
lāˈ nā namāsuˈyu aˈnchī lej kaˈtlaˈ
ixOˈkxaˈ Dios.
5 Jesús ixcāpāxquīˈ huan Marta
lāˈ María lāˈ nā huan Lázaro. 6 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ huanica que huan Lázaro
ixīˈtzaˈcaˈn, Jesús tachokopā
aˈnlhā ixuīˈ āˈlakatuˈ chiˈchiniˈ.
7 Lāˈ tuncan cāhuanilh huan
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:
—Caˈaˈnchokoujtit nac Judea.
8 Lāˈ huan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn
tahuanilh:
—Māpaˈksīniˈ, huan israelitas
xalanīˈn nac Judea tūnaˈj makān
ixtamūtaˈlamaknīcuˈtunāniˈ. Lāˈ
huiˈx ¿chu pimpalacuˈtunaˈ aˈntzaˈ?
9 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Huan chiˈchiniˈ xmān lakacāujtuˈ
hora māxkakēniˈn. Palh kalhatin
latlāˈhuan de tuncuj, tūˈ aˈkcheˈkxla
porque chiˈchiniˈmāˈ. 10 Palh
kalhatin latlāˈhuan de tzīˈsa, xlaˈ
aˈkcheˈkxla porque tintīˈ xkakanaˈ.
Tasquiˈnī naˈicaˈn chuhuaˈj. Tuntūˈ
quintipātleˈkeniˈlh como tūnaˈj
ictlahuakōˈ quilītlōt.
11 Aˈcalīstān Jesús cāhuanilh:
—Lázaro, quiˈamigocaˈn, xlaˈ
lhtatalhtzaˈ lāˈ quit icaˈnā
icmālakahuanī.
12 Lāˈ īˈscaˈtxtunuˈnīˈn tahualh:
—Māpaˈksīniˈ, palh lhtatamāˈ,
natzeyan.
13 Jesús ixcāhuanicuˈtun
que Lázaro ixnīnīˈttzaˈ. Lāˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn ixtapuhuan que
Jesús ixcāhuanimāˈ que xmān
īˈlhtatamāˈ. 14 Lāˈ ūˈtzaˈ lej xaˈnca
cālīhuanikōˈlh:
—Lázaro nīlhtzaˈ. 15 Xalītzey palh
tūˈ xaˈicuīˈ aˈntzaˈ quit. Chuntzaˈ
xatzey para huiˈxinaˈn porque
chuntzaˈ nakalhlakaˈīˈyāˈtit.
Chuhuaˈj cāˈhuitit aˈnlhā māˈchaˈ
Lázaro.
16 Tomás, aˈntī ixuanican Stuˈyūn,
cāhuanilh huan āˈmakapitzīn
scaˈtxtunuˈnīˈn:
—Nā catāˈaˈuj Jesús. Nanīyāuj
aˈcxtim.

Jesús nacāmālakahuanīchoko tachiˈxcuhuīˈt

17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ chāˈlh Jesús,
mācaˈtzīnīca que tāˈtiˈmaˈjtzaˈ
ixˈaˈcnūmaˈ Lázaro. 18 Betania
huaˈchi lakatuˈtun kilómetro
ixlīmakat ixuanīˈt de nac Jerusalén.
19 Lāˈ lej lhūhuaˈ israelitas
ixtalakminīˈt Marta lāˈ María
para nataˈoˈkskaˈlhīniˈn como
ixnīnīˈt Lázaro aˈntī ixtāˈtincaˈn.
20 Lāˈ Marta, aˈxniˈcaˈ caˈtzīlh
ixchāˈntēlhatzaˈ Jesús, chu tuncan
milh pāxtoka. Lāˈ María tachokolh
nac chic. 21 Lāˈ Marta huanilh huan
Jesús:
—Māpaˈksīniˈ, palh ixlatahuiˈlaˈ
cahuā āˈtzāˈ, tūˈ ixnīlh quintāˈtin.
22 Pero quit iccaˈtzī que Dios, aˈyuj
chuhuaˈj, namaxquīˈyāniˈ ixlīhuāk
aˈntū nasquiˈniˈyaˈ.
23 Lāˈ Jesús huanilh:
—Mintāˈtin nalakahuanchokopala.
24 Lāˈ Marta huanilh:
—Quit iccaˈtzī palh
nalakahuanchokopala aˈxniˈcaˈ
āˈxmān chiˈchiniˈ nala.
25 Lāˈ Jesús huanilh:

—Quit aꞌntī
naꞌiccāmālakahuanīchoko
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ quit naꞌiccāmaxquīꞌ
xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn.
Aꞌntī quintalīpāhuan quit, aꞌyuj
catanīlh, xlacaꞌn natakaꞌlhī
xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn.
26 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn takaꞌlhī
xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn lāꞌ
quintalīpāhuan, nā xlacaꞌn tūꞌ
maktin catitasputli. ¿Chā huiꞌx
kalhlakaꞌīꞌyaꞌ huāꞌmāꞌ?
27 Marta huanilh:
—Uꞌhuē, Māpaꞌksīniꞌ. Quit
ickalhlakaꞌīꞌ palh huiꞌx ixOꞌkxaꞌ
Dios, lāꞌ huiꞌx Cristo aꞌntī ixmimāꞌ
nac quilhtamacuj.

Jesús calhualh pajtzu na ixtaponkniꞌ Lázaro

28 Lāꞌ Marta, aꞌxniꞌcaꞌ hualh
huāꞌmāꞌ, aꞌlh taꞌsaniꞌ María ixtāꞌtin.
Lāꞌ xlaꞌ skaꞌlh huanilh:
—Chuhuaꞌj chilhtzaꞌ huan
Māpaꞌksīniꞌ lāꞌ taꞌsaniꞌyāniꞌ.
29 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ kaxmatli huāꞌmāꞌ,
María chu tuncan lacapalh tāyalh
lāꞌ lakaꞌlh Jesús. 30 Lāꞌ Jesús tūnaꞌj
ixtanū huan nac cāꞌlacchicniꞌ.
Ixyācus aꞌnlhā quīpāxtokli Marta.
31 Huan israelitas ixtalahuiꞌlānaꞌ
con María huan nac chic lāꞌ
ixtaꞌoꞌkskaꞌlhīmāꞌna. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
talaktzīꞌlh María aꞌnchī tāyalh lāꞌ
chu tuncan lacapalh aꞌntāquīꞌlh
lāꞌ xlacaꞌn tastālaniꞌlh. Ixtapuhuan
aꞌmāꞌ calhuan nac taponkniꞌ.
32 Lāꞌ María aꞌxniꞌcaꞌ lakchāꞌlh
Jesús, tatzokostaniꞌlh lāꞌ huanilh:
—Māpaꞌksīniꞌ, palh ixtahuiꞌlaꞌ
cahuā huāꞌtzāꞌ, tūꞌ ixnīlh quintāꞌtin.
33 Lāꞌ Jesús laktzīꞌlh tzuculh
calhuan María lāꞌ huan
israelitas aꞌntī ixtatāꞌminīꞌt.
Lāꞌ xlaꞌ līlakaputzalh lāꞌ lej
ixlītamakchuyīnīꞌt. 34 Lāꞌ
cākalhasquiꞌnīlh:
—Lāꞌ ¿lhachū māꞌcnūꞌtit?
Lāꞌ tahuanilh:
—Cataꞌt laktzīꞌnaꞌ, Māpaꞌksīniꞌ.
35 Lāꞌ Jesús calhualh. 36 Lāꞌ huan
israelitas talāhuanilh:
—Calaktzīꞌntit aꞌnchī calhuan. Lej
ixpāxquīꞌ.
37 Lāꞌ āꞌmakapitzīn tahualh:
—Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ aꞌntī mālacahuānī
huan lakatzīꞌn. ¿Chu tūlalh
ixtlahualh catūhuā para que tūꞌ
ixnīlh Lázaro?

Lázaro lakahuanchokolh

38 Lāꞌ Jesús ixtamakchuyīnīꞌt
huampala. Lāꞌ chāꞌlh huan nac
taponkniꞌ. Lāꞌ huan taponkniꞌ
lakatin lhuꞌcuꞌ ixuanīꞌt lāꞌ
ixkaꞌlhī lakatin chihuix aꞌntū
ixkalhuiꞌlīcanīꞌt. 39 Lāꞌ Jesús hualh:
—Camāpānūꞌtit huan chihuix.
Lāꞌ Marta, ixtāꞌtin huan nīn,
huanilh:
—Māpaꞌksīniꞌ, tāꞌtiꞌmaꞌjtzaꞌ nīnīꞌt
lāꞌ chuhuaꞌj puꞌcsantzaꞌ.
40 Lāꞌ Jesús huanilh:
—¿Chu tūꞌ icuaniniꞌ palh
kalhlakaꞌīꞌyaꞌ, nalaktzīꞌnaꞌ
ixlīmāpaꞌksīn Dios aꞌntū natlahua?
41 Tuncan māpānūca huan chihuix.
Lāꞌ Jesús talacayāhualh lāꞌ hualh:
—Tātaꞌ, icmaxquīꞌyāniꞌ pāxcatcaꞌtzī
porque huiꞌx quinkaxpaꞌtnīꞌtaꞌ. 42 Quit
iccaꞌtzī que pōꞌktu quinkaxpaꞌtaꞌ.
Pero quit icuaniyāniꞌtzaꞌ por
ixpālacata huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntī
tahuiꞌlānaꞌ huāꞌtzāꞌ para que xlacaꞌn
chuntzaꞌ natakalhlakaꞌīꞌ palh huiꞌx
quimacataꞌnīꞌtaꞌ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

43Lāˈ aˈxniˈcaˈ huankōˈlh huāˈmāˈ,
Jesús lej palhaˈ hualh:
—¡Lázaro, cataxtu!
44Lāˈ taxtulh aˈntī xanīntzaˈ
ixuanīˈt. Ixlīmacasnaˈtcanīˈt
lāˈ ixlīlacsnaˈtcanīˈt luˈxuˈ lāˈ
ixlīlakatlapacanīˈt luˈxuˈ. Lāˈ Jesús
cāhuanilh:
—Calacxcutit lāˈ camacaxcutit lāˈ
chuntzaˈ camakxtektit.

Talacchihuīnaˈlh para natachiˈpa Jesús

Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2

45Lāˈ aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh Jesús
aˈntū tlahualh, takalhlakaˈīˈlh
lhūhuaˈ israelitas aˈntī
ixtaˈoˈkskaˈlhīmāˈna María. 46Lāˈ
makapitzīn de xlacaˈn talakaˈlh
huan fariseosnuˈ lāˈ tahuanilh
aˈntū ixtlahuanīˈt Jesús. 47Lāˈ huan
fariseosnuˈ lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ huan pūchihuīnaˈnīˈn
tatakēxtimīlh lāˈ talāhuanilh:
—¿Tuchū natlahuayāuj
chuhuaˈj? Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ lej
tlahuamāˈ lēˈcnīn. 48Palh tuntūˈ
natlahuaniˈyāuj, ixlīhuākcaˈn
natakalhlakaˈīˈ ūˈtzaˈ, lāˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ romanos natamin
lāˈ natalactlahua huan xakaˈtlaˈ
lītokpān lāˈ huan quixcānsipejcaˈn.
49Kalhatin de ūˈtunuˈn
ixuanican Caifás. Xlaˈ ūˈtzaˈ mero
xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ ixuanīˈt
huanmāˈ cāˈta. Lāˈ xlaˈ cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn tūˈ caˈtzīyāˈtit.
50Huiˈxinaˈn tūˈ māchekxīˈyāˈtit que
más tzey para quinaˈn palh kalhatin
chiˈxcuˈ nanī por quimpālacatacaˈn.
Chuntzaˈ ixlīhuāk huan xcānsipej tūˈ
catilakualh.
51Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntū hualh Caifás,
tūˈ xmān ixtapāstacnaˈ. Como
Caifás mero xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ
ixuanīˈt huanmāˈ cāˈta, Dios
māhuanīlh que Jesús xlaˈ ūˈtzaˈ
nalīnī por ixpālacata tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn huan xcānsipej. 52Lāˈ tūˈ
xmān por huan tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn huanmāˈ xcānsipej; xlaˈ
nanī para que tzē nacāmākēxtimī
ixcamanaˈ Dios aˈntī
ixtaˈaˈkahuankōˈnīˈt, lāˈ chu lakatin
natala. 53Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ
huan xanapuxcuˈnuˈ israelitas
tatzuculh talīlacchihuīnaˈn aˈnchī
tzē natalīmaknī Jesús lāˈ chuntzaˈ
ixtalīlacchihuīnaˈntēlha.
54Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ ixpālacata
Jesús tūˈtzaˈ ixcātalacsuˈyuniˈ
huan israelitas. Lāˈ taxtulh de nac
Judea lāˈ aˈlh āˈlacatin cāˈlacchicniˈ
aˈntū ixuanican Efraín, na
ixpajtzu huan aˈnlhā cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt. Lāˈ aˈntzaˈ tachokolh con
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn.
55Ixtapajtzūtēlhatzaˈ huan
cāˈtaniˈ aˈntū huanican pascua aˈntū
ixtapūtlahua cāˈtaniˈ israelitas. Lāˈ
lej lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt taˈaˈlh
nac Jerusalén para natatapaˈlha
chu aˈnchī ixtalanāncaˈn porque
ixtapuhuan que Dios nacālaktzīˈn
lacuan aˈxniˈcaˈ ixtamaclacāˈniˈ
huan cāˈtaniˈ. 56Lāˈ xlacaˈn
ixtaputza Jesús. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixtatanūmāˈnatzaˈ nac xakaˈtlaˈ
lītokpān, ixtalākalhasquiˈnī:
—¿Chichū puhuaˈnāˈtit huiˈxinaˈn?
¿Namin Jesús o tūˈ catimilh?
57Huan fariseosnuˈ lāˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ
ixtamāstāˈnīˈt talacasquiˈ palh
tichū caˈtzī aˈnlhā huiˈlachaˈ Jesús,
cacāmācaˈtzīnīca xlacaˈn para que
chuntzaˈ tzē nachiˈpacan.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Kalhatin puscāt lītlōlh aceite ixtojon Jesús

Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9

12 Ixtapajtzūtēlhatzaꞌ huan
cāꞌtaniꞌ aꞌntū ixuanican
pascua. Xmān lakachāxan chiꞌchiniꞌ
īꞌsputa. Lāꞌ Jesús aꞌlh nac Betania
aꞌnlhā ixuiꞌlachaꞌ Lázaro aꞌntī
ixmālakahuanīchokonīꞌt. 2 Lāꞌ aꞌntzaꞌ
cāxtlahuaca huan ixlīhuaꞌt Jesús.
Lāꞌ Marta ixcāmojō huan pulātu.
Lāꞌ Lázaro lāꞌ huan āꞌmakapitzīn
ixtahuiꞌlānaꞌ macaxtim con Jesús
aꞌnlhā ixtahuāꞌyamāꞌna. 3 Lāꞌ María
līmilh huaꞌchi pūpitzi litro de
huan aceite de puro nardo aꞌntū
xamuꞌcsa lāꞌ lej lhūhuaꞌ ixtapalh.
Lāꞌ lītantūtlahualh Jesús lāꞌ chu
tuncan lītantūxacalh ixyaꞌj.
Lāꞌ ixlīchakakaꞌtlaꞌ huan chic
āꞌmuꞌcsanaꞌnkōꞌlh. 4 Lāꞌ Judas
Iscariote, ixoꞌkxaꞌ Simón, aꞌntī
nā scaꞌtxtunuꞌ ixuanīꞌt lāꞌ aꞌntī
namacamāstāꞌ Jesús, xlaꞌ hualh:
5 —Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ tūꞌ stāꞌca huāꞌmāꞌ
perfume? Huaꞌchi lakatuꞌtun ciento
pesos ixtapalh. Lāꞌ huāꞌmāꞌ tumīn
tzē ixcālēꞌksajca aꞌntī lacpobres.
6 Judas tūꞌ ixcālakalhuꞌman huan
pobres. Hualh huāꞌmāꞌ porque
xlaꞌ kaꞌlhānaꞌ ixuanīꞌt. Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ
ixmāmāquīꞌnīcanīꞌt huan tumīn. Lāꞌ
xlaꞌ aꞌntzaꞌ ixmakaꞌlhantēlha. 7 Lāꞌ
Jesús huanilh:
—Tūꞌ calītamakchuꞌyiꞌ huan
puscāt. Xlaꞌ māquīꞌnīꞌt huan
perfume hasta chuhuaꞌj
para naquilītlō como palaj
naquimāꞌcnūcan. 8 Lāꞌ pōꞌktu
naꞌaꞌnan pobres con huiꞌxinaꞌn.
Quit tūꞌ pōꞌktu ictilatahuiꞌlalh con
huiꞌxinaꞌn.

Talīlacchihuīnaꞌlh por huan Lázaro

9 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tacaꞌtzīlh que Jesús
ixuiꞌlachaꞌ nac Betania, lej lhūhuaꞌ
israelitas taꞌaꞌlh talaktzīꞌn. Lāꞌ tūꞌ
xmān Jesús ixtalaktzīꞌncuꞌtun,
lāꞌ nā ixtalaktzīꞌncuꞌtun Lázaro
aꞌntī ixmālakahuanīchokonīꞌt
Jesús. 10 Lāꞌ chuntzaꞌ huan
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ nā xlacaꞌn
talacchihuīnaꞌmpā para natamaknī
nā huan Lázaro. 11 Por ixpālacata
huan Lázaro, lej lhūhuaꞌ israelitas
ixtatalakspiꞌtnīꞌttzaꞌ con huan
curasnaꞌ lāꞌ ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌttzaꞌ
huan Jesús. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
ixtalīmaknīcuꞌtun huan Lázaro.

Jesús tanūlh nac Jerusalén

Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40

12 Lāꞌ ixlīlakalī lhūhuaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntī ixtachinīꞌt nac
xcānsipej Jerusalén para huan
cāꞌtaniꞌ, xlacaꞌn tacaꞌtzīlh que Jesús
ixmimāꞌ nac Jerusalén. 13 Lāꞌ talēꞌlh
xtaꞌcnaꞌ lāꞌ taꞌaꞌlh tapāxtoka Jesús
lāꞌ ixtamātaꞌsīmāꞌna:
—¡Camācāꞌtanīꞌtit Dios! ¡Dios
casicuaꞌlanālīlh aꞌntī mimāꞌ por
ixlīmāpaꞌksīn huan Māpaꞌksīniꞌ!
Uꞌtzaꞌ quiReycaꞌn quinaꞌn israelitas.
14 Lāꞌ Jesús ixkaksnīꞌt lakatin
burro lāꞌ ixkēhuīꞌ. Chuntzaꞌ
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios:
15 Tūꞌ cajicuaꞌntit huiꞌxinaꞌn xalanīꞌn
nac Sión; chuhuaꞌj huan
miReycaꞌn mimāꞌ lāꞌ kēhuīꞌ
lakatin burro aꞌntū oꞌkxaꞌcus.
16 Xapūꞌla īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn tūꞌ
tamāchekxīlh huāꞌmāꞌ. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
Jesús lakahuanchokolh, aꞌxniꞌcaꞌ
tapāstacli chu aꞌnchī ixtatzoꞌkniꞌ lāꞌ
chuntzaꞌ pātleꞌkeniꞌlh Jesús.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

17 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntī
ixtatāˈhuiˈlāna Jesús aˈxniˈcaˈ
xlaˈ taˈsaniˈlh Lázaro nac
taponkniˈ aˈnlhā ixmāˈcnūcanīˈt lāˈ
mālakahuanīchokolh, lāˈ xlacaˈn
ixtalīchihuīnaˈn aˈntū ixtalaktzīˈnīˈt.
18 Lāˈ ūˈtzaˈ talīˈaˈlh tapāxtoka
Jesús lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt porque
xlacaˈn ixtacaˈtzī palh ixtlahuanīˈt
huāˈmāˈ lēˈcnīn. 19 Lāˈ huan
fariseosnuˈ talāhuanilh:
—Calaktzīˈntit aˈnchī tastālaniˈkōˈ.
Lāˈ tūla tlahuaniˈyāuj nīn tuntūˈ.

Makapitzīn griegos taputzalh Jesús

20 Makapitzīn griegos nā xlacaˈn
ixtaˈaˈnīˈt huan nac Jerusalén para
natataquilhpūtaniˈ Dios aˈxniˈcaˈ
ixlamāˈ cāˈtaniˈ. 21 Xlacaˈn talakaˈlh
Felipe xalaˈ nac Betsaida nac estado
de Galilea. Lāˈ tahuanilh:
—Señor, quinaˈn
ictāˈchihuīnaˈncuˈtunāuj Jesús.
22 Lāˈ Felipe lakaˈlh Andrés
lāˈ huanilh aˈnchī tahualh. Lāˈ
ixkalhatuˈcaˈn taˈaˈlh tahuanī Jesús.
23 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Quit huan Chiˈxcuˈ
xalaˈ Tālhmāˈn. Chilhtzaˈ
huan quilhtamacuj aˈntū
naquimpūˈaˈcnīniˈniˈcan como palaj
naˈicnī. 24 Uˈtzaˈ ixlīstuˈncuaˈ. Palh
lakatin tiˈniˈ namāstāˈ ixtōˈcaˈt,
tasquiˈnī que namāˈcnūcan nac
tiˈyaˈt. Lāˈ aˈxniˈcaˈ namāˈcnūcan,
pūˈla tasuˈyu huaˈchilh lakuan.
Pero āˈcalīstān namāstāˈ ixtōˈcaˈt.
Lāˈ nā chuntzaˈ naquimpātleˈkeniˈ
quit aˈxniˈcaˈ naquimāˈcnūcan.
25 Lāˈ nā chuntzaˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt. Aˈntīn tatlahua aˈntū
ixtapuhuāncaˈn, xlacaˈn nacāsputniˈ
ixquilhtamacujcaˈn. Lāˈ aˈntīn
tatlahua ixtapuhuān Dios, xlacaˈn
takaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn
aˈntū tūˈ maktin caticāsputniˈlh.
26 Aˈntī quintatāˈscujcuˈtun,
xlacaˈn caquintastālaniˈlh. Lāˈ
aˈnlhā naˈictahuiˈla quit nac
aˈkapūn, nā aˈntzaˈ natatahuiˈla
aˈntī quintatāˈscuja. QuinTātaˈ
nacāˈaˈcnīniˈniˈ ixlīhuākcaˈn aˈntī
quintatāˈscuja.

Jesús hualh aˈnchī nanī

27 ʼChuhuaˈj quit lej
ictamakchuyīnīˈt. ¿Chichū naˈicuan?
Tūˈ ictihuanilh quinTātaˈ: “Tātaˈ,
caquimāpūtaxtu aˈntū naˈicpātī”.
Tūla icuan chuntzaˈ porque
tasquiˈnī naˈicpātīniˈn. Uˈtzaˈ
iclīminīˈt nac quilhtamacuj. 28 Tātaˈ,
caˈaˈcnīniˈniˈcaˈ huiˈx.
Lāˈ chu tuncan kaxmatca lakatin
tachihuīn de nac aˈkapūn aˈntū
hualh:
—Quiˈaˈcnīniˈniˈcanīˈttzaˈ lāˈ chu
naquiˈaˈcnīniˈniˈpalacan.
29 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt, aˈxniˈcaˈ
takaxmatli huāˈmāˈ, tahualh:
—Jililh.
Lāˈ āˈmakapitzīn tahuampā:
—Kalhatin ángel tāˈchihuīnaˈlh.
30 Lāˈ Jesús cāhuanilh:
—Huan tachihuīn chihuīnaˈlh
por mimpālacatacaˈn lāˈ tūˈ
por quimpālacata. 31 Chuhuaˈj
natzucucan cālacāxtlahuacan
huāˈ xalanīˈn huāˈmāˈ nac
quilhtamacuj. Lāˈ namaklhtīcan
ixlīmāpaˈksīn aˈntī māpaˈksī
huāˈmāˈ quilhtamacuj. 32 Lāˈ quit
aˈxniˈcaˈ naquimāˈkayāhuacan
nac cruz, naˈiccāmāpuhuanī
ixlīhuākcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt
palh naquintaˈaˈkahuānaˈniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

33 Lāꞌ Jesús hualh huāꞌmāꞌ para que
chuntzaꞌ nacaꞌtzīcan aꞌnchī nalīnī.
34 Lāꞌ huan tachiꞌxcuhuīꞌt takalhtīlh:
—Huan quileycaꞌn
quincāmāsuꞌniꞌyāniꞌ que Cristo
natahuiꞌla para pōꞌktu. Lāꞌ ¿chī
huaꞌnaꞌ huiꞌx que huan Chiꞌxcuꞌ
xalaꞌ Tālhmāꞌn namāꞌkayāhuacan
nac cruz? ¿Tichū huāꞌmāꞌ huan
Chiꞌxcuꞌ xalaꞌ Tālhmāꞌn?
35 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Tūꞌ makān catikaꞌlhīꞌtit huan
Xkakanaꞌ. Lāꞌ catlāꞌhuaꞌntit
huiꞌxinaꞌn līhuan kaꞌlhīꞌyāꞌtit
huan Xkakanaꞌ lāꞌ līhuan tūnaꞌj
lakatzīꞌsuanāꞌtit. Aꞌntī talatlāꞌhuan
de tzīꞌsa xlacaꞌn tūꞌ tacaꞌtzī aꞌnlhā
taꞌaꞌn. 36 Quit huan Xkakanaꞌ como
quit icmāsuꞌyu aꞌntū ixlīstuꞌncuaꞌ.
Caquinkalhlakaꞌīꞌtit para que
chuntzaꞌ nacaꞌtzīyāꞌtit aꞌntū
ixlīstuꞌncuaꞌ.

Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixuanīꞌttzaꞌ huāꞌmāꞌ,
Jesús aꞌlh lāꞌ cātatzēꞌkniꞌlh xlacaꞌn.

Aꞌchīꞌ huan israelitas tūꞌ ixtakalhlakaꞌīꞌ Jesús

37 Huan israelitas tūꞌ ixtakalhlakaꞌīꞌ
Jesús aꞌyuj ixtlahuanīꞌttzaꞌ lej
lhūhuaꞌ lēꞌcnīn na ixlacapūncaꞌn.
38 Lāꞌ chuntzaꞌ tlōkentaxtūlh aꞌntū
tzoꞌkli huan aꞌctaꞌsanaꞌ Isaías:

Māpaꞌksīniꞌ, tūꞌ kalhlakaꞌīꞌca
aꞌntū icmāsuꞌyūj.
Tūꞌ kalhlakaꞌīꞌca aꞌyuj laktzīꞌnca
aꞌnchī Dios lej kaꞌlhī
līmāpaꞌksīn.

39 Lāꞌ Isaías līchihuīnaꞌlh ixpālacata
aꞌnchī tūlalh kalhlakaꞌīꞌca. Lāꞌ xlaꞌ
tzoꞌkpā:

40 Dios cātlahualh lakatzīꞌnīꞌn,
lāꞌ cālactlahuaniꞌlh
ixtapāstacnaꞌcaꞌn.
Lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ talaktzīꞌn
lāꞌ tūꞌ tamāchekxī lāꞌ tūꞌ
quintalakmin para que
naꞌiccāmātzeyī.

41 Isaías hualh huāꞌmāꞌ porque
ixlaktzīꞌnīꞌttzaꞌ aꞌnchī lej ixlīkaꞌtlaꞌ
ixlīmāpaꞌksīn Jesús. Lāꞌ chuntzaꞌ
līchihuīnaꞌlh Jesús.
42 Lāꞌ lej lhūhuaꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ
takalhlakaꞌīꞌlh Jesús. Xlacaꞌn
xmān tzēꞌk tacaꞌtzīlh porque
ixtajicuaꞌniꞌ huan fariseosnuꞌ.
Ixtajicuaꞌn que nacāmātuxtekēcan
de huan lītokpān. 43 Xlacaꞌn lej
ixtalacasquiꞌn que cataꞌaꞌcnīniꞌniꞌlh
tachiꞌxcuhuīꞌt; lāꞌ tūꞌ tanto
ixtatlahuacuꞌtun aꞌntū Dios
lacasquiꞌn.

Ixtachihuīn Jesús nacāmālaclēꞌnī huan tachiꞌxcuhuīꞌt

44 Jesús chihuīnaꞌlh lej paꞌlha lāꞌ
hualh:
—Aꞌntī quintakalhlakaꞌīꞌ quit, tūꞌ
xmān quēꞌcstu quintakalhlakaꞌīꞌ.
Xlacaꞌn takalhlakaꞌīꞌ nā
quinTātaꞌ aꞌntī quimacamilh.
45 Lāꞌ aꞌntī quintalaktzīꞌn quit,
huaꞌchilh xlacaꞌn talaktzīꞌn nā
quinTātaꞌ aꞌntī quimacamilh.
46 Quit huan Xkakanaꞌ. Quit
icminīꞌt nac quilhtamacuj para
nacāmakskoniꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt.
Chuntzaꞌ aꞌntī naquintakalhlakaꞌīꞌ
quit, tūꞌtzaꞌ catitatahuiꞌlalh
xlacaꞌn aꞌnlhā cāꞌpucsuaꞌ,
como natamāchekxī aꞌntū
ixlīstuꞌncuaꞌ. 47 Aꞌntīn takaxmata
quintachihuīn lāꞌ tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ,
tūꞌ iccālacāxtlahua quit. Quit
icminīꞌt para naꞌiccāmāpūtaxtū
xalanīꞌn nac quilhtamacuj, lāꞌ
tūꞌ para naꞌiccālacāxtlahua.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

48 Lāˈ aˈntī quintalakmakaˈn lāˈ
tūˈ takalhlakaˈīˈ quintachihuīn,
xlacaˈn nacālacāxtlahuacan. Aˈntū
āˈxmān chiˈchiniˈ nala, xlacaˈn
nacālacāxtlahuacan por ixpālacata
aˈntū icuanīˈt. 49 Lāˈ quit tūˈ xmān
icchihuīnaˈn por quimpātuncaˈtzi.
QuinTātaˈ aˈntī quimacamilh
xlaˈ quimāpaˈksīlh aˈntū icuan lāˈ
aˈntū icmāsuˈyu. 50 Lāˈ quit iccaˈtzī
que quinTātaˈ quimāpaˈksīlh que
iccāmāsuˈniˈlh huan tachiˈxcuhuīˈt
aˈnchī natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
Aˈntū quihuaninīˈt quinTātaˈ, ūˈtzaˈ
icchihuīnaˈn quit.

Jesús cātantūcheˈkēˈlh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn

13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixtzucu
huan cāˈtaniˈ, Jesús caˈtzīlh
que āˈmacstiˈnaˈj īˈsputniˈ para
namakxteka huan quilhtamacuj lāˈ
para nalakaˈmpala ixTātaˈ. Lāˈ xlaˈ
pōˈktu ixcāpāxquīˈnīˈt aˈntī ixlaˈ
xalanīˈn nac quilhtamacuj. Lāˈ tūˈ
ixlīmakān xlaˈ namāsuˈyu aˈnchī lej
ixcāpāxquīˈ.
2 Lāˈ Jesús ixcātāˈhuāˈyamāˈ
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn cāˈsmalankaˈn. Lāˈ
huan koˈtiˈtiˈ ixmāpuhuanīnīˈttzaˈ
Judas Iscariote, ixoˈkxaˈ Simón,
palh namacamāstāˈ Jesús. 3 Jesús,
xlaˈ ixcaˈtzī que huan xaTātaˈ,
xlaˈ ixmaxquīˈkōˈnīˈt ixlīhuāk
līmāpaˈksīn. Lāˈ nā ixcaˈtzī
palh ixminīˈtaˈnchaˈ de Dios
lāˈ chu nalakaˈmpala Dios. 4 Lāˈ
tuncan tāyalh aˈnlhā ixuāˈyamāˈ
lāˈ tamakxtulh ixluˈxuˈ xalaˈ
ixkalhniˈ lāˈ chāˈxpātahuiˈlalh
kalhtin ixlīmacaxaca. 5 Lāˈ chu
tuncan mojōlh xcān nac lakatin
pūmakachaˈkaˈ. Lāˈ chu tuncan
tzuculh cātantūcheˈkēˈ huan
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn lāˈ cālītantūxacalh
huan līmacaxaca aˈntū
ixchāˈxpāhuīˈ.
6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixtantūcheˈkēˈcuˈtumāˈtzaˈ huan
Simón Pedro, xlaˈ hualh:
—Māpaˈksīniˈ, lāˈ ¿chu huiˈx
naquintantūcheˈkēˈyaˈ?
7 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Chuhuaˈj huiˈx tūˈ māchekxīˈyaˈ
aˈntū ictlahuamāˈ quit. Aˈcalīstān
namāchekxīˈyaˈ huiˈx.
8 Lāˈ Pedro huanilh:
—Quit tūˈ maktin
quintitantūcheˈkeˈ.
Lāˈ Jesús huanilh:
—Palh quit tūˈ ictitantūcheˈkēˈniˈ
huiˈx tūlalhtzaˈ catilaˈt
quiscaˈxtunuˈ.
9 Lāˈ Simón Pedro huanilh:
—Lāˈ tūˈ xmān quintojon, nā
quimacan caquimakacheˈkeˈ, lāˈ nā
quiˈaˈkxāk caquimūcheˈkeˈ.
10 Lāˈ Jesús huanilh:
—Aˈntī paxnīˈtcus, xmān tasquiˈnī
natantūchaˈkaˈn porque ixlīhuāk
ixmacniˈ makchaˈkaˈnīˈt. Huiˈxinaˈn
lactzey. Xmān kalhatin de
huiˈxinaˈn tūˈ tzey.
11 Lāˈ Jesús ixcaˈtzītzaˈ aˈntī
namacamāstāˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ līhualh:
"Huiˈxinaˈn lactzey. Xmān kalhatin
de huiˈxinaˈn tūˈ tzey".
12 Lāˈ Jesús aˈxniˈcaˈ
cātantūcheˈkēˈkōˈlh huan
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn, chu huiˈlīpā
ixluˈxuˈ huan xalaˈ ixkalhniˈ lāˈ xlaˈ
tahuiˈlapā lāˈ cāhuanilh:
—¿Chā māchekxīˈyāˈtit huiˈxinaˈn
huāˈ aˈntū iccātlahuaniˈnīˈtaˈniˈ?
13 Huiˈxinaˈn quilāmāpācuhuīyāuj

Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni'.
Chuntza' tzey porque
ū'tza' quit. 14 Como quit
Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni', lā'
iccātantūche'kē'nī'ta'ni' hui'xina'n lā'
nā chuntza' tasqui'nī que hui'xina'n
nā nalātantūche'kē'yā'tit. 15 Quit
iccātlahuani'ni' huā'mā' hua'chi
tamālacastuc; lā' nā chuntza'
natlahua'yā'tit nā hui'xina'n.
16 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Hui'xina'n tū' más laka'tla'n que quit.
Hui'xina'n hua'chi quintasācua'nī'n
lā' quit hua'chi mimpatronca'n.
Hui'xina'n quilacscujnī'n lā' quit
iccāmālacscujūyāni'. Chuntza'
tasqui'nī natlahua'yā'tit a'ntū
ictlahua. 17 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
a'ntū iccāhuaninī'ta'ni'cus. Lā'
palh natlahua'yā'tit, lej līpāxūj
nalatahui'la'yā'tit.

18 'Lā' tū' milīhuākca'n
iccālīchihuīna'nāni'. Quit icca'tzī
a'ntī iccālacsacnī't. Natlōkentaxtū
chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios:

U'tza' a'ntī ictā'huā'yan ū'tza'
lalh hua'chi quintā'ca'tza'.

19 Quit iccāhuanimā'ni' a'ntū
napātle'ke. Lā' chuntza' a'xni'ca'
nala huā'mā', hui'xina'n
nakalhlaka'ī'yā'tit tichū quit. 20 Quit
ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni'. A'ntī
ta'a'cnīni'ni' a'ntī icmālakachā',
nā quit quinta'a'cnīni'ni' lā' nā
ta'a'cnīni'ni' a'ntī quimacamilh.

Jesús hualh que ū'tza' Judas a'ntī namacamāstā'

Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23

21 Lā' a'xni'ca' huankō'lh
huā'mā', Jesús lej tamakchuyīlh lā'
lacastu'nc hualh:

—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni',
chā'tin de hui'xina'n ū'tza'
naquimacamāstā'.

22 Lā' ū'tza' tatzuculh
talālīlakalaktzī'n huan
sca'txtunu'nī'n porque xlaca'n tū'
ixtaca'tzī a'ntī ixlīchihuīna'mā'ca.
23 Kalhatin ī'sca'txtunu' ixuā'yamā'
na ixpāxtūn Jesús. U'tza' a'ntī lej
ixpāxquī' Jesús. 24 Lā' Simón Pedro
lacahuanilh huanmā' sca'txtunu' lā'
huanilh:

—Cakalhasqui'ni' tichū
līchihuīna'mā'.

25 Lā' xla' ū'tza' ā'chulā'
līlaktapajtzūlh huan Jesús lā'
kalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', ¿tichū
līchihuīna'mpā't?

26 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Na'iclīmāchū'huī' xaxcān
līhua't pītzina'j pāntzi. Lā' a'ntī
na'icmaxquī' ū'tza' nala.

Lā' māchū'huī'lh huan pītzina'j
pāntzi lā' maxquī'lh huan Judas
Iscariote, ixo'kxa' Simón. 27 Lā'
a'xni'ca' Judas maklhtīni'lh huan
pāntzi tanūni'lh huan ko'ti'ti' na
ixa'clhcunuc. Lā' chu tuncan Jesús
huanilh:

—Catla'hua' tuncan a'ntū
tla'hua'cu'tuna'.

28 Lā' huan ā'makapitzīn a'ntī
ixtahuā'yamā'na, xlaca'n tū'
tamāchekxīlh a'chī' huanilh
huanmā'. 29 Lā' como Judas
ū'tza' ixmāmāquī'nīcanī't huan
tumīn, makapitzīn tapuhualh que
Jesús ixuaninī't que natamāhua
catūhuā a'ntū ixtamaclacasqui'n
para huan cā'tani', o ixuaninī't
que nacāmaxquī' macsti'na'j
huan pobres. 30 Lā' a'xni'ca'

ixmaklhtīniˈnīˈttzaˈ huan pāntzi,
Judas taxtulh. Lāˈ tzīˈsatzaˈ ixuanīˈt.

Huan xasāstiˈ līmāpaˈksīn

31 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Judas
ixtaxtunīˈttzaˈ, Jesús hualh:
—Chuhuaˈj quiˈaˈcnīniˈniˈcan
quit, como quit huan Chiˈxcuˈ xalaˈ
Tālhmāˈn. Lāˈ chuhuaˈj aˈcnīniˈniˈcan
Dios por ixpālacata aˈntū ictlahua.
32 Lāˈ como aˈcnīniˈniˈcan Dios
por ixpālacata aˈntū ictlahua, lāˈ
chuntzaˈ Dios naquiˈaˈcnīniˈniˈ quit.
Lāˈ palaj natlahua. 33 Quilakskaˈtāˈn,
tūˈtzaˈ makān icticātāˈlatahuiˈlaniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ huiˈxinaˈn
naquilāputzayāuj. Chuntzaˈ aˈnchī
iccāhuanilh huan israelitas, nā
huiˈxinaˈn chuntzaˈ chuhuaˈj
naˈiccāhuaniyāniˈ: “Aˈnlhā naˈicaˈn
quit, huiˈxinaˈn tūlalh catipintit”.
34 Lāˈ huiˈxinaˈn iccāmaxquīˈyāniˈ
xasāstiˈ līmāpaˈksīn: Calāpāxquīˈtit.
Chuntzaˈ aˈnchī iccāpāxquīˈyāniˈ
quit, nā chuntzaˈ nalāpāxquīˈyāˈtit
huiˈxinaˈn. 35 Palh huiˈxinaˈn
nalāpāxquīˈyāˈtit, chuntzaˈ natacaˈtzī
ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt palh
huiˈxinaˈn quiscaˈtxtunuˈnīˈn.

Jesús hualh que Pedro nakalhtatzēˈka

Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34

36 Simón Pedro kalhasquiˈnīlh
Jesús:
—Māpaˈksīniˈ, ¿lhachū pimpāˈt?
Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Aˈnlhā naˈicaˈn quit,
tūlalh quintitāˈpi chuhuaˈj.
Naquistālaniˈyaˈ āˈcalīstān.
37 Lāˈ Pedro huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, lāˈ ¿aˈchīˈ tūla
ictitāˈaˈniˈ chuhuaˈj? Quit xaˈiclīnīlh
por huiˈx.
38 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—¿Chā stuˈncuaˈ palh ixnīˈt por
quit? Stuˈncuaˈ aˈntū icuaniyāniˈ.
Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj taˈsa huan
gallo, huiˈx naquinkalhtatzēˈkaˈ
maktuˈtun.

Por ixpālacata Jesús nalakchāˈncan Dios

14 lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈtzaˈ
catamakchuyīˈtit. Calīpāhuaˈntit
Dios lāˈ nā chuntzaˈ quit
caquilālīpāhuáuj. 2 Aˈnlhā
huiˈlachaˈ quinTātaˈ, aˈntzaˈ aˈnan
lhūhuaˈ pūtahuīˈlhniˈ. Palh tūˈ
cahuā chuntzaˈ, xaˈiccāhuaniniˈ
huiˈxinaˈn. Icaˈnā quit iccāxuiˈlī
lacatin aˈnlhā natahuiˈlaˈyāˈtit
aˈntzaˈ. 3 Lāˈ aˈxniˈcaˈ naˈicaˈn quit
lāˈ naˈiccāxuiˈlīkōˈyāchaˈ, quit
naˈicmimpala lāˈ naˈiccālēˈnāniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ chuntzaˈ aˈnlhā
naˈictahuiˈla quit, nā huiˈxinaˈn
aˈntzaˈ natahuiˈlaˈyāˈtit. 4 Huiˈxinaˈn
caˈtzīyāˈtit aˈnlhā icaˈmāˈ lāˈ
caˈtzīyāˈtit aˈnchī tzē līchāˈncan.
5 Lāˈ Tomás huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, quinaˈn tūˈ
iccaˈtzīyāuj aˈnlhā pimpāˈt. ¿Chichū
naˈiclīcaˈtzīyāuj aˈnchī līchāˈncan?
6 Jesús kalhtīlh:
—Quit huan xatzey tej, lāˈ quit
icmāsuˈyu aˈntū ixlīstuˈncuaˈ, lāˈ
quit iccāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ
minquilhtamacujcaˈn. Lāˈ xmān
aˈntī quintakalhlakaˈīˈ, xmān
xlacaˈn tzē natalakchāˈn quinTātaˈ.
7 Palh huiˈxinaˈn ixcaˈtzītit tichūn
quit, ixlakapastit quinTātaˈ.
Chuhuaˈj lakapasāˈtit quinTātaˈ lāˈ
laktzīˈnīˈtaˈntit huiˈxinaˈn.
8 Lāˈ Felipe huanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Māpaˈksīniˈ, caquilāmāsuˈniˈuj
minTātaˈ. Lāˈ xmān ūˈtzaˈ
iccāsquiˈniˈyāniˈ.
9 Jesús kalhtīlh:
—Felipe, lejtzaˈ makān
iccātāˈlahuiˈlaniˈ huiˈxinaˈn,
lāˈ ¿aˈchīˈ tūnaˈj quilakapasaˈ?
Aˈntī quintalaktzīˈnīˈt quit, nā
talaktzīˈnīˈt quinTātaˈ. Lāˈ ¿aˈchīˈ
huaˈnaˈ: "Caquilāmāsuˈniˈuj
minTātaˈ"? 10 ¿Chu tūˈ aˈkaˈīˈyaˈ
que quinTātaˈ lāˈ quit chu lakatin
quinaˈn? Aˈntū iccāhuaniyāniˈ, tūˈ
xmān quimpātuncaˈtzi. QuinTātaˈ
quintāˈlahuīˈ, lāˈ māniˈ ūˈtzaˈ tlahua
aˈntū ixtascujūt. 11 Cakalhlakaˈīˈtit
que chu lakatin quinaˈn, quit
lāˈ quinTātaˈ. Lāˈ palh tūla
nakalhlakaˈīˈyāˈtit huāˈmāˈ xmān
por ixpālacata aˈntū iccāhuaniniˈ,
caquilākalhlakaˈīˈuj por ixpālacata
huan lēˈcnīn aˈntū ictlahua.
12 Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
Aˈntī quintakalhlakaˈīˈ quit, nā
xlacaˈn natatlahua huan catūhuā
aˈntū ictlahua quit. Lāˈ āˈlīhuaˈcaˈ
xalakaˈtlaˈn catūhuā natatlahua
porque quit naˈiclakaˈn quinTātaˈ.
13 Aˈntū nasquiˈnāˈtit huiˈxinaˈn por
quinquilhtampān quit naˈictlahua
porque quit xaˈOˈkxaˈ; chuntzaˈ
tzē naˈiclīmālacsuˈyu aˈnchī
ixlīkaˈtlaˈ ixlīmāpaˈksīn quinTātaˈ.
14 Quit naˈictlahua chuxatū aˈntū
nasquiˈnāˈtit huiˈxinaˈn por
quinquilhtampān.

Jesús hualh que namacamin huan Espíritu Santo

15 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Palh huiˈxinaˈn quilāpāxquīˈyāuj,
caˈaˈkahuānaˈniˈtit quilīmāpaˈksīn.
16 Quit naˈicsquiˈniˈ quinTātaˈ lāˈ
xlaˈ nacālakmacamimpalayāniˈ
āˈkalhatin aˈntī nacāmaktāyayāniˈ.
Lāˈ xlaˈ ūˈtzaˈ natachoko con
huiˈxinaˈn para pōˈktu. Xlaˈ
ūˈtzaˈ huan Espíritu Santo aˈntī
māsuˈyu aˈntū ixlīstuˈncuaˈ.
17 Xalanīˈn nac quilhtamacuj
xlacaˈn tūlalh catitamaklhtīniˈlh
huan Espíritu Santo porque
xlacaˈn tūlalh catitalaktzīˈlh
lāˈ tūlalh catitalakapasli. Lāˈ
huiˈxinaˈn lakapasāˈtit porque
xlaˈ cātāˈlahuiˈlaniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ nacāˈoˈkskaˈlhīyāniˈ. 18 Lāˈ tūˈ
icticāmakxtekniˈ miˈaˈcstucaˈn.
Naˈiccālakmimpalayāniˈ
huiˈxinaˈn. 19 Aˈmacstiˈnaˈj tūˈtzaˈ
quintitalaktzīˈlh huan xalanīˈn
nac quilhtamacuj. Pero huiˈxinaˈn
naquilālaktzīˈnāuj. Huiˈxinaˈn
nalatahuiˈlaˈyāˈtit porque quit
iclahuīˈ. 20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ namin
huan Espíritu Santo, huiˈxinaˈn
nacaˈtzīyāˈtit que quinTātaˈ
quintāˈlahuīˈ lāˈ nā iccātāˈlahuiˈlaniˈ.
21 Aˈntīn tacaˈtzī quilīmāpaˈksīn lāˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈ, chuntzaˈ līˈtasuˈyu
palh quintapāxquīˈ. Lāˈ quinTātaˈ
nā nacāpāxquīˈ aˈntī quintapāxquīˈ
quit. Lāˈ nā quit nā naˈiccāpāxquīˈ
lāˈ naˈiccātalacsuˈyuniˈ xlacaˈn.
22 Lāˈ Judas (āˈchāˈtin Judas lāˈ tūˈ
huan Iscariote) huanilh:
—Māpaˈksīniˈ, lāˈ ¿aˈchīˈ
naquilātalacsuˈyuniˈyāuj quinaˈn lāˈ
tūˈ huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
quilhtamacuj?
23 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Aˈntī quintapāxquīˈ quit, xlacaˈn
nataˈaˈkahuānaˈniˈ aˈntū icuan
quit. Lāˈ quinTātaˈ nacāpāxquīˈ. Lāˈ
quinTātaˈ lāˈ quit naˈiccālakmināuj
para naˈiccātāˈlatahuiˈlayāuj xlacaˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

24 Lāˈ aˈntīn tūˈ quintapāxquīˈ
xlacaˈn tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ aˈntū
icuan quit. Lāˈ huan līmāscaˈtīn
aˈntū kaxpaˈtpāˈnaˈntit huiˈxinaˈn,
xlaˈ tūˈ quilaˈ; ixlaˈ quinTātaˈ aˈntī
quimacaminīˈt.
25 ’Lāˈ huāk huāˈmāˈ
iccāhuanimāˈkōˈniˈ līhuan
iccātāˈlahuiˈlaniˈ huiˈxinaˈn.
26 QuinTātaˈ namacamin huan
Espíritu Santo lāˈ xlaˈ namāsuˈyu
por quimpālacata. Uˈtzaˈ huan
maktāyanaˈ lāˈ nacāmāsuˈniˈkōˈyāniˈ
ixlīhuāk lāˈ nacāmāpāstaquīyāniˈ
ixlīhuāk aˈntū iccāhuaninīˈtaˈniˈ
quit.
27 ’Huiˈxinaˈn quilākalhlakaˈīˈyāuj
lāˈ ūˈtzaˈ līpāxuhuaˈyāˈtit huaˈchi
quit icpāxuhua. Lāˈ aˈnchī
pāxuhuaˈyāˈtit tūˈ huaˈchi
xalanīˈn nac quilhtamacuj. Lāˈ tūˈ
catamakchuyīˈtit lāˈ tūˈ cajicuaˈntit.
28 Huiˈxinaˈn kaxpaˈttit aˈnchī
iccāhuaniniˈ: “Quit icaˈnā lāˈ
naˈiccālakmimpalayāniˈ huiˈxinaˈn”.
Palh lej stuˈncuaˈ ixquilāpāxquīˈuj,
lej ixlīpāxuhuaˈtit huiˈxinaˈn porque
quit iclakaˈmāˈ quinTātaˈ. Lāˈ
xlaˈ ūˈtzaˈ más xakaˈtlaˈ que quit.
29 Iccāhuanimāˈniˈ aˈntū napātleˈke.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ nala, huiˈxinaˈn
nakalhlakaˈīˈyāˈtit.
30 ’Lāˈ tūˈtzaˈ lej
icticātāˈchihuīnaˈniˈ huiˈxinaˈn
porque mimāˈtzaˈ aˈntī māpaˈksī
huāˈ quilhtamacuj. Lāˈ xlaˈ, quit
tūlalh quintimāpaˈksīlh. 31 Quit
ictlahua ūˈtzaˈ aˈntū quihuani
quinTātaˈ. Chuntzaˈ huan xalanīˈn
nac quilhtamacuj tzē nata caˈtzī
palh quit icpāxquīˈ quinTātaˈ.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesús cāhuanikōˈlh
huāˈmāˈ, cāhuanipā:
—Lāˈ chuhuaˈj catāyaˈtit lāˈ
cāˈhuiˈtit.

Huan xamayāc uva lāˈ ixpekenīˈn

15 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Quit huaˈchi xatzey
mayāc lāˈ quinTātaˈ huaˈchi
xamaktakaˈlhnaˈ huāˈmāˈ mayāc.
2 Lāˈ huāk huan ixpekenīˈn
aˈntū tūˈ māstāˈ ixtōˈcaˈt, xlaˈ
ūˈtzaˈ cācāˈtē. Lāˈ ixlīhuāk huan
ixpekenīˈn aˈntū tatōˈcaˈ, xlaˈ xmān
cāpekesita. Lāˈ chuntzaˈ āˈchulāˈ
māstāˈ ixtōˈcaˈt. 3 Lāˈ nā chuntzaˈ
Dios cāmāpānūniˈnīˈtaˈniˈ aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ porque huiˈxinaˈn
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit huan
līmāscaˈtīn aˈntū iccāhuaninīˈtaˈniˈ.
4 Caquilātāˈlatahuiˈlauj
quit lāˈ chuntzaˈ quit
naˈiccātāˈlatahuiˈlayāniˈ huiˈxinaˈn.
Kentin ixpeken huan xamayāc
xmān ixaˈcstu tūlalh catikaˈlhīlh
ixtōˈcaˈt. Maclacasquiˈn xaˈnca
nachiˈpānaˈn nac xamayāc.
Palh huiˈxinaˈn namāstāˈyāˈtit
mintōˈcaˈtcaˈn, maclacasquiˈn
naquilātāˈtahuiˈlayāuj huaˈchi
huan ixpekenīˈn mayāc chiˈpānaˈn
na ixtojon. Xmān huiˈxinaˈn
mēˈcstucaˈn tūlalh catimāstāˈtit
mintōˈcaˈtcaˈn; tūlalh catitlahuaˈtit
aˈntū Dios lacasquiˈn.
5 ’Quit huaˈchi xamayāc lāˈ
huiˈxinaˈn huaˈchi ixpekenīˈn. Lāˈ
aˈntī pōˈktu quintatāˈlatahuiˈla,
xlacaˈn natamāstāˈ ixtōˈcaˈtcaˈn;
natatlahua aˈntū Dios lacasquiˈn.
Huiˈxinaˈn mēˈcstucaˈn
tūlalh catitlahuaˈtit catūhuā
porque lej maclacasquiˈn quit
naˈiccāmaktāyayāniˈ. 6 Lāˈ aˈntīn
tūˈ quintatāˈlatahuiˈla, xlacaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacālakmaka'ncan hua'chi
huan ixpekenī'n a'ntū
cāpeksitmaka'ncanī't lā' scōhuan lā'
mākēxtimīcan lā' lhcuyucan.
7 'Palh hui'xina'n macaxtim
naquilātā'latahui'layāuj, lā' palh
tū' napātza'nkāyā'tit quintachihuīn,
casqui'ntit chu a'ntū lacasqui'nā'tit
lā' hui'xina'n nacātamaxquī'yāni'.
8 Palh hui'xina'n lej māstā'yā'tit
mintō'ca'tca'n, palh lej tlahua'yā'tit
a'ntū Dios lacasqui'n, chuntza'
lī'a'cnī'ni'ni'yā'tit quinTāta'. Lā'
chuntza' tasu'yu palh hui'xina'n
stu'ncua' quisca'txtunu'nī'n. 9 Quit
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n chuntza'
hua'chi quinTāta' quimpāxquī'
quit. Lā' hui'xina'n pō'ktu
caquilāpāxquī'uj quit. 10 QuinTāta'
quimpāxquī' porque ica'kahuāna'ni'
ixtachihuīn. Lā' nā hui'xina'n palh
na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachihuīn,
nā chuntza' na'iccāpāxquī'yāni'.
11 'Lā' quit iccāhuaninī'ta'ni'
huā'mā' para que naka'lhī'yā'tit
huan tapāxuhuān a'ntū icmāstā'.
Lā' chuntza' lej naka'lhī'yā'tit
tapāxuhuān. 12 Quilīmāpa'ksīn
xla' ū'tza' huā'mā': calāpāxquī'tit
hui'xina'n chu a'nchī quit
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.
13 Kalhatin a'ntī līnīlh para
namāpūtaxtū ixamigo, ū'tza'
lej pāxquī'. 14 Hui'xina'n
qui'amigos palh natlahua'yā'tit
a'ntū iccālīmāpa'ksīyāni'.
15 Tū'tza' icticāmāpācuhuīni'
quintasācua'nī'n porque huan
tasācua' xla' tū' ca'tzī tuchū
tlahuacu'tumā' ixpatrón. Hui'xina'n
iccāhuaniyāni' qui'amigos porque
quit iccāmāca'tzīnīyāni' ixlīhuāk
a'ntū quihuanī quinTāta'. 16 Lā'
tū' hui'xina'n quilālacsacui quit.
Quit iccālacsacni' hui'xina'n. Lā'
iccālīmāmacū'yāni' que napinā'tit
lā' lej namāstā'yā'tit mintō'ca'tca'n
a'ntū natāyani' para pō'ktu. Lā' nā
chuntza' quinTāta' nacāmaxquī'yāni'
ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit
por quinquilhtampān. 17 Lā' ū'tza'
huā'mā' iccālīmāpa'ksīyāni'
hui'xina'n que calāpāxquī'tit
milīhuākca'n.

Huan xalani'n nac cā'quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n Jesús lā' a'ntī ixla'

18 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh huan xalanī'n nac
quilhtamacuj cātaca'tzalaktzī'nāni'
hui'xina'n, tū' natamakchuyī'yā'tit,
porque nā quit xapū'la
quintaca'tzalaktzī'lh. 19 Palh
hui'xina'n cahuā xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj, ixcātapāxquī'ni'
huan xalanī'n nac quilhtamacuj,
hua'chi talāpāxquī' xlaca'n.
Quit iccālacsacni' lā' chuntza'
hui'xina'n tū'tza' xalanī'n
nac quilhtamacuj. Lā' ū'tza'
cātalīca'tzalaktzī'nāni' hui'xina'n
huan xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
20 Capāstactit a'nchī iccāhuanini'
que hui'xina'n tū' más laka'tla'n
que quit. Hui'xina'n hua'chi
quintasācua'nī'n lā' quit
hua'chi mimpatronca'n. Como
makapitzīn quintamacaputzanī't
quit, nā hui'xina'n chuntza'
nacātamacaputzayāni'
makapitzīn. Lā' como
ā'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'nī't
quintachihuīn, nā hui'xina'n
nacāta'a'kahuāna'ni'yāni'
makapitzīn a'ntū namāsu'yuyā'tit.
21 Lā' huāk huā'mā' nā

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacātatlahuaniˈyāniˈ huiˈxinaˈn por
quimpālacata, porque xlacaˈn tūˈ
talakapasa aˈntī quimacaminīˈt.
22 ’Palh quit tūˈ cahuā xaˈicmilh
iccāhuanī quintachihuīn,
xlacaˈn tūˈ ixtalēˈlh cuenta por
ixtalaclēˈiˈcaˈn. Pero chuhuaˈj
tūlalh catitahualh palh tūˈ
talēˈn cuenta por ixtalaclēˈiˈcaˈn,
como iccāhuaninīˈttzaˈ. 23 Aˈntī
quintacaˈtzalaktzīˈn quit, nā
chuntzaˈ quinTātaˈ tacaˈtzalaktzīˈn.
24 Xlacaˈn nīn tuntūˈyā cuenta
ixtakaˈlhīlh, palh quit cahuā tūˈ
xaˈictlahualh na ixlacapūncaˈn
aˈntū tūla tlahua āˈchāˈtin.
Lāˈ aˈyuj talaktzīˈnīˈt huāˈmāˈ,
quintacaˈtzalaktzīˈn quit, lāˈ
nā quinTātaˈ tacaˈtzalaktzīˈn.
25 Chuntzaˈ pātleˈke porque
maclacasquiˈn natlōkentaxtū aˈnchī
tatzoˈkniˈ na ixleycaˈn:

Quintacaˈtzalaktzīˈlh por nīn
tuntūˈ ixpālacata.

26 ’Namin huan Maktāyanaˈ. Uˈtzaˈ
huan Espíritu Santo aˈntī nahuan
ixlīstuˈncuaˈ. Uˈtzaˈ namināchaˈ
aˈnlhā huiˈlachaˈ huan xaTātaˈ.
Lāˈ quit naˈiccālakmacāˈnāchāniˈ
aˈnlhā huiˈlachaˈ quinTātaˈ. Lāˈ
namāsuˈyu por quimpālacata. 27 Lāˈ
nā huiˈxinaˈn nalīchihuīnaˈnāˈtit
por quimpālacata porque
ixquintāˈlahuiˈlānaˈntit quit desde
iclītzuculh quilītlōt huāˈtzāˈ nac
cāˈquilhtamacuj.

16 ’Quit iccāhuanimāˈniˈ
huāˈmāˈ para que chuntzaˈ
tūˈ natatonkopūyāˈtit aˈxniˈcaˈ
napātīniˈnāˈtit. 2 Huiˈxinaˈn
nacātamātuxtekēyāniˈ de
huan nac lītokpānnaˈ. Namin
lakatin chiˈchiniˈ aˈntū
nacātapūmaknīyāniˈ huiˈxinaˈn.
Lāˈ aˈntī nacātamaknīyāniˈ,
xlacaˈn natapuhuan que
tatlahuamāˈna aˈntū ixtapuhuān
Dios. 3 Huāˈmāˈ natatlahua
porque tūˈ maktin talakapasnīˈt
quinTātaˈ lāˈ nā quit tūˈ
quintalakapasnīˈt. 4 Iccāhuaniyāniˈ
huāˈmāˈ para que chuntzaˈ
aˈxniˈcaˈ nacātamacaputzayāniˈ,
nalīpāstacāˈtit aˈnchī iccāhuaniniˈ
xapūˈla.

Aˈntū tlahua huan Espíritu Santo

Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Quit tūˈ iccāhuaniniˈ
huāˈmāˈ xapūˈla porque quit
xaˈiccātāˈlahuiˈlaniˈ huiˈxinaˈn.
5 Chuhuaˈj naˈiclakaˈmpala
aˈntī quimacaminīˈt. Lāˈ
huiˈxinaˈn milīhuākcaˈn tūˈ
quilākalhasquiˈnīˈnīˈtaˈuj: “¿Lhām
pimpāˈt?” 6 Chuhuaˈj huiˈxinaˈn
lej līlakaputzayāˈtit porque
iccāhuanimāˈniˈ huāˈmāˈ. 7 Quit
iccāhuaniyāniˈ ixlīstuˈncuaˈ.
Xalītzey para huiˈxinaˈn palh
quit naˈicaˈn. Palh quit tūˈ
naˈicaˈn, tūˈ caticālakminiˈ
aˈntī nacāmaktāyayāniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ palh naˈicaˈn
quit naˈiccālakmacamināniˈ
aˈntī nacāmaktāyayāniˈ
huiˈxinaˈn. 8 Lāˈ xlaˈ, aˈxniˈcaˈ
namin, nacāmācaˈtzīnī huan
tachiˈxcuhuīˈt nac quilhtamacuj
aˈnchī talaclēˈn chāˈtunuˈ de
xlacaˈn. Lāˈ nacāmācaˈtzīnī
tichū xatzey na ixlacapūn Dios.
Lāˈ nacāmācaˈtzīnī aˈnchī Dios
nacālacāxtlahua. 9 Nacāmācaˈtzīnī
xlacaˈn que talaclēˈn porque tūˈ
quintakalhlakaˈīˈ. 10 Nacāmācaˈtzīnī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que Dios quit quilaktzīˈn palh
xatzey, porque quit iclakaˈmāˈ
quinTātaˈ lāˈ huiˈxinaˈn tūˈtzaˈ
quintilālaktzīˈuj. 11 Nacāmācaˈtzīnī
aˈnchī Dios nacālacāxtlahua porque
chuhuaˈj lacāxtlahuacanīˈttzaˈ aˈntī
māpaˈksī huāˈmāˈ quilhtamacuj.
12 ’Lej lhūhuaˈ sputa aˈntū
iccāhuanicuˈtunāniˈ pero huiˈxinaˈn
tūlalh catimāchekxīˈtit chuhuaˈj.
13 Aˈxniˈcaˈ namin huan Espíritu
Santo, aˈntī nahuan ixlīstuˈncuaˈ,
xlaˈ ūˈtzaˈ nacāmāsuˈniˈkōˈyāniˈ
ixlīhuāk aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Xlaˈ
tūˈ catichihuīnaˈlh por xmān
ixpātuncaˈtzi. Xlaˈ nacāhuaniyāniˈ
xmān aˈntū huan xaTātaˈ nahuanī.
Lāˈ nā nacāmācaˈtzīnīyāniˈ
huiˈxinaˈn aˈntū napātleˈke. 14 Lāˈ
xlaˈ nā naquiˈaˈcnīniˈniˈ como
nacāmācaˈtzīnīyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntū iclacasquiˈn que nacaˈtzīyāˈtit.
15 Huāk aˈntū kaˈlhī quinTātaˈ nā
quit quilaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ iclīhualh
que huan Espíritu Santo
nacāmācaˈtzīnīyāniˈ huiˈxinaˈn aˈntū
iclacasquiˈn que nacaˈtzīˈyāˈtit.

Natapāxuhua aˈntī talakaputza

16 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ āˈmacstiˈnaˈj huiˈxinaˈn
tūˈ quintilālaktzīˈuj. Lāˈ
āˈmacstiˈnaˈj huampala huiˈxinaˈn
naquilālaktzīˈmpalayāuj porque quit
iclakaˈmāˈ quinTātaˈ.
17 Lāˈ huan makapitzīn
scaˈtxtunuˈnīˈn, xlacaˈn
talākalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿tuchū huanicuˈtun
huāˈmāˈ? Xlaˈ quincāhuaniyāniˈ
que āˈmacstiˈnaˈj tūˈ catilaktzīˈuj
lāˈ āˈmacstiˈnaˈj huampala chu
nalaktzīˈmpalayāuj. Lāˈ huāˈmāˈ
porque nalakaˈn ixTātaˈ. 18 Lāˈ
¿tuchū huanicuˈtun āˈmacstiˈnaˈj?
Tūˈ māchekxīyāuj aˈntū
quincāhuanimāˈniˈ.
19 Lāˈ Jesús caˈtzīlh palh
ixtakalhasquiˈnīcuˈtun lāˈ ūˈtzaˈ
cālīhuanilh:
—Quit iccāhuaniniˈ que
āˈmacstiˈnaˈj tūˈ quintilālaktzīˈuj
lāˈ āˈmacstiˈnaˈj huampala
chu naquilālaktzīˈmpalayāuj.
¿Chu tūˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntū
lākalhasquiˈnīˈpāˈnaˈntit
huiˈxinaˈn? 20 Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuaniyāniˈ. Huiˈxinaˈn
nacalhuaˈnāˈtit lāˈ nalakaputzayāˈtit.
Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn nac quilhtamacuj
natalīpāxuhua. Lāˈ aˈyuj pūˈla
nalakaputzayāˈtit, āˈcalīstān
lej līpāxūj nalatahuiˈlaˈyāˈtit.
21 Aˈxniˈcaˈ kalhatin puscāt
namālacatuncuīnītzaˈ, xlaˈ
lakaputza porque pātī
huan tacaˈtzāt. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
lacatuncuīnīˈttzaˈ huan skaˈtaˈ, xlaˈ
tūˈtzaˈ pāstaca aˈnchī pātīniˈlh como
chilhtzaˈ nac quilhtamacuj lakatin
skaˈtaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ lej līpāxuhua. 22 Lāˈ
nā chuntzaˈ huiˈxinaˈn chuhuaˈj
lakaputzayāˈtit. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
quit naˈiccālakmimpalayāniˈ
huiˈxinaˈn lāˈ aˈxniˈcaˈ lej
napāxuhuaˈyāˈtit huiˈxinaˈn. Lāˈ
nīn tintīˈ caticāmaklhtīniˈ huāˈmāˈ
tapāxuhuān.
23 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ namin huanmāˈ
chiˈchiniˈ, huiˈxinaˈn nīn
tuntūˈtzaˈ quintilākalhasquiˈnīuj.
Ixlīstuˈncuaˈ aˈntū iccāhuaniyāniˈ,
quinTātaˈ nacāmaxquīˈyāniˈ
ixlīhuāk aˈntū nasquiˈniˈyāˈtit por
quinquilhtampān. 24 Lāˈ tūnaˈj

squiˈnīˈtaˈntit nīn tuntūˈ por
quinquilhtampān. Casquiˈntit lāˈ
namaklhtīniˈnāˈtit. Lāˈ chuntzaˈ lej
nalīpāxuhuaˈyāˈtit.

Jesús ūˈtzaˈ tlajalh quilhtamacuj

25 Lāˈ Jesús cāhuanipā:
—Lāˈ iccāhuaniníˈtaˈniˈ huāˈmāˈ
huaˈchi aˈntū lītalacastuca. Lāˈ
namin huan quilhtamacuj aˈxniˈcaˈ
tūˈtzaˈ icticātāˈchihuīnaˈniˈ chuntzaˈ.
Lej xaˈnca naˈiccātāˈlīchihuīnaˈnāniˈ
quinTātaˈ. 26 Huanmāˈ quilhtamacuj
huiˈxinaˈn nasquiˈniˈyāˈtit
quinTātaˈ por quinquilhtampān.
Lāˈ tūˈtzaˈ timaclacasquiˈlh palh
quit naˈicsquiˈniˈ quinTātaˈ por
huiˈxinaˈn, 27 porque quinTātaˈ
cāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
Huiˈxinaˈn quilāpāxquīˈyāuj quit
lāˈ kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit palh quit
icminīˈtaˈnchaˈ de Dios. Lāˈ ūˈtzaˈ
xlaˈ cālīpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
28 Quit icminchaˈ de quinTātaˈ lāˈ
icmilh huāˈtzāˈ nac quilhtamacuj.
Lāˈ chuhuaˈj naˈicmakxteka huāˈ
quilhtamacuj lāˈ naˈiclakaˈmpala
quinTātaˈ.
29 Lāˈ tuncan huan
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn tahuanilh:
—Chuhuaˈj lej xaˈnca
icmāchekxīyāuj aˈntū
chihuīnaˈmpāˈt como tūˈtzaˈ
chihuīnaˈmpāˈt huaˈchi aˈntū
lītalacastuca. 30 Lāˈ chuhuaˈj
iccaˈtzīyāuj que huiˈx lej caˈtzīyaˈ
ixlīhuāk. Lāˈ tūˈtzaˈ tasquiˈnī
nakalhasquiˈnīcaˈnaˈ huiˈx. Lāˈ
iccaˈtzīyāuj xaˈnca que huiˈx
taˈnīˈtaˈnchi aˈnlhā huiˈlachaˈ Dios.
31 Lāˈ Jesús cākalhtīlh:
—Huaˈchīlh kalhlakaˈīˈyāˈtittzaˈ.
32 Mimāˈtzaˈ huan chiˈchiniˈ, lāˈ
chuhuaˈj huāˈmāˈ quilhtamacuj
aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn naˈaˈkahuaˈnāˈtit.
Milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn chāˈtunuˈ
napināˈtit na minchiccaˈn lāˈ quit
naquilāmakxtekāuj quēˈcstu. Lāˈ
aˈyuj quilāmakxtekui, tūˈ quēˈcstu
ictitahuiˈlalh porque quinTātaˈ, xlaˈ
quintāˈlahuīˈ. 33 Lāˈ iccāhuaniyāniˈ
huāˈmāˈ para que chuntzaˈ tūˈ
najicuaˈnāˈtit porque huiˈxinaˈn
quilālīpāhuanāuj xmān quit.
Lāˈ como lahuiˈlāˈnaˈntitcus nac
quilhtamacuj, napātīniˈnāˈtit. Tūˈ
cajicuaˈntit. Quit ictlajanīˈt huan
aˈntī māpaˈksī huan quilhtamacuj.

Jesús kalhtōˈkaˈlh por īˈscaˈtxtunuˈnīˈn

17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huankōˈlh
huāˈmāˈ, Jesús
talacayāhualh nac aˈkapūn lāˈ
hualh:
—Tātaˈ, chilhtzaˈ huan
quilhtamacuj. Caquiˈaˈcnīniˈniˈ
quit, miˈOˈkxaˈ, lāˈ nā chuntzaˈ
quit nā naˈicaˈcnīniˈniˈyāniˈ.
2 Quimaxquīˈnīˈtaˈ talacasquiˈ para
naˈiccāmāpaˈksī ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ chuntzaˈ
quit tzē naˈiccāmaxquīˈ xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para
pōˈktu xlacaˈn ixlīhuākcaˈn
aˈntī quimacamaxquīˈnīˈtaˈ.
3 Xlacaˈn talakapasāniˈ huiˈx lāˈ
quintalakapasa quit, Jesucristo. Lāˈ
tacaˈtzī que huiˈx scanaˈnca Dios lāˈ
que huiˈx quimacataˈnīˈtaˈ. Chuntzaˈ
tasuˈyu que xlacaˈn takaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
4 ’Quit icaˈcnīniˈniˈnīˈtaˈniˈ
huāˈtzāˈ nac quilhtamacuj.
Lāˈ ictlahuakōˈlhtzaˈ aˈntū
quilakmaˈcataˈ naˈictlahua.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

5 Chuhuaˈj Tātaˈ, caquiˈaˈcnīniˈniˈ
na milacapūn chuntzaˈ huaˈchi
ixquiˈaˈcnīniˈniˈyaˈ aˈxniˈcaˈ
xaˈictāˈlahuiˈlachāniˈ huiˈx aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj ixaˈnan quilhtamacuj.
6 ’Lāˈ huan xalanīˈn nac
quilhtamacuj aˈntī huiˈx
quimacamaxquīˈnīˈtaˈ, xlacaˈn
iccāmālakapasnīnīˈttzaˈ aˈntī huiˈx.
Xlacaˈn milaˈ ixtahuanīˈt lāˈ huiˈx
quimacamaxquīˈnīˈtaˈ lāˈ xlacaˈn
taˈaˈkahuānaˈniˈnīˈt milīmāpaˈksīn.
7 Lāˈ chuhuaˈj xlacaˈn tacaˈtzī que
milīmāpaˈksīn ūˈtzaˈ aˈntū iclītlō
ixlīhuāk. 8 Quit iccāhuaninīˈt
mintachihuīn aˈntū quihuaˈniˈ huiˈx.
Lāˈ xlacaˈn quintamaklhtīniˈnīˈt.
Lāˈ xlacaˈn chuhuaˈj tacaˈtzītzaˈ
palh lej stuˈncuaˈ icminīˈtaˈnchaˈ
aˈnlhā huiˈlaˈchi huiˈx. Lāˈ
takalhlakaˈīˈnīˈttzaˈ palh huiˈx
quimacataˈnīˈtaˈnchi.
9 ’Quit icsquiˈniˈyāniˈ por
ūˈtunuˈn. Tūˈ icsquiˈniˈyāniˈ por
xalanīˈn huāˈtzāˈ nac quilhtamacuj.
Icsquiˈniˈyāniˈ xmān por xlacaˈn
aˈntī quimacamaxquīˈnīˈtaˈ porque
xlacaˈn huāk milaˈ. 10 Huāk
aˈntī quilaˈ nā milaˈ. Lāˈ huāk
aˈntī milaˈ nā quilaˈ. Lāˈ quit
quintaˈaˈcnīniˈniˈnīˈt.
11 ’Lāˈ chuhuaˈj quit
naˈiclakmimpalayāniˈ huiˈx.
Tūˈtzaˈ ictitachokolh nac
quilhtamacuj. Xlacaˈn natatachoko
nac quilhtamacuj. Padre Santo,
quinTātaˈ, cacāmaktakaˈlhti
con milīmāpaˈksīn xlacaˈn aˈntī
quimacamaxquīˈnīˈtaˈ para
que chu lakatin natala, huaˈchi
huiˈx lāˈ quit chu lakatin.
12 Aˈxniˈcaˈ xaˈiclahuīˈ con
ūˈtunuˈn, xaˈiccāmaktakaˈlha con
milīmāpaˈksīn aˈntī quimacamaxquiˈ
huiˈx. Xaˈiccāmaktakaˈlha xlacaˈn.
Lāˈ chuntzaˈ tūˈ tataxtutāyanīˈt
nīn kalhatin de huan chiˈxcuhuīˈn,
xmān ūˈtzaˈ aˈntī līhuiˈlī
taxtutāya. Chuntzaˈ tlōkentaxtūlh
mintachihuīn chu aˈnchī tatzoˈkniˈ.
13 ’Chuhuaˈj quit iclakaˈmāˈchāniˈ.
Lāˈ līhuan icuīˈcus huāˈtzāˈ nac
quilhtamacuj, quit icuan huāˈmāˈ
para que chuntzaˈ xlacaˈn
natakaˈlhī tapāxuhuān huaˈchi
quit. 14 Quit iccāmaxquīˈnīˈt
mintachihuīn. Lāˈ huan xalanīˈn
nac quilhtamacuj tacaˈtzalaktzīˈn
xlacaˈn. Cācaˈtzalaktzīˈncan
quinchiˈxcuhuīˈn porque xlacaˈn
tūˈ xalanīˈn nac quilhtamacuj,
chuntzaˈ huaˈchi quit tūˈ
xalaˈ nac quilhtamacuj. 15 Tūˈ
icsquiˈniˈmāˈniˈ que cacāmaˈxtu nac
cāˈquilhtamacuj. Quit icsquiˈniˈyāniˈ
que cacāmaktāyaˈ para que huan
koˈtiˈtiˈ tūˈ nacātlaja. 16 Xlacaˈn
tūˈ xalanīˈn nac quilhtamacuj,
chuntzaˈ huaˈchi quit tūˈ xalaˈ nac
quilhtamacuj. 17 Lāˈ xalacuan
cacālītlōˈt mintachihuīn, como
mintachihuīn ūˈtzaˈ lej xastuˈncuaˈ.
18 Huaˈchi quimaˈcataˈnīˈtaˈ quit
nac quilhtamacuj, nā chuntzaˈ
xlacaˈn nā quit naˈiccālakmacāˈn
huan xalanīˈn nac quilhtamacuj.
19 Lāˈ por ixpālacatacaˈn quit
naˈiclītamacamāstāˈ quēˈcstu
huaˈchi lēˈksajnaˈ para que nā
chuntzaˈ xlacaˈn stuˈncuaˈ natala
milaˈ.
20 ’Lāˈ icsquiˈnīmāˈniˈ por
ūˈtunuˈn lāˈ por ixlīhuākcaˈn aˈntī
nā natakalhlakaˈīˈ āˈcalīstān por
ixpālacata ixtachihuīncaˈn xlacaˈn
aˈntī quilaˈ. 21 Icsquiˈniˈyāniˈ que

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xlaca'n chu lakatin catalalh con
quina'n, Tāta', chuntza' hua'chi
chu lakatin quina'n, hui'x lā'
quit. Catalalh chu lakatin para
que chuntza' huan xalanī'n nac
quilhtamacuj nā natakalhlaka'ī' palh
hui'x quima'cata'nī'ta'. 22 Hua'chi
hui'x qui'a'cnīni'ni'nī'ta', nā chuntza'
quit iccā'a'cnīni'ni'nī't xlaca'n para
que chu lakatin natala hua'chi quit lā'
hui'x chu lakatin quina'n. 23 Lā' quit
iccātā'lahuī' xlaca'n chuntza' hua'chi
hui'x quintā'lahui'la', para que
xlaca'n natala chu lakatin. Chuntza'
huan xalanī'n nac quilhtamacuj tzē
nataca'tzī palh hui'x quima'cata'nī'ta'
lā' palh hui'x nā cāpāxquī'ya' xlaca'n
chuntza' hua'chi quimpāxquī'ya' quit.

24 'QuinTāta', hui'x
quimacamaxquī'nī'ta' xlaca'n. Lā' quit
iclacasqui'n que nā xlaca'n catachā'lh
a'nlhā quit na'icchā'n, para que
chuntza' xlaca'n natalaktzī'n a'nchī
qui'a'cnīni'ni'ya'. Hui'x qui'a'cnīni'ni'ya'
como ixquimpāxquī'ya' xapū'la
a'xni'ca' tūna'j ixa'nan huan
quilhtamacuj. 25 Tāta', hui'x
xatzey. Lā' a'yuj tū' talakapasāni'
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
quilhtamacuj, pero quit iclakapasāni'.
Lā' quinchi'xcuhuī'n, xlaca'n taca'tzī
palh hui'x quima'cata'nī'ta'. 26 Quit
iccāmālakapasnīnī'ttza' tichū hui'x.
Lā' na'iccāmālakapasnīcus para que
chuntza' xlaca'n natapāxquī'nin
chuntza' hua'chi hui'x quimpāxquī'ya'.
Lā' nā chuntza' xlaca'n pō'ktu
na'iccātā'lahuī'.

Chī'lē'nca huan Jesús

Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53

18 Lā' Jesús a'xni'ca'
tlahuakō'lh huan oración,
taxtulh con ī'sca'txtunu'nī'n lā'
ta'a'lh pātintacut huan pūxka
Cedrón. A'ntza' ixuī' lakatin
pū'olivo. Jesús a'ntza' cātā'tanūlh
ī'sca'txtunu'nī'n. 2 Lā' nā huan
Judas a'ntī namacamāstā'
Jesús, xla' ixlakapasna'n a'ntza'
porque lej maklhūhua' Jesús
ixcātā'takēstoknī't a'ntza' con
ī'sca'xtunu'nī'n. 3 Lā' a'ntza' nac
pū'olivo Judas cālē'lh soldados lā'
policíasna' a'ntī ixcāmālakachā'nī't
huan xanapuxcu'nu' curas lā'
huan fariseosnu'. Ixtalē'nācha'
ixlīlhtucuyāhuanca'n lā'
ixpūmakskoca'n lā' ixkanchi'chica'n.
4 Lā' como Jesús ixca'tzīkō'tza'
ixlīhuāk a'ntū napātle'keni',
cātapajtzūni'lh lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū putzayā'tit?

5 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Jesús xala' nac Nazaret.

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Quit Jesús a'ntī putzayā'tit.

Lā' a'ntza' ixcātā'yā Judas a'ntī
namacamāstā' Jesús. 6 Lā' a'xni'ca'
Jesús cāhuanilh: "Quit Jesús a'ntī
putzayā'tit", xlaca'n kēni'yaj ta'a'lh
lā' ta'a'kā'lh nac ti'ya't.

7 Lā' Jesús chu cākalhasqui'nīpā:

—¿Tichū putzayā'tit?

Lā' xlaca'n tahuampā:

—Jesús xala' nac Nazaret.

8 Jesús cāhuanilh:

—Iccāhuanintza' palh quit.
Lā' palh quit quilāputzayāuj,
cacāmakxtektit nata'a'n huā'
makapitzīn.

9 Lā' hualh huā'mā' para que
natlōkentaxtū a'ntū Jesús māni'
ixuanī't: "Tū' tataxtutāyalh nīn
kalhatin de huan chi'xcuhuī'n a'ntī
quincāmacamaxquī'lh huan xaTāta'".

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

10 Lāꞌ como Simón Pedro
ixlēꞌnāchaꞌ ixmachīta, chu tuncan
māxtulh lāꞌ aꞌkacāꞌtēlh ixaꞌkaꞌxkoꞌlh
na ixaꞌkacānaꞌj aꞌntī ixuanican
Malco. Lāꞌ xlaꞌ ūꞌtzaꞌ ixtasācuaꞌ
ixuanīꞌt huan xamāpaꞌksīniꞌ
curasnaꞌ. 11 Jesús huanilh huan
Pedro:
—Camānūꞌpalaꞌ mimachīta na
mimpūmachīta. Quit iclīhuiꞌlīnīꞌt
para naꞌicpātī aꞌntū ixtapuhuān
quinTātaꞌ.

Lēꞌniꞌca Jesús huan xamāpaꞌksīniꞌ curasnaꞌ

Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54

12 Lāꞌ tachiꞌpalh Jesús huan
soldados lāꞌ ixcomandantecaꞌn
lāꞌ huan policías aꞌntī ixlacaꞌn
israelitas. Lāꞌ macachīꞌca. 13 Lāꞌ
lēꞌnca pūꞌla na ixchic Anás. Lāꞌ
huan papatzīn Anás ixpuhuitiꞌ
ixuanīꞌt huan Caifás aꞌntī
xamāpaꞌksīniꞌ curasnaꞌ huanmāꞌ
cāꞌta. 14 Lāꞌ huāꞌmāꞌ Caifás chu ūꞌtzaꞌ
aꞌntī ixcāhuaninīꞌt huan israelitas
que más tzey palh kalhatin chiꞌxcuꞌ
nalīnī por ixpālacata ixlīhuākcaꞌn
huan tachiꞌxcuhuīꞌt.

Pedro kalhtatzēꞌkli palh ixlakapasa huan Jesús

Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57

15 Lāꞌ ixtastālaniꞌtēlha Jesús
huan Simón Pedro lāꞌ āꞌkalhatin
scaꞌtxtunuꞌ. Lāꞌ huanmāꞌ
scaꞌtxtunuꞌ xlaꞌ nā ixlakapasa huan
xamāpaꞌksīniꞌ curasnaꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
lītāꞌtanūlh Jesús na ixtanquilhniꞌ
ixchic huan xamāpaꞌksīniꞌ. 16 Lāꞌ
Pedro tachokolh kēpūn, ixpajtzu
huan xamākalhcha tanquilhniꞌ.
Taxtulh huan scaꞌtxtunuꞌ aꞌntī
ixlakapasa huan xamāpaꞌksīniꞌ
curasnaꞌ. Lāꞌ tāꞌchihuīnaꞌlh huan
tzuꞌmaꞌjāt aꞌntī ixmaktakaꞌlha
mākalhcha. Lāꞌ chuntzaꞌ huan
scaꞌtxtunuꞌ tzē mānūlh huan
Pedro nac tanquilhniꞌ. 17 Lāꞌ huan
tzuꞌmaꞌjāt aꞌntī ixmaktakaꞌlha
mākalhcha, xlaꞌ kalhasquiꞌnīlh
huan Pedro:
—¿Chu tūꞌ nā huiꞌx īꞌscaꞌtxtunuꞌ
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ?
Pedro kalhtīniꞌlh:
—Tūꞌ quit.
18 Lāꞌ como lej ixlonknuꞌn, huan
tasācuaꞌnīꞌn lāꞌ huan policías
ixtahuiꞌlīnīꞌt macscut lāꞌ ixtayānaꞌ
lāꞌ ixtaskoꞌmāꞌna. Lāꞌ nā aꞌntzaꞌ
ixmaklayā Pedro īꞌskoꞌmāꞌ.

Huan xamāpaꞌksīniꞌ curasnaꞌ kalhasquiꞌnīlh huan Jesús

Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71

19 Lāꞌ Anás aꞌntī xamāpaꞌksīniꞌ
curasnaꞌ, xlaꞌ līkalhasquiꞌnīlh Jesús
ixpālacata īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ
ixlīmāscaꞌtīn.
20 Lāꞌ Jesús huanilh:
—Quit icchihuīnaꞌnīꞌt calacan na
ixlacapūncaꞌn ixlīhuākcaꞌn. Pōꞌktu
xaꞌicmāsuꞌyu quit nac lītokpānnaꞌ
lāꞌ nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān aꞌnlhā
ixtatakēstoka huan israelitas.
Lāꞌ nīn tuntūꞌ icuanīꞌt lakatzēꞌk.
21 Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ quinkalhasquiꞌnīꞌyaꞌ
quit? Cacākalhasquiꞌniꞌ
huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntī
quintakaxmatnīꞌt. Uꞌtunuꞌn
catahualh aꞌntū iccāhuanilh.
Uꞌtunuꞌn tacaꞌtzī aꞌntū icuanīꞌt quit.
22 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Jesús hualh
huāꞌmāꞌ, kalhatin policía aꞌntī
ixlacahuayā aꞌntzaꞌ, lacalaꞌsyāhualh
lāꞌ huanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Lāˈ ¿chu chuntzaˈ kalhtīcan huāˈ
xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ?
23 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Palh sāˈ tūˈ tzey aˈntū icualh,
cacāhuaˈniˈ ixlīhuākcaˈn huāˈtzāˈ
aˈntū icualh. Lāˈ palh tzey aˈntū
icualh quit, ¿aˈchīˈ quintucsaˈ?
24 Anás lakmacāˈlh Jesús
xatamakachīˈn huan Caifás aˈntī
xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ.

Pedro kalhtatzēˈkpā palh ixlakapasa Jesús

Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62

25 Simón Pedro ixyā īˈskoˈmāˈ. Lāˈ
huanica:
—¿Chu tūˈ huiˈx īˈscaˈtxtunuˈ
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ?
Lāˈ Pedro chu kalhtatzēˈkpā lāˈ
hualh:
—Tūˈ quit.
26 Lāˈ nā aˈntzaˈ ixuīˈ kalhatin
ixtasācuaˈ huan xamāpaˈksīniˈ
curasnaˈ. Lāˈ xlaˈ ixtalakapasniˈ
ixuanīˈt aˈntī aˈkacāˈtēlh Pedro
ixaˈkaˈxkoˈlh. Lāˈ huanmāˈ tasācuaˈ,
xlaˈ kalhasquiˈnīlh Pedro:
—Lāˈ ¿chu tūˈ ictāˈlaktzīˈniˈ Jesús
huan nac pūˈolivo?
27 Lāˈ Pedro chu kalhtatzēˈkpā
lāˈ chu tuncan taˈsalh huan lakatin
gallo.

Lēˈnca Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lc. 23.1-5

28 Lāˈ cāˈtziˈsāt ixuanīˈt aˈxniˈcaˈ
māxtuca Jesús de huan na ixchic
Caifás lāˈ lēˈnca na ixchic huan
gobernador. Lāˈ huan israelitas,
xlacaˈn tūˈ tatanūlh nac huan chic.
Palh ixtatanūlh cahuā, chuntzaˈ
koˈhuaˈjuaˈ ixtalalh chu aˈnchī
ixtalanāncaˈn. Lāˈ chuntzaˈ tūlalh
ixtahuaˈlh huan līhuaˈt ixlaˈ huan
cāˈtaniˈ aˈntū huanican pascua.
29 Lāˈ ūˈtzaˈ lītaxtulh Pilato para
nacātāˈchihuīnaˈn. Lāˈ cāhuanilh:
—Lāˈ ¿tuchū ixpālacata
līlēˈksaˈnīˈniˈnāˈtit huāˈmāˈ chiˈxcuˈ?
30 Lāˈ xlacaˈn takalhtīniˈlh:
—Palh tūˈ cahuā xlaˈ lej laclēˈn, tūˈ
xaˈicticāmacamaxquīˈniˈ huiˈx.
31 Lāˈ Pilato cāhuanilh:
—Pues calīˈpintit huiˈxinaˈn
lāˈ calacāxtlahuaˈtit chu aˈnchī
kaˈlhīˈyāˈtit mileycaˈn huiˈxinaˈn.
Lāˈ huan israelitas takalhtīlh:
—Pero quinaˈn israelitas tūˈ
ickaˈlhīyāuj līmāpaˈksīn para
naˈicmaknīyāuj catīhuā.
32 Chuntzaˈ pātleˈkelh para que
natlōkentaxtū aˈntū ixuanīˈt Jesús
ixpālacata aˈnchī nalīnī. 33 Lāˈ
Pilato chu tanūpā na ixpūchihuīn
lāˈ taˈsaniˈlh huan Jesús lāˈ
kalhasquiˈnīlh:
—¿Chā huiˈx huan ixreycaˈn
israelitas?
34 Lāˈ Jesús huanilh:
—¿Chā mimpātuncaˈtzi
quinkalhasquiˈnīˈyaˈ huāˈmāˈ o
talītāˈchihuīnaˈnīˈtaˈniˈ āˈmakapitzīn
por quimpālacata?
35 Lāˈ Pilato kalhtīlh:
—¿Chu quit israelita?
Quintamacamaxquīˈniˈ huiˈx
mintāˈisraelitas lāˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ. Lāˈ ¿tuchū
tlahuaˈnīˈtaˈ?
36 Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Quit tūˈ icmāpaˈksīniˈn nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj. Palh
chuntzaˈ cahuā, quinchiˈxcuhuīˈn
ixquintalēˈkatāyalh xlacaˈn aˈxniˈcaˈ
quintachiˈpalh huan israelitas. Tūˈ
icmāpaˈksīniˈn huāˈtzāˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

37 Lāˈ Pilato kalhasquiˈnīlh:
—¿Pues huiˈx chōˈla rey?
Lāˈ Jesús kalhtīlh:
—Stuˈncuaˈ aˈntū huanīˈtaˈ. Quit iclacatuncuīlh lāˈ icmilh huāˈ nac quilhtamacuj para naˈicuan aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Ixlīhuākcaˈn aˈntī tacaˈtzīcuˈtun aˈntū ixlīstuˈncuaˈ, xlacaˈn quintakaxmata.
38 Lāˈ Pilato huanilh:
—¿Chichū līcaˈtzīcan tuchū ixlīstuˈncuaˈ?

Jesús lacāxtlahuaca para namaknīcan

Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25

Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pilato ixuanīˈttzaˈ huāˈmāˈ, xlaˈ cālaktaxtupā huan israelitas lāˈ cāhuanilh:
—Pues quit tūˈ icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclēˈiˈ huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ. 39 Huiˈxinaˈn kaˈlhīyāˈtit mintalanāncaˈn que cāˈta cāˈta quit naˈicmakxteka kalhatin tachīˈn aˈxniˈcaˈ lamāˈ huan cāˈtaniˈ aˈntū huanican pascua. ¿Lacasquiˈnāˈtit que naˈiccāmakxtekniˈyāniˈ ixReycaˈn israelitas?
40 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tataˈsapā lāˈ tahualh:
—¡Xlaˈ tūˈ! ¡Camakxtekti huan Barrabás!
Lāˈ huanmāˈ Barrabás xlaˈ kaˈlhānaˈ ixuanīˈt.

19 Lāˈ Pilato mākēsnoˈknīniˈlh
Jesús. 2 Lāˈ huan soldados tatlahualh lakatin corona de lhtucūˈn lāˈ tamūhuiˈlīlh huan Jesús lāˈ tamālhakēˈlh lakatin ixluˈxuˈ xasmumonkoˈ como chuntzaˈ ixtalhakāˈnan reyes. 3 Lāˈ
ixtalaktapajtzū lāˈ ixtahuanī:
—¡Lej tzehuanīˈt ixReycaˈn israelitas!
Lāˈ ixtalacalaˈsyāhua.
4 Lāˈ Pilato chu cālaktaxtupā huan tachiˈxcuhuīˈt lāˈ cāhuanilh:
—Calaktzīˈntit. Quit iccāmāxtuniˈyāniˈ para que huiˈxinaˈn chuntzaˈ nacaˈtzīyāˈtit que quit tūˈ icmakkaksnīˈt nīn lakatin ixtalaclēˈiˈ.
5 Lāˈ taxtulh Jesús. Lāˈ ixmūhuīˈ lakatin corona de lhtucūˈn. Lāˈ ixlhakāˈnīˈt huan luˈxuˈ xasmumonkoˈ. Lāˈ tuncan Pilato cāhuanilh:
—¡Aˈ yā huāˈ chiˈxcuˈ!
6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ talaktzīˈlh huan xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ lāˈ huan policías, xlacaˈn tatzuculh tataˈsa lāˈ tahualh:
—¡Caxtokohuaˈcaˈca! ¡Caxtokohuaˈcaˈca!
Lāˈ Pilato cāhuanilh:
—Calīpintit lāˈ caxtokohuaˈcaˈtit huiˈxinaˈn. Quit tūˈ icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclēˈiˈ.
7 Lāˈ huan israelitas takalhtīlh:
—Quinaˈn ickaˈlhīyāuj lakatin ley. Lāˈ chu aˈnchī huan huāˈmāˈ ley, tasquiˈnī nanī huāˈmāˈ chiˈxcuˈ porque māniˈ xlaˈ huan que ūˈtzaˈ ixOˈkxaˈ Dios.
8 Lāˈ Pilato, aˈxniˈcaˈ kaxmatli que Jesús ixuanīˈt que xlaˈ ixOˈkxaˈ Dios,
xlaˈ āˈchulāˈ jicuaˈlh. 9 Lāˈ tanūpā na ixpūchihuīn lāˈ kalhasquiˈnīpā Jesús:
—Lāˈ ¿lhachū xalaˈ huiˈx?
Jesús tūˈ kalhtīlh.
10 Pilato huanilh:
—¿Quit tūˈ quintikalhti? ¿Chu tūˈ caˈtzīyaˈ palh quit ickaˈlhī talacasquiˈ para que tzē naˈicmakxtekāniˈ lāˈ nā ickaˈlhī talacasquiˈ para que tzē naˈicxtokohuaˈcaˈyāniˈ?

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

11 Lāꞌ Jesús kalhtīlh:
—Palh tūꞌ cahuā Dios ixmaxquīꞌniꞌ
talacasquiꞌ, huiꞌx tūꞌ ixkaꞌlhiꞌ nīn
lakatin talacasquiꞌ para ixquintlahuaꞌniꞌ
catūhuā. Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī
quimacamāstāꞌlh con huiꞌx, xlaꞌ āꞌchulāꞌ
lej kaꞌtlaꞌ kaꞌlhī ixtalaclēꞌiꞌ que huiꞌx.
12 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ kaxmatli huāꞌmāꞌ,
Pilato āꞌchulāꞌ makxtekcuꞌtulh
Jesús. Lāꞌ huan israelitas tataꞌsalh
lāꞌ tahuanilh:
—¡Palh huiꞌx namakxtekaꞌ, huiꞌx tūꞌ
ixamigo César, aꞌntī ixmāpaꞌksīniꞌcaꞌn
romanos! ¡Chu aꞌntī lītanūcuꞌtun
ixlīrey, xlaꞌ ūꞌtzaꞌ ixtāꞌcaꞌtza César!
13 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ kaxmatli Pilato
huāꞌmāꞌ, māmāxtunīniꞌlh Jesús. Lāꞌ
tahuiꞌlh aꞌnlhā xlaꞌ ixtlahua justicia
aꞌnlhā huanican Empedrado lāꞌ nā
hebreo ixtacuīniꞌ Gabata. 14 Lāꞌ īꞌsputa
xmān lakatin chiꞌchiniꞌ para natzucu
huan cāꞌtaniꞌ aꞌntū huanican pascua.
Lāꞌ huaꞌchi cāꞌtāstuꞌnūta huan Pilato
cāhuanilh huan israelitas:
—¡Aꞌ yā miReycaꞌn!
15 Lāꞌ xlacaꞌn tataꞌsalh lāꞌ tahualh:
—¡Camaknīca! ¡Camaknīca!
¡Caxtokohuaꞌcaꞌca!
Lāꞌ Pilato cāhuanilh:
—¿Chu lakasquiꞌnāꞌtit
naxtokohuaꞌcaꞌcan miReycaꞌn?
Lāꞌ huan xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ
takalhtīniꞌlh:
—Quinaꞌn ickaꞌlhīyāuj xmān
kalhatin quireycaꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ César.
16 Lāꞌ tuncan Pilato
cāmacamaxquīꞌlh xlacaꞌn para
nataxtokohuaꞌcaꞌ. Lāꞌ xlacaꞌn talēꞌlh.

Xtokohuaꞌcaꞌca Jesús

Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43

17 Jesús taxtulh lāꞌ ixcuꞌcaꞌlēꞌmāꞌ
ixcruz. Lāꞌ chāꞌlh aꞌnlhā huanican
Ixaꞌkxāk Nīn lāꞌ nā hebreo ixtacuīniꞌ
Gólgota. 18 Lāꞌ aꞌntzaꞌ xtokohuaꞌcaꞌca
lāꞌ nā cāxtokohuaꞌcaꞌca āꞌkalhatuꞌ
na ixpāxtūtunnuꞌ Jesús. Lāꞌ Jesús
puꞌnan ixmāꞌcaꞌcanīꞌt. 19 Lāꞌ Pilato
māhuiꞌlīnīniꞌlh lakatin letrero huan
nac cruz aꞌntū ixuan chuntzaꞌ:
Jesús xalaꞌ nac Nazaret, ixReycaꞌn
israelitas. 20 Lāꞌ como huan lhā
xtokohuaꞌcaꞌca Jesús pajtzu
ixuanīꞌt de nac cāꞌlacchicniꞌ lāꞌ
lej lhūhuaꞌ israelitas talaktzīꞌlh
huan letrero. Lāꞌ huan letrero
tāpātuꞌtun tachihuīn ixtzoꞌkcanīꞌt:
hebreo lāꞌ griego lāꞌ latín. 21 Huan
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ tahuanilh
huan Pilato:
—Tūꞌ ixtzoꞌkti: "IxReycaꞌn
israelitas". Chuhuaꞌj catzoꞌkti
que ūꞌtzaꞌ hualh: "Quit ixReycaꞌn
israelitas".
22 Lāꞌ Pilato cākalhtīlh:
—Aꞌntū ictzoꞌklitzaꞌ chuntzaꞌ
natachoko.
23 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan soldados
ixtaxtokohuaꞌcaꞌnīꞌttzaꞌ huan Jesús,
tasacniꞌlh ixluꞌxuꞌ huan kalhatāꞌtiꞌ
soldados lāꞌ tamālacpitzilh. Lāꞌ
huan ixtakēnuꞌ xlaꞌ tūꞌ xatatzaꞌpaꞌ
ixuanīꞌt; ixtacāxtlahuanīꞌt chu
kalhtin de ixaꞌcpūn lāꞌ hasta
ixtampān. 24 Lāꞌ huan soldados
talāhuanilh:
—Tūꞌ calacxtitui. Xatzey
capūmāxtūj suerte para que chuntzaꞌ
natasuꞌyu aꞌntī natachokoniꞌ.
Lāꞌ chuntzaꞌ tlōkentaxtūlh
ixtachihuīn Dios aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ:
Tamālacpitzilh quiluꞌxuꞌ lāꞌ
tapūmāxtulh suerte para que
natasuꞌyu aꞌntī natachokoniꞌ.
Lāꞌ chuntzaꞌ tatlahualh huan
soldados.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

25 Lā' ixpajtzu huan cruz a'nlhā
ixmā'ca'canī't Jesús, ixtayāna'
ixtzī't Jesús lā' xapuscāt ixtā'tin
ixtzī't lā' huan María ixpuscāt huan
Cleofas, lā' María Magdalena. 26 Lā'
Jesús cālaktzī'lh ixtzī't lā' huan
sca'txtunu' a'ntī ixmakyā. Lā' huan
sca'txtunu' ū'tza' ixuanī't a'ntī lej
ixpāxquī'. Lā' Jesús huanilh ixtzī't:
—Nā'. A' yā a'ntī nala hua'chi
mi'o'kxa'.
27 Lā' tuncan huanilh huan
sca'txtunu':
—U'tza' huā'yā puscāt a'ntī nala
hua'chi mintzī't.
Lā' desde a'xni'ca', huanmā'
sca'txtunu' mānūlh na ixchic.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49

28 Lā' Jesús ixca'tzītza' palh
ixtlōkentaxtūkō'canī'ttza' ixlīhuāk.
Lā' chu a'nchī tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios, xla' hualh:
—Ickalhpūtī.
29 Lā' a'ntza' ixuī' lakatin
xālu ixlītzuma vinagre. Lā'
līmāchū'huī'ca vinagre nac
lakatin a'ntū hua'chi panamāc.
Lā' o'ksmā'ca'ca huan ixpeken
qui'hui' a'ntū huanican hisopo lā'
tacha'xni'lh hasta na ixquilhni'.
30 Lā' Jesús tzu'tzu' hua'lh huan
vinagre. Lā' tuncan hualh:
—Ixlīhuāk ictlōkentaxtūkō'nī'ttza'.
Jesús māquilhpūtīlh ixa'kxāk lā'
tamacamāstā'lh ixa'cstu con Dios lā'
chuntza' ixa'cstu tamakxtekli nanī.

Kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza

31 Lā' xmāntza' ā'lakatin chi'chini'
ī'sputa para huan cā'tani' a'ntū
huanican pascua. Lā' huan
israelitas, xlaca'n tū' ixtalacasqui'n
que huan ixmacni'ca'n sputnī'n
natatachoko huan nac cruznu'
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan,
porque huanmā' chi'chini'
xla' ū'tza' lej ixtamaclacā'ni'.
Lā' ū'tza' līsqui'ni'ca Pilato
que nacāmāchākētu'cxnīni'n
a'ntī ixcāxtokohua'ca'canī't
lā' nacāmāyujūnīni'n huan
ixmacni'ca'n sputnī'n. 32 Lā' huan
soldados ta'a'lh lā' tachākētu'cxli
huan kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī
ixcātā'xtokohua'ca'canī't Jesús.
33 A'xni'ca' talaktapajtzūlh huan
Jesús, talaktzī'lh que xanīntza'
ixuanī't. Lā' ū'tza' tū' līchākētu'cxca
xla'.
34 Lā' kalhatin soldado
tāpālhtuculh Jesús con ixlanza
lā' chu tuncan taxtulh ka'lhni' lā'
xcān. 35 Quit Juan lā' iclaktzī'lh
huā'mā'. A'ntū icuan ū'tza' a'ntū
stu'ncua'. Iccāhuaniyāni' huā'mā'
para que chuntza' nā hui'xina'n
nakalhlaka'ī'yā'tit. 36 Lā' huā'mā'
pātle'kelh para natlōkentaxtū
ixtachihuīn Dios chu a'nchī
tatzo'kni':

> Tū' catitu'cxni'ca nīn kantin
> ixlucut.

37 Lā' nā chuntza' tatzo'kni':

> Xlaca'n natalaktzī'n a'ntī
> tāpālhtucucanī't.

Mā'cnūca Jesús

Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56

38 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī't
huā'mā', José xala' nac Arimatea
squi'ni'lh Pilato para que
namakxteka nalē'n ixmacni'
Jesús. Huā'mā' José nā ū'tza' a'ntī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lakatzēˈk ixkalhlakaˈīˈ Jesús porque
xlaˈ ixcājicuaˈniˈ huan israelitas.
Pilato makxtekniˈlh José lāˈ xlaˈ
aˈlh lāˈ lēˈlh huan ixmacniˈ Jesús.
39 Lāˈ nā tāˈaˈlh huan Nicodemo
aˈntī pūˈla ixlakminīˈt cāˈtzīˈsa huan
Jesús, lāˈ xlaˈ līmīlh catūhuā aˈntū
lej muˈcsa aˈntū ixlīcāxtlahuacanīˈt
mirra lāˈ áloes. Lāˈ huaˈchi
puˈxamacāuj kilos līmilh huan
Nicodemo. 40 Lāˈ chuntzaˈ José lāˈ
Nicodemo talēˈlh huan ixmacniˈ
Jesús lāˈ talīpāsnaˈtli luˈxuˈ lāˈ
nā tatāˈmānūlh huan aˈntū lej
muˈcsa aˈntū ixtalīminīˈt. Chuntzaˈ
ixtakaˈlhī ixtahuiˈlatcaˈn huan
israelitas aˈxniˈcaˈ ixtamāˈcnūnuˈn.
41 Lāˈ aˈnlhā xtokohuaˈcaˈca Jesús,
pajtzu ixuīˈ lakatin pūˈolivo lāˈ
aˈntzaˈ ixuīˈ lakatin lhuˈcuˈ aˈntū
ixtlahuacanīˈt para namāˈcnūcan
catīhuā, lāˈ aˈntzaˈ tintīˈnaˈj
ixmāˈcnūcanīˈt, nīn kalhatin. 42 Lāˈ
como huanmāˈ lhuˈcuˈ pajtzu ixuīˈ
lāˈ aˈntzaˈ mānūca ixmacniˈ Jesús
como ixtzucumāˈtzaˈ huan chiˈchiniˈ
aˈntū ixtapūjaxa israelitas.

Jesús lakahuanchokolh

Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12

20 Cāˈdomingo lej cāˈtziˈsāt
aˈxniˈcaˈ cāˈpucsuaˈcus
ixuanīˈt, lāˈ María Magdalena
aˈlh huan nac lhuˈcuˈ aˈnlhā
ixmānūcanīˈt Jesús. Xlaˈ laktzīˈlh
tūˈtzaˈ ixuīˈ huan chihuix aˈntū
ixkalhuiˈlīcanīˈt huan lhuˈcuˈ.
2 Tuˈjnuntēlha cālakaˈlh huan Simón
Pedro lāˈ āˈkalhatin scaˈtxtunuˈ aˈntī
lej ixpāxquīˈ Jesús. Lāˈ cāhuanilh:
—Māxtucanīˈt de nac lhuˈcuˈ huan
Māpaˈksīniˈ lāˈ tūˈ iccaˈtzīyāuj
aˈnlhā māˈcnūca.
3 Lāˈ Pedro lāˈ huan āˈkalhatin
scaˈtxtunuˈ tataxtulh lāˈ
ixtaˈaˈmāˈna huan nac lhuˈcuˈ.
4 Ixkalhatuˈcaˈn ixtatuˈjnuntēlha
aˈcxtim. Lāˈ āˈcalīstān kalhatin
āˈchulāˈ tuˈjnulh. Lāˈ Pedro
aˈkapūˈlaca. Lāˈ xapūˈla chāˈlh
huan nac lhuˈcuˈ huan āˈkalhatin
scaˈtxtunuˈ. 5 Lāˈ taquilhpūtalh
lāˈ talacanūlh lāˈ laktzīˈlh
aˈntzaˈ ixuīˈ huan luˈxuˈ aˈntū
ixlīpāsnaˈtcanīˈt Jesús. Lāˈ huan
scaˈtxtunuˈ tūˈ tanūlh. 6 Lāˈ Simón
Pedro īˈstālatēlha. Lāˈ āˈcalīstān
xlaˈ chāˈlh lāˈ tanūlh huan nac
lhuˈcuˈ lāˈ aˈntzaˈ laktzīˈlh huan
luˈxuˈ aˈntū ixlīpāsnaˈtcanīˈt Jesús.
7 Nā laktzīˈlh huan pāyu aˈntū
ixlītakoksnaˈtnīˈt na ixaˈkxāk Jesús.
Lāˈ tūˈ ixtāˈhuīˈ huan luˈxuˈ; lacatin
ixuīˈ lāˈ ixpāsuiˈtuiˈlīcanīˈt. 8 Lāˈ
nā tanūlh huan scaˈtxtunuˈ aˈntī
xapūˈla ixchinīˈt huan nac lhuˈcuˈ
lāˈ laktzīˈlh lāˈ aˈkaˈīˈlh que Jesús
ixlakahuanchokonīˈt. 9 Lāˈ tūnaˈj
ixtamāchekxīkōˈ huan ixtachihuīn
Dios aˈnlhā ixtatzoˈkniˈ que
tasquiˈnī nalakahuanchoko Jesús.
10 Lāˈ huan tamāˈna scaˈtxtunuˈnīˈn
taˈaˈmpā na ixchiccaˈn.

Jesús talacsuˈyuniˈlh María Magdalena

Mr. 16.9-11

11 Lāˈ María tāyalh ixtanquilhniˈ
huan lhuˈcuˈ aˈnlhā ixmānūcanīˈt Jesús.
Lāˈ ixcalhuan. Lāˈ līhuan ixcalhuayā,
taquilhpūtalh lāˈ talacanūlh huan
nac lhuˈcuˈ. 12 Lāˈ cālaktzīˈlh kalhatuˈ
ángeles lāˈ lej lakstalaˈnkaˈ ixtakaˈlhī
ixluˈxuˈcaˈn. Xlacaˈn ixtahuiˈlānaˈ
aˈnlhā ixmāpīˈcanīˈt huan ixmacniˈ
Jesús. Kalhatin ixuīˈ na ixaˈcpūn lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

kalhatin nā ixuīˈ na ixtojon aˈnlhā
ixmāpīˈcanīˈt Jesús. 13 Lāˈ huan ángeles
takalhasquiˈnīlh:

—Puscāt, ¿aˈchīˈ calhuaˈnaˈ?

Lāˈ xlaˈ cāhuanilh:

—Lēˈnca ixmacniˈ quiMāpaˈksīniˈ. Lāˈ tūˈ iccaˈtzī lhachū mānūcanīˈt.

14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixuanīˈttzaˈ huāˈmāˈ,
chu tuncan xlaˈ talakspiˈtli lāˈ laktzīˈlh
Jesús aˈntzaˈ ixyā. Lāˈ xlaˈ tūˈ ixlakapasa
palh ūˈtzaˈ Jesús. 15 Lāˈ Jesús huanilh:

—Puscāt, ¿aˈchīˈ calhuaˈyāˈt? ¿Tichū putzayaˈ?

Lāˈ huan puscāt xlaˈ ixpuhuan ūˈtzaˈ huan maktakaˈlhnaˈ pūˈolivo lāˈ huanilh:

—Señor, palh huiˈx līˈpi, caquihuaˈniˈ aˈnlhā līˈpi, para que chuntzaˈ quit naˈicaˈn ictē.

16 Lāˈ Jesús huanilh:

—¡María!

Lāˈ xlaˈ chu talakspiˈtpā lāˈ huanilh:

—¡Raboni! —ūˈtzaˈ lakatin tachihuīn hebreo aˈntū huanicuˈtun Mākalhtōˈkēˈniˈ.

17 Lāˈ Jesús huanilh:

—Tūˈ caquixaˈmaˈ porque quit tūnaˈj ictāˈkayāhua aˈnlhā huiˈlachaˈ quinTātaˈ. Capinchi lāˈ cacāhuaˈniˈ huan tāˈtimīn que quit naˈictāˈkayāhua aˈnlhā huiˈlachaˈ quinTātaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ nā minTātaˈcaˈn lāˈ quinDios lāˈ minDioscaˈn.

18 Lāˈ tuncan María Magdalena aˈlh
cāmācaˈtzīnī huan scaˈtxtunuˈnīˈn que xlaˈ ixlaktzīˈnīˈttzaˈ huan Māpaˈksīniˈ lāˈ cāhuanilh aˈntū ixuaninīˈt.

Jesús cātalacsuˈyuniˈlh huan īˈscaˈtxtunuˈnīˈn

Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49

19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
īˈsmalankaˈnamāˈtzaˈ huanmāˈ domingo lāˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn ixtatakēstokkōˈnīˈt nac lakatin chic. Lāˈ lacchahuaj ixtatanūmāˈna porque xlacaˈn ixtajicuaˈniˈ huan israelitas. Lāˈ Jesús tanūlh lāˈ tāyalh na ixlaclhpuˈnancaˈn lāˈ cāhuanilh:

—Xaˈncaˈ cacāˈaˈnīniˈniˈ.

20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixcāhuaninīˈttzaˈ
huāˈmāˈ, cāmāsuˈniˈlh ixmacan lāˈ ixtāpān. Lāˈ huan scaˈtxtunuˈnīˈn lej tapāxuhualh porque talaktzīˈmpā huan Māpaˈksīniˈ.

21 Lāˈ Jesús chu cāhuanipā:

—Xaˈnca cacāˈaˈnīniˈniˈ huiˈxinaˈn. Chuntzaˈ aˈnchī quimacamilh quinTātaˈ lāˈ nā chuntzaˈ huiˈxinaˈn naˈiccāmacāˈnāniˈ quit.

22 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huankōˈlh
huāˈmāˈ, Jesús cāsuˈnulh xlacaˈn lāˈ cāhuanilh:

—Chuhuaˈj, caquilāmaklhtīuj
huāˈ Espíritu Santo. 23 Palh
huiˈxinaˈn māsputūnuˈniˈyāˈtit ixtalaclēˈiˈ kalhatin, xlaˈ tūˈtzaˈ laclēˈn. Lāˈ palh huiˈxinaˈn tūˈ catimāsputūnuˈniˈtit ixtalaclēˈiˈ kalhatin, xlaˈ ūˈtzaˈ laclēˈncus.

Tomás laktzīˈlh huan Māpaˈksīniˈ lakahuanchokonīˈttzaˈ

24 Kalhatin scaˈxtunuˈ ixtacuīniˈ
Tomás lāˈ nā ixuanican Stuˈyūn. Xlaˈ tūˈ ixmaklahuīˈ con huan āˈmakapitzīn scaˈtxtunuˈnīˈn aˈxniˈcaˈ cātalacsuˈyuniˈlh Jesús.
25 Lāˈ xlacaˈn tahuanilh:

—Iclaktzīˈujtzaˈ huan Māpaˈksīniˈ.

Tomás cāhuanilh:

—Palh tūˈ naˈiclaktzīˈn aˈnlhā takāhuīˈnīˈt na ixmakxtampūn lāˈ palh tūˈ naˈicxaˈmaniˈ aˈnlhā ixtanūniˈnīˈt clavos, lāˈ palh tūˈ naˈicxaˈma ixtāpān

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌnlhā takāhuīꞌnīꞌt, tūꞌ ictikalhlakaꞌīꞌlh
palh lakahuanchokonīꞌt.
26 Lāꞌ ixlītzeyamaꞌj huampala
ixtatakēstokpalanīꞌt huan
scaꞌtxtunuꞌnīꞌn lāꞌ nā Tomás aꞌntzaꞌ
ixmakuīꞌ. Lāꞌ aꞌyuj ixlacchahuayā
huan chic, Jesús tanūlh lāꞌ tāyalh
na ixlaclhpuꞌnancaꞌn lāꞌ cāhuanilh:
—Xaꞌnca cacāꞌaꞌnīniꞌniꞌ.
27 Lāꞌ tuncan huanica Tomás:
—Camānuꞌ mimakspulh
na quimakxtampūn aꞌnlhā
quimakxtampūlhuꞌcuꞌcanīꞌt lāꞌ
calaktziꞌ quimacan lāꞌ castuꞌncti
mimacan lāꞌ caxaꞌmaꞌ quintāpān. Lāꞌ
tūꞌtzaꞌ capuhuaꞌ palh tūꞌ stuꞌncuaꞌ
iclakahuanchokonīꞌt. Cakalhlakaꞌiꞌ.
28 Lāꞌ Tomás kalhtīniꞌlh:
—¡QuiMāpaꞌksīniꞌ lāꞌ quinDios!
29 Lāꞌ Jesús huanilh:
—Tomás, chuhuaꞌj huiꞌx
kalhlakaꞌīꞌyaꞌ porque quilaktzīꞌnīꞌtaꞌ.
Līpāxūj aꞌntī takalhlakaꞌīꞌ lāꞌ aꞌyuj
xlacaꞌn tūꞌ quintalaktzīꞌnīꞌt.

Aꞌchīꞌ tzoꞌkca huāꞌmāꞌ libro

30 Lāꞌ Jesús tlahuapā lej
lhūhuaꞌ lēꞌcnīn na ixlacapūncaꞌn
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn. Lāꞌ huan tamāꞌna
lēꞌcnīn xlaꞌ tūꞌ tatzoꞌkniꞌ huāꞌ nac
libro.
31 Makapitzīn lēꞌcnīn xlaꞌ
tatzoꞌkniꞌ para que chuntzaꞌ huiꞌxinaꞌn
nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit que Jesús xlaꞌ
ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ Dios aꞌntī Dios mānūlh
ixlīmāpūtaxtunuꞌ, lāꞌ chuntzaꞌ
huiꞌxinaꞌn tzē nakaꞌlhīꞌyāꞌtit xasāstiꞌ
minquilhtamacujcaꞌn por ixpālacata
nalīpāhuaꞌnāꞌtit Jesucristo.

Jesús cātasuꞌyuniꞌlh huan kalhatojon īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn

21

1 Lāꞌ āꞌcalīstān Jesús
cātasuꞌyuniꞌpā
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn na ixquilhtūn huan
xcān aꞌntū ixtacuīniꞌ Galilea, lāꞌ
nā ixuanican Tiberias. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
talacsuꞌyulh chuntzaꞌ līlalh:
2 Aꞌntzaꞌ
ixtahuiꞌlānaꞌ kēxtim Simón Pedro lāꞌ
Tomás, aꞌntī ixuanican Stuꞌyūn, lāꞌ
Natanael xalaꞌ nac Caná de Galilea,
lāꞌ ixoꞌkxaꞌn Zebedeo lāꞌ āꞌkalhatuꞌ
īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn Jesús.
3 Lāꞌ Simón
Pedro cāhuanilh:
—Icaꞌnā icsquīꞌtīꞌnin.
Lāꞌ xlacaꞌn tahualh:
—Nā quinaꞌn naꞌiccātāꞌaꞌnāniꞌ.
Taꞌaꞌlh lāꞌ tatanūlh nac barco.
Lāꞌ nīn tuntūꞌ tachiꞌpalh ixlīhuāk
huanmāꞌ tzīꞌsa.
4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
tzuculh tuncuī, Jesús cātasuꞌyuniꞌlh
na ixquilhtūn xcān. Lāꞌ huan
scaꞌtxtunuꞌnīꞌn tūꞌ ixtacaꞌtzī tichū.
5 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, ¿tuchū
chiꞌpanīꞌtaꞌntit?
Lāꞌ xlacaꞌn takalhtīlh:
—Nīn tuntūꞌ.
6 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Camacapintit huan pūtayan
na ixpāxtūcānaꞌj huan barco. Lāꞌ
aꞌntzaꞌ nachiꞌpayāꞌtit.
Lāꞌ chuntzaꞌ tatlahualh xlacaꞌn.
Lāꞌ tuncan tūlatzaꞌ ixtamācutū
huan ixpūtayancaꞌn porque lej
lhūhuaꞌ squīꞌtiꞌ ixtalaknūnīꞌt.
7 Huan scaꞌtxtunuꞌ aꞌntī lej ixpāxquīꞌ
Jesús, xlaꞌ huanilh Pedro:
—¡Uꞌtzaꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ!
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huanica huāꞌmāꞌ,
Simón Pedro chu tuncan lhakāꞌlh
ixtakēnuꞌ aꞌntū ixtamakxtunīꞌt
lāꞌ xlaꞌ chu tuncan tojōlh nac
xcān lāꞌ lakaꞌlh Jesús.
8 Lāꞌ huan
barco pajtzu huan quilhtūn
ixuanīꞌt, huaꞌchi cien metros
ixlīmakat ixuanīꞌt. Lāꞌ huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

makapitzīn ixtapūmimāꞌna huan
barco lāꞌ ixtastancalīmimāꞌna
huan ixpūtayancaꞌn aꞌntū
ixpūtalaknūnīꞌtaꞌnchaꞌ lhūhuaꞌ
squīꞌtiꞌ.
9 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tatacutchi xlacaꞌn
talaktzīꞌlh pūlactin macscut de
carbón lāꞌ ixkalhmāꞌcaꞌcanīꞌt huan
jalaꞌnat lakatin squīꞌtiꞌ lāꞌ pāntzi.
10 Lāꞌ Jesús cāhuanilh:
—Calītaꞌntit macstiꞌnaꞌj squīꞌtiꞌ
aꞌntū chiꞌpatittzaꞌ.
11 Lāꞌ Simón Pedro tuncan tojōlh
nac barco lāꞌ stancalīmilh huan
pūtayan nac quilhtūn. Lāꞌ huan
pūtayan ixpūtalaknūnīꞌtaꞌnchaꞌ
lakatin ciento tuꞌpuꞌxamacāujtuꞌtun
lakaꞌtlaꞌn squīꞌtiꞌ. Lāꞌ aꞌyuj lej
lhūhuaꞌ squīꞌtiꞌ ixtalaknūnīꞌt, pero
huan pūtayan tūꞌ taxtīꞌtli. 12 Lāꞌ
Jesús cāhuanilh:
—Cataꞌntit, cahuāꞌyaꞌntit.
Lāꞌ nīn chāꞌtin scaꞌtxtunuꞌ
talīhuiꞌlīlh natakalhasquiꞌnī
tichū porque ixtacaꞌtzī palh ūꞌtzaꞌ
Māpaꞌksīniꞌ. 13 Jesús quītayalh huan
pāntzi lāꞌ cāmaxquīꞌlh xlacaꞌn. Lāꞌ
chu chuntzaꞌ tlahuapā huan squīꞌtiꞌ.
14 Huāꞌmāꞌ aꞌnlhā ixlīmaktuꞌtun
cātasuꞌyuniꞌlh īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
aꞌxniꞌcaꞌ ixlakahuanchokonīꞌttzaꞌ.

Jesús tāꞌchihuīnaꞌlh Simón Pedro

15 Aꞌxniꞌcaꞌ tahuāꞌyankōꞌlh, Jesús
kalhasquiꞌnīlh huan Simón Pedro:
—Simón, ixoꞌkxaꞌ Jonás, ¿chā
más quimpāxquīꞌyaꞌ quit que
huāꞌ āꞌmakapitzīn chiꞌxcuhuīꞌn
quintapāxquīꞌ?
Lāꞌ Pedro kalhtīlh:
—Uꞌhuē, Māpaꞌksīniꞌ. Huiꞌx
caꞌtzīyaꞌ palh icpāxquīꞌyāniꞌ.
Jesús huanilh:
—Cacāmaktāyaꞌ aꞌntī
quintakalhlakaꞌīꞌ.
16 Lāꞌ chu kalhasquiꞌnīpā
ixlīmaktuꞌ:
—Simón, ixoꞌkxaꞌ Jonás, ¿chā
quimpāxquīꞌyaꞌ?
Lāꞌ Pedro kalhtīlh:
—Uꞌhuē, Māpaꞌksīniꞌ. Huiꞌx
caꞌtzīyaꞌ palh icpāxquīꞌyāniꞌ.
Lāꞌ Jesús huanilh:
—Cacāmaktakaꞌlhti aꞌntī
quintakalhlakaꞌīꞌ chuntzaꞌ huaꞌchi
līlacatzucu cāmaktakaꞌlha
ixborregos aꞌntī ixtēcuꞌ.
17 Lāꞌ ixlīmaktuꞌtun chu
kalhasquiꞌnīpā:
—Simón, ixoꞌkxaꞌ Jonás, ¿chā
quimpāxquīꞌyaꞌ?
Lāꞌ Pedro līlakaputzalh porque
xlaꞌ kalhasquiꞌnīca ixlīmaktuꞌtun
palh ixpāxquīꞌ Jesús. Lāꞌ huanilh:
—Māpaꞌksīniꞌ huix caꞌtzīyaꞌ ixlīhuāk.
Huiꞌx caꞌtzīyaꞌ palh icpāxquīꞌyāniꞌ.
Lāꞌ Jesús huanilh:
—Cacāmaktāyaꞌ aꞌntī
quintakalhlakaꞌīꞌ. 18 Icuaniyāniꞌ quit
ixlīstuꞌncuaꞌ. Aꞌxniꞌcaꞌ oꞌkxaꞌcus
ixuanīꞌtaꞌ, huiꞌx ixlhakāꞌnaꞌnaꞌ lāꞌ
ixpinaꞌ chu aꞌnlhā ixpincuꞌtunaꞌ.
Aꞌxniꞌcaꞌ papatzīntzaꞌ nalaꞌyaꞌ huiꞌx,
nalacstūꞌncaꞌ mimpekenīꞌn lāꞌ
āꞌkalhatin namacachīꞌyāniꞌ lāꞌ xlaꞌ
nalēꞌnāniꞌ aꞌnlhā tūꞌ pincuꞌtunaꞌ huiꞌx.
19 Lāꞌ chuntzaꞌ Jesús ixlīhuanimāꞌ
Pedro aꞌnchī xlaꞌ nalīnī lāꞌ chuntzaꞌ
huāꞌmāꞌ nalīꞌaꞌcnīniꞌniꞌ Dios. Lāꞌ
āꞌcalīstān huanilh:
—Caquistālaꞌniꞌ.

**Huan scaꞌtxtunuꞌ aꞌntī
lej ixpāxquīcan**

20 Pedro talakspiꞌtli lāꞌ laktzīꞌlh
kalhatin scaꞌtxtunuꞌ īꞌstālaniꞌtēlha.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

U'tza' huā'mā' Jesús lej
ixpāxquī'. Lā' nā huā'mā' ū'tza'
a'ntī ixpāxtūhuī' Jesús a'xni'ca'
ixtahuā'yamā'na lā' kalhasqui'nīlh:
"Māpa'ksīni', lā' ¿tichū
namacamāstā'yāni'?" 21 Lā' a'xni'ca'
laktzī'lh Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:
—Māpa'ksīni', lā' huā'mā' ¿tuchū
napātle'keni'?
22 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Palh quit na'iclacasqui'n que
xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca'
na'icmimpala, ¿chu mimaca'tzi
hui'x? Hui'x caquistāla'ni' quit.
23 Lā' ū'tza' ixtalīhuan huan
tā'timīn que huanmā' sca'txtunu'
tū' catinīlh. Jesús tū' hualh palh
tū' catinīlh. A'ntū hualh xla' ū'tza':
"Palh quit na'iclacasqui'n que
xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca'
na'icmimpala, ¿chu mimaca'tzi
hui'x?"
24 Lā' huā'mā' sca'txtunu'
ū'tza' quit. Icmālacstū'ncnī't lā'
ictzo'knī't huā'mā' tachihuīn. Lā'
icca'tzīyāuj que lej stu'ncua' a'ntū
icuan.
25 Lā' a'nampala lej lhūhua'
catūhuā a'ntū tlahualh Jesús.
Lā' palh ixtzo'kui'līca cahuā
ixlīhuāk a'ntū tlahualh xla', chō'la
tūlalh ixlītahui'lakō'lh ixlīka'tla'
quilhtamacuj ixlīlhūhua' libros
a'nlhā ixtzo'kui'līca. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Apóstoles Ixtamāca'tzīnīni'n huan Xatzey Tachihuīn Ixpālacata Jesucristo

Huanca a'nchī namāstā'can Espíritu Santo

1 Icuaniyāni', Teófilo, que
a'xni'ca' quit ictzo'kli pū'la
huan lakatin libro, ictzo'kli ixlīhuāk
a'ntū Jesús lītzuculh tlahua lā'
māsu'yu. 2 Lā' ictzo'kli a'ntūn
tlahualh hasta a'xni'ca' a'lh nac
a'kapūn. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixa'n
nac a'kapūn, Jesús cāmaxquī'lh
lakatin līmāpa'ksīn ixapóstoles
a'ntī ixcālacsacnī't. Cāmaxquī'lh
por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo.
3 A'xni'ca' Jesús lej ixpātīni'nī't, xla'
lakahuan cātasu'yuni'lh ixapóstoles.
Lā' xla' tlahualh lej lhūhua' catūhuā
a'ntū māsu'yulh que lej stu'ncua'
ixuanī't Jesús xalakahuan. Lā
ixcātasu'yuni' hasta lhān chā'lh
tu'pu'xam chi'chini'. Lā' ixcāhuani
ixpālacata a'nchī māpa'ksīni'n Dios.
4 Lā' a'xni'ca' ixtatakēstoknī't
xlaca'n lā' Jesús, xla' cāhuanilh:
—Tūna'j cataxtutit de nac
Jerusalén. Caka'lhī'tit a'ntū
nacāmaxquī'yāni' xaTāta'. Huā'mā'
quit iccālīkalhachihuīna'ni'nī
'ta'ni'tza'. 5 Ixlīstu'ncua', Juan
ixlīmā'kpaxīni'n xcān. Pero xtunc
a'nchī na'a'kpaxā'tit. Hui'xina'n
nacātamaxquī'yāni' Espíritu Santo.
Lā' palaj nacātamaxquī'yāni' —
cāhuanilh Jesús.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn

6 Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't
takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿chā chuhua'j
nahui'lī'ya' ixlīmāpa'ksīni' kalhatin
israelita?
7 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n tūla catica'tzītit
huanmā' chi'chini' a'xni'ca'
nala huā'mā'. Xmān Dios ca'tzī
a'xni'ca' namacamin huā'mā'
a'ntū nala. U'tza' māpa'ksī.
8 Hui'xina'n namaklhtīni'nā'tit
līmāpa'ksīn a'xni'ca' huan Espíritu
Santo nacālakmināni' porque
naka'lhī'yā'tit Espíritu Santo.
Hui'xina'n nachihuīna'nā'tit de
quimpālacata nac Jerusalén
lā' na ixlīhuāk estado de Judea
lā' nac Samaria lā' na ixlīhuāk
quilhtamacuj.
9 Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh
lā' xla' chu tuncan tzuculh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tāˈkayāhua na ixlacapūncaˈn. Lāˈ
tanūlh nac lakatin poklhnuˈ aˈntū
cāmātzēˈkniˈlh. 10 Lāˈ xlacaˈn
ixtatalacayāhuayānaˈ aˈxniˈcaˈ Jesús
ixaˈmāˈ tālhmāˈn. Lāˈ chu līmaktin
tatāyachi kalhatuˈ chiˈxcuhuīˈn
ixpajtzucaˈn. Ixtakaˈlhī ixluˈxuˈcaˈn
laksmuˈyonko. 11 Lāˈ xlacaˈn
tahualh:

—Chiˈxcuhuīˈn xalanīˈn nac Galilea, ¿aˈchīˈ talacayāhuayānaˈntit? Uˈtzaˈ huāˈmāˈ Jesús, aˈntīn tāˈkayāhuanīˈt nac aˈkapūn na milacapūncaˈn, ūˈtzaˈ nataspiˈtpala. Chu aˈnchī aˈlh, namimpala huaˈchi aˈxniˈcaˈ tāˈkayāhualh na milacapūncaˈn —cāhuanica.

Lacsacca Matías para natanū ixlaktapalh Judas

12 Lāˈ huan apóstoles tataxtulh
de nac kēstīn aˈnlhā ixuīˈ pūˈolivo.
Lāˈ huan kēstīn ixpajtzu Jerusalén
ixlīmakat chu aˈcxtim huaˈchi tzē
natlāˈhuancan lakatin chiˈchiniˈ
aˈntū pūjaxcan chu aˈnchī tatzoˈkniˈ
nac ley. Lāˈ xlacaˈn taˈaˈnchokopā
nac Jerusalén. 13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tachilh
xlacaˈn tatōˈcaˈlh hasta nac cuarto
tālhmāˈn aˈnlhā ixtahuiˈlānaˈnchaˈ
Pedro lāˈ Jacobo lāˈ Juan lāˈ Andrés
lāˈ Felipe lāˈ Tomás lāˈ Bartolomé
lāˈ Mateo lāˈ Jacobo ixoˈkxaˈ Alfeo
lāˈ Simón Zelote lāˈ Judas ixtāˈtin
Jacobo. 14 Lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈcxtim
talīhuiˈlīlh taˈorarlī lāˈ tasquiˈniˈ
Dios. Lāˈ nā taˈorarlīlh nā puscan
lāˈ María aˈntī ixtzīˈt Jesús lāˈ nā
ixtāˈtimīn Jesús.

15 Lāˈ aˈntī ixtatakēstoknīˈt
xlacaˈn huaˈchi lakatin ciento
āˈkalhapuˈxam. Lāˈ huanmāˈna
chiˈchiniˈ Pedro tāyalh
ixlaclhpuˈnancaˈn huan tāˈtimīn lāˈ
cāhuanilh:

16 —Tāˈtimīn, chuntzaˈ tasquiˈnī
que pātleˈkelh aˈntū huan
ixtachihuīn Dios aˈnlhā David
hualh pūˈla por ixlīmāpaˈksīn
Espíritu Santo, ixpālacata
Judas. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ Judas
aˈntī cāpūˈlaniˈlh xlacaˈn aˈntī
tachiˈpalh Jesús. 17 Uˈtzaˈ Judas
aˈntī ixquincātāˈlatlāˈhuanāniˈ. Lāˈ
nā ūˈtzaˈ ixtāˈscuja Dios huaˈchi
quinaˈn tāˈscujāuj Dios. 18 Huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ tamāhualh tiˈyaˈt. Lāˈ
līmāpalalh huan tumīn aˈntū tlajalh
por ixpālacata aˈntūn tlahualh
aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ tatonkopūlh lāˈ
tapālhkālh lāˈ taxtukōˈlh ixpālūhuaˈ.
19 Lāˈ ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac
Jerusalén ixtacaˈtzī huāˈmāˈ.
Uˈtzaˈ līmāpācuhuīca ixtacuīniˈ
huan tiˈyaˈt Acéldama. Chuntzaˈ
ixtachihuīncaˈn aˈntū huanicuˈtun
Pasakōˈnīˈt Kaˈlhniˈ huan Tiˈyaˈt.
20 Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ nac libro
ixtacuīniˈ Salmos:

Calakmakaˈnca ixchic.
Lāˈ aˈntzaˈ nīn tintīˈ
catitahuiˈlalh.

Lāˈ nā tatzoˈkniˈ chuntzaˈ:

Lāˈ catanūpā āˈchāˈtin na ixlītlōt.

21 Lāˈ Pedro huampā:

—Catanūlh ixlaktapalh
Judas kalhatin aˈntī
ixquincātāˈlatlāˈhuanāniˈ ixlīhuāk
quilhtamacuj aˈxniˈcaˈ Jesús taxtulh
lāˈ tanūlh na quilaclhpuˈnancaˈn.
22 Calalh kalhatin aˈntī
ixquincātāˈlatlāˈhuanāniˈ desde
aˈxniˈcaˈ Juan māˈkpaxīniˈlh
hasta huanmāˈ chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
Jesús tāˈkayāhualh tālhmāˈn na

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quilacapūnca'n. U'tza' nala hua'chi
quina'n lā' namāstū'nca a'nchī
Jesús lakahuanchokolh —hualh
Pedro.
23 Lā' cālacsacca kalhatu'
chi'xcuhuī'n. Lā' de huā' kalhatu'
ixtacuīni' chā'tin José a'ntī ixka'lhī
ixtacuīni' ixlītāpātu' Barsabás lā'
ixlītāpātu'tun Justo. Lā' ā'chā'tin
huampala ixtacuīni' Matías. 24 Lā
ta'orarlīlh lā' tahualh:
—QuinDiosca'n, hui'x
cālakapasni'ya' ixa'clhcunucca'n
ixlīhuākca'n chi'xcuhuī'n.
Caquilāmāsu'ni'uj tichū de huā'
tamā'na kalhatu' chi'xcuhuī'n
lacsacnī'ta' hui'x. 25 Lā' ū'tza'
natā'scujāni' lā' apóstol nala.
Lā' nala ixlaktapalh Judas a'ntī
makxtekli de tā'scujāni' por
ixpālacata a'ntūn tlahualh a'ntūn
tū' tzey, lā' ū'tza' lī'a'lh nac pūpātīn.
26 Lā' tzo'kca ixtacuīni' José nac
kalhtin ca'psnat. Lā' ixtacuīni'
Matías tzo'kpalaca nac kalhtin
ca'psnat huampala. Mojōca kalhtu'
ca'psnat. Lā' a'xni'ca' mācutuca
xmān kalhtin ca'psnat lā' ixka'lhī
ixtacuīni' Matías. Lā' chuntza'
tanūlh Matías ixlītlōt. Lā' a'cchā'lh
ixlīkalhacāujtu' apóstoles.

Macaminca Espíritu Santo

2 Lā' a'xni'ca' chilh huan
chi'chini' a'ntū huanican
Pentecostés, ixlīhuākca'n
ixtatakēstokkō'nī't. 2 Chu līmaktin
macasa'nalh de nac a'kapūn hua'chi
lakatin palha' ū'ni' a'ntū kaxmatca
huāk huan nac chic a'nlhā
ixtahui'lāna'. 3 Lā' cātasu'yuni'lh
hua'chi si'makāt a'ntū tasu'yulh
hua'chi lamana'. Lā' tahuī'lh
na ixa'cpunca'n chā'tunu' de
xlaca'n. 4 Lā' ixa'clhcunucca'n
talītatzumakō'lh Espíritu Santo. Lā'
tatzuculh tachihuīna'n xtuncnu'
tachihuīn a'ntū cāmaxquī'lh
Espíritu Santo natachihuīna'n.
5 Lā' ixtahui'lāna' nac
Jerusalén israelitas, chi'xcuhuī'n
a'ntī ixta'a'cnīni'ni' Dios.
Xlaca'n xalanī'n lakachu nac
cā'quilhtamacuj. 6 Lā' a'xni'ca'
takaxmatli a'ntū macasa'nalh,
tatakēstokkō'lh ixlīlhūhua'ca'n.
Lā' nīn ixtalīca'tzīhui'lāna' a'nchī
ixtakaxmatli ixtachihuīnca'n
chā'tunu' xalanī'n lakatunu'
cā'lacchicni'. 7 Lā' tatamakchuyīlh
lā' cālē'cnīca lā' talāhuanilh:
—¿Chu tū' xalanī'n nac Galilea
huā' tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntīn
tachihuīna'mā'na? 8 Lā' ¿chī
līkaxmatāuj quilīhuākca'n huan
tachihuīn a'ntū chihuīna'nāuj desde
quilīlacti'na'jca'n? 9 Makapitzīn
de quina'n xalanī'n nac Partia lā'
Media lā' Elam lā' Mesopotamia
lā' Judea lā' Capadocia lā' Ponto
lā' Asia. 10 A'makapitzīn quina'n
xalanī'n nac Frigia lā' Panfilia
lā' Egipto lā' ixpajtzu Cirene a'ntū
lakatin cā'lacchicni' nac Africa. Lā'
ā'makapitzīn xalanī'n nac Roma a'ntīn
taminī'ta'ncha'. Xlaca'n israelitas lā'
nā a'ntī ixtatanūnī't na ixreligionca'n
israelitas. 11 Lā' ā'makapitzīn
quina'n xalanī'n nac Creta lā'
Arabia. Lā' quina'n cākaxmatni'yāuj
huanmā'na chi'xcuhuī'n, xalanī'n
nac Galilea, a'nchī tachihuīna'mā'na
a'ntūn quintachihuīnca'n. Lā'
quincātalīchihuīna'mā'ni' catūhuā
lej ka'tla' a'ntū tlahualh Dios
—talāhuanilh.

12 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn talēꞌcnīkōꞌlh
lāꞌ tūꞌ tacaꞌtzīlh tuchū. Lāꞌ
talāhuanipā:
—¿Tuchū huanicuꞌtun huāꞌmāꞌ?
13 Lāꞌ makapitzīn talakapalalh lāꞌ
tahualh:
—Huāꞌ tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn
takaꞌchī.

Pedro cātāꞌchihuīnaꞌlh tachiꞌxcuhuīꞌt

14 Lāꞌ Pedro tāyalh ixlīkalhacāujtuꞌ
apóstoles lāꞌ cāhuanilh palhaꞌ:
—Iccāhuaniyāniꞌ chiꞌxcuhuīꞌn
israelitas lāꞌ milīhuākcaꞌn
huiꞌxinaꞌn aꞌntī huiꞌlāꞌnaꞌntit nac
Jerusalén. Cacaꞌtzītit huāꞌmāꞌ lāꞌ
cakaxpaꞌttit quintachihuīn. 15 Huāꞌ
tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn tūꞌ takaꞌchī
huaꞌchi puhuaꞌnāꞌtit huiꞌxinaꞌn. Tūꞌ
takaꞌchī porque xmān maknajās
cūhuīniꞌ. 16 Huāꞌmāꞌ, aꞌntū
huiꞌxinaꞌn laktzīꞌmpāꞌnaꞌntit lāꞌ
kaxpaꞌtpāꞌnaꞌntit, ūꞌtzaꞌ aꞌntū hualh
Joel aꞌntī ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios xalaꞌ
makāntzaꞌ. Joel hualh:

17 Dios hualh chuntzaꞌ:
Aꞌxniꞌcaꞌ nasputatzaꞌ quilhtamacuj naꞌiccāmacaminiꞌ quiEspíritu ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ miꞌoꞌkxaꞌncaꞌn lāꞌ mintzuꞌmaꞌjancaꞌn natahuan quintachihuīn.
Lāꞌ miꞌoꞌkxaꞌncaꞌn natalakachuya lāꞌ mimpapatzīncaꞌn natalakahuānaꞌn.
18 Lāꞌ lej ixlīstuꞌncuaꞌ naꞌiccāmacaminiꞌ xlacaꞌn quiEspíritu huanmāꞌna chiꞌchiniꞌ aꞌntī quintatāꞌscuja aꞌntīn chiꞌxcuhuīꞌn lāꞌ aꞌntīn puscan.
Lāꞌ xlacaꞌn natahuan quintachihuīn.
19 Lāꞌ naꞌicmāsuꞌyu lēꞌcnīn tālhmāꞌn nac aꞌkapūn lāꞌ lakaꞌtlaꞌn catūhuā nac tiꞌyaꞌt.
Lāꞌ natatasuꞌyu kaꞌlhniꞌ lāꞌ lamanaꞌ lāꞌ mixiniꞌ aꞌntū huaꞌchi jiniꞌ.
20 Lāꞌ huan chiꞌchiniꞌ tūꞌ naxkaka lāꞌ huan mālhcuyuꞌ natasuꞌyu huaꞌchi kaꞌlhniꞌ.
Lāꞌ āꞌcalīstān namin ixlaclhchiꞌchiniꞌ Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo aꞌxniꞌcaꞌ namimpala.
Nala lakatin chiꞌchiniꞌ lej xakaꞌtlaꞌ.
Lāꞌ nalaktzīꞌncan aꞌntū napātleꞌke.
21 Lāꞌ nala chuntzaꞌ: Chuxatī aꞌntī nataꞌsaniꞌ Māpaꞌksīniꞌ para namaktāya, ūꞌtzaꞌ napūtaxtu.

Chuntzaꞌ Joel tzoꞌknulh aꞌnchī
hualh Dios.
22 Lāꞌ Pedro huampā:
—Chiꞌxcuhuīꞌn israelitas,
cakaxpaꞌttit huāꞌmāꞌ tachihuīn. Dios
cāmāsuꞌniꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn que ūꞌtzaꞌ
māniꞌ macamilh Jesús xalaꞌ nac
Nazaret. Lāꞌ cāmāsuꞌniꞌniꞌ huāꞌmāꞌ
por ixpālacata lēꞌcnīn aꞌntūn
tlahualh Jesús por ixlīmāpaꞌksīn
Dios na milacapūncaꞌn. Huāꞌmāꞌ
huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtit. 23 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
macamāstāꞌca Jesús, lāꞌ huiꞌxinaꞌn
huaꞌntit que caxtokohuaꞌcaꞌca
lāꞌ māmaknīꞌnīꞌniꞌntit. Lāꞌ aꞌntīn
tamaknīlh Jesús, xlacaꞌn tūꞌ tzeyā
chiꞌxcuhuīꞌn. Huāꞌmāꞌ pātleꞌkelh
chuntzaꞌ huaꞌchi ixtapuhuān Dios
aꞌntū tūla taxtāpalī lāꞌ chuntzaꞌ
huaꞌchi ixcaꞌtzī Dios makāntzaꞌ.
24 Dios mālakahuanīchokolh Jesús

lāꞌ māxtulh de ixlīmāpaꞌksīn huan
līnīn porque Jesús tūlalh tachokolh
xanīn. 25 David līchihuīnaꞌlh Jesús
lāꞌ hualh:

Pōꞌktu xaꞌiclaktzīꞌn Māpaꞌksīniꞌ
na quilacapūn.
Lāꞌ huīꞌ na quimpāxtūcānaꞌj.
Lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ
ictitamakchuyīlh.
26 Uꞌtzaꞌ līpāxuhualh
quiꞌaꞌclhcunuc lāꞌ
icchihuīnaꞌlh catūhuā
aꞌntū līpāxūj porque tūꞌ
catimakxtekca quimacniꞌ.
27 Huiꞌx tūꞌ namakxtekaꞌ
quilīcaꞌtzīn nac cāꞌlīnīn, lāꞌ
tūꞌ namakxtekaꞌ namasa
quimacniꞌ.
Quit miꞌOꞌkxaꞌ aꞌntī lej tzey.
28 Quimācaꞌtzīnīꞌnīꞌtaꞌ aꞌnchī
naꞌiclatāꞌkchoko.
Naꞌickaꞌlhī tapāxuhuān na
milacapūn.

Lāꞌ chuntzaꞌ David tzoꞌknulh aꞌnchī
nalakahuanchoko Jesús.

29 Lāꞌ Pedro huampā:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, israelitas
huaꞌchi quit, naꞌiccāhuaniyāniꞌ
aꞌntū stuꞌncuaꞌ ixpālacata
huan quimpapcaꞌn David aꞌntī
ixmāpaꞌksīniꞌcaꞌn israelitas
ixuanīꞌt. Xlaꞌ nīlh lāꞌ māꞌcnūca.
Lāꞌ huīꞌcus aꞌnlhā māꞌcnūca. 30 Xlaꞌ
ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios ixuanīꞌt. Lāꞌ
ixcaꞌtzī aꞌnchī Dios ixuanīꞌt que
ixlīstuꞌncuaꞌ nahuiꞌlī ixlīrey aꞌntī
īꞌxūꞌyātāꞌnat David. 31 David ixcaꞌtzī
que Cristo nalakahuanchoko
lāꞌ tūꞌ natachoko nac cāꞌlīnīn lāꞌ
tūꞌ namasa ixmacniꞌ Cristo. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ chuntzaꞌ lītzoꞌknulh David.
32 Dios mālakahuanīchokonīꞌt
huāꞌmāꞌ Jesús. Lāꞌ quilīhuākcaꞌn
iclaktzīꞌnīꞌtaꞌuj huāꞌmāꞌ. 33 Dios
līmāꞌcaꞌlh Jesús lāꞌ huiꞌlīlh na
ixpāxtūcānaꞌj. XaTātaꞌ Dios
maxquīꞌlh Jesús huan Espíritu
Santo chuntzaꞌ huaꞌchi hualh pūꞌla.
Lāꞌ nā Jesús macaminīꞌt Espíritu
Santo huāꞌtzāꞌ. Huāꞌmāꞌ ūꞌtzaꞌ
aꞌntū huiꞌxinaꞌn laktzīꞌnāꞌtit lāꞌ
kaxpaꞌtāꞌtit chuhuaꞌj. 34 David tūꞌ
aꞌlh nac aꞌkapūn. Pero ūꞌtzaꞌ māniꞌ
hualh:

Huan Māpaꞌksīniꞌ Dios huanilh
quiMāpaꞌksīniꞌ: “Catahuiꞌlaꞌ
na quimpāxtūcānaꞌj 35 hasta
que aꞌxniꞌcaꞌ quit naꞌiccātlaja
mintāꞌcaꞌtzanīꞌn”.

Chuntzaꞌ tzoꞌknulh David.

36 Lāꞌ Pedro huampā:
—Catacaꞌtzīkōꞌlh xaꞌnca
ixlīhuākcaꞌn xalanīꞌn nac Israel que
Dios huiꞌlīlh Jesús ixlīMāpaꞌksīniꞌ
lāꞌ ixlīCristo. Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ Jesús
aꞌntī huiꞌxinaꞌn xtokohuaꞌcaꞌtit —
cāhuanilh Pedro.

37 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ takaxmatli huāꞌmāꞌ,
taꞌuꞌcxcaꞌtzīlh aꞌnchī lej koꞌhuaꞌjuaꞌ
lalh ixaꞌclhcunuccaꞌn. Lāꞌ cāhuanica
Pedro lāꞌ āꞌmakapitzīn apóstoles:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, ¿tuchū
naꞌictlahuayāuj?

38 Lāꞌ Pedro cāhuanilh:
—Caxtāpalīꞌtit mintapāstacnaꞌcaꞌn
lāꞌ caꞌaꞌkpaxtit milīhuākcaꞌn
huiꞌxinaꞌn lāꞌ chuntzaꞌ
namāsuꞌyuꞌyāꞌtit que tapaꞌksīyāꞌtit
con Jesucristo. Lāꞌ chuntzaꞌ
nacātamāsputūnuꞌniꞌyāniꞌ
mintalaclēꞌiꞌcaꞌn lāꞌ
nacātamaxquīꞌyāniꞌ huan lēꞌksajnaꞌ
aꞌntū Espíritu Santo. 39 Uꞌtzaꞌ aꞌntū
Dios huanīꞌt namāstāꞌ. Lāꞌ huāꞌmāꞌ
tzē namaklhtīniꞌnāꞌtit huiꞌxinaꞌn.
Lāꞌ nā tzē natamaklhtīniꞌn nā

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

mincamanaꞌcaꞌn lāꞌ nā ixlīhuākcaꞌn
huan tachiꞌxcuhuīꞌt xalanīꞌn
āꞌlakatunuꞌ xcānsipejniꞌ lāꞌ ixlīhuāk
aꞌntīn cātaꞌsaniꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ
quinDioscaꞌn.
40 Lāꞌ Pedro lej cāhuanilh lāꞌ
cāmaxquīꞌlh tapāstacnaꞌ lāꞌ hualh:
—Capūtaxtutit lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ
napāstacnaꞌnāꞌtit huaꞌchi huāꞌmāꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt tūꞌ tzey aꞌntīn
tahuiꞌlānaꞌ chuhuaꞌj —cāhuanilh
Pedro.
41 Lāꞌ aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌlh
ixtachihuīn Pedro, xlacaꞌn
taꞌaꞌkpaxli. Lāꞌ aꞌntīn
takalhlakaꞌīꞌlhcus huāꞌmāꞌ chiꞌchiniꞌ
lakatuꞌtun mil tachiꞌxcuhuīꞌt.
42 Lāꞌ xlacaꞌn tūꞌ ixtamakxteka
ixlīmāscaꞌtīncaꞌn apóstoles. Lāꞌ
tūꞌ ixtamakxteka tatakēstoka lāꞌ
tamālacpitzi pāntzi lāꞌ taꞌorarlī.
Lāꞌ ixtakaꞌlhī chu lakatin
ixtapuhuāncaꞌn.

Aꞌnchī ixtalīlatlāꞌhuan aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ xapūꞌla

43 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn ixtajicuaꞌn.
Lāꞌ huan apóstoles tatlahualh lej
lhūhuaꞌ lakaꞌtlaꞌn catūhuā aꞌntū
māsuꞌyulh ixlīmāpaꞌksīn Dios.
44 Lāꞌ ixlīhuāk aꞌntī ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌ,
ixtahuiꞌlānaꞌ kēxtim lāꞌ chu
lakatin ixtamākēxtimīnīꞌt huāk
aꞌntū ixtakaꞌlhī. 45 Lāꞌ tastāꞌlh
ixtiꞌyaꞌtcaꞌn lāꞌ aꞌntū ixtakaꞌlhī
lāꞌ ixtalāmālacpitziniꞌlh
ixlīhuākcaꞌn como huaꞌchi chāꞌtunuꞌ
ixtamaclacasquiꞌn. 46 Lāꞌ lakalīyān
ixtatakēstoka nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān.
Lāꞌ ixtamālacpitzi pāntzi na
ixchiccaꞌn lāꞌ ixtahuāꞌyan con
tapāxuhuān. Lāꞌ ixaꞌclhcunuccaꞌn
huāk lactzaꞌtaꞌtaꞌ. 47 Lāꞌ
ixtalīchihuīnaꞌn aꞌnchī ixlēkaꞌtlaꞌ
Dios. Lāꞌ ixcālaktzīꞌncan como lej
tzeyā chiꞌxcuhuīꞌn. Lāꞌ Māpaꞌksīniꞌ
Dios ixmālhūhuīꞌpala lakalīyān.
Lāꞌ lakalīyān lhūhuaꞌntēlhalh aꞌntī
ixtapūtaxtu.

Mātzeyīca kalhatin aꞌntī ixlūꞌntūꞌlanīꞌt

3 Pedro lāꞌ Juan ixtatanū kēxtim
na ixlītokpāncaꞌn israelitas.
Lāꞌ ixchāꞌn huan hora aꞌntū
ixtapūꞌorarlī, huaꞌchi maktuꞌtun
kōtanū. 2 Lakalīyān ixuīꞌ aꞌntzaꞌ
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixlūꞌntūꞌlanīꞌt
desde aꞌxniꞌcaꞌ lacatuncuīlh. Lāꞌ
ixuiꞌlīcan lakalīyān na ixlacapūn
xamākalhcha lītokpān. Lāꞌ huan
mākalhcha ixtacuīniꞌ Tzēhuanīꞌt.
Lāꞌ aꞌntzaꞌ īꞌsquiꞌnīhuāꞌyan lāꞌ
ixcāsquiꞌniꞌ aꞌntī ixtatanū nac
lītokpān. 3 Lāꞌ xlaꞌ cālaktzīꞌlh Pedro
lāꞌ Juan aꞌxniꞌcaꞌ ixtatanūmāꞌna nac
lītokpān lāꞌ xlaꞌ cāsquiꞌniꞌlh. 4 Lāꞌ
Pedro lāꞌ Juan talakalaktzīꞌhuiꞌlīlh
lāꞌ Pedro huanilh:
—Caquilālaktzīꞌuj quinaꞌn.
5 Lāꞌ xlaꞌ cālakalaktzīꞌlh lāꞌ
ixpuhuan que namaxquīꞌcan
catūhuā. 6 Lāꞌ Pedro hualh:
—Tūꞌ ickaꞌlhī plata nīn oro. Pero
naꞌicmaxquīꞌyāniꞌ aꞌntū ickaꞌlhī. Por
ixlīmāpaꞌksīn Jesucristo xalaꞌ nac
Nazaret, catāyaꞌ lāꞌ catlāꞌhuaꞌ.
7 Lāꞌ makachiꞌpalh ixpekecānaꞌj
lāꞌ yāhualh. Lāꞌ huanmāꞌ kaꞌtlāꞌtus
chu līlacapalh ixtojon lāꞌ ixtūpixniꞌ
lactliꞌhuiꞌquilh. 8 Lāꞌ lacapalh
tāyalh lāꞌ tlāꞌhualh lāꞌ cātāꞌtanūlh
Pedro lāꞌ Juan nac lītokpān.
Lāꞌ ixtlāꞌhuantēlha tanūlh lāꞌ
ixtāꞌkapūyāhua lāꞌ ixuan aꞌnchī
Dios lej kaꞌtlaꞌ. 9 Lāꞌ ixlīhuāk

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tachiˈxcuhuīˈt talaktzīˈlh aˈnchī
ixlatlāˈhuan lāˈ xlacaˈn tamākaˈtlīˈlh
Dios. 10 Lāˈ talakapasli ūˈtzaˈ aˈntī
īˈsquiˈnīhuāˈyamāˈ na ixlacapūn
ixlītokpāncaˈn israelitas, aˈnlhā
huanican huan mākalhcha
Tzēhuanīˈt. Lāˈ talēˈcnīlh aˈntū
ixpātleˈkeniˈnīˈt huan chiˈxcuˈ. Lāˈ
tūˈ ixtalīcaˈtzīhuiˈlānaˈ.

Pedro aˈctaˈsanaˈlh na ixcorredor Salomón

11 Lāˈ huan chiˈxcuˈ aˈntī
ixlūˈntūˈlanīˈt lāˈ aˈntī ixtzeyanīˈtcus,
ixcātāˈlāmakachiˈpatlāˈhuan Pedro
lāˈ Juan. Lāˈ ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt
tatuˈjnuntēlhalh lāˈ cālaktakēstokca
nac corredor aˈnlhā huanican
ixtacuīniˈ ixcorredor Salomón. Lāˈ
lej talēˈcnīlh. 12 Lāˈ Pedro, aˈxniˈcaˈ
laktzīˈlh huāˈmāˈ, cāhuanilh
tachiˈxcuhuīˈt:
—Chiˈxcuhuīˈn israelitas,
¿aˈchīˈ aˈcnīˈyāˈtit huāˈmāˈ? Lāˈ
¿aˈchīˈ quilālakalaktzīˈnāuj?
Tūˈ quilīmāpaˈksīncaˈn aˈntū
iclīmātzeyīnīˈtaˈuj lāˈ tūˈ por
quimpālacatacaˈn porque quinaˈn
tzeyā chiˈxcuhuīˈn. 13 Tlahualh
huāˈmāˈ ixDioscaˈn Abraham lāˈ
Isaac lāˈ Jacob lāˈ quinatātaˈnaˈcaˈn.
Uˈtzaˈ Dios māsuˈyunīˈt que
lej kaˈlhī līmāpaˈksīn Jesús
aˈntī ixOˈkxaˈ Dios. Lāˈ huāˈmāˈ
Jesús ūˈtzaˈ aˈntī macamāstāˈtit
huiˈxinaˈn lāˈ kalhtatzēˈktit na
ixlacapūn Pilato aˈxniˈcaˈ xlaˈ
ixlīhuiˈlīnīˈt namakxteka. 14 Lāˈ
huiˈxinaˈn kalhtatzēˈktit aˈntī
lej tzey lāˈ tlahuanīˈt xmān
aˈntū lej tzey. Lāˈ huiˈxinaˈn
squiˈntit cacātamāxtuniˈniˈ lāˈ
camakxtekca kalhatin maknīniˈ.
15 Lāˈ māmaknīnīniˈntit Jesús
aˈntī māstāˈ vida lāˈ aˈntīn
Dios mālakahuanīchokolh.
Lāˈ quinaˈn icmāstūˈncāuj
aˈnchī lakahuanchokolh.
16 Ickalhlakaˈīˈyāuj Jesucristo.
Uˈtzaˈ līmātzeyīca huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
aˈntī huiˈxinaˈn laktzīˈnāˈtit lāˈ
lakapasāˈtit. Jesús quincāmaxquīˈniˈ
ixtapuhuān. Uˈtzaˈ līmātzeyīca
xaˈnca na milacapūncaˈn
milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn.
17 ’Lāˈ chuhuaˈj chiˈxcuhuīˈn,
quit iccaˈtzī que huiˈxinaˈn tūˈ
ixmāchekxīˈyāˈtit aˈntūn tlahuaˈtit
aˈxniˈcaˈ māmaknīnīniˈntit
Jesús. Lāˈ nā tūˈ ixtamāchekxī
mimpūchihuīnaˈnīˈncaˈn. 18 Dios
mācaˈtzīnīniˈlh xapūˈla que Cristo
napātīniˈn. Chuntzaˈ tahualh
ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios xalanīˈn
makān. Huāˈmāˈ tlōkentaxtūlh
Dios. 19 Lāˈ chuhuaˈj huiˈxinaˈn
caxtāpalīˈtit mintapāstacnaˈcaˈn
lāˈ caxtāpalīˈtit miˈaˈclhcunuccaˈn
lāˈ chuntzaˈ naxapacan
mintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ
namin huan chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
Dios nacāmāskeˈhuiˈhuīˈniˈyāniˈ
miˈaˈclhcunuccaˈn. 20 Lāˈ
namacamin Jesucristo aˈntī xapūˈla
līhuiˈlīlh Dios nacāmacaminiˈyāniˈ
huiˈxinaˈn. 21 Pero Jesucristo kaˈlhī
natachoko nac aˈkapūn hasta
aˈxniˈcaˈ Dios nalacāxtlahuapalakōˈ
ixlīhuāk aˈnchī Dios makāntzaˈ
cāmāchihuīnīlh ixaˈctaˈsanaˈnīˈn
aˈntī lacuan. 22 Moisés cāhuanilh
quinapapnaˈcaˈn:

> Huan Māpaˈksīniˈ quinDioscaˈn
> nacāmacaminiˈyāniˈ huiˈxinaˈn
> kalhatin aˈctaˈsanaˈ, chuntzaˈ
> huaˈchi quimacamilh quit.

Lāꞌ ūꞌtzaꞌ nala kalhatin de
huiꞌxinaꞌn.
Lāꞌ huiꞌxinaꞌn nakaxpaꞌtāꞌtit
ixlīhuāk aꞌntū xlaꞌ
nacāhuaniyāniꞌ.
23 Lāꞌ aꞌntīn tūꞌ natakalhlakaꞌī
aꞌntū nahuan huanmāꞌ
chiꞌxcuꞌ, ūꞌtunuꞌn
nacāmāsputūcan lāꞌ
nacātamacaxtucan de
ixlaclhniꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt.
24 ’Lāꞌ chuntzaꞌ tahualh
ixlīhuākcaꞌn ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn Dios
xalanīꞌn makān lāꞌ Samuel lāꞌ nā
aꞌntīn tamilh āꞌcalīstān. Xlacaꞌn
tahualh que chuntzaꞌ napātleꞌke.
25 Huiꞌxinaꞌn ixcamanaꞌcaꞌn
ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn Dios. Lāꞌ nā
milaꞌcaꞌn huan convenio aꞌntū
talacāxtlahualh quinDioscaꞌn lāꞌ
quinapapnaꞌcaꞌn. Tlahuaca huan
convenio aꞌxniꞌcaꞌ Dios huanilh
Abraham:
Por ixpālacata minatāꞌnatnaꞌ
nacāsicuaꞌlanālīcan ixlīhuāk
tachiꞌxcuhuīꞌt xalaꞌ nac
quilhtamacuj.
26 Aꞌxniꞌcaꞌ Dios macamilh ixOꞌkxaꞌ,
cālakmacaminiꞌ huiꞌxinaꞌn pūꞌla
para que milīhuākcaꞌn camakxtektit
mintalaclēꞌiꞌcaꞌn lāꞌ chuntzaꞌ
nacātasicuaꞌlanālīyāniꞌ —hualh
Pedro.

Pedro lāꞌ Juan na ixlacapūncaꞌn pūchihuīnaꞌnīꞌn

4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Pedro lāꞌ Juan
ixtatāꞌchihuīnaꞌmāꞌna
tachiꞌxcuhuīꞌt, talakmilh curasnaꞌ
lāꞌ ixcapitán tropasnaꞌ xalanīꞌn
nac lītokpān lāꞌ nā saduceosnuꞌ.
2 Xlacaꞌn tatamakchuyīlh por
ixpālacata aꞌntū ixcāmāsuꞌniꞌcan
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ aꞌnchī
ixtamācaꞌtzīnīniꞌn que Jesús
lakahuanchokolh, lāꞌ chuntzaꞌ
nalīlakahuanchokocan.
3 Lāꞌ cāchiꞌpaca Pedro lāꞌ Juan
lāꞌ cāmānūca nac pūlāchīꞌn.
Lāꞌ como kōtanūtzaꞌ ixuanīꞌt,
cāmakxtekca aꞌntzaꞌ hasta ixlīlakalī.
4 Lāꞌ taꞌaꞌkaꞌīꞌlh lej lhūhuaꞌ aꞌntīn
takaxmatli huan tachihuīn. Lāꞌ
ixlīlhūhuaꞌ huaꞌchi lakaquitzis mil
chiꞌxcuhuīꞌn.
5 Lāꞌ ixlīlakalī tatakēstokli nac
Jerusalén huan pūchihuīnaꞌnīꞌn
lāꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas
lāꞌ mākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn huan
ley. 6 Lāꞌ tamilh Anás, aꞌntī
xamāpaꞌksīniꞌ curasnaꞌ, lāꞌ Caifás
lāꞌ Juan lāꞌ Alejandro lāꞌ ixlīhuāk
ixtalakapasnīꞌn huan xamāpaꞌksīniꞌ
curasnaꞌ. 7 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ixcāhuiꞌlīcanīꞌttzaꞌ Pedro lāꞌ Juan
na ixlacapūncaꞌn, cākalhasquiꞌnīca:
—¿Tichū ixlīmāpaꞌksīn aꞌntū
lītlahuaꞌtit huāꞌmāꞌ? Lāꞌ ¿tichū
ixquilhtampān tlahuaꞌtit huāꞌmāꞌ?
8 Lāꞌ ixaꞌclhcunuc Pedro ixlītzumaꞌ
Espíritu Santo lāꞌ cāhuanilh:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, pūchihuīnaꞌnīꞌn lāꞌ
xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas: 9 Chuhuaꞌj
quinaꞌn quilāmālacapūꞌnīꞌtaꞌuj
por ixpālacata lakatin aꞌntūn
tzey ictlahuaniꞌuj huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ
īꞌtzaꞌcaꞌ lāꞌ por ixpālacata aꞌnchī
mātzeyīcanīꞌt. 10 Cacaꞌtzītit
milīhuākcaꞌn huiꞌxinaꞌn lāꞌ
catacaꞌtzīlh ixlīhuāk tachiꞌxcuhuīꞌt
israelitas huāꞌmāꞌ aꞌntū lalh.
Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ aꞌntī yā na
milacapūncaꞌn huiꞌxinaꞌn, ūꞌtzaꞌ
līmātzeyīlh por ixlīmāpaꞌksīn
Jesucristo xalaꞌ nac Nazaret.
Uꞌtzaꞌ Jesucristo aꞌntī huiꞌxinaꞌn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

māxtokohuaꞌcaꞌnīniꞌntit lāꞌ Dios
mālakahuanīchokolh. 11 Huāꞌmāꞌ
Jesucristo ūꞌtzaꞌ aꞌntī lakmakaꞌntit
huiꞌxinaꞌn huaꞌchi tapācnaꞌnīꞌn
talakmakaꞌn lakatin chihuix.
Lāꞌ chuhuaꞌj huāꞌmāꞌ Jesucristo
huaꞌchi chihuix aꞌntū pūꞌla huiꞌlīca
ixaꞌkatzāꞌstūn. 12 Lāꞌ Jesucristo
xmān ūꞌtzaꞌ māpūtaxtunuꞌ. Lāꞌ
tūꞌ aꞌnampala āꞌkalhatin chiꞌxcuꞌ
nac cāꞌquilhtamacuj aꞌntī tzēn
quincāmāpūtaxtūyāniꞌ —hualh
Pedro.
13 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ talaktzīꞌlh huan
pūchihuīnaꞌnīꞌn aꞌnchī Pedro
lāꞌ Juan tūꞌ ixtajicuaꞌn, xlacaꞌn
talēꞌcnīlh porque ixtacaꞌtzī que
Pedro lāꞌ Juan xlacaꞌn catīhuāyā
chiꞌxcuhuīꞌn lāꞌ tuntūꞌ lej ixtacaꞌtzī.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talīmāchekxīlh que
xlacaꞌn ixtatāꞌlatlāꞌhuan Jesús.
14 Lāꞌ talaktzīꞌlh huan chiꞌxcuꞌ aꞌntī
mātzeyīca lāꞌ ixyā ixlacapūncaꞌn. Lāꞌ
tūlalh tahualh que tūꞌ tzey aꞌntūn
tatlahualh Pedro lāꞌ Juan. 15 Lāꞌ
cāmaxquīꞌca līmāpaꞌksīn catataxtulh
macstiꞌnaꞌj Pedro lāꞌ Juan aꞌnlhā
ixtatakēstoknīꞌt aꞌntī ixtatlahua
justicia. Lāꞌ takalhachihuīnaꞌlh
xlacaꞌn 16 lāꞌ talāhuanilh:
—¿Tuchū nacātlahuaniꞌyāuj
huāꞌ tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn?
Por ixpālacatacaꞌn ūꞌtunuꞌn,
pātleꞌkenīꞌt lakatin kaꞌtlaꞌ lēꞌcnīn.
Huāꞌmāꞌ tacaꞌtzī ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn tahuiꞌlānaꞌ nac Jerusalén.
Lāꞌ tūlalh catikalhtatzēꞌkui. 17 Lāꞌ
cacāmākēꞌklhauj lāꞌ cacāhuaniuj
que tūꞌtzaꞌ catahuanilh huan
ixtacuīniꞌ Jesús nīn āꞌchāꞌtin. Lāꞌ
chuntzaꞌ tūꞌtzaꞌ catitalhūhuaꞌlh
huan aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ huan
ixtachihuīncaꞌn —talāhuanilh.
18 Lāꞌ cāmātayīniꞌnca Pedro
lāꞌ Juan lāꞌ cāmāpaꞌksīca que
tūꞌtzaꞌ catachihuīnaꞌlh lāꞌ tūꞌtzaꞌ
catamāsuꞌyulh nīn āꞌmaktin por
ixlīmāpaꞌksīn Jesús. 19 Lāꞌ Pedro lāꞌ
Juan takalhtīniꞌlh lāꞌ tahualh:
—¿Chu tzey na ixlacapūn Dios
naꞌiccāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
lāꞌ tūꞌ naꞌicaꞌkahuānaꞌniꞌyāuj
Dios? ¿Chichū puhuaꞌnāꞌtit? Lāꞌ
caquilāhuaniuj. 20 Quinaꞌn tūla
ictimakxtekui de naꞌicuanāuj
aꞌntū iclaktzīꞌnīꞌtaꞌuj lāꞌ aꞌntū
ickaxmatnīꞌtaꞌuj —hualh Pedro.
21 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixcāmākēꞌklhacanīꞌt
huampala, cāmakxtekca. Tūla
ixtakaksniꞌ aꞌnchī natalīcastigarlī
porque ixtajicuaꞌniꞌ huan
tachiꞌxcuhuīꞌt porque, por
ixpālacata aꞌntū ixpātleꞌkenīꞌt,
ixlīhuākcaꞌn ixtachihuīnaꞌn aꞌnchī
lej kaꞌtlaꞌ Dios. 22 Lāꞌ huan chiꞌxcuꞌ
aꞌntī tlahuaniꞌcanīꞌt huan lēꞌcnīn
ixkaꞌlhītzaꞌ más de tuꞌpuꞌxam cāꞌta.

Huan tāꞌtimīn tasquiꞌniꞌlh Dios que cacāmaktāyalh para que tūꞌ natajicuaꞌn

23 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Pedro lāꞌ Juan
ixcāmakxtekcanīꞌttzaꞌ, talakaꞌlh
ixcompañerosnuꞌcaꞌn. Lāꞌ cāhuanica
ixlīhuāk aꞌntū ixtahuanīꞌt huan
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ
huan xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas.
24 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ takaxmatli huāꞌmāꞌ,
ixlīhuāk aꞌcxtim taꞌorarlīlh lāꞌ
tahuanilh Dios lej palhaꞌ:
—Māpaꞌksīniꞌ, huiꞌx Dios lāꞌ
huiꞌx tlaꞌhuaꞌ aꞌkapūn lāꞌ tiꞌyaꞌt
lāꞌ ixlīhuāk aꞌntū aꞌnan. 25 Lāꞌ
por ixlīmāpaꞌksīn Espíritu Santo
māchihuīꞌniꞌ David aꞌntī ixtāꞌscujāniꞌ.
Lāꞌ David hualh chuntzaꞌ:

¿Aꞌchīꞌ lej tataꞌsa con tāꞌkcha
tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntīn tūꞌ
israelitas?
¿Aꞌchīꞌ tapāstaca huan
tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntūn tūꞌ
tasquiꞌnī?
26 Lāꞌ huan reyniꞌ xalaꞌ nac
huāꞌ quilhtamacuj talalh
ixtāꞌcaꞌtza Dios.
Lāꞌ huan pūchihuīnaꞌnīꞌn
tatakēstokli, lāꞌ talītalakspiꞌtli
huan Māpaꞌksīniꞌ Dios lāꞌ nā
Cristo aꞌntī Dios lacsacuiꞌlīnīꞌt.
27 ’Uꞌtzaꞌ lej stuꞌncuaꞌ. Nac huāꞌmāꞌ
xcānsipej tatakēstokli Herodes lāꞌ
Poncio Pilato lāꞌ huan israelitas lāꞌ
aꞌntīn tūꞌ israelitas. Lāꞌ talītalakspiꞌtli
Jesús miꞌOꞌkxaꞌ lacuan aꞌntī
lacsacuiꞌlīnīꞌtaꞌ huiꞌx, quinDioscaꞌn.
28 Xlacaꞌn tatakēstokli natatlahua
xmān aꞌntū huiꞌx līhuiꞌliꞌ xapūꞌla aꞌntū
nala lāꞌ xmān aꞌntū milīmāpaꞌksīn
lāꞌ mintapuhuān. 29 Lāꞌ chuhuaꞌj,
Māpaꞌksīniꞌ Dios, chu tūꞌ laꞌktziꞌ
aꞌnchī quincātamakēꞌklhacuꞌtunāniꞌ.
Lāꞌ caquilāmaktāyauj quinaꞌn
aꞌntī iccātāꞌscujāniꞌ. Chuntzaꞌ
naꞌicchihuīnaꞌnāuj mintachihuīn lāꞌ
tūꞌ caꞌicjicuaꞌnui. 30 Lāꞌ camāsuꞌyuꞌ
milīmāpaꞌksīn lāꞌ cacāmātzeyiꞌ lāꞌ
calalh lakaꞌtlaꞌn catūhuā lāꞌ lēꞌcnīn por
ixlīmāpaꞌksīn Jesús miꞌOꞌkxaꞌ lacuan.
31 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixtaꞌorarlīnīꞌttzaꞌ,
tachiquilh aꞌnlhā ixtatakēstoknīꞌt.
Lāꞌ ixaꞌclhcunuccaꞌn ixlīhuākcaꞌn
talītatzumalh Espíritu Santo. Lāꞌ
tachihuīnaꞌlh ixtachihuīn Dios lāꞌ
tūꞌ ixtajicuaꞌn.

Chu lakatin tamākēxtimīlh huāk aꞌntū ixtakaꞌlhī

32 Lāꞌ ixlīlhūhuaꞌ aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌt lāꞌ chu lakatin
tapāstacnaꞌ lāꞌ ixtakaꞌlhī chu
lakatin tapuhuān. Lāꞌ nīn tintīꞌ
puhuanli que tūla namāstāꞌ
aꞌntū ixkaꞌlhī. Lāꞌ chu lakatin
ixtamākēxtimīnīꞌt ixlīhuāk aꞌntū
ixtakaꞌlhī. 33 Lāꞌ huan apóstoles
ixtakaꞌlhī lhūhuaꞌ līmāpaꞌksīn. Lāꞌ
ixtamālacstūꞌnca que Māpaꞌksīniꞌ
Jesús ixlakahuanchokonīꞌt. Lāꞌ
Dios ixcāsicuaꞌlanālī. 34 Lāꞌ nīn
tintīꞌ īꞌsputniꞌ catūhuā porque
ixlīhuākcaꞌn aꞌntī ixtakaꞌlhī
ixtiꞌyaꞌtcaꞌn lāꞌ ixchiccaꞌn, ixtastāꞌ
lāꞌ ixtalīmin ixtapalh aꞌntū ixtastāꞌ.
35 Lāꞌ ixtamaxquīꞌ huan apóstoles.
Lāꞌ tamālacpitzilh chāꞌtunuꞌ chu
aꞌnchī ixtamaclacasquiꞌn. 36 Lāꞌ ixuīꞌ
kalhatin chiꞌxcuꞌ ixtacuīniꞌ José.
Lāꞌ huan apóstoles tamāpācuhuīlh
por ixlītāpātuꞌ ixtacuīniꞌ
Bernabé (huāꞌmāꞌ huanicuꞌtun
mākoꞌxamixīniꞌ). Lāꞌ ūꞌtzaꞌ levita
ixuanīꞌt xalaꞌ nac Chipre. 37 Lāꞌ
xlaꞌ ixkaꞌlhī ixtiꞌyaꞌt. Lāꞌ stāꞌlh lāꞌ
cālīminiꞌlh ixtapalh lāꞌ cāmaxquīꞌlh
huan apóstoles.

Tamātzēꞌkli macstiꞌnaꞌj tumīn Ananías lāꞌ Safira

5 Lāꞌ nā ixuīꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ
ixtacuīniꞌ Ananías. Lāꞌ ixkaꞌlhī
ixpuscāt aꞌntī ixtacuīniꞌ Safira. Lāꞌ
xlacaꞌn tastāꞌlh pītzinaꞌj ixtiꞌyaꞌtcaꞌn.
2 Lāꞌ Ananías māquīꞌlh macstiꞌnaꞌj
ixtapalh. Lāꞌ nā ixpuscāt nā
ixlīcaꞌtzī. Lāꞌ Ananías līmilh aꞌntū
aꞌkatāxtūlh lāꞌ cāmaxquīꞌlh huan
apóstoles. 3 Lāꞌ Pedro hualh:
—Ananías, ¿aꞌchīꞌ mātzumanīꞌt
miꞌaꞌclhcunuc koꞌtiꞌtiꞌ lāꞌ
xtāpalīlh mintapāstacnaꞌ para
nalēꞌksaꞌnīniꞌnaꞌ Espíritu Santo lāꞌ
namāquīꞌyaꞌ macstiꞌnaꞌj huan tumīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtapalh ti'ya't? 4¿Chu tū' mila'
ixuanī't huan ti'ya't a'xni'ca' tūna'j
ī'stā'ya'? ¿Chu tū' mila' ixuanī't
huan ixtapalh a'xni'ca' stā't huan
ti'ya't? ¿A'chī' pāstacti natlahua'ya'
huā'mā'? Lā' hui'x a'ksa'nī'ni' tū'
xmān na ixlacapūn chi'xcuhuī'n.
Hui'x nā a'ksa'nī'ni' na ixlacapūn
Dios —hualh Pedro.
5Lā' a'xni'ca' Ananías kaxmatli
huā'mā' tachihuīn, a'kā'lh xanīn.
Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n
a'ntīn takaxmatli. 6Lā' huan o'kxa'n
tasacli Ananías lā' tamaksna'tli lā'
tamāxtulh lā' tamā'cnūlh.
7Lā' hua'chi ixlīlakatu'tun hora
ixpuscāt Ananías tanūlh. Xla' tū'
ixca'tzī a'ntū ixpātle'kenī't. 8Tuncan
Pedro huanilh:
—Caquihua'ni', ¿lhānchula'
līstā'tit huan ti'ya't?
Lā' huan puscāt huanilh chu
a'cxtim chuntza' chī ixuaninī't ixkōlu'.
9Lā' Pedro huanilh:
—Lā' ¿a'chī' chu lālīca'tzīyā'tit
na'a'ksa'nī'ni'nā'tit ixEspíritu
Māpa'ksīni'? Cakaxpa'tti a'nchī
tatantūsa'nan kēpūn a'ntī
tamā'cnūnī't minkōlu'. Lā' nā hui'x
natamāxtuyāni' —hualh Pedro.
10Lā' līlacapalh huan puscāt
a'kā'lh xanīn na ixlacapūn Pedro.
Lā' huan o'kxa'n tatanūchi lā'
talaktzī'lh mā' xanīn. Lā' tamāxtulh
lā' tamā'cnūlh ixpāxtūn ixkōlu'.
11Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n
a'ntī ixtakalhlaka'ī' lā' ixlīhuākca'n
a'ntīn takaxmatli huā'mā'.

Tlahuaca lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā

12Lā' huan apóstoles tatlahualh
lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n
catūhuā ixlaclhpu'nanca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' ixtatakēstoknī't
ixlīhuākca'n na ixcorredor Salomón.
13Nīn chā'tin de ixtalhūhuā'tca'n
tū' talīhui'līlh natatā'takēxtimī
con ū'tunu'n. Lā' tachi'xcuhuī't
lej ta'a'cnīni'ni'lh. 14Lā' a'ntī
ixtakalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni'
ā'chulā' ixtalhūhua'n chi'xcuhuī'n
lā' puscan. 15Lā' ixcālīmincan huan
ī'tza'ca'nī'n nac cā'tejen a'nlhā
ixtētaxtu Pedro. Lā' ixcāhui'līcan
nac laklaj lā' na ī'xti'catca'n, palh
tzē cahuā a'yuj xmān ixmāspilē'k
Pedro ixcāmāskē'kēlh lā' chuntza'
ixcāmātzeyīlh makapitzīn
ī'tza'ca'nī'n. 16Lā' nā ixtamimā'na
nac Jerusalén lhūhua' tachi'xcuhuī't
xalanī'n huan xcānsipejni' na
ixpajtzu Jerusalén. Lā' ixtalīmin
ī'tza'ca'nī'n lā' a'ntī ixtaka'lhī
tlajana'nī'n. Lā' ixlīhuākca'n
cāmātzeyīca.

Cāmacaputzaca Pedro lā' Juan

17Lā' tatā'kaquī'lh huan
xamāpa'ksīni' curasna' lā'
ixchi'xcuhuī'n a'ntī ixtakalhlaka'ī'
ixtamākalhtō'kē'nca'n saduceosnu'.
Lā' lej ixtalakca'tzan xlaca'n.
18Lā' cāchi'paca huan apóstoles lā'
cāmānūca nac pūlāchī'n. 19Lā' Dios
macamilh kalhatin ángel. Lā' huan
ángel cāmālaquī'ni'lh huan pūlāchī'n
cā'tzī'sa lā' cāmāxtulh lā' cāhuanilh:
20—Capitit lā' catāya'tit
nac xaka'tla' lītokpān lā'
cacātā'chihuīna'ntit huan
tachi'xcuhuī't ixlīhuāk ixpālacata
a'nchī tzē natalīka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n.
21Lā' a'xni'ca' ixtakaxmatnī't
huā'mā', tatanūlh nac xaka'tla'

lītokpān aˈxniˈcaˈ ixtuncuīmāˈtzaˈ lāˈ
tamāsuˈyulh.

Lāˈ huan xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ
lāˈ nā ixchiˈxcuhuīˈn tatakēstokli.
Lāˈ cāmākēstokca ūˈtunuˈn aˈntī
ixtatlahua justicia lāˈ ixlīhuāk
xanapuxcuˈnuˈ xalaˈ nac Israel.
Lāˈ cāmacāˈnca policíasnaˈ para
natamāxtu huan tachīˈnīˈn de
nac pūlāchīˈn lāˈ natalīmin. 22 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ huan policíasnaˈ tachāˈlh,
tūˈ cākaksca nac pūlāchīˈn.
Tataspiˈtchokolh lāˈ tamācaˈtzīnīlh.
23 Lāˈ tahualh:

—Icchāˈuj nac pūlāchīˈn lāˈ
iclaktzīˈuj lāˈ ixlacchahua xaˈnca.
Lāˈ huan maktakaˈlhnaˈnīˈn
ixtayānaˈ na ixlacapūn mākalhcha.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ icmālaquīˈuj, nīn
tintīˈ ickaksui na ixchakān huan
pūlāchīˈn.

24 Lāˈ aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ,
xacapitán xakaˈtlaˈ lītokpān lāˈ
huan xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ lej
lhūhuaˈ tapāstacnaˈlh tuchūn
chuhuaˈj nala. 25 Lāˈ chu tuncan
milh kalhatin lāˈ cāhuanilh:

—Huan chiˈxcuhuīˈn aˈntī
huiˈxinaˈn cāmānūˈtit nac
pūlāchīˈn tayānaˈnchaˈ nac xakaˈtlaˈ
lītokpān lāˈ tamāsuˈniˈmāˈna huan
tachiˈxcuhuīˈt.

26 Lāˈ tuncan taˈaˈlh huan capitán
lāˈ huan policíasnaˈ lāˈ cāquītēpalaca
Pedro lāˈ Juan. Lāˈ cālīminca lej
līlacatzucu porque ixtajicuaˈniˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt que ixcāmūtaˈlaca.
27 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixcālīmincanīˈttzaˈ,
cāhuiˈlīca ixlacapūncaˈn huan
pūchihuīnaˈnīˈn. Lāˈ xamāpaˈksīniˈ
curasnaˈ cākalhasquiˈnīlh:

28 —¿Chu tūˈ iccāmāpaˈksīniˈ
huiˈxinaˈn lej līpalhaˈ que
tūˈtzaˈ camāsuˈyuˈtit por
ixquilhtampān Jesús? Lāˈ
huiˈxinaˈn cāmāscaˈtīkōˈtittzaˈ
xalanīˈn nac Jerusalén huāˈ
mintamākalhtōˈkēˈncaˈn. Lāˈ
huiˈxinaˈn huaˈnāˈtit que quinaˈn
iclēˈnāuj cuenta por ixpālacata
maknīca Jesús.

29 Lāˈ takalhtīniˈlh Pedro lāˈ
āˈmakapitzīn apóstoles lāˈ tahualh:

—Lāˈ ¿chu tzey palh
naˈiccāˈaˈkahuānaˈniˈyāuj
chiˈxcuhuīˈn lāˈ tūˈ
naˈicaˈkahuānaˈniˈyāuj Dios?
30 IxDioscaˈn quinatātaˈnaˈcaˈn
mālakahuanīchokolh Jesús aˈntī
huiˈxinaˈn māmaknīnīniˈntit
aˈxniˈcaˈ xtokohuaˈcaˈca nac cruz.
31 Lāˈ Dios līmāˈcaˈlh Jesús lāˈ
huiˈlīlh na ixpāxtūcānaˈj lāˈ huiˈlīlh
xapuxcuˈ lāˈ māpūtaxtūnuˈ. Uˈtzaˈ
tlahualh para que xalanīˈn nac
Israel nataxtāpalī ixtapāstacnaˈcaˈn
lāˈ nacāmāsputūnuˈniˈcan aˈntū
talaclēˈniˈ Dios. 32 Lāˈ quinaˈn
icmālacstūˈncāuj huāˈmāˈ. Lāˈ nā
chuntzaˈ mālacstūˈnca huan Espíritu
Santo aˈntī Dios cāmaxquīˈnīˈt
xlacaˈn aˈntīn taˈaˈkahuānaˈniˈ Dios.

33 Lāˈ aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ,
taˈaˈkchāˈlh lāˈ ixcāmaknīcuˈtuncan.
34 Lāˈ kalhatin pūchihuīnaˈ, aˈntī
fariseo ixuanīˈt, ixtacuīniˈ Gamaliel.
Xlaˈ ūˈtzaˈ kalhatin mākalhtōˈkēˈniˈ
de huan ley. Lāˈ lej ixaˈcnīniˈniˈcan.
Xlaˈ tāyalh lāˈ māpaˈksīniˈlh que
cacāmāxtuca Pedro lāˈ Juan lakatin
kaˈtlāˈtus. 35 Lāˈ Gamaliel cāhuanilh
huan āˈmakapitzīn pūchihuīnaˈnīˈn:

—Chiˈxcuhuīˈn xalanīˈn nac
Israel, capāstacnaˈntit xaˈnca aˈntū
nacātlahuaˈniˈyāˈtit huāˈ tamāˈna
chiˈxcuhuīˈn. 36 Caˈtzīyāˈtit que

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

makāntzaˈ iˈxuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ
ixtacuīniˈ Teudas, aˈntī ixuan que
xlaˈ lej kaˈtlaˈ. Lāˈ makapitzīn
chiˈxcuhuīˈn, como huaˈchi lakatāˈtiˈ
ciento, tastālaniˈlh. Xlaˈ maknīca.
Lāˈ taˈaˈkahuankōˈlh ixlīhuākcaˈn
aˈntī ixtastālaniˈnīˈt. Lāˈ chuntzaˈ
līsputli aˈntū ixlītzucunīˈt Teudas.
37 Lāˈ āˈcalīstān ixuiˈlapā Judas xalaˈ
nac Galilea aˈxniˈcaˈ lālaktzoˈkca.
Xlaˈ cācuccha'xli makapitzīn lāˈ
ixtastālaniˈ. Lāˈ nā Judas sputli. Lāˈ
taˈaˈkahuankōˈlh aˈntī ixtastālaniˈnīˈt.
38 Lāˈ chuhuaˈj iccāhuaniyāniˈ
huiˈxinaˈn, nīn tuntūˈ cacātlahuaniˈtit
huan chiˈxcuhuīˈn lāˈ cacāmakxtektit.
Palh huāˈmāˈ tapāstacnaˈ lāˈ huāˈmāˈ
tamākalhtōˈkēˈn xmān ixlaˈcaˈn
chiˈxcuhuīˈn, ixaˈcstu nasputa.
39 Lāˈ palh ixlaˈ Dios, tūˈ maktin
catimāpānūˈtit. Tūˈ ixlīcaˈtzan
kalhtaxtoktipāˈnaˈntit Dios —
cāhuanilh Gamaliel.

40 Lāˈ taˈaˈkaˈīˈlh ixtachihuīn
Gamaliel. Lāˈ cāmātayīniˈca
huan apóstoles lāˈ cāsnoˈkca.
Lāˈ cāhuanica que tūˈtzaˈ
natachihuīnaˈn por ixquilhtampān
Jesús. Lāˈ cāmakxtekca. 41 Lāˈ Pedro
lāˈ Juan tataxtulh ixlacapūncaˈn
pūchihuīnaˈnīˈn. Lāˈ tapāxuhualh
porque cālaktzīˈnca xlacaˈn lej tzey
para natapātī aˈntū lej līmāxanaˈ
por ixpālacata Jesucristo. 42 Lāˈ
lakalīyān nac xakaˈtlaˈ lītokpān
lāˈ na ixchiccaˈn, tūˈ ixtamakxteka
tamāsuˈyu lāˈ tachihuīnaˈn
ixpālacata Jesucristo.

Cālacsacca kalhatojon maktāyanaˈnīˈn

6 Huāˈmāˈna chiˈchiniˈ
ixtalhūhuaˈntēlha huan
aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ. Lāˈ huan
chiˈxcuhuīˈn griegos cāhuanilh
huan hebreos que tūˈ xaˈnca
ixcāmāpitziniˈcan aˈntū
ixcāmaxquīˈcan huan lakapūtnuˈ
griegasnaˈ lakalīyān. 2 Lāˈ huan
kalhacāujtuˈ apóstoles tamākēstokli
ixlīhuāk aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ lāˈ
cāhuanica:

—Tūˈ līmakuan naˈicmakxtekāuj
naˈicmāsuˈyuyāuj ixtachihuīn Dios lāˈ
naˈicmāstāˈyāuj līhuaˈt. 3 Pues chuhuaˈj,
tāˈtimīn, cacālacsactit huiˈxinaˈn
kalhatojon chiˈxcuhuīˈn de huiˈxinaˈn.
Cacālacsactit aˈntī cālakapascan huāk
lacuan lāˈ aˈntī talītzuma Espíritu
Santo lāˈ aˈntī lej xaˈnca tapāstacnaˈn.
Lāˈ nacāmacamaxquīˈyāuj huāˈmāˈ
lītlōt. 4 Lāˈ quilītlōtcaˈn quinaˈn
chu ūˈtzaˈtzaˈ: naˈicorarlīyāuj lāˈ
naˈicmāsuˈyuyāuj ixtachihuīn Dios
—cāhuanica.

5 Huāˈmāˈ cāminīˈniˈlh ixlīhuāk
huan ixtalhūhuāˈtcaˈn. Lāˈ lacsacca
huan Esteban, kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī ixlītzuma Espíritu Santo
lāˈ aˈntī xaˈnca ixkalhlakaˈīˈ Dios.
Lāˈ cālacsacca Felipe lāˈ Prócoro
lāˈ Nicanor lāˈ Timón lāˈ Parmenas
lāˈ Nicolás xalaˈ nac Antioquía aˈntī
ixtanūnīˈt na ixreligioncaˈn israelitas.
6 Lāˈ cālīminca ixlacapūncaˈn apóstoles
lāˈ taˈorarlīlh lāˈ taˈaˈcpūmāˈcaˈlh
ixmacancaˈn.

7 Lāˈ aˈkahualh ixtachihuīn
Dios. Lāˈ aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ lej
ixtalhūhuaˈntēlha nac Jerusalén. Lāˈ
lhūhuaˈ curasnaˈ takalhlakaˈīˈlh lāˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈlh ixtachihuīn Dios.

Chiˈpaca Esteban

8 Lāˈ Esteban lej ixkalhlakaˈīˈ lāˈ
lej ixkaˈlhī līmāpaˈksīn. Lāˈ ixtlahua

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lakaˈtlaˈn catūhuā lāˈ lēˈcnīn
ixlaclhpuˈnancaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
9 Lāˈ tatāˈkaquīˈlh makapitzīn
xalanīˈn na ixlītokpāncaˈn
israelitas aˈntī ixcāmāpācuhuīcan
Libertos, lāˈ nā xalanīˈn nac Cirene
lāˈ Alejandría lāˈ Cilicia lāˈ Asia.
Xlacaˈn talālīhuanilh con Esteban.
10 Pero xlacaˈn tūlalh tatāˈlātlajalh
por ixpālacata ixtapāstacnaˈ
Esteban lāˈ por ixpālacata Espíritu
Santo aˈntī ixmāchihuīnī. 11 Lāˈ
xlacaˈn tamāpalalh āˈmakapitzīn
para natalēˈksaˈnīniˈn lāˈ natahuan
que ixtakaxmatnīˈt aˈnchī Esteban
aˈksaˈnli Moisés lāˈ Dios. 12 Lāˈ
cācuccha'xca tachiˈxcuhuīˈt lāˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ israelitas lāˈ huan
mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn ley. Lāˈ chu
līmaktin laktapajtzūca Esteban lāˈ
chiˈpaca lāˈ līminca ixlacapūncaˈn
pūchihuīnaˈnīˈn. 13 Lāˈ cāhuiˈlīca
testigos aˈntīn tahualh aˈntūn tūˈ
stuˈncuaˈ lāˈ tahualh:

—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ tūˈ makxteka
aˈksaˈn huāˈ ley lāˈ huāˈ xakaˈtlaˈ
lītokpān aˈntū sicuaˈlanālanīˈt.
14 Ickaxmatui aˈxniˈcaˈ hualh xlaˈ
que huāˈmāˈ Jesús xalaˈ nac Nazaret
namāsputū huan xakaˈtlaˈ lītokpān
lāˈ nataxtāpalī huan talanān aˈntū
māsuˈyulh Moisés natlahuayāuj.

15 Lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈntī
ixtahuiˈlānaˈ aˈnlhā ixtlahuacan
justicia, talakalaktzīˈlh Esteban.
Lāˈ ixlacan ixtasuˈyu huaˈchi ixlaˈ
ángel.

Tamaktāyalh Esteban lāˈ maknīca

7 Lāˈ huan xamāpaˈksīniˈ
curasnaˈ kalhasquiˈnīlh
Esteban:

—¿Chā stuˈncuaˈ huāˈmāˈ?

2 Lāˈ Esteban hualh:

—Chiˈxcuhuīˈn, israelitas huaˈchi
quit, cakaxpaˈttit. Dios aˈntī lej
kaˈtlaˈ, tasuˈyuniˈlh quimpapcaˈn
Abraham aˈxniˈcaˈ xlaˈ ixuīˈcus nac
xcānsipej Mesopotamia. Tūnaˈj
ixaˈn tahuiˈla nac Harán. 3 Dios
huanilh:

Cataxtu de miˈāˈlacchicniˈ
lāˈ cacāmakxtekti
mintalakapasnīˈn lāˈ
capiˈt nac xcānsipej aˈntū
naˈicmāsuˈniˈyāniˈ.

4 Lāˈ Abraham taxtulh de huan
īˈxcānsipejcaˈn caldeosnuˈ lāˈ aˈlh
tahuiˈla nac Harán. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixnīnīˈttzaˈ ixtātaˈ Abraham,
Dios līmilh Abraham huāˈtzāˈ
nac xcānsipej aˈnlhā huiˈxinaˈn
huiˈlāˈnaˈntit chuhuaˈj. 5 Lāˈ Dios
tūnaˈj maxquīˈlh tiˈyaˈt āˈtzāˈ, nīn
pītzinaˈj aˈnlhā nayāhua ixtojon.
Xmān huanilh que ixtēcuˈ tiˈyaˈt
nala xlaˈ lāˈ ixnatāˈnatnaˈ, aˈyuj
xlaˈ tūnaˈj ixkaˈlhī ixcaman. 6 Dios
tāˈchihuīnaˈlh chuntzaˈ:

Minatāˈnatnaˈ natatahuiˈla
huaˈchi xatzaˈnkān nac
āˈlakatin xcānsipej.
Lāˈ aˈntzaˈ lej nacāmāscujūcan
lāˈ nacāmāpātīnīcan lakatāˈtiˈ
ciento cāˈta.

7 Lāˈ quit naˈiccāmāpātīnī
huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntī
nacāmāscujū minatāˈnatnaˈ.
Lāˈ āˈcalīstān natataxtu
minatāˈnatnaˈ lāˈ
naquintamācāˈtanī āˈtzāˈ.

8 Lāˈ Dios cāxtlahualh huan
convenio aˈntū ixpālacata
ixcāchuˈcucan chiˈxcuhuīˈn
israelitas para que
nacālīlakapascan. Lāˈ tahuīˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

kalhatin ixcaman Abraham,
ixtacuīni' Isaac. Lā' ixlīlakatzeyan
chi'chini' Abraham chu'culh
ixcaman para nalīlakapascan
hua'chi israelita. Lā' ā'calīstān
tahuī'lh kalhatin ixcaman Isaac,
ixtacuīni' Jacob. Lā' ā'calīstān
Jacob ka'lhīlh kalhacāujtu'
ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n.
9 'Lā' huan quinapapna'ca'n
ixtaca'tzalaktzī'n ixtā'tinca'n
José. Lā' xlaca'n tastā'lh José.
Lā' lē'nca nac Egipto. Pero
Dios ixmaktaka'lha. 10 Lā' Dios
māpūtaxtūlh de ixlīhuāk a'ntūn
pātīlh. Lā' Dios maxquī'lh José
tapāstacna' na ixlacapūn Faraón
a'ntī rey xala' nac Egipto. Lā'
Faraón ixa'cnīni'ni' huan José. Lā'
hui'līlh ixlīgobernador nac Egipto.
Lā' hui'līlh que namāpa'ksīkō'
ixlīhuāk ixchic Faraón.
11 'Lā' milh lakatin tatzi'ncsta
ixlīhuāk huanmā' ti'ya't Egipto lā'
nac Canaán. Lā' lej tapātīni'lh. Lā'
huā' quinapapna'ca'n tū' ixtakaksa
a'ntū natahua'. 12 Lā' a'xni'ca'
kaxmatli Jacob que nac Egipto
ixa'nan trigo, pū'la cāmacā'lh a'ntza'
ixo'kxa'n a'ntīn quinapapna'ca'n.
13 Lā' a'xni'ca' ta'a'mpā ixlīmaktu',
José cāmāca'tzīnīlh que ū'tza'
māni' ī'stancuca'n ixuanī't.
Lā' Faraón māca'tzīnīca que
ixtalakapasni' José ixtahuanī't.
14 Lā' José mātayīni'lh Jacob a'ntī
ixtāta' lā' ixlīhuākca'n ixtā'timin
lā' ixcamana'ca'n. Xlaca'n
pūpitzi ciento ā'pu'xamaquitzis
tachi'xcuhuī't. 15 Lā' Jacob a'lh
tahui'la nac Egipto. A'ntza' nīlh
xla' lā' nā tanīkō'lh ixo'kxa'n a'ntī
quinapapna'ca'n. 16 Lā' ā'maktin
cālē'mpalaca nac Siquem lā'
a'ntza' cāmā'cnūca nac lhu'cu'
a'ntū cāmaktamāhualh Abraham
ixcamana' Hamor xalanī'n Siquem.
Lītamāhualh con tumīn.
17 'Ixtapajtzūtēlha huan chi'chini'
a'xni'ca' ixtlōkentaxtū Dios
a'ntū ixuaninī't Abraham. Lā'
huan tachi'xcuhuī't israelitas
lhūhua'ntēlhalh nac Egipto. 18 Lā'
hui'līpalaca kalhatin rey nac Egipto
a'ntīn tū' lakapasli José. 19 Xla'
cā'a'kxokolh quinapapna'ca'n
lā' chuntza' cālītlajalh. Lā' xla'
cāmāpātīnīlh quinapapna'ca'n
lā' cāmāmaka'nīlh xanatāta'na'
ixlakska'tā'nca'n para que natanī.
20 Lā' huā'mā'na chi'chinī'n
tahuī'lh Moisés lā' xla' tzēhuanī't
ixuanī't na ixlacapūn Dios. Lā'
ixmaktaka'lhmā'ca lakatu'tun
mālhcuyu' na ixchic ixtāta'. 21 Lā'
a'xni'ca' nā tihui'līca Moisés kēpūn,
ixtzu'ma'jāt Faraón sacli huan
ska'ta' lā' makastacli como hua'chi
scana'nca ixcaman. 22 Lā' Moisés
māsca'tīca ixlīhuāk tapāstacna'
xala' nac Egipto. Lā' lej xa'nca
ixchihuīna'n lā' huāk tzē ixtlahua.
23 'Lā' a'xni'ca' ixka'lhītza'
tu'pu'xam cā'ta, puhualhtza' palh
nacālaka'n ixtalakapasnī'n a'ntī
israelitas. 24 Lā' laktzī'lh a'nchī
kalhatin egipcio ixmāpātīnīmā'
kalhatin israelita. Lā' Moisés
līmaktāyalh lā' mātakāhuī'lh huan
egipcio. Lā' chuntza' tapalana'ni'lh
huan tī ixmāpātīnīmā'ca.
25 Moisés ixpuhuan que huan
israelitas ixtamāchekxī a'nchī
Dios ixlacsacnī't nacāmaktāya
natapūtaxtu. Pero xlaca'n tū'
ixtamāchekxī. 26 Lā' ixlīlakalī

huampala cālakchilh Moisés
aˈxniˈcaˈ ixtalālacatāquīˈ kalhatuˈ
israelitas lāˈ ixcāmākoˈxamixīcuˈtun
lāˈ cāhuanilh: “Chiˈxcuhuīˈn,
huiˈxinaˈn lītalakapasnīˈn.
¿Aˈchīˈ lālacatāquīˈyāˈtit?”
27 Lāˈ tuncan huan tī ixlacatāquīˈ
ixtāˈchic tampiˈtaˈlh Moisés lāˈ
hualh: “¿Tichū huiˈlīniˈ huaˈchi
quimpuxcuˈcaˈn lāˈ quijuezcaˈn?
28 ¿Chā naquimaknīcuˈtunaˈ quit
huaˈchi maˈkniˈ kōtan huan
egipcio?” 29 Lāˈ aˈxniˈcaˈ kaxmatli
huāˈmāˈ, Moisés tzāˈlalh. Lāˈ chāˈlh
nac xcānsipej Madián lāˈ aˈntzaˈ
tachokolh huaˈchi xatzaˈnkān. Lāˈ
talacatuncuīlh kalhatuˈ ixoˈkxaˈn.

30 ’Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixpātleˈkenīˈttzaˈ
tuˈpuˈxam cāˈta, kalhatin ángel
tasuˈyuniˈlh nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt
ixpajtzu huan kēstīn ixtacuīniˈ
Sinaí. Aˈntzaˈ tasuˈyulh nac aˈkatin
puchunaˈj quiˈhuiˈ aˈntū īˈlhcumāˈ.
31 Aˈxniˈcaˈ lakzīˈlh Moisés tūˈ
ixlīcaˈtzīhuīˈ. Lāˈ tapajtzūlh
para nalaktzīˈn. Lāˈ ixtachihuīn
Māpaˈksīniˈ huanilh:

32 Quit ixDioscaˈn minatātaˈnaˈ lāˈ
ixDioscaˈn Abraham lāˈ Isaac
lāˈ Jacob.

Lāˈ Moisés xpipilh lāˈ jicuaˈlh
lāˈ tūˈ līhuiˈlīlh nalaktzīˈn. 33 Lāˈ
Māpaˈksīniˈ huanilh:

Catatūxtu mizapato porque
aˈnlhā yāˈt, ixlacapūn Dios.
34 Quit stuˈncuaˈ iclaktzīˈnīˈt
aˈnchī cāmāpātīnīmāˈca
quintachiˈxcuhuīˈt aˈntīn
tahuiˈlānaˈ nac Egipto.
Lāˈ ickaxmatnīˈt aˈnchī
tahuaˈntliˈjmāˈna xlacaˈn,
lāˈ icyujnīˈtaˈnchi para
naˈiccāmāpūtaxtū.
Lāˈ chuhuaˈj cataˈt.
Naˈicmacāˈnāniˈ nac Egipto.

35 ’Lāˈ huāˈmāˈ chu ūˈtzaˈ Moisés
aˈntī talakmakaˈlh aˈxniˈcaˈ tahualh:

¿Tichū huiˈlīnīˈtaˈniˈ huaˈchi
quimpuxcuˈcaˈn lāˈ
quijuezcaˈn?

Lāˈ Dios macamilh huāˈmāˈ Moisés
huaˈchi xapuxcuˈ lāˈ māpūtaxtūnuˈ.
Lāˈ ixmaktāya huan ángel aˈntī
tasuˈyuniˈlh nac aˈkatin puchunaˈj
quiˈhuiˈ. 36 Lāˈ Moisés cāmāxtulh
quinapapnaˈcaˈn. Xlaˈ tlahualh lej
lakaˈtlaˈn lēˈcnīn nac Egipto lāˈ nac
mar aˈntū huanican Spiˈnenkeˈ lāˈ
nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt tuˈpuˈxam
cāˈta. 37 Huāˈmāˈ ūˈtzaˈ Moisés aˈntī
cāhuanilh israelitas:

Māpaˈksīniˈ quinDioscaˈn
nalacsaca chāˈtin de
mintalakapasniˈcaˈn chuntzaˈ
huaˈchi quilacsacli quit.
Uˈtzaˈ ixaˈctaˈsanaˈ Dios nala.
Lāˈ nakaxpaˈtāˈtit huiˈxinaˈn.

38 Huāˈmāˈ Moisés ūˈtzaˈ ixuīˈ aˈxniˈcaˈ
ixtatakēstoknīˈt nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt. Lāˈ huan ángel tāˈchihuīnaˈlh
nac kēstīn Sinaí. Lāˈ Moisés cāhuanilh
quinapapnaˈcaˈn aˈntū hualh huan
ángel. Lāˈ Moisés maklhtīniˈlh huan
tachihuīn aˈntūn tūˈ maktin catisputli.
Lāˈ huan tachihuīn quincāmaxquīˈniˈ.

39 ’Huāˈ quinapapnaˈcaˈn tūˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtulh Moisés
lāˈ talakmakaˈlh. Lāˈ ixtapuhuan
natataspiˈta nac Egipto. 40 Tahuanilh
Aarón:

Caquilātlahuaniˈuj ídolos aˈntū
naquincātapūˈlaniˈyāniˈ.
Tūˈ iccaˈtzīyāuj aˈntū
pātleˈkeniˈnīˈt huāˈmāˈ Moisés
aˈntī quincāmāxtuniˈ nac
tiˈyaˈt Egipto.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

41 Entonces xlacaꞌn tatlahualh
lakatin ídolo aꞌntū ixtasuꞌyu huaꞌchi
tiꞌnaꞌj huācax lāꞌ tamaxquīꞌlh
lēꞌksajuīꞌn huan ídolo. Lāꞌ lej
talīpāxuhualh aꞌntū ixtatlahuanīꞌt
māniꞌ xlacaꞌn. 42 Lāꞌ Dios tamakatīlh
de xlacaꞌn lāꞌ cāmakxtekli que
natamācāꞌtanī staꞌcu. Lāꞌ nā
chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ huan nac
libro aꞌntū tzoꞌkli kalhatin aꞌntī
ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios. Hualh:

Lāꞌ huiꞌxinaꞌn, israelitas, ¿chu
quilāmālacnūniꞌuj lēꞌksajnaꞌ
lāꞌ animalhnaꞌ xatamaknīn
ixlīhuāk huan tuꞌpuꞌxam cāꞌta
nac cāꞌlhpiꞌmpiꞌliꞌ tiꞌyaꞌt?
43 Huiꞌxinaꞌn līta'ntit ixcarpa
huan ídolo Moloc aꞌnlhā
ixtaquilhpūtaniꞌcan, lāꞌ huan
ídolo Renfán aꞌntū ixtasuꞌyu
huaꞌchi staꞌcu.
Huiꞌxinaꞌn tlahuaꞌtit para
nacāmācāꞌtanīyāꞌtit.
Lāꞌ chuhuaꞌj quit naꞌiccālēꞌnāniꞌ
más aꞌjlēꞌnīꞌtaꞌnchaꞌ de
Babilonia.

Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ.
44 Lāꞌ Esteban huampā:
—Nac cāꞌlhpiꞌmpiꞌliꞌ tiꞌyaꞌt,
quinapapnaꞌcaꞌn ixtakaꞌlhī huan
xakaꞌtlaꞌ carpa aꞌntū ixmāsuꞌyu que
Dios ixcāꞌoꞌkskaꞌlhīlēꞌmāꞌ. Lāꞌ huan
carpa ūꞌtzaꞌ ixtlahuanīꞌt Moisés
chu aꞌnchī huaꞌchi Dios ixuaninīꞌt
lāꞌ chu aꞌnchī Dios ixmāsuꞌniꞌnīꞌt.
45 Lāꞌ quinapapnaꞌcaꞌn
tamaklhtīniꞌlh huan carpa. Lāꞌ
talīmilh aꞌxniꞌcaꞌ tatanūchi con
Josué na ixtiꞌyaꞌtcaꞌn xtuncnuꞌ
chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntī Dios cāmāxtulh
ixlacapūncaꞌn quinapapnaꞌcaꞌn.
Lāꞌ aꞌntzaꞌ tachokolh huan carpa
hasta ixquilhtamacuj David.
46 Dios līpāxuhualh David. Xlaꞌ
ixtlahuacuꞌtun lakatin ixchic Dios
aꞌntī nā ixDios Jacob. 47 Pero huan
aꞌntī tlahualh huan chic, ūꞌtzaꞌ
Salomón. 48 Pero Dios, aꞌntī lej
kaꞌtlaꞌ, tūꞌ tahuiꞌla nac lakatin chic
aꞌntū tatlahuanīꞌt chiꞌxcuhuīꞌn. Lāꞌ
nā chuntzaꞌ hualh ixaꞌctaꞌsanaꞌ
Dios:

49 Quit, Dios, icmāpaꞌksī nac
aꞌkapūn lāꞌ nac quilhtamacuj.
¿Tuchūyā chic
naquilātlahuaniꞌyāuj? huani
Māpaꞌksīniꞌ.
Lāꞌ ¿lhachū naꞌicjaxa quit?
50 ¿Chu tūꞌ quit ictlahualh ixlīhuāk
aꞌntū aꞌnan?

51 Lāꞌ Esteban cāhuanipā:
—Huiꞌxinaꞌn lej lacxumpi. Tūꞌ
kaꞌlhīꞌyāꞌtit miꞌaꞌclhcunuccaꞌn
para napūpāstacnaꞌnāꞌtit. Lāꞌ tūꞌ
kaxpaꞌtcuꞌtunāꞌtit. Huiꞌxinaꞌn
pōꞌktu kalhtaxtoktīyāꞌtit huan
Espíritu Santo. Chu aꞌnchī ixtala
minapapnaꞌcaꞌn nā chuntzaꞌ laꞌyāꞌtit
huiꞌxinaꞌn. 52 Minapapnaꞌcaꞌn
tamāpātīnīlh ixlīhuākcaꞌn
ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn Dios. Lāꞌ
tamaknīlh aꞌntīn tahualh xapūꞌla
que namin aꞌntī xatzey. Uꞌtzaꞌ milh
lāꞌ huiꞌxinaꞌn macamāstāꞌtit lāꞌ
māmaknīnīniꞌntit. 53 Huiꞌxinaꞌn
maklhtīniꞌntit huan ley aꞌntū
tamacamāstāꞌlh ángeles. Pero tūꞌ
aꞌkahuānaꞌniꞌtit —hualh Esteban.

Maknīca Esteban

54 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ takaxmatli
huāꞌmāꞌ, taꞌaꞌkchāꞌlh lāꞌ ixtamāsāꞌnī
ixtatzancaꞌn porque lej taꞌaꞌkchāꞌlh.
55 Lāꞌ ixaꞌclhcunuc Esteban
ixlītzuma Espíritu Santo. Lāꞌ xlaꞌ
ixtalacayāhuayā para nac aꞌkapūn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ laktzīˈlh huan xkakanaˈ aˈnlhā
ixuīˈ Dios. Lāˈ laktzīˈlh Jesús na
ixpāxtūcānaˈj Dios 56 lāˈ hualh:
—Calaktzīˈntit. Quit iclaktzīˈn
huan aˈkapūn laquīˈyā. Lāˈ ixtāˈtin
ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt huīˈ na
ixpāxtūcānaˈj Dios —hualh Esteban.
57 Lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈntī
ixtahuiˈlānaˈ aˈnlhā ixtlahuacan
justicia, xlacaˈn tataˈsalh palhaˈ lāˈ
cāˈaˈkachiˈpaca. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
tuncan talakminkōˈlh lacapalh.
58 Lāˈ māxtuca Esteban de huan nac
xcānsipej lāˈ mūtaˈlaca. Lāˈ huan
testigos tahuiˈlīlh ixluˈxuˈcaˈn na
ixlacapūn kalhatin oˈkxaˈ aˈntī
ixtacuīniˈ Saulo. 59 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
mūtaˈlaca Esteban taˈsaniˈlh Dios lāˈ
huanilh:
—Māpaˈksīniˈ Jesús,
cachiˈpatampāxtokchi quilīcaˈtzīn.
60 Lāˈ tatzokostalh lāˈ taˈsalh lej
palhaˈ lāˈ hualh:
—Māpaˈksīniˈ, cacāmāsputūnuˈniˈ
aˈntū quintatlahuaniˈmāˈna.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ hualh huāˈmāˈ
Esteban nīlh.

Saulo ixcāmacaputza aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

8 Lāˈ Saulo chu ixlīcaˈtzī aˈnchī
līmaknīca Esteban.
Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ tzucuca lej
cāmacaputzacan aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ
xalanīˈn nac Jerusalén. Lāˈ
ixlīhuākcaˈn taˈaˈkahuankōˈlh
hasta nac tiˈyaˈt Judea lāˈ Samaria.
Lāˈ tatachokolh xmān apóstoles.
2 Lāˈ makapitzīn chiˈxcuhuīˈn,
aˈntī ixtaˈaˈcnīniˈniˈ Dios, talēˈlh
Esteban lāˈ tamāˈcnūlh. Lāˈ lej
talakcalhualh xlaˈ. 3 Lāˈ Saulo
ixlīhuiˈlī ixcāmāsputūkōˈlh huan
aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ. Tzuculh tanū
nac lakatunuˈ chic lāˈ ixcāstancalēˈn
chiˈxcuhuīˈn lāˈ puscan lāˈ
ixcāmānū nac pūlāchīˈn.

Māsuˈyuca xatzey tachihuīn nac Samaria

4 Lāˈ aˈntīn taˈaˈkahuankōˈlh
ixtaˈaˈn lakaxtim lāˈ ixtachihuīnaˈn
huan xatzey tachihuīn. 5 Lāˈ
Felipe aˈlh tancāˈn nac xcānsipej
ixtacuīniˈ Samaria. Lāˈ ixcāmāsuˈniˈ
ixpālacata Cristo. 6 Lāˈ huan
ixtalhūhuāˈt tachiˈxcuhuīˈt
ixtakaxmata aˈcxtim aˈntū
ixcāhuani Felipe. Takaxmatli
lāˈ talaktzīˈlh huan lēˈcnīn aˈntū
ixtlahua. 7 Lāˈ huan tlajanaˈnīˈn
ixtataˈsa lej palhaˈ lāˈ tataxtulh de
xlacaˈn aˈntī ixtakaˈlhī. Lāˈ lhūhuaˈ
ixtalūˈntūˈlanīˈt lāˈ xalactajuaˈ
chiˈxcuhuīˈn ixcāmātzeyīcan. 8 Lāˈ
lej ixaˈnan lhūhuaˈ tapāxuhuān
huanmāˈ nac xcānsipej.
9 Lāˈ ixuīˈ chāˈtin chiˈxcuˈ
ixtacuīniˈ Simón. Xlaˈ xapūˈla
ixuanīˈt tlahuānaˈ nac huanmāˈ
xcānsipej. Lāˈ ixtalēˈcnī huan
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac Samaria.
Lāˈ hualh que ūˈtzaˈ mānīˈ lej kaˈtlaˈ.
10 Lāˈ xaˈnca ixtakaxmatniˈ Simón
ixlīhuākcaˈn aˈntī xalactiˈnaˈj lāˈ
aˈntī xalakaˈtlaˈn. Lāˈ ixtahuan:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ lej kaˈlhī
ixlīmāpaˈksīn Dios.
11 Lāˈ xaˈnca takaxmatniˈlh
Simón porque lej makān talēˈcnīlh
ixtatlahuān. 12 Lāˈ Felipe
cākalhachihuīnaˈniˈlh xatzey
tachihuīn ixpālacata aˈnchī
Dios māpaˈksīniˈn lāˈ ixpālacata
Jesucristo. Lāˈ xlacaˈn
takalhlakaˈīˈlh lāˈ taˈaˈkpaxli

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

chiˈxcuhuīˈn lāˈ puscan. 13 Lāˈ nā
huan Simón nā xlaˈ kalhlakaˈīˈlh
lāˈ aˈkpaxli lāˈ stālaniˈlh Felipe.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ Simón laktzīˈlh huan
lakaˈtlaˈn lāˈ lej lhūhuaˈ lēˈcnīn, xlaˈ
lej lhūhuaˈ ixpāstacnaˈn.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tacaˈtzīlh
que xalanīˈn nac Samaria
ixtamaklhtīniˈnīˈttzaˈ ixtachihuīn
Dios, huan apóstoles xalanīˈn nac
Jerusalén tamacāˈlh Pedro lāˈ Juan
nac Samaria. 15 Xlacaˈn tamilh lāˈ
taˈorarlīlh que catamaklhtīniˈlh
Espíritu Santo xalanīˈn nac Samaria.
16 Tūnaˈj ixcālakyujachi Espíritu
Santo. Xmān ixtaˈaˈkpaxnīˈt
lāˈ chuntzaˈ tamāsuˈyulh que
tatapaˈksīlh con Māpaˈksīniˈ Jesús.
17 Lāˈ taˈaˈcpūmāˈcaˈlh ixmacancaˈn
lāˈ xlacaˈn tamaklhtīniˈlh Espíritu
Santo.
18 Lāˈ Simón laktzīˈlh que huan
Espíritu Santo māstāˈca aˈxniˈcaˈ
huan apóstoles taˈaˈcpūmāˈcaˈlh
ixmacancaˈn. Lāˈ cāmālacnūniˈlh
tumīn. 19 Lāˈ hualh Simón:
—Nā quit caquilāmaxquīˈuj
huāˈmāˈ līmāpaˈksīn para
que chuntzaˈ chu catīhuā
naˈicaˈcpūmāˈcaˈ quimacan nā tzē
namaklhtīniˈn huan Espíritu Santo.
20 Lāˈ Pedro huanilh:
—Casputli mintumīn lāˈ nā
huiˈx casputti porque puhuanti
nalītamāhuaˈyaˈ tumīn aˈntū
ixlēˈksajnaˈ Dios. 21 Huiˈx tūla
catimaklhtīniˈ huanmāˈ lēˈksajnaˈ
porque tūˈ tzey miˈaˈclhcunuc na
ixlacapūn Dios. 22 Camakxtekti
huanmāˈ koˈhuaˈjuaˈ tapāstacnaˈ lāˈ
casquiˈniˈ Māpaˈksīniˈ Dios lāˈ tzēla
chuntzaˈ namāsputūnuˈniˈyāniˈ Dios
huanmāˈ tapāstacnaˈ aˈntū kaˈlhīˈyaˈ
na miˈaˈclhcunuc. 23 Iclaktzīˈnāniˈ
lej caˈtzancaˈtzīˈyaˈ. Huiˈx tūla
makxteka aˈntūn tūˈ tzey.
24 Lāˈ kalhtīniˈlh Simón lāˈ hualh:
—Casquiˈniˈtit Māpaˈksīniˈ Dios
que tūˈ naquimpātleˈkeniˈ nīn tuntūˈ
aˈntū huiˈxinaˈn huaˈnāˈtit.
25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlacaˈn
ixtamālacstūˈncnīˈttzaˈ lāˈ
ixtachihuīnaˈnīˈttzaˈ ixtachihuīn
Dios, tataspiˈtpā para nac Jerusalén.
Lāˈ tachihuīnaˈlh huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
nac lacalhūhuaˈ ixāˈlacchicniˈcaˈn
samaritanosnuˈ.

Felipe lāˈ huan chiˈxcuˈ xalaˈ nac Etiopía

26 Lāˈ tāˈchihuīnaˈlh Felipe
kalhatin ángel aˈntī Dios macamilh
lāˈ huanilh:
—Catāˈkaquiˈ lāˈ capit nac sur.
Nalacpinaˈ xatej Jerusalén para
Gaza. Aˈntzaˈ cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt.
27 Lāˈ Felipe tāˈkaquīˈlh lāˈ aˈlh.
Lāˈ ixuīˈ kalhatin eunuco xalaˈ nac
Etiopía. Xlaˈ pūchihuīnaˈ ixuanīˈt
nac Etiopía aˈnlhā ixmāpaˈksīniˈn
huan reina ixtacuīniˈ Candace.
Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ, xlaˈ ūˈtzaˈ
xamaktakaˈlhnaˈ ixlīhuāk ixlīrico
huan reina. Lāˈ quīlachi nac
Jerusalén para namācāˈtanī
Dios. 28 Lāˈ ixtaspiˈtmāˈtzaˈ lāˈ
ixpūmimāˈ lakatin carro aˈntū
īˈstancalēˈmāˈ huan cahuāyuj. Lāˈ
ixlakapūtleˈkehuīˈ aˈntū tzoˈkli Isaías,
aˈntī ixaˈctaˈsanaˈ Dios ixuanīˈt. 29 Lāˈ
huan Espíritu Santo huanilh Felipe:
—Catapajtzuˈ nac xatej aˈnlhā
lēˈmāˈca huan carro lāˈ catāˈpi.
30 Lāˈ Felipe tuˈjnulh lāˈ
lakmilh lāˈ kaxmatli aˈnchī xlaˈ

ixlakapūtleˈkehuīˈ aˈntū ixtzoˈknīˈt
Isaías. Lāˈ Felipe kalhasquiˈnīlh:
—¿Chā māchekxīˈyaˈ aˈntū
lakapūtleˈkeyaˈ?
31 Lāˈ kalhtīlh:
—Tūla como tintīˈ aˈntī
naquimāsuˈniˈ.
Lāˈ huanica Felipe que catōˈcaˈlh
lāˈ capāxtūtōˈlalh.
32 Lāˈ xlaˈ ixlakapūtleˈkehuīˈ
ixtachihuīn Dios aˈnlhā huan
chuntzaˈ:

Huaˈchi lēˈncan lakatin oveja
aˈntū namaknīcan, chuntzaˈ
lēˈnca huan chiˈxcuˈ; lāˈ como
huaˈchi lakatin borrego xlaˈ
kōˈkoˈ na ixlacapūn aˈntī
macsiˈta, chuntzaˈ huan
chiˈxcuˈ nīn tuntūˈ hualh.
33 Lāˈ māmāxanīˈca lāˈ tūˈ xaˈnca
tlahuaniˈca justicia.
Lāˈ nīn tintīˈ tūla pūtleˈke tichū
ixtāˈnatnaˈ huan chiˈxcuˈ,
porque maknīca.

34 Lāˈ huan eunuco huanilh Felipe:
—Icsquiˈniˈyāniˈ caquihuaˈniˈ,
¿tichū līchihuīnaˈmāˈ huāˈmāˈ Isaías?
¿Chu ixaˈcstu līchihuīnaˈncan, o
līchihuīnaˈn āˈkalhatin?
35 Lāˈ Felipe tzuculh chihuīnaˈn.
Lāˈ tzuculh xaˈnca huani aˈntū
ixlakapūtleˈkenīˈt huan ixtachihuīn
Dios lāˈ māsuˈniˈlh ixpālacata Jesús.
36 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtaˈaˈmāˈna nac tej,
tachāˈlh aˈnlhā māˈ xcān. Lāˈ hualh
huan eunuco:
—Calaˈktziˈ. Huāˈtzāˈ māˈ xcān.
¿Chu aˈnan aˈntū naquimāmakchuyī
para que tzē naˈicaˈkpaxa?
37 Lāˈ Felipe huanilh:
—Palh huiˈx kalhlakaˈīˈyaˈ con
ixlīhuāk miˈaˈclhcunuc, tzē
naˈaˈkpaxaˈ.
Lāˈ xlaˈ kalhtīniˈlh:
—Quit ickalhlakaˈīˈ que Jesucristo
ūˈtzaˈ ixOˈkxaˈ Dios.
38 Lāˈ chu tuncan māyāhuanīniˈlh
huan carro. Lāˈ tatojōlh nac
xcān ixtuˈcaˈn, Felipe lāˈ huan
eunuco. Lāˈ Felipe māˈkpaxīlh.
39 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tatacutli nac xcān,
ixEspíritu Dios māˈkayāhualh
Felipe. Lāˈ huan eunuco tūˈtzaˈ
laktzīˈlh. Lāˈ huan eunuco aˈmpā
lāˈ lej pāxuhualh. 40 Lāˈ Felipe
lakchāˈnca nac xcānsipej Azoto. Lāˈ
ixcākalhachihuīnaˈniˈtēlha xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
na ixlīhuāk xcānsipejniˈ hasta que
chāˈlh nac Cesarea.

Saulo xtāpalīlh ixtapāstacnaˈ

Hch. 22.6-16; 26.12-18

9 Lāˈ Saulo lej ixcāmākēˈklha
aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ huan
Māpaˈksīniˈ lāˈ ixcāmaknīcuˈtun.
Lāˈ lakmilh xamāpaˈksīniˈ curasnaˈ
2 lāˈ squiˈnli lakatin acta aˈntū
nalēˈn na ixlītokpānnaˈcaˈn
israelitas nac Damasco. Lāˈ chuntzaˈ
tzē nacāputza chiˈxcuhuīˈn lāˈ
puscan aˈntī ixtastālaniˈ Jesús
lāˈ tzē nacālīmin xatachīˈnīˈn nac
Jerusalén. 3 Lāˈ Saulo ixtlāˈhuantēlha
lāˈ ixtapajtzūtēlhatzaˈ nac Damasco.
Lāˈ chu līmaktin lakatin xkakanaˈ
xalaˈ nac aˈkapūn lītamacxtiˈliˈlh.
4 Lāˈ aˈkāˈlh nac tiˈyaˈt. Lāˈ kaxmatli
lakatin tachihuīn aˈntū ixuani:
—Saulo, Saulo, ¿aˈchīˈ
quimacaputzayaˈ?
5 Lāˈ Saulo kalhasquiˈnīlh:
—¿Tichū huiˈx, Māpaˈksīniˈ?
Lāˈ xlaˈ hualh:
—Quit Jesús, chu ūˈtzaˈ aˈntī
huiˈx macaputzayaˈ. Chu tlakaj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quintā'latla'hua'ya'. Hui'x hua'chi
lakatin cahuāyuj a'xni'ca' chi'nta
huan qui'hui' a'ntū lītlakalē'ncan.
6 Lā' Saulo ixpipi lā' ixjicua'n lā'
hualh:
—Māpa'ksīni', ¿tuchū lacasqui'na'
na'ictlahua quit?
Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:
—Catā'kaqui' lā' catanu' nac
xcānsipej. Lā' a'ntza' nahuanica'na'
a'ntū līhui'līca natlahua'ya'.
7 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī
ixtatā'latlā'huan Saulo, takaxmatli
lakatin tachihuīn pero nīn tintī'
talaktzī'lh. Lā' lej talē'cnīlh. 8 Lā'
Saulo tā'kaquī'lh de nac ti'ya't.
Lā' a'xni'ca' titalakapākē'cu'tulh,
tūlalhtza' lacahuāna'lh. Lā'
makachi'palē'nca lā' līminca
nac Damasco. 9 A'ntza' tahuī'lh
lakatu'tun chi'chini' lā' tūlalh
lacahuāna'lh. Lā' tū' huā'yalh lā' tū'
ko'tnūlh.
10 Lā' ixuī' nac Damasco kalhatin
chi'xcu' a'ntī ixkalhlaka'ī' lā'
ixtacuīni' Ananías. Xla' lakachuyalh
lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:
—Ananías.
Lā' xla' kalhtīni'lh:
—Lā' ā'tzā' icuī', Māpa'ksīni'.
11 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:
—Capit huan nac calle a'ntū
huanican Xaslitua'. Lā' caputza na
ixchic Judas kalhatin a'ntī ixtacuīni'
Saulo xala' nac xcānsipej Tarso. A'ntza'
kalhtō'ka'mā'. 12 U'tza' lakachuyanī't
lā' laktzī'nī't kalhatin chi'xcu'
ixtacuīni' Ananías a'ntī tanūlh lā'
a'cpūmā'ca'lh ixmacan para que
chuntza' nalacahuāna'nchokopala.
13 Pero Ananías kalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni', lhūhua'
quintahuaninī't que huā'mā'
chi'xcu' lej lhūhua' a'ntūn
tū' tzey cātlahuani'nī'ttza'
xalanī'n nac Jerusalén a'ntīn
takalhlaka'ī' mintachihuīn.
14 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'
tamaxquī'nī't līmāpa'ksīn que xla'
naquincāchi'payāni' quilīhuākca'n
a'ntī icchihuīna'nāuj por
milīmāpa'ksīn.
15 Lā' Māpa'ksīni' huanilh:
—Capit porque quit iclacsacnī't
Saulo. Xla' nacātā'chihuīna'n
de quit xalanī'n nac ā'lakatunu'
xcānsipejni' lā' reyes lā' israelitas.
16 Quit na'icmāsu'ni' līlhūhua' a'ntū
napātīni'n por quimpālacata.
17 Lā' Ananías a'lh lā' tanūlh huan
nac chic a'nlhā ixuī' Saulo. Lā'
a'cpūmā'ca'lh ixmacan lā' huanilh:
—Tā'tin Saulo, quimacaminī't
huan Māpa'ksīni' Jesús
a'ntī tasu'yuni'ni' nac tej
a'nlhā ixta'mpā't. U'tza'
quimacaminī't para que
nalacahuāna'nchokopala'ya' lā'
nalītatzumakō' Espíritu Santo
mi'a'clhcunuc.
18 Lā' tuncan yujni'lh ixlakastapun
catūhuā hua'chi xapipēks lā'
lacahuāna'nchokopā. Lā' tā'kaquī'lh
lā' tuncan a'kpaxli. 19 Lā' huā'yalh
lā' tli'hui'quimpā. Lā' lātma'j
ixcātā'lahuī' huan tā'timīn nac
Damasco.

Saulo a'cta'sana'lh nac Damasco

20 Lā' chu tuncan huan na
ixlītokpānna'ca'n israelitas, Saulo
tzuculh līchihuīna'n Jesús. Lā'
ixuan que ū'tza' huā'mā' ixO'kxa'
quinDiosca'n. 21 Lā' talē'cnīlh
ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli lā'
talāhuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—¿Chu tūˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
aˈntī ixcāmāsputūcuˈtun nac
Jerusalén aˈntī ixtatapaˈksī con
Jesús? Lāˈ minīˈt huāˈtzāˈ lāˈ
quincālēˈncuˈtunāniˈ tachīˈn lāˈ
quincāmacamaxquīˈcuˈtunāniˈ
xanapuxcuˈnuˈ curasnaˈ. Uˈtzaˈ
līmilh huāˈtzāˈ.
22 Lāˈ Saulo más ixtahuixcānī.
Lāˈ ixmālacstūˈnca que Jesús
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ Cristo aˈntī
Dios ixlacsacuiˈlīnīˈt. Lāˈ ūˈtzaˈ
talīlēˈcnīlh huan israelitas aˈntī
ixtahuiˈlānaˈ nac Damasco.

Saulo cātzāˈlaniˈlh israelitas

23 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixpātleˈkēnīˈttzaˈ
lakalhūhuaˈ chiˈchiniˈ, huan
israelitas talacchihuīnaˈlh
para natamaknī Saulo.
24 Lāˈ mācaˈtzīnīca Saulo que
ixmaktakaˈlhmāˈca. Tintacuj lāˈ
tintascac ixtakaˈlhītīmāˈna huan
lhā ixlactanūcan nac cāˈlacchicniˈ
porque ixtamaknīcuˈtun. 25 Lāˈ
cāˈtzīˈsa huan tāˈtimīn talēˈlh
Saulo lāˈ tamāyujūlh nac lakatin
canasta de na ixaˈcpān taxaka de
huan cāˈlacchicniˈ. Lāˈ chuntzaˈ
līpūtaxtulh.

Saulo aˈlh nac Jerusalén

26 Lāˈ Saulo aˈlh nac Jerusalén
lāˈ ixcātāˈtanūcuˈtun huan tāˈtimīn
aˈntzaˈ. Lāˈ xlacaˈn ixtajicuaˈniˈ. Tūˈ
taˈaˈkaˈīˈlh que xlaˈ ixkalhlakaˈīˈnīˈt.
27 Lāˈ Bernabé cālīminiˈlh Saulo
huan apóstoles. Lāˈ cāpūtleˈkeniˈlh
aˈnchī Saulo ixlaktzīˈnīˈt nac tej
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo aˈntīn
tāˈchihuīnaˈlh. Lāˈ cāpūtleˈkeniˈlh
aˈnchī Saulo ixchihuīnaˈnīˈt nac
Damasco por ixlīmāpaˈksīn Jesús,
lāˈ tūˈ ixlacapuhuan. 28 Lāˈ Saulo
ixcātāˈlatlāˈhuan nac Jerusalén.
29 Lāˈ ixchihuīnaˈn por ixlīmāpaˈksīn
Dios lāˈ tūˈ ixlacapuhuan. Lāˈ
ixcātāˈlāhuani huan israelitas
aˈntī ixtachihuīnaˈn griego. Lāˈ
ixtamaknīcuˈtun Saulo. 30 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ huan tāˈtimīn tacaˈtzīlh
huāˈmāˈ, talēˈlh Saulo nac Cesarea
lāˈ tamacāˈlh para nac Tarso.
31 Lāˈ cāˈcacsuatzaˈ ixtahuiˈlānaˈ
aˈntī ixtatakēxtimī na ixlīhuāk
ixlēkaˈtlaˈ Judea lāˈ Galilea
lāˈ Samaria. Lāˈ āˈchulāˈ
ixtakalhlakaˈīˈ. Lāˈ ixtajicuaˈniˈtēlha
Māpaˈksīniˈ. Lāˈ huan Espíritu
Santo ixcāmākoˈxamakaˈtlī. Lāˈ
ixtalhūhuaˈntēlha.

Eneas mātzeyīca

32 Lāˈ Pedro lakaxtim ixlatlāˈhuan
lāˈ cālakmilh aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ
xalanīˈn nac Lida. 33 Aˈntzaˈ pāxtokli
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī ixtacuīniˈ
Eneas. Xlaˈ ixmāˈ na īˈxtiˈcat
lakatzeyan cāˈta. Ixchēkēnīˈn
ixtalūˈntūˈlanīˈt. 34 Lāˈ Pedro
huanilh:
—Jesucristo mātzeyīyāniˈ.
Catāˈkaquiˈ lāˈ camāˈkaquiˈ
mixtiˈcat.
Lāˈ chu tuncan tāˈkaquīˈlh Eneas.
35 Lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈntī ixtahuiˈlānaˈ
nac Lida lāˈ Sarón talaktzīˈlh que
ixtzeyanīˈttzaˈ. Lāˈ xlacaˈn tatzuculh
tastālaniˈ huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo.

Dorcas lakahuanchokolh

36 Ixuīˈ nac Jope kalhatin puscāt
aˈntī ixkalhlakaˈīˈ. Lāˈ ixtacuīniˈ
Tabita lāˈ nā Dorcas ixtacuīniˈ
griego. Huāˈmāˈ puscāt ixtlahua

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lhūhuaˈ catūhuā lej tzey. Lāˈ
ixmāstāˈ lhūhuaˈ limosna. 37 Lāˈ
huāˈmāˈna chiˈchiniˈ xlaˈ īˈtzacaˈlh
lāˈ nīlh. Lāˈ ixmāpaxīcanīˈttzaˈ lāˈ
ixcāxmāpīˈcanīˈttzaˈ nac lakatin
cuarto tālhmāˈn. 38 Lāˈ huan
tāˈtimīn nac Jope takaxmatli que
Pedro ixuīˈ nac Lida, como pajtzu
ixuanīˈt. Lāˈ cālakmacāˈnca kalhatuˈ
chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ xlacaˈn tahuanilh
Pedro:
—Capit lacapalh hasta lhā
icuiˈlānaˈuj.
39 Lāˈ tuncan Pedro cātāˈaˈlh.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlaˈ cālakchāˈlh, lāˈ
lēˈnca nac cuarto tālhmāˈn. Lāˈ
ixlīhuākcaˈn huan lakapūtnuˈ
talītakēxtimīlh aˈnlhā ixmāpīˈcanīˈt
Dorcas lāˈ tacalhualh. Lāˈ
tamāsuˈniˈlh huan takēnuˈ lāˈ huan
luˈxuˈ aˈntū ixtlahua Dorcas aˈxniˈcaˈ
lakahuancus ixlahuīˈ. 40 Pero
Pedro cāmāxtulh ixlīhuākcaˈn
lāˈ tatzokostalh lāˈ orarlīlh. Lāˈ
laktalakspiˈtli huan sputniˈ lāˈ
huanilh:
—Tabita, catāˈkaquiˈ.
Lāˈ talakapākeˈlh lāˈ laktzīˈlh
Pedro lāˈ tāˈkxpāquīˈlh. 41 Lāˈ Pedro
makachiˈpalh lāˈ māˈkaquīˈlh. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Pedro cātaˈsaniˈlh huan aˈntī
ixtakalhlakaˈīˈ lāˈ huan lakapūtnuˈ
lāˈ cāmāsuˈniˈlh Dorcas xalakahuan.
42 Huāˈmāˈ caˈtzīkōˈca na ixlīhuāk
Jope. Lāˈ lhūhuaˈ takalhlakaˈīˈlh
Māpaˈksīniˈ Jesucristo. 43 Lāˈ Pedro
tachokolh lātmaˈj nac Jope na ixchic
kalhatin chiˈxcuˈ ixtacuīniˈ Simón
aˈntī māmasījūnuˈ.

Pedro lāˈ Cornelio

10 Ixuīˈ nac Cesarea kalhatin
chiˈxcuˈ ixtacuīniˈ Cornelio.
Xlaˈ capitán ixuanīˈt. Lāˈ huan
compañía aˈntū ixmāpaˈksī
ixtacuīniˈ Italiana. 2 Cornelio lej
ixaˈcnīniˈniˈ lāˈ ixtajicuaˈniˈ Dios,
lāˈ nā chuntzaˈ ixlīhuāk xalaˈ na
ixchic. Lej ixmaxquīˈ limosna huan
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ pōˈktu ixorarlīniˈ
Dios. 3 Lakatin chiˈchiniˈ huaˈchi
maktuˈtun kōtanū, Cornelio
lakachuyalh. Lāˈ xaˈnca laktzīˈlh
kalhatin ángel aˈntī Dios macamilh.
Lāˈ huan ángel tanūlh lāˈ huanilh:
—¡Cornelio!
4 Lāˈ Cornelio lakalaktzīˈlh lāˈ
jicuaˈlh lāˈ kalhasquiˈnīlh:
—¿Tuchū, Māpaˈksīniˈ?
Lāˈ huan ángel huanilh:
—Dios pāstacmāˈchāniˈ aˈnchīn
tlahuaˈyaˈ miˈoración lāˈ aˈnchī
māstāˈyaˈ limosna. 5 Lāˈ chuhuaˈj
cacāmaˈcapi chiˈxcuhuīˈn nac Jope
lāˈ camātayīˈniˈ Simón aˈntī kaˈlhī
ixlītāpātuˈ ixtacuīniˈ Pedro. 6 Xlaˈ
tētachokonīˈt na ixchic Simón huan
māmasījūnuˈ aˈntī kaˈlhī ixchic na
ixquilhtūn mar. Uˈtzaˈ nahuaniyāniˈ
aˈntū natlaˈhuaˈyaˈ.
7 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huanikōˈlh huan
ángel lāˈ chu tuncan aˈlh. Lāˈ
Cornelio cātaˈsaniˈlh kalhatuˈ
ixtasācuaˈnīˈn lāˈ kalhatin tropa
aˈntī ixtaˈaˈcnīniˈniˈ Dios lāˈ aˈntī
ixtascuja na ixchic. 8 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixcāpūtleˈkeniˈkōˈnīˈttzaˈ aˈntū
ixuaninīˈt huan ángel, cāmacāˈlh
nac Jope.
9 Lāˈ ixlīlakalī xlacaˈn
ixtatlāˈhuamāˈna lāˈ
ixtatapajtzūtēlha para huan
nac xcānsipej. Lāˈ huaˈchi
tastuˈnūta Pedro tōˈcaˈlh huan
na ixlītancaˈcstuˈ chic para
naˈorarlī. 10 Lāˈ lej tziˈncstāyalh

lāˈ ixuāˈyancuˈtun. Lāˈ līhuan
ixcāxtlahuamāˈca huan līhuaˈt,
Pedro lakachuyalh. 11 Lāˈ laktzīˈlh
huan aˈkapūn laquīˈyā lāˈ huaˈchi
lakatin kaˈtlaˈ sábana chīˈcanīˈt
ixaˈkatzāˈstūtāˈtiˈ. Lāˈ yujli na
ixlacapūn. 12 Huāˈmāˈ aˈntzaˈ
ixtatojōmāˈna ixlīhuāk animalhnaˈ
aˈntū makakantāˈtiˈ lāˈ lūhuaˈ lāˈ
spunnuˈ. 13 Lāˈ kaxmatli aˈnchī
tāˈchihuīnaˈnca lāˈ huanica:
—Catāˈkaquiˈ, Pedro, camaˈkniˈ lāˈ
cahuaˈt.
14 Lāˈ Pedro hualh:
—Tūˈ, Māpaˈksīniˈ; porque tūˈ
maktin icuaˈnīˈt aˈntūn tūˈ līmakuan
huaˈcan lāˈ aˈntū koˈhuaˈjuaˈ.
15 Lāˈ chu kaxmatpā ixlīmaktuˈ
tāˈchihuīnaˈnca lāˈ huanica:
—Tūˈ cahuaˈnti koˈhuaˈjuaˈ aˈntū
Dios huan que xacanīˈt.
16 Huāˈmāˈ pātleˈkelh maktuˈtun
lāˈ huan sábana lēˈnchokopalaca
nac aˈkapūn. 17 Lāˈ Pedro lej
ixpāstacnaˈhuīˈ porque tūˈ
ixcaˈtzī aˈntū ixuanicuˈtun huan
aˈntū mālakachuyīlh. Lāˈ huan
chiˈxcuhuīˈn, aˈntī ixcāmacaminīˈt
Cornelio, takalhasquiˈnīlh lhachū
ixchic Simón. Lāˈ tuncan tachilh
na ixlacapūn mākalhcha. 18 Lāˈ
tataˈsaniˈlh lāˈ takalhasquiˈnīniˈlh
lāˈ tahualh palh tūˈ lahuīˈ kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī ixtacuīniˈ Simón aˈntī
ixkaˈlhī ixlītāpātuˈ ixtacuīniˈ Pedro.
19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pedro ixpāstacnaˈhuīˈ
aˈnchī lakachuyanīˈt, huan Espíritu
Santo huanilh:
—Kalhatuˈtun chiˈxcuhuīˈn
taputzayāniˈ. 20 Catāˈkaquiˈ lāˈ
cayujti lāˈ cacātāˈpi xlacaˈn. Lāˈ tūˈ
napuhuaˈnaˈ catūhuā porque quit
iccāmacaminīˈt.
21 Lāˈ Pedro cālakyujli huan
chiˈxcuhuīˈn lāˈ hualh:
—Quit aˈntī putzaˈyāˈtit huiˈxinaˈn.
¿Tuchū laktaˈnīˈtaˈntit?
22 Lāˈ xlacaˈn takalhtīlh:
—Ixpālacata huan capitán
Cornelio. Xlaˈ lej tzeyā chiˈxcuˈ
lāˈ jicuaˈniˈ Dios. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
israelitas talaktzīˈn por tzeyā
chiˈxcuˈ. Kalhatin ángel aˈntī
lej tzey huanilh Cornelio que
namātaˈsatīnīniˈnāniˈ lāˈ xlaˈ
nakaxmata aˈntū huiˈx nahuaˈnaˈ.
23 Lāˈ Pedro cāmānūlh na ixchic
lāˈ cāhuanilh que catatachokolh
huāˈmāˈ tzīˈsa. Lāˈ ixlīlakalī
cātāˈaˈlh. Lāˈ nā cātāˈaˈlh
makapitzīn tāˈtimīn xalanīˈn nac
Jope.
24 Lāˈ ixlīlakalī huampala
tachāˈlh nac Cesarea. Lāˈ
Cornelio ixcākaˈlhīmāˈ lāˈ
ixcāmākēstokkōˈnīˈt ixtalakapasnīˈn
lāˈ ixamigos aˈntī más ixcālakapasa.
25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pedro ixtanūmāˈ,
Cornelio lakchilh. Lāˈ chu tuncan
tatzokostaniˈlh lāˈ taquilhpūtaniˈlh.
26 Lāˈ Pedro māˈkaquīˈlh lāˈ hualh:
—Catāˈkaquiˈ. Nā quit nā chu
xmān chiˈxcuˈ.
27 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pedro ixtanūtēlha
lāˈ ixtāˈchihuīnaˈntēlha lāˈ cākaksli
ixtalhūhuāˈt aˈntī ixtatakēstoknīˈt.
28 Lāˈ Pedro cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que kalhatin israelita tūla
catitāˈtakēxtimīlh con aˈntīn tūˈ
israelita. Lāˈ tūla catitanūlh na
ixchic. Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na
ixleycaˈn israelitas. Pero Dios
quimāsuˈniˈnīˈt que tūla ictihualh
que āˈchāˈtin chiˈxcuˈ koˈhuaˈjuaˈ
lāˈ ūˈtzaˈ xmān catīhuā. 29 Uˈtzaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

iclīmilh aˈxniˈcaˈ quimātayīniˈnca
lāˈ tūˈ icpuhualh catūhuā. Lāˈ
iccākalhasquiˈnīyāniˈ ¿tuchū
ixpālacata quilālīmātayīniˈuj
huiˈxinaˈn?
30 Lāˈ tuncan Cornelio hualh:
—Tāˈtiˈmajatzaˈ quit
xaˈictascajamāˈ lāˈ tūˈ icuāˈyalh.
Lāˈ huaˈchi maktuˈtun kōtanū
quit xaˈicorarlīmāˈ na quinchic.
Lāˈ chāˈtin chiˈxcuˈ tāyalh na
quilacapūn lāˈ ixkaˈlhī ixluˈxuˈ
lej slamama. 31 Lāˈ quihuanilh:
"Cornelio, Dios kaxmatnīˈt
miˈoración lāˈ pāstacmāˈ aˈnchī
māstāˈyaˈ limosna. 32 Cacāmacapi
chiˈxcuhuīˈn nac Jope lāˈ
camātayīˈniˈ Simón aˈntī kaˈlhī
ixlītāpātuˈ ixtacuīniˈ Pedro.
Xlaˈ tētachokomāˈ na ixchic
Simón huan māmasījūnuˈ na
ixquilhtūn mar. Xlaˈ namin lāˈ
natāˈchihuīnaˈnāniˈ", quihuanica.
33 Lāˈ ūˈtzaˈ quit iclīmātayīniˈniˈ
tuncan. Lāˈ huiˈx quintlahuaˈniˈ
talakalhuˈmān quilaˈktaˈ. Pues
chuhuaˈj quilīhuākcaˈn icuiˈlānaˈuj
huāˈtzāˈ na ixlacapūn Dios. Lāˈ
ickaxmatcuˈtunāuj ixlīhuāk aˈntū
Dios māpaˈksīnīˈtaˈniˈ nahuaˈnaˈ —
hualh Cornelio.

Pedro tzuculh chihuīnaˈn na ixchic Cornelio

34 Lāˈ Pedro tzuculh chihuīnaˈn lāˈ
hualh:
—Ixlīstuˈncuaˈ quit icmāchekxī
que Dios puhuan que chu aˈcxtimniˈ
ixlīhuākcaˈn chiˈxcuhuīˈn. 35 Lāˈ
xalanīˈn chu calhāhuā xcānsipej,
aˈntīn tajicuaˈniˈ Dios lāˈ tatlahua
aˈntūn tzey ūˈtunuˈn tamāpāxuhuīˈ
Dios. 36 Dios cāmacāˈniˈlh
huan israelitas ixtachihuīn. Lāˈ
cāmāsuˈniˈlh que tzē natala
ixamigos Dios por ixpālacata
Jesucristo aˈntī cāmāpaˈksī
ixlīhuākcaˈn. 37 Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
aˈnchī mācaˈtzīnīniˈnca huan
xatzey tachihuīn pūˈla nac Galilea
lāˈ āˈcalīstān na ixlīhuāk Judea
aˈxniˈcaˈtzaˈ Juan ixmāsuˈyunīˈttzaˈ
lāˈ ixmāˈkpaxīnīˈttzaˈ. 38 Dios
maxquīˈlh Jesús, xalaˈ nac Nazaret,
ixlīmāpaˈksīn Espíritu Santo. Lāˈ
Jesús ixtlahuatlāˈhuan aˈntū lej
lacuan lāˈ ixcāmātzeyītlāˈhuan
ixlīhuāk aˈntī ixtapātīniˈn por
ixlīmāpaˈksīn koˈtiˈtiˈ. Huāˈmāˈ
tzēn tlahualh Jesús porque Dios
ixmaktāyamāˈ. 39 Lāˈ quinaˈn
icmālacstūˈncāuj ixlīhuāk aˈntūn
tlahualh Jesús na īˈxcānsipejcaˈn
israelitas lāˈ nac Jerusalén. Uˈtzaˈ
aˈntī xtokohuaˈcaˈca nac cruz
lāˈ chuntzaˈ maknīca. 40 Lāˈ Dios
mālakahuanīchokolh ixlīlakatuˈtun
chiˈchiniˈ lāˈ Dios lej xaˈnca
quincāmāsuˈniˈniˈ Jesús. 41 Tūˈ
cāmāsuˈniˈlh ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt.
Dios quincāmāsuˈniˈniˈ Jesús xmān
quinaˈn aˈntī quincālacsacnīˈtaˈniˈ
para naˈicmālacstūˈncāuj
ixtachihuīn. Quinaˈn ictāˈhuāˈyauj
Jesús lāˈ ictāˈkoˈtnūj aˈxniˈcaˈ
ixlakahuanchokonīˈttzaˈ.
42 Lāˈ Dios quincāhuaniniˈ que
naˈiccāmāsuˈniˈyāuj tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ naˈicuanāuj que Jesús ūˈtzaˈ
aˈntī Dios huiˈlīlh ixlīJuezcaˈn
xalakahuan lāˈ xanīn. 43 Lāˈ
ixlīhuākcaˈn ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios,
xalanīˈn makān, tamālacstūˈncli
que ixlīhuāk aˈntīn talīpāhuan
Jesús, xlacaˈn nacāmāsputūnuˈniˈcan
ixtalaclēˈiˈcaˈn por ixpālacata Jesús.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Takalhlakaꞌīꞌlh aꞌntīn tūꞌ israelitas

44 Lāꞌ Pedro ixchihuīnaꞌhuīꞌcus
lāꞌ huan Espíritu Santo
cālakyujchi ixlīhuākcaꞌn aꞌntī
ixtakaxmatniꞌmāꞌna Pedro. 45 Lāꞌ lej
talēꞌcnīniꞌlh huan israelitas aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌ lāꞌ ixcātāꞌminīꞌt
Pedro. Talēꞌcnīlh porque huan
lēꞌksajnaꞌ aꞌntū Espíritu Santo,
nā ixcāmaxquīꞌmāꞌca huan
tīn tūꞌ israelitas. 46 Cālēꞌcnīca
porque ixcākaxmatcanīꞌt aꞌnchī
ixtachihuīnaꞌn āꞌtāpātin tachihuīn
lāꞌ nā tachihuīnaꞌmpā ixlēkaꞌtlaꞌ
Dios. 47 Lāꞌ Pedro cāhuanipā:
—¿Chā aꞌnan catīhuā aꞌntī
nacāmāmakchuyī nataꞌaꞌkpaxa huāꞌ
tamāꞌna? Xlacaꞌn tamaklhtīniꞌn
chuntzaꞌ huaꞌchi quinaꞌn huan
lēꞌksajnaꞌ aꞌntū huan Espíritu Santo.
48 Lāꞌ Pedro cāhuanilh que
cataꞌaꞌkpaxli porque tatapaꞌksīlh
con Jesucristo. Lāꞌ squiꞌniꞌca Pedro
que catachokolh lātmaꞌj.

Pedro cāmācaꞌtzīnīlh xalanīꞌn nac lītokpān nac Jerusalén

11 Huan apóstoles lāꞌ tāꞌtimīn
aꞌntī ixtahuiꞌlānaꞌ nac Judea
cāmācaꞌtzīnīca que ixtakalhlakaꞌīꞌ
ixtachihuīn Dios nā xlacaꞌn aꞌntīn
tūꞌ israelitas. 2 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Pedro
chāꞌlh nac Jerusalén, tatāꞌlāhuanilh
huan israelitas aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ.
3 Takalhasquiꞌnīlh Pedro:
—¿Aꞌchīꞌ maktanūnīꞌtaꞌ
aꞌnlhā tahuiꞌlānaꞌ chiꞌxcuhuīꞌn
aꞌntīn tūꞌ israelitas? Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ
cātāꞌhuāꞌyaꞌnīꞌtaꞌ?
4 Lāꞌ Pedro tzuculh chihuīnaꞌn lāꞌ
cāhuanikōꞌlh xaꞌnca lāꞌ hualh:
5 —Xaꞌicuiꞌlāchaꞌ quit nac
xcānsipej Jope lāꞌ xaꞌicorarlīmāꞌ.
Lāꞌ iclakachuyalh. Lāꞌ iclaktzīꞌlh
huaꞌchi kaꞌtlaꞌ sábana aꞌntū
yujchi de nac aꞌkapūn. Chīꞌcanīꞌt
ixaꞌkatzāꞌstūtāꞌtiꞌ lāꞌ quilakchilh.
6 Lāꞌ lej xaꞌnca iclaktzīꞌlh. Lāꞌ
iclaktzīꞌlh huan animalhnaꞌ aꞌntū
makakantāꞌtiꞌ lāꞌ animalhnaꞌ aꞌntū
tahuaꞌnan lāꞌ lūhuaꞌ lāꞌ spunnuꞌ.
7 Lāꞌ ickaxmatli lakatin tachihuīn
aꞌntūn quihuanilh: “Pedro,
catāꞌkaquiꞌ lāꞌ camaꞌkniꞌ lāꞌ cahuaꞌt”.
8 Lāꞌ icuanilh: “Tūꞌ, Māpaꞌksīniꞌ.
Tūꞌ maktin icuaꞌnīꞌt aꞌntū xmān
catūhuā lāꞌ aꞌntūn koꞌhuaꞌjuaꞌ”.
9 Lāꞌ huan tachihuīn quinkalhtīpā
ixlīmaktuꞌ de nac aꞌkapūn. Lāꞌ
quihuanilh: “Tūꞌ cahuaꞌnti que
koꞌhuaꞌjuaꞌ aꞌntū Dios huan que
xacanīꞌt”. 10 Huāꞌmāꞌ pātleꞌkelh
maktuꞌtun lāꞌ tēpalacanchaꞌ
tālhmāꞌn ixlīhuāk nac aꞌkapūn.
11 Lāꞌ chu līlacapalh tachilh nac
chic aꞌnlhā xaꞌiclahuiꞌlānaꞌuj
kalhatuꞌtun chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntī
ixquilakmacamincanīꞌt de nac
Cesarea. 12 Lāꞌ Espíritu Santo
quihuanilh: “Cacātāꞌpi ūꞌtunuꞌn
lāꞌ tūꞌ capāstacti catūhuā”. Lāꞌ
quintatāꞌaꞌlh huāꞌ kalhachāxan
tāꞌtimīn. Lāꞌ ictanūj na ixchic
Cornelio. 13 Lāꞌ xlaꞌ quincāhuaniniꞌ
aꞌnchī laktzīꞌlh na ixchic kalhatin
ángel aꞌntī tasuꞌyuniꞌlh lāꞌ huanilh:
“Cacāmacapi chiꞌxcuhuīꞌn nac
Jope lāꞌ calīminca Simón aꞌntī
kaꞌlhī ixlītāpātuꞌ ixtacuīniꞌ Pedro.
14 Xlaꞌ nahuaniyāniꞌ aꞌnchīn tzē
napūtaxtuyaꞌ huiꞌx lāꞌ ixlīhuāk xalaꞌ
na minchic”, huanilh huan ángel.
15 Lāꞌ Pedro cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' ictzuculh
icchihuīna'n, huan Espíritu Santo
cālakmilh ū'tunu'n chuntza' hua'chi
quincālakmini' pū'la. 16 Lā' quit
icpāstacli a'nchī hualh Māpa'ksīni'
Jesús: "Juan ixlīmā'kpaxīni'n xcān
pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit.
Hui'xina'n namaklhtīni'nā'tit
Espíritu Santo". 17 Dios cāmaxquī'lh
xlaca'n huā'mā' lē'ksajna' nā
chuntza' hua'chi quincāmaxquī'ni'
quina'n a'ntī kalhlaka'ī'nī'ta'uj
Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' ¿chu
quit tzē xa'icmāmakchuyīlh Dios?
—hualh Pedro.
18 Lā a'xni'ca' takaxmatli huā'mā',
taquilhca'cslalh. Lā' tuncan
tatzuculh tachihuīna'n a'nchī
ixlēka'tla' Dios lā' tahualh:
—Dios lacasqui'n nataxtāpalī
ixtapāstacna'ca'n nā xlaca'n
a'ntīn tū' israelitas lā' nā chuntza'
natalatahui'la para pō'ktu.

Takalhlaka'ī'lh xalanī'n nac Antioquía

19 Lā' a'xni'ca' maknīca Esteban,
lā tzucuca cāmacaputzacan
a'ntī ixtakalhlaka'ī'. Lā' xlaca'n
tatzā'lalh lā' ixta'a'kahuankō'nī't.
Lā' ixtatachokoyācha' nac Fenicia
lā' nac Chipre lā' nac Antioquía. Lā'
cāhuanica huan xatzey tachihuīn
xmān huan israelitas. 20 Pero
makapitzīn de xlaca'n xalanī'n
nac Chipre lā' nac Cirene lā'
xlaca'n tachā'lh nac Antioquía.
Lā' cātā'chihuīna'nca a'ntīn tū'
israelitas. Lā' cāmāsu'ni'ca huan
xatzey tachihuīn ixpālacata
Māpa'ksīni' Jesús. 21 Lā' huan
Māpa'ksīni' cāmaxquī'lh
līmāpa'ksīn lā' chuntza' lej lhūhua'
takalhlaka'ī'lh lā' tastālani'lh
Māpa'ksīni'.
22 Lā' cāmāca'tzīnīca a'ntī
ixtakalhlaka'ī' xalanī'n nac
Jerusalén a'ntū ixpātle'kemā'
nac Antioquía. Lā' macā'nca
Bernabé a'ntza'. 23 Lā' a'xni'ca'
xla' chā'lh lā' laktzī'lh a'nchī
Dios ixcāsicua'lanālīnī't, lā' lej
pāxuhualh xla'. Lā' Bernabé
cāmaxquī'lh tapāstacna' lā'
cāhuanilh ixlīhuākca'n:
—Calīhui'lī'tit stālani'yā'titcus
Māpa'ksīni'.
24 Lā' Bernabé tzeyā chi'xcu'
ixuanī't lā' ixa'clhcunuc ixlītzuma
Espíritu Santo lā' lej ixkalhlaka'ī'.
Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't tatzuculh
tatapa'ksī con Māpa'ksīni'
Jesucristo.
25 Lā' ā'calīstān Bernabé a'lh putza
Saulo nac Tarso. 26 Lā' a'xni'ca'
kaksli, līmilh nac Antioquía. Lā'
ixlīhuāk lakatin cā'ta Bernabé
lā' Saulo ixtatā'takēstoka a'ntī
ixtakalhlaka'ī'. Lā' ixcāmāsu'ni'can
lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' a'ntza'
nac Antioquía tzucuca pū'la
cāmāpācuhuīcan cristianos xlaca'n
a'ntī ixtakalhlaka'ī'.
27 Huan tamā'na chi'chini'
tataxtulh de nac Jerusalén
makapitzīn ixa'cta'sana'nī'n Dios.
Lā' tachā'lh nac Antioquía. 28 Lā'
kalhatin de xlaca'n, a'ntī ixuanican
Agabo, tā'kaquī'lh na ixlacapūnca'n
lā' cāmāca'tzīnīlh. Lā' Espíritu
Santo maktāyalh. Lā' hualh que
na'a'nan lakachu lakatin ka'tla'
tatzi'ncsta. Lā' chuntza' pātle'kelh
a'xni'ca' Claudio ixmāpa'ksīni'n.
29 Lā' huan a'ntī ixtakalhlaka'ī'
talīhui'līlh tamacā'ni' lē'ksajna'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan tāˈtimīn aˈntī ixtahuiˈlānaˈ
nac Judea. Tapāstacli tamāstāˈ chu
aˈnchī macāˈcchāˈn chāˈtunuˈ. 30 Lāˈ
chuntzaˈ tatlahualh. Lāˈ Bernabé lāˈ
Saulo talēˈniˈlh huan lēˈksajnaˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ lītokpān.

Maknīca Jacobo lāˈ chiˈpaca Pedro

12 Lāˈ huanmāˈ quilhtamacuj
huan rey, aˈntī ixtacuīniˈ
Herodes, tzuculh cāchiˈpa lāˈ
cāmāpātīnī aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ.
2 Lāˈ māmaknīnīniˈlh con cuchilu
Jacobo ixtāˈtin Juan. 3 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
caˈtzīlh Herodes que huan israelitas
talakatīlh aˈntūn tlahualh, āˈchulāˈ
cātlahuaniˈlh. Lāˈ māchiˈpanīniˈlh
nā huan Pedro. Huāˈmāˈ pātleˈkelh
aˈxniˈcaˈ ixlamāˈ huan cāˈtaniˈ
aˈxniˈcaˈ tahuaˈlh pāntzi aˈntūn
tūˈ ixkaˈlhī levadura. 4 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Herodes ixmāchiˈpanīniˈnīˈt huan
Pedro lāˈ māmānūnīniˈlh nac
pūlāchīˈn. Lāˈ cāmacamaxquīˈlh
kalhacāujchāxan tropasnaˈ aˈntī
natamaktakaˈlha līkaˈtlaˈtāˈtiˈ
līkalhatāˈtiˈ. Lāˈ Herodes
ixpuhuan ixlīmilh ixlacapūncaˈn
tachiˈxcuhuīˈt aˈxniˈcaˈ naˈaˈksputa
huan cāˈtaniˈ aˈntū huanican pascua.
5 Lāˈ chuntzaˈ Pedro ixmānūcanīˈt
nac pūlāchīˈn lāˈ ixmaktakaˈlhmāˈca.
Lāˈ huan aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ tūˈ
tajaxli taˈorarlī lāˈ lej tasquiˈniˈlh
Dios por ixpālacata Pedro.

Dios māxtulh Pedro nac pūlāchīˈn

6 Lāˈ lakatin tzīˈsa Pedro
īˈlhtatamāˈ nac pūlāchīˈn.
Lāˈ Herodes ixmāxtucuˈtun
ixlīlakalī. Lāˈ īˈlhtatamāˈ
huan Pedro na ixpāxtūncaˈn
huan kalhatuˈ tropasnaˈ lāˈ
ixcāmacachīˈmaxquīˈcanīˈt chāˈtunuˈ
tropa con cadenas. Lāˈ āˈkalhatuˈ
tropasnaˈ ixtayānaˈ ixlacapūn huan
mākalhcha lāˈ ixtamaktakaˈlha
huan pūlāchīˈn. 7 Lāˈ chu līmaktin
tasuˈyulh kalhatin ángel aˈntī Dios
macamilh. Lāˈ lakatin xkakanaˈ
māxkakēlh huan pūlāchīˈn. Lāˈ
huan ángel tāpāxakāˈlīlh Pedro lāˈ
mālakahuanīlh lāˈ huanilh:
—Catāˈkaquiˈ lacapalh.
Lāˈ huan cadenas taxcutli na
ixmacan Pedro. 8 Lāˈ huan ángel
huanilh:
—Calhaˈkāˈnaˈ lāˈ catatūnuˈ
mihuarache.
Lāˈ chuntzaˈ tlahualh Pedro. Lāˈ
huanipā huan ángel:
—Calhaˈkaˈ mintakēnuˈ lāˈ
caquistālaˈniˈ.
9 Lāˈ Pedro taxtulh lāˈ
īˈstālaniˈtēlha. Lāˈ tūˈ ixcaˈtzī palh
ixlīstuˈncuaˈ aˈntū ixtlahua huan
ángel. Ixpuhuan que ixlakachuya.
10 Tapātleˈkelh huan xapūˈla tropa
aˈntī ixmaktakaˈlhmāˈ lāˈ āˈcalīstān
tapātleˈkepā āˈkalhatin. Lāˈ tachilh
nac mākalhcha de līcāˈn aˈnlhā
lactanūcan nac xcānsipej. Lāˈ
ixaˈcstu talaquīˈlh. Lāˈ xlacaˈn
tataxtulh lāˈ tapātleˈkelh lakatin
calle. Lāˈ chu tuncan lacapalh huan
ángel makxtekli Pedro. 11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Pedro tzeyā caˈtzīlh lāˈ hualh:
—Chuhuaˈj iccaˈtzī xaˈnca que
huan Māpaˈksīniˈ macaminīˈt
ixángel lāˈ quimāpūtaxtūnīˈt de na
ixlīmāpaˈksīn huan rey Herodes. Lāˈ
quimāpūtaxtūnīˈt de ixlīhuāk aˈntū
ixtapuhuanīˈt ixquintatlahuaniˈlh
huan israelitas.
12 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixpāstacnīˈttzaˈ
huāˈmāˈ, Pedro chāˈlh na ixchic

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

María aˈntī ixtzīˈt Juan aˈntī ixkaˈlhī
ixtacuīniˈ ixlītāpātuˈ Marcos.
Aˈntzaˈ līlhūhuaˈ ixtastokcanīˈt
lāˈ ixtaˈorarlīmāˈna. 13 Lāˈ Pedro
lacatucsli huan mākalhcha aˈnlhā
lactanūcan para nachāˈncan
na ixtanquilhniˈ huan chic. Lāˈ
kalhatin tzuˈmaˈjāt, aˈntī ixtacuīniˈ
Rode, milh kalhasquiˈnī tichū xlaˈ.
14 Lakapasli ixtachihuīn Pedro
lāˈ lej tapāxuhualh. Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ
līmālaquīˈlh lāˈ tuncan tuˈjnuntēlha
tanūlh ixchakān chic. Lāˈ cāhuanilh
aˈntī ixtatakēstoknīˈt:

—Yā Pedro kēpūn.

15 Lāˈ xlacaˈn tahuanilh:

—Chuyaˈyaˈ.

Lāˈ Rode āˈchulāˈ cāhuanilh
ixlīstuˈncuaˈ. Lāˈ tuncan tahualh:

—Tūˈ ūˈtzaˈ. Xmān huan ángel
aˈntī maktakaˈlha Pedro.

16 Lāˈ Pedro āˈchulāˈ
lacatucsli huan mākalhcha.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ tamālaquīˈlh,
talaktzīˈlh Pedro lāˈ talēˈcnīlh.
17 Lāˈ Pedro cāmacahuaniˈlh
para que cataquilhcaˈcslalh. Lāˈ
cāpūtleˈkeniˈlh aˈnchī Māpaˈksīniˈ
līmāxtulh nac pūlāchīˈn. Lāˈ
cāhuanilh:

—Camācaˈtzīnīˈtit Jacobo lāˈ huan
tāˈtimīn huāˈmāˈ aˈntū pātleˈkelh.

Lāˈ Pedro taxtulh lāˈ aˈlh āˈlacatin.

18 Lāˈ chu tuncan aˈxniˈcaˈ
tuncuīlh, huan tropasnaˈ lej
tatamakchuyīlh por ixpālacata
aˈnchī lītzāˈlalh Pedro. 19 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Herodes māputzanīniˈlh
huan Pedro lāˈ tūˈ kaksca
lāˈ cākalhasquiˈnīlh huan
tropasnaˈ aˈntī ixcāyāhuacanīˈt
para natamaktakaˈlha Pedro lāˈ
cāmāmaknīnīniˈlh. Lāˈ Herodes
taxtulh de nac Judea lāˈ aˈlh tancāˈn
nac Cesarea lāˈ aˈntzaˈ tachokolh.

Nīlh Herodes

20 Lāˈ Herodes
ixcātāˈlāmakaˈkchāˈnīˈt con
xalanīˈn nac Tiro lāˈ Sidón.
Lāˈ makapitzīn de xlacaˈn
talacchihuīnaˈlh para natalakaˈn.
Lāˈ līˈamigos talātlahualh con
Blasto aˈntī ixmaktakaˈlhnaˈ aˈnlhā
īˈlhtata huan rey. Lāˈ xlacaˈn
ixtamākoˈxamixīcuˈtun porque
ixlīhuaˈtcaˈn xalanīˈn nac Tiro
lāˈ Sidón līmincanchaˈ de na
īˈxcānsipej huan rey. 21 Lāˈ chilh
huan chiˈchiniˈ aˈntū ixcālhcāniˈnīˈt
Herodes. Lāˈ ixlhakāˈnīˈt ixluˈxuˈ
aˈntū ixtasuˈyu que rey ixuanīˈt. Lāˈ
tahuīˈlh nac trono lāˈ aˈctaˈsanaˈlh.
22 Lāˈ tachiˈxcuhuīˈt tataˈsalh lāˈ
tahualh:

—Tūˈ chiˈxcuˈ aˈntī aˈctaˈsanaˈn.
Uˈtzaˈ kalhatin dios.

23 Lāˈ chu līmaktin kalhatin
ixángel Dios mātakāhuīˈlh Herodes
porque cāmakxtekli tamācāˈtanīlh
como huaˈchi Dios. Lāˈ huan
tzapūlaˈ tahuaˈlh lāˈ nīlh.

24 Lāˈ ixtachihuīn Māpaˈksīniˈ
aˈkahualh lāˈ cālakchāˈlh
āˈmakapitzīn chiˈxcuhuīˈn.

25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Bernabé lāˈ Saulo
ixtatlahuakōˈnīˈt ixlītlōtcaˈn nac
Jerusalén, xlacaˈn tataspiˈtchokolh
nac Antioquía. Lāˈ cātāˈaˈlh Juan
aˈntī ixkaˈlhī ixlītāpātuˈ ixtacuīniˈ
Marcos.

Bernabé lāˈ Saulo tatzuculh talēˈn makat xatzey tachihuīn

13 Chu līˈūˈtunuˈn xalanīˈn
aˈntzaˈ ixtatakēstoka nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Antioquía, ixaˈnan aˈctaˈsanaˈnīˈn
lāˈ mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn. Makapitzīn
ixtacuīniˈcaˈn Bernabé lāˈ Simón
(aˈntī ixuanican Negro) lāˈ Lucio
xalaˈ nac Cirene lāˈ Manaén (aˈntīn
tāˈstacli rey Herodes) lāˈ Saulo. 2 Lāˈ
xlacaˈn ixtataquilhpūtaniˈmāˈna
Dios lāˈ ixtalīhuiˈlīnīˈt tuntūˈ
natahuaˈ. Lāˈ Espíritu Santo hualh:
—Caquilāmāxtunquīniˈuj
Bernabé lāˈ Saulo. Lāˈ xlacaˈn
natatlahua huan ixlītlōtcaˈn aˈntū
naˈiccāmaxquīˈ.

3 Lāˈ xlacaˈn tūnaˈj ixtahuaˈ
nīn tuntūˈ lāˈ taˈorarlīlh lāˈ
taˈaˈcpūmāˈcaˈlh ixmacancaˈn. Lāˈ
cāmacāˈnca.

Huan apóstoles tamāsuˈyulh nac Chipre

4 Lāˈ huan Espíritu Santo
cāmacāˈlh Bernabé lāˈ Saulo.
Lāˈ xlacaˈn taˈaˈlh tancāˈn nac
Seleucia. Lāˈ tuncan tapūˈaˈlh barco
nac Chipre aˈntū pītzinaˈj tiˈyaˈt
na ixpuˈnan mar. 5 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
tachilh nac xcānsipej Salamina,
talīˈaˈctaˈsanaˈlh ixtachihuīn Dios
na ixlītokpānnaˈcaˈn huan israelitas.
Lāˈ talēˈlh Juan ixmaktāyanaˈcaˈn.
6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tatētaxtulh ixlīhuāk
huan Chipre, tachilh nac xcānsipej
ixtacuīniˈ Pafos. Lāˈ tapāxtokli
chāˈtin chiˈxcuˈ israelita ixtacuīniˈ
Barjesús. Xlaˈ tlahuānaˈ ixuanīˈt
lāˈ aˈctaˈsanaˈ, pero tūˈ ixlaˈ
Dios. Xmān ixcālīˈaˈkxoko. 7 Lāˈ
huan tlahuānaˈ ixmaktāya huan
gobernador Sergio Paulo aˈntī
lej skalalh ixuanīˈt. Lāˈ huan
gobernador cāmātayīniˈlh Bernabé
lāˈ Saulo lāˈ ixkaxmatcuˈtun
ixtachihuīn Dios. 8 Pero
cātāˈlāhuanilh huan tlahuānaˈ
aˈntī ixuanican nā Elimas. Xlaˈ tūˈ
ixlacasquiˈn nīn cakalhlakaˈīˈlh
huan gobernador. 9 Lāˈ Saulo, aˈntī
nā ixtacuīniˈ Pablo, ixlītzuma
Espíritu Santo na ixaˈclhcunuc. Xlaˈ
lakalaktzīˈlh Elimas. 10 Lāˈ huanilh:
—Huiˈx lej aˈkxokonuˈnaˈ lāˈ lej
caˈtzancaˈtzīyaˈ. Huiˈx ixcaman
koˈtiˈtiˈ lāˈ huiˈx nīn tuntūˈ lakatīyaˈ
aˈntūn tzey. ¿Lhānīn namakxtekaˈ
lactlahuaˈyaˈ aˈntū xastuˈncuaˈ
ixlīmāpaˈksīn Dios? 11 Lāˈ chuhuaˈj
huan Māpaˈksīniˈ namāpātīnīyāniˈ.
Lakatzīˈn nalaˈyaˈ lāˈ tūlalh
catilaˈktziˈ chiˈchiniˈ lātmaˈj.
Lāˈ chu līmaktin lakapoklhuanaˈlh
lāˈ tūlalhtzaˈ lacahuānaˈlh
lāˈ ixputzatlāˈhuan aˈntī
ixmakachiˈpalēˈlh. 12 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
huan gobernador laktzīˈlh aˈntū
pātleˈkelh, xlaˈ kalhlakaˈīˈlh
porque lēˈcnīlh aˈntū ixmāsuˈyucan
ixpālacata Māpaˈksīniˈ.

Pablo lāˈ Bernabé nac Antioquía

13 Lāˈ Pablo lāˈ nā aˈntī ixtatāˈaˈn
tataxtulh de nac Pafos lāˈ tapūˈaˈlh
barco lāˈ tachāˈlh nac Perge
ixlēkaˈtlaˈ nac Panfilia. Lāˈ aˈntzaˈ
Juan cāmakxtekli lāˈ taspiˈtchokolh
nac Jerusalén. 14 Lāˈ Pablo lāˈ
Bernabé tataxtulh de nac Perge lāˈ
tachāˈlh nac Antioquía ixlēkaˈtlaˈ
nac Pisidia. Lāˈ huan chiˈchiniˈ
aˈntū pūjaxcan, xlacaˈn tatanūlh
na ixlītokpāncaˈn israelitas lāˈ
tatahuiˈlalh. 15 Lāˈ lakapūtleˈkeca
ixtachihuīn Dios aˈnlhā tatzoˈkniˈ
huan ley lāˈ aˈnlhā huanican profetas.
Lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ xalanīˈn nac
lītokpān tamacamilh kalhatin aˈntī
cāhuanilh Pablo lāˈ Bernabé:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Chiˈxcuhuīˈn, palh
cāmaxquīˈcuˈtunāˈtit tapāstacnaˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt, cacāhuaniˈtit.
16 Lāˈ Pablo tāyalh
lāˈ cāmacahuaniˈlh para
nataquilhcaˈcsla lāˈ hualh:
—Cakaxpaˈttit chiˈxcuhuīˈn
israelitas lāˈ huiˈxinaˈn aˈntī
jicuaˈniˈyāˈtit Dios. 17 Huan
quinDioscaˈn quinaˈn israelitas
cālacsacli aˈntī quinapapnaˈcaˈn.
Lāˈ Dios lej lakaˈtlaˈn cātlahualh
aˈxniˈcaˈ xlacaˈn xatzaˈnkān
ixtahuiˈlānaˈ nac tiˈyaˈt Egipto. Lāˈ
Dios kaˈlhī lhūhuaˈ līmāpaˈksīn
lāˈ ūˈtzaˈ tzē cālīmāxtulh de
huanmāˈ tiˈyaˈt. 18 Lāˈ Dios
ixcāpātīniˈ tuˈpuˈxam cāˈta
aˈxniˈcaˈ ixtalatlāˈhuan nac
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt. 19 Lāˈ Dios
cāmāsputūlh tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn lakatojon xcānsipej
nac tiˈyaˈt aˈnlhā ixuanican
Canaán. Lāˈ cāmālacpitziniˈlh
huan quinapapnaˈcaˈn huan
tiˈyaˈt aˈnlhā natalatahuiˈla.
20 Lāˈ Dios cāhuiˈlīniˈlh ixjuezcaˈn
aˈntī nacāmāpaˈksī lakatāˈtiˈ
ciento āˈpūpitzi cāˈta. Lāˈ huan
aˈctaˈsanaˈ Samuel ūˈtzaˈ āˈxmān
juez lalh. 21 Aˈcalīstān huan
quinapapnaˈcaˈn israelitas tasquiˈnli
kalhatin ixreycaˈn. Lāˈ Dios
huiˈlīlh ixlīrey Saúl, ixcaman
Cis. Lāˈ ixtalakapasniˈ Benjamín
ixuanīˈt. Xlaˈ ixmāpaˈksīniˈn
tuˈpuˈxam cāˈta. 22 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Dios
māpānūlh huan Saúl, lāˈ huiˈlīpā
David ixlīrey. Dios līchihuīnaˈlh
ixpālacata David lāˈ hualh: “Quit
iclakapasa David, ixoˈkxaˈ Isaí.
Lāˈ iclaktzīˈn ūˈtzaˈ kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī pāstacnaˈn huaˈchi
icpāstacnaˈn quit. Xlaˈ natlahua
ixlīhuāk quintapuhuān”, hualh
Dios. 23 Lāˈ Dios cāmaxquīˈlh huan
israelitas kalhatin māpūtaxtūnuˈ
chuntzaˈ aˈnchī hualh Dios xapūˈla.
Lāˈ huan māpūtaxtūnuˈ ūˈtzaˈ Jesús,
īˈxūˈyātāˈnat David. 24 Aˈxniˈcaˈ
Jesús tūnaˈj iˈxmin, Juan ixcāhuani
ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt israelitas:
“Caxtāpalīˈtit mintapāstacnaˈcaˈn
lāˈ caˈaˈkpaxtit”. 25 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
īˈsputmāˈtzaˈ ixquilhtamacuj
Juan aˈntū ixlīmāˈkpaxīniˈn, xlaˈ
ixuan: “Quit tūˈ aˈntī puhuaˈnāˈtit.
Aˈcalīstān namimpala āˈchāˈtin
aˈntī lej kaˈlhī līmāpaˈksīn. Lāˈ ūˈtzaˈ
tūˈ līminīˈniˈ nīn naˈickalhxcuta
ixlīkalhtzaˈpaˈcan īˈzapato”.
26 Lāˈ Pablo huampā:
—Iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntī īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Abraham,
huaˈchi quit, lāˈ huiˈxinaˈn aˈntī
jicuaˈniˈyāˈtit Dios. Chuhuaˈj
cātamacaminiˈnīˈtaˈniˈ huan
tachihuīn aˈntū nalīpūtaxtucan.
27 Lāˈ xalanīˈn nac Jerusalén lāˈ nā
ixpūchihuīnaˈnīˈncaˈn tūˈ ixtacaˈtzī
tichū Jesús. Lāˈ tūˈ tamāchekxīlh
ixtachihuīncaˈn ixaˈctaˈsanaˈnīˈn
Dios aˈntū lakapūtleˈkecan pōˈktu
huan chiˈchinīˈn aˈntū pūjaxcan.
Uˈtzaˈ līmāpaˈksīniˈnca que
Jesús namaknīcan. Lāˈ chuntzaˈ
tatlōkentaxtūlh chu aˈnchī tahualh
huan aˈctaˈsanaˈnīˈn xalanīˈn makān.
28 Lāˈ aˈyuj tūlalh takaksniˈlh
ixpālacata chichū natalīmaknī
Jesús, xlacaˈn tasquiˈniˈlh huan
Pilato que camaknīca. 29 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
xlacaˈn ixtatlōkentaxtūnīˈttzaˈ
ixlīhuāk aˈntū ixtatzoˈkniˈ
natatlahuaniˈ Jesús, māyujūca
Jesús xanīn de huan nac cruz

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāˈ mānūca nac lhuˈcuˈ. 30 Lāˈ
Dios mālakahuanīchokolh. 31 Lāˈ
lej lātmaˈj ixcātasuˈyuniˈ aˈntī
ixcātāˈtaxtunīˈt de nac Galilea
lāˈ ixcātāˈaˈnīˈt nac Jerusalén. Lāˈ
huāˈmāˈna chiˈxcuhuīˈn ūˈtunuˈn
aˈntī tamāstūˈncmāˈna chuhuaˈj
huan tachiˈxcuhuīˈt ixpālacata
Jesús.
32 ’Lāˈ chuhuaˈj quinaˈn
iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn xatzey
tachihuīn ixpālacata aˈntū
cāhuanilh Dios quinapapnaˈcaˈn
que namāstāˈ. 33 Lāˈ ūˈtzaˈ Dios
quincātlōkentaxtūniˈniˈ quinaˈn,
aˈntī īˈxūˈyātāˈnatnaˈcaˈn, aˈxniˈcaˈ
mālakahuanīchokolh Jesús.
Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ huan nac libro
Salmos capítulo lakatuˈ:

Huiˈx quiˈOˈkxaˈ. Chuhuaˈj
icmāsuˈyu que huiˈx quiˈoˈkxaˈ.

34 Lāˈ Dios mālakahuanīchokolh
Jesús de nac cāˈlīnīn. Lāˈ tūˈ
āˈmaktin catiˈaˈlh nac cāˈlīnīn.
Lāˈ Dios hualh chuntzaˈ:
“Naˈiccāmaxquīˈyāniˈ aˈntūn
quilīsicuaˈlanālīn chuntzaˈ aˈnchī
huanica David”. 35 Lāˈ tatzoˈkniˈ nac
libro Salmos āˈlakatin capítulo:

Huiˈx tūˈ catimakxtekti namasa
ixmacniˈ miˈOˈkxaˈ aˈntī lej
tzey.

36 Lāˈ David ixtlahuanīˈttzaˈ
ixtapuhuān Dios ixlacapūncaˈn
xlacaˈn aˈntī ixtahuiˈlānaˈ aˈxniˈcaˈ
xlaˈ ixlatlāˈhuan nac quilhtamacuj.
Lāˈ xlaˈ nīlh lāˈ māˈcnūca aˈnlhā
ixcāmāˈcnūcanīˈt ixnatātaˈnaˈ.
Lāˈ ixmacniˈ David masli. 37 Pero
tūˈ masli ixmacniˈ Jesús aˈntī
Dios mālakahuanīchokolh.
38 Camāchekxīˈtit huiˈxinaˈn
aˈntī israelitas huaˈchi quit. Por
ixpālacata huāˈmāˈ chiˈxcuˈ,
cātamācaˈtzīnīyāniˈ huiˈxinaˈn
que mintalaclēˈiˈcaˈn tzē
nacāmāsputūnuˈniˈyāniˈ.
39 Jesús cāmāsputūnuˈniˈ ixlīhuāk
ixtalaclēˈiˈcaˈn aˈntīn talīpāhuan
Jesús. Lāˈ huan ley aˈntū maxquīˈca
Moisés, ūˈtzaˈ tūlalh catimāsputūlh
talaclēˈiˈ. 40 Caskalalhlaˈtit que tūˈ
nacāpātleˈkeniˈyāniˈ aˈntū tahualh
huan aˈctaˈsanaˈnīˈn. Tahualh:

41 Cakaxpaˈttit huiˈxinaˈn aˈntī
lakmakaˈnāˈtit.
Caˈaˈcnīˈtit lāˈ casputtit; porque
quit, Dios, naˈictlahua lakatin
catūhuā aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn
huiˈlānaˈntit.
Lāˈ palh ixcātapūtleˈkeniˈniˈ
aˈntū quit naˈictlahua,
huiˈxinaˈn tūˈ ixkalhlakaˈīˈtit.

42 Lāˈ Pablo lāˈ Bernabé tataxtulh
de na ixlītokpāncaˈn israelitas.
Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt, aˈntīn
tūˈ israelitas, tasquiˈniˈlh que
natahuanipala huāˈmāˈ tachihuīn
ixlīmixtzeyan. 43 Lāˈ tataxtulh
aˈntī ixtatakēstoknīˈt nac lītokpān.
Lāˈ tastālaniˈlh Pablo lāˈ Bernabé
lhūhuaˈ israelitas lāˈ āˈmakapitzīn
aˈntī ixtanūnīˈt na ixreligioncaˈn
israelitas lāˈ lej ixtaˈaˈcnīniˈniˈ Dios.
Lāˈ Pablo cāmaxquīˈlh tapāstacnaˈ
lāˈ cāhuanilh que tūˈ catamakxtekli
huan xatzey tachihuīn aˈntū
māsuˈyu ixlītzey Dios.
44 Lāˈ ixlīmixtzeyan, aˈxniˈcaˈ
ixchāˈn huan chiˈchiniˈ aˈntū
ixpūjaxcan, ixlīhuāk xalanīˈn
nac xcānsipej tatakēstokli para
natakaxmata ixtachihuīn Dios.
45 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan israelitas
talaktzīˈlh ixtalhūhuāˈt huan
tachiˈxcuhuīˈt, xlacaˈn lej

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

talakca'tzalh lā' tatā'lāhuanilh
Pablo lā' talakapalalh. 46 Lā' Pablo
lā' Bernabé tachihuīna'lh lā' tū'
talacapuhualh lā' cāhuanica:
—Lej tasqui'nī que cātahuanini'
xapū'la hui'xina'n, israelitas,
i'xtachihuīn Dios. Pero como
hui'xina'n lakmaka'ntit, chuntza'
tasu'yu que tū' ka'lhīcu'tunā'tit
xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū
para pō'ktu. Chuhua'j quina'n
na'iccālaka'nāuj huan a'ntīn tū'
israelitas. 47 Chuntza' quinDiosca'n
quincāmāpa'ksīni' lā' hualh:

Quit iclacsacnī'ta'ni' para
nacāmāca'tzīnī'ya' a'nchī
natalīpūtaxtu xalanī'n nac
ā'lakatunu' xcānsipejni' na
ixlīhuāk quilhtamacuj.
Chuntza' hui'x hua'chi lakatin
pūmaksko a'nchī namakskoya'
ixlīhuāk.

48 Lā' a'xni'ca' takaxmatli
huā'mā', lej tapāxuhualh a'ntīn tū'
israelitas. Lā' tahualh que lej tzey
ixtachihuīn Dios. Lā' takalhlaka'ī'lh
ixlīhuākca'n a'ntī ixcāhui'līcanī't
para natamaklhtīni'n xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
49 Lā' māca'tzīnīni'nca ixtachihuīn
Māpa'ksīni' lakachu a'nlhā
ixmāpa'ksī Antioquía. 50 Pero huan
israelitas tachihuīna'maxquī'lh
huan xalaka'tla'n puscan a'ntī
lej ixta'a'cnīni'ni' Dios lā' nā
huan xanapuxcu'nu' de huan
xcānsipej. Lā' tacuccha'xli
cāmacaputzaca Pablo lā' Bernabé
lā' cātlakamacā'nca de na
ī'xcānsipejca'n lā' nā a'nlhā
ixtamāpa'ksī. 51 Lā' huan Pablo
lā' Bernabé tatincxli huan
pokxni' de ixtojonca'n lā' chuntza'
cāmāca'tzīnīca que huan xalanī'n
huan xcānsipej ixtalē'n cuenta.
Lā' ta'a'lh nac Iconio. 52 Lā' huan
tā'timīn lej tapāxuhualh. Lā'
ixa'clhcunucca'n i'xlītzuma Espíritu
Santo.

Pablo lā' Bernabé nac Iconio

14 Lā' Pablo lā' Bernabé
lacapūxtim tatanūlh
huan na ixlītokpānca'n israelitas
nac Iconio lā' ta'a'cta'sana'lh.
Lā' takalhlaka'ī'lh lej lhūhua'
israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas.
2 Pero huan israelitas a'ntīn tū'
ixtakalhlaka'ī' tachihuīna'maxquī'lh
huan a'ntīn tū' israelitas. Lā'
cāmāpuhuanīca que huan tā'timīn
tū' tzey ixtahuanī't. 3 Lā' Pablo
lā' Bernabé tatachokolh lātma'j
nac Iconio lā' ixta'a'cta'sana'n
lā' tū' talacapuhualh porque
ixtalīpāhuan huan Māpa'ksīni'. Lā'
por ixlīmāpa'ksīn Dios ixtatlahua
laka'tla'n catūhuā lā' lē'cnīn. Lā'
ū'tza' līmāsu'yulh Dios que lej
stu'ncua' a'ntū ixtachihuīna'n Pablo
lā' Bernabé ixpālacata Jesucristo.
4 Pero huan tachi'xcuhuī't xala'
huan nac xcānsipej tū' a'cxtimni'
ixtapāstacna'n. Makapitzīn
ixtapāstacna'n hua'chi huan
israelitas lā' ā'makapitzīn
ixtapāstacna'n hua'chi huan
apóstoles. 5 Lā' huan israelitas lā'
nā a'ntīn tū' israelitas lā' nā huan
xanapuxcu'nu' talacchihuīna'lh
para natalacatāquī'nin lā'
natamūta'lana'n. 6 Lā' a'xni'ca'
taca'tzīlh huā'mā', Pablo lā'
Bernabé tatzā'lalh. Lā' ta'a'lh
nac estado de Licaonia nac
xcānsipejni' Listra lā' Derbe lā'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

āˈlakatunuˈ cāˈlacchicniˈ. 7 Lāˈ aˈntzaˈ
ixtalīˈaˈctaˈsanaˈn xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo.

Mūtaˈlaca Pablo nac Listra

8 Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ nac
Listra. Tūˈ tzey ixuanīˈt ixtojon.
Ixlūˈntūˈlanīˈt desde aˈxniˈcaˈ
lacatuncuīlh. Tūˈ maktin ixtlāˈhuan.
9 Ixuīˈ ixkaxmatmāˈ Pablo. Lāˈ
Pablo lakalaktzīˈlh lāˈ caˈtzīlh que
ixkalhlakaˈīˈ que tzē namātzeyīcan.
10 Lāˈ Pablo lej palhaˈ hualh:
—Caxlittāyaˈ.
Lāˈ huan chiˈxcuˈ tachāˈyāhualh lāˈ
latāˈkchokolh.
11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan ixtalhūhuāˈt
talaktzīˈlh aˈntū tlahualh Pablo,
xlacaˈn tataˈsalh lāˈ tahualh
ixtachihuīncaˈn xalanīˈn nac
Licaonia. Lāˈ tahualh:
—¡Tayujnīˈtaˈnchi dioses aˈntīn
tatasuˈyu huaˈchi chiˈxcuhuīˈn!
12 Lāˈ tahualh que Bernabé
ixuanīˈt ixdioscaˈn Júpiter. Lāˈ
tahualh que Pablo ixuanīˈt
ixdioscaˈn Mercurio porque ūˈtzaˈ
aˈntī ixaˈctaˈsanaˈnīˈt. 13 Lāˈ huan
lītokpān aˈnlhā ixtaquilhpūtaniˈcan
huan aˈntī dios Júpiter, ixyā
ixlacapūn huan xcānsipej. Lāˈ
huan ixcura Júpiter līmilh toros
lāˈ xaˈnat nac tanquilhniˈ. Lāˈ
huan cura lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
ixtalakachiˈxcuhuīˈcuˈtun. 14 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ huan apóstoles, Bernabé
lāˈ Pablo, tamāchekxīlh aˈntū
ixcātlahuaniˈcuˈtuncan, xlacaˈn
taxtīˈtli ixaˈcstucaˈn ixluˈxuˈcaˈn
porque lej tatamakchuyīlh. Lāˈ
tatuˈjnulh ixlaclhpuˈnan huan
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ tataˈsalh lāˈ
tahualh:
15 —¡Tachiˈxcuhuīˈt! ¿Aˈchīˈ
tlahuaˈyāˈtit huāˈmāˈ? Quinaˈn
nā chiˈxcuhuīˈn aˈcxtim huaˈchi
huiˈxinaˈn. Iccālīminiˈyāniˈ
xatzey tachihuīn para que
nalītalakspiˈtāˈtit ixlīhuāk huāˈmāˈ
aˈntū nīn tuntūˈ lītasquiˈnī aˈntūn
tlahuaˈyāˈtit, lāˈ para naputzayāˈtit
Dios aˈntī lakahuan. Uˈtzaˈ aˈntī
tlahuanīˈt aˈkapūn lāˈ tiˈyaˈt lāˈ mar
lāˈ ixlīhuāk aˈntū aˈnan. 16 Kōtan
tūˈxamaˈntzaˈ Dios cāmakxteknīˈt
ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt natatlahua
chu aˈntūn talacasquiˈn. 17 Pōˈktu
Dios ixcāmacāˈniˈ aˈntū ixmāsuˈyu
que aˈnan Dios. Dios tlahua aˈntūn
tzey. Uˈtzaˈ līla xcān lāˈ lej līla aˈntū
tzē huaˈcan. Lāˈ quincāmaxquīˈyāniˈ
quinaˈn tapāxuhuān lāˈ aˈntū
huaˈyāuj hasta līpāxūj lahuiˈlānaˈuj
—hualh Pablo.
18 Aˈyuj Pablo cāhuanilh
huāˈmāˈ, yoscaˈtzī cāmāpānūniˈca
ixtapāstacnaˈcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt para
natalakachiˈxcuhuīˈ Pablo laˈ
Bernabé.
19 Lāˈ tachilh makapitzīn israelitas
xalanīˈn nac Antioquía lāˈ Iconio. Lāˈ
tachihuīnaˈmaxquīˈlh tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ ūˈtzaˈ līmūtaˈlaca Pablo lāˈ
xuakaca lāˈ māxtuca de huan
xcānsipej lāˈ makxtekca. Tapuhualh
que xanīntzaˈ ixuanīˈt. 20 Pero huan
tāˈtimīn talītamacxtiˈliˈlh lāˈ Pablo
tāˈkaquīˈlh lāˈ tanūlh nac xcānsipej.
Lāˈ ixlīlakalī taˈaˈlh Pablo lāˈ
Bernabé nac Derbe.
21 Lāˈ ixtaˈaˈctaˈsanaˈn huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
nac huanmāˈ xcānsipej lāˈ lhūhuaˈ
takalhlakaˈīˈlh. Lāˈ tuncan xlacaˈn
tataspiˈtchokopā nac Listra lāˈ nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Iconio lāꞌ nac Antioquía. 22 Aꞌntzaꞌ
ixcāmaxquīꞌ tahuixcān huan aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ lej ixcāmaxquīꞌ
tapāstacnaꞌ que natakalhlakaꞌīꞌ
para pōꞌktu. Lāꞌ cāhuanica:
—Tasquiꞌnī napātīniꞌnāuj aꞌxniꞌcaꞌ
tūnaꞌj tanūyāuj aꞌnlhān Dios
māpaꞌksīniꞌn.
23 Lāꞌ cālacsacca xanapuxcuꞌnuꞌ
nac lakatunuꞌ lītokpān. Lāꞌ pūꞌla
taꞌorarlīlh lāꞌ tūꞌ tahuāꞌyalh. Lāꞌ
tasquiꞌniꞌlh Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo
aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌt que
cacāmaktakaꞌlhli huan xanapuxcuꞌnuꞌ.

Pablo lāꞌ Bernabé tataspiꞌtchokopā nac Antioquía

24 Lāꞌ tuncan Pablo lāꞌ Bernabé
tatētaxtulh huan nac Pisidia lāꞌ
tamilh nac Panfilia. 25 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ixtalīꞌaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌt huan xatzey
tachihuīn nac Perge, lāꞌ taꞌaꞌlh
tancāꞌn nac Atalia. 26 Lāꞌ de aꞌntzaꞌ
tapūꞌaꞌlh barco nac Antioquía.
Lāꞌ huanmāꞌ xcānsipej ixuanīꞌt
aꞌnlhā xapūꞌla īꞌsquiꞌniꞌcanīꞌt Dios
que cacāmaktāyalh Bernabé lāꞌ
Pablo ixlītlōtcaꞌn aꞌntū chūꞌcus
tatlahuakōꞌnīꞌt.
27 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tachāꞌlh Pablo lāꞌ
Bernabé nac Antioquía, tamākēstokli
ixlīhuākcaꞌn aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ.
Lāꞌ cāhuanica ixlīhuāk aꞌntū Dios
ixcāmaktāyanīꞌt que natatlahua. Lāꞌ
cāhuanica aꞌnchī Dios ixcāmāsuꞌniꞌnīꞌt
que ixlacasquiꞌn nā ixtakalhlakaꞌīꞌlh
nā xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas.
28 Lāꞌ aꞌntzaꞌ Pablo lāꞌ Bernabé
tatāꞌtachokolh huan tāꞌtimīn makān.

Tatakēstokli nac Jerusalén

15 Lāꞌ tamilh nac Antioquía
makapitzīn chiꞌxcuhuīꞌn
xalanīꞌn nac Judea. Lāꞌ tatzuculh
tamāsuꞌniꞌ huan tāꞌtimīn. Lāꞌ
tahualh:
—Tasquiꞌnī nacircuncidarlaꞌyāꞌtit
chu aꞌnchī ixmāsuꞌyu Moisés. Lāꞌ
palh tūꞌ circuncidarlaꞌnīꞌtaꞌntit, tūla
catipūtaxtutit.
2 Lāꞌ Pablo lāꞌ Bernabé
talālīhuanilh xlacaꞌn lāꞌ lej
talālacatāquīꞌlh. Lāꞌ āꞌcalīstān
cālacsacca Pablo lāꞌ Bernabé
lāꞌ āꞌmakapitzīn huampala aꞌntī
natalakaꞌn huan apóstoles lāꞌ
huan xanapuxcuꞌnuꞌ lītokpān nac
Jerusalén lāꞌ natakalhasquiꞌnīniꞌn
aꞌnchī nalīlacāxtlahuacan.
3 Lāꞌ chuntzaꞌ huan tāꞌtimīn
xalanīꞌn nac huan lītokpān nac
Antioquía tamacāꞌlh Pablo lāꞌ
Bernabé. Lāꞌ xlacaꞌn taꞌaꞌlh lāꞌ
ixtatētaxtutēlha lakaxtim nac
estado de Fenicia lāꞌ Samaria. Lāꞌ
ixtapūtleꞌkeniꞌ aꞌnchī ixtakalhlakaꞌīꞌ
huan aꞌntīn tūꞌ israelitas. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
talīpāxuhualh huan tāꞌtimīn.
4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Pablo lāꞌ Bernabé
tachāꞌlh nac Jerusalén lāꞌ tapāxtokli
con tapāxuhuan huan tāꞌtimīn
lāꞌ apóstoles lāꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ
lītokpān. Lāꞌ Pablo lāꞌ Bernabé
tahuanilh ixlīhuāk aꞌntū Dios
cāmaktāyalh que tzē natatlahua.
5 Lāꞌ tatāyalh makapitzīn aꞌntī
īꞌstālaniꞌ ixtamāscaꞌtīnīꞌncaꞌn
fariseosnuꞌ lāꞌ ixtakalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ
tahualh:
—Lāꞌ tasquiꞌnī que natakaꞌlhī
ixlīlakapascancaꞌn israelitas nā
xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas. Lāꞌ nā
tasquiꞌnī que nataꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
huan ley aꞌntū maxquīꞌca Moisés.
6 Lāꞌ huan apóstoles lāꞌ
xanapuxcuꞌnuꞌ tatakēstokli para

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que xaˈnca natalacāxtlahua huāˈmāˈ.
7 Lāˈ ixtalacchihuīnaˈmāˈnacus lāˈ
tāyalh Pedro lāˈ cāhuanilh:
—Tāˈtimīn, huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que makāntzaˈ Dios lacsacli
kalhatin de quinaˈn. Quit
quilacsacli para que naˈiccāhuani
xatzey tachihuīn aˈntīn tūˈ israelitas
lāˈ chuntzaˈ tzē natakalhlakaˈīˈ nā
xlacaˈn. 8 Lāˈ Dios, aˈntī lakapasa
ixaˈclhcunuccaˈn tachiˈxcuhuīˈt,
ūˈtzaˈ cāmaxquīˈlh xlacaˈn huan
Espíritu Santo chuntzaˈ aˈnchī
quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ. Lāˈ chuntzaˈ
māsuˈyulh que Dios lacasquiˈn que
natakalhlakaˈīˈ nā xalanīˈn nac
āˈlakatunuˈ xcānsipejniˈ. 9 Aˈcxtim
Dios xacalh ixaˈclhcunuccaˈn
xlacaˈn lāˈ quiˈaˈclhcunuccaˈn
por ixpālacata līpāhuanāuj
Dios. 10 ¿Aˈchīˈ pāstacnaˈnāˈtit
huiˈxinaˈn que tūˈ tzey aˈnchī
Dios lacasquiˈn natakalhlakaˈīˈ nā
xlacaˈn aˈntīn tūˈ israelitas? Lāˈ
¿aˈchīˈ lacasquiˈnāˈtit huiˈxinaˈn
que xlacaˈn natatlōkentaxtū huan
ley aˈntū maxquīˈca Moisés?
Uˈtzaˈ quinatātaˈnaˈcaˈn tūlalh
tatlōkentaxtūlh. Lāˈ nā quinaˈn
tūlalh catitlōkentaxtūj. 11 Pero
ickalhlakaˈīˈyāuj que xapūtaxtuniˈ
quinaˈn chuntzaˈ huaˈchi nā xlacaˈn
porque quincāmāpūtaxtūcuˈtuniˈ
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesús —hualh
Pedro.

12 Lāˈ tuncan ixlīhuāk ixtalhūhuāˈt
tachiˈxcuhuīˈt taquilhcaˈcslalh.
Lāˈ xlacaˈn takaxmatli aˈxniˈcaˈ
Bernabé lāˈ Pablo tapūtleˈkelh
huan lēˈcnīn lāˈ lakaˈtlaˈn catūhuā
aˈntū Dios cāmaktāyalh que tzē
tatlahua na ixlaclhpuˈnancaˈn
aˈntīn tūˈ israelitas. 13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
xlacaˈn tachihuīnaˈnkōˈlh, Jacobo
kalhtīniˈlh:
—Tāˈtimīn, caquilākaxmatui.
14 Pūtleˈkenīˈttzaˈ Simón Pedro
aˈnchī Dios xapūˈla cālacsacli
makapitzīn chiˈxcuhuīˈn aˈntīn
tūˈ israelitas. Dios cālacsacli para
natala ixcamanaˈ. 15 Lāˈ huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn xalanīˈn makāntzaˈ
tahualh chu ūˈtzaˈ. Lāˈ chuntzaˈ
tatzoˈkniˈ:

16 Aˈcalīstān naˈictaspiˈta lāˈ
naˈictlahuapala huan ixchic
David aˈntū laclalh.
Lāˈ naˈiccāxtlahuapala aˈnlhā
laclanīˈt, lāˈ naˈicyāhuapala.
17 Lāˈ chuntzaˈ āˈmakapitzīn
chiˈxcuhuīˈn nataputza
Māpaˈksīniˈ.
Lāˈ nā nataputza nā
ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac
āˈlakatunuˈ xcānsipejniˈ
aˈntīn cālakapascan
quintachiˈxcuhuīˈt.
18 Huāˈmāˈ hualh huan Māpaˈksīniˈ
aˈntī māsuˈyulh huāˈmāˈ desde
aˈxniˈcaˈ lacatuncuīlh huan
quilhtamacuj.

19 Lāˈ Jacobo huampā:
—Uˈtzaˈ quit quintapāstacnaˈ
que tūˈ cacāmāmakchuyīuj
aˈntīn tatāˈaˈn Dios xlacaˈn aˈntīn
tūˈ israelitas. 20 Icpuhuan que
natzoˈkāuj lāˈ nacāhuaniyāuj
que tūˈ catahuaˈlh aˈntū
cāˈaˈksajuīˈcanīˈt huan ídolos
lāˈ nā tūˈ catamakpuscātīniˈlh
lāˈ tūˈ catakaˈlhīlh huan puscan
ixmakchiˈxcuˈcaˈn lāˈ nā
tūˈ catahuaˈlh ixquinīt huan
animalhnaˈ aˈntū aˈkpixchīˈcanīˈt
lāˈ nā tūˈ catahuaˈlh kaˈlhniˈ.
21 Chuntzaˈ icpuhuan porque lejtzaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

makān na ixlīhuāk cāˈlacchicniˈ,
pōˈktu chiˈchiniˈ aˈntū pūjaxcan,
aˈctaˈsanaˈncan lāˈ lakapūtleˈkecan
aˈntū hualh Moisés —cāhuanilh
Jacobo.
22 Lāˈ huan apóstoles lāˈ huan
xanapuxcuˈnuˈ lāˈ ixlīhuākcaˈn
talīhuiˈlīlh talacsaca makapitzīn
chiˈxcuhuīˈn chu līˈūˈtunuˈn
lāˈ nacāmacāˈncan con Pablo
lāˈ Bernabé nac Antioquía. Lāˈ
macāˈnca huan Judas, aˈntī ixkaˈlhī
ixlītāpātuˈ ixtacuīniˈ Barsabás, lāˈ
āˈchāˈtin ixtacuīniˈ Silas. Huan
tamāˈna kalhatuˈ chiˈxcuhuīˈn
xalakaˈtlaˈ ixtahuanīˈt huan
lītāˈtimīn. 23 Lāˈ tzoˈkca lakatin
carta aˈntū talēˈlh Judas lāˈ Silas. Lāˈ
ixtatzoˈkniˈ nac carta lāˈ tahualh:
“Quinaˈn apóstoles lāˈ
xanapuxcuˈnuˈ lāˈ tāˈtimīn
iccāsaludarlīyāniˈ huiˈxinaˈn
tāˈtimīn aˈntīn tūˈ israelitas
xalanīˈn nac xcānsipej Antioquía
lāˈ nac estado de Siria lāˈ Cilicia.
24 Ickaxmatnīˈtaˈuj que makapitzīn
de quinaˈn tataxtunīˈt de āˈtzāˈ
aˈyuj quinaˈn tūˈ iccāmaxquīˈuj
xlacaˈn līmāpaˈksīn. Lāˈ xlacaˈn
cātalīmāmakchuyīnīˈtaˈniˈ
con aˈntū ixtamāsuˈyu lāˈ
cātamāpātzaˈnkāniˈnīˈtaˈniˈ.
Lāˈ tahualh que tasquiˈnī
que huiˈxinaˈn natlahuayāˈtit
ixtalanāncaˈn israelitas. 25 Aˈxniˈcaˈ
quinaˈn ictakēstokui, iclīhuiˈlīuj
iclacsacāuj chiˈxcuhuīˈn aˈntī
naˈiccālakmacāˈnāchāniˈ huiˈxinaˈn
con Bernabé lāˈ Pablo aˈntīn
cāpāxquīˈyāuj. 26 Huan kalhatuˈ
chiˈxcuhuīˈn tatanūnīˈt aˈnlhā
lej cāˈlījicuaˈ por ixpālacata
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
27 Lāˈ iccāmacāˈnīˈtaˈnchāuj Judas
lāˈ Silas. Xlacaˈn nacāhuaniyāniˈ
chu ūˈtzaˈ aˈntū ictzoˈknumāˈnauj.
28 Naˈiccāmaxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn
lakatin līmāpaˈksīn chuntzaˈ
aˈnchī ixtapuhuān Espíritu Santo
lāˈ nā quintapuhuāncaˈn. Chu
xmān huāˈmāˈ tasquiˈnī: 29 que
huiˈxinaˈn tūˈ catihuaˈtit quinīt
aˈntū līlakachiˈxcuhuīˈcanīˈt
ídolo, lāˈ tūˈ cahuaˈtit kaˈlhniˈ, lāˈ
tūˈ cahuaˈtit ixquinīt animalh
aˈntū aˈkpixchīˈcanīˈt, lāˈ tūˈ
camakpuscātīniˈntit lāˈ tūˈ
catakaˈlhīlh ixmakchiˈxcuˈcaˈn
puscan. Palh huiˈxinaˈn
natlōkentaxtūyāˈtit huāˈmāˈ,
natlahuayāˈtit aˈntūn tzey. Xmān
huāˈmāˈ iccāhuaniyāniˈ”.
30 Lāˈ cāmacāˈnca Bernabé lāˈ
Pablo lāˈ āˈmakapitzīn. Lāˈ xlacaˈn
taˈaˈlh tancāˈn nac Antioquía.
Lāˈ aˈntzaˈ cāmākēstokca huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ
lāˈ cāmaxquīˈca huan carta.
31 Xlacaˈn talakapūtleˈkelh lāˈ
tapāxuhualh por ixpālacata
cāmākoˈxamākaˈtlīˈca. 32 Lāˈ Judas
lāˈ Silas nā xlacaˈn aˈctaˈsanaˈnīˈn
ixtahuanīˈt. Xlacaˈn lej tahualh
lāˈ cāmaxquīˈca tapāstacnaˈ huan
lītāˈtimīn lāˈ cāmaxquīˈca tahuixcān.
33 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtahuiˈlānaˈtzaˈ
makān aˈntzaˈ, cāmakxtekca huan
tāˈtimīn lāˈ cāhuanica: “Dios
cacālēˈniˈ”. Lāˈ talakminchokopā
aˈntī ixcāmacāˈnīˈt. 34 Lāˈ puhuanli
Silas natachoko aˈntzaˈ. 35 Lāˈ nā
Pablo lāˈ Bernabé tatachokolh
nac Antioquía. Xlacaˈn lāˈ
lhūhuaˈ āˈmakapitzīn huampala
ixtamāsuˈyu lāˈ ixtalēˈctaˈsanaˈn
ixtachihuīn Māpaˈksīniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Pablo aꞌlh ixlīmaktuꞌ para nalēꞌn makat xatzey tachihuīn

36 Aꞌxniꞌcaꞌ ixpātleꞌkenīꞌttzaꞌ
lātmaꞌj chiꞌchiniꞌ, Pablo huanilh
Bernabé:
—Cacālakaꞌmpalauj
huan quintāꞌtimīncaꞌn na
ixlīhuāk xcānsipejniꞌ aꞌnlhā
māca'tzīnīnīꞌtaꞌuj ixtachihuīn
Māpaꞌksīniꞌ. Cāhui laktzīꞌnāuj
aꞌnchī tataxtokōꞌ.
37 Lāꞌ Bernabé ixlēꞌncuꞌtun
Juan, aꞌntī ixkaꞌlhī ixlītāpātuꞌ
ixtacuīniꞌ Marcos. 38 Pero Pablo
tūꞌ ixlēꞌncuꞌtun porque Marcos
ixcāmakxteknīꞌt xlacaꞌn aꞌxniꞌcaꞌ
ixtahuiꞌlānaꞌ nac Panfilia. Lāꞌ
tūꞌ aꞌlh cātāꞌscuja. 39 Lāꞌ lej
talālacatāquīꞌlh Bernabé lāꞌ Pablo.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talītaxtunquīlh. Bernabé
lēꞌlh Marcos lāꞌ tapūꞌaꞌlh barco nac
Chipre. 40 Lāꞌ Pablo lacsacli Silas
lāꞌ tataxtulh. Lāꞌ huan tāꞌtimīn
ixtasquiꞌniꞌnīꞌt huan Māpaꞌksīniꞌ
camaktakaꞌlhli. 41 Lāꞌ Pablo lāꞌ
Silas ixtatētaxtutēlha nac estado
de Siria lāꞌ Cilicia lāꞌ ixcāmaxquīꞌ
tahuixcān huan tāꞌtimīn aꞌntī
aꞌntzaꞌ ixtatakēstoka nac lakatunuꞌ
cāꞌlacchicniꞌ.

Timoteo cātāꞌaꞌlh Pablo lāꞌ Silas

16 Lāꞌ Pablo lāꞌ Silas tachāꞌlh
nac xcānsipejniꞌ Derbe
lāꞌ Listra. Lāꞌ tapāxtokli kalhatin
chiꞌxcuꞌ aꞌntī ixkalhlakaꞌīꞌ lāꞌ
ixtacuīniꞌ Timoteo. Xlaꞌ ixoꞌkxaꞌ
ixuanīꞌt kalhatin puscāt israelita
aꞌntī ixkalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ ixtātaꞌ
Timoteo tūꞌ israelita ixuanīꞌt.
2 Huan tāꞌtimīn nac Listra lāꞌ nac
Iconio ixtacaꞌtzī palh tzeyā chiꞌxcuꞌ
Timoteo. 3 Lāꞌ Pablo ixlēꞌncuꞌtun
Timoteo. Lāꞌ huan israelitas
ixtacaꞌtzī que ixtātaꞌ Timoteo
tūꞌ israelita ixuanīꞌt. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
Pablo līmāchuꞌcunīniꞌlh Timoteo
para que nakaꞌlhī ixlīlakapascan
como huaꞌchi israelitas. Pablo
tlahualh huāꞌmāꞌ porque tūꞌ
cāmakaꞌkchāꞌncuꞌtulh huan
israelitas aꞌntzaꞌ. 4 Lāꞌ xlacaꞌn
ixtatētaxtutēlha huan lakatunuꞌ
xcānsipejniꞌ. Lāꞌ ixcāmācaꞌtzīnīcan
huan līmāpaꞌksīn aꞌntū ixtahuanīꞌt
apóstoles lāꞌ huan xanapuxcuꞌnuꞌ
nac Jerusalén. 5 Lāꞌ chuntzaꞌ huan
aꞌntī ixtatakēstoka nac lakatunuꞌ
cāꞌlacchicniꞌ tatahuixcānīlh
lāꞌ āꞌchulāꞌ takalhlakaꞌīꞌlh. Lā
lakalīyān talhūhuaꞌntēlhalh.

Pablo lakachuyalh lāꞌ laktzīꞌlh kalhatin chiꞌxcuꞌ xalaꞌ nac Macedonia

6 Lāꞌ huan Espíritu Santo tūꞌ
cāmakxtekli tachihuīnaꞌn xatzey
tachihuīn nac Asia. Lāꞌ Pablo
lāꞌ aꞌntī ixtatāꞌaꞌn tatētaxtulh na
ixlēkaꞌtlaꞌ Frigia lāꞌ Galacia. 7 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ tachāꞌlh na ixlītapitzi
aꞌnlhā ixmāpaꞌksī Misia, lāꞌ
taꞌaꞌncuꞌtulh nac Bitinia. Pero huan
ixEspíritu Jesús tūꞌ cāmakxtekli
nataꞌaꞌn. 8 Lāꞌ tatētaxtulh nac Misia
lāꞌ taꞌaꞌlh tancāꞌn nac xcānsipej
Troas. 9 Aꞌntzaꞌ cāꞌtzīꞌsa Pablo
lakachuyalh lāꞌ laktzīꞌlh kalhatin
chiꞌxcuꞌ xalaꞌ nac Macedonia
aꞌntī tāyalh ixlacapūn. Lāꞌ huan
chiꞌxcuꞌ lej īꞌsquiꞌniꞌ lāꞌ huanilh:
"Caquilālakaꞌuj nac Macedonia lāꞌ
caquilāmaktāyauj". 10 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
lakachuyakōꞌlh, tuncan quinaꞌn
ictzucūj ictacāxāuj para naꞌicaꞌnāuj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nac estado de Macedonia. Chu
tuncan icpāstacui que ixlīstuˈncuaˈ
Dios quincālacsacnīˈtaˈniˈ
naˈiccākalhachihuīnaˈniˈyāuj
xalanīˈn nac Macedonia huan
xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo.

Pablo lāˈ Silas nac Filipos

11 Ictaxtūj nac Troas lāˈ icpūˈaˈuj
barco lāˈ stuˈnc icmiuj nac
Samotracia. Lāˈ ixlīlakalī huampala
icaˈuj nac Neápolis. 12 Lāˈ ictaxtūj
de aˈntzaˈ lāˈ icchāˈuj nac Filipos
aˈntū tapaˈksī nac Roma. Uˈtzaˈ más
xakaˈtlaˈ xcānsipej ixlīhuāk huan
estado de Macedonia. Ictachokouj
huāˈmāˈ xcānsipej lātmaˈj. 13 Lāˈ
lakatin chiˈchiniˈ aˈntū tapūjaxa
israelitas, ictaxtūj de huan xcānsipej.
Lāˈ icchāˈuj na ixquilhtūn pūxka
aˈnlhā icpuhuáuj que chōˈla aˈntzaˈ
lanān ixtakēstokcan ixtlahuacan
oración. Lāˈ ictahuiˈlauj lāˈ
iccātāˈchihuīnaˈuj huan puscan aˈntī
ixtatakēstoknīˈt. 14 Lāˈ chāˈtin de
xlacaˈn, aˈntī ixquincākaxmatniˈyāniˈ,
kalhatin puscāt ixtacuīniˈ Lidia.
Xlaˈ xalaˈ nac Tiatira ixuanīˈt
lāˈ īˈstāˈ luˈxuˈ xasmumonkoˈ. Lāˈ
lej ixaˈcnīniˈniˈ Dios. Lāˈ huan
Māpaˈksīniˈ mākaxmatīcuˈtulh aˈntū
hualh Pablo. Lāˈ aˈkahuānaˈlh. 15 Lāˈ
aˈkpaxli lāˈ nā aˈntī ixtahuiˈlānaˈ na
ixchic. Lāˈ Lidia quincāsquiˈniˈniˈ lāˈ
quincāhuaniniˈ:
—Palh puhuaˈnāˈtit huiˈxinaˈn
que quit stuˈncuaˈ ickalhlakaˈīˈ
Māpaˈksīniˈ, capintit na quinchic lāˈ
natachokoyāˈtit aˈntzaˈ.
Lāˈ lej quincāhuaniniˈ.
16 Lāˈ lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
xaˈicaˈmāˈnauj aˈnlhā ixtlahuacan
oración, icpāxtokui kalhatin
tzuˈmaˈjāt aˈntī ixkaˈlhī tlajanaˈ
aˈntū ixuan aˈntū napātleˈke. Lāˈ
huan chiˈxcuhuīˈn, aˈntī ixtēcuˈnīˈn
de huan tzuˈmaˈjāt ixtahuanīˈt,
lej lhūhuaˈ ixtatlajamāˈna
por ixpālacata ixuan aˈntū
napātleˈke. 17 Lāˈ huan tzuˈmaˈjāt
ixquincāstālaniˈyāniˈ aˈxniˈcaˈ
xaˈiclatlāˈhuanāuj con Pablo. Lāˈ
palhaˈ ixtaˈsa lāˈ ixuan:
—Huāˈ tamāˈna chiˈxcuhuīˈn
tatāˈscuja Dios aˈntī lej kaˈtlaˈ.
Xlacaˈn cātahuaniyāniˈ aˈnchīn tzē
nalīpūtaxtucan.
18 Lāˈ chuntzaˈ ixtlahua huāˈmāˈ
lātmaˈj chiˈchiniˈ. Lāˈ Pablo
jiclhualh lāˈ talakspiˈtli lāˈ huanilh
huan tlajanaˈ aˈntū ixtanūniˈmaˈ na
ixaˈclhcunuc huan tzuˈmaˈjāt:
—Por ixlīmāpaˈksīn Jesucristo
icuaniyāniˈ cataxtu de huan
tzuˈmaˈjāt.
Lāˈ chu tuncan lacapalh taxtulh.
19 Pero aˈxniˈcaˈ huan ixtēcuˈnīˈn
tacaˈtzīlh que tūlalhtzaˈ ixtatlaja,
lāˈ cāchiˈpaca Pablo lāˈ Silas
lāˈ cālīminca nac pūchihuīn.
20 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixcālīmincanīˈt
ixlacapūncaˈn pūchihuīnaˈnīˈn lāˈ
cāhuanica:
—Huāˈ tamāˈna chiˈxcuhuīˈn
israelitas cāmāmakchuyī
xalanīˈn na quixcānsipejcaˈn.
21 Lāˈ tamāsuˈyu xtunc talanān
aˈntū quinaˈn tūla kalhlakaˈīˈyāuj
porque quinaˈn romanos. Lāˈ tūla
catitlahuáuj porque tūˈ chuntzaˈ
huan ley.
22 Lāˈ chuntzaˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt tatāˈkaquīˈlh
lāˈ talalh ixtāˈcaˈtzacaˈn
Pablo lāˈ Silas. Lāˈ huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

pūchihuīnaˈnīˈn tamāpaˈksīniˈlh
que cacāxtīˈtpūxtuca ixluˈxuˈcaˈn
lāˈ cacākēsnoˈkca con quiˈhuiˈ. 23 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ lejtzaˈ ixcākēsnoˈkcanīˈt
lāˈ nā cāmānūca nac pūlāchīˈn. Lāˈ
nā māpaˈksīca huan chīˈniˈ que
xaˈnca cacāmaktakaˈlhli. 24 Lāˈ
como chuntzaˈ māpaˈksīca, ūˈtzaˈ
cālīmānūlh más na ixtankētzāˈn
lāˈ cāmānūniˈca ixtojoncaˈn aˈnlhā
ixlaclhuˈcuˈcanīˈt kentuˈ quiˈhuiˈ lāˈ
ixmāpīstuccanīˈt.
25 Lāˈ huaˈchi iˈtāt tzīˈsa, Pablo
lāˈ Silas ixtaˈorarlītanūmāˈna
lāˈ ixtatlīˈtanūmāˈna lāˈ nā
ixtamācāˈtanīmāˈna Dios. Lāˈ huan
tachīˈnīˈn ixtakaxmattanūmāˈna.
26 Lāˈ chu līmaktin lej tzuculh
tachiqui huan tiˈyaˈt. Lāˈ ixtūtzāˈn
taxaka de huan pūlāchīˈn
taxakāˈlīlh. Lāˈ chu tuncan lacapalh
huan pūlāchīˈn talaquīˈlh. Lāˈ huan
quiˈhuiˈ aˈnlhā ixcāmānūcanīˈt
ixtojoncaˈn ixlīhuākcaˈn tachīˈnīˈn
chu tuncan talakxtulh. 27 Lāˈ chu
tuncan lacapalh huan chīˈniˈ
lakahualh lāˈ laktzīˈlh laquīˈyā huan
pūlāchīˈn. Lāˈ maxtulh ixcuchilu
lāˈ ixaˈcstu ixmaknīcuˈtuncan
porque xlaˈ puhualh huan tachīˈnīˈn
ixtatzāˈlanīˈttzaˈ. 28 Pero Pablo
taˈsalh palhaˈ lāˈ huanilh:
—Tuntūˈ catlahuaˈniˈca mēˈcstu.
Quilīhuākcaˈn ictanūmāˈnauj
huāˈtzāˈ.
29 Lāˈ huan chīˈniˈ squiˈnli lakatin
pūmaksko lāˈ tanūlh lacapalh
lāˈ īˈxpipitēlha cātatzokostaniˈlh
Pablo lāˈ Silas. 30 Lāˈ cāmāxtulh lāˈ
cākalhasquiˈnīlh:
—Chiˈxcuhuīˈn, ¿tuchū tasquiˈnī
naˈictlahua quit para naˈicpūtaxtu?
31 Lāˈ xlacaˈn takalhtīniˈlh:
—Cakalhlakaˈiˈ huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo lāˈ napūtaxtuyaˈ huiˈx lāˈ
nā chuntzaˈ xalanīˈn na minchic.
32 Lāˈ cāhuanica ixtachihuīn
Dios huan chīˈniˈ lāˈ ixlīhuākcaˈn
xalanīˈn na ixchic. 33 Lāˈ tuncan
lacapalh huan cāˈtzīˈsa, huan
chīˈniˈ cālēˈlh Pablo lāˈ Silas lāˈ
cācheˈkēˈniˈlh aˈnlhā ixcāsnoˈkcanīˈt.
Lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈntī ixtahuiˈlānaˈ
na ixchic taˈaˈkpaxkōˈlh tuncan.
34 Lāˈ huan chīˈniˈ cālēˈlh na ixchic
lāˈ cāmāhuīˈlh. Lāˈ lej tapāxuhualh
xlaˈ lāˈ ixlīhuāk xalaˈ na ixchic
porque ixtakalhlakaˈīˈnīˈt Dios.
35 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tuncuīlh, huan
pūchihuīnaˈnīˈn tamacāˈlh
mayūlhnuˈ natahuani huan chīˈniˈ:
—Cacāmakxteˈkti huan tamāˈna
chiˈxcuhuīˈn.
36 Lāˈ huan chīˈniˈ mācaˈtzīnīli
Pablo aˈntū huanica lāˈ hualh:
—Huan pūchihuīnaˈnīˈn
tamāpaˈksīniˈlh que
naˈiccāmakxtekāniˈ. Chuhuaˈj
cataxtutit lāˈ capintit lāˈ Dios
cacālēˈniˈ.
37 Lāˈ Pablo cāhuanilh huan
mayūlhnuˈ:
—Quincātakēsnoˈknīˈtaˈniˈ na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
quincātamānūniˈ nac pūlāchīˈn
lāˈ tūˈ quincātatlahuaniˈniˈ
justicia, aˈyuj quinaˈn
ictapaˈksīyāuj nac Roma lāˈ ūˈtzaˈ
iclīkaˈlhīyāuj quintachihuīncaˈn.
Lāˈ chuhuaˈj lakatzēˈk
quincātatlakamacāˈncuˈtunāniˈ.
Tūˈ tzey. Chuhuaˈj catamilh māniˈ
ūˈtunuˈn lāˈ caquincātamāxtuniˈ.
38 Lāˈ huan mayūlhnuˈ
tamācaˈtzīnīpā huan
pūchihuīnaˈnīˈn huanmāˈ tachihuīn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāꞌ xlacaꞌn tajicuaꞌlh aꞌxniꞌcaꞌ
takaxmatli que huan tachīꞌnīꞌn
ixtatapaꞌksī nac Roma lāꞌ tūꞌ chu
catīhuāya chiꞌxcuhuīꞌn ixtahuanīꞌt
xlacaꞌn. 39 Lāꞌ cālakminca
Pablo lāꞌ Silas lāꞌ cāsquiꞌniꞌca
tamāsputūn. Lāꞌ cāmaxtuca lāꞌ
cāsquiꞌniꞌca que catataxtulh de
nac xcānsipej. 40 Lāꞌ Pablo lāꞌ Silas,
aꞌxniꞌcaꞌ ixtataxtunīꞌttzaꞌ nac
pūlāchīꞌn, tatanūlh na ixchic Lidia.
Lāꞌ cālaktzīꞌnca huan tāꞌtimīn.
Lāꞌ Pablo lāꞌ Silas tamaxquīꞌlh
tapāstacnaꞌ lāꞌ taꞌaꞌlh.

Tatāꞌkaquīꞌlh nac Tesalónica

17 Pablo lāꞌ Silas tatētaxtulh
nac xcānsipejniꞌ Anfípolis
lāꞌ Apolonia. Lāꞌ tachāꞌlh nac
xcānsipej Tesalónica aꞌnlhā ixyā
lakatin ixlītokpāncaꞌn israelitas.
2 Lāꞌ como Pablo ixlīsmanīnīꞌt
tanū nac lītokpān, cātāꞌtanūlh. Lāꞌ
lakatin chiꞌchiniꞌ aꞌntū pūjaxcan,
Pablo cākalhachihuīnaꞌniꞌlh por
ixpālacata ixtachihuīn Dios. Lāꞌ
chuntzaꞌ tlahuapā ixlīmixtzeyan
lāꞌ ixlīcāujquitzismaꞌj. 3 Lāꞌ Pablo
cāmāsuꞌniꞌlh lāꞌ cāmācaꞌtzīnīlh
aꞌnchī huan ixtachihuīn Dios
que tasquiꞌnī napātīniꞌn lāꞌ
nalakahuanchoko Cristo aꞌntī Dios
lacsacuiꞌlīnīꞌt. Lāꞌ cāhuanilh:
—Huāꞌmāꞌ Jesús, aꞌntī
iccāhuaniyāniꞌ, xlaꞌ ūꞌtzaꞌ Cristo.
4 Lāꞌ āꞌmakapitzīn de ūꞌtunuꞌn
taꞌaꞌkaꞌīꞌlh aꞌntū hualh Pablo. Lāꞌ
tatāꞌtāꞌcxtimīlh Pablo lāꞌ Silas.
Lāꞌ nā chuntzaꞌ tatāꞌtāꞌcxtimīlh
lhūhuaꞌ aꞌntīn tūꞌ israelitas lāꞌ lej
ixtaꞌaꞌcnīniꞌniꞌ Dios. Lāꞌ huan
makapitzīn puscan xalakaꞌtlaꞌn nā
xlacaꞌn tatāꞌtāꞌcxtimīlh Pablo lāꞌ
Silas. 5 Pero huan israelitas aꞌntīn tūꞌ
ixtakalhlakaꞌīꞌ, xlacaꞌn talakcaꞌtzalh
lāꞌ talēꞌlh āꞌmakapitzīn aꞌntīn
tūꞌ tzeyā chiꞌxcuhuīꞌn lāꞌ aꞌntī
chu xmān ixtalatlāꞌhuan. Lāꞌ
tamākēstokli lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt
lāꞌ lej tatāꞌkaquīꞌlh nac huan
xcānsipej. Lāꞌ ixtasātanūcuꞌtun
huan na ixchic Jasón. Lāꞌ
ixtamāxtucuꞌtun huan Pablo lāꞌ
Silas lāꞌ ixcālīmincuꞌtuncan na
ixlacapūncaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
6 Lāꞌ como tūꞌ cākaksca lāꞌ
stancalēꞌnca huan Jasón lāꞌ
makapitzīn huampala tāꞌtimīn. Lāꞌ
talēꞌniꞌlh huan pūchihuīnaꞌnīꞌn lāꞌ
lej cālīmātaꞌsīca lāꞌ cāhuanica:
—Huāꞌ tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn
tamāmakchuyīnīꞌt ixlīhuāk
tachiꞌxcuhuīꞌt nac quilhtamacuj.
Lāꞌ nā taminīꞌt huāꞌtzāꞌ. 7 Lāꞌ
Jasón cāmakxtekli tatanūlh na
ixchic. Lāꞌ xlacaꞌn tūꞌ taꞌaꞌcnīniꞌniꞌ
ixlīmāpaꞌksīn César. Xlacaꞌn
tahuan que aꞌnampala kalhatin
rey ixtacuīniꞌ Jesús. Lāꞌ xlacaꞌn
talacasquiꞌn que ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
naꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan.
8 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ takaxmatli huāꞌmāꞌ,
tatamakchuyīlh huan tachiꞌxcuhuīꞌt
lāꞌ huan pūchihuīnaꞌnīꞌn. 9 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ lacāxtlahuaca con lakatin
fianza, makxtekca Jasón lāꞌ huan
makapitzīn.

Pablo lāꞌ Silas nac Berea

10 Lāꞌ chu tuncan lacapalh huan
cāꞌtzīꞌsa huan tāꞌtimīn tamacāꞌlh
huan Pablo lāꞌ Silas nac xcānsipej
Berea. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tachāꞌlh,
xlacaꞌn tatanūlh na ixlītokpāncaꞌn
israelitas. 11 Lāꞌ huan tamāꞌna
israelitas xalanīꞌn nac Berea lej

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xaꞌnca ixtapāstacnaꞌn lāꞌ tūꞌ huaꞌchi
xalanīꞌn nac Tesalónica. Lāꞌ lej
ixtakaxmatcuꞌtun huan xatzey
tachihuīn lāꞌ lakalīyān ixtaputza
na ixtachihuīn Dios a ver ilh
stuꞌncuaꞌ aꞌntū hualh Pablo. 12 Lāꞌ
chuntzaꞌ takalhlakaꞌīꞌlh lhūhuaꞌ
aꞌntī israelitas lāꞌ nā aꞌntīn tūꞌ
israelitas. Lāꞌ huan ixtalhūhuāꞌt
aꞌntīn tūꞌ israelitas, lhūhuaꞌ puscan
xalakaꞌtlaꞌn lāꞌ lhūhuaꞌ chiꞌxcuhuīꞌn.
13 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan israelitas
xalanīꞌn nac Tesalónica tacaꞌtzīlh
que Pablo ixcākalhachihuīnaꞌniꞌ
nac Berea ixpālacata ixtachihuīn
Dios, lāꞌ xlacaꞌn taꞌaꞌlh aꞌntzaꞌ.
Lāꞌ cāchihuīnaꞌmaxquīꞌca huan
tachiꞌxcuhuīꞌt xalanīꞌn nac Berea
aꞌntīn tūꞌ ixtakalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ
xlacaꞌn tatāꞌkaquīꞌlh. 14 Lāꞌ tuncan
lacapalh huan tāꞌtimīn tamacāꞌlh
Pablo na ixquilhtūn mar. Lāꞌ Silas
lāꞌ Timoteo tatachokolh nac Berea.
15 Lāꞌ aꞌntīn tatāꞌaꞌlh Pablo talēꞌlh
nac xcānsipej Atenas lāꞌ tataspiꞌtli
para nacāmācaꞌtzīnīcan Silas lāꞌ
Timoteo que catalakaꞌlh Pablo
lacapalh.

Pablo nac Atenas

16 Pablo ixcākaꞌlhīmāꞌ Silas
lāꞌ Timoteo nac Atenas. Lāꞌ
tamakchuyīlh porque laktzīꞌlh
huan xcānsipej ixlītzumakōꞌ ídolos.
17 Lāꞌ lakalīyān ixcātāꞌlāhuaniꞌ
nac lītokpān con huan israelitas
lāꞌ aꞌntī ixtaꞌaꞌcnīniꞌniꞌ Dios. Lāꞌ
lakalīyān ixcātāꞌlāhuaniꞌ nac
lītamāuj con aꞌntī ixtachāꞌn aꞌntzaꞌ.
18 Lā tatāꞌchihuīnaꞌlh āꞌmakapitzīn
aꞌntī lej lakskalalhnaꞌ chiꞌxcuhuīꞌn.
Makapitzīn de ūꞌtunuꞌn ixtastālaniꞌ
ixlīmāscaꞌtīncaꞌn aꞌntī ixuanican
epicúreosnuꞌ. Lāꞌ āꞌmakapitzīn
ixtastālaniꞌ ixlīmāscaꞌtīncaꞌn
estoicosnuꞌ. Lāꞌ makapitzīn tahualh:
—¿Tuchū huanicuꞌtun ixtachihuīn
huāꞌ aꞌntī lej chihuīnaꞌn?
Lāꞌ āꞌmakapitzīn tahualh:
—Huāꞌmāꞌ māsuꞌyumāꞌ
ixdiosescaꞌn makatiyātīꞌn.
Tahualh huāꞌmāꞌ porque
Pablo ixcāmāsuꞌniꞌ ixpālacata
Jesús lāꞌ ixpālacata aꞌnchī
lakahuanchokocan. 19 Lāꞌ chiꞌpaca
Pablo lāꞌ lēꞌnca nac Areópago
aꞌnlhā ixtatakēxtimī makapitzīn
pūchihuīnaꞌnīꞌn lāꞌ tahuanilh:
—Quinaꞌn iccaꞌtzīcuꞌtunāuj
huāꞌmāꞌ xasāstiꞌ tachihuīn aꞌntū
māsuyuꞌyaꞌ. 20 Huiꞌx taꞌnaꞌ lāꞌ
quilāmākaxmatīyāuj aꞌntūn
tūꞌ maktin ickaxmatāuj. Lāꞌ
iccaꞌtzīcuꞌtunāuj tuchū huanicuꞌtun
huāꞌmāꞌ.
21 Ixlīhuākcaꞌn xalanīꞌn nac
Atenas lāꞌ huan xatzaꞌnkān aꞌntī
ixtahuiꞌlānaꞌ aꞌntzaꞌ, xlacaꞌn
nīn tuntūꞌ ixtatlahuacuꞌtun
xmān ixtahuancuꞌtun lāꞌ
ixtakaxmatcuꞌtun aꞌntū xalacsāstiꞌ.
22 Lāꞌ Pablo ixyā na ixlacapūncaꞌn
aꞌntī ixtatakēstoknīꞌt nac Areópago
lāꞌ cāhuanilh:
—Tachiꞌxcuhuīꞌt xalanīꞌn
nac Atenas, lej aꞌcnīniꞌniꞌyāꞌtit
mindiosescaꞌn. Chuntzaꞌ
tasuꞌyu. 23 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ictētaxtulh, iclaktzīꞌlh aꞌntūn
taquilhpūtaniꞌyāꞌtit huiꞌxinaꞌn.
Lāꞌ aꞌntzaꞌ ickaksli lakatin
altar aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ huanmāꞌ
tachihuīn: "Ixlaꞌ huan quindioscaꞌn
aꞌntīn tūnaꞌj iclakapasāuj". Quit
iccātāꞌchihuīnaꞌmāꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn
por ixpālacata huāꞌmāꞌ Dios aꞌntīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

taquilhpūtaniˈyāˈtit aˈyuj tūnaˈj
lakapasāˈtit.
24 ’Dios tlahualh huan
quilhtamacuj lāˈ ixlīhuāk aˈntū
aˈnan. Lāˈ xlaˈ māpaˈksīkōˈ huan
aˈkapūn lāˈ huan quilhtamacuj.
Xlaˈ tūˈ maclacasquiˈn que
catatlahuaniˈlh chiˈxcuhuīˈn lakatin
lītokpān para nakaˈlhī aˈnlhā
natahuiˈla. 25 Xlaˈ tūˈ maclacasquiˈn
que huan tachiˈxcuhuīˈt
catamaktāyalh. Xlaˈ nīn tuntūˈ
sputniˈ. Por ixquilhtampān
huiˈlānaˈuj lāˈ jaxānaˈnāuj lāˈ huāk
kaˈlhīyāuj.
26 ’Dios līmātzumalh
tachiˈxcuhuīˈt ixlīhuāk
quilhtamacuj por huan kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī ixpapcaˈn ixlīhuāk
tachiˈxcuhuīˈt ixuanīˈt. Lāˈ Dios
cāhuiˈlīlh hasta lhānīn nasputa
huan lakatunuˈ xcānsipej lāˈ
cāhuiˈlīlh hasta lhān chāˈn
ixlītapitzicaˈn. 27 Xlaˈ lacasquiˈn
naputzayāuj lāˈ namacaputzayāuj
a ver ilh nakaksāuj Dios aˈyuj
huīˈ quimpajtzucaˈn. 28 Por
ixquilhtampān līhuiˈlānaˈuj quinaˈn
lāˈ tlāˈhuanāuj lāˈ latāˈkchokoyāuj.
Lāˈ kalhatin de huiˈxinaˈn aˈntī
más lactzēhuanīˈt ixtachihuīn,
ūˈtzaˈ hualh chuntzaˈ: “Nā quinaˈn
ixcamanaˈ”. 29 Lāˈ palh quinaˈn
ixcamanaˈ Dios, tūˈ capuhuáuj
que Dios huaˈchi oro lāˈ plata lāˈ
chihuix aˈntū cāxtlahualh kalhatin
chiˈxcuˈ xmān chu aˈnchī māniˈ
ixtapāstacnaˈ. 30 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixtacaˈtzī huan tachiˈxcuhuīˈt nīn
tuntūˈ, Dios xmān cālaktzīˈlh lāˈ
tuntūˈ cātlahuaniˈlh. Pero chuhuaˈj
cāmāpaˈksī Dios que cataxtāpalīlh
ixtapāstacnaˈcaˈn ixlīhuāk
tachiˈxcuhuīˈt chuxalhā cahuā nac
cāˈquilhtamacuj. 31 Porque Dios
laclhcāhuiˈlīnīˈt lakatin chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ lej xaˈnca nacājuzgarlī
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
nac quilhtamacuj. Lāˈ Dios
lacsacuiˈlīnīˈt kalhatin chiˈxcuˈ,
Jesucristo, aˈntī nacājuzgarlī
huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
nac quilhtamacuj. Huāˈmāˈ
xaˈnca caˈtzīcan porque Dios
mālakahuanīchokolh Jesucristo —
cāhuanilh Pablo.
32 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
takaxmatli que lakahuanchokocan,
makapitzīn tatzuculh talakapala.
Lāˈ āˈmakapitzīn tahualh:
—Naˈiccākaxmatniˈyāniˈ āˈmaktin
ixpālacata huāˈmāˈ.
33 Lāˈ Pablo cāmakxtekli. 34 Pero
āˈmakapitzīn tatāˈtāˈcxtimīlh lāˈ
takalhlakaˈīˈlh. Lāˈ nā kalhlakaˈīˈlh
Dionisio, kalhatin pūchihuīnaˈ aˈntī
ixtatakēxtimī nac Areópago. Lāˈ nā
kalhlakaˈīˈlh kalhatin puscāt aˈntī
ixtacuīniˈ Dámaris lāˈ āˈmakapitzīn
huampala.

Pablo nac Corinto

18 Lāˈ āˈcalīstān Pablo
taxtulh de Atenas lāˈ aˈlh
nac Corinto. 2 Lāˈ tāˈlāpāxtokli
kalhatin israelita ixtacuīniˈ
Aquila xalaˈ nac Ponto. Xlaˈ lāˈ
ixpuscāt, aˈntī ixtacuīniˈ Priscila,
ixtataxtunīˈtcus nac Italia. Claudio
ixcāmāpaˈksīnīˈt que ixlīhuākcaˈn
israelitas catataxtukōˈlh de huan
nac Roma. Lāˈ ūˈtzaˈ talītaxtulh
Aquila lāˈ Priscila. Lāˈ Pablo
cālakaˈlh. 3 Aˈntzaˈ cātāˈtachokolh
como chu lakatin ixlītlōtcaˈn
ixuanīˈt. Lāˈ ixtascuja lāˈ ixtatlahua

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

carpas. 4 Lāˈ Pablo ixcāmāsuˈniˈ
nac lītokpān tzeyamaˈjān ixlīhuāk
huan chiˈchiniˈ aˈntū ixpūjaxcan. Lāˈ
ixcāmākalhlakaˈīˈnīcuˈtun israelitas
lāˈ nā aˈntīn tūˈ israelitas.
5 Lāˈ Silas lāˈ Timoteo tataxtulh
de nac Macedonia lāˈ tachāˈlh
nac Corinto. Lāˈ xlacaˈn aˈxniˈcaˈ
tachāˈlh, Pablo lej ixmāsuˈyumāˈ
ixtachihuīn Dios. Lāˈ ixcāhuanimāˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt israelitas
que Jesús ūˈtzaˈ Cristo aˈntī Dios
ixlacsacuiˈlīnīˈt. 6 Lāˈ xlacaˈn
takalhtaxtoktīlh lāˈ talakapalalh.
Lāˈ Pablo tincxli ixluˈxuˈ na
ixlacapūncaˈn lāˈ cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn līpināˈtit cuenta aˈntū
nacāpātleˈkeniˈyāniˈ. Quit tūˈtzaˈ
quimacaˈtzi. Chuhuaˈj naˈiccālakaˈn
aˈntīn tūˈ israelitas.
7 Lāˈ aˈlh lāˈ chāˈlh na ixchic aˈntī
ixuanican Justo. Xlaˈ ixaˈcnīniˈniˈ
Dios. Ixkaˈlhī ixchic ixpajtzu
ixlītokpāncaˈn israelitas. 8 Lāˈ
kalhlakaˈīˈlh Māpaˈksīniˈ huan
Crispo, xapuxcuˈ lītokpān. Lāˈ nā
takalhlakaˈīˈkōˈlh ixlīhuāk xalaˈ na
ixchic. Lāˈ chuntzaˈ kalhalhūhuaˈ
xalanīˈn nac Corinto takaxmatli
aˈntū hualh Pablo lāˈ takalhlakaˈīˈlh
lāˈ taˈaˈkpaxli. 9 Lāˈ Pablo
lakachuyalh huanmāˈ tzīˈsa. Lāˈ
huan Māpaˈksīniˈ huanilh:
—Tūˈ cajiˈcuaˈ. Tūˈ
camakxteˈkti chihuīnaˈnaˈ.
10 Quit icmaktakaˈlhāniˈ. Lāˈ
aˈyuj cachiˈpaca huiˈx, nīn tuntūˈ
catitlahuaˈniˈca. Aˈnan lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt nac huāˈmāˈ xcānsipej
aˈntī naquintastālaniˈ.
11 Lāˈ Pablo tachokolh lakatin
cāˈta āˈpūpitzi. Lāˈ ixcāmāsuˈniˈ
ixtachihuīn Dios.
12 Lā aˈxniˈcaˈ huan Galión
ixlīgobernador ixuanīˈt nac Acaya,
lāˈ huan israelitas ixlīhuākcaˈn
talalh ixtāˈcaˈtza Pablo. Lāˈ talēˈlh
aˈnlha ixtlahuacan justicia.
13 Tahuanilh huan gobernador:
—Huanmāˈ chiˈxcuˈ
chihuīnaˈmaxquīˈ huāˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ xtunc aˈnchī
cāhuanī que catamācāˈtanīlh Dios,
lāˈ tūˈ aˈnchī tatzoˈkniˈ nac ley.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pablo
ixchihuīnaˈncuˈtun, Galión
cāhuanilh huan israelitas:
—Palh tlahuanīˈt cahuā lakatin
aˈntūn tūˈ tzey, o palh maknīniˈnīˈt
cahuā, quit naˈiccākaxmatniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn, israelitas, līlacatzucu.
15 Pero como līmālacapūˈyāˈtit
xmān aˈntū māsuˈyu lāˈ lakatin
tacuīniˈ aˈntū māpācuhuī lāˈ
aˈntū huan mileycaˈn huiˈxinaˈn,
calacāxtlahuaˈtit huiˈxinaˈn. Quit tūˈ
iclacāxtlahuacuˈtun huāˈmāˈ.
16 Lāˈ cāmāxtulh aˈnlhā
ixtlahuacan justicia. 17 Lāˈ
ixlīhuākcaˈn talhūhuāˈchiˈpalh huan
Sóstenes, aˈntī xapuxcuˈ lītokpān,
lāˈ talactucsli na ixlacapūn huan
gobernador. Pero Galión nīn tuntūˈ
cāhuanilh.

Pablo aˈlh iˈxlīmaktuˈtun para nalēˈn makat xatzey tachihuīn

18 Pablo tachokopā āˈlātmaˈj.
Lāˈ āˈcalīstān cāmakxtekli huan
tāˈtimīn lāˈ pūˈaˈlh barco nac
Siria. Lāˈ nā Priscila lāˈ Aquila
tatāˈaˈlh. Lāˈ como tlōkentaxtūlh
ixpromesa, takoksitli nac
cāˈlacchicniˈ Cencrea. 19 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
tachāˈlh nac Efeso, Pablo aˈntzaˈ
cāmakxtekli. Lāˈ tanūlh nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lītokpān lāꞌ ixcākalhachihuīnaꞌniꞌ
huan israelitas aꞌntī ixtatakēstokníꞌt
aꞌntzaꞌ. 20 Lāꞌ lej tasquiꞌniꞌlh Pablo
ixtachokolh āꞌchulāꞌ aꞌntzaꞌ. Pero
Pablo tūꞌtzaꞌ lacasquiꞌlh. 21 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ cātāꞌlāmakxtekli Pablo
cāhuanilh:
—Lej tasquiꞌnī quit naꞌicaꞌn nac
Jerusalén aꞌnlhā nala huan cāꞌtaniꞌ.
Naꞌictaspiꞌtpala palh Dios lacasquiꞌn.
Lāꞌ Pablo taxtulh de nac Efeso lāꞌ
pūꞌaꞌlh barco.
22 Lāꞌ Pablo chāꞌlh nac
Cesarea lāꞌ aꞌlh nac Jerusalén
lāꞌ cātāꞌchihuīnaꞌlh huan aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌt, lāꞌ aꞌlh tancāꞌn
nac Antioquía. 23 Tachokolh lātmaꞌj
lāꞌ taxtulh lāꞌ aꞌlh lāꞌ tētaxtutēlhalh
nac lakatunuꞌ cāꞌlacchicniꞌ nac
xatiꞌyaꞌt Galacia lāꞌ Frigia. Lāꞌ
ixcāmāhuixcānī ixlīhuākcaꞌn aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌt.

Apolos aꞌctaꞌsanaꞌlh nac Efeso

24 Ixuīꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ
israelita xalaꞌ nac Alejandría aꞌntī
ixtacuīniꞌ Apolos. Xlaꞌ chāꞌlh nac
Efeso. Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ xaꞌnca
ixchihuīnaꞌn huaꞌchi aꞌntī lej
īꞌscaꞌtnīꞌt. Lāꞌ xaꞌnca ixcaꞌtzī
ixtachihuīn Dios. 25 Xlaꞌ īꞌscaꞌtnīꞌt
ixlīmāpaꞌksīn Dios. Lāꞌ chihuīnaꞌlh
con tahuixcān. Lāꞌ lej xaꞌnca
ixmāsuꞌyu ixpālacata Jesús aꞌyuj
ixcaꞌtzī xmān ixlīmāꞌkpaxīn Juan.
26 Lāꞌ Apolos tzuculh chihuīnaꞌn
na ixlītokpāncaꞌn israelitas lāꞌ tūꞌ
ixlacapuhuan. Lāꞌ Priscila lāꞌ Aquila
takaxmatli lāꞌ talēꞌlh āꞌlacatin
lāꞌ āꞌchulāꞌ xaꞌnca tamāsuꞌniꞌlh
ixpālacata Dios. 27 Lāꞌ Apolos
ixaꞌncuꞌtun nac Acaya. Lāꞌ huan
tāꞌtimīn tahuanilh que tzē naꞌaꞌn.
Lāꞌ cāmacāꞌniꞌca lakatin carta huan
tāꞌtimīn xalanīꞌn nac Acaya lāꞌ
cāhuanica que catamānūlh Apolos
na ixchiccaꞌn. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ chāꞌlh
Apolos, lej lhūhuaꞌ cāmaktāyalh
aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌt por
ixpālacata ixlītzey Dios. 28 Lāꞌ
con lhūhuaꞌ līmāpaꞌksīn Apolos
ixcātāꞌlāhuanī israelitas
ixlacapūncaꞌn ixlīhuākcaꞌn. Lāꞌ
ixcātlaja. Lāꞌ ixmāsuꞌyu por
ixpālacata ixtachihuīn Dios que
Jesús ūꞌtzaꞌ Cristo aꞌntī Dios
ixlacsacuiꞌlīnīꞌt.

Pablo nac Efeso

19 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Apolos
ixuīꞌ nac Corinto, Pablo
ixtētaxtunīꞌttzaꞌ nac lactiꞌnaꞌj
cāꞌlacchicniꞌ lhā āꞌxmāntzaꞌ
ixtahuiꞌlānaꞌnchaꞌ lāꞌ chāꞌlh nac
Efeso. Lāꞌ aꞌntzaꞌ cāpāxtokli
āꞌmakapitzīn aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌt
2 lāꞌ cākalhasquiꞌnīlh:
—Lāꞌ ¿chā maklhtīniꞌntit
huan Espíritu Santo aꞌxniꞌcaꞌ
kalhlakaꞌīꞌtit?
Lāꞌ xlacaꞌn tahualh:
—Nīn ickaxmatnīꞌtaꞌuj palh
māstāꞌca Espíritu Santo.
3 Lāꞌ Pablo cākalhasquiꞌnīlh:
—¿Tichū cāmāsuꞌniꞌniꞌ
naꞌaꞌkpaxāꞌtit?
Lāꞌ xlacaꞌn takalhtīniꞌlh:
—Quinaꞌn icaꞌkpaxui chuntzaꞌ
aꞌnchī ixquincāmāsuꞌniꞌyāniꞌ Juan.
4 Lāꞌ Pablo cāhuanilh:
—Aꞌxniꞌcaꞌ ixmāꞌkpaxīniꞌn Juan
ixcāhuanī huan tachiꞌxcuhuīꞌt:
“Caxtāpalīꞌtit mintapāstacnaꞌcaꞌn
lāꞌ cakalhlakaꞌīꞌtit aꞌntī namin
āꞌcalīstān”. Uꞌtzaꞌ huanicuꞌtun Jesús
—hualh Pablo.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

5 Lāˈ aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ,
taˈaˈkpaxli porque tatapaˈksīlhtzaˈ
con Māpaˈksīniˈ Jesús. 6 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ Pablo cāˈaˈcpūmāˈcaˈlh
ixmacan, huan Espíritu Santo
tanūlh na ixaˈclhcunuccaˈn. Lāˈ
xlacaˈn tachihuīnaˈlh āˈtāpātin
tachihuīn aˈntūn tūˈ ixtascaˈtnīˈt,
lāˈ tachihuīnaˈlh ixtachihuīn Dios.
7 Lāˈ ixlīhuākcaˈn xlacaˈn huaˈchi
kalhacāujtuˈ chiˈxcuhuīˈn.

8 Lāˈ lakatuˈtun mālhcuyuˈ Pablo
ixtanū na ixlītokpāncaˈn israelitas
lāˈ ixmāsuˈyu lāˈ tūˈ ixlacapuhuan.
Lāˈ ixcākalhachihuīnaˈniˈ lāˈ
ixcāmākalhlakaˈīˈnīcuˈtun
aˈnchī māpaˈksīniˈn Dios.
9 Lāˈ makapitzīn lej lacxumpi
ixtahuanīˈt lāˈ tūˈ ixtakalhlakaˈīˈniˈ.
Lāˈ ixtalakapala huan xasāstiˈ
tamāscaˈtīn na ixlacapūncaˈn
xalanīˈn nac lītokpān. Lāˈ Pablo
cāˈaˈkxtekmakaˈlh lāˈ cālēˈlh aˈntī
ixtakalhlakaˈīˈ. Lāˈ ixchihuīnaˈn
pōˈktu lakalīyān na ixpūscuela
Tiranno. 10 Chuntzaˈ hasta tlahualh
lakatuˈ cāˈta. Chuntzaˈ takaxmatli
huan ixtachihuīn Māpaˈksīniˈ
ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac Asia, aˈntī
israelitas lāˈ nā aˈntīn tūˈ israelitas.
11 Lāˈ Dios mātlahuīlh Pablo lej
lakaˈtlaˈn lēˈcnīn. 12 Lāˈ huan pāyu
lāˈ huan pātōˈcat aˈntū talīxakāˈlīlh
Pablo, aˈxniˈcaˈ talēˈniˈlh huan
īˈtzaˈcaˈnīˈn, cātapānūniˈlh
ixtaˈjatatcaˈn. Lāˈ cāmāxtuniˈca
tlajanaˈnīˈn de xlacaˈn aˈntī
ixtakaˈlhī.

13 Lāˈ ixtahuiˈlānaˈ makapitzīn
tlahuānaˈnīˈn israelitas aˈntī
ixtalatlāˈhuan lakatunuˈ
cāˈlacchicniˈ. Lāˈ xlacaˈn, por
ixtacuīniˈ Jesús, talīmāxtucuˈtulh
tlajanaˈnīˈn. Lāˈ cāhuanica huan
tlajanaˈnīˈn:
—Iccālīmāpaˈksīyāniˈ huiˈxinaˈn
por ixtacuīniˈ Jesús, aˈntū
māsuˈyumāˈ Pablo, cataxtutit.
14 Lāˈ aˈntī ixtatlahua huāˈmāˈ,
xlacaˈn kalhatojon ixoˈkxaˈn
kalhatin israelita aˈntī ixtacuīniˈ
Esceva aˈntī xapuxcuˈ cura. 15 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ huanica chuntzaˈ, huan
tlajanaˈ cākalhtīlh:
—Iclakapasa Jesús lāˈ iccaˈtzī
tichū Pablo. Pero huiˈxinaˈn tūˈ
iccālakapasāniˈ. ¿Tichū huiˈxinaˈn?
16 Lāˈ huan chiˈxcuˈ aˈntī
ixkaˈlhī huan tlajanaˈ lakkosli
lāˈ lej ixkaˈlhī tahuixcān lāˈ
cātlajalh huan tlahuānaˈnīˈn. Lāˈ
xlacaˈn tataxtulh huan nac chic
lāˈ tatzāˈlalh laklhkaˈloˈkoˈ lāˈ
tatakāhuīˈnīˈt. 17 Lāˈ tacaˈtzīkōˈlh
huāˈmāˈ ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac
Efeso, aˈntī israelitas lāˈ nā aˈntīn
tūˈ israelitas. Lāˈ tajicuaˈnkōˈlh.
Lāˈ chuntzaˈ āˈchulāˈ tamākaˈtlīˈlh
Māpaˈksīniˈ Jesús.
18 Lāˈ lhūhuaˈ aˈntī
ixtakalhlakaˈīˈnīˈtcus tamilh
lāˈ tatakoˈxaspiˈtniˈlh Dios lāˈ
tahuanilh aˈntū ixtatlahuanīˈt
koˈhuaˈjuaˈ. 19 Lāˈ lhūhuaˈ de
ūˈtunuˈn, aˈntī ixtatlahuānaˈn,
tamākēstokli ixlibrocaˈn lāˈ
talhcuyulh na ixlacapūncaˈn
ixtalhūhuāˈt. Lāˈ tatlahualh
ixcuentacaˈn lāˈ iˈxtamāpalanīˈt
cincuenta mil tumīn de plata. 20 Lāˈ
āˈchulāˈ aˈkahualh ixtachihuīn
Māpaˈksīniˈ lāˈ más ixtasuˈyutēlha
ixlīmāpaˈksīn Dios.
21 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixpātleˈkenīˈttzaˈ
huāˈmāˈ, huan Espíritu Santo
māpāstaquīlh Pablo natētaxtu nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

estado de Macedonia lāˈ nā Acaya
lāˈ naˈaˈn nac Jerusalén. Lāˈ Pablo
hualh:
—Aˈxniˈcaˈ icuiˈlāchaˈ nac
Jerusalén nā lej tasquiˈnī nā naˈicaˈn
nac Roma.
22 Lāˈ cāmacāˈlh nac Macedonia
kalhatuˈ ixmaktāyanaˈ aˈntī
Timoteo lāˈ Erasto. Lāˈ Pablo
tachokolh lātmaˈj nac Asia.

Tatāˈkaquīˈlh xalanīˈn nac Efeso

23 Lāˈ huāˈmāˈ quilhtamacuj,
tatamakchuyīlh huan tachiˈxcuhuīˈt
por ixpālacata huan xatzey
tachihuīn. 24 Ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ
ixtacuīniˈ Demetrio. Xlaˈ platero
ixuanīˈt. Ixcātlahua lactiˈnaˈj
lītokpān de plata lāˈ aˈntzaˈ
ixmānūcanīˈt lakatin ídolo aˈntū
ixtacuīniˈ Diana. Demetrio lāˈ aˈntī
ixtatāˈscuja lej lhūhuaˈ ixtalītlaja.
25 Demetrio cāmākēstokkōˈlh
ixlīhuākcaˈn aˈntī ixtatlahua
xalactiˈnaˈj lītokpān. Lāˈ cāhuanilh:
—Chiˈxcuhuīˈn, huiˈxinaˈn
caˈtzīyāˈtit que huāˈmāˈ lītlōt
lej xaˈnca lītlajayāuj. 26 ¿Chu
tūˈ caˈtzīyāˈtit o tūˈ kaxpaˈtāˈtit
aˈntū pātleˈkemāˈ nac Efeso lāˈ na
ixlīhuāk nac Asia? Huāˈmāˈ Pablo
cāmākalhlakaˈīˈnīnīˈt lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ cāxtāpalīniˈlh
ixtapāstacnaˈcaˈn. Cāhuanī
que aˈntū ixtamacanīˈtlaujcaˈn
chiˈxcuhuīˈn ūˈtzaˈ tūˈ dios. 27 Quit
icjicuaˈn que huāˈ quilītlōtcaˈn
nasputa lāˈ tūˈtzaˈ naˈaˈcnīniˈniˈcan
ixlītokpān huan xakaˈtlaˈ
quimpāxcaˈttzīˈtcaˈn Diana. Tūˈtzaˈ
catihuanca palh lej kaˈtlaˈ Diana
aˈntū tamācāˈtanī chuhuaˈj xalanīˈn
nac Asia lāˈ ixlīhuāk quilhtamacuj
—cāhuanilh Demetrio.
28 Lāˈ aˈxniˈcaˈ takaxmatli huāˈmāˈ,
lej taˈaˈkchāˈlh lāˈ lej taˈaˈctaˈsanaˈlh
lāˈ tahualh:
—¡Lej kaˈtlaˈ Diana,
quimpāxcaˈttzīˈtcaˈn quinaˈn aˈntī
xalanīˈn nac Efeso!
29 Lāˈ chu tuncan lacapalh
taˈaˈkchāˈlh. Ixtatuˈjnuntēlha
lāˈ tatakēstokli nac pūˈaˈctaˈsan.
Lāˈ cāchiˈpaca huan Gayo lāˈ
Aristarco lāˈ cāstancalēˈnca
aˈnlhā ixtatakēstokmāˈna. Huāˈ
kalhatuˈ chiˈxcuhuīˈn xalanīˈn nac
Macedonia ixtatāˈscuja Pablo. 30 Lāˈ
Pablo ixtanūcuˈtun na ixlaclhpuˈnan
tachiˈxcuhuīˈt. Pero huan tāˈtimīn
tūˈ tamakxtekli. 31 Lāˈ makapitzīn
pūchihuīnaˈnīˈn xalaˈ nac estado
de Asia, xlacaˈn ixamigos Pablo
ixtahuanīˈt. Tahuanilh que tūˈ
caˈaˈlh nac pūˈaˈctaˈsan. 32 Lāˈ
makapitzīn aˈnlhā ixtatakēstoknīˈt
tataˈsalh palhaˈ lāˈ tahualh
catūhuā. Lāˈ āˈmakapitzīn
huampala tahuampā xtunc. Lāˈ
chuntzaˈ līlapā tatamakchuyīkōˈlh
ixlīhuākcaˈn aˈnlhā
ixtatakēstoknīˈt. Tūˈ ixtacaˈtzī
ixtalhūhuāˈt tuchū ixpālacata
ixtalītakēstoknīˈt. 33 Lāˈ māxtuca
Alejandro ixlaclhpuˈnancaˈn
ixtalhūhuāˈt. Lāˈ huan israelitas
tatampiˈtalēˈlh na ixlacapūncaˈn.
Alejandro cāmacahuanilh
que cataquilhcaˈcslalh. Xlaˈ
ixtamaktāyacuˈtun ixaˈcstu na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt. 34 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ caˈtzīca palh xlaˈ israelita
ixuanīˈt, tataˈsalh kēxtim huaˈchi
lakatuˈ hora lāˈ tahualh:

—¡Lej kaꞌtlaꞌ huan Diana,
quimpāxcaꞌttzīꞌtcaꞌn quinaꞌn aꞌntī
xalanīꞌn nac Efeso!
35 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan secretario
ixcāmācaꞌcslīnīꞌttzaꞌ huan
ixtalhūhuāꞌt, xlaꞌ hualh:
—Iccāhuaniyāniꞌ chiꞌxcuhuīꞌn xalanīꞌn
nac Efeso. Huāꞌ quixcānsipejcaꞌn ūꞌtzaꞌ
xamaktakaꞌlhnaꞌ huan ixlītokpān
xakaꞌtlaꞌ Diana, quimpāxcaꞌttzīꞌtcaꞌn,
lāꞌ nā ixídolo aꞌntū minchaꞌ nac
aꞌkapūn. ¿Chu aꞌnan aꞌntīn tūꞌ caꞌtzī
huāꞌmāꞌ? 36 Tūla catihuanca que
tūꞌ stuꞌncuaꞌ huāꞌmāꞌ. Lāꞌ chuntzaꞌ
huiꞌxinaꞌn caquilhcaꞌcslaꞌtit lāꞌ
caxaꞌncapāstacnaꞌntit aꞌntū tlaꞌhuaꞌyāꞌtit.
37 Huiꞌxinaꞌn cālītaꞌnīꞌtaꞌntit āꞌtzāꞌ huāꞌ
tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn. Xlacaꞌn nīn tuntūꞌ
tatlahuaniꞌnīꞌt huāꞌ quimpāxcaꞌttzīꞌtcaꞌn
lāꞌ tūꞌ talīchihuīnaꞌnīꞌt. 38 Palh Demetrio
lāꞌ aꞌntīn tatāꞌscuja talāmakaꞌkchāꞌn con
āꞌmakapitzīn, ūꞌtzaꞌ līꞌaꞌnan pūchihuīn
lāꞌ juez. Catamālacapūꞌlh. 39 Lāꞌ
palh āꞌcatūhuā talacasquiꞌn xlacaꞌn,
catalacāxtlahualh aꞌxniꞌcaꞌ tatakēstokkōꞌ
huan pūchihuīnaꞌnīꞌn para natlahuacan
justicia. 40 Quit icjicuaꞌn porque
naquincātalēꞌksaꞌnīniꞌnāniꞌ de
huan tāꞌkaquīꞌuj por ixpālacata
aꞌntū pātleꞌkelhcus. ¿Chichū
nakalhtīniꞌnāuj quinaꞌn palh
naquincātakalhasquiꞌnīyāniꞌ aꞌchīꞌ
takēstoknīꞌtaꞌntit lāꞌ lej aꞌctaꞌsapāꞌnaꞌntit
chihuīnaꞌnāꞌtit?
41 Lāꞌ chuntzaꞌ līꞌaꞌksputli
chihuīnaꞌn huan secretario lāꞌ
cāmacāꞌlh na ixchiccaꞌn.

Pablo aꞌlh nac Macedonia lāꞌ nac Grecia

20 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
taquilhcaꞌcslalhtzaꞌ, Pablo
cāmātayīniꞌlh huan tāꞌtimīn.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixcāmaxquīꞌnīꞌttzaꞌ
tapāstacnaꞌ, cāmakxtekli lāꞌ taxtulh
lāꞌ aꞌlh nac Macedonia. 2 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
ixlatlāꞌhuan nac Macedonia, lej
ixcāmaxquīꞌ tapāstacnaꞌ huan
tāꞌtimīn. Lāꞌ āꞌcalīstān chāꞌlh aꞌnlhā
ixmāpaꞌksīniꞌntzaꞌ Grecia. 3 Aꞌntzaꞌ
tachokolh lakatuꞌtun mālhcuyuꞌ.
Lāꞌ ixpāstacnaꞌhuīꞌ naꞌaꞌn nac
barco para nac Siria. Lāꞌ huan
israelitas ixtalacchihuīnaꞌnīꞌttzaꞌ
de natamaknī Pablo. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
Pablo līhuiꞌlīpā napātleꞌkepala
nac Macedonia. 4 Lāꞌ tatāꞌaꞌlh nac
Asia, Sópater xalaꞌ nac Berea, lāꞌ
Aristarco lāꞌ Segundo xalanīꞌn
nac Tesalónica, lāꞌ Gayo xalaꞌ nac
Derbe lāꞌ nā Timoteo. Lāꞌ nā taꞌaꞌlh
Tíquico lāꞌ Trófimo xalanīꞌn nac
Asia. 5 Huāꞌ tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn
xapūꞌla tachāꞌlh nac xcānsipej
Troas lāꞌ aꞌntzaꞌ quincātakaꞌlhīniꞌ.
6 Quinaꞌn ictaxtūj de nac Filipos
aꞌxniꞌcaꞌ aꞌksputli huan cāꞌtaniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ ixuaꞌcan pāntzi aꞌntūn
tūꞌ ixkaꞌlhī levadura. Lāꞌ icpūꞌaꞌuj
barco lāꞌ ixlīlakaquitzis chichiniꞌ
iccālakchāꞌuj nac Troas. Aꞌntzaꞌ
ictachokouj lakatojon chiꞌchiniꞌ.

Pablo ixuīꞌ nac Troas

7 Lāꞌ huan xapūꞌla chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ tanūlh semana,
tatakēstokli aꞌntīn ixtakalhlakaꞌīꞌ
para natamālacpitzi huan pāntzi.
Lāꞌ Pablo cātāꞌchihuīnaꞌlh. Xlaꞌ
ixpuhuan palh naꞌaꞌn ixlīlakalī.
Lāꞌ mālaklhmāꞌnīlh ixtachihuīn
hasta iꞌtāt tzīꞌsa. 8 Lāꞌ aꞌnlhā
xaꞌictakēstoknīꞌtaꞌuj tālhmāꞌn
na ixlītancaꞌcstuꞌtun huan
chic. Lāꞌ lhūhuaꞌ pūmaksko
ixuaꞌcaꞌ. 9 Lāꞌ kalhatin oꞌkxaꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈntī ixuanican Eutico ixuīˈ nac
ventana. Lāˈ īˈlhtatacuˈtun porque
Pablo lej lhūhuaˈ chihuīnaˈlh.
Lāˈ āˈcalīstān lhtatatahuīˈlh lāˈ
minchaˈ de ixlītancaˈcstuˈtun.
Lāˈ quīsacca xanīn. 10 Lāˈ Pablo
yujli lāˈ taquilhpūtalh laktzīˈn lāˈ
pūskoˈkaˈlh. Lāˈ cāhuanilh huan
tāˈtimīn:
—Tūˈ catamakchuˈyīˈtit. Xlaˈ
lakahuan.
11 Lāˈ Pablo tōˈcaˈlh lāˈ
mālacpitzilh huan pāntzi lāˈ huaˈlh.
Lāˈ cākalhachihuīnaˈniˈpā hasta
tuncuīlh. Lāˈ āˈcalīstān aˈlh. 12 Lāˈ
lēˈnca huan oˈkxaˈ xalakahuan lāˈ
lej tapāxuhualh.

Icaˈuj nac Mileto

13 Lāˈ quinaˈn icpūˈlauj lāˈ
icpūˈauj barco nac Asón aˈnlhā
Pablo ixtanūcuˈtun nac barco.
Chuntzaˈ iclacchihuīnaˈuj como xlaˈ
ixaˈncuˈtun nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ hasta
Asón. 14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ quincākaksniˈ
nac Asón, tanūlh con quinaˈn
nac barco. Lāˈ āˈcalīstān icchāˈuj
nac Mitilene. 15 Ictaxtūj de aˈntzaˈ
nac lakatin barco. Lāˈ ixlīlakalī
icchāˈuj ixlacapūn Quío. Lāˈ
ixlīlakalī huampala ictapajtzūj
Samos. Lāˈ āˈcalīstān icchāˈuj nac
Trogilio. Lāˈ ixlīlakalī icchāˈuj
nac Mileto. 16 Pablo lej ixlacapala
porque ixtahuiˈlacuˈtun nac
Jerusalén huanmāˈ chiˈchiniˈ aˈntū
huanican Pentecostés. Lāˈ ūˈtzaˈ
tūˈ lītanūcuˈtulh nac Efeso lāˈ tūˈ
tachokocuˈtulh makān nac Asia.

Pablo aˈctaˈsanaˈlh nac Efeso

17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
xaˈicuiˈlānaˈnchāujcus nac
Mileto, Pablo cāmātayīniˈlh huan
xanapuxcuˈnuˈ xalanīˈn nac lītokpān
nac Efeso. 18 Lāˈ aˈxniˈcaˈ talakchāˈlh,
Pablo cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit aˈnchī
xaˈiclīlatlāˈhuan na milacapūncaˈn
pōˈktu quilhtamacuj desde huan
xapūˈla chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ icmilh
nac Asia. 19 Quit xaˈictāˈscuja
Māpaˈksīniˈ. Quit tūˈ maktin
ickaˈtlaˈjcaˈtzīlh. Lāˈ lej icpātīniˈlh lāˈ
lej lhūhuaˈ aˈntū ixquimpātleˈkeniˈ
porque huan israelitas
ixquintalīlacchihuīnaˈnīˈttzaˈ. 20 Quit
xaˈnca iccāmāsuˈniˈniˈ ixlīhuāk
aˈntū huiˈxinaˈn maclacasquiˈnāˈtit.
Iccāmāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt lāˈ na
minchiccaˈn. 21 Lāˈ huan israelitas lāˈ
nā aˈntīn tūˈ israelitas xaˈiccāhuani:
“Caxtāpalīˈtit mintapāstacnaˈcaˈn
lāˈ caˈaˈkahuānaˈniˈtit Dios lāˈ
calīpāhuaˈntit quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo”.
22 ’Chuhuaˈj icaˈmāˈ nac
Jerusalén. Huan Espíritu Santo
quimacāˈn. Quit tūˈ iccaˈtzī
aˈntū naquimpātleˈkeniˈyāchaˈ
aˈntzaˈ. 23 Xmān quēˈcstu iccaˈtzī
que nac lakatunuˈ cāˈlacchicniˈ
aˈnlhā icaˈn, huan Espíritu Santo
quimācaˈtzīnī que naquinchīˈcan
lāˈ naˈicpātīniˈn. 24 Pero huāk
huanmāˈ tūˈ quimpātaˈla. Quit tūˈ
iclakpuhuan quinquilhtamacuj.
Xmān icmāsputūcuˈtun quilītlōt con
tapāxuhuān lāˈ ictlōkentaxtūcuˈtun
aˈntū quilīmāmacūˈlh Māpaˈksīniˈ
Jesús. Quilīmāmacūˈlh que
naˈicchihuīnaˈn xatzey tachihuīn
aˈntū quincāhuaniyāniˈ ixlītzey Dios.
25 ’Lāˈ quit iccaˈtzī que
tūˈtzaˈ quintilālaktzīˈuj

milīhuākcaꞌn huiꞌxinaꞌn, aꞌntī
xaꞌiccāhuanitlāꞌhuanāniꞌ aꞌnchī
māpaꞌksīniꞌn Dios. 26 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
quit chuhuaꞌj iccāhuanicuꞌtunāniꞌ
que quit ictlōkentaxtūnīꞌttzaꞌ
aꞌntū ixquilīmāmacūꞌcanīꞌt
mimpālacatacaꞌn. Tūꞌtzaꞌ iclēꞌn
cuenta. 27 Quit iccāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
ixlīhuāk aꞌntū ixtapuhuān
Dios. Nīn tuntūꞌ icmātzēꞌkli.
28 Chuhuaꞌj cacuentatlahuaꞌtit
aꞌnchī nalatāꞌkchokoyāꞌtit. Lāꞌ
nā cacāmaktakaꞌlhtit aꞌntī
ixlakskaꞌtāꞌn Dios. Huan Espíritu
Santo cālīmāmacūꞌnīꞌtaꞌniꞌ para
que nacāmaktakaꞌlhāꞌtit huaꞌchi
maktakaꞌlhnaꞌnīꞌn ovejas. Huan
Māpaꞌksīniꞌ cālītamāhualh
ixaꞌcstu ixkaꞌlhniꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ. 29 Quit iccaꞌtzī
que aꞌxniꞌcaꞌ naꞌicaꞌn de huāꞌtzāꞌ,
nacātalaclhpuꞌnaꞌtanūyāniꞌ
chiꞌxcuhuīꞌn. Xlacaꞌn huaꞌchi
misinīꞌn lej lījicuaꞌnīꞌt aꞌntū
tamāsputū huan ovejas. Nīn
macstiꞌnaꞌj natalakalhuꞌman
ixlakskaꞌtāꞌn Dios.
30 Lāꞌ nā makapitzīn de huiꞌxinaꞌn
natatzucu cātaꞌaꞌkxokoyāniꞌ
lāꞌ nacātamāxtucuꞌtunāniꞌ
makapitzīn de huiꞌxinaꞌn para
que nacāstālaniꞌyāꞌtit ūꞌtunuꞌn.
31 Skalalh calaꞌtit lāꞌ capāstactit
aꞌnchī xaꞌiccāmaxquīꞌyāniꞌ
tapāstacnaꞌ tzīꞌsa lāꞌ tuncuj
lakatuꞌtun cāꞌta hasta iccalhualh.

32 ’Lāꞌ chuhuaꞌj quit icsquiꞌniꞌ
Dios que ūꞌtzaꞌ cacāmaktakaꞌlhniꞌ
huiꞌxinaꞌn. Huiꞌxinaꞌn
kaꞌlhīyāꞌtit huan tachihuīn aꞌntū
quincātahuaniyāniꞌ ixlītzey
Dios. Lāꞌ huan tachihuīn tzē
nacāmaxquīꞌyāniꞌ tahuixcān lāꞌ
tzē nacāmaxquīꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌntū natamaklhtīniꞌn ixlīhuākcaꞌn
aꞌntī Dios cātlahuanīꞌt xalacuan.
33 Quit tūꞌ iclakcaꞌtzanīꞌt ixtumīn
lāꞌ ixoro lāꞌ ixluꞌxuꞌ āꞌkalhatin.
34 Huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtit aꞌnchī
xaꞌicscuja con quimacan lāꞌ
chuntzaꞌ xaꞌiclītapātleꞌkeniꞌ lāꞌ nā
chuntzaꞌ xaꞌiccālīmāpātleꞌkeniꞌ
aꞌntī ixquintatāꞌlahuiꞌlānaꞌ. 35 Lāꞌ
nā chuntzaꞌ xaꞌiccāmāsuꞌniꞌyāniꞌ
huiꞌxinaꞌn cascujtit lāꞌ
cacāmaktāyaꞌtit aꞌntīn
tamaclacasquiꞌn. Capāstactit aꞌnchī
hualh Māpaꞌksīniꞌ Jesús: “Aꞌchulāꞌ
līpāxuhuacan aꞌxniꞌcaꞌ māstāꞌcan lāꞌ
tūꞌ aꞌxniꞌcaꞌ maklhtīniꞌncan”.

36 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Pablo
chihuīnaꞌnkōꞌlh, tatzokostalh lāꞌ
orarlīlh con ixlīhuākcaꞌn. 37 Lāꞌ
tacalhuankōꞌlh ixlīhuākcaꞌn lāꞌ
tapūskoꞌkaꞌlh Pablo lāꞌ tamuꞌsulh.
38 Pablo ixcāhuaninīꞌt que tūꞌtzaꞌ
maktin catitalaktzīꞌlh. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
lej ixtalīlakaputza. Lāꞌ āꞌcalīstān
taquīxtekli hasta nac barco.

Pablo aꞌlh nac Jerusalén

21 Iccāmakxtekui huan
tāꞌtimīn lāꞌ ictanūj
nac barco lāꞌ stuꞌnc icaꞌuj hasta
pītzinaꞌj tiꞌyaꞌt na ixpuꞌnan mar.
Lāꞌ ixtacuīniꞌ Cos. Lāꞌ ixlīlakalī
icchāꞌuj nac Rodas lāꞌ āꞌcalīstān
icchāꞌuj nac Pátara. 2 Aꞌntzaꞌ
ickaksui lakatin barco aꞌntū
ixaꞌmāꞌ nac Fenicia. Ictojōuj
nac barco lāꞌ icaꞌuj. 3 Aꞌxniꞌcaꞌ
ictētaxtūj de makat, iclaktzīꞌuj
quimpāxtūxuccaꞌn huan pītzinaꞌj
tiꞌyaꞌt Chipre na ixpuꞌnan mar. Lāꞌ
icaꞌuj hasta nac Siria. Lāꞌ āꞌcalīstān
ictanūj nac Tiro porque huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

barco natēxteka ixtacu'ca'. 4 A'ntza'
iccākaksui a'ntīn ixtakalhlaka'ī' lā'
ictachokouj con ū'tunu'n lakatojon
chi'chini'. Huan Espíritu Santo
ixcāhuaninī't a'ntū napātle'ke. Lā'
ū'tza' huan tā'timīn talīhuanilh
Pablo que tū' ca'a'lh nac Jerusalén.
5 Lā' ixlīlakatojon chi'chini'
ictaxtūj. Lā' quincātatā'a'ni' hasta
iclaclhtaxtukō'uj huan xcānsipej,
ixlīhuāk a'ntī ixtakalhlaka'ī' con
ixpuscātca'n lā' con ixcamana'ca'n.
Lā' a'xni'ca' icchā'uj na ixquilhtūn
mar, ictatzokostauj lā' icorarlīuj.
6 Lā' ā'calīstān iclāpūsko'ka'uj lā'
iclāmakxtekui. Quina'n ictojōuj
nac barco lā' xlaca'n tataspi'tpā na
ixchicca'n.
7 Ictaxtūj de nac Tiro lā' icchā'uj
nac Tolemaida. A'ntza' ica'ksputui
iclatā'kchokoyāuj nac mar. Lā'
iccākaksui huan tā'timīn a'ntza' lā'
ictachokouj con ū'tunu'n lakatin
chi'chini'. 8 Lā' i'xlīlakalī huampala
i'ctaxtūj quina'n con Pablo. Lā'
icchā'uj nac xcānsipej Cesarea.
A'ntza' ictanūj na ixchic Felipe
a'ntī ixmāsu'yu xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. Xla' kalhatin
ixlīkalhatojonca'n maktāyana'nī'n
xalanī'n nac lītokpān. Lā'
ictachokouj con ū'tza'. 9 Xla'
ixka'lhī kalhatā'ti' ixtzu'ma'jan
a'ntīn tūna'j ixtatapūchahua.
Xlaca'n ixtachihuīna'n a'ntū
Dios ixcāmāca'tzīnī. 10 A'ntza'
ictachokouj lātma'j. Lā' chilh
kalhatin chi'xcu' xala' nac Judea
a'ntī ixuanican Agabo. U'tza'
ixuan a'ntū napātle'ke. 11 Xla'
quincālakchini' lā' tayalh huan
ī'cinturón Pablo lā' lītantūchī'ca lā'
nā līmacachī'ca lā' hualh:
—Huan Espíritu Santo hualh:
“Chuntza' nac Jerusalén huan
israelitas nā natachī' ixtēcu' huā'mā'
cinturón lā' nacāmacamaxquī'can
a'ntīn tū' israelitas”.
12 Lā' a'xni'ca' ickaxmatui huā'mā',
quina'n lā' nā xalanī'n nac Cesarea
lej icuaniuj Pablo que tū' ca'a'lh nac
Jerusalén. 13 Lā' Pablo kalhtīni'lh lā'
quincākalhasqui'nīni':
—¿A'chī' ca'lhua'nā'tit hui'xina'n?
¿A'chī' quilāmāmakchuyīyāuj? Quit
iclīhui'līnī't naquinchī'can lā' nā
naquimaknīcan nac Jerusalén por
ixpālacata Māpa'ksīni' Jesús.
14 Lā' a'xni'ca' tūlalh
icmā'a'ka'ī'nīuj que tū' ca'a'lh,
tū'tza' ā'chulā' icuaniuj. Xmān
huā'mā' icuáuj:
—Calalh chu a'ntū ixtapuhuān
Māpa'ksīni'.
15 Lā' ā'calīstān ictacāxui lā' ica'uj
nac Jerusalén. 16 Quincātatā'a'ni'
makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac
Cesarea lā' quincātalē'ni' na ixchic
Mnasón xala' nac Chipre. Xla' lejtza'
makān ixkalhlaka'ī'nī't. Lā' a'ntza'
na ixchic ictētachokouj.

Pablo laka'lh Jacobo

17 Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac
Jerusalén, huan tā'timīn
lej tapāxuhualh a'xni'ca'
quincātapāxtokni'. 18 Lā' ixlīlakalī
quina'n lā' Pablo iclaka'uj Jacobo.
Lā' a'ntza' ixtahui'lāna'nkō'
ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu'
lītā'timīn. 19 Pablo cātā'chihuīna'lh
lā' ā'calīstān cāpūtle'keni'lh
ixlīhuāk a'nchī Dios maktāyalh
tlahualh na ixlaclhpu'nanca'n
a'ntīn tū' israelitas. 20 Lā' a'xni'ca'
takaxmatli xlaca'n tachihuīna'lh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌnchī lej kaꞌtlaꞌ Dios. Lāꞌ tahuanilh
Pablo:
—Tāꞌtin, huiꞌx caꞌtzīyaꞌ
lhankalhalāt miles de israelitas
takalhlakaꞌīꞌnīꞌt. Aꞌcxtim
taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ huan ley
aꞌntū maxquīꞌca Moisés.
21 Cāmācaꞌtzīnīcanīꞌttzaꞌ que huiꞌx
cāmāsuꞌniꞌyaꞌ huan israelitas,
aꞌntīn tahuiꞌlānaꞌnchaꞌ na
īꞌxcānsipejniꞌcaꞌn makatiyātīꞌn,
lāꞌ cāhuaniꞌyaꞌ que tūꞌ
cataꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh Moisés. Lāꞌ
tahuan que huiꞌx cāmāsuꞌniꞌyaꞌ
que tūꞌ tasquiꞌnī que ixoꞌkxaꞌncaꞌn
natakaꞌlhī ixlīlakapascancaꞌn
israelitas lāꞌ tūꞌ tasquiꞌnī que
natatlahua ixtalanāncaꞌn israelitas.
22 Lāꞌ chuhuaꞌj ¿tuchū natlahuayāuj?
Huāꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt natatakēstoka
aꞌxniꞌcaꞌ natacaꞌtzī palh taꞌnīꞌtaꞌ.
23 Lāꞌ chuntzaꞌ huiꞌx catlaꞌhuaꞌ aꞌntū
naꞌiccāhuaniyāniꞌ. Aꞌnan kalhatāꞌtiꞌ
chiꞌxcuhuīꞌn na quilaclhpuꞌnancaꞌn.
Xlacaꞌn natatlōkentaxtū aꞌntūn
tamālacnūnīꞌt. 24 Cacālīꞌpi lāꞌ
catalacpaꞌlhtit lāꞌ namāpalaꞌyaꞌ
por ūꞌtunuꞌn. Lāꞌ āꞌcalīstān xlacaꞌn
tzē natatakoksita. Lāꞌ chuntzaꞌ
nacaꞌtzīkōꞌcan que tūꞌ stuꞌncuaꞌ
aꞌntū līchihuīnaꞌncan de huiꞌx.
Aꞌchulāꞌ nā nalaktzīꞌncan que nā
huiꞌx aꞌkahuānaꞌniꞌyaꞌ huan ley.
25 Quinaꞌn iccāmacāꞌniꞌnīꞌtaꞌuj
lakatin carta huan tīn tūꞌ israelitas
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌnīꞌt. Lāꞌ
iccāhuaniuj aꞌntū icpuhuanāuj
quinaꞌn. Iccāhuaniuj:
“Catlōkentaxtūtit xmān huāꞌmāꞌ:
Tūꞌ tihuaꞌyāꞌtit quinīt aꞌntū
līꞌaꞌksajuiꞌcanīꞌt huan ídolos lāꞌ
tūꞌ tihuaꞌyāꞌtit kaꞌlhniꞌ nīn quinīt
ixlaꞌ animal aꞌntū taꞌaꞌkpixchīꞌnīꞌt.
Lāꞌ tūꞌ timakpuscātīniꞌnāꞌtit lāꞌ tūꞌ
tikaꞌlhīyāꞌtit mimakchiꞌxcuꞌcaꞌn”.
Chuntzaꞌ iccāhuaniuj xlacaꞌn.

Chiꞌpaca Pablo nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān

26 Lāꞌ Pablo cālēꞌlh huan
kalhatāꞌtiꞌ chiꞌxcuhuīꞌn lāꞌ
ixlīlakalī cātāꞌtapaꞌlhli. Lāꞌ
tanūlh nac lītokpān xakaꞌtlaꞌ
para nacāmācaꞌtzīnī aꞌxniꞌcaꞌ
natamāꞌksputū huan chiꞌchiniꞌnīꞌn
aꞌntū napūtapaꞌlhcan aꞌxniꞌcaꞌ
ixlīhuākcaꞌn natalīmin
ixlēꞌksajnaꞌcaꞌn.
27 Lāꞌ xmān macstiꞌnaꞌj īꞌsputa
para ixlīlakatojon chiꞌchiniꞌ lāꞌ
huan israelitas xalanīꞌn nac Asia
talaktzīꞌlh Pablo nac xakaꞌtlaꞌ
lītokpān. Lāꞌ tachihuīnaꞌmaxquīꞌlh
huan tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ chiꞌpaca
huan Pablo. 28 Lāꞌ lej palhaꞌ tahualh:
—¡Chiꞌxcuhuīꞌn israelitas,
caquilāmaktāyauj! Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ
lakaxtim cāmāsuꞌniꞌtlāꞌhuan
ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt. Xlaꞌ
cālīchihuīnaꞌn quixcānsipejcaꞌn
lāꞌ quileycaꞌn lāꞌ huāꞌmāꞌ xakaꞌtlaꞌ
lītokpān. Lāꞌ nā cāmānūnīꞌt
nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān aꞌntīn tūꞌ
israelitas. Lāꞌ chuntzaꞌ talactlahualh
aꞌnchī ixlītzey ixuanīꞌt.
29 Lāꞌ chuntzaꞌ tahualh porque
laktzīꞌnca Pablo con Trófimo xalaꞌ
nac Efeso. Lāꞌ tapuhualh que Pablo
ixmānūnīꞌt nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān.
30 Ixlīhuāk tachiꞌxcuhuīꞌt xalaꞌ
nac Jerusalén tatāꞌkaquīꞌlh lāꞌ
tatuꞌjnuntēlha tatakēxtimīlh.
Chiꞌpaca huan Pablo lāꞌ stancaxtuca
de nac xakaꞌtlaꞌ lītokpān. 31 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ ixmaknīcuꞌtuncantzaꞌ,
mācaꞌtzīnīca xapuxcuꞌ tropa
que ixlīhuāk xalanīꞌn nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jerusalén ixtaˈaˈkchāˈnkōˈnīˈt
lāˈ ixtatāˈkaquīˈkōˈnīˈt. 32 Lāˈ chu
tuncan lacapalh xapuxcuˈ tropa
cālēˈlh ixtropasnaˈ lāˈ capitanes.
Lāˈ tatuˈjnulh lāˈ tachāˈlh aˈnlhā
ixtatakēstoknīˈt. Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlacaˈn
talaktzīˈlh huan tropasnaˈ lāˈ huan
capitanes, tūˈtzaˈ tatucsli Pablo.
33 Huan xapuxcuˈ tropa tapajtzūlh
lāˈ tuncan māchiˈpanīniˈlh Pablo lāˈ
līmāchīˈnīniˈlh con kantuˈ cadenas.
Kalhasquiˈnīniˈlh tichū xlaˈ lāˈ
tuchū ixtlahuanīˈt. 34 Makapitzīn
tachiˈxcuhuīˈt lej palhaˈ tahualh
catūhuā lāˈ āˈmakapitzīn xtunc
tahuampā. Chuntzaˈ huan xapuxcuˈ
tropa tūlalh xaˈnca caˈtzīlh
aˈntū ixpātleˈkemāˈ porque lej
ixtamātaˈsīmāˈna. Lāˈ mālēˈnīniˈnca
Pablo nac cuartel. 35 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
tachāˈlh lhā ixlactōˈcaˈcan
nac cuartel, huan tropasnaˈ
tacuˈcaˈlēˈlh Pablo por ixpālacata
ixtahuixcāncaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
36 Ixlīhuākcaˈn ixtastālaniˈtēlha lāˈ
ixtataˈsatēlha lāˈ ixtahuan:
—¡Canīlh!

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn tachiˈxcuhuīˈt

37 Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixmānūtēlhacantzaˈ
nac cuartel, Pablo huanilh xapuxcuˈ
tropa:
—Icuanicuˈtunāniˈ catūhuā.
Lāˈ huan xapuxcuˈ hualh:
—¿Chā tzē chihuinaˈnaˈ griego?
38 ¿Chu tūˈ huiˈx huan chiˈxcuˈ xalaˈ
nac Egipto aˈntī tāˈkaquīˈlh makāntzaˈ
lāˈ cālēˈnca nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt
lakatāˈtiˈ mil maknīniˈnīˈn?
39 Lāˈ Pablo kalhtīniˈlh:
—Quit israelita xalaˈ nac
xakaˈtlaˈ xcānsipej Tarso nac
estado de Cilicia. Icsquiˈniˈyāniˈ
caquimakxtekti naˈiccātāˈchihuīnaˈn
huāˈ tachiˈxcuhuīˈt.
40 Huan xapuxcuˈ maxquīˈlh
talacasquiˈ. Lāˈ Pablo tāyalh
nac lītaˈsnaˈ lāˈ cāmacahuaniˈlh
para cataquilhcaˈcslalh huan
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
taquilhcaˈcslalh, cātāˈchihuīnaˈlh
tachihuīn hebreo lāˈ hualh:

22 —Chiˈxcuhuīˈn, israelitas
huaˈchi quit, cakaxpaˈttit
aˈnchī naˈicchihuīnaˈn para
naˈiclītamaktāya na milacapūncaˈn.
2 Lāˈ aˈxniˈcaˈ takaxmatli aˈnchī
cātāˈchihuīnaˈncan tachihuīn
hebreo, āˈchulāˈ taquilhcaˈcslalh. Lāˈ
Pablo cāhuanilh:
3 —Quit israelita. Iclacatuncuīlh
nac xcānsipej Tarso nac
estado de Cilicia. Lāˈ āˈtzāˈ
quimakastacca nac Jerusalén.
Quimākalhtōˈkēˈniˈ ixuanīˈt
Gamaliel. Xaˈnca quimāsuˈniˈca
ixleycaˈn quinatātaˈnaˈcaˈn. Quit
xaˈiclīhuiˈlī naˈictlahua aˈntū ixlaˈ
Dios chuntzaˈ huaˈchi huiˈxinaˈn
tlahuaˈyāˈtit chuhuaˈj. 4 Quit
xaˈiccāmacaputza aˈntī ixtatāˈaˈn
Jesús lāˈ xaˈiccāmaknīcuˈtun.
Xaˈiccālēˈn tachīˈn chiˈxcuhuīˈn
lāˈ puscan lāˈ xaˈiccāmānū nac
pūlāchīˈn. 5 Huan xamāpaˈksīniˈ
curasnaˈ lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
israelitas tzē natamālacstūˈnca que
stuˈncuaˈ aˈntū icuan. Uˈtunuˈn
quintamaxquīˈlh huan acta para
naˈiccālēˈniˈ huan israelitas nac
Damasco. Lāˈ por huanmāˈ acta tzē
xaˈiccāchiˈpalh aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ
Jesús aˈntzaˈ lāˈ xaˈiccālīmilh
tachīˈn nac Jerusalén aˈnlhā
ixcāmāpātīnīca.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Pablo cāhuanilh aˈnchī līxtāpalīlh ixtapāstacnaˈ

Hch. 9.1-19; 26.12-18

6 ’Quit xaˈicaˈmāˈ nac tej
lāˈ xaˈicchāˈntēlhatzaˈ, huaˈchi
tastuˈnūta, nac Damasco lāˈ chu
līmaktin quilītaxtiˈliˈlh lakatin
xkakanaˈ aˈntū minchaˈ nac
aˈkapūn. 7 Lāˈ icaˈkāˈlh nac tiˈyaˈt
lāˈ ickaxmatli lakatin tachihuīn
aˈntū quihuanilh: “Saulo, Saulo,
¿aˈchīˈ quimacaputzayaˈ?” 8 Lāˈ quit
ickalhasquiˈnīlh: “¿Tichū huiˈx,
Māpaˈksīniˈ?” Lāˈ quihuanilh:
“Quit Jesús xalaˈ nac Nazaret aˈntī
huiˈx macaputzayaˈ”. 9 Lāˈ aˈntī
ixquintatāˈaˈmāˈna nā xlacaˈn
talaktzīlh huan xkakanaˈ lāˈ
tajicuaˈlh porque tūˈ tamāchekxīlh
aˈntū quihuanilh huan tachihuīn.
10 Lāˈ quit icuanilh: “¿Tuchū
naˈictlahua, Mapaˈksīniˈ?” Lāˈ
huan Māpaˈksīniˈ quihuanilh:
“Catāˈkaquiˈ lāˈ capit nac Damasco.
Aˈntzaˈ nahuanicaˈnaˈ ixlīhuāk
aˈntū līhuiˈlīca natlaˈhuaˈyaˈ”. 11 Lāˈ
huanmāˈ xkakanaˈ quimālakatzīˈlh.
Lāˈ quintamakachiˈpalēˈlh aˈntī
ixquintatāˈaˈmāˈna. Lāˈ chuntzaˈ
icchāˈuj nac Damasco.
12 ’Aˈntzaˈ ixuīˈ kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī ixtacuīniˈ Ananías. Xlaˈ lej
ixaˈcnīniˈniˈ Dios lāˈ ixaˈkahuānaˈniˈ
huan ley. Lāˈ ixtacaˈtzīkōˈ israelitas
xalanīˈn nac Damasco que lej tzeyā
chiˈxcuˈ ixuanīˈt. 13 Lāˈ Ananías
quilakmilh lāˈ quilaktapajtzūlh
lāˈ quihuanilh: “Tāˈtin Saulo,
calacahuāˈnaˈmpalaˈ”. Lāˈ chu
līlacapalh iclacahuānaˈnchokopā
lāˈ iclaktzīˈlh Ananías.
14 Lāˈ quihuanilh: “IxDioscaˈn
quinatātaˈnaˈcaˈn lacsacniˈ huiˈx
para que chuntzaˈ nacaˈtzīyaˈ
aˈntū ixtapuhuān lāˈ nalaktzīˈnaˈ
huan aˈntī Xatzey lāˈ nakaxpaˈtaˈ
ixtachihuīn. 15 Lāˈ chuntzaˈ
nacākalhachihuīnaˈniˈyaˈ
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
ixpālacata huan aˈntī Xatzey.
Lāˈ nacāpūtleˈkeˈniˈyaˈ aˈntū
laktzīˈnīˈtaˈ lāˈ aˈntūn kaxpaˈtnīˈtaˈ.
16 Lāˈ chuhuaˈj, ¿aˈchīˈ takoxīˈyaˈ?
Catāˈkaquiˈ lāˈ caˈaˈkpaxti
lāˈ calīpāhuaˈnti Jesucristo lāˈ
chuntzaˈ naxapacan mintalaclēˈiˈ”,
quihuanilh Ananías.

Pablo cāhuanilh aˈnchī līmacāˈnca con aˈntīn tūˈ israelitas

17 ’Lāˈ icmimpā nac Jerusalén
lāˈ icquīˈorarlīlh nac xakaˈtlaˈ
lītokpān. Lāˈ iclakachuyalh. 18 Lāˈ
iclaktzīˈlh huan Māpaˈksīniˈ Jesús
lāˈ xlaˈ quihuanilh: “Calacapalaˈ
lāˈ cataxtu tuncan nac Jerusalén
porque āˈtzāˈ tūˈ catikalhlakaˈīˈca
aˈntū chihuīnaˈnaˈ quimpālacata”.
19 Lāˈ icuanilh: “Māpaˈksīniˈ,
xlacaˈn tacaˈtzī que quit xaˈicaˈn
ixlīhuāk nac lītokpānnaˈ lāˈ
xaˈiccāmānū nac pūlāchīˈn
aˈntī ixtakalhlakaˈīˈyāniˈ lāˈ
xaˈiccāhuiˈlīniˈ. 20 Lāˈ nā quit
xaˈicyā aˈntzaˈ aˈxniˈcaˈ maknīca
Esteban aˈntī ixchihuīnaˈn
por mimpālacata. Lāˈ quit nā
xaˈiclīcaˈtzī aˈntūn tatlahuaniˈlh
lāˈ xaˈicmaktakaˈlha ixluˈxuˈcaˈn
xlacaˈn aˈntīn tamaknīlh”. 21 Lāˈ
Māpaˈksīniˈ quihuanilh: “Capit.
Quit naˈicmacāˈnāniˈ makat.
Nacālakpinaˈ xlacaˈn aˈntīn tūˈ
israelitas”. Chuntzaˈ quihuanica —
hualh Pablo.

Huan xapuxcu' tropa timāpa'ksīni'lh que ixkēsnokca Pablo

22 Huan tachi'xcuhuī't tū'tza'
ixtakaxmatni'cu'tun Pablo a'ntū
ixcāhuani. Tatzuculh tata'sa lā'
tahualh:
—¡Canīlh huā'mā' chi'xcu'! ¡Tū'
līmakuan natahui'la!
23 Ixtata'sa lā' ixtatincxa
ixlu'xu'ca'n lā' ixtamākosū
pokxni' porque lej ixta'a'kchā'nī't.
24 Lā' huan xapuxcu' tropa
māmānūnīni'lh Pablo nac cuartel.
Lā' ixmākēsno'knīni'ncu'tun
para namāchihuīnīcan.
Ixca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata
ixtalīta'sa huan tachi'xcuhuī't lā'
ixtalī'a'kchā'ni' Pablo. 25 Lā' a'xni'ca'
ixchī'yāhuamā'ca para nakēsnokcan,
Pablo kalhasqui'nīlh huan capitán
a'ntī ixyā a'ntza':
—¿Chu chuntza' huan nac ley?
Tūla kēsnokcan kalhatin a'ntīn
tapa'ksī nac Roma lā' palh tūna'j
tlahuani'can justicia.
26 A'xni'ca' huanica huā'mā', huan
capitán laka'lh huan xapuxcu' tropa
lā' māca'tzīnīlh lā' huanilh:
—¿Tuchū natlahua'ya'? Huanmā'
chi'xcu' xla' tapa'ksī nac Roma.
27 Lā' huan xapuxcu' tropa
lakmilh Pablo lā' kalhasqui'nīlh:
—¿Chā stu'ncua' hui'x tapa'ksīya'
nac Roma?
Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—U'huē. Quit ictapa'ksī nac Roma.
28 Huan xapuxcu' tropa hualh:
—Lā' lhūhua' tumīn icmāpalanī't
para na'ictapa'ksī nac Roma.
Lā' Pablo hualh:
—Desde iclacatuncuīlh quit
ictapa'ksī nac Roma.
29 Chu tuncan lacapalh
ta'a'kxtekyāhualh Pablo a'ntī
ixtakēsnokcu'tun. Lā' huan xapuxcu'
jicua'lh a'xni'ca' ca'tzīlh que
ixchī'nī't kalhatin a'ntī ixtapa'ksī
nac Roma.

Pablo tamaktāyalh nac pūchihuīn

30 Lā' ixlīlakalī huan xapuxcu'
tropa ixca'tzīcu'tun tuchū
ixpālacata huan israelitas
talē'ksa'nīni'lh Pablo. Macaxcutli
Pablo. Lā' cāmākēstokli
ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' ixlīhuākca'n
pūchihuīna'nī'n. Lā' līmilh Pablo lā'
hui'līlh na ixlacapūnca'n.

23

Pablo cālakalaktzī'lh huan
pūchihuīna'nī'n lā' hualh:
—Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi
quit, quit māni' icpāstacna'n que
lej xa'nca iclatlā'huan na ixlacapūn
Dios hasta chuhua'j.
2 Tuncan huan Ananías, a'ntī
xamāpa'ksīni' curasna', cāhuanilh
a'ntī ixtayāna' na ixpajtzu Pablo:
—Caquilhtu'cstit.
3 Lā' Pablo huanilh:
—Dios namāpātīnīyāni' hui'x,
a'kxokonu'. Hui'x hui'la' para
naquintlahuani'ya' justicia chu
a'nchī tatzo'kni' nac ley. Lā'
quimātu'csnī'ni'. Lā' tū' chuntza'
tatzo'kni' nac ley.
4 Lā' a'ntī ixtayāna' a'ntza'
tahualh:
—¿A'chī' lacatāquī'ya' xla' a'ntī
Dios hui'līnī't xamāpa'ksīni'
curasna'?
5 Lā' Pablo hualh:
—Chi'xcuhuī'n, quit tū'
xa'icca'tzī palh xla' xamāpa'ksīni'
curasna'. Chuntza' tatzo'kni': "Tū'

tilīchihuīnaꞌnaꞌ aꞌntī cāmāpaꞌksī
tachiꞌxcuhuīꞌt".
6 Lāꞌ makapitzīn pūchihuīnaꞌnīꞌn,
xlacaꞌn ixchiꞌxcuhuīꞌn saduceosnuꞌ
ixtahuanīꞌt lāꞌ āꞌmakapitzīn
huampala ixchiꞌxcuhuīꞌn fariseosnuꞌ.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ caꞌtzīlh Pablo huāꞌmāꞌ,
lej palhaꞌ cāhuanilh:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, quintātaꞌ
xlaꞌ fariseo lāꞌ nā quit fariseo.
Quilālēꞌksaꞌnīniꞌnāuj porque quit
ickalhlakaꞌīꞌ que huan nīnīꞌn
natalakahuanchoko.
7 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Pablo hualh huāꞌmāꞌ,
tataxtunquīlh aꞌntī ixtatakēstoknīꞌt.
Lāꞌ tatzuculh talālacatāquīꞌ huan
fariseosnuꞌ lāꞌ huan saduceosnuꞌ.
8 Huan saduceosnuꞌ tahuan que
tūla catitalakahuanchokolh
huan nīnīꞌn. Lāꞌ tahuan que
tintīꞌ ángeles lāꞌ tintīꞌ huan
espíritu. Lāꞌ huan fariseosnuꞌ,
xlacaꞌn takalhlakaꞌīꞌ que huāk
aꞌnan. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talālīhuanilh.
9 Ixlīhuākcaꞌn ixtaꞌaꞌctaꞌsamāꞌna.
Tuncan tatāyalh huan makapitzīn
mākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn de huan ley,
aꞌntī ixchiꞌxcuhuīꞌn fariseosnuꞌ lāꞌ
tahualh:
—Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ nīn tuntūꞌ
tlahuanīꞌt aꞌntūn tūꞌ tzey. Tzēlasāꞌ
tāꞌchihuīnaꞌlh lakatin espíritu o
kalhatin ángel. Tūꞌ catāꞌlātlahuáuj
Dios.
10 Lāꞌ āꞌchulāꞌ talālacatāquīꞌlh. Lāꞌ
xapuxcuꞌ tropa, xlaꞌ jicuaꞌlh que
Pablo ixtalālīlacstancacuꞌtun. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ cālīmacāꞌlh ixtropas para
namāxtucan lāꞌ nalēꞌmpalacan nac
cuartel.
11 Lāꞌ huāꞌmāꞌ tzīꞌsa huan
Māpaꞌksīniꞌ tasuꞌyuniꞌlh Pablo lāꞌ
huanilh:
—Tūꞌ cajiꞌcuaꞌ. Chuntzaꞌ chīn
chihuīꞌnaꞌ por quimpālacata nac
Jerusalén, chuntzaꞌ nachihuīnaꞌnaꞌ
nac Roma.

Talacchihuīnaꞌlh para natamaknī Pablo

12 Aꞌxniꞌcaꞌ tuncuīlh, makapitzīn
israelitas talacchihuīnaꞌlh que
natamaknī Pablo. Tatascaꞌjalh lāꞌ
talāhuanilh:
—Nīn tuntūꞌ catihuaꞌuj lāꞌ
tūꞌ catikoꞌtnūj hasta aꞌxniꞌca
namaknīyāuj Pablo. Dios
caquincāmāpātīnīniꞌ palh tūꞌ
natlōkentaxtūyāuj.
13 Lāꞌ aꞌntīn tahualh chuntzaꞌ
ixlīlhūhuaꞌcaꞌn más de tuꞌpuꞌxam
chiꞌxcuhuīꞌn. 14 Xlacaꞌn talakaꞌlh
xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ lāꞌ
xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas lāꞌ cāhuanica:
—Quinaꞌn icuanīꞌtaꞌuj que
Dios caquincāmāpātīnīniꞌ palh
naꞌicuaꞌyāuj catūhuā aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj
naꞌicmaknīyāuj Pablo. 15 Chuhuaꞌj
huiꞌxinaꞌn lāꞌ milīhuākcaꞌn
pūchihuīnaꞌnīꞌn, casquiꞌniꞌtit
huan xapuxcuꞌ tropa que lakalī
calīmilh Pablo na milacapūncaꞌn.
Nahuaꞌniꞌyāꞌtit que huiꞌxinaꞌn más
xaꞌnca kalhasquiꞌnīcuꞌtunāꞌtit.
Pero Pablo tūꞌ catichilh. Quinaꞌn
naꞌickaꞌlhītīyāuj nac tej para
naꞌicmaknīyāuj —cāhuanica.
16 Huan ixoꞌkxaꞌ ixtāꞌtin
Pablo caꞌtzīlh huan aꞌntū
ixlacchihuīnaꞌncanīꞌt lāꞌ aꞌlh nac
cuartel lāꞌ mācaꞌtzīnīlh Pablo. 17 Lāꞌ
Pablo taꞌsaniꞌlh kalhatin capitán lāꞌ
huanilh:
—Calīꞌpiniꞌchi huāꞌmāꞌ oꞌkxaꞌ
huan xapuxcuꞌ tropa porque xlaꞌ
tāꞌchihuīnaꞌncuꞌtun macstiꞌnaꞌj.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

18 Lāˈ huan capitán lēˈniˈlh lāˈ
huanilh huan xapuxcuˈ:
—Huan tachīˈn Pablo
quintaˈsaniˈlh lāˈ quisquiˈniˈlh
que caˈiclīminiˈniˈ huāˈmāˈ oˈkxaˈ.
Xlaˈ tāˈchihuīnaˈncuˈtunāniˈ mat
macstiˈnaˈj.
19 Huan xapuxcuˈ tropa
makachiˈpalh huan oˈkxaˈ lāˈ lēˈlh
lacachunaˈj lāˈ kalhasquiˈnīlh:
—¿Tuchū quihuanicuˈtunaˈ?
20 Lāˈ huan oˈkxaˈ hualh:
—Huan israelitas
talacchihuīnaˈnīˈttzaˈ que
natasquiˈniˈyāniˈ que nalīpinaˈ
lakalī huan Pablo aˈnlhā tlahuacan
justicia. Natahuaniyāniˈ que xlacaˈn
lej xaˈnca takalhasquiˈnīcuˈtun
Pablo. Pero xmān nataˈaˈkxokoyāniˈ.
21 Tūˈ cacākalhlakaˈiˈ. Xlacaˈn más
de tuˈpuˈxam chiˈxcuhuīˈn aˈntīn
takaˈlhītīmāˈna. Talītascaˈjanīˈt
lāˈ nīn tuntūˈ catitahuaˈlh
lāˈ nīn catitakoˈtnūlh hasta
que tūˈ natamaknī Pablo. Lāˈ
chuhuaˈj tacāxuiˈlānaˈtzaˈ.
Xmān takaˈlhīmāˈniˈ huiˈx palh
namacapinaˈ —hualh huan oˈkxaˈ.
22 Huan xapuxcuˈ tropa huanilh:
—Nīn tintīˈ tihuaniˈyaˈ palh
quimācaˈtzīnīnīˈtaˈtzaˈ huāˈmāˈ.
Lāˈ macāˈlh na ixchic huan oˈkxaˈ.

Lakmacāˈnca Pablo con huan gobernador Félix

23 Huan xapuxcuˈ tropa
cātaˈsaniˈlh kalhatuˈ ixcapitán lāˈ
cāhuanilh:
—Camācāxtit lakatuˈ ciento
tropasnaˈ lāˈ tuˈtumpuˈxamacāuj
tropas kētōˈlanaˈnīˈn lāˈ lakatuˈ
ciento aˈntī natalēˈn espada.
Nataxtuyāˈtit maknaˈjās tzīˈsa lāˈ
napināˈtit nac Cesarea.
24 Lāˈ nā
cacākētlaˈpaˈtit huan cahuāyujnuˈ
aˈntū nakētōˈla Pablo. Chuntzaˈ nīn
tuntūˈ catipātleˈkeniˈlh Pablo lāˈ
nalakchāˈn huan gobernador Félix.
25 Lāˈ huan xapuxcuˈ tropa tzoˈkli
kalhtin caˈpsnat lāˈ hualh:
26 "Quit, Claudio Lisias,
ictzoˈknuniˈyāniˈ huiˈx, gobernador
Félix, aˈntī lej aˈcnīniˈniˈcaˈnaˈ.
27 Huan israelitas tachiˈpanīˈt
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ lāˈ ixtacuīniˈ
Pablo. Lāˈ ixtamaknīmāˈna aˈxniˈcaˈ
icchāˈlh quit con huan tropasnaˈ.
Lāˈ icmāpūtaxtūlh como iccaˈtzīlh
que xlaˈ ixtapaˈksī nac Roma.
28 Quit xaˈiccaˈtzīcuˈtun tuchū
ixpālacata ixtalēˈksaˈnīniˈn. Uˈtzaˈ
iclīlēˈlh aˈnlhā tatlahua justicia
huan israelitas.
29 Lāˈ tuncan
iccaˈtzīlh que ixtalēˈksaˈnīniˈn
por ixleycaˈn israelitas. Nīn tuntūˈ
laclēˈn huāˈmāˈ para que tzē
namaknīcan o para que namānūcan
nac pūlāchīˈn.
30 Aˈxniˈcaˈ quit
iccaˈtzīlh que huan israelitas
ixtalīlacchihuīnaˈnīˈttzaˈ para
natamaknī, chu tuncan lacapalh
quit icmacāˈniˈchāniˈ. Lāˈ quit
iccāhuanilh aˈntī ixtalēˈksaˈnīniˈn
que catalēˈksaˈnīniˈlh na milacapūn.
Xmān ūˈtzaˈ icuaniyāniˈ".
31 Lāˈ chuntzaˈ aˈnchī
ixcāhuanicanīˈt, huan tropas
talēˈlh Pablo lāˈ līminca tzīˈsa nac
xcānsipej Antípatris.
32 Lāˈ ixlīlakalī
huan tropas tachimpā nac cuartel.
Xmān kētōˈlanaˈnīˈn ixtatāˈaˈmāˈna
Pablo.
33 Aˈxniˈcaˈ tachāˈlh nac
Cesarea, tamacamaxquīˈlh
caˈpsnat huan gobernador Félix
lāˈ talīminiˈlh Pablo na ixlacapūn.
34 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan gobernador

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lakapūtleˈkekōˈlh huan caˈpsnat,
xlaˈ cākalhasquiˈnīlh lhachū xalaˈ
Pablo. Lāˈ tahuanilh que xlaˈ xalaˈ
nac estado de Cilicia. 35 Lāˈ Félix
huanilh Pablo:
—Naquihuaniˈyaˈ ixlīhuāk aˈxniˈcaˈ
natamin aˈntīn talēˈksaˈnīniˈnāniˈ.
Huan gobernador māchīˈnīniˈlh
Pablo na ixpalacio Herodes lāˈ
cāyāhuaca aˈntī natamaktakaˈlha.

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn Félix

24 Lāˈ ixlīlakaquitzis chiˈchiniˈ
chāˈlh nac Cesarea
huan Ananías aˈntī xamāpaˈksīniˈ
curasnaˈ. Lāˈ nā tachāˈlh makapitzīn
xanapuxcuˈnuˈ israelitas lāˈ kalhatin
ixkalhmaktāyanaˈcaˈn aˈntī
ixtacuīniˈ Tértulo. Talakaˈlh huan
gobernador Félix lāˈ talēˈksaˈnīniˈlh
Pablo.
2 Lāˈ aˈxniˈcaˈ līminca Pablo,
Tértulo tzuculh lēˈksaˈnīniˈn Pablo.
Huanilh Félix:
—Señor gobernador,
iccāmaxquīˈyāniˈ pāxcatcaˈtzī que
lej cāˈcaˈcsuaˈ quinaˈn icuiˈlānaˈuj.
Lāˈ huāˈ quixcānsipejcaˈn
mastzaˈ xatzey por ixpālacata
mintapāstacnaˈ. 3 Iccāmaxquīˈyāniˈ
pāxcatcaˈtzī huiˈx, señor
gobernador Félix, por aˈntū
pōˈktu quilāmaxquīˈyāuj
lakaxtim. 4 Lāˈ como tūˈ
icmāmakchuyīcuˈtunāniˈ āˈchulāˈ,
icsquiˈniˈyāniˈ caquintlahuaˈniˈ
talakalhuˈmān lāˈ caquinkaxpaˈtniˈ
macstiˈnaˈj. 5 Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
Pablo lej mājiclhuīˈnin. Lakachu
cācuccha'xa huan ixlīhuākcaˈn
israelitas. Lāˈ xlaˈ ūˈtzaˈ xapuxcuˈ
huan secta aˈntū huanican
nazarenos. 6 Lāˈ xlaˈ lactlahuacuˈtun
ixlītzey huan xakaˈtlaˈ
lītokpān. Quinaˈn icchiˈpauj
lāˈ xaˈiclacāxtlahuacuˈtunāuj
chuntzaˈ huaˈchi huan nac
quileycaˈn. 7 Pero huan Lisias,
aˈntī xapuxcuˈ tropa, maktanūlh
lāˈ lej līpalhaˈ quincāmaklhtīniˈ.
8 Lāˈ cāhuanilh que catalakminiˈ
huiˈx aˈntīn talēˈksaˈnīniˈn. Huiˈx
tzē nakalhasquiˈnīˈyaˈ lāˈ chuntzaˈ
nacaˈtzīyaˈ ixlīhuāk aˈntū ixpālacata
iclēˈksaˈnīniˈnāuj —hualh Tértulo.
9 Huan israelitas nā xlacaˈn
talēˈksaˈnīniˈlh lāˈ tahualh que
huāk stuˈncuaˈ aˈntū hualh Tértulo.
10 Huan gobernador macahuaniˈlh
Pablo para que cachihuīnaˈlh. Lāˈ
Pablo hualh:
—Quit iccaˈtzī que huiˈx juez de
huāˈmāˈ xcānsipej makāntzaˈ. Lāˈ
ūˈtzaˈ iclīpāxuhua naˈictamaktāya
na milacapūn. 11 Huiˈx tzē
nakalhasquiˈnīˈniˈnaˈ palh stuˈncuaˈ
que kaˈlhītzaˈ xmān lakacāujtuˈ
chiˈchiniˈ icquīlalh nac Jerusalén
icquītaquilhpūtaniˈlh Dios. 12 Lāˈ
nīn tintīˈ xaˈictāˈlāhuanimāˈ nīn
kalhatin aˈxniˈcaˈ quilaktzīˈnca
aˈntzaˈ. Tūˈ icmākēstokli
tachiˈxcuhuīˈt nac xakaˈtlaˈ
lītokpān, nīn na ixlītokpānnaˈcaˈn
israelitas, nīn nac Jerusalén.
13 Xlacaˈn tūla catitamāstūˈncli
aˈntū quintalīyāhualh. 14 Aˈntū
ixlīstuˈncuaˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Quit
icmācāˈtanī ixDioscaˈn quinatātaˈnaˈ
chu aˈnchī huan xasāstiˈ līmāscaˈtīn
aˈntū xlacaˈn tahuani secta. Quit
ickalhlakaˈīˈ ixlīhuāk aˈntūn
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios
aˈnlhā huanican ley lāˈ aˈnlhā
huanican profetas. 15 Chuntzaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnchī takalhlakaˈīˈ xlacaˈn nā
chuntzaˈ ickalhlakaˈīˈ quit que
Dios nacāmālakahuanīchoko
aˈntī xalactzey lāˈ nā aˈntī
xalaccaˈtzancaˈtzīnīˈn. 16 Lāˈ ūˈtzaˈ
iclīhuiˈlīlh naˈictlahua aˈntūn tzey
para que quit naˈiccaˈtzī que tūˈ
iclaclēˈniˈ nīn Dios nīn chiˈxcuhuīˈn.
17 'Quit makat xaˈiclatlāˈhuan
makāntzaˈ lāˈ chuhuaˈj icmimpātzaˈ
na quixcānsipej para naˈicmāstāˈ
limosna lāˈ lēˈksajnaˈ. 18 Lāˈ
xmān huāˈmāˈ xaˈictlahuamāˈ lāˈ
makapitzīn israelitas xalanīˈn
nac Asia quintalaktzīˈlh nac
xakaˈtlaˈ lītokpān aˈxniˈcaˈ
ixquimpaˈlhcanīˈtcus. Tintīˈ lej
ixaˈnan. Lāˈ cāˈcaˈcsuaˈ ixuanīˈt.
19 Lāˈ palh xlacaˈn tapuhuan palh
quit ictlahuanīˈt catūhuā, ixtamilh
huāˈtzāˈ lāˈ ixquintalēˈksaˈnīniˈlh
na milacapūn. 20 Lāˈ catahualh
xlacaˈn aˈntī tahuiˈlānaˈ huāˈtzāˈ
palh takaksli aˈntūn tūˈ tzey
xaˈictlahuanīˈt aˈxniˈcaˈ quilēˈnca
na ixlacapūncaˈn ixpūchihuīnaˈnīˈn
israelitas. 21 Aˈntū xaˈictlahuanīˈt
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Aˈxniˈcaˈ xaˈicuīˈ
con ūˈtunuˈn, iccāhuanilh lej
palhaˈ: "Chuhuaˈj huiˈxinaˈn
quilākalhasquiˈnīmāˈnauj porque
quit ickalhlakaˈīˈ que huan nīnīˈn
natalakahuanchoko".
22 Félix lejtzaˈ xaˈnca ixcaˈtzīhuīˈ
ixlīmāscaˈtīncaˈn aˈntī ixtatāˈaˈn
Jesucristo. Lāˈ xlaˈ cālhcāniˈlh
āˈlakatin chiˈchiniˈ lāˈ cāhuanilh:
—Hasta aˈxniˈcaˈ namin Lisias
huan xapuxcuˈ tropa, hasta aˈxniˈcaˈ
naˈiclacāxtlahua huāˈmāˈ.
23 Lāˈ Félix maxquīˈlh talacasquiˈ
huan capitán que calēˈlh huan
Pablo tachīˈn lāˈ catlahuaniˈlh
talakalhuˈmān macstiˈnaˈj lāˈ
cacāmakxtekli talakmin ixamigos
para natatlahuaniˈ aˈntū xlaˈ
maclacasquiˈn.
24 Lāˈ lātmaˈj tachāˈlh Félix lāˈ
Drusila, ixpuscāt, aˈntī israelita
ixuanīˈt. Lāˈ Félix mātayīniˈlh
Pablo. Lāˈ Pablo cātāˈchihuīnaˈlh
aˈnchīn kalhlakaˈīˈcan Jesucristo.
25 Lāˈ cākalhachihuīnaˈniˈlh
aˈnchī xaˈnca līlatāˈkchokocan
lāˈ aˈnchī līhuiˈlīcan que tūla
catitlahuaca aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ
cākalhachihuīnaˈniˈlh aˈnchī Dios
najuzgarlī. Lāˈ Félix lej jicuaˈlh lāˈ
huanilh:
—Tzeytzaˈ. Chuhuaˈj
capit. Aˈxniˈcaˈ ickaˈlhī lugar
naˈicmātayīniˈmpalayāniˈ.
26 Lāˈ nā Félix ixpuhuan que
Pablo ixmaxquīˈlh tumīn para
que ixmakxtekca. Lāˈ ūˈtzaˈ lej
maklhūhuaˈ ixlīmātayīniˈn lāˈ
ixtāˈchihuīnaˈn. 27 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
tlahualh lakatuˈ cāˈta, Félix
taxtulh ixlīgobernador. Lāˈ
tanūlh ixlaktapalh aˈntī
ixtacuīniˈ Porcio Festo. Lāˈ Félix
ixcātlahuaniˈcuˈtun huan israelitas
lej kaˈtlaˈ talakalhuˈmān. Lāˈ ūˈtzaˈ
līmakxtekli huan Pablo tachīˈn.

Pablo na ixlacapūn Festo

25 Festo chāˈlh para natanū
ixlīgobernador. Lāˈ
ixlīlakatuˈtun chiˈchiniˈ taxtulh de
nac Cesarea lāˈ aˈlh nac Jerusalén.
2 Aˈntzaˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
curasnaˈ lāˈ huan israelitas más
xalakaˈtlaˈn talēˈksaˈnīniˈlh
Pablo con Festo. 3 Lāˈ lej lhūhuaˈ
talakalhuˈmān tasquiˈniˈlh que
camātayīniˈlh Pablo nac Jerusalén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Xlacaꞌn ixtalīlacchihuīnaꞌnīꞌttzaꞌ
natakaꞌlhītī nac tej para natamaknī.
4 Festo cāhuanilh que Pablo
chīꞌcanīꞌtaꞌnchaꞌ nac Cesarea lāꞌ
māniꞌ ūꞌtzaꞌ ixaꞌncuꞌtun aꞌntzaꞌ
lacapalh. 5 Lāꞌ cāhuanilh:
—Caquilātāꞌaꞌuj huiꞌxinaꞌn aꞌntī
kaꞌlhīyāꞌtit līmāpaꞌksīn. Lāꞌ palh
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ tlahuanīꞌt aꞌntūn
tūꞌ tzey, calēꞌksaꞌnīꞌniꞌntit aꞌntzaꞌ
—cāhuanilh.
6 Festo tachokolh nac Jerusalén
xmān lakatzeyan o lakacāuj
chiꞌchiniꞌ lāꞌ aꞌmpā nac Cesarea.
Lāꞌ ixlīlakalī tahuīꞌlh aꞌnlhā
ixtlahuacan justicia. Lāꞌ mātayīniꞌlh
Pablo. 7 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ milh Pablo,
talītaxtiꞌliꞌlh huan israelitas aꞌntī
ixtaminīꞌtaꞌnchaꞌ nac Jerusalén.
Lāꞌ lej lhūhuaꞌ lakaꞌtlaꞌn catūhuā
ixtalēꞌksaꞌnīniꞌn. Pero tūla
ixtamāstūꞌncniꞌ nīn tuntūꞌ. 8 Pablo
ixtamaktāya lāꞌ hualh:
—Quit tuntūꞌ ictlahuanīꞌt por
ixpālacata ixleycaꞌn israelitas.
Tuntūꞌ ictlahuaniꞌnīꞌt huan xakaꞌtlaꞌ
lītokpān nīn huan xamāpaꞌksīniꞌ
nac Roma aꞌntī huanican César —
cāhuanilh Pablo.
9 Lāꞌ Festo xlaꞌ ixcātlahuaniꞌcuꞌtun
huan israelitas lakatin
talakalhuꞌmān. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
līkalhasquiꞌnīlh Pablo:
—¿Chā pincuꞌtunaꞌ nac
Jerusalén para que aꞌntzaꞌ
nalacāxtlahuaniꞌcaꞌnaꞌ na
quilacapūn?
10 Lāꞌ Pablo kalhtīniꞌlh:
—Quilākalhasquiꞌnīmāꞌnauj nac
huan pūchihuīn aꞌntū māpaꞌksī
César. Lā chuntzaꞌ xatzey. Quit
tuntūꞌyā catūhuā koꞌhuaꞌjuaꞌ
iccātlahuaniꞌnīꞌt huan israelitas.
Huāꞌmāꞌ huiꞌx caꞌtzīyaꞌ. 11 Palh
quit ictlahuanīꞌt lakatin catūhuā
aꞌntūn tzē naquilīmaknīcan,
caquimaknīca. Lāꞌ palh tūꞌ stuꞌncuaꞌ
aꞌntūn quintalīyāhua, tūla aꞌntī
naquimacamāstāꞌ con ūꞌtunuꞌn.
Icsquiꞌniꞌ César caquilacāxtlahualh.
12 Festo cātāꞌchihuīnaꞌlh
ixmaktāyanaꞌnīꞌn lāꞌ tuncan xlaꞌ
huanilh Pablo:
—Huiꞌx squiꞌnīꞌtaꞌ que César
ixlacāxtlahuaniꞌniꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
nalīlaꞌkpinaꞌ César.

Pablo na ixlacapūn huan rey Agripa

13 Lāꞌ āꞌcalīstān lāꞌ tūꞌ lātmaꞌj
huan rey Agripa lāꞌ Berenice,
ixpuscāt huan rey, talakchāꞌlh
Festo nac Cesarea. 14 Aꞌntzaꞌ
tatachokolh lātmaꞌj. Lāꞌ Festo
kalhachihuīnaꞌniꞌlh huan rey por
ixpālacata Pablo lāꞌ hualh:
—Aꞌtzāꞌ tachīꞌn kalhatin
chiꞌxcuꞌ aꞌntī makxtekli Félix.
15 Aꞌxniꞌcaꞌ quit icquīlalh nac
Jerusalén, talēꞌksaꞌnīniꞌlh con
quit huan xanapuxcuꞌnuꞌ curasnaꞌ
lāꞌ xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas.
Lāꞌ quintasquiꞌniꞌlh que quit
caꞌicmāmaknīnīniꞌlh. 16 Quit
iccākalhtīlh que xapūꞌla huan
tachīꞌn calacan cacātāꞌchihuīnaꞌlh
aꞌntīn talēꞌksaꞌnīniꞌn. Chuntzaꞌ tzē
natamaktāya. Lāꞌ xmān chuntzaꞌ
tzē namaknīcan. Chuntzaꞌ pōꞌktu
tatlahua huan pūchihuīnaꞌnīꞌn
xalanīꞌn nac Roma. 17 Aꞌxniꞌcaꞌ
tachilh xlacaꞌn huāꞌtzāꞌ, quit tūꞌ
ictakoxīlh. Ixlīlakalī ictahuīꞌlh
aꞌnlhā tlahuacan justicia. Lāꞌ
icmātayīniꞌlh huan tachīꞌn
Pablo. 18 Aꞌxniꞌcaꞌ tatāyalh aꞌntī
ixtalēꞌksaꞌnīniꞌn, tūꞌ talēꞌksaꞌnīniꞌlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnchī quit xaˈicpuhuan. [19]Xmān
aˈntū ixtahuan por ūˈtzaˈ xmān
ixpālacata aˈntū takalhlakaˈīˈ
xlacaˈn lāˈ ixpālacata kalhatin
aˈntī ixtacuīniˈ Jesús aˈntī nīlh.
Lāˈ Pablo huan que lakahuan.
[20]Como quit tūla xaˈiclacāxtlahua
huāˈmāˈ, ickalhasquiˈnīlh Pablo
palh aˈncuˈtun nac Jerusalén para
que aˈntzaˈ nalacāxtlahuacan.
[21]Pero aˈxniˈcaˈ Pablo squiˈnli
que calacāxtlahualh César, huan
xamāpaˈksīniˈ nac Roma, quit
icmāpaˈksīniˈlh que catachokolh
tachīˈn hasta aˈxniˈcaˈ quit tzē
naˈiclakmacāˈn César.
[22]Lāˈ Agripa huanilh Festo:
—Nā quit ickaxmatniˈcuˈtun
ixtachihuīn huāˈmāˈ chiˈxcuˈ.
Lāˈ kalhtīca:
—Lakalī nakaxpaˈtaˈ.
[23]Lāˈ ixlīlakalī Agripa lāˈ Berenice
tamilh tzey tacāxyānaˈ lāˈ lej
cāˈaˈcnīniˈniˈca. Lāˈ tatanūlh nac
pūˈaˈctaˈsan lāˈ nā tatanūkōˈlh
xanapuxcuˈnuˈ tropa lāˈ huan
xalakaˈtlaˈn chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ Festo
mātayīniˈlh Pablo. [24]Lāˈ Festo
hualh:
—Rey Agripa lāˈ milīhuākcaˈn
aˈntīn takēstoknīˈtaˈntit huāˈtzāˈ,
huiˈxinaˈn laktzīˈnāˈtit huāˈyā
chiˈxcuˈ Pablo. Lej quintasquiˈniˈlh,
ixpālacata huāˈmāˈ chiˈxcuˈ,
lhūhuaˈ israelitas xalaˈ nac
Jerusalén lāˈ xalaˈ āˈtzāˈ nac
Cesarea. Lāˈ lej palhaˈ tahualh
que canīlh. [25]Quit icpuhuan que
nīn tuntūˈ tlahuanīˈt para que
tzē namaknīcan. Lāˈ como xlaˈ
squiˈniˈlh que huan xamāpaˈksīniˈ
César calacāxtlahualh, quit
iclīhuiˈlīlh naˈiclakmacāˈn César.
[26]Pero quit tuntūˈ ickaˈlhī aˈntū
lej tasquiˈnī naˈictzoˈknun por
ixpālacata huāˈ chiˈxcuˈ. Uˈtzaˈ
iclīlīmin na milacapūncaˈn
huiˈxinaˈn. Lāˈ más iclīmincuˈtun na
milacapūn huiˈx, rey Agripa, para
que nakalhasquiˈnīˈyaˈ. Chuntzaˈ
quit naˈiccaˈtzī aˈntū naˈictzoˈka.
[27]¿Chichū quit naˈiclīmacāˈn
kalhatin tachīˈn palh tūˈ iccaˈtzī
aˈntū līyāhuacan?

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn rey Agripa

26 Lāˈ Agripa huanilh Pablo:
—Chuhuaˈj tzē
natamaktāyaˈyaˈ.
Lāˈ Pablo chaˈxli ixmacan lāˈ
tzuculh tamaktāya lāˈ hualh:
[2]—Rey Agripa, iclīpāxuhua
porque quit naˈictamaktāya na
milacapūn por ixpālacata ixlīhuāk
aˈntū quintalēˈksaˈnīniˈn israelitas.
[3]Huiˈx xaˈnca lakapasaˈ ixlīhuāk
aˈnchī ixtalanāncaˈn israelitas
lāˈ nā aˈntūn talālīstaˈla. Lāˈ ūˈtzaˈ
iclīsquiˈniˈyāniˈ caquinkaxpaˈtniˈ
līlacatejtin.

Pablo cāhuanilh aˈnchī ixlīlatlāˈhuan aˈxniˈca tūnaˈj ixkalhlakaˈīˈ

[4]’Ixlīhuākcaˈn israelitas
tacaˈtzīkōˈ aˈnchī, desde
quilīkaˈhuaˈchu, xaˈiclīlatlāˈhuan
nac Jerusalén lāˈ nā
ixlaclhpuˈnancaˈn israelitas.
[5]Xlacaˈn tacaˈtzī lāˈ, palh
tahuancuˈtun, tzē natamālacstūˈnca
que makāntzaˈ quit fariseo
xaˈicuanīˈt. Huan fariseosnuˈ,
xlacaˈn takaˈlhī ixleycaˈn līhuaˈcaˈ
más xapalhaˈ que ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tamakstāla huaˈchi israelitas.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

6 Chuhuaꞌj quinkalhasquiꞌnīmāꞌca
porque quit ickalhlakaꞌīꞌ que
Dios nacāmālakahuanīchoko
huan nīnīꞌn chuntzaꞌ huaꞌchi
Dios cāhuanilh quinapapnaꞌcaꞌn.
7 Quinaꞌn, israelitas,
īꞌxūꞌyātāꞌnatnaꞌcaꞌn huan
kalhacāujtuꞌ lītāꞌtimīn aꞌntī
ixoꞌkxaꞌn Israel ixtahuanīꞌt. Lāꞌ
quilīhuākcaꞌn ickalhlakaꞌīꞌyāuj que
Dios natlōkentaxtū aꞌntū hualh. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ iclīmācāꞌtanīyāuj Dios de
tzīꞌsa lāꞌ tuncuj. Icuaniyāniꞌ, rey
Agripa, nā quit ickalhlakaꞌīꞌ que
Dios natlōkentaxtū aꞌntū hualh. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ ixpālacata quintalēꞌksaꞌnīniꞌn
huan israelitas. 8 Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ
huiꞌxinaꞌn tūꞌ kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit que
Dios tzē namālakahuanīchoko
huan nīnīꞌn?

Pablo cāhuanilh aꞌnchī ixcāmacaputza aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ

9 ’Xapūꞌla quit xaꞌicpuhuan
que lej lhūhuaꞌ catūhuā
xaꞌiccātlahuaniꞌlh aꞌntī ixtastālaniꞌ
Jesús xalaꞌ nac Nazaret. 10 Lāꞌ
chuntzaꞌ ictlahualh nac Jerusalén.
Huan xanapuxcuꞌnuꞌ curas
quintamaxquīꞌlh līmāpaꞌksīn.
Lāꞌ chuntzaꞌ xaꞌiccāmānū
nac pūlāchīꞌn lhūhuaꞌ aꞌntī
ixtastālaniꞌ Jesús. Lāꞌ nā
quit chu xaꞌiclīcaꞌtzī aꞌxniꞌcaꞌ
ixcāmaknīcan. 11 Lāꞌ maklhūhuaꞌ
quit xaꞌiccāmāpātīnī lāꞌ chuntzaꞌ
quit xaꞌiccāmāmakxtekēcuꞌtun
aꞌnchī ixtakalhlakaꞌīꞌnīꞌt Jesús.
Chuntzaꞌ xaꞌictlahua quit na
ixlīhuāk ixlītokpānnaꞌcaꞌn
israelitas. Lej ixquintamakāꞌkchāꞌn
lāꞌ xaꞌiccāmacaputza hasta na
īꞌxcānsipejniꞌcaꞌn makatiyātīꞌn.

Pablo cāhuanilh aꞌnchī tzuculh tapaꞌksī con Cristo

Hch. 9.1-19; 22.6-16

12 ’Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
ixpālacata xaꞌiclīꞌaꞌmāꞌ nac
Damasco. Huan xanapuxcuꞌnuꞌ
curas ixquintamaxquīꞌnīꞌt
līmāpaꞌksīn lāꞌ talacasquiꞌ lāꞌ
ūꞌtzaꞌ tzē xaꞌiccālīmacaputza.
13 Lāꞌ naꞌicuaniyāniꞌ huiꞌx, rey,
aꞌntū quimpātleꞌkeniꞌlh. Lāꞌ
huaꞌchi tastuꞌnūta aꞌxniꞌcaꞌ
xaꞌictlāꞌhuantēlha, quit iclaktzīꞌlh
lakatin xkakanaꞌ aꞌntū minchaꞌ
nac aꞌkapūn. Xlaꞌ más xkaka que
chiꞌchiniꞌ. Quilītamacxtiꞌliꞌlh quit
lāꞌ nā aꞌntī ixquintatāꞌaꞌmāꞌna. 14 Lāꞌ
quilīhuākcaꞌn icaꞌkāꞌnui nac tiꞌyaꞌt.
Lāꞌ ickaxmatli lakatin tachihuīn
aꞌntū quihuanilh ixtachihuīn
hebreo: “Saulo, Saulo, ¿aꞌchīꞌ
quimacaputzayaꞌ? Chu tlakaj
quintāꞌlaꞌtlaꞌhuaꞌyaꞌ. Huiꞌx huaꞌchi
lakatin cahuāyuj aꞌxniꞌcaꞌ chiꞌnta
huan quiꞌhuiꞌ aꞌntū lītlakalēꞌncan”.
15 Lāꞌ quit icualh: “¿Tichū huiꞌx,
Māpaꞌksīniꞌ?” Lāꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ
quihuanilh: “Quit Jesús aꞌntī huiꞌx
macaputzayaꞌ. 16 Catāꞌkaquiꞌ lāꞌ
catāyaꞌ. Quit ictasuꞌniꞌmāꞌniꞌ huiꞌx
porque quit iclacsacnīꞌtaꞌniꞌ para
que naquintāꞌscuja lāꞌ nacāhuaꞌniꞌyaꞌ
āꞌmakapitzīn aꞌnchī iclītasuꞌniꞌniꞌ
lāꞌ aꞌnchī naꞌiclītasuꞌyuniꞌyāniꞌ.
17 Naꞌicmāpūtaxtūyāniꞌ de
huan israelitas lāꞌ nā aꞌntīn tūꞌ
israelitas aꞌnlhā naꞌicmacāꞌnāniꞌ.
18 Naꞌiccāmacāꞌniꞌyāniꞌ para que
nā xlacaꞌn natalacahuānaꞌn lāꞌ
natataxtu de aꞌnlhā cāꞌpucsuaꞌ lāꞌ
chuntzaꞌ natalatāꞌkchoko de aꞌnlhā
xkaka lāꞌ para que natapūtaxtu na

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' lā' natastālani'
Dios. Quit na'iccāmacā'ni'yāni'
para que naquintakalhlaka'ī'
quit lā' chuntza' ixtalaclē'i'ca'n
nacāmāsputūnu'ni'can lā' nā xlaca'n
nacātlahuacan lej xalacuan hua'chi
ixlīhuākca'n a'ntī quintakalhlaka'ī'
quit", chuntza' quihuanilh huan
Māpa'ksīni' Jesús.

Pablo a'kahuāna'ni'lh Māpa'ksīni' Jesús

19 'U'tza' huā'mā' icuaniyāni',
rey Agripa. Quit ica'kahuāna'ni'lh
a'ntū quihuanilh Māpa'ksīni'
xala' nac a'kapūn a'xni'ca'
quintasu'ni'lh. 20 Quit xapū'la
iccākalhachihuīna'ni'lh xalanī'n
nac Damasco lā' ā'calīstān
xalanī'n nac Jerusalén lā' ixlīhuāk
xalanī'n huan nac estado de
Judea. Lā' nā xa'iccāhuani a'ntīn
tū' israelitas: "Caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n lā' castālani'tit
Dios lā' nā chuntza' catahui'la'tit
hua'chi a'ntīn taxtāpalīnī't
ixtapāstacna'ca'n", xa'iccāhuani.
21 Lā' ū'tza' quintalīchi'palh huan
israelitas nac xaka'tla' lītokpān
lā' ixquintamaknīcu'tun. 22 Hasta
chuhua'j Dios quimaktāyanī't. Lā'
ū'tza' iccālīhuanicus ixtachihuīn
Dios ixlīhuākca'n xalactzina'j lā'
xalaka'tla'n. Lā' xmān iclīchihuīna'n
a'ntū māsu'yulh Moisés makāntza'
lā' a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n
que napātle'ke. 23 Xlaca'n tahualh
que tasqui'nī que napātīni'n Cristo
lā' nanī lā' māni' ū'tza' a'ntī xapū'la
nalakahuanchoko, lā' chuntza'
nacāmāca'tzīnīcan a'ntū ixlīstu'ncua'
huan israelitas lā' nā a'ntīn tū'
israelitas.

Pablo ixmākalhlaka'ī'nīcu'tun Agripa

24 Lā' chuntza' Pablo lītamaktāyalh.
Lā' Festo hualh lej palha':
—¡Hui'x chuya'ya', Pablo! Lej
lhūhua' sca'tnī'ta'. Lā' ū'tza'
līmakachuya'yāni'.
25 Lā' Pablo kalhtīni'lh:
—Quit tū' icchuya, Festo. Lā' quit
stu'ncua' a'ntū icuan. 26 Huan rey
Agripa nā xla' lakapasa huā'mā'. Lā'
ū'tza' iclīchihuīna'n na ixlacapūn
lā' tū' iclacapuhuan. Quit lej xa'nca
icca'tzīhuī' que nā xla' ca'tzīkō'
huā'mā'. Quit icchihuīna'n a'ntūn
tū' tlahuacanī't cā'tzē'k. 27 ¿Chā
hui'x, rey Agripa, a'ka'ī'ya' a'ntūn
tahualh huan a'cta'sana'nī'n
xalanī'n makāntza'? Quit icca'tzī
que kalhlaka'ī'ya'.
28 Lā' Agripa huanilh Pablo:
—Con macsti'na'j
tachihuīn puhua'na' palh
naquimākalhlaka'ī'nī'ya'.
29 Lā' Pablo hualh:
—A'yuj macsti'na'j, a'yuj lhūhua'
tachihuīn, iclacasqui'n que hui'x
cala't hua'chi quit. Lā' catalakō'lh
hua'chi quit ixlīhuākca'n a'ntīn
quintakaxmatni'mā'na chuhua'j.
Xmān tū' cacāmacachī'ca hua'chi
quit —hualh Pablo.
30 Lā' tatāyakō'lh ixlīhuākca'n,
huan rey lā' huan gobernador
lā' Berenice lā' ixlīhuākca'n a'ntī
ixtatā'hui'lāna'. 31 Tatatampūxtulh
lacachuna'j lā' talāhuanilh:
—Huā'mā' chi'xcu' nīn tuntū' tlahua
para que tzē namaknīcan o nachī'can.
32 Lā' Agripa huanilh Festo:
—Palh huā'mā' chi'xcu' tū'
ī'squi'nli nalacāxtlahua César,
quina'n tzē ixmakxtekui.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Macāꞌnca Pablo nac Roma

27 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ pāstacca
naquincātamacāꞌnāniꞌ
nac Italia, tamacamāstāꞌlh Pablo
lāꞌ āꞌmakapitzīn tachīꞌnīꞌn con
kalhatin capitán aꞌntī ixtacuīniꞌ
Julio. Xlaꞌ ixmāpaꞌksī huan
batallón aꞌntū huanican Augusto.
2 Ictojōuj nac lakatin barco xalaꞌ
nac Adramitio. Huāꞌmāꞌ barco
ixtētāyacuꞌtun nac makapitzīn
xcānsipejniꞌ nac Asia aꞌnlhā
ixpūjaxniꞌ barco. Lāꞌ quincātāꞌaꞌniꞌ
Aristarco xalaꞌ nac Tesalónica,
lakatin xcānsipej nac Macedonia.
3 Lāꞌ ixlīlakalī icchāꞌuj nac Sidón
aꞌnlhā ixpūjaxniꞌ barco. Lāꞌ Julio lej
tzeyā chiꞌxcuꞌ ixuanīꞌt con Pablo lāꞌ
makxtekli que cālakaꞌlh ixamigos.
Xlacaꞌn tatlahuaniꞌlh aꞌntū
ixmaclacasquiꞌn. 4 Lāꞌ āꞌmaktin
icaꞌmpalauj nac barco. Huan ūꞌniꞌ
lej palhaꞌ quincāpāxtokniꞌ. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ iclīpātleꞌkeuj na ixpāxtūn
Chipre aꞌntū pītzinaꞌj tiꞌyaꞌt na
ixpuꞌnan mar. Aꞌntzaꞌ tūꞌ lej
palhaꞌ ixquincāsnokāniꞌ huan
ūꞌniꞌ. 5 Aꞌcalīstān icpūꞌaꞌuj huan
barco pajtzu na ixquilhtūn aꞌnlhā
huanican Cilicia lāꞌ Panfilia. Lāꞌ
icchāꞌuj nac Mira, lakatin xcānsipej
nac estado de Licia.
6 Aꞌntzaꞌ kaksli huan capitán
lakatin barco xalaꞌ nac Alejandría
aꞌntū ixaꞌmāꞌ nac Italia. Lāꞌ
quincāmojōpalaniꞌ huan āꞌlakatin
barco. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ icpūꞌaꞌmpalauj.
7 Xaꞌicaꞌmāꞌnauj lej lacatzucu
lātmaꞌj lāꞌ jicslīhuaꞌ iclīchāꞌuj
ixpajtzu Gnido. Lāꞌ huan ūꞌniꞌ
quincāmāmakchuyīniꞌ lāꞌ ūꞌtzaꞌ
iclīpātleꞌkepalauj ixpajtzu Salmón
na ixpāxtūn Creta aꞌntū pītzinaꞌj
tiꞌyaꞌt ixpuꞌnan mar. Aꞌntzaꞌ tūꞌ lej
palhaꞌ ixquincāsnokāniꞌ huan ūꞌniꞌ.
8 Lāꞌ jicslīhuaꞌ xaꞌictētaxtumāꞌnauj
ixpajtzu Creta. Icchāꞌuj nac Buenos
Puertos, ixpajtzu huan xcānsipej
Lasea.
9 Lejtzaꞌ makān xaꞌictakoxīnīꞌtaꞌuj
lāꞌ ixmimāꞌtzaꞌ huan cāꞌlonkniꞌ. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ lej ixlījicuaꞌncan ixpūꞌaꞌncan
huan barco. Lāꞌ Pablo cāmaxquīꞌlh
tapāstacnaꞌ 10 lāꞌ cāhuanilh:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, quit icpuhuan
palh āꞌchulāꞌ naꞌaꞌnāuj, catūhuā
naquincālaniꞌyāniꞌ lāꞌ lej lhūhuaꞌ
namakasputāuj. Namakasputāuj
huāꞌ barco lāꞌ huāꞌ tacuꞌcaꞌ lāꞌ nā
quinaꞌn nanīyāuj.
11 Pero huan capitán
tūꞌ aꞌkahuānaꞌniꞌlh Pablo.
Cāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh huan piloto
lāꞌ huan ixtēcuꞌ barco. 12 Lāꞌ
aꞌntzaꞌ tūla māchokocan barco
aꞌxniꞌcaꞌ ixlonknuꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huan
ixtalhūhuāꞌt talīhualh:
—Cāhui āꞌchulāꞌ.
Ixtapuhuan palh tzē cahuā
ixtachāꞌlh nac Fenice, lakatin
xcānsipej nac Creta. Lāꞌ nac Fenice
aꞌnlhā ixpūjaxniꞌ barco lacaꞌaꞌhuīꞌ
nac noroeste lāꞌ nac suroeste.
Aꞌntzaꞌ ixtapuhuan ixtatachokolh
aꞌxniꞌcaꞌ ixlonknuꞌlh.

Huan ūꞌniꞌ snoꞌkmaxquīꞌlh xcān huan barco

13 Aꞌxniꞌcaꞌ tzuculh ūꞌnun
macstiꞌnaꞌj de nac sur, tapuhuampā
que tzētzaꞌ nataꞌaꞌmpala.
Lāꞌ tatzucupā taꞌaꞌn lāꞌ
ixtatētaxtumāꞌna ixpajtzu huan
pītzinaꞌj tiꞌyaꞌt aꞌntū huanican
Creta. 14 Lāꞌ lacapalh milh lakatin

palhaˈ ūˈniˈ aˈntū ixuanican
Nordeste. 15 Lāˈ huan ūˈniˈ
snoˈkmaxquīˈlh xcān huan barco
lāˈ tūˈ quincāmakxtekniˈ naˈicaˈnāuj
aˈnlhā xaˈicaˈncuˈtumāˈnauj. Lāˈ
tūlalhtzaˈ ixtlahuacan nīn tuntūˈ.
Lāˈ chuxalhā quincālēˈniˈ huan
ūˈniˈ. 16 Ictētaxtūj na ixpajtzu
lakatin pītzinaˈj tiˈyaˈt ixtacuīniˈ
Clauda. Lāˈ aˈntzaˈ tūˈtzaˈ lej palhaˈ
ixquincāsnoˈkāniˈ huan ūˈniˈ. Lāˈ
jicslīhuaˈ icstancacuˈtūj huan pāti
aˈntū xaˈicstancalīmināuj. 17 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ ixmojōcanīˈttzaˈ huan
pāti nac barco, chāˈxpāchīˈca huan
barco. Ixtajicuaˈn porque lasāˈ
ixaˈksatāyalh huan nac cāˈcucujnuˈ
aˈntū ixtacuīniˈ Sirte. Lāˈ ūˈtzaˈ
talīmāyujūlh huan xaluˈxuˈ barco
aˈntū ixlīsnoˈklēˈn ūˈniˈ huan barco.
Lāˈ chuntzaˈ lakachu quincālēˈniˈ
huan ūˈniˈ. 18 Lāˈ ixlīlakalī huan
xasipej mar lāˈ huan ūˈniˈ lej
palhaˈ snoˈkli huan barco. Lāˈ
ūˈtzaˈ tatzuculh talīmakaˈn huan
tacuˈcaˈ nac mar. Lāˈ chuntzaˈ
tūˈtzaˈ lej tziˈncalh huan barco.
19 Lāˈ ixlīlakalī huampala
icmakaˈuj con quimacancaˈn
ixmaclacasquiˈ xalaˈ na ixchakān
barco. 20 Lakalhūhuaˈ chiˈchiniˈ
pātleˈkelh lāˈ tūˈ iclaktzīˈuj chiˈchiniˈ
nīn staˈcu. Lāˈ huan ūˈniˈ lejcus
palhaˈ īˈsnoˈkmāˈ huan barco. Lāˈ
ūˈtzaˈ xaˈiclīpuhuanāuj que tūlatzaˈ
xaˈicpūtaxtūj quinaˈn.

21 Lāˈ makāntzaˈ tūˈ
xaˈicuāˈyanīˈtaˈuj. Lāˈ Pablo tāyalh
na ixlaclhpuˈnancaˈn lāˈ hualh:

—Chiˈxcuhuīˈn, ixquilākaxmatniˈuj.
Palh tūˈ ixtaxtuchāuj nac Creta,
tū ixquincāpātleˈkeniˈniˈ huāˈmāˈ
lījicuaˈ lāˈ nīn tuntūˈ ixmakasputui.
22 Chuhuaˈj, tūˈ calakaputzatit.
Huiˈxinaˈn nīn chāˈtin catinīlh,
aˈyuj casputli huāˈ barco. 23 Kōtan
tzīˈsa quit quintasuˈniˈlh kalhatin
ángel aˈntī Dios macamilh. Huāˈmāˈ
Dios ūˈtzaˈ aˈntī quimāpaˈksī
lāˈ aˈntī ictāˈscuja. 24 Lāˈ huan
ángel quihuanilh: “Huiˈx, Pablo,
tūˈ cajiˈcuaˈ. Lej tasquiˈnī huiˈx
nalakpinaˈ César. Lāˈ por
mimpālacata, Dios nacāmāpūtaxtū
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tatojōmāˈna con
huiˈx nac barco”, quihuanilh huan
ángel. 25 Lāˈ chuhuaˈj, chiˈxcuhuīˈn,
tūˈ calakaputzatit. Quit iclīpāhuan
Dios. Lāˈ quit icuan chuntzaˈ nala
aˈnchīn quihuanica. 26 Tasquiˈnī
nachāˈnāuj nac lakatin pītzinaˈj
tiˈyaˈt ixpuˈnan mar —hualh Pablo.

27 Lāˈ lakacāujtāˈtiˈ chiˈchiniˈ
ixlanīˈt palhaˈ ūˈniˈ. Lāˈ huaˈchi
iˈtāt tzīˈsa huan barco lakachu
ixlēˈn huan xasipej mar aˈntū
huanican Adria. Lāˈ huan
marineros tapuhualh que tzēlasāˈ
ixtatapajtzūmāˈna nac lakatin
tiˈyaˈt. 28 Talhcālh ixlīpūlhmāˈn
huan xcān lāˈ puˈxamacāujchāxan
metro ixuanīˈt. Lāˈ lacachunaˈj
huampala chu talhcāpā lāˈ
xmāntzaˈ puˈxamatojon metro
ixuanīˈt. 29 Ixtajicuaˈn que tzēlasāˈ
ixtalaknūlh huan barco nac
cāˈchihuixniˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ talīmojōlh
nac xcān lakatāˈtiˈ xalactzinca
xalaˈ na ixkēn huan barco
lāˈ chuntzaˈ tzēn talīyāhualh
huan barco. Lāˈ takaˈlhīlh hasta
aˈxniˈcaˈ tuncuīlh. 30 Huan
marineros ixtamāyujūmāˈna
huan pāti. Ixtatasuˈyu aˈnchī
ixtamojōmāˈnampā nac xcān
huan xalactzinca xalaˈ na ixquiniˈ

barco aꞌntū nalītāya huan barco.
Pero xmān taꞌaꞌkxokonuꞌlh.
Ixtapūtzāꞌlacuꞌtun nac pāti. 31 Lāꞌ
Pablo cāhuanilh huan capitán lāꞌ
huan tropasnaꞌ:
—Palh huan tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn
tūꞌ natatachoko nac barco,
huiꞌxinaꞌn tūlalhtzaꞌ catipūtaxtutit.
32 Lāꞌ chu tuncan huan tropasnaꞌ
tacāꞌtuꞌcxli huan tasiuj aꞌntū
tapūmāyujūlh huan pāti. Lāꞌ
tamacamínchaꞌ nac xcān.
33 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixtuncuīmāꞌtzaꞌ,
Pablo cāhuanilh ixlīhuākcaꞌn que
catahuāꞌyalh macstiꞌnaꞌj. Cāhuanilh:
—Tlahualhtzaꞌ lakacāujtāꞌtiꞌ
chiꞌchiniꞌ lāꞌ tūꞌ huāꞌyaꞌnīꞌtaꞌntit lāꞌ
tūꞌ lhtatanīꞌtaꞌntit. 34 Iccāhuaniyāniꞌ
cahuāꞌyaꞌntit lāꞌ chuntzaꞌ
natliꞌhuiꞌquināꞌtit. Nīn chāꞌtin de
huiꞌxinaꞌn catimakasputtit nīn
kantin miyaꞌjcaꞌn.
35 Aꞌxniꞌcaꞌ huankōꞌlh huāꞌmāꞌ,
Pablo tayalh pāntzi lāꞌ maxquīꞌlh
pāxcatcaꞌtzī Dios na ixlacapūncaꞌn
ixlīhuākcaꞌn lāꞌ cheꞌkelh lāꞌ tzuculh
huāꞌyan. 36 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
tūꞌtzaꞌ ixtalakaputza lāꞌ nā
tahuāꞌyalh. 37 Quinaꞌn quilīhuākcaꞌn
xaꞌicuanīꞌtaꞌuj lakatuꞌ ciento
āꞌtuꞌtumpuꞌxamacāujchāxan
aꞌntī xaꞌictajōmāꞌnauj nac barco.
38 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixtahuāꞌyanīꞌttzaꞌ,
tatamakajūlh trigo nac mar lāꞌ
chuntzaꞌ tūꞌtzaꞌ lej ixtzincan huan
barco.

Huan barco laclalh

39 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tuncuīlh, huan
marinerosnuꞌ tūꞌ ixtalakapasnaꞌn
huanmāꞌ tiꞌyaꞌt. Talaktzīꞌlh lakatin
ixmacan mar lāꞌ ixkaꞌlhī cucuj.
Lāꞌ titapuhualh palh tzē cahuā
ixtamāpajtzūlh aꞌntzaꞌ huan barco.
40 Lāꞌ tacāꞌtuꞌcxli huan tasiuj
lāꞌ chuntzaꞌ tachokolh nac mar
huan xalactzinca lāꞌ chuntzaꞌ tzēn
taxakāꞌlīlh huan barco. Taxlaꞌjalh
huan ixtasiuj ixlēkosnuꞌ huan
barco. Lāꞌ tachaꞌxli huan luꞌxuꞌ xalaꞌ
ixquiniꞌ barco para que chuntzaꞌ
natampiꞌtaꞌlēꞌn huan ūꞌniꞌ. Lāꞌ huan
barco tzuculh aꞌn nac tiꞌyaꞌt. 41 Lāꞌ
talaknūlh nac lakatin cāꞌcucujnuꞌ.
Lāꞌ ixquiniꞌ barco aꞌksātāyalh lāꞌ
tūlalhtzaꞌ taxakāꞌlīlh. Lāꞌ huan
ixlīsnūꞌn huan xcān mālakuanīlh
ixkēn huan barco. 42 Huan tropasnaꞌ
ixtamaknīcuꞌtun huan tachīꞌnīꞌn
para que chuntzaꞌ nīn chāꞌtin
naxiquihuāꞌtnatacuta de nac mar
lāꞌ chuntzaꞌ tzē natatzāꞌla. 43 Pero
huan capitán ixmāpūtaxtūcuꞌtun
Pablo. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ tūꞌ līmakxtekli
nacāmaknīcan. Cāmāpaꞌksīlh aꞌntīn
tzē ixtaxiquihuāꞌtnan, xapūꞌla
catatojōlh nac xcān lāꞌ cataꞌaꞌlh
nac tiꞌyaꞌt. 44 Lāꞌ māpaꞌksīniꞌlh que
makapitzīn catapūtacutli lhtaꞌcaꞌlaꞌ
lāꞌ makapitzīn catapūtacutli
xalacpītzin de huan barco. Lāꞌ
chuntzaꞌ tatacutkōꞌlh nac xcān lāꞌ
tapūtaxtukōꞌlh ixlīhuākcaꞌn.

Pablo nac Malta

28 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
xaꞌicpūtaxtunīꞌtaꞌujtzaꞌ,
iccaꞌtzīuj que huan pītzinaꞌj
tiꞌyaꞌt ixtacuīniꞌ Malta. 2 Xalanīꞌn
aꞌntzaꞌ lej quincātalakalhuꞌmaniꞌ.
Lāꞌ como ixlamāꞌ xcān lāꞌ
ixlonknuꞌn, tahuiꞌlīlh macscut.
Lāꞌ quincātahuaniniꞌ caꞌicskōꞌnui.
3 Pablo putzalh makxpātin quiꞌhuiꞌ.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ixmāpūꞌcuꞌtumāꞌ nac
macscut, taxtuchi lakatin lūhuaꞌ

tzāˈlatēlha de nac macscut lāˈ
macaxcalh na ixmacan Pablo. 4 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ huan xalanīˈn nac Malta
talaktzīˈlh huan lūhuaˈ aˈnchī
ixaˈkanūhuaˈcaˈ na ixmacan Pablo,
talāhuanilh:
—Lāˈ stuˈncuaˈ huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
maknīniˈ. Lāˈ aˈyuj pūtaxtulh nac
mar, tasquiˈnī nanī para namāpala
con Dios.
5 Pablo tincxmakaˈlh huan
lūhuaˈ nac macscut lāˈ nīn tuntūˈ
pātleˈkeniˈlh. 6 Xlacaˈn ixtapuhuan
palh ixcuˈnli aˈnlhā īˈxcanīˈt huan
lūhuaˈ o palh ixaˈkāˈlh xanīn. Lej
makān takaˈlhīlh. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
talaktzīˈlh que nīn tuntūˈ laniˈlh, lāˈ
tapuhuampā lāˈ talāhuanilh:
—Chōˈla ūˈtzaˈ kalhatin dios
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ.
7 Lāˈ pajtzu ixuīˈ ixtiˈyaˈt huan
xapuxcuˈ chiˈxcuˈ xalaˈ nac Malta.
Xlaˈ ixuanican Publio. Uˈtzaˈ
quincāmāchokoniˈ na ixchic
lakatuˈtun chiˈchiniˈ lāˈ lej lhūhuaˈ
quincātlahuaniˈniˈ aˈntūn tzey.
8 Huan ixtātaˈ Publio ixmāˈ nac
tamaˈ lāˈ ixkaˈlhī tachiˈchīxniˈ lāˈ
takaˈlhniˈtanti. Pablo lakaˈlh lāˈ
orarlīlh lāˈ māˈcaˈniˈlh ixmacan lāˈ
mātzeyīlh. 9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ pātleˈkelh
huāˈmāˈ, tamilh āˈmakapitzīn
huampala īˈtzaˈcaˈnīˈn aˈntī
ixtahuiˈlānaˈ nac Malta. Lāˈ nā
cāmātzeyīca. 10 Lāˈ lhūhuaˈ lēˈksajnaˈ
quincātamaxquīˈniˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ictaxtūj, ūˈtunuˈn tamānūlh nac
barco aˈntū icmaclacasquīˈnāuj.

Pablo chāˈlh nac Roma

11 Lāˈ ixlīlakatuˈtun mālhcuyuˈ
icpūˈaˈuj lakatin barco aˈntū
ixtachokonīˈt na ixpajtzu Malta
ixlīhuāk huan cāˈlonkniˈ. Huan
barco xlaˈ xalaˈ nac xcānsipej
Alejandría. Lāˈ ixyāhuaniˈcanīˈt
nac barco ixlīlakapascan aˈntū
lakatuˈ ídolo aˈntū ixuanican Cástor
lāˈ Pólux. 12 Icchāˈuj nac Siracusa
lāˈ aˈntzaˈ ictachokouj tuˈtumaˈj.
13 Aˈntzaˈ ictaxtūj lāˈ tūlalh stuˈnc
icaˈuj. Aˈcalīstān icchāˈuj nac Regio.
Lāˈ ixlīlakalī lalh ūˈniˈ xalaˈ nac
sur. Lāˈ ixlītuˈmaˈj icchāˈuj nac
Puteoli. 14 Aˈntzaˈ iccāpāxtokui
āˈmakapitzīn tāˈtimīn. Xlacaˈn
quincātahuaniniˈ que caˈictachokouj
aˈntzaˈ con ūˈtunuˈn lakatojon
chiˈchiniˈ. Aˈcalīstān ictaxtupalauj
para naˈicaˈnāuj nac Roma.
15 Lāˈ ixcāmācaˈtzīnīcanīˈttzaˈ
huan tāˈtimīn nac Roma palh
naˈicchāˈnāuj. Lāˈ xlacaˈn tataxtulh
lāˈ tamilh hasta nac lītamāuj
Apio lāˈ nā aˈnlhā huanican Tres
Tabernas. Aˈntzaˈ iclāpāxtokui nac
tej. Lāˈ aˈxniˈcaˈ cālaktzīˈlh Pablo
maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī Dios lāˈ
kaˈlhīlh tapāxuhuān. 16 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
icchāˈuj nac Roma, huan capitán
cāmacamaxquīˈlh huan tachīˈnīˈn
huan xapuxcuˈ maktakaˈlhnaˈ. Lāˈ
Pablo makxtekca natachoko ixaˈcstu
lāˈ kalhatin tropa ixmaktakaˈlha.

Pablo aˈctaˈsanaˈlh nac Roma

17 Lāˈ ixlītuˈtumaˈj Pablo
cāmātayīniˈlh huan xanapuxcuˈnuˈ
israelitas nac Roma. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixtalaktakēxtimīnīˈt, Pablo
cāhuanilh:
—Chiˈxcuhuīˈn israelitas,
quit nīn tuntūˈ aˈntūn tūˈ tzey
iccātlōniˈnīˈt huan israelitas nīn
ixtalanāncaˈn quinatātaˈnaˈcaˈn.
Lāˈ aˈyuj nīn tuntūˈ ictlahuanīˈt

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈntūn tūˈ tzey, quimacamāstāˈca
tachīˈn con huan chiˈxcuhuīˈn
romanos nac Jerusalén. 18 Huan
romanos quintakalhasquiˈnīlh
lāˈ nīn tuntūˈ takaksli para que
tzē naquimaknīcan. Lāˈ ūˈtzaˈ
ixquintalīmakxtekcuˈtun. 19 Lāˈ
huan israelitas tūˈ talacasquiˈlh
naquimakxtekcan. Lāˈ ūˈtzaˈ
lītasquiˈnī que icsquiˈnli
caquinkalhasquiˈnīca na ixlacapūn
César, aˈyuj tūˈ iccālēˈksaˈnīniˈn
xalanīˈn na quixcānsipej. 20 Lāˈ ūˈtzaˈ
iccālīmātaˈsīnīˈtaˈniˈ huiˈxinaˈn. Quit
xaˈiccālaktzīˈncuˈtunāniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ xaˈiccātāˈchihuīnaˈncuˈtunāniˈ.
Huan israelitas takalhlakaˈīˈ que
Dios nacāmālakahuanīchoko
huan nīnīˈn. Lāˈ nā quit chuntzaˈ
ickalhlakaˈīˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ ixpālacata
quilīmacatūpixchīˈcanīˈt —
cāhuanilh Pablo.

21 Lāˈ huan xanapuxcuˈnuˈ
israelitas tahuanilh:

—Xalanīˈn nac Judea tūˈ
tamacaminīˈt caˈpsnat por
mimpālacata. Lāˈ huan israelitas,
aˈntīn tamınchaˈ nac Judea, nīn
tuntūˈ quincātahuaninīˈtaˈniˈ por
mimpālacata. 22 Iclacasquiˈnāuj
que caquilāhuaniuj aˈntū huiˈx
puhuaˈnaˈ. Iccaˈtzīyāuj aˈnchī
lakaxtim huancan que tūˈ tzey
huāˈmāˈ secta —huanica Pablo.

23 Huanmāˈ chiˈchiniˈ aˈntū
ixlaclhcāhuiˈlīcanīˈt, ixlhūhuaˈcaˈn
tamilh huan nac chic aˈnlhā
ixtachoko Pablo. Lāˈ huan cāˈtziˈsāt
Pablo tzuculh cātāˈkalhachihuīnaˈn
aˈnchī māpaˈksīniˈn Dios. Lāˈ
cātāˈchihuīnaˈlh hasta tzīˈsualh. Lāˈ
cākalhachihuīnaˈniˈlh aˈntū huan
ixtachihuīn Dios por ixpālacata
Jesús aˈnlhā tatzoˈkniˈ huan ley
aˈntū maxquīˈca Moisés lāˈ aˈnlhā
huanican profetas. Lāˈ chuntzaˈ
Pablo cāmākalhlakaˈīˈnīcuˈtulh
ixpālacata Jesús. 24 Lāˈ makapitzīn
ixtaˈaˈkaˈīˈmāˈna lāˈ āˈmakapitzīn
tūˈ taˈaˈkaˈīˈlh. 25 Lāˈ chuntzaˈ tūˈ
chu lakatin ixtapāstacnaˈcaˈn
ixtahuanīˈt. Lāˈ tatzuculh taˈaˈn.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixtataxtu, Pablo
cāhuanilh:

—Huan Espíritu Santo hualh aˈntū
ixlīstuˈncuaˈ aˈxniˈcaˈ māchihuīnīlh
huan aˈctaˈsanaˈ Isaías. Chuntzaˈ
cāhuanilh quinapapnaˈcaˈn:

26 Capit lāˈ cacāhuaˈniˈ huāˈmāˈ
tachiˈxcuhuīˈt:
Huiˈxinaˈn nakaxpaˈtāˈtit lāˈ tūˈ
catimāchekxīˈtit; nalaktzīˈnāˈtit
lāˈ tūˈ catimāchekxīˈtit aˈntū
laˈktzīˈnāˈtit.
27 Tuntūˈtzaˈ taˈuˈcxcaˈtzī na
ixaˈclhcunuccaˈn huāˈmāˈ
tachiˈxcuhuīˈt.
Ixaˈkaˈxkoˈlhcaˈn tūˈ
tapūkaxmata xaˈnca.
Tatalakatzīˈnīˈt ixlakastapuncaˈn.
Tūˈ talaktzīˈncuˈtun lāˈ tūˈ
takaxmatcuˈtun.
Lāˈ tūˈ tamāchekxīcuˈtun.
Lāˈ tūˈ taxtāpalīcuˈtun
ixtapāstacnaˈcaˈn para
que chuntzaˈ quit tzē
naˈiccāmātzeyī.

Chuntzaˈ māhuanīlh Dios huan
Isaías.

28 Lāˈ Pablo āˈchulāˈ ixchihuīnaˈn
lāˈ cāhuanilh:

—Cacaˈtzītit huiˈxinanˈn
huāˈmāˈ: Huan tīn tūˈ israelitas
cāmācaˈtzīnīcanīˈttzaˈ aˈnchī
Dios māpūtaxtūnuˈn. Xlacaˈn
natakaxmata.

29 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pablo ixuanīˈttzaˈ
huāˈmāˈ, huan israelitas taˈaˈlh lāˈ
ixtalīkalhachihuīnaˈntēlha.
30 Lāˈ Pablo aˈntzaˈ tachokolh
calacs lakatuˈ cāˈta nac
chic aˈnlhā īˈsācuaˈnīˈt. Lāˈ
laktzīˈlh con tapāxuhuān
ixlīhuākcaˈn aˈntī ixtalakmin.
31 Lāˈ ixcāhuani aˈnchī Dios
māpaˈksīniˈn. Lāˈ ixcāmāsuˈniˈ
por ixpālacata Māpaˈksīniˈ
Jesucristo na ixlacapūncaˈn
ixtalhūhuāˈt. Lāˈ nīn tintīˈ
ixmāmakchuyī.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Roma

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

1 Quit, Pablo, ictzo'kmā' huā'mā'
carta. Quit ictā'scuja Jesucristo.
Dios quilīmānūlh quilī'apóstol.
Quilīmāmacū'lh para na'icmāsu'yu
huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios
māca'tzīnīni'lh.
2 Tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios, a'nlhā huanican profetas,
a'nchī Dios hualh a'ntū
napātle'ke. 3 Tatzo'kni' ixpālacata
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
a'ntī ixO'kxa' Dios. Jesucristo xla'
ī'xū'yātā'nat huan rey David. 4 Lā'
nā Jesucristo, nā xla' ixO'kxa' Dios.
Como Jesucristo lakahuanchokolh
chuntza' līmāsu'yu palh xla'
ixO'kxa' Dios lā' palh lej ka'lhī
līmāpa'ksīn. Lā' xla' xatzey hua'chi
Dios. 5 Cristo quilakalhu'malh
lā' quimānūlh quilī'apóstol como
ū'tza' ixquilhtampān Dios. Lā' xla'
lacasqui'n que na'iccāmāsu'ni' huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n lakachu nac
quilhtamacuj. Lā' chuntza' xlaca'n
tzē natakalhlaka'ī' Jesucristo lā' tzē
nata'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' chuntza'
Jesucristo na'a'cnīni'ni'can. 6 Lā'
nā chuntza' hui'xina'n xalanī'n
nac Roma. Dios cāta'sani'nī'ta'ni'
lā' chuntza' tapa'ksīyā'tittza' con
Jesucristo.
7 Quit iccātzo'knuni'yāni'
milīhuākca'n xalanī'n nac
Roma a'ntī Dios cāpāxquī'yāni'
lā' cāta'sani'nī'ta'ni' lā' ū'tza'
līla'yā'tit ixtachi'xcuhuī't Dios.
Cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n
Dios a'ntī quinTāta'ca'n lā'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
Lā' cacātamātza'ta'tī'ni'ni'
mi'a'clhcunucca'n.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

8 Pū'la icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios
por ixpālacata Jesucristo, como
hui'xina'n xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit.
Lakachu līchihuīna'ncan de
hui'xina'n por a'nchī xa'nca
kalhlaka'ī'yā'tit. 9 Dios ca'tzī palh
stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'.
Lā' xla' ū'tza' a'ntī ictā'scuja con
ixlīhuāk quintapuhuān, como
quit icmāsu'yu huan xatzey
tachihuīn a'ntū ixpālacata
ixO'kxa' Dios. Dios ca'tzī palh
pō'ktu iccāpāstacāni' hui'xina'n
a'xni'ca' ickalhtō'ka'. 10 Lā' quit
icsqui'ni' Dios nalacāxtlahua
ixlīhuāk para que chuntza' tzē

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naˈiccālakaˈnāchāniˈ huiˈxinaˈn palh
chuntzaˈ ixtapuhuān Dios. 11 Quit
lej iccālaktzīˈncuˈtunāniˈ huiˈxinaˈn
como iccāmāsuˈniˈcuˈtunāniˈ aˈntū
quimācaˈtzīnīlh huan Espíritu
Santo. Lāˈ chuntzaˈ huiˈxinaˈn tzē
nakalhlakaˈīˈyāˈtit más xaˈnca. 12 Lāˈ
chuntzaˈ tzē nalāmaktāyayāuj
chāˈtunuˈ aˈnchī kalhlakaˈīˈyāuj.
13 Quit iclacasquiˈn que
cacaˈtzītit huiˈxinaˈn,
tāˈtimīn, que lej maklhūhuaˈ
xaˈiccālakaˈncuˈtunāchāniˈ. Pero
tūˈ icaˈnīˈtaˈnchaˈ como tūlanaˈj tzē
naˈicaˈn. Quit iccāmaktāyacuˈtunāniˈ
para que āˈchulāˈ nakalhlakaˈīˈyāˈtit.
Chuntzaˈ pātleˈkenīˈt āˈlacatin
aˈnlhā iccāmāsuˈniˈnīˈt ixtachihuīn
Dios aˈntīn tūˈ israelitas. 14 Tasquiˈnī
naˈiccāmāsuˈniˈ ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt. Tasquiˈnī
naˈiccāmāsuˈniˈ aˈntī chu catīhuāya
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ nā aˈntīn tūˈ chu
catīhuāya tachiˈxcuhuīˈt, lāˈ aˈntī
lej tacaˈtzī lāˈ nā aˈntīn tūˈ tacaˈtzī.
15 Lāˈ chuntzaˈ icmāsuˈyucuˈtun
huan xatzey tachihuīn nac Roma,
aˈnlhā huiˈlānaˈntit huiˈxinaˈn.

Līpūtaxtucan aˈxniˈcaˈ kalhlakaˈīˈcan huan xatzey tachihuīn

16 Tūˈ iclīmāxanaˈn icmāsuˈyu
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo. Aˈxniˈcaˈ māsuˈyucan
huan xatzey tachihuīn, Dios
cāmāpūtaxtukōˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
talīpāhuan Dios, como xlaˈ lej kaˈlhī
līmāpaˈksīn. Pūˈla cāmāsuˈniˈca
aˈntī israelitas lāˈ āˈcalīstān aˈntīn
tūˈ israelitas. 17 Ixtachihuīn Dios
quincāmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī Dios
cāmāpānūniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn
ixlīhuākcaˈn aˈntīn talīpāhuan Dios.
Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:
"Ixlīhuākcaˈn aˈntī Dios cāmāpānūniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn como talīpāhuan
Dios, xlacaˈn para pōˈktu natakaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn".

Ixlīhuākcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt talaclēˈn

18 Caˈtzīyāuj que Dios huiˈlachaˈ
nac aˈkapūn lāˈ xlaˈ nacāmāpātīnī
aˈntīn tatlahua aˈntūn koˈhuaˈjuaˈ.
Lāˈ como xlacaˈn tatlahua aˈntūn
tūˈ tzey, tūˈ tapāstaccuˈtun aˈntū
xastuˈncuaˈ ixlaˈ Dios. 19 Xlacaˈn
tzē natacaˈtzī macstiˈnaˈj aˈnchī
huanīˈt Dios, chuntzaˈ huaˈchi
quilīhuākcaˈn nā tzē caˈtzīyāuj.
Māniˈ Dios cāmāsuˈniˈnīˈt. 20 Desde
aˈxniˈcaˈ tzuculh huan quilhtamacuj
huan tachiˈxcuhuīˈt talaktzīˈn
aˈntūn tlahuanīˈt Dios. Lāˈ chuntzaˈ
tzē natalīmāchekxī aˈnchī huanīˈt
Dios. Lāˈ aˈyuj tūla talaktzīˈn Dios,
xlacaˈn tzēn tamāchekxī que Dios
lej kaˈlhī ixlīmāpaˈksīn aˈntūn
tūˈ maktin sputa. Lāˈ nā tzēn
tamāchekxī que xlaˈ lej stuˈncuaˈ
Dios. Uˈtzaˈ talīlēˈn cuenta xlacaˈn
palh tūˈ talakapasa Dios. 21 Aˈyuj
xlacaˈn tacaˈtzī que Dios huīˈ,
xlacaˈn tūˈ tataquilhpūtaniˈ huaˈchi
tasquiˈnī nataquilhpūtaniˈcan. Lāˈ
tūˈ tamaxquīˈ pāxcatcaˈtzī. Lāˈ
āˈchulāˈ tapāstaca aˈntū nīn tuntūˈ
lītasquiˈnī. Lāˈ como tūˈ tamāchekxī,
ixtapāstacnaˈcaˈn huaˈchilh tūˈ
xaˈnca scujmāˈ. 22 Māniˈ xlacaˈn
tahuan que lej lakskalalhnaˈ. Tūˈ
stuˈncuaˈ. Lactontosnuˈ. 23 Lāˈ tūˈ
tamācāˈtaniˈcuˈtun Dios aˈntī huīˈ
para pōˈktu. Tataquilhpūtaniˈ huan
ídolos aˈntūn tatasuˈyu huaˈchi
chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ huan chiˈxcuhuīˈn,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xlacaꞌn natanīkōꞌ. Lāꞌ nā xlacaꞌn
tataquilhpūtaniꞌ āꞌtāpātin ídolos
aꞌntū māniꞌ xlacaꞌn tamacanīꞌtlahua
aꞌntūn tatasuꞌyu huaꞌchi spūnnuꞌ lāꞌ
lūhuaꞌ lāꞌ animalhnaꞌ.
24 Uꞌtzaꞌ Dios cālītaxtunquīniꞌlh
lāꞌ cālīmakxtekli natatlahua
aꞌntū lej koꞌhuaꞌjuaꞌ. Lāꞌ chuntzaꞌ
talātlahuaniꞌ aꞌntū xakoꞌhuaꞌjuaꞌ
chu aꞌnchī ixtalacasquiꞌn.
25 Xlacaꞌn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌcuꞌtun
aꞌntī xastuꞌncuaꞌ Dios; xmān
takalhlakaꞌīꞌcuꞌtun aꞌntū huaꞌchi
lakatin tāꞌksaꞌnīn. Tamācāꞌtaniꞌ lāꞌ
tataquilhpūtaniꞌ aꞌntū māꞌaꞌnanīlh
Dios. Lāꞌ tūꞌ tamācāꞌtanī aꞌntī
xastuꞌncuaꞌ Dios. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntīn
tlahuakōꞌnīꞌt ixlīhuāk aꞌntūn
taꞌaꞌnan nac cāꞌquilhtamacuj.
Lāꞌ xlaꞌ, tasquiꞌnī que ūꞌtzaꞌ
namācāꞌtanīyāuj quilīhuākcaꞌn para
pōꞌktu. Amén.
26 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ Dios cālīmakxtekli
natatlahua aꞌntū lej līmāxanaꞌ
chuntzaꞌ huaꞌchi tatlahuacuꞌtun.
Lāꞌ chuntzaꞌ huan puscan tūꞌtzaꞌ
takaꞌlhīcuꞌtun ixkōluꞌcaꞌn huaꞌchi
tasquiꞌnī. Lāꞌ talātāꞌtahuiꞌla entre
puscan. Lāꞌ chuntzaꞌ tatlahua entre
puscan aꞌntū lej līmāxanaꞌ. 27 Lāꞌ
nā chuntzaꞌ huan chiꞌxcuhuīꞌn.
Tūꞌ tamaclacasquiꞌn huan puscan
huaꞌchi tasquiꞌnī. Lāꞌ talātāꞌtahuiꞌla
entre chiꞌxcuhuīꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ
tatlahua entre chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntū lej
līmāxanaꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talīlaclatāyalh.
28 Lāꞌ como tūꞌ tapāstaccuꞌtun
aꞌntū ixlaꞌ Dios, chuntzaꞌ Dios
cātaxtunquīniꞌlh lāꞌ cāmakxtekli
natapāstaca aꞌntū lej xakoꞌhuaꞌjuaꞌ.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talītlahua aꞌntūn tūꞌ
līmakuan. 29 Lāꞌ lej tatlahua
tāpālhūhuaꞌ aꞌntūn tūꞌ tzey.
Lāꞌ tamakpuscātīniꞌn. Lāꞌ lej
tatlahua aꞌntūn koꞌhuaꞌjuaꞌ. Lāꞌ
xlacaꞌn talālakcaꞌtzaniꞌ aꞌntūn
takaꞌlhī āꞌmakapitzīn. Lāꞌ tūꞌ
talaktzīꞌncuꞌtun āꞌmakapitzīn. Lāꞌ
talālakcaꞌtzan. Lāꞌ tamaknīniꞌn.
Lāꞌ talāstaꞌla. Lāꞌ taꞌaꞌkxokonuꞌn.
Lāꞌ tapuhuaniꞌ aꞌntūn tūꞌ tzey de
āꞌmakapitzīn. Lāꞌ taꞌaꞌksaꞌnīniꞌn.
30 Lāꞌ talīchihuīnaꞌn āꞌmakapitzīn
de aꞌntūn tūꞌ tzey, lāꞌ taꞌaꞌkchāꞌniꞌ
Dios. Lāꞌ talacatāquīꞌnin. Lāꞌ
takaꞌtlaꞌjcaꞌtzī. Lāꞌ tahuan palh
xlacaꞌn lakaꞌtlaꞌn. Lāꞌ tapuhuan
aꞌnchī natalītlahua āꞌchulāꞌ antūn
koꞌhuaꞌjuaꞌ. Lāꞌ tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
ixtātaꞌcaꞌn lāꞌ ixtzīꞌtcaꞌn. 31 Lāꞌ tūꞌ
tamāchekxī aꞌntū xatzey. Lāꞌ tūꞌ
tatlōkentaxtū aꞌntūn tahuan. Lāꞌ
tūꞌ tapāxquīꞌ āꞌmakapitzīn. Lāꞌ
tūꞌ tamāsputūnuꞌniꞌ āꞌmakapitzīn.
Lāꞌ nīn talakalhuꞌmanīniꞌn. 32 Lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn tatlahua
huan tamāꞌna catūhuā, xlacaꞌn
nacāmāpātīnīcan, como chuntzaꞌ
huan Dios. Lāꞌ aꞌyuj xlacaꞌn
tacaꞌtzī huāꞌmāꞌ, tūꞌ tapājaxa de
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ āꞌchulāꞌ
tapuhuan palh lej tzey palh
āꞌmakapitzīn nā natatlahua aꞌntūn
koꞌhuaꞌjuaꞌ.

Lej tzey aꞌnchī Dios nacālīlacāxtlahua huan tachiꞌxcuhuīꞌt

2 Palh kalhatin ixualh que
āꞌmakapitzīn talaclēꞌn,
chuntzaꞌ huaꞌchilh xlaꞌ huan
que māniꞌ ūꞌtzaꞌ laclēꞌn como
nā xlaꞌ tlahua aꞌntūn tūꞌ tzey.
2 Caꞌtzīyāuj que lej tzey aꞌnchī
Dios nacāmālaclēꞌnī xlacaꞌn antīn
tatlahua huāꞌ tamāꞌna catūhuā

aˈntūn koˈhuaˈjuaˈ. 3 Aˈntī natahuan
que Dios nacāmālaclēˈnī huan
āˈmakapitzīn como talaclēˈn, nā
xlacaˈn nā nacāmālaclēˈnīcan
como xlacaˈn nā takaˈlhī
ixtalaclēˈiˈcaˈn. 4 Lāˈ aˈyuj Dios lej
quincālakalhuˈmanāniˈ, lāˈ aˈyuj
tūˈ palaj quincāmāpātīnīyāniˈ,
xlacaˈn tūˈ tamāchekxī huāˈmāˈ.
Huaˈchilh talakmakaˈn aˈnchī
Dios cāpātīniˈmāˈ. Dios lej
lakalhuˈmānīniˈn como xlaˈ
lacasquiˈn que nataxtāpalī
ixtapāstacnaˈcaˈn. 5 Lāˈ xlacaˈn
lej lacxumpi. Tūˈ taxtāpalīcuˈtun
ixtapāstacnaˈcaˈn. Uˈtzaˈ āˈchulāˈ
natalīmāpala con Dios aˈxniˈcaˈ
Dios nacāmālaclēˈnī xlacaˈn aˈntīn
talaclēˈn. 6 Dios nacālacāxtlahua
aˈntīn tatlahuanīˈt aˈntūn tzey
lāˈ aˈntīn tatlahuanīˈt aˈntū
xakoˈhuaˈjuaˈ. Nalacāxtlahua
chāˈtunuˈ chu aˈnchī tlāˈhuanīˈt.
7 Nacāmaxquīˈ ixquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu aˈntīn tatlahua aˈntūn
tzey. Tatlahua aˈntūn tzey como
xlacaˈn taˈaˈncuˈtun nac aˈkapūn, lāˈ
talacasquiˈn que Dios nacālaktzīˈn
xalacuan, lāˈ takaˈlhīcuˈtun
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn aˈntū
para pōˈktu. 8 Lāˈ Dios lej aˈkchāˈn
con xlacaˈn aˈntī lacxumpi lāˈ tūˈ
tatlahuacuˈtun ixtapuhuān Dios,
lāˈ xmān tatlahuacuˈtun aˈntūn
tūˈ tzey. Lāˈ Dios nacāmāpātīnī.
9 Lēj natapātīniˈn ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tatlahua aˈntūn tūˈ tzey.
Natapātīniˈn huan israelitas
xapūˈla lāˈ nā natapātīniˈn aˈntīn
tūˈ israelitas. 10 Lāˈ ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tatlahua aˈntūn tzey, Dios
nacālaktzīˈn xalacuan. Lāˈ Dios
nacāmātzaˈtaˈtīˈniˈ ixaˈclhcunuccaˈn.
Lāˈ nataˈaˈn nac aˈkapūn. Lāˈ nā
chuntzaˈ xapūˈla nacāpātleˈkeniˈ
aˈntī israelitas lāˈ nā chuntzaˈ
nacāpātleˈkeniˈ aˈntīn tūˈ israelitas.
11 Chuntzaˈ nacāpātleˈkeniˈ aˈntī
israelitas lāˈ nā aˈntīn tūˈ israelitas,
como Dios cālaktzīˈn chu lakatin
huan tachiˈxcuhuīˈt. 12 Ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt takaˈlhī
ixtalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ makapitzīn de
xlacaˈn tūˈ talakapasa huan ley aˈntū
Dios cāmaxquīˈlh huan israelitas.
Lāˈ xlacaˈn nacāmālaclēˈnīcan
chu aˈnchī tacaˈtzī aˈntūn tzey
lāˈ aˈntūn tūˈ tzey. Aˈmakapitzīn
talakapasa huan ley. Lāˈ xlacaˈn
nacāmālaclēˈnīcan chu aˈnchī huan
nac ley. 13 Dios lactzey cālaktzīˈn
xlacaˈn aˈntīn taˈaˈkahuānaˈniˈ
huāˈmāˈ ley. Lāˈ aˈntīn tūˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈ huāˈmāˈ ley, lāˈ chu
xmān takaxmata, xlacaˈn tūˈ xatzey
cālaktzīˈncan. 14 Lāˈ xlacaˈn aˈntīn
tūˈ talakapasa ixley Dios, lāˈ palh
xlacaˈn lacatejtin tahuiˈlānaˈ chu
aˈnchī mūniˈ ixtapāstacnaˈcaˈn,
chuntzaˈ tatlahua aˈnchī huan
huāˈmāˈ ley aˈyuj tūˈ talakapasa.
Chuntzaˈ lītasuˈyu palh xlacaˈn
tacaˈtzī aˈntūn tzey lāˈ aˈntūn tūˈ
tzey. 15 Huaˈchilh ixtalakapasli
ixley Dios, como ixaˈcstucaˈn
tacaˈtzī palh tzey o palh tūˈ tzey
aˈntūn tatlahuamāˈna. 16 Namin
huan chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ Jesucristo
namālaclēˈnīniˈn por ixquilhtampān
Dios. Jesucristo nacāmālaclēˈnī
huan tachiˈxcuhuīˈt por ixpālacata
ixtalaclēˈiˈcaˈn lāˈ ixtapāstacnaˈcaˈn
xakoˈhuaˈjuaˈ aˈntū lakatzēˈk tacaˈtzī.
Uˈtzaˈ icmāsuˈyu aˈxniˈcaˈ icmāsuˈyu
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan israelitas ixtalīpāhuan ixley Moisés

17 Lāꞌ xlacaꞌn aꞌntī israelitas, xlacaꞌn
talīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzī como israelitas
xlacaꞌn. Lāꞌ talīpāhuan huan ley aꞌntū
Dios cāmaxquīꞌlh. Lāꞌ talīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzī
como ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios xlacaꞌn.
18 Lāꞌ xlacaꞌn talakapasa ixtapuhuān
Dios. Lāꞌ como cāmāsuꞌniꞌcanīꞌt
huāꞌmāꞌ ley chuntzaꞌ tzētzaꞌ tacaꞌtzī
aꞌnchī līlacatejtin natalatāꞌkchoko.
19 Lāꞌ xlacaꞌn tapuhuan que lej tzē
natamāsuꞌniꞌ aꞌntīn tuntūꞌ talakapasa.
Lāꞌ nā tapuhuan que xlacaꞌn huaꞌchilh
tamakskomāꞌna aꞌntīn talatlāꞌhuan
aꞌnlhā cāꞌpucsuaꞌ. 20 Lāꞌ tapuhuan que
lej tzē tamāsuꞌniꞌ aꞌntī lactontos lāꞌ
aꞌntī huaꞌchi camanaꞌ como tuntūꞌnaꞌj
tacaꞌtzī. Lāꞌ como talakapasa
ixley Dios xlacaꞌn tapuhuan palh
tacaꞌtzītzaꞌ ixlīhuāk aꞌntū stuꞌncuaꞌ
lāꞌ ixlīhuāk aꞌntūn caꞌtzīcan.
21 Xlacaꞌn tamāscaꞌtī āꞌmakapitzīn.
Lāꞌ tūꞌ tatlōkentaxtū aꞌntūn
tamāsuꞌyu. Tahuani āꞌmakapitzīn
que tūꞌ tzey palh kaꞌlhānaꞌncan.
Lāꞌ xlacaꞌn takaꞌlhānaꞌn. 22 Lāꞌ
xlacaꞌn tahuani āꞌmakapitzīn que
tūꞌ tzey palh makpuscātīniꞌncan. Lāꞌ
xlacaꞌn tamakpuscātīniꞌn. Xlacaꞌn
talakmakaꞌn huan ídolos. Lāꞌ xlacaꞌn
takaꞌlhānaꞌn nac lītokpānnaꞌ aꞌnlhā
taꞌaꞌnan ídolos. 23 Lāꞌ xlacaꞌn
talīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzī como cāmaxquīꞌcanīꞌt
ixley Dios. Lāꞌ xlacaꞌn tūꞌ
taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ huāꞌmāꞌ ley. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ talīlakmakaꞌn Dios huan
āꞌmakapitzīn. 24 Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ
na ixtachihuīn Dios:

> Huiꞌxinaꞌn israelitas āꞌlīhuaꞌcaꞌ
> līpināꞌtit cuenta por
> ixpālacata talakmakaꞌn Dios
> huan āꞌmakapitzīn aꞌntīn tūꞌ
> israelitas.

25 Lej tzey lacan līꞌisraelita xmān
palh xlacaꞌn natatlōkentaxtū ixley
Dios. Lāꞌ palh tūꞌ tatlōkentaxtū,
chuntzaꞌ nīn tuntūꞌ ixtapalh
lacan līꞌisraelita. 26 Lāꞌ xlacaꞌn
aꞌntīn tūꞌ israelitas, palh xlacaꞌn
tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntzaꞌ
Dios cālaktzīꞌn huaꞌchilh israelitas.
27 Palh xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas
tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntzaꞌ
lītasuꞌyu que huiꞌxinaꞌn kaꞌlhīꞌyāꞌtit
mintalaclēꞌiꞌcaꞌn, como huiꞌxinaꞌn
tūꞌ tlōkentaxtūyāꞌtit huāꞌmāꞌ ley,
aꞌyuj kaꞌlhīyāꞌtit aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ.
28 Kalhatin tūꞌ catilalh ixcaman
Dios xmān por ixpālacata
circuncidarlīcanīꞌt chu aꞌnchī
ixtalanāncaꞌn israelitas. 29 Aꞌntī
lej stuꞌncuaꞌ ixtachiꞌxcuhuīꞌt
Dios, ūꞌtunuꞌn aꞌntīn taxtāpalīnīꞌt
ixtapāstacnaꞌcaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ
taxtāpalīnīꞌt nā ixchakāncaꞌn
lāꞌ tūꞌ xmān na ixmacniꞌcaꞌn.
Lāꞌ xlacaꞌn aꞌntīn taxtāpalīnīꞌt
ixtapāstacnaꞌcaꞌn, Dios cālaktzīꞌn
lactzey aꞌyuj cālakmakaꞌncan na
ixlacapūncaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.

3 Chōꞌla huiꞌxinaꞌn puhuaꞌnāꞌtit
palh tuntūꞌ ixtapalh lacan
līꞌisraelita lāꞌ palh tuntūꞌ ixtapalh
circuncidarlacan. 2 Quit icuan
que tūꞌ stuꞌncuaꞌ. Huan israelitas
lhūhuaꞌ takaꞌlhī aꞌntūn tūꞌ takaꞌlhī
huan āꞌmakpitzīn. Aꞌxniꞌcaꞌ Dios
cāmaxquīꞌlh huan tachiꞌxcuhuīꞌt
ixtachihuīn aꞌntūn tatzoꞌkniꞌ,
huan israelitas ūꞌtunuꞌn aꞌntī
Dios cālīmāmacūꞌlh ixtachihuīn.
3 Lāꞌ aꞌyuj āꞌmakapitzīn tūꞌ
takalhlakāꞌiꞌcuꞌtun palh stuꞌncuaꞌ
aꞌntū Dios huan, pero Dios

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

natlōkentaxtū aꞌntū huan. 4 Lāꞌ aꞌyuj
ixlīhuākcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt
ixtaꞌaꞌkxokonuꞌlh, Dios
natlōkentaxtū aꞌntū hualh. Chuntzaꞌ
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios:

Chuntzaꞌ lītasuꞌyu que huiꞌx
pōꞌktu huaꞌnaꞌ aꞌntū stuꞌncuaꞌ.
Lāꞌ nīn tintīꞌ tzē nahuan que tūꞌ
tzey aꞌntū huaꞌnaꞌ.

Chuntzaꞌ huanica Dios.
5 Palh quinaꞌn natlahuayāuj aꞌntūn
tūꞌ tzey, chuntzaꞌ āꞌchulāꞌ lītasuꞌyu
palh Dios pōꞌktu tlahua aꞌntūn tzey.
Chōꞌla catīhuā nakalhasquiꞌnīniꞌn:
"¿Aꞌchīꞌ naquincātamāpātīnīyāniꞌ?
Por ixpālacata quintalaclēꞌiꞌcaꞌn,
āꞌchulāꞌ nacaꞌtzīcan palh
Dios más xatzey. Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ
naquincātamāpātīnīyāniꞌ ixpālacata
aꞌntū māsuꞌyu que Dios lej
tzey?" Chuntzaꞌ tapuhuan huan
tachiꞌxcuhuīꞌt. 6 Tūꞌ xaꞌnca
tapāstacnaꞌn. Palh tūꞌ tzey cahuā
que Dios nacāmāpātīnī xlacaꞌn
aꞌntīn talaclēꞌn, xlaꞌ tūlalh
ixcājuzgarlīlh huan tachiꞌxcuhuīꞌt
xalanīꞌn nac quilhtamacuj.
7 Tzēlasāꞌ catīhuā nahuan: "Palh
quit icaꞌkxokonuꞌn, chuntzaꞌ
Dios lītasuꞌyu que lej tzey, como
tūꞌ maktin aꞌkxokonuꞌn. Lāꞌ
¿aꞌchīꞌ naquimāpātīnīcan? Por
ixpālacata quintalaclēꞌiꞌ āꞌchulāꞌ
naꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan Dios". 8 Palh
tzey cahuā huāꞌmāꞌ tapāstacnaꞌ,
chuntzaꞌ tzē ixuáuj: "Aꞌchulāꞌ
catlahuáuj talaclēꞌiꞌ para que
chuntzaꞌ āꞌchulāꞌ naꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan
Dios". Lāꞌ tūla huancan huāꞌmāꞌ
tachihuīn. Makapitzīn tahuan que
chuntzaꞌ icmāsuꞌyu. Tūꞌ stuꞌncuaꞌ.
Dios nacāmāpātīnī aꞌntīn tahuan
chuntzaꞌ.

Nīn kalhatin aꞌntīn tūꞌ laclēꞌn

9 Tūla huanāuj que huan israelitas
más xalacuan. Icuanīꞌttzaꞌ que
aꞌcxtim tūla tamakxteka aꞌntūn tūꞌ
tzey, xlacaꞌn aꞌntī israelitas lāꞌ nā
aꞌntīn tūꞌ israelitas. 10 Lāꞌ nā huāꞌmāꞌ
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios
aꞌnlhā huan chuntzaꞌ:

Tintīꞌ nīn kalhatin aꞌntī tzey.
11 Lāꞌ nīn tintīꞌ aꞌntī māchekxī
aꞌntū ixlaꞌ Dios.
Lāꞌ nīn tintīꞌ aꞌntīn pāstaca Dios.
12 Ixlīhuākcaꞌn tataxtunquīniꞌlh de
Dios.
Talaclakōꞌlh ixlīhuākcaꞌn.
Nīn tintīꞌ tlahua aꞌntūn tzey, nīn
kalhatin.
13 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tatakalhpitzi
huaꞌchilh mālaquīꞌcan lakatin
taponkniꞌ aꞌnlhā tojōmaꞌ huan
nīn, como lej koꞌhuaꞌjuaꞌ
aꞌnchī tachihuīnaꞌn.
Taꞌaꞌkxokonuꞌn lāꞌ taꞌaꞌksaꞌnīniꞌn.
Huan tachihuīn aꞌntū taxtu
de na ixquilhniꞌcaꞌn huaꞌchi
huan līlaknīn aꞌntū kaꞌlhī na
ixquilhniꞌ huan lūhuaꞌ.
14 Lāꞌ tamacapūlhca āꞌmakapitzīn.
15 Lāꞌ aꞌyuj nīn tuntūꞌ ixpālacata,
tuncan tamaknīniꞌn.
16 Chu aꞌnlhā talatāꞌkchoko
xlacaꞌn tamālaksputūnuꞌn lāꞌ
tamālakaputzī āꞌmakapitzīn.
17 Lāꞌ tūꞌ tacaꞌtzī aꞌnchī caꞌcs
natalītahuiꞌla.
18 Lāꞌ nīn tapāstaca para
nataꞌaꞌcnīniꞌniꞌ Dios.

19 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ aꞌntūn
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios
aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ huan ley, ūꞌtzaꞌ
cālīchihuīnaꞌn xlacaꞌn aꞌntīn
cāmaxquīꞌcanīꞌt huan ley.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Chuntzaꞌ ixlīhuākcaꞌn talaclēꞌn na
ixlacapūn Dios. Lāꞌ nīn tintīꞌ tzē
nahuan palh tūꞌ laclēꞌn. 20 Nīn
tintīꞌ tlōkentaxtūkōꞌnīꞌt aꞌntū
līmāpaꞌksīniꞌn huan ixley Dios.
Uꞌtzaꞌ nīn tintīꞌ lītasuꞌyu palh tzey
na ixlacapūn Dios. Huan ley xmān
tzē naquincāmāsuꞌniꞌyāniꞌ palh
quinaꞌn kaꞌlhīyāuj quintalaclēꞌiꞌcaꞌn.

Tapūtaxtu xlacaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ que Jesucristo māpūtaxtūnuꞌn

21 Lāꞌ chuhuaꞌj tasuꞌyunīꞌt
que Dios tūꞌ catimāpānūniꞌlh
ixtalaclēꞌiꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī
xmān tlōkentaxtūcuꞌtun huan ley.
Xtunc aꞌnchī Dios cālīmāpānūniꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn
Dios aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ huan ley lāꞌ
aꞌnlhā huanican profetas. 22 Dios
cāmāpānūniꞌ ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn
ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ que
Jesucristo tzē namāpūtaxtūnuꞌn. Lāꞌ
chuxatī aꞌntīn kalhlakaꞌīꞌ huāꞌmāꞌ,
ūꞌtzaꞌ Dios namāpūtaxtū palh
xlaꞌ israelita lāꞌ palh tūꞌ israelita.
23 Quīlīhuākcaꞌn tlahuanīꞌtaꞌuj
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Nīn tintīꞌ
aꞌntī līlacatejtin latāꞌkchoko
chuntzaꞌ huaꞌchi Dios lacasquiꞌn.
24 Pero Dios lej lakalhumaꞌnīniꞌn.
Cristo Jesús māpalalh por
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ
Dios quincāmāpānūniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn. 25 Chu aꞌnchī
ixtapuhuān Dios, Jesucristo
xtokohuaꞌcaꞌca. Xlaꞌ nīlh lāꞌ chuntzaꞌ
xlaꞌ xapakōꞌlh ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn
ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ
palh stuꞌncuaꞌ Jesucristo xapakōꞌlh
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn. Chuntzaꞌ tasuꞌyu
que Dios huāk tzey aꞌntū tlahua.
Aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj ixnī Cristo, Dios
ixpātī aꞌnchī ixtlahuacan aꞌntūn
tūꞌ tzey. 26 Lāꞌ chuhuaꞌj Cristo
nīnīꞌt lāꞌ cāmāpānūniꞌnīꞌt huan
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ palh
stuꞌncuaꞌ Jesucristo māpalakōꞌlh
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ tasuꞌyu
palh Dios tlahua xmān aꞌntūn tzey.
27 Tintīꞌ aꞌntīn tzē nakaꞌtlaꞌjcaꞌtzī
na ixlacapūn Dios. Palh kalhatin
cahuā ixtlōkentaxtūkōꞌlh ixley Dios,
chuntzaꞌ tzē ixlīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzīlh. Tūla
kaꞌtlaꞌjcaꞌtzīyāuj, como Cristo ūꞌtzaꞌ
aꞌntīn quincāmāpūtaxtūnīꞌtaꞌniꞌ
como līpāhuanāuj xlaꞌ. 28 Dios
quincāmāpānūniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn por ixpālacata
kalhlakaꞌīꞌyāuj que Jesucristo
quincāmāpūtaxtūyāniꞌ, lāꞌ aꞌyuj
quinaꞌn tūꞌ tlōkentaxtūnīꞌtaꞌuj huan
ley.
29 Ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios, xlacaꞌn
tūꞌ xmān israelitas. Lāꞌ nā
xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas nā
ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. 30 Dios
xmān kalhatin. Xlaꞌ cāmāpānūniꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn
takalhlakaꞌīꞌ que Jesucristo
māpūtaxtūnuꞌn lāꞌ aꞌyuj
xlacaꞌn israelitas lāꞌ aꞌyuj tūꞌ.
31 Huāꞌmāꞌ tūꞌ huanicuꞌtun que
mākēnūmāꞌnauj huan ley. Como
kalhlakaꞌīꞌyāujtzaꞌ que Jesucristo
quincāmāpūtaxtūyāniꞌ, más xaꞌnca
natlahuayāuj aꞌntū lej tzey chu
aꞌnchī huan huan ley.

Abraham ixlīpāhuan Dios

4 Chuhuaꞌj naꞌicchihuīnaꞌn
ixpālacata Abraham,
quimpapcaꞌn quinaꞌn israelitas.
¿Chichū līmāsputūnuꞌniꞌca

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtalaclēˈiˈ? 2 Palh Abraham tzē
ixtlōkentaxtūkōˈlh cahuā aˈntū
Dios ixuanī lāˈ palh chuntzaˈ Dios
ixlīmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈ, chuntzaˈ
tzē ixlīkaˈtlaˈjcaˈtzīlh Abraham.
Lāˈ como tūˈ chuntzaˈ lalh, tūlalh
līkaˈtlaˈjcaˈtzīlh. 3 Ixtachihuīn Dios
huan que Abraham ixlīpāhuan
Dios. Lāˈ ūˈtzaˈ Dios līlaktzīˈlh
que lej tzey Abraham. 4 Aˈxniˈcaˈ
kalhatin chiˈxcuˈ makscuja,
xlaˈ maxquīˈcan ixtatlaj. Lāˈ
ixtatlaj xlaˈ tūˈ huaˈchi lēˈksajnaˈ.
Māpalacan como makscuja. Lāˈ
ūˈtzaˈ lītāˈmālacastuccan huāˈmāˈ.
5 Dios cāmāpānūniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn
xlacaˈn aˈntīn talīpāhuan Dios, lāˈ
aˈyuj nīn tuntūˈ tatlahuanīˈt aˈntū
xatzey na ixlacapūn Dios. Huāˈmāˈ
huaˈchi lakatin lēˈksajnaˈ aˈntū Dios
māstāˈ. Lāˈ tūˈ huaˈchi ixtatlajcaˈn
aˈntū tatlajanīˈt. 6 Lāˈ nā David
līchihuīnaˈlh huāˈmāˈ. Līchihuīnaˈlh
aˈnchī talīpāxuhua aˈntī Dios
cāmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈcaˈn xmān
huaˈchi talakalhuˈmān lāˈ tūˈ por
tatlahuanīˈt catūhuā aˈntūn tzey.
7 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios
aˈntū hualh David:

> Lej tapāxuhua xlacaˈn aˈntīn
> Dios cāmāsputūnuˈniˈnīˈt lāˈ
> cāxapaniˈnīˈt ixtalaclēˈiˈcaˈn.
> 8 Lej tapāxuhua xlacaˈn aˈntī
> Dios tūˈ caticāmāmāpalanīlh
> aˈntūn talaclēˈn.

9 Naˈiccākalhasquiˈniˈyāniˈ
catūhuā. ¿Chā huiˈxinaˈn
puhuaˈnāˈtit que Dios
cāmāsputūnuˈniˈ xmān aˈntī
cācircuncidarlīcanīˈt chu aˈnchī
ixtalanāncaˈn israelitas? Tūˈ
chuntzaˈ. Nā Dios cāmāsputūnuˈniˈ
aˈntīn tūˈ cācircuncidarlīcanīˈt.
Iccāhuaninīˈtaˈntzaˈ que
Abraham ixlīpāhuan Dios, lāˈ
ūˈtzaˈ Dios līlaktzīˈlh que lej
tzey Abraham. 10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
pātleˈkelh huāˈmāˈ, Abraham
tūnaˈj ixcircuncidarlīcanīˈt.
11 Aˈcalīstān circuncidarlīca.
Lāˈ huāˈmāˈ līlakapascan que
Abraham tzey na ixlacapūn Dios
por ixpālacata ixlīpāhuan Dios,
aˈyuj tūnaˈj ixcircuncidarlīcan.
Lāˈ chuntzaˈ Abraham huaˈchilh
xatātaˈ de ixlīhuākcaˈn aˈntī Dios
cāmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈcaˈn
por ixpālacata talīpāhuan Dios,
aˈyuj tūˈ cācircuncidarlīcanīˈt.
12 Lāˈ nā huaˈchilh xatātaˈ de aˈntī
cācircuncidarlīcanīˈt. Lāˈ tūˈ por
ixpālacata cācircuncidarlīcanīˈt.
Huaˈchilh ixtātaˈcaˈn como chuntzaˈ
takalhlakaˈīˈ xlacaˈn chuntzaˈ
huaˈchi quimpapcaˈn Abraham
kalhlakaˈīˈlh aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixcircuncidarlīcanīˈt.

Dios tlōkentaxtūlh aˈntū ixuanīˈt

13 Dios huanilh Abraham que
namaxquīˈ huan quilhtamacuj, xlaˈ
lāˈ nā īˈxūˈyātāˈnatnaˈ. Huanilh
huāˈmāˈ tūˈ por ixpālacata Abraham
aˈkahuānaˈniˈlh huan ley. Tūˈ
chuntzaˈ. Dios huanilh huāˈmāˈ
como Abraham ixkalhlakaˈīˈnīˈt
que stuˈncuaˈ aˈntū Dios ixuaninīˈt
lāˈ ūˈtzaˈ līlaktzīˈlh palh tzey.
14 Dios hualh que nacāsicuaˈlanālī
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ tūˈ por
ixpālacata tatlōkentaxtū huan
ley. Tūˈ ūˈtzaˈ cālīsicuaˈlanālīcan.
Palh chuntzaˈ cahuā, palh Dios
ixcāsicuaˈlanālīlh xmān xlacaˈn
aˈntīn tatlōkentaxtū huan ley,
chuntzaˈ nīn tintīˈ ixsicuaˈlanālīca,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

como tintīˈ tzē tlōkentaxtū huan
ley. Lāˈ nā tūˈ ixcāsicuaˈlanālīca
nīn xlacaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ.
15 Huan ley quincāmāsuˈniˈyāniˈ
palh laclēˈnāuj lāˈ ūˈtzaˈ lītasquiˈnī
que napātīniˈnāuj. Palh tūˈ cahuā
ixaˈnalh huan ley, tūˈ ixcaˈtzīuj palh
laclēˈnāuj.
16 Aˈntī Dios cāsicuaˈlanālī,
ūˈtunuˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ. Dios
cātlahuaniˈ huāˈmāˈ talakalhuˈmān
ixlīhuākcaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ
chuntzaˈ huaˈchi Abraham aˈyuj
xlacaˈn israelitas lāˈ aˈyuj tūˈ, pero
takalhlakaˈīˈlh que stuˈncuaˈ aˈntū
huan Dios. Chuntzaˈ Abraham
huaˈchilh xatātaˈ de quilīhuākcaˈn
aˈntīn kalhlakaˈīˈyāuj. 17 Tatzoˈkniˈ
na ixtachihuīn Dios aˈnchī Dios
huanilh huan Abraham:

> Quit iclacsacnīˈtaˈniˈ lāˈ chuntzaˈ
> nalaˈyaˈ huaˈchi xatātaˈ
> de huan tachiˈxcuhuīˈt
> de ixlīhuāk xalanīˈn nac
> quilhtamacuj.

Lāˈ Abraham kalhlakaˈīˈlh aˈntū Dios
hualh que ixtlōkentaxtūlh. Dios ūˈtzaˈ
aˈntīn tzē nacāmālakahuanīchoko
huan nīnīˈn lāˈ xlaˈ nā cāmaxquīˈ
ixquilhtamacujcaˈn aˈntīn tūnaˈj
tahuiˈlānaˈ.
18 Dios ixuaninīˈt Abraham
que nakaˈlhī kalhatin ixcaman.
Lāˈ Abraham kalhlakaˈīˈlh aˈntū
ixuaninīˈt Dios. Lāˈ puhualh
que stuˈncuaˈ, lāˈ aˈyuj ixtasuˈyu
palh tūlalh ixlalh xatātaˈ de
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt. Abraham
kalhlakaˈīˈlh aˈnchī ixuanicanīˈt:

> Mixūˈyātāˈnatnaˈ lej lhūhuaˈ
> natala.

19 Lāˈ Abraham papatzīntzaˈ ixuanīˈt.
Ixkaˈlhī huaˈchi cien cāˈta. Lāˈ Sara,
aˈntī ixpuscāt, toˈkotzīntzaˈ ixuanīˈt
para nakaˈlhī ixcaman. Lāˈ aˈyuj lej
papatzīntzaˈ ixtahuanīˈt, Abraham
tūˈ pātzaˈnkālh de nakalhlakaˈīˈ
que Dios nacāmaxquīˈ kalhatin
skaˈtaˈ. 20 Tūˈ puhualh palh Dios
tūˈ ixmaxquīˈlh aˈntū huanilh. Xlaˈ
āˈchulāˈ ixkalhlakaˈīˈ lāˈ ixmākaˈtlīˈ
Dios. 21 Xlaˈ ixcaˈtzī palh Dios
tzē natlahua aˈntū ixuaninīˈt.
22 Abraham kalhlakaˈīˈlh que
napātleˈke aˈnchī Dios ixuaninīˈt lāˈ
ūˈtzaˈ Dios līmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈ.
23 Huanmāˈ tūˈ tzoˈkca xmān
para que naˈaˈcnīniˈniˈcan
Abraham. 24 Lāˈ nā tatzoˈkniˈ para
que quinaˈn tzē nacaˈtzīyāuj que
Dios nā quincāmāpānūniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn quinaˈn antī
līpāhuanāuj Dios. Xlaˈ ūˈtzaˈ
aˈntī mālakahuanīchokolh
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
25 Dios macamilh Jesucristo
para nanī por ixpālacata
quintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ āˈcalīstān
mālakahuanīchokolh. Lāˈ ūˈtzaˈ
Dios quincālīmāpānūniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn.

Tūˈ caticāmāpātīnīca xlacaˈn aˈntī Dios cāmāpānūniˈnīˈt ixtalaclēˈiˈcaˈn

5 Como quinaˈn
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈuj que
Jesucristo tzē māpūtaxtūnuˈn,
Dios quincāmāpānūniˈnīˈtaˈniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ
tūˈtzaˈ ixtāˈcaˈtza Dios quinaˈn,
como Dios quincāmāsputūnuˈniˈniˈ
por ixpālacata quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo. 2 Lāˈ como
kalhlakaˈīˈyāuj que Jesucristo
quincāmāpūtaxtūyāniˈ, Dios
quincālakalhuˈmanāniˈ. Lāˈ chuhuaˈj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

pāxuhuayāuj como ca'tzīyāuj
palh na'a'nāuj nac a'kapūn a'nlhā
hui'lacha' Dios. 3 Lā' nā līpāxūj
hui'lāna'uj a'yuj pātīni'mā'nauj,
como ca'tzīyāuj que chuntza'
nasca'tāuj līlacatzucu napātīni'nāuj.
4 Lā' palh līlacatzucu napātīni'nāuj,
chuntza' Dios nalīpāxuhua. Lā'
chuntza' ca'tzīyāuj palh nalaka'nāuj
Dios. 5 Tū' catita'a'kxokouj.
Ixlīstu'ncua' nalaka'nāuj xla'.
Huā'mā' xa'nca ca'tzīyāuj, como
u'cxca'tzīyāuj na qui'a'clhcunucca'n
a'nchī Dios lej quincāpāxquī'yāni'.
Huā'mā' quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni'
huan Espíritu Santo. Lā' ū'tza' a'ntī
Dios quincālakmacaminī'ta'ni'.
6 Quina'n tūla catipūtaxtūj
māni' quē'cstu'ca'n. Lā' chuntza'
a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū
Dios ī'lhcā'nī't, Cristo nīlh por
ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. 7 Nīn
tintī' nīcu'tun por ā'kalhatin a'yuj
xla' kalhatin chi'xcu' a'ntī nīn tuntū'
tlahuanī't. Chō'la nanī ā'kalhatin
por a'ntī lej tzeyā chi'xcu'. 8 Lā'
Cristo nīlh por quimpālacataca'n
quina'n a'yuj lej malo ixuanī'ta'uj.
Chuntza' Dios līmāsu'yulh
palh lej quincāpāxquī'yāni'.
9 Lā' chuhua'j como Cristo nīlh
por quimpālacataca'n, chuntza'
Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni'
quintalaclē'i'ca'n. Lā'
ū'tza' līca'tzīyāuj palh tū'
quinticāmālaclē'nīni' a'xni'ca'
nachin huan ā'xmān chi'chini'.
10 Quina'n ixtā'ca'tza Dios
ixuanī'ta'uj. Lā' Dios quincātlahuani'
ixamigo, como Cristo, ixO'kxa'
Dios, nīlh por quina'n. Lā'
como quina'n ixamigo Dios lā'
como Cristo lakahuanchokopā,
ā'chulā' ca'tzīyāuj que Cristo
quincāmaktāyayāni' lā' chuntza'
tū' quinticāmālaclē'nīni'. 11 Lā'
ū'tza' līpāxuhuayāuj como tū'tza'
Dios quinticāmālaclē'nīni'. Lā'
nā līpāxuhuayāuj como Dios
quincātlahuanī'ta'ni' ixamigo por
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo.

Por ixpālacata Adán laclē'ncan lā' por ixpālacata Cristo tzē nalīpūtaxtucan

12 Xapū'la ixuī' kalhatin chi'xcu'
a'ntī ixuanican Adán. U'tza' a'ntī
xapū'la lā' chū'cus tlahualh
talaclē'i'. Lā' por ixtalaclē'i'
ū'tza' līnīlh. Lā' chuhua'j ū'tza'
talīnīkō' huan tachi'xcuhuī't
como ixlīhuākca'n tatlahuanī't
ixtalaclē'i'ca'n. 13 A'xni'ca'
Moisés tūna'j ixmaxquī' Dios
huan ley, huan tachi'xcuhuī't
ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey.
Lā' a'yuj tūla ixuancan que xlaca'n
ixta'a'kapālhkānī't huan ley, como
tūna'j ixcāmaxquī'canī't huan ley,
xlaca'n ixtalaclē'ncus na ixlacapūn
Dios. 14 Lā' chuntza' talīnīlh a'yuj
xlaca'n tū' tatlahualh chu a'cxtim
a'ntūn tlahualh Adán, a'xni'ca' tū'
a'kahuāna'ni'lh Dios. Por ixpālacata
Adán talaclalh ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't. Lā' Cristo
tū' chuntza' ixuanī't. Lej tzey
a'ntū cātlahuani'lh ixlīhuāk huan
tachi'xcuhuī't.
15 Ixtu'ca'n lej xtuncnu'; tū' chu
lakatin. Adán tlahualh talaclē'i'. Lā'
ū'tza' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
talīnī. Dios ixcālakalhu'mankō'
huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuhua'j
tzē natapūtaxtu por ixpālacata

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Jesucristo. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huaꞌchi
lēꞌksajnaꞌ aꞌntū Dios māstāꞌ.
16 Xtunc aꞌntūn tlahualh Adán.
Lāꞌ xtunc aꞌntūn tlahualh Dios.
Ixpālacata Adán, como tlahualh
talaclēꞌiꞌ, lāꞌ ūꞌtzaꞌ ixtasquiꞌnī
nacālīmālaclēꞌnīkōꞌcan ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ como Dios
ixcālakalhuꞌman, lhūhuaꞌ
aꞌntīn cāmāpānūniꞌcanīꞌttzaꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn. 17 Kalhatin aꞌntī
xapūꞌla lāꞌ chūꞌcus tlahualh
talaclēꞌiꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ Adán. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
talīnīkōꞌ ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ xtunc aꞌntū tlahualh āꞌchāꞌtin
chiꞌxcuꞌ aꞌntī huanican Jesucristo.
Por ixpālacata Jesucristo, Dios
cālakalhuꞌmalh huan tachiꞌxcuhuīꞌt
lāꞌ Dios cāmāpānūniꞌ ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn
lāꞌ nā cāmaxquīꞌ xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn.
18 Chuntzaꞌ ixlīhuākcaꞌn
nacāmālaclēꞌnīkōꞌcan por
ixpālacata lakatin talaclēꞌiꞌ
aꞌntūn tlahualh Adán. Lāꞌ nā
chuntzaꞌ por ixpālacata tlahuaca
catūhuā aꞌntūn tzey, chuntzaꞌ
ixlīhuākcaꞌn tzē nacāmāpānūniꞌcan
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn lāꞌ tzē natakaꞌlhī
xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn. 19 Adán
tūꞌ aꞌkahuānaꞌniꞌlh Dios lāꞌ ūꞌtzaꞌ
talīlaclēꞌn ixlīhuāk tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ Jesucristo, xlaꞌ aꞌkahuānaꞌniꞌlh
Dios lāꞌ ūꞌtzaꞌ ixlīhuākcaꞌn
tzē nacālīmāpānūniꞌkōꞌcan
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn.
20 Dios māstāꞌlh huan ley. Lāꞌ
huāꞌmāꞌ ley āꞌchulāꞌ māsuꞌyulh
palh quinaꞌn ixtlahuayāuj aꞌntūn tūꞌ
tzey. Lāꞌ aꞌyuj āꞌchulāꞌ ixtlahuayāuj
aꞌntūn tūꞌ tzey, āꞌchulāꞌ Dios
quincālakalhuꞌmanāniꞌ. 21 Xapūꞌla
quilīhuākcaꞌn ixtlahuayāuj aꞌntūn
tūꞌ tzey. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ lītasquiꞌnī
que nanīkōꞌyāuj. Lāꞌ chuhuaꞌj
como Dios lej lakalhuꞌmanaꞌn,
tzē nakaꞌlhīyāuj xasāstiꞌ
quinquilhtamacujcaꞌn para pōꞌktu.
Lāꞌ Dios naquincāmāpānūniꞌyāniꞌ
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn por ixpālacata
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo.

Aꞌntīn tatāꞌtapaꞌksī Cristo, xlacaꞌn tūꞌtzaꞌ cāmāpaꞌksī aꞌntū xakoꞌhuaꞌjuaꞌ

6 Lasāꞌ kalhatin nahuan que
mejor natlahuayāuj āꞌchulāꞌ
aꞌntūn tūꞌ tzey lāꞌ chuntzaꞌ āꞌchulāꞌ
Dios nalakalhuꞌmanaꞌn. 2 Huāꞌmāꞌ
quinaꞌn tūla catihuáuj chuntzaꞌ.
Quinaꞌn makxteknīꞌtaꞌujtzaꞌ
natlahuayāuj aꞌntūn tūꞌ tzey.
Tūlatzaꞌ natlahuatāꞌkchokoyāuj
aꞌntūn tūꞌ tzey. 3 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
caꞌtzīyāꞌtit que quilīhuākcaꞌn
aꞌntīn tapaꞌksīyāuj con Cristo, chu
lakatin lauj con xlaꞌ. Huaꞌchilh
ixtāꞌnīnīꞌtaꞌuj Cristo. 4 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ aꞌkpaxāuj, huaꞌchilh
tāꞌtāꞌcnūyāuj Cristo. Lāꞌ huaꞌchilh
tāꞌlakahuanchokonīꞌtaꞌujtzaꞌ
con Cristo por ixlīmāpaꞌksīn
Dios quinTātaꞌcaꞌn. Lāꞌ
chuhuaꞌj kaꞌlhīyāuj xasāstiꞌ
quinquilhtamacujcaꞌn.
5 Lāꞌ como chu lakatin
tāꞌlanīꞌtaꞌuj con Cristo chuntzaꞌ
huaꞌchilh ixtāꞌnīnīꞌtaꞌuj. Lāꞌ
como Cristo lakahuanchokolh,
quinaꞌn nā kaꞌlhīyāuj xasāstiꞌ
quinquilhtamacujcaꞌn. 6 Caꞌtzīyāuj
que taxtāpalīnīꞌtaꞌujtzaꞌ. Xapūꞌla
ixtlahuatlāꞌhuanāuj aꞌntūn tūꞌ tzey.
Lāꞌ chuhuaꞌj huaꞌchilh ixquincātāꞌt
axtokohuaꞌcaꞌnīꞌtaꞌniꞌ con Cristo. Lāꞌ
chuntzaꞌ tzē nalatāꞌkchokoyāujtzaꞌ
xtunc. Tūꞌtzaꞌ quincāmāpaꞌksīyāniꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌntū xakoꞌhuaꞌjuaꞌ. 7 Kalhatin
aꞌntī xanīntzaꞌ tūꞌtzaꞌ tlahua
aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ nā quinaꞌn
tūꞌtzaꞌ quincāmāpaꞌksīyāniꞌ
aꞌntūn tūꞌ tzey. 8 Huaꞌchilh
ixtāꞌnīnīꞌtaꞌuj Cristo, lāꞌ huaꞌchilh
ixtāꞌlakahuanchokonīꞌtaꞌujtzaꞌ
Cristo. 9 Caꞌtzīyāuj que Cristo
lakahuanchokolh. Lāꞌ tūꞌtzaꞌ
maktin catinīlh. Xlaꞌ natahuiꞌla
para pōꞌktu. 10 Cristo xmān
maktin nīlh por ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn
huan tachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ chuhuaꞌj
Cristo huīꞌ. Lāꞌ xlaꞌ tlahuamāꞌ
ixtapuhuān Dios. 11 Calīhuiꞌlīꞌtit de
que tūꞌtzaꞌ natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn
tūꞌ tzey. Kaꞌlhīꞌyāꞌtittzaꞌ xasāstiꞌ
minquilhtamacujcaꞌn por ixpālacata
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo. Lāꞌ
chuhuaꞌj calatāꞌkchokotit chu aꞌnchī
ixtapuhuān Dios.

12 Tūꞌtzaꞌ catamakxtektit
nacātamāpaꞌksīyāniꞌ aꞌntū
koꞌhuaꞌjuaꞌ. Tūꞌtzaꞌ catlahuaꞌtit aꞌntū
ixtapuhuān mimacniꞌcaꞌn aꞌntūn
tūꞌ tzey. 13 Tūꞌ catamakxtektit
que mintapāstacnaꞌcaꞌn
nacāmātlahuīyāniꞌ aꞌntūn
tūꞌ tzey. Camakxtektit que
Dios nacāmāpaꞌksīyāniꞌ. Lāꞌ
como kaꞌlhīꞌyāꞌtittzaꞌ xasāstiꞌ
minquilhtamacujcaꞌn, catlahuaꞌtit
ixtapuhuān Dios. 14 Tūꞌtzaꞌ
nacāmāpaꞌksīyāniꞌ aꞌntūn tūꞌ tzey.
Tūꞌtzaꞌ līpāhuanāuj huan ley.
Līpāhuanāuj xmān ixtalakalhuꞌmān
Dios.

Aꞌntū lītalacastuca aꞌntīn tamakscuja

15 Aꞌyuj tūꞌtzaꞌ līpāhuanāuj huan
ley, quinaꞌn tūla tlahuayāuj aꞌntūn
tūꞌ tzey. 16 Huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtit
que palh kaꞌlhīꞌyāꞌtit kalhatin
jefe, kaꞌlhī natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntū
nahuan xlaꞌ. Lāꞌ nā chuntzaꞌ xlacaꞌn
aꞌntīn tatamakxteka nacāmāpaꞌksī
aꞌntū koꞌhuaꞌjuaꞌ, xlacaꞌn kaꞌlhī
natatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ
aꞌntīn tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey
kaꞌlhī que natanī. Lāꞌ xlacaꞌn
aꞌntīn tatamakxteka nacāmāpaꞌksī
Dios, xlacaꞌn natatlahua aꞌntū
Dios lacasquiꞌn. 17 Lāꞌ quit
icmaxquīꞌ pāxcatcaꞌtzī Dios
por mimpālacatacaꞌn. Chuhuaꞌj
huiꞌxinaꞌn tlahuaꞌpāꞌnaꞌntit
aꞌntūn cātamāsuꞌniꞌniꞌ lāꞌ aꞌntū
maklhtīniꞌntit. Lāꞌ tūꞌtzaꞌ
cāmāpaꞌksīyāniꞌ aꞌntūn koꞌhuaꞌjuaꞌ.
18 Lāꞌ como makxteknīꞌtaꞌntittzaꞌ
aꞌntūn koꞌhuaꞌjuaꞌ, chuhuaꞌj
tlahuaꞌcuꞌtunāꞌtit aꞌntū xatzey.
19 Chuntzaꞌ icchihuīnaꞌn quit para
que huiꞌxinaꞌn namāchekxīyāꞌtit.
Xapūꞌla huiꞌxinaꞌn tamakxtektit que
nacāmāpaꞌksīyāniꞌ aꞌntū koꞌhuaꞌjuaꞌ.
Lāꞌ āꞌchulāꞌ ixtlahuaꞌpāꞌnaꞌntit
aꞌntū koꞌhuaꞌjuaꞌ. Lāꞌ chuhuaꞌj
catamakxtektit que Dios
nacāmāpaꞌksīyāniꞌ. Lāꞌ āꞌchulāꞌ
natlahuatēlhaꞌyāꞌtit aꞌntū lej tzey.

20 Xapūꞌla aꞌxniꞌcaꞌ
ixcāmāpaꞌksīyāniꞌ aꞌntū
xakoꞌhuaꞌjuaꞌ, huiꞌxinaꞌn tūla
ixtlahuayāꞌtit aꞌntūn tzey.
21 Chuhuaꞌj līmāxanaꞌnāꞌtit aꞌntū
ixtlahuaꞌyāꞌtit xapūꞌla. Lāꞌ aꞌntū
ixtlahuaꞌyāꞌtit xapūꞌla, nīn
tuntūꞌ ixlīmaclacasquiꞌnāꞌtit. Lāꞌ
aꞌntī tatlahua huāꞌmāꞌ, xlacaꞌn
natanī. 22 Lāꞌ chuhuaꞌj como
Dios cāmāpaꞌksīyāniꞌ huiꞌxinaꞌn,
chuntzaꞌ taxtunquīnīꞌtaꞌntit de
aꞌntū koꞌhuaꞌjuaꞌ. Lāꞌ chuhuaꞌj
tzētzaꞌ natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn
tzey. Lāꞌ kaꞌlhīꞌyāꞌtittzaꞌ xasāstiꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

minquilhtamacujcaˈn aˈntū para
pōˈktu. 23 Xlacaˈn aˈntī cāmāpaˈksī
aˈntū koˈhuaˈjuaˈ, xlacaˈn
natamaklhtīniˈn aˈntū huaˈchi
ixtatlajcaˈn, lāˈ ūˈtzaˈ huan līnīn.
Dios quincāmaxquīˈyāniˈ aˈntū
huaˈchi lēˈksajnaˈ, lāˈ ūˈtzaˈ xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn aˈntū
para pōˈktu. Ixlīhuākcaˈn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ que quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo tzē māpūtaxtūnuˈn,
xlacaˈn cāmaxquīˈcan xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.

Aˈntū lītalacastuca huan puscāt aˈntīn tapūchahualhtzaˈ

7 Huiˈxinaˈn tāˈtimīn,
lakapasāˈtit huan ley.
Caˈtzīyāˈtit que kalhatin chiˈxcuˈ
natlahua aˈntū huan huan ley,
līhuan lahuīˈ nac quilhtamacuj.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlaˈ nīnīˈttzaˈ, huan
ley tūˈtzaˈ māpaˈksī. 2 Lāˈ kalhatin
puscāt aˈntīn tapūchahuanīˈttzaˈ,
xlaˈ kaˈlhī ixkōluˈ līhuan huan
chiˈxcuˈ lahuīˈ nac quilhtamacuj.
Chuntzaˈ huan huan ley. Lāˈ palh
huan chiˈxcuˈ nī, lāˈ chuntzaˈ
huan puscāt tūˈtzaˈ kaˈlhī ixkōluˈ.
Chuntzaˈ huan huan ley. 3 Lāˈ palh
huan puscāt kaˈlhī ixmakchiˈxcuˈ
lāˈ palh kaˈlhīcus ixkōluˈ, chuntzaˈ
xlaˈ tlahua talākalhīˈn. Lāˈ palh
nī ixkōluˈ, huan ley namakxteka
natapūchahuapala. Lāˈ xlaˈ aˈyuj
tapūchahuapala, chuntzaˈ tūˈ tlahua
talākalhīˈn.
4 Lāˈ huiˈxinaˈn tāˈtimīn, huaˈchilh
ixnīnīˈtaˈntit con Cristo. Lāˈ ūˈtzaˈ
lītapalalhtzaˈ aˈntū ixlaclīpināˈtit
chu aˈnchī huan ley. Lāˈ chuhuaˈj
huan ley tūˈtzaˈ cāmāpaˈksīyāniˈ.
Chuhuaˈj tapaˈksīyāˈtit con Cristo.
Lāˈ xlaˈ lakahuanchokonīˈttzaˈ.
Lāˈ tzētzaˈ nalatahuiˈlaˈyāˈtit chu
aˈnchī Dios lacasquiˈn. 5 Aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj tapaˈksīyāuj con Dios,
quinaˈn ixlatlāˈhuanāuj chu aˈnchī
xakoˈhuaˈjuaˈ quintapāstacnaˈcaˈn.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ lakapasui ixley
Dios, āˈchulāˈ ixtlahuayāuj
talaclēˈiˈ. Lāˈ aˈntīn tatlahua
huāˈ tamāˈna catūhuā, xlacaˈn
natanī. 6 Lāˈ chuhuaˈj huan ley
tūˈtzaˈ quincāmāpaˈksīyāniˈ,
como huaˈchilh tāˈnīnīˈtaˈujtzaˈ
Cristo. Xapūˈla ixquincātas
āmākalhlakaˈīˈnīyāniˈ huan
ley. Chuhuaˈj aˈkahuānaˈniˈyāuj
Dios como kaˈlhīyāuj xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn. Lāˈ ūˈtzaˈ
lītlahuacuˈtunāuj ixtapuhuān Dios.

Huan tachiˈxcuhuīˈt ixaˈcstucaˈn tūla tamakxteka antūn tūˈ tzey

7 Tzēlasāˈ huiˈxinaˈn nahuaˈnāˈtit
que tūˈ tzey huan ley. Chuntzaˈ
tūˈ stuˈncuaˈ. Huan ley
quincāmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī huanīˈt
huan talaclēˈiˈ. Huan ley huan:

> Tūˈ tilakcaˈtzanaˈ aˈntū ixlaˈ
> āˈchāˈtin.

Lāˈ ūˈtzaˈ līcaˈtzīyāuj que ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ talaclēˈiˈ. 8 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
iccaˈtzīlh huāˈmāˈ līmāpaˈksīn,
āˈchulāˈ xaˈiclakcaˈtzan aˈntū
ixlaˈ āˈchāˈtin. Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixlakapascan huan ley, tūˈ
ixcaˈtzīcan aˈnchī huanīˈt huan
talaclēˈiˈ. 9 Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
xaˈicmāchekxī huan ixley Dios,
quit xaˈicpuhuan palh xaˈnca
xaˈiclatlāˈhuan. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
icmāchekxīlh huāˈmāˈ līmāpaˈksīn,
iccaˈtzīlh palh xaˈiclaclēˈn na
ixlacapūn Dios. Lāˈ chuntzaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios naquimāpātīnī. 10 Huan
ley quincāmāsuniˈnīˈtaˈniˈ para
que līlacatejtin natahuiˈlayāuj.
Lāˈ quit quimāsuˈniˈlh huan
ley que xaˈiclaclēˈn lāˈ ūˈtzaˈ
Dios ixquilīmālaclēˈnīlh.
11 Quiˈaˈkxokoca por ixpālacata
talaclēˈiˈ. Uˈtzaˈ iclīpuhualh quit
que tzē ictlōkentaxtūkōˈ ixley Dios.
Huan ley quimāsuˈniˈlh que Dios
naquimālaclēˈnī por ixpālacata
quintalaclēˈiˈ, como tūlalh
ictlōkentaxtūkōˈlh huan ley.
12 Ixley Dios lej tzey. Lāˈ tzey huāk
aˈntū huan ley māpaˈksī. 13 Aˈyuj
ixley Dios lej tzey, ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
aˈntū quimāsuˈniˈlh palh xaˈiclaclēˈn.
Lāˈ nā quimāsuˈniˈlh palh lej
koˈhuaˈjuaˈ aˈntū xaˈictlahuamāˈ lāˈ
ūˈtzaˈ ixquilīmāpātīnīlh Dios.
14 Caˈtzīyāuj que huan ley ixlaˈ
Dios lāˈ lej tzey. Lāˈ quit tūˈ tzey
xaˈicuanīˈt como xaˈictlahua aˈntūn
tūˈ tzey, chuntzaˈ huaˈchi ixlīhuāk
huan tachiˈxcuhuīˈt. 15 Quit tūˈ
xaˈicmāchekxī aˈntū xaˈictlahua.
Aˈyuj quit tūˈ xaˈictlahuacuˈtun
aˈntūn tūˈ tzey, ūˈtzaˈ xaˈictlahua.
Lāˈ aˈyuj quit xaˈictlahuacuˈtun
aˈntūn tzey, lāˈ tūˈ xaˈictlahua. 16 Lāˈ
como quit tūˈ xaˈictlahuacuˈtun
aˈntūn tūˈ tzey, ūˈtzaˈ lītasuˈyu
palh quit xaˈicpuhuan lej xatzey
huan ley. 17 Lāˈ aˈyuj quit tūˈ
xaˈictlahuacuˈtun aˈntūn tūˈ tzey,
huan xakoˈhuaˈjuaˈ quintapāstacnaˈ
ūˈtzaˈ ixquimātlahuī aˈntūn
tūˈ tzey. 18 Xaˈiccaˈtzī que quit
quēˈcstu tūla xaˈictlahua aˈntūn
tzey. Lāˈ ūˈtzaˈ tūla xaˈictlahua
aˈntūn tzey, aˈyuj chuntzaˈ
xaˈictlahuacuˈtun aˈntū xatzey. 19 Lāˈ
aˈyuj xaˈictlahuacuˈtun aˈntūn tzey,
chuntzaˈ tūˈ xaˈictlahua. Lāˈ aˈyuj tūˈ
xaˈictlahuacuˈtun aˈntūn koˈhuaˈjuaˈ,
chuntzaˈ xaˈictlahua. 20 Huaˈchilh
quintapāstacnaˈ xakoˈhuaˈjuaˈ aˈntū
ixtlahuamāˈ aˈntūn tūˈ tzey, lāˈ
huaˈchilh tūˈ quit, como quit tūˈ
xaˈictlahuacuˈtun aˈntū koˈhuaˈjuaˈ.
21 Pōˈktu chuntzaˈ ixuanīˈt.
Aˈxniˈcaˈ quit xaˈictlahuacuˈtun
aˈntūn tzey, xmān tzē xaˈictlahua
aˈntūn tūˈ tzey. 22 Quit xaˈnca
xaˈiccaˈtzī que lej tzey ixley
Dios. Lāˈ xaˈiclīpāxuhua aˈxniˈcaˈ
icpāstacli huāˈmāˈ ley. 23 Lāˈ aˈyuj
xaˈictlahuacuˈtun aˈntū huan ixley
Dios, huaˈchi āˈlakatin līmāpaˈksīn
ixmāpaˈksīmāˈ quimacniˈ. Huāˈmāˈ
līmāpaˈksīn ixtāˈcaˈtza ixley Dios.
Quit huaˈchilh xatachīˈn xaˈicuanīˈt,
como tūla xaˈicmakxteka de
ictlahua aˈntūn tūˈ tzey.
24 Icxantila quit. Tūla xaˈicpūtaxtu
de ixlīmāpaˈksīn aˈntūn tūˈ tzey.
Lāˈ ¿tichū tzē namāpūtaxtū
kalhatin de huan līmāpaˈksīn aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ? 25 Dios ūˈtzaˈ aˈntīn tzē
namāpūtaxtūnuˈn por ixpālacata
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
Xapūˈla quimacniˈ ixtlahuacuˈtun
aˈntū ixlacasquiˈn huan
xakoˈhuaˈjuaˈ līmāpaˈksīn, aˈyuj quit
xaˈictlōkentaxtūcuˈtun ixley Dios.
Lāˈ chuhuaˈj Dios quimāpūtaxtūnīˈt
de huāˈmāˈ līmāpaˈksīn. Lāˈ ūˈtzaˈ
iclīmaxquīˈ Dios pāxcatcaˈtzī.

Huan Espíritu Santo cāmaxquīˈ xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ

8 Lāˈ chuhuaˈj tūˈtzaˈ
caticāmālaclēˈnīlh Dios
xlacaˈn aˈntīn talīpāhuan Cristo
lāˈ talatlāˈhuan chu aˈnchī

ixtapuhuān huan Espíritu
Santo lāˈ tūˈtzaˈ talatlāˈhuan
chu aˈnchī ixtapāstacnaˈcaˈn
koˈhuaˈjuaˈ. 2 Lāˈ huan Espíritu
Santo kaˈlhī līmāpaˈksīn. Lāˈ
ūˈtzaˈ tzē cālīmaxquīˈ xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ que Cristo Jesús
māpūtaxtūnuˈn. Lāˈ quilakmāxtulh
de huan xakoˈhuaˈjuaˈ līmāpaˈksīn
aˈntū ixquimātlahuī aˈntūn tūˈ
tzey. Lāˈ chuntzaˈ Dios tūˈtzaˈ
quintimālaclēˈnīlh. 3 Ixley Dios tūla
catimāpūtaxtūlh catīhuā, como
tintīˈ aˈntīn tzēn tlōkentaxtūkōˈ
huanmāˈ ley. Dios tlahualh aˈntū
tūla tlahua huan ley. IxOˈkxaˈ
macamilh para namāpānū huan
talaclēˈiˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ milh,
ixtasuˈyu huaˈchi kalhatin de
quinaˈn. Xmān xlaˈ tūˈ tlahualh
aˈntūn tūˈ tzey huaˈchi quinaˈn. Xlaˈ
māpalalh aˈntū quinaˈn ixlaclēˈnāuj.
Lāˈ chuntzaˈ quincālīmāpūtaxtūniˈ
de huan xakoˈhuaˈjuaˈ līmāpaˈksīn
aˈntū ixquincāmātlahuīyāniˈ
aˈntūn tūˈ tzey. 4 Lāˈ chuntzaˈ
līlatlāˈhuanāujtzaˈ chu aˈnchī
ixley Dios como tlahuayāuj aˈntūn
quincāmācaˈtzīnīyāniˈ huan Espíritu
Santo. Lāˈ tūˈtzaˈ latlāˈhuanāuj
chu aˈnchī xakoˈhuaˈjuaˈ
quintapāstacnaˈcaˈn.

5 Aˈntīn tatlahuacuˈtun chu aˈnchī
xakoˈhuaˈjuaˈ ixtapāstacnaˈcaˈn,
xlacaˈn talēˈcaˈaˈn tatlahua aˈntūn
tūˈ tzey. Lāˈ aˈntīn tatlahuacuˈtun
aˈntū cāmāpuhuanī huan Espíritu
Santo, xlacaˈn talēˈcaˈaˈn tatlahua
aˈntū lacasquiˈn Dios. 6 Aˈntīn
talatlāˈhuan chu aˈnchī xakoˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn, xlacaˈn
nacāmālaclēˈnī Dios. Lāˈ aˈntīn
talatlāˈhuan chu aˈnchī ixtapuhuān
Dios, xlacaˈn takaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn lāˈ tzaˈtaˈtaˈ
ixaˈclhcunuccaˈn. 7 Huāk ixtāˈcaˈtza
Dios aˈntīn talatlāˈhuan chu aˈnchī
xakoˈhuaˈjuaˈ ixtapāstacnaˈcaˈn.
Tūˈ tatlahua aˈntū huan ixley
Dios. Lāˈ aˈyuj ixtatlahuacuˈtulh,
tūlalh ixtitatlahualh. 8 Lāˈ aˈntīn
talatlāˈhuan chu aˈnchī xakoˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn, xlacaˈn tūla
tamāpāxuhuī Dios.

9 Huiˈxinaˈn tūˈtzaˈ
latlāˈhuaˈnāˈtit chuntzaˈ.
Huiˈxinaˈn latlāˈhuaˈnāˈtittzaˈ
chu aˈnchī ixtapuhuān huan
Espíritu Santo, como huan
Espíritu Santo cātāˈlahuiˈlāniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ aˈntīn tūˈ takaˈlhī
huan Espíritu Santo, xlacaˈn
tūˈ tatapaˈksī con Cristo. 10 Lāˈ
quinaˈn, Cristo quincātāˈlahuiˈlāniˈ.
Quimacniˈcaˈn natanī, como
quilīhuākcaˈn tlahuanīˈtaˈuj
talaclēˈiˈ. Lāˈ aˈyuj quimacniˈcaˈn
natanī, quinaˈn kaˈlhīyāuj xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn, como
Dios quincāmāpānūniˈnīˈtaˈniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn. 11 Dios
mālakahuanīchokonīˈt Jesús.
Lāˈ aˈyuj nanīyāuj, Dios
naquincāmālakahuanīchokoyāniˈ
quinaˈn como huan Espíritu Santo
quincātāˈlahuiˈlāniˈ.

12 Lāˈ chuhuaˈj tāˈtimīn, tūˈtzaˈ
catlahuáuj huaˈchi xapūˈla aˈntū
xakoˈhuaˈjuaˈ quintapāstacnaˈcaˈn.
13 Aˈntīn talatlāˈhuan chu aˈnchī
xakoˈhuaˈjuaˈ ixtapāstacnaˈcaˈn,
Dios nacāmālaclēˈnī. Lāˈ aˈntīn
tamakxteknīˈttzaˈ natatlahua
chu aˈnchī xakoˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn, como huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Espíritu Santo cāmaktāya, xlacaˈn
para pōˈktu natalatahuiˈla.
14 Ixlīhuākcaˈn aˈntīn tatlahua
aˈntū cāmāpuhuanī huan Espíritu
Santo, xlacaˈn huāk ixcamanaˈ Dios.
15 Chuhuaˈj kaˈlhīyāuj huan Espíritu
Santo. Lāˈ tūˈtzaˈ jicuaˈniˈyāuj
Dios, huaˈchi kalhatin mozo aˈntī
caˈtzancaˈtzī ixjefe. Caˈtzīyāuj
que quinaˈn ixcamanaˈ Dios. Lāˈ
ūˈtzaˈ tzē nalīhuaniyāuj: "Dios
quinTātaˈcaˈn". 16 Huan Espíritu
Santo quincāmācaˈtzīnīyāniˈ palh
quinaˈn ixcamanaˈ Dios. 17 Lāˈ como
quinaˈn ixcamanaˈ Dios, chuntzaˈ
quinaˈn namaklhtīniˈnāuj aˈntū
Dios nacāmaxquīˈ ixcamanaˈ. Lāˈ
aˈntū maxquīˈcan Cristo nā quinaˈn
quilacaˈn nala. Cristo lej pātīniˈlh.
Lāˈ nā chuntzaˈ quinaˈn kaˈlhī que
napātīniˈnāuj. Lāˈ chuntzaˈ aˈntū
namaxquīˈcan Cristo, lāˈ nā ūˈtzaˈ
naquincātamaxquīˈyāniˈ.
18 Chuhuaˈj lej pātīniˈmāˈnauj. Lāˈ
āˈcalīstān aˈxniˈcaˈ napāxuhuayāuj
nac aˈkapūn nahuanāuj que tūˈ
lej pātīniˈuj. Chuntzaˈ icpuhuan
quit. 19 Ixlīhuāk aˈntū aˈnan nac
quilhtamacuj lej takaˈlhīmāˈna
hasta que Dios namāsuˈyu aˈntī
ixcamanaˈ. 20 Ixlīhuāk aˈntū
aˈnan nac quilhtamacuj kaˈlhī
que natamasa. Chuntzaˈ Dios
māpaˈksīniˈlh. Lāˈ Dios puhuanīˈt
que nalacāxtlahuapala. 21 Dios
namāsāstīˈkōˈ ixlīhuāk aˈntū
aˈnan nac quilhtamacuj aˈxniˈcaˈ
nacāmaxquīˈ ixcamanaˈ aˈntū lej
xalactzey. 22 Caˈtzīyāuj que ixlīhuāk
huan quilhtamacuj huaˈchilh
ixuaˈntliˈjli huaˈchi kalhatin
puscāt aˈxniˈcaˈ nalacatuncuītzaˈ
ixcaman. 23 Lāˈ aˈyuj quinaˈn
kaˈlhīyāujtzaˈ huan Espíritu Santo,
huaˈchilh nā ixuaˈntliˈjui como
kaˈlhīmāˈnauj hasta que aˈxniˈcaˈ
Dios naquincāmāsāstīˈniˈyāniˈ
quimacniˈcaˈn lāˈ nā namāsuˈyu
que quinaˈn ixcamanaˈ Dios. Lāˈ
kaˈlhīmāˈnauj hasta que aˈxniˈcaˈ
Dios nacāmaxquīˈ ixcamanaˈ aˈntū
lej xalactzey. 24 Como quinaˈn
quincātamāpūtaxtūnīˈtaˈniˈtzaˈ,
kaˈlhīmāˈnaujcus aˈntū Dios
naquincāmaxquīˈpalayāniˈ aˈntū
lactzey. Palh kalhatin kaˈlhītzaˈ
catūhuā, xlaˈ tūˈtzaˈ kaˈlhīmāˈ
huāˈmāˈ. Lāˈ como sputacus aˈntū
Dios naquincāmaxquīˈyāniˈ, lāˈ ūˈtzaˈ
kaˈlhīmāˈnauj. 25 Lāˈ como caˈtzīyāuj
que Dios naquincāmaxquīˈyāniˈ
aˈntūn tūnaˈj kaˈlhīyāuj, chuntzaˈ
līlacatzucu kaˈlhīmāˈnauj.
26 Lāˈ huan Espíritu Santo
quincāmaktāyayāniˈ aˈxniˈcaˈ
tūla tlahuayāuj aˈntū tasquiˈnī
natlahuayāuj. Aˈxniˈcaˈ kalhtōˈkaˈyāuj,
quinaˈn tūˈ caˈtzīyāuj aˈntūn tasquiˈnī
nasquiˈniˈyāuj Dios. Lāˈ huan Espíritu
Santo quincāmācaˈtzīnīyāniˈ aˈntū
tasquiˈnī nasquiˈniˈyāuj. Lāˈ nā
quincāmāˈuˈcxcaˈtzīnīyāniˈ aˈntūn
tūla līchihuīnaˈnāuj. 27 Lāˈ Dios
cālaktzīˈn quiˈaˈclhcunuccaˈn.
Lāˈ xlaˈ māchekxī aˈntū
quincāmāˈuˈcxcaˈtzīnīyāniˈ huan
Espíritu Santo, como huan Espíritu
Santo squiˈn chu aˈnchī ixtapuhuān
Dios. Lāˈ huan Espíritu Santo squiˈniˈ
Dios por quinaˈn, como quinaˈn
tapaˈksīyāuj con Dios.

Ixlīhuāk nalītaxtuyāchaˈ para ixtachiˈxcuhuīˈt Dios

28 Quinaˈn caˈtzīyāuj que ixlīhuāk
aˈntū quincāpātleˈkeniˈyāniˈ,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixlīhuāk nalītaxtuyācha' a'ntū
lej tzey para quilīhuākca'n
a'ntī pāxquī'yāuj Dios. Dios
quincāta'sani'ni' chu a'nchī
ixpātunca'tzi como lacasqui'n
que nalayāuj lej lactzey chu
a'nchī ixtapuhuān. 29 Xapū'la
Dios ixquincālakapasāni'
quina'n a'ntī ixcamana'. Lā'
ixquincātlahuacu'tunāni' xalacuan
hua'chi Jesucristo, ixO'kxa' Dios.
Lā' chuntza' Jesucristo xla' hua'chi
quimpuxcu'ca'n quilīhuākca'n
tā'timīn. 30 Dios quincāta'sani'ni'
como ixpuhuanī't pū'la de
quina'n. Lā' quincāmāpānūni'ni'
quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla'
natā'latahui'layāuj nac a'kapūn.
31 Lā' chuhua'j como Dios
quincātlahuani'nī'ta'ni' ixlīhuāk
huā'mā', ca'tzīyāuj que
tūlalh quinticātatlajani' a'ntī
quincātatā'lāsta'layāni' como
Dios pō'ktu quincāmaktāyamā'ni'.
32 Dios, a'yuj lej ca'tzani'lh,
macamilh ixO'kxa' para nanī
por quimpālacataca'n. Lā' como
chuntza' Dios māstā'lh ixO'kxa',
chuntza' ca'tzīyāuj que Dios
naquincāmaxquī'yāni' ixlīhuāk
chu a'ntū namaclacasqui'nāuj.
33 Dios quincāta'sani'nī'ta'ni' lā'
xapakō'nī'ttza' quintalaclē'i'ca'n.
Lā' chuntza' nīn tintī' a'ntī tzē
naquincālē'ksa'nīni'nāni'. 34 Nīn
tintī' tzē naquincāmālaclē'nīyāni',
como Cristo māpalakō'lh
quintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh.
Lā' nā xla' lakahuanchokolh. Lā'
hui'lacha' na ixpāxtūcāna'j Dios.
Lā' squi'ni'mā' Dios por quina'n.
35 Cristo pō'ktu quincāpāxquī'yāni'.
Lā' a'yuj pātīni'nāuj, lā' a'yuj
tamakchuyīnī'ta'uj, lā' a'yuj
quincātamacaputzayāni' lā' a'yuj
tū' ka'lhīyāuj a'ntū nahua'yāuj, lā'
a'yuj tū' ka'lhīyāuj quilu'xu'ca'n,
lā' a'yuj scalana'j hui'lāna'uj, lā'
a'yuj quincātamaknīcu'tunāni',
Cristo pō'ktu quincāpāxquī'yāni'.
36 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

> Como ictapa'ksīyāuj con hui'x
> quincātamaknīcu'tunāni'.
> Quina'n hua'chi borregos a'ntū
> nacāmaknīcan.

37 Lā' a'yuj
quincātapātle'keni'kō'mā'ni'
ixlīhuāk huā'mā', ixlīhuāk
nalītaxtuyācha' a'ntū lej tzey para
quina'n. Lā' chuntza' hua'chilh
quina'n natlajana'nāuj, como
Cristo quincāpāxquī'yāni' lā'
quincāmaktāyayāni'. 38 Quit
icca'tzī que Dios pō'ktu
quincāpāxquī'yāni' a'yuj nanīyāuj
lā' a'yuj hui'lāna'uj. Lā' nīn tintī'
tzē naquincāmāmakxtekēyāni'
Dios, nīn ángeles, lā' nīn a'ntīn
taka'lhī līmāpa'ksīn, lā' nīn
tuntū' a'ntū a'nan, lā' nīn tuntū'
a'ntū na'a'nampala. 39 Tuntū'
tzē naquincāmāmakxtekēyāni'
Dios nīn tuntū' a'ntū hui'lacha'
nac a'kapūn, lā' nīn tuntū'
a'ntū huī' nac quilhtamacuj.
Ca'tzīyāuj que Dios pō'ktu
quincāpāxquī'yāni' como ū'tza'
huā'mā' a'ntū quincāmāsu'ni'ni'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Dios cālacsacli huan israelitas para natala ixtachi'xcuhuī't Dios

9 Stu'ncua' a'ntū
na'iccāhuaniyāni'. Lā'
tū' iccā'a'kxokomā'ni' como
quit ictapa'ksī con Cristo. Lā'

huan Espíritu Santo laktzīˈn
quiˈaˈclhcunuc lāˈ caˈtzī que
stuˈncuaˈ aˈntū naˈicuan. 2 Quit
iccālīlakaputza quintāˈisraelitas
hasta quincaˈtzaniˈ quiˈaˈclhcunuc,
como xlacaˈn tūˈ takalhlakaˈīˈ
Jesucristo. 3 Quit xaˈicpātīniˈlh por
ixpālacatacaˈn quintāˈisraelitas lāˈ
xaˈictaxtunquīniˈlh de Cristo palh
chuntzaˈ cahuā tzē ixtalīpūtaxtulh
quintāˈisraelitas. 4 Huan israelitas
xlacaˈn īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Israel.
Dios cālacsacli para nacātlahua
ixtachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ Dios
cāmāsuˈniˈlh ixlīmāpaˈksīn.
Lāˈ Dios chuntzaˈ līlacāxuiˈlīlh
lakatin convenio. Lāˈ cāmaxquīˈlh
huan ley. Lāˈ cāmāsuˈniˈlh aˈnchī
natalīmācāˈtanī. Lāˈ cāhuanilh
catūhuā aˈntū lej tzey aˈntū
nacātlahuaniˈ xlacaˈn. 5 Lāˈ xlacaˈn
ixnapapanaˈcaˈn huan israelitas
aˈntīn tahuiˈlānaˈ chuhuaˈj.
Lāˈ Cristo, aˈxniˈcaˈ milh nac
quilhtamacuj, puˈnli huaˈchi
israelita. Lāˈ Cristo māniˈ ūˈtzaˈ
Dios aˈntī māpaˈksīniˈnkōˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ
mākaˈtlīˈcan para pōˈktu. Amén.
6 Tūla huancan que Dios tūˈ
tlōkentaxtūlh aˈntū cāhuanilh
huan israelitas makāntzaˈ. Dios
tūˈ cālacsacli ixlīhuākcaˈn huan
israelitas. Lāˈ nā tūˈ ixlīhuākcaˈn
takalhlakaˈīˈnīˈt Cristo. Lāˈ
chuntzaˈ tūˈ ixlīhuākcaˈn israelitas
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios. 7 Lāˈ tūˈ
ixlīhuākcaˈn huan īˈxūˈyātāˈnatnaˈ
Abraham, tūˈ huāk ixcamanaˈ
Dios. Lej makāntzaˈ Dios huanilh
Abraham:

> Ixcamanaˈ Dios natala aˈntī
> ixcamanaˈ miˈoˈkxaˈ Isaac, lāˈ
> nā īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Isaac.

8 Aˈntū iccāhuanimāˈniˈ ūˈtzaˈ
huāˈmā: Huan israelitas tūˈ huāk
ixcamanaˈ Dios, xmān aˈntīn
takaˈlhī ixquilhtamacujcaˈn chu
aˈnchī hualh Dios. 9 Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntū
Dios huanilh Abraham makāntzaˈ:

> Huan chiˈchiniˈ aˈntū talhcān,
> quit naˈictlōkentaxtū aˈntū
> icuaniyāniˈ.
> Mimpuscāt, Sara, nakaˈlhī
> kalhatin ixcaman xachiˈxcuˈ.

10 Lāˈ chuhuaˈj āˈtāpātin
huampala. Jacob lāˈ Esaú aˈntī
ixcamanaˈ Rebeca xmān kalhatin
ixtātaˈcaˈn. Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntī Isaac,
quimpapcaˈn. 11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixtalacatuncuī huan camanaˈ,
Dios lacsacli kalhatin chu aˈnchī
ixtapuhuān māniˈ xlaˈ. Tūˈ lacsacli
por aˈntūn tatlahualh huan camanaˈ,
como tuntūˈnaˈj ixtatlahua aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ nīn aˈntūn tzey. 12 Lāˈ
Dios huanilh Rebeca:

> Huan xastancu namāpaˈksī
> ixpuxcuˈ.

13 Lāˈ nā tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios:

> Quit lej xaˈicpāxquīˈ Jacob.
> Lāˈ Esaú tūˈ lej xaˈicpāxquīˈ.

14 Chōˈla catīhuā nahuan que tūˈ
tzey aˈnchī līlacsacnaˈn Dios, como
xmān kalhatin lacsaca lāˈ āˈkalhtin
tūˈ. Iccāhuaniyāniˈ que aˈntū tlahua
Dios xlaˈ huāk tzey. 15 Dios huanilh
Moisés:

> Naˈiccālakalhuˈman chu aˈntī
> naˈiccālakalhuˈmancuˈtun.

16 Aˈmakapatzīn tapuhuan que Dios
nacālakalhuˈman xlacaˈn xmān
por ixpālacata xlacaˈn talacasquiˈn.
Aˈmakapitzīn tapuhuan que Dios
nacālakalhuˈman como xlacaˈn
lej tzey aˈntūn tatlahua. Tūˈ

chuntzaˈ. Dios cālakalhuˈman
aˈntī cālakalhuˈmancuˈtun. 17 Lāˈ
nā tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios
aˈnchī huanica huan rey xalaˈ nac
Egipto. Dios huanilh:

Quit iclīmānūniˈ milīrey, como
quit xaˈicmāsuˈyucuˈtun
quilīmāpaˈksīn aˈxniˈcaˈ huiˈx
quintāˈlātlahuaˈyaˈ.
Lāˈ chuntzaˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn na ixlīhuāk huan
quilhtamacuj, xlacaˈn
natacaˈtzī aˈntū quit tzē
naˈictlahua.

18 Chuntzaˈ tasuˈyu que
Dios cālakalhuˈman aˈntīn
cālakalhuˈmancuˈtun.
Lāˈ makapitzīn aˈntīn tūˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtun Dios, xlacaˈn
Dios cāmakxteka que xlacaˈn más
lacxumpi catalalh.
19 Tzēlasāˈ kalhatin nahuan:
"Palh Dios chuntzaˈ tlahua, ¿aˈchīˈ
quincālīyāhuayāniˈ? Palh Dios
huan aˈnchī nala kalhatin chiˈxcuˈ,
chuntzaˈ natachoko. Lāˈ tūlalh
catitaxtāpalīlh". 20 Palh kalhatin
chuntzaˈ ixquihuanilh, quit
xaˈicuanilh: "Huiˈx xmān kalhatin
chiˈxcuˈ. Lāˈ ¿chichū puhuaˈnaˈ
palh tzē natāˈlāhuaniˈyaˈ Dios?"
Huan xālu de tiˈyaˈt tūˈ chuntzaˈ
kalhasquiˈnī huan lhtaˈmanaˈ aˈntī
tlahualh: "¿Aˈchīˈ quintlaˈhuaˈ
chuntzaˈ?" 21 Huan lhtaˈmanaˈ tzē
natlahua de tiˈyaˈt chu aˈntū xlaˈ
lacasquiˈn. Chu ūˈtzaˈ con huan
pūtlūˈn tzē natlahua lakatin xālu
aˈntū lej tzēhuanīˈt lāˈ lakatin xālu
aˈntūn tūˈ tzēhuanīˈt.
22 Lāˈ nā chuntzaˈ Dios lej
līlacatzucu ixcāpātīniˈ xlacaˈn aˈntī
ixtatlahuamāˈna aˈntūn tūˈ tzey.
Lāˈ aˈyuj Dios ixmāsuˈyucuˈtun
palh ixaˈkchāˈn por ixpālacata
huan talaclēˈiˈ, lāˈ aˈyuj
ixmāsuˈyucuˈtun palh ixkaˈlhī
līmāpaˈksīn para nacāmāpātīnī, lāˈ
aˈyuj ixtasquiˈnī que natapātīniˈn,
Dios ixcāpātīniˈ xlacaˈn. 23 Lāˈ nā
Dios ixmāsuˈyucuˈtun palh xlaˈ
lej tzey. Chuntza tasuˈyu como
Dios quincālakalhuˈmaniˈ lāˈ
quincālacāxtlahuanīˈtaˈniˈ para
nachāˈnāuj nac aˈkapūn. 24 Dios
quincātaˈsaniˈnīˈtaˈniˈ quinaˈn
aˈntī israelitas lāˈ nā xlacaˈn aˈntīn
tūˈ israelitas. 25 Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios aˈnlhā tzoˈkli
Oseas aˈntū hualh Dios:

Aˈntīn tūˈ quintachiˈxcuhuīˈt
ixtahuanīˈt, naˈiccāmāpācuhuī
quintachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn
tūˈ ixcāpāxquīˈcan quit
naˈiccāpāxquīˈ xlacaˈn.

26 Lāˈ aˈnlhā cāhuanica:
"Huiˈxinaˈn tūˈ
quintachiˈxcuhuīˈt", xlacaˈn
nacāmāpācuhuīcan ixcamanaˈ
Dios aˈntī xalakahuan.

27 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios
aˈntū hualh Isaías ixpālacatacaˈn
huan israelitas. Xlaˈ hualh:

Aˈyuj huan israelitas xlacaˈn
laclhūhuaˈ huaˈchi huan cucuj
aˈntū huīˈ nac mar, pero tūˈ
ixlīhuākcaˈn catitapūtaxtulh,
xmān macstiˈnaˈj.

28 Lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
nacāmāpātīnīcan aˈxniˈcaˈ
Dios nacāmālaclēˈnī huan
āˈxmān chiˈchiniˈ.
Lāˈ tūˈ catitakoxīlh.

29 Lāˈ nā Isaías chuntzaˈ huampā:
Dios kaˈlhī ixlīhuāk līmāpaˈksīn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Palh xlaꞌ tūꞌ ixcāmakxtekli
natalatahuiꞌla makapitzīn,
quilīhuākcaꞌn quinaꞌn
ixnīkōꞌuj chuntzaꞌ huaꞌchi
tanīkōꞌlh xalanīꞌn nac
Sodoma lāꞌ Gomorra.

Huan israelitas tūꞌ ixtakalhlakaꞌīꞌcuꞌtun huan xatzey tachihuīn

30 Lāꞌ nā chuntzaꞌ xlacaꞌn aꞌntīn
tūꞌ israelitas. Aꞌyuj xapūꞌla tūꞌ
ixtaputza aꞌnchī lactzey natalīla
na ixlacapūn Dios, chuhuaꞌj Dios
cāmāpānūniꞌnīꞌt ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn como
xlacaꞌn takalhlakaꞌīꞌlh que Jesucristo
cāmāpūtaxtū.
31 Lāꞌ huan israelitas
talīhuiꞌlīlh takalhlakaꞌīꞌ huan ley
como tapuhualh que chuntzaꞌ Dios
nacālaktzīꞌn xalacuan. Lāꞌ xlacaꞌn
tūlalh tatlahualh para que tzey natala
na ixlacapūn Dios.
32 Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ?
Como xlacaꞌn talacuꞌtulh lactzey
na ixlacapūn Dios por ixpālacata
aꞌntū māniꞌ xlacaꞌn ixtatlahua.
Pero chuntzaꞌ tūla. Xlacaꞌn tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌcuꞌtulh que Jesucristo
tzē māpūtaxtūnuꞌn. Lāꞌ xmān ūꞌtzaꞌ
aꞌntīn tzē māpūtaxtūnuꞌn. Huaꞌchilh
taꞌaꞌkcheꞌkxlalh con lakatin chihuix,
como Jesucristo huaꞌchi lakatin
chihuix aꞌntū pūꞌaꞌkcheꞌkxlacan.
33 Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn
Dios aꞌnlhā Dios huan:

Quit icuiꞌlī nac Sión kalhatin
aꞌntī huaꞌchi chihuix aꞌntū
pūꞌaꞌkcheꞌkxlacan lāꞌ huaꞌchi
chihuix aꞌntū pūmakahuascan.
Lāꞌ xlacaꞌn aꞌntīn talīpāhuan
xlaꞌ, tūꞌ xmān chu tlakaj
catitalīpāhuanli.

10 Tāꞌtimīn, quit lej
iclacasquiꞌn que
catapūtaxtulh quintāꞌisraelitas.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ iclīsquiꞌniꞌ Dios huāꞌmāꞌ.
2 Quit iccaꞌtzī que xlacaꞌn lej
tamāpāxuhuīcuꞌtun Dios. Pero
xlacaꞌn tūꞌ tamāchekxī aꞌnchī
līmāpāxuhuīcan Dios.
3 Xlacaꞌn tūꞌ
tacaꞌtzī aꞌnchī Dios cālīmāpānūniꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ chuntzaꞌ ixaꞌcstucaꞌn
xlacaꞌn taputza āꞌtāpātin aꞌnchī
nacālīmāpānūniꞌcan ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ tūꞌ talīmaklhtīniꞌncuꞌtun
aꞌnchī Dios cālīmāpānūniꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
4 Dios nacāmāpānūniꞌ ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn
ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ que
Cristo māpūtaxtūnuꞌn, como Cristo
xlaꞌ, tlōkentaxtūkōꞌlh ixlīhuāk huan
ley aꞌntū ixlaꞌ Dios.
5 Aꞌmakapitzīn
tatlōkentaxtūcuꞌtun huan ley
como chuntzaꞌ tapuhuan que
nacālīmāpānūniꞌcan ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn.
Makāntzaꞌ Moisés līchihuīnaꞌlh de
xlacaꞌn. Xlaꞌ hualh:

Palh kalhatin tlōkentaxtūkōꞌ
ixlīhuāk huan ley, xlaꞌ
napūtaxtu.

6 Lāꞌ aꞌyuj Moisés hualh
chuntzaꞌ, quinaꞌn Dios
quincāmāpānūniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn como
kalhlakaꞌīꞌyāuj que Cristo
quincāmāpūtaxtūyāniꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
māsuꞌyucan na ixtachihuīn Dios
aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ que tūꞌ tasquiꞌnī
naꞌaꞌn catīhuā nac aꞌkapūn
para nalīmin Cristo.
7 Lāꞌ tūꞌ
tasquiꞌnī catīhuā naꞌaꞌn aꞌnlhā
tahuiꞌlānaꞌnchaꞌ huan nīnīꞌn
lāꞌ nalīmin Cristo, como xlaꞌ
lakahuanchokonīꞌttzaꞌ.
8 Ixtachihuīn
Dios huan:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Tūˈ jicslīhuaˈ nacaˈtzīcan
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ aˈnchī
cālīmāpānūniˈcan
ixtalaclēˈiˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
Huiˈxinaˈn pāstacnīˈtaˈntit lāˈ
līchihuīnaˈnīˈtaˈntit de huāˈmā.
Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ huan tachihuīn
aˈntū icmāsuˈyu lāˈ aˈntūn tasquiˈnī
nakalhlakaˈīˈcan palh stuˈncuaˈ. 9 Lāˈ
chuntzaˈ palh huanāuj que Jesús
ūˈtzaˈ quiMāpaˈksīniˈcaˈn lāˈ palh
kalhlakaˈīˈyāuj que stuˈncuaˈ Dios
mālakahuanīchokolh, chuntzaˈ Dios
naquincāmāpūtaxtūyāniˈ. 10 Palh
kalhlakaˈīˈyāuj que Jesucristo
māpūtaxtūnuˈn lāˈ palh cāhuaniyāuj
āˈmakapitzīn palh kalhlakaˈīˈyāuj,
chuntzaˈ Dios quincāmāpūtaxtūyāniˈ
lāˈ Dios quincāmāpānūniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn.
11 Chuntzaˈ ixlīstuˈncuaˈ.
Ixtachihuīn Dios huan:
Xlacaˈn aˈntīn talīpāhuan
xlaˈ, tūˈ xmān chu tlakaj
catitalīpāhuanli.
12 Aˈcxtim aˈnchī natalīpūtaxtu
xlacaˈn aˈntī israelitas lāˈ nā xlacaˈn
aˈntīn tūˈ israelitas. Dios xmān
kalhatin. Lāˈ xlaˈ lej cālakalhuˈman
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tasquiˈniˈ Dios
que nacāmaktāya. 13 Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:
Ixlīhuākcaˈn aˈntī natasquiˈniˈ
huan Māpaˈksīniˈ Cristo que
nacāmāpūtaxtū, xlacaˈn
ixlīhuākcaˈn natapūtaxtukōˈ.
14 Nīn tintīˈ tzē nasquiˈniˈ Dios
que namāpūtaxtū palh xlaˈ tūˈ
līpāhuan Cristo. Lāˈ nīn tintīˈ tzē
līpāhuan xlaˈ palh tūnaˈj caˈtzī
nīn tuntūˈ de Cristo. Lāˈ nīn tintīˈ
tzē nacaˈtzī huāˈmāˈ palh tintīˈ
catimāsuˈniˈlh. 15 Lāˈ nīn tintīˈ tzē
naˈaˈnāchaˈ namāsuˈyu palh tūˈ
Dios namacāˈnāchaˈ. Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:
Lej tzey aˈxniˈcaˈ min kalhatin
aˈntī namāsuˈyu huan xatzey
tachihuīn aˈntū ixlaˈ Dios.
16 Lāˈ aˈyuj cāmāsuˈniˈcanīˈt
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo, āˈmakapitzīn tūˈ
takalhlakaˈīˈ. Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios aˈnlhā Isaías
huanilh Dios:
Quimāpaˈksīniˈ, nīn tintīˈ
kalhlakaˈīˈcuˈtun aˈntū
icmāsuˈyu.
17 Lāˈ makapitzīn takalhlakaˈīˈlh
palh stuˈncuaˈ, como ixtakaxmatnīˈt
huan xatzey tachihuīn. Lāˈ ūˈtzaˈ
aˈntū līchihuīnaˈn Cristo.
18 Quit iccākalhasquiˈnīyāniˈ: ¿Chu
stuˈncuaˈ que huan israelitas tūˈ
takaxmatnīˈt huan xatzey tachihuīn?
Ixlīstuˈncuaˈ takaxmatnīˈt. Tatzoˈkniˈ
na ixtachihuīn Dios:
Lakachu cākaxmatcan
ixtachihuīncaˈn aˈntī Dios
cāmacāˈnīˈt.
Aˈkahuankōˈnīˈt na ixlīhuāk
quilhtamacuj aˈntūn
tamāsuˈyu.
19 Huan israelitas tūla tahuan
que tūˈ tamāchekxī huan xatzey
tachihuīn, como xlacaˈn aˈntīn tūˈ
israelitas, xlacaˈn tamāchekxī. Lāˈ
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ lītzoˈkli Moisés aˈnlhā
xlaˈ tzoˈkli aˈntū Dios cāhuanilh
huan israelitas:
Naˈiccāsicuaˈlanālī aˈntīn tūˈ
israelitas.
Lāˈ ūˈtzaˈ nacālīlakcaˈtzaniˈyāˈtit
huiˈxinaˈn israelitas.
Naˈiccālīmakāˈkchāˈnāniˈ
huiˈxinaˈn ixpālacata lakatin

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tūˈ lej
taca'tzī.
20 Lāˈ nā Isaías xaˈnca tzoˈkli aˈnchī
Dios hualh:
Xlacaˈn chuhuaˈj tacaˈtzīlhtzaˈ
aˈntīn tūˈ ixquintaputza.
Cāmāsuˈniˈca xlacaˈn de
quimpālacata xlacaˈn aˈntīn
tūˈ ixtakalhaˈsquiˈnīniˈn por
quimpālacata.
21 Lāˈ Dios huampā ixpālacata huan
israelitas:
Lakaliyān xaˈiccātaˈsaniˈ
pūlactin tachiˈxcuhuīˈt aˈntī
xalacxumpi lāˈ tūˈ ixquintaˈaˈk
ahuānaˈniˈcuˈtun.

Makapitzīn israelitas cāmāpūtaxtūcanīˈttzaˈ

11 Tūˈ capuhuaˈntit que Dios
cālakmakaˈnkōˈnīˈt huan
israelitas. Māniˈ quit israelita.
Abraham quimpap. Quit de
ixtachiˈxcuhuīˈt Benjamín aˈntī
xalaˈ makāntzaˈ ixuanīˈt. 2 Dios
tūˈ cālakmakaˈnīˈt ixtachiˈxcuhuīˈt
aˈntīn cālacsacli makāntzaˈ.
Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit aˈntūn
tatzoˈkniˈ na ixtāchihuīn Dios
aˈnchī Elías cālēˈksaˈnīniˈlh huan
israelitas aˈxniˈcaˈ ixkalhtōˈkaˈniˈmāˈ
Dios. 3 Xlaˈ hualh:
QuiMāpaˈksīniˈ Dios,
cāmaknīkōˈcanīˈt ixlīhuākcaˈn
miˈaˈctaˈsanaˈnīˈn.
Lāˈ cāmāˈkāˈnīkōˈcanīˈt
ixlīhuāk huan altares
aˈnlhā ixuiˈlīniˈcaˈnaˈ huan
lēˈksajuīˈn.
Lāˈ āˈxmān quit ictachokonīˈt.
Lāˈ nā quimaknīcuˈtuncan quit.
4 Lāˈ Dios kalhtīlh lāˈ huanilh:
Aˈlakatojon mil de chiˈxcuhuīˈn
quintitachokoniˈ.
Lāˈ xlacaˈn tūˈ
tataquilhpūtaniˈnīˈt huan
ídolo aˈntū huanican Baal.
5 Lāˈ chuhuaˈj pātleˈkemāˈ chu
aˈcxtim. Xmān makapitzīn israelitas
takalhlakaˈīˈnīˈt. Dios cālacsacnīˈt
como xlaˈ lakalhuˈmanīniˈn. 6 Dios
cālacsacli lāˈ tūˈ por ixpālacata
xlacaˈn ixtatlahuanīˈt catūhuā
aˈntūn tzey. Dios cātlahuaniˈlh
lakatin talakalhuˈmān.
Lakatin talakalhuˈmān xlaˈ tūˈ
huaˈchi lakatin tatlaj. Dios
ixcālakalhuˈmanīˈt lāˈ ūˈtzaˈ
cālīlacsacli.
7 Huan israelitas ixtaputza aˈnchī
ixcālīmāpānūniˈca ixtalaclēˈiˈcaˈn.
Lāˈ tūˈ lej lhūhuaˈ de xlacaˈn aˈntī
Dios cāmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈcaˈn.
Lāˈ xlacaˈn ūˈtunuˈn aˈntī Dios
cālacsacnīˈt. Aˈmakapitzīn más
lacxumpi talalh. 8 Chuntzaˈ
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:
Huaˈchilh Dios cāmālhtatīlh
como xlacaˈn tūˈ tamāchekxī
aˈntū xastuˈncuaˈ.
Huaˈchilh tūˈ tzey
ixlakastapuncaˈn lāˈ
ixaˈkaˈxkoˈlhcaˈn como tūˈ
tamāchekxī aˈntū cāhuanican
lāˈ nīn aˈntūn talaktzīˈn.
Lāˈ nā chuntzaˈ hasta chuhuaˈj.
9 Lāˈ nā tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios aˈnlhā David hualh:
Aˈntū talīpāhuan xlacaˈn, ūˈtzaˈ
nala huaˈchi lakatin aˈksuj
aˈntū nacāpūchiˈpacan lāˈ nala
huaˈchi lakatin chihuix aˈntū
natapūˈaˈkcheˈkxla.
Lāˈ Dios nacāmāpātīnī.

10 Lāꞌ natatalakatzīꞌ lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ
catitalacahuānaꞌlh.
Lāꞌ lej natapātīniꞌn huaꞌchi
aꞌntīn talēꞌn lej tzinca
ixtacuꞌcaꞌcaꞌn.

Aꞌntīn tūꞌ israelitas nā xlacaꞌn nā tzē nacāmāpūtaxtūcan

11 Iccāhuaniyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
que Dios tūꞌ cālakmakaꞌlh huan
israelitas para pōꞌktu. Como huan
israelitas tūꞌ takalhlakaꞌīꞌcuꞌtulh,
chuntzaꞌ Dios cāmāpūtaxtūlh aꞌntīn
tūꞌ israelitas. Dios lacasquiꞌn que
huan israelitas natalīlakcaꞌtzaniꞌ
xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas como
xlacaꞌn ixtachiꞌxcuhuīꞌttzaꞌ Dios.
Lāꞌ chuntzaꞌ huan israelitas
nā natakalhlakaꞌīꞌcuꞌtun. 12 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ huan israelitas tūꞌ
taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtulh Dios,
chuntzaꞌ Dios cāsicuaꞌlanālīlh
xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan israelitas
nataꞌaꞌkahuānaꞌniꞌpala, Dios āꞌchulāꞌ
nacāsicuaꞌlanālī ixlīhuākcaꞌn huan
tachiꞌxcuhuīꞌt.
13 Chuhuaꞌj naꞌiccāhuaniyāniꞌ
catūhuā huiꞌxinaꞌn aꞌntīn tūꞌ
israelitas. Dios quilīmāmacūꞌnīꞌt
naꞌiccāmāsuniꞌyāniꞌ huan xatzey
tachihuīn. Lāꞌ quit ictlahuacuꞌtun
aꞌntūn quilīmāmacūꞌlh. 14 Quit
iclacasquiꞌn que quintāꞌisraelitas
natalaktzīꞌn aꞌnchī Dios
cāsicuaꞌlanālīmāꞌ āꞌmakapitzīn
lāꞌ ūꞌtzaꞌ natalīpūtaxtucuꞌtun
nā xlacaꞌn. 15 Aꞌxniꞌcaꞌ Dios
cālakmakaꞌlh huan israelitas,
ixamigos cātlahualh aꞌntīn tūꞌ
israelitas. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ huan
israelitas natatāꞌtapaꞌksīpala
con Dios, huāꞌmāꞌ lej tzey
nala, huaꞌchilh xlacaꞌn
talakahuanchokopalanīꞌt. 16 Palh
macstinaꞌj huan tasquit tzey lāꞌ
chuntzaꞌ ixtalhūhuāꞌt nā tzey.
Lāꞌ palh ixtankāxēꞌk kantin
quiꞌhuiꞌ lactzey, nā ixpekenīꞌn
tzey. Nā chuntzaꞌ huan israelitas.
Quinapapanaꞌcaꞌn quinaꞌn
israelitas ixtatāꞌtapaꞌksī Dios, lāꞌ
nā chuntzaꞌ īꞌxūꞌyātāꞌnatnaꞌcaꞌn nā
natatāꞌtapaꞌksī Dios.
17 Huan israelitas huaꞌchi
ixpekenīꞌn kantīn quiꞌhuiꞌ. Lāꞌ
huan ixpekenīꞌn aꞌntū cācāꞌtēcanīꞌt,
xlacaꞌn huaꞌchi huan israelitas aꞌntī
cālakmakaꞌlh Dios. Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌntīn tūꞌ israelitas, huiꞌxinaꞌn
huaꞌchi ixpekenīꞌn kantin quiꞌhuiꞌ
aꞌntū xacimarrón. Lāꞌ huaꞌchilh
ixcāꞌinjertarlīcanīꞌt ixpekenīꞌn
huan quiꞌhuiꞌ cimarrón aꞌnlhā
cācāꞌtēcanīꞌt. Lāꞌ huan ixpekenīꞌn
aꞌntū cāꞌinjertarlīcanīꞌt talīstaca
por huan xaxcān aꞌntū kaꞌlhī
huan xatankāxēꞌk. Lāꞌ nā chuntzaꞌ
huiꞌxinaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas.
Dios cāsicuaꞌlanālīyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌcxtim con huan israelitas. 18 Lāꞌ
huiꞌxinaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas,
tūꞌ calīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzītit por huan
ixpekenīꞌn aꞌntū cācāꞌtēcanīꞌt. ¿Chu
tūꞌ caꞌtzīyāꞌtit que ixtankāxēꞌk
quiꞌhuiꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntū makastaca huan
ixpekenīꞌn? Huan ixpekenīꞌn aꞌntū
cālīꞌinjertarlīcanīꞌt tūla makastaca
ixtankāxēꞌk huan quiꞌhuiꞌ.
19 Chōꞌla nahuanāꞌtit huiꞌxinaꞌn
aꞌntīn tūꞌ israelitas: “Dios
ixlacasquiꞌn palh natāꞌtapaꞌksīyāuj
xlaꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ cālīlakmakaꞌlh huan
israelitas”. Huāꞌmāꞌ huaꞌchilh
ixcācāꞌtēniꞌkōꞌlh ixpekenīꞌn huan
quiꞌhuiꞌ, como cāꞌinjertarlīcuꞌtulh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

āˈmakapitzīn. 20 Tūˈ chuntzaˈ.
Xlacaˈn tūˈ takalhlakaˈīˈlh lāˈ ūˈtzaˈ
cālīlakmakaˈlh Dios. Huiˈxinaˈn
kalhlakaˈīˈyāˈtit lāˈ ūˈtzaˈ Dios tūˈ
cālīlakmakaˈnīˈtaˈniˈ huiˈxinaˈn.
Uˈtzaˈ tūˈ tilīkaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit.
Xaˈnca calatāˈkchokotit. 21 Dios
cālakmakaˈlh huan israelitas aˈntī
huaˈchi huan ixpekenīˈn aˈntū
ixyā nac quiˈhuiˈ. Lāˈ Dios nā tzē
nacālakmakaˈnāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntī huaˈchi ixpekenīˈn aˈntūn
cāˈinjertarlīcanīˈt. 22 Chuntzaˈ
tasuˈyu que Dios lej lakalhuˈmanaˈn
lāˈ nā nacāmāpātīnī xlacaˈn
aˈntīn tatlahua talaclēˈiˈ.
Cāmāpātīnīlh huan israelitas
aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈlh. Lāˈ
huiˈxinaˈn cālakalhuˈmanāniˈ
līhuan kalhlakaˈīˈyāˈtit. Lāˈ palh
makxtekāˈtit de kalhlakaˈīˈyāˈtit,
Dios nacālakmakaˈnāniˈ
chuntzaˈ huaˈchi kalhatin
chiˈxcuˈ cāˈmakaˈn ixpeken
quiˈhuiˈ. 23 Lāˈ huan israelitas,
palh nā takalhlakaˈīˈcuˈtuntzaˈ,
Dios nacālaktzīˈn huaˈchi
ixtachiˈxcuhuīˈt huampala. Chuntzaˈ
huaˈchilh Dios cāˈinjertarlīpala
aˈnlhā ixtayānaˈ xapūˈla. 24 Tūˈ
jicslīhuaˈ cāˈinjertarlīpalacan huan
ixpekenīˈn aˈntū ixcācāˈtēcanīˈttzaˈ.
Más jicslīhuaˈ cāˈinjertarlīcan huan
ixpekenīˈn āˈmakapitzīn quiˈhuiˈ.
Lāˈ huan israelitas, xlacaˈn huaˈchi
ixpekenīˈn quiˈhuiˈ aˈntū lanān
ixtayānaˈ.

Huan israelitas natakalhlakaˈīˈ Cristo

25 Tāˈtimīn iclacasquiˈn
que cacaˈtzītit catūhuā aˈntū
tūnaˈj lakapascan. Lāˈ chuntzaˈ
aˈxniˈcaˈ nacaˈtzīyāˈtit huāˈmāˈ,
tūˈ nakaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit. Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ aˈntū iccāhuanicuˈtunāniˈ:
Aˈmakapitzīn israelitas lacxumpi lāˈ
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ Dios. Lāˈ xlacaˈn
tūˈ catitalalh chuntzaˈ para pōˈktu.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ natakalhlakaˈīˈ lhūhuaˈ
aˈntīn tūˈ israelitas, lāˈ aˈxniˈcaˈ
huan israelitas nā natakalhlakaˈīˈ
nā xlacaˈn. 26 Lāˈ Dios
nacāmāpūtaxtūkōˈ ixlīhuākcaˈn
huan israelitas aˈntī natakalhlakaˈīˈ.
Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:

> Huan Māpūtaxtūnuˈ namināchaˈ
> nac Sión.
> Lāˈ nacāxapaniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn
> huan israelitas,
> īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Jacob.
> 27 Quit naˈiccāmāsputūnuˈniˈ
> ixtalaclēˈiˈcaˈn lāˈ chuntzaˈ
> naˈictlōkentaxtū aˈntū
> iccāhuanilh makāntzaˈ.

Chuntzaˈ hualh Dios.

28 Como huan israelitas tūˈ
takalhlakaˈīˈcuˈtulh huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo,
talalh ixtāˈcaˈtza Dios. Lāˈ como
xlacaˈn tūˈ takaxmatcuˈtun
ixpālacata Jesucristo, chuntzaˈ
cātamācaˈtzīnīniˈ huiˈxinaˈn aˈntīn
tūˈ israelitas. Dios cāpāxquīˈcus
huan israelitas, como makāntzaˈ
cālacsacli īˈxūˈyāpapnaˈcaˈn para
que natala ixtachiˈxcuhuīˈt. 29 Lāˈ
Dios tūˈ xtāpalī ixtapāstacnaˈ.
Ixlīhuākcaˈn aˈntī cālacsacnīˈt xlaˈ
nacāsicuaˈlanālī. 30 Como huan
israelitas tūˈ takalhlakaˈīˈcuˈtulh,
chuntzaˈ huiˈxinaˈn cātamāsuˈniˈniˈ
ixtachihuīn Dios. Lāˈ aˈyuj xapūˈla
huiˈxinaˈn tūˈ kalhlakaˈīˈtit,
chuhuaˈj cālakalhuˈmanāniˈ
Dios lāˈ cāmāpūtaxtūnīˈtaˈniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

[31]Lāˈ chuntzaˈ huaˈchi Dios
cālakalhuˈmanāniˈ huiˈxinaˈn, nā
chuntzaˈ nacālakalhuˈman huan
israelitas aˈyuj chuhuaˈj tūnaˈj
takalhlakaˈīˈ. [32]Dios māsuˈyunīˈt
que ixlīhuāk huan tachiˈxcuhuīˈt
takaˈlhī ixtalaclēˈiˈcaˈn lāˈ tūˈ
takalhlakaˈīˈnīˈt. Chuntzaˈ
tlahualh, como ixlacasquiˈn que
xlacaˈn ixtacaˈtzīlh palh xlaˈ
cālakalhuˈmankōˈ ixlīhuākcaˈn.
[33]Dios caˈtzīkōˈ ixlīhuāk lāˈ lej
māchekxī ixlīhuāk. Quinaˈn tūla
māchekxīyāuj aˈntū Dios līhuiˈlī
lāˈ aˈntū tlahua. [34]Nīn tintīˈ caˈtzī
aˈnchī puhuan Dios. Lāˈ nīn
tintīˈ tzē nahuanī aˈntū natlahua
Dios. [35]Palh namaxquīˈyāuj Dios
catūhuā, tūla nahuanāuj que
Dios quincālaclēˈniˈyāniˈ. [36]Dios
tlahuakōˈnīˈt ixlīhuāk. Dios
māˈaˈnanīkōˈlh ixlīhuāk. Huāk ixlaˈ.
Para pōˈktu camākaˈtlīˈca Dios.

Tasquiˈnī natamacamāstāˈyāuj con Dios

12 Tāˈtimīn, Dios lej
quincālakalhuˈmanīˈtaˈniˈ.
Uˈtzaˈ iccālīsquiˈniˈyāniˈ que
catamacamāstāˈtit con Dios. Lāˈ
chuntzaˈ huiˈxinaˈn nalaˈyāˈtit
huaˈchi lakatin lēˈksajnaˈ
aˈntū aˈksajuīˈcan Dios, aˈyuj
xalakahuancus huiˈxinaˈn. Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ lēˈksajnaˈ aˈntū līpāxuhua
Dios. Chuntzaˈ nalīmācāˈtanīˈyāˈtit
Dios. [2]Tūˈ calatāˈkchokotit huaˈchi
talatlāˈhuan aˈntī xalanīˈn nac
quilhtamacuj. Camakxtektit que
Dios naxtāpalī mintapāstacnaˈcaˈn.
Chuntzaˈ tzē namāchekxīˈyāˈtit
aˈntū Dios lacasquiˈn que
natlahuaˈyāˈtit. Lāˈ chuntzaˈ tzē
natlahuaˈyāˈtit aˈntūn tzey lāˈ aˈntū
nalīpāxuhua Dios.
[3]Dios, como xlaˈ lej
lakalhuˈmanaˈn, quilīmāmacūˈlh
naˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
Lāˈ ūˈtzaˈ tzē naˈiccālīhuaniyāniˈ
huāˈmāˈ. Tūˈ tikaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit.
Capāstactit aˈnchī huaˈnīˈtaˈntit
chāˈtunuˈ de huiˈxinaˈn, chu
aˈnchī mintascujūtcaˈn aˈntū Dios
cāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ. [4]Quimacnicaˈn
lhūhuaˈ tāstuca aˈyuj xmān lakatin
macniˈ. Lāˈ lakatunuˈ de xlacaˈn
xtuncnuˈ ixlītlōtcaˈn. [5]Lāˈ nā chuntzaˈ
quinaˈn aˈntī kalhlakaˈīˈyāuj Cristo.
Quinaˈn quilhūhuaˈcaˈn lāˈ quinaˈn
chu lakatin tāˈlanīˈtaˈuj con Cristo.
Lāˈ lāmaclacasquiˈnāuj chāˈtunuˈ de
quinaˈn para nalāmaktāyayāuj.
[6]Lāˈ kalhatunuˈ kaˈlhī ixlītlōt chu
aˈnchī Dios quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ
chāˈtunuˈ. Lāˈ xlacaˈn aˈntī
ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios, catamāsuˈyulh
xmān aˈntū Dios cāhuanī. [7]Lāˈ aˈntīn
tamaktāya huan āˈmakapitzīn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ, xaˈnca catatlahualh.
Lāˈ aˈntīn tahuanilēˈn āˈmakapitzīn
nā xaˈnca catatlahualh. [8]Lāˈ
aˈntīn tamāsuˈniˈ āˈmakapitzīn
nā xaˈnca catamāsuˈniˈlh. Lāˈ
aˈntīn tamaxquīˈ tumīn huan
pobresniˈ, tūˈ catatampiˈlhīniˈlh.
Lāˈ aˈntī xanapuxcuˈnuˈ de huan
tāˈtimīn, catatlōkentaxtūlh aˈntū
cālīmāmacūˈcanīˈt. Lāˈ aˈntīn
tamaktāya āˈmakapitzīn aˈntīn
talakaputza catatlahualh con
tapāxuhuān.

Tasquiˈnī que līlacatejtin natalatāˈkchoko aˈntīn takalhlakaˈīˈ

[9]Lāˈ milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn
xaˈnca nacāpāxquīˈyāˈtit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

āˈmakapitzīn. Lāˈ nataxtunquīyāˈtit
de aˈntūn koˈhuaˈjuaˈ. Lāˈ
natlahuaˈyāˈtit aˈntūn tzey.
10 Lāˈ nalāpāxquīˈyāˈtit como
huiˈxinaˈn lītāˈtimīn como
tapaˈksīyāˈtit con Cristo. Lāˈ
nacāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit āˈmakapitzīn
lāˈ tūˈ nalaˈyāˈtit huaˈchi xlacaˈn
aˈntī xmān takaˈlhīmāˈna hasta que
nacāˈaˈcnīniˈniˈcan.
11 Lāˈ xaˈnca nascujāˈtit lāˈ tūˈ
tilhquititniˈnāˈtit. Lāˈ natāˈscujāˈtit
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo con
tapāxuhuān.
12 Lāˈ napāxuhuaˈyāˈtit
como caˈtzīyāˈtit que Dios
nacāsicuaˈlanālīyāniˈ.
Lāˈ napātīniˈnāˈtit aˈyuj
nacāpātleˈkeniˈyāniˈ aˈntū
jicslīhuaˈ. Lāˈ tūˈ namakxtekāˈtit de
nakalhtōˈkaˈyāˈtit.
13 Lāˈ palh huan tāˈtimīn cāsputniˈ
catūhuā, nacāmaktāyaˈyāˈtit. Lāˈ
nacāmānūˈyāˈtit na minchiccaˈn
aˈntīn tamimāˈnāˈnchaˈ de makat.
14 Lāˈ nasquiˈniˈyāˈtit Dios que
nacāsicuaˈlanālī xlacaˈn aˈntīn
cātamacaputzayāniˈ. Lāˈ tūˈ
nasquiˈnāˈtit que nacāpātleˈkeniˈ
aˈntūn tūˈ tzey.
15 Lāˈ nacātāˈpāxuhuaˈyāˈtit
xlacaˈn aˈntīn tapāxuhua. Lāˈ
nacātāˈcalhuaˈnāˈtit aˈntīn
tacalhuan.
16 Lāˈ chu lakatin
tapāstacnaˈ nakaˈlhīˈyāˈtit.
Lāˈ tūˈ tikaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit. Lāˈ
nacātāˈlatāˈkchokoyāˈtit xlacaˈn
aˈntīn catīhuāyā tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ
tūˈ tipuhuaˈnāˈtit que huiˈxinaˈn lej
caˈtzīyāˈtit.
17 Lāˈ palh kalhatin
nacātlahuaniˈyāniˈ aˈntūn tūˈ tzey,
huiˈxinaˈn tūˈ titlahuaˈniˈyāˈtit
chuntzaˈ. Calīhuiˈlīˈtit
natlahuaˈyāˈtit aˈntūn tzey na
ixlacapūncaˈn ixlīhuākcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt. 18 Lāˈ lej xaˈnca
nalīputzayāˈtit aˈnchī nalīlaˈyāˈtit
ixamigocaˈn āˈmakapitzīn.
19 Tāˈtimīn, tūˈ ticātlahuaniˈyāˈtit
aˈntūn tūˈ tzey palh chuntzaˈ
cātatlahuaniˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
Namakxtekāˈtit que xmān Dios
nacāmāpātīnī. Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:

> Xmān quit tzē naˈiccāmāpātīnī
> aˈntīn tatlahua aˈntūn tūˈ tzey.
> Natamāpala con quit, hualh
> quiMāpaˈksīniˈcaˈn Dios.

20 Lāˈ nā tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios:

> Palh mintāˈcaˈtza tzincsa,
> camāˈhuiˈ.
> Lāˈ palh kalhputī, camaˈxquiˈ
> xcān.
> Lāˈ chuntzaˈ xlaˈ nalīmāxanaˈn
> aˈntūn tlahuaniˈnīˈtaˈniˈ.

21 Tūˈ namakxtekāˈtit que
nacātlajayāniˈ aˈntūn tūˈ tzey.
Natlahuaˈyāˈtit xmān aˈntūn tzey
lāˈ chuntzaˈ nalītlajayāˈtit antūn tūˈ
tzey.

13

Tasquiˈnī que milīhuākcaˈn
naˈaˈkahuānaˈniˈyāˈtit huan
pūchihuīnaˈnīˈn. Dios cāhuiˈlīnīˈt
huaˈchi pūchihuīnaˈnīˈn. Lāˈ palh
tūˈ cahuā Dios ixcāmaxquīˈlh
līmāpaˈksīn, xlacaˈn tūlalh
ixtamāpaˈksīniˈlh. 2 Aˈntīn
tatāˈlāstaˈla huan pūchihuīnaˈnīˈn,
xlacaˈn chuntzaˈ tatāˈlāstaˈla
Dios. Lāˈ xlacaˈn natamāpala con
Dios. 3 Lāˈ aˈntīn tatlahua aˈntūn
tzey, xlacaˈn tūˈ catitajicuaˈniˈlh
huan pūchihuīnaˈnīˈn. Xmān

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xlacaꞌn aꞌntīn tatlahua aꞌntūn
tūꞌ tzey, xlacaꞌn tajicuaꞌniꞌ huan
pūchihuīnaꞌnīꞌn. Lāꞌ palh huiꞌxinaꞌn
tūꞌ cājicuaꞌniꞌcuꞌtunāꞌtit huan
pūchihuīnaꞌnīꞌn, līlacatejtin
nalatāꞌkchokoyāꞌtit lāꞌ chuntzaꞌ
natahuan que huiꞌxinaꞌn
lactzey. 4 Huan pūchihuīnaꞌnīꞌn
takaꞌlhī līmāpaꞌksīn como
Dios cālīmāmacūꞌnīꞌt para
nacāmaktāyayāniꞌ huiꞌxinaꞌn. Palh
huiꞌxinaꞌn tlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn
tūꞌ tzey, najicuaꞌniꞌyāꞌtit como
xlacaꞌn tzē nacātamāpātīnīyāniꞌ.
Dios cāmaxquīꞌnīꞌt līmāpaꞌksīn
para nacāmāpātīnī xlacaꞌn aꞌntīn
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey. 5 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
lītasquiꞌnī nacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāꞌtit
huan pūchihuīnaꞌnīꞌn. Lāꞌ tūꞌ
xmān por ixpālacata xlacaꞌn
nacātamāpātīnīyāniꞌ. Tasquiꞌnī
nacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāꞌtit como
caꞌtzīyāꞌtit mēꞌcstucaꞌn que ūꞌtzaꞌ
tasquiꞌnī natlahuaꞌyāꞌtit. 6 Lāꞌ nā
tasquiꞌnī namāpalaꞌyāꞌtit impuestos.
Huan pūchihuīnaꞌnīꞌn aꞌntīn
tatlōkentaxtū ixlītlōtcaꞌn, xlacaꞌn
chuntzaꞌ tatlahua aꞌntū Dios
lacasquiꞌn.

7 Lāꞌ chuntzaꞌ camāpalaꞌtit
ixlīhuāk aꞌntū laclīpināꞌtit.
Camāpalaꞌtit huan impuestos
lāꞌ cuotas. Cacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌtit
lāꞌ cacāꞌaꞌcnīniꞌniꞌtit aꞌntīn
tamāpaꞌksīniꞌn. 8 Palh
cālaclīpiniꞌyāꞌtit āꞌmakapitzīn,
cacāmāpalaniꞌtit. Tūꞌ camakxtektit
de lāpāxquīꞌyāꞌtit. Aꞌntīn tapāxquīꞌ
āꞌmakapitzīn, chuntzaꞌ xlacaꞌn
talītlōkentaxtū ixley Dios. 9 Ixley
Dios huan chuntzaꞌ:

Tūꞌ namakpuscātīniꞌnaꞌ.
Tūꞌ namaknīniꞌnaꞌ.
Tūꞌ nakaꞌlhānaꞌnaꞌ.
Tūꞌ nalīꞌaꞌksaꞌnaꞌ āꞌkalhatin
aꞌntūn tūꞌ stuꞌncua.
Tūꞌ nalakcaꞌtzaꞌnaꞌ aꞌntū ixlaꞌ
āꞌchāꞌtin.

Lāꞌ aꞌnan āꞌlakatin līmāpaꞌksīn aꞌntū
huan:

Lāꞌ chu aꞌnchī pāxquīꞌcaꞌnaꞌ
mēꞌcstu, nā chuntzaꞌ
cacāpāxquiꞌ huan
āꞌmakapitzīn.

Lāꞌ kalhatin aꞌntīn tlahua huāꞌmāꞌ
līmāpaꞌksīn, chuntzaꞌ tlōkentaxtū
huāk huāꞌmāꞌ līmāpaꞌksīn lāꞌ
nā āꞌmakapitzīn līmāpaꞌksīn
aꞌntū aꞌnan. 10 Palh kalhatin
chiꞌxcuꞌ pāxquīꞌ āꞌchāꞌtin,
chuntzaꞌ tūla tlahuaniꞌ aꞌntūn
tūꞌ tzey. Lāꞌ chuntzaꞌ aꞌntīn
tapāxquīꞌ āꞌmakapitzīn, chuntzaꞌ
talītlōkentaxtūkōꞌ ixlīhuāk ixley
Dios.

11 Ixlīhuāk huāꞌmāꞌ
natlahuaꞌyāꞌtit como caꞌtzīyāꞌtit
que chuhuaꞌj āꞌchulāꞌ tasquiꞌnī
naꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāꞌtit Dios. Lej
skalalh natahuiꞌlaꞌyāꞌtit como
namin huan chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
Cristo naquincālēꞌnāniꞌ nac aꞌkapūn.
Lāꞌ tūꞌtzaꞌ makān huan chiꞌchiniꞌ
huaꞌchi aꞌxniꞌcaꞌ pūꞌla kalhlakaꞌīꞌuj.
12 Palaj namin huan chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ nalakaꞌnāuj Dios nac
aꞌkapūn. Huaꞌchilh xkakamāꞌtzaꞌ
como palaj namin huāꞌmāꞌ
chiꞌchiniꞌ. Uꞌtzaꞌ calīmakxtekui
natlahuayāuj aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ
tūꞌ catlahuáuj huaꞌchi tatlahua
xlacaꞌn aꞌntīn talatlāꞌhuan de
tzīꞌsa. Catlahuáuj aꞌntūn tzey
chuntzaꞌ huaꞌchi xlacaꞌn aꞌntīn
talatlāꞌhuan aꞌnlhā xkaka. 13 Lāꞌ
xaꞌnca nalatāꞌkchokoyāuj huaꞌchi

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tasquiꞌnī. Lāꞌ tuntūꞌ natlahuayāuj
aꞌntū nalīmāxanaꞌnāuj palh
naquincālaktzīꞌnāniꞌ catīhuā. Tūꞌ
ticālīpāxuhuayāuj aꞌntīn tatlahua
aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ tūꞌ tikaꞌchīyāuj.
Lāꞌ tūꞌ timakpuscātīniꞌnāuj. Lāꞌ tūꞌ
titlahuayāuj aꞌntūn tūꞌ līmakuan.
Lāꞌ tūꞌ tilāstaꞌlayāuj. Lāꞌ tūꞌ
tilakcaꞌtzanāuj. 14 Lāꞌ calīhuiꞌlīꞌtit
makscaꞌtāꞌtit quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn
Jesucristo. Lāꞌ tūꞌ catlahuaꞌtit
mintapāstacnaꞌcaꞌn aꞌntū
xakoꞌhuaꞌjuaꞌ.

Tūꞌ tzey palh cālēꞌksaꞌnāuj āꞌmakapitzīn tāꞌtimīn

14 Aꞌyuj makapitzīn tūnaꞌj
xaꞌnca takalhlakaꞌīꞌ como
tūnaꞌj xaꞌnca tamāchekxī, huiꞌxinaꞌn
līpāxūj cacāmakxtektit natatanū
aꞌnlhā takēxtimīꞌyāꞌtit huiꞌxinaꞌn.
Lāꞌ tūꞌ ticātāꞌlāꞌhuaꞌniꞌyāꞌtit
xlacaꞌn por ixpālacata aꞌntūn
tūnaꞌj xaꞌnca tamāchekxī xlacaꞌn.
2 Aꞌmakapitzīn tapuhuan que tzē
natahuaꞌ ixlīhuāk catūhuā. Lāꞌ
āꞌmakapitzīn aꞌntīn tūnaꞌj xaꞌnca
takalhlakaꞌīꞌ, xlacaꞌn tapuhuan
que tūꞌ tzey huaꞌcan quinīt.
3 Huiꞌxinaꞌn aꞌntī huaꞌyāꞌtit ixlīhuāk
catūhuā, tūꞌ cālakmakaꞌntit aꞌntīn
tūꞌ tahuaꞌ quinīt. Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌntīn tūꞌ huaꞌyāꞌtit quinīt, tūꞌ
ticālīchihuīnaꞌnāꞌtit xlacaꞌn aꞌntīn
tahuaꞌ quinīt. Dios cālacaꞌīꞌyāniꞌ
milīhuākcaꞌn. 4 Tūꞌ quimacaꞌtzicaꞌn
aꞌnchī scuja huan ixmozo āꞌkalhatin
chiꞌxcuꞌ. Xmān aꞌntī māpaꞌksī
tzē nahuan palh tzey o palh tūꞌ
tzey aꞌnchī scuja ixmozo. Lāꞌ nā
chuntzaꞌ aꞌntīn tatapaꞌksī con
Dios, xmān Dios caꞌtzī aꞌnchī
talīlatlāꞌhuan xlacaꞌn. Dios
cāmaktāya, lāꞌ chuntzaꞌ xlacaꞌn tūꞌ
caticāmālaclēꞌnīlh Dios.
5 Aꞌmakapitzīn tāꞌtimīn
tamaclacāꞌniꞌ lakatin chiꞌchiniꞌ.
Aꞌmakapitzīn tapuhuan que
ixlīhuāk huan chiꞌchiniꞌ chu lakatin.
Capāstactit chāꞌtunuꞌ de huiꞌxinaꞌn
aꞌntū xatzey lāꞌ ūꞌtzaꞌ catlahuaꞌtit
chāꞌtunuꞌ. 6 Aꞌntīn tamaclacāꞌniꞌ
lakatin chiꞌchiniꞌ, xlacaꞌn ūꞌtzaꞌ
talīmaclacāꞌniꞌcuꞌtun Dios. Lāꞌ
nā aꞌntīn tahuaꞌ quinīt, xlacaꞌn
ūꞌtzaꞌ talīmaclacāꞌniꞌcuꞌtun Dios
como tamaxquīꞌ pāxcatcaꞌtzī Dios
por huan līhuaꞌt. Lāꞌ aꞌntīn tūꞌ
tahuaꞌ quinīt, nā xlacaꞌn chuntzaꞌ
tamaclacāꞌniꞌcuꞌtun Dios, lāꞌ nā
tamaxquīꞌ pāxcatcaꞌtzī Dios.
7 Līhuan lahuiꞌlānaꞌuj nac
quilhtamacuj, tūꞌ tlahuayāuj
xmān aꞌntū quinaꞌn puhuanāuj.
Lāꞌ tūꞌ nīyāuj aꞌxniꞌcaꞌ quinaꞌn
lacasquiꞌnāuj. 8 Līhuan lahuiꞌlānaꞌuj,
tlahuayāuj ixtapuhuān
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo. Lāꞌ
nīyāuj chu aꞌnchī ixtapuhuān.
Quinaꞌn tapaꞌksīyāuj con Cristo,
aꞌyuj lakahuancus quinaꞌn lāꞌ aꞌyuj
xanīntzaꞌ quinaꞌn. 9 Como Cristo
nīlh lāꞌ nā lakahuanchokolh,
chuntzaꞌ tzē nacāmāpaꞌksī xlacaꞌn
aꞌntī xalakahuan lāꞌ xlacaꞌn aꞌntī
tanīnīꞌttzaꞌ.
10 Lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ tzey palh
kalhatin nacālīchihuīnaꞌn
āꞌmakapitzīn tāꞌtimīn. Lāꞌ
tūꞌ tzey palh kalhatin
nacālakmakaꞌn āꞌmakapitzīn
tāꞌtimīn. Quilīhuākcaꞌn quinaꞌn
natāyakōꞌyāuj na ixlacapūn
Cristo lāꞌ xlaꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntī
naquincājuzgarlīyāniꞌ. 11 Tatzoꞌkniꞌ
na ixtachihuīn Dios:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

QuiMāpaˈksīniˈcaˈn
huan: “Stuˈncuaˈ aˈntū
icuan. Stuˈncuaˈ ixlīhuāk
naquintatatzokostaniˈkōˈ. Lāˈ
ixlīhuākcaˈn natahuan palh
quit Dios”.
12 Lāˈ chuntzaˈ quilīhuākcaˈn
nakalhtīyāuj Dios por ixlīhuāk
aˈntūn tlahuanīˈtaˈuj.

Tūˈ tzey palh namātonkopūyāuj āˈkalhatin quintāˈtincaˈn

13 Lāˈ chuntzaˈ tūˈtzaˈ
calālēˈksaˈntit. Xatzey calīhuiˈlīˈtit
que tūˈ natlahuaˈyāˈtit aˈntū
nalītatonkopū āˈkalhatin. 14 Como
quit ictapaˈksī con Cristo, quit
xaˈnca iccaˈtzī que ixlīhuāk
huan līhuaˈt huāk tzey. Lāˈ aˈyuj
chuntzaˈ icpuhuan, quit icuan que
āˈkalhatin tlahua aˈntūn tūˈ tzey
palh huaˈ catūhuā aˈntū māniˈ xlaˈ
puhuan que tūˈ tzey na ixlacapūn
Dios. 15 Huiˈxinaˈn tūˈ cahuaˈtit
quinīt palh ūˈtzaˈ nalītamakchuyī
kalhatin de quintāˈtincaˈn, como
xlaˈ napuhuan que tūˈ tzey aˈntū
tlahuaˈyāˈtit. Lāˈ como pāxquīˈyāˈtit
huan quintāˈtincaˈn, xatzey tūˈ
natlahuaˈyāˈtit aˈntū xlaˈ napuhuan
que tūˈ tzey. Cristo nīlh nā por xlaˈ,
lāˈ tūˈ xmān por huiˈxinaˈn. Uˈtzaˈ
tuntūˈ tilīhuaˈyāˈtit huiˈxinaˈn aˈntū
nalītaspiˈtpala āˈkalhatin na ixtej
Dios. 16 Aˈyuj huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que huāk tzey aˈntū tlahuaˈyāˈtit,
tūˈ catlahuaˈtit aˈntū āˈmakapitzīn
tapuhuan palh tūˈ tzey. 17 Quinaˈn,
como tapaˈksīyāuj con Dios, tūˈ lej
tipāstacāuj aˈntū huaˈcan. Aˈntū más
tasquiˈnī ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Līlacatejtin
nalatāˈkchokoyāujtit lāˈ caˈcs
nalatahuiˈlayāuj lāˈ nakaˈlhīyāuj
tapāxuhuān como huan Espíritu
Santo quincātāˈlahuiˈlāniˈ. 18 Aˈntī
chuntzaˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ Cristo,
chuntzaˈ talīmāpāxuhuī Dios. Lāˈ
nahuancan que xaˈnca talatlāˈhuan.
19 Caˈcs nalatahuiˈlayāuj. Lāˈ
nalāmaktāyayāuj lāˈ āˈchulāˈ
naˈaˈkahuānaˈniˈyāuj Dios. 20 Tūˈ
nalactlahuaˈyāˈtit aˈntū Dios
tlahualh. Tzēlasāˈ chuntzaˈ
tlahuaˈyāˈtit aˈxniˈcaˈ huaˈyāˈtit
aˈntūn tapuhuan āˈmakapitzīn
que tūˈ līmakuan. Ixlīhuāk huan
līhuaˈt tzey na ixlacapūn Dios.
Lāˈ tzē nahuaˈyāuj ixlīhuāk.
Xmān tūla nahuaˈyāuj āˈtāpātin
palh por ūˈtzaˈ nalītatonkopū
kalhatin quintāˈtincaˈn. 21 Xatzey
tūˈ nahuaˈyāuj quinīt lāˈ tūˈ
nahuaˈyāuj vino, lāˈ nīn tuntūˈ
natlahuayāuj āˈcatūhuā palh por
ūˈtzaˈ nalītatonkopū kalhatin
quintāˈtincaˈn. 22 Palh kalhatin
de huiˈxinaˈn puhuan palh tzey
na ixlacapūn Dios que nahuaˈ
ixlīhuāk catūhuā, xlaˈ ixaˈcstu tzēˈk
cacaˈtzīlh. Lāˈ tūˈ tilāstaˈlaˈyāˈtit por
huanmāˈ. Līpāxūj tahuiˈlānaˈ aˈntīn
tacaˈtzī que xaˈnca talatlāˈhuan
chu aˈnchī ixtapuhuān Dios. 23 Lāˈ
aˈntīn tahuaˈ catūhuā, aˈyuj māniˈ
xlacaˈn tapuhuan que tūˈ tzey
huaˈcan, chuntzaˈ xlacaˈn tatlahua
ixtalaclēˈiˈcaˈn. Palh kalhatin
chiˈxcuˈ tlahua catūhuā aˈntū
māniˈ xlaˈ puhuan que tūˈ tzey na
ixlacapūn Dios, chuntzaˈ tlahua
ixtalaclēˈiˈ huanmāˈ chiˈxcuˈ.

Tasquiˈnī natlahuayāuj aˈntū natalīpāxuhua āˈmakapitzīn tāˈtimīn

15 Quinaˈn aˈntī xaˈncatzaˈ
kalhlakaˈīˈyāuj,

nacāmaktāyayāuj xlaca'n a'ntīn
tūna'j xa'nca takalhlaka'ī' como
tūna'j xa'nca tamāchekxī. Tū' xmān
napuhuanāuj a'ntū lacasqui'nāuj
quina'n. 2 Quina'n natlahuayāuj
a'ntū natalīpāxuhua huan
ā'makapitzīn quintā'timīnca'n
lā' chuntza' nacāmaktāyayāuj lā'
chuntza' ā'chulā' natakalhlaka'ī'.
3 Lā' nīn Cristo tū' ixtlahua xmān
a'ntū xla' ixlacasqui'n. U'tza'
līpātīni'lh xla'. Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios a'ntū Cristo
huanilh Dios:

A'ntīn talakmaka'nāni', nā quit
quintalakmaka'n.

4 Ixlīhuāk a'ntūn tzo'kca
makāntza' na ixtachihuīn
Dios, quincāmāsu'ni'yāni'
a'ntūn Dios lacasqui'n que
naca'tzīyāuj. Ixtachihuīn Dios
quincāmāko'xaka'tlī'yāni'.
Lā' quincāmaktāyayāni'
para napātīyāuj a'ntū
quincātapātle'keni'yāni'. Lā'
quincāmāca'tzīnīyāni' que
na'a'nāuj nac a'kapūn. 5 Dios ū'tza'
a'ntīn quincāmāko'xaka'tlī'yāni'
lā' quincāmaktāyayāni' para
natāyani'yāuj. Dios cacāmaktāyani'
hui'xina'n para que chu lakatin
nala mintapāstacna'ca'n chu
a'nchī ixtapuhuān Cristo Jesús.
6 Chuntza' milīhuākca'n tzē a'cxtim
namācā'tanī'yā'tit Dios, ixTāta'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Huan xatzey tachihuīn cāmāca'tzīnīca nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas

7 Lā' huixina'n calālaktzī'ntit
hua'chi lītā'timīn como
tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā'
chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios.
8 Jesucristo a'xni'ca' milh nac
quilhtamacuj, ixcāmāsu'ni' huan
israelitas que Dios tlōkentaxtū
a'ntū huan. Chuntza' māsu'yulh
Cristo, como xla' tlōkentaxtūlh
a'ntū Dios ixcāhuaninī't makāntza'
quinapapana'ca'n. Lā' chuntza'
lītasu'yu que Dios tlōkentaxtū a'ntū
huan. 9 Lā' nā Cristo lacasqui'lh que
natatapa'ksī con Dios nā xlaca'n
a'ntīn tū' israelitas lā' nā xlaca'n
natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios.
Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
a'nchī Cristo huanilh Dios:

Quit na'icmāka'tlī'yāni' na
ixlaclhni'ca'n xlaca'n a'ntīn tū'
israelitas.
Lā' na'ictlī' palh hui'x lej tzey.

10 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios:

Cacātā'pāxuhua'tit con
ixtachi'xcuhuī't Dios,
hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas.

11 Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios:

Camāka'tlī'tit huan Māpa'ksīni'
milīhuākca'n a'ntīn tū'
israelitas.
Catamāka'tlī'lh ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't.

12 Lā' nā tatzo'kni' a'nlhā huan
Isaías:

Namin kalhatin ī'xū'yātā'nat
Isaí.
Lā' xla' nacāmāpa'ksī a'ntīn tū'
israelitas.
Lā' xlaca'n natakalhlaka'ī' que
xla' nacāmāpūtaxtū.

13 Dios ū'tza' a'ntī
quincāmāca'tzīnīyāni' que xla'
naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' como
hui'xina'n līpāhua'nā'tit Dios, lā'

Dios āˈchulāˈ lej cacāmaxquīˈniˈ
tapāxuhuān lāˈ cacāmātzaˈtaˈtīˈniˈniˈ
miˈaˈclhcunuccaˈn. Lāˈ huan Espíritu
Santo cacāmācaˈtzīnīniˈ que Dios
natlōkentaxtū aˈntū huanīˈt.
14 Quit xaˈnca iccaˈtzī, tāˈtimīn,
que huiˈxinaˈn lej lactzēyā
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ huiˈxinaˈn
xaˈncatzaˈ caˈtzīyāˈtit ixtachihuīn
Dios. Lāˈ nā tzē nalāmāscaˈtīyāˈtit
chāˈtunuˈ de huiˈxinaˈn. 15 Xmān
xaˈiccāmāpāstaquīcuˈtunāniˈ
huiˈxinaˈn huāˈ tamāˈna catūhuā
aˈntū ictzoˈknīˈt. Lāˈ como
Dios quilīmāmacūˈlh huāˈmāˈ
lītlōt, quit tūˈ icjicuaˈnīˈt de
naˈiccātzoˈknuniˈyāniˈ lacastunc.
16 Dios quilacsacli para naˈictāˈscuja
Jesucristo. Quilīmāmacūˈlh
naˈiccāmācaˈtzīnī aˈntīn tūˈ
israelitas huan xatzey tachihuīn
aˈntū Dios quincāmācaˈtzīnīniˈ.
Aˈmakapitzīn de xlacaˈn
takalhlakaˈīˈnīˈt. Lāˈ huan Espíritu
Santo cātlahuanīˈt ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios. Xlacaˈn huaˈchi lakatin
lēˈksajnaˈ aˈntū icmaxquīˈ Dios. Lāˈ
Dios chuntzaˈ lej cālīpāxuhua.
17 Quit icmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī
Cristo Jesús, como quimaktāyanīˈt
aˈntū Dios quilīmāmacūˈlh.
18 Quit naˈiccāhuaniyāniˈ xmān
aˈntū Cristo quimaktāyalh para
naˈictlahua. Quit iccāmasuˈniˈlh
aˈntīn tūˈ israelitas. Lāˈ chuhuaˈj
xlacaˈn tatlahua ixtapuhuān Dios.
19 Por ixlīmāpaˈksīn Espíritu Santo
ixtlahuacan lēˈcnīn. Lāˈ chuhuaˈj
ictlōkentaxtūnīˈt aˈntū Dios
quilīmāmacūˈlh. Iccāmāsuˈniˈnīˈt
xalanīˈn nac Jerusalén huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo. Lāˈ
lakachu icmāsuˈyunīˈt hasta nac
Ilírico. 20 Quit xaˈiccāmāsuˈniˈ huan
xatzey tachihuīn aˈntīn tūnaˈj
ixtacaˈtzī nīn tuntūˈ ixpālacata
Cristo. Chuntzaˈ xaˈictlahua quit
como tūˈ xaˈicmāsuˈyucuˈtun aˈnlhā
ixmāsuˈyunīˈttzaˈ āˈchāˈtin. 21 Lāˈ
chuntzaˈ ictlahuamāˈ chu aˈnchī
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:

Aˈntīn tūnaˈj cāhuanican de xlaˈ,
xlacaˈn natacaˈtzī.
Lāˈ aˈntīn tūnaˈj takaxmata,
xlacaˈn natamāchekxī.

Pablo ixaˈncuˈtun nac Roma

22 Lāˈ como quit
xaˈicmāsuˈyutlāˈhuan, tūla
xaˈiccālakaˈnāchāniˈ, aˈyuj lej
maklhūhuaˈ xaˈicaˈncuˈtunāchaˈ.
23 Lāˈ chuhuaˈj naˈicaˈnāchaˈ,
como quit tūˈtzaˈ ickaˈlhī
aˈnlhā naˈicmāsuˈyu huāˈtzāˈ,
lāˈ como lhūhuaˈtzaˈ cāˈta
iccālakaˈncuˈtunīˈtaˈnchāniˈ.
24 Aˈxniˈcaˈ quit naˈicaˈn nac España
naˈiccātēlaktzīˈnāniˈ huiˈxinaˈn.
Quit ickaˈlhī tapāxuhuān
ickalhachihuīnaˈncuˈtun macstiˈnaˈj
con huiˈxinaˈn. Lāˈ āˈcalīstān quit
naˈicaˈmpala. 25 Pūˈla naˈicaˈn nac
Jerusalén. Naˈiccālēˈniˈ macstiˈnaˈj
tumīn huan tāˈtimīn xalanīˈn aˈntzaˈ.
26 Huan tāˈtimīn xalanīˈn nac estado
de Macedonia lāˈ nac estado de
Acaya, xlacaˈn tamāstāˈnīˈt tumīn,
lāˈ tamacāˈniˈcuˈtun huan tāˈtimīn
aˈntī lacpobres aˈntī xalanīˈn nac
Jerusalén. 27 Huāˈmāˈ ūˈtzaˈ aˈntūn
tatlahuacuˈtulh xlacaˈn xalanīˈn nac
Macedonia lāˈ nac Acaya. Aˈntīn
tūˈ israelitas tamaktāyacuˈtun aˈntī
israelitas. Chuntzaˈ tzey como
huan israelitas tamācaˈtzīnīnīˈt
aˈnchī natalīpūtaxtu. Lāˈ chuhuaˈj,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈntīn tūˈ israelitas tzē natatāˈīˈ
aˈntūn takaˈlhī. 28 Lāˈ quit,
aˈxniˈcaˈ naˈictlahuakōˈ huāˈmāˈ,
aˈxniˈcaˈ naˈicmāstāˈ huan tumīn,
quit naˈicaˈn nac España. Lāˈ
naˈiccātēlaktzīˈnāniˈ huiˈxinaˈn.
29 Lāˈ aˈxniˈcaˈ naˈiccālakchāˈnāniˈ
huiˈxinaˈn, quit iccaˈtzī que Cristo
nacāsicuaˈlanālīyāniˈ huiˈxinaˈn
por ixpālacata aˈntū Cristo
quilīmāmacūˈ que naˈiccāhuaniyāniˈ.
30 Lāˈ chuhuaˈj tāˈtimīn, como
huiˈxinaˈn nā tāˈtapaˈksīyāˈtit
Cristo, lāˈ como huan Espíritu
Santo quincāmaktāyayāniˈ
nalāpāxquīˈyāuj, chuhuaˈj
iccāsquiˈniˈyāniˈ que
naquilātāˈkalhtōˈkaˈyāuj.
Lāˈ casquiˈniˈtit Dios por
quit. 31 Casquiˈniˈtit Dios que
caquimaktakaˈlhli para que tuntūˈ
naquintatlahuaniˈ xalanīˈn nac
Judea aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ.
Lāˈ nā casquiˈntit que huan
tāˈtimīn xalanīˈn nac Jerusalén
caquintamaklhtīlh huan tumīn
aˈntū naˈiccālēˈniˈ. 32 Lāˈ chuntzaˈ,
palh Dios lacasquiˈn, quit
naˈiccālakaˈnāchāniˈ huiˈxinaˈn.
Chuntzaˈ quit naˈiclīpāxuhua. Lāˈ
chuntzaˈ nalāmākoˈxakaˈtlīˈyāuj.
33 Lāˈ chuhuaˈj Dios
cacāˈoˈkskaˈlhīniˈ milīhuākcaˈn.
Xlaˈ ūˈtzaˈ aˈntī cāmātzaˈlaˈnkēˈ
quiˈaˈclhunuccaˈn. Amén.

Pablo cāmacāˈniˈlh saludos xalanīˈn nac Roma

16 Iccālakmacāˈnāchāniˈ
huiˈxinaˈn quintāˈtincaˈn
Febe. Huāˈmāˈ puscāt cātāˈscuja
xlacaˈn aˈntīn tatapaˈksī con
Cristo nac Cencrea. 2 Aˈxniˈcaˈ xlaˈ
nacālakchāˈnāniˈ, calaktzīˈntit
huaˈchi mintāˈtincaˈn. Chuntzaˈ
natala aˈntī ixtachiˈxcuhuīˈt Dios.
Calīmaktāyaˈtit chu aˈntū xlaˈ
namaclacasquiˈn. Xlaˈ lej lhūhuaˈ
aˈntī cāmaktāyanīˈt. Lāˈ nā quit
quimaktāyanīˈt.
3 Casaludarlīˈtit Priscila lāˈ Aquila
aˈntī ixkōluˈ Priscila. Xlacaˈn
tamāsuˈyu ixpālacata Cristo Jesús,
chuntzaˈ huaˈchi quit. 4 Lāˈ xlacaˈn
cāpātleˈkeniˈlh aˈntū lej līpājicuaˈ
aˈxniˈcaˈ quintamāpūtaxtūlh.
Uˈtzaˈ iccālīmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī.
Lāˈ nā tamāstāˈ pāxcatcaˈtzī
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tūˈ israelitas
aˈntīn tatapaˈksī con Cristo. 5 Lāˈ
nā iccāmacāˈniˈ saludos huan
tāˈtimīn aˈntīn tatakēstoka na
ixchiccaˈn Priscila lāˈ Aquila. Lāˈ
nā icmacāˈniˈ saludos Epeneto. Xlaˈ
quiˈamigo lāˈ icpāxquīˈ. Xlaˈ ūˈtzaˈ
aˈntī xapūˈla kalhlakaˈīˈlh Cristo
nac Acaya. 6 Lāˈ nā icmacāˈniˈ
saludos huan María. Xlaˈ lej
scujnīˈt por mimpālacatacaˈn.
7 Lāˈ nā iccāmacāˈniˈ saludos
quintāˈisraelitas aˈntī Andrónico
lāˈ Junias. Lāˈ ūˈtunuˈn
ixquincātāˈchīˈcanīˈt. Lāˈ huan
apóstoles nā xlacaˈn taˈaˈcnīniˈniˈ.
Lāˈ nā xlacaˈn ixtakalhlakaˈīˈnīˈttzaˈ
Cristo xapūˈla aˈxniˈcaˈ quit tūnaˈj
xaˈickalhlakaˈīˈ.
8 Lāˈ nā icmacāˈniˈ saludos huan
Amplias. Icpāxquīˈ como xlaˈ nā
kalhlakaˈīˈ quiMāpaˈksīniˈcaˈn.
9 Lāˈ nā icmacāˈniˈ saludos huan
Urbano aˈntī quincāmaktāyayāniˈ
quinaˈn aˈntīn tāˈscujāuj con Cristo.
Lāˈ nā icmacāˈniˈ saludos huan
Estaquis aˈntī icpāxquīˈ. 10 Lāˈ nā
icmacāˈniˈ saludos huan Apeles.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Tasuꞌyu que xlaꞌ xaꞌnca kaꞌlhlakaꞌīꞌ
Cristo. Lāꞌ nā iccāmacāꞌniꞌ saludos
aꞌntīn tahuiꞌlānaꞌnchaꞌ na ixchic
Aristóbulo. 11 Lāꞌ nā icmacāꞌniꞌ
saludos quintāꞌisraelita Herodión lāꞌ
nā xalanīꞌn na ixchic Narciso aꞌntīn
takalhlakaꞌīꞌ quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn.
12 Lāꞌ nā iccāmacāꞌniꞌ saludos
Trifena lāꞌ Trifosa. Xlacaꞌn lej
tatāꞌscuja quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn. Lāꞌ
nā icmacāꞌniꞌ saludos Pérsida aꞌntī
pāxquīꞌcan. Huāꞌmāꞌ puscāt lej
tāꞌscujnīꞌt quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn. 13 Lāꞌ
nā icmacāꞌniꞌ saludos huan Rufo.
Tasuꞌyu que xlaꞌ xaꞌnca kalhlakaꞌīꞌ
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn. Lāꞌ nā
icmacāꞌniꞌ saludos ixtzīꞌt Rufo, aꞌntī
iclaktzīꞌn huaꞌchi quintzīꞌt. 14 Lāꞌ nā
iccāmacāꞌniꞌ saludos huan Asíncrito
lāꞌ Flegonte lāꞌ Hermas lāꞌ Patrobas
lāꞌ Hermes lāꞌ nā huan tāꞌtimīn
aꞌntīn tatāꞌlahuiꞌlānaꞌ xlacaꞌn. 15 Lāꞌ
nā iccāmacāꞌniꞌ saludos huan
Filólogo lāꞌ Julia lāꞌ Nereo lāꞌ nā
ixtāꞌtin xapuscāt lāꞌ Olimpas lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios
aꞌntīn tatāꞌlahuiꞌlānaꞌ xlacaꞌn.
16 Calāsaludarlīꞌtit como
lāpāxquīꞌyāꞌtit. Xalanīꞌn lakachu
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ, xlacaꞌn
cātamacāꞌniꞌyāniꞌ saludos.
17 Tāꞌtimīn, iccāsquiꞌniꞌyāniꞌ
huiꞌxinaꞌn que nacaꞌtzīyāꞌtit
aꞌntīn tatalacpitzi lāꞌ tamāsuꞌyu
aꞌntūn tūꞌ tzey lāꞌ tūꞌ chu aꞌcxtim
huaꞌchi aꞌntū cātamāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
xapūꞌla. Cataxtunquīꞌtit de xlacaꞌn.
18 Xlacaꞌn tūꞌ tatāꞌscujmāꞌna
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo.
Tatlahua xmān aꞌntū xlacaꞌn
talacasquiꞌn. Tasuꞌyu palh tzey
aꞌntūn tahuan lāꞌ huaꞌchilh
tzēhuanīꞌt ixtachihuīncaꞌn.
Lāꞌ xmān taꞌaꞌkxoko xlacaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ ixlīhuāk
aꞌntūn cāhuanican. 19 Lakaxtim
caꞌtzīcantzaꞌ aꞌnchī huiꞌxinaꞌn
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo.
Huāꞌmāꞌ lej iclīpāxuhua. Quit
iclacasquiꞌn que huiꞌxinaꞌn xaꞌnca
nacaꞌtzīyāꞌtit aꞌnchī natlahuaꞌyāꞌtit
aꞌntūn tzey. Lāꞌ iclacasquiꞌn que tūꞌ
tipuhuaꞌnāꞌtit natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn
tūꞌ tzey. 20 Dios quincāmaktāyayāniꞌ
aꞌnchī caꞌcs nalīlatahuiꞌlayāujtit.
Dios palaj natlaja huan koꞌtiꞌtiꞌ
aꞌnchī scujmāꞌ con huiꞌxinaꞌn.
QuiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo
cacāsicuaꞌlanālīniꞌ huiꞌxinaꞌn.
21 Cāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos
Timoteo aꞌntī quintāꞌscuja, lāꞌ nā
quintāꞌisraelitas Lucio lāꞌ Jasón lāꞌ
Sosípater.
22 Lāꞌ quit, Tercio,
quimātzoꞌknīca huāꞌmāꞌ carta. Lāꞌ
iccāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos aꞌntīn
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit huaꞌchi quit.
23 Lāꞌ cāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos
huāꞌ Gayo. Quit Pablo icmaklahuīꞌ
na ixchic. Lāꞌ nā āꞌtzāꞌ tatakēxtimī
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ nā
cāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos Erasto
aꞌntī tesorero de huāꞌmāꞌ xcānsipej.
Lāꞌ nā cāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos
quintāꞌtincaꞌn Cuarto.
24 Cacāsicuaꞌlanālīchāniꞌ
milīhuākcaꞌn quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn.
Amén.

Pablo lej ixmākaꞌtlīꞌ Dios

25 Lāꞌ chuhuaꞌj camākaꞌtlīꞌuj Dios.
Xlaꞌ tzē cāmaktāyayāniꞌ que xaꞌnca
nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit chu aꞌnchī huan
xatzey tachihuīn aꞌntū icmāsuꞌyu,
lāꞌ aꞌntū ixpālacata Jesucristo. Lāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan xatzey tachihuīn, xapū'la
nīn tintī' ixca'tzī. Lā' chuhua'j
Dios quincāmāca'tzīnīnī'ta'ni'.
26 Lā' chuhua'j māsu'yucan.
Nā chuntza' māsu'yucan nā
ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican
profetas. Dios māpa'ksīni'lh
que cacāmāca'tzīnīkō'ca
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't
como Dios lacasqui'n que
ixlīhuākca'n catakalhlaka'ī'lh lā'
cata'a'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' Dios
ū'tza' a'ntī huī' para pō'ktu.
27 Lā' xmān Dios ca'tzīkō' ixlīhuāk.
Ca'a'cnīni'ni'ca Dios para pō'ktu por
ixpālacata Jesucristo. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Xapūˈla Carta aˈntū Cāmacāˈniˈca Xalanīˈn nac Corinto

Pablo cātzoˈknuniˈlh xalanīˈn nac Corinto aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ Cristo

1 Quit Pablo, lāˈ quilacsacnīˈt
Jesucristo para naˈicla
ixapóstol chu aˈnchī ixtapuhuān
Dios. Ictzoˈknumāˈ quit lāˈ nā
quintāˈtincaˈn Sóstenes nā xlaˈ
huīˈ huāˈtzāˈ. 2 Lāˈ huāˈmāˈ carta
iccāmacāˈniˈyāniˈ milīhuākcaˈn
aˈntīn kalhlakaˈīˈyāˈtit ixtachihuīn
Dios lāˈ xalanīˈn nac Corinto.
Iccātzoˈknuniˈyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntīn cāsicuaˈlanālīnīˈtaˈniˈ Cristo
Jesús. Lāˈ xlaˈ cālacsacnīˈtaˈniˈ
lāˈ ixlaˈ Dios laˈnīˈtaˈntittzaˈ con
ixlīhuākcaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ chu
xalhā cahuā nac cāˈquilhtamacuj.
Xlacaˈn tamācāˈtanī Dios
lāˈ lakalīyān tasquiˈniˈ que
cacāmaktāyalh huaˈchi huiˈxinaˈn
nā squiˈniˈyāˈtit. 3 Dios quinTātaˈcaˈn
lāˈ quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo
cacālakalhuˈmaniˈ. Lāˈ xaˈnca
cacāˈaˈnīˈniˈniˈ.

Pablo māstāˈlh pāxcatcaˈtzī porque Cristo cāsicuaˈlanālīlh

4 Pōˈktu icmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī
quinDios por huiˈxinaˈn porque Dios
cāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ talakalhuˈmān
lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ talakalhuˈmān
cāmaxquīˈniˈ porque tapaˈksīˈyaˈtit
con Cristo Jesús. 5 Lāˈ por
ixpālacata Cristo, Dios lej lhūhuaˈ
cāmāscaˈtīyāniˈ lāˈ chuntzaˈ
xaˈnca māchekxīˈyāˈtit para
nacāmāsuˈniˈyāˈtit āˈmakapitzīn.
6 Ixlīhuāk huāˈmāˈ Dios cātlahuaniˈniˈ
porque cuenta tlahuaˈtit lāˈ
kalhlakaˈīˈtit aˈntū iccāmāsuˈniˈniˈ
ixpālacata Cristo. 7 Lāˈ nā chuntzaˈ
huiˈxinaˈn tuntūˈ cāmakasputāniˈ
aˈnchī Dios quincāsicuaˈlanālīyāniˈ
līhuan kaˈlhīˈpāˈnaˈntit huan
chiˈchiniˈ aˈntū napūmin
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
8 Nā xlaˈ nacāmaktāyayāniˈ hasta
aˈxniˈcaˈ nasputa huan quilhtamacuj
lāˈ chuntzaˈ tūˈ naˈaˈnan nīn tuntūˈ
aˈntū nacātalēˈksaˈnīniˈnāniˈ aˈxniˈcaˈ
nalacāxtlahuakōˈ Jesucristo. 9 Dios
pōˈktu tlōkentaxtū aˈntū mālacnū
lāˈ xlaˈ cālacsacnīˈtaˈniˈ para
que chu lakatin nalaˈyāˈtit con
Jesucristo, ixOˈkxaˈ Dios, aˈntī
quiMāpaˈksīniˈcaˈn.

Aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ tatalacpitzilh na ixlaclhpuˈnancaˈn

10 Quintāˈtimīn, lej iccāsquiˈniˈyāniˈ
por ixlīmāpaˈksīn Jesucristo

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāꞌ iccāchihuīnaꞌmaxquīꞌyāniꞌ
que chu lakatin nahuaꞌnāꞌtit
lāꞌ tūꞌ nataxtunquīyāꞌtit lāꞌ tūꞌ
natalacpitziyāꞌtit. Lāꞌ cakaꞌlhīꞌtit
chu lakatin mintapāstacnaꞌcaꞌn
milīhuākcaꞌn lāꞌ chu lakatin
mintapuhuāncaꞌn. 11 Tachilh huāꞌtzāꞌ
aꞌntī xalanīꞌn na ixchic Cloé. Lāꞌ
xlacaꞌn quintamācaꞌtzīnīlh que
huiꞌxinaꞌn lāstaꞌlaꞌyāꞌtit. 12 Uꞌtzaꞌ
huanicuꞌtun que huiꞌxinaꞌn tūꞌ chu
lakatin huaꞌnāꞌtit. Makapitzīn
tahuan: “Quit icstālaniꞌ Pablo”. Lāꞌ
āꞌmakapitzīn tahuampala: “Quit
icstālaniꞌ Apolos”. Lāꞌ āꞌmakapitzīn
tahuampala: “Quit icstālaniꞌ Pedro”.
Lāꞌ āꞌmakapitzīn tahuampala: “Quit
icstālaniꞌ Cristo”. 13 ¿Chu talacpitzinīꞌt
Cristo? ¿Chu quit icnīlh huan
nac cruz por mimpālacatacaꞌn?
Lāꞌ ¿chu quit iccāmāꞌkpaxīniꞌ para
naquilāstālaniꞌyāuj? 14 Icmaxquīꞌ
pāxcatcaꞌtzī Dios porque tūꞌ
iccāmāꞌkpaxīlh nīn kalhatin de
huiꞌxinaꞌn, xmān Crispo lāꞌ Gayo.
15 Lāꞌ chuntzaꞌ nīn tintīꞌ tzē nahuan
que quit iccāmāꞌkpaxīlh para
que caquintastālaniꞌlh. 16 Lāꞌ nā
iccāmāꞌkpaxīlh xalanīꞌn na ixchic
Estéfanas pero tūꞌ iccaꞌtzī palh
icmāꞌkpaxīnīꞌt āꞌchāꞌtin huampala.
17 Pues Cristo tūꞌ quimacamilh para
que naꞌicmāꞌkpaxīniꞌn. Quimacamilh
para naꞌiccāmāstūꞌncniꞌyāniꞌ
ixtachihuīn Dios. Lāꞌ tūꞌ iclīmāstūꞌnca
con xalakaꞌtlaꞌn tachihuīn. Palh
chuntzaꞌ xaꞌictlahualh, xaꞌiclakmakaꞌlh
Cristo aꞌntī pātīniꞌlh huan nac cruz.

Ixpālacata Cristo lītasuꞌyu ixlīmāpaꞌksīn Dios lāꞌ ixtapāstacnaꞌ

18 Huan aꞌntī taꞌaꞌmāꞌna nac
pūpātīn porque tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ
Dios, xlacaꞌn tapuhuan que
tūꞌ tasquiꞌnī aꞌnchī māsuꞌyucan
que Cristo nīlh nac cruz.
Pero quinaꞌn aꞌntī Cristo
quincāmāpūtaxtūnīꞌtaꞌniꞌtzaꞌ,
quinaꞌn puhuanāuj que aꞌntū
māsuꞌyucan ixpālacata aꞌnchī līnīlh
Cristo nac cruz, ūꞌtzaꞌ ixlīmāpaꞌksīn
Dios. 19 Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na
ixtachihuīn Dios:

> Naꞌicmāsuꞌyu que ixlīhuāk aꞌntū
> tacaꞌtzī huan xalakaꞌtlaꞌn
> chiꞌxcuhuīꞌn, ūꞌtzaꞌ huaꞌchilh
> nīn tuntūꞌ ixtapalh.
> Lāꞌ naꞌiccāmāxtunquī
> para pōꞌktu aꞌnchī
> ixlīlakskalalhnaꞌcaꞌn aꞌntīn
> tamāchekxī.

20 Lāꞌ chuhuaꞌj ¿chichū natalīla
huan aꞌntī lakskalalhnaꞌ lāꞌ
huan mākalhtōꞌkēꞌniꞌnīꞌn? Lāꞌ
¿chichū nalīla huan aꞌntī lej tzē
talīchihuīnaꞌn catūhuā? ¿Chu
tūꞌ cāmāmāxanīꞌ Dios porque
xlaꞌ lej līhuaꞌcaꞌ caꞌtzī? Chuntzaꞌ
ixtapāstacnaꞌcaꞌn xalanīꞌn huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj huaꞌchi tachuyāt
na ixlacapūn Dios. 21 Lāꞌ aꞌyuj
lej skalalh huan tachiꞌxcuhuīꞌt,
pero tūꞌ chuntzaꞌ talīlakapasa
Dios porque xlaꞌ tūꞌ makxteka
chuntzaꞌ nalīlakapascan. Xlaꞌ
līhuiꞌlīlh cāmāpūtaxtū ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn
aꞌntū icmāsuꞌyumāꞌnauj aꞌyuj
āꞌmakapitzīn tahuan que tachuyāt.
22 Huan israelitas talacasquiꞌn que
catatlahualh lēꞌcnīn xlacaꞌn aꞌntīn
tamāsuꞌyu ixtachihuīn Dios. Lāꞌ
huan aꞌntīn tūꞌ israelitas taputza
aꞌntī lej tacaꞌtzī. Palh tūꞌ chuntzaꞌ,
tūꞌ takalhlakaꞌīꞌcuꞌtun ixtachihuīn
Dios. 23 Lāꞌ quinaꞌn icmāstūꞌncāuj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌnchī Cristo nīlh huan nac cruz.
Uꞌtzaꞌ cālīmāmakchuyīlh israelitas
porque tūꞌ takaxmatcuꞌtun.
Lāꞌ xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ israelitas
tapuhuan que tachuyāt. 24 Pero
huan aꞌntī Dios cālacsacli lāꞌ xlacaꞌn
takalhlakaꞌīꞌ, aꞌyuj israelitas lāꞌ
aꞌyuj tūꞌ israelitas, huan tamāꞌna
tamāchekxī que Cristo kaꞌlhī
ixlīmāpaꞌksīn Dios lāꞌ ixtapāstacnaꞌ
Dios. 25 Chiꞌxcuhuīꞌn tapuhualh
que Cristo tūꞌ ixkaꞌlhī līmāpaꞌksīn
aꞌxniꞌcaꞌ nīlh huan nac cruz. Uꞌtzaꞌ
tūꞌ stuꞌncuaꞌ. Cristo nīlh como
chuntzaꞌ ixtapuhuān Dios. Lāꞌ
ixtapāstacnaꞌcaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn tūla
tamālacastuca ixtapāstacnaꞌ Dios.
Lāꞌ chiꞌxcuhuīꞌn tapuhuan que Dios
huaꞌchilh tūꞌ ixkaꞌlhī ixlīmāpaꞌksīn
aꞌnchī Cristo nīlh nac cruz. Pero
Dios āꞌchulāꞌ māpaꞌksīniꞌn que
chiꞌxcuhuīꞌn. 26 Cuenta catlahuaꞌtit
māniꞌ huiꞌxinaꞌn, quintāꞌtimīn. Tūꞌ
aꞌnan lhūhuaꞌ aꞌntī lej tacaꞌtzī na
milaclhpuꞌnancaꞌn huiꞌxinaꞌn aꞌntī
Dios cālacsacniꞌ lāꞌ kalhlakaꞌīꞌtit.
Tūꞌ ixaꞌnan lhūhuaꞌ aꞌntī
māpaꞌksīniꞌnīꞌn ixtahuanīꞌt aꞌxniꞌcaꞌ
takalhlakaꞌīꞌlh lāꞌ tūꞌ ixaꞌnan
lhūhuaꞌ aꞌntī lej ixtasquiꞌnī nac
huāꞌmāꞌ quilhtamacuj. 27 Pero Dios
cālacsacli aꞌntī xlaꞌ cālacasquīꞌn
aꞌyuj puhuancan que tūꞌ lej tacaꞌtzī.
Cālacsacli para nacālīmāmāxanīꞌ
aꞌntī xalakskalalhnaꞌ. Lāꞌ Dios
cālacsacli aꞌntī puhuancan que tūꞌ
lactliꞌhuiꞌqui para nacālīmāmāxanīꞌ
aꞌntī xalactliꞌhuiꞌqui. 28 Lāꞌ Dios
cālacsacli aꞌntī puhuancan que
xlacaꞌn tūꞌ tatasquiꞌnī lāꞌ aꞌntī
cālakmakaꞌncanīꞌt huaꞌchilh tuntūꞌ
ixtapalh para que chuntzaꞌ tzē
nalīmālakuanī aꞌntū puhuancan
que lej tasquiꞌnī. 29 Lāꞌ nā chuntzaꞌ
nīn tintīꞌ tzē nalīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzī na
ixlacapūn Dios. 30 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
tapaꞌksīꞌyāꞌtit con Cristo Jesús
pero xmān por ixlīmāpaꞌksīn Dios.
Lāꞌ por ixpālacata Cristo, Dios
quincāmāscaꞌtīniꞌ ixtapuhuān. Lāꞌ
mālacstūꞌncnīꞌt palh lacuan quinaꞌn.
Dios quincāmāxtunquīniꞌ de huan
talaclēꞌiꞌ para que ixlaꞌ nalayāuj.
Lāꞌ xlaꞌ quincāmāsuꞌniꞌyāniꞌ aꞌnchī
xaꞌnca nalīlatāꞌkchokoyāuj. Nā
Cristo māpalakōꞌlh quintalaclēꞌiꞌcaꞌn
lāꞌ quincāmāpūtaxtūnīꞌtaꞌniꞌ.
31 Chuntzaꞌ māchekxīcan aꞌnchī
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios:

> Aꞌntī kaꞌtlaꞌjcaꞌtzī,
> calīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzīlh ixpālacata
> aꞌntūn quincātlahuaniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
> huan Māpaꞌksīniꞌ.

Aꞌnchī māsuꞌyuca tuchū ixpālacata līxtokohuaꞌcaꞌca Cristo

2 Lāꞌ chuntzaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ pūꞌla
icchāꞌlh lāꞌ iccātāꞌchihuīnaꞌniꞌ
huiꞌxinaꞌn, tūꞌ iccāmāsuꞌniꞌniꞌ
huaꞌchi kalhatin xakaꞌtlaꞌ aꞌctaꞌsanaꞌ.
Lāꞌ tūꞌ lej kaꞌtlaꞌ quintachihuīn
lāꞌ nīn lhūhuaꞌ quintapāstacnaꞌ,
aꞌxniꞌcaꞌ xaꞌiccāmālacstūꞌncniꞌyāniꞌ
aꞌntū ixlīstuꞌncuaꞌ ixpālacata Dios
lāꞌ aꞌntū tzēꞌk ixuanīꞌt. 2 Lāꞌ quit
iclīhuiꞌlīlh que tuntūꞌ quimacaꞌtzi,
xmān Jesucristo aꞌntī maknīca
huan nac cruz. 3 Lāꞌ quit huaꞌchilh
tūꞌ lej tliꞌhuiꞌqui xaꞌicuanīꞌt
aꞌxniꞌcaꞌ xaꞌiccātāꞌlahuiꞌlaniꞌ lāꞌ
lej xaꞌicpājicuaꞌn lāꞌ xaꞌicxpipi.
4 Lāꞌ quintachihuīn lāꞌ aꞌnchī
xaꞌiccāmāscaꞌtīyāniꞌ tūꞌ huaꞌchi
ixlaꞌ huan xakaꞌtlaꞌ aꞌctaꞌsanaꞌ
aꞌntī lej caꞌtzī. Palh chuntzaꞌ
xaꞌiccāmāscaꞌtīniꞌ cahuā, tūꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtasuˈyulh aˈnchī īˈscujmāˈ huan
Espíritu Santo lāˈ ixlīmāpaˈksīn
Dios. Huan Espíritu Santo
quimāsuˈniˈlh huan tachihuīn lāˈ
icchihuīnaˈlh con ixlīmāpaˈksīn.
5 Lāˈ chuntzaˈ tūˈ nakalhlakaˈīˈyāˈtit
ixpālacata ixtapāstacnaˈcaˈn
chiˈxcuhuīˈn pero nakalhlakaˈīˈyāˈtit
ixpālacata ixlīmāpaˈksīn Dios.

Dios cāmāsuˈniˈ tachiˈxcuhuīˈt por huan Espíritu Santo

6 Pero na ixlaclhpuˈnancaˈn aˈntī
xaˈnca tamāchekxī ixtachihuīn
Dios, tasuˈyu que lej iccaˈtzī. Lāˈ
quintapāstacnaˈ tūˈ huaˈchi ixlacaˈn
huan xanapuxcuˈnuˈ xalanīˈn
nac quilhtamacuj porque xlacaˈn
natalakuan. 7 Pero iclīchihuīnaˈnāuj
ixtapāstacnaˈ Dios aˈntū lakatzēˈk
ixuanīˈt. Lāˈ huan tapāstacnaˈ ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ: Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixaˈnan
quilhtamacuj, xmān ixpātuncaˈtzi
Dios ixuanīˈt que nakaˈlhīyāuj
quinquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
8 Nīn tintīˈ xalanīˈn nac huāˈmāˈ
quilhtamacuj tamāchekxīnīˈt
huāˈmāˈ aˈntū lakatzēˈk ixuanīˈt.
Palh ixtamāchekxīlh cahuā, tūˈ
maktin ixtaxtokohuaˈcaˈlh huan
Māpaˈksīniˈ aˈntī līhuaˈcaˈ xakaˈtlaˈ.
9 Pero chu aˈnchī tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:

> Nīn tintīˈ laktzīˈnīˈt lāˈ nīn
> tintīˈ kaxmatnīˈt lāˈ nīn
> tintīˈ puhuanīˈt aˈntū Dios
> cāxuiˈlīnīˈt para huan aˈntīn
> tapāxquīˈ.

10 Dios scanaˈnca quincālīmāscaˈtīniˈ
por huan Espíritu Santo porque
tuntūˈ mātzēˈkniˈcanīˈt huan Espíritu.
Xlaˈ caˈtzī hasta ixtapāstacnaˈ Dios
lāˈ aˈnchī līhuanīˈt Dios.

11 ¿Tichū caˈtzī aˈntū puhuan kalhatin
chiˈxcuˈ? Xmān ixaˈcstu caˈtzī. Lāˈ
chuntzaˈ nīn tintīˈ tzē māchekxī
ixtapāstacnaˈ Dios; xmān ixEspíritu
Dios cāˈtzī. 12 Dios quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ
huan Espíritu aˈntū ixlaˈ Dios
lāˈ tūˈ ixlacaˈn chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ
chuntzaˈ tzē namāchekxīyāuj aˈnchī
Dios quincālakalhuˈmanāniˈ lāˈ
quincāmaxquīˈyāniˈ lhūhuaˈ catūhuā.
13 Tūˈ icmāsuˈyuyāuj huaˈchi tamāsuˈyu
tachiˈxcuhuīˈt aˈyuj lej tacaˈtzī catūhuā.
Quinaˈn iccāmāsuˈniˈyāuj aˈntū
quincāmāsuˈniˈyāniˈ huan Espíritu.
Chuntzaˈ iccāmāsuˈniˈyāuj xlacaˈn aˈntī
takaˈlhī huan Espíritu Santo lāˈ xlacaˈn
tamāchekxī aˈntū ixlaˈ Dios.
14 Huan chiˈxcuˈ aˈntīn tūˈ kaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacuj xmān
pāstaca huāˈmāˈ quilhtamacuj. Tūla
maklhtīniˈn aˈntū māsuˈyu huan
Espíritu Santo porque puhuan que
huaˈchi tachuyāt. Lāˈ tūla māchekxī
porque xmān līmāchekxīcan con
Espíritu Santo. 15 Lāˈ huan Espíritu
Santo tanūniˈnīˈt huan chiˈxcuˈ aˈntī ixlaˈ
Dios lāˈ chuntzaˈ līmāchekxī aˈntū más
tasquiˈnī. Huan chiˈxcuˈ aˈntīn tūˈ kaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacuj tūla māchekxī
aˈnchī huanīˈt huan aˈntī kaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacuj. 16 Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:

> ¿Tichū lakapasnīˈt ixtapāstacnaˈ
> Māpaˈksīniˈ Dios?
> Lāˈ ¿tichū tzē namāsuˈniˈ aˈntū
> natlahua?

Pero quinaˈn icpāstacnaˈnāuj
huaˈchi Cristo lacasquiˈn.

Aˈnchī tahuanīˈt huan aˈntīn tatāˈscuja Dios

3 Chuntzaˈ, quintāˈtimīn,
tūlalh iccāhuaniniˈ huaˈchi

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xaˈiccāhuani xlacaˈn aˈntī cuenta
tatlahua huan Espíritu Santo.
Maclacasquiˈnāˈtit huiˈxinaˈn
naˈiccāhuaniyāniˈ huaˈchi aˈntīn
tatzucumāˈnacus takalhlakaˈīˈ
ixtachihuīn Dios lāˈ aˈntīn
tatlahuamāˈnacus aˈntū xmān
xlacaˈn talacasquiˈn. Huiˈxinaˈn
huaˈchi lakskaˈtāˈn. 2 Nā como huan
skaˈtaˈ tūlanaˈj laktzaka huan quinīt
lāˈ xmān huaˈ ixtziˈquīˈt, chuntzaˈ
tūlalh iccāmāsuˈniˈniˈ aˈntū
jicslīhuaˈ para namāchekxīyāˈtit.
Tūlalh catiscaˈttit. Lāˈ nīn chuhuaˈj
tūˈ iccāmāsuˈniˈyāniˈ aˈntū
jicslīhuaˈ para namāchekxīyāˈtit
3 porque pāstacnaˈnāˈtitcus
huaˈchi aˈntīn tūnaˈj takalhlakaˈīˈ.
Palh lāstaˈlaˈpāˈnaˈntitcus lāˈ
lakcaˈtzanāˈtit lāˈ taxtunquīnīˈtaˈntit,
tasuˈyu que tlahuaˈyāˈtitcus
aˈntū xmān mintapāxuhuāncaˈn.
Latāˈkchokoyāˈtit huaˈchi xalanīˈn
nac quilhtamacuj. 4 Kalhatin huan:
"Quit icstālaniˈ Pablo". Lāˈ āˈkalhatin
huampala: "Quit icstālaniˈ Apolos".
¿Chu tūˈ aˈcxtim tatalacpitzi xlacaˈn
xalanīˈn nac huāˈmāˈ quilhtamacuj?
5 Aˈxniˈcaˈ iccāmāsuˈniˈniˈ,
tūˈ iccāmāsuˈniˈniˈ para
naquilāstālaniˈyāuj. Nīn Apolos tūˈ
cāmāsuˈniˈniˈ para nastālaniˈyāˈtit
xlaˈ. Quinaˈn xmān ixtasācuaˈnīˈn
Dios. Quit iccāmāsuˈniˈniˈ
ixtachihuīn Dios lāˈ huixinaˈn
kalhlakaˈīˈtit. Chāˈtunuˈ de quinaˈn
ictlahuáuj quilītlōtcaˈn aˈntū Dios
quincāmaxquīˈniˈ. 6 Quit ictzuculh
iccāmāsuˈniˈyāniˈ ixtachihuīn
Dios. Aˈcalīstān milh Apolos.
Nā xlaˈ māsuˈyulh huampala
ixtachihuīn Dios. Lāˈ Dios
ixcāmākalhlakaˈīˈnīmāˈniˈ. Uˈtzaˈ
huaˈchilh xaˈicchaˈnli ixtachihuīn
Dios lāˈ Apolos ixmakaˈlh xcān lāˈ
Dios ixmāstaquīmāˈ lāˈ tahuaˈcaˈlh
huāˈmāˈ tachaˈniˈ. 7 Lāˈ chuntzaˈ
aˈntī chaˈnli, xlaˈ nīn tuntūˈ; lāˈ aˈntī
makaˈlh xcān, nā xlaˈ nīn tuntūˈ
porque xmān Dios ūˈtzaˈ maxquīˈ
īˈstacat. 8 Lāˈ aˈntīn chaˈn lāˈ aˈntī
makaˈn xcān aˈcxtimniˈ tasācuaˈnīˈn.
Chāˈtunuˈ namaklhtīniˈn ixtatlaj
chu aˈnchī scujli. 9 Chuntzaˈ quinaˈn
tasācuaˈnīˈn como ictāˈscujāuj Dios
lāˈ huiˈxinaˈn huaˈchi ixtacuxtu Dios
aˈnlhā chaˈncan ixtachihuīn Dios.
Xlaˈ maktakaˈlhmāˈ para que nala
ixtōˈcaˈt.

Nā huiˈxinaˈn huaˈchi lakatin
chic aˈntū ixlaˈ Dios lāˈ aˈntū
yāhuamāˈcacus. 10 Dios
quilacsacli lāˈ quimāsuˈniˈlh
aˈnchī naˈicmāsuˈyu ixtachihuīn
aˈnlhā tūˈ maktin kaxmatcanīˈt.
Lāˈ āˈcalīstān milh āˈchāˈtin. Nā
xlaˈ māsuˈyulh ixtachihuīn Dios.
Uˈtzaˈ huaˈchi palh quit tapācnaˈ lāˈ
ictlahualh ixlītzucuniˈ huan chic.
Aˈkalhatin namin para nayāhua
huanmāˈ chic. Lāˈ ūˈtzaˈ tasquiˈnī
chāˈtunuˈ cuenta catlahualh
tuchū nalīcāxtlahua huanmāˈ
chic. 11 Xmān lakatin ixlītzucuniˈ
huāˈmāˈ chic aˈntū ixlaˈ Dios aˈntū
yāhuamāˈcacus. Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
aˈntū iccāmāsuˈniˈniˈ ixpālacata
Jesucristo lāˈ aˈnchī pātīniˈlh huan
nac cruz. 12 Tāpālhūhuaˈ aˈntūn
tzē nacāmāsuˈyucan ixpālacata
Dios, huaˈchi tāpālhūhuaˈ aˈntūn
tzē nalīcāxtlahuacan huan chic.
Makapitzīn natalīcāxtlahua
oro o plata o lej tzey chihuix
aˈntūn tāyaniˈ. Lāˈ āˈmakapitzīn
natalīcāxtlahua quiˈhuiˈ o matlūˈc

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

o seket a'ntūn tū' tāyani'. 13 Nachin
lakatin chi'chini' a'xni'ca' natasu'yu
tuchū talīscujli chā'tunu'. Huan
chi'chini' natzucu hua'chi
macscut lā' como huan oro lā'
plata tatāyani' macscut, chu
a'cxtim ixtascujūt huan xatzey
mākalhtō'kē'ni' nā natāyani'. 14 Lā'
palh ixtascujūt kalhatin natāyani',
xla' namaklhtīni'n ixtatlaj. 15 Lā'
palh tū' tāyani' ixtascujūt kalhatin,
nasputni' ixtatlaj pero Dios
namāpūtaxtū hua'chi huan chi'xcu'
a'ntī napūtaxtu a'xni'ca' lhcumā'
ixchic lā' nalhcukō' ixlīhuāk a'ntū
ixka'lhī.

16 ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que
milīhuākca'n hui'xina'n hua'chi
ixlītokpān Dios? Huan Espíritu
Santo huī' na mi'a'clhcunucca'n.
17 Nā palh kalhatin natlahuani'
a'ntūn tū' līmakuan ixlītokpān
Dios, Dios namālakuanī xla'
porque ixlītokpān Dios lej santo.
Lā' hui'xina'n la'tit ixlītokpān Dios
a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit.

18 Tū' cata'a'kxokotit
mē'cstuca'n. Palh kalhatin na
milaclhpu'nanca'n puhuan lej
skalalh xla' ixpālacata a'ntū a'nan
nac huā'mā' quilhtamacuj, calalh
hua'chilh tuntū' ixca'tzī. Lā'
chuntza' tzē nasca'ta a'ntū más
tasqui'nī. 19 Huan tapāstacna' a'ntū
xala' huā'mā' quilhtamacuj Dios
cālaktzī'n hua'chi tachuyāt. Pues
chuntza' tatzo'kni':

Huan a'ntīn tapuhuan lej
lakskalalh, ū'tunu'n
Dios cāmātlahuī a'ntū
natalīta'a'kxoko ixa'cstuca'n
ixlīlakskalalhca'n
a'xni'ca' tatlahuacu'tun
ixpātunca'tzica'n lā' chuntza'
tūlalh catitatlōkentaxtūlh.

20 Lā' tatzo'kni' huampala:

Huan Māpa'ksīni' Dios
cālakapasni' ixtapāstacna'ca'n
a'ntī lej lakskalalhna' lā'
cālaktzī'n hua'chi palh tū'
taka'lhī ixtapalhca'n.

21 Chuntza' tū' catika'tla'jca'tzītit
ixpālacata a'ntūn tlahualh
catihuāyā chi'xcu' o a'ntū
māsu'yulh como ixlīhuāk
catūhuā milaca'n. 22 Ixlīhuāk
catūhuā para hui'xina'n para
nacāmaktāyayāni'. Huan Pablo
lā' huan Apolos lā' huan Pedro,
quilīhuākca'n para hui'xina'n.
Nā milaca'n huan quilhtamacuj
para nacāmaktāyayāni'. A'yuj
hui'lā'na'ntitcus lā' a'yuj canī'tit
pero a'ntū pātle'kemā' lā' a'ntū
napātle'ke, huāk ū'tza' a'ntūn tzey
para hui'xina'n. 23 Ixlīhuāk milaca'n
porque hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con
Cristo, lā' Cristo tapa'ksī con Dios.

Ixtascujūtca'n huan apóstoles

4 Quina'n a'ntī apóstoles,
caquincātalaktzī'ni' que
quina'n ixtasācua'nī'n Cristo
a'ntī quincāmāmacū'ni' para
na'icmāsu'yuyāuj a'ntū ixla' Dios lā'
a'ntū Dios quincāmāca'tzīnīni'. 2 Lā'
huan a'ntī līmāmacū'canī't catūhuā
maclacasqui'n que xla' xa'nca
natlōkentaxtū a'ntū līmāpa'ksīcanī't.
3 Quit tū' quimaca'tzi a'ntū
puhua'nā'tit de quit nīn
a'ntūn tapuhuan ā'makapitzīn
tachi'xcuhuī't de quit. Nīn quit
tūla na'icuan palh tzey o tū' tzey
quit. 4 A'yuj tū' icu'cxca'tzī palh
iclaclē'n pero ū'tza' tū' huanicu'tun

que quit tūˈ iclaclēˈn. Dios nahuan
palh iclaclēˈn. 5 Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
min huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo,
tūˈ catipuhuaˈntit palh tzey o tūˈ
tzey āˈkalhatin ixpālacata aˈntūn
tlahualh. Aˈxniˈcaˈ namin huan
Māpaˈksīniˈ, xlaˈ namālakxkakēkōˈ
ixlīhuāk catūhuā aˈntūn
tatzēˈknīˈt aˈnlhā cāˈpucsuaˈ. Lāˈ
namāsuˈyukōˈ ixlīhuāk aˈntūn
tapuhuan tachiˈxcuhuīˈt lāˈ aˈntūn
tatlahuacuˈtun. Lāˈ aˈxniˈcaˈ Dios
nacāmākaˈtlīˈ chāˈtunuˈ ixpālacata
huan xatzey aˈntūn tatlahuanīˈt.
6 Quintāˈtimīn, ixlīhuāk huāˈ
tamāˈna iccātzoˈknuniˈnīˈtaˈniˈ
quimpālacatacaˈn quit lāˈ
Apolos. Lāˈ ūˈtzaˈ huaˈchi
aˈntū tāˈmālacastuccan para
que nascaˈtāˈtit aˈnchī xaˈnca
naˈaˈkahuānaˈniˈyāˈtit ixtachihuīn
Dios aˈntūn tzoˈkcanīˈt. Lāˈ
chuntzaˈ tūˈ tilīkaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit
ixpālacata kalhatin mākalhtōˈkēˈniˈ
lāˈ tūˈ catilakmakaˈntit āˈchāˈtin
mākalhtōˈkēˈniˈ. 7 Tūˈ tipuhuaˈnaˈ
palh huiˈx más xatzey. Huāk aˈntū
kaˈlhīˈyaˈ huāk maxquīˈnīˈtaˈniˈ Dios.
Tūˈ tlaˈjanīˈtaˈ. Tūˈ tilīkaˈtlaˈjcaˈtzīyaˈ
aˈntū maxquīˈnīˈtaˈniˈ Dios.
8 Uˈcxcaˈtzīyāˈtit huaˈchilh tuntūˈ
caticāsputniˈniˈ lāˈ uˈcxcaˈtzīyāˈtit
huaˈchilh kaˈlhīˈyāˈtit ixlīhuāk aˈntū
maclacasquiˈnāˈtit. Puhuaˈnāˈtit que
tzē natapaˈksīˈyāˈtit mēˈcstucaˈn
lāˈ quilāmakxteknīˈtaˈuj. Tūˈtzaˈ
lacasquiˈnāˈtit naˈiccāmaktāyayāniˈ.
Xalītzey palh stuˈncuaˈ
ixmāpaˈksīniˈntit cahuā para que
quinaˈn tzē xaˈiccātāˈmāpaˈksīniˈniˈ.
9 Pero chōˈla Dios lacasquiˈn que
quinaˈn apóstoles ictasuˈyuyāuj
huaˈchi chiˈxcuhuīˈn aˈntī más
xatalakmakaˈn lāˈ huaˈchi aˈntī
līhuiˈlīcan para namaknīcan.
Quincātatlahuanīˈtaˈniˈ huaˈchi
līlakastān nac quilhtamacuj lāˈ
na ixlacapūncaˈn huan ángeles lāˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Quincātalaktzīˈnāniˈ
huaˈchi aˈntīn nīn tuntūˈ ixtapalh.
10 Huancan que quinaˈn lactonto por
ixpālacata Cristo pero huiˈxinaˈn
puhuaˈnāˈtit que lej caˈtzīyāˈtit
aˈntū ixlaˈ Cristo. Huancan que
quinaˈn lacscalanaˈjuaˈ lāˈ huiˈxinaˈn
aˈntī iccātzoˈknuniˈyāniˈ lej
kaˈlhīˈyāˈtit līmāpaˈksīn. Huiˈxinaˈn
lej cātaˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ lāˈ quinaˈn
xatalakmakaˈnīˈn. 11 Hasta
chuhuaˈj quinaˈn ictziˈncsāuj
lāˈ ickalhpūtīyāuj lāˈ tūˈtzaˈ tzey
quiluˈxuˈcaˈn. Lāˈ quincātatucsāniˈ
lāˈ ictejelatlāˈhuanāuj. 12 Lāˈ līpalhaˈ
icscujāuj para naˈicuāˈyanāuj,
lāˈ ictlekuaˈnāuj. Aˈxniˈcaˈ
quincātalakapalayāniˈ, quinaˈn
icsquiˈniˈyāuj Dios por xlacaˈn.
Aˈxniˈcaˈ quincātamāpātīniˈyāniˈ,
quinaˈn ictāyaniˈyāuj. 13 Aˈxniˈcaˈ
koˈhuaˈjuaˈ quincātalīchihuīnaˈnāniˈ,
quinaˈn xaˈnca ickalhtīniˈnāuj.
Hasta chuhuaˈj cāˈlacapūlhūhuaˈ
quinaˈn iclanīˈtauj huaˈchi paˈlhmaˈ
lāˈ huaˈchi xatancaˈchiˈ de ixlīhuāk
aˈntū lakmakaˈncan.
14 Tūˈ iccātzoˈknuniˈyāniˈ huāˈmāˈ
para que naˈiccāmāmāxanīˈyāniˈ.
Iccātzoˈknuniˈyāniˈ huāˈmāˈ
para naˈiccāmācaˈtzīnīyāniˈ
aˈntū natlahuaˈyāˈtit porque
lej iccāpāxquīˈyāniˈ huaˈchi
quincamanaˈ. 15 Aˈyuj ixkaˈlhīˈtit
lakacāuj mil aˈntī nacātamāsuˈniˈyāniˈ
ixpālacata Cristo, pero xmān
kalhatin huaˈchi mintātaˈcaˈn.
Lā māniˈ quit mintātaˈcaˈn por

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixpālacata Cristo lāˈ huan xatzey
tachihuīn aˈntū iccāmāscaˈtīyāniˈ.
16 Uˈtzaˈ lej iccālīsquiˈniˈyāniˈ
caquilāmakscaˈtxtūj aˈnchī
nalatāˈkchokoyāˈtit.
17 Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
iccālīlakmacāˈnchāniˈ huan
Timoteo. Nā xlaˈ lalh quincaman
por ixpālacata quiMāpaˈksīniˈ lāˈ
lej icpāxquīˈ lāˈ xlaˈ tlōkentaxtū
ixtapuhuān Dios. Lāˈ huan
Timoteo nacāmāpāstaquīyāniˈ
aˈnchī iclīlatāˈkchokomāˈ porque
icaˈkahuānaˈniˈ Cristo lāˈ nā aˈnchī
iccāmāsuˈniˈmāˈ āˈmakapitzīn
para que nā chuntzaˈ xlacaˈn
natalatāˈkchoko. Lāˈ chuntzaˈ
icmāsuˈyu chu calhāhuā na ixlīhuāk
lītokpānnaˈ. 18 Makapitzīn de
huiˈxinaˈn lej līkaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit
porque puhuaˈnāˈtit: “Tūˈ
catimilh Pablo”, puhuaˈnāˈtit.
19 Pero palh Dios lacasquiˈn, palaj
naˈiccālakaˈnāchāniˈ huiˈxinaˈn. Lā
aˈxniˈcaˈ naˈicchāˈn, naˈiclakapasa
ixlīmāpaˈksīncaˈn xlacaˈn aˈntīn
takaˈtlaˈjcaˈtzī o palh xmān tahuan.
20 Lāˈ natasuˈyu tichū tatapaˈksī
con Dios. Natasuˈyu por ixpālacata
aˈntūn tzē tatlahua por ixlīmāpaˈksīn
Dios, lāˈ tūˈ xmān por ixpālacata
aˈntūn tahuan chiˈxcuhuīˈn.
21 ¿Tuchū lacasquiˈnāˈtit?
Aˈxniˈcaˈ naˈiccālakaˈnāchāniˈ,
¿chu lacasquiˈnāˈtit naˈicmin
para naˈiccācastigarlīyāniˈ o
lacasquiˈnāˈtit naˈiccāpāxquīˈyāniˈ lāˈ
naˈiccālakalhuˈmanāniˈ?

Mālaclēˈnīca aˈntī
ixtlahua talākalhīˈn

5 Scanaˈnca caˈtzīcan que aˈnan
na milaclhpuˈnancaˈn kalhatin
aˈntī makpuscātīniˈn. Xlaˈ tāˈhuiˈ
māniˈ ixtūtzīˈt. Lāˈ nīn aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈ tūˈ tatlahua huaˈchi
huāˈmāˈ koˈhuaˈjuaˈ talaclēˈiˈ. 2 Lāˈ
huiˈxinaˈn nīn māxaˈnaˈnāˈtit lāˈ
nīn lakaputzayāˈtit ixpālacata
huanmā talaclēˈiˈ. Ixmāxtutit
de milaclhpuˈnancaˈn huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ aˈntīn tlahualh talākalhīˈn.
3 Lāˈ quit aˈyuj tūˈ tasuˈyu
quilacan aˈxniˈcaˈ takēxtimīyāˈtit,
pero lej iccāpāstacmāˈniˈ. Lāˈ
chuntzaˈ huaˈchilh icuiˈlachaˈ
lāˈ iclacāxtlahuanīˈtaˈnchaˈtzaˈ.
4 Aˈxniˈcaˈ takēstokchipitit por
ixpālacata quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo lāˈ con ixlīmāpaˈksīn, lāˈ
aˈxniˈcaˈ huaˈchilh xaˈicuiˈlachaˈ,
como iccāpāstacmāˈniˈ, 5 camāxtutit
de milaclhpuˈnancaˈn huanmāˈ
chiˈxcuˈ. Namacamaxquīˈyāˈtit
Satanás para napātīniˈn ixmacniˈ
lāˈ chuntzaˈ namāpūtaxtūcan
ixlīcaˈtzīn aˈxniˈcaˈ namimpala
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo.
6 Tūˈ tzey aˈnchī kaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit.
¿Chu tūˈ caˈtzīyāˈtit que macstiˈnaˈj
levadura laklhtāyakōˈ ixlīhuāk huan
tasquit? Chuntzaˈ ixtalaclēˈiˈ huan
kalhatin chiˈxcuˈ nacāpasakōˈyāniˈ
milīhuākcaˈn como ūˈtzaˈ
nacāmāscaˈtī āˈmakapitzīn.
7 Camakxtektit ixlīhuāk aˈntūn
tūˈ tzey. Uˈtzaˈ huaˈchi xakōlūhuaˈ
levadura. Camāxtutit xlaˈ lāˈ
chuntzaˈ nalaˈyāˈtit huaˈchi
xasāstiˈ tasquit aˈntūn tūˈ kaˈlhī
levadura. Tasquiˈnī nalaˈyāˈtit
lacuan porque maknīcanīˈt Cristo
por quimpālacatacaˈn huaˈchi
maknīcan huan borrego aˈntū
nalēˈksajnaˈncan para pascua.
8 Aˈxniˈcaˈ tlahuacan ixcāˈtaniˈcaˈn

israelitas aˈntū huanican pascua,
makaˈncan huan xakōlūhuaˈ
levadura lāˈ huaˈcan xasāstiˈ pāntzi
aˈntūn tūˈ kaˈlhī levadura. Chuntzaˈ
camācāˈtanīuj Dios. Tasquiˈnī pūˈla
camakxtekui huan tūn tūˈ tzey
tapāstacnaˈ lāˈ huāk aˈntūn tūˈ
tzey. Lāˈ catahuiˈlauj līlacatejtin lāˈ
līlacastuˈnc. Chuntzaˈ camācāˈtanīuj
Dios.
9 Iccātzoˈknuniˈnīˈtaˈniˈtzaˈ
nac āˈkalhtin carta que
tūˈ caticātāˈtalacxtuctit con
aˈntīn tatlahua talākalhīˈn.
10 Tūˈ xaˈicuanicuˈtun que
tūˈ catāˈtalacxtuctit xalanīˈn
huāˈmāˈ quilhtamacuj aˈntīn
tatlahua talākalhīˈn. Lāˈ nīn tūˈ
xaˈicuanicuˈtun aˈntī xalanīˈn nac
quilhtamacuj lāˈ tatampiˈlhīniˈn
lāˈ taˈaˈkxokokaˈlhānaˈn. Lāˈ
nīn tūˈ xaˈicuanicuˈtun que tūˈ
caticātāˈtalacxtuctit xalanīˈn
huāˈmāˈ quilhtamacuj aˈntīn
taˈaˈcnīniˈniˈ ixídoloscaˈn. Palh
tūˈ ixcātāˈtalacxtuctit nīn chāˈtin
de xlacaˈn, pues maclacasquiˈn
nataxtuyāˈtit de huāˈmāˈ
quilhtamacuj. 11 Pero aˈntū
iccātzoˈknuniˈnīˈtaˈniˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ:
Palh chāˈtin huan que kalhlakaˈīˈ
ixtachihuīn Dios lāˈ nā xlaˈ tlahua
talākalhīˈn, tūˈ catitāˈtalacxtuctit.
Palh chāˈtin huan que
kalhlakaˈīˈ lāˈ tlahua talākalhīˈn
o tampiˈlhīniˈn o naˈaˈcnīniˈniˈ
ixídolo, tūˈ catitāˈtalacxtuctit lāˈ
nīn tūˈ titāˈhuāˈyaˈnāˈtit. Lāˈ tūˈ
titāˈhuāˈyaˈnāˈtit huan aˈntī huan
que kalhlakaˈīˈ lāˈ xlaˈ lakapalanaˈn
o kaˈchī o aˈkxokokaˈlhānaˈn.
12-13 ¿Chu quimacaˈtzi
naˈiccājuzgarlī huan aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈ ixtachihuīn Dios?
Aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ, xlacaˈn
Dios nacājuzgarlī. Pero tasquiˈnī
huiˈxinaˈn nacājuzgarlīˈyāˈtit
huan aˈntīn takalhlakaˈīˈ. Por eso
camāxtutit de na milaclhpuˈnancaˈn
huanmāˈ chiˈxcuˈ aˈntīn tlahua
huāˈmāˈ talaclēˈiˈ.

Aˈntīn talāmālacapūˈ con huan jueces aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ

6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ kalhatin de
huiˈxinaˈn līyāhuacuˈtun
catūhuā āˈkalhatin aˈntī kalhlakaˈīˈ,
lej līmāxanaˈ palh ixmālacapūˈlh
na ixlacapūncaˈn aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈ. Ixtalacāxtlahualh
aˈntīn tatapaˈksī con Dios.
2 Huiˈxinaˈn aˈntīn tāˈtapaˈksīyāˈtit
con Dios nacālacāxtlahuaˈyāˈtit
huan tachiˈxcuhuīˈt aˈxniˈcaˈ
nasputa huan quilhtamacuj.
Lāˈ palh huiˈxinaˈn
nacālacāxtlahuaˈyāˈtit ixlīhuākcaˈn
xalanīˈn nac quilhtamacuj,
nā tzē nalacāxtlahuaˈyāˈtit
antūn tūˈ lej tasquiˈnī.
3 ¿Chu tūˈ caˈtzīyāˈtit que quinaˈn
nacālacāxtlahuayāuj huan ángeles?
Lāˈ palh nacālacāxtlahuayāuj
huan ángeles, āˈchulāˈ tzē
nacālacāxtlahuayāuj aˈntū
xalaˈ nac huāˈmāˈ quilhtamacuj.
4 Chuntzaˈ palh maclacasquiˈn
nalacāxtlahuaˈyāˈtit catūhuā xalaˈ
huāˈmāˈ quilhtamacuj, ¿aˈchīˈ
cāputzayāˈtit huan chiˈxcuhuīˈn
aˈntīn tūˈ lej cāˈaˈcnīniˈniˈcan na
ixlacapūncaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ?
5 Huāˈmāˈ iccāhuaniyāniˈ para
que naˈiccāmāmāxanīˈyāniˈ. ¿Chu
tūˈ aˈnan na milaclhpuˈnancaˈn
nīn chāˈtin aˈntīn tzē

nacālacāxtlahuayāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntī lītāˈtimīn? 6 Caˈtzīyāˈtit
que aˈnan. Chuntzaˈ tūˈ tzey
aˈnchī tlahuaˈyāˈtit aˈxniˈcaˈ
kalhatin aˈntī kalhlakaˈīˈ
lāˈ namālacapūˈ āˈkalhatin
xatāˈtin lāˈ nalacāxtlahuaˈyāˈtit
na ixlacapūncaˈn aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈ.
7 Como lāmālacapūˈyāˈtit entre
lītāˈtimīn, chuntzaˈ tasuˈyu que
tūˈ tlōkentaxtūyāˈtit ixtapuhuān
Dios lāˈ lhūhuaˈ ticāsputniˈyāniˈcus.
Ixpātītit huan aˈntūn tūˈ tzey aˈntū
cātatlahuaniˈniˈ. Ixtāyaˈniˈtit aˈnchī
cātaˈaˈkxokomaklhtīniˈ. 8 Pero māniˈ
huiˈxinaˈn lātlahuaˈniˈyāˈtit aˈntūn
tūˈ tzey lāˈ cāˈaˈkxokomaklhtīyāˈtit
aˈyuj mintāˈtincaˈn.
9 ¿Chu tūˈ caˈtzīyāˈtit que aˈntīn
tatlahua aˈntūn koˈhuaˈjuaˈ, xlacaˈn
tūlalh catitatanūlh aˈnlhā Dios
māpaˈksīniˈn? Tūˈ titaˈaˈkxokoyāˈtit
mēˈcstucaˈn. Huan aˈntīn
tamakpuscātīniˈn lāˈ huan aˈntīn
tatlahua talākalhīˈn lāˈ huan aˈntīn
tataquilhpūtaniˈ ídolos, xlacaˈn
tūlalh catitatanūlh aˈnlhā Dios
māpaˈksīniˈn. Nā huan aˈntīn
talātāˈtahuiˈlānaˈ entre chiˈxcuhuīˈn
lāˈ huan aˈntīn tamaklhtzaˈstī
puscan, xlacaˈn tūlalh catitatanūlh
aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn. 10 Nā huan
aˈntīn takaˈlhānaˈn lāˈ huan aˈntīn
talakla catūhuā lāˈ huan aˈntīn
takaˈchī tūlalh catitatanūlh aˈnlhā
Dios māpaˈksīniˈn. Nā huan aˈntīn
talakapalanaˈn lāˈ huan aˈntīn
taˈaˈkxokomaklhtīniˈn catūhuā
tūlalh catitatanūlh aˈnlhā Dios
māpaˈksīniˈn. Nīn tintīˈ de huan
tamāˈna tūˈ catitamaklhtīniˈlh nīn
tuntūˈ aˈnlhā Dios māpaˈksīniˈn.
11 Lāˈ chuntzaˈ ixtlahuaˈyāˈtit
āˈmakapitzīn de huiˈxinaˈn. Pero
chuhuaˈj Dios cālacsacnīˈtaˈniˈ lāˈ
cāxapaniˈnīˈtaˈniˈ mintalaclēˈiˈcaˈn
para natlahuaˈyāˈtit ixtapuhuān.
Lāˈ chuhuaˈj Dios mālacstūˈnca
que huiˈxinaˈn lacuantzaˈ por
ixlīmāpaˈksīn huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo lāˈ por ixlīmāpaˈksīn
ixEspíritu quinDioscaˈn.

Maclacasquiˈn que Dios nacāmāpaˈksī quimacniˈcaˈn

12 Tzē naˈicuan: "Ickaˈlhī
talacasquiˈ para que tzē
naˈictlahua ixlīhuāk catūhuā
aˈntū iclacasquiˈn". Pero tūˈ
ixlīhuāk aˈntū ictlahuacuˈtun
nacāmaktāya āˈmakapitzīn. Tzē
naˈicuan: "Tzē naˈictlahua chuxatū
catūhuā". Pero aˈyuj xaˈicualh, tūˈ
ictlahuacuˈtun catūhuā aˈntūn tūla
naˈicmakxteka āˈcalīstān lāˈ ūˈtzaˈ
naquilītlaja. 13 Nā nahuancan:
"Quimpāncaˈn maclacasquiˈn līhuaˈt
lāˈ aˈnan līhuaˈt para quimpāncaˈn",
nahuancan. Pero ixtuˈcaˈn tūˈ
catitatāyaniˈlh para pōˈktu. Namin
lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ Dios
nacāmālakuanī ixtuˈcaˈn. Dios
tlahualh quimacniˈcaˈn para
que nalīˈaˈcnīniˈniˈyāuj xlaˈ. Lāˈ
xlaˈ quincāmaxquīˈyāniˈ aˈntū
maclacasquiˈn quimacniˈcaˈn.
Tūˈ lacasquiˈn nalītlahuayāuj
talākalhīˈn quimacniˈcaˈn. 14 Lāˈ chu
aˈnchī Dios mālakahuanīchokolh
ixmacniˈ huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo nā chu chuntzaˈ
namālakahuanīchoko quimacniˈcaˈn
con ixlīmāpaˈksīn.
15 ¿Chu tūˈ caˈtzīyāˈtit que
quimacniˈcaˈn tāˈtapaˈksī con

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Cristo? Lāˈ quimacniˈ aˈntūn
tapaˈksī con Cristo, ¿chichū
naˈiclīmaklhtī de Cristo para
natāˈtakēxtimī kalhatin puscāt
xalaˈ nac cāˈtejen? Tūˈ maktin
ictitlahualh. 16 ¿Chu tūˈ caˈtzīyāˈtit
que aˈxniˈcaˈ kalhatin chiˈxcuˈ
tāˈtakēxtimī kalhatin puscāt aˈntī
xalaˈ nac cāˈtejen chu lakatin macniˈ
natala aˈxniˈcaˈ natāˈtakēxtimī?
Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios:

Ixtuˈcaˈn chu lakatin macniˈ
natala.

17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ natamacamāstāˈyaˈ
con huan Jesús, mintuˈcaˈn
nalaˈyāˈtit chu lakatin līcaˈtzīn.
18 Tūˈ catlahuaˈtit talākalhīˈn.
Aˈxniˈcaˈ kalhatin chiˈxcuˈ
makpuscātīniˈn, xlaˈ más koˈhuaˈjuaˈ
tlahua ixmacniˈ que aˈxniˈcaˈ tlahua
āˈlakatin talaclēˈiˈ. 19 Caˈtzīyāˈtit
que Dios cāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ huan
Espíritu Santo lāˈ como xlaˈ tanūmaˈ
na miˈaˈclhcunuccaˈn, chuntzaˈ
mimacniˈcaˈn talanīˈt ixlītokpān
Espíritu Santo. Lāˈ maclacasquiˈn
que Dios namāpaˈksīniˈn aˈntzaˈ.
Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ tapaˈksīˈyāˈtit
mēˈcstucaˈn; tapaˈksīˈyāˈtit con Dios.
20 Xlaˈ lej tapala cālītamāhuanīˈtaˈniˈ
porque Jesucristo māpalalh huan
nac cruz. Uˈtzaˈ nalīˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit
Dios aˈnchīn tlahuaˈyāˈtit con
mimacniˈcaˈn como huiˈxinaˈn
tapaˈksīˈyāˈtit con Dios.

Ixpālacata aˈnchī tapūchahuacan

7 Lāˈ ixpālacata aˈntū
quilātzoˈkniˈuj, chuhuaˈj
iccākalhtīyāniˈ. Lej tzey palh
kalhatin chiˈxcuˈ tūˈ maktin
tāˈtakēxtimī kalhatin puscāt.
2 Aˈyuj tzey chuntzaˈ, pero como
lej makpuscātīniˈncan lāˈ lej
makchiˈxcuˈnuncan, catakaˈlhīlh
chāˈtunuˈ chiˈxcuhuīˈn xmān
kalhatin ixpuscātcaˈn lāˈ chāˈtunuˈ
puscāt catakaˈlhīlh xmān kalhatin
ixkōluˈcaˈn. 3 Catlōkentaxtūlh
kalhatunuˈ chiˈxcuhuīˈn aˈntūn
tasquiˈnī para ixpuscātcaˈn. Lāˈ
chuntzaˈ kalhatunuˈ puscan
catlōkentaxtūlh aˈntūn tasquiˈnī
para ixkōluˈcaˈn. 4 Huan puscāt
tūˈtzaˈ ixaˈcstu māpaˈksī ixmacniˈ;
ixkōluˈ nā tāˈmāpaˈksī. Nā chuntzaˈ
huan chiˈxcuˈ tūˈtzaˈ ixaˈcstu
māpaˈksī ixmacniˈ; ixpuscāt nā
tāˈmāpaˈksī. 5 Palh huan chiˈxcuˈ
lāˈ ixpuscāt más natatlahuacuˈtun
oración, tzē natalacchihuīnaˈn
para que tūˈ natalātāˈlhtata lātmaˈj,
pero tūˈ makān. Palh makān
tūˈ natalātāˈlhtata, huan koˈtiˈtiˈ
nacālīlaktzīˈncuˈtun porque tūˈ
catitatāyaniˈlh.
6 Uˈtzaˈ huāˈmāˈ iccāhuaniyāniˈ
que tzē tlahuacan. Tūˈ
iccāmāpaˈksīmāˈniˈ. 7 Iclacasquiˈn
que ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
ixtalalh huaˈchi quit pero Dios
cāmaxquīˈ kalhatunuˈ chiˈxcuhuīˈn
aˈnchī tzē natalatāˈkchoko. Kalhatin
tzē natlahua catūhuā lāˈ āˈkalhatin
natlahua āˈcatūhuā. Kalhatin
natapūchahua lāˈ āˈkalhatin tūˈ
tasquiˈnī natapūchahua.
8 Iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntīn tūnaˈj tapūchahuaˈyāˈtit
lāˈ aˈntī lakapūtnuˈtzaˈ que tzey
palh natachokoyāˈtit chu chuntzaˈ
huaˈchi quit. 9 Lāˈ palh kalhatin
tūˈ catitāyaniˈlh ixaˈcstu, mejor
catapūchahualh para que tūˈ pōˈktu
napāstaca aˈntū lacasquiˈn ixmacniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

10 Lāˈ huiˈxinaˈn aˈntīn
tapūchahuaˈnīˈtaˈntittzaˈ,
iccāmāpaˈksīyāniˈ lāˈ tūˈ xmān
quit. Nā huan Māpaˈksīniˈ nā
xlaˈ cāmāpaˈksīyāniˈ que tūˈ
catitamakxtekli ixkōluˈcaˈn huan
puscan. 11 Lāˈ palh makxteknīˈttzaˈ
ixkōluˈ kalhatin puscāt,
catachokolh ixaˈcstu sin ixkōluˈ o
catāˈtahuiˈlachokopā ixkōluˈ. Lāˈ
huan aˈntī xakōluˈ tūˈ catimakxtekli
ixpuscāt.
12 Lāˈ chuhuaˈj xmān quit
iccāhuaniyāniˈ āˈmakapitzīn
de huiˈxinaˈn lāˈ tūˈtzaˈ huan
Māpaˈksīniˈ. Palh kalhatin
chiˈxcuˈ kalhlakaˈīˈ ixtachihuīn
Dios lāˈ ixpuscāt tūˈ kalhlakaˈīˈ,
tūˈ catimakxtekli huan puscāt
palh xlaˈ tāˈtahuiˈlacuˈtun. 13 Lāˈ
kalhatin puscāt aˈntī kalhlakaˈīˈ,
tūˈ catimakxtekli ixkōluˈ
aˈntīn tūˈ kalhlakaˈīˈ palh xlaˈ
tāˈtahuiˈlacuˈtun. 14 Aˈyuj huan
chiˈxcuˈ tūˈ kalhlakaˈīˈ Dios, pero
por ixpālacata ixpuscāt aˈntī
kalhlakaˈīˈ, māxtunquīcanīˈt huan
chiˈxcuˈ para nala ixlaˈ Dios. Lāˈ nā
huan puscāt aˈntīn tūˈ kalhlakaˈīˈ
māxtunquīcanīˈt para nala ixlaˈ
Dios por ixpālacata ixkōluˈ aˈntī
kalhlakaˈīˈ. Palh tūˈ chuntzaˈ cahuā,
mincamanaˈcaˈn ixtalalh huaˈchi
aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ. Pero
chuhuaˈj laktzīˈncan huaˈchilh
aˈntīn takalhlakaˈīˈ. 15 Huan
chiˈxcuˈ antīn tūˈ kalhlakaˈīˈ lāˈ
palh makxtekcuˈtun ixpuscāt,
camakxtekli naˈaˈn. Lāˈ huan
puscāt aˈntīn tūˈ kalhlakaˈīˈ lāˈ palh
makxtekcuˈtun ixkōluˈ, camakxtekli
naˈaˈn. Dios lacasquiˈn caˈcs
calatahuiˈlauj quinaˈn. 16 Huan
puscāt tūˈ caˈtzī palh ixpālacata
xlaˈ ixkōluˈ aˈntīn tūˈ kalhlakaˈīˈ
namāpūtaxtūcan; lāˈ huan chiˈxcuˈ
tūˈ caˈtzī palh ixpālacata xlaˈ
ixpuscāt aˈntīn tūˈ kalhlakaˈīˈ
namāpūtaxtūcan.
17 Chu aˈnchī ixuanīˈtaˈ aˈxniˈcaˈ
pūˈla kalhlaˈkaˈiˈ, chu chuntzaˈ
catachoko, xmān nalatāˈkchokoyaˈ
huaˈchi Dios lacasquiˈn. Uˈtzaˈ
icmāsuˈyu na ixlīhuāk huan
lītokpānnaˈ. 18 Palh lanāntzaˈ huīˈ
mixtuˈtuˈ aˈntū cālīlakapascan
israelitas aˈxniˈcaˈ pūˈla kalhlakaˈiˈ
ixtachihuīn Dios, catachoko
chuntzaˈ. Lāˈ palh tūˈ ixkaˈlhīˈnīˈtaˈ
huan xtuˈtuˈ aˈxniˈcaˈ pūˈla
kalhlakaˈiˈ, nā chuntzaˈ catachoko.
19 Palh kaˈlhīˈyaˈ huan xtuˈtuˈ o
palh tūˈ kaˈlhīˈyaˈ, xlaˈ tuntūˈ
ixpālacata. Aˈntū más tasquiˈnī,
ūˈtzaˈ tlahuacan ixtapuhuān
Dios. 20 Chāˈtunuˈ catachokolh na
ixtascujūt aˈntū ixkaˈlhī aˈxniˈcaˈ
pūˈla kalhlakaˈīˈlh ixtachihuīn
Dios. 21 Palh xatatamāuj tasācuaˈ
ixuaˈnīˈtaˈ aˈxniˈcaˈ kalhlakaˈiˈ, tūˈ
tilīpuhuaˈnaˈ. Pero palh mimpatrón
namakxtekāniˈ, capit. 22 Huan
aˈntīn tasācuaˈ ixuanīˈt aˈxniˈcaˈ
kalhlakaˈīˈlh, ūˈtzaˈ Dios laktzīˈn
huaˈchilh tūˈ tasācuaˈ ixuanīˈt.
Lāˈ aˈntīn tūˈ xatatamāuj tasācuaˈ
ixuanīˈt aˈxniˈcaˈ kalhlakaˈīˈlh,
ūˈtzaˈ lanīˈt xatatamāuj ixtasācuaˈ
Cristo. 23 Quintāˈtimīn, Dios lej
tapala cālītamāhuanīˈtaˈniˈ porque
Jesucristo māpalalh huan nac cruz.
Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ catilītamakxtektit lej
nacātamāpaˈksīyāniˈ chiˈxcuhuīˈn.
Xmān Dios nacāmāpaˈksīyāniˈ.
24 Quintāˈtimīn, chu aˈnchī
ixuanīˈtaˈntit aˈxniˈcaˈ kalhlakaˈīˈtit,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

chuntza' natachokoyā'tit a'yuj
tapūchahuanī'ta'ntittza' o tū', lā'
a'yuj xatatamāuj tasācua' o tū'.
Xmān chuhua'j maclacasqui'n que
Dios nacā'o'kska'lhīyāni'.
25 Huan Māpa'ksīni' tū'
quimaxquī'lh līmāpa'ksīn
ixpālacata a'ntīn tūna'j tapūchahua.
Pero tzē nakalhlaka'ī'yā'tit a'ntū
iccāhuaniyāni' porque Dios
quilakalhu'malh lā' quilacsacli.
26 Icpuhuan que tzey palh
chā'tunu' ixtachokolh hua'chi quit
icuī' lā' tzey porque mimā' huan
chi'chini' a'ntū napūpātīni'nāuj.
27 Palh ka'lhī'ya' mimpuscāt, tū'
catimakxtekti lā' palh tū' ka'lhī'ya'
mimpuscāt, tū' caputza. 28 Pero
palh natapūchahua'cu'tuna', ū'tza'
tū' talaclē'i'. Lā' palh kalhatin
tzu'ma'jāt natapūchahuacu'tun,
ū'tza' tū' talaclē'i'. Pero más
jisclīhua' para xlaca'n a'ntīn
tatapūchahuanī'ttza' a'xni'ca'
namin huā'mā' chi'chini'. Lā'
quit tū' iclacasqui'n que lej
napātīni'nā'tit.
29 Quintā'timīn, tū'tza' lej makān
natahui'layāuj nac cā'quilhtamacuj.
U'tza' iccālīhuaniyāni' que huan
a'ntī ka'lhī ixpuscāt catā'scujli Dios
hua'chilh tū' ixka'lhī. 30 Tū' lej
makān a'xni'ca' nasputa huā'mā'
quilhtamacuj. Tū'tza' makān
nacalhua'nā'tit lā' tū'tza' makān
napāxuhua'yā'tit lā' tū'tza' makān
natamāhua'na'nā'tit. U'tza'
calīlē'capintit a'ntū natāyani'
para pō'ktu. 31 Makapitzīn a'ntīn
taka'lhī ixnegocioca'n, pō'ktu
tapāstacmā'na huan negocio.
Hui'xina'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit,
tū' cala'tit hua'chi xlaca'n porque
chuxatū xala' huā'mā' quilhtamacuj
tū' catitāyani'lh para pō'ktu.
32 Tū' iclacasqui'n que lej
nacāpāta'layāni'. Huan chi'xcu'
a'ntīn tūna'j tapūchahua, xla' tzē
cuenta natlahua xmān a'nchī
namakapāxuhua huan Māpa'ksīni'.
33 Pero huan chi'xcu' a'ntīn
tapūchahuanī'ttza' tū' xmān
pāstaca Dios; nā pāstaca a'ntū xala'
nac cā'quilhtamacuj ixpālacata
huan ixfamilia. Lā' cuenta
tlahua a'nchī namakapāxuhua
huan ixpuscāt. Chuntza' tāpātu'
ixtapāstacna'. 34 Lā' huan tzu'ma'jāt
a'ntīn tūna'j tapūchahua o huan
puscāt a'ntīn tū'tza' ka'lhī ixkōlu',
ū'tza' tzē cuenta natlahua a'nchī
nalītlahua ixtapuhuān huan
Māpa'ksīni'. Lī'a'cnīni'ni'cu'tun
Dios huāk a'ntū natlahua lā' a'ntū
napāstaca. Huan puscāt a'ntīn
tapūchahuanī'ttza' tū' xmān
pāstaca Dios. Nā pāstaca a'ntū xala'
nac cā'quilhtamacuj ixpālacata
huan ixfamilia. Lā' nā cuenta
tlahua a'nchī namakapāxuhua
ixkōlu'.
35 U'tza' iccāhuaniyāni' porque
iccāmaktāyacu'tunāni'. Tū'
iccāhui'līni'cu'tunāni' catūhuā
hua'chi a'xni'ca' cāchī'lakstokcan
huan cahuāyujnu' pero iclacasqui'n
que pō'ktu natlahua'yā'tit
a'ntū līmakuan porque xmān
tlōkentaxtūcu'tunā'tit ixtapuhuān
Dios.
36 Palh kalhatin chi'xcu' puhuan
que tū' tzey porque tūna'j
tapūchahua ixtzu'ma'jāt porque
xla' ka'tla'tza' lā' līmakuantza'
natapūchahua, catlahualh a'ntū
lacasqui'n. Tū' tlahuamā' talaclē'i'.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Camāpūchahualh ixtzuꞌmaꞌjāt.
37 Pero palh kalhatin chiꞌxcuꞌ
līhuiꞌlīnīꞌt que tūꞌ namāpūchahua
ixtzuꞌmaꞌjāt lāꞌ puhuan que tūꞌ
maclacasquiꞌn natapūchahua
ixtzuꞌmaꞌjāt, lāꞌ como tzē māpaꞌksī
huan ixtzuꞌmaꞌjāt, ūꞌtzaꞌ tzey. Tūꞌ
camāpūchahualh. 38 Chuntzaꞌ huan
tī māpūchahua ixtzuꞌmaꞌjāt, tzey
tlahuamāꞌ, lāꞌ más tzey tlahua huan
aꞌntīn tūꞌ māpūchahua ixtzuꞌmaꞌjāt.
39 Huan puscāt tūlalh
catimakxtekli ixkōluꞌ līhuan xlaꞌ
huīꞌcus. Pero palh nīnīꞌttzaꞌ ixkōluꞌ,
tzē natapūchahuapala, xmān calalh
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntī kalhlakaꞌīꞌ
ixtachihuīn Dios. 40 Pero quit
icpuhuan que más napāxuhua palh
tūꞌtzaꞌ natapūchahua. Lāꞌ icpuhuan
que chuntzaꞌ quimāsuꞌniꞌlh huan
Espíritu Santo.

Huan līhuaꞌt aꞌntū
cāꞌaꞌksajuīꞌcan huan ídolos

8

Lāꞌ chuhuaꞌj iccāhuaniyāniꞌ
ixpālacata huan līhuaꞌt aꞌntū
cāꞌaꞌksajuīꞌcanīꞌt ídolos. Huiꞌxinaꞌn
huaꞌnāꞌtit: “Quilīhuākcaꞌn
māchekxīyāuj lāꞌ lej kaꞌlhīyāuj
tapāstacna”, huaꞌnāꞌtit. Pero quit
iccāhuaniyāniꞌ: “Capāstactit que
lej kaꞌtlaꞌ makcaꞌtzīcan palh xmān
kaꞌlhīcan lhūhuaꞌ tapāstacnaꞌ”. Pero
aꞌntū cāmaktāyayāniꞌ milīhuākcaꞌn,
ūꞌtzaꞌ lāpāxquīꞌcan. 2 Palh chāꞌtin
puhuan que lej cāꞌtzī catūhuā,
xlaꞌ tūnaꞌj caꞌtzī huaꞌchi tasquiꞌnī
nacaꞌtzī. 3 Pero palh kalhatin
pāxquīꞌ Dios, Dios caꞌtzī palh xlaꞌ
tapaꞌksī con Dios.
4 Lāꞌ ixpālacata huan līhuaꞌt
aꞌntūꞌ cāꞌaꞌksajuīꞌcanīꞌt ídolos,
quinaꞌn caꞌtzīyāuj que huan ídolo
tūꞌ lakahuan lāꞌ xmān kalhatin
Dios aꞌntī huīꞌ lāꞌ xlaꞌ xalakahuan.
5 Aꞌnan aꞌntīn cāmāpācuhuīcan
dioses nac aꞌkapūn o nac tiꞌyaꞌt. Lāꞌ
aꞌyuj huancan aꞌnan lhūhuaꞌ dioses
lāꞌ lhūhuaꞌ māpaꞌksīniꞌnīꞌn, 6 pero
para quinaꞌn huīꞌ xmān kalhatin
quinDioscaꞌn lāꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntī xaTātaꞌ.
Xlaꞌ cāmāꞌaꞌnanīlh ixlīhuāk catūhuā.
Lāꞌ quinaꞌn huiꞌlānaꞌuj para
namākaꞌtlīꞌyāuj lāꞌ naꞌaꞌcnīniꞌniꞌyāuj.
Lāꞌ para quinaꞌn huīꞌ xmān kalhatin
Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo lāꞌ xlaꞌ
cācāxuiꞌlīkōꞌ ixlīhuāk catūhuā lāꞌ
quinaꞌn huiꞌlānaꞌuj por ixpālacata.
7 Tūꞌ tacaꞌtzī huāꞌmāꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ. Makapitzīn
tapuhuan que tatlahua
talaclēꞌiꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tahuaꞌ quinīt
aꞌntū līꞌaꞌksajuīꞌcanīꞌt ídolos.
Uꞌtzaꞌ tapuhuan como xapūꞌla
ixtataquilhpūtaniꞌ huan ídolos
aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj ixtakalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ
hasta chuhuaꞌj chuntzaꞌ tapuhuan
que huāꞌmāꞌ quinīt ixlaꞌ huan
ídolo. Lāꞌ tahuan que tūꞌ tzey
palh huaꞌcan como xlacaꞌn tūnaꞌj
xaꞌnca tacaꞌtzī aꞌntūn tzey lāꞌ
aꞌntūn tūꞌ tzey. 8 Huan quinīt tūꞌ
quincāmaktāyayāniꞌ na ixlacapūn
Dios. Palh naꞌicuaꞌ catūhuā, tūꞌ
más tzey ictilalh na ixlacapūn
Dios. Lāꞌ aꞌyuj tūꞌ caꞌicuaꞌlh
catūhuā, pero tūꞌ āꞌchulāꞌ ictilalh
na ixlacapūn Dios. 9 Maclacasquiꞌn
cuenta natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn
tlahuaꞌpāꞌnaꞌntit por ixpālacatacaꞌn
aꞌntīn tūnaꞌj xaꞌnca takalhlakaꞌīꞌ
para que tūꞌ namātlahuīꞌyāꞌtit
talaclēꞌiꞌ āꞌkalhatin. 10 Huiꞌx lej
caꞌtzīyaꞌ lāꞌ palh nahuāꞌyaꞌnaꞌ aꞌnlhā
taquilhpūtaniꞌcan ídolos, tzēlasāꞌ
nalaktzīꞌnāniꞌ kalhatin xatāꞌtin

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈntīn tūnaˈj xaˈnca caˈtzī aˈntūn
tzey lāˈ aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ como
huiˈx lej caˈtzīyaˈ, xlaˈ nalīhuiˈlī
nahuaˈ aˈntū aˈksajuīˈcanīˈt ídolos
aˈyuj naˈuˈcxcaˈtzī que tlahuamāˈ
talaclēˈiˈ. 11 Chuntzaˈ mintāˈtin
aˈntīn tūˈ xaˈnca kalhlakaˈīˈ,
natlahua talaclēˈiˈ. Lāˈ chuntzaˈ
natatonkopū ixpālacata aˈntū
huiˈx tlaˈhuaˈyaˈ. Lāˈ Cristo nīlh
ixpālacata mintāˈtin. 12 Lāˈ chuntzaˈ
huiˈx tlahuaniˈpāˈt talaclēˈiˈ Cristo
aˈxniˈcaˈ māmakchuyīˈyaˈ mintāˈtin
ixpālacata aˈntūn tzey lāˈ aˈntūn
tūˈ tzey lāˈ chuntzaˈ mātlahuīˈyaˈ
talaclēˈiˈ. 13 Por eso palh
natatonkopū kalhatin quintāˈtin por
ixpālacata huan quinīt aˈntū icuaˈ,
tūˈ maktin ictihuaˈlh quinīt.

Aˈntūn tzē ixtatlahua apóstoles

9 Caˈtzīyāˈtit que quit apóstol
lāˈ quit libre. ¿Chu tūˈ
iclaktzīˈnīˈt quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo? Lāˈ quit iccāmāsuˈniˈniˈ
aˈnchī Dios quilīmāmacūˈnīˈt lāˈ
ūˈtzaˈ līkalhlakaˈīˈtit. 2 Aˈyuj na
ixlacapūncaˈn āˈmakapitzīn quit
tūˈ apóstol, pero huiˈxinaˈn tūla
catihuaˈntit huaˈchi xlacaˈn. Como
huiˈxinaˈn kalhlakaˈīˈtit aˈxniˈcaˈ
iccāmāsuˈniˈniˈ ixtachihuīn Dios,
chuntzaˈ lītasuˈyu que quit apóstol.
3 Aˈxniˈcaˈ quiˈaˈksaˈncan,
ictamaktāya lāˈ chuntzaˈ iccākalhtī:
4 ¿Chu tūˈ līmakuan palh
naquintamāhuīˈ aˈntī iccāmāsuˈniˈ?
5 ¿Chu tūˈ ickaˈlhī talacasquiˈ
para naˈictlahua chu aˈcxtim
huaˈchi āˈmakapitzīn apóstoles
aˈxniˈcaˈ icmāsuˈyu ixtachihuīn
Dios? Chāˈtunuˈ nalēˈn ixpuscāt
aˈxniˈcaˈ naˈaˈn chuxalhā para
namāsuˈyu ixtachihuīn Dios.
Chuntzaˈ tatlahua āˈmakapitzīn
apóstoles lāˈ huan ixtāˈtimīn Jesús
lāˈ nā Pedro. 6 ¿Chu xmān quit
lāˈ Bernabé tūla iccāmakxtekāuj
naquincātamāhuīˈyāniˈ? ¿Chu
maclacasquiˈn xmān quinaˈn
icscujāuj para naˈicmāpalayāuj
quilīhuaˈtcaˈn? 7 Aˈntī aˈn ixpūtropa,
¿chu tūˈ māpalacan? Aˈntī chaˈn
pūlactin tachaˈniˈ xlaˈ tzē nahuaˈ
ixtōˈcaˈt. Aˈntī cāmaktakaˈlha
huan borrego, xlaˈ nahuaˈ xaquinīt.
8 Aˈntū iccāhuaniyāniˈ tūˈ xmān
ixtapāstacnaˈcaˈn chiˈxcuhuīˈn. Nā
chuntzaˈ huan na ixley Moisés.
9 Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios aˈnlhā huanican ley:
Tūˈ camāˈkānkanuˈ ixbosal
miˈanimalh aˈntū
lacchiˈntamāˈ huan trigo aˈntū
lītlahuacan harina.
Namakxtekaˈ nahuaˈ.
Tūˈ xmān por ixpālacata huan
animal hualh Dios chuntzaˈ. 10 Nā
hualh ūˈtzaˈ por quimpālacatacaˈn
porque aˈntī cuxtu lāˈ aˈntīn chaˈn
chu aˈcxtim takaˈlhīmāˈna hasta
aˈxniˈcaˈ nalanaˈn lāˈ natahuaˈ
xatzaˈktzaˈ. 11 Palh quinaˈn
iccāmāsuˈniˈyāniˈ ixtachihuīn
Dios aˈntūn tāyaniˈ para
pōˈktu, ¿chu kaˈtlaˈ catūhuā
palh naquilātāˈīˈyāuj macstiˈnaˈj
aˈntū huiˈxinaˈn kaˈlhīyāˈtit lāˈ
aˈntūn tūˈ tāyaniˈ para pōˈktu?
12 Lāˈ palh cāmālacpitziniˈyāˈtit
āˈmakapitzīn mimākalhtōˈkēˈniˈcaˈn,
līhuaˈcaˈ ixquilāmālacpitziniˈuj
quinaˈn. Quinaˈn más ickaˈlhīyāuj
talacasquiˈ. Pero quinaˈn tūˈ
maktin iccāsquiˈniˈniˈ para que
iˈxquilāmālacpitziniˈuj.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Mejor quinaˈn ictāyaniˈuj ixlīhuāk
para que tūˈ naˈaˈnan nīn tuntūˈ
aˈntūn tzē nacāmāmakchuyī huan
aˈntī natakalhlakaˈīˈ xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. 13 ¿Chu tūˈ
caˈtzīyāˈtit que aˈntīn tamaktāyanaˈn
nac xakaˈtlaˈ ixlītokpāncaˈn
israelitas xlacaˈn natahuaˈ aˈntū
līmincanīˈt nac lītokpān? Lāˈ
aˈntī natamaktāyanaˈn nac altar
xlacaˈn nā natahuaˈ macstiˈnaˈj
aˈntū aˈksajuīˈnincanīˈt nac altar.
14 Lāˈ huaˈchilh chuntzaˈ huan
mākalhtōˈkēˈniˈ. Aˈntīn tascaˈtmāˈna
ixtachihuīn Dios natamāhuīˈ
aˈntīn cāmāsuˈniˈmāˈ. Chuntzaˈ
māpaˈksīniˈlh huan Māpaˈksīniˈ.
15 Pero quit tūˈ iccāsquiˈniˈnīˈtaˈniˈ
naquilāmaxquīˈyāuj aˈntū
icmaclacasquiˈn. Lāˈ nīn quit tūˈ
iccātzoˈknuniˈmāˈniˈ para que
natzucuyāˈtit naquilāmaxquīˈyāuj
aˈntū icmaclacasquiˈn. Mejor
xaˈicnīlh lāˈ tūˈ naquimaklhtīcan
quilīkaˈtlaˈjcaˈtzīn. Uˈtzaˈ
iclīkaˈtlaˈjcaˈtzī que tūˈ maktin
tasquiˈnī naquilāmaxquīˈyāuj nīn
tuntūˈ.

16 Pues aˈyuj icmāsuˈyu
ixtachihuīn Dios, tūla
iclīkaˈtlaˈjcaˈtzī porque chuntzaˈ
quilīmāmacūˈca. Lāˈ icxantila palh
tūˈ naˈicmāsuˈyu ixtachihuīn Dios.
17 Palh xaˈicmāsuˈyulh ixtachihuīn
Dios porque chuntzaˈ quintapuhuān,
quintapāxuhuān ixlanīˈt huaˈchi
quintatlaj. Pero maclacasquiˈn
naˈicmāsuˈyu ixtachihuīn Dios como
ūˈtzaˈ quilīmāmacūˈca. 18 ¿Tuchū
quintatlaj? Uˈtzaˈ huāˈmā: Libre
quit lāˈ tūˈ iccāmātaˈjīyāniˈ aˈxniˈcaˈ
iccāmāsuˈniˈyāniˈ ixtachihuīn Dios
aˈyuj tzē xaˈiccāsquiˈniˈniˈ catūhuā.

19 Tūˈ iclaclēˈniˈ nīn tintīˈyā
chiˈxcuˈ lāˈ chuntzaˈ nīn tintīˈyā
chiˈxcuˈ tzē naquimāpaˈksī.
Chuntzaˈ libre quit. Pero
iclanīˈt huaˈchi ixtasācuaˈcaˈn
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt para
que naquintakaxmata aˈxniˈcaˈ
naˈiccāmāsuˈniˈ ixtachihuīn
Dios lāˈ natakalhlakaˈīˈ. 20 Na
ixlaclhpuˈnancaˈn israelitas quit
iclatāˈkchokolh huaˈchi israelita
para que natakalhlakaˈīˈ. Lāˈ
para aˈntīn tatlōkentaxtūcuˈtun
aˈntū huan na ixley Moisés
quit iclatāˈkchokolh huaˈchilh
xaˈictlōkentaxtūcuˈtulh aˈntū huan
huan ley, aˈyuj quit iccaˈtzī que
tūˈ maclacasquiˈn naˈictlōkentaxtū
aˈntū huan huan ley. Chuntzaˈ
tzēlasāˈ naˈiccāmākalhlakaˈīˈnī
xlacaˈn aˈntīn tatlōkentaxtūcuˈtun
aˈntū huan ixley Moisés. 21 Para
aˈntīn tūˈ talakapasa ixley Moisés
quit iclatāˈkchokolh huaˈchi xlacaˈn.
Porque aˈyuj tūˈ maclacasquiˈn
naˈictlōkentaxtū aˈntū huan
ixley Moisés, maclacasquiˈn
naˈictlōkentaxtū aˈntū huan
ixlīmāpaˈksīn Cristo. Lāˈ chuntzaˈ
tzēlasāˈ naˈiccāmākalhlakaˈīˈnī
ixtachihuīn Dios huan aˈntīn tūˈ
talakapasa ixley Moisés. 22 Lāˈ na
ixlaclhpuˈnancaˈn xlacaˈn aˈntīn
tūˈ xaˈnca tacaˈtzī aˈntūn tzey o
aˈntūn tūˈ tzey, iclatāˈkchokolh
huaˈchi xlacaˈn para que tzē
naˈiccāmāsuˈniˈ xlacaˈn. Lāˈ
tzēlasāˈ naˈiccāmākalhlakaˈīˈnī
xaˈnca. Huaˈchi chuxatīya
chiˈxcuˈ iclatāˈkchokolh para que
natakaxmata aˈntū icmāsuˈyumāˈ
lāˈ natakalhlakaˈīˈ. 23 Lāˈ huāk
huāˈ tamāˈna ictlahuamāˈ para

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naˈicmāsuˈyu ixtachihuīn
Dios. Chuntzaˈ āˈmakapitzīn
naquintatāˈpāxuhua porque Dios lej
quincālakalhuˈman.
24 ¿Chu tūˈ caˈtzīyāˈtit aˈntīn
tatanū nac tatuˈjnuˈ cuenta
tatlahua aˈnchī natatuˈjnun porque
xmān kalhatin natlaja ixpremio?
Chuntzaˈ natlahuaˈyāˈtit. Lej
caˈaˈkahuānaˈniˈtit Dios para
natlaˈjaˈyāˈtit. 25 Aˈntīn tanūcuˈtun
nac tatuˈjnuˈ tasquiˈnī nalaktōˈkaˈ
lāˈ natascaˈja. Lāˈ huan aˈntī natlaja,
namaxquīˈcan lakatin corona
aˈntū palaj nascōhuan. Pero aˈntū
naquincātamaxquīˈyāniˈ quinaˈn
aˈntī nalīhuiˈlīyāuj natlahuayāuj
ixtapuhuān Dios, ūˈtzaˈ natāyaniˈ
para pōˈktu. 26 Lāˈ ūˈtzaˈ iclīhuiˈlīlh
ictlahua ixtapuhuān Dios lāˈ
iclīhuiˈlīlh naˈictlaja. Tūˈ chu
tlakaj iclīhuiˈlīlh ictlaja huaˈchi
aˈntīn tucscuˈtun catūhuā lāˈ xmān
līsnoˈka xaˈūˈniˈ. 27 Quit iclīhuiˈlīlh
ictlahua ixtapuhuān Dios lāˈ quit
icmāpātīnī quimacniˈ para naˈictlaja
lāˈ naˈicmāpaˈksī quimacniˈ.
Chuntzaˈ tūˈ napātleˈke que
aˈxniˈcaˈ līlhūhuaˈ naˈiccāmāsuˈniˈ
ixtachihuīn Dios lāˈ māniˈ quit tūla
ictlōkentaxtū aˈntū ixtapuhuān.

Tūˈ tzey palh taquilhpūtaniˈcan ídolos

10 Tūˈ iclacasquiˈn que
napātzaˈnkāˈyāˈtit aˈntū
cāpātleˈkeniˈlh quimpapnaˈcaˈn
aˈntīn tatāˈaˈlh Moisés. Ixlīhuākcaˈn
tastālaniˈlh huan poklhnuˈ
aˈntū Dios cāmāpūˈlīniˈlh. Lāˈ
ixlīhuākcaˈn tatētaxtulh huan
nac mar aˈntū māpācuhuīcan
Mar Spiˈnenkeˈ. 2 Lāˈ como xlacaˈn
tastālaniˈlh huan poklhnuˈ lāˈ
xlacaˈn catojon tatētaxtulh huan
nac mar, chuntzaˈ ūˈtzaˈ huaˈchilh
taˈaˈkpaxli aˈntzaˈ lāˈ talalh
īˈscaˈtxtunuˈnīˈn Moisés. 3 Lāˈ
ixlīhuākcaˈn chu aˈcxtim tahuaˈlh
huan maná. Uˈtzaˈ huan līhuaˈt
aˈntū Dios macamilh lakalīyān.
Lāˈ ixlīhuākcaˈn chu aˈcxtim
talīkoˈtnūlh huan xcān aˈntū Dios
māxtulh huan nac chihuix. 4 Lāˈ
huāˈmāˈ chihuix huaˈchi Cristo
aˈntī cāmaxquīˈlh ixlīhuāk aˈntū
ixtamaclacasquiˈn chu aˈnlhā
na ixtejcaˈn. 5 Pero aˈyuj Dios
xaˈnca ixcāmaktakaˈlha, xlacaˈn
tūˈ tamakapāxuhualh xlaˈ lāˈ
ūˈtzaˈ ixcālīmāpīˈtēlha huan nac
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt huan aˈntī
ixtanītēlha.
6 Lāˈ huāˈ tamāˈna aˈntūn
cāpātleˈkeniˈlh quimpapnaˈcaˈn,
huāk quincātamāsuˈniˈyāniˈ que tūˈ
lej catilacasquiˈuj aˈntūn tūˈ tzey
huaˈchi xlacaˈn lej talacasquiˈlh.
7 Makapitzīn de xlacaˈn
tatatzokostaniˈlh huan ídolo. Lāˈ
chuntzaˈ tatzoˈknīˈt ixpālacatacaˈn
aˈntīn tatatzokostaniˈlh huan ídolo:

Tachiˈxcuhuīˈt tatahuiˈlalh lāˈ
tahuāˈyalh lāˈ takoˈtnūlh.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ tahuāˈyankōˈlh,
tatzuculh talakastānaˈn.

Tūˈ catitatzokostaniˈtit ídolos
huaˈchi xlacaˈn. 8 Makapitzīn de
xlacaˈn tatlahualh talākalhīˈn
lāˈ lakatin chiˈchiniˈ tanīlh
puˈxamatuˈtun mil. Tūˈ
catitlahuaˈtit talākalhīˈn huaˈchi
xlacaˈn tatlahualh. 9 Makapitzīn
de xlacaˈn tamājiclhuīˈlh Dios
lāˈ ūˈtzaˈ cālīlīmaknīlh huan
lhūhuaˈ lūhuaˈ. Tūˈ catimājiclhuīˈtit

huan Māpaˈksiniˈ huaˈchi xlacaˈn
tatlahualh. 10 Makapitzīn de
xlacaˈn talēˈksaˈnli Moisés lāˈ milh
huan ángel aˈntī maknīniˈn lāˈ
cāmāsputūkōˈlh. Lāˈ huiˈxinaˈn, tūˈ
catitlahuaˈtit huaˈchi xlacaˈn.
11 Ixlīhuāk aˈntū cāpātleˈkeniˈlh
xlacaˈn huaˈchi līmāscaˈtīn
para quinaˈn. Lāˈ tzoˈkuiˈlīca
para naquincātamācaˈtzīnīyāniˈ
aˈnchī natlahuayāuj quinaˈn aˈntī
huiˈlānaˈuj aˈxniˈcaˈ tūˈ lej makān
nasputa huāˈmāˈ quilhtamacuj.
12 Por eso huan aˈntīn puhuan que
tzey xlaˈ lāˈ tūˈ natlahua aˈntūn
tūˈ tzey, cuenta catlahualh. Chu
līpaclhīj tzē natlahua talaclēˈiˈ.
13 Chuxatū aˈntū napātleˈkeniˈyāniˈ
para nalīlaktzīˈnāniˈ, ūˈtzaˈ chu
aˈcxtim aˈntūn tzē napātleˈkeniˈ
āˈchāˈtin. Lāˈ tzē nalīpāhuaˈnaˈ
Dios porque xlaˈ tūˈ catimakxtekli
nalīlaktzīˈncaˈnaˈ hasta que tūˈtzaˈ
tāyaniˈyaˈ. Xlaˈ namāhuixcānīyāniˈ
para que natāyaniˈyaˈ lāˈ chuntzaˈ
nalīpūtaxtuyaˈ.
14 Iccātzoˈknuniˈmāˈniˈ huāˈmāˈ
porque iccāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
Cataxtunquītit de aˈntū ixlaˈ
ídolos lāˈ tūˈ titaquilhpūtaniˈyāˈtit.
15 Huiˈxinaˈn tzēn pāstacnaˈnāˈtit.
Capuhuaˈntit mēˈcstucaˈn palh tzey
o tūˈ tzey aˈntū iccāhuaniyāniˈ.
16 Aˈxniˈcaˈ huaˈcan Santa
Cena, māstāˈyāuj pāxcatcaˈtzī
por aˈntūn tojōmaˈ huan nac
taza. Lāˈ quilīhuākcaˈn līkoˈtnūj
aˈntū ixtojōmaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ, ¿chu
tūˈ huanicuˈtun que quinaˈn
tāˈtaˈaˈcxtimīuj huan Cristo aˈntī
makaˈlh ixkaˈlhniˈ? Lāˈ huan pāntzi
aˈntū cheˈkeuj lāˈ huaˈuj nā ūˈtzaˈ
huanicuˈtun que tāˈtaˈaˈcxtimīuj
huan Cristo porque quilīhuākcaˈn
huaˈuj ixmacniˈ. 17 Lāˈ como xmān
mactin pāntzi aˈntū mālacpitzican,
chuntzaˈ quilīhuākcaˈn aˈntīn
tapaˈksīyāuj con Cristo quinaˈn
huaˈchi chu lakatin macniˈ lauj
porque quilīhuākcaˈn huaˈuj
huanmāˈ pāntzi.
18 Capāstactit aˈnchīn tatlahua
huan aˈntīn cāmāpacuhuīcan
israelitas. Aˈxniˈca tahuaˈ huan
quinīt aˈntū lēˈksajuīˈnincanīˈt
nac altar, tāˈtaˈaˈcxtimī Dios
porque huan altar ixlaˈ Dios.
19 ¿Tuchū icmāsuˈyumāˈ? ¿Chu
icuanicuˈtun que huan ídolo kaˈlhī
ixtapalh o ixlēˈksajnaˈ huan ídolo
kaˈlhī ixtapalh? 20 Tūˈ chuntzaˈ
iccāhuaniniˈ. Iccāhuanicuˈtunāniˈ
que aˈntūn taˈaˈksajuīˈ huan ídolo
huan antīn tūˈ israelitas, xlacaˈn
taˈaˈksajuīˈmāˈna huan tūn tūˈ
tzeyā ūˈnīˈn aˈntū cāmāpaˈksī
huan koˈtiˈtiˈ. Tūˈ taˈaˈksajuīˈmāˈna
Dios. Lāˈ quit tūˈ iclacasquiˈn
natāˈtaˈaˈcxtimīˈyāˈtit huan koˈtiˈtiˈ.
21 Palh xaˈnca kalhlakaˈīˈyāˈtit, tūla
catipūkoˈtnuˈntit huan ixtazacaˈn
Māpaˈksīniˈ nac huan Santa Cena lāˈ
nā ixtazacaˈn huan ídolos. Nīn tūla
catihuāˈyantit na ixmesa Māpaˈksīniˈ
nac huan Santa Cena lāˈ nā na
ixmesacaˈn huan ídolos. 22 ¿Cha
tzēlasāˈ mājiclhuīcuˈtunāˈtit huan
Māpaˈksīniˈ? Quinaˈn tūˈ līhuaˈcaˈ
māpaˈksīniˈnāuj que xlaˈ.

Nacāpāstacāuj āˈmakapitzīn

23 Tzē tlahuacan chuxatū
catūhuā pero makapitzīn catūhuā
tūˈ tzey. Tzē tlahuacan chuxatū
catūhuā pero aˈnan catūhuā
aˈntūn tūˈ cāmaktāya aˈntīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

takalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn Dios. 24Tūꞌ
catipuhuaꞌntit pōꞌktu: “¿Tuchū más
tzey para quit?” Nā napuhuaꞌnāꞌtit:
“¿Tuchū más tzey para āꞌchāꞌtin?”
25Aꞌxniꞌcaꞌ tamāhuaꞌyaꞌ quinīt
nac lītamāuj, tūꞌ catikalhasquiꞌnīꞌniꞌ
palh aꞌksajuīꞌcanīꞌt ídolo.
Tzē nahuaꞌyaꞌ lāꞌ tūꞌ aꞌchīꞌ
catipuꞌhuaꞌnti. 26Porque Dios
tlahualh huan quilhtamacuj lāꞌ
ixlīhuāk aꞌntū aꞌnan huāꞌtzāꞌ.
27Palh kalhatin miꞌamigo
tūꞌ kalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn
Dios lāꞌ kantāyayāniꞌ lāꞌ palh
pincuꞌtunaꞌ na ixchic, cahuaꞌt
chuxatū aꞌntū namaxquīꞌcaꞌnaꞌ.
Lāꞌ tūꞌ cakalhasquiꞌnīꞌniꞌ palh
aꞌksajuīꞌcanīꞌt huan ídolo. 28Pero
palh kalhatin ixuaniniꞌ: “Huāꞌmāꞌ
quinīt lēꞌksajuīꞌcanīꞌt ídolo”, tūꞌ
catihuaꞌt por ixpālacata aꞌntī
māca'tzīnīꞌniꞌ. Chōꞌla xlaꞌ puhuan
que tūla huaꞌcan. Huiꞌx caꞌtzīyaꞌ
que tūꞌ aꞌchīꞌ nalaꞌyaꞌ palh
nahuaꞌyaꞌ; pero antī mācaꞌtzīnīniꞌ,
xlaꞌ tūꞌ caꞌtzī. 29Uꞌtza iclīhuaniniꞌ
que tūꞌ cahuaꞌt por ixpālacata aꞌntī
mācaꞌtzīnīyāniꞌ.
Kalhatin tzē nakalhasquiꞌnīniꞌn:
“¿Aꞌchīꞌ cuenta xaꞌictlahualh aꞌntū
puhuan āꞌchāꞌtin ixpālacata aꞌntūn
tzey lāꞌ aꞌntūn tūꞌ tzey aꞌxniꞌcaꞌ quit
ictlahuacuꞌtun catūhuā? 30Palh
pūꞌla naꞌicmaxquīꞌ pāxcatcaꞌtzī
Dios aꞌxniꞌcaꞌ naꞌicuaꞌ chuxatūyā
catūhuā, ¿aꞌchīꞌ quilēꞌksaꞌncan
ixpālacata aꞌntū iclīmaxquīꞌnīꞌt
pāxcatcaꞌtzī Dios?” Chuntzaꞌ tzē
nakalhasquiꞌnīniꞌn. 31Chuntzaꞌ
chuxatū aꞌntū natlahuaꞌyāꞌtit,
ūꞌtzaꞌ natlahuaꞌyāꞌtit para que
āꞌmakapitzīn natamācāꞌtanī
Dios. Aꞌxniꞌcaꞌ huāꞌyaꞌmpāꞌnaꞌntit
lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ koꞌtnuꞌnāꞌtit,
natlahuaꞌyāꞌtit para que
āꞌmakapitzīn natamācāꞌtanī Dios.
32Tūꞌ titlahuaꞌyāꞌtit nīn tuntūꞌ
antūn tzē nacāmāmakchuyī
israelitas nīn griegosnuꞌ nīn xlacaꞌn
aꞌntīn tatāꞌtapaꞌksī con Dios. 33Lāꞌ
quit iccālīmakapāxuhuacuꞌtun
ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt chuxatū
ictlahuamāꞌ. Tūꞌ icputzamāꞌ xmān
aꞌntūn tzey para quit; nā icputzamāꞌ
aꞌntūn tzey para āꞌmakapitzīn para
que tzē natakalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn
Dios lāꞌ nacāmāpūtaxtūcan.

11 Caquilāmakscaꞌtui chu
aꞌcxtim huaꞌchi quit
icmakscaꞌtli Cristo.

Ixpālacata huan puscan aꞌnlhān tlīꞌcan

2Chuhuaꞌj quintāꞌtimīn, lej tzey
aꞌnchī huiꞌxinaꞌn quilāpāstacāuj
lāꞌ tlōkentaxtūyāꞌtit aꞌntū
iccāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌ. 3Lāꞌ
iclacasquiꞌn que nacaꞌtzīyāꞌtit
que Cristo cāmāpaꞌksī chāꞌtunuꞌ
chiꞌxcuꞌ; lāꞌ huan aꞌntī xakōluꞌ
māpaꞌksī ixpuscāt; lāꞌ Dios māpaꞌksī
Cristo. 4Aꞌxniꞌcaꞌ huan chiꞌxcuꞌ
kalhtōꞌkaꞌmāꞌ o līchihuīnaꞌmāꞌ
catūhuā aꞌntū Dios māsuꞌniꞌlh lāꞌ
palh tūꞌ tāꞌkxtu ixtāꞌknuꞌ, xlaꞌ tūꞌ
aꞌcnīniꞌniꞌ ixMāpaꞌksīniꞌ. 5Aꞌxniꞌca
huan puscāt kalhtōꞌkaꞌmāꞌ o
līchihuīnaꞌmā catūhuā aꞌntū Dios
māsuꞌniꞌlh, tasquiꞌnī natamūtlapa.
Palh tūꞌ natamūtlapa huan puscāt,
tamāxaniꞌ xaꞌcstu lāꞌ chu aꞌcxtim
huaꞌchilh tamūxuiꞌca. 6Palh
kalhatin puscāt tūꞌ tamūtlapacuꞌtun,
cakoksitca; lāꞌ como līmāxanaꞌ
takoksita o tamūxuiꞌca huan
puscāt, catamūtlapalh. 7Por

 © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixpālacata aˈntūn tlahua huan
chiˈxcuˈ, tzē namākaˈtlīˈcan Dios
lāˈ por ixpālacata aˈntūn tlahua
huan puscāt, naˈaˈcnīniˈniˈcan
ixkōluˈ. 8 Dios tūˈ tlahualh chiˈxcuˈ
de huan puscāt, pero lītlahualh
puscāt ixtāpāchāˈxta huan chiˈxcuˈ.
9 Chuntzaˈ Dios tūˈ tlahualh
chiˈxcuˈ por ixpālacata puscāt pero
tlahualh puscāt por ixpālacata
chiˈxcuˈ. 10 Uˈtzaˈ lītasquiˈnī que
huan puscāt natamūtlapa. Chuntzaˈ
aˈcnīniˈniˈ ixkōluˈ lāˈ huan ángeles.
11 Pero na ixlacapūn Dios, huan
chiˈxcuˈ lāˈ huan puscāt chu
aˈcxtim, lāˈ talāmaclacasquiˈn
chāˈtunuˈ. 12 Huan xapūˈla puscāt
Dios māxtulh de na ixtāpāchāˈxta
huan chiˈxcuˈ lāˈ chuhuaˈj xachiˈxcuˈ
skaˈtaˈ lacatuncuī por puscāt. Lāˈ
Dios, xlaˈ māˈaˈnanīlh ixlīhuāk
catūhuā aˈntū aˈnan.

13 Huiˈxinaˈn mēˈcstucaˈn
calīhuiˈlīˈtit. ¿Chā puhuaˈnāˈtit
minīˈniˈ palh huan puscāt
nakalhtōˈkaˈ lāˈ tūˈ mūtlapacan?
14 ¿Chu tūˈ līmāxanaˈ palh
pūlhmāˈn ixyaˈj huan chiˈxcuˈ?
15 Lāˈ huan puscāt līkaˈtlaˈjcaˈtzī
ixyaˈj xapūlhmāˈn. Uˈtzaˈ
lītamūtlapa. 16 Palh chāˈtin
lēˈksaˈncuˈtun ixpālacata huan
tamūtlapacan, nahuaniyāˈtit:
"Quinaˈn iclīsmanīnīˈtaˈuj que huan
puscan natatamūtlapa aˈxniˈcaˈ
takalhtōˈkaˈmāˈna", nahuaniyāˈtit.
Lāˈ chuntzaˈ līsmanīcan chuxalhā
mācāˈtanīcan Dios.

Tlahuaca aˈntūn tūˈ līmakuan nac huan Santa Cena

17 Chuhuaˈj iccālacaquilhnīyāniˈ
lāˈ ixpālacata huāˈmāˈ: Aˈxniˈcaˈ
takēstokāˈtit, tlahuaˈyāˈtit
aˈntūn tūˈ līmakuan lāˈ aˈntūn
tūˈ lālīmaktāyaˈyāˈtit. 18 Xapūˈla
iccāhuaniyāniˈ que quihuanica
que aˈxniˈcaˈ takēstokāˈtit,
huiˈxinaˈn talacpitziyāˈtit na
milaclhpuˈnancaˈn. Lāˈ macstiˈnaˈj
ickalhlakaˈīˈ aˈntūn tahuan.
19 Porque tzēlasāˈ maclacasquiˈn
natalacpitziyāˈtit para que
chuntzaˈ natasuˈyu tichū stuˈncuaˈ
tamakapāxuhua Dios. 20 Aˈxniˈcaˈ
takēstokāˈtit, tasuˈyu palh
tūˈ huaˈpāˈnaˈntit ixCena huan
Māpaˈksīniˈ. 21 Porque pōˈktu
aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn huaˈyāˈtit,
chāˈtunuˈ palaj tayayāˈtit
milīhuaˈtcaˈn aˈntū lītaˈnāˈtit. Lāˈ
chuntzaˈ kalhatin aˈntīn tūˈ kaˈlhī,
xlaˈ natziˈncsa lāˈ āˈkalhatin nakaˈsa
lāˈ hasta nakaˈchī. 22 ¿Chu tūˈ
kaˈlhīyāˈtit minchiccaˈn aˈnlhā tzē
nahuāˈyaˈnāˈtit lāˈ nakoˈtnūˈnāˈtit?
Tūˈ tzey aˈnchī tlahuaˈpāˈnaˈntit
porque chuntzaˈ cāmakaˈnāˈtit
huan āˈmakapitzīn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ lāˈ tatakēstoknīˈt. Lāˈ
cāmāmāxaˈnīˈyāˈtit huan aˈntīn
tūˈ takaˈlhī ixlīhuaˈtcaˈn. ¿Chichū
naˈiccāhuaniyāniˈ que lej tzey aˈnchī
tlahuaˈyāˈtit? Tūˈ icticāhuaniniˈ, nīn
maktin.

Ixpālacata huan ixCena huan Māpaˈksīniˈ

Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20

23 Quit iccāmāsuˈniˈniˈ aˈntū
quimāscaˈtīlh huan Māpaˈksīniˈ
lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ. Māniˈ huanmāˈ
tzīˈsa aˈxniˈcaˈ ixmacamāstāˈmāˈca
para namaknīcan, huan Māpaˈksīniˈ
Jesús tayalh pāntzi aˈxniˈcaˈ
ixtahuāˈyamāˈna. 24 Lāˈ māstāˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

pāxcatcaˈtzī para huan pāntzi
lāˈ cheˈkelh lāˈ mālacpitzilh lāˈ
cāhuanilh īˈscaˈtxtunuˈnīˈn:

Catēˈtit lāˈ cahuaˈtit.
Huāˈmāˈ quimacniˈ aˈntū
icmacamāstāˈ por
mimpālacatacaˈn.
Nahuaˈyāˈtit chuntzaˈ huaˈchi
huaˈyāuj chuhuaˈj para
naquilālīpāstactēlhayāuj.

25 Lāˈ chu aˈcxtim tlahuaniˈlh
huan taza aˈxniˈcaˈ tahuāˈyankōˈlh.
Tayalh lāˈ māstāˈlh pāxcatcaˈtzī lāˈ
cāhuanilh:

Aˈntū tojōmaˈ nac huāˈmāˈ taza
ūˈtzaˈ xasāstiˈ ixtamālacnūn
Dios lītaxtu aˈntū
līlacāxtlahuaca quinkaˈlhniˈ.
Napūkoˈtnūˈnāˈtit chuntzaˈ
huaˈchi pūkoˈtnūˈnāuj
chuhuaˈj para
naquilālīpāstactēlhayāuj.

Chuntzaˈ cāhuanilh. 26 Makatunuˈ
nahuaˈyāˈtit chuntzaˈ huāˈmāˈ
pāntzi lāˈ napūkoˈtnūˈnāˈtit chuntzaˈ
huāˈmāˈ taza, namālacstūˈncāˈtit
aˈnchī nīlh huan Māpaˈksīniˈ
por quimpālacatacaˈn. Chuntzaˈ
catlahuaˈtit hasta aˈxniˈcaˈ
nataspiˈta huan Māpaˈksīniˈ.

Aˈnchī līmakuan huaˈcan huan Santa Cena

27 Lāˈ chuxatī nahuaˈ huāˈmāˈ
pāntzi lāˈ chuxatī napūkoˈtnūn
huāˈmāˈ taza, catlahualh aˈnchīn
tasquiˈnī. Uˈtzaˈ huanicuˈtun que
tasquiˈnī que xaˈnca nalatāˈkchoko
na ixlacapūn Dios. Lāˈ palh tūˈ,
nalakmakaˈncan ixmacniˈ lāˈ
ixkaˈlhniˈ Jesús. 28 Maclacasquiˈn
que chāˈtunuˈ aˈntī nahuaˈ huan
pāntzi lāˈ napūkoˈtnūn huan
taza pūˈla napuhuan palh xaˈnca
latāˈkchokomāˈ na ixlacapūn
Dios. Lāˈ palh tūˈ, pūˈla casquiˈnli
tamāsputūn lāˈ chuntzaˈ tzē
nahuaˈ huan pāntzi lāˈ tzē
napūkoˈtnūn huan taza. 29 Porque
huan aˈntī nahuaˈ huan pāntzi
lāˈ napūkoˈtnūn huan taza
lāˈ palh tūˈ māchekxī aˈntūn
tlahuamāˈ, xlaˈ makstatlahuacan
xaˈcstu. Xlaˈ tūˈ caˈtzī que huāˈmāˈ
līhuaˈt huaˈchi ixlaktapalh
ixmacniˈ lāˈ ixkaˈlhniˈ huan
Māpaˈksīniˈ. Huiˈxinaˈn tūˈ cuenta
tlahuaˈyāˈtit aˈntū huanicuˈtun
ixCena huan Māpaˈksīniˈ. 30 Uˈtzaˈ
lhūhuaˈ na milaclhpuˈnancaˈn
tūˈ lactliˈhuiˈqui lāˈ ūˈtzaˈ
talīˈīˈtzaˈcaˈn lāˈ āˈmakapitzīn
tanīlh. 31 Palh quinaˈn ixpuhuáuj:
"¿Chā xaˈnca iclatlāˈhuan na
ixlacapūn Dios o tūˈ?" palh
chuntzaˈ ixpuhuáuj, tūˈ
ixquincātacastigarlīniˈ. 32 Dios
cuenta quincātlahuayāniˈ lāˈ
quincācastigarlīyāniˈ para que
nascaˈtāuj. Lāˈ chuntzaˈ tūˈ
catiˈaˈuj nac pūpātīn huaˈchi
xlacaˈn aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ
ixtachihuīn Dios.

33 Quintāˈtimīn, aˈxniˈcaˈ
natakēstokāˈtit para
nahuāˈyaˈnāˈtit, tūˈ palaj
natayaˈyāˈtit milīhuaˈtcaˈn.
Chāˈtunuˈ cacākaˈlhīˈtit
āˈmakapitzīn. 34 Palh tziˈncsa
kalhatin, cahuāˈyalh pūˈla
na ixchic. Lāˈ chuntzaˈ tūˈ
natlahuaˈyāˈtit aˈntū mēˈcstucaˈn
nalīlaclīˈpināˈtit aˈnlhā
takēstokcanīˈt. Lāˈ āˈmakapitzīn
catūhuā naˈiccālacāxtlahua
aˈxniˈcaˈ naˈicaˈnāchaˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan ixlīˈaˈksajnaˈ Espíritu Santo aˈntūn cāmaxquīˈ chāˈtunuˈ chiˈxcuhuīˈn

12 Chuhuaˈj iclacasquiˈn
nacaˈtzīyāˈtit ixpālacata
huan līˈaˈksajnaˈ aˈntū māstāˈ huan
Espíritu Santo.
2 Caˈtzīyāˈtit que aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixkalhlakaˈīˈyāˈtit ixtachihuīn Dios,
ixcātaˈaˈkxokoyāniˈ lāˈ chuntzaˈ
ixcātalīmāxtuyāniˈ huan na ixtej
Dios para natatzokostaniˈyāˈtit
ídolos. Huaˈchilh ixsāˈpinīˈtaˈntit
para nacāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit huan
ídolos aˈntūn tūla caticāmaktāyaniˈ.
3 Iccāmāscaˈtīcuˈtunāniˈ que huan
aˈntī kaˈlhī ixEspíritu Dios tūla
catilakapalalh ixtacuīniˈ Jesús. Lāˈ
palh tūˈ ixmāsuˈniˈlh huan Espíritu
Santo, nīn tintīˈ tzē ixualh que
Jesús xlaˈ ūˈtzaˈ Māpaˈksīniˈ.
4 Xtunc ixlīˈaˈksajnaˈ chāˈtunuˈ
chiˈxcuˈ pero xmān kalhatin
Espíritu Santo aˈntī cāmaxquīˈkōˈlh.
5 Lāˈ xtunc ixtascujūt chāˈtunuˈ pero
xmān kalhatin quiMāpaˈksīniˈcaˈn
aˈntī scujniˈmāˈnauj. 6 Xtunc aˈnchī
chāˈtunuˈ tatāˈscuja Dios pero māniˈ
Dios aˈntī māsuˈyu ixlīmāpaˈksīn
aˈxniˈcaˈ chiˈxcuhuīˈn tatāˈscuja.
7 Tasuˈyu que huan Espíritu
Santo cāmaxquīˈ ixlīmāpaˈksīn
chāˈtunuˈ para natamaktāya
āˈmakapitzīn. 8 Kalhatin xaˈnca
caˈtzī aˈnchī namāstūˈnca aˈntū
stuˈncuaˈ ixpālacata Dios lāˈ aˈnchī
Dios lacasquiˈn nalatāˈkchokoyāuj.
Lāˈ āˈkalhatin xaˈnca caˈtzī aˈnchī
namāstūˈnca aˈnlhā jicslīhuaˈ
na ixtachihuīn Dios. Pero aˈntī
cāmāscaˈtīlh chāˈtunuˈ, xmān
kalhatin lāˈ māniˈ ūˈtzaˈ huan
Espíritu Santo. 9 Ixpālacata huan
Espíritu Santo kalhatin lej līpāhuan
Dios aˈxniˈcaˈ tlahua oración lāˈ
caˈtzī que Dios namaxquīˈ aˈntū
squiˈniˈ. Lāˈ ixpālacata Espíritu
Santo āˈkalhatin tzē nacāmātzeyī
huan īˈtzaˈcaˈnīˈn. 10 Kalhatin tzē
natlahua lēˈcnīn lāˈ āˈkalhatin lej
tzē nahuan aˈntū Dios mācaˈtzīnīlh.
Aˈkalhatin huampala tzē nacaˈtzī
xaˈnca tichū cāmāchihuīnī
āˈmakapitzīn, palh huan Espíritu
Santo o palh huan tlajanaˈnīˈn.
Aˈkalhatin tzē nachihuīnaˈn xtunc
tachihuīn aˈntūn tūˈ maktin
chihuīnaˈnīˈt. Lāˈ āˈkalhatin tzē
namāchekxī aˈntū huanicuˈtun
huan xtunc tachihuīn. 11 Ixlīhuāk
huāˈ tamāˈna catūhuā ixtascujūt
ixEspíritu Dios. Lāˈ chu aˈnchī
lacasquiˈn huan Espíritu Santo chu
chuntzaˈ cāmāsuˈniˈ chāˈtunuˈ aˈntū
natatlahua.

Quilīhuākcaˈn aˈntīn kalhlakaˈīˈyāuj huaˈchilh chu lakatin macniˈ

12 Kalhatunuˈ chiˈxcuhuīˈn xmān
lakatin ixmacniˈcaˈn. Lāˈ lhūhuaˈ
xalacpītzin kaˈlhī quimacniˈcaˈn
huaˈchi quimacancaˈn lāˈ
quilakastapuncaˈn lāˈ quintojoncaˈn.
Pero ixlīhuāk huāˈ tamāˈna
chu lakatin quimacniˈcaˈn. Lāˈ
nā chuntzaˈ quinaˈn lanīˈtauj
huaˈchi xalacpītzin ixmacniˈ
Cristo. 13 Quilīhuākcaˈn aˈntīn
kalhlakaˈīˈyāuj ixtachihuīn
Dios, quinaˈn lanīˈtauj huaˈchi
chu lakatin macniˈ aˈxniˈcaˈ
Dios quincāmaxquīˈniˈ Espíritu
Santo. Quilīhuākcaˈn aˈyuj
israelitas o griegosnuˈ lāˈ aˈyuj
xatatamāuj tasācuaˈ o tūˈ tasācuaˈ,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj
chu lakatin lanī'tauj a'xni'ca'
maklhtīni'uj huan Espíritu Santo.
14 Tāpālhūhua' xalacpītzin
quimacni'ca'n. Tū' xmān ka'lhīyāuj
quimacanca'n. Nā ka'lhīyāuj
quintojonca'n lā' qui'a'ka'xko'lhca'n
para natalakō' chu lakatin macni'.
15 Palh ixuanli huan tojon: "Quit tū'
ixmacan huā'mā' macni' lā' chuntza'
quit tū' ixla' huan macni'", chuntza'
tū' stu'ncua'. A'yuj chuntza' ixuanli,
pero ixla'cus huan macni'. 16 Lā'
palh ixuanli huan a'ka'xko'lh: "Quit
tū' ixlakastapun huā'mā' macni' lā'
chuntza' quit tū' ixla' huan macni'",
chuntza' tū' stu'ncua'. A'yuj chuntza'
ixuanli, pero ixla'cus huan macni'.
17 ¿Chichū ixkaxmatui palh xmān
ixka'lhīuj quilakastapunca'n? Lā'
¿chichū ixlīquincalana'uj palh
quimacni'ca'n huāk a'ka'xko'lh
ixlalh? 18 Ixlakta quimacni'ca'n
chu a'nchī Dios cātlahualh. Lā'
xla' cācāxtlahualh chu a'nchī
xla' lacasqui'lh con ixlīhuāk
huan xalacpītzin. 19 Palh huāk
quimacni'ca'n ixlalh cahuā
xmān lakatin xalacpītzin hua'chi
a'ka'xko'lh, ¿chichū ixlītaxtucha'
lakatin macni'? 20 Chuntza' lhūhua'
ixlacpītzin quimacni'ca'n pero
xmān lakatin macni' lanī't.
21 Chuntza' huan lakastapun tūla
catihuanilh huan macan: "Hui'x tū'
icmaclacasqui'nāni'". Lā' nīn huan
a'kxāk tūla catihuanilh huan tojon:
"Hui'x tū' icmaclacasqui'nāni'".
22 A'yuj tū' a'cxtim tasu'yu
ixlītli'hui'qui lakatunu' xalacpītzin
quimacni'ca'n pero chu a'cxtim
tatasqui'nī chā'tunu'. 23 Huī' na
quimacni'ca'n a'nlhā tū' līmakuan
tasu'yu. Lā' xa'nca lhakā'nanāuj
pō'ktu. Chuntza' xa'nca
maktaka'lhāuj lā' a'cnīni'ni'yāuj
a'nlhā līmāxana' tasu'yu. 24 Lā'
a'nlhā tū' līmāxana' tasu'yu, tū' lej
cuenta tlahuayāuj. Lā' Dios xa'nca
cāxtlahualh ixlīhuāk quimacni'ca'n
para que na'a'cnīni'ni'yāuj a'nlhā
huancan que tū' lej tasqui'nī. 25 Lā'
tūla cāmāxtunquīcan xalacpītzin
quimacni'ca'n pero huan
xalacpītzin talāmaktāya. Chuntza'
quintojonca'n lā' quimacanca'n lā'
quilakastapunca'n talāmaktāya.
26 Lā' a'xni'ca' tatakāhuī'
quintojonca'n o quimacanca'n,
ixlīhuāk quimacni'ca'n tatā'pātīni'n.
Lā' palh na'a'cnīni'ni'can
quintojonca'n o quimacanca'n,
tatā'pāxuhua ixlīhuāk
quimacni'ca'n.
27 Chuhua'j hui'xina'n hua'chi
xalacpītzin ixmacni' Cristo
lā' maclacasqui'n chā'tunu'
nalāmaktāya'yā'tit. Chā'tunu'
ka'lhī'yā'tit mintascujūtca'n. 28 Lā'
kalhatunu' a'ntīn takalhlaka'ī'
ixtachihuīn Dios, xla' cāmaxquī'lh
chā'tunu' ixtascujūtca'n. Xapū'la
Dios cāhui'līlh makapitzīn
ixlī'apóstolca'n a'ntī más
ixtatasqui'nī lā' ixlīmaktu'
cāhui'līlh ixlī'a'cta'sana'nī'nca'n
lā' ixlīmaktu'tun cāhui'līlh
ixlīmākalhtō'kē'ni'nī'nca'n. Nā
Dios cāhui'līlh ā'makapitzīn
a'ntīn tzē natatlahua lē'cnīn lā'
cāhui'līlh ā'makapitzīn a'ntīn
tzē natamātzeyī ī'tza'ca'nī'n. Nā
ā'makapitzīn cāhui'līlh para
natamaktāyana'n lā' ā'makapitzīn
cāhui'līlh para natala xapuxcu'
huan a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cāhui'līlh huampala ā'makapitzīn
a'ntīn tzē natachihuīna'n
xtunc tachichuīn. 29 ¿Chu
ixlīhuākca'n talanī't apóstoles?
¿Chu ixlīhuākca'n talanī't
a'cta'sana'nī'n? ¿Chu ixlīhuākca'n
talanī't mākalhtō'kē'ni'nī'n? ¿Chu
ixlīhuākca'n natatlahua lē'cnīn?
Tū' maktin nala chuntza'. 30 Lā'
ixlīhuākca'n tūla natamātzeyīni'n.
Lā' ixlīhuākca'n tūla natachihuīna'n
xtunc tachihuin. Lā' nīn
ixlīhuākca'n tūlalh catitahualh
a'ntū huanicu'tun huan xtunc
tachihuīn. 31 Lej caputza'tit a'nchī
naka'lhī'yā'tit huan lī'a'ksajna' a'ntū
más tzey. Lā' na'iccāmāsu'ni'yāni'
a'ntū scana'nca' más xatzey.

Ixpālacata huan tapāxquī'n

13 Palh ixchihuīna'uj
tāpālhūhua' tachihuīn lā'
nā hua'chi ángeles tachihuīna'n,
chu tlakaj ixtlahuáuj palh tū'
ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn.
Quintachihuīnca'n talanī't
hua'chi līcā'n a'ntū xmān sā'nan
o mā'katzincsīni'n palh tū'
cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. 2 Lā'
a'yuj xa'nca ixlīmāstū'ncni'uj
ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksīn
Espíritu Santo, lā' a'yuj
ixmāchekxīuj huan tapāstacna'
a'ntūn tatzē'knī't, lā' palh
ixca'tzīkō'uj tāpālhūhua' catūhuā,
ū'tza' tū' ixquincāmaktāyani' nīn
tuntū' palh tū' ixcāpāxquī'uj
ā'makapitzīn. Lā' huampala
palh lej ixlīpāhuáuj Dios lā'
ixca'tzīuj que tzē ī'squi'ni'uj que
camālacsijli lakatin kēstin lā'
ixtalacsijli, tuntū' quintapalhca'n
palh tū' ixcāpāxquī'uj
ā'makapitzīn. 3 Palh ixcāstā'kō'uj
ixlīhuāk a'ntū ka'lhīyāuj para
que ixcāmālacpitzini'uj a'ntīn
cāsputni' ixlīhua'tca'n lā' palh
ixmacamāstā'uj quimacni'ca'n para
que naquincātalhcuyuyāni', chu
tlakaj ixtlahuáuj huā' tamā'na palh
tū' ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn.
4 Huan a'ntī cāpāxquī'
ā'makapitzīn lej natāyani' lhūhua'
lā' tū' na'a'kchā'n. Xla' lej
nalakalhu'manīni'n lā' tū' a'chī'
catipuhualh a'yuj ā'makapitzīn más
taka'lhī. Nā xla' tū' ka'tla'jca'tzī
lā' tū' ixa'cstu napuhuan palh lej
tzey xla'. 5 Huan a'ntī lej cāpāxquī'
ā'makapitzīn tū' natlahua a'ntūn
tū' līmakuan nīn tū' lej nacālakla
lhūhua' catūhuā xmān para ū'tza'
ixa'cstu. Xla' tū' palaj na'a'kchā'n
lā' tū' natapalāna'ni'cu'tun a'ntū
tlahuani'canī't a'ntūn tū' tzey.
6 Nā xla' tū' nalīpāxuhua a'xni'ca'
tlahuacan a'ntūn tū' tzey pero
nalīpāxuhua a'xni'ca' tlahuacan
a'ntū xatzey. 7 Huan a'ntī cāpāxquī'
ā'makapitzīn, xla' natāyani'kō'
chuxatū napātle'keni'. Lā' napuhuan
que tzey ā'makapitzīn lā' tū' palaj
nacā'a'ksa'ncu'tun. Xla' napuhuan
que ā'calīstān natatlahua a'ntūn
tzey. Lā' a'yuj napātīni'n, pero
tū' catimakxtekli nacāpāxquī'
ā'makapitzīn.
8 Huan tapāxquī'n tū' maktin
catisputli. Nasputa ixtachihuīn
huan a'ntī māstū'nca ixtachihuīn
Dios. Nā natasputa huan
tāpālhūhua' tachihuīn a'ntū a'nan
nac quilhtamacuj. Nasputa ixlīhuāk
a'ntū chi'xcuhuī'n tzē nataca'tzī.
9 Porque tū' ketzī a'nchī ca'tzīyāuj
chuhua'j lā' tū' ketzī a'nchī

māstū'ncāuj chuhua'j ixtachihuīn
Dios. 10 Namin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' naca'tzīkō'yāuj ixlīhuāk lā'
a'xni'ca' tū'tza' namaclacasqui'nāuj
a'ntū ca'tzīyāuj chuhua'j lā' a'ntūn
tū' ketzī.
11 A'xni'ca' ti'na'jcus ka'hua'chu
xa'icuanī't, hua'chi ka'hua'chu
xa'icchihuīna'n. Lā' hua'chi
ka'hua'chu xa'icpuhuan
lā' xa'icpāstacna'n. A'xni'ca'
ictachi'xcuhuī'lh, icmakxtekli
a'nchī xa'icuanī't quilīka'hua'chu.
12 Chuhua'j tū' xa'nca lakapasāuj
Dios, xmān hua'chilh ixlaktzī'nui
ixmāspilēk nac slamama
līcā'n. Namin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' nalaktzī'nāuj Dios
calacan. Chuhua'j macsti'na'j
ca'tzīyāuj a'nchī huanī't Dios;
pero a'xni'ca' namin huanmā'
chi'chini', nalakapasāuj Dios
hua'chi xla' quincālakapaskō'yāni'.
13 Chuntza' lakatu'tun catūhuā
a'ntūn tasqui'nī para pō'ktu lā'
ū'tunu'n huā' tamā'na. Tasqui'nī
nalīpāhuanāuj lā' nakalhlaka'ī'yāuj
Dios; tasqui'nī napuhuanāuj que
Dios natlōkentaxtū a'ntū huanī't;
lā' tasqui'nī nacāpāxquī'yāuj
ā'makapitzīn. Pero a'ntū līhua'ca'
tasqui'nī, ū'tza' cāpāxquī'yāuj
ā'makapitzīn.

Ixpālacata chihuīna'ncan huan xtunc tachihuīn

14 Calē'capintit a'nchī
nacāpāxquī'yā'tit
ā'makapitzin lā' lej calacasqui'ntit
huan lī'a'ksajna' a'ntū māstā'
huan Espíritu Santo. Lakatin
ixlī'a'ksajna' a'ntū māstā' huan
Espíritu Santo, ū'tza' tzē xa'nca
māstū'nccan ixtachihuīn Dios.
Līhua'ca' calacasqui'ntit huā'mā'
lī'a'ksajna' que ā'makapitzīn.
2 A'xni'ca' kalhatin chihuīna'n
xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't,
xla' xmān tā'chihuīna'mā' Dios lā'
tū' cātā'chihuīna'mā' chi'xcuhuī'n
como tintī' namāchekxī. Huan
Espíritu Santo māchihuīnī pero
tintī' ca'tzī a'ntū huanicu'tun.
3 Pero a'ntī māstū'nca ixtachihuīn
Dios por ixlīmāpa'ksīn Espíritu
Santo, xla' cātā'chihuīna'n
chi'xcuhuī'n para nacāmāsu'ni' lā'
nacāmaktāya lā' nacāmāhuixcānī.
4 A'ntī chihuīna'n xtunc tachihuīn
a'ntūn tū' sca'tnī't, ū'tza' xmān
tahuixcānī ixa'cstu. Pero a'ntī
māstū'nca ixtachihuīn Dios, ū'tza'
cāmāhuixcānī ixlīhuākca'n a'ntīn
takalhlaka'ī'.
5 Iclacasqui'n que milīhuākca'n
ixchihuīna'ntit xtunc tachihuīn
a'ntūn tū' ī'sca'tnī'ta'ntit. Pero
līhua'ca' iclacasqui'n ixmāstū'nctit
ixtachihuīn Dios. Līhua'ca' tasqui'nī
huan a'ntī māstū'nca ixtachihuīn
Dios que a'ntī xmān chihuīna'n
xtunc tachihuīn lā' tūla nahuan
a'ntū huanicu'tun huan xtunc
tachihuīn. Xmān palh tzē nahuan
a'ntū huanicu'tun huan tachihuīn lā'
chuntza' nacāmaktāya ixlīhuākca'n
a'ntīn takalhlaka'ī', xmān
chuntza' tzey palh nachihuīna'n
xtunc tachihuīn a'ntūn tū'
sca'tnī't. 6 Palh na'ica'nācha' lā'
icchihuīna'n xtunc tachihuīn,
¿chichū na'iccālīmaktāyayāni'?
Palh tū' na'iccāhuaniyāni' a'ntū
Dios quimāsu'ni'lh o a'ntū
icca'tzī ixpālacata Dios, ¿chichū
na'iccālīmaktāyayāni'? Lā' palh tū'

naˈiccāmāstūˈncniˈyāniˈ ixtachihuīn
Dios o palh tūˈ iccāmāsuˈniˈyāniˈ,
¿chichū naˈiccālīmaktāyayāniˈ?
7 Aˈxniˈcaˈ skoliˈcan lāˈ axniˈcaˈ
slaˈknancan, kaxmatāuj aˈnchī
sāˈnan. Pero palh tūˈ xaˈnca
skoliˈcan, tūla māchekxīcan.
8 Lāˈ palh tūˈ xaˈnca skoliˈcan
con huan trompeta, huan
tropa tūˈ catimāchekxīlh lāˈ tūˈ
catitāˈkaquīˈlh lāˈ tūˈ catitacāxli
para nalataˈla. 9 Lāˈ chuntzaˈ
huiˈxinaˈn. Palh tūla kaxmatcan
xaˈnca mintachihuīncaˈn, ¿chichū
nalīmāchekxīcan? Nala huaˈchi
palh xmān nachihuīnaˈnāˈtit
cāˈūˈnīˈn. 10 Tāpālhūhuaˈ tachihuīn
chihuīnaˈncan nac cāˈquilhtamacuj
lāˈ chāˈtunuˈ māchekxī aˈntū
ixtachihuīn. 11 Pero palh tūla
icmāchekxī ixtachihuīn āˈkalhatin,
quit iclanīˈt huaˈchi makatiyātiˈ
para xlaˈ lāˈ xlaˈ makatiyātiˈ para
quit. 12 Lāˈ huiˈxinaˈn como lej
cālēˈcapināˈtit huan tamāˈna
līˈaˈksajnaˈ aˈntū māstāˈ huan
Espíritu Santo lāˈ calacasquiˈntit
que nacāmaxquīˈyāniˈ huan tamāˈna
līˈaˈksajnaˈ aˈntū más xatzey. Lāˈ
ūˈtzaˈ aˈntū cāmāhuixcānī aˈntīn
takalhlakaˈīˈ.
13 Chuntzaˈ huan aˈntī
nachihuīnaˈn xtunc tachihuīn
aˈntūn tūˈ scaˈtnīˈt, casquiˈniˈlh
Dios para que tzē namāsuˈyu
aˈntū huanicuˈtun. 14 Palh
xtunc quintachihuīn aˈxniˈcaˈ
ickalhtōˈkaˈmāˈ, xmān
quilīcaˈtzīn māchekxī. Tūˈ scujmāˈ
quintapāstacnaˈ lāˈ nīn tintīˈ
icmaktāyamāˈ. 15 ¿Chichū nalīla?
Naˈiclīkalhtōˈkaˈ quilīcaˈtzīn lāˈ nā
naˈiccāmāscujū quintapāstacnaˈ
para que naˈiccāmaktāya huan
aˈntīn takaxmatmāˈna. Naˈiclītlīˈ
quilīcaˈtzīn lāˈ nā naˈiclītlīˈ
quintapāstacnaˈ para natamāchekxī
huan aˈntīn takaxmatmāˈna. 16 Palh
chihuīnaˈnaˈ xtunc tachihuīn
aˈxniˈcaˈ māstāˈyaˈ pāxcatcaˈtzī,
xmān milīcaˈtzīn mācāˈtanīmāˈ Dios,
lāˈ āˈmakapitzīn tūla tamāchekxī.
Lāˈ ¿chichū tzē nalīhuan catīhuā:
“Amén”, palh tūla māchekxī
aˈntū huanīˈtaˈ? 17 Huiˈx xaˈnca
maxquīˈpāˈt pāxcatcaˈtzī Dios pero
tūˈ maktāyaˈyaˈ āˈchāˈtin. 18 Quit
tzē icchihuīnaˈn xtunc tachihuīn
aˈntūn tūˈ icscaˈtnīˈt. Lāˈ icmaxquīˈ
pāxcatcaˈtzī Dios que quit līhuaˈcaˈ
tzē icchihuīnaˈn xtunc tachihuīn
que chuxatī na milaclhpuˈnancaˈn.
19 Pero aˈnlhā tatakēstoka huan
aˈntīn takalhlakaˈīˈ, mejor
xaˈicchihuīnaˈlh macstiˈnaˈj
tachihuīn aˈntū māchekxīcan lāˈ
aˈntū nacāmāscaˈtī que lhūhuaˈ
xtunc tachihuīn aˈntūn tūˈ
catitamaktāyalh āˈchāˈtin.
20 Tūˈ catipuhuaˈntit huaˈchi
camanaˈ aˈntīn tūˈ tamāchekxī;
pero napuhuaˈnāˈtit huaˈchi
lakskaˈtāˈn aˈntīn tūnaˈj tacaˈtzī
tatlahua aˈntū koˈhuaˈjuaˈ.
Pero aˈxniˈcaˈ pāstacpāˈnaˈntit,
capāstacnaˈntit huaˈchi chiˈxcuhuīˈn
porque xlacaˈn tacaˈtzī aˈntū
más tasquiˈnī. 21 Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios que Dios hualh
chuntza:

Naˈiccātāˈchihuīnaˈn huāˈ
tamāˈna israelitas.
Naˈiccāmacamin huan aˈntīn
tāpātin ixtachihuīncaˈn lāˈ
aˈntī makatiyātīˈn.
Lāˈ quit naˈiccāmāchihuīnī.

Lā' nīn chuntza' tū'
quintita'a'kahuāna'ni'cu'tulh
huā' tamā'na israelitas.
22Lā' chuntza' a'xni'ca'
chihuīna'ncan xtunc tachihuīn
a'ntūn tū' māchekxīcan, ū'tza'
nacālīmāsu'ni' ixlīmāpa'ksīn Dios
xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'
como ū'tza' lē'cnīn. Lā' a'xni'ca'
māstū'nccan ixtachihuīn Dios por
ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo,
ū'tza' cālīmāsu'ni' ixlīmāpa'ksīn
Dios a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. 23Palh
milīhuākca'n a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit
ixtakēstoktit nac lakatin
lugar lā' palh milīhuākca'n
ixchihuī'nā'tit xtunc tachihuīn
a'ntūn tū' ī'sca'tnī'ta'ntit, lā' palh
ixtanūlh chuxatīyā chi'xcu' o
a'ntīn tū' kalhlaka'ī', ¿chu tū'
nahuan que chuya'yā'tit? 24Pero
palh milīhuākca'n ixmāstū'nctit
ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' natanū
chuxatīyā chi'xcu' o kalhatin a'ntīn
tū' kalhlaka'ī', xla' tzē namāchekxī
a'ntū māsu'yupā'na'ntit. Lā'
chuntza' naca'tzī que māni' xla'
tū' tzey na ixlacapūn Dios. 25Nā
naca'tzī que tūla mātzē'kni' Dios
nīn tuntū'. Chuntza' natatzokostani'
para namācā'tanī Dios lā'
namālacstū'nca: "Lej stu'ncua' que
Dios huī' na milaclhpu'nanca'n".

Ixpālacata a'nchī kalhatunu' tachihuīna'n a'xni'ca takēstokcan

26U'tza' huā'mā' a'ntū
natlahua'yā'tit a'xni'ca'
natakēstokā'tit: Chā'tunu'
napuhua'nā'tit a'ntū natlī'yā'tit
o a'nlhā namāsu'yu'yā'tit na
ixtachihuīn Dios. Kalhatin tzē
namāstū'nca a'ntū Dios māsu'ni'lh.
Kalhatin tzē nachihuīna'n xtunc
tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't o tzē
namāsu'yu a'ntū huanicu'tun huan
xtunc tachihuīn. Chuxatū a'ntū
tlahuacan calalh para nacāmaktāya
a'ntīn tatakēstoka. 27Palh a'nan
a'ntī natachihuīna'n xtunc tachihuīn,
catachihuīna'lh xmān kalhatu'
o kalhatu'tun lā' chā'tunu' por
xlīyātna'. Lā' ca'a'nalh kalhatin a'ntī
namāsu'yu a'ntū huanicu'tun. 28Palh
tintī' a'nan a'ntīn tzē namāsu'yu
a'ntū huanicu'tun huan xtunc
tachihuīn, caca'cslalh huan a'ntīn
tzē chihuīna'n huan xtunc tachihuīn.
Cachihuīna'lh xla' xa'cstu lā' con
Dios lā' tū' a'nlhān takēstokcan.
29Lā' kalhatu' o kalhatu'tun tzē
natamālacstū'nca ixtachihuīn
Dios. Lā' huan ā'makapitzīn xa'nca
catakaxmatli para que nataca'tzī
palh Dios stu'ncua' cāmāsu'ni'lh
huan a'ntīn tachihuīna'n. 30Palh
huī' ā'chā'tin lā' nā Dios māca'tzīnī
xla' a'ntū namālacstū'nca,
huan a'ntī chihuīna'mā'cus
tū'tza' catichihuīna'lh. Palaj
nachihuīna'nkō' a'xni'ca' tasu'yu
que ā'kalhatin namālacstū'nca.
31Chā'tunu' xlīyātna'
namā'lacstū'ncā'tit ixtachihuīn
Dios. Chuntza' nacāmāsca'tīcan
ixlīhuākca'n lā' nacāmāhuixcānīcan
ixlīhuākca'n. 32Huan a'ntī
mālacstū'ncmā' ixtachihuīn Dios
por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, xla'
tzē naquilhca'csla a'xni'ca' ca'tzī
que Dios namāchihuīnī ā'chā'tin.
33Dios lacasqui'n a'ntū līmakuan
lā' tū' lacasqui'n que chu līmaktin
natachihuīna'n xlaca'n.

Lā' chuxalhā tatakēstoka
a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios, chuntzaꞌ tlahuacan. 34 Tzēꞌk
natatahuiꞌla huan puscan. Tūꞌ
cacāmakxtekca natachihuīnaꞌn
xlacaꞌn. Puscan cataꞌaꞌkahuānaꞌlh
chu aꞌnchī tatzoꞌkniꞌ huan na
ixleycaꞌn israelitas aꞌnlhā huan que
huan puscan tūꞌ catitamāpaꞌksīlh
chiꞌxcuhuīꞌn. 35 Lāꞌ palh kalhatin
puscāt scaꞌtcuꞌtun catūhuā,
cakaꞌlhasquiꞌnīlh ixkōluꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
tahuiꞌlānaꞌ na ixchiccaꞌn. Līmāxanaꞌ
palh huan puscan natachihuīnaꞌn
aꞌnlhā takēstokcanīꞌt para
namācāꞌtanīcan Dios.

36 Pero capāstactit que
miꞌāꞌlacchicniꞌcaꞌn tūꞌ aꞌntzaꞌ aꞌnlhā
pūꞌla māsuꞌyuca ixtachihuīn Dios. Lāꞌ
tūꞌ xmān huiꞌxinaꞌn kaxpatnīꞌtaꞌntit.
Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ puhuaꞌnāꞌtit que caꞌtzīyāꞌtit
aꞌnchīn tasquiꞌnī talatāꞌkchoko huan
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ? 37 Makapitzīn
de huiꞌxinaꞌn puhuaꞌnāꞌtit que tzē
māstūꞌncāꞌtit ixtachihuīn Dios o
puhuaꞌnāꞌtit que huan Espíritu
Santo cāmaxquīꞌniꞌ lakatin
lēꞌksajnaꞌ. Cacaꞌtzītit huiꞌxinaꞌn
que aꞌntū iccātzoꞌknuniꞌyāniꞌ,
ūꞌtzaꞌ ixlīmāpaꞌksīn huan
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn. 38 Lāꞌ palh catīhuā
tūꞌ caꞌtzīcuꞌtun que ūꞌtzaꞌ ixtachihuīn
Dios, chuntzaꞌ catachokolh.

39 Quintāꞌtimin, lej caputzatit aꞌnchī
nalīmāstūꞌncāꞌtit ixtachihuīn Dios lāꞌ
tūꞌ timāmakchuyīꞌyāꞌtit huan aꞌntīn
tzē chihuīnaꞌn āꞌtāpātin tachihuīn.
40 Ixlīhuāk aꞌntū natlahuaꞌyāꞌtit,
catlahuaꞌtit chu aꞌnchīn tasquiꞌnī lāꞌ
chu aꞌnchī minīꞌniꞌ.

Ixpālacata aꞌnchī
lakahuanchokonīꞌt Cristo

15 Chuhuaꞌj
iccāmāpāstaquīyāniꞌ
huan xatzey tachihuīn aꞌntū
iccāmāstūꞌncniꞌnīꞌtaꞌniꞌ. Lāꞌ
huiꞌxinaꞌn maklhtīniꞌnīꞌtaꞌntit
lāꞌ kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntit. Lāꞌ palh
xaꞌnca māchekxīꞌyāꞌtit, 2 ūꞌtzaꞌ
aꞌntū līpūtaxtupāꞌnaꞌntit palh
tūꞌ catipātzaꞌnkāꞌtit aꞌntū
iccāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌ lāꞌ palh tūꞌ chu
tlakaj kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntit.

3 Iccāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌ aꞌntū lej
tasquiꞌnī lāꞌ aꞌntū quimāscaꞌtīcanīꞌt.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ que Cristo nīlh
ixpālacata quintalaclēꞌiꞌcaꞌn chu
aꞌnchīn tzoꞌkcanīꞌt makāntzaꞌ
na ixtachihuīn Dios. 4 Lāꞌ
mānūca Cristo na ixtaponkniꞌ
lāꞌ ixlīlakatuꞌtun chiꞌchiniꞌ
mālakahuanīchokoca. Chuntzaꞌ
tatzoꞌknīꞌt na ixtachihuīn Dios. 5 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ lakahuanchokolhtzaꞌ, huan
scaꞌtxtunuꞌ aꞌntī pūꞌla laktzīꞌlh
Cristo, ūꞌtzaꞌ Pedro. Aꞌcalīstān
huan kalhacāujtin īꞌscaꞌtxtunuꞌnīꞌn
talaktzīꞌlh. 6 Aꞌcalīstān huampala
huaꞌchi lakaquitzīs ciento
āꞌmakapitzīn ixtachiꞌxcuhuīꞌt chu
līmaktin talaktzīꞌlh. Lāꞌ lhūhuaꞌ
de xlacaꞌn tahuiꞌlānaꞌcus pero
āꞌmakapitzīn tasputlitzaꞌ. 7 Lāꞌ
āꞌcalīstān huampala Jacobo nā
laktzīꞌlh lāꞌ ixlīhuākcaꞌn huan
apóstoles talaktzīꞌlh.

8 Lāꞌ āꞌxmān quit iclaktzīꞌlh
huan Cristo. Quit huaꞌchi
kalhatin skaꞌtaꞌ aꞌntī xayujniꞌ
lāꞌ tūꞌ aꞌcchāꞌlh ixmālhcuyuꞌ.
9 Quit huaꞌchi xamakstancu
huan apóstoles. Aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj
xaꞌickalhlakaꞌīꞌ lej xaꞌiccāmāpātīnī
aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ. Uꞌtzaꞌ tūꞌ
līmakuan xaꞌiclalh quiꞌlīꞌapóstol.
10 Pero Dios quilakalhuꞌmalh
lāꞌ ūꞌtza iclīlalh apóstol. Tūꞌ chu

tlakaj quilakalhuꞌmalh porque quit
līhuaꞌcaꞌ iꞌcscujli que āꞌmakapitzīn
apóstoles. Lāꞌ tūꞌ quēꞌcstu icscujli.
Como Dios lej quilakalhuꞌmalh,
māniꞌ xlaꞌ quimaktāyalh para que
naꞌicscuja. 11 Lāꞌ aꞌyuj āꞌmakapitzīn
apóstoles o aꞌyuj quit, pero
quilīhuākcaꞌn icmālacstūꞌncāuj
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo lāꞌ huiꞌxinaꞌn
kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntit.

Ixpālacata aꞌnchī natalakahuanchoko huan nīnīꞌn

12 Palh icmāsuꞌyuyāuj aꞌnchī
Cristo lakahuanchokolh, ¿chichū
tzē nalīhuaꞌnāꞌtit makapitzīn
de huiꞌxinaꞌn que nīn tintīꞌ
nalakahuanchoko? 13 Palh nīn
tintīꞌ cahuā ixlakahuanchokolh,
chuntzaꞌ tūꞌ ixlakahuanchokolh
huan Cristo. 14 Lāꞌ palh Cristo
tūꞌ cahuā lakahuanchokolh, tūꞌ
stuꞌncuaꞌ aꞌntū icmāsuꞌyumāꞌnauj
lāꞌ chu tlakaj ixkalhlakaꞌīꞌtit. 15 Lāꞌ
nā chuntzaꞌ quinaꞌn xaꞌicuáuj
aꞌntūn tūꞌ stuꞌncuaꞌ ixpālacata
Dios como icmāsuꞌyuyāuj que
Dios mālakahuanīchokolh Cristo.
Lāꞌ chuntzaꞌ xaꞌicmāsuꞌyūj
aꞌntūn tūꞌ stuꞌncuaꞌ palh nīn
tintīꞌ cahuā ixlakahuanchokolh.
16 Lāꞌ palh nīn tintīꞌ cahuā
nalakahuanchoko, nīn Cristo tūꞌ
ixlakahuanchokolh. 17 Lāꞌ palh
Cristo tūꞌ cahuā lakahuanchokolh,
pues chu tlakaj ixkalhlakaꞌīꞌtit.
Lāꞌ tūnaꞌj ixcātamāsputūniꞌniꞌ
mintalaclēꞌiꞌcaꞌn. 18 Lāꞌ palh
tūꞌ cahuā lakahuanchokocan,
chuntzaꞌ aꞌntīn tanīlhtzaꞌ aꞌyuj
ixtatāꞌtapaꞌksīlh con Cristo, pero
ixtaꞌaꞌlh nac pūpātīn. 19 Lāꞌ palh
tūꞌ ixkaꞌlhīuj quinquilhtamacujcaꞌn
para pōꞌktu ixpālacata līpāhuanāuj
Cristo, līhuaꞌcaꞌ xāntilayāuj quinaꞌn
que ixlīhuākcaꞌn āꞌmakapitzīn
tachiꞌxcuhuīꞌt.
20 Pero lej stuꞌncuaꞌ aꞌnchī
mālakahuanīchokoca Cristo lāꞌ
taxtulh nac cāꞌlīnīn. Lāꞌ chuntzaꞌ
cāpūꞌlaniꞌlh aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌlh
lāꞌ tanīlhtzaꞌ lāꞌ natalakahuanchoko.
21 Ixpālacata ixtalaclēꞌiꞌ Adán,
talītzuculh tanī huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ ixpālacata aꞌntūn tlahualh
Cristo tzē natalīlakahuanchoko
huan tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ natakaꞌlhī
ixquilhtamacujcaꞌn para pōꞌktu.
22 Como Adán quimpapcaꞌn
ixuanīꞌt, quilīhuākcaꞌn
nanīyāuj. Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn
tatāꞌtapaꞌksī con Cristo, xlacaꞌn
natalakahuanchoko. 23 Chāꞌtunuꞌ
kaꞌlhī ixlacchiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
napūlakahuanchoko. Aꞌntī xapūꞌla
lakahuanchokolh, ūꞌtzaꞌ Cristo.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ namimpala Cristo,
natalakahuanchoko xlacaꞌn aꞌntīn
tatāꞌtapaꞌksī con Cristo. 24 Aꞌxniꞌcaꞌ
Cristo nacāmāmakasputukōꞌ
ixlīmāpaꞌksīncaꞌn ixlīhuākcaꞌn
āꞌmakapitzīn lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
nacātlajakōꞌtzaꞌ ixlīhuākcaꞌn
ixtāꞌcaꞌtza Cristo aꞌxniꞌcaꞌ xlaꞌ
namacamāstāꞌ ixlīmāpaꞌksīn con
Dios. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ nala huāꞌmāꞌ,
aꞌxniꞌcaꞌ nala huan āꞌxmān
chiꞌchiniꞌ, 25 como maclacasquiꞌn
que Cristo namāpaꞌksīniꞌn hasta
aꞌxniꞌcaꞌ nacātlajakōꞌ ixlīhuāk
ixtāꞌcaꞌtza. 26 Huan ixtāꞌcaꞌtza
Cristo aꞌntī āꞌxmān natlajacan, ūꞌtzaꞌ
huan līnīn. 27 Ixlīhuāk catūhuā
aꞌntū aꞌnan Dios cāmaxquīꞌlh
Cristo para nacāmāpaꞌksīkōꞌ. Pero

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnlhā huancan na ixtachihuīn
Dios que nacāmāpaˈksīkōˈ, ūˈtzaˈ tūˈ
huanicuˈtun que Cristo namāpaˈksī
Dios porque Dios ūˈtzaˈ aˈntī
māstāˈlh huan līmāpaˈksīn. 28 Lāˈ
aˈxniˈcaˈ nacātlajakōˈ ixlīhuākcaˈn
ixtāˈcaˈtza Cristo lāˈ aˈxniˈcaˈ
xlaˈ nacāmāpaˈksīkōˈ, aˈxniˈcaˈ
Cristo aˈntī ixOˈkxaˈ Dios ixaˈcstu
namacamāstāˈ con Dios como
ūˈtzaˈ aˈntī māpaˈksīlh que Cristo
ixcāmāpaˈksīkōˈ. Chuntzaˈ huan
aˈntī xaˈcstu namāpaˈksīniˈnkōˈ
chuxalhā, ūˈtzaˈ Dios.
29 Palh tūˈ cahuā
lakahuanchokocan, ¿tuchū
tapuhuamāˈna xlacaˈn aˈntīn
taˈaˈkpaxa para natamaktāya
aˈntīn tanīlh? Lāˈ ¿aˈchīˈ taˈaˈkpaxa
ixpālacata aˈntīn tanīlh palh tūˈ
tapuhuan que natalakahuanchoko?
30 Lāˈ lakalīyān lījicuaˈ iclahuīˈ. Lāˈ
palh tūˈ lakahuanchokocan, ¿aˈchīˈ
chuntzaˈ iclahuī? 31 Lakalīyān
quintamaknīcuˈtun. Huāˈmāˈ
stuˈncuaˈ chuntzaˈ huaˈchi
stuˈncuaˈ aˈnchī iclīkaˈtlaˈjcaˈtzī
mimpālacatacaˈn porque
tāˈtapaˈksīˈyāˈtit con Jesucristo
quiMāpaˈksīniˈcaˈn. 32 Līlhūhuaˈ
huāˈtzāˈ huan nac xcānsipej
Efeso huaˈchi huaˈnaˈnīˈn aˈnchī
ixquintamaknīcuˈtun. Lāˈ palh
tūˈ cahuā lakahuanchokocan
¿aˈchīˈ naˈictāyaniˈ aˈnchī
chuntzaˈ icpātīniˈn nac huāˈmāˈ
quilhtamacuj? Mejor naˈictlahua
huaˈchi huancan: "Nahuāˈyanāuj
lāˈ nakoˈtnūnāuj porque lakalī
nanīyāuj".
33 Tūˈ catāˈkxoˈkotit. Chu aˈnchī
huancan: "Huan aˈntī līlacatejtin
latlāˈhuan lāˈ nacātāˈtalacxtuca
xlacaˈn aˈntīn tūˈ tzey, xlaˈ nala
ixtāˈchuntzaˈcaˈn xlacaˈn aˈntīn
tūˈ tzey". 34 Xaˈnca capāstactit
lāˈ cuenta catlahuaˈtit lāˈ
tūˈtzaˈ catlahuaˈtit talaclēˈiˈ.
Aˈnan āˈmakapitzīn na
milaclhpuˈnancaˈn aˈntīn tūnaˈj
takalhlakaˈīˈ ixtachihuīn Dios
lāˈ tūˈ tacaˈtzī aˈnchī huanīˈt Dios.
Uˈtzaˈ iccāhuaniyāniˈ para que
naˈiccālīmāmāxanīˈyāniˈ.

Ixpālacata aˈnchī natalīlakahuanchoko huan nīnīˈn

35 Pero āˈmakapitzīn
natakalhasquiˈnīniˈn: "¿Chichū tzē
natalīlakahuanchoko huan aˈntīn
tanīlh? ¿Chī natala ixmacniˈcaˈn
aˈxniˈcaˈ natalakahuanchoko?"
36 Capāstacnaˈntit. Aˈxniˈcaˈ
nachaˈnāˈtit huan tiˈniˈ,
namāˈcnūyāˈtit nac tiˈyaˈt lāˈ
namasa xakoˈxkaˈ lāˈ chuntzaˈ
napuˈn. 37 Aˈntū chaˈnāˈtit tūˈ
tasuˈyu huaˈchi aˈntū napuˈn.
Nachaˈnāˈtit xatiˈniˈ cuxiˈ o stapun
o chuxatū aˈntū māscohuīcanīˈt.
Lāˈ aˈntū napuˈn xlaˈ scaˈyāˈhuaˈ lāˈ
tzēhuanīˈt. 38 Lāˈ Dios cāmaxquīˈ
aˈnchī nalīstaca chu aˈnchī
ixtapuhuān. Xtunc tasuˈyu huan
xāhuat lāˈ xtunc tasuˈyu huan
xachiˈtin stapun. Tāpālhūhuaˈ tiˈniˈ
lāˈ xtunc tatasuˈyu pūkalhatunuˈ
aˈnchīn tastaca. 39 Nā aˈnan
tāpālhūhuaˈ macniˈ. Aˈnan
ixmacniˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt lāˈ aˈnan
ixmacniˈcaˈn animalhnaˈ lāˈ aˈnan
ixmacniˈcaˈn squīˈtiˈ lāˈ ixmacniˈcaˈn
spūnnuˈ. Lāˈ chāˈtunuˈ xtuncnuˈ
ixmacniˈcaˈn. 40 Aˈnan huan macniˈ
para aˈntī huīˈ nac aˈkapūn lāˈ para
aˈntī huīˈ nac tiˈyaˈt. Pero xtunc

aˈnchī ixlītzēhuanīˈt huan macniˈ
xalaˈ nac aˈkapūn lāˈ xtunc aˈnchī
ixlītzēhuanīˈt huan macniˈ xalaˈ nac
tiˈyaˈt. 41 Xtunc aˈnchī ixlītzēhuanīˈt
huan chiˈchiniˈ lāˈ xtunc aˈnchī
ixlītzēhuanīˈt huan mālhcuyuˈ
lāˈ huan staˈcu. Lāˈ nā xtuncnuˈ
aˈnchī ixlītzēhuanīˈt lakatunuˈ
staˈcu. Chāˈtunuˈ macniˈ xtuncnuˈ
ixlītzēhuanīˈt. 42 Chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ
lakahuanchokocan. Nacāmāˈcnūcan
quimacniˈcaˈn lāˈ natamasa. Pero
aˈxniˈcaˈ nalakahuanchokoyāuj,
xtunc natala quimacniˈcaˈn lāˈ
tūˈtzaˈ catitamasli. 43 Quimacniˈcaˈn
aˈntū nacāmāˈcnūcan tūˈ tzey, pero
huan xasāstiˈ quimacniˈcaˈn lej
tzēhuanīˈt natala lāˈ nataxkaka.
Scalanaˈjuaˈ quimacniˈcaˈn
aˈntū nacāmāˈcnūcan pero
xalakahuanchokoniˈ lej lactliˈhuiˈqui
natala. 44 Quimacniˈcaˈn
aˈntū kaˈlhīyāuj nac huāˈmāˈ
quilhtamacuj xmān macniˈ lāˈ
nacāmāˈcnūcan aˈxniˈcaˈ nanīyāuj.
Pero aˈxniˈcaˈ nalakahuanchoyāuj,
Dios naquincāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ
quimacniˈcaˈn aˈntū espiritual.
Como kaˈlhīyāuj quimacniˈcaˈn
xalaˈ nac huāˈmāˈ quilhtamacuj, nā
nakaˈlhīyāuj quimacniˈcaˈn xalaˈ
nac aˈkapūn.
45 Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:

Lāˈ pūˈla tlahuaca kalhatin
chiˈxcuˈ.
Nā maxquīˈca ixquilhtamacuj.
Lāˈ huiˈlīniˈca ixtacuīniˈ Adán.

Dios suˈnulh na ixquiniˈ lāˈ chuntzaˈ
lakahuanli lāˈ latahuīˈlh. Lāˈ
āˈcalīstān lacatuncuīlh Jesucristo
aˈntī quincāmaxquīˈniˈ xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn. 46 Pūˈla
kaˈlhīyāuj quimacniˈcaˈn aˈntū xalaˈ
nac huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj lāˈ
aˈntū natanī. Aˈcalīstān nakaˈlhīyāuj
xasāstiˈ quimacniˈcaˈn xalaˈ nac
aˈkapūn. 47 Huan xapūˈla chiˈxcuˈ
ūˈtzaˈ Adán lāˈ Dios lītlahualh
pokxniˈ de tiˈyaˈt. Huan āˈkalhatin
chiˈxcuˈ ūˈtzaˈ Jesucristo lāˈ xlaˈ
minchaˈ nac aˈkapūn. 48 Chu aˈnchī
ixuanīˈt ixmacniˈ Adán chu aˈcxtim
quimacniˈcaˈn quinaˈn aˈntī xalanīˈn
nac huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj.
Nā chuntzaˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tatāˈtapaˈksī con Cristo natakaˈlhī
xasāstiˈ ixmacniˈcaˈn chu aˈcxtim
huaˈchi ixmacniˈ Cristo. 49 Lāˈ chu
aˈnchī nac huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj
lītasuˈyuyāuj Adán, nā chuntzaˈ nac
aˈkapūn nalītasuˈyuyāuj Cristo aˈntī
minchaˈ nac aˈkapūn.
50 Chuhuaˈj iccāhuaniyāniˈ que
quimacniˈcaˈn aˈntū kaˈlhī kaˈlhniˈ
lāˈ quinīt tūla catitanūlh aˈnlhā
Dios māpaˈksīniˈn. Quimacniˈcaˈn
aˈntū natamasa tūlalh catitatanūlh
aˈnlhā latahuiˈlacan para pōˈktu.
51 Cakaxpaˈttit. Naˈiccāhuaniyāniˈ
aˈntū ixtatzēˈknīˈt. Quilīhuākcaˈn
tūˈ catinīuj pero quilīhuākcaˈn
nacāxtāpalīcan quimacniˈcaˈn.
52 Aˈxniˈcaˈ āˈxmān chiˈchiniˈ lāˈ
nasāˈnan huan trompeta, chu
līmaktin naquincāpātleˈkeniˈyāniˈ
huaˈchi aˈxniˈcaˈ lakatzīˈmpāuj.
Porque nasāˈnan huan trompeta lāˈ
aˈntīn tanīlhtzaˈ natalakahuanchoko
lāˈ natakaˈlhī ixmacniˈcaˈn
xasāstiˈ aˈntūn tūˈ maktin
catitamasli. Lāˈ quilīhuākcaˈn
naquincātaxtāpalīniˈyāniˈ
quimacniˈcaˈn. 53 Lāˈ quimacniˈcaˈn
aˈntūn tzē natamasa kaˈlhī
natataxtāpalī lāˈ natala xasāstiˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈntūn tūˈ maktin catitamasli. Lāˈ
quimacniˈcaˈn aˈntū natanī kaˈlhī
natala xasāstiˈ aˈntūn tūˈ catitasputli.
54 Lāˈ aˈxniˈcaˈ quimacniˈcaˈn
aˈntū natamasa natataxtāpalī
lāˈ natala aˈntūn tūˈ catitamasli
lāˈ aˈxniˈcaˈ quimacniˈcaˈn aˈntū
natanī natataxtāpalī lāˈ natala
aˈntūn tūˈ catitanīlh, aˈxniˈcaˈ
natlōkentaxtūcan aˈntū tatzoˈknīˈt
chuntzaˈ:

Tlajakōˈcanīˈt huan līnīn.
Lāˈ chuntzaˈ mālakuanīca.

55 ¿Lhachū huīˈ ixlīmāpaˈksīn huan
līnīn? Sputlitzaˈ. ¿Tichū nacaˈtzaniˈ
ixpālacata huan līnīn? Nīn tintīˈtzaˈ.
56 Ixpālacata huan talaclēˈiˈ
ūˈtzaˈ nalīnīyāuj. Tachiˈxcuhuīˈt
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ ixley Dios.
Chuntzaˈ lītasuˈyu que huan
talaclēˈiˈ huaˈchilh cāmāpaˈksīmāˈ.
Lāˈ lītasuˈyu ixpālacata huan
ixley Dios porque tachiˈxcuhuīˈt
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈlh. 57 Pero
icmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī Dios porque
xlaˈ quincāmātlajanīmāˈniˈ huan
līnīn ixpālacata quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo.

58 Quintāˈtimīn, lej iccāpāxquīˈyāniˈ.
Uˈtzaˈ iccālīhuaniyāniˈ que
tūˈ catamakxtektit nīn tuntūˈ
nacāmāmakchuyīyāniˈ lāˈ
nacāmāpānūniˈyāniˈ aˈntū
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit ixpālacata Cristo.
Lāˈ pōˈktu xaˈnca nascuˈjāˈtit para
huan Māpaˈksīniˈ porque caˈtzīyāˈtit
que tūˈ chu tlakaj aˈntū natlahuaˈyāˈtit
por ixpālacata huan Māpaˈksīniˈ.

Ixpālacata huan tumīn aˈntū namākēstokcan

16 Lāˈ chuhuaˈj iccāhuaniyāniˈ
ixpālacata huan tumīn
aˈntū namākēstokāˈtit para
nacāmaktāyayāˈtit aˈntīn
takalhlakaˈīˈ xalanīˈn nac Judea.
Chu aˈnchī iccāhuani xlacaˈn
aˈntīn tatakēstoka aˈnlhā huanican
Galacia, nā chuntzaˈ natlahuaˈyāˈtit.
2 Cāˈdomingo namāquīˈtēlhaˈyāˈtit
macstiˈnaˈj mintumīncaˈn aˈntū
tlajaˈnīˈtaˈntit huanmāˈ semana.
Chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ naˈicaˈnāchaˈ,
xmān namākēstokāˈtit aˈntū
māquīˈnīˈtaˈntittzaˈ. 3 Huiˈxinaˈn
cacālacsaˈctit huan chiˈxcuhuīˈn
aˈntī lacuan para natalēˈn
milīˈaˈksajnaˈcaˈn. Lāˈ quit
naˈiccāmaxquīˈ kalhtin caˈpsnat
lāˈ naˈiccāmacāˈniˈ nac Jerusalén.
4 Lāˈ palh minīˈniˈ naˈicaˈn,
naquintatāˈaˈn xlacaˈn.

Ixpālacata aˈnlhā aˈncuˈtun Pablo

5 Naˈictētaxtutēlha huan
cāˈlacchicniˈ xalanīˈn nac
huan tiˈyaˈt aˈnlhā huanican
Macedonia lāˈ āˈcalīstān
naˈiccālakaˈnāchāniˈ. 6 Lāˈ chōˈla
lātmaˈj naˈictachokoyāchaˈ na
miˈāˈlacchicniˈcaˈn o tzēlasāˈ
aˈntzaˈ naˈicpātleˈkeniˈ huan
cāˈlonkniˈ. Chuntzaˈ huiˈxinaˈn
tzē naquilāmaktāyayāuj
aˈxniˈcaˈ naˈictaxtupala
chuxalhā naˈicaˈncuˈtun. 7 Tūˈ
iclacasquiˈn xmān naˈictētaxtu
aˈxniˈcaˈ naˈiccālakaˈnāniˈ.
Ictachokocuˈtunāchaˈ lātmaˈj palh
Dios lacasquiˈn. 8 Pero naˈictachoko
huāˈtzāˈ nac Efeso hasta huan
cāˈtaniˈ aˈntū māpācuhuīcan
Pentecostés. 9 Chuxalhā nac huāˈmāˈ
cāˈlacchicniˈ tzē naˈicmāsuˈyu
ixtachihuīn Dios aˈyuj lhūhuaˈ
aˈnan quintāˈcaˈtza.

10 Aˈxniˈcaˈ nachāˈnāchaˈ huan
Timoteo, caˈaˈcnīniˈniˈtit lāˈ
xaˈnca cachiˈpatampāxtoktit
para que tūˈ namāxanaˈn. Lāˈ
xaˈnca cachiˈpatampāxtoktit
porque xlaˈ scujmāˈ para huan
Māpaˈksīniˈ chu aˈcxtim huaˈchi
quit. 11 Lāˈ tūˈ caˈaˈnalh nīn
tintīˈ aˈntī nalakmakaˈn pero
xaˈnca namaktāyaˈyāˈtit para que
naquilakmin. Quit ickaˈlhīmāˈ lāˈ nā
iccākaˈlhīmāˈ āˈmakapitzīn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ.
12 Lāˈ ixpālacata quintāˈtincaˈn
Apolos, lej icsquiˈnli cacātāˈaˈlh
āˈmakapitzīn aˈntī nacālakaˈnāchāniˈ
pero tūˈ ixtapuhuān ixuanīˈt de
naˈaˈnāchaˈ chuhuaˈj. Naˈaˈn aˈxniˈcaˈ
nakaˈlhī lugar.

Aˈxmān saludos

13 Catamaktakaˈlhtit.
Tūˈ tixtāpalīˈyāˈtit aˈntū
kalhlaˈkaˈīˈnīˈtaˈntit.
Calatāˈkchokotit chu aˈnchī
cāminīˈniˈ huan chiˈxcuhuīˈn
lāˈ catahuiˈxcāˈnīˈtit. 14 Chuxatū
natlahuaˈyāˈtit, catlahuaˈtit porque
cāpāxquīˈyāˈtit āˈmakapitzīn.
15 Caˈtzīyāˈtit que huan Estéfanas
lāˈ ixlīhuāk ixfamilia xlacaˈn
xapūˈla aˈntīn takalhlakaˈīˈlh
aˈxniˈcaˈ icmāsuˈyulh ixtachihuīn
Dios nac huan tiˈyaˈt aˈnlhā
huanican Acaya. Lāˈ māniˈ
xlacaˈn tatanūniˈlh cāmaktāya
āˈmakapitzīn aˈntīn takalhlakaˈīˈlh.
16 Lej iccāsquiˈniˈyāniˈ
cacāˈaˈkahuānaˈniˈtit xlacaˈn lāˈ
cacāˈaˈkahuānaˈniˈtit chāˈtunuˈ
aˈntī xaˈnca tatāˈscuja lāˈ
tamaktāya āˈmakapitzīn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ. 17 Iclīpāxuhua
porque tachilh huāˈtzāˈ Estéfanas
lāˈ Fortunato lāˈ Acaico.
Xlacaˈn milaktapalhcaˈn como
quintalakmilh lāˈ chuntzaˈ
huaˈchilh xaˈiccālaktzīˈnkōˈniˈ
milīhuākcaˈn. 18 Xlacaˈn
quintamāpāxuhuīlh lāˈ nā
nacātamāpāxuhuīyāniˈ huiˈxinaˈn.
Nacāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit chiˈxcuhuīˈn
aˈntī huaˈchi xlacaˈn.
19 Huan aˈntīn takalhlakaˈīˈ lāˈ
xalanīˈn chuxalhā nac huan tiˈyaˈt
aˈnlhā huanican Asia, xlacaˈn
cātamacāˈniˈyāchāniˈ saludos. Lāˈ
Aquila lāˈ Priscila aˈntī ixpuscāt
nā cātamacāˈniˈyāchāniˈ saludos
ixpālacata huan Māpaˈksīniˈ.
Lāˈ nā chu aˈcxtim ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tatakēstoka na ixchiccaˈn.
20 Ixlīhuākcaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ
cātamacāˈniˈyāchāniˈ saludos. Nā
huiˈxinaˈn nalāˈsaludarlīˈyāˈtit.
21 Chuhuaˈj māniˈ quit
naˈictzoˈka huāˈmāˈ. Quit, Pablo,
iccāmacāˈniˈyāchāniˈ saludos.
22 Palh chāˈtin tūˈ pāxquīˈ
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo,
camāpātīnīca nac pūpātīn. Camilh
quiMāpaˈksīniˈcaˈn.
23 Cacāsicuaˈlanālīniˈ huan
Māpaˈksīniˈ Jesucristo. 24 Lej
iccāpāxquīˈkōˈyāniˈ ixpālacata
Jesucristo. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Ixlīkalhtuꞌ Carta aꞌntū Cāmacāꞌniꞌca Xalanīꞌn nac Corinto

Pablo cātzoꞌknuniꞌlh xalanīꞌn nac Corinto aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ

1 Iccātzoꞌknuniꞌmāꞌniꞌ huāꞌmāꞌ
carta quinaꞌn, quit Pablo
lāꞌ Timoteo aꞌntī quintāꞌtincaꞌn.
Quit ixapóstol Jesucristo como
Dios quilīhuiꞌlīlh quilīꞌapóstol.
Iccātzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌntīn tāꞌtapaꞌksīyāꞌtit Dios lāꞌ
takēstokāꞌtit nac Corinto para
namācāꞌtanīꞌyāꞌtit Dios. Lāꞌ nā
iccātzoꞌknuniꞌyāuj ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ ixlīhuāk huan
nac Acaya. 2 Cacālakalhuꞌmaniꞌ Dios
quinTātaꞌcaꞌn lāꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ
Jesucristo. Lāꞌ xaꞌnca cacāꞌaꞌnīniꞌniꞌ.

Pablo lej pātīniꞌlh

3 Camaxquīꞌca pāxcatcaꞌtzī
Dios aꞌntī ixTātaꞌ huan
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo.
Dios lakalhuꞌmanīniꞌn lāꞌ
quincāmākoꞌxakaꞌtlīꞌyāniꞌ.
4 Dios quincāmākoꞌxakaꞌtlīꞌyāniꞌ
pōꞌktu aꞌxniꞌcaꞌ pātīniꞌnāuj.
Lāꞌ Dios lacasquiꞌn que
nacāmākoꞌxakaꞌtlīꞌyāuj
āꞌmakapitzīn aꞌntīn tapātīniꞌmāꞌna
chuntzaꞌ huaꞌchi Dios
quincāmākoꞌxakaꞌtlīꞌyāniꞌ.
5 Como Cristo lej pātīniꞌlh, nā
quinaꞌn lej pātīniꞌnāuj. Lāꞌ Cristo
quincāmākoꞌxakaꞌtlīꞌyāniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ pātīniꞌnāuj. 6 Lāꞌ como
quit icpātīniꞌn, chuntzaꞌ tzē
iccāmākoꞌxakaꞌtlīꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
lāꞌ tzē iccāmaktāyayāniꞌ
para nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit
āꞌchulāꞌ. Lāꞌ como Dios
quimākoꞌxakaꞌtlīꞌ, nā chuntzaꞌ
tzē naꞌiccāmākoꞌxakaꞌtlīꞌyāniꞌ
huiꞌxinaꞌn lāꞌ nā tzē
naꞌiccāmaktāyayāniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
huiꞌxinaꞌn pātīniꞌnāꞌtit huaꞌchi
quit. 7 Lāꞌ quit xaꞌnca iccaꞌtzī que
huiꞌxinaꞌn natāyaniꞌyāꞌtit aꞌyuj nā
pātīniꞌmpāꞌnaꞌntit. Lāꞌ nā iccaꞌtzī
que nacātamākoꞌxakaꞌtlīꞌyāniꞌ.
8 Tāꞌtimīn, quit iclacasquiꞌn que
huiꞌxinaꞌn nacaꞌtzīyāꞌtit aꞌnchī
iclīpātīniꞌlh aꞌxniꞌcaꞌ xaꞌicuiꞌlachaꞌ
nac Asia. Quit tūꞌtzaꞌ xaꞌictāyaniꞌ.
Icpuhualh palh tūꞌtzaꞌ āꞌchulāꞌ
xaꞌiclatahuīꞌlh. 9 Xaꞌicpuhuan
palh naꞌicnītzaꞌ. Xaꞌiccaꞌtzī que
quit tūlatzaꞌ xaꞌictlahua nīn
tuntūꞌ. Lā ūꞌtzaꞌ xaꞌiclīpāhuan
xmān Dios. Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntīn
tzē cāmālakahuanīchoko huan
nīnīꞌn. 10 Dios quimāpūtaxtūlh
de huanmāꞌ lījicuaꞌ. Lāꞌ tzēcus

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naquimāpūtaxtū Dios. Quit
icca'tzī que Dios naquimāpūtaxtū
a'xni'ca' na'ictahui'lapala nac
cā'lījicua'. 11 Xmān tasqui'nī que
hui'xina'n naquilālīkalhtō'ka'yāuj.
Lā' chuntza' naquīlāmaktāyayāuj
hui'xina'n. Lā' chuntza' a'xni'ca'
Dios naquisicua'lanālī, lhūhua'
a'ntī natamaxquī' Dios pāxcatca'tzī,
ixpālacata a'ntū Dios māstā'nī't chu
a'nchī hui'xina'n squi'ni'tit.

Pablo hualh a'nchī tū' lī'a'lh nac Corinto

12 Līpāxūj iclahuī' como quit
icca'tzī que xa'nca ictlā'huanī't
na milaclhpu'nanca'n lā' nā na
ixlaclhpu'nanca'n ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. Tū' ica'kxokonu'nī't.
Dios quimaxquī'lh tapāstacna'.
Lā' ū'tza' xa'nca iclīlatlā'huan.
Dios lej lakalhu'manīni'n.
Quimaxquī'nī't tapāstacna' a'ntūn
tū' hua'chi ixtapāstacna'ca'n huan
tachi'xcuhuī't a'ntīn xalanī'n
nac quilhtamacuj. 13 A'ntū
iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n
huā'mā' huanicu'tun xmān
a'ntū māchekxī'yā'tit hui'xina'n
a'xni'ca' lakapūtle'keyā'tit. Tū'
iccāhuanimā'ni' ā'catūhuā. Lā'
quit iclacasqui'n que hui'xina'n
xa'nca namāchekxīkō'yā'tit a'ntū
ictzo'kmā'. 14 Xmān ā'makapitzīn
de hui'xina'n māchekxī'yā'tit a'nchī
nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n por
quimpālacata a'xni'ca' namimpala
huan Māpa'ksīni' Jesús. Lā' nā quit
na'icpāxuhua por mimpālacataca'n.
15 Lā' como quit xa'icca'tzī huā'mā',
quit icpuhualh na'iccālaka'nāchāni'
hui'xina'n xapū'la. Lā' chuntza'
tzē maktu' xa'iccālaka'nchāni'.
16 Quit iccātēlaktaxtucu'tuni'
hui'xina'n a'xni'ca' icmilh nac
Macedonia. Lā' nā icpuhualh
que na'iccālaka'nāchāni' a'xni'ca'
xa'ictaxtulh nac Macedonia. Lā'
ā'calīstān chuntza' hui'xina'n
ixquilā'o'kska'lhīlē'uj nac
Judea. 17 A'yuj icualh que
xa'iccālaka'nchāni' hui'xina'n,
quit tūlalh ictlōkentaxtūlh. Lā'
ū'tza' talīhuan ā'makapitzīn palh
quit xmān xa'ickalhkamāna'mā'
a'xni'ca' icualh que xa'ica'ncu'tun
a'ntza'. A'xni'ca' quit iclīchihuīna'n
a'ntū na'ictlahua, tū' icchihuīna'n
hua'chi huan chi'xcuhuī'n
xalanī'n huan cā'quilhtamacuj.
Xlaca'n tahuan que stu'ncua'
natatlahua catūhuā a'yuj taca'tzī
que tū' catitatlōkentaxtūlh.
18 Dios tū' maktin taxtāpalī. Lā'
xla' ca'tzī que stu'ncua' a'ntū
icuan. A'ntū iccāhuaniyāni'
hui'xina'n tzē nakalhlaka'ī'yā'tit.
19 Quit lā' Silvano lā' Timoteo
xa'iccāmāsu'ni'yāni' ixpālacata
Jesucristo a'ntī ixO'kxa' Dios. Tzē
kalhlaka'ī'can a'ntū huan Jesucristo.
Pō'ktu huan a'ntū stu'ncua'. Xla'
tū' maktin taxtāpalī. 20 Ixlīhuāk
a'ntū Dios huan que natlahua,
Jesucristo tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk.
U'tza' līmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī
Dios, como xla' tlōkentaxtū
a'ntū huan por ixpālacata
Jesucristo. 21 Dios ū'tza' a'ntī
quimaktāya para na'ickalhlaka'ī'
xa'nca huan Jesucristo. Lā' nā
hui'xina'n cāmaktāyayāni'
para nakalhlaka'ī'yā'tit xa'nca
huan Jesucristo. Lā' nā xla'
quilacsacnī't para na'ictā'scuja.
22 Dios quincālakmacaminī'ta'ni'

huan Espíritu Santo aˈntī huīˈ
na quiˈaˈclhcunuccaˈn. Chuntzaˈ
tasuˈyu que tapaˈksīyāuj con
Dios. Lāˈ nā tasuˈyu que Dios
natlōkentaxtū aˈntū huan que
naquincātlahuaniˈyāniˈ.
23 Dios caˈtzī palh stuˈncuaˈ
aˈntū naˈiccāhuaniyāniˈ. Palh quit
xaˈiccālakaˈnchāniˈ cahuā nac
Corinto, quit xaˈiccālacaquilhnīniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ iclīˈaˈlh.
Lāˈ Dios caquimāpātīnīlh palh
tūˈ stuˈncuaˈ huāˈmāˈ. 24 Quit tūˈ
iccāmāpaˈksīcuˈtunāniˈ aˈnchī
huiˈxinaˈn kalhlakaˈīˈyāˈtit.
Huiˈxinaˈn xaˈncatzaˈ
kalhlakaˈīˈyāˈtit. Xmān
iccātlahuaniˈcuˈtunāniˈ aˈntū lej
nalīpāxuhuaˈyāˈtit.

2 Lāˈ ūˈtzaˈ quit iclīhuiˈlīlh
que tūˈ iccālakaˈnchāniˈ
huiˈxinaˈn palh ixtasquiˈnī
que xaˈiccālacaquilhnīniˈ.
Palh quit xaˈicaˈnchaˈ cahuā
iccālacaquilhnīyāniˈ, lej
ixlīlakaputzauj quinaˈn. 2 Palh quit
xaˈiccāmālakaputzīniˈ huiˈxinaˈn,
tūˈ ixaˈnalh aˈntī ixquimāpāxuhuīlh
quit. Palh huiˈxinaˈn lakaputzayāˈtit,
quit tūla līpāxūj iclatahuiˈla.
3 Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ iclīˈaˈlh. Xmān
iccātzoˈkniˈniˈ huan kalhtin
carta. Tūˈ xaˈicaˈncuˈtunāchaˈ
iccālacaquilhnīyāniˈ lāˈ nīn
xaˈiccāmālakaputzīcuˈtunāniˈ. Palh
huiˈxinaˈn tlōkentaxtūyāˈtit aˈntū
iccātzoˈknuniˈn, quit naˈiclīpāxuhua
lāˈ nā huiˈxinaˈn nalīpāxuhuaˈyāˈtit.
4 Quit lej xaˈiclakaputza aˈxniˈcaˈ
iccātzoˈknuniˈniˈ huiˈxinaˈn. Lāˈ nā
lej xaˈiccalhuan como xaˈiccaˈtzī
que ixcāmālakaputzīniˈ aˈntū
xaˈiccātzoˈknuniˈnīˈtaˈniˈ. Lāˈ tūˈ
xaˈiccāmālakaputzīcuˈtunāniˈ.
Iclacasquiˈlh que huiˈxinaˈn
nacaˈtzīyāˈtit aˈnchī quit lej
iccāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn.

Ixtasquiˈnī namāsputūnuˈniˈcan huan chiˈxcuˈ aˈntīn tūˈtzaˈ ixtlahua aˈntūn tūˈ tzey

5 Lāˈ huanmāˈ chiˈxcuˈ aˈntī
tlahualh aˈntūn tūˈ tzey, xlaˈ
iclīlakaputzalh, como tūˈ līmakuan
aˈntūn tlahualh. Lāˈ āˈchulāˈ
cāmālakaputzīnīˈtaˈniˈ huiˈxinaˈn. Tūˈ
icuan palh milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn
cāmālakaputzīnīˈtaˈniˈ como chōˈla
tūˈ milīhuākcaˈn. 6 Mintalhūhuāˈtcaˈn
de huiˈxinaˈn māpātīnīˈnīˈtaˈntit
huanmāˈ chiˈxcuˈ. Chuhuaˈj
tzeytzaˈ. Tūˈtzaˈ camāpātīnīˈtit.
7 Chuhuaˈj camāsputūnuˈniˈtit
lāˈ camākoˈxamixīˈtit. Palh tūˈ
chuntzaˈ natlahuaˈyāˈtit huiˈxinaˈn,
huanmāˈ chiˈxcuˈ tūlalh catitāyaniˈlh,
como lej ixlīlakaputzalh. 8 Uˈtzaˈ
iccālīsquiˈniˈyāniˈ huiˈxinaˈn
camāsuˈyuˈtit aˈnchī pāxquīˈyāˈtit.
9 Aˈxniˈcaˈ quit iccāmacāˈniˈchāniˈ
huan kalhtin carta, quit
iccaˈtzīcuˈtulh palh huiˈxinaˈn
ixtlahuaˈtit aˈntū iccāhuaniniˈ
ixpālacata huanmāˈ chiˈxcuˈ.
Iccaˈtzīcuˈtulh palh huiˈxinaˈn
ixquilāˈaˈkahuānaˈniˈuj. 10 Palh
huiˈxinaˈn māsputūnuˈniˈyāˈtit
huanmāˈ chiˈxcuˈ, nā quit
naˈicmāsputūnuˈniˈ. Palh
quit icmāsputūnuˈniˈnīˈt
catīhuā, por mimpālacatacaˈn
icmāsputūnuˈniˈnīˈt na ixlacapūn
Cristo. 11 Māsputūnuˈniˈyāuj como
tūˈ lacasquiˈnāuj naquincātlajayāniˈ
huan koˈtiˈtiˈ. Caˈtzīyāuj que huan
koˈtiˈtiˈ lej aˈkxokonuˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Pablo tamakchuyīlh a'xni'ca' ixuī' nac Troas

[12]Quit ictētaxtulh nac Troas como
a'ntza' icmāsu'yucu'tulh huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo.
Lā' a'xni'ca' ictētaxtulh a'ntza', Dios
ixlacāxtlahuakō'nī'ttza' ixlīhuāk
a'ntza'. [13]Lā' a'yuj xa'nca taxtulh,
quit lej xa'ictamakchuyīnī't, como
quintā'tinca'n, Tito, tū' chā'lh a'ntza'
chuntza' hua'chi xa'iclacāxlanī'ta'uj.
U'tza' iccālīmakxtekli xalanī'n nac
Troas lā' icmilh nac Macedonia
como icpuhualh que Tito ixchilh
huā'tzā'.

Ixtachihuīn Dios xa'nca taxtu

[14]Maxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios
como por ixpālacata Cristo xa'nca
taxtuyācha' huan tachihuīn a'ntū
icmāsu'yu. Xla' quimaktāya para
na'icmāsu'yu lakachu ixpālacata
Cristo. Lā' huā'mā' tamāsca'tīn
hua'chi lakatin perfume a'ntū
a'kahuan lakachu. [15]Līpāxuhua
Dios a'nchī quina'n icmāsu'yuyāuj
ixpālacata Cristo. Quina'n hua'chi
huan xajini' pūm a'ntū a'ksajcan
Dios na ixlaclhni'ca'n a'ntīn
tapūtaxtunī'ttza' lā' nā a'ntīn tūna'j
tapūtaxtu. [16]Na ixlaclhni'ca'n
a'ntīn tūna'j tapūtaxtu huan
tamāsca'tīn a'ntū ixpālacata Cristo,
xla' hua'chi catūhuā a'ntū pu'csa
lā' laknīcan. Lā' na ixlaclhni'ca'n
a'ntīn tapūtaxtunī'ttza', huan
tamāsca'tīn a'ntū ixpālacata Cristo,
xla' hua'chi lakatin perfume a'ntū
māstā' quilhtamacuj. Nīn tintī'
a'ntīn tzē ixa'cstu namāsu'yu
ixpālacata Cristo. Tasqui'nī que
Dios namaktāya. [17]Quit tū' hua'chi
a'ntīn ta'a'kxokonu'n lā' taxtāpalī
huan tamāsca'tīn a'ntū ixla' Dios.
Xlaca'n tū' xa'nca tamāsu'yu
como xmān ta'a'kxokotlajacu'tun.
Quit iclīchihuīna'n a'ntū stu'ncua'
na ixlacapūn Dios, como xla'
quilīmāmacū'nī't na'ictā'scuja
Cristo.

A'ntū huan huan xasāsti' convenio

3 Lasā' ā'makapitzīn natahuan
que quit icka'tla'jca'tzī lā'
quilīchihuīna'ncan quē'cstu. Tū'
tasqui'nī que quit na'iccāmaxquī'yāni'
kalhtin carta a'ntū nahuan que
quit tzeyā chi'xcu'. Lā' tū' tasqui'nī
que hui'xina'n naquilāmaxquī'yāuj
kalhtin carta a'ntūn tzē na'iclē'n
chuxalhā, chuntza' hua'chi
talē'n ā'makapitzīn. [2]Hui'xina'n
hua'chi quincarta, como por
mimpālacataca'n tzē ca'tzīcan que
tzey a'ntū ictlahua. Lā' huā'mā' carta
tzē natalaktzī'n lā' natalakapūtle'ke
ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.
Hui'xina'n hua'chi lakatin carta
hua'nī'ta'ntit a'ntū tatzo'kni' na
qui'a'clhcunuc, como quit lej
iccāpāstacāni' hui'xina'n. [3]Hui'xina'n
hua'nī'ta'ntit hua'chi lakatin
carta a'ntū Cristo quimātzo'knīlh.
Huanmā' carta tū' tzo'kcanī't con
tinta. Lā' tū' tzo'kcanī't nac lakatin
chihuix a'ntū hua'chi lhta'ca'la'.
Huan Espíritu Santo a'ntī Dios
macamilh a'ntī xalakahuan, xla'
cāxtāpalīni'ni' mintapāstacna'ca'n
a'xni'ca' iccāhuanini' huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Lā'
chuntza' tasu'yu a'ntūn tlahuanī't
Cristo para hui'xina'n.
[4]Chuntza' icuan como quit
icca'tzī que tzey a'ntū icmāsu'yu

na ixlacapūn Dios, como Cristo
quilīmāmacūˈlh para naˈicmāsuˈyu.
5 Quit tūˈ icuan que xmān
quēˈcstu tzē ictlahua huāˈmāˈ
lītlōt. Dios quimaktāya lāˈ ūˈtzaˈ
tzē iclītlahua. 6 Xlaˈ ūˈtzaˈ aˈntī
quimaxquīˈ tapāstacnaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ
tzē iclīmāsuˈyu huan xasāstiˈ
convenio aˈntū Dios tlahuanīˈt con
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ huanmāˈ
convenio tūˈ huaˈchi lakatin ley
aˈntūn tatzoˈkniˈ. Huanmāˈ convenio
līchihuīnaˈn huan Espíritu Santo.
Huan ley māsuˈyu palh ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt takaˈlhī
ixtalaclēˈiˈcaˈn lāˈ ūˈtzaˈ natalīnī.
Huan Espíritu Santo māstāˈ xasāstiˈ
quilhtamacuj.
7 Lāˈ huāˈmāˈ ley aˈntū māsuˈyu
que tasquiˈnī nanīcan, huāˈmāˈ
tzoˈkca nac lakatuˈ chihuix. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ maxquīˈca Moisés huanmāˈ
ley, aˈnalh lakatin kaˈtlaˈ xkakanaˈ.
Lāˈ ixlacan Moisés lej īˈxkaka.
Lāˈ huan israelitas aˈntī ixtayānaˈ
aˈntzaˈ tūˈ tapātīlh aˈnchī īˈxkaka
como ixcālakachiˈpa. Lāˈ huāˈmāˈ
xkakanaˈ tūˈ lej xlīt xkakalh como
lacatzucu mixli. Lāˈ chuntzaˈ lej
tzēhuanīˈt ixuanīˈt aˈnchī Dios
māstāˈlh huan ley. 8 Más tzēhuanīˈt
huan līmāscaˈtīn aˈntū huan
Espíritu Santo quincāmaxquīˈyāniˈ.
9 Tzēhuanīˈt ixuanīˈt ixley Moisés
aˈyuj por ixpālacata huāˈmāˈ ley
caˈtzīcan que huan tachiˈxcuhuīˈt
nacāmāpātīnīcan. Más xatzēhuanīˈt
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo, como huāˈmāˈ
quincāmācaˈtzīnīyāniˈ aˈnchī
tzē nalīxapacan aˈntū laclēˈnāuj.
10 Huāˈmāˈ ley lej tzēhuanīˈt ixuanīˈt.
Lāˈ aˈyuj lej tzēhuanīˈt ixuanīˈt,
huan ley tūla tāˈmālacastuccan
con huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. 11 Palh huan
ley tzēhuanīˈt ixuanīˈt aˈyuj tūˈ
makān ixtāyaniˈlh, más tzēhuanīˈt
aˈntū tāyaniˈ para pōˈktu. Lāˈ ūˈtzaˈ
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo.
12 Quit iccaˈtzī que lej tzey huan
xatzey tachihuīn. Lāˈ ūˈtzaˈ quit
iccālīmāsuˈniˈcuˈtun ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt. 13 Quit tūˈ
ictlahua huaˈchi huan Moisés.
Xlaˈ ixtalakatlapa. Lāˈ chuntzaˈ
huan israelitas tūlalh talaktzīˈlh
aˈnchī ixmixmāˈ aˈntū īˈxkaka
na ixlacan. 14 Huan israelitas tūˈ
ixtamāchekxī. Lāˈ hasta chuhuaˈj
xlacaˈn tūˈ tamāchekxī aˈxniˈcaˈ
talakapūtleˈke huan ixtachihuīn
Dios aˈnlhān tatzoˈkniˈ huan
convenio xalaˈ makāntzaˈ. Lāˈ
huāˈmāˈ tzē māchekxīyāuj xmān
palh tāˈtapaksīyāuj Cristo. 15 Lāˈ
hasta chuhuaˈj huan israelitas tūˈ
tamāchekxī aˈxniˈcaˈ talakapūtleˈke
aˈntūn tzoˈkli Moisés. 16 Pero
aˈxniˈcaˈ kalhatin kalhlakaˈīˈ huan
Māpaˈksīniˈ Jesucristo, tzētzaˈ
māchekxī aˈntūn tzoˈkli Moisés.
17 Huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo,
xlaˈ chu lakatin con huan Espíritu
Santo. Lāˈ aˈntīn tatāˈlatlāˈhuan
huan Espíritu Santo, xlacaˈn tūˈ
caticāmālaclēˈnīca. 18 Quinaˈn
māchekxīyāujtzaˈ. Huaˈchilh tūˈtzaˈ
talakatlapanīˈtaˈuj na quilacancaˈn.
Lāˈ chuntzaˈ huaˈchilh laktzīˈnāuj
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo nac
lakatin espejo. Laktzīˈnāuj aˈnchī
lej kaˈtlaˈ lāˈ lej tzey. Lāˈ quinaˈn
taxtāpalītēlhayāuj lāˈ āˈchulāˈ layāuj
huaˈchi Cristo.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

4 Lāꞌ chuntzaꞌ como Dios
lej lakalhuꞌmanīniꞌn, xlaꞌ
quilīmāmacūꞌlh huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
Lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ iclakachāꞌniꞌ.
Tūꞌ icmakxteka de icmāsuꞌyu
huāꞌmāꞌ xatzey tachihuīn. 2 Quit
tūꞌ maktin ictlahua aꞌntū līmāxanaꞌ
aꞌntū lakatzēꞌk tlahuacan. Lāꞌ tūꞌ
icaꞌkxokonuꞌn. Lāꞌ tūꞌ icxtāpalī
ixtachihuīn Dios. Xaꞌnca icmāsuꞌyu
aꞌntū stuꞌncuaꞌ na ixlacapūn Dios.
Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt
tzē natacaꞌtzī que stuꞌncuaꞌ aꞌntū
icmāsuꞌyu. 3 Aꞌntīn tūꞌ tamāchekxī
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo aꞌntū icmāsuꞌyu, ūꞌtunuꞌn
aꞌntī nacāmālaclēꞌnīcan. 4 Xlacaꞌn
aꞌntīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ huan xatzey
tachihuīn, xlacaꞌn tūꞌ tamāchekxī.
Huan koꞌtiꞌtiꞌ tūꞌ lacasquiꞌn que
xlacaꞌn natamāchekxī. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
tūꞌ talīmāchekxī. Huan koꞌtiꞌtiꞌ
huaꞌchi ixdioscaꞌn. Huaꞌchilh ūꞌtzaꞌ
ixcāmālakatzīꞌlh como xlaꞌ tūꞌ
lacasquiꞌn que xlacaꞌn natalaktzīꞌn
huan xaxkakanaꞌ aꞌntū xatzey
tachihuīn ixpālacata Cristo. Cristo,
xlaꞌ lej kaꞌtlaꞌ lāꞌ chu lakatin huaꞌchi
Dios. 5 Aꞌntū icmāsuꞌyu quit, tūꞌ
para naquilīmākaꞌtlīꞌcan. Quit
icmāsuꞌyu ixpālacata Jesucristo
que ūꞌtzaꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ lāꞌ
tasquiꞌnī namācāꞌtanīyāuj. Quit
iccāmaktāyayāniꞌ huiꞌxinaꞌn
como ūꞌtzaꞌ aꞌntū Jesucristo
lacasquiꞌn que naꞌictlahua. 6 Dios
quincāmācaꞌtzīnīnīꞌtaꞌniꞌ aꞌntū
xastuꞌncuaꞌ. Huaꞌchilh ūꞌtzaꞌ
ixmāxkakēlh quintapāstacnaꞌcaꞌn.
Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntī māstāꞌlh
lakatin līmāpaꞌksīn aꞌxniꞌcaꞌ
ixtlahuamāꞌ huan quilhtamacuj.
Lāꞌ xmān chuntzaꞌ aꞌnalh huan
xkakanaꞌ. Lāꞌ huaꞌchilh chuntzaꞌ
ixquincāmāxkakētēlhaniꞌ como
quincāmācaꞌtzīnīyāniꞌ aꞌnchī
huanīꞌt Dios lā aꞌnchī lej
kaꞌtlaꞌ. Huāꞌmāꞌ caꞌtzīyāuj como
māchekxīyāuj aꞌnchī huanīꞌt
Jesucristo.

Pablo ixlīpāhuan Dios

7 Lāꞌ huan xatzey tachihuīn
aꞌntū Dios quilīmāmacūꞌlh para
naꞌicmāsuꞌyu, lāꞌ huanmāꞌ lej
lhūhuaꞌ ixtapalh. Quit tūꞌ ickaꞌlhī
tapāstacnaꞌ para naꞌicmāsuꞌyu
huāꞌmāꞌ tachihuīn. Quit huaꞌchi
lakatin pūxkatniꞌ aꞌnlhā tojomaꞌ
aꞌntū lej ixtapalh. Chuntzaꞌ
tasuꞌyu que Dios ūꞌtzaꞌ aꞌntī kaꞌlhī
līmāpaꞌksīn lāꞌ tūꞌ quit. 8 Lāꞌ aꞌyuj
quit lej icpātīniꞌn de lhūhuaꞌ
catūhuā, pōꞌktu tzē ictāyaniꞌ. Lāꞌ
aꞌyuj aꞌkatunuꞌ tūꞌ iccaꞌtzī aꞌntū
naꞌictlahua, tūꞌ iclakachāꞌniꞌ. 9 Lāꞌ
aꞌyuj quimacaputzacan, Dios tūꞌ
quimakxteka. Lāꞌ aꞌyuj aꞌkatunuꞌ
huaꞌchilh quintlajacan, pero tūꞌ
quintlajakōꞌcan. 10 Pōꞌktu lījicuaꞌ
icuīꞌ como quimaknīcuꞌtuncan,
chuntzaꞌ huaꞌchi ixmaknīcuꞌtuncan
Jesucristo. Chuntzaꞌ tasuꞌyu
palh quimaktāyamāꞌ Jesucristo
xalakahuan. 11 Līhuancus
iclatlāꞌhuan nac quilhtamacuj,
quimaknīcuꞌtuncan, como quit
ictāꞌscuja Jesucristo. Chuntzaꞌ
tasuꞌyu que quit tzē iclatahuiꞌla
xmān por ixlīmāpaꞌksīn Jesucristo.
12 Como quit icmāsuꞌyu huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo,
pōꞌktu quimaknīcuꞌtuncan.
Huiꞌxinaꞌn kaꞌlhīꞌyāꞌtittzaꞌ xasāstiꞌ
minquilhtamacujcaꞌn, como

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quit iccāmāsuꞌniꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn
ixpālacata Cristo.
13 Tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios
aꞌnchī hualh kalhatin:

Quit ickalhlakaꞌīꞌlh, lāꞌ ūꞌtzaꞌ
quit iclīhuan que Dios lej
kaꞌtlaꞌ.

Lāꞌ quit nā ickalhlakaꞌīꞌnīꞌt, lāꞌ
ūꞌtzaꞌ iccālīhuani āꞌmakapitzīn
ixtachihuīn Dios. 14 Quit iclīpāhuan
xmān Dios como iccaꞌtzī que
Dios mālakahuanīchokolh
huan Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo.
Lāꞌ nā iccaꞌtzī que quit
naquimālakahuanīchoko, como
quit ictapaꞌksī con Jesucristo.
Lāꞌ huiꞌxinaꞌn lāꞌ quit aꞌcxtim
naquincātalēꞌnāniꞌ na ixlacapūn
Dios. 15 Ixlīhuāk aꞌntū icpātīlh,
quit icpātīkōꞌlh como iclacasquiꞌlh
que huiꞌxinaꞌn ixkalhlakaꞌīꞌtit.
Lāꞌ chuntzaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ lhūhuaꞌ de
huiꞌxinaꞌn nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit,
namaxquīꞌyāꞌtit pāxcatcaꞌtzī Dios lāꞌ
namākaꞌtlīꞌyāꞌtit Dios.
16 Uꞌtzaꞌ tūꞌ iclīlakachāꞌniꞌ.
Quit scalanaꞌjuaꞌ iclamāꞌ
lakalīyān. Lāꞌ aꞌyuj tūꞌ tliꞌhuiꞌqui
quimacniꞌ, quilīcatzīn āꞌchulāꞌ
lītliꞌhuiꞌquin ixlīmāpaꞌksīn Dios.
17 Aꞌntū icpātīmāꞌ huaꞌchilh xmān
macstiꞌnaꞌj lāꞌ huaꞌchilh tūꞌ makān
icpātīmāꞌ como por ixpālacata
huāꞌmāꞌ, Dios lej naquisicuaꞌlanālī
para pōꞌktu. 18 Chuntzaꞌ icuan quit
como quit tūꞌ lej icpāstaca aꞌntūn
tzē laktzīꞌncan. Aꞌchulāꞌ icpāstaca
aꞌntūn tūla laktzīꞌncan. Aꞌntūn tzē
laktzīꞌnāuj, huanmāꞌ nasputa. Lāꞌ
aꞌntūn tūla laktzīꞌnāuj, huanmāꞌ
tāyaniꞌ para pōꞌktu.

5 Quimacniꞌcaꞌn huaꞌchi lakatin
carpa aꞌnlhā lahuiꞌlānaꞌuj.
Lāꞌ quit iccaꞌtzī que aꞌxniꞌcaꞌ
nasputa quimacniꞌcaꞌn, Dios
naquincāmaxquīꞌyāniꞌ āꞌlakatin
xasāstiꞌ macniꞌ. Tzē nahuanāuj que
huan xasāstiꞌ quimacniꞌcaꞌn ūꞌtzaꞌ
huaꞌchi quinchiccaꞌn nac aꞌkapūn.
Huanmāꞌ chic ixtatlauj Dios lāꞌ tūꞌ
ixtatlaujcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ huāꞌmāꞌ chic natāyaniꞌ para
pōꞌktu. 2 Uꞌtzaꞌ līpānīyāuj como
aꞌncuꞌtunāuj na quinchiccaꞌn nac
aꞌkapūn. 3 Nakaꞌlhīyāuj xasāstiꞌ
quimacniꞌcaꞌn nac aꞌkapūn, lāꞌ
chuntzaꞌ tūꞌ catilatāꞌkchokouj sin
quimacniꞌcaꞌn. 4 Quinaꞌn, como
kaꞌlhīyāujcus quimacniꞌcaꞌn
nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj,
huaꞌntliꞌjāuj como pātīniꞌmāꞌnauj.
Lāꞌ aꞌyuj tūꞌ ixmakxtekcuꞌtunui
huāꞌmāꞌ macniꞌ, kaꞌlhīcuꞌtunāuj
xasāstiꞌ quimacniꞌcaꞌn nac
aꞌkapūn. Quimacniꞌcaꞌn aꞌntū
kaꞌlhīyāuj chuhuaꞌj, natasputa.
Huan xasāstiꞌ quimacniꞌcaꞌn
aꞌntū Dios naquincāmaxquīꞌyāniꞌ
natāyaniꞌ para pōꞌktu. 5 Dios
quincālacāxtlahuanīꞌtaꞌniꞌ para que
tzē nalatahuiꞌlayāuj nac aꞌkapūn.
Lāꞌ quincāmacaminiꞌnīꞌtaꞌniꞌ huan
Espíritu Santo. Uꞌtzaꞌ līcaꞌtzīyāuj
que stuꞌncuaꞌ natanūyāuj nac
aꞌkapūn.
6 Lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ maktin
lakachāꞌniꞌyāuj. Caꞌtzīyāuj que
līhuan latlāꞌhuanāuj nac huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj, tūnaꞌj tāꞌhuiꞌlānaꞌuj
huan Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo
nac aꞌkapūn. 7 Chuhuaꞌj quinaꞌn
tūꞌ latlāꞌhuanāuj chu aꞌnchī
laktzīꞌnāuj. Latlāꞌhuanāuj chu
aꞌnchī aꞌntū kalhlakaꞌīꞌyāuj.
8 Lāꞌ chuntzaꞌ quinaꞌn tūꞌ
lakachāꞌniꞌyāuj. Makxtekcuꞌtunāuj

huāˈmāˈ quimacniˈcaˈn como
tāˈlatahuiˈlacuˈtunāuj huan
Māpaˈksīniˈ Jesucristo. 9 Uˈtzaˈ
nalīhuiˈlīyāujtit natlahuayāuj
aˈntū Jesucristo lacasquiˈn
palh huiˈlānaˈuj con Dios nac
aˈkapūn lāˈ palh huiˈlānaˈujcus
nac quilhtamacuj. 10 Huāˈmāˈ
līhuiˈlīyāuj como quilīhuākcaˈn
kaˈlhī natāyayāuj na ixlacapūn
Cristo. Xlaˈ naquincājuzgarlīyāniˈ
chātunuˈ de quinaˈn. Lāˈ
namaklhtīniˈnāuj quilīhuākcaˈn
chu aˈnchī latāˈkchokonīˈtauj, palh
xaˈnca o palh tūˈ xaˈnca nac huāˈmāˈ
quilhtamacuj.

Dios ixamigos cātlahuacuˈtun huan tachiˈxcuhuīˈt

11 Lāˈ como quit icaˈcnīniˈniˈ
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo
lāˈ icaˈkahuānaˈniˈcuˈtun, quit
iccāmākalhlakaˈīˈnīcuˈtun huan
tachiˈxcuhuīˈt. Dios laktzīˈn
quiˈaˈclhcunuc. Lāˈ quit icpuhuan
que nā huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que quit ictlahuacuˈtun aˈntūn
tzey. 12 Quit tūˈ ickaˈtlaˈjcaˈtzī
na milacapūncaˈn. Lāˈ tūˈ ūˈtzaˈ
iclīchihuīnaˈmāˈ chuntzaˈ. Xmān
iclacasquiˈn que huiˈxinaˈn tzē
naquilāmaktāyayāuj aˈxniˈcaˈ
naquilēˈksaˈnīniˈncan. Iclacasquiˈn
que tzē nacākalhtīyāˈtit aˈntīn
quintalēˈksaˈnīniˈn. Xlacaˈn
tapuhuan palh lakkaˈtlaˈn aˈyuj
tūˈ tzey ixaˈclhcunuccaˈn. 13 Aˈyuj
makapitzīn tahuan palh quit
icchuya lāˈ aˈyuj āˈmakapitzīn
tahuan palh xaˈnca icpāstacnaˈn,
quit ictlahuacuˈtun xmān
aˈntū nalīpāxuhua Dios. Lāˈ
iccāmaktāyacuˈtunāniˈ huiˈxinaˈn
como iclacasquiˈn que huiˈxinaˈn
āˈchulāˈ nakalhlakaˈīˈyāˈtit. 14 Cristo
lej quincāpāxquīˈyāniˈ lāˈ ūˈtzaˈ
iclītlahuacuˈtun aˈntū xlaˈ lacasquiˈn.
Quinaˈn kalhlakaˈīˈyāuj que
Cristo nīlh por ixlīhuākcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt. Chuntzaˈ caˈtzīyāuj
que huaˈchilh quilīhuākcaˈn
ixnīuj. 15 Lāˈ como Cristo nīlh por
quimpālacatacaˈn, chuntzaˈ līhuan
lahuiˈlānaˈuj, tūˈ catilatāˈkchokouj
chu aˈnchī xmān quintapuhuāncaˈn.
Tasquiˈnī nalatāˈkchokoyāuj chu
aˈnchī ixtapuhuān Cristo. Uˈtzaˈ
aˈntī nīlh por quimpālacatacaˈn lāˈ
lakahuanchokolh. 16 Lāˈ chuntzaˈ
tūˈtzaˈ iccālaktzīˈn āˈmakapitzīn
chiˈxcuhuīˈn chu aˈnchī talaktzīˈn
huan chiˈxcuhuīˈn xalanīˈn nac
quilhtamacuj. Xapūˈla xaˈicpuhuan
de Cristo chu aˈcxtim huaˈchi
tapāstaca xalanīˈn nac quilhtamacuj.
Pero tūˈtzaˈ icpuhuan chuntzaˈ.
17 Palh kalhatin chiˈxcuˈ kalhlakaˈīˈ
Cristo, chuntzaˈ taxtāpalī
ixtapāstacnaˈ lāˈ huaˈchi xasāstiˈ
chiˈxcuˈ la. Ixlīhuāk aˈntū xalaˈ
pūˈla laksputnīˈttzaˈ. Huan chiˈxcuˈ
tūˈtzaˈ huaˈchi xapūˈla. Huāktzaˈ
xasāstiˈ ixtapāstacnaˈ.

18 Xmān Dios aˈntī tzē xtāpalī
kalhatin chiˈxcuˈ. Chuhuaˈj quinaˈn
ixamigos Dios como Jesucristo
māpalalh aˈntū ixlaclēˈnāuj. Lāˈ
Dios quincālīmāmacūˈnīˈtaˈniˈ
que nacāmācaˈtzīnīyāuj
āˈmakapitzīn aˈnchīn tzē
natalīla ixamigos Dios. 19 Por
ixpālacata Cristo, Dios ixamigos
cātlahuacuˈtun huan tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ cāmāsputūnuˈniˈcuˈtun
ixtalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ
quincālīmāmacūˈnīˈtaˈniˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacāmāca'tzīnīyāuj ā'makapitzīn
a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios.
20 Lā' chuhua'j quit ixlacscujni'
Cristo. Hua'chilh Dios ixchihuīna'lh
a'xni'ca' iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n.
Iccāsqui'ni'yāni' con ixlīmāpa'ksīn
Cristo, que catamakxtektit que Dios
nacātlahuayāni' ixamigos. 21 A'yuj
Cristo tū' maktin tlahualh a'ntūn
tū' tzey, Dios māmaknīnīni'lh para
namāpānū quintalaclē'i'ca'n. Lā'
chuntza' por ixpālacata Cristo, Dios
xapa quintalaclē'i'ca'n lā' tū'tza'
laclē'nāuj.

6

Quit, como ictā'scuja
Dios, iccāsqui'ni'yāni'
hui'xina'n, camaklhtīni'ntit
huan talakalhu'mān a'ntū Dios
cātlahuani'cu'tunāni'. 2 Tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios
hualh:

> Quit ickaxmatli a'nchī
> quisqui'ni' huanmā' chi'chini'
> a'xni'ca' ictlahuani'cu'tuni'
> huan talakalhu'mān.
> Quit icmaktāyani' a'xni'ca'
> iccāmāpūtaxtūcu'tunli huan
> tachi'xcuhuī't.

Chuhua'j tzē namaklhtīni'ncan
huan talakalhu'mān a'ntū Dios
māstā'cu'tun. Chuhua'j tzē
napūtaxtucan.

3 Quit xa'nca iclatā'kchokocu'tun
chuntza' hua'chi tasqui'nī. Palh tū'
xa'nca iclatā'kchoko, nahuancan
palh tū' tzey a'ntū icmāsu'yu.
4 Iclacasqui'n que naca'tzīcan
palh quit xa'nca iclatlā'huan
chuntza' hua'chi tasqui'nī xa'nca
natalatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja
Dios. Lā' ū'tza' quit lacatzucu
iclīpātī a'ntū quimpātle'keni'. Lej
icpātīni'nī't. Lā' ixquisputni'nī't
a'ntū quit xa'icmaclacasqui'n.
Lā' lhūhua' catūhuā a'ntū
jicslīhua' quimpātle'keni'nī't.
5 Lā' quinkēsno'kcanī't.
Lā' quinchī'canī't. Lā'
iccātā'talacxtucnī't tachi'xcuhuī't
a'ntīn tū' ixquintalaktzī'ncu'tun.
Lā' lej palha' icscujnī't. Lā' lej
iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā'
a'katunu' tū' xa'icka'lhī quilīhua't.
6 Iclacasqui'n que naca'tzīcan
palh quit xa'nca iclatlā'huan
chuntza' hua'chi tasqui'nī xa'nca
natalatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja
Dios. Huāk tzey quintapāstacna'.
Lā' xa'nca icca'tzī a'ntū icmāsu'yu.
Lā' icpātī a'ntū quintlahuani'can.
Quit lej iclakalhu'manīni'n. Lā'
huan Espíritu Santo quimaktāya
para na'ictā'scuja Dios. Lā' quit
lej iccāpāxquī' ā'makapitzīn. 7 Lā'
quit icmāsu'yu a'ntū xastu'ncua'.
Icscuja por ixlīmāpa'ksīn Dios.
Dios quimaktāya para que xa'nca
na'iclatā'kchoko. Lā' chuntza' tū'
quintlaja huan a'ntūn tū' tzey.
8 Makapitzīn quinta'a'cnīni'ni';
lā' ā'makapitzīn quintalakmaka'n.
Makapitzīn tahuan palh tzey
quit; lā' ā'makapitzīn tahuan palh
tū' tzey quit. Makapitzīn tahuan
palh quit ica'kxokonu'n. Quit
icuan xmān a'ntū xastu'ncua'.
9 A'yuj makapitzīn tapuhuan palh
quit nīn tuntū', ā'makapitzīn
taca'tzī palh quit ictā'scuja
Dios. A'yuj maklhūhua' quit
ictahui'la cā'lījicua' lā' hua'chilh
xa'ica'mā'tza' icnī, pero iclahuī'cus.
Lā' a'yuj quimacaputzacan,
tū' quimaknīcanī't.
10 A'yuj quimpātle'keni'nī't a'ntū
līlakaputza, pō'ktu līpāxūj icuī'.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāꞌ aꞌyuj pobre quit, pero quit
iccāmaxquīꞌ āꞌmakapitzīn aꞌntū
más xatapala que huan tumīn. Lāꞌ
aꞌyuj nīn tuntūꞌ ickaꞌlhī nac huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj, ixlīhuāk aꞌntū
aꞌnan, Dios quimaxquīꞌ chu aꞌnchī
icmaclacasquiꞌn.
11 Quit lej stuꞌnc
iccātāꞌchihuīnaꞌnāniꞌ huiꞌxinaꞌn
xalanīꞌn nac Corinto. Quit lej
iccāpāxquīꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn. 12 Aꞌyuj
huiꞌxinaꞌn tūꞌ quilāpāxquīꞌyāuj,
pero quit iccāpāxquīꞌyāniꞌ.
13 Iccātāꞌchihuīnaꞌnāniꞌ
huiꞌxinaꞌn huaꞌchi quincamanaꞌ.
Iccāsquiꞌniꞌyāniꞌ que
caquilāpāxquīꞌuj huaꞌchi quit
iccāpāxquīꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn.

Quinaꞌn huaꞌchi ixlītokpān Dios

14 Tūꞌ chu lakatin cacātāꞌlatit
aꞌntīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ. Lej xtunc
talatāꞌkchoko aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ
lāꞌ xtunc talatāꞌkchoko aꞌntīn tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌ. Tūla chu lakatin
cātlahuacan. Huan xkakanaꞌ xtunc
lāꞌ huan tzīꞌsniꞌ nā xtunc. Aꞌntūn
tzey xtunc lāꞌ nā aꞌntūn tūꞌ tzey
nā xtunc. 15 Cristo tūꞌ tlahua
aꞌntūn tlahua huan koꞌtiꞌtiꞌ. Lāꞌ
nā aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ Cristo,
xlacaꞌn tūꞌ tapāstacnaꞌn huaꞌchi
aꞌntīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ. 16 Lāꞌ tūꞌ
līmakuan namācāꞌtanīcan ídolos
na ixlītokpānnaꞌ Dios. Lāꞌ quinaꞌn
huaꞌchi ixlītokpān Dios aꞌntī
xalakahuan. Dios huanīꞌt:

Quit naꞌictahuiꞌla na
ixlaclhniꞌcaꞌn aꞌntīn
takalhlakaꞌīꞌ.
Lāꞌ naꞌiccātāꞌlatāꞌkchoko xlacaꞌn.
Lāꞌ xlacaꞌn quintachiꞌxcuhuīꞌt
natala.

17 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ līhuan Dios:
Cataxtunquītit de aꞌntīn
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey.
Lāꞌ tūꞌ catlahuaꞌtit huaꞌchi
xlacaꞌn.
Lāꞌ tūꞌ caxaꞌmaꞌtit aꞌntū
koꞌhuaꞌjuaꞌ.
Lāꞌ chuntzaꞌ huiꞌxinaꞌn
nalaꞌyāꞌtit quilaꞌ.
18 Quit naꞌicla huaꞌchi mintātaꞌcaꞌn.
Lāꞌ huiꞌxinaꞌn nalaꞌyāꞌtit huaꞌchi
quiꞌoꞌkxaꞌn lāꞌ quintzuꞌmaꞌjan.
Chuntzaꞌ hualh huan Māpaꞌksīniꞌ
Dios aꞌntī māpaꞌksīniꞌnkōꞌ.

7 Tāꞌtimīn, chuntzaꞌ huanīꞌt Dios.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ nalīmakxtekkōꞌyāuj
ixlīhuāk aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ tūꞌ
natlahuayāuj aꞌntū koꞌhuaꞌjuaꞌ.
Lāꞌ tūꞌ nakaꞌlhīyāuj huan
xakoꞌhuaꞌjuaꞌ quintapāstacnaꞌcaꞌn.
Lāꞌ nalīhuiꞌlīyāuj nalayāuj lej xatzey
como aꞌcnīniꞌniꞌcuꞌtunāuj Dios.

Taxtāpalīlh ixtapāstacnaꞌcaꞌn xalanīꞌn nac Corinto

2 Iccāsquiꞌniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
que naquilāpāxquīꞌyāuj. Nīn tintīꞌ
ictlahuaniꞌnīꞌt aꞌntūn tūꞌ tzey. Nīn
tintīꞌ icmāxtuyāhuanīꞌt. Nīn tintīꞌ
icaꞌkxokomaklhtīnīꞌt catūhuā.
3 Aꞌxniꞌcaꞌ icuan huāꞌmāꞌ, tūꞌ icuan
que huiꞌxinaꞌn quilātlahuaniꞌnīꞌtaꞌuj
aꞌntūn tūꞌ tzey. Iccāhuaninīꞌtaꞌniꞌtzaꞌ
que iccāpāxquīꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn.
Naꞌiccāpāxquīꞌyāniꞌ līhuan iclahuīꞌ
lāꞌ hasta naꞌicnī. 4 Chuhuaꞌj
quit iccaꞌtzī que huiꞌxinaꞌn
natlahuaꞌyāꞌtit chu aꞌnchī
iccāhuaninīꞌtaꞌniꞌ. Lāꞌ chuntzaꞌ
iccāhuani āꞌmakapitzīn aꞌnchī
huiꞌxinaꞌn xaꞌnca latlāꞌhuaꞌnāꞌtit.
Quit tūꞌ ictamakchuyīnīꞌt como
iccaꞌtzī que huiꞌxinaꞌn xaꞌnca

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

latlāꞌhuaꞌnāꞌtit. Icpāxuhua aꞌyuj
icpātīniꞌmāꞌ.
5 Aꞌxniꞌcaꞌ icchilh huāꞌtzāꞌ nac
Macedonia lej ictamakchuyīlh. Lej
lhūhuaꞌ catūhuā quimpātleꞌkeniꞌlh.
Quintatāꞌlātlahualh. Lāꞌ xaꞌicjicuaꞌn
que ixcāmāmakchuyīca aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌmāꞌnacus.
6 Pero Dios cāmākoꞌxamākaꞌtlīꞌ
aꞌntīn tatamakchuyīnīꞌt. Dios
māchinīlh huan Tito lā chuntzaꞌ
ictakoꞌxamākaꞌtlīꞌlh. 7 Lāꞌ āꞌchulāꞌ
ictakoꞌxamākaꞌtlīꞌlh aꞌxniꞌcaꞌ
iccaꞌtzīlh aꞌnchī huiꞌxinaꞌn
ixmākoꞌxamākaꞌtlīꞌnīꞌtaꞌntit
huan Tito. Xlaꞌ quihuanilh aꞌnchī
huiꞌxinaꞌn lej quilālaktzīꞌncuꞌtunāuj
lāꞌ aꞌnchī līlakaputzatit
huiꞌxinaꞌn como caꞌtzītit que
ixquilāmālakaputzīnīꞌtaꞌuj. Lāꞌ
quihuanilh aꞌnchī huiꞌxinaꞌn
quilāpāstacāuj. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ āꞌchulāꞌ
iclīpāxuhualh.
8 Lāꞌ aꞌyuj huan carta aꞌntū
iccātzoꞌkniꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn
cāmālakaputzīniꞌ, quit icpuhuan
que tzey aꞌnchī iccātzoꞌknuniꞌniꞌ
huiꞌxinaꞌn. Pūꞌla icpuhualh que
tūꞌ xaꞌictzoꞌkli huanmāꞌ carta.
Pero tūꞌtzaꞌ icpuhuan chuntzaꞌ.
Chuhuaꞌj tasuꞌyu que tūꞌ lej makān
lakaputzatit huiꞌxinaꞌn. 9 Chuhuaꞌj
icpāxuhua. Lāꞌ tūꞌ por ixpālacata
huiꞌxinaꞌn līlakaputzatit. Huiꞌxinaꞌn
līlakaputzatit por ixpālacata
mintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ
makxtektit mintalaclēꞌiꞌcaꞌn.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ iclīpāxuhua. Dios
cāmālakaputzīniꞌ ixpālacata
mintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ
xaꞌnca taxtulh. Lāꞌ chuntzaꞌ tasuꞌyu
que tūꞌ iccātlahuaniꞌniꞌ aꞌntūn tūꞌ
tzey aꞌxniꞌcaꞌ iccātzoꞌkniꞌniꞌ huan
carta. 10 Palh Dios māpuhuanī
kalhatin chiꞌxcuꞌ que tūꞌ tzey
aꞌnchī latlāꞌhuan, lāꞌ palh huāꞌmāꞌ
chiꞌxcuꞌ nalakaputza lāꞌ naxtāpalī
ixtapāstacnaꞌ, chuntzaꞌ Dios
namāpūtaxtū. Lāꞌ āꞌcalīstān
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ tūꞌ catipuhualh
palh tūꞌ tzey aꞌnchī pūtaxtulh.
Palh catīhuā lakaputza lāꞌ palh tūꞌ
aꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtun Dios, huanmāꞌ
chiꞌxcuꞌ tūꞌ catipūtaxtulh. 11 Lāꞌ
huiꞌxinaꞌn tūꞌ chuntzaꞌ. Aꞌxniꞌcaꞌ
Dios cāmālakaputzīniꞌ, lacapalh
tlahuaꞌtit aꞌntū ixtasquiꞌnī. Lāꞌ
squiꞌntit tamāsputūn. Caꞌtzītit que
aꞌntū ixtlahuaꞌnīꞌtaꞌntit huāꞌmāꞌ
lej koꞌhuaꞌjuaꞌ. Lāꞌ ixjicuaꞌniꞌyāꞌtit
Dios. Lāꞌ lej quilāpāstacui
quit. Lāꞌ tlahuaꞌcuꞌtuntit aꞌntū
naꞌiclīpāxuhua quit. Lāꞌ māpātīnīꞌtit
aꞌntī ixtlahuanīꞌt aꞌntūn tūꞌ
tzey. Lāꞌ chuntzaꞌ tasuꞌyu que
huiꞌxinaꞌn puhuaꞌntit que tūꞌ tzey
aꞌntū ixtlahua huanmāꞌ chiꞌxcuꞌ.
12 Quit ictzoꞌkli huan carta, lāꞌ
tūꞌ xmān por ixpālacata aꞌntīn
tlahualh aꞌntūn tūꞌ tzey, lāꞌ tūꞌ
xmān por ixpālacata aꞌntīn
tlahuaniꞌca aꞌntūn tūꞌ tzey.
Quit ictzoꞌkli huan carta como
icmāsuꞌyucuꞌtulh na ixlacapūn Dios
aꞌnchī iccāmaktakalhcuꞌtunāniꞌ
huiꞌxinaꞌn. 13 Lāꞌ chuntzaꞌ
quilīmākoꞌxamākaꞌtlīꞌca.
Lāꞌ Tito ixlīpāxuhua por
mimpālacatacaꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ nā
lej iclīpāxuhua quit. 14 Aꞌxniꞌcaꞌ
tūnaꞌj ixcālakaꞌnāchāniꞌ Tito,
icuanilh palh huiꞌxinaꞌn
ixquilāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌuj. Lāꞌ chuhuaꞌj
tūꞌ iclīmāxanaꞌn como stuꞌncuaꞌ
aꞌnchī icuanilh Tito. Ixlīhuāk
aꞌntū iccāhuaninīꞌtaꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn,

huāk stuˈncuaˈ. Lāˈ nā chuhuaˈj
tasuˈyu que stuˈncuaˈ aˈntū
icuanilh Tito. 15 Lāˈ chuhuaˈj Tito
āˈchulāˈ cāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ cāpāstacāniˈ huiˈxinaˈn
aˈnchī huiˈxinaˈn aˈcnīniˈniˈtit lāˈ
aˈkahuānaˈniˈtit aˈntū cāhuaniniˈ.
16 Chuntzaˈ tasuˈyu que huiˈxinaˈn
tlahuaˈyāˈtit aˈntūn tzey, chuntzaˈ
huaˈchi icpuhualh quit. Lāˈ ūˈtzaˈ
iclīpāxuhua.

Aˈnchī māstāˈca con xatzey tapuhuān

8 Tāˈtimīn, quit iclacasquiˈn
que huiˈxinaˈn nacaˈtzīyāˈtit
aˈnchī Dios cāsicuaˈlanālīlh
xalanīˈn huan nac lītokpānnaˈ
xalaˈ nac Macedonia. 2 Lāˈ aˈyuj
xlacaˈn lej ixtapātīniˈmāˈna, lej
ixtapāxuhua. Lāˈ chuntzaˈ, aˈyuj
lacpobresniˈ ixtahuanīˈt xlacaˈn
tamāstāˈlh lhūhuaˈ con ixlīhuāk
ixtapuhuāncaˈn. 3 Quit iccaˈtzī
que aˈntū talīhuiˈlīlh tamāstāˈ,
huāˈmāˈ tamāstāˈlh lāˈ āˈchulāˈ
huampala. 4 Quincātasquiˈniˈniˈ
que xaˈicmaklhtīniˈuj huan
tumīn lāˈ xaˈiccālēˈniˈuj huan
tāˈtimīn xalanīˈn nac Jerusalén
aˈntī ixtamaclacasquiˈn. 5 Xlacaˈn
āˈchulāˈ tatlahualh que aˈntū
icpuhualh quit. Xapūˈla tahuanilh
Dios que ixtatapaˈksī con xlaˈ
lāˈ ixtatlahuacuˈtun ixtapuhuān
Dios. Lāˈ nā ixtatlahuacuˈtun aˈntū
iccāhuanilh chu aˈnchī ixtapuhuān
Dios. 6 Lāˈ chuntzaˈ icsquiˈniˈlh Tito
que ixcālakaˈnchāniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ xlaˈ ixcāmaktāyaniˈ para que
ixmākēstokkōˈtit huan tumīn
aˈntū namāstāˈyāˈtit como ūˈtzaˈ
aˈntī cāmāpuhuanīniˈ huiˈxinaˈn
namāstāˈyāˈtit. 7 Huiˈxinaˈn
huāk xaˈnca tlahuaˈyāˈtit. Xaˈnca
kalhlakaˈīˈyāˈtit. Lāˈ xaˈnca
lakapasāˈtit huan ixtachihuīn
Dios lāˈ xaˈnca māsuˈyuˈyāˈtit. Lāˈ
tlahuaˈcuˈtunāˈtit ixtapuhuān
Dios. Lāˈ quilāpāxquīˈyāuj.
Lāˈ chuhuaˈj tasquiˈnī que
huiˈxinaˈn namāstāˈyāˈtit para
nacāmaktāyaˈyāˈtit āˈmakapitzīn
tāˈtimīn.
8 Huāˈmāˈ tūˈ lakatin līmāpaˈksīn.
Xmān iccāhuanimāˈniˈ aˈnchī
āˈmakapitzīn tamāstāˈmāˈna.
Lāˈ quit iclacasquiˈn que
huiˈxinaˈn nacāmaxquīˈyāˈtit
āˈmakapitzīn tāˈtimīn. Lāˈ chuntzaˈ
natasuˈyu aˈnchī huiˈxinaˈn lej
cāpāxquīˈyāˈtit huan tāˈtimīn.
9 Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit aˈnchī huan
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo lej
pāxquīˈnin. Xlaˈ aˈyuj ixtēcuˈ de
ixlīhuāk aˈntū taˈaˈnan, xlaˈ pobre
lalh como xlaˈ quincāpāxquīˈyāniˈ.
Lāˈ chuntzaˈ quinaˈn huaˈchi
ricosnuˈ lanīˈtauj como xlaˈ
quincāsicuaˈlanālīnīˈtaˈniˈ.
10 Naˈiccāhuaniyāniˈ aˈntū
icpuhuan quit: Cāˈtatzaˈ huiˈxinaˈn
māstāˈcuˈtuntit tumīn. Huiˈxinaˈn
xapūˈla tzucutit māstāˈyāˈtit. Lāˈ
xmān tzucutit mākēstokāˈtit.
Quit icpuhuan que xatzey nala
palh huiˈxinaˈn natlahuakōˈyāˈtit.
11 Xapūˈla timāstāˈcuˈtuntit huan
tumīn. Chuhuaˈj catlōkentaxtūtit
chu aˈnchī tzē namāstāˈyāˈtit
chāˈtunuˈ. 12 Līpāxuhua Dios palh
kalhatin con tapaxuhuān māstāˈ
chu aˈnchī tzē namāstāˈ kalhatin.
Dios, xlaˈ tūˈ quincāsquiˈniˈyāniˈ
aˈntūn tūˈ kaˈlhīyāuj.
13 Tūˈ iccāhuanimāˈniˈ huiˈxinaˈn
que namāstāˈyāˈtit ixlīhuāk

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

a'ntū ka'lhī'yā'tit a'xni'ca'
nacāmaxquī'yā'tit a'ntīn tū' taka'lhī.
14 A'ntū icuan ū'tza' huā'mā': Que
chu a'cxtim nataka'lhī ixlīhuākca'n
huan tā'timīn. Chuhua'j hui'xina'n
nacāmaxquī'yā'tit a'ntīn tū'
taka'lhī. Lā' palh namin lakatin
chi'chini' a'xni'ca' hui'xina'n tū'
catika'lhī'tit nīn tuntū', xlaca'n
nacātamaktāyayāni' hui'xina'n.
Chuntza' tzey nala. 15 Tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios:

A'ntī lej lhūhua' mākēstokli, tū'
a'katāxtūni'lh.
Lā' a'ntīn tantzina'j mākēstokli,
tū' sputni'lh.

Tito lā' a'ntīn tatā'a'lh

16 Icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios
como Tito lacasqui'n que hui'xina'n
xa'nca nalatā'kchokoyā'tit chuntza'
hua'chi quit iclacasqui'n que xa'nca
nalatā'kchokoyā'tit. 17 Tito ixa'cstu
puhualh que nacālaka'nāchāni'
hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' icuanilh
que ca'a'ncha', xla' a'ncu'tulh como
ixcālaka'ncu'tunāchāni' hui'xina'n.
18 Lā' quit ictā'macā'mā' Tito
kalhatin quintā'tinca'n a'ntī
lakapaskō'can na ixlīhuāk huan
lītokpānna'. Lhūhua' a'ntīn tahuan
que xla' xa'nca scuja a'nchī
māsu'yu huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. 19 Lā' nā
huā'mā' quintā'tinca'n, talacsacli
huan ā'makapitzīn tā'timīn xalanī'n
huan ā'makapitzīnni' lītokpānna'
ā'tzā'. Xlaca'n talacasqui'n que
xla' naquintā'a'n a'xni'ca' quit
na'iccālē'ni' huan tumīn a'ntīn
tamaclacasqui'n xalanī'n nac
Jerusalén. Por ixpālacata huā'mā'
tumīn, xlaca'n natamaxquī'
pāxcatca'tzī quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. Lā' nā nataca'tzī que
quina'n cāmaktāyacu'tunāuj.
20 Līscalana'jua' na'icmākēstokāuj
huan tumīn para que tū'
naquilē'ksa'nīni'ncan. Tū'
iclacasqui'n que nahuancan
que tū' ictlōkentaxtū a'ntū
quilīmāmacū'can ixpālacata
huan lhūhua' tumīn. 21 A'xni'ca'
icmākēstokāuj huā'mā' tumīn
huāk tzey ictlahuacu'tun na
ixlacapūn Dios lā' nā ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't.
22 Na'iccālakmacā'nāchāni'
hui'xina'n huā' tamā'na chi'xcuhuī'n.
Lā' nā na'iccātā'macā'n ā'kalhatin
quintā'tinca'n. Xla' tlōkentaxtūkō'
ixlīhuāk a'ntū līmāmacū'can. Huā'mā'
lej maklhūhua' iclaktzī'nī't. Lā'
chuhua'j ā'chulā' tlōkentaxtūcu'tun
huā'mā' līmāmacū'n, como xla' ca'tzī
que hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit
a'ntū tasqui'nī. 23 Lā' Tito,
xla' quintā'scuja. Tito lā' quit
iccāmaktāyanī'ta'ni' hui'xina'n. Lā'
huan tā'timīn a'ntī natatā'a'n Tito,
xlaca'n tamacā'nī't xalanī'n huan nac
lītokpānna' xala' huā'tzā'. Lā' como
xlaca'n xa'nca talatā'kchoko, ū'tza'
lī'a'cnīni'ni'can Cristo. 24 A'xni'ca'
natachā'nācha' Tito lā' huan
tā'timīn, cacā'a'cnīni'ni'tit. Lā' huan
ā'makapitzīn tā'timīn natalaktzī'n
a'nchī hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit. Lā'
chuntza' naca'tzīcan que stu'ncua'
a'nchī icualh que hui'xina'n
cāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn.

Mākēstokcu'tunca huan tumīn para huan tā'timīn

9 Tū' tasqui'nī que quit
na'iccāhuaniyāni'

namākēstokā'tit huan tumīn
a'ntū nacālīmaktāyayā'tit huan
tā'timīn. 2 Quit xa'nca icca'tzī que
hui'xina'n cāmaktāyacu'tunā'tit.
Quit iccāhuaninī't xalanī'n nac
Macedonia a'nchī tlahua'yā'tit
hui'xina'n a'ntūn tzey. Iccāhuaninī't
a'nchī hui'xina'n xalanī'n nac
estado de Acaya ixmāstā'cu'tunā'tit
cā'tatza'. Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh
huā'mā', nā tamāstā'cu'tulh huan
xalanī'n nac estado de Macedonia.
3 Lā' como iccāhuaninī't xlaca'n
que hui'xina'n māstā'cu'tunā'tit
huan tumīn, chuntza' tū' tzey palh
hui'xina'n tū' natlōkentaxtūyā'tit.
Lā' ū'tza' iccālīlakmacā'nchāni'
huan tā'timīn. Lā' chuntza'
hui'xina'n namāstā'yā'tit huan
tumīn chu a'nchī iccāhuaninī't
xlaca'n. 4 Palh hui'xina'n tū'
tlahua'yā'tit lā' palh ā'makapitzīn
xalanī'n nac Macedonia
naquintatā'a'n a'ntza', lā' palh
hui'xina'n tūna'j mākēstokā'tit
huan tumīn, quit na'ictamāxanī'
como iccāhuaninī't que hui'xina'n
namāstā'yā'tit huan tumīn. Lā'
nā hui'xina'n namāxana'nā'tit.
5 U'tza' iclīpuhualh que tasqui'nī
que na'iccāhuani huan tā'timīn
que naquintapū'lani'. Lā
chuntza' xlaca'n natamaklhtīni'n
huan tumīn a'ntū hui'xina'n
hua'nā'tit que namāstā'yā'tit.
Lā' chuntza' natasu'yu que
hui'xina'n māstā'yā'tit con
ixlīhuāk mintapuhuānca'n.
Lā' tū' catitasu'yulh palh quit
xa'iccāsāmāmāstā'nīni' huan tumīn.
6 Ca'tzīyāuj que a'ntīn tantzina'j
natacha'n, xlaca'n nā tantzina'j
natamakala. Lā' a'ntī lhūhua'
natacha'n, xlaca'n lhūhua'
natamakala. Lā' nā chuntza'
quina'n a'xni'ca' māstā'yāuj. Palh
lhūhua' namāstā'yāuj, nā lhūhua'
namaklhtīni'nāuj. 7 Chā'tunu'
de hui'xina'n camāstā'tit chu
a'nchī puhua'nā'tit que tzē
namāstā'yā'tit. Lā' tū' camāstā'tit
con tā'kcha. Lā' tū' catasu'yulh
palh cātasāmāmāstā'nīyāni'.
Dios cāpāxquī' a'ntīn tamāstā'
con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n.
8 Dios tzē nacāmaxquī'yāni' lej
lhūhua'. Lā' hui'xina'n, a'yuj
cāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn,
hui'xina'n naka'lhīyā'tit a'ntū
namaclacasqui'nā'tit. 9 Tatzo'kni'
na ixtachihuīn Dios ixpālacata
kalhatin tzeyā chi'xcu':

> Xla' lej lhūhua' cāmaxquī' huan
> pobresni'.
> Lā' chuntza' pō'ktu tzē
> nacāmaxquī'.

10 Nā quina'n, Dios
quincāmaxquī'yāni' a'ntū
nacha'nāuj, como ū'tza' Dios
a'ntī māstaquī. Lā' chuntza'
nalīka'lhīyāuj a'ntū nahua'yāuj
lā' nā a'ntū nacha'mpalayāuj. Lā'
hui'xina'n palh nacāmaxquī'yā'tit
ā'makapitzīn a'ntīn tamaclacasqui'n,
Dios nacāmaxquī'yāni' a'ntū
maclacasqui'nā'tit hui'xina'n.
11 Lā' como chuntza' Dios
nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n,
chuntza' tzē namāstā'yā'tit
lhūhua'. Lā' chuntza' natamaxquī'
pāxcatca'tzī Dios xlaca'n a'ntī
natamaklhtīni'n huan mintumīnca'n
a'ntū na'iccālē'ni' xlaca'n. 12 Lā'
chuntza' por ixpālacata huan tumīn
a'ntū hui'xina'n namāstā'yā'tit,
hui'xina'n nacāmaktāya'yā'tit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtachiˈxcuhuīˈt Dios aˈntīn
tamaclacasquiˈn. Lāˈ nā xlacaˈn
natamaxquīˈ pāxcatcaˈtzī Dios por
ixpālacata aˈntū māstāˈnīˈtaˈntit
huiˈxinaˈn. 13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ natasuˈyu
aˈnchī huiˈxinaˈn lej namāstāˈyāˈtit,
lhūhuaˈ natamākaˈtlīˈ Dios, como
chuntzaˈ lītasuˈyu que huiˈxinaˈn
stuˈncuaˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo,
como huiˈxinaˈn cāmaktāyaˈyāˈtit
xlacaˈn lāˈ āˈmakapitzīn
huampala. 14 Lāˈ chuntzaˈ
xlacaˈn nacātalīkalhtōˈkaˈyāniˈ
lāˈ nacātapāstacāniˈ huiˈxinaˈn
como Dios cāsicuaˈlanālīnīˈtaˈniˈ
lāˈ chuntzaˈ huiˈxinaˈn tzē
namāstāˈyātit huan tumīn.
15 Namaxquīˈyāuj pāxcatcaˈtzī Dios
como xlaˈ quincālakmacaminīˈtaˈniˈ
ixOˈkxaˈ. Uˈtzaˈ huaˈchi lakatin
lēˈksajnaˈ aˈntū lej xatapala. Tūla
mālacstūˈncāuj aˈnchī huanīˈt como
lej xatapala.

Pablo ixkaˈlhī līmāpaˈksīn como xlaˈ apóstol ixuanīˈt

10 Quit, Pablo,
iccāhuanicuˈtunāniˈ
catūhuā. Aˈmakapitzīn
tahuan que quit lacatzucu
icchihuīnaˈn na milacapūncaˈn.
Lāˈ nā tahuan que quit lej palhaˈ
iccātāˈchihuīnaˈnāniˈ aˈxniˈcaˈ
iccātzoˈknuniˈyāniˈ. Chuntzaˈ
huaˈchi Cristo lakalhuˈmanīniˈn,
nā chuntzaˈ quit līlacatzucu
iccātāˈchihuīnaˈncuˈtunāniˈ.
2 Iccāhuanicuˈtunāniˈ que
xaˈnca calatāˈkchokotit. Lāˈ
palh tūˈ chuntzaˈ, tasquiˈnī
naˈiccāquilhnīyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈxniˈcaˈ naˈiccālakaˈnāchāniˈ.
Lāˈ palh aˈnan āˈmakapitzīn de
huiˈxinaˈn aˈntīn tahuan que quit
iclatlāˈhuan huaˈchi chuxatīyā
chiˈxcuˈ lāˈ que quit ictlahua
xmān aˈntū iclacasquiˈn, quit
naˈiccāquilhnī xlacaˈn. 3 Lāˈ aˈyuj
chiˈxcuhuīˈn quinaˈn, xtunc
huan guerra aˈntū tlahuayāuj. Lāˈ
tūˈ huaˈchi huan guerra aˈntūn
tatlahua xalanīˈn nac quilhtamacuj.
4 Aˈntīn taˈaˈn nac guerra xlacaˈn
talēˈn aˈntū natapūmaknī
ixtāˈcaˈtzacaˈn. Quinaˈn tuntūˈ
lēˈnāuj huaˈchi huanmāˈ. Xmān
por ixlīmāpaˈksīn Dios tzē
nacātlajayāuj aˈntīn tatāˈlāstaˈla
Dios. 5 Con ixlīmāpaˈksīn Dios
tzē cātlajayāuj ixtapāstacnaˈcaˈn
aˈntīn tatāˈlātlahua Dios. Lāˈ nā
tzē natlajayāuj ixlīhuāk huan
tapāstacnaˈ aˈntūn tūˈ makxtekniˈn
kalhlakaˈīˈcan Dios. Lāˈ huan
ixlīmāpaˈksīn Dios tzē cāxtāpalīniˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ chuntzaˈ nataˈaˈkahuānaˈniˈ
Cristo. 6 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn
xaˈncatzaˈ naˈaˈkahuānaˈniˈyāˈtit
Dios, quit naˈiccāmāpātīnī aˈntīn tūˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtun.
7 Huiˈxinaˈn pāstacpāˈnaˈntit
xmān aˈntūn tzē nalaktzīˈncan.
Lāˈ na milaclhniˈcaˈn tahuiˈlānaˈ
aˈntīn quintatāˈlāstaˈla lāˈ
tahuan que xlacaˈn tatāˈscuja
Cristo. Catacaˈtzīlh xlacaˈn
que nā quit ictāˈscuja Cristo.
8 Huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo
quimaxquīˈnīˈt līmāpaˈksīn. Lāˈ tūˈ
icmāxanaˈn iclīchihuīnaˈn huāˈmāˈ
līmāpaˈksīn. Quimaxquīˈnīˈt
huāˈmāˈ līmāpaˈksīn para que
chuntzaˈ tzē naˈiccāmaktāyayāniˈ
huiˈxinaˈn aˈnchī nakalhlakaˈīˈyāˈtit.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Quimaxquīˈnīˈt huan līmāpaˈksīn
tūˈ para que naˈiclactlahua
aˈnchī kalhlakaˈīˈyāˈtit. 9 Chuntzaˈ
icuan, como tūˈ iclacasquiˈn que
najicuaˈnāˈtit ixpālacata aˈnchī
iccātzoˈknuniˈyāniˈ. 10 Aˈmakapitzīn
na milaclhniˈcaˈn quintalīchihuīnaˈn
lāˈ tahuan: "Aˈxniˈcaˈ xlaˈ
quincāmacaminiˈyāniˈ lakatin
carta, līpalhaˈ chihuīnaˈn huaˈchilh
ixkaˈlhīlh līmāpaˈksīn. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
huīˈ con quinaˈn līlacatzucu
chihuīnaˈn. Lāˈ tūla xaˈnca
aˈctaˈsanaˈn". Chuntzaˈ tahuan.
11 Lāˈ aˈntīn chuntzaˈ tachihuīnaˈn,
catacaˈtzīlh xlacaˈn que chuntzaˈ
aˈnchī iccātzoˈknuniˈyāniˈ
nac lakatin carta, chuntzaˈ
naˈiccātāˈchihuīnaˈnāniˈ aˈxniˈcaˈ
naˈiccālakaˈnāchāniˈ.
12 Quit tūˈ icticātāˈtalacastucli
xlacaˈn aˈntīn tapuhuan que
xlacaˈn lej xalactzey. Quit
tūˈ huaˈchi xlacaˈn. Tapuhuan
que xlacaˈn lej xalactzey como
talātāˈtalacastuca xmān entre
ūˈtunuˈn. Tūˈ tamāchekxī. 13 Quit
tūˈ ictiˈaˈkapalhkālh aˈntū līmakuan
aˈxniˈcaˈ naˈiclīchihuīnaˈn aˈntū
ictlahuanīˈt. Xmān icscujnīˈt aˈnlhā
Dios quimāsuˈniˈnīˈt que naˈicscuja.
Lāˈ Dios quimācaˈtzīnīlh que
naˈicscuja nā nac Corinto aˈnlhā
huiˈlāˈnaˈntit huiˈxinaˈn. 14 Quit
xapūˈla iccāmācaˈtzīnīniˈ huan
xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ xaˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn huaˈchilh xaˈicscujmāˈ
nac xkok aˈntū Dios quimāsuˈniˈlh.
Tūˈ icpātleˈkelh de huan nac xkok
aˈxniˈcaˈ iccālakaˈnchāniˈ huiˈxinaˈn.
15 Quit tūˈ iclīkaˈtlaˈjcaˈtzī aˈntūn
tlahuacan aˈnlhān tūˈ quimacāˈn
Dios. Tūˈ iclīkaˈtlaˈjcaˈtzī aˈntūn
tatlahuanīˈt āˈmakapitzīn
huaˈchilh quit xaˈictlahualh.
Quit iclacasquiˈn que huiˈxinaˈn
āˈchulāˈ nakalhlakaˈīˈyāˈtit. Lāˈ
chuntzaˈ āˈchulāˈ tzē naˈicscuja
con huiˈxinaˈn, chuntzaˈ huaˈchi
quimāsuˈniˈlh Dios aˈntū naˈictlahua.
16 Lāˈ chuntzaˈ tzē naˈiccāmāsuˈniˈ
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo aˈntīn tahuiˈlānaˈnchaˈ
más makat que huiˈxinaˈn. Quit
icmāsuˈyucuˈtun huan xatzey
tachihuīn aˈnlhā tintīˈnaˈj
māsuˈyunīˈt nīn kalhatin. Lāˈ
chuntzaˈ tūˈ ictilīkaˈtlaˈjcaˈtzīlh
huan lītlōt aˈntū tlahuanīˈt
āˈkalhatin huaˈchilh quit
xaˈictlahualh.
17 Tūˈ tzey palh kalhatin
nalīkaˈtlaˈjcaˈtzī aˈntū māniˈ xlaˈ
tlahuanīˈt. Xatzey palh namākaˈtlīˈ
Dios. 18 Palh kalhatin huan que
xlaˈ lej tzey aˈntūn tlahua, huāˈmāˈ
tuntūˈ ixtapalh. Xmān Dios aˈntī tzē
nahuan palh tzey aˈntūn tlahuanīˈt
kalhatin chiˈxcuˈ.

Pablo cālīchihuīnaˈlh aˈntī xmān ixtaˈaˈkxokonuˈn

11 Quit iclacasquiˈn que
huiˈxinaˈn nakaxpaˈtāˈtit
līlacatzucu līhuan iccāhuaniyāniˈ
aˈntū ictlahuanīˈt. Caquilāpātīniˈuj
līlacatzucu, aˈyuj huaˈchilh tonto
aˈntī līchihuīnaˈncan ixaˈcstu.
2 Dios lacasquiˈn que huiˈxinaˈn
tūˈ nataxtunquīyāˈtit de Cristo. Lāˈ
huāˈmāˈ ūˈtzaˈ aˈntū iclacasquiˈn
nā quit. Quit iccāmaktāyaniˈ
para natapaˈksīyāˈtit con Cristo.
Chuntzaˈ quit huaˈchi catīhuā
aˈntī squiˈn kalhatin tzuˈmaˈjāt.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ chuhuaˈj huaˈchi kalhatin
tzuˈmaˈjāt aˈntī pāxquīˈ īˈsquiˈnīniˈ,
nā chuntzaˈ tasquiˈnī que huiˈxinaˈn
napāxquīˈyāˈtit xmān Cristo.
3 Quit icjicuaˈn que huiˈxinaˈn
nacātaˈaˈkxokoyāniˈ, chuntzaˈ
huaˈchi Eva aˈkxokoca. Huan
koˈtiˈtiˈ lalh ixlīlūhuaˈ lāˈ aˈkxokolh
huan Eva. Huan koˈtiˈtiˈ lej caˈtzī
aˈnchī naˈaˈkxokonuˈn. Lāˈ chōˈla
nacāˈaˈkxokoyāniˈ nā huiˈxinaˈn, lāˈ
chuntzaˈ nataxtunquīyāˈtit de Cristo.
4 Icjicuaˈniˈ huāˈmāˈ como huiˈxinaˈn
kaxpaˈtāˈtit aˈntīn cātalakmināniˈ
lāˈ catamāsuˈniˈyāniˈ āˈcatūhuā lāˈ
tūˈ huaˈchi aˈntū iccāmāsuˈniˈniˈ
quit ixpālacata Jesús. Lāˈ xtunc
aˈntūn tamāsuˈyu ixpālacata huan
Espíritu Santo. Tūˈ ūˈtzaˈ aˈntū
iccāmāsuˈniˈniˈ. Lāˈ xtunc aˈntūn
tamāsuˈyu aˈntū līpūtaxtucan. Lāˈ
tūˈ huaˈchi quit iccāmāsuˈniˈniˈ.
5 Huāˈ tamāˈna chiˈxcuhuīˈn xlacaˈn
līhua tahuan que apóstoles. Xlacaˈn
tūˈ quintaˈaˈkapalhkā. 6 Chōˈla tūˈ lej
tzēhuanīˈt aˈnchī quit icaˈctaˈsanaˈn.
Pero quit xaˈnca icmāchekxī aˈntū
icmāsuˈyu. Lāˈ iccāmāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ
ixlīhuāk huiˈxinaˈn.
7 Quit tūˈ iccāmātāˈjīniˈ huiˈxinaˈn
aˈxniˈcaˈ iccāmāsuˈniˈniˈ huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Dios. Quit lej
līpalhaˈ xaˈicscuja para xaˈicuāˈyan
līhuan xaˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ
ixpālacata Dios. ¿Chā tūˈ tzey
aˈntū ictlahualh? 8 Līhuan quit
xaˈicscuja na milaclhpuˈnancaˈn,
ixquintamacaminiˈ tumīn
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios xalanīˈn
āˈlacatin cāˈlacchicniˈ. Huaˈchilh
xaˈiccāmaklhtīlh huan tumīn como
iccāmaktāyacuˈtuniˈ huiˈxinaˈn.
9 Lāˈ līhuan xaˈiccātāˈlahuiˈlaniˈ
quit tūˈ iccāsquiˈniˈniˈ tumīn
aˈxniˈcaˈ xaˈicmaclacasquiˈn
catūhuā. Huan tāˈtimīn xalanīˈn
nac Macedonia ixquintalīminiˈ
aˈntū xaˈicmaclacasquiˈn. Lāˈ
chuntzaˈ tūˈ iccāmāmakasputūniˈ
huiˈxinaˈn nīn tuntūˈ. Lāˈ tūˈ
maktin icticāsquiˈniˈniˈ para
naˈicuāˈyan. 10 Tūˈ ictīcāsquiˈniˈlh
nīn tuntūˈ ixtachiˈxcuhuīˈt Dios
xalanīˈn nac estado de Acaya
aˈnlhā huiˈlāˈnaˈnchipitit. Quit
icuan aˈntū stuˈncuaˈ como
quit ictāˈtapaˈksī Cristo. 11 Lasāˈ
āˈmakapitzīn tahuan que quit
tūˈ iccāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn
como tūˈ iccāmaklhtīcuˈtunāniˈ
mintumīncaˈn. Huāˈmāˈ tūˈ
stuˈncuaˈ. Dios caˈtzī que lej
iccāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
12 Tūˈ iccāsquiˈniˈnīˈtaˈniˈ tumīn
para naˈicuāˈyan. Lāˈ tūˈ ictisquiˈnli
nīn maktin. Chuntzaˈ xlacaˈn aˈntīn
tasquiˈn tumīn tūlalh catitahualh
palh tascuja chu aˈcxtim huaˈchi
quit. 13 Xlacaˈn tahuan que apóstoles.
Tūˈ stuˈncuaˈ. Xmān taˈaˈkxokonuˈn
aˈnchī tamāsuˈyu. Talacasquiˈn que
nacālaktzīˈncan huaˈchi apóstoles
aˈntīn tatāˈscuja Cristo. 14 Huāˈmāˈ
aˈntūn tatlahua tūla lēˈcnīyāuj como
māniˈ huan koˈtiˈtiˈ tzē taxtāpalī lāˈ
tzē la huaˈchi kalhatin ángel xalaˈ nac
aˈkapūn. 15 Lāˈ nā tzē natataxtāpalī
aˈntīn tatāˈscuja huan koˈtiˈtiˈ. Lāˈ
chuntzaˈ huaˈchilh ixtatlahualh
aˈntūn tzey, aˈyuj tatlahuamāˈna
aˈntūn tūˈ tzey. Xlacaˈn natamāpala
con Dios aˈntūn tatlahuanīˈt.

Aˈnchīn pātīniˈlh Pablo

16 Quit iccāhuanipalayāniˈ
huiˈxinaˈn: Tūˈ capuhuaˈntit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

hui'xina'n palh quit tonto como
quē'cstu quilīchihuīna'mā'ca.
Lā' a'yuj capuhuanca palh
quit tonto, caquilākaxmatui lā'
caquilāmakxtekui na'icchihuīna'n.
17 Ca'tzīyāuj que a'ntī ka'tla'jca'tzī,
xla' chihuīna'n hua'chi tonto,
lā' tū' hua'chi kalhatin a'ntīn
tapa'ksī con Cristo. Lā' a'ntū
na'icuan quit, hua'chilh quit
xa'icka'tla'jca'tzīlh. 18 Lhūhua' a'ntīn
cātamāsu'ni'cu'tunāni' hui'xina'n,
ixa'cstuca'n cālīchihuīna'ncan. Nā
quit na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n
a'ntū ictlahua. 19 Hui'xina'n a'yuj
puhua'nā'tit palh lej ca'tzīyā'tit,
cāpātīni'yā'tit huā' tamā'na a'ntīn
cālīchihuīna'ncan ixa'cstuca'n
hua'chi tonto. 20 Hui'xina'n
cāpātīni'yā'tit a'yuj xlaca'n
cātamāpa'ksīcu'tunāni' hui'xina'n.
Xlaca'n cātamaklhtīyāni' ixlīhuāk
a'ntū ka'lhīyā'tit. Lā' xlaca'n
cātamā'a'kahuānīyāni'. Lā' xlaca'n
cātalakmaka'nāni' hui'xina'n. Lā'
cātalacala'sāni'. Lā' a'yuj xlaca'n
tatlahuani'yāni' ixlīhuāk huā'mā',
hui'xina'n cāpātīni'yā'tit. 21 Tū'
chuntza' iccātlahuani' hui'xina'n.
Palh tzey cahuā tlahuacan huā'
tamā'na', quit xa'icmāxana'lh, como
tū' ictlahualh chuntza'.

Xlaca'n tahuan a'ntū tatlahuanī't.
Lā' chuhua'j quit na'icuan a'ntū
ictlahuanī't quit, a'yuj natasu'yu
hua'chilh icka'tla'jca'tzī lā'
hua'chilh tonto quit. 22 Xlaca'n
taka'tla'jca'tzī lā' tahuan que
xlaca'n hebreos. Nā quit hebreo.
Tahuan que xlaca'n israelitas. Nā
quit israelita. Xlaca'n tahuan
que Abraham ixpapca'n. Nā
Abraham nā quimpap. 23 Xlaca'n
tahuan que tatā'scuja Cristo. Quit
līhua'ca' ictā'scuja Cristo. Chuntza'
a'nchī icchihuīna'mā' hua'chilh
tonto quit. Xlaca'n tū' tascujnī't
hua'chi quit. Lā' tū' tapātīni'nī't
hua'chi quit. Quintucscanī't.
Lā' nā xa'ictachī'n. Lā' lej
maklhūhua' quintimaknīcu'tunca.
Lā' xlaca'n tū' tapātīni'nī't
chuntza'. 24 Quintā'israelitas
quintakēsno'kli pu'xamacāujna'jās.
Lā' chuntza' quintatlahuani'nī't
makquitzis. 25 Lā' maktu'tun
tanūni'ca quinkēniccan. Lā' maktin
quimūta'laca. Lā' maktu'tun
tā'cnūlh huan barco a'ntū
xa'icpū'a'mā'. Lā' lakatin chi'chini'
ā'lakatin tzī'sa icpātle'kelh nac
xcān a'xni'ca' tā'cnūlh huan
barco. 26 Lakachu iclatā'kchokonī't
para na'icmāsu'yu ixtachihuīn
Dios. Lā' nā ictahui'lanī't a'nlhā
lej cā'lījicua'. Lā' nā maklhūhua'
ictacutnī't nac pūxka a'nlhā lej
lakka'tla'n. Lā' nā ica'nī't a'nlhā
ixtalatlā'huan ka'lhāna'nī'n.
Lā' quintitamaknīcu'tulh
quintā'israelitas lā' nā a'ntīn tū'
israelitas. Lā' xa'iclatlā'huan nac
cā'lījicua' nac cā'lacchicni' lā'
nac cā'qui'huī'n lā' nac mar. Lā'
ixquintamaknīcu'tun a'ntī līhua
ixtahuan que xlaca'n tatapa'ksī con
Cristo. 27 Lā' lej ictlekua'nī't lā' lej
palha' icscujnī't. Lā' lej maklhūhua'
iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā'
icpātīnī't tatzi'ncsta lā' nā
takalhpūtīt. Maklhūhua' tū'
xa'icka'lhī a'ntū na'icua'. Lā'
icpātīnī't lonkni'. A'katunu' tū'
xa'icka'lhī quilu'xu'.

28 Lā' tū' xmān huā'mā'. Pō'ktu
ictamakchuyīnī't lā' quimpāta'lanī't

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

por ixpālacatacaꞌn xalanīꞌn nac
huan lītokpānnaꞌ. 29 Palh catīhuā
tūla xaꞌnca latāꞌkchoko na ixtej Dios,
quit iclakalhuꞌman. Lāꞌ palh catīhuā
tatonkopū, quit icaꞌkchāꞌn con huan
aꞌntī mātonkopūlh. 30 Palh tasquiꞌnī
que quit naquilīchihuīnaꞌncan
quēꞌcstu, quit iclīchihuīnaꞌncuꞌtun
aꞌntū namāsuꞌyu que quit quēꞌcstu
tūla ictlahua nīn tuntūꞌ. 31 Dios
caꞌtzī que stuꞌncuaꞌ aꞌntū icuan. Xlaꞌ
ūꞌtzaꞌ ixTātaꞌ quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn
Jesucristo. Caꞌaꞌcnīniꞌniꞌca para
pōꞌktu. 32 Aꞌxniꞌcaꞌ quit xaꞌicuīꞌ nac
Damasco, aꞌntzaꞌ ixmāpaꞌksīniꞌn
kalhatin gobernador aꞌntī
ixuiꞌlīnīꞌt huan rey Aretas. Huāꞌmāꞌ
gobernador cāyāhualh centinelas
aꞌnlhā lactaxtucan nac cāꞌlacchicniꞌ,
como ixquintachīꞌlēꞌncuꞌtun. 33 Pero
quilacmāxtuca nac lakatin xalhuꞌcuꞌ
de huan xataxaka cāꞌlacchicni.
Lāꞌ quimpūmāyujūca lakatin
canasta. Lāꞌ chuntzaꞌ iclītzāꞌlalh lāꞌ
iclīpūtaxtulh.

Aꞌnchī lakachuyalh Pablo

12 Tūꞌ līmakuan naꞌicuan
palh kaꞌtlaꞌ quit.
Xmān naꞌiccāhuaniyāniꞌ aꞌntū
quimāsuꞌniꞌlh huan Māpaꞌksīniꞌ
Jesucristo lāꞌ aꞌntū iclaktzīꞌlh
aꞌxniꞌcaꞌ iclakachuyalh. 2 Kaꞌlhītzaꞌ
huaꞌchi cāujtāꞌtiꞌ cāꞌta lāꞌ
xaꞌickalhlakaꞌīꞌnīꞌttzaꞌ Cristo,
aꞌxniꞌcaꞌ quit quilēꞌnca nac aꞌkapūn
aꞌnlhā huiꞌlachaꞌ Cristo. Tūꞌ iccaꞌtzī
palh lēꞌnca quimacniꞌ o palh tūꞌ
lēꞌnca. Xmān Dios caꞌtzī. 3 Dios
caꞌtzī palh lēꞌnca quimacniꞌ o
palh xmān lēꞌnca quilīcaꞌtzīn.
Quit tūꞌ iccaꞌtzī. 4 Quilēꞌnca nac
aꞌkapūn. Lāꞌ aꞌntzaꞌ ickaxmatli
tachihuīn aꞌntūn tūla icuan
como Dios tūꞌ quimakxteka que
naꞌicuani nīn tintīꞌ. 5 Lāꞌ como
Dios quintlahuaniꞌlh huāꞌmāꞌ, quit
icmākaꞌtlīꞌ. Quit tūꞌ iclīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzī
aꞌntū quimpātleꞌkeniꞌlh. Xmān
naꞌiccāhuaniyāniꞌ aꞌntū
māsuꞌyu que quit quēꞌcstu tūla
ictlahua nīn tuntūꞌ. 6 Palh quit
ixquilīchihuīnaꞌnca xaꞌnca aꞌntū
ictlahuanīꞌt, tūꞌ xaꞌicchihuīnaꞌlh
huaꞌchi tonto, como quit xmān
iclīchihuīnaꞌn aꞌntū stuꞌncuaꞌ. Pero
tūꞌ quintilīchihuīnaꞌnca māniꞌ
quit como tūꞌ iclacasquiꞌn que
āꞌmakapitzīn natapuhuan que quit
lej kaꞌtlaꞌ. Quit iclacasquiꞌn que
ixpālacata aꞌnchī iclatāꞌkchoko lāꞌ
aꞌnchī icchihuīnaꞌn, natacaꞌtzī palh
quit tzey.

7 Chōꞌla quit lej
xaꞌiclīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzīlh por ixpālacata
aꞌnchī iclakachuyanīꞌt. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
Dios quilīmaxquīꞌlh lakatin
tacaꞌtzāt. Lāꞌ huāꞌmāꞌ tacaꞌtzāt
huaꞌchi lakatin lhtucūꞌn aꞌntū huan
koꞌtiꞌtiꞌ yāhualh na quimacniꞌ. Dios
quimaxquīꞌlh huāꞌmāꞌ tacaꞌtzāt
como tūꞌ lacasquiꞌlh que quit
naꞌickaꞌtlaꞌjcaꞌtzī. 8 Maktuꞌtun
icsquiꞌniꞌlh huan Māpaꞌksīniꞌ
Jesucristo que ixquimāpānūniꞌlh
huāꞌmāꞌ tacaꞌtzāt. 9 Lāꞌ xlaꞌ
quihuanilh: “Quit naꞌicmaktāyayāniꞌ
lāꞌ chuntzaꞌ natāyaniꞌyaꞌ. Aꞌxniꞌcaꞌ
huiꞌx scalanaꞌjuaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tasuꞌyu
palh quit ickaꞌlhī līmāpaꞌksīn”.
Chuntzaꞌ quihuanilh. Lāꞌ chuntzaꞌ
con tapāxuhuān naꞌictāyaniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ scalanaꞌjuaꞌ quit como
chuntzaꞌ lītasuꞌyu que quit icscuja
por ixlīmāpaꞌksīn Cristo. 10 Chuntzaꞌ
icpāxuhua aꞌyuj scalanaꞌjuaꞌ quit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lā' a'yuj quilakapalacan lā' a'yuj
quisputni' a'ntū icmaclacasqui'n
lā' a'yuj quimacaputzacan lā' a'yuj
quimpātle'keni' a'ntū jicslīhua'.
A'xni'ca' scalana'jua' quit, a'xni'ca'
tasu'yu que Cristo quimaktāyamā'.
Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

Pablo ixpāta'la por huan xalanī'n nac Corinto

11 Hua'chilh quit tonto como xmān
quilīchihuīna'ncan quit. Xmān
por mimpālacataca'n hui'xina'n
chuntza' iclīchihuīna'n. Hui'xina'n
ixquilāmaktāyauj na ixlacapūnca'n
a'ntīn tahuan que xlaca'n apóstoles.
A'ntīn tapuhuan que xlaca'n
lakka'tla'n apóstoles, xlaca'n
tū' quinta'a'kapalhkā a'yuj nīn
tuntū' quit. 12 A'xni'ca' xa'icscuja
na milaclhni'ca'n, tasu'yulh palh
Dios ixquilīhui'līnī't quilī'apóstol.
Quit līlacatzucu xa'icscuja. Lā' quit
xa'ictlahua lē'cnīn. Lā' huā'mā'
māsu'yulh palh Dios ixquilīhui'līnī't
quilī'apóstol. 13 Xmān lakatin
catūhuā tū' ictlahualh na
milaclhni'ca'n. Ictlahualh pero
xmān na ixlaclhni'ca'n xalanī'n
ā'makapitzīn lītokpānna'. Lā'
ū'tza' huā'mā': Tū' iccāsqui'ni'ni'
hui'xina'n para na'icuā'yan. Palh
hui'xina'n puhua'nā'tit palh tū' tzey
huā'mā', caquilāmāsputūnu'ni'uj.
14 Chuhua'j ixlīmaktu'tun
ictacāxnī't para na'iccālaka'nāchāni'
hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' na'icchā'n
a'ntza', hui'xina'n tū' catimāpala'tit
para na'icuā'yan. Xmān
iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n
para nakalhlaka'ī'yā'tit ā'chulā'.
Tū' iclacasqui'n mintumīnca'n.
Ca'tzīyāuj que huan camana'
tūla tamāhuī' ixtāta'ca'n.
Huan xanatāta'na' tamāhuī'
ixcamana'ca'n. Lā' quit hua'chi
mintāta'ca'n hui'xina'n. 15 Quit
con tapāxuhuān na'icmāsputū
a'ntū icka'lhī para na'icscuja con
hui'xina'n. Lā' na'icscuja hasta
na'ictlakua'n. Lā' a'yuj quit lej
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n, pero
hui'xina'n tū' lej quilāpāxquī'yāuj.
16 Lā' a'yuj tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni'
nīn tuntū', ā'makapitzīn tahuan
que iccā'a'kxokomaklhtīnī'ta'ni'
mintumīnca'n. 17 Quit nīn
tuntū' iccā'a'kxokomaklhtīni'
a'xni'ca' iccālakmacā'ni' huan
chi'xcuhuī'n. 18 Quit icsqui'ni'lh
Tito que ixcālaka'ni' hui'xina'n.
Lā' xla' ictā'macā'lh ā'kalhatin
de quintā'tinca'n. Tito tū'
cā'a'kxokomaklhtīni' nīn
tuntū'. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
a'nchī xa'iclatlā'huan, nā
chuntza' ixlatlā'huan Tito.
Quina'n quintu'ca'n chu lakatin
quintapāstacna'ca'n.
19 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit
que quit ictamaktāyamā' na
milacapūnca'n. Tū' chuntza'. Quit
icchihuīna'n na ixlacapūn Dios lā'
icchihuīna'n chu a'nchī lacasqui'n
Cristo. Quit lej iccāpāxquī'yāni'
hui'xina'n. Iccāmaktāyacu'tunāni'
para que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit.
Lā' ū'tza' iclītlahuakō' ixlīhuāk para
hui'xina'n. 20 Quit ictamakchuyīnī't
como icpuhuan que chō'la a'xni'ca'
na'icchā'n a'ntza' na'icca'tzī palh
hui'xina'n tū' xa'nca latlā'hua'nā'tit.
Lā' palh tū' xa'nca latlā'hua'nā'tit,
tasqui'nī que na'iccālacaquilhnīyāni'
hui'xina'n. Ictamakchuyīnī't como
icpuhuan que chō'la lāsta'layā'tit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

hui'xina'n, lā' lālakca'tzani'yā'tit lā'
a'kchipinā'tit lā' talacpitziyā'tit lā'
nā lālīchihuīna'nā'tit lā' lē'ksa'nā'tit
lā' lej lakka'tla' makca'tzīyā'tit
lā' tū' chu lakatin tahui'layā'tit
para natlahua'yā'tit catūhuā.
21 Quit ictamakchuyīnī't como
icpuhuan que chō'la a'xni'ca'
na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n, quit
na'icmāxana'n na ixlacapūn Dios
por ixpālacata a'ntūn tlahua'yā'tit
hui'xina'n. Quit na'iccalhuan
palh lhūhua' de hui'xina'n
tlahuanī'ta'ntit talaclē'i' lā' palh tū'
makxtekcu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey
lā' palh tlahua'yā'titcus talākalhī'n
lā' palh tlahua'yā'titcus huan
xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n.

Pablo cāmāxquī'lh tapāstacna'

13 Chuhua'j ixlīmaktu'tun
na'iccālaka'nāchāni'
hui'xina'n. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit
que a'xni'ca' lē'ksa'nīni'ncan
kalhatin, tasqui'nī kalhatu'
o kalhatu'tun testigos.
2 Na'iccāhuanipalayāni'
ā'maktin a'ntū iccāhuanini'
a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani'
hui'xina'n ixlīmaktu'. Lā' a'yuj
tū' iccātā'lahui'lani' chuhua'j,
na'iccāhuanipalayāni' hui'xina'n
a'ntī tlahuanī'ta'ntit talaclē'i'
lā' ā'makapitzīn huampala de
hui'xina'n. Na'iccāmāpātīnī a'ntīn
tatlahuatā'kchoko talaclē'i'. Lā'
xlaca'n tū' catitapūtaxtulh a'nchī
na'iccāmāpātīnī. 3 Lā' chuntza'
hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit
iclīchihuīna'n con ixlīmāpa'ksīn
Cristo. Xla' tū' scalana'jua'
catilalh con hui'xina'n. Hui'xina'n
nalaktzī'nā'tit que Cristo ka'lhī
līmāpa'ksīn. 4 Hua'chilh scalana'jua'
ixtasu'yu Cristo a'xni'ca' nīlh nac
cruz. Pero chuhua'j xla' huī'. Lā'
Dios maxquī'nī't līmāpa'ksīn. Lā'
quit, como ictapa'ksī con Cristo,
līlacatzucu iccātā'chihuīna'nī'ta'ni'.
Hua'chilh quit scalana'jua' xa'iclalh.
Pero hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que
quit iclatlā'huan con ixlīmāpa'ksīn
Dios, chuntza' hua'chi Cristo.
5 Xa'nca capāstacna'ntit hui'xina'n
a ver palh stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit
hui'xina'n. Camāsu'yu'tit palh
stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit.
Hui'xina'n xa'nca ca'tzīyā'tit palh
stu'ncua' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo.
Lā' palh tū' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo,
hui'xina'n tū' tā'tapa'ksīyā'tit con
xla'. 6 Lā' hui'xina'n naca'tzīyā'tit
que quit ictā'tapa'ksī con Cristo
como quit ictā'latlā'huan xla'.
7 Lā' chuhua'j icsqui'ni' Dios que
hui'xina'n tū'tza' catlahua'tit
a'ntūn tū' tzey. Tū' quimaca'tzi
palh ā'makapitzīn tapuhuan que
quit tū' icka'lhī līmāpa'ksīn para
na'iccālacaquilhnīyāni'. Iclacasqui'n
que natlahua'yā'tit a'ntūn tzey.
Huā'mā' iclacasqui'n a'yuj chuntza'
tū' catitasu'yulh que quit icka'lhī
līmāpa'ksīn como chuntza' tū'
tasqui'nī na'iccālacaquilhnīyāni'.
8 Xmān icka'lhī līmāpa'ksīn para
na'ictlahua a'ntū chu a'nchī
ixtachihuīn Dios. Tū' icka'lhī
līmāpa'ksīn para na'ictlahua a'ntūn
tū' chu a'nchī ixtachihuīn Dios.
9 Icpāxuhua a'xni'ca hui'xina'n
xa'nca latlā'hua'nā'tit na ixtej
Dios. Huā'mā' quimāpāxuhuī
a'yuj chuntza' tū' tasqui'nī que
quit icmāsu'yu huan līmāpa'ksīn
a'ntū Dios quimaxquī'lh para

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naˈiccālacaquilhnīyāniˈ. Xmān
iclacasquiˈn que huiˈxinaˈn
lactzey nalaˈyāˈtit. 10 Lāˈ ūˈtzaˈ
iccālītzoˈknuniˈyāniˈ chuntzaˈ
huan nac carta aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
xaˈiccālakaˈmpalayāchāniˈ. Quit
iclacasquiˈn que tūˈ natasquiˈnī
naˈiccālacaquilhnīyāniˈ aˈxniˈcaˈ
naˈicchāˈn. Quit iclacasquiˈn
que tūˈ natasquiˈnī que quit
naˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ chuntzaˈ huan
līmāpaˈksīn aˈntū quimaxquīˈnīˈt
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo.
Quimaxquīˈnīˈt huāˈmāˈ līmāpaˈksīn
para naˈiccāmaktāyayāniˈ aˈnchī
xaˈnca nakalhlakaˈīˈyāˈtit. Tūˈ
quimaxquīˈnīˈt huāˈmāˈ līmāpaˈksīn
para naˈiccāmāmakchuyīyāniˈ
huiˈxinaˈn aˈnchī kalhlakaˈīˈyāˈtit.
11 Lāˈ chuhuaˈj, tāˈtimīn,
cakaˈlhīˈtit tapāxuhuān.
Calīhuiˈlīˈtit xaˈnca
nalatāˈkchokoyāˈtit. Tūˈ
calakachipiniˈtit. Chu lakatin
calalh mintapāstacnaˈcaˈn.
Caˈcs catahuiˈlaˈtit. Lāˈ Dios
nacātāˈlatahuiˈlayāniˈ huiˈxinaˈn.
Xlaˈ lej quincāpāxquīˈyāniˈ. Lāˈ
xlaˈ quincāmaktāyayāniˈ para
que caˈcs nalatahuiˈlayāuj.
12 Calāsaludarlīˈtit milīhuākcaˈn
como lītāˈtimīn huiˈxinaˈn.
13 Cātamacāˈniˈyāchāniˈ aˈntzaˈ
saludos milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn,
xlacaˈn aˈntī xalanīˈn huāˈtzāˈ
aˈntīn takalhlakaˈīˈ.
14 Lāˈ huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo
cacāsicuaˈlanālīniˈ huiˈxinaˈn.
Lāˈ caˈuˈcxcaˈtzītit aˈnchī lej
cāpāxquīˈyāniˈ Dios. Lāˈ huan
Espíritu Santo cacātāˈlatahuiˈlani
chāˈtunuˈ de huiˈxinaˈn. Lāˈ chuntzaˈ
huiˈxinaˈn chu lakatin nalaˈyāˈtit.
Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aꞌntū Cāmacāꞌniꞌca Xalanīꞌn nac Galacia

Pablo cāmacāꞌniꞌlh saludos xalanīꞌn nac Galacia aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ

1 Quit, Pablo, ictzoꞌkmāꞌ
huāꞌmāꞌ caꞌpsnat. Quit apóstol.
Aꞌntī quimānūlh quilīꞌapóstol
xlaꞌ tūꞌ kalhatin chiꞌxcuꞌ. Nīn
kalhatin chiꞌxcuꞌ quilacsacli
para huāꞌmāꞌ. Aꞌntī quilīmānūlh
quilīꞌapóstol xlaꞌ ūꞌtzaꞌ Jesucristo
lāꞌ nā quinTātaꞌcaꞌn Dios aꞌntī
mālakahuanīchokolh Jesucristo.
2 Quit lāꞌ ixlīhuākcaꞌn tāꞌtimīn
aꞌntī quintatāꞌlahuiꞌlānaꞌ con quit,
quinaꞌn pūꞌla iccāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ
saludos huiꞌxinaꞌn xalanīꞌn
nac estado de Galacia aꞌntī
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit. 3 Cacāsicuaꞌlanālīniꞌ
huiꞌxinaꞌn quinTātaꞌcaꞌn Dios
lāꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo.
Lāꞌ cacāmātzaꞌtaꞌtīꞌniꞌniꞌ Dios
miꞌaꞌclhcunuccaꞌn. 4 Jesucristo
tamacamāstāꞌlh māniꞌ ūꞌtzaꞌ
para nanī por ixpālacata
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn como
ixquincāmāpūtaxtūcuꞌtunāniꞌ
līhuan latlāꞌhuanāuj nac huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj xakoꞌhuaꞌjuaꞌ.
Chuntzaꞌ tlahualh Jesucristo
porque huāꞌmāꞌ ūꞌtzaꞌ ixtapuhuān
quinTātaꞌcaꞌn Dios. 5 ¡Lāꞌ
camācāꞌtanīca Dios para pōꞌktu!
Amén.

Tūꞌ aꞌnampala āꞌtāpātin līmāscaꞌtīn aꞌntūn tzē nalīpūtaxtucan

6 Quit iccālēꞌcnīyāniꞌ huiꞌxinaꞌn lej
lacapalh taxtunquīniꞌpāꞌnaꞌntit Dios.
Uꞌtzaꞌ aꞌntī cātaꞌsaniꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn
como Cristo quincātlahuaniꞌniꞌ
lakatin talakalhuꞌmān lāꞌ nīlh por
quimpālacatacaꞌn. Lāꞌ chuhuaꞌj
huiꞌxinaꞌn stālaniꞌpāꞌnaꞌntit
āꞌtāpātin līmāscaꞌtīn aꞌnchī
nalīpūtaxtucan. 7 Quinaꞌn caꞌtzīyāuj
palh tūꞌ stuꞌncuaꞌ aꞌnampala
āꞌtāpātin līmāscaꞌtīn aꞌnchī
nalīpūtaxtucan. Aꞌnan makapitzīn
chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntīn taxtāpalīcuꞌtun
huan līmāscaꞌtīn aꞌntū ixlaꞌ
Jesucristo. Lāꞌ chuntzaꞌ xlacaꞌn
cātamāmakchuyīmāꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn.
8 Lāꞌ palh catīhuā cāmāsuꞌniꞌyāniꞌ
huiꞌxinaꞌn āꞌtāpātin līmāscaꞌtīn
aꞌnchī nalīpūtaxtucan, xlaꞌ Dios
camāpātīnīlh ūꞌtzaꞌ. Lāꞌ aꞌyuj
kalhatin ángel xalaꞌ nac aꞌkapūn
aꞌntī māsuꞌyu huāꞌmāꞌ. Lāꞌ aꞌyuj
kalhatin de quinaꞌn. 9 Icuanīꞌttzaꞌ
lāꞌ chuhuaꞌj chu naꞌicuampala: Palh
catīhuā cāmāsuꞌniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
āꞌtāpātin līmāscaꞌtīn aꞌnchī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nalīpūtaxtucan lāꞌ tūꞌ chuntzaꞌ
aꞌnchī xapūꞌla maklhtīniꞌntit, xlaꞌ
Dios camāpātīnīlh ūꞌtzaꞌ.
10 Aꞌntū icchihuīnaꞌmāꞌ aꞌntzaꞌ
tasuꞌyu que tūꞌ icchihuīnaꞌn
xmān ūꞌtzaꞌ aꞌntū takaxmatcuꞌtun
huan tachiꞌxcuhuīꞌt. Tūꞌ chuntzaꞌ.
Quit ictlahuacuꞌtun aꞌntū xmān
ixtapuhuān Dios. ¿Chu quit
xmān iccāmāpāxuhuīcuꞌtun
tachiꞌxcuhuīꞌt? Palh quit cahuā
xmān iccāmāpāxuhuīcuꞌtun
tachiꞌxcuhuīꞌt quit tūꞌ
xaꞌicaꞌkahuānaꞌniꞌlh Cristo.

Dios līmānūlh Pablo ixlīꞌapóstol

11 Tāꞌtimīn, quit iclacasquiꞌn que
nacaꞌtzīyāꞌtit huāꞌmāꞌ. Huan xatzey
tachihuīn aꞌntū icmāsuꞌyu quit, xlaꞌ
tūꞌ ixtapāstacnaꞌcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
12 Tūꞌ quimācaꞌtzīnīlh kalhatin
chiꞌxcuꞌ. Nīn chāꞌtin chiꞌxcuꞌ
quimāsuꞌniꞌlh. Māniꞌ Jesucristo
ūꞌtzaꞌ quimācaꞌtzīnīlh.
13 Huiꞌxinaꞌn cātahuaninīꞌtaꞌntzaꞌ
aꞌnchī quit xaꞌiclīlatlāꞌhuan
xapūꞌla aꞌxniꞌcaꞌ xaꞌicstālaniꞌ
ixlīmāscaꞌtīncaꞌn huan israelitas.
Huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtittzaꞌ aꞌnchī
quit lej xaꞌiccāmacaputza aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌ Jesucristo. Quit
tūꞌ xaꞌiccālakalhuꞌman. Quit
xaꞌicmāsputūcuꞌtun huāꞌmāꞌ
līmāscaꞌtīn aꞌntū ixpālacata
Jesucristo. 14 Lāꞌ aꞌnchī takalhlakaꞌīꞌ
huan israelitas quit līhuaꞌcaꞌtzaꞌ
xaꞌiccatzī que huan āꞌmakapitzīn
quintāꞌisraelitas aꞌntī ixtakaꞌlhī
ixcāꞌtacaꞌn huaꞌchi quit. Lāꞌ quit
āꞌchulāꞌ xaꞌiccāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
ixlīmāscaꞌtīncaꞌn quinapapnaꞌ
israelitas. 15 Pero Dios como
xlaꞌ lej lakalhuꞌmanaꞌn, quit
quilacsacli para quilīꞌapóstol
xapūꞌla aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj
xaꞌictahuiꞌla. Lāꞌ quintaꞌsaniꞌlh
para naꞌictāꞌscuja ūꞌtzaꞌ. 16 Lāꞌ chu
aꞌnchī Dios lacasquiꞌlh xlaꞌ chuntzaꞌ
quimāscaꞌtīlh que Jesucristo
ixOꞌkxaꞌ Dios. Uꞌtzaꞌ tlahualh
para que quit nā chuntzaꞌ tzē
naꞌiccāmāsuꞌniꞌ xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ
israelitas huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. Aꞌxniꞌcaꞌ
Dios quimālakapasnīlh ixOꞌkxaꞌ,
tūꞌ icquīsquiꞌniꞌlh tapāstacnaꞌ
āꞌkalhatin chiꞌxcuꞌ. 17 Lāꞌ tūꞌ icaꞌlh
nac Jerusalén para naꞌiccālakaꞌn
aꞌntī apóstoles ixtahuanīꞌttzaꞌ
xapūꞌla. Quit tūꞌ chuntzaꞌ
ictlahualh. Lāꞌ tuncan lacapalh
icaꞌlh nac Arabia lāꞌ āꞌcalīstān
ictaspiꞌtchokopā nac Damasco.
18 Lāꞌ ixlīlakatuꞌtun cāꞌta iclakaꞌlh
huan apóstol Pedro nac Jerusalén.
Lāꞌ aꞌntzaꞌ ictāꞌtachokolh xlaꞌ
xmān cāujquitzismaꞌj. 19 Lāꞌ tūꞌ
iclaktzīꞌlh nīn āꞌkalhatin apóstol,
xmān Jacobo ixtāꞌtin huan
Māpaꞌksīniꞌ Jesús. 20 Lāꞌ stuꞌncuaꞌ
aꞌntū ictzoꞌknumāꞌ. Iccāhuanimāꞌniꞌ
huāꞌmāꞌ na iꞌxlacapūn Dios. Lāꞌ tūꞌ
iccāꞌaꞌkxokomāꞌniꞌ.
21 Lāꞌ āꞌcalīstān icaꞌlh aꞌnlhā
tapaꞌksī con Siria lāꞌ Cilicia. 22 Lāꞌ
tūnaꞌj ixquintalakapasa aꞌntī
ixtakalhlakaꞌīꞌ Jesucristo xalanīꞌn
nac estado de Judea. 23 Xlacaꞌn
xmān ixtakaxmata aꞌntū ixuancan.
Chuntzaꞌ ixuancan: “Huan chiꞌxcuꞌ
aꞌntī lej ixquincāmacaputzayāniꞌ
xapūꞌla, chuhuaꞌj xlaꞌ
lēꞌctaꞌsanaꞌntlāꞌhuan huan
līmāscaꞌtīn ixpālacata Cristo aꞌntū
xapūꞌla ixmāsputūcuꞌtun”. 24 Lāꞌ
huan xalanīꞌn nac Judea aꞌxniꞌcaꞌ

takaxmatli huāˈmāˈ, iˈxtamācāˈtanī
Dios por quimpālacata.

Huan āˈmakapitzīn apóstoles talakatīlh aˈnchī Pablo ixmāsuˈyumāˈ ixtachihuīn Dios

2 Lāˈ āˈcalīstān ixlīlakacāujtāˈtiˈ
cāˈta chu icaˈmpā nac
Jerusalén āˈmaktin huampala
lāˈ quintāˈaˈlh Bernabé. Lāˈ nā
iclēˈlh huan Tito. 2 Aˈntzaˈ icquīlalh
porque Dios ixquimācaˈtzīnīnīˈt
que tasquiˈnī que naˈicaˈn. Lāˈ
aˈntzaˈ nac Jerusalén ictakēstokui
xmān quit lāˈ aˈntī xanapuxcuˈnuˈ.
Lāˈ quit iccāhuanikōˈlh aˈnchī quit
xaˈiccāmāsuˈniˈ aˈntīn tūˈ israelitas
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo. Chuntzaˈ ictlahualh
como tūˈ xaˈiclacasquiˈn que chu
tlakaj natachoko aˈnchī xaˈicscujmāˈ
lāˈ aˈnchī icscujmāˈ chuhuaˈj. 3 Lāˈ
xlacaˈn tūˈ quintatāˈlāstaˈlalh aˈnchī
xaˈiccāmāsuˈniˈmāˈ que tūˈ tasquiˈnī
que natastālaniˈ ixtalanāncaˈn
israelitas xlacaˈn aˈntīn tūˈ
israelitas. Lāˈ nā huan Tito aˈntī
ixquintāˈlahuīˈ, tūˈ huanica que
maclacasquiˈn nacircuncidarlīcan,
chu aˈnchī ixtalanāncaˈn israelitas,
lāˈ aˈyuj Tito tūˈ israelita ixuanīˈt.
4 Xlaˈ tūˈ mātlahuīca huāˈmāˈ aˈyuj
lej ixtahuan huan makapitzīn
aˈntīn tūˈ lej stuˈncuaˈ tāˈtimīn.
Xlacaˈn iˈxquincātāˈtanūnīˈtaˈniˈ
para xmān natakaxmatxtunuˈn.
Xmān ixtacaˈtzīcuˈtun aˈnchī libre
quinaˈn aˈntīn tapaˈksīyāuj con
Cristo lāˈ tūˈ tasquiˈnī natlahuayāuj
huan aˈntū ixtalanāncaˈn israelitas.
Xlacaˈn ixtalacasquiˈn que quinaˈn
natlahuayāuj ixtalanāncaˈn
huan israelitas. 5 Lāˈ quinaˈn tūˈ
icmakxtekui ixquincātatlajaniˈ nīn
macstiˈnaˈj como xaˈiclacasquiˈnāuj
que huiˈxinaˈn āˈchulāˈ
cacaˈtzītēlhaˈtit que stuˈncuaˈ
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo.
6 Huan xanapuxcuˈnuˈ aˈntī
lej cāˈaˈcnīniˈniˈcan, xlacaˈn
tūˈ quintahuanilh que tasquiˈnī
naˈicxtāpalī aˈntū xaˈicmāsuˈyu.
Para quit chu aˈcxtim palh lej
cāˈaˈcnīniˈniˈcan o tūˈ. Dios, xlaˈ
laktzīˈn quiˈaˈclhcunuccaˈn lāˈ tūˈ
laktzīˈn xmān aˈntūn talaktzīˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt. 7 Xlacaˈn tūˈ
quintahuanilh que naˈicxtāpalī
aˈntū xaˈicmāsuˈyu. Xlacaˈn
tacaˈtzīlh que Dios quilīmāmacūˈnīˈt
que naˈiccāmāsuˈniˈ aˈntīn
tūˈ israelitas huan xatzey
tachihuīn chuntzaˈ huaˈchi Dios
ixlīmāmacūˈnīˈt huan Pedro que
nacāmāsuˈniˈ huan israelitas huan
xatzey tachihuīn. 8 Lāˈ chuntzaˈ
huaˈchi Dios con ixlīmāpaˈksīn
mānūlh Pedro na ixlīˈapóstol para
nacāmāsuˈniˈ huan israelitas lāˈ nā
quit quimānūlh na quilīˈapóstol
para naˈiccāmāsuˈniˈ aˈntīn tūˈ
israelitas.
9 Jacobo lāˈ Pedro lāˈ Juan
ixcālaktzīˈncan huaˈchi
xanapuxcuˈnuˈ. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
xlacaˈn tacaˈtzīlh que Dios
ixquilīmāmacūˈnīˈt huāˈmāˈ
lītlōt, lāˈ quintamakachiˈpalh
quit lāˈ nā Bernabé. Lāˈ chuntzaˈ
tatlahualh porque quilīhuākcaˈn
xaˈiclacchihuīnaˈnīˈtauj que quinaˈn
naˈicscujāuj na ixlaclhniˈcaˈn
aˈntīn tūˈ israelitas lāˈ xlacaˈn
natascuja na ixlaclhniˈcaˈn huan
israelitas. 10 Xmān quincātahuaniniˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que tūˈ naˈicpātzaˈnkāyāuj
naˈiccāmaktāyayāuj huan aˈntī
lacpobresniˈ. Lāˈ nā chuntzaˈ quit
xaˈictlahuacuˈtun.

Pablo tāˈlāhuanilh Pedro nac Antioquía

11 Lāˈ aˈxniˈcaˈ Pedro milh
nac Antioquía quit calacan
ictāˈlāhuanilh porque xlaˈ tūˈ tzey
aˈnchī ixtlahuamāˈ. 12 Lāˈ como
xapūˈla Pedro ixcātāˈhuāˈyan
xlacaˈn aˈntīn tūˈ israelitas aˈyuj
xlacaˈn tūˈ tacircuncidarlanīˈt chu
aˈnchī ixtalanāncaˈn israelitas.
Lāˈ āˈcalīstān aˈxniˈcaˈ tamilh
huan israelitas aˈntī cāmacamilh
Jacobo, Pedro tatampūxtulh lāˈ
makxtekli nacātāˈhuāˈyan. Xlaˈ
ixcājicuaˈniˈ huan israelitas como
xlacaˈn ixtahuan que tasquiˈnī
nacācircuncidarlīcan xlacaˈn aˈntīn
tūˈ israelitas. 13 Lāˈ āˈmakapitzīn
tāˈtimīn aˈntī israelitas lāˈ xlacaˈn
tatzuculh tala aˈcxtim huaˈchi Pedro.
Lāˈ nā xlacaˈn tatlahualh lakatuˈ
ixlacancaˈn. Lāˈ hasta Bernabé
chu lakatin cātāˈlalh. 14 Lāˈ aˈntū
ixtatlahuamāˈna, quit iccaˈtzīlh
que tūˈ chu aˈnchī huan xatzey
tachihuīn aˈntū Dios māċaˈtzīnīniˈlh.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ iccaˈtzīlh huāˈmāˈ, quit
icuanilh Pedro na ixlacapūncaˈn
ixlīhuākcaˈn: "Huiˈx nā israelita. Pero
ixlaˈyaˈ huaˈchi aˈntīn tūˈ israelitas
lāˈ tūˈ huaˈchi israelita. Lāˈ ¿aˈchīˈ
lacasquiˈnaˈ natatlahua ixtalanāncaˈn
israelitas xlacaˈn aˈntīn tūˈ israelitas?"
Chuntzaˈ icuanilh Pedro.

Ixlīhuākcaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ chu aˈcxtim cāmāpūtaxtūcan

15 Quinaˈn israelitas desde aˈxniˈca
iclacatuncuīuj. Quinaˈn tūˈ huaˈchi
āˈmakapitzīn tachiˈxcuhuīˈt aˈntī
lej talaclēˈn. 16 Pero caˈtzīyāuj que
Dios cāmāpānūniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn
xmān xlacaˈn antīn talīpāhuan
Jesucristo, lāˈ tūˈ xlacaˈn aˈntīn
tatlōkentaxtūcuˈtun huan ley
aˈntū Dios cāmaxquīˈlh huan
israelitas. Lāˈ chuntzaˈ quinaˈn
nā līpāhuanāuj Jesucristo.
Dios quincāmāpānūniˈnīˈtaˈniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn por ixpālacata
līpāhuanāuj Jesucristo lāˈ tūˈ por
ixpālacata aˈkahuānaˈniˈyāuj huan
ley. Tūˈ aˈnan kalhatin aˈntī Dios
māpānūniˈ ixtalaclēˈiˈ xmān por
ixpālacata tlōkentaxtūcuˈtun huan
ley.
17 Como quinaˈn iclīpāhuanāuj
Jesucristo, iccaˈtzīyāuj que xmān
chuntzaˈ Dios quincāmāpānūniˈn
quintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ tūˈtzaˈ
iclīpāhuanāuj huan ley aˈntū Dios
cāmaxquīˈlh huan israelitas. Uˈtzaˈ
līhuancan que quinaˈn iclaclēˈnauj
lāˈ nā Cristo quincāmātlahuīmāˈniˈ
aˈntūn tūˈ tzey. Uˈtzaˈ tūˈ stuˈncuaˈ.
Cristo tūˈ quincāmātlahuīyāniˈ
aˈntūn tuˈ tzey. 18 Palh quit
naˈicmākēnū huan ley lāˈ āˈcalīstān
naˈickalhlakaˈīˈpala huan ley,
lāˈ chuntzaˈ natasuˈyu palh quit
iclaclēˈn. 19 Quit iccaˈtzīlh que tūla
ictlōkentaxtūkōˈ huan ley aˈntū
Dios cāmaxquīˈlh huan israelitas.
Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈtzaˈ iclīpāhuan huan
ley. Chuhuaˈj quit iclatlāˈhuan chu
aˈnchī ixtapuhuān Dios. 20 Quit
huaˈchilh icnīnīˈttzaˈ lāˈ huaˈchilh
quintāˈxtokohuaˈcaˈcanīˈttzaˈ con
Cristo. Huaˈchilh tūˈtzaˈ quit iclahuīˈ
lāˈ xmāntzaˈ Cristo lahuīˈ na
quimacniˈ. Quit iclīpāhuan ixOˈkxaˈ
Dios lāˈ chuntzaˈ quit iclīlahuīˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

chuhuaꞌj. Xlaꞌ quimpāxquīꞌlh
lāꞌ līnīlh por quit. 21 Quit tūꞌ
iclakmakaꞌn ixtalakalhuꞌmān Dios.
Palh kalhatin tlōkentaxtūcuꞌtun
huan ley lāꞌ xmān por ūꞌtzaꞌ
ixmāpānūniꞌca cahuā ixtalaclēꞌiꞌ,
chuntzaꞌ Cristo nīn tuntūꞌ
ixpālacata aꞌnchī xlaꞌ līnīlh.

Xatzey līpāhuancan Jesucristo lāꞌ tūꞌ huan ley

3 ¿Chu tūꞌ kaꞌlhīꞌyāꞌtit
miꞌaꞌclhcunuccaꞌn para
napūpāstacnaꞌnāꞌtit? ¿Tichū
cātamāmakchuyīniꞌ huiꞌxinaꞌn,
tāꞌtimīn, xalanīꞌn nac Galacia?
Tūꞌtzaꞌ aꞌkahuānaꞌniꞌyāꞌtit
aꞌntū stuꞌncuaꞌ. Huiꞌxinaꞌn lej
stuꞌncuaꞌ icticāhuaniniꞌ aꞌnchī
Jesucristo xtokohuaꞌcaꞌca nac
cruz. 2 Caquilāhuaniuj huāꞌmāꞌ:
¿Chichū līmaklhtīniꞌntit huan
Espíritu Santo? Tūꞌ cātamaxquīꞌniꞌ
por ixpālacata aꞌkahuānaꞌniꞌtit
huan ley aꞌntū Dios cāmaxquīꞌlh
huan israelitas. Cātamaxquīꞌniꞌ
porque kaxpaꞌttit huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
3 Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ huiꞌxinaꞌn tūꞌ tlakaj
aꞌcstaca caꞌtzīyāꞌtit? Huiꞌxinaꞌn
tzucutit na ixtej Dios con
ixlīmāpaꞌksīn Espíritu Santo. Lāꞌ
¿aꞌchīꞌ puhuaꞌnāꞌtit que tūꞌtzaꞌ
maclacasquiꞌnāꞌtit ixlīmāpaꞌksīn
Espíritu Santo? ¿Aꞌchīꞌ puhuaꞌnāꞌtit
que huiꞌxinaꞌn miꞌaꞌcstucaꞌn tzē
natlōkentaxtūyāꞌtit aꞌntū Dios
lacasquiꞌn? 4 Chuhuaꞌj tasuꞌyu
palh chu tlakaj ixcātapātleꞌkeniꞌniꞌ
lhūhuaꞌ catūhuā. Pero tūꞌ chuntzaꞌ
icpuhuan quit. 5 Dios cāmaxquīꞌyāniꞌ
huan Espíritu Santo lāꞌ Dios tlahua
lēꞌcnīn na milacapūncaꞌn. ¿Aꞌchīꞌ
tlahua chuntzaꞌ? Tlahua chuntzaꞌ
como huiꞌxinaꞌn kaxpatnīꞌtaꞌntit lāꞌ
kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntit palh stuꞌncuaꞌ
huan xatzey tachihuīn, lāꞌ tūꞌ por
ixpālacata aꞌkahuānaꞌniꞌtit huan ley.
6 Ixtachihuīn Dios huan:
"Abraham ixlīpāhuan Dios. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ Dios līlaktzīꞌlh que lej tzey
Abraham". 7 Huiꞌxinaꞌn kaꞌlhī
que namāchekxīꞌyāꞌtit que aꞌntīn
talīpāhuan Dios xlacaꞌn huaꞌchilh
scanaꞌncaꞌ īꞌxūꞌyātāꞌnatnaꞌ Abraham.
8 Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn
Dios aꞌntū Dios natlahua.
Tatzoꞌkniꞌ que Dios nacāmāpānūniꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn xlacaꞌn aꞌntī
natalīpāhuan Dios aꞌyuj xlacaꞌn
tūꞌ israelitas. Hasta xapūꞌla Dios
māca'tzīnīlh Abraham aꞌnchī
nacālīsicuaꞌlanālīcan tachiꞌxcuhuīꞌt.
Huanilh: "Por mimpālacata
ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt
xalanīꞌn nac huan quilhtamacuj
nacāsicuaꞌlanālīcan". 9 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
cālīsicuaꞌlanālīcan xlacaꞌn aꞌntīn
talīpāhuan Dios chuntzaꞌ huaꞌchi
Abraham. Xlaꞌ ixlīpāhuan Dios lāꞌ
sicuaꞌlanālīca.
10 Aꞌmakapitzīn
taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtun huan ley
como tapuhuan que chuntzaꞌ Dios
nacāmāpānūniꞌ ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn.
Pero xlacaꞌn tahuiꞌlānaꞌ camacan
que nacāmālaclēꞌnīcan. Chuntzaꞌ
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn
Dios: "Ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn tūꞌ
tatlōkentaxtū pōꞌktu ixlīhuāk aꞌntū
huīꞌ nac caꞌpsnat aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ
huan ley, xlacaꞌn tahuiꞌlānaꞌ
camacan nacāmālaclēꞌnīcan". 11 Lāꞌ
chuntzaꞌ līmāchekxīcan que Dios tūꞌ
catimāpānūniꞌlh ixtalaclēꞌiꞌ nīn tintīꞌ
aꞌntī xmān tlōkentaxtūcuꞌtun huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ley. Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:
“Ixlīhuakcaˈn aˈntī Dios cāmāpānūniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn como talīpāhuan
Dios, xlacaˈn para pōˈktu natakaˈlhī
xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn”. 12 Lāˈ
huan ley aˈntū Dios cāmaxquīˈlh
huan israelitas, makapitzīn
tatlōkentaxtūcuˈtun. Lāˈ como
talīpāhuan huan ley, chuntzaˈ tūˈ
talīpāhuan Cristo. Lāˈ aˈntī lej
talīpāhuancuˈtun huāˈmāˈ ley, lāˈ
chuntzaˈ tasquiˈnī natatlōkentaxtū
ixlīhuāk aˈntū huan huāˈmāˈ ley,
para natakaˈlhī ixquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu.
13 Dios nacāmālaclēˈnī ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tūˈ natatlōkentaxtū ixlīhuāk
aˈntū huan nac ley. Quinaˈn
ixlaclēˈnāuj como quinaˈn tūˈ
tlōkentaxtūyāuj huan ley. Pero
Cristo quincāmāpūtaxtūniˈ de
huāˈmāˈ līpātīn como xlaˈ
māpalakōˈlh aˈntūn quinaˈn
ixlaclēˈnāuj. Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios: “Ixlīhuākcaˈn aˈntī
cāxtokohuaˈcaˈcanīˈt nac cruz aˈntzaˈ
tamāpalamāˈna con Dios”. 14 Lāˈ Cristo
māpalakōˈlh nac cruz. Lāˈ chuntzaˈ nā
xlacaˈn aˈntīn tūˈ israelitas nā xlacaˈn
tzē nacāsicuaˈlanālīcan aˈcxtim
huaˈchi Dios sicuaˈlanālīlh Abraham
chu aˈnchī Dios ixuaninīˈt Abraham
xapūˈla. Lāˈ nā chuntzaˈ Cristo
tlahualh huāˈmāˈ para que chuntzaˈ
quilīhuākcaˈn, como līpāhuanāuj xlaˈ,
tzē namaklhtīniˈnāuj huan Espíritu
Santo chu aˈnchī Dios hualh que
namāstāˈ.

Huan ley tūla lactlahua huan convenio aˈntū Dios tlahualh

15 Tāˈtimīn, naˈiccāhuaniyāniˈ
aˈntū huaˈchi lītalacastuc. Aˈxniˈcaˈ
quinaˈn tlahuayāuj lakatin contrato
o lakatin testamento lāˈ firmarlīyāuj,
chuntzaˈ nīn chāˈtin catilactlahualh
lāˈ nīn chāˈtin tzē natzoˈkpala
āˈlakatin tachihuīn. 16 Lāˈ nā
chuntzaˈ huan convenio aˈntū
tlahualh Dios aˈxniˈcaˈ huanilh
Abraham que nasicuaˈlanālī xlaˈ lāˈ
kalhatin īˈxūˈyātāˈnat. Ixtachihuīn
Dios tūˈ huan: “īˈxūˈyātāˈnatnaˈ”.
Aˈntū huan: “kalhatin īˈxūˈyātāˈnat”.
Uˈtzaˈ huanicuˈtun Cristo. 17 Aˈntū
iccāhuaniyāniˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Dios
huanilh Abraham que ixlīhuākcaˈn
aˈntī natalīpāhuan Dios, xlacaˈn
natapūtaxtu. Uˈtzaˈ huaˈchi
convenio aˈntū Dios tlahualh con
Abraham. Lāˈ ixlīlakatāˈtiˈ ciento
cāˈta āˈpuxamacāuj, Dios maxquīˈlh
Moisés huan ley. Chuntzaˈ huan
ley tūlalh catilactlahualh huan
convenio aˈntū Dios tlahualh
con Abraham. 18 Palh Dios
ixquincāsicuaˈlanālīniˈ xmān
por ixpālacata aˈkahuānaˈniˈyāuj
huāˈmāˈ ley aˈntū maxquīˈca
āˈcalīstān, chuntzaˈ ixlaclalh huan
convenio aˈntū Dios tlahualh con
Abraham. Pero Dios sicuaˈlanālīnīˈt
Abraham xmān por ixpālacata
Abraham ixlīpāhuan Dios.
19 Lāˈ ¿tuchū lītasquiˈnī huan
ley aˈntū Dios maxquīˈlh Moisés?
Aˈcalīstān huiˈlīca huāˈmāˈ ley
para nalīcaˈtzīcan que aˈntīn
taˈaˈkapalhkā xlacaˈn talaclēˈn.
Huāˈmāˈ ley ixmaclacasquiˈncan
xmān hasta que milh Jesucristo
aˈntī īˈxūˈyātāˈnat Abraham. Lāˈ
huan īˈxūˈyātāˈnat Abraham, ūˈtzaˈ
aˈntī Dios ixlīchihuīnaˈnīˈt xapūˈla
aˈxniˈcaˈ tlahualh huan convenio
con Abraham. Huan ángeles

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cāmāpaˈksīca que natamastāˈ huan
ley. Lāˈ macamaxquīˈca Moisés. Lāˈ
Moisés cāmacamaxquīˈlh huan
tachiˈxcuhuīˈt israelitas. 20 Lāˈ
Dios xlaˈ tūˈ ixmaclacasquiˈn aˈntī
namaktāya aˈxniˈcaˈ lacāxtlahualh
huan convenio con Abraham. Māniˈ
ūˈtzaˈ lacāxtlahualh.

Huan ley tūla cāmaxquīˈ xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn tachiˈxcuhuīˈt

21 Quit tūˈ icchihuīnaˈmāˈ
que huan ley tāˈlāstaˈla aˈntū
mālacnū Dios por ixpālacata huan
convenio. Palh ixmāstāˈca cahuā
lakatin ley aˈntūn tzē ixmāstāˈlh
xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn,
chuntzaˈ tzē ixquincāmāpānūniˈniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn xmān
por ixpālacata huāˈmāˈ ley.
22 Ixtachihuīn Dios huan que
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt talaclēˈn.
Lāˈ como por ixpālacata huan ley,
tasuˈyu palh ixlīhuākcaˈn talaclēˈn
lāˈ ixlīhuākcaˈn huaˈchi tachīˈnīˈn
aˈntīn tūla tapūtaxtu. Lāˈ chuntzaˈ
xmān aˈntīn talīpāhuan Jesucristo,
xmān xlacaˈn natapūtaxtu.
23 Lāˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixmin
Jesucristo, quinaˈn huaˈchi
tachīˈnīˈn ixuanīˈtauj como quinaˈn
tūla tlōkentaxtūyāuj huan ley. Lāˈ
huaˈchi tachīˈnīˈn ixuanīˈtauj lāˈ
tūla ixlaktaxtuyāuj hasta aˈxniˈcaˈ
quincātamācaˈtzīnīniˈ aˈnchī
nakalhlakaˈīˈyāuj que Jesucristo
tzē māpūtaxtūnuˈn. 24 Lāˈ huan
ley xlaˈ huaˈchi kalhatin aˈntī
pūˈlānaˈ. Ixquincāmāsuˈniˈyāniˈ
ixtej Dios hasta aˈxniˈcaˈ milh
Jesucristo lāˈ caˈtzīuj aˈnchī
nalīpāhuanāuj xlaˈ lāˈ chuntzaˈ
tzē naquincāmāpānūniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn. 25 Lāˈ chuhuaˈj
como chilhtzaˈ huan quilhtamacuj
para nalīpāhuanāuj Cristo, chuhuaˈj
tūˈtzaˈ maclacasquiˈnāuj huan ley.
Huaˈchilh palh sputlitzaˈ ixlītlōt
huanmāˈ ley.
26 Huiˈxinaˈn kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit
que Jesucristo māpūtaxtūnuˈn
lāˈ ūˈtzaˈ līlaˈtit ixcamanaˈ Dios.
27 Lāˈ milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn aˈntī
aˈkpaxnīˈtaˈntit ūˈtzaˈ lītasuˈyu palh
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit Cristo lāˈ laˈtit
huaˈchi Cristo. 28 Palh huiˈxinaˈn
chu lakatin con Cristo, chuntzaˈ
milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn xmān chu
kalhatin. Aˈcxtim huan israelitas
lāˈ aˈntīn tūˈ israelitas; aˈcxtim
huan aˈntī huaˈchi xatatamāujnaˈ lāˈ
aˈntīn tūˈ xatatamāujnaˈ; aˈcxtim
huan chiˈxcuhuīˈn lāˈ puscan.
29 Palh huiˈxinaˈn tapaˈksīyāˈtit
con Cristo huiˈxinaˈn huaˈchi
īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Abraham. Lāˈ
chuntzaˈ nā namaklhtīniˈnāˈtit aˈntū
Dios mālacnūniˈnīˈt Abraham.

4 Lāˈ chuhuaˈj naˈiccāhuaniyāniˈ
aˈntū huaˈchi lītalacastuc.
Kalhatin kaˈhuaˈchu aˈxniˈcaˈ
tūnaˈj maklhtīniˈn ixherencia,
xlaˈ tūlanaˈj māpaˈksīniˈn. Lāˈ
chuntzaˈ xlaˈ huaˈchicus kalhatin
tasācuaˈ, aˈyuj ūˈtzaˈ ixtēcuˈ
nala. 2 Aˈxniˈcaˈ tiˈnaˈjcus huan
kaˈhuaˈchu, aˈnampala āˈmakapitzīn
aˈntīn tamaktakaˈlha xlaˈ lāˈ aˈntī
cālīmāmacūˈca ixlīhuāk aˈntū ixlāˈ
nala hasta aˈxniˈcaˈ huan chiˈchiniˈ
aˈntū laclhcāhuiˈlīnīˈt ixtātaˈ. 3 Lāˈ
chuntzaˈ quinaˈn. Xapūˈla, como
tūnaˈj xaˈnca ixmāchekxīyāuj
aˈntū ixlaˈ Dios, huaˈchi
lakskaˈtāˈn ixuanīˈtaˈuj. Xapūˈla
aˈkahuānaˈniˈuj ixtalanāncaˈn lāˈ

ixlīmāsca'tīnca'n tachi'xcuhuī't.
4 Pero a'xni'ca' chilh huanmā'
chi'chini' a'ntū ixlaclhcāhui'līnī't
Dios macamilh i'xO'kxa'. Xla'
mālacatuncuīnīlh kalhatin puscāt.
Lā' ixO'kxa' Dios ixlahuī' chu
a'nchī ixtalanānca'n huan israelitas.
5 Chuntza' xla' milh porque xla'
quincāmāpūtaxtūcu'tuni' porque
ixui'lāna'uj camacan chu a'nchī
ixlīmāpa'ksīn huan ley. Lā' ū'tza'
līmilh ixO'kxa' Dios para que
quina'n tzē nalayāuj ixcamana' Dios.
6 Dios macamilh huan Espíritu
Santo na qui'a'clhcunucca'n.
Lā' chuntza' tzē nahuaniyāuj
Dios: "¡QuinTāta'ca'n!" Lā'
chuntza' lītasu'yu que quina'n
ixcamana' Dios. 7 Lā' chuhua'j
quina'n tū'tza' hua'chi tasācua'.
Quina'n ixcamana' Dios. Lā' como
quina'n chuhua'j ixcamana'tza',
Dios naquincāmaxquī'yāni'
quiherenciaca'n.

Pablo cāmaxquī'lh tapāstacna' xalanī'n nac Galacia

8 Xapū'la hui'xina'n a'xni'ca'
tūna'j ixlakapasā'tit Dios,
hui'xina'n ixui'lā'na'ntit na
ixlīmāpa'ksīn a'ntī tū' diosnu'.
9 Pero chuhua'j hui'xina'n
lakapasā'tittza' Dios. Lā' Dios nā
cālakapasāntza' hui'xina'n. Lā'
como hui'xina'n lakapasā'tit Dios,
lā' ¿a'chī' tlahua'cu'tumpala'yā'tit
mintalanānca'n? Mintalanānca'n
tūla caticāmaktāyani' lā' nīn tuntū'
ixlīhuancān. Lā' ¿a'chī' ixlīmaktu'
nastālani'pala'yā'tit? 10 Hui'xina'n
maclacāni'yā'tit makapitzīn
chi'chinī'n lā' makapitzīn mālhcuyu'
lā' makapitzīn cā'ta lā' nā
tlahua'yā'tit ā'makapitzīn cā'tani'.
11 Quit ictamakchuyīnī't por
mimpālacataca'n. Chō'la chu tlakaj
lej icscujli con hui'xina'n.
12 Tā'timīn, iccāsqui'ni'yāni'
cala'tit hua'chi quit. Quit, a'yuj
kalhatin israelita, tū'tza' icstālani'
i'xtalanānca'n israelitas. Lā'
hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas tū'
tasqui'nī nalītzucuyā'tit tlahua'yā'tit
ixtalanānca'n israelitas. Hui'xina'n
nīn tuntū' quilātlahuani'nī'tauj
a'ntūn tū' tzey. 13 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit que ī'tza'cā'hua'
xa'icuanī't lā' ū'tza' iccālīmāsu'ni'ni'
xapū'la huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo. 14 Hui'xina'n
tū' quilālakmaka'uj lā' a'yuj
tū' līlaktzī'ncu'tu xa'icuanī't
como ī'tza'cā'hua' xa'icuanī't.
Quilālaktzī'uj hui'xina'n hua'chilh
kalhatin ángel xa'icuanī't a'ntī
Dios macamilh. Quilālaktzī'uj
con tapāxuhuān hua'chilh
māni' Jesucristo. 15 ¿Chā tū'
pāstacā'tit hui'xina'n a'nchīn tanto
ixka'lhī'yā'tit lhūhua' tapāxuhuān
a'xni'ca' xa'icuī' quit con hui'xina'n?
¿Tuchū cāpātle'keni'nī'ta'ni'
hui'xina'n? Quit icuan hui'xina'n
cahuā i'xmāxtutit milakastapunca'n
lā' ixquilāmaxquī'uj palh tzē
ixtlahua'tit. 16 Lā' chuhua'j
hui'xina'n quilālaktzī'nāuj hua'chi
mintā'ca'tzaca'n porque quit
iccāhuaniyāni' a'ntū xastu'ncua'. Lā'
¿a'chī' quilālaktzī'nāuj chuntza'?
17 Huan tamā'na chi'xcuhuī'n
a'ntī cātlahuacu'tunāni'
ixamigoca'n, tasu'yu palh xlaca'n
cātamaktāyacu'tunāni'. Pero
tū' stu'ncua'. Xlaca'n xmān
cātamāxtunquīcu'tunāni' de quit.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ chuntzaˈ huiˈxinaˈn xmān
ūˈtunuˈn nacāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit.
18 Pues tzey palh āˈmakapitzīn
cātlahuacuˈtunāniˈ ixamigocaˈn
huiˈxinaˈn aˈxniˈcaˈ iccātāˈlahuiˈlaniˈ
lāˈ aˈxniˈcaˈ tūˈ. Pero xmān stuˈncuaˈ
cacātamaktāyaniˈ. 19 Quilakskaˈtāˈn,
cāˈtzīyāuj aˈnchī kalhatin puscāt
pātīniˈn aˈxniˈcaˈ mālacatuncuīnī
īˈskaˈtaˈ. Lāˈ nā chuntzaˈ icpātīniˈmāˈ
hasta lhā natasuˈyu que huiˈxinaˈn
nalatahuiˈlayāˈtit huaˈchi aˈntīn
taˈaˈkahuānaˈniˈ Cristo. 20 Palh
xaˈiclatahuīˈlh cahuā con huiˈxinaˈn,
xtunc xaˈiccātāˈchihuīnaˈniˈ. Quit lej
iccālītamakchuyīmāˈniˈ huiˈxinaˈn.

Pablo līchihuīnaˈlh Agar lāˈ Sara

21 Huiˈxinaˈn lej lītanūniˈcuˈtunāˈtit
para naˈaˈkahuānaˈniˈyāˈtit huan ley
aˈntū Dios mātzoˈknīlh Moisés. Lāˈ
chuhuaˈj caquilāhuaniuj huāˈmāˈ:
¿Chichū tūˈ līmāchekxīˈyāˈtit xaˈnca
aˈntū huan ixtachihuīn Dios aˈnlhā
tatzoˈkniˈ huan ley? 22 Ixtachihuīn
Dios huan que Abraham kaˈlhīlh
kalhatuˈ ixoˈkxaˈn. Kalhatin
ixoˈkxaˈ ixuanīˈt huan puscāt aˈntī
ixuanican Agar. Lāˈ huan puscāt
xatatamāuj ixuanīˈt lāˈ xlaˈ tūˈ libre
ixuanīˈt. Lāˈ huan āˈkalhatin oˈkxaˈ
huampala ixoˈkxaˈ ixuanīˈt huan
puscāt aˈntī libre ixuanīˈt. 23 Huan
īˈskaˈtaˈ Agar lacatuncuīlh aˈcxtim
huaˈchi talacatuncuī ixlīhuākcaˈn
huan līskaˈtāˈn. Tūˈ chuntzaˈ huan
āˈchāˈtin. Aˈxniˈcaˈ lacatuncuīlh
īˈskaˈtaˈ huan puscāt aˈntī libre,
chuntzaˈ Dios lītlōkentaxtūlh
aˈntū ixuanīˈt como ūˈtzaˈ Dios
ixmālacnūnīˈt. 24 Huāˈmāˈ xlaˈ
huaˈchi lītalacastuc. Huan kalhatuˈ
puscan xlacaˈn huaˈchi lakatuˈ
convenio ixtahuanīˈt. Huan
xatatamāuj aˈntī iˈxtacuīniˈ Agar,
xlaˈ ūˈtzaˈ huaˈchi huan convenio
aˈntū cāxtlahuaca nac huan kēstīn
aˈntū huanican Sinaí. Aˈntzaˈ nac
Sinaí macamaxquīˈca Moisés huan
ley. Lāˈ aˈntīn talīpāhuan huan
ley, xlacaˈn huaˈchi ixcamanaˈ
Agar, como xlacaˈn nā tūˈ libre.
25 Agar, xlaˈ huaˈchi Sinaí aˈntū
huīˈ nac Arabia. Lāˈ nā Agar
huaˈchi Jerusalén. Xlacaˈn aˈntīn
tatapaˈksī con Jerusalén, nā xlacaˈn
lej talīpāhuan huan ley. Lāˈ nā
xlacaˈn tūˈ libre. 26 Tūˈ chuntzaˈ
huan Jerusalén xalaˈ nac aˈkapūn.
Quinaˈn tapaˈksīyāuj con huanmāˈ
Jerusalén. Lāˈ quinaˈn libre.
27 Ixtachihuīn Dios huan:

Capāxuhualh huan puscāt aˈntī
tūnaˈj kaˈlhī ixcaman.
Cataˈsalh con tapāxuhuān
aˈntīn tūnaˈj mālacatuncuīnī
kalhatin skaˈtaˈ.
Capāxuhualh como xlaˈ
aˈyuj makxtekca, āˈchulāˈ
nacākaˈlhī ixcamanaˈ que
huan puscāt aˈntī kaˈlhī
ixkōluˈ.

28 Dios tlōkentaxtūlh aˈntū
ixuanīˈt. Lāˈ ūˈtzaˈ līlacatuncuīlh
Isaac, īˈskaˈtaˈ huan puscāt aˈntī
libre ixuanīˈt. Lāˈ nā quinaˈn
como Dios tlōkentaxtūlh aˈntū
hualh, chuntzaˈ lauj ixcamanaˈ
Dios. 29 Huanmāˈ quilhtamacuj
huan skaˈtaˈ aˈntī lacatuncuīlh
chuntzaˈ huaˈchi āˈmakapitzīn, xlaˈ
ixlakapala huan iˈxcaman aˈntīn
tahuīˈlh por ixpālacata Espíritu
Santo. Lāˈ chuntzaˈ pātleˈkemāˈ
chuhuaˈj. Quincātalakapalayāniˈ
quinaˈn aˈntī kalhīyāuj xasāstiˈ

quinquilhtamacujca'n por
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo.
30 Ca'tzīyāuj a'ntū huan ixtachihuīn
Dios: "Catla'kama'capi huan puscāt
a'ntī xatatamāuj lā' nā ixcaman.
Lā' huan ixcaman xatatamāuj, xla'
tūla catimaklhtīni'lh huan herencia.
Xmān ixo'kxa' huan puscāt a'ntī
libre, ū'tza xla' namaklhtīni'n huan
herencia". 31 Chuntza' tā'timīn,
quina'n tū' hua'chi ixcamana' huan
puscāt xatatamāuj. Quina'n hua'chi
ixcamana' huan puscāt libre.

A'ntīn talīpāhuan Cristo tū'tza' talīpāhuan huan ley

5 Chuhua'j quina'n libres
por ixpālacata a'ntū
tlahualh Cristo. Lā' chuntza' tū'
catalactlajītāya'tit. Tū'tza' tila'yā'tit
hua'chi xapū'la xatatamāuj.
2 Cuenta catlahua'tit a'ntū
iccāhuaniyāni' quit, Pablo. Palh
hui'xina'n natamakxtekā'tit
nacātacircuncidarlīyāni' lā' ū'tza'
nalīpāhuanā'tit, chuntza' hua'chilh
nīn tuntū' ixpālacata Cristo con
hui'xina'n. 3 Lā' iccāhuanipalayāni':
Palh huan tī lacasqui'n
nacircuncidarlīcan, xla' ū'tza' ka'lhī
que natlōkentaxtūkō' ixlīhuāk
a'ntū huan huan ley a'ntū Dios
mātzo'knīlh Moisés. 4 Makapitzīn
de hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit a'ntū
huan huā'mā' ley, como puhua'nā'tit
que chuntza' nacāmāpānūni'yāni'
mintalaclē'i'ca'n. Lā' palh
chuntza' tlahua'yā'tit, chuntza'
taxtunquīnī'ta'ntit de Cristo lā'
makxteknī'ta'ntit ixtalakalhu'mān
Dios. 5 Pero quina'n, huan Espíritu
Santo quincāmāca'tzīnīni' que
Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni'
quintalaclē'i'ca'n, como quina'n
līpāhuanāuj Jesucristo. 6 Palh
tapa'ksīyāuj con Jesucristo, nīn
tuntū' huanicu'tun palh quina'n
circuncidarlayāuj o palh tū'. A'ntū
tasqui'nī nalīpāhuanāuj Jesucristo.
Lā' ū'tza' nalālīpāxquī'yāuj.
7 Hui'xina'n xa'nca
ixlatlā'hua'mpā'na'ntit na
ixtej Dios. Iccālē'cnīyāni'
hui'xina'n a'nchī tamakxtektit
cātamāmakchuyīni'. Tū'tza' xa'nca
a'kahuāna'ni'yā'tit huan tachihuīn
a'ntū xastu'ncua'. 8 Huā'mā'
a'ntū xlaca'n cātamāsu'ni'ni', tū'
ixla' Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī
cālacsacnī'ta'ni'. 9 Xlaca'n a'ntī
cātamāmakchuyīmā'ni', xlaca'n
hua'chi levadura. Ca'tzīyāuj que
macsti'na'j levadura māxcu'tūkō'
ixlīhuāk huan tasquit. 10 Como
quina'n a'cxtim kalhlaka'ī'yāuj
huan Māpa'ksīni' Jesucristo,
quit icca'tzī que hui'xina'n
ā'chulā' napāstacā'tit chuntza'
hua'chi icpāstaca quit. Pero a'ntī
cātamāmakchuyīmā'ni', xlaca'n
natamāpala con Dios, nīn tintī'
ixmaca'tzi tichūyā chi'xcuhuī'n.
11 Pero quit, tā'timīn, palh quit
cahuā xa'iccāmāsu'ni'ni' palh lej
tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit,
chuntza' tū' ixquimacaputzaca.
Pero xlaca'n ta'a'kchā'n como quit
icmāsu'yu xmān que Cristo nīlh
nac cruz lā' chuntza' māpalalh
quintalaclē'i'ca'n. 12 Pero a'ntī
cātamāmakchuyītlā'huanāni'
hui'xina'n por ixpālacata huan
circuncisión, quit iclacasqui'n que
xlaca'n catatapānūkō'lh de hui'xina'n.
13 Dios cālacsacni' hui'xina'n,
tā'timīn, para que nala'yā'tit libre.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lā' a'yuj libres hui'xina'n, tū' tzey
palh tlahua'yā'tit xako'hua'jua'
mintapāstacna'ca'n. Xatzey
calāpāxquī'tit lā' chuntza' tzē
nalāmaktāya'yā'tit. 14 A'nan
lakatin līmāpa'ksīn a'ntū huan:
"Nacāpāxquī'ya' huan ā'makapitzīn
chuntza' hua'chi pāxquī'ca'na'
mē'cstu". A'ntīn ta'a'kahuāna'ni'
huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza'
tatlōkentaxtū ixlīhuāk a'ntūn
tatzo'kni' nac ley. 15 Pero palh
hui'xina'n lālacatāquī'yā'tit lā'
lāsta'layā'tit, cuenta catlahua'tit
que tū' nalāmāsputūyā'tit hui'xina'n.

Calatā'kchokotit chu a'nchī huan Espíritu Santo cāmāsu'ni'yāni'

16 A'ntū iccāhuanimā'ni' ū'tza'
huā'mā': Calatā'kchokotit chu
a'nchī huan Espíritu Santo
cāmāsu'ni'yāni'. Chuntza' tū'tza'
catistālani'tit mintapāstacna'ca'n
xako'hua'jua'. 17 Huan xako'hua'jua'
ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n
xlaca'n ixtā'ca'tza con huan
Espíritu Santo. Lā' huan Espíritu
Santo nā ixtā'ca'tza huan
xalakko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n
chi'xcuhuī'n. Huan lakatu'
hua'chi lītā'ca'tza. Lā' ū'tza' tūla
lītlahua'yā'tit chu catūhuā a'ntū
lacasqui'nā'tit. 18 Lā' palh hui'xina'n
na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan Espíritu
Santo, tū'tza' lej caticāpāta'lani'
huan ley.

19 Ca'tzīyāuj palh tū' tzey a'ntūn
tatlahua huan tachi'xcuhuī't a'ntīn
tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios. Xlaca'n
tamakpuscātīni'n. Huāk ko'hua'jua'
ixtapāstacna'ca'n. Xlaca'n
tū' a'cstaca taca'tzī. 20 Xlaca'n
tamācā'tanī ídolos lā' tatlahuāna'n.
Xlaca'n talāca'tzalaktzī'n lā'
talāsta'la lā' talālakca'tzani'.
Chu tuncan ta'a'kchā'n.
Lā' chu xmān ixa'cstuca'n
tapuhuan. Lā' tamālacpitzi
huan ixtachi'xcuhuī'tca'n. 21 Lā'
taka'lhīcu'tun a'ntū ixla' ā'chā'tin.
Lā' tamaknīni'n, lā' taka'chī, lā'
talīlakastāna'n a'ntūn tū' tzey. Lā'
ā'chulā' ā'catūhuā tatlahuapala.
Hua'chi xa'iccāhuaniyāni' xapū'la,
chuntza' iccāhuanipalayāni':
Huan a'ntī chuntza' tala
tūlalh catitatanūlh a'nlhā Dios
māpa'ksīni'n.

22 Tū' chuntza' antīn
ta'a'kahuāna'ni' huan Espíritu Santo.
Huan Espíritu Santo cāmaktāya.
Lā' chuntza' xlaca'n tapāxquī'
ā'makapitzīn lā' taka'lhī tapāxuhuān.
Lā' ca'cs tahui'lāna'nkō'. Lā' lej
tapātīni' ā'makapitzīn. Lā' lej
tzey taca'tzī. Lā' tū' lactampi'lhni.
Lā' tatlōkentaxtū a'ntūn tahuan.
23 Lā' xlaca'n tū' taka'tla'jca'tzī. Lā'
talīhui'lī natatlahua xmān a'ntūn
tzey. Palh chuntza' natlahua'yā'tit,
tintī' ley a'ntū nahuan que tū'
līmakuan a'ntū tlahuapā'na'ntit.
24 Lā' a'ntīn tatapa'ksī con Cristo,
xlaca'n tū'tza' tamakxteka que
nacāmāpa'ksī ixtapāstacna'ca'n
a'ntū xako'hua'jua. Hua'chilh
tamaknīlh ixtapāstacna'ca'n
a'ntū xako'hua'jua', chuntza'
hua'chi xtokohua'ca'can kalhatin
nac cruz. 25 Lā' huan Espíritu
Santo quincāmaxquī'ni' xasāsti'
quinquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza'
lītasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj
lā' nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī
quincāmāsu'ni'yāni' huan Espíritu
Santo.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

26 Lāˈ tūˈ catikaˈtlaˈjcaˈtzīuj lāˈ tūla
caticātāˈlāhuaniuj lāˈ tūla catilālakc
aˈtzaniˈuj.

Tasquiˈnī nalāmaktāyayāˈtit

6 Tāˈtimīn, palh tī laktzīˈncan
tlahuamāˈ catūhuā aˈntūn tūˈ
tzey, huiˈxinaˈn aˈntī latlāˈhuaˈnāˈtit
chu aˈnchī Dios lacasquiˈn,
camaktāyaˈtit para que chuntzaˈ
nacāxla. Lāˈ tūˈ tilīkaˈtlaˈjcaˈtzīyāˈtit
aˈxniˈcaˈ namaktāyaˈyāˈtit. Lej
cacuentatlahuaˈtit huiˈxinaˈn
para que tūˈ natatonkopūyāˈtit
nā huiˈxinaˈn. 2 Calāmaktāyaˈtit
para que natāyaniˈyāˈtit. Lāˈ
chuntzaˈ natlōkentaxtūyāˈtit aˈntū
ixlīmāpaˈksīn Cristo.
3 Palh kalhatin puhuan que xlaˈ
más xatzey que āˈmakapitzīn lāˈ
palh tūˈ stuˈncuaˈ, xlaˈ ixaˈcstu
taˈaˈkxoko. 4 Lāˈ chāˈtunuˈ
napāstacnaˈn palh xaˈnca latlāˈhuan
o tūˈ. Lāˈ palh mānīˈ ūˈtzaˈ caˈtzī
que xaˈnca latlāˈhuan lāˈ xlaˈ lej
līpāxūj nalatahuiˈla. Tūˈ tasquiˈnī
que cuenta natlahua palh xlaˈ
aˈcxtim con āˈmakapitzīn o palh tūˈ.
5 Chāˈtunuˈ natalēˈn ixtacuˈcaˈcaˈn.
Lāˈ natakalhtīniˈn por ixpālacata
aˈnchī talīlatlāˈhuan.
6 Aˈntī cāmāsuˈniˈcan ixtachihuīn
Dios, xlacaˈn natamaxquīˈ
macstiˈnaˈj aˈntūn takaˈlhī para
aˈntīn tamāsuˈyu ixtachihuīn Dios.
7 Huiˈxinaˈn tūˈ cataˈaˈkxokotit
mēˈcstucaˈn. Dios, nīn tintīˈ
catitlajalh. Aˈntū Dios huan que
nala, ūˈtzaˈ napātleˈke. Caˈtzīyāuj
que aˈntū nachaˈn kalhatin chiˈxcuˈ,
ūˈtzaˈ namakala. 8 Lāˈ palh kalhatin
tlahuatlāˈhuan xakoˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈ, xlaˈ natlaja xmān
huan līnīn. Lāˈ palh kalhatin tlahua
ixtapuhuān huan Espíritu Santo,
xlaˈ nakaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacuj
para pōˈktu. 9 Lāˈ tūˈ calakachāˈniˈuj
aˈnchī tlahuayāuj huan aˈntū xatzey.
Palh quinaˈn tūˈ namakxtekāuj
natlahuayāuj huan aˈntū xatzey
xaˈnca namakalanaˈnāuj huanmāˈ
chiˈchiniˈ aˈntū laclhcāhuiˈlīcanīˈt.
10 Lāˈ ūˈtzaˈ aˈcxtim
nacālītlahuaniˈyāuj ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt aˈntū xatzey, pōˈktu
aˈxniˈcaˈ tzē tlahuayāuj. Lāˈ āˈchulāˈ
nacātlahuaniˈyāuj aˈntūn tzey huan
tāˈtimīn aˈntīn takalhlakaˈīˈ.

Pablo māstāˈlh tapāstacnaˈ

11 Calaktzīˈntit aˈnchī ixlīlakaˈtlaˈn
letras iccātzoˈknuniˈmāˈniˈ
mānīˈ quit. 12 Xlacaˈn aˈntīn
tatasuˈyucuˈtun xalacuan na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt,
ūˈtunuˈn aˈntī stuˈtuˈluˈ tahuan que
nacircuncidarlayāˈtit. Chuntzaˈ
tatlahua como tūˈ talacasquiˈn
que nacāmacaputzacan. Tūˈ
tapātīniˈncuˈtun huaˈchi tapātīniˈn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ palh xmān
Cristo tzē māpūtaxtūnuˈn, como
xlaˈ nīlh nac cruz. 13 Lāˈ nā huan
aˈntīn tacircuncidarlanīˈt, xlacaˈn tūˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈkōˈ ixlīhuāk huan
ley aˈntū Dios mātzoˈknīlh Moisés.
Xlacaˈn talacasquiˈn que huiˈxinaˈn
cacircuncidarlatit. Chuntzaˈ
xlacaˈn tzē natalīkaˈtlaˈjcaˈtzī
por mimpālacatacaˈn huiˈxinaˈn
circuncidarlanīˈtaˈntit huiˈxinaˈn.
14 Lāˈ quit tūˈ iclīkaˈtlaˈjcaˈtzī de
nīn tuntūˈ; xmān icmāsuˈyucuˈtun
aˈnchī līnīlh quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo huan nac cruz. Lāˈ
como ictapaˈksī con Cristo quit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tūˈtzaˈ quimāpaˈksī aˈntū xalaˈ
nac quilhtamacuj lāˈ tūˈtzaˈ
quimacaˈtzi. 15 Como tapaˈksīyāuj
con Cristo Jesús, chuntzaˈ
aˈcxtim palh circuncidarlanīˈtauj
o palh tūˈ. Aˈntū lej tasquiˈnī
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Nakaˈlhīyāuj
xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn.
16 Lāˈ chuhuaˈj iˈxlīhuākcaˈn
aˈntīn talatlāˈhuan chu aˈnchī
huanmāˈ tapāstacnaˈ, lāˈ nā
ixlīhuākcaˈn ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios, cacālakalhuˈmalh Dios
xlacaˈn, lāˈ cacāmātzaˈtaˈtīˈniˈlh
ixaˈclhcunuccaˈn.
17 Lāˈ nīn tintīˈtzaˈ caquistaˈlalh.
Huāk huan quixtuˈtuˈ aˈntū ickaˈlhī
xlaˈ ūˈtzaˈ lītasuˈyu palh quit
ictapaˈksī con huan Māpaˈksīniˈ
Jesús.
18 Tāˈtimīn, milīhuākcaˈn
huiˈxinaˈn cacāsicuaˈlanālīkōˈniˈ
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aꞌntū Cāmacāꞌniꞌca Xalanīꞌn nac Efeso

Pablo cāmacāꞌniꞌlh saludos huan aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ

1 Quit, Pablo, ictzoꞌka huāꞌmāꞌ
carta. Quit ixapóstol Jesucristo,
como ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ ixtapuhuān
Dios. Quit iccātzoꞌknuniꞌmāꞌniꞌ
huiꞌxinaꞌn aꞌntī xalanīꞌn nac
Efeso aꞌntīn tāꞌtapaꞌksīyāꞌtit
Dios lāꞌ kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit Cristo
Jesús. 2 Cacātasicuaꞌlanālīniꞌ
Dios quinTātaꞌcaꞌn lāꞌ huan
Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo.
Lāꞌ cacātamātzaꞌtaꞌtīꞌniꞌniꞌ
miꞌaꞌclhcunuccaꞌn.

Dios quincāsicuaꞌlanālīyāniꞌ por ixpālacata Jesucristo

3 Camaxquīꞌuj pāxcatcaꞌtzī
Dios, ixTātaꞌ quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn
Jesucristo. Xlaꞌ
quincāsicuaꞌlanālīnīꞌtaꞌniꞌ. Lāꞌ
quincāmaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ tāpālhūhuaꞌ
tasicuaꞌlanālīn aꞌntū xalaꞌ nac
aꞌkapūn. Quincātlahuaniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
huāꞌmāꞌ como tāꞌtapaꞌksīyāuj Cristo.
4 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj ixtzucu huan
quilhtamacuj, Dios quincālacsacniꞌ
quinaꞌn aꞌntīn tāꞌtapaꞌksīyāuj
Cristo. Quincālacsacniꞌ como
quincātlahuacuꞌtuniꞌ xalactzey,
como xlaꞌ tūꞌ ixlacasquiꞌn
que aꞌnan catūhuā aꞌntūn tzē
naquincātalēꞌksaꞌnīniꞌnāniꞌ
na ixlacapūn Dios. 5 Lāꞌ Dios,
como quincāpāxquīꞌyāniꞌ,
chuntzaꞌ xapūꞌla puhualh de
naquincātlahuayāniꞌ ixcamanaꞌ
por ixpālacata Jesucristo. Huāꞌmāꞌ
aꞌntū ixtapuhuān. 6 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
nalīmākaꞌtlīꞌyāuj Dios como xlaꞌ lej
pāxquīꞌnin. Quincātlahuaniꞌnīꞌtaꞌniꞌ
huāꞌ tamāꞌnaꞌ talakalhuꞌmān por
ixpālacata Jesucristo ixOꞌkxaꞌ. Lāꞌ
xlaꞌ, Dios lej pāxquīꞌ. 7 Cristo nīlh lāꞌ
chuntzaꞌ quincālīmāpūtaxtūniꞌ. Lāꞌ
nā Dios quincāmāsputūnuꞌniꞌntzaꞌ
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Huāꞌmāꞌ Dios
quincātlahuaniꞌniꞌ como xlaꞌ lej
lakalhuꞌmanīniꞌn. 8 Lāꞌ como
Dios lej lakalhuꞌmanīniꞌn,
xlaꞌ quincāmāmāchekxīnīniꞌ
ixtachihuīn Dios lāꞌ lej xaꞌnca
quincāmāpāstaquīyāniꞌ.
9 Xapūꞌla xmān Dios tzēꞌk
ixcaꞌtzī aꞌntū ixpuhuan
naquincātlahuaniꞌyāniꞌ. Lāꞌ chuhuaꞌj
quincāmācaꞌtzīnīnīꞌtaꞌniꞌ. 10 Lāꞌ
huāꞌmāꞌ aꞌntū Dios puhualh, ūꞌtzaꞌ
huāꞌmāꞌ: Aꞌxniꞌcaꞌ namin huan
chiꞌchiniꞌ aꞌntū Dios lhcānīꞌt, xlaꞌ
nalīmāmacūꞌ Cristo ixlīhuāk aꞌntū

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnan nac aˈkapūn lāˈ ixlīhuāk aˈntū
aˈnan nac quilhtamacuj. Lāˈ Cristo
nacāmāpaˈksīkōˈ ixlīhuāk.
[11] Dios tlahuakōˈ ixlīhuāk
chu aˈnchī ixtapuhuān.
Xlaˈ quincālacsacniˈ como
ixtachiˈxcuhuīˈt quincātlahuacuˈtuniˈ
por ixpālacata Cristo. [12] Lāˈ chuntzaˈ
mākaˈtlīˈcan por quimpālacatacaˈn
quinaˈn aˈntī israelitas lāˈ aˈntī
xapūˈla ickalhlakaˈīˈuj que Cristo
ūˈtzaˈ aˈntī māpūtaxtūnuˈn. [13] Lāˈ
nā huiˈxinaˈn aˈntīn tūˈ israelitas
nā kalhlakaˈīˈtit Cristo aˈxniˈcaˈ
kaxpaˈttit huan xatzey tachihuīn
aˈntū xastuˈncuaˈ. Lāˈ por ixpālacata
huāˈmāˈ xatzey tachihuīn,
huiˈxinaˈn cātalīmāpūtaxtūniˈ. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ huiˈxinaˈn kalhlakaˈīˈtit,
Dios cāmāxquīˈniˈ huan Espíritu
Santo, chuntzaˈ huaˈchi aˈnchī
xlaˈ ixuanīˈt. Lāˈ huāˈmāˈ māsuˈyu
que Dios nacāmāpūtaxtūkōˈyāniˈ.
[14] Como kaˈlhīyāujtzaˈ huan
Espíritu Santo, caˈtzīyāuj que
namaklhtīniˈnāuj aˈntū Dios
nacāmaxquīˈ ixtachiˈxcuhuīˈt,
chuntzaˈ huaˈchi xlaˈ huanīˈt. Lāˈ
nā ixpālacata huan Espíritu Santo
caˈtzīyāuj que ixlīstuˈncuaˈ Dios
quincāmāpūtaxtūkōˈyāniˈ quinaˈn
aˈntīn tāˈtapaˈksīyāuj xlaˈ. Lāˈ
chuntzaˈ namākaˈtlīˈcan Dios.

Pablo squiˈniˈlh Dios por ixpālacatacaˈn aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

[15] Quihuanicanīˈttzaˈ aˈnchī
kalhlakaˈīˈyāˈtit quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesús lāˈ aˈnchī cāpāxquīˈyāˈtit
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tatāˈtapaˈksī
Dios. [16] Lāˈ ūˈtzaˈ pōˈktu iclīmaxquīˈ
pāxcatcaˈtzī Dios por huiˈxinaˈn,
lāˈ ickalhtōˈkaˈ por huiˈxinaˈn.
[17] Icsquiˈniˈ Dios por huiˈxinaˈn. Xlaˈ
ūˈtzaˈ quinTātaˈcaˈn lāˈ lej kaˈlhī
līmāpaˈksīn. Lāˈ nā xlaˈ ixDios
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
Icsquiˈniˈ que cacāmāmāchekxīnīniˈ
aˈntū ixlaˈ Dios lāˈ aˈnchī huanīˈt
Dios. [18] Lāˈ nā icsquiˈniˈ Dios que
cacāmāmāchekxīnīniˈ huan xatzey
aˈntū Dios naquincātlahuaniˈyāniˈ
quinaˈn aˈntī quincālacsacnīˈtaˈniˈ Dios.
Lej lhūhuaˈ aˈntū naquincāmaxquīˈyāniˈ
Dios para aˈntīn tāˈtapaˈksīyāuj
con xlaˈ. [19] Lāˈ icsquiˈniˈ Dios que
cacāmāmāchekxīnīniˈ huiˈxinaˈn
palh xlaˈ kaˈlhī lhūhuaˈ līmāpaˈksīn.
Lāˈ chuntzaˈ tzē natlahua lhūhuaˈ
catūhuā por quinaˈn aˈntī līpāhuanāuj
Dios. [20] Dios māsuˈyulh ixlīmāpaˈksīn
aˈxniˈcaˈ mālakahuanīchokolh Cristo
lāˈ lēˈlh nac aˈkapūn lāˈ huiˈlīlh
na ixpāxtūcānaˈj Dios. [21] Lāˈ Dios
maxquīˈlh lhūhuaˈ līmāpaˈksīn huan
Cristo. Lāˈ Cristo cāmāpaˈksīkōˈ
ixlīhuākcaˈn huan pūchihuīnaˈnīˈn
lāˈ ixlīhuākcaˈn huan āˈmakapitzīn
aˈntīn takaˈlhī līmāpaˈksīn na ixlīhuāk
quilhtamacuj lāˈ nac aˈkapūn. Huāˈtzāˈ
nac cāˈquilhtamacuj tintīˈ aˈntīn
kaˈlhī līmāpaˈksīn huaˈchi xlaˈ. Lāˈ tūˈ
catiˈaˈnalh aˈntī nakaˈlhī līmāpaˈksīn
huaˈchi xlaˈ. [22] Dios huiˈlīlh huaˈchi
ixlīmāpaˈksīniˈ de ixlīhuāk aˈntū aˈnan.
Lāˈ huiˈlīlh xapuxcuˈ de ixlīhuākcaˈn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ Cristo. [23] Aˈntīn
takalhlakaˈīˈ, xlacaˈn huaˈchi ixmacniˈ
Cristo. Xlaˈ cātāˈlahuīˈ xlacaˈn. Lāˈ xlaˈ
huīˈ na ixlīhuāk quilhtamacuj lāˈ nac
aˈkapūn.

Dios quincāmāpūtaxtūyāniˈ como xlaˈ lej pāxquīˈnin

2 Lāˈ xapūˈla huiˈxinaˈn huaˈchi
nīnīˈn ixuaˈnīˈtaˈntit, como tūˈ

ixaˈkahuānaˈniˈyāˈtit Dios lāˈ como
lej ixtlahuaˈyāˈtit talaclēˈiˈ. 2 Xapūˈla
huiˈxinaˈn ixlatlāˈhuaˈnāˈtit huaˈchi
aˈntīn xalanīˈn nac quilhtamacuj.
Ixaˈkahuānaˈniˈyāˈtit huan koˈtiˈtiˈ.
Xlaˈ ūˈtzaˈ huan xamāpaˈksīniˈ
huan līcaˈtzīnniˈ aˈntūn tūˈ
xatzey. Lāˈ xlaˈ ūˈtzaˈ huan tūn
tūˈ tzey līcaˈtzīn aˈntū cāmātlahuī
aˈntūn tūˈ tzey xlacaˈn aˈntīn
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtun Dios.
3 Lāˈ nā chuntzaˈ quinaˈn xapūˈla
ixtlahuayāuj huaˈchi xlacaˈn aˈntīn
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtun Dios. Lāˈ
ixtlahuayāuj aˈntūn tūˈ tzey xmān
aˈntū ixlacasquiˈnāuj. Ixtlahuayāuj
chu aˈnchī huan xakoˈhuaˈjuaˈ
quintapāstacnaˈcaˈn lāˈ chu
aˈnchī ixlacasquiˈn quimacniˈcaˈn
aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ como Dios
nacāmāpātīnīkōˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tatlahua chuntzaˈ, nā chuntzaˈ
ixquincāpātleˈkeniˈniˈ quinaˈn.
4 Lāˈ aˈyuj līmakuan ixuanīˈt palh
ixquincātamāpātīnīniˈ, Dios lej
quincālakalhuˈmaniˈ como lej
quincāpāxquīˈyāniˈ. 5 Lāˈ aˈyuj
huaˈchi xanīn ixuanīˈtaˈuj por
ixpālacata quintalaclēˈiˈcaˈn,
Dios quincāmaxquīˈniˈ
xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn
huaˈchi aˈxniˈcaˈ maxquīˈlh
ixquilhtamacuj Cristo aˈxniˈcaˈ
mālakahuanīchokolh. Lāˈ Dios
quincāmāpūtaxtūniˈ quinaˈn xmān
como quincātlahuaniˈcuˈtuniˈ
talakalhuˈmān. 6 Lāˈ como Dios
mālakahuanīchokolh Cristo, nā
quinaˈn naquincāmālakahuanīcho
kopalayāniˈ. Lāˈ namāpaˈksīniˈnāuj
con Cristo nac aˈkapūn. 7 Lāˈ ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ tlahualh Dios como
māsuˈyucuˈtulh para pōˈktu que
xlaˈ lej pāxquīˈnin. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
māsuˈyulh aˈxniˈcaˈ macamilh
Cristo Jesús para nanī por
quinaˈn. 8 Lāˈ como huiˈxinaˈn
līpāhuaˈnāˈtit Jesucristo, Dios
cāmāpūtaxtūniˈ huiˈxinaˈn xmān
como cālakalhuˈmaniˈ. Lāˈ tūˈ
por aˈntū tlahuaˈtit huiˈxinaˈn.
Xmān Dios aˈntī cāmāpūtaxtūniˈ.
Huaˈchi lakatin lēˈksajnaˈ aˈntū
Dios cāmaxquīˈniˈ. 9 Lāˈ aˈntū
līpūtaxtucan, xlaˈ huaˈchi lakatin
lēˈksajnaˈ. Tūla tlahuacan nīn
tuntūˈ para natlajacan. Lāˈ chuntzaˈ
tintīˈ aˈntī tzē nalīkaˈtlaˈjcaˈtzī por
aˈntū līpūtaxtu. 10 Lāˈ Dios como
quincātlahuanīˈtaˈniˈ chu lakatin
con Cristo, quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ
xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn,
como lacasquiˈn natlahuayāuj
aˈntūn tzey. Dios xapūˈla līhuiˈlīlh
naquincātlahuayāniˈ xalactzey
lāˈ chuntzaˈ tzē latāˈkchokoyāuj
līlacatejtin.

Cristo cāmākoˈxamixīlh Dios lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt

11 Capāstactit, huiˈxinaˈn aˈntīn
tūˈ israelitas, aˈnchī ixuanīˈtaˈntit
xapūˈla. Huan israelitas
cātamāpācuhuīniˈ huiˈxinaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tūˈ
circuncidarlīcanīˈt. Xlacaˈn
tacircuncidarlī na ixmacniˈcaˈn
huan chiˈxcuhuīˈn para
natamāsuˈyu que tatāˈtapaˈksī con
Dios. Lāˈ ixaˈcstucaˈn cāhuanican
huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn
tatāˈtapaˈksī con Dios. 12 Xapūˈla
huiˈxinaˈn tūˈ ixtāˈtapaˈksīˈyāˈtit
Cristo. Xmān aˈntī israelitas
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios ixtahuanīˈt.
Lāˈ xmān con xlacaˈn Dios

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixtlahuanī't lakatin convenio. Lā'
xmān xlaca'n ixcāmāca'tzīnī Dios
huan xatzey a'ntū ixcātlahuani'. Lā'
hui'xina'n, como tū' israelitas, tū'
maklhtīni'ntit huā'mā'. Hui'xina'n
ixlatlā'hua'nā'tit nac quilhtamacuj.
Lā' tū' ixca'tzīyā'tit palh Dios
tzē ixcāmāpūtaxtūni'. Lā' tū'
ixlakapasā'tit Dios. 13 Xapū'la
makat ixlatlā'hua'nā'tit de Dios.
Lā' chuhua'j laktapajtzūnī'ta'ntit
Dios por ixpālacata Cristo Jesús,
como Cristo nīnī't por quina'n.
14 Lā' nā Cristo cāmāko'xamixīnī't
huan israelitas lā' nā a'ntīn
tū' israelitas. Lā' chu lakatin
tachi'xcuhuī't cātlahualh como
Cristo cāmāpānūni'lh a'ntū
lītā'ca'tza ixcātlahua lā' cātlahualh
ixtachi'xcuhuī't Dios. 15 Lā' como
Cristo nīlh por quina'n, chuntza'
cālīmāsputūlh huan ixtalanānca'n
israelitas como tū' chuntza'
līpūtaxtucan. Xmān Cristo tzē
māpūtaxtūnu'n. Lā' chuntza' tū'tza'
lītā'ca'tza talalh huan israelitas con
a'ntīn tū' israelitas. Huan tāpātu'
tachi'xcuhuī't lanī't ixtachi'xcuhuī't
Cristo. Xla' chu lakatin cātlahuanī't.
16 Lā' como Cristo nīlh nac cruz,
lā' chuntza' cālīmāko'xamixīlh
Dios lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntī
israelitas lā' a'ntīn tū' israelitas. Lā'
chuntza' chu lakatin cātlahualh
huan israelitas lā' a'ntīn tū'
israelitas. Lā' māpānūlh a'ntū
ixtalālīca'tzalaktzī'n.
17 Cristo milh lā'
māca'tzīnīni'lhtza' palh
cāmāko'xamixīcatza' Dios lā'
huan tachi'xcuhuī't. Lā' ū'tza'
cāmāca'tzīnīlh huan israelitas
a'ntī ixtalakapasatza' Dios. Lā' nā
cāmāca'tzīnīlh xlaca'n a'ntīn tū'
israelitas, a'ntīn tū' talakapasa
Dios. 18 Por ixpālacata a'ntū
tlahualh Cristo quilīhuākca'n
quina'n, a'ntī israelitas lā' a'ntīn tū',
quilīhuākca'n tzē nalaktapajtzūyāuj
Dios quinTāta'ca'n, como huan
Espíritu Santo quincāmaktāyayāni'.
19 Hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas,
hua'chi makatiyātī'n ixuanī'ta'ntit
lā' hua'chi tejetlā'huanī'n. Lā'
chuhua'j tā'tapa'ksī'yā'tit con
Dios chu a'cxtim hua'chi huan
ā'makapitzīn a'ntī israelitas
a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā
hui'xina'n ixtachi'xcuhuī'ttza'
Dios. 20 Hua'chilh Dios ixtlahualh
lakatin lītokpān. Hui'xina'n
hua'chi huan chihuixni' a'ntū
lītapācna'ncan. Huan apóstoles lā'
huan ixa'cta'sana'nī'n Dios, xlaca'n
hua'chi huan cimiento. Lā' māni'
Jesucristo hua'chi huan xapū'la
chihuix a'ntū mā'cnūcan para huan
cimiento. 21 Lā' por ixpālacata
Cristo, huan lītokpān stactēlha.
Lā' ixlīhuāk huan chihuix xa'nca
cāhui'līcanī't. Lā' nala lakatin
lītokpān a'ntū ixla' huan Māpa'ksīni'
Dios lā' huāk tzey. 22 Hui'xina'n lā'
quilīhuākca'n a'ntīn tapa'ksīyāuj
con Cristo, quilīhuākca'n quina'n
hua'chi ixlītokpān Dios, como huan
Espíritu Santo quincātā'lahui'lani'
quina'n.

Pablo līmāmacū'ca nacāmāsu'ni' huan a'ntīn tū' israelitas

3 Quit, Pablo, lā' como ictā'scuja
Cristo Jesús, lā' ictachī'nī't
por ixpālacata iccāmāsu'ni'yāni'
ixtachihuīn Dios hui'xina'n
a'ntīn tū' israelitas. 2 Hui'xina'n

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

caˈtzīyāˈtit que Dios lej pāxquīˈnin
lāˈ chuntzaˈ quilīmāmacūˈnīˈt
naˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ huan xatzey
tachihuīn huiˈxinaˈn aˈntīn tūˈ
israelitas. 3 Huāˈmāˈ quimācaˈtzīnīlh
Dios aˈyuj xapūˈla tūˈ ixcaˈtzīcan
huāˈmāˈ. Macstiˈnaˈj de huāˈmāˈ
iccātzoˈknuniˈnīˈtaˈniˈtzaˈ
huiˈxinaˈn. 4 Lāˈ huiˈxinaˈn,
aˈxniˈcaˈ nalakapūtleˈkeyāˈtit aˈntū
iccātzoˈknuniˈmāˈniˈ, nacaˈtzīyāˈtit
aˈntūn tūˈ ixcaˈtzīcan xapūˈla
ixpālacata Cristo. Lāˈ nacaˈtzīyāˈtit
palh Dios stuˈncuaˈ quimācaˈtzīnīlh.
5 Huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntī
ixtahuiˈlānaˈ xapūˈla, xlacaˈn
tūˈ ixtacaˈtzī huāˈmāˈ aˈntū
ixcātlahuaniˈlh aˈntīn tūˈ israelitas.
Chuhuaˈj huan Espíritu Santo
cāmācaˈtzīnīnīˈt huan apóstoles
lāˈ ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios.
6 Cāmācaˈtzīnīnīˈt que chu lakatin
aˈntīn takalhlakaˈīˈ palh israelitas
lāˈ palh tūˈ. Lāˈ ixlīhuākcaˈn chu
lakatin aˈntī ixtachiˈxcuhuīˈt Dios.
Chu aˈcxtim Dios nacāsicuaˈlanālī.
Chu aˈcxtim natamaklhtīniˈn aˈntū
Dios huanīˈt que nacāmaxquīˈ por
ixpālacata Cristo Jesús.
7 Lāˈ como Dios lej
quincālakalhuˈmanāniˈ, lāˈ como lej
kaˈlhī līmāpaˈksīn, quilīmāmacūˈlh
naˈicmāsuˈyu huāˈmāˈ xatzey
tachihuīn. 8 Chuntzaˈ Dios
quilīmāmacūˈlh, aˈyuj quit huaˈchi
xatiˈnaˈj de āˈmakapitzīnniˈ aˈntīn
tapaˈksīyāuj con Dios. Dios
quilīmāmacūˈlh naˈiccāmāsuˈniˈ
aˈntīn tūˈ israelitas aˈnchī
Cristo tzē tlahua ixlīhuāk aˈntū
quinaˈn māchekxīyāuj lāˈ āˈchulāˈ
huampala. 9 Lāˈ quilīmāmacūˈlh
naˈiccāmācaˈtzīnī ixlīhuākcaˈn
aˈntū Dios puhuanīˈt. Xapūˈla
xmān Dios ixaˈcstu ixcaˈtzī
huāˈmāˈ aˈxniˈca tūnaˈj ixtzucu
huan quilhtamacuj. Dios, xlaˈ aˈntī
cātlahuakōˈlh ixlīhuāk. 10 Chuhuaˈj
huan ángeles aˈntīn takaˈlhī
līmāpaˈksīn nac aˈkapūn, xlacaˈn
natacaˈtzī aˈnchī Dios cāmāpūtaxtū
huan tāpālhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ cātlahualh ixtachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ
chuntzaˈ natalīcaˈtzī que Dios kaˈlhī
lhūhuaˈ tapāstacnaˈ. 11 Dios pōˈktu
ixcaˈtzī aˈnchī ixcālīmāpūtaxtūlh
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ tlahualh
por ixpālacata quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo. 12 Lāˈ quinaˈn, como
līpāhuanāuj Jesucristo, chuntzaˈ
tzē nalaktapajtzūyāuj Dios
lāˈ tūˈ nalacapuhuanāuj. 13 Lāˈ
chuntzaˈ quit iclacasquiˈn que tūˈ
nalakachipiniˈyāˈtit huiˈxinaˈn aˈyuj
icpātīniˈmāˈ por mimpālacatacaˈn.
Lāˈ aˈyuj icpātīniˈn līhuan
iccāmācaˈtzīnīyāniˈ aˈnchī
nalīpūtaxtucan, xaˈnca nataxtu
para huiˈxinaˈn como chuntzaˈ
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit.

Cristo lej quincāpāxquīˈyāniˈ

14 Lāˈ chuntzaˈ quit ictatzokosta, lāˈ
ickalhtōˈkaˈniˈ Dios quinTātaˈcaˈn.
15 Xlaˈ ūˈtzaˈ xaTātaˈ de ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tahuiˈlānaˈ nac quilhtamacuj
lāˈ nac aˈkapūn. 16 Icsquiˈniˈ
Dios que huan Espíritu Santo
nacāmākalhlakaˈīˈnīyāniˈ xaˈnca
huiˈxinaˈn. Huāˈmāˈ Dios tzē
natlahua como xlaˈ lej kaˈlhī
līmāpaˈksīn. 17 Lāˈ nā icsquiˈniˈ Dios
que Cristo cacātāˈlatāˈkchokoniˈ,
como huiˈxinaˈn līpāhuaˈnāˈtit
xlaˈ. Lāˈ nā icsquiˈniˈ Dios
que cacāmaktāyaniˈ para

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacāpāxquīˈyāˈtit āˈmakapitzīn.
18 Lāˈ nā icsquiˈniˈ Dios para que
huiˈxinaˈn namāchekxīyāˈtit palh
Cristo lej quincāpāxquīˈyāniˈ.
Lāˈ catamāchekxīlh huāˈmāˈ
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tatapaˈksī con
Dios. 19 Lāˈ icsquiˈn que huiˈxinaˈn
namāchekxīˈkōˈyāˈtit palh Cristo lej
quincāpāxquīˈyāniˈ, aˈyuj nīn tintīˈ
tzē namāchekxī xaˈnca. Lāˈ chuntzaˈ
lactzey nalaˈyāˈtit chuntzaˈ huaˈchi
Dios lacasquiˈn.

20 Dios lej tzē natlahua lhūhuaˈ
por quinaˈn. Lāˈ tūˈ caˈtzīyāuj
squiˈnāuj ixlīhuāk aˈntū Dios tzē
naquincātlahuaniˈyāniˈ lāˈ tūla
pāstacāuj ixlīhuāk aˈntū Dios tzē
naquincātlahuaniˈyāniˈ, como
xlaˈ lej kaˈlhī līmāpaˈksīn. Lāˈ
huāˈmāˈ līmāpaˈksīn scuja na
quiˈaˈclhcunuccaˈn. 21 Lāˈ tūˈ maktin
catisputli aˈnchī namācāˈtanīcan
Dios ixpālacata Jesucristo lāˈ
quimpālacatacaˈn quilīhuākcaˈn
aˈntīn tāˈtapaˈksīyāuj con Cristo
Jesús. Amén.

Huan Espíritu Santo chu
lakatin quincātlahuanīˈtaˈniˈ

4 Quit, Pablo, ictachīˈn
como ictāˈscuja Dios
quiMāpaˈksīniˈcaˈn. Iccāsquiˈniˈyāniˈ
que calatāˈkchokotit chu aˈnchī
tasquiˈnī natalatāˈkchoko xlacaˈn
aˈntī Dios cātaˈsaniˈnīˈt. 2 Tūˈ
cakaˈtlaˈjcaˈtzītit. Lāˈ līlacatzucu
cachihuīnaˈntit. Lāˈ cacāpātīniˈtit
aˈntū cātatlahuaniˈyāniˈ
āˈmakapitzīn. Lāˈ calāmaktāyaˈtit
lāˈ chuntzaˈ natasuˈyu palh
lāpāxquīˈyāˈtit. 3 Como huan
Espíritu Santo chu lakatin
cātlahuanīˈtaˈniˈ, calīhuiˈlīˈtit
caˈcs nalatahuiˈlaˈyāˈtit. Lāˈ tūˈ
titalacpitziyāˈtit. 4 Quinaˈn aˈntīn
tāˈtapaˈksīyāuj Dios chu lakatin
quinaˈn con xlaˈ. Aˈnan xmān
lakatin Espíritu Santo. Chu
aˈcxtim kaˈlhīyāuj nachāˈnāuj nac
aˈkapūn quilīhuākcaˈn aˈntī Dios
quincātaˈsatīnīˈtaˈniˈ. 5 Aˈnan xmān
kalhatin Māpaˈksīniˈ Jesucristo. Lāˈ
chu lakatin aˈntū kalhlakaˈīˈyāuj.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ aˈkpaxāuj chu aˈcxtim
māsuˈyuyāuj palh kalhlakaˈīˈyāuj.
6 Aˈnan xmān kalhatin Dios. Xlaˈ
ūˈtzaˈ xaTātaˈ de ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn takalhlakaˈīˈ.
Lāˈ xlaˈ cāmāpaˈksīkōˈ ixlīhuāk.
Lāˈ xlaˈ huīˈ chu calhāhuā. Lāˈ xlaˈ
lahuīˈ con quilīhuākcaˈn.

7 Dios quincāmaktāyayāniˈ para
natlōkentaxtūyāuj quintascujūtcaˈn
aˈntū quincālīmāmacūˈnīˈtaˈniˈ
Cristo. 8 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios ixpālacata Cristo:

> Aˈxniˈcaˈ aˈlh nac aˈkapūn,
> cālēˈlh lhūhuaˈ tachīˈnīˈn.
> Lāˈ cāmaxquīˈlh huan
> tachiˈxcuhuīˈt aˈntūn tasquiˈnī
> para natatāˈscuja xlaˈ.

9 Aˈntī aˈlh nac aˈkapūn, ūˈtzaˈ
Cristo. Xlaˈ xapūˈla ixyujnīˈtaˈnchi
nac quilhtamacuj. 10 Cristo
yujchi nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ lāˈ nā xlaˈ
tahuaˈcaˈlh aˈnlhā más tālhmāˈn
de nac aˈkapūn. Tahuaˈcaˈlh como
chuntzaˈ tzē namāpaˈksīniˈnkōˈ
ixlīhuāk. 11 Cristo chāˈtunuˈ
cāmaxquīˈlh ixtascujūtcaˈn.
Aˈmakapitzīn cālīmānūlh
ixlīˈapóstoles. Lāˈ āˈmakapitzīn
cālīmānūlh ixlīˈaˈctaˈsanaˈnīˈncaˈn.
Lāˈ āˈmakapitzīn cālīmāmacūˈlh
para natamācaˈtzīnīniˈn huan
xatzey tachihuīn. Lāˈ āˈmakapitzīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cālīmānūlh xanapuxcuꞌnuꞌ nac
lītokpānnaꞌ. Lāꞌ āꞌmakapitzīn
cālīmāmacūꞌlh para natamāsuꞌyu
ixtachihuīn Dios. 12 Huāꞌmāꞌ
tlahualh como xlaꞌ lacasquiꞌlh
que xaꞌnca natatāꞌscuja aꞌntīn
tatapaꞌksī con Dios. Lāꞌ chuntzaꞌ
āꞌchulāꞌ natakalhlakaꞌīꞌ Cristo.
13 Lāꞌ chuntzaꞌ āꞌchulāꞌ xaꞌnca
nakalhlakaꞌīꞌyāuj hasta
quinaꞌn chu aꞌcxtim xaꞌnca
nakalhlakaꞌīꞌyāuj. Lāꞌ chu
aꞌcxtim nalakapasāuj ixOꞌkxaꞌ
Dios. Dios lacasquiꞌn que āꞌchulāꞌ
natlahuayāuj ixtapuhuān hasta lhā
nalayāuj huaꞌchi Cristo. 14 Tūꞌtzaꞌ
catilauj huaꞌchi camanaꞌ. Huan
camanaꞌ huāk takalhlakaꞌīꞌ aꞌntūn
cāhuanican aꞌyuj cacāꞌaꞌkxokoca.
Chuhuaꞌj taꞌaꞌnan āꞌmakapitzīn
aꞌntī lej tacaꞌtzī taꞌaꞌkxokonuꞌn.
Lāꞌ quincātamāsuꞌniꞌcuꞌtunāniꞌ
aꞌntūn tūꞌ stuꞌncuaꞌ. 15 Lāꞌ quinaꞌn
xmān tzē nahuanāuj aꞌntū
stuꞌncuaꞌ. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ nahuanāuj
aꞌntū stuꞌncuaꞌ, namāsuꞌyūyāuj
aꞌnchī cāpāxquīꞌyāuj xlacaꞌn
aꞌntīn cātāꞌchihuīnaꞌmāꞌnauj. Lāꞌ
āꞌchulāꞌ nalayāuj huaꞌchi Cristo.
Xlaꞌ huaꞌchi lakatin aꞌkxāk como
xlaꞌ māpaꞌksīniꞌn. 16 Lāꞌ quinaꞌn
huaꞌchi lakatin macniꞌ. Lāꞌ como
huan macniꞌ tlahua aꞌntū pāstaca
huan aꞌkxāk, nā chuntzaꞌ quinaꞌn
aꞌkahuānaꞌniꞌyāuj Cristo. Huan
tāstucat cāmāquilhtāstuca ixlīhuāk
huan macniꞌ. Lāꞌ chuntzaꞌ la chu
lakatin macniꞌ. Lāꞌ palh ixlīhuāk
huan macniꞌ xaꞌnca tascuja,
chuntzaꞌ huan macniꞌ stactēlha lāꞌ
tliꞌhuiꞌquintēlha. Lāꞌ nā chuntzaꞌ
quinaꞌn aꞌntīn kalhlakaꞌīꞌyāuj Dios.
Huaꞌchi lakatin macniꞌ lanīꞌtaꞌuj.
Chu lakatin quinaꞌn como
lāpāxquīꞌyāuj. Lāꞌ chuntzaꞌ āꞌchulāꞌ
kalhlakaꞌīꞌtēlhayāuj.

Cristo cāmaxquīꞌ xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt

17 Aꞌntū naꞌiccāhuaniyāniꞌ,
icuan por ixquilhtampān
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo.
Tūꞌtzaꞌ calatāꞌkchokotit huiꞌxinaꞌn
aꞌnchī talatlāꞌhuan āꞌmakapitzīn
aꞌntīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ.
Ixtapāstacnaꞌcaꞌn xlacaꞌn tuntūꞌ
ixtapalhcaꞌn. 18 Xlacaꞌn tūla xaꞌnca
tapāstacnaꞌn. Tūꞌ takaꞌlhī xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn aꞌntū Dios
māstāꞌ. Tūꞌ takaꞌlhī, como lej
lacxumpi lāꞌ tūꞌ tamāchekxī. 19 Lāꞌ
tūꞌtzaꞌ tamāxanaꞌn. Talīhuiꞌlīnīꞌt
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey. Līpāxuj
tatlahua ixlīhuāk aꞌntūn tūꞌ tzey
lāꞌ aꞌntūn talacasquiꞌn ixmacniꞌcaꞌn.
20 Tūꞌ chuntzaꞌ scaꞌtnīꞌtaꞌntit
huiꞌxinaꞌn. Cristo, xlaꞌ tūꞌ
chuntzaꞌ māsuꞌyulh. 21 Huiꞌxinaꞌn
cātahuaninīꞌtaꞌniꞌ ixpālacata Cristo.
Lāꞌ cātamāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌ aꞌntū
Cristo māsuꞌyulh. Lāꞌ huāꞌmāꞌ ūꞌtzaꞌ
aꞌntū xastuꞌncuaꞌ. 22 Lāꞌ chuhuaꞌj
tūꞌtzaꞌ calatāꞌkchokotit huiꞌxinaꞌn
huaꞌchi ixlatāꞌkchokoyāꞌtit xapūꞌla
aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj ixlakapasāꞌtit
Cristo. Xapūꞌla huiꞌxinaꞌn
ixtlahuaꞌyāꞌtit huan tūn tūꞌ
tzeyā mintapāstacnaꞌcaꞌn. Lāꞌ
chuntzaꞌ xmān taꞌaꞌkxokotit.
23 Chuhuaꞌj cakaꞌlhīꞌtit xasāstiꞌ
mintapāstacnaꞌcaꞌn. 24 Lāꞌ
calatāꞌkchokotit chu aꞌnchī xasāstiꞌ
mintapāstacnaꞌcaꞌn aꞌntū Dios
cāmaxquīꞌniꞌ lāꞌ aꞌntū huaꞌchi ixlaꞌ.
Lāꞌ catlahuaꞌtit aꞌntūn tzey.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

[25]Lā' tū'tza' cahua'ntit tā'ksa'nīn.
Calāhua'ni'tit a'ntū stu'ncua',
como chu lakatin quina'n a'ntīn
tā'tapa'ksīyāuj Cristo.
[26]Palh a'kchipinā'tit hui'xina'n,
tū' catlahua'tit talaclē'i' ixpālacata
mintā'kchaca'n. Tū' ti'a'kchipinā'tit
tintacuj. Capāxuhua'tit a'xni'ca'
tūna'j tā'cnū huan chi'chini'. [27]Lā'
tū' catamakxtektit nacātlajayāni'
huan ko'ti'ti'. Tū' catamakxtektit
nacāmātlahuanīyāni' a'ntūn tū' tzey.
[28]Tū'tza' caka'lhā'na'ntit
hui'xina'n a'ntī ixka'lhā'na'nā'tit.
Cascujtit para nahuā'yanā'tit.
Lā' chuntza' tzē namaktāyayā'tit
ā'makapitzīn a'ntīn cāmakasputa
a'ntū tasqui'nī.
[29]Tū' cachīhuā tihua'nā'tit
hui'xina'n. Cahua'ntit xmān
a'ntūn tzey lā' a'ntū nacāmaktāya
ā'makapitzīn. Lā' chuntza'
nacātlahuani'yā'tit a'ntūn tzey a'ntīn
cātakaxmatāni' hui'xina'n. [30]Tū'
catlahua'tit a'ntū nalīlakaputza huan
Espíritu Santo. Como huan Espíritu
Santo quincātā'lahui'lani', chuntza'
ca'tzīyāuj palh tā'tapa'ksīyāuj
Dios. Lā' nā ca'tzīyāuj que Dios
naquincāmāpūtaxtūkō'yāni' como
ka'lhīyāuj huan Espíritu Santo.
[31]Tū'tza' capāstactit a'ntū
cātatlahuani'nī'ta'ni' ā'makapitzīn.
Tū'tza' ca'a'kchipintit. Tū'tza'
cacālakapala'tit ā'makapitzīn.
Tū'tza' ca'a'ksa'nīni'ntit. Tū'tza'
tica'tzalaktzī'nā'tit ā'catīhuā.
[32]Xatzey calāpāxquī'tit.
Lā' calālakalhu'ma'ntit. Lā'
nā calāmāsputūnu'ni'tit
chuntza' hua'chi Dios
cāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n
por ixpālacata līnīlh Cristo.

Tasqui'nī que lacatejtin natalatā'kchoko ixcamana' Dios

[5] Como hui'xina'n ixcamana'tza'
Dios, lā' xla' cāpāxquī'yāni',
hui'xina'n natlahua'yā'tit a'ntū xla'
lacasqui'n. [2]Lā' nalāpāxquī'yā'tit
hui'xina'n chuntza' hua'chi Cristo
cāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Xla' lej
quincāpāxquī'yāni' hasta nīlh por
quimpālacataca'n. Tamacamāstā'lh
hua'chi lakatin lē'ksajna' para Dios.
Lā' huā'mā' lej līpāxuhualh Dios.
[3]Como hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't
Dios, nīn macsti'na'j tū'
titlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Tū'
catlahua'tit talākalhī'n. Lā' tū'
titlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan.
Lā' tū' tilaktampi'lhīni'nā'tit. [4]Lā' tū'
tihua'nā'tit xako'hua'jua' tachihuīn.
Lā' tū' tihua'nā'tit a'ntūn tuntū'
ixtapalh. Lā' tū' tilīkalhkamāna'nā'tit
a'ntūn ko'hua'jua' tachihuīn. Huāk
huā' tamā'na tū' līmakuan. Xatzey
camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios.
[5]Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que
a'ntīn tatlahuatlā'huan a'ntūn
tū' tzey, xlaca'n tū' catitatanūlh
a'nlhā māpa'ksīni'n Cristo lā' Dios.
Tū' catitatanūlh a'ntī lej tatlahua
talākalhī'n lā' a'ntī lej tatlahua
a'ntū lej xako'hua'jua' lā' a'ntī lej
talaktampi'lhīni'n de ixlīhuāk
catūhuā lā' tū' tapāstaca Dios.
[6]Lā' como ca'tzīyā'tit huā'mā', tū'
catamakxtektit nacāta'a'kxokoyāni'
hui'xina'n, a'yuj makapitzīn
tahuan que tzē tlahuacan huā'
tamā'na catūhuā. A'ntīn tatlahua
huā' tamā'na catūhuā, xlaca'n tū'
ta'a'kahuāna'ni'mā'na Dios. Lā' Dios
nacāmāpātīnī. [7]Lā' hui'xina'n tū'
cacātā'talacxtuctit xlaca'n.

8 Xapūˈla huiˈxinaˈn huaˈchilh
ixtlāˈhuaˈnāˈtit aˈnlhā cāˈpucsuaˈ. Lāˈ
chuhuaˈj como tāˈtapaˈksīyāˈtit Dios,
huaˈchilh tlāˈhuaˈmpāˈnaˈntittzaˈ
aˈnlhā xkaka. Chuntzaˈ līlacatejtin
calatāˈkchokotit chuntzaˈ huaˈchi
aˈntī xalanīˈn aˈnlhā xkaka.
9 Palh tlāˈhuanāuj aˈnlhā xkaka,
nalatāˈkchokoyāuj chu aˈnchī
Dios lacasquiˈn. Lāˈ natlahuayāuj
aˈntūn tzey. Lāˈ nā nahuanāuj aˈntū
xastuˈncuaˈ. 10 Cacaˈtzītit aˈntū
nalīpāxuhua Dios. Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
catlahuaˈtit. 11 Tūˈ catlahuaˈtit
aˈntū koˈhuaˈjuaˈ huaˈchi aˈntī
xalanīˈn nac cāˈpucsuaˈ. Tuntūˈ
ixtapalh aˈntūn tatlahua xlacaˈn.
Xatzey cacāmāsuˈniˈtit que tūˈ
tzey aˈntūn tatlahua. 12 Līmāxanaˈ
līchihuīnaˈncan aˈntū xlacaˈn
tatlahua lakatzēˈk. 13 Por huan
xkakanaˈ tzē cālaktzīˈnāuj catūhuā
aˈnchīn tahuanīˈt palh tzey o tūˈ
tzey. 14 Lāˈ chuntzaˈ huanican huan
aˈntīn tūˈ kalhlakaˈīˈ:

Huiˈx, huaˈchilh lhtatapāˈt lāˈ
huaˈchilh xanīn huiˈx.
Calakahuaˈ lāˈ catāˈkaquiˈ lāˈ
Cristo namāxkakēyāniˈ.

15 Calīhuiˈlīˈtit līlacatejtin
nalatāˈkchokoyāˈtit. Tūˈ
calatāˈkchokotit huaˈchi aˈntīn
tūˈ tamāchekxī ixtachihuīn Dios.
Līlacatejtin calatāˈkchokotit
como huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtittzaˈ.
16 Calīhuiˈlīˈtit natlahuaˈyāˈtit
catūhuā aˈntūn tzey pōˈktu aˈxniˈcaˈ
tzē natlahuaˈyāˈtit. Chuhuaˈj lej
tlahuacan aˈntūn tūˈ līmakuan.
17 Lāˈ xaˈnca capāstacnaˈntit.
Camāchekxītit aˈntū ixtapuhuān
Dios. Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ catlahuaˈtit.
18 Tūˈ cakaˈchīˈtit. Aˈntīn takaˈchī,
xlacaˈn tatlahua aˈntūn tūˈ
līmakuan. Xatzey catamakxtektit
que huan Espíritu Santo
nacāmāpaˈksīyāniˈ. 19 Aˈxniˈcaˈ
nalāˈtāˈchihuīnaˈnāˈtit, camākaˈtlīˈtit
Dios chuntzaˈ huaˈchi tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios aˈnlhā huanican
salmos lāˈ nā chuntzaˈ huan himnos
lāˈ huan tatlīˈn aˈntū ixlaˈ Dios.
Catlīˈniˈtit huan Māpaˈksīniˈ Dios.
Camākaˈtlīˈtit Dios con ixlīhuāk
miˈaˈclhcunuccaˈn. 20 Lāˈ pōˈktu
camaxquīˈtit pāxcatcaˈtzī Dios
quinTātaˈcaˈn por ixlīhuāk por
ixtacuīniˈ quiMāpaˈksīniˈ Jesucristo.

Aˈnchī maclacasquiˈn talīlatahuiˈla huan chiˈxcuˈ lāˈ ixpuscāt aˈntīn tatapaˈksī con Cristo

21 Lā como huiˈxinaˈn
aˈcnīniˈniˈyāˈtit Dios, nā chuntzaˈ
calāmaktāyaˈtit huiˈxinaˈn.
22 Lāˈ huiˈxinaˈn aˈntī puscan,
caˈaˈkahuānaˈniˈtit minkōluˈcaˈn
como chuntzaˈ māpaˈksīniˈn huan
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
23 Huan xakōluˈ māpaˈksī ixpuscāt
chuntzaˈ huaˈchi Cristo cāmāpaˈksī
aˈntīn tatāˈtapaˈksī xlaˈ. Cristo
cāmāpūtaxtūnīˈt xlacaˈn lāˈ
chuhuaˈj xlaˈ cāmāpaˈksī. 24 Lāˈ
aˈntīn tatāˈtapaˈksī Cristo, xlacaˈn
taˈaˈkahuānaˈniˈ Cristo. Lāˈ nā
chuntzaˈ huan puscan pōˈktu
nataˈaˈkahuānaˈniˈ ixkōluˈcaˈn.
25 Lāˈ huiˈxinaˈn aˈntīn
chiˈxcuhuīˈn, cacāpāxquīˈtit
mimpuscancaˈn chuntzaˈ
huaˈchi Cristo cāpāxquīˈ aˈntīn
tatapaˈksī con xlaˈ. Xlaˈ nīlh para
nacāmāpūtaxtū. 26 Xlaˈ nīlh como
quincātlahuacuˈtuniˈ xalactzey
ixpālacata kalhlakaˈīˈyāuj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan xatzey tachihuīn. Lāˈ
māpānūcuˈtulh quintalaclēˈiˈcaˈn.
Lāˈ chuhuaˈj aˈkpaxāuj como
xapacanīˈttzaˈ quintalaclēˈiˈcaˈn.
27 Lāˈ Cristo cāmācāxcuˈtunli
ixtachiˈxcuhuīˈt como chuntzaˈ
natachāˈn lacuan na ixlacapūn.
Lāˈ lacasquiˈlh que lactzey
ixtalakōˈlh huaˈchi aˈntū lej tzey
lāˈ lej tzēhuanīˈt. 28 Tasquiˈnī que
huan chiˈxcuhuīˈn natapāxquīˈ
ixpuscancaˈn chuntzaˈ huaˈchi
cāpāxquīˈcan ixaˈcstucaˈn. Kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntī pāxquīˈ ixpuscāt,
nā chuntzaˈ pāxquīˈcan ixaˈcstu.
29 Nīn tintīˈ caˈtzalaktzīˈn ixmacniˈ.
Māhuīˈcan lāˈ maktakaˈlhcan. Lāˈ
nā chuntzaˈ Cristo cāmaktakaˈlha
aˈntī ixtachiˈxcuhuīˈt. 30 Cristo
quincāmaktakaˈlhāniˈ como
quinaˈn huaˈchilh ixmacniˈ Cristo.
31 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:
“Kalhatin chiˈxcuˈ namakxteka
ixtātaˈ lāˈ ixtzīˈt. Lāˈ natāˈtakēxtimī
ixpuscāt. Lāˈ chuntzaˈ chu lakatin
macniˈ natala ixtuˈcaˈn”. 32 Huāˈ
tamāˈna tachihuīn stuˈncuaˈ pero
jicslīhuaˈ māchekxīkōˈcan. Quit
icpuhuan que līchihuīnaˈn de Cristo
aˈnchī cāoˈkskaˈlhī ixtachiˈxcuhuīˈt.
33 Lāˈ nā huanicuˈtun que tasquiˈnī
que huan chiˈxcuhuīˈn natapāxquīˈ
ixpuscancaˈn chuntzaˈ huaˈchi
cāpāxquīˈcan ixaˈcstucaˈn. Lāˈ
tasquiˈnī que huan puscan
nataˈaˈcnīniˈniˈ ixkōluˈcaˈn.

6 Huiˈxinaˈn aˈntīn camanaˈ
caˈaˈkahuānaˈniˈtit
mintātaˈcaˈn lāˈ mintzīˈtcaˈn.
Chuntzaˈ tasquiˈnī como
chuntzaˈ ixtapuhuān Dios. 2 Dios
huan que nacāsicuaˈlanālī
aˈntī natatlōkentaxtū huāˈmāˈ
līmāpaˈksīn. Huāˈmāˈ ūˈtzaˈ huan
xapūˈla līmāpaˈksīn aˈntū chuntzaˈ
līchihuīnaˈn Dios. Huāˈmāˈ
līmāpaˈksīn chuntzaˈ huan:
“Caˈaˈcnīniˈniˈ mintātaˈ lāˈ mintzīˈt.
3 Chuntzaˈ līpāxuj nalatahuiˈlaˈyaˈ.
Lāˈ chuntzaˈ makān nalatahuiˈlaˈyaˈ
nac quilhtamacuj”.
4 Lāˈ huiˈxinaˈn aˈntī xatātaˈ lāˈ
xatzīˈt, tūˈ cacāmakāˈkchipintit
mincamanaˈcaˈn. Cacāmakastactit
chu aˈnchī Dios huan.
Cacāmāsuˈniˈtit aˈnchī
nataˈaˈkahuānaˈniˈ Dios.
5 Lāˈ huiˈxinaˈn aˈntī makscujnīˈn,
caˈaˈkahuānaˈniˈtit aˈntīn
cātāˈscujāˈtit. Cacāˈaˈcnīniˈniˈtit
lāˈ cacājicuaˈniˈtit. Xaˈnca cascujtit
huaˈchilh ixtāˈscujtit māniˈ Cristo.
6 Xaˈnca cascujtit lāˈ tūˈ xmān
aˈxniˈcaˈ cātalaktzīˈnāniˈ aˈntīn
tāˈscujāˈtit. Tūˈ xmān xlacaˈn
nacāmāpāxuhuīˈcuˈtunāˈtit. Xaˈnca
cascujtit para namāpāxuhuīˈyāˈtit
Dios como huaˈchilh ixtāˈscujtit
māniˈ Cristo. 7 Līpāxuj cascujtit.
Tūˈ xmān scujpāˈnaˈntit para huan
chiˈxcuhuīˈn. Nā scujpāˈnaˈntit
para Dios. 8 Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo
nacāmāpalakōˈ chāˈtunuˈ chu aˈnchī
tlahuanīˈt aˈntūn tzey aˈyuj tasācuaˈ
lāˈ aˈyuj māpaˈksīniˈ.
9 Lāˈ huiˈxinaˈn aˈntī
māpaˈksīniˈnāˈtit, lactzey
calaˈtit con aˈntīn xatatamāuj
mintasācuaˈcaˈn. Lāˈ tūˈ
nalīmaclhcāyāˈtit de catūhuā.
Capāstactit que quiMāpaˈksīniˈcaˈn
huiˈlachaˈ nac aˈkapūn. Xlaˈ chu
aˈcxtim cāmāpaˈksī huan tasācuaˈ lāˈ
aˈntīn tamāpaˈksīniˈn. Lāˈ Dios chu
lakatin cālaktzīˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' naquincātlajayāni' huan ko'ti'ti'

10 Chuhua'j, tā'timīn,
ā'xmān iccāhuanicu'tunāni'
catūhuā. Tū' titalactlajī'yā'tit
a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit huan
Māpa'ksīni' Jesucristo.
Xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn
lā' tzē nacāmaktāyayāni'.
11 Catamakxtektit que Dios
nacāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū'
caticā'a'kxokoni' huan ko'ti'ti'. Lā'
a'nchī Dios quincālīmaktāyayāni',
ū'tza' hua'chi lakatin armadura
a'ntūn tamaclacasqui'n huan
soldados a'xni'ca' ta'a'n nac guerra.
12 Lā' nā quina'n hua'chilh ixa'uj
nac guerra. Quintā'ca'tzaca'n tū'
chi'xcuhuī'n. Quintā'ca'tzaca'n
ū'tza' huan xako'hua'jua'
līca'tzīnni' a'ntīn taka'lhī
līmāpa'ksīn lā' tamāpa'ksīni'n
nac huā'mā' quilhtamacuj
a'nlhā tlahuacan talaclē'i' lā'
talatlā'huan nac cā'ū'nī'n. 13 Lā'
ū'tza' calītamakxtektit que Dios
nacāmaktāyayāni' de ixlīhuāk
catūhuā. Huā'mā' hua'chi armadura
a'ntū Dios cāmaxquī'yāni'.
Chuntza' tū' caticātatlajani'
mintā'ca'tzaca'n. Lā' a'yuj
tlajanī'ta'ntit mintā'ca'tzaca'n,
pō'ktu cāxni'j catahui'la'tit. Lāsā'
namimpala huan mintā'ca'tzaca'n.
Lā' palh cāxni'j tahui'la'yā'tit, tū'
caticātlajani'. 14 Pō'ktu cāxni'j
catahui'la'tit. Camaklhtīni'ntit
a'ntū Dios cāmaxquī'yāni' a'ntū
hua'chi armadura. Kalhatin tropa
chā'xpātahui'la lakatin cinturón
lā' lē'n ā'catūhuā a'ntū namaktāya
ixcu'xan. Lā' nā hui'xina'n tasqui'nī
que nalakapasā'tit a'ntū xastu'ncua'
lā' xmān natlahua'yā'tit a'ntūn tzey.
15 Huan tropa tatūnū botas a'xni'ca'
a'n calhāhuā. Lā' hui'xina'n
namāca'tzīnīni'ntā'kchokoyā'tit
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
a'nchī ko'xamixli Dios lā' huan
tachi'xcuhuī't. 16 Huan tropa lē'n
a'ntū pūlītamaktāya. Lā' huanmā'
tū' lakpusa huan flechas a'ntū
hua'chilh talama a'ntū macā'n
huan ixtā'ca'tza. Lā' hui'xina'n
palh līpāhua'nā'tit Dios, ū'tza'
hua'chi a'ntū pūtamaktāya'yā'tit.
Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tū'
caticātlajani'. 17 Huan tropa
maclacasqui'n ixtā'knu' de līcā'n.
Lā' hui'xina'n tasqui'nī que
xa'nca naca'tzīyā'tit que Dios
cāmāpūtaxtūnī'ta'ni'tza'. Lā' ū'tza'
līca'tzīyā'tit que natlajana'nā'tit por
ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' huanmā'
hua'chilh ū'tza' mintā'knu'ca'n de
līcā'n. Lā' ixtachihuīn Dios, ū'tza'
hua'chi lakatin espada a'ntū huan
Espíritu Santo cāmaxquī'yāni'.
18 Lā' pō'ktu cakalhtō'ka'ni'tit
Dios ixpālacata a'ntū
maclacasqui'nā'tit. Casqui'ni'tit
Dios que nacāmaktāyayāni'.
Lā' catamakxtektit que huan
Espíritu Santo nacāmaktāyayāni'
nakalhtō'ka'yā'tit. Skalalh
catahui'la'tit. Lā' tū' tijiclhua'yā'tit
de nakalhtō'ka'yā'tit. Lā' pō'ktu
cacālīkalhtō'ka'tit ixlīhuākca'n
ixtachi'xcuhuī't Dios. 19 Lā' nā
nakalhtō'ka'yā'tit por quit.
Casqui'ni'tit que Dios naquimāsu'ni'
a'nchī na'icchihuīna'n lā'
naquimaktāya para que tū'
na'icjicua'n. Lā' casqui'ntit para
que quit tzē na'icmāca'tzīnīni'n

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo. 20 Dios quimacaminī'ꞌt
para na'icmāsu'yu huan xatzey
tachihuīn. Lā' ū'tza' iclītachī'nī't
chuhua'j. Casqui'ni'tit Dios para
que tū' na'icjicua'n a'xni'ca'
na'icmāsu'yu, chuntza' hua'chi
tasqui'nī.

Cāmacā'ni'ca saludos

21 Chō'la hui'xina'n
ca'tzīcu'tunā'tit a'nchī iclīlahuī' lā'
a'ntū ictlahuamā'. Huāk huā'mā'
nacāhuaniyāni' quintā'tinca'n
Tíquico. Xla' xa'nca tā'scuja Dios.
22 U'tza' iccālīlakmacā'nāchāni'
hui'xina'n. Chuntza' xla'
tzē nacāhuaniyāni' a'nchī
iclīlahui'lāna'uj. Lā' chuntza'
nacāmāko'xamixīyāni' hui'xina'n.
23 Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n,
lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo
que cacāmātza'ta'tī'ni'ni'
mi'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni'
Dios que cacāmaktāyani' para
que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit
lā' nalāpāxquī'yā'tit. 24 Dios
cacāsicua'lanālīkō'ni'
milīhuākca'n a'ntī lej xa'nca
pāxquī'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo con ixlīhuāk
mi'a'clhcunucca'n. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aˈntū Cāmacāˈniˈca Xalanīˈn nac Filipos

Pablo tzoˈknulh desde nac pūlāchīˈn para xalanīˈn nac Filipos aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

1 Quinaˈn, Pablo lāˈ Timoteo,
lāˈ quinaˈn ixtasācuaˈnīˈn
Jesucristo aˈntī quincālacsacnīˈtaˈniˈ.
Quinaˈn iccāmacāˈniˈyāchāniˈ
huāˈmā carta nac Filipos. Quit
Pablo aˈntī iccātzoˈknuniˈyāniˈ
milīhuākcaˈn aˈntī huiˈlāˈnaˈnchipitit
lāˈ kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit Jesucristo
lāˈ con huan xanapuxcuˈnuˈ
lāˈ nā aˈntīn tamaktāyanaˈn
aˈntīn cāmāpācuhuīcan
diáconos. 2 QuinTātaˈcaˈn Dios
lāˈ quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo
cacātasicuaˈlanālīniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ cacāmātzaˈtaˈtīˈniˈniˈ
miˈaˈclhcunuccaˈn.

Pablo cālīkalhtōˈkaˈlh por huan aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

3 Aˈxniˈca iccāpāstacāniˈ, icmaxquīˈ
pāxcatcaˈtzī Dios. 4 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ickalhtōˈkaˈniˈmāˈ Dios, pōˈktu
icsquiˈniˈmāˈ por huiˈxinaˈn lāˈ con
tapāxuhuān. 5 Icmāstāˈ pāxcatcaˈtzī
como aˈxniˈcaˈ pūˈla kalhlakaˈīˈtit,
tzucutit quilātāˈscujāuj ixpālacata
huan xatzey tachihuīn aˈntū
Dios mācaˈtzīnīniˈn. Lāˈ hasta
chuhuaˈj quilātāˈscujāujcus. 6 Quit
iclīpāhuan Dios lāˈ como xlaˈ
tzucunīˈt cāmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī
natlahuaˈyāˈtit ixtapuhuān, iccaˈtzī
que nacāmāsuˈniˈtēlhayāniˈ
hasta que natlahuakōˈ aˈxniˈcaˈ
namimpala Jesucristo. 7 Lāˈ
minīˈniˈ chuntzaˈ icpuhuan por
mimpālacatacaˈn como chu
aˈcxtim quincāsicuaˈlanālīniˈ Dios
lāˈ como lej iccāpāxquīˈyāniˈ.
Huiˈxinaˈn lāˈ quit chu aˈcxtim
quincālakalhuˈmanāniˈ Dios
aˈyuj tachīˈn quit o aˈyuj
icyā na ixlacapūncaˈn huan
pūchihuīnaˈnīˈn para naˈiclēˈkatāya
huan xatzey tachihuīn lāˈ para
naˈicmāstūˈnca palh stuˈncuaˈ.
Lāˈ huiˈxinaˈn quilāmaktāyayāuj
para naˈiclēˈkatāya huan xatzey
tachihuīn. 8 Dios ūˈtzaˈ caˈtzī
aˈnchī lej iccāpāxquīˈyāniˈ
milīhuākcaˈn huaˈchi Jesucristo
cāpāxquīˈyāniˈ. 9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ickalhtōˈkaˈniˈmāˈ Dios, icsquiˈniˈ
que āˈchulāˈ nalāpāxquīˈyāˈtit. Lāˈ
nā icsquiˈniˈ que lej nacaˈtzīyāˈtit
aˈntū Dios lacasquiˈn lāˈ xaˈnca
napāstacnaˈnāˈtit 10 para que
namāchekxīˈyāˈtit aˈnchī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nalīlacsacāˈtit aˈntū xatzey. Lāˈ
chuntzaˈ xalactzey nalaˈyāˈtit lāˈ
nā tūˈ naˈaˈnan nīn tuntūˈ aˈntū
nacātalīyāhuayāniˈ aˈxniˈcaˈ
namimpala huan Cristo. 11 Lāˈ nā
icsquiˈniˈ Dios que līlacatejtin
natahuiˈlaˈyāˈtit por ixlīmāpaˈksīn
lāˈ chuntzaˈ naˈaˈcnīniˈniˈcan Dios lāˈ
namācāˈtanīcan xlaˈ.

Pablo hualh que ixquilhtamacuj huāk ixlaˈ Cristo

12 Quintāˈtimīn, iclacasquiˈn
nacaˈtzīˈyāˈtit que aˈntū
quimpātleˈkeniˈnīˈt ūˈtzaˈ āˈchulāˈ
maktāyalh māˈkahuanī huan
xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo. 13 Como quit tachīˈn,
ixlīhuākcaˈn soldados aˈntīn
tamaktakaˈlha huan palacio
tacaˈtzītzaˈ aˈnchī quinchīˈcanīˈt
porque icmāsuˈyu de Cristo. Lāˈ nā
ixlīhuākcaˈn āˈmakapitzīn āˈtzāˈ
nā tacaˈtzī huāˈmāˈ. 14 Lāˈ ūˈtzaˈ
cālīmāhuixcānī casi ixlīhuākcaˈn
xalanīˈn āˈtzāˈ aˈntīn takalhlakaˈīˈ
huan Māpaˈksīniˈ. Lāˈ āˈchulāˈ
tamāstūˈnca ixtachihuīn Dios lāˈ tūˈ
tajicuaˈn.
15 Makapitzīn talīˈaˈctaˈsanaˈn
Cristo porque quintalakcaˈtzaniˈ
lāˈ quintamālacastuˈccuˈtun. Pero
āˈmakapitzīn talīˈaˈctaˈsanaˈn
porque xlacaˈn talacasquiˈn
que lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
natakalhlakaˈīˈ Cristo chu aˈcxtim
huaˈchi quit iclacasquiˈn. 16 Huan
aˈntī tzey ixtapuhuāncaˈn, xlacaˈn
talīmāsuˈyu Cristo porque
quintapāxquīˈ. Lāˈ tacaˈtzī
que quihuiˈlīcanīˈt āˈtzāˈ para
naˈiclēˈkatāya huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
17 Lāˈ huan aˈntī talakcaˈtzan,
xlacaˈn tatalacpitzicuˈtun
aˈxniˈcaˈ talīˈaˈctaˈsanaˈn Cristo.
Lāˈ tapuhuan que chuntzaˈ
āˈchulāˈ naquintamāpātīnī līhuan
ictachīˈn. 18 Tūˈ quimacaˈtzi aˈchīˈ
talīˈaˈctaˈsanaˈn Cristo. Aˈyuj calalh
porque talacpitzicuˈtun, aˈyuj
calalh porque quintapāxquīˈ, pero
talīˈaˈctaˈsanaˈn Cristo lāˈ ūˈtzaˈ
iclīpāxuhua.
19 Lāˈ āˈchulāˈ icpāxuhua
porque iccaˈtzī que huāˈmāˈ
nataxtuyāchaˈ para naˈictaxtu de
huan pūlāchīˈn como huiˈxinaˈn
quilālīmaktāyamāˈnauj con
miˈoracioncaˈn. Lāˈ nā quimaktāya
huan Espíritu Santo porque
ictapaˈksī con Jesucristo. 20 Quit
lej ickaˈlhīmāˈ aˈntū namin.
Lāˈ iclacasquiˈn que nīn tuntūˈ
naˈiclītamāxanīˈ pero lej huixcānaˈj
naˈiccaˈtzī chuhuaˈj huaˈchi
pōˈktu huixcānaˈj xaˈiccaˈtzī
para naˈicmāsuˈyu ixpālacata
Cristo. Chuntzaˈ nalaktzīˈncan
aˈnchī ixlīkaˈtlaˈ Cristo por
ixpālacata quinquilhtamacuj, aˈyuj
ixquimaknīca lāˈ aˈyuj iclahuīˈcus.
21 Porque para quit, palh icuīˈ
makāncus, huāk quinquilhtamacuj
nala ixlaˈ Cristo. Lāˈ palh naˈicnī,
naˈictlaja quinquilhtamacuj para
pōˈktu. 22 Pero līhuan iclahuīˈ,
lej naˈicscuja por ixpālacata
huan Māpaˈksīniˈ. Chuntzaˈ quit
tūˈ iccaˈtzī tuchū naˈiclacsaca.
23 Quimāmakchuyī porque lakatuˈ
quintapāstacnaˈ. Palh naˈicnī,
naˈictāˈlatahuiˈla Cristo nac aˈkapūn
lāˈ ūˈtzaˈ lej xatzey para quit. 24 Pero
para huiˈxinaˈn más maclacasquiˈn
que naˈiclatahuiˈlacus para

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naˈiccāmaktāyayāniˈ. 25 Lāˈ como
stuˈncuaˈ huāˈmāˈ tachihuīn,
iccaˈtzī que naˈiccātāˈtachokoyāniˈ
lāˈ naˈiccātāˈscujāniˈ para que
āˈchulāˈ nakalhlakaˈīˈyāˈtit lāˈ
napāxuaˈyāˈtit ixpālacata aˈntūn
kalhlakaˈīˈyāˈtit. 26 Chuntzaˈ aˈxniˈcaˈ
naˈicaˈmpalayāchaˈ, nakaˈlhīˈyāˈtit
lhūhuaˈ aˈntū nalīpāxuaˈyāˈtit
ixpālacata aˈntūn Jesucristo
cātlahuaniˈniˈ huiˈxinaˈn, como
quimāspiˈtlitzaˈ.
27 Aˈyuj iclahuīˈcus lāˈ aˈyuj
naˈicnī, huan aˈntū más tasquiˈnī
para huiˈxinaˈn, ūˈtzaˈ huāˈmāˈ.
Nalātahuiˈlayāˈtit aˈnchī minīˈniˈ
aˈntīn takalhlakaˈīˈ xatzey tachihuīn
ixpālacata Cristo. Chuntzaˈ palh
quit iccālakaˈnāniˈ o palh tūla
naˈicaˈnāchaˈ, naquimācaˈtzīnīcan
que huiˈxinaˈn tūˈ xtāpalīˈnīˈtaˈntit
aˈntū kalhlakaˈīˈtit. Aˈcxtim
calalh mintapuhuāncaˈn
lāˈ mintapāstacnaˈcaˈn. Lāˈ
calātāˈscujtit kextim por huan aˈntū
kalhlakaˈīˈyāˈtit por huan xatzey
tachihuīn. 28 Lāˈ tūˈ caticājicuaˈniˈtit
mintāˈcaˈtzacaˈn nīn macstiˈnaˈj.
Lāˈ como tūˈ xtāpalīˈnīˈtaˈntit aˈntū
kalhlakaˈīˈtit lāˈ tūˈ cājicuaˈniˈyāˈtit
mintāˈcaˈtzacaˈn, ūˈtzaˈ nala
huaˈchi lakatin señal aˈntū
Dios macamilh. Uˈtzaˈ xaˈnca
nacālīmāsuˈniˈ mintāˈcaˈtzacaˈn
que nacāmāsputūcan xlacaˈn nac
pūpātīn lāˈ huiˈxinaˈn nakaˈlhīˈyāˈtit
minquilhtamacujcaˈn para
pōˈktu. 29 Lāˈ huiˈxinaˈn tūˈ xmān
kalhlakaˈīˈyāˈtit que Cristo ūˈtzaˈ
tzē māpūtaxtūnuˈn, pero nā
līpātīniˈnāˈtit por xlaˈ chu aˈnchī
ixtapuhuān Dios. 30 Chu aˈcxtim
quintāˈcaˈtzacaˈn huiˈxinaˈn lāˈ quit.
Laktzīˈntittzaˈ aˈnchī icpātīniˈlh lāˈ
chuhuaˈj kaxpaˈtnīˈtaˈntit aˈnchī
icpātīniˈmāˈcus.

Aˈnchī tātzinaˈj līyujli Cristo lāˈ aˈnchī mācāˈtanīca

2 Lej tzey palh uˈcxcaˈtzīyāˈtit
que Cristo cāmāhuixcānīyāniˈ
lāˈ cāmākoˈxamixīyāniˈ como
cāpāxquīˈyāniˈ. Lāˈ nā tzey palh
uˈcxcaˈtzīyāˈtit que huan Espíritu
Santo cātāˈlahuiˈlaniˈ. Lāˈ tzey
palh lakapasāˈtit ixtapāxquīˈn
lāˈ ixtalakalhuˈmān Cristo.
2 Palh chuntzaˈ uˈcxcaˈtzīyāˈtit,
naquilāmaxquīˈyāuj lhūhuaˈ
tapāxuhuān como xaˈnca
nalatāˈkchokoyāˈtit. Chu aˈcxtim
napāstacnaˈnāˈtit lāˈ chu aˈcxtim
nalāpāxquīˈyāˈtit lāˈ chu lakatin
nala mintapuhuāncaˈn. Aˈcxtim
nalatahuiˈlaˈyāˈtit lāˈ chuntzaˈ
naquilāmaxquīˈyāuj lhūhuaˈ
tapāxuhuān. 3 Tuntūˈ catlahuaˈtit
xmān por mimpālacatacaˈn nīn
para nacātaˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ māniˈ
huiˈxinaˈn. Tūˈ cakaˈtlaˈjcaˈtzītit.
Mejor chāˈtunuˈ capāstactit que
āˈmakapitzīn más xatzey que
huiˈxinaˈn. 4 Chāˈtunuˈ cuenta
catlahualh aˈntū ixlaˈcaˈn
āˈmakapitzīn lāˈ camaktakaˈlhli. Lāˈ
tūˈ xmān namaktakaˈlha aˈntū ixlaˈ
ixaˈcstu.
5 Cakaˈlhīˈtit huāˈmāˈ tapāstacnaˈ
aˈntū ixkaˈlhī Cristo Jesús. 6 Xlaˈ
aˈyuj chu aˈcxtim huaˈchi Dios,
pero tūˈ puhualh que huan
ixtāˈchuntzaˈ Dios ūˈtzaˈ tūˈ maktin
catimakxtekli. 7 Mākēnūlh huan
ixtāˈchuntzaˈ Dios para natahuiˈla
ixlītasācuaˈ lāˈ para nalacatuncuī
huaˈchi chiˈxcuhuīˈn talacatuncuī.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

8 Lā' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac
cā'ti'ya'tna' hua'chi chi'xcu', ā'chulā'
tātzina'j līyujli lā' a'kahuāna'ni'lh
Dios hasta tamacamāstā'lh para
nanī. Lā' lej māmāxanī'ca como
xtokohua'ca'ca huan nac cruz para
nanī. 9 U'tza' Dios lej lī'a'cnīni'ni'lh
lā' nā līmaxquī'lh ixtacuīni'
līhua'ca' tzey que ixlīhuāk
tachi'xcuhuī't lā' ángeles. Lā' tū'
a'nan ixtā'tzey huā'mā' tacuīni'.
10 Chuntza' tlahuaca para que
ixlīhuākca'n natamāpāxuhuī Jesús
lā' natatatzokostani'. Ixlīhuākca'n
chuxalhā nac a'kapūn lā' nac
cā'ti'ya'tna' lā' na ixtampīn huan
ti'ya't, xlaca'n natamāpāxuhuī
Jesús. 11 Lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't natahuan que
Jesucristo ū'tza' Māpa'ksīni' lā'
chuntza' namācā'tanīcan Dios huan
xaTāta' lā' na'a'cnīni'ni'can.

Huan a'ntīn takalhlaka'ī' hua'chi pūmaksko nac cā'quilhtamacuj

12 Por eso, quintā'timīn, como
pō'ktu quilā'a'kahua'na'ni'nī'ta'uj
a'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni'
hui'xina'n, ā'chulā' catlahua'tit
chuhua'j līhuan quit tū'
iccātā'latlā'huanāni'. Chā'tunu'
calīhui'lītit mē'cstuca'n
natlōkentaxtūkō'yā'tit a'ntū
minī'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'.
Catamaktaka'lhtit para que tū'
natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey.
13 Dios ū'tza' a'ntī cāmāpuhuanīyāni'
huan xatzey lā' cāmaktāyayāni'
para natlahua'yā'tit ixtapuhuān.
14 A'xni'ca' nacātamāpa'ksīyāni'
palh natlahua'yā'tit catūhuā, tū'
nakalhtaxtoktīni'nā'tit lā' tū'
nalāquilhnīyā'tit. 15 Chuntza'
catlahua'tit para que tū' a'nan nīn
tuntū' a'ntū nacātalī'a'ksa'nīni'nāni'
lā' xalacuan nala'yā'tit hua'chi
minī'ni' ixcamana' Dios. Lā' a'yuj
hui'lā'na'ntit na ixlaclhpu'nanca'n
huan tū' tzeyā tachi'xcuhuī't lā'
a'ntī ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n,
pero ū'tunu'n tū' caticālhkamani'.
Hui'xina'n nala'yā'tit para xlaca'n
hua'chi pūmaksko a'nlhā cā'pucsua'.
16 Lā' hui'xina'n cāmāsu'ni'pā'na'ntit
a'nchī natalīka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n. U'tza'
na'iccālīka'tla'jca'tzīyāni' a'xni'ca'
nachin ixlacchi'chini' Cristo
porque na'icca'tzī que tū' chu
tlakaj icscujli. Lā' tū' chu tlakaj
iccāmāsu'ni'ni' hui'xina'n.
17 Hui'xina'n kalhlaka'ī'tit
a'ntū iccāmāsu'ni'ni'. Lā' a'yuj
na'icnī por ixpālacata huan
Māpa'ksīni', quit iclīpāxuhua como
līpāhua'nā'tit Dios. Lā' nā hui'xina'n
līpāxuhua'tit como līpāhua'nā'tit
Dios. 18 Lā' palh maclacasqui'n
na'icnī, tzē nalīpāxuhua'yā'tit
porque naca'tzīyā'tit que quit
na'iclīpāxuhua.

Timoteo lā' Epafrodito

19 Palh huan Māpa'ksīni' Jesús
naquimakxteka, lacapalh quit
na'iccāmacā'ni'yāchāni' huan
Timoteo para que naquihuani
chī hui'lā'na'nchipitit a'xni'ca'
naquītaspi'ta. Lā' chuntza'
quit na'icka'lhī tapāxuhuān.
20 Na'iccāmacā'ni'yāchāni' Timoteo
porque tū' a'nan ā'kalhatin hua'chi
xla' a'ntī cāpāstacāni' hui'xina'n
hua'chi quit. Xla' stu'ncua'
līpāta'la mimpālacataca'n. 21 Huan
ā'makapitzīn ixlīhuākca'n cuenta

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tatlahua aꞌntū xmān ixlaꞌcaꞌn lāꞌ
tūꞌ cuenta tatlahua aꞌntū Cristo
lacasquiꞌn. 22 Pero huiꞌxinaꞌn
xaꞌnca lakapasāꞌtit ixlakta Timoteo
lāꞌ caꞌtzīyāꞌtit aꞌnchī huaꞌchilh
quiꞌoꞌkxaꞌ xlaꞌ quintāꞌscujli aꞌxniꞌcaꞌ
xaꞌicmāsuꞌyutlāꞌhuan huan xatzey
tachihuīn aꞌntū Dios māca'tzīnīniꞌn.
23 Lāꞌ chu tuncan naꞌiccaꞌtzī aꞌnchī
naquintaxtuniꞌkōꞌ, icpuhuan palh
naꞌiccālakmacāꞌnāchāniꞌ huiꞌxinaꞌn.
24 Lāꞌ nā quit ickalhlakaꞌīꞌ que huan
Māpaꞌksīniꞌ palh naquimāxtu nac
pūlāchīꞌn para naꞌiccālakaꞌnāchāniꞌ
huiꞌxinaꞌn lacapalh.
25 Quit icpuhuan
que maclacasquiꞌn
naꞌiccāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ quintāꞌtin
Epafrodito. Xlaꞌ quintāꞌtropa para
Jesús lāꞌ ixquintāꞌscuja. Nā xlaꞌ
milacscujniꞌcaꞌn lāꞌ milaktapalhcaꞌn
aꞌnchī quimaktāyalh aꞌxniꞌcaꞌ
xaꞌicmaclacasquiꞌn. 26 Xlaꞌ
ixcālaktzīꞌncuꞌtunāniꞌ lāꞌ
līlakaputzalh como huiꞌxinaꞌn
ixkaxpatnīꞌtaꞌntit aꞌnchī ixīꞌtzaꞌcaꞌn.
27 Lāꞌ stuꞌncuaꞌ lej ixīꞌtzaꞌcaꞌn
porque ixnīmāꞌtzaꞌ. Pero Dios
lakalhuꞌmalh lāꞌ xlaꞌ tzeyalh. Nā
quit quilakalhuꞌmalh para que
tūꞌ āꞌchulāꞌ xaꞌiclīlakaputzalh
palh ixnīlh. 28 Lāꞌ nā palaj
iccālakmacāꞌncuꞌtunāchāniꞌ
para que napāxuhuaꞌyāꞌtit
aꞌxniꞌcaꞌ nalaktzīꞌmpalaꞌyāꞌtit.
Lāꞌ quit tūꞌ naꞌickaꞌlhī aꞌntū
naquimpātaꞌla. 29 Por eso
aꞌxniꞌcaꞌ nachiꞌpatampāxtokāꞌtit,
camaxquīꞌtit pāxcatcaꞌtzī Dios. Lāꞌ
caꞌaꞌcnīniꞌniꞌtit Epafrodito lāꞌ nā
huan āꞌmakapitzīn huaꞌchi xlaꞌ
aꞌntīn tūꞌ tajicuaꞌn natanī ixpālacata
Cristo. 30 Ixpālacata huan ixtascujūt
Cristo ixnīmāꞌtzaꞌ Epafrodito. Lāꞌ
tūꞌ līmakjicuaꞌlh ixquilhtamacuj
aꞌxniꞌcaꞌ quimaktāyalh lāꞌ
tlahuakōꞌlh aꞌntū huiꞌxinaꞌn tūlalh
catitlahuaꞌtit porque lej makat ixlatl
āꞌhuaꞌnāꞌtit.

Huan aꞌntū līlacatejtin lāꞌ xastuꞌncuaꞌ

3 Lāꞌ chuhuaꞌj, quintāꞌtimīn,
calīpāxuaꞌtit ixpālacata
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo. Tūꞌ
iclakachāꞌniꞌ aꞌyuj chu aꞌcxtim
naꞌiccātzoꞌknuniꞌpalayāniꞌ lāꞌ
ūꞌtzaꞌ xatzey para huiꞌxinaꞌn.
2 Cacātapānūꞌniꞌtit huan aꞌntīn
koꞌhuaꞌjuaꞌ ixtapāstacnaꞌcaꞌn, huan
aꞌntīn tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ
cacātapānūꞌniꞌtit huan aꞌntīn tahuan
que maclacasquiꞌn cāchuꞌcuniꞌcan
ixmacniꞌcaꞌn para circuncisión
lāꞌ nā para natala ixtachiꞌxcuhuīꞌt
Dios. Xlacaꞌn tamāsputūcuꞌtun
aꞌntū kalhlakaꞌīꞌtit. 3 Pero quinaꞌn
aꞌntī stuꞌncuaꞌ ixtachiꞌxcuhuīꞌt
Dios. Lāꞌ quinaꞌn māpāxuhuīyāuj
Dios por ixpālacata huan Espíritu
Santo porque līpāhuanāuj Cristo
Jesús. Tūꞌ līpāhuanāuj quēꞌcstucaꞌn
nīn līpāhuanāuj catūhuā aꞌntūn
tatlahua chiꞌxcuhuīꞌn. 4 Lāꞌ māniꞌ quit
nā ickaꞌlhī aꞌntū lej xaꞌiclīpāhualh
quēꞌcstu. Palh catīhuā napuhuan
que xlaꞌ tzey nala como tlōkentaxtū
ixley Moisés, quit āꞌchulāꞌ
naꞌicpuhuan palh tzey quit. 5 Huan
circuncisión quintlahuaniꞌca aꞌxniꞌcaꞌ
ictlahualh lakatzeyan chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ xaꞌictahuiꞌlanīꞌtcus. Lāꞌ
quit, quixūꞌyāpapnaꞌ israelitas
ixtahuanīꞌt. Lāꞌ quifamilia ixlaꞌ
Benjamín. Quit hebreo lāꞌ nā
quintātaꞌ lāꞌ quintzīꞌt nā hebreo
ixtahuanīꞌt. Lāꞌ ixpālacata huan ley,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quit lacatzucu ictlōkentaxtūkō'lh
porque quit fariseo xa'icuanī't.
6 Lā' lej xa'iclīmaktāyacu'tun
quireligión. Lā' como sāsti'
ixuanī'tcus ixlīmāsca'tīn Jesús,
ū'tza' xa'iccālīmacaputzatā'kchoko
huan a'ntīn takalhlaka'ī'lh
xla'. Lā' ixpālacata huan
ley, tūlalh quilī'a'ksa'nīni'nca
como ica'kahuāna'ni'lh. 7 Pero
ixlīhuāk huā' tamā'na catūhuā
a'ntū xa'iclīka'tla'jca'tzī, ū'tza'
chuhua'j iclaktzī'n hua'chilh tuntū'
ixtapalh ixpālacata Cristo. 8 Lā'
iccāhuaniyāni' que ixlīhuāk huā'
tamā'na a'ntū icka'lhī hua'chilh
tuntū' ixtapalh porque lej līhua'ca'
ixtapalh lakapascan Jesucristo
quiMāpa'ksīni'ca'n. Ixpālacata
Cristo icpuhuan que ixlīhuāk a'ntū
xa'iclīka'tla'jca'tzī tū'tza' quimaktāya.
Quit iclaktzī'n hua'chi lakatin
pa'lhma' como xmān iclīpāhuancu'tun
Cristo. 9 Chuntza' quit ictapa'ksī con
xla' lā' xatzey quit na ixlacapūn Dios.
Quit tzey na ixlacapūn Dios como
iclīpāhuan Cristo lā' ictapa'ksī con xla'.
Lā' tū'tza' iclīpāhuan huan ley, como
tū' por ixpālacata huan ley lacan
lacuan. 10 Xa'nca iclakapascu'tun
Cristo lā' icka'lhīcu'tun huan
līmāpa'ksīn a'ntū xla' ka'lhī
ixpālacata lakahuanchokolh. Lā'
quit iclacu'tun hua'chi Cristo a'yuj
naquimāpātīnīcan por ixpālacata.
11 Chuntza' quit icka'lhīmā' a'xni'ca'
na'iclakahuanchoko lā' a'xni'ca'
stu'ncua' na'icla hua'chi Cristo.

Tanūni'can para natlajacan huan premio

12 Tū' iccāhuanimā'ni' que tuntū'
quisputni' lā' chuntza' iclanī'ttza'
hua'chi Cristo. Pero Cristo Jesús
quimāpūtaxtūlh lā' ictapa'ksī con
xla'. U'tza' iclītlōkentaxtūcu'tun
ixtapuhuān. 13 Quintā'timīn, quit tū'
icpuhuan palh ictlōkentaxtūkō'lhtza'.
Pero a'ntū ictlahuamā' ū'tza'
huā'mā'. Icpātza'nkāmā' a'ntū
tachoko cā'kēn hua'chi nac
tatu'jnu' lā' xa'nca ictu'jnumā' con
quilacapūn. 14 Stu'nc ica'mā' hasta
a'nlhā na'a'ksputa huan tatu'jnu'
para que na'icmaklhtīni'n huan
premio a'ntū hua'chi lē'ksajna'. Dios
ū'tza' a'ntī naquimaxquī' lā' ū'tza'
quinta'sani'yācha' tālhmā'n como
ictapa'ksī con Cristo Jesús.
15 Quina'n a'ntī xa'nca
kalhlaka'ī'yāuj, quina'n napuhuanāuj
que tūna'j lacuan quina'n hua'chi
maclacasqui'n. Lā' palh xtunc
macsti'na'j mintapāstacna'ca'n,
nā ū'tza' Dios nacāmāsu'ni'yāni'.
16 Xmān tū' maktin catitaxtutit de
a'nlhā chipintittza'.
17 Quintātimīn, catlahua'tit
hua'chi quit ictlahua lā' cuenta
catlahua'tit huan a'ntīn
talatā'kchoko hua'chi iccāmāsu'ni'ni'
hui'xina'n. 18 Lhūhua' a'nan a'ntīn
tū' lacatejtin talatā'kchoko. Tasu'yu
que tū' takalhlaka'ī' palh Cristo nīlh
huan nac cruz por quimpālacataca'n.
Maklhūhua'tza' chuntza'
iccāhuanini' lā' chuhua'j līhuan
iccāhuaniyāni' iccalhuamā' porque
iclīlakaputza como tū' takalhlaka'ī'.
19 Xlaca'n nata'a'n nac pūpātīn.
A'ntū xmān xlaca'n talacasqui'n,
ū'tza' hua'chilh ixdiosca'n. Lā'
talīka'tla'jca'tzī a'yuj tatlahua
a'ntū līmāxana' lā' xmān tapāstaca
a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj.
20 Pero quina'n tapa'ksīyāuj nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

a'kapūn lā' lej ka'lhīmā'nauj que
camilh quiMāpūtaxtūnu'ca'n lā'
ū'tza' huan Māpa'ksīni' Jesucristo.
21 Xla' naquincāxtāpalīni'yāni'
quimacni'ca'n a'ntū natamasa lā'
chuntza' quimacni'ca'n natatasu'yu
chu a'nchī ixuanī't ixmacni'
Cristo a'xni'ca' lakahuanchokolh.
Naquincālīxtāpalīni'yāni'
quimacni'ca'n ixlīmāpa'ksīn a'ntū
ka'lhī. Lā' hasta tzē nacāmāpa'ksīkō'
ixlīhuāk a'ntū a'nan.

Capāxuhua'tit pō'ktu ixpālacata huan Māpa'ksīni'

4 Chuntza', tā'timīn, tū'
cataxtutāya'tit huan
na ixtej huan Māpa'ksīni'.
Lej iccāpāxquī'yāni' lā' lej
iccālaktzī'ncu'tunāni'. Hui'xina'n
quilāmaxquī'yāuj tapāxuhuān
quit. Lā' a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit,
ū'tza' hua'chi quintatlaj. Lej
iccāpāxquī'yāni'.
2 Iccāsqui'ni' Evodia lā' Síntique
que chu lakatin catapāstacna'lh
lā' tū'tza' catalāquilhnīlh como
tatapa'ksī con Cristo. 3 Lā' hui'x
a'ntī xa'nca quintā'scuja' nā
hui'x cacāmā'ko'xamixi' huā'
tamā'na puscan como xlaca'n
quintamaktāyalh a'xni'ca'
xa'icmāsu'yumā' huan xatzey
tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'n.
Xlaca'n tatā'scujli Clemente lā'
ā'makapitzīn a'ntī quintatā'scujli.
Cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan
na ixlibro Dios a'nlhā huan tichūn
taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
4 Pō'ktu calīpāxuhua'tit
ixpālacata huan Māpa'ksīni'
lā' na'iccāhuanipalayāni',
capāxuhua'tit. 5 Ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't cacātalakapasni'
como tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n.
Palaj namimpala huan Māpa'ksīni'.
6 Tū'tza' catilītamakchuyī'tit nīn
tuntū' pero pō'ktu cakalhtō'ka'tit
lā' casqui'ni'tit Dios que
nacāmaktāyayāni'. Lā' camaxquī'tit
pāxcatca'tzī lā' cahua'ni'tit Dios
ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit.
7 Chuntza' Dios nacāmāpājaxīyāni'
lā' tūlalh catimāchekxīca a'nchī tū'
cāmāmakchuyīyāni' nīn tuntū'. Dios
nacāmaktaka'lha mintapuhuānca'n
lā' mintapāstacna'ca'n como
tapa'ksīyā'tit con Jesucristo.

Capāstactit a'ntūn tzey

8 Lā' chuhua'j ā'xmān, quintā'timīn.
Chuxatū a'ntū stu'ncua' lā' chuxatū
a'ntū līlacatejtin, ū'tza' calīpāstactit.
Lā' nā chuxatū a'ntū lacuan lā' chuxatū
a'ntū huāk tzey, ū'tza' calīpāstactit. Lā'
nā chuxatū a'ntū tzēhuanī't lā' chuxatū
a'ntū minī'ni', ū'tza' calīpāstactit. Lā'
palh a'nan catūhuā a'ntūn tzey lā'
palh a'nan a'ntūn tzē a'cnīni'ni'can,
hui'xina'n cuenta catlahua'tit huā'
tamā'na catūhuā. Capāstactit huā'
tamā'na catūhuā para que xa'nca
nalatā'kchokoyā'tit.
9 A'ntū quilāmaksca'tnī'tauj quit lā'
chu a'nchī maklhtīni'ntit līmāsca'tīn,
chuntza' catlahua'tit. Lā' chu a'nchī
iccāhuaninī'ta'ni' lā' chu a'nchī
laktzī'nī'ta'ntit a'ntū ictlahuanī't, nā
chuntza' catlahua'tit. U'tza' catlahua'tit
lā' Dios nacātā'latahui'layāni'
hui'xina'n lā' ca'cs natahui'layā'tit.

Pablo cāmaxquī'lh pāxcatca'tzī huan filipenses

10 Lej iclīpāxuhua ixpālacata
huan Māpa'ksīni' porque

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

chuhuaꞌj huampala tzē
naquilāpāstacpalayāuj huiꞌxinaꞌn
lāꞌ naquilāmacaminiꞌpalayāuj
tumīn. Pōꞌktu ixquilāpāstacāuj
pero tūlalh quilāmaktāyauj porque
makat xaꞌiclahuiꞌlachaꞌ. 11 Tūꞌ
iccāhuaniyāniꞌ ixpālacata catūhuā
aꞌntū quisputniꞌ; quit icscaꞌtnīꞌttzaꞌ
que chu aꞌnchī quiꞌaꞌnīꞌniꞌnīꞌt
ūꞌtzaꞌ ixtapuhuān Dios para quit.
12 Iccaꞌtzī chī naꞌiclatahuiꞌla aꞌxniꞌcaꞌ
quisputniꞌ aꞌntū icmaclacasquiꞌn
lāꞌ nā iccaꞌtzī chī naꞌiclatahuiꞌla
aꞌxniꞌcaꞌ quiꞌaꞌkatāxtūniꞌ aꞌntū
icmaclacasquiꞌn. Chu aꞌnchī
quiꞌaꞌnīꞌniꞌ icscaꞌtlitzaꞌ aꞌnchī
iclīpāxuhua aꞌyuj ictziꞌncsa lāꞌ
aꞌyuj ickaꞌsa. Lāꞌ aꞌyuj tuntūꞌ
icmaclacasquiꞌn lāꞌ aꞌyuj lej
quisputniꞌ, quit iccaꞌtzī aꞌnchī
iclīpāxuhua. 13 Como ictapaꞌksī con
Cristo, ūꞌtzaꞌ aꞌntī quimātliꞌhuiꞌclhī
para naꞌictlahua ixlīhuāk
catūhuā. 14 Pero xalītzey aꞌnchī
quilāmaktāyanīꞌtauj aꞌxniꞌcaꞌ
xaꞌicpātīniꞌmāꞌ.
15 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn xalanīꞌn nac
Filipos xaꞌnca caꞌtzīyāꞌtit huāꞌmāꞌ.
Aꞌxniꞌcaꞌ ixtzucupāꞌnaꞌntitcus
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit ixtachihuīn
Dios lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ ictaxtulh
de nac estado de
Macedonia, xmān huiꞌxinaꞌn
quilāmaktāyauj. Aꞌmakapitzīn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌlh lāꞌ
ixtatakēstokmāꞌna āꞌlacatin, nīn
tintīꞌ quintamacaminiꞌlh tumīn
aꞌyuj iccāmāsuꞌniꞌlh ixtachihuīn
Dios. 16 Xaꞌiclahuīꞌcus nac
huan cāꞌlacchicniꞌ Tesalónica
lāꞌ huiꞌxinaꞌn quilāmacaminiꞌuj
tumīn. Lāꞌ tūꞌ xmān maktin;
quilāmacaminiꞌpalauj. 17 Tūꞌ
icuanicuꞌtun que icputzamāꞌ
huan lēꞌksajnaꞌ. Quit iclacasquiꞌn
aꞌntū tzey para huiꞌxinaꞌn
porque Dios cuenta natlahua
aꞌnchī tlahuaꞌnīꞌtaꞌntit lāꞌ
nacāmāpalayāniꞌ. 18 Huaꞌchilh
quilāmāpalakōꞌuj lāꞌ
hasta aꞌkatāxtūlh. Tūꞌtzaꞌ
icmaclacasquiꞌn catūhuā porque
Epafrodito quilīminiꞌlh huan
lēꞌksajnaꞌ aꞌntū quilāmacaminiꞌuj
huiꞌxinaꞌn. Dios laktzīꞌn aꞌntū
quilāmaxquīꞌuj lāꞌ huaꞌchilh
Dios maxquīꞌtit. Lāꞌ xlaꞌ
nalīpāxuhua. 19 Lāꞌ quinDioscaꞌn
nacāmaxquīꞌyāniꞌ ixlīhuāk aꞌntū
maclacasquiꞌnāꞌtit huiꞌxinaꞌn
por ixpālacata Jesús. Xlaꞌ
huiꞌlachaꞌ nac aꞌkapūn aꞌnlhā
huīꞌ Dios lāꞌ kaꞌlhī ixlīhuāk
aꞌntū maclacasquiꞌncan. Uꞌtzaꞌ
Dios tzē nacālīmaxquīꞌyāniꞌ.
20 Camācāꞌtanīca Dios
quinTātaꞌcaꞌn para pōꞌktu. Amén.

Aꞌxmān saludos

21 Iccāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos
para milīhuākcaꞌn aꞌntīn tapaꞌksīyāꞌtit
con Jesucristo. Huan tāꞌtimīn
aꞌntīn quintatāꞌlahuiꞌlānaꞌ xlacaꞌn
cātamacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos huiꞌxinaꞌn.
22 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ
cātamacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos
huiꞌxinaꞌn lāꞌ xlacaꞌn aꞌntīn tascujmāꞌna
na ixchic emperador nā xlacaꞌn
cātamacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos.
23 Ixtalakalhuꞌmān huan Māpaꞌksīniꞌ
Jesucristo cacātāꞌtachokoniꞌ
milīhuākcaꞌn. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aˡntū Cāmacāˡniˡca Xalanīˡn nac Colosas

Pablo cātzoˡknuniˡlh xalanīˡn nac Colosas aˡntī ixtakalhlakaˡīˡ

1 Quit Pablo aˡntī
cāmacaminiˡyāniˡ huāˡmāˡ
carta lāˡ quit ixapóstol Jesucristo
por ixtapuhuān Dios. Nā huīˡ
huāˡtzāˡ huan tāˡtin Timoteo.
2 Quintuˡcaˡn iccāmacāˡniˡyāchāniˡ
saludos milīhuākcaˡn xalanīˡn nac
Colosas lāˡ aˡntīn tapaˡksīyāˡtit
con Dios lāˡ aˡntīn tūˡ taxtutāyaˡtit
na ixtej Cristo. QuinTātaˡcaˡn
Dios cacālakalhuˡmaniˡ lāˡ xaˡnca
calatahuiˡlaˡtit.

Pablo kalhtōˡkaˡniˡlh Dios ixpālacata aˡntī ixtakalhlakaˡīˡ

3 Aˡxniˡcaˡ ickalhtōˡkaˡniˡuj
Dios aˡntī ixTātaˡ Jesucristo
quiMāpaˡksīniˡ, ickalhtōˡkaˡuj
por mimpālacatacaˡn. Lāˡ pōˡktu
icmaxquīˡyāuj pāxcatcaˡtzī 4 porque
quincātamācaˡtzīnīniˡ aˡnchī
kalhlakaˡīˡyāˡtit Jesucristo lāˡ
aˡnchī cāpāxquīˡyāˡtit ixlīhuākcaˡn
ixtachiˡxcuhuīˡt Dios. 5 Chuntzaˡ
kalhlakaˡīˡyāˡtit lāˡ cāpāxquīˡyāˡtit
porque kaˡlhīpāˡnaˡntit aˡntū
māquīˡcanīˡt para huiˡxinaˡn nac
aˡkapūn. Uˡtzaˡ huiˡxinaˡn scaˡttittzaˡ
aˡxniˡcaˡ pūˡla kaxpaˡttit huan
xatzey tachihuīn aˡntū xastuˡncuaˡ.
6 Lāˡ chu aˡnchī cātamāsuˡniˡnīˡtaˡniˡ
huiˡxinaˡn, chuxalhā huan nac
cāˡquilhtamacuj nā cāmāsuˡniˡmāˡca.
Lāˡ talhūhuaˡmāˡna tachiˡxcuhuīˡt
aˡntīn takalhlakaˡīˡmāˡna. Nā
chuntzaˡ lanīˡt na milaclhpuˡnancaˡn
desde aˡxniˡcaˡ kaxpaˡttit
lāˡ māchekxīˡtit aˡnchī Dios
stuˡncuaˡ quincālakalhuˡmanāniˡ.
Lāˡ huiˡxinaˡn caˡtzīyāˡtit que
stuˡncuaˡ aˡntū cātamāsuˡniˡniˡ.
7 Chuntzaˡ makscaˡttit Epafras
aˡntī quincātāˡscujniˡ lāˡ aˡntī
icpāxquīˡyāuj. Xlaˡ quilaktapalhcaˡn
quit lāˡ Timoteo lāˡ līlacatejtin
scuja huaˡchi ixtasācuaˡ Cristo. 8 Lāˡ
quincātamāstūˡncniˡniˡ xlaˡ aˡnchī
pāxquīˡniˡnāˡtit por huan Espíritu
Santo.
9 Lāˡ desde aˡxniˡcaˡ ickaxmatui
aˡnchī kalhlakaˡīˡtit, quinaˡn tūˡ
icmakxtekāuj ickalhtōˡkaˡniˡuj
Dios por mimpālacatacaˡn. Lāˡ
icsquiˡniˡyāuj que huiˡxinaˡn
xaˡnca camāchekxīˡtit aˡntū
ixtapuhuān Dios. Chuntzaˡ Dios
xaˡnca nacāmācaˡtzīnīyāniˡ aˡntū
xlaˡ lacasquiˡn natlahuaˡyāˡtit. Lāˡ
cālīmāsuˡniˡyāniˡ ixEspíritu para

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que tzē natlahuaˈyāˈtit. 10 Chuntzaˈ
nacaˈtzīyāˈtit chī nalatāˈkchokoyāˈtit
aˈnchī Dios lacasquiˈn lāˈ chuxatū
natlahuaˈyāˈtit namakapāxua Dios.
Lāˈ ixpālacata huan xatzey aˈntūn
tlahuaˈyāˈtit, ūˈtzaˈ lītasuˈyu que
tlahuaˈpāˈnaˈntit ixtascujūt Dios. Lāˈ
āˈchulāˈ nascaˈtāˈtit aˈnchī huanīˈt
Dios. 11 Cacālīmātliˈhuiˈclhīniˈ
huan xakaˈtlaˈ ixlīmāpaˈksīn
Dios chu aˈnchī xlaˈ māstāˈ
para que natāyaniˈyāˈtit aˈntū
nacāpātleˈkeniˈyāniˈ lāˈ tūˈ
naˈaˈkchipināˈtit. Napāxuhuaˈyāˈtit.
12 Lāˈ camaxquīˈtit pāxcatcaˈtzī
huan xaTātaˈ Dios. Xlaˈ
quincācāxtlahuanīˈtaˈniˈ
para namaklhtīniˈnāuj aˈntū
cāxtlahuacanīˈt para huan aˈntīn
takalhlakaˈīˈ Dios. Lāˈ ūˈtzaˈ aˈnlhā
Dios māpaˈksīniˈn lāˈ aˈntzaˈ pōˈktu
xkaka. 13 Dios quincāmāpūtaxtūniˈ
de aˈnlhā cāˈpucsuaˈ aˈnlhā
māpaˈksīniˈn huan koˈtiˈtiˈ lāˈ
quincātamālacsijniˈ aˈnlhā
māpaˈksīniˈn ixOˈkxaˈ lāˈ lej pāxquīˈ
ixOˈkxaˈ. 14 Jesús quincālakmāxtuniˈ
lāˈ quincāmāsputūnuˈniˈkōˈniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn.

Dios lāˈ tachiˈxcuhuīˈt takoˈxamixa ixpālacata Cristo

15 Tūla laktzīˈncan Dios pero
Jesús māsuˈyu chī huanīˈt
Dios. Lāˈ xlaˈ Dios lacsacli para
namāpaˈksī ixlīhuāk aˈntū aˈnan.
16 Xlaˈ ixtāˈlahuīˈ Dios aˈxniˈcaˈ
tlahualh ixlīhuāk aˈntū aˈnan nac
aˈkapūn lāˈ nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ aˈyuj
laktzīˈncan lāˈ aˈyuj tūˈ laktzīˈncan.
Lāˈ por ixquilhtampān cātlahualh
aˈntīn tatahuiˈla nac tronos nac
aˈkapūn lāˈ por ixquilhtampān
cāmāˈaˈnanīlh xanapuxcuˈnuˈ huan
ángeles. Nā cāmāˈaˈnanīlh aˈntī
cāmāpaˈksī huan espíritus. Jesús
tlahualh ixlīhuāk aˈntū aˈnan
por ixpālacata māniˈ xlaˈ lāˈ para
namakapāxua xlaˈ. 17 Xlaˈ xapūˈla
ixuanīˈt de ixlīhuāk aˈntū aˈnan lāˈ
por ixquilhtampān ixlīhuāk huīˈcus
lāˈ cālacāxuiˈlīnīˈt. 18 Ixlīhuākcaˈn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ Jesús, xlacaˈn
talanīˈt huaˈchi ixmacniˈ. Lāˈ xlaˈ
huaˈchilh ixaˈkxāk huanmāˈ macniˈ.
Ixpālacata xlaˈ lītzuculh ixlīhuāk
lāˈ xlaˈ xamāpaˈksīniˈ ixlīhuākcaˈn
aˈntīn talakahuanchokolh. Chuntzaˈ
xlaˈ xapūˈla lāˈ nacāmāpaˈksīkōˈ
ixlīhuāk catūhuā. 19 Chuntzaˈ
huāk aˈntū Dios kaˈlhī, nā kaˈlhī
Cristo. Lāˈ aˈnchī huanīˈt Dios,
nā chuntzaˈ huanīˈt Cristo. Lāˈ
chuntzaˈ ixtapuhuān Dios. 20 Lāˈ por
ixpālacata Jesús takoˈxamixkōˈlh
Dios lāˈ tachiˈxcuhuīˈt. Chuxatī
nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ lāˈ chuxatī nac
aˈkapūn, ixlīhuākcaˈn lāˈ Dios
cāmākoˈxamixīkōˈca. Aˈxniˈcaˈ
xtokohuaˈcaˈca Jesús lāˈ taxtulh
ixkaˈlhniˈ aˈxniˈcaˈ māsputūlh aˈntū
ixquincātlahuanīˈtaˈniˈ lītāˈcaˈtza.
21 Lāˈ huiˈxinaˈn milaktacaˈn
lītāˈcaˈtza ixuanīˈtaˈntit con Dios.
Tūˈ ixlaktzīˈncuˈtunāˈtit Dios lāˈ
tūˈ ixcaˈtzīcuˈtunāˈtit aˈntū xlaˈ
lacasquiˈn. Huiˈxinaˈn ixtlahuaˈyāˈtit
aˈntūn tūˈ tzey. 22 Lāˈ chuhuaˈj
laˈnīˈtaˈntit ixamigo Dios como
Cristo cāmākoˈxamixīniˈ aˈxniˈcaˈ
māstāˈlh ixmacniˈ para nanī.
Chuntzaˈ tlahualh para que tzē
nacāmālacsuˈyuyāniˈ huiˈxinaˈn
xalacuan na ixlacapūn Dios lāˈ para
que tuntūˈ nalaclīˈpināˈtit lāˈ tūˈ
naˈaˈnan aˈntū nacātalīyāhuaˈyāniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

[23]Chuntza' tasqui'nī xa'nca
catachokotit lā' tū' cataxtutāya'tit
na ixtej Dios. Lā' tū' caxtāpalī'tit
a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit. Huan xatzey
tachihuīn a'ntū cātamāsu'ni'ni'
hui'xina'n lā' a'ntū lī'a'cta'sana'nca
chu xalhā nac cā'quilhtamacuj,
ū'tza' cakalhlaka'ī'tit. Lā' huā'mā'
xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo lā' ū'tza' a'ntū quit
icmāsu'yu.

Pablo hualh que Cristo cātā'lahuī' a'ntī takalhlaka'ī'

[24]Chuhua'j a'yuj icpātīni'mā' por
mimpālacataca'n, iclīpāxuhua.
Lā' a'ntū līpātī quimacni' ū'tza'
maktāya para natlōkentaxtūkō'
a'ntū maclacasqui'n napātīni'ncan
ixpālacata a'ntīn takalhlaka'ī'.
Xlaca'n hua'chilh ixmacni'
Jesucristo. [25]Lā' quit chu a'nchī
Dios quilīmāmacū'lh quintascujūt
por mimpālacataca'n, chuntza'
icmāstū'nckō' ixtachihuīn Dios.
[26]U'tza' a'ntū ixtatzē'knī't de
ángeles lā' tachi'xcuhuī't desde
a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj,
ū'tza' chuhua'j cāmāsu'ni'can
xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. [27]Dios
lacasqui'lh que xlaca'n nataca'tzī
a'nchī lej xaka'tla' lā' tzēhuanī't
ū'tza' a'ntū ixtatzē'knī't. Lā'
ū'tza' huā'mā': Cristo chu kēxtim
cātā'hui'lani' hui'xina'n a'yuj
israelitas lā' a'yuj tū' israelitas.
Lā' como Cristo chu kēxtim
cātā'hui'lani' hui'xina'n, ū'tza'
līka'lhīpā'na'ntit huan lej ka'tla'
catūhuā a'ntū nala mila'ca'n nac
a'kapūn.
[28]Huā'mā' Cristo quina'n
iccāmāstū'ncni'yāuj ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't lā' iccāhuaniyāuj
a'ntū nacāpātle'keni' palh
tū' natakalhlaka'ī'. Lā'
iccāchihuīna'maxquī'yāuj
ixlīhuākca'n lā' iccālīmāsu'ni'yāuj
huan tapāstacna' a'ntū Cristo
quincāmāca'tzīnīni'. Chuntza' tzē
na'iccāmaktāyayāuj para que
natala hua'chi Cristo lacasqui'n.
[29]Lā' ū'tza' quit iclīscujmā'. Lā' con
ixlīhuāk quintahuixcān a'ntū xla'
quimāhuixcānī, ū'tza' lej iclīscuja.

2 Lā' quit iclacasqui'n que
naca'tzīyā'tit a'nchī lej
icscujmā' mimpālacataca'n
hui'xina'n xalanī'n nac Colosas
lā' ixpālacataca'n xlaca'n
xalanī'n nac Laodicea lā' para
ixlīhuākca'n xalanī'n a'nlhā tū'
quilakapascan. [2]Lā' icscujmā'
para na'iccāmāhuixcānīyāni'
milīhuākca'n ixpālacata a'nchī
lāpāxquī'yā'tit. Chu lakatin
la'nī'ta'ntit como lāpāxquī'yā'tit.
Lā' icscujmā' para naca'tzīyā'tit
que xa'nca namāchekxī'kō'yā'tit
huan xalīstu'ncua' lā'
naca'tzīyā'tit a'ntū tzē'k ixca'tzī
Dios hasta chuhua'j. Lā' ū'tza'
huan tachihuī'n ixpālacata
Cristo. [3]Tū' maclacasqui'nāuj
ā'tāpātin līmāsca'tīn. Xmān
Cristo ca'tzīkō' ixlīhuāk lā' tzē
naquincāmāsca'tīyāni' lā' tzē
naquincāmāmāchekxīnīyāni'
a'ntū quincāmāsca'tīyāni'. [4]U'tza'
huā'mā' iccāhuaniyāni' para que
nīn tintī' nacāta'a'kxokoyāni'
con xatzēhuanī't tachihuīn.
[5]Lā' a'yuj quit tū' icui'lacha'
con quimacni' pero hua'chilh
icui'lacha' con quilīca'tzīn. Lā'
iclīpāxuhua iclaktzī'mā' a'nchī

xaˈnca latāˈkchokoyāˈtit lāˈ tūˈ
taxtutāyayāˈtit na ixtej Dios. Lāˈ
ūˈtzaˈ iclīpāxuhua.
6 Lāˈ como kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit
Cristo huaˈchi miMāpaˈksīniˈcaˈn,
nā chuntzaˈ nalatāˈkchokoyāˈtit
huaˈchilh huiˈxinaˈn lāˈ Cristo chu
lakatin. 7 Xaˈnca cakalhlakaˈīˈtit
aˈntū cātamāsuˈniˈniˈ. Uˈtzaˈ
huaˈchi aˈkatin quiˈhuiˈ aˈntū
pūlhmāˈn ixtankāxēˈk. Lāˈ āˈchulāˈ
nalīscaˈtātit de Cristo lāˈ natasuˈyu
huaˈchilh stacpāˈnaˈntit chu aˈnchī
tasuˈyu que stacmāˈ huan chic
aˈntū yāhuamāˈca. Lāˈ lhūhuaˈ
pāxcatcaˈtzī namaxquīˈyāˈtit
ixpālacata Jesús.

Cristo quincāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn

8 Cuenta catlahuaˈtit lāˈ
tūˈ catamakxtektit āˈchāˈtin
nacālīˈaˈkxokoyāniˈ aˈntū
māsuˈyu aˈntū tūˈ stuˈncuaˈ.
Tuntūˈ ixtapalh lāˈ huaˈchilh
nacāmāpātzaˈnkānīyāniˈ aˈntū
kalhlakaˈīˈyāˈtit. Huanmāˈ
chiˈxcuˈ xmān cāmāsuˈniˈyāniˈ
ixtachihuīncaˈn chiˈxcuhuīˈn
aˈntīn tahuan palh maclacasquiˈn
natlahuaˈyāˈtit lhūhuaˈ catūhuā
para que Dios nacālaktzīˈnāniˈ
lacuan. Lāˈ huanmāˈ chiˈxcuˈ huan
palh xmān kalhlakaˈīˈyāˈtit Cristo,
tisputacus. Tūˈ xaˈnca māsuˈyu
aˈnchī huanīˈt Cristo.
9 Lāˈ cuenta catlahuaˈtit para que
tūˈ nacātamāsuˈniˈyāniˈ aˈntūn tūˈ
stuˈncuaˈ ixpālacata Cristo porque
Cristo chu lakatin con Dios. 10 Lāˈ
como huiˈxinaˈn tapaˈksīyāˈtit con
Cristo, lītzumaˈyāˈtit ixlīmāpaˈksīn.
Xlaˈ ūˈtzaˈ xapuxcuˈ de ixlīhuāk
līmāpaˈksīn lāˈ ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tamāpaˈksīniˈn. 11 Aˈxniˈcaˈ
tamacamāstāˈtit huiˈxinaˈn
con Cristo, cātaxapaniˈniˈ
mintalaclēˈiˈcaˈn. Huaˈchilh
cātamāmakxtuniˈ xakōlūhuaˈ
mimacniˈcaˈn aˈntū lītlahuaˈtit
talaclēˈiˈ lāˈ cātalīmālhakēˈniˈ
xasāstiˈ mimacniˈcaˈn aˈntū
lītlahuaˈyāˈtit ixtapuhuān Dios.
Huan chiˈxcuhuīˈn cāchuˈcuniˈcan
ixmacniˈcaˈn para natatlahua
circuncisión lāˈ chuntzaˈ
cāmāxtunquīcan para Dios. Pero
aˈxniˈcaˈ Cristo cāmāxtunquīyāniˈ
huaˈchilh cātamāmakxtuyāniˈ
huan xakōlūhuaˈ mimacniˈcaˈn.
12 Sāstiˈ minquilhtamacujcaˈn
chuhuaˈj porque kalhlakaˈīˈyāˈtit
Dios. Lāˈ aˈxniˈcaˈ aˈkpaxtit,
ūˈtzaˈ līmāsuˈyulh que huaˈchilh
cātatāˈmāˈcnūyāniˈ Cristo lāˈ
tāˈlakahuanchokotit porque
Dios mālakahuanīchokolh
Cristo. 13 Huiˈxinaˈn huaˈchi
xanīnīˈn ixuanīˈtaˈntit ixpālacata
mintalaclēˈiˈcaˈn lāˈ ixpālacata
huan circuncisión aˈntūn tūˈ
tlahuaˈtit huiˈxinaˈn. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
Dios quincāmāsputūnuˈniˈkōˈniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn, xlaˈ
quincāmālakahuanīniˈ chu
aˈcxtim con Cristo. 14 Lāˈ huaˈchilh
ixtzoˈkcanīˈt lakatin acta contra
quinaˈn. Lāˈ Dios māsputūkōˈlh
lāˈ cāmāsputūkōˈlh ixlīhuāk aˈntū
ixlaclēˈnāuj. Dios māpānūkōˈlh
aˈxniˈcaˈ xtokohuaˈcaˈca Cristo
huan nac cruz lāˈ huaˈchilh
tāˈxtokohuaˈcaˈca huan acta nac
cruz. 15 Lāˈ ixlīhuāk āˈmakapitzīn
līmāpaˈksīn aˈntū aˈnan nac
huāˈmāˈ cāˈquilhtamacuj lāˈ nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cāˈūˈnīˈn, Dios cāmaklhtīkōˈlh
ixlīmāpaˈksīncaˈn lāˈ
cāmāmaxanīˈlh calacan. Lāˈ Dios
cātlajalh ixpālacata Cristo aˈxniˈcaˈ
nīlh nac cruz.

Calēˈcapintit aˈntū xalaˈ nac aˈkapūn

16 Chuntzaˈ tūˈ catitamakxtektit
āˈchāˈtin nacātaˈaˈksaˈnāniˈ
ixpālacata aˈntū huaˈyāˈtit nīn
ixpālacata tūˈ maclacapiniˈyāˈtit
chuxatūyā cāˈtaniˈ nīn huan sábado.
17 Huāˈ tamāˈna līmāscaˈtīn xmān
huaˈchi ixmāspilēˈk aˈnchī Dios
māpaˈksī. Cristo aˈntīn tlahualh
huāˈmāˈ māspilēˈk lāˈ xlaˈ māsuˈyu
aˈnchī līmāpaˈksīniˈn Dios. 18 Tūˈ
catamakxtektit que āˈchāˈtin
nacāhuaniyāniˈ palh Dios tūˈ
makxteka natāˈchihuīnaˈnāˈtit
Dios lāˈ palh maclacasquiˈn pūˈla
nacātāˈchihuīnaˈnāˈtit huan
ángeles. Xlaˈ nahuan chuntzaˈ para
que napuhuaˈnāˈtit que xlaˈ tūˈ
kaˈtlaˈjcaˈtzī, pero tūˈ stuˈncuaˈ. Lej
kaˈtlaˈjcaˈtzī xlaˈ. Lāˈ xlaˈ puhuan
que más tzey lanīˈt ixpālacata
aˈntū līlakachuyalh aˈyuj tūˈ aˈnan
aˈntū nalīkaˈtlaˈjcaˈtzī. Chuntzaˈ
puhuan pero tūˈ por ixpālacata
Espíritu Santo. 19 Chuntzaˈ tlahua
lāˈ tūˈ xaˈnca stālaniˈ huan Cristo
aˈntī huaˈchi ixaˈkxāk huan macniˈ.
Lāˈ huan macniˈ, ūˈtzaˈ huan aˈntīn
takalhlakaˈīˈ. Lāˈ quimacniˈcaˈn
cākaˈlhī ixtāstucat lāˈ īˈxnoˈjot aˈntū
līmaktāya lāˈ aˈntū līlāchiˈpanīˈt. Lāˈ
quiˈaˈkxākcaˈn, ūˈtzaˈ aˈntū māpaˈksī
quimacniˈcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ Cristo
aˈntī huan aˈkxāk līmāstaquī
ixmacniˈ con ixlīmāpaˈksīn Dios. Lāˈ
ixmacniˈ Cristo ūˈtzaˈ xlacaˈn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ. Lāˈ ixmacniˈ Cristo
chu lakatin lanīˈt porque huan
aˈntīn takalhlakaˈīˈ talīpāhuan xlaˈ.
20 Huan aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ
Cristo tahuan que maclacasquiˈn
nacāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit lhūhuaˈ
talanān aˈntūn tūˈ ixlaˈ Cristo.
Pero como huiˈxinaˈn huaˈchilh
tāˈnīˈtit Cristo, tūˈ maclacasquiˈn
nacāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit ixtalanāncaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ ¿aˈchīˈ
tlahuaˈyāˈtit chu aˈnchī tahuan?
21 Huancan: "Tūˈ tixaˈmaˈyaˈ
huāˈmāˈ. Tūˈ tihuaˈyaˈ huāˈmāˈ. Tūˈ
ticāchiˈpayaˈ huāˈmāˈ". 22 Lāˈ aˈntūn
tzē chiˈpacan o huaˈcan o xaˈmacan,
tūˈ catitatāyaniˈlh; huāk natasputkōˈ.
Huanmāˈ talanān xmān chu
aˈnchī tamāpaˈksī chiˈxcuhuīˈn lāˈ
tamāsuˈyu xlacaˈn. 23 Aˈntī chuntzaˈ
tamāsuˈyu, tatasuˈyu huaˈchilh
lej tacaˈtzī ixpālacata aˈnchī lej
tamācāˈtanī ángeles. Lāˈ tamāpātīnī
ixmacniˈcaˈn. Pero ixpālacata
aˈntūn tatlahua xmān āˈchulāˈ natal
īkaˈtlaˈjcaˈtzī.

3 Lāˈ como huiˈxinaˈn
tāˈlakahuanchokotit
Cristo lāˈ kaˈlhīˈyāˈtit xasāstiˈ
minquilhtamacujcaˈn,
calīhuiˈlīˈtit nakaˈlhīˈyāˈtit aˈntū
nacāxtāpalīniˈyāniˈ para nalaˈyāˈtit
huaˈchi Cristo. Xlaˈ pāxtūtahuiˈla
Dios lāˈ tāˈmāpaˈksīniˈmāˈ. 2 Pōˈktu
napāstacāˈtit huan aˈntū ixlaˈ
Cristo lāˈ tūˈ catilēˈcapintit aˈntū
xalaˈ huāˈmāˈ quilhtamacuj.
3 Huāˈ tamāˈnaˈ tūlalhtzaˈ
cātamāpaˈksīyāniˈ porque
minquilhtamacujcaˈn tatzēˈknīˈt
con Cristo. Dios aˈntī cāmātzēˈkli.
Huaˈchilh nīnīˈtaˈntittzaˈ lāˈ
tuntūˈ tzē namāpaˈksī huan
nīn. 4 Lāˈ aˈxniˈcaˈ namimpala

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Cristo lā' lej xkaka, nā hui'xina'n
natā'tasu'yuyā'tit porque
minquilhtamacujca'n chu a'cxtim
con xla'.

Pablo māstū'ncli a'nchī ixuanī'tauj pū'la lā' a'nchī layāuj chuhua'j

5 Chuntza' calīhui'lī'tit
nacāmāxtukō'yā'tit
mintapāstacna'ca'n a'ntūn
tū' tzey. A'ntūn tū' tzey, ū'tza'
huā'mā': Tlahuacan talākalhī'n;
ka'lhīcan xako'hua'jua' tapāstacna';
tamakxtekcan cāmāpa'ksīcan
ixmacni'ca'n; lej lakatīcan a'ntūn
tū' tzey; lā' tampi'lhīni'ncan. A'ntīn
chuntza' tatlahua, ixtā'chuntza'
a'ntīn tatzokostani' lakatin ídolo.
6 Lā' ixpālacata huā' tamā'na
a'ntūn tū' tzey lej lī'a'kchā'n
Dios. Lā' namin lakatin chi'chini'
lā' a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'
Dios xlaca'n nataca'tzī ixtā'kcha
Dios. 7 Nā hui'xina'n chuntza'
ixlatlā'hua'nā'tit a'xni'ca' tūna'j
ixkalhlaka'ī'yā'tit. 8 Pero chuhua'j
cacāmāpānū'tit huā' tamā'na:
huan tā'kcha lā' huan tā'ksa'nīn.
Tū'tza' catica'tzalaktzī'nī'ni'ntit.
Lā' huan ko'hua'jua' tachihuīn
tū'tza' catiquilhtaxtutit. 9 Tū'
cati'a'kxokotit ā'chā'tin porque
māpānū'tit mintapāstacnaca'n
a'ntūn tū' tzey 10 lā' xtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n. Lā' sāsti'
sca'tpā'na'ntit para que
ā'chulā' nala'yā'tit hua'chi
Dios a'ntī cāmaxquī'ni' xasāsti'
minquilhtamacujca'n. Lā' chuntza'
namāchekxī'yā'tit a'nchī huanī't
Dios. 11 Ixlīhuākca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' chu lakatin talanī't.
Huan griego a'ntī kalhlaka'ī' chu
a'cxtim hua'chi huan israelita
a'ntī lakapasa ixley Moisés lā'
a'ntī kalhlaka'ī'. Nā huan a'ntī
tlahuani'canī't circuncisión chu
a'cxtim hua'chi huan a'ntī tū'
tlahuani'canī't circuncisión. Huan
makatiyāti' lā' huan tīn tuntū' ca'tzī
lā' huan xatatamāuj tasācua' lā'
huan a'ntī libre, ixlīhuākca'n chu
lakatin talanī't ixpālacata Cristo.
Lā' xmān talē'ca'a'n Cristo. Cristo
quincātā'hui'lani' quilīhuākca'n
a'ntī kalhlaka'ī'yāuj lā' xmān xla'
quincāmātlahuanīni' chu a'nchī
Dios lacasqui'n.
12 Dios cālacsacnī'ta'ni'
hui'xina'n lā' lej cāpāxquī'yāni'
lā' cātamāxtunquīni' para
que ixla' nala'yā'tit. U'tza'
calīhui'lī'tit nalakalhu'ma'nā'tit lā'
nacāmaktāyayā'tit ā'makapitzīn lā'
xa'nca nacātā'chihuīna'nā'tit. Tū'
catika'tla'jca'tzītit lā' tū' stu'tu'lu'
catisqui'ntit miderechoca'n.
Pū'la capāstactit ā'chā'tin.
Lā' tū' palaj ca'a'kchipintit.
13 Catāyani'tit a'ntū cātlahuani'yāni'
a'ntūn tū' tzey ā'chā'tin lā'
calāmāsputūnu'ni'tit huan a'ntī
puhua'nā'tit que cālaclē'ni'yāni'.
Calāmāsputūnu'ni'tit chu a'cxtim
hua'chi Dios cāmāsputūnu'ni'ni'.
14 Huā' a'ntū más tasqui'nī, ū'tza'
talāpāxquī'n lā' ū'tza' hua'chi
a'ntū nacālīmāchi'pīkō' ixlīhuāk
milītzeyca'n. 15 Dios cāmātza'ta'tī'
mi'a'clhcunucca'n lā' cāmātza'ta'tī'
ixa'clhcunucca'n ā'makapitzīn
a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' chu
lakatin līla'yā'tit milīhuākca'n. Nā
ū'tza' a'ntū nacālīmaktāyayāni'
para que tzē naca'tzīyā'tit a'ntūn
tzey lā' a'ntūn tū' tzey. Chuntza'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

capāxuhua'tit lā' camāstā'tit
pāxcatca'tzī.
16 Lej capāstactēlha'tit ixtachihuīn
Cristo. Lā' nalīlāmāsu'ni'yā'tit lā'
nalālīmaxquī'yā'tit tapāstacna'
con ixlīmāpa'ksīn Dios. Cacātlī'tit
huan salmos lā' himnos lā'
cantos espírituales con ixlīhuāk
mi'a'clhcunucca'n. Lā' camaxquī'tit
pāxcatca'tzī Dios a'xni'ca' tlī'yā'tit.
17 Lā' palh nachihuī'na'nā'tit, palh
natlī'yā'tit, palh natlahua'yā'tit
catūhuā, chuxatū calalh a'ntūn
tlahua'pā'na'ntit, catlahua'tit por
ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'
Jesús. Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzī
Dios xaTāta' ixpālacata Jesús.

Pablo hualh a'nchī natalatā'kchoko huan a'ntīn takalhlaka'ī'

18 Huan puscan
cacā'a'kahuāna'ni'tit minkōlu'ca'n
hua'chi minī'ni' a'ntīn
takalhlaka'ī'. 19 Huan xakōlu'
cacāpāxquī'tit mimpuscātca'n
lā' līlacatzucu catā'chihuīna'ntit.
Tū' calāsta'la'tit. 20 Huan camana',
pō'ktu cacā'a'kahuāna'ni'tit
mintāta'ca'n lā' mintzī'tca'n porque
chuntza' namakapāxua'yā'tit
Dios. 21 Huan xanatātana' tū'
ticāmakā'kchipinā'tit mincamanca'n
para que tū' natajiclhua'. 22 Huan
xatatamāuj tasācua'nī'n xa'nca
cacā'a'kahuāna'ni'tit huan a'ntī
cāmāpa'ksīyāni'. Tū' xmān
catiscujtit a'xni'ca' cālaktzī'nāni'
pero nalīhui'lī'yā'tit xa'nca
nascujā'tit como a'cnīni'ni'yā'tit
huan Māpa'ksīni'. 23 Chuxatū
calalh mintascujūtca'n, ū'tza'
nalīhui'lī'yā'tit natlahua'kō'yā'tit
hua'chilh huan Māpa'ksīni'
Jesucristo mimpatronca'n
ixuanī't lā' tū' kalhatin chi'xcu'.
24 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huan
Māpa'ksīni' nacāmaxquī'yāni'
mintatlajca'n a'ntū huan herencia
xala' nac a'kapūn. Hui'xina'n
ixtasācua'nī'n huan Māpa'ksīni'
Jesucristo. 25 Lā' chuxatī natlahua
a'ntūn tū' tzey, māni' xla' namāpala.
Ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn
tū' tzey, ixlīhuākca'n chu a'cxtim
na ixlacapūn Dios.

4 Hui'xina'n a'ntī xapatrón,
cacāmaxquī'tit mintasācua'ca'n
a'ntū minī'ni' lā' a'ntū xlaca'n
tatlajalh. Ca'tzīyā'tit que nā hui'lacha'
nac a'kapūn a'ntī nā cāmāpa'ksīyāni'.
2 Pō'ktu catā'chihuīna'ntit Dios
lā' cuenta catlahua'tit a'xni'ca'
tlahua'pā'na'ntit oración lā'
namaxquī'yā'tit pāxcatca'tzī. 3 Lā' nā
nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāxtlahua
a'nchī na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn
lā' na'icmāstū'ncāuj a'ntūn tūna'j
māca'tzīnīni'ncan ixpālacata Cristo.
Lā' ū'tza' ixpālacata iclītachī'n
quit. 4 Casqui'ni'tit Dios que xa'nca
na'icmāsu'yu ixpālacata Cristo
hua'chi tasqui'nī.
5 Xa'nca calatā'kchoko'tit na
ixlacapūnca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'
lā' xa'nca capāstactit a'ntū
natlahua'yā'tit na ixlacapūnca'n
līhuan a'nan lugar. 6 Huan matzat
mojōcan nac līhua't para mācanīcan
lā' tzey nala. Nā chuntza' cuenta
catlahua'tit mintachihuīnca'n para
que tzey natala lā' nakalhtīni'nā'tit
hua'chi maclacasqui'n.

Huan ā'xmān saludos

7 Huan Tíquico
nacāmāca'tzīnīyāni' a'nchī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

iclīlahuīꞌ lāꞌ aꞌntū ictlahuamāꞌ.
Xlaꞌ quintāꞌtincaꞌn lāꞌ lej
pāxquīꞌcan. Līlacatejtin
quimaktāya lāꞌ ixpālacata
huan Māpaꞌksīniꞌ quintāꞌscuja.
8 Uꞌtzaꞌ iccālīmacāꞌniꞌyāniꞌ para
nacaꞌtzīyāꞌtit aꞌnchī iclahuiꞌlanāuj lāꞌ
tūꞌ caticātapātaꞌlaniꞌ. 9 Lāꞌ Onésimo
natāꞌaꞌn. Xlaꞌ quintāꞌtincaꞌn
aꞌntī līlacatejtin latāꞌkchoko lāꞌ
aꞌntī pāxquīꞌcan. Lāꞌ xlaꞌ xalaꞌ
na milaclhpuꞌnancaꞌn. Xlacaꞌn
nacātahuanikōꞌyāniꞌ aꞌntū
pātleꞌkenīꞌt huāꞌtzāꞌ.

10 Quintāꞌtachīꞌn Aristarco
lāꞌ Marcos aꞌntī ixtāꞌpuxniꞌmit
Bernabé cātamacāꞌniꞌyāchāniꞌ
saludos. Lāꞌ kaꞌlhīꞌyāꞌtittzaꞌ
huan līmāpaꞌksīn ixpālacata
Marcos. Palh xlaꞌ nacālakaꞌnāniꞌ,
huiꞌxinaꞌn cakaꞌlhīꞌchipitit. 11 Lāꞌ
huan Jesús aꞌntī kaꞌlhī āꞌtāpātin
ixtacuīniꞌ Justo cāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ
saludos. Xmān ixtuꞌtuncaꞌn
israelitas aꞌntī quintatāꞌscujmāꞌna
para natamāsuꞌyu aꞌnchī
Dios cāmāpaꞌksīkōꞌ. Xlacaꞌn
quintamāhuiꞌxcānīmāꞌna. 12 Epafras
cāmacāꞌniꞌyāchāniꞌ saludos.
Xlaꞌ xalaꞌ aꞌntzaꞌ lāꞌ ixtasācuaꞌ
Jesucristo. Lāꞌ lej cāpāstacāniꞌ
lāꞌ lej squiꞌniꞌ Dios que xaꞌnca
natāyayāꞌtit na ixtej Dios huaꞌchi
chiꞌxcuꞌ aꞌntī kaꞌtlaꞌtzaꞌ como
caꞌtziyāꞌtittzaꞌ ixtapuhuān
Dios lāꞌ tlōkentaxtūyāꞌtit.
13 Iccāhuaniyāniꞌ que xlaꞌ lej
scujli por mimpālacatacaꞌn lāꞌ
por ixpālacatacaꞌn xalanīꞌn nac
Laodicea lāꞌ nac Hierápolis. 14 Huan
doctor Lucas aꞌntī pāxquīꞌcan
lāꞌ Demas cātamacāꞌniꞌyāchāniꞌ
saludos.

15 Cacālīꞌpiniꞌtit saludos
quintāꞌtimīncaꞌn nac Laodicea
lāꞌ huan Ninfas lāꞌ huan tāꞌtimīn
aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ lāꞌ tatakēstoka
na ixchic. 16 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
lakapūtleꞌkekōꞌnīꞌtaꞌntittzaꞌ huāꞌmāꞌ
carta na milaclhpuꞌnancaꞌn,
camacapintit nac huan
lītoꞌkpān nac Laodicea para
nalakapūtleꞌkecan aꞌntzaꞌ. Lāꞌ nā
huiꞌxinaꞌn nā nalakapūtleꞌkeyāꞌtit
huan carta aꞌntū namināchaꞌ nac
Laodicea. 17 Lāꞌ nahuaniyāꞌtit
Arquipo huāꞌmāꞌ: "Cuenta catlahuaꞌ
lāꞌ catlōkentaxtuꞌ huan tascujūt
aꞌntū milaꞌ por ixquilhtampān huan
Māpaꞌksīniꞌ".

18 Quit, Pablo, ictzoꞌkmāꞌ quēꞌcstu
huāꞌmāꞌ saludo. Caquilāpāstacui
que quit ictachīꞌn. Dios
cacāsicuaꞌlanālīniꞌ. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Xapū'la Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Tesalónica

Pablo lā' a'ntī ixtatā'scuja tatzo'kli lakatin carta

1 Ictzo'knumā'nauj quina'n,
Pablo lā' Silvano lā' Timoteo.
Iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n
xalanī'n nac Tesalónica a'ntī
kalhlaka'ī'yā'tit lā' tapa'ksīyā'tit
con Dios quinTāta'ca'n lā' nā
huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Dios
cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā'
xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'.

Tasu'yulh a'nchī lej takalhlaka'ī'lh xalanī'n nac Tesalónica

2 Pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī
Dios por mimpālacataca'n lā'
pō'ktu icorarlīyāuj por hui'xina'n.
3 Iccālīpāstacāni' hui'xina'n na
ixlacapūn Dios quinTāta'ca'n a'ntū
tlahua'tit hui'xina'n como ū'tza'
lītasu'yu a'nchī lej kalhlaka'ī'yā'tit.
Lā' iccālīpāstacāni' a'nchī lej
scujtit como ū'tza' lītasu'yu
a'nchī pāxquī'yā'tit Dios. Lā'
iccālīpāstacāni' hui'xina'n a'nchī
tū' makxtekā'tit kalhlaka'ī'yā'tit
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.
4 Dios lej cāpāxquī'yāni' hui'xina'n,
tā'timīn. Lā' quina'n icca'tzīyāuj
que Dios cālacsacnī'ta'ni' hui'xina'n.
5 Huan xatzey tachihuīn a'ntū
iccāquīmāsu'ni'ni' hui'xina'n,
ū'tza' tū' xmān quintachihuīnca'n.
Xa'icmāsu'yuyāuj por ixlīmāpa'ksīn
huan Espíritu Santo. Lā' xa'nca
xa'icca'tzīyāuj que lej stu'ncua'
huan xatzey tachihuīn a'ntū
xa'icmāsu'yuyāuj. Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'nchī lacatejtin
xa'iclatlā'huanāuj a'xni'ca'
xa'iccātā'lahui'lachāni'. Lā'
xa'iclatlā'huanāuj chuntza' por
mimpālacataca'n.
6 Lā' hui'xina'n quilāmaksca'tui
lā' chuntza' maksca'txtutit huan
Māpa'ksīni'. A'yuj lej līpātīni'ntit
a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit huan xatzey
tachihuīn, pero lej ixka'lhīyā'tit
tapāxuhuān como huan Espíritu
Santo cāmaxquī'ni' tapāxuhuān.
7 Lā' como taca'tzīlh a'nchī
hui'xina'n līlatā'kchokoyā'tit,
nā chuntza' talīlatā'kchoko
ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'nī't
a'ntī xalanī'n nac Macedonia lā'
nac Acaya. 8 Chuntza' lī'a'kahuanī't
ixtachihuīn huan Māpa'ksīni'
por mimpālacataca'n. Lā' tū'
xmān nac Macedonia lā' nac
Acaya, chu calhāhuā ca'tzīcan
a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Dios. Lā' ū'tza' tū' lītasqui'nī
na'icuanāuj nīn lakatin tachihuīn.
9 Ixlīhuākca'n quincātahuaniyāni'
a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'tit
quintachihuīnca'n a'xni'ca'
iccāquīlaklani'. Lā' huancan
a'nchī hui'xina'n lītalakspi'ttit
huan ídolos lā' stālani'tit Dios,
lā' chuhua'j tā'scujā'tittza' Dios
a'ntī xalakahuan lā' scana'nca.
10 Lā' huancan a'nchī hui'xina'n
ka'lhīpā'na'ntittza' ixO'kxa' Dios
a'ntī naminācha' nac a'kapūn.
Huā'mā' Dios mālakahuanīchokolh.
Huā'mā' ū'tza' Jesús a'ntī
quincāmāpūtaxtūyāni', lā' chuntza',
a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō',
tū' caquinticāmāpātīnīni' por
quintalaclē'i'ca'n.

A'nchī Pablo scujli nac Tesalónica

2 Tā'timīn, hui'xina'n
ca'tzīyā'tit que tū'
chu tlakaj iccāquīlaklani'.
2 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī
quincātamāpātīnīni' lā'
quincātalakapalani' nac Filipos
a'xni'ca' tūna'j xa'icchā'nāuj
nac Tesalónica. Lā' a'yuj
quincāpātle'keni'ni' huā'mā',
pero Dios quincāmaktāyani' lā'
chuntza' iccāhuanini' huan xatzey
tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh
lā' tū' iclacapuhuáuj, a'yuj
quincātamāmakchuyīcu'tuni'.
3 Quina'n iccāmaxquī'ni'
tapāstacna'. Lā' a'ntū iccāhuanini'
hui'xina'n ū'tza' xastu'ncua'. Tuntū'
icpāstacui'. Xa'iccāhuanicu'tunāni'
ixtachihuīn Dios, lā' xmān
ū'tza' iccāquīlīlaklani'. Tū'
iccāquī'a'kxokoni'. 4 Dios
quincālaktzī'ni' xalactzey lā'
quincālīmāmacū'ni'
na'icmāsu'yuyāuj xatzey tachihuīn.
Lā' ū'tza' iclīmāsu'yuyāuj chu
a'nchī Dios lacasqui'n. Quina'n
más ictlahuacu'tunāuj ixtapuhuān
Dios lā' tū' ixtapuhuānca'n
tachi'xcuhuī't. Dios ū'tza' laktzī'n
qui'a'clhcunucca'n. 5 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit que quina'n tū'
iccāquīlīmāka'tlī'ni'. Lā' nīn tuntū'
iccāquī'a'kxokomaklhtīcu'tuni'.
Huā'mā' Dios ca'tzī.
6 Tū' xa'iclacasqui'nāuj
que huan tachi'xcuhuī't
naquincāta'a'cnīni'ni'yāni', nīn
hui'xina'n, nīn ā'makapitzīn, a'yuj
quina'n ixapóstoles Cristo lā' ū'tza'
līminī'ni' caquilā'a'cnīni'ni'uj.
7 Lacatzucu xa'iccātā'chihuīna'nāni'
hua'chi kalhatin puscāt a'ntī
cāmaktaka'lha ixcamana'.
8 Xa'iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Lā'
ū'tza' xa'iccālīmaxquī'cu'tunāni'
tū' xmān huan xatzey tachihuīn;
xa'iccāmaxquī'cu'tunāni'
nā quinquilhtamacujca'n,
tanto xa'iccāpāxquī'yāni'.
9 Tā'timīn, hui'xina'n
pāstacā'tit a'nchī xa'icscujāuj
lā' a'nchī xa'icpātīyāuj para
na'iclītapātle'keni'yāuj. Quina'n
tū' xa'iccāmāmakasputūcu'tunāni'.
Lā' ū'tza' xa'iclīscujāuj tuncuj lā'
tzī'sa a'xni'ca' xa'iccāmāsu'ni'yāni'
hui'xina'n ixtachihuīn Dios.
10 Hui'xina'n laktzī'ntit
lā' Dios nā laktzī'lh a'nchī
xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n
a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. Quina'n
tzeyā chi'xcuhuī'n xa'icuanī'tauj.
Līlacatejtin xa'iclatā'kchokoyāuj.
Nīn tuntū' xa'ictlahuayāuj a'ntūn
tū' līmakuan. Lā' chuntza' nīn

tintīˈ tzē naquincālēˈksaˈnīniˈnāniˈ.
11 Nā huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit aˈnchī
huaˈchi kalhatin xatātaˈ cāmaxquīˈ
tapāstacnaˈ ixcamanaˈ, chuntzaˈ
quinaˈn xaˈiccāmaxquīˈyāniˈ
tapāstacnaˈ milīhuākcaˈn lāˈ
xaˈiccāmākōˈxakaˈtlīˈyāniˈ. 12 Lāˈ
lej xaˈiccāhuaniyāniˈ que tasquiˈnī
līlacatejtin nalatāˈkchokoyāˈtit
aˈnchī Dios lacasquiˈn. Dios ūˈtzaˈ
aˈntī cātaˈsaniˈnīˈtaˈniˈ aˈnlhā
xlaˈ māpaˈksīniˈn lāˈ aˈnlhā lej
cāˈtzēhuanīˈt.
13 Lāˈ nā pōˈktu icmaxquīˈyāuj
pāxcatcaˈtzī Dios aˈnchī huiˈxinaˈn
kalhlakaˈīˈtit ixtachihuīn Dios
aˈxniˈcaˈ xaˈiccāhuaniyāniˈ.
Huiˈxinaˈn caˈtzītit lāˈ kalhlakaˈīˈtit
que aˈntū iccāmāsuˈniˈniˈ,
ūˈtzaˈ ixtachihuīn Dios lāˈ tūˈ
ixtachihuīncaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ stuˈncuaˈ ixtachihuīn Dios.
Lāˈ Dios ūˈtzaˈ aˈntī scuja na
miˈaˈclhcunuccaˈn huiˈxinaˈn aˈntī
kalhlakaˈīˈyāˈtit. 14 Huiˈxinaˈn,
tāˈtimīn, cāpātleˈkeniˈniˈ aˈcxtim
huaˈchi cāpātleˈkeniˈlh xalanīˈn
nac Judea aˈntīn tatapaˈksī
con Dios lāˈ takalhlakaˈīˈ
Jesucristo. Mintāˈmacchicniˈcaˈn
cātamacaputzaniˈ huiˈxinaˈn. Lāˈ
huan israelitas tamacaputzalh
ixtāˈisraelitascaˈn xalanīˈn
nac Judea aˈntīn takalhlakaˈīˈ.
15 Huan israelitas tamaknīlh
huan ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios. Lāˈ
tamaknīlh huan Māpaˈksīniˈ Jesús.
Lāˈ quinaˈn quincātamacaputzaniˈ.
Dios tūˈ lakatī aˈntūn tatlahua
xlacaˈn. Xlacaˈn tatāˈlāstaˈla
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
16 Xlacaˈn tūˈ quincātamakxtekāniˈ
naˈiccātāˈchihuīnaˈnāuj
aˈntīn tūˈ israelitas. Quinaˈn
iccātāˈchihuīnaˈncuˈtunāuj para
que natapūtaxtu. Lāˈ chuntzaˈ
huan israelitas āˈchulāˈ takaˈlhī
ixtalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ ūˈtzaˈ
nacālīmāpātīnī Dios.

Pablo ixcālakaˈmpalacuˈtun xalanīˈn nac Tesalónica

17 Aˈxniˈcaˈ iccāmakxtekniˈ lāˈ
lātmaˈj tūˈ xaˈiccālaktzīˈnāniˈ, pōˈktu
xaˈiccāpāstacāniˈ huiˈxinaˈn lāˈ lej
xaˈiccālaktzīˈncuˈtunāniˈ. 18 Quinaˈn
xaˈiccālakaˈncuˈtunāchāniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ quit, Pablo,
xaˈiccālakaˈncuˈtunāchāniˈ
maklhūhuaˈ pero huan koˈtiˈtiˈ tūˈ
quincāmakxtekniˈ naˈicaˈnāchāuj.
19 Aˈxniˈcaˈ huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo namin lāˈ natahuiˈlayāuj
na ixlacapūn, naˈiccālīpāxuhuayāniˈ
como kalhlakaˈīˈyāˈtit. Lāˈ por
mimpālacatacaˈn nacaˈtzīcan aˈnchī
xaˈictāˈscujāuj Dios. 20 Chuntzaˈ
huiˈxinaˈn quilāmaxquīˈyāuj
tapāxuhuān lāˈ iclīkaˈtlaˈjcaˈtzīyāuj
por huiˈxinaˈn.

3 Como tūˈ xaˈiccaˈtzīyāuj
aˈnchī ixlīlatlāˈhuaˈnāˈtit,
tūˈtzaˈ xaˈictāyaniˈyāuj. Ictipuhuáuj
xaˈictachokouj quiˈaˈcstucaˈn,
quit lāˈ Silas, nac Atenas,
2 lāˈ xaˈiccālakmacāˈnchāniˈ
Timoteo, quintāˈtincaˈn. Xlaˈ
tāˈscuja Dios lāˈ māsuˈyu xatzey
tachihuīn aˈntū ixpālacata Cristo.
Iccālakmacāˈnchāniˈ para que
nacāmaxquīˈyāniˈ tapāstacnaˈ
lāˈ nacāmaktāyayāniˈ para que
más xaˈnca nakalhlakaˈīˈyāˈtit.
3 Huāˈmāˈ ictlahuáuj para que tūˈ
nataxtutāyaˈyāˈtit por ixpālacata
aˈntū līpātīniˈmpāˈnaˈntit. Huiˈxinaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

caˈtzīyāˈtittzaˈ que tasquiˈnī que
napātīniˈnāuj huāˈtzāˈ. 4 Aˈxniˈcaˈ
xaˈiccātāˈlahuiˈlachāniˈ iccāhuaniniˈ
aˈnchī nalīpātīniˈnāuj. Lāˈ
chuntzaˈ pātleˈkelh. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
caˈtzīyāˈtit. 5 Lāˈ ūˈtza iclīmacāˈncha
Timoteo. Como tūˈ xaˈiccaˈtzī
aˈnchī ixlīlatlāˈhuaˈnāˈtit, tūˈtzaˈ
xaˈictāyaniˈ. Xaˈiccaˈtzīcuˈtun palh
ixkalhlakaˈīˈyāˈtitcus xaˈnca. Quit
xaˈiccaˈtzīcuˈtun palh huan koˈtiˈtiˈ
xmān ixcālīlaktzīˈnīˈtaˈniˈ. Chuntzaˈ
chu xmān xaˈicscujtamakaˈuj.
6 Chuhuaˈj Timoteo
ixcālakanīˈtaˈnchāniˈ lāˈ
chimpātzaˈ. Quincāhuaniyāniˈ
aˈnchī lej xaˈnca kalhlakaˈīˈyāˈtit
lāˈ aˈnchī lāpāxquīˈyāˈtit. Lāˈ
nā quincāhuaniyāniˈ aˈnchī
quilāpāstacmāˈnanchāuj pōˈktu
lāˈ quilāpāxquīˈyāuj. Lāˈ xlaˈ
quincāhuaniniˈ que huiˈxinaˈn
quilālaktzīˈncuˈtunāuj chuntzaˈ
huaˈchi iccālaktzīˈncuˈtunāniˈ nā
quinaˈn. 7 Lāˈ como iccaˈtzīuj que
huiˈxinaˈn nā xaˈnca kalhlakaˈīˈyāˈtit,
ūˈtzaˈ xaˈiclītakoˈxakaˈtlīˈyāuj, aˈyuj
xaˈicpātīniˈmāˈnauj lāˈ aˈyuj lej
ixquincāpātleˈkeniˈmāˈniˈ aˈntūn
tūˈ tzey. 8 Chuhuaˈj iclīpāxuhuayāuj
como iccaˈtzīujtzaˈ que huiˈxinaˈn
nā xaˈnca kalhlakaˈīˈyāˈtit
quiMāpaˈksīniˈcaˈn. 9 Lāˈ chuhuaˈj tzē
naˈicmaxquīˈyāuj pāxcatcaˈtzī Dios
por mimpālacatacaˈn. Icmaxquīˈyāuj
lhūhuaˈ pāxcatcaˈtzī Dios porque
lej iclīpāxuhuayāuj na ixlacapūn
Dios por mimpālacatacaˈn. 10 Tuncuj
lāˈ tzīˈsa lej icsquiˈniˈyāuj Dios
que caˈiccālakaˈnchāniˈ huiˈxinaˈn
porque iccāmāsuˈniˈcuˈtunāniˈ
āˈmacstiˈnaˈj aˈntū ticāsputniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn aˈnchī kalhlakaˈīˈyāˈtit.
11 Māniˈ Dios, quinTātaˈcaˈn, lāˈ
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo
caquincātamakxtekniˈ para
que tzē naˈiccālakaˈnāchāniˈ
huiˈxinaˈn. 12 Cacāmaktāyaniˈ huan
Māpaˈksīniˈ para que āˈchulāˈ
nalāpāxquīˈyāˈtit, lāˈ āˈchulāˈ
nacāpāxquīˈyāˈtit ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt, chuntzaˈ huaˈchi
quinaˈn iccāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
13 Dios cacāmāhuixcānīniˈ lāˈ
cacāmāpānūniˈkōˈniˈ ixlīhuāk aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ na miˈaˈclhcunuccaˈn
para que chuntzaˈ nīn tintīˈ tzē
caticālēˈksaˈnīniˈniˈ aˈxniˈcaˈ
natāyayāchipitit na ixlacapūn
quinTātaˈcaˈn Dios aˈxniˈcaˈ
namimpala quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesús con ixlīhuākcaˈn aˈntī ixlaˈ.

Aˈnchīn tzē nalīlatahuiˈlacan chu aˈnchī Dios lacasquiˈn

4 Aˈxmān iccāhuanicuˈtunāniˈ
huiˈxinaˈn, tāˈtimīn.
Quinaˈn iccāmāsuˈniˈniˈ aˈnchī
nalīlatāˈkchokoyāˈtit chu aˈnchī
Dios lacasquiˈn. Lāˈ chuntzaˈ
latāˈkchokopāˈnaˈntit. Lāˈ chuhuaˈj
quinaˈn iccāsquiˈniˈyāniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ iccāmaxquīˈyāniˈ tapāstacnaˈ
por ixquilhtampān Jesús: āˈchulāˈ
chuntzaˈ calatāˈkchokotit.
2 Huiˈxinaˈn pāstacāˈtit aˈntū
iccāmāsuˈniˈniˈ por ixquilhtampān
Māpaˈksīniˈ Jesús. 3 Dios lacasquiˈn
que līlacatejtin nalatahuiˈlayāˈtit.
Tūˈ namakpuscātiniˈnāˈtit.
4 Cacaˈtzīˈtit milīhuākcaˈn aˈnchī
naputzayāˈtit mimpuscātcaˈn
chu aˈnchī minīˈniˈ na ixlacapūn
Dios lāˈ nā na ixlacapūncaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. 5 Tūˈ caputzatit
mimpuscātcaˈn con xakoˈhuaˈjuaˈ

tapāstacnaꞌ huaꞌchi tatlahua huan
chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntīn tūꞌ talakapasa
Dios. 6 Tūꞌ timakpuscātīniꞌnāꞌtit. Tūꞌ
tilālakatlajayāꞌtit chuntzaꞌ, porque
chuntzaꞌ tū tzey tlahuaniꞌyāꞌtit
āꞌchāꞌtin chiꞌxcuꞌ. QuiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn
nacāmāpātīnī aꞌntī chuntzaꞌ
natatlahua. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ xaꞌnca
iccāhuaninīꞌtaꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn xapūꞌla.
7 Dios quincālacsacnīꞌtaꞌniꞌ lāꞌ xlaꞌ
tūꞌ lacasquiꞌn natlahuayāuj aꞌntūn
koꞌhuaꞌjuaꞌ. Quincālacsacnīꞌtaꞌniꞌ
para natlahuayāuj aꞌntū xatzey
na ixlacapūn Dios. 8 Aꞌntīn tūꞌ
natatlōkentaxtū huāꞌmāꞌ līmāscaꞌtīn,
xlacaꞌn tūꞌ talakmakaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn;
xlacaꞌn talakmakaꞌn Dios. Lāꞌ Dios
ūꞌtzaꞌ aꞌntī quincāmaxquīꞌyāniꞌ huan
Espíritu Santo.

9 Como huiꞌxinaꞌn lāpāxquīꞌyāꞌtit
lītāꞌtimīn, chuntzaꞌ tūꞌ tasquiꞌnī
naꞌiccāhuaniyāniꞌ nīn tuntūꞌ
ixpālacata huāꞌmāꞌ. Dios
cāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌtzaꞌ aꞌnchī
nalāpāxquīꞌyāꞌtit huiꞌxinaꞌn. 10 Lāꞌ
chuntzaꞌ tūꞌ xmān lāpāxquīꞌyāꞌtit,
huiꞌxinaꞌn nā cāpāxquīꞌyāꞌtit
ixlīhuākcaꞌn huan tāꞌtimīn xalanīꞌn na
ixlīhuāk huan estado de Macedonia.
Lāꞌ iccāsquiꞌniꞌyāniꞌ que āꞌchulāꞌ
cacāpāxquīꞌtit. 11 Nalīhuiꞌlīyāꞌtit caꞌcs
natahuiꞌlaꞌyāꞌtit. Lāꞌ tūꞌ calīmaktanūꞌtit
aꞌntūn tūꞌ mimacaꞌtzicaꞌn. Lāꞌ cascujtit.
Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ iccāhuaninīꞌtaꞌniꞌ pūꞌla.
12 Lāꞌ chuntzaꞌ nacātaꞌaꞌcnīniꞌniꞌyāniꞌ
xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ
ixtachihuīn Dios. Lāꞌ chuntzaꞌ tzē
nalītapātleꞌkeniꞌyāꞌtit.

Aꞌxniꞌcaꞌ namimpala huan Māpaꞌksīniꞌ

13 Iclacasquiꞌnāuj que cacaꞌtzītit
aꞌntū ixlīstuꞌncuaꞌ ixpālacata
aꞌntīn tanīnīꞌttzaꞌ. Chuntzaꞌ tūꞌ
catilakaputzatit huaꞌchi talakaputza
xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ takaꞌlhīmāꞌna
para natalakchāꞌn Cristo. 14 Quinaꞌn
kalhlakaꞌīꞌyāuj que Jesús nīlh
lāꞌ nā lakahuanchokolh. Lāꞌ nā
chuntzaꞌ kalhlakaꞌīꞌyāuj que
ixlīhuākcaꞌn aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ
Jesús aꞌxniꞌcaꞌ tanīlh, nā xlacaꞌn
nacāmālakahuanīchoko Dios
aꞌxniꞌcaꞌ namimpala Jesús.

15 Lāꞌ chuhuaꞌj naꞌiccāhuaniyāniꞌ
aꞌntū hualh quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn.
Aꞌxniꞌcaꞌ namimpala huan
Māpaꞌksīniꞌ, quinaꞌn aꞌntī
xalakahuancus tūꞌ caticāmakxtekui
xlacaꞌn aꞌntī tanīnīꞌttzaꞌ. 16 Lāꞌ
huanmāꞌ chiꞌchiniꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ
nayujāchi de nac aꞌkapūn lāꞌ lej
paꞌlha nahuan lakatin līmāpaꞌksīn.
Lāꞌ huan xapuxcuꞌ ángeles nataꞌsa.
Lāꞌ namakataꞌsacan ixlīskoliꞌ
Dios para nacāmācaꞌtzīnīcan
que mimāꞌtzaꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ.
Xapūꞌla natalakahuanchoko
xlacaꞌn aꞌntī ixtakalhlakaꞌīꞌ
Cristo aꞌxniꞌcaꞌ tanīlh. 17 Lāꞌ chu
tuncan xlacaꞌn lāꞌ nā quinaꞌn aꞌntī
xalakahuancus, quilīhuākcaꞌn
naquincātamāꞌkayāhuaꞌyāniꞌ
nac poklhnuꞌ. Lāꞌ nalakchāꞌnāuj
huan Māpaꞌksīniꞌ nac cāꞌūꞌnīꞌn
tālhmāꞌn. Lāꞌ para pōꞌktu
chuntzaꞌ natāꞌtahuiꞌlayāchāuj
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn. 18 Lāꞌ huāꞌmāꞌ
tachihuīn nalālīmāpāstaquīyāꞌtit.
Lāꞌ chuntzaꞌ nalālīmākōꞌxamākaꞌtl
īꞌyāꞌtit.

5 Tāꞌtimīn, tūꞌ tasquiꞌnī
naꞌiccāhuaniyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
lhānīn napātleꞌke huāꞌmāꞌ lāꞌ
lhānīn namin huan Māpaꞌksīniꞌ.
2 Huiꞌxinaꞌn xaꞌnca caꞌtzīyāꞌtit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que nīn tintīˈ caˈtzī lhānīn
namin huan Māpaˈksīniˈ. Chu
līmaktin namin huaˈchi chu
līmaktin min huan kaˈlhānaˈ
de tzīˈsa. 3 Aˈxniˈcaˈ natahuan
tachiˈxcuhuīˈt: "Caˈcs huiˈlānaˈuj,
tuntūˈ catilalh", chu līmaktin nala
huan lakuat. Lacapalh nala huan
lakuat huaˈchi aˈxniˈcaˈ nachiniˈ
ixtacaˈtzāt kalhatin puscāt aˈxniˈcaˈ
nalacatuncuītzaˈ ixcaman. Lāˈ tūˈ
catitapūtaxtuniˈlh huan lakuat.
4 Xlacaˈn tūˈ talakapasa Dios lāˈ tūˈ
tacaˈtzī palh Jesucristo namimpala.
Chu līmaktin natasuˈyu huaˈchi
aˈxniˈcaˈ namin kalhatin kaˈlhānaˈ
de tzīˈsa. Huiˈxinaˈn tūˈ huaˈchi
xlacaˈn como huiˈxinaˈn lakapasāˈtit
ixtachihuīn Dios lāˈ kaˈlhīpāˈnaˈntit
Jesucristo hasta aˈxniˈcaˈ namin.
5 Huiˈxinaˈn xalanīˈn nac cāˈtuncuj
lāˈ latlāˈhuaˈnāˈtit nac cāˈxkakanaˈ.
Como tūˈtzaˈ tlahuacuˈtunāˈtit
aˈntūn tūˈ tzey, huiˈxinaˈn tūˈtzaˈ
xalanīˈn nac cāˈtzīˈsa. Tūˈtzaˈ
latlāˈhuanāuj aˈnlhā cāˈpucsuaˈ
como Dios xtāpalīnīˈttzaˈ
quintapāstacnaˈcaˈn. 6 Huaˈchilh
ixtalhtatanīˈt xlacaˈn aˈntīn tūˈ
talakapasa ixtachihuīn Dios. Tūˈ
calaujtit huaˈchi xlacaˈn. Skalalh
calaujtit lāˈ cuenta catlahuaujtit
que tūˈ natlahuayāuj aˈntūn
tūˈ tzey. 7 Cāˈtzīˈsa lhtatacan lāˈ
cāˈtzīˈsa kaˈchīcan. Xalanīˈn nac
cāˈtzīˈsa huaˈchilh ixtalhtatanīˈt
lāˈ huaˈchilh ixtakaˈchīnīˈt, como
tūˈ tapāstaca aˈntū ixlaˈ Dios
lāˈ tūˈ tatlahua cuenta aˈnchī
lacatejtin natalatāˈkchoko.
8 Quinaˈn tūˈ huaˈchi xlacaˈn como
quinaˈn xalanīˈn nac cāˈtuncuj.
Huan tropa kaˈlhī ixluˈxuˈ de
līcāˈn aˈntū napūtamaktāya
ixaˈclhcunuc. Lāˈ quinaˈn kaˈlhīyāuj
aˈntū napūtamaktāyayāuj nac
quiˈaˈclhcunuccaˈn. Kalhlakaˈīˈyāuj
Jesucristo lāˈ pāxquīˈniˈnāuj chu
aˈnchī xlaˈ quincāmāsuˈniˈniˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ līpūtamaktāyayāuj
quiˈaˈclhcunuccaˈn. Lāˈ ūˈtzaˈ
tūˈ makxteka natanū na
quiˈaˈclhcunuccaˈn aˈntū koˈhuaˈjuaˈ.
Huan tropa kaˈlhī ixtāˈknuˈ de
līcāˈn aˈntū napūtamaktāya
ixaˈkxāk. Lāˈ quinaˈn kaˈlhīyāuj
aˈntū napūtamaktāyayāuj
quintapāstacnaˈcaˈn. Quinaˈn
kalhlakaˈīˈyāuj que napūtaxtuyāuj.
Lāˈ ūˈtzaˈ līpūtamaktāyayāuj.
Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ makxteka natanū
aˈntūn tūˈ tzeyā tapāstacnaˈ.
9 Dios quincālacsacnīˈtaˈniˈ lāˈ tūˈ
quincāmāpātīnīcuˈtunāniˈ aˈxniˈcaˈ
nalacāxtlahuakōˈ. Quincālacsacniˈ
para que naquincāmāpūtaxtūyāniˈ
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo. 10 Lāˈ
Jesucristo, xlaˈ līnīlh por quinaˈn
para que natāˈlatahuiˈlayāuj xlaˈ,
palh nīnīˈtaujtzaˈ o lakahuanāujcus
aˈxniˈcaˈ xlaˈ namimpala. 11 Lāˈ por
ixpālacata huāˈmāˈ calālīmaxquīˈtit
tapāstacnaˈ lāˈ calāmāhuixcānīˈtit
chuntzaˈ aˈnchī tlahuapāˈnaˈntit
huiˈxinaˈn chuhuaˈj.

Pablo cāchihuīnaˈmaxquīˈlh huan tāˈtimīn

12 Iccāsquiˈniˈyāniˈ, tāˈtimīn,
cacāˈaˈcnīniˈniˈtit huan
xanapuxcuˈnuˈ aˈntī tatāˈscuja
Māpaˈksīniˈ. Huan Māpaˈksīniˈ
cālacsacnīˈt xlacaˈn para
nacātamāsuˈniˈyāniˈ lāˈ
nacātamaxquīˈyāniˈ tapāstacnaˈ.
13 Lej cacāˈaˈcnīniˈniˈtit lāˈ

cacāpāxquīˈtit por ixpālacata
ixtascujūtcaˈn. Huiˈxinaˈn tūˈ
calāstaˈlaˈtit.
14 Lāˈ iccāmaxquīˈyāni tapāstacnaˈ,
tāˈtimīn. Cacāquilhnīˈtit macstiˈnaˈj
aˈntī chu xmān talatlāˈhuan.
Cacāhuanilīˈpintit aˈntīn
talakachāˈniˈnīˈt. Cacāmaktāyaˈtit
aˈntīn tūnaˈj xaˈnca takalhlakaˈīˈ.
Cacātāyaniˈtit ixlīhuākcaˈn.
15 Calēˈcapintit nalātlahuaniˈyāˈtit
aˈntū līmakuan. Lāˈ nā chuntzaˈ
cacātlahuaniˈtit ixlīhuākcaˈn aˈntū
līmakuan. Lāˈ tūˈ titlahuaniˈyāˈtit
āˈchāˈtin aˈntūn tūˈ tzey, aˈyuj xlaˈ
cātlahuaniˈnīˈtaˈniˈ aˈntūn tūˈ tzey.
16 Pōˈktu capāxuhuaˈtit. 17 Pōˈktu
cakalhtōˈkaˈtit. 18 Camaxquīˈtit
pāxcatcaˈtzī Dios chu aˈntū
cāpātleˈkēniˈyāniˈ. Chuntzaˈ Dios
lacasquiˈn natlahuaˈyāˈtit huiˈxinaˈn
aˈntīn tapaˈksīyāˈtit con Cristo.
19 Tūˈ camāmakchuyīˈtit huan Espíritu
Santo aˈnchī scuja. 20 Tūˈ calakmakaˈntit
aˈntūn tahuan ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios.
21 Lāˈ xaˈnca napāstacāˈtit palh tzey o tūˈ
tzey aˈntūn tahuan lāˈ camaklhtīniˈntit
aˈntūn tzey. 22 Camakxtektit huāk aˈntū
xakoˈhuaˈjuaˈ.
23 Māniˈ Dios cacātlahuaniˈ huiˈxinaˈn
lej xalacuan. Dios ūˈtzaˈ aˈntī
tzaˈtaˈtaˈ tlahua quiˈaˈclhcunuccaˈn.
Xlaˈ cacāmāpānūniˈniˈ aˈntūn tūˈ
tzey. Lāˈ cacāmaktāyaniˈ para que
tūˈ natlahuaˈyāˈtit aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ
cacāmaktāyaniˈ para que tūˈ natanū
aˈntū koˈhuaˈjuaˈ na mintapāstacnaˈcaˈn
lāˈ na miˈaˈclhcunuccaˈn hasta
aˈxniˈcaˈ namin quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo. 24 Ixlīhuāk huāˈmāˈ Dios
nacātlahuaniˈyāniˈ como ūˈtzaˈ aˈntī
cālacsacnīˈtaˈniˈ lāˈ ūˈtzaˈ tlōkentaxtū.

Aˈxmān līsicuaˈlanālīn

25 Tāˈtimīn, cakalhtōˈkaˈtit por
quinaˈn.
26 Cacāsaludarlītit lāˈ
cacāpūskoˈkaˈtit ixlīhuākcaˈn huan
tāˈtimīn chu aˈnchī minīˈniˈ entre
lītāˈtimīn aˈntīn tatapaˈksī con Dios.
27 Iccālīmāmacūˈyāniˈ por
ixquilhtampān Māpaˈksīniˈ
cacālakapūtleˈkeniˈkōˈtit
ixlīhuākcaˈn huan tāˈtimīn huāˈmāˈ
carta aˈntū ictzoˈkmāˈ.
28 Cacāsicuaˈlanālīniˈ
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Ixlīkalhtuˈ Carta aˈntū Cāmacāˈniˈca Xalanīˈn nac Tesalónica

Pablo lāˈ aˈntī ixtatāˈscuja tatzoˈkli lakatin carta

1 Ictzoˈknunāuj quinaˈn, Pablo
lāˈ Silvano lāˈ Timoteo.
Iccātzoˈknuniˈyāniˈ huiˈxinaˈn
xalanīˈn nac Tesalónica aˈntī
kalhlakaˈīˈyāˈtit lāˈ tāˈtapaˈksīyāˈtit
Dios quinTātaˈcaˈn lāˈ nā
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo.
2 Cacāsicuaˈlanālīniˈ Dios
quinTātaˈcaˈn lāˈ huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo. Lāˈ xaˈnca cacāˈaˈnīˈniˈniˈ.

Dios nacāmālaclēˈnī aˈntīn talaclēˈn

3 Quinaˈn iccaˈtzīyāuj que
huiˈxinaˈn kalhlakaˈīˈpāˈnaˈntit
āˈchulāˈ lāˈ milīhuākcaˈn
lāpāxquīˈpāˈnaˈntit āˈchulāˈ. Lāˈ
ūˈtzaˈ tasquiˈnī nalīmaxquīˈyāuj
pōˈktu pāxcatcaˈtzī Dios. Chuntzaˈ
minīˈniˈ. 4 Lāˈ ūˈtzaˈ quinaˈn
lej iclīkaˈlhīyāuj tapāxuhuān
aˈxniˈcaˈ iccāhuaniyāuj xlacaˈn
aˈntīn tatapaˈksī con Dios, aˈnchī
huiˈxinaˈn latlāˈhuaˈnāˈtit.
Iccāhuaniyāuj aˈnchī huiˈxinaˈn
xaˈnca kalhlakaˈīˈyāˈtitcus lāˈ tūˈ
tamakchuyīnīˈtaˈntit aˈyuj lej
cātalīmacaputzayāniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ lej pātīyāˈtit lej lhūhuaˈ
catūhuā. 5 Chuntzaˈ lītasuˈyu
que Dios xaˈnca caˈtzī aˈnchī
nalīlacāxtlahuakōˈ. Lāˈ chuntzaˈ
lītasuˈyu que Dios nacālaktzīˈnāniˈ
xalacuan para natanūˈyāˈtit aˈnlhā
xlaˈ māpaˈksīniˈn. Huiˈxinaˈn
tapaˈksīyāˈtit con Dios. Lāˈ ūˈtzaˈ
līpātīniˈmpāˈnaˈntit.
6 Caˈtzīyāuj aˈnchī tzey
nalīlacāxtlahua Dios. Aˈntī
cātamacaputzayāniˈ huiˈxinaˈn
xlacaˈn natamāpala con Dios lāˈ
xlaˈ nacāmāpātīnī. 7 Dios namājaxī
aˈnchī līpātīniˈnāuj hasta aˈxniˈcaˈ
natasuˈyu huan Māpaˈksīniˈ Jesús.
Namināchaˈ de nac aˈkapūn. Lāˈ por
ixquilhtampān natatāˈmin ixángeles.
8 Jesucristo natalacsuˈyu nac
cāˈlamanaˈ. Lāˈ nacāmāmāpalanīkōˈ
aˈntīn tūˈ talakapascuˈtulh Dios
lāˈ tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtulh
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
9 Xlacaˈn nacāmāpātīnī Dios para
pōˈktu como nacāmāxtunquīcan
para pōˈktu na ixlacapūn
Dios lāˈ huan xkakanaˈ aˈntū
mālacsuˈyu ixlīmāpaˈksīn
Dios. 10 Lāˈ huanmāˈ chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ namin huan Māpaˈksīniˈ,
nataˈaˈcnīniˈniˈ ixtachiˈxcuhuīˈt,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāˈ natalēˈcnīniˈn ixlīhuākcaˈn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ. Lāˈ nā chuntzaˈ
natlahuaˈyāˈtit nā huiˈxinaˈn
porque kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit aˈntū
iccāhuaniniˈ.
11 Lāˈ ūˈtzaˈ iclīkalhtōˈkaˈyāuj
pōˈktu por huiˈxinaˈn. Icsquiˈniˈyāuj
Dios que xaˈnca nalatāˈkchokoyāˈtit
huiˈxinaˈn, chu aˈnchī tasquiˈnī
natalatāˈkchoko xlacaˈn aˈntī
cālacsacnīˈt Dios para que
Dios nacālaktzīˈnāniˈ xalacuan
huiˈxinaˈn. Icsquiˈniˈyāuj Dios
cacāmaktāyaniˈ natlōkentaxtūyāˈtit
ixlīhuāk xatzey mintapuhuāncaˈn,
lāˈ huāk tzey aˈntū
tlahuaˈcuˈtunāˈtit como huiˈxinaˈn
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntittzaˈ. Ixlīhuāk
huāˈmāˈ Dios tzē natlahua porque
kaˈlhī līmāpaˈksīn. 12 Lāˈ chuntzaˈ
naˈaˈcnīniˈniˈcan quiMāpaˈksīniˈcaˈn
por mimpālacatacaˈn. Lāˈ huiˈxinaˈn
nacātaˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ por
ixpālacata Jesucristo. Huāˈmāˈ tzē
chuntzaˈ nala porque lej kaˈlhī
talakalhuˈmān quinDioscaˈn lāˈ
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.

Huan chiˈxcuˈ aˈntī más caˈtzancaˈtzī

2 Chuhuaˈj naˈiccāhuaniyāniˈ
huiˈxinaˈn aˈntū napātleˈke
aˈxniˈcaˈ namin quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo, lāˈ aˈnchī quinaˈn
nalaktakēxtimīyāuj na
ixlacapūn. Ixpālacata huāˈmāˈ
iccāhuanicuˈtunāniˈ catūhuā.
2 Tūˈ catamakxtektit que chu
līmaktin namāmakchuyīcan
mintapāstacnaˈcaˈn. Lāˈ tūˈ
catamakchuyīˈtit aˈxniˈcaˈ huancan
que chinīˈttzaˈ huan chiˈchiniˈ aˈntū
napūmin huan Māpaˈksīniˈ. Chōˈla
chuntzaˈ cāhuaniniˈ kalhatin
ixaˈctaˈsanaˈ Dios o kalhatin
aˈntī māsuˈyu ixtachihuīn Dios.
Chōˈla catīhuā cāhuaniniˈ que
iccāmacāˈniˈnīˈtaˈnchāniˈ lakatin
carta aˈnlhā xaˈictzoˈknīˈtauj que
chinīˈttzaˈ huan chiˈchiniˈ aˈntū
napūmin huan Māpaˈksīniˈ. Tūˈ
stuˈncuaˈ. Tūˈ chuntzaˈ ictzoˈknunīˈt.
3 Tūˈ cacātaˈaˈkxokoniˈ por
ixpālacata nīn tuntūˈ. Huanmāˈ
chiˈchiniˈ tūnaˈj catilalh. Pūˈla
lhūhuaˈ natatāˈlāstaˈla Dios, lāˈ
natasuˈyu huan kalhatin chiˈxcuˈ
aˈntī más caˈtzancaˈtzī que
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt. Xlaˈ
līhuiˈlīcanīˈt naˈaˈn nac pūpātīn.
4 Xlaˈ nala ixtāˈcaˈtzacaˈn ixlīhuāk
aˈntī cāhuanican dioses lāˈ ixlīhuāk
aˈntū cātaquilhpūtaniˈcan. Xlaˈ
natahuiˈla na ixlītokpān Dios lāˈ
nahuan que ūˈtzaˈ māniˈ Dios. Lāˈ
xlaˈ nacāmāquilhputī tachiˈxcuhuīˈt.
5 ¿Chu tūˈ pāstacāˈtit aˈnchī
xaˈiccāhuaniyāniˈ huāk huāˈmāˈ
aˈxniˈcaˈ xaˈiccātāˈlahuiˈlaniˈ
huiˈxinaˈn? 6 Lāˈ huiˈxinaˈn
caˈtzīyāˈtit aˈntūn tūˈ makxteka
natasuˈyu chuhuaˈj huan chiˈxcuˈ
aˈntī lej caˈtzancaˈtzī. Hasta aˈxniˈcaˈ
laclhcāhuiˈlīca, hasta aˈxniˈcaˈ
natasuˈyu. 7 Chuhuaˈj lakatzēˈk
scujmāˈ ixlīmāpaˈksīn huan koˈtiˈtiˈ.
Lāˈ chuntzaˈ nascujtamāˈ lakatzēˈk
hasta namāpānūcan huan tīn tūˈ
makxteka tasuˈyu huan chiˈxcuˈ
aˈntī lej caˈtzancaˈtzīˈ. 8 Lāˈ chu
tuncan natasuˈyu. Lāˈ āˈcalīstān
natasuˈyu huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo. Lāˈ xlaˈ xmān nasuˈnuˈ
lāˈ chuntzaˈ nalīmaknī huan
chiˈxcuˈ aˈntī lej caˈtzancaˈtzī.
Lāˈ como Jesucristo lej kaˈlhī
ixlīmāpaˈksīn, xmān natasuˈyu,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāˈ xmān chuntzaˈ nalīmāsputū
ixlīmāpaˈksīn huan chiˈxcuˈ aˈntī lej
caˈtzancaˈtzī. 9 Lāˈ aˈxniˈcaˈ namin
huan chiˈxcuˈ aˈntī lej caˈtzancaˈtzī,
xlaˈ nakaˈlhī ixlīmāpaˈksīn koˈtiˈtiˈ
lāˈ natlahua tāpālhūhuaˈ lēˈcnīn
lāˈ lakaˈtlaˈn catūhuā aˈntū
līˈaˈkxokonuˈn. 10 Lāˈ como xlaˈ lej
xacaˈtzancaˈtzīn, nacāˈaˈkxoko
xlacaˈn aˈntī natapātīniˈn nac
pūpātīn. Natapātīniˈn aˈntzaˈ porque
tūˈ tamaklhtīniˈncuˈtulh ixtachihuīn
Dios aˈntū lej stuˈncuaˈ lāˈ aˈntū
māsuˈyu aˈnchī līpūtaxtucan. 11 Lāˈ
como tūˈ tamaklhtīniˈncuˈtulh
aˈntū xastuˈncuaˈ, Dios
cāmakxteka nacāˈaˈkxokocan.
Lāˈ ūˈtzaˈ talīkalhlakaˈīˈ aˈntūn
tūˈ stuˈncuaˈ. 12 Lāˈ chuntzaˈ
Dios nacālacāxtlahuakōˈ lāˈ
nacāmāpātīnīkōˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tūˈ takalhlakaˈīˈlh aˈntū xastuˈncuaˈ
lāˈ xmān ixtalakatī natatlahua
ixtalaclēˈiˈcaˈn.

Dios cāmāpūtaxtūcuˈtun huan tachiˈxcuhuīˈt

13 Lāˈ chuhuaˈj, tāˈtimīn,
caˈtzīyāuj que cāpāxquīˈyāniˈ huan
Māpaˈksīniˈ. Lāˈ chuhuaˈj tasquiˈnī
naˈicmaxquīˈyāuj pāxcatcaˈtzi
Dios porque Dios cālacsacniˈ
huiˈxinaˈn aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixaˈnan quilhtamacuj, para que
napūtaxtuyāˈtit. Como huiˈxinaˈn
kalhlakaˈīˈyāˈtit aˈntū ixlīstuˈncuaˈ
lāˈ como huan Espíritu Santo
cātlahuaniˈ xalacuan huiˈxinaˈn, lāˈ
chuntzaˈ Dios nacālīmāpūtaxtūyāniˈ
huiˈxinaˈn. 14 Quinaˈn
iccālēˈniˈchāniˈ huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Lāˈ
chuntzaˈ cālītaˈsaniˈniˈ Dios. Xlaˈ
cātaˈsaniˈniˈ huiˈxinaˈn para que
chuntzaˈ huiˈxinaˈn nalakchipināˈtit
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo nac
aˈkapūn aˈnlhā cāˈtzēhuanīˈt.
15 Lāˈ ūˈtzaˈ xaˈncaˈ calītāyaˈtit lāˈ
tūˈ camakxtektit huan līmāscaˈtīn
aˈntū iccāhuaniniˈ lāˈ aˈntū ictzoˈkui
nac carta. 16 Dios quinTātaˈcaˈn,
xlaˈ quincāpāxquīˈyāniˈ
lāˈ quincāmaxquīˈyāniˈ
talākoˈxamākaˈtlīˈn aˈntūn
tūˈ maktin catisputli. Xlaˈ
quincāmācaˈtzīnīyāniˈ que tūˈ chu
tlakaj kaˈlhīmāˈnauj aˈntū xatzey
aˈntū xlaˈ naquincātlahuaniˈyāniˈ.
Dios, xlaˈ lakalhuˈmanaˈn. Lāˈ
ūˈtzaˈ huāk quincālītlahuaniˈyāniˈ
ixlīhuāk huāˈmāˈ. 17 Icsquiˈniˈyāuj
huan Māpaˈksīniˈ Jesucristo lāˈ Dios
quinTātaˈcaˈn que cacātamaxquīˈniˈ
talākoˈxamākaˈtlīˈn lāˈ
cacātamāhuixcānīniˈ para que
chuntzaˈ natlahuaˈyāˈtit lāˈ
nahuaˈnāˈtit huāk aˈntūn tzey.

Pablo cāsquiˈniˈlh huan tāˈtimīn que catalīkalhtōˈkaˈlh para xlaˈ

3 Lāˈ chuhuaˈj, tāˈtimīn,
caˈorarlīˈtit por quinaˈn.
Casquiˈntit que ixtachihuīn Dios
caˈaˈkahualh lāˈ caˈaˈcnīniˈniˈca
chuntzaˈ huaˈchi aˈcnīniˈniˈtit
huiˈxinaˈn. 2 Lāˈ nā casquiˈntit
que Dios caquincāmāpūtaxtūniˈ
de na ixlīmāpaˈksīncaˈn
huan xalaccaˈtzancaˈtzīnīˈn
chiˈxcuhuīˈn aˈntīn tatlahua
aˈntūn tūˈ līmakuan. Aˈmakapītzīn
tachiˈxcuhuīˈt tūˈ takalhlakaˈīˈ lāˈ
ūˈtzaˈ līˈaˈnan huan tachiˈxcuhuīˈt
aˈntī lej tacaˈtzancaˈtzī. 3 Huan
Māpaˈksīniˈ pōˈktu tlōkentaxtūkōˈ.
Xlaˈ nacātamāhuixcānīyāniˈ lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nacāmaktaka'lhāni' lā' chuntza' tū'
caticātlajani' huan ko'ti'ti'. 4 Quina'n
iclīpāhuanāuj huan Māpa'ksīni'.
Lā' ū'tza' a'ntī cāmaktāyayāni'.
Lā' ū'tza' iclīca'tzīyāuj palh
tlahua'pā'na'ntit a'ntū iccāhuanini'
lā' ā'chulā' natlahua'yā'tit.
5 Cacāmaktāyani' hui'xina'n huan
Māpa'ksīni' Jesucristo para que
ā'chulā' naca'tzīyā'tit a'nchī Dios
cāpāxquī'yāni'. Lā' cacāmaktāyani'
para que natāyani'yā'tit a'ntūn
cāpātle'keni'yāni', chuntza' hua'chi
Cristo tāyani'kō'lh.

Tasqui'nī que natascuja ixlīhuākca'n

6 Lā' chuhua'j, tā'timīn,
iccālīmāpa'ksīyāni' a'ntū
ixquilhtampān quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. Cataxtunquītit de
ixlīhuākca'n huan tā'timīn
a'ntīn chu xmān talatlā'huan
lā' tū' ta'a'kahuā'nani' huan
līmāsca'tīn a'ntū iccāhuaninī'ta'ni'
hui'xina'n. 7 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tittza' que tasqui'nī
que naquilāmaksca'txtuyāuj
a'nchī xa'icscujāuj. Quina'n
tū' laclhquititni' xa'icuanī'tauj
a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani'
hui'xina'n. 8 Iccāmāpalauj a'ntī
ixquincāmāhuī'yāni'. Lā' lej
pa'lha xa'icscujāuj de tuncuj
lā' de tzī'sa porque quina'n tū'
xa'iccāmāmakasputūcu'tunāni'.
9 Lā' a'yuj xa'icka'lhīyāuj derecho
chu ixquilāmāhuī'uj, pero
quina'n xa'icscujāuj porque
xa'iclacasqui'nāuj que hui'xina'n
naquilāmaksca'tāuj. 10 A'xni'ca'
xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n,
iccāhuanini' chuntza': Palh a'nan
catīhuā a'ntīn tū' scujcu'tun, tū'
cahuā'yalh. 11 Quincātahuaniyāni'
que makapitzīn de hui'xina'n
lhquititni' lā' talīmaktanū
a'ntū tū' ixmaca'tzica'n lā'
nīn tuntūyā lītlōt tatlahua.
12 Lā' xlaca'n iccāmāpa'ksīyāuj
lā' iccāmaxquī'yāuj tapāstacna'
por ixquilhtampān Jesucristo:
Ca'cs catatahui'lalh lā' catascujli
lā' chuntza' catalītapātle'keni'lh
xlaca'n.
13 Tā'timīn, tū' calakachipini'tit
natlahua'yā'tit a'ntū xatzey. 14 Palh
catīhuā tū' a'kahuāna'ni'cu'tun
a'ntū icuanī'tauj nac huā'mā'
carta, caxa'ncalaktzī'ntit tichū.
Lā' tū' chu lakatin catā'pintit
hasta que namāxana'n xla'. 15 Pero
tū' calaktzī'ntit hua'chi kalhatin
tā'ca'tza. Xla' mintā'tinca'n.
Camaxquī'tit tapāstacna'.

A'xmān līsicua'lanālīn

16 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo
ū'tza' a'ntī cāmātza'ta'tī'ni'yāni'
mi'a'clhcunucca'n.
Cacāmaktāyani' huan
Māpa'ksīni' para que pō'ktu
natza'ta'ta'n mi'a'clhcunucca'n,
chuxatū nacāpātle'keni'yāni'.
Huan Māpa'ksīni' pō'ktu'
cacā'o'kska'lhīlē'ni' milīhuākca'n.
17 Quit Pablo ictzo'ka huā'mā'
saludos con quimacan. U'tza'
huā'mā' ixlīlakapascan ixlīhuāk
quincartas. Chuntza' iccātzo'ka.
18 QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo
cacāsicua'lanālīni' milīhuākca'n
hui'xina'n. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Xapūˈla Carta aˈntū Macāˈniˈca Timoteo

Pablo tzoˈknuniˈlh Timoteo

1 Quit Pablo, ixapóstol Jesucristo
por ixquilhtampāncaˈn
Dios aˈntī māpūtaxtūnuˈn lāˈ
Jesucristo aˈntī kalhlakaˈīˈyāuj.
2 Timoteo, quit ictzoˈknuniˈmāˈniˈ.
Huiˈx huaˈchi quiˈoˈkxaˈ porque
icmākalhlakaˈīˈnīniˈ ixtachihuīn
Dios. Dios camaktakaˈlhniˈ lāˈ
calakalhuˈmaniˈ. Lāˈ xaˈnca
calatahuiˈlaˈ ixpālacata
quinTātaˈcaˈn Dios lāˈ Jesucristo
quiMāpaˈksīniˈcaˈn.

Māpaˈksīlh ixpālacata aˈntīn tamāsuˈyu aˈntū tūˈ stuˈncuaˈ

3 Aˈxniˈcaˈ xaˈicaˈmāˈ nac
Macedonia, lej icuaniniˈ
ixtachoko nac Efeso para
nacāmāpaˈksīyaˈ āˈmakapitzīn que
tūˈtzaˈ catamāsuˈyulh aˈntūn tūˈ
stuˈncuaˈ ixpālacata Cristo. 4 Lāˈ
nacāhuaniyaˈ que tūˈ ixmacaˈtzicaˈn
huan listas de ixtacuīniˈcaˈn
ixnapapnaˈcaˈn lāˈ aˈntū xmān
cuentos ixpālacata ixnapapnaˈcaˈn.
Huāˈ tamāˈna tūˈ tzey porque
xmān talacapūchihuīnaˈnīniˈn.
Lāˈ chuntzaˈ tūlalh catimāsuˈyulh
ixtapuhuān Dios. Aˈntī xaˈnca
takalhlakaˈīˈ, xmān xlacaˈn tzēn
tacaˈtzī ixtapuhuān Dios. Chuntzaˈ
icuanipalayāniˈ.
5 Maclacasquiˈn quinaˈn
nacāmāsuˈniˈyāuj aˈnchī
lāpāxquīˈcan porque takalhlakaˈīˈlh
ixtachihuīn Dios lāˈ porque
taxtāpalīlh ixtapāstacnaˈcaˈn
lāˈ chuntzaˈ lej tzey talalh
ixtapāstacnaˈcaˈn. 6 Lāˈ āˈmakapitzīn
tapātzaˈnkānīˈt lāˈ ūˈtzaˈ lītasuˈyu
que xmān chu tlakaj talālīhuani.
7 Lej tamāsuˈyucuˈtun huan ixley
Moisés lāˈ tūˈ tamāchekxī aˈntū
tamāsuˈyumāˈna. Lāˈ nīn tūˈ
tamāchekxī aˈntū tahuan. Pero
aˈyuj, lej tachihuīnaˈn.
8 Caˈtzīyāuj que tzey huan
ley aˈntū tzoˈkli Moisés palh
aˈcnīniˈniˈcan lāˈ palh tūˈ xtāpalīcan.
9 Huan lacuan chiˈxcuhuīˈn
tūˈ tamaclacasquiˈn huan ley.
Maclacasquiˈncan huan ley para
nacāmāpaˈksīcan aˈntīn tūˈ tzey
lāˈ aˈntīn tūˈ taˈaˈkahuānaˈn. Nā
chuntzaˈ para aˈntīn talaclēˈn
lāˈ tūˈ takalhlakaˈīˈ ixtachihuīn
Dios. Nā maclacasquiˈn huampala
para aˈntīn tūˈ taˈaˈcnīniˈniˈ nīn
tuntūˈ. Nā huan ley para aˈntīn
tamaknī ixtātaˈcaˈn, o ixtzīˈtcaˈn,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

o āˈchāˈtin chiˈxcuˈ. 10 Lāˈ huan
ley para aˈntīn tamakpuscātīniˈn
lāˈ aˈntīn tāˈlākaˈlhī huan kalhatin
chiˈxcuˈ huaˈchi ixpuscāt lāˈ
aˈntīn taˈaˈkxokonuˈn lāˈ aˈntīn
takaˈlhan camanaˈ lāˈ aˈntīn
tahuan aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ na
ixlacapūn juez. Lāˈ huan ley
para ixlīhuākcaˈn aˈntīn tatlahua
catūhuā aˈntū contra ixtachihuīn
Dios. 11 Uˈtzaˈ ixtachihuīn Dios aˈntū
quilīmāmacūˈca para namāscaˈtīniˈn
lāˈ ūˈtzaˈ quincāhuaniyāniˈ aˈnchī
lej xkaka Dios lāˈ lej sicuaˈlanālanīˈt
xlaˈ.

Maxquīˈlh pāxcatcaˈtzī por ixtalakalhuˈmān Dios

12 Icmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī
quiMāpaˈksīniˈ Cristo Jesús porque
quilaktzīˈnīˈt tzey para naˈictāˈscuja
lāˈ para naˈicmāsuˈyu ixtachihuīn
Dios. Lāˈ quimāhuixcānīlh para
quilītlōt. 13 Xapūˈla tūˈ tzey
aˈnchī iccālīchihuīnaˈlh aˈntīn
ixtakalhlakaˈīˈ lāˈ xaˈiccāmacaputza
lāˈ xaˈiccālakapala xlacaˈn. Pero
Dios quilakalhuˈmalh porque tūˈ
xaˈiccaˈtzī aˈntū xaˈictlahuamāˈ
lāˈ tūnaˈj xaˈickalhlakaˈīˈnīˈt.
14 Lāˈ lej lhūhuaˈ quilakalhuˈmalh
quiMāpaˈksīniˈcaˈn lāˈ
quimākalhlakaˈīˈnīlh. Chuntzaˈ
quimāsuˈniˈlh aˈnchī naˈicpāxquīˈnin
huaˈchi Jesucristo pāxquīˈnin
porque ictapaˈksītzaˈ con xlaˈ.
15 Tasquiˈnī nakalhlakaˈīˈcan
huāˈmāˈ tachihuīn como lej
stuˈncuaˈ: Cristo Jesús milh nac
quilhtamacuj para nacāmāpūtaxtū
aˈntī talaclēˈn. Lāˈ icpuhuan que
quit más xaˈiclaclēˈn de ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. 16 Lāˈ aˈyuj quit
más xaˈiclaclēˈn, pero Jesucristo
quilakalhuˈmalh para namāsuˈyu
que xlaˈ lej līlacatzucu nakaˈlhī
hasta que nakalhlakaˈīˈcan.
Lāˈ como quilakalhuˈmalh
quit, nā nacālakalhuˈman
ixlīhuākcaˈn aˈntīn natakalhlakaˈīˈ
para que natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
17 Caˈaˈcnīniˈniˈca huan Rey aˈntī
Rey para pōˈktu. Xlaˈ tūˈ maktin
catisputli lāˈ tūla tapūlaktzīˈn con
ixlakastapuncaˈn tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ
xmān xlaˈ Dios. Camācāˈtanīca lāˈ
caˈaˈcnīniˈniˈca pōˈktu. Amén.
18 Timoteo, huāˈmāˈ līmāpaˈksīn
iclīmāmacūˈyāniˈ porque
icpāstacmāˈ aˈntū huancanīˈt
por mimpālacata aˈxniˈcaˈ
Dios māsuˈyulh aˈntū nala
milītlōt. Nā huiˈx capāstacti
huāˈ tamāˈna tachihuīn para que
nakaˈlhīyaˈ tahuixcān lāˈ xaˈnca
namālacstūˈncaˈ ixtachihuīn
Dios. 19 Lāˈ tūˈ tipātzaˈnkāyaˈ aˈntū
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ. Tūˈ catlahuaˈ
aˈntū huiˈx caˈtzīyaˈ que tūˈ tzey.
Aˈmakapitzīn tatlahuanīˈt aˈntūn
tūˈ tzey aˈyuj ixtaˈuˈcxcaˈtzī que
tūˈ tzey aˈntū ixtatlahuamāˈna.
Lāˈ chuntzaˈ talītaxtutāyalh na
ixtej Dios. 20 Kalhatuˈ de xlacaˈn
cāhuanican Himeneo lāˈ Alejandro.
Iccātlakaxtulh xlacaˈn para que
Satanás nacāmāpātīnī lāˈ chuntzaˈ
tūˈtzaˈ catitaˈaˈksaˈnli Dios.

Aˈnchī natakalhtōˈkaˈ

2 Lej icuaniyāniˈ huāˈmāˈ.
Cacāmāsuˈniˈ tachiˈxcuhuīˈt
aˈnchī lakalīyān natasquiˈniˈ Dios
por aˈntūn tamaclacasquiˈn lāˈ
por ixpālacatacaˈn āˈmakapitzīn

tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ nā natamaxquīˈ
pāxcatcaˈtzī Dios por ixlīhuāk
aˈntū cāmaxquīˈnīˈt. 2 Lāˈ
cacāmāsuˈniˈ aˈnchī natasquiˈniˈ
Dios que nacāmaktāya huan rey
lāˈ āˈmakapitzīn pūchihuīnaˈnīˈn
lāˈ ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt para
que chuntzaˈ tzēˈk natahuiˈlayāuj
lāˈ natlahuayāuj ixtapuhuān Dios lāˈ
para que tūˈ natlahuayāuj aˈntūn tūˈ
līmakuan.
3 Aˈntī lakaliyān nasquiˈniˈ Dios
chuntzaˈ, xlaˈ tlahuamāˈ aˈntūn tzey
lāˈ aˈntū nalīpāxuhua Dios huan
Māpūtaxtūnuˈ. 4 Lāˈ Dios lacasquiˈn
que ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
catapūtaxtulh lāˈ ixlīhuākcaˈn
catalakapasli aˈntū stuˈncuaˈ.
5 Xmān kalhatin Dios huīˈ. Lāˈ xmān
kalhatin aˈntī cāmākoˈxamixī Dios
lāˈ tachiˈxcuhuīˈt lāˈ ūˈtzaˈ aˈntī
huanican Jesucristo. Xlaˈ Dios
lāˈ nā lalh chiˈxcuˈ. 6 Xlaˈ ixaˈcstu
tamacamāstāˈlh para nanī. Chuntzaˈ
līmāpalakōˈlh ixlīhuāk aˈntūn
tachiˈxcuhuīˈt ixtalaclēˈniˈ Dios
lāˈ cāmāpūtaxtūlh. Aˈxniˈcaˈ Dios
lacasquiˈlh aˈxniˈcaˈ pātleˈkelh.
7 Lāˈ quilacsacli para ixaˈctaˈsanaˈ
lāˈ quilīmānūlh quilīˈapóstol para
que naˈiccāmāsuˈniˈ xalīstuˈncuaˈ
huan aˈntīn tūˈ israelitas. Lāˈ nā
iccāmāsuˈniˈ aˈnchī nalīpūtaxtucan.
Stuˈncuaˈ aˈntū icuaniyāniˈ. Lāˈ tūˈ
icaˈkxokoyāniˈ.
8 Lāˈ iclacasquiˈn que ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt chu xalhā nac
cāˈquilhtamacuj natatāˈchihuīnaˈn
Dios. Lāˈ aˈxniˈcaˈ tachaˈxa
ixmacancaˈn para natatāˈchihuīnaˈn
Dios, cuenta catatlahualh que
tzey ixaˈclhcunuccaˈn, que
tūˈ nataˈaˈkchāˈntāya lāˈ que
tūˈ natapuhuan aˈntūn tūˈ
tzey ixpālacata āˈkalhatin.
9 Maclacasquiˈn huan tzuˈmaˈjan lāˈ
huan puscan natalhakāˈ ixluˈxuˈcaˈn
aˈntū natatāˈlīmakuan lāˈ aˈntū
minīˈniˈ puscan. Tūˈ maclacasquiˈn
natahuiˈlī lhūhuaˈ cintaj o xaˈnat na
ixyaˈjcaˈn; xmān xaˈnca nataxquiˈta.
Lāˈ tūˈ natalīkaˈtlaˈjcaˈtzī
ixpālacatacaˈn ixtapixnuˈcaˈn
de oro nīn de perla. Lāˈ nīn tūˈ
natalīkaˈtlaˈjcaˈtzī ixluˈxuˈcaˈn
aˈntū lej xatapala. 10 Maclacasquiˈn
natatlahua aˈntū tzey. Uˈtzaˈ
minīˈniˈ lāˈ chuntzaˈ natalītasuˈyu
que takalhlakaˈīˈ ixtachihuīn
Dios. 11 Aˈnlhā takēstokcan para
nataˈaˈcnīniˈniˈ Dios, huan puscan
tzēˈk catatahuīˈlh para natascaˈta
lāˈ nataˈaˈkahuānaˈn. 12 Quit tūˈ
icmakxteka que kalhatin puscāt
camāsuˈyulh nīn cacāmāpaˈksīlh
huan chiˈxcuhuīˈn. Xlaˈ tzēˈk
catahuiˈlalh 13 porque pūˈla Dios
lhtaˈmalh Adán lāˈ āˈcalīstān
tlahualh Eva. 14 Lāˈ tūˈ aˈkxokoca
Adán pero Satanás aˈkxokolh huan
puscāt. Lāˈ chuntzaˈ lītzuculh huan
talaclēˈiˈ. 15 Ixlītlōt huan puscāt,
ūˈtzaˈ cāmāsuˈniˈ ixcamanaˈ. Lāˈ
palh nakalhlakaˈīˈ ixtachihuīn
Dios lāˈ kaˈlhī tapāxquīˈn lāˈ palh
tzey ixtapāstacnaˈ lāˈ tūˈ natlahua
aˈntū tūˈ līmakuan lāˈ palh xaˈnca
latlāˈhuan, namāpūtaxtūcan.

Aˈnchī natalīla huan maktakaˈlhnaˈnīˈn

3 Stuˈncuaˈ huāˈmāˈ tachihuīn:
Palh kalhatin lacuˈtun
ixmaktakaˈlhnaˈcaˈn aˈntīn
takalhlakaˈī ixtachihuīn Dios,
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ lacasquiˈn huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lītlōt aˈntūn tzey. 2 Maclacasquiˈn
huan maktakaˈlhnaˈ tūˈ
maktin catlahualh aˈntūn tzē
nalīˈaˈksaˈncan. Xmān kalhatin
ixpuscāt cakaˈlhīlh. Līlacatejtin
catahuiˈlalh. Xlaˈ nalīhuiˈlī tūˈ
natlahua aˈntūn tūˈ tzey. Tzeyā
chiˈxcuˈ calalh xlaˈ lāˈ tzey calalh
ixtapāstacnaˈ. Cacāmānūlh
āˈmakapitzīn na ixchic. Xaˈnca
camāsuˈyulh. 3 Tūˈ cakoˈtli. Tūˈ
cacātucsli āˈmakapitzīn pero pōˈktu
cacāpāxquīˈlh. Tūˈ palaj caˈaˈkchāˈlh.
Tūˈ calīpāhuanli ixtumīn. 4 Xaˈnca
camāpaˈksīniˈlh na ixchic. Lāˈ
ixcamanaˈ cataˈaˈkahuānaˈniˈlh
lāˈ cataˈaˈcnīniˈniˈlh. 5 Palh huan
chiˈxcuˈ tūla māpaˈksīniˈn na ixchic,
¿chichū nacālīmaktakaˈlha aˈntīn
takalhlakaˈī ixtachihuīn Dios?
6 Aˈntīn tzucumāˈcus kalhlakaˈīˈ
tūla catilalh maktakaˈlhnaˈ
porque nakaˈtlaˈjcaˈtzī lāˈ chuntzaˈ
napātleˈkeniˈ xlaˈ huaˈchi
pātleˈkeniˈlh huan koˈtiˈtiˈ. 7 Lāˈ
huan maktakaˈlhnaˈ calalh kalhatin
chiˈxcuˈ aˈntīn taˈaˈcnīniˈniˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ
como xlaˈ tzeyā chiˈxcuˈ. Palh
tūˈ, tzē naˈaˈksaˈncan lāˈ chuntzaˈ
natlaja huan koˈtiˈtiˈ.

Aˈnchī nala huan diácono

8 Lāˈ huan diácono, ūˈtzaˈ aˈntī
namaktāyanaˈn nac lītokpān.
Lāˈ nā maclacasquiˈn que huan
diácono lacatejtin catahuiˈlalh.
Huan diácono tūˈ catlahualh
lakatuˈ ixlacan lāˈ tūˈ cakaˈchīlh.
Lāˈ tūˈ capuhuanli nakaˈlhī tumīn
aˈntūn tūˈ tlajanīˈt. 9 Lāˈ tzey
calalh ixtapāstacnaˈ xlaˈ lāˈ xaˈnca
camāchekxīlh ixlīhuāk aˈntū
Dios quincāmāsuˈniˈniˈ para que
nakalhlakaˈīˈyāuj. 10 Maclacasquiˈn
pūˈla nacaˈtzīcan aˈnchī latlāˈhuan.
Lāˈ palh nīn tintīˈ nalīˈaˈksaˈn
de catūhuā, aˈxniˈcaˈ tzē natanū
ixlīdiácono. 11 Lāˈ huan puscan,
nā maclacasquiˈn lacatejtin
catalatāˈkchokolh. Tūˈ cataˈaˈksaˈnli
āˈchāˈtin. Tūˈ catakaˈchīlh. Lāˈ
pōˈktu catatlōkentaxtūlh ixlītlōtcaˈn.
12 Huan chiˈxcuˈ aˈntī diácono
cakaˈlhīlh xmān kalhatin ixpuscāt.
Lāˈ xaˈnca camāpaˈksīniˈlh na ixchic
lāˈ cataˈaˈkahuānaˈniˈlh ixcamanaˈ.
13 Aˈntī xaˈnca tlōkentaxtū
ixlīdiácono, ūˈtzaˈ ixlīhuākcaˈn
taˈaˈcnīniˈniˈ. Lāˈ xlaˈ tūˈ catijicuaˈnli
nahuan que tapaˈksī con Jesucristo.

Aˈntū kalhlakaˈīˈyāuj

14 Chuntzaˈ iclītzoˈknuniˈmāˈniˈ aˈyuj
icpuhuan que palaj naˈicaˈnāchaˈ.
15 Lāˈ aˈyuj naˈictakoxī, pero chuhuaˈj
caˈtzīyaˈ aˈnchī maclacasquiˈn
nalītahuiˈlayāuj quilīhuākcaˈn aˈntī
kalhlakaˈīˈyāuj ixtachihuīn Dios.
Quinaˈn huaˈchi ixlītokpān Dios aˈntī
pōˈktu huīˈ. Lāˈ quinaˈn maktāyayāuj
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ ixpālacata
Jesucristo. 16 Lej tasquiˈnī aˈntū
kalhlakaˈīˈyāuj. Pūˈla tūˈ ixcaˈtzīcan
pero chuhuaˈj Dios quincāmāsuˈniˈn
aˈnchī nalīpūtaxtucan. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
aˈntū kalhlakaˈīˈyāuj:

Dios tasuˈyunīˈt huaˈchi chiˈxcuˈ
aˈntī huanican Jesús.
Lacuan mālacstūˈnca por huan
Espíritu Santo.
Huan ángeles talaktzīˈlh.
Līˈaˈctaˈsanaˈnca lakachu nac
makatnaˈ cāˈlacchicniˈ.
Aˈntī xalanīˈn cāˈquilhtamacuj
takalhlakaˈīˈlh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ lēˈnca nac aˈkapūn.

Aˈntī natataxtutāya na ixtej Dios

4 Huan Espíritu Santo xaˈnca
huan que namin lakatin
chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ āˈmakapitzīn
natamakxteka aˈntū takalhlakaˈīˈlh.
Lāˈ natastālaniˈ aˈntīn
taˈaˈkxokonuˈn lāˈ natakaxmata
aˈntū tamāsuˈyumāˈna ixlacscujnīˈn
koˈtiˈtiˈ. 2 Huan chiˈxcuhuīˈn aˈntīn
tamāsuˈyu chuntzaˈ tatlahua lakatuˈ
ixlacancaˈn lāˈ tūˈ tahuan aˈntū
stuˈncuaˈ. Tūˈtzaˈ taˈuˈcxcaˈtzī palh
tūˈ tzey aˈntūn tatlahuamāˈna.
Xlacaˈn huaˈchilh tanīhuaˈnanīˈt
aˈntūn talīˈuˈcxcaˈtzīniˈn.
3 Xlacaˈn tamāsuˈyu que tūˈ tzey
natatapūchahua lāˈ tūˈ tzey
natahuaˈ āˈtāpātin līhuaˈt. Lāˈ Dios
quincāmaxquīˈniˈ tāpāspit līhuaˈtnaˈ
para nahuaˈyāuj. Xmān pūˈla
namāstāˈyāuj pāxcatcaˈtzī quinaˈn
aˈntī kalhlakaˈīˈyāuj ixtachihuīn
Dios. 4 Ixlīhuāk aˈntū Dios tlahualh,
ūˈtzaˈ tzey lāˈ quinaˈn tūla catihuáuj
palh tūˈ tzey. Namaklhtīniˈnāuj lāˈ
namaxquīˈyāuj pāxcatcaˈtzī Dios.
5 Chuntzaˈ tzey porque ixtachihuīn
Dios quincāmāsuˈniˈyāniˈ que
huāk tzey aˈxniˈcaˈ maxquīˈyāuj
pāxcatcaˈtzī Dios.

Aˈnchī nala aˈntī natāˈscuja Jesucristo

6 Palh chuntzaˈ nacāmāsuˈniˈyaˈ
mintāˈtimīn aˈntīn takalhlakaˈīˈ
ixtachihuīn Dios, nalaˈyaˈ xatzey
ixtasācuaˈ Jesucristo. Lāˈ āˈchulāˈ
nakalhlakaˈīˈyaˈ ixpālacata aˈntū
māsuˈyupāˈt lāˈ aˈntū stālaniˈpāˈt.
7 Tūˈ cuenta catlahuaˈ huan
cuentos aˈntū xmān xalaˈ nac
cāˈquilhtamacuj lāˈ tuntūˈ ixtapalh.
Cuenta catlahuaˈ aˈntū Dios
lacasquiˈn. 8 Aˈxniˈcaˈ natlahuayaˈ
ejercicio, ūˈtzaˈ tzey para mimacniˈ
pero más tasquiˈnī natlahuayaˈ
ixtapuhuān Dios. Uˈtzaˈ tzey
nac huāˈmāˈ quilhtamacuj lāˈ nā
tzey para quinquilhtamacujcaˈn
aˈntū nala para pōˈktu.
9 Stuˈncuaˈ huāˈmāˈ tachihuīn
lāˈ maclacasquiˈn ixlīhuākcaˈn
natakalhlakaˈīˈ. 10 Quinaˈn palhaˈ
līscujāuj lāˈ cālīpātīniˈyāuj aˈntī
quincātalakapalayāniˈ porque
kalhlakaˈīˈyāuj Dios aˈntī pōˈktū
huīˈ. Xlaˈ lalh ixMāpūtaxtūnuˈcaˈn
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt pero
xmān nacāmāpūtaxtūcan aˈntī
takalhlakaˈīˈ.
11 Chuntzaˈ namāpaˈksīyaˈ
lāˈ namāsuˈyuˈyaˈ aˈntū
iclīmāmacūˈyāniˈ. 12 Tūˈ
catimakxtekti nalakmakaˈncaˈnaˈ
ixpālacata milīˈoˈkxaˈ. Xaˈnca
calatahuiˈlaˈ para que
ixlīhuākcaˈn aˈntī takalhlakaˈīˈ
natamakscaˈtāniˈ. Cahuaˈnti
xmān aˈntūn tzey lāˈ catlahuaˈ
xmān aˈntūn tzey. Cacāpāxquiˈ
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ
xaˈnca cakalhlakaˈiˈ lāˈ tzey
calalh mintapāstacnaˈ. 13 Līhuan
tūnaˈj icaˈnāchaˈ natanūniˈyaˈ
lakapūtleˈkeyaˈ ixtachihuīn
Dios aˈnlhā takēstokcan. Lāˈ
calīˈaˈctaˈsaˈnaˈ ixtachihuīn Dios lāˈ
camāˈsuˈyuˈ. 14 Tūˈ tipātzaˈnkāyaˈ huāˈ
talakalhuˈmān aˈntū maxquīˈcanīˈtaˈ
aˈxniˈcaˈ tāˈcpūmāˈcaˈniˈ ixmacancaˈn
huan maktakaˈlhnaˈnīˈn aˈxniˈcaˈ
huanicaˈ aˈntū milītlōt.
15 Pōˈktu cuenta catlahuaˈ huāˈmāˈ
aˈntū ictzoˈknuniˈnīˈtaˈniˈ lāˈ pōˈktu

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

catanūniˈ tlōkentaxtūkōˈyaˈ para
que ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt tzē
natalaktzīˈn que lakalīyān más
xaˈnca tlahuapāˈt ixtapuhuān Dios.
16 Cuenta catlahuaˈ aˈntūn tlahuaˈyaˈ
lāˈ aˈntū māsuˈyuˈyaˈ. Chuntzaˈ
napūtaxtuyaˈ lāˈ nā natapūtaxtu
aˈntīn takaxmata.

Aˈnchī natalīlatāˈkchoko huan tī takalhlakaˈīˈ

5 Tūˈ tilacaquilhnīyaˈ kalhatin
papatzīn pero camaxquiˈ
tapāstacnaˈ huaˈchilh xlaˈ
mintātaˈ. Aˈntī oˈkxaˈcus camaxquiˈ
tapāstacnaˈ huaˈchilh mintāˈtin.
2 Lāˈ chuntzaˈ kalhatin toˈkotzīn
camaxquiˈ tapāstacnaˈ huaˈchilh
mintzīˈt, lāˈ aˈntī tzuˈmaˈjātcus
huaˈchilh mintāˈtin, lāˈ tūˈ
ticātlahuaniˈyaˈ aˈntūn tūˈ līmakuan
con xlacaˈn.
3 Naˈaˈcnīniˈniˈyaˈ huan lakapūt
aˈntīn tūˈ kaˈlhī nīn kalhatin aˈntī
namaktakaˈlha. 4 Palh kaˈlhīcus
ixcaman o ixtāˈnat, maclacasquiˈn
xlacaˈn natamaktakaˈlha huan
lakapūt para natascaˈta ixlītlōtcaˈn
ixpālacata ixfamiliacaˈn. Chuntzaˈ
tasuˈyu que taˈaˈkahuānaˈniˈ
ixtachihuīn Dios. Lāˈ chuntzaˈ
nacālīmāpala aˈntīn tamakastacli.
Uˈtzaˈ nalīpāxuhua Dios. 5 Huan
lakapūt aˈntī ixaˈcstu huīˈ lāˈ
aˈntīn tūˈ kaˈlhī nīn kalhatin aˈntī
namaktakaˈlha, xlaˈ kaˈlhīmāˈ aˈntū
Dios namaxquīˈ. Tzīˈsa lāˈ tuncuj tūˈ
namakxteka de tāˈchihuīnaˈn Dios
na ixchic lāˈ aˈnlhā takēstokcan.
6 Huan lakapūt aˈntī xmān
paxialhnaˈn lāˈ tlahua chu aˈntū
lacasquiˈn, ūˈtzaˈ aˈcxtim huaˈchilh
xanīn na ixlacapūn Dios, aˈyuj
lakahuancus. 7 Huāk huāˈ tamāˈna
nā nacāmāsuˈniˈyaˈ para que huan
lakapūtnuˈ tūˈ catatlahualh nīn
tuntūˈ aˈntū nacālīˈaˈksaˈncan. 8 Palh
aˈnan aˈntīn tūˈ cāmaktakaˈlha
ixtalakapasnīˈn lāˈ palh tūˈ āˈchulāˈ
cāmaktakaˈlha aˈntīn tahuiˈlānaˈ
na ixchic, ūˈtzaˈ kalhtatzēˈka aˈntū
kalhlakaˈīˈnīˈt. Aˈchulāˈ tasuˈyu que
āˈchāˈtin aˈntīn tūˈ kalhlakaˈīˈ.
9 Xmān catzoˈkti nac lista
huan lakapūt palh kaˈlhītzaˈ
tuˈtumpuˈxam cāˈta lāˈ xmān
kalhatin ixkōluˈ ixkaˈlhīnīˈt. 10 Lāˈ
nā maclacasquiˈn que nalakapascan
palh tzeyā puscāt xlaˈ porque
tlahuanīˈt aˈntūn tzey. Palh xaˈnca
cacāmakastacli ixcamanaˈ lāˈ
palh ixcāmāhuīˈ na ixchic aˈntīn
tatapaˈksī con Jesús, tzē natzoˈkcan
ixtacuīniˈ. Lāˈ palh tlōkentaxtūlh
chu xatūyā lītlōt aˈyuj tūˈ lej
tasquiˈnī lāˈ palh ixcāmaktāya
aˈntī ixtapātīniˈn, tzē natzoˈkcan.
Lāˈ palh huan lakapūt pōˈktu
putza aˈnchī natlahua aˈntūn tzey,
catzoˈkuiˈlīca.
11 Huan lakapūtnuˈ aˈntīn tūnaˈj
lej toˈkotzīnīˈn tūˈ caticātzoˈkca
porque āˈcalīstān nacātlaja
ixtapuhuāncaˈn. Lāˈ natataxtutāya
de na ixtej Dios lāˈ chuntzaˈ
natalītapūchahuacuˈtumpala.
12 Chuntzaˈ nacāmālaclēˈnīcan
porque tūˈ tatlōkentaxtū aˈnchī
tatzuculh. 13 Huan lakapūtnuˈ
aˈntīn tūnaˈj toˈkotzīnīˈn nā
natascaˈta natalatāˈkchoko
pūtunuˈ chic lāˈ natalhquititniˈn.
Lāˈ āˈchulāˈ natala porque lej
nataˈaˈksaˈnan lāˈ natatanū aˈnlhā
tūˈ ixmacaˈtzicaˈn. Lāˈ nā natahuan
aˈntūn tūˈ līmakuan. 14 Uˈtzaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

iclīhuaniyāniˈ catatapūchahuapā
huan lakapūtnuˈ aˈntīn tūnaˈj
lej laktoˈkotzīnīˈn. Catakaˈlhīpā
ixcamanaˈcaˈn lāˈ catamaktakaˈlhli
huan na ixchiccaˈn. Chuntzaˈ tūˈ
caticāmaxquīˈca quintāˈcaˈtzacaˈn
aˈntū natalīˈaˈksaˈn. 15 Aˈmakapitzīn
lakapūtnuˈ tataxtutāyalhtzaˈ de na
ixtej Dios para natastālaniˈ huan
koˈtiˈtiˈ.
16 Palh kalhatin kalhlakaˈīˈ lāˈ
palh huīˈ ixtalakapasniˈ xalakapūt,
camaktāyalh. Chuntzaˈ aˈntīn
tatakēstoka nac lītokpān xmān
nacāmaktāya huan lakapūtnuˈ
aˈntīn tūˈ takaˈlhī nīn kalhatin aˈntī
nacāmaktakaˈlha.
17 Lej nacāˈaˈcnīniˈniˈcan huan
aˈntīn takaˈlhī līmāpaˈksīn nac
lītokpān lāˈ xaˈnca tamāpaˈksīniˈn.
Aˈchulāˈ cacāˈaˈcnīniˈniˈca
xlacaˈn que āˈchāˈtin. Lāˈ āˈchulāˈ
nacāˈaˈcnīniˈniˈcan xlacaˈn palh
tamāsuˈyu ixtachihuīn Dios
lāˈ tamāstūˈnca. 18 Chuntzaˈ
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios: "Tūˈ
catimāˈkalhnuˈ ixbozal huan huācax
aˈxniˈcaˈ lacchiˈntamāˈ trigo aˈntū
lītlahuacan harina. Namakxtekaˈ
nahuaˈ". Lāˈ nā chuntzaˈ tatzoˈkniˈ:
"Huan tasācuaˈ natlaja ixchiˈchiniˈ".
19 Xmān kalhatin ixaˈcstu
tūla catilīˈaˈksaˈnīniˈlh huan
aˈntī māpaˈksīniˈn nac lītokpān.
Maclacasquiˈn kalhatuˈ o
kalhatuˈtun aˈntīn tacaˈtzī
ixtalaclēˈiˈ para natalīˈaˈksaˈnīniˈn.
20 Lāˈ palh chuxatī de xlacaˈn
tūˈ makxtekcuˈtun ixtalaclēˈiˈ,
calacaquilhnīca na ixlacapūncaˈn
ixlīhuākcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ
āˈmakapitzīn natajicuaˈn.
21 Iclīmāmacūˈyāniˈ na
ixlacapūncaˈn Dios lāˈ Jesucristo lāˈ
na ixlacapūncaˈn ángeles aˈntī Dios
cālacsacnīˈt. Lej iclīmāmacūˈyāniˈ
que natlōkentaxtūyaˈ huāˈmāˈ
aˈntū ictzoˈknīˈt. Lāˈ tūˈ
timakxteka que xtunc natlahua
kalhatin xmān ixpālacata
kalhatin miˈamigo. Ixlīhuākcaˈn
aˈcxtimni cataˈaˈkahuānaˈniˈlh.
22 Tūˈ lacapalh naˈaˈcpūmāˈcaˈyaˈ
mimacan āˈkalhatin aˈntī
namāxtunquīyaˈ para natāˈscuja
Dios. Pūˈla napāstacaˈ palh xaˈnca
natlōkentaxtū ixlītlōt porque huiˈx
nalīpinaˈ cuenta. Huiˈx calīhuiˈliˈ
natlahuaˈyaˈ xmān aˈntūn tzey.
23 Chuhuaˈj tūˈtzaˈ xmān xcān
nahuaˈyaˈ pero macstiˈnaˈj xavino
uva nahuaˈyaˈ ixpālacata mimpān
porque maklhūhuaˈ īˈtzaˈcaˈnaˈ.
24 Capāstacti que ixtalaclēˈiˈcaˈn
makapitzīn tachiˈxcuhuīˈt
xaˈnca cācaˈtzīcan aˈyuj
tintīˈ cālīˈaˈksaˈnīniˈnīˈt. Pero
ixtalaclēˈiˈcaˈn āˈmakapitzīn
tintīˈ tacaˈtzī hasta aˈxniˈcaˈ
nalacāxtlahuakōˈcan. 25 Nā chuntzaˈ
tatasuˈyu ixlītzeycaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ aˈyuj tūˈ palaj talītasuˈyu
ixlītzeycaˈn pero tūla tamātzēˈka
pōˈktu.

6 Ixlīhuākcaˈn xatatamāuj
tasācuaˈ lej cataˈaˈcnīniˈniˈlh
ixtēcuˈcaˈn para que nīn
tintīˈ nalīchihuīnaˈn aˈntūn tūˈ
tzey ixtacuīniˈ Dios nīn aˈntū
māsuˈyuyāuj. 2 Huan xatatamāuj
tasācuaˈ tūˈ catilakmakaˈlh ixtēcuˈ
aˈntī kalhlakaˈīˈ porque ixtuˈcaˈn
talalh lītāˈtimīn ixpālacata aˈntūn
takalhlakaˈīˈ. Más xaˈnca nascuja
huan tasācuaˈ porque cāmaktāyamāˈ
aˈntī cāpāxquīˈcan lāˈ aˈntīn

takalhlakaꞌīꞌ ixtachihuīn Dios.
Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ namāsuꞌyuꞌyaꞌ lāꞌ
stuꞌtuꞌluꞌ nahuaꞌnaꞌ chuntzaꞌ.

Aꞌntū nalīkoꞌxamixa

3 Palh kalhatin xtunc namāsuꞌyu
lāꞌ tūꞌ chu lakatin huaꞌchi
māsuꞌyulh huan Māpaꞌksīniꞌ
Jesucristo, lāꞌ palh tūꞌ māsuꞌyu que
tasquiꞌnī stālaniꞌ Dios, 4 huāꞌmāꞌ
chiꞌxcuꞌ lej kaꞌtlaꞌjcaꞌtzī lāꞌ tuntūꞌ
caꞌtzī. Xmān lītlajacuꞌtun ūꞌtzaꞌ
ixtachihuīn lāꞌ cālacapūchihuīnaꞌn.
Chuntzaꞌ tzucucan lālakcaꞌtzaniꞌcan
lāꞌ lālīꞌaꞌkchāꞌniꞌcan. Lāꞌ tzucucan
lālakapalacan lāꞌ puhuancan
aꞌntūn tūꞌ tzey de āꞌmakapitzīn.
5 Lāꞌ lej talālacatāquīꞌ porque tūꞌ
tzey ixtapāstacnaꞌcaꞌn lāꞌ tūꞌtzaꞌ
talakapasa huan tū xastuꞌncuaꞌ.
Xlacaꞌn tapuhuan que más rico
natala palh natastālaniꞌ Dios.
Cataxtunqui de xlacaꞌn. 6 Pero
aꞌntī stālaniꞌ Dios lāꞌ līpāxuhua,
ūꞌtzaꞌ līricujlanīꞌttzaꞌ. 7 Aꞌxniꞌcaꞌ
lacatuncuīuj, tuntūꞌ līmiuj
nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj lāꞌ
tūla catilēꞌuj catūhuā aꞌxniꞌcaꞌ
nanīyāuj. 8 Palh cākaꞌlhīyāuj
quilīhuaꞌtcaꞌn lāꞌ quiluꞌxuꞌcaꞌn,
con huāꞌmāꞌ nalīpāxuhuayāuj.
9 Aꞌntī lej putza aꞌnchī nalīricujla,
xlaꞌ nalīlaktzīncuꞌtuncan lāꞌ tūla
catitlajalh. Lāꞌ huan lhūhuaꞌ
catūhuā aꞌntū cālacasquiꞌn natala
huaꞌchi aꞌksuꞌj aꞌntū nachiꞌpa lāꞌ tūꞌ
catipūtaxtulh. Aꞌchulāꞌ natlahua
aꞌntū xmān ixtapuhuān hasta
que napāxcatlakōꞌ lāꞌ nasputa.
10 Ixlītzucuniꞌ ixlīhuāk aꞌntūn tūꞌ
tzey, ūꞌtzaꞌ lej kaꞌlhīcuꞌtuncan
tumīn. Aꞌmakapitzīn tanto
talacasquiꞌlh ixtumīncaꞌn lāꞌ
tataxtutāyalh de na ixtej Dios. Lāꞌ
chuntzaꞌ lej talīpātīniꞌlh.

Calīmaktāyaꞌ aꞌntū kalhlakaꞌīꞌyaꞌ

11 Lāꞌ huiꞌx, como tapaꞌksīyaꞌ con
Dios, catapānuꞌ de ixlīhuāk huāꞌmāꞌ
aꞌntūn tūꞌ tzey. Calīhuiꞌliꞌ lacuan
namāstūꞌncniꞌcaꞌnaꞌ. Castālaniꞌ
Dios. Caputza aꞌnchī āꞌchulāꞌ
nalīkalhlakaꞌīꞌyaꞌ lāꞌ napāxquīꞌniꞌnaꞌ.
Catāyaniꞌ aꞌntū napātleꞌkeniꞌyāniꞌ
lāꞌ nalakalhuꞌmanaꞌnaꞌ.
12 Catanūniꞌ līmaktāyayaꞌ aꞌntū
kalhlakaꞌīꞌyāuj. Camaklhtīniꞌ
xasāstiꞌ minquilhtamacuj
aꞌntū para pōꞌktu porque Dios
lacsacniꞌ lāꞌ huiꞌx huaꞌnīꞌtaꞌ na
ixlacapūncaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt que
kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌ ixtachihuīn Dios.
13 Icmāpaꞌksīyāniꞌ na ixlacapūn
Dios aꞌntī cāmāꞌaꞌnanīlh ixlīhuāk
aꞌntū aꞌnan lāꞌ na ixlacapūn
Jesucristo aꞌntī māstūꞌncli
ixtapuhuān Dios na ixlacapūn
Poncio Pilato. 14 Icmāpaꞌksīyāniꞌ
que caꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ xaꞌnca aꞌntū
icmāsuꞌniꞌyāniꞌ hasta aꞌxniꞌcaꞌ
namimpala quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn
Jesucristo. Lāꞌ tūꞌ camakxtekti
naxtāpalīcan nīn macstiꞌnaꞌj
aꞌntū iclīmāpaꞌksīnīꞌtaꞌniꞌ. Tūꞌ
catlahuaꞌ nīn tuntūꞌ aꞌntūn tzē
nalīꞌaꞌksaꞌncaꞌnaꞌ. 15 Aꞌxniꞌcaꞌ Dios
nahuan, aꞌxniꞌcaꞌ namimpala
Jesucristo. Sicuaꞌlanālanīꞌt Dios.
Lāꞌ xlaꞌ lej māpaꞌksīniꞌn. Xlaꞌ huan
Rey aꞌntī cāmāpaꞌksī ixlīhuākcaꞌn
reyes lāꞌ xlaꞌ cāmāpaꞌksī
ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn tamāpaꞌksīniꞌn
nac cāꞌquilhtamacuj. 16 Xmān Dios
tūꞌ catisputli. Lāꞌ tanto xkaka
aꞌnlhā huiꞌlachaꞌ que nīn tintīꞌ
tzē catilaktapajtzūlh. Lāꞌ tintīꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

laktzīˈnīˈt porque tūla laktzīˈncan.
Ixlīhuākcaˈn cataˈaˈcnīniˈniˈlh. Lāˈ
cacāmāpaˈksīkōˈlh pōˈktu. Amén.
17 Huan ricosnuˈ nac huāˈmāˈ
quilhtamacuj nacāmāpaˈksīyaˈ que
tūˈ catakaˈtlaˈjcaˈtzīlh lāˈ nīn tūˈ
catalīpāhuanli ixtumīncaˈn aˈntū
nasputa. Natalīpāhuan Dios porque
xlaˈ quincāmaxquīˈyāniˈ ixlīhuāk
aˈntū maclacasquiˈnāuj para que
nalīpāxuhuayāuj. 18 Nacāmāpaˈksīyaˈ
huan ricosnuˈ que natatlahua aˈntūn
tzey. Huan lhūhuaˈ xatzey aˈntū
natatlahua porque talakalhuˈman
āˈmakapītzin, ūˈtzaˈ huaˈchilh
nalīricujla aˈyuj tūˈ takaˈlhī tumīn.
Catamaxquīˈlh āˈmakapitzīn aˈntūn
takaˈlhī lāˈ tūˈ catatampiˈlhīniˈlh.
19 Chuntzaˈ natakaˈlhī ixlīricujcaˈn
huan nac quilhtamacuj aˈntū
namin lāˈ natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktū.

Ixtalīmāmacūˈn Timoteo

20 Timoteo, xaˈnca cuenta
catlahuaˈ aˈntū līmāmacūˈcaˈnīˈtaˈ.
Tūˈ tikaxpaˈtaˈ aˈntī xmān
chihuīnaˈn lāˈ tuntūˈ huan. Lāˈ
tūˈ cuenta titlahuaˈyaˈ aˈnchī
talālacatāquīˈ aˈntīn tapuhuan
que más tacaˈtzī. 21 Aˈmakapitzīn
chuntzaˈ tatlahualh lāˈ ūˈtzaˈ
talītaxtutāyalh de na ixtej Dios.
Dios casicuaˈlanālīniˈ. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Ixlīkalhtuˈ Carta aˈntū Macāˈniˈca Timoteo

Pablo tzoˈknuniˈlh Timoteo

1 Quit Pablo, ixapóstol
Jesucristo chu aˈnchī
ixtapuhuān Dios. Quimacamilh
para naˈicmālacstūˈnca aˈnchī
natalīkaˈlhī ixquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tatapaˈksī con Jesús, chu
aˈnchī hualh Dios. 2 Timoteo,
ictzoˈknuniˈyāniˈ huiˈx aˈntī huaˈchi
quiˈoˈkxaˈ lāˈ icpāxquīˈyāniˈ.
Casicuaˈlanālīniˈ Dios aˈntī xaTātaˈ
lāˈ Jesucristo aˈntī Māpaˈksīniˈ. Lāˈ
tzēˈk catahuiˈlaˈ.

Līchihuīnaˈnca ixpālacata Cristo

3 Icmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī Dios
aˈntī ictāˈscuja huaˈchi tatāˈscujli
quinapapnaˈ lāˈ icuˈcxcaˈtzī que
tzey quintapāstacnaˈ. Lakalīyān
aˈxniˈcaˈ ictāˈchihuīnaˈmāˈ
Dios, icpāstacāniˈ lāˈ icmaxquīˈ
pāxcatcaˈtzī Dios por huiˈx.
4 Aˈxniˈcaˈ icpāstaca aˈnchīn caˈlhuaˈ
porque quit icmāchokoniˈ, lej
iclaktzīˈncuˈtumpalayāniˈ para que
naˈiclīpāxuhua. 5 Icpāstaca aˈnchī
xaˈnca kalhlakaˈīˈyaˈ. Chuntzaˈ chu
aˈcxtim takalhlakaˈīˈnīˈt xakaˈtla
mintzīˈt Loida lāˈ mintzīˈt Eunice.
Lāˈ quit iccaˈtzī que nā huiˈx xaˈnca
kalhlakaˈīˈyaˈ.
6 Uˈtzaˈ iclīhuanipalayāniˈ tūˈ
tipātzaˈnkāyaˈ huan milītlōt
aˈntū icmaxquīˈnīˈtaˈniˈ aˈxniˈcaˈ
icaˈcpūmāˈcaˈniˈ quimacan.
7 Huan Espíritu Santo aˈntū Dios
quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ, ūˈtzaˈ
quincāmaktāyayāniˈ para que tūˈ
najicuaˈnāuj. Lāˈ quincāmaxquīˈyāniˈ
tahuixcān lāˈ tapāxquīˈn. Lāˈ xlaˈ
quincāmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī tzē
nacātlajayāuj quintapuhuāncaˈn
aˈntūn tūˈ tzey lāˈ chuntzaˈ xaˈnca
nakaˈlhīyāuj quintapāstacnaˈcaˈn.
8 Tūˈ tilīmāxanaˈnaˈ nalīchihuīnaˈnaˈ
ixpālacata quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesús
lāˈ tūˈ quintilīmāxanaˈnaˈ quit aˈnchī
quinchīˈcanīˈt ixpālacata Jesús. Chu
aˈnchī Dios namātliˈhuiˈquīyāniˈ,
naquintāˈpātīyaˈ quit ixpālacata
huan xatzey tachihuīn.
9 Dios quincāmāpūtaxtūniˈ
lāˈ quincālacsacniˈ lāˈ
quincāmaxtunquīniˈ para que
nalayāuj ixlaˈ. Dios quincālacsacniˈ
lāˈ tūˈ por ixpālacata aˈntū
tlahuanīˈtauj aˈyuj ixpuhuanāuj
palh tzey. Xlaˈ quincālacsacniˈ
porque ūˈtzaˈ ixtapuhuān
lāˈ quincālakalhuˈmaniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixuīˈ huāˈmāˈ
quilhtamacuj, aˈxniˈcaˈ Dios
quincālakalhuˈmaniˈ ixpālacata
Jesús. 10 Lāˈ chuhuaˈj Dios
quincāmāsuˈniˈniˈ ixtalakalhuˈmān
porque macamilhtzaˈ huan
Māpūtaxtūnuˈ Jesucristo. Xlaˈ
tlajakōˈlh ixlīmāpaˈksīn huan
līnīn. Lāˈ quincāmāsuˈniˈniˈ
aˈnchī nalīkaˈlhīyāuj xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn para pōˈktu
porque quincāmāsuˈniˈniˈ huan
xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo.
11 Dios quilacsacuiˈlīlh
quilīˈapóstol lāˈ quilīˈaˈctaˈsanaˈ
lāˈ quilīmākalhtōˈkēˈniˈ para que
naˈiccāmāstūˈncniˈ huan xatzey
tachihuīn aˈntīn tūˈ israelitas. 12 Lāˈ
como Dios quilacsacuiˈlīnīˈt, ūˈtzaˈ
iclīpātīmāˈ aˈntū quimpātleˈkeniˈ.
Lāˈ aˈyuj quit ictachīˈn, pero tūˈ
iclīmāxanaˈn porque ickalhlakaˈīˈ
Dios lāˈ iclīpāhuan Dios. Quit
ictamacamaxquīˈlh Dios lāˈ iccaˈtzī
que xlaˈ namaktakaˈlha aˈntū
iclīmāmacūˈlh hasta aˈxniˈcaˈ
nalacāxtlahuakōˈ.
13 Huāˈ aˈntūn quit icmāsuˈniˈyāniˈ,
xaˈnca nastālaniˈyaˈ. Lāˈ
tūˈ nataxtutāyaˈyaˈ de
aˈntū kalhlakaˈīˈnīˈtaˈ lāˈ
napāxquīˈniˈnaˈ huaˈchi
Jesucristo quincāmāsuˈniˈyāniˈ.
14 Aˈntū līmāmacūˈcaˈnīˈtaˈ, ūˈtzaˈ
xaˈnca nalīmaktakaˈlha con
ixlīmāpaˈksīn Espíritu Santo aˈntī
quincātāˈlahuīˈlaniˈ.
15 Huiˈx caˈtzīyaˈ que ixlīhuākcaˈn
xalanīˈn huan nac estado
de Asia quintamakxtekli lāˈ
kalhatuˈ de xlacaˈn cāhuanican
Figelo lāˈ Hermógenes. 16 Dios
cacālakalhuˈmalh Onesíforo lāˈ
aˈntī xalanīˈn na ixchic porque
maklhūhuaˈ quilakmilh nac
pūlāchīˈn lāˈ quimāpāxuhuīlh.
Aˈyuj quit tachīˈn xaˈicuanīˈt
pero xlaˈ tūˈ quilīmāxanaˈlh.
17 Xmān chāˈlh nac Roma lāˈ xlaˈ
tzuculh quimputza hasta aˈxniˈcaˈ
quinkaksli. 18 ¡Dios calakalhuˈmalh
aˈxniˈcaˈ nalacāxtlahuakōˈ! Lāˈ
huiˈx xaˈnca caˈtzīyaˈ aˈnchī
ixquincāmaktāyayāniˈ aˈxniˈcaˈ
ixuiˈlānaˈuj nac Efeso.

Huan xatzey ixtropa Jesucristo

2 Lāˈ huiˈx aˈntī huaˈchi
quiˈoˈkxaˈ, catliˈhuiˈquinti
porque quinaˈn tapaˈksīyāuj
con Jesucristo lāˈ xlaˈ
quincālakalhuˈmanāniˈ. 2 Lāˈ
quintachihuīn aˈntū iccāhuaniniˈ na
ixlacapūncaˈn lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
lāˈ aˈntū huiˈx kaxpaˈtti, huāk
huāˈmāˈ nacālīmāmacūˈyaˈ
āˈmakapitzīn chiˈxcuhuīˈn aˈntī
lacuan. Chuntzaˈ xlacaˈn tzē
nā natamāsuˈniˈ āˈmakapitzīn
huampala.
3 Huaˈchi huan xatzey tropa
tūˈ makjicuaˈn ixmacniˈ, chuntzaˈ
huiˈx maclacasquiˈnaˈ natāyaniˈyaˈ
aˈntū napātleˈkeniˈyāniˈ ixpālacata
Jesucristo. 4 Aˈntī lītanūnīˈt ixlītropa
tūˈ nakaˈlhī xtuˈnc ixnegocio
porque namāmakchuyī lāˈ ūˈtzaˈ
nalīˈaˈkchāˈn ixcomandante. 5 Lāˈ
aˈntī natanū nac lakatin tatuˈjnuˈ
tūla catitlajalh huan premio
palh tūˈ naˈaˈkahuānaˈniˈ huan
aˈntū līmāpaˈksīcanīˈt. 6 Lāˈ aˈntī
huaˈcuˈtun tzaˈktzaˈ, maclacasquiˈn
pūˈla xaˈnca nascuja nac cāˈtacuxtu.
7 Capāstacti aˈntū icuaniyāniˈ lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huan Māpaˈksīniˈ namaktāyayāniˈ
para que namāchekxīkōˈyaˈ.
[8]Pōˈktu capāstacti Jesucristo
aˈntī lakahuanchokolh lāˈ aˈntī
īˈxūˈyātāˈnat David chu aˈnchī
huan huan xatzey tachihuīn
aˈntū iclīˈaˈctaˈsanaˈn. [9]Como
iclīˈaˈctaˈsanaˈn huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo,
quimāpātīnīcan lāˈ quilīchīˈcanīˈt
līcāˈn huaˈchi kalhatin
maknīniˈ. Pero ixtachihuīn
Dios tūlalh catimāmakchuyīca;
pōˈktu naˈaˈctaˈsanaˈncan.
[10]Lāˈ ūˈtzaˈ iclīpātī ixlīhuāk aˈntū
quimpātleˈkeniˈ porque iccāpāxquīˈ
ixlīhuākcaˈn aˈntī Dios cālacsacli.
Lāˈ quit iclacasquiˈn que xlacaˈn
catalīpūtaxtulh ixpālacata Jesús lāˈ
catatāˈlatahuīˈlh Jesús aˈnlhā pōˈktu
lej xkaka.

[11]Stuˈncua huāˈmāˈ tachihuīn:
Palh natāˈnīyāuj Cristo, nā
natāˈlatahuiˈlayāuj.
[12]Aˈyuj pātīniˈnāuj nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj pero
natāˈmāpaˈksīniˈnāuj nac
aˈkapūn.
Palh kalhtatzēˈkāuj aˈnchī
tapaˈksīyāuj con Cristo, nā xlaˈ
naquincākalhtatzēˈkāniˈ.
[13]Aˈyuj quinaˈn tūˈ
tlōkentaxtūyāuj aˈntū huanīuj,
pero xlaˈ tlōkentaxtū ixlīhuāk
aˈntū quincāhuaniniˈ porque
tūla aˈkxokonuˈn.

Aˈntī xaˈnca scuja

[14]Huāˈmāˈ aˈntū icuaniniˈ
cacāmāpāstaqui tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
na ixlacapūn quinDioscaˈn stuˈtuˈluˈ
cacāhuaˈniˈ que catamakxtekli
talāstaˈla ixpālacata tachihuīn.
Uˈtzaˈ xmān cāmāmakchuyī
āˈmakapitzīn aˈntīn takaxmata.
Nīn tuntūˈ lītasquiˈnī. [15]Huiˈx
catanūniˈ para que xaˈnca nataxtu
milītlōt na ixlacapūn Dios
huaˈchi xatzey tasācuaˈ aˈntīn tūˈ
nalīmāxanaˈn ixtascujūt porque
xaˈnca māsuˈyuˈyaˈ ixlīstuˈncuaˈ
Dios. [16]Cacātaxtunquīniˈ de
xlacaˈn aˈntī xmān talīchihuīnaˈn
aˈntūn tūˈ tasquiˈnī porque āˈchulāˈ
natamāmakchuyī aˈntīn tastālaniˈ
Dios. [17]Lāˈ chuntzaˈ xlacaˈn
huaˈchi lakatin tziˈtziˈ aˈntūn tūˈ
catitzeyalh pero āˈchulāˈ namasa.
Kalhatuˈ de xlacaˈn cāhuanican
Himeneo lāˈ Fileto. [18]Xlacaˈn
tataxtutāyalh de na ixtej Dios lāˈ
tamāmakchuyīmāˈna āˈmakapitzīn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ porque
tahuan que talakahuanchokolhtzaˈ
huan nīnīˈn lāˈ tūˈtzaˈ āˈmaktin
catitalakahuanchokopā. [19]Lāˈ aˈyuj
chuntzaˈ tamāsuˈyu, pero Dios
hualh que nalakahuanchokocan lāˈ
tūla xtāpalīcan. Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ:
“Huan Māpaˈksīniˈ cālakapasa aˈntīn
tatapaˈksī con xlaˈ”. Lāˈ tatzoˈkniˈ
huampala: “Ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tahuan que tatapaˈksī con huan
Māpaˈksīniˈ Jesús, maclacasquiˈn
natataxtunquī de aˈntūn tūˈ tzey”.
[20]Nac lakatin kaˈtlaˈ chic
tūˈ xmān lakatin pulātu aˈnan.
Aˈnan de oro lāˈ aˈnan de plata
lāˈ aˈnan de pūtlūˈn. Aˈmakapitzīn
cāmaclacasquiˈncan xmān
aˈxniˈcaˈ tlahuacan cāˈtaniˈ lāˈ
huan de pūtlūˈn, xlaˈ pōˈktu
maclacasquiˈncan. [21]Lāˈ aˈntī
tamakxteka aˈntūn tūˈ tzey, xlacaˈn
huaˈchi huan pulātu aˈntū más
tzēhuanīˈt lāˈ maclacasquiˈncan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xmān para cāˈtaniˈ. Huan
Māpūtaxtūnuˈ nacāmāxtunquī
xlacaˈn para natala ixlaˈ Dios
lāˈ para natatāˈscuja. Chuntzaˈ
pōˈktu cāxniˈj natatahuiˈla para
nataˈaˈcnīniˈniˈ huan Māpaˈksīniˈ.
22 Tūˈ calaˈt huaˈchi huan
oˈkxaˈn aˈntī lej talacasquiˈn aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ. Nastālaniˈyaˈ aˈntūn
tzey. Aˈchulāˈ nakalhlakaˈīˈyaˈ
lāˈ napāxquīˈniˈnaˈ huaˈchi
āˈmakapitzīn aˈntīn tzey
ixtapāstacnaˈcaˈn lāˈ aˈntīn tasquiˈniˈ
Dios que cacāmaktāyalh. Lāˈ
tzēˈk nacātāˈlatahuiˈlaˈyaˈ xlacaˈn.
23 Tūˈ nacākalhtīyaˈ aˈntī xmān
talacapūchihuīnanīniˈncuˈtun.
Aˈntīn tatlahua chuntzaˈ natatzucu
talālacatāquīˈ. 24 Lāˈ aˈntīn tāˈscujmāˈ
huan Māpaˈksīniˈ tūˈ nastaˈlanaˈn.
Xlaˈ nacālakalhuˈmankōˈ lāˈ
namāsuˈyu xaˈnca lāˈ līlacatzucu.
25 Tūˈ nalīˈaˈkchāˈn aˈntī tatāˈlāstaˈla
pero līlacatzucu nacāmāsuˈniˈ palh
tūˈ tzey aˈntūn tatlahuamāˈna.
Chuntzaˈ tzēlasāˈ natataxtāpalī
ixtapāstacnaˈcaˈn lāˈ Dios
nacāmācaˈtzīnī xalīstuˈncuaˈ.
26 Lāˈ aˈxniˈcaˈ nataxtāpalī
ixtapāstacnaˈcaˈn, aˈxniˈcaˈ tzē
natapūtaxtu de na ixaˈksuˈj koˈtiˈtiˈ
aˈntī huaˈchilh ixcāchiˈpanīˈt lāˈ
chuntzaˈ ixcāmāpaˈksīmāˈ.

Aˈntū nala aˈxniˈcaˈ nasputkōˈ quilhtamacuj

3 Icuaniyāniˈ que aˈxniˈcaˈ
pajtzutzaˈ mimāˈ huan
lakuat aˈntū namāsputūkōˈ
huāˈmāˈ quilhtamacuj, aˈxniˈcaˈ
namin huan chiˈchiniˈ aˈxniˈca
napātīniˈncan. 2 Lāˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt tūˈ catitapāstacli
āˈkalhatin. Lāˈ lej natatampiˈlhīniˈn
lāˈ natakaˈtlaˈjcaˈtzī. Natalakmakaˈn
āˈmakapitzīn. Lāˈ koˈhuaˈjuaˈ
natalīchihuīnaˈn Dios lāˈ tūˈ
nataˈaˈkahuānaˈniˈ ixtātaˈcaˈn
nīn ixtzīˈtcaˈn. Tūˈ natahuan
pāxcatcaˈtzī lāˈ tūˈ catitapāstacli
Dios. 3 Lāˈ xlacaˈn tūˈ
catitalakalhuˈmalh āˈmakapitzīn. Lāˈ
tūˈ catitamāsputūnuˈniˈlh nīn tintīˈ.
Natalīchihuīnaˈn aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ
āˈkalhatin. Lāˈ tūlalh catitatlajalh
ixtapuhuāncaˈn lāˈ palaj natatlahua
chuxatū aˈntū talacasquiˈn. Lāˈ
tūˈ catitalaktzīˈncuˈtulh aˈntūn
tzey. 4 Lej nataˈaˈkxokonuˈn lāˈ
tūˈ cuenta catitatlahualh aˈntūn
tatlahuamāˈna. Tūˈ catitamakxtekli
āˈkalhatin nacāmaxquīˈ tapāstacnaˈ.
Xmān nataputza ixtapuhuāncaˈn
xlacaˈn lāˈ tūˈ ixtapuhuān Dios.
5 Nacālaktzīˈncan huaˈchilh
takalhlakaˈīˈ pero tūˈ catitakaˈlhīlh
huan līmāpaˈksīn aˈntū Dios māstāˈ.
Cataxtunqui de huan tamāˈna
tachiˈxcuhuīˈt. 6 Aˈmakapitzīn
de huāˈ tamāˈna tatanū nac chic
lāˈ taˈaˈkxoko puscan aˈntīn tūˈ
cuenta tatlahua. Huāˈ tamāˈna
puscan lej takaˈlhī ixtalacleˈīˈcaˈn
lāˈ tūˈ xaˈnca tapāstacnaˈn. 7 Chu
tlakaj tascaˈtcuˈtunkōˈ pero tūlalh
catitascaˈtli aˈntū xastuˈncuaˈ lāˈ
aˈnchī natalīpūtaxtu. 8 Lāˈ huaˈchi
huan tlahuānaˈnīˈn Janes lāˈ
Jambres tatāˈlātlahualh Moisés,
chuntzaˈ huāˈ tamāˈna chiˈxcuhuīˈn
tatāˈlātlahua aˈntū xastuˈncuaˈ.
Koˈhuaˈjuaˈ ixtapāstacnaˈcaˈn lāˈ
tūˈ de veras takalhlakaˈīˈ. 9 Lāˈ
xlacaˈn tūˈtzaˈ catitalhūhuaˈlh aˈntī
nacāstālaniˈ porque ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt cuenta natatlahua

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que tūˈ tzey ixtapāstacnaˈcaˈn.
Chuntzaˈ cāpātleˈkeniˈlh Janes lāˈ
Jambres.

Pablo līmāmacūˈlh Timoteo aˈntū āˈxmān

10 Huiˈx quimakscaˈtti aˈntū
namāˈsuˈyuˈyaˈ lāˈ aˈnchī
nalatahuiˈlaˈyaˈ. Lāˈ caˈtzīyaˈ aˈntū
ixuīˈ quilītlōt lāˈ aˈntū ickalhlakaˈīˈ.
Lāˈ huiˈx laktziˈ aˈnchī līlacatzucu
icmāsuˈyulh lāˈ aˈnchī iccāpāxquīˈkōˈ
tachiˈxcuhuīˈt lāˈ aˈnchī ictāyaniˈnīˈt
aˈntū quintlahuaniˈca. 11 Lāˈ caˈtzīyaˈ
aˈnchī quimātakāhuīˈcanīˈt lāˈ
quimāpātīnīcanīˈt. Lāˈ huiˈx caˈtzīyaˈ
ixlīhuāk aˈntū quimpātleˈkeniˈlh
nac huan cāˈlacchicniˈ aˈnlhā
cāhuanican Antioquía lāˈ Iconio
lāˈ Listra lāˈ aˈnchī lej palhaˈ
icpātīnīˈlh. Pero huan Māpaˈksīniˈ
Dios quimāpūtaxtūkōˈlh de huāˈmāˈ.
12 Ixlīhuākcaˈn aˈntī tapaˈksīcuˈtun
con Jesucristo lāˈ natastālaniˈ,
xlacaˈn nacāmāpātīnīcan.
13 Aˈntī tacaˈtzancaˈtzī
lāˈ taˈaˈkxokonuˈncuˈtun,
āˈchulāˈ natatlahua. Aˈchulāˈ
nataˈaˈkxokonuˈn lāˈ xlacaˈn
nacāˈaˈkxokocan.
14 Lāˈ huiˈx cuenta natlahuaˈyaˈ
aˈntū quimakscaˈtti lāˈ aˈntū caˈtzīyaˈ
que stuˈncuaˈ lāˈ ūˈtzaˈ nastālaniˈyaˈ.
Caˈtzīyaˈ aˈntī tamāsuˈniˈniˈ
15 porque desde milītiˈnaˈj
māsuˈniˈcaˈnīˈtaˈ ixtachihuīn Dios.
Lāˈ ixtachihuīn Dios māscaˈtīyāniˈ
aˈnchī līpūtaxtuyaˈ porque
līpāhuaˈnaˈ Jesucristo. 16 Dios
cāmāsuˈniˈlh tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
chu aˈnchī cāmāsuˈniˈlh, chuntzaˈ
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn. Lāˈ
ixtachihuīn Dios tzē namāsuˈyu lāˈ
tzē nacālacaquilhnī aˈntīn tūˈ tzey.
Nā ixtachihuīn Dios lej tzey para
nacāmaxquīˈ tapāstacnaˈ lāˈ para
natascaˈta aˈnchī natatlahua aˈntū
xatzey. 17 Chuntzaˈ huan aˈntīn
tāˈscuja Dios cāxniˈj natahuiˈla para
natlahua chuxatū aˈntūn tzey.

4 Iclīmāmacūˈyāniˈ na ixlacapūn
Dios lāˈ na ixlacapūn huan
Māpaˈksīniˈ Jesucristo aˈntī namin
huaˈchi rey para nacālacāxtlahuakōˈ
aˈntī talakahuancus lāˈ aˈntī
tanīnīˈttzaˈ. Como Jesús namimpala
lāˈ nakaˈlhī ixlīmāpaˈksīn nac
aˈkapūn, lej iclīmāmacūˈyāniˈ 2 que
namāsuˈyuˈyaˈ ixtachihuīn Dios
pōˈktu, palh kaxmatcuˈtuncan
o tūˈ kaxmatcuˈtuncan.
Nacāmāscaˈtīyaˈ tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
nacālacaquilhnīyaˈ aˈntīn tūˈ tzey
lāˈ nacāchihuīnaˈmaxquīˈyaˈ aˈntīn
tzey. Līlacatzucu namāsuˈyuˈyaˈ.
3 Namin lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
tachiˈxcuhuīˈt tūˈ catitalakatīlh
aˈntū xastuˈncuaˈ. Natamākēstoka
lhūhuaˈ mākalhtōˈkēˈniˈnīˈn aˈntī
natamāsuˈyu xmān aˈntū xlacaˈn
natakaxmatcuˈtun. Chuntzaˈ
natatlahua por ixtalacasquiˈcaˈn.
4 Natalītalakspiˈta aˈntū
xastuˈncuaˈ lāˈ natastālaniˈ aˈntū
xmān cuento. 5 Tūˈ camakxtekti
namāmakchuyīyāniˈ nīn tuntūˈ. Lāˈ
natāyaniˈyaˈ aˈntū napātīyaˈ. Xaˈnca
namāsuˈyuˈyaˈ ixtachihuīn Dios lāˈ
xaˈnca natlōkentaxtūyaˈ milītlōt.
6 Lāˈ quit, palaj
naquimacamāstāˈcan.
Tapajtzūmāˈtzaˈ quimpūnīn. 7 Xaˈnca
iclīmaktāyalh aˈntū ickalhlakaˈīˈ.
Huaˈchilh icmāˈksputūlh huan
tatuˈjnuˈ. Tūˈ ictaxtutāyalh de na
ixtej Dios. 8 Chuhuaˈj huiˈlachaˈ huāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

quimpremio aˈntū naquimaxquīˈ
huan Māpaˈksīniˈ aˈntī tzeyā
juez. Xlaˈ naquimaxquīˈ aˈxniˈcaˈ
nalacāxtlahuakōˈ. Lāˈ tūˈ xmān
quit naˈickaˈlhī quimpremio. Nā
natakaˈlhī ixlīhuākcaˈn xlacaˈn
aˈntī lej tapāxquīˈ huan Māpaˈksīniˈ
lāˈ takaˈlhīmāˈna hasta aˈxniˈcaˈ
namimpala.

Pablo squiˈniˈlh talakalhuˈmān huan Timoteo

9 Calīhuiˈliˈ palaj naquilaktaˈnaˈ.
10 Demas quimakxtekli porque
lej pāxquīˈ aˈntū xalaˈ huāˈmāˈ
quilhtamacuj lāˈ aˈlh nac Tesalónica.
Crescente aˈlh nac Galacia lāˈ Tito
aˈlh nac Dalmacia. 11 Xmān Lucas
quintāˈtachokolh. Naputzayaˈ
Marcos lāˈ nalītaˈnaˈ porque xaˈnca
naquintāˈscuja. 12 Huan Tíquico
icmacāˈlh nac Efeso. 13 Aˈxniˈcaˈ
nataˈnaˈ, calīˈtaˈ huan quijerga
aˈntū māquīˈnīˈtaˈnchaˈ Carpo
xalaˈ nac Troas. Lāˈ cacālīˈtaˈ huan
quilibros. Lāˈ tūˈ tipātzaˈnkāyaˈ huāˈ
quincaˈpsnatnaˈ.
14 Alejandro aˈntī līscuja līcāˈn lej
quintlahuaniˈnīˈt aˈntūn tūˈ tzey.
Huan Māpaˈksīniˈ namāpātīnī chu
aˈnchī quintlahuaniˈnīˈt. 15 Lāˈ huiˈx
cuenta catlahuaˈ xlaˈ porque lej
tāˈlātlahua aˈntū māsuˈyuyāuj.
16 Aˈxniˈcaˈ pūˈla quilīminca na
ixlacapūncaˈn pūchihuīnaˈnīˈn, nīn
tintīˈ quimaktāyalh; ixlīhuākcaˈn
quintamakxtekli. ¡Dios tūˈ
catitlahuaniˈlh cuenta! 17 Huan
Māpaˈksīniˈ lej quimaktāyalh
lāˈ quimāhuixcāniˈlh para
que tzē naˈicmālacstūˈnca
xaˈnca aˈnchī nalīpūtaxtucan
lāˈ para que tzē natakaxmata
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tūˈ israelitas.
Lāˈ huaˈchilh quimāpūtaxtūlh de
na ixquilhniˈ huan león aˈnchī
quimāpūtaxtūlh ixlīmāpaˈksīncaˈn
huan pūchihuīnaˈnīˈn. 18 Lāˈ huan
Māpaˈksīniˈ naquimāpūtaxtū
de ixlīhuāk aˈntūn tūˈ tzey lāˈ
naquilēˈn aˈnlhā namāpaˈksīniˈn nac
aˈkapūn. ¡Caˈaˈcnīniˈniˈca pōˈktu!
Amén.

Saludos lāˈ āˈxmān līsicuaˈlanālīn

19 Icmacāˈnāchaˈ saludos para
Prisca lāˈ Aquila lāˈ xalanīˈn
na ixchic Onesíforo. 20 Erasto
tachokolh nac Corinto lāˈ Trófimo
icmāchokolh nac Mileto porque
ixīˈtzaˈcaˈn. 21 Nalīhuiˈlīyaˈ
naquilaktaˈnaˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
tzucu lonknuˈn. Tamacāˈniˈyāchāniˈ
saludos Eubulo lāˈ Pudente lāˈ
Lino lāˈ Claudia lāˈ ixlīhuākcaˈn
āˈmakapitzīn huan tāˈtimīn.
22 Huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo cacātāˈaˈniˈ lāˈ Dios
cacāsicuaˈlanālīniˈ milīhuākcaˈn.
Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aˈntū Macāˈniˈca Tito

Pablo tzoˈknuniˈlh Tito

1 Quit Pablo lāˈ quit ixtasācuaˈ
Dios lāˈ quit ixapóstol Jesucristo.
Quilīmānūca quilīˈapóstol para
naˈiccāmāsuˈniˈ aˈntī Dios cālacsacli
lāˈ para que naˈiccāmācaˈtzīnī aˈntū
xastuˈncuaˈ. Huan xastuˈncuaˈ, ūˈtzaˈ
nacāmaktāya para natalatahuiˈla
huaˈchi Dios lacasquiˈn. 2 Lāˈ
huan xastuˈncuaˈ cāmācaˈtzīnī
aˈnchī natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixaˈnan huāˈmāˈ
quilhtamacuj, Dios hualh que tzē
nakaˈlhīyāuj quinquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu. Lāˈ Dios tūˈ maktin
aˈkxokonuˈn. 3 Aˈxniˈcaˈ chilh
huan chiˈchiniˈ aˈntū Dios lhcālh,
aˈxniˈcaˈ quincāmāsuˈniˈniˈ
aˈnchī nalīkaˈlhīyāuj
quinquilhtamacujcaˈn para
pōˈktu. Lāˈ ūˈtzaˈ quilīmāmacūˈlh
para que naˈiccāmācaˈtzīnī
āˈmakapitzīn por ixquilhtampān
Dios quiMāpūtaxtūnuˈcaˈn.
4 Ictzoˈknuniˈyāniˈ huiˈx, Tito.
Huiˈx huaˈchi quiˈoˈkxaˈ como
quit icmākalhlakaˈīˈnīniˈ.
Catalakalhuˈmaniˈ lāˈ
catasicuaˈlanālīniˈ Dios xaTātaˈ lāˈ
Jesucristo quiMāpūtaxtūnuˈ.

Ixlītlōt Tito nac Creta

5 Icmakxtekniˈ nac Creta
para natlahuakōˈyaˈ aˈntū
quit tūlalh ictlahuakōˈlh
lāˈ para que nacāxtlahuaˈyaˈ
aˈntū sputacus. Nac lakatunuˈ
cāˈlacchicniˈ nacāhuiˈlīniˈyaˈ
huan ixmaktakaˈlhnaˈnīˈncaˈn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ, lāˈ capāstacti
aˈntū icuaniniˈ. 6 Huan chiˈxcuˈ
aˈntī natanū ixlīmaktakaˈlhnaˈ
tūla catitlahualh aˈntū
nalēˈksaˈncan. Lāˈ xmān kalhatin
ixpuscāt cakaˈlhīlh. Ixcamanaˈ
catakalhlakaˈīˈlh ixtachihuīn Dios
lāˈ xaˈnca catalatāˈkchokolh lāˈ tūˈ
lacxumpi catalalh. 7 Como huan
maktakaˈlhnaˈ tāˈscuja Dios huaˈchi
xapuxcuˈ aˈntīn takalhlakaˈīˈ, tūˈ
līmakuan palh aˈnan aˈntūn tzē
nalēˈksaˈncan. Huan maktakaˈlhnaˈ
tūˈ cakaˈtlaˈjcaˈtzīlh lāˈ nīn tūˈ
palaj caˈaˈkchāˈlh. Tūˈ cakaˈchīlh
nīn tūˈ cacātucsli āˈmakapitzīn.
Tūˈ capāstacli xmān aˈnchī
nalītlaja tumīn. 8 Cacāmānūlh
na ixchic aˈntīn takalhlakaˈīˈ
Dios. Calakatīlh aˈntū xatzey.
Nā xaˈnca capāstacnaˈlh. Tzeyā
chiˈxcuˈ calalh lāˈ catlahualh
ixtapuhuān Dios. Calīhuiˈlīlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

que tūˈ natlahua aˈntūn tūˈ tzey.
9 Capāstacli aˈntū māsuˈniˈca
ixpālacata aˈntū kalhlakaˈīˈyāuj.
Chuntzaˈ tzē nacāmāsuˈniˈ
xastuˈncuaˈ āˈmakapitzīn lāˈ xaˈnca
nacākalhtī aˈntī tatāˈlāstaˈla aˈntū
kalhlakaˈīˈyāuj.
10 Līlhūhuaˈ aˈnan aˈntī
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ aˈntū
iccāmāsuˈniˈlh lāˈ āˈchulāˈ na
ixlaclhniˈcaˈn israelitas aˈntīn
takalhlakaˈīˈ. Xlacaˈn tamāsuˈyu
aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ lāˈ xmān
talīchihuīnaˈn. 11 Tasquiˈnī
nacākalhtlapacan porque lej lhūhuaˈ
tamāmakchuyī hasta ixlīhuākcaˈn
xalanīˈn nac āˈmakapitzīn chic.
Xmān tatlajacuˈtun tumīn.
12 Kalhatin xalaˈ nac Creta aˈntī
huaˈchi ixaˈctaˈsanaˈcaˈn lāˈ hualh:
"Aˈntī xalanīˈn nac Creta pōˈktu
taˈaˈkxokonuˈn. Xlacaˈn huaˈchi
animalhnaˈ. Lej laclhquititniˈ
xlacaˈn lāˈ lej tahuāˈyan". 13 Lāˈ
stuˈncuaˈ aˈnchī hualh. Uˈtzaˈ
līmaclacasquiˈn lej nacāquilhnīˈyaˈ
aˈntī takalhlakaˈīˈ xalanīˈn
nac Creta. Cacāhuaˈniˈ que tūˈ
natakalhlakaˈīˈ aˈntī taˈaˈkxokonuˈn,
lāˈ chuntzaˈ natacāxtlahua
ixtapāstacnaˈcaˈn. 14 Chuntzaˈ
xaˈnca natakalhlakaˈīˈ xastuˈncuaˈ
lāˈ tūˈ cuenta natatlahua aˈntū
xmān cuentos de ixnapapnaˈcaˈn
israelitas. Lāˈ tūˈ cuenta natatlahua
ixlīmāscaˈtīncaˈn xlacaˈn aˈntīn
takēˈaˈniˈ xastuˈncuaˈ.
15 Para aˈntīn takalhlakaˈīˈ, huāk
tzey aˈyuj tūˈ tzey chu aˈnchī
ixtalanāncaˈn israelitas. Lāˈ para
aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ, tuntūˈ
nala tzey porque koˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn. Tūla tacaˈtzī
aˈnchī natalacsaca aˈntū xatzey.
16 Xlacaˈn tahuan que takalhlakaˈīˈ
Dios pero por ixpālacata aˈntū
tatlahua, tūˈ tasuˈyu chuntzaˈ.
Lacxumpi xlacaˈn lāˈ tūˈ
taˈaˈkahuānaˈn. Tūla tatlahua nīn
tuntūˈ aˈntūn tzey.

Huan līmāscaˈtīn aˈntū xastuˈncuaˈ

2 Lāˈ huiˈx, xaˈnca cacāmāsuˈniˈ
xastuˈncuaˈ chu aˈcxtim
huaˈchi māsuˈniˈcaˈ. 2 Cacāhuaˈniˈ
huan papatzīnīˈn que līlacatejtin
natalatāˈkchoko lāˈ que xaˈnca
natapāstaca aˈntū natatlahua.
Lacatejtin natalatahuiˈla
lāˈ xaˈnca natakalhlakaˈīˈ.
Nacāpāxquīˈ tachiˈxcuhuīˈt lāˈ
natatāyaniˈ aˈntū natapātī. 3 Nā
cacāhuaˈniˈ huan toˈkotzīnīˈn
que xaˈnca natalatāˈkchoko. Tūˈ
catitalīchihuīnaˈlh āˈchāˈtin lāˈ tūˈ
catitakaˈchīlh. Natamāsuˈyu aˈntūn
tzey. 4 Chuntzaˈ huan puscan aˈntī
tūnaˈj lactoˈkotzīnīˈn natamakscaˈta
aˈnchī natapāxquīˈ ixkōluˈcaˈn lāˈ
ixcamanaˈcaˈn. 5 Lāˈ natamakscaˈta
aˈnchī lacatejtin natalatahuiˈla.
Tzeyā puscan natala. Xaˈnca
natatlahua ixlītlōtcaˈn na ixchic.
Natalakalhuˈmanaˈn. Nataˈaˈcnīniˈniˈ
ixkōluˈcaˈn. Palh chuntzaˈ tatlahua,
nīn tintīˈ nalīchihuīnaˈn ixtachihuīn
Dios.
6 Nacāchihuīnaˈmaxquīˈyaˈ huan
oˈkxaˈn que natascaˈta aˈnchī
natalīhuiˈlī tūˈ natatlahua aˈntūn
tūˈ tzey. 7 Xaˈnca nalatāˈkchokoyaˈ
para que chuntzaˈ huan oˈkxaˈn
natamakscaˈtāniˈ. Xaˈnca
camāsuˈyuˈ aˈntū stuˈncuaˈ lāˈ
tūˈ nakalhkamānaˈnaˈ. 8 Aˈxniˈcaˈ
māsuˈyupāˈt, cuenta natlahuaˈyaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

para que tūꞌ nahuaꞌnaꞌ catūhuā
aꞌntūn tūꞌ līmakuan. Chuntzaꞌ
natamāxanaꞌn mintāꞌcaꞌtza porque
tūlalh catitakaksli nīn tuntūꞌ aꞌntū
naquincātalīꞌaꞌksaꞌnāniꞌ.
9 Huiꞌxinaꞌn aꞌntī xatatamāuj
tasācuaꞌ cacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌtit lāꞌ
cacāꞌaꞌcnīniꞌniꞌtit mimpatroncaꞌn.
Tūꞌ catikalhtaxtoktītit. 10 Tūꞌ
catitēꞌtit aꞌntū ixlaꞌ mimpatroncaꞌn
pero līlacatejtin calatāꞌkchokotit
lāꞌ tūꞌ catlahuaꞌtit aꞌntūn tūꞌ
tzey. Chuntzaꞌ āꞌmakapitzīn
talaktzīꞌn que tzey aꞌntū
māsuꞌyucan ixpālacata Dios aꞌntī
quiMāpūtaxtūnuꞌcaꞌn.
11 Tasuꞌyutzaꞌ ixtalakalhuꞌmān
Dios porque macamilh Jesucristo
para naquincāmāpūtaxtūyāniꞌ
quinaꞌn lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt. 12 Lāꞌ huāꞌmāꞌ
Jesucristo quincāmāsuꞌniꞌyāniꞌ
aꞌnchī namakxtekāuj ixlīhuāk
aꞌntū Dios tūꞌ lakatī lāꞌ ixlīhuāk
aꞌntūn tūꞌ tzey huaꞌchi talacasquiꞌn
xalanīꞌn nac quilhtamacuj. Nā
Jesucristo quincāmāsuꞌniꞌyāniꞌ
aꞌnchī līlacatejtin natahuiꞌlayāuj
lāꞌ aꞌnchī xaꞌnca napāstacāuj
lāꞌ aꞌnchī natlōkentaxtūyāuj
ixtapuhuān Dios nac huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj. 13 Chuntzaꞌ tasquiꞌnī
nalatāꞌkchokoyāuj līhuan
kaꞌlhīmāꞌnauj quiMāpūtaxtūnuꞌcaꞌn
Jesucristo. Aꞌxniꞌcaꞌ namin
ixlacchiꞌchiniꞌ Jesucristo, aꞌxniꞌcaꞌ
namimpala, lej tzēhuanīꞌt nala
lāꞌ natasuꞌyu īꞌxkakanaꞌ Dios.
14 Huāꞌmāꞌ Jesucristo, ūꞌtzaꞌ
aꞌntī ixaꞌcstu tamacamāstāꞌlh
para nanī lāꞌ chuntzaꞌ
naquincālīmāpūtaxtūyāniꞌ. Chuntzaꞌ
nalayāuj xatzey na ixlacapūn
Dios lāꞌ natapaꞌksīyāuj con Dios.
Chuntzaꞌ naputzayāuj aꞌnchī
nalīmāpāxuhuīyāuj Dios.
15 Huāk huāꞌmāꞌ, Tito,
huiꞌx nacāmāstūꞌncniꞌyaꞌ lāꞌ
nacāmāsuꞌniꞌyaꞌ xalanīꞌn nac
Creta. Como huiꞌx huaꞌchi xapuxcuꞌ,
nacāmaktāyaꞌyaꞌ aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ
lāꞌ nā nacāquilhnīyaꞌ aꞌntīn tūꞌ
tatlōkentaxtū. Tūꞌ namakxtekaꞌ
nalakmakaꞌncan mintachihuīn.

Ixlītlōtcaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ

3 Xlacaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ,
cacāmāꞌpāstaquiꞌ aꞌnchī
maclacasquiꞌn nataꞌaꞌcnīniꞌniꞌ huan
gobierno lāꞌ āꞌmakapitzīn aꞌntīn
tamāpaꞌksīniꞌn. Nataꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
lāꞌ natalīhuiꞌlī nacāmaktāya
aꞌxniꞌcaꞌ tatlahuamāꞌna aꞌntūn tzey.
2 Cacāhuaꞌniꞌ que tūꞌ nataꞌaꞌksaꞌn
āꞌchāꞌtin. Lāꞌ tūꞌ natalāstaꞌla.
Natalakalhuꞌman lāꞌ nacāꞌaꞌcnīniꞌniꞌ
ixlīhuāk tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌyuj tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌ.
3 Napāstacāuj aꞌnchī quinaꞌn
pūꞌla ixuanīꞌtauj. Tūꞌ xaꞌnca
ixpāstacnaꞌnāuj lāꞌ lacxumpi
quinaꞌn ixuanīꞌtauj. Lāꞌ
ixquincātaꞌaꞌkxokoyāniꞌ.
Xmān ixtlahuacuꞌtunāuj
aꞌntū quimacnicaꞌn īꞌsquiꞌn.
Ixtlahuatēlhayāuj aꞌntūn tūꞌ
tzey lāꞌ ixlakcaꞌtzanāuj. Tūꞌ
ixlaktzīncuꞌtunāuj nīn tintīꞌ. Lāꞌ nīn
tintīꞌ ixquincātalaktzīꞌncuꞌtunāniꞌ.
4 Dios māsuꞌyulh ixtalakalhuꞌmān
lāꞌ ixtapāxquīꞌn para
ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt
aꞌxniꞌcaꞌ macamilh Jesucristo
5 para naquincāmāpūtaxtūyāniꞌ.
Aꞌyuj ixtlahuayāuj aꞌntūn
tzey, pero tūꞌ por ūꞌtzaꞌ Dios

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naquincālīmāpūtaxtūyāniˈ. Xlaˈ
quincāmāpūtaxtūyāniˈ porque
lej quincāpāxquīˈyāniˈ lāˈ lej
quincālakalhuˈmanāniˈ. Huaˈchilh
lakcheˈkēˈlh quintapāstacnaˈcaˈn
como huan Espíritu Santo
quincāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ
tapāstacnaˈ. Lāˈ chuntzaˈ
huaˈchilh sāstiˈtzucunīˈtauj lāˈ
xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn.
6 Dios tūˈ lakpuhuan aˈxniˈcaˈ
quincāmaxquīˈniˈ huan Espíritu
Santo ixpālacata aˈntūn tlahualh
quiMāpūtaxtūnuˈ Jesucristo.
7 Dios quincālakalhuˈmanāniˈ
lāˈ quincāmāpānūniˈniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ
tzē naquincāmaxquīˈyāniˈ
quiherenciacaˈn aˈntū
quinquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
8 Stuˈncuaˈ aˈntū icuaniyāniˈ.
Lāˈ iclacasquiˈn que stuˈtuˈluˈ
nacāhuaniˈyaˈ xlacaˈn aˈntīn
takalhlakaˈīˈnīˈt Dios para
que natatanūniˈ natatlahua
aˈntūn tzey. Aˈntū icuaniyāniˈ
lej tzey lāˈ nacāmaktāya
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
9 Cacātapānūˈniˈ xlacaˈn aˈntī
xmān talālīkalhasquiˈnī
ixpālacata aˈntū tuntūˈ ixtapalh
lāˈ tichū quinapapnaˈcaˈn. Nā
cacātapānūˈniˈ aˈntīn talāstaˈla
lāˈ talīkalhachihuīnaˈn aˈntū
huanicuˈtun huan ixley Moisés.
Huāˈmāˈ tūˈ līmaktāyayāniˈ nīn
tuntūˈ. Tuntūˈ ixtapalh.
10 Maktuˈ calacaquilhnīyāniˈ
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī
cāmāˈaˈkapitzī xlacaˈn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ Dios. Lāˈ palh tūˈ
cuenta tlahua aˈnchī lacaquilhnīca,
catlakaxtu 11 porque caˈtzīyaˈ que
ixlakta tūˈ tzeyā chiˈxcuˈ xlaˈ. Aˈyuj
caˈtzī que laclēˈn pero āˈchulāˈ
tlahua aˈntūn tūˈ tzey.

Aˈntū xmān ixlaˈ Tito

12 Aˈxniˈcaˈ naˈicmacāˈniˈyāchāniˈ
Artemas o Tíquico, nalīhuiˈlīyaˈ
naquilaktaˈnaˈ nac Nicópolis
porque aˈntzaˈ naˈictachoko līhuan
lej lonknuˈn. 13 Cacāmaktāyaˈ
huan Zenas aˈntī abogado
lāˈ Apolos para que natakaˈlhī
ixlīhuāk aˈntū tamaclacasquiˈn
para natatē ixtejcaˈn.
14 Ixlīhuākcaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ
Dios catascaˈtli aˈnchī
natatlahua aˈntūn tzey lāˈ aˈnchī
natamaktāya āˈmakapitzīn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ lāˈ tamaclacasquiˈn
catūhuā. Chuntzaˈ tūˈ laclhquitit
natala.

Saludos lāˈ līsicuaˈlanālīn āˈxmān

15 Ixlīhuākcaˈn aˈntīn tahuiˈlānaˈ
huāˈtzāˈ tamacāˈniˈyāniˈ
saludos. Nacāsaludarlīyaˈ
ixlīhuākcaˈn quiˈamigosnuˈcaˈn
aˈntī quincāpāxquīˈyāniˈ como
kalhlakaˈīˈyāuj Dios. Lāˈ Dios
cacāsicuaˈlanālīniˈ milīhuākcaˈn.
Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aˈntū Macāˈniˈca Filemón

Pablo tzoˈknuniˈlh Filemón

1 Quit Pablo aˈntīn tachīˈn
por ixpālacata Jesucristo. Lāˈ
nā huīˈ huāˈtzāˈ quintāˈtincaˈn
Timoteo. Ictzoˈknuniˈmāˈniˈ huiˈx,
Filemón, aˈntī quilātāˈscujāuj lāˈ
iccāpāxquīˈyāniˈ. 2 Icmacāˈnāuj
saludos quit lāˈ Timoteo.
Iccāmacāˈniˈyāuj saludos para
ixlīhuākcaˈn huan āˈmakapitzīn
aˈntīn takalhlakaˈīˈ Jesucristo
lāˈ tatakēstoka na minchic.
Lāˈ nā iccāmacāˈniˈyāuj
saludos huan quintāˈtincaˈn
Apia lāˈ huan Arquipo aˈntī
huaˈchi quintāˈtropacaˈn por
Jesucristo. 3 QuinTātaˈcaˈn Dios
lāˈ quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo
cacātasicuaˈlanālīniˈ huiˈxinaˈn
lāˈ cacātamātzaˈtaˈtīˈniˈniˈ
miˈaˈclhcunuccaˈn.

Aˈnchī ixpāxquīˈnin lāˈ ixkalhlakaˈīˈ Filemón

4 Pōˈktu icmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī
Dios aˈxniˈcaˈ ickalhtōˈkaˈ lāˈ
iclīchihuīnaˈn por mimpālacata.
5 Icmaxquīˈ pāxcatcaˈtzī como
quimācaˈtzīnīcatzaˈ que xaˈnca
kalhlakaˈīˈyaˈ Jesús lāˈ pāxquīˈyaˈ
xlaˈ lāˈ nā cāpāxquīˈyaˈ huan
āˈmakapitzīn aˈntīn tatapaˈksī con
Dios. 6 Lāˈ como huiˈx cāhuaniˈnīˈtaˈ
lāˈ cāmāsuˈniˈnīˈtaˈ āˈmakapitzīn
aˈntū huiˈx kalhlakaˈīˈyaˈ, icsquiˈniˈ
Dios que ūˈtzaˈ nacāmāmāchekxīnī
xlacaˈn ixlīhuāk aˈntū lej tzey lāˈ
aˈntū quilaˈcaˈn ixpālacata Cristo.
7 Quintāˈtin, lej iclīpāxuhua lāˈ lej
iclītakoˈxamākaˈtlīˈ ixpālacata
mintapāxquīˈn porque huiˈx
cāmāhuixcānīnīˈtaˈ xlacaˈn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ.

Pablo squiˈnli talakalhuˈmān por ixpālacata Onésimo

8 Quit tūˈ ictimāpaˈksīniˈ aˈyuj
tzē naˈicmāpaˈksīyāniˈ natlahuaˈyaˈ
aˈntū tasquiˈnī, como Cristo
quilīhuiˈlīlh quilīˈapóstol. 9 Mejor
naˈicsquiˈniˈyāniˈ ixpālacata
mintapāxquīˈn. Quit Pablo aˈntī
icsquiˈniˈyāniˈ lāˈ quit papatzīntzaˈ.
Lāˈ chuhuaˈj tachīˈn quit ixpālacata
Jesucristo. 10 Icsquiˈniˈyāniˈ
ixpālacata Onésimo aˈntī
icmākalhlakaˈīˈnīlh līhuan tachīˈn
quit. Chuntzaˈ lītaxtuyāchaˈ huaˈchi
quiˈoˈkxaˈ.
11 Xapūˈla Onésimo tūˈ xaˈnca
maktāyaniˈ pero chuhuaˈj
xaˈnca quimaktāya lāˈ nā tzē
xaˈnca namaktāyayāniˈ. 12 Xlaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

icmāspiˈtchokoniˈyāniˈ lāˈ huaˈchilh
xaˈicmacaminiˈn lakatin parte
de quimacniˈ. Huiˈx camāˈnuˈ na
minchic. 13 Quit xaˈicmāchokocuˈtun
huāˈtzāˈ lāˈ ixquimaktāyalh. Ixlalh
milaktapalh līhuan tachīˈn quit
ixpālacata huan xatzey tachihuīn.
14 Pero como huiˈx tūˈ ixcaˈtzīyaˈ lāˈ
tūˈ ixquimaxquīˈnīˈtaˈ talacasquiˈ,
iclīhuiˈlīlh tuntūˈ naˈictlahua. Tūˈ
xaˈiclacasquiˈn naquisātlahuaniˈyaˈ
talakalhuˈmān. 15 Onésimo
tamakatīnīˈt de huiˈx aˈyuj tūˈ
makān lāˈ chuhuaˈj nataspiˈtchoko
para pōˈktu. Chōˈla chuntzaˈ
xalītzey nalītaxtuyāchaˈ 16 porque
chuhuaˈj xlaˈ tūˈ xmān xatatamāuj
mintasācuaˈ. Nā lanīˈt mintāˈtin
aˈntī pāxquīˈcanīˈt. Quit lej icpāxquīˈ
lāˈ maclacasquiˈn que huiˈx āˈchulāˈ
napāxquīˈyaˈ como xlaˈ mintasācuaˈ
lāˈ nā chuhuaˈj lanīˈt mintāˈtin
ixpālacata kalhlakaˈīˈnīˈt Jesús.
17 Chuntzaˈ palh huiˈx puhuaˈnaˈ
que lātāˈscujmāˈnāuj, camāˈnuˈ
na minchic huan Onésimo
huaˈchilh quit ixquimāˈnuˈ. 18 Palh
tlahuaniˈnīˈtaˈniˈ catūhuā aˈntūn
tūˈ tzey o palh laclēˈniˈyāniˈ
catūhuā, naquimātāˈjīˈyaˈ quit.
19 Quit, Pablo, ictzoˈknuniˈyāniˈ
huāˈmāˈ: Naˈicmāpalakōˈyāniˈ, aˈyuj
tzē naˈicmāpāstaquīyāniˈ aˈntū
quilaclīpiniˈyaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ:
Quit icmākalhlakaˈīˈnīnīˈtaˈniˈ
ixpālacata Jesús. 20 Lāˈ chuhuaˈj,
quintāˈtin, caquintlahuaˈniˈ huāˈmāˈ
talakalhuˈmān como quinaˈn
kalhlakaˈīˈyāuj huan Māpaˈksīniˈ.
Naquimakapāxuaˈyaˈ aˈnchī
namānūˈyaˈ na minchic huan
Onésimo ixpālacata Jesucristo.
21 Ictzoˈknuniˈmāˈniˈ como
iclakapasāniˈ aˈnchī huaˈnīˈtaˈ
lāˈ iccaˈtzī que natlōkentaxtūyaˈ
aˈntū icsquiˈniˈmāˈniˈ lāˈ āˈchulāˈ
natlahuaˈyaˈ. 22 Lāˈ nā icsquiˈniˈyāniˈ
naquincāxuiˈlīˈyaˈ aˈnlhāˈ
naˈictahuiˈla. Ickaˈlhīmāˈ que
Dios nakaxmata aˈntū huiˈxinaˈn
squiˈniˈpāˈnaˈntit aˈxniˈcaˈ
kalhtōˈkaˈyāˈtit. Lāˈ chuntzaˈ
naquimakxteka naˈicaˈnāchaˈ.

Cāmacāˈniˈca saludos lāˈ squiˈniˈca Dios cacāsicuaˈlanālīlh

23 Epafras aˈntī quintāˈtachīˈn
ixpālacata Jesucristo macāˈniˈyāniˈ
saludos. 24 Nā tamacāˈniˈyāniˈ
saludos Marcos lāˈ Aristarco
lāˈ Demas lāˈ Lucas aˈntīn
quintatāˈscuja.
25 QuiMāpaˈksīniˈ Jesucristo
cacāsicuaˈlanālīniˈ. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aꞌntū Cāmacāꞌniꞌca huan Hebreos

Dios quincālakmacaminīꞌtaꞌniꞌ ixOꞌkxaꞌ

1 Makāntzaꞌ Dios lej tāpālhūhuaꞌ
cāmāca'tzīnīlh ixa'ctasana'nī'n
lāꞌ cāmāchihuīnīlh ixtachihuīn. Lāꞌ
xlaca'n maklhūhuaꞌ tatāꞌchihuīnaꞌlh
aꞌntī quinapapanaꞌcaꞌn.
2 Lāꞌ chuhuaꞌj huāꞌ tamāꞌna
quilhtamacuj aꞌntū āꞌxmān, Dios
quincālakmacaminīꞌtaꞌniꞌ ixOꞌkxaꞌ.
Lāꞌ ixOꞌkxaꞌ quincāmācāꞌtzīnīnīꞌtaꞌniꞌ
aꞌntū Dios lacasquiꞌn que nacaꞌtzīyāuj.
Dios tlahuanīꞌt ixOꞌkxaꞌ ixtēcuꞌ xlaꞌ
ixlīhuāk aꞌntū aꞌnan. IxOꞌkxaꞌ Dios
cāxuiꞌlīlh huan quilhtamacuj lāꞌ
aꞌntū aꞌnan nac aꞌkapūn. Cāxuiꞌlīlh
huāꞌmāꞌ por ixquilhtampān Dios.
3 IxOꞌkxaꞌ Dios, xlaꞌ aꞌcxtim con
Dios, como lej kaꞌtlaꞌ. Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ
māpaꞌksīkōꞌ aꞌntū aꞌnan nac
cāꞌquilhtamacuj lāꞌ aꞌntū tahuiꞌlānaꞌ
tālhmāꞌn nac aꞌkapūn, como xlaꞌ lej
kaꞌlhī līmāpaꞌksīn. Lāꞌ mānīꞌ ūꞌtzaꞌ
cāxapakōꞌlh quintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Lāꞌ
xlaꞌ tahuīꞌlh na ixpāxtūcānaꞌj Dios.
Lāꞌ aꞌntzaꞌ tamāpaꞌksīniꞌn.

IxOꞌkxaꞌ Dios lej kaꞌlhī līmāpaꞌksīn

4 IxOꞌkxaꞌ maxquīꞌca lej kaꞌtlaꞌ
līmāpaꞌksīn. Lāꞌ tūꞌ chuntzaꞌ huan
ángeles takaꞌlhī līmāpaꞌksīn.
Dios maxquīꞌlh ixlītlōt aꞌntū más
xakaꞌtlaꞌ. Lāꞌ tūꞌ chuntzaꞌ huan
ángeles cāmaxquīꞌca ixlītlōtcaꞌn.
5 Lāꞌ Dios tūꞌ maktin cāhuaninīꞌt nīn
kalhatin ixángeles, aꞌnchī huanilh
ixOꞌkxaꞌ:

Huiꞌx quiꞌOꞌkxaꞌ.
Chuhuaꞌj tasuꞌyu que quit
minTātaꞌ.

Lāꞌ nā Dios tūꞌ maktin cāhuaninīꞌt
kalhatin de ixángeles:

Quit minTātaꞌ para pōꞌktu.
Lāꞌ huiꞌx quiꞌOꞌkxaꞌ para pōꞌktu.

6 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ namacamin nac
quilhtamacuj ixOꞌkxaꞌ aꞌntī
ixlacsacnīꞌt Dios hualh:

Uꞌtzaꞌ catamācāꞌtanīlh
ixlīhuākcaꞌn ixángeles Dios.

7 Lāꞌ Dios chihuīnaꞌlh ixpālacatacaꞌn
huan ángeles lāꞌ hualh:

Huan ángeles ixlacscujnīꞌn Dios.
Taꞌaꞌn aꞌnlhā Dios cāmacāꞌn.
Lej līlacapalh taꞌaꞌn huaꞌchi ūꞌniꞌ
lāꞌ huaꞌchi huan makliꞌpniꞌnīꞌn.

8 Lāꞌ nā Dios chihuīnaꞌlh ixpālacata
ixOꞌkxaꞌ, lāꞌ hualh:

Huiꞌx Dios lāꞌ huiꞌx
namāpaꞌksīniꞌnaꞌ para pōꞌktu.
Lej tzey aꞌnchī huiꞌx
māpaꞌksīniꞌnaꞌ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

9 Huiˈx lakatīyaˈ aˈntū xatzey.
Lāˈ tūˈ laktzīˈncuˈtunaˈ aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ līlacsacnīˈtaˈniˈ
minDios.
Lāˈ lej māpāxuhuīniˈ como
lej maxquīˈniˈ lhūhuaˈ
līmāpaˈksīn.
Lāˈ huan āˈmakapitzīn tūˈ
chuntzaˈ cāmaxquīˈca.
10 Lāˈ nā Dios huampā:
Huiˈx, Māpaˈksīniˈ, tlaˈhuaˈ
ixlīhuāk quilhtamacuj xapūˈla.
Lāˈ huiˈx tlaˈhuaˈ ixlīhuāk aˈntūn
tatasuˈyunuˈn nac aˈkapūn.
11 Lāˈ huāk huāˈmāˈ natalaksputa.
Lāˈ huiˈx tūˈ chuntzaˈ.
Huiˈx natahuiˈlaˈyaˈ para pōˈktu.
Huāk huāˈmāˈ xakōlūhuaˈ natala
huaˈchi xamasniˈ luˈxuˈ.
12 Tūˈtzaˈ caticāmaclacasquiˈnca,
como huiˈx huāk xasāstiˈ
nacātlahuaˈyaˈ.
Chuntzaˈ huaˈchi kalhatin
aˈxniˈcaˈ tamakxtu xakōlūhuaˈ
ixluˈxuˈ lāˈ lhakāˈ xasāstiˈ.
Lāˈ huiˈx, tūˈ maktin
catitaxtāpaliˈ lāˈ natahuiˈlaˈyaˈ
para pōˈktu.
13 Lāˈ Dios tūˈ maktin cāhuaninīˈt
nīn kalhatin ixángeles chuntzaˈ
huaˈchi huanilh ixOˈkxaˈ:
Catahuiˈlaˈ nā quimpāxtūcānaˈj
hasta que quit naˈiccātlaja
mintāˈcaˈtzanīˈn.
14 Huan ángeles xalakahuan
aˈyuj tūla laktzīˈncan. Lāˈ xlacaˈn
tascuja chu aˈnchī Dios cāmāpaˈksī.
Dios cālakmacamin para
natamaktāya aˈntī cāmāpūtaxtūca
lāˈ takaˈlhīmāˈna aˈntū Dios
nacāmaxquīˈ aˈntū lej tzey.

Tasquiˈnī naˈaˈkahuānaˈniˈyāuj aˈntū Dios huan

2 Jesús xlaˈ lej kaˈtlaˈ. Lāˈ
ūˈtzaˈ xaˈnca nalīpāstacāuj
huan xatzey tachihuīn aˈntū
quincātamācaˈtzīnīnīˈtaˈniˈ. Lāˈ
chuntzaˈ tūˈ catitaxtutāyauj
na ixtej Dios. 2 Aˈntū Dios
cāmāhuanīlh huan ángeles, ūˈtzaˈ
lej xastuˈncuaˈ. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈlh, xlacaˈn
cāmāpātīnīca. 3 Lāˈ nā chuntzaˈ
quinaˈn naquincātamāpātīnīyāniˈ
palh tūˈ namakxtekāuj que
Dios naquincāmāpūtaxtūyāniˈ.
QuiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo,
ūˈtzaˈ aˈntī xapūˈla chihuīnaˈlh
aˈnchī nalīpūtaxtucan. Lāˈ
aˈntīn takaxmatli xlacaˈn
quincātamācaˈtzīnīniˈ lāˈ
quincātahuaniniˈ que ūˈtzaˈ
stuˈncuaˈ. 4 Lāˈ nā chuntzaˈ Dios
mālacsuˈyulh que stuˈncuaˈ aˈntū
cāhuanica, como cāmacamaxquīˈlh
līmapaˈksīn para natatlahua
tāpālhūhuaˈ lej xalakaˈtlaˈ lēˈcnīn.
Lāˈ nā cāmaxquīˈca ixlīmāpaˈksīn
Espíritu Santo chāˈtunuˈ chu aˈnchī
Dios ixlacasquiˈn que natlahua
chāˈtunuˈ.

Jesucristo puˈnli huaˈchi kalhatin chiˈxcuˈ para namāpūtaxtūnuˈn

5 Lāˈ huan ángeles, tūˈ xlacaˈn
aˈntī Dios nacālīmāmacūˈ huan
quilhtamacuj aˈntū līchihuīnaˈnāuj,
lāˈ aˈntū xasāstiˈ nala. 6 Tūˈ
ángeles caticālīmāmacūˈlh huan
quilhtamacuj. Nacālīmāmacūˈcan
tachiˈxcuhuīˈt. Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios aˈnlhā huancan:

Lāˈ huiˈx Dios cāpāstacaˈ de
huan tachiˈxcuhuīˈt aˈyuj tūˈ
lej ixtapalhcaˈn.
Lāˈ cātlahuaniˈyaˈ xlacaˈn aˈntū
lej tzey.
7 Huiˈx cālīmākaˈtliˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈyuj tūˈ huaˈchi
huan ángeles.
Lāˈ cātlaˈhuaˈ que
cacāˈaˈcnīniˈniˈca.
8 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
tamāpaˈksīniˈnkōˈ por
minquilhtampān.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ huancan que
tamāpaˈksīniˈnkōˈ, chuntzaˈ
huanicuˈtun que huan tachiˈxcuhuīˈt
tamāpaˈksīkōˈ ixlīhuāk, aˈyuj tūnaˈj
tatasuˈyu palh tamāpaˈksīniˈnkōˈ.
9 Cristo ūˈtzaˈ aˈntī māpaˈksīniˈn.
Caˈtzīyāuj aˈnchī pātīniˈlh Jesús.
Tiˈnaˈjalh más que huan ángeles,
aˈyuj tūˈ lej makān. Chuntzaˈ lalh
como Dios lacasquiˈlh que xlaˈ nanī
para ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
como Dios lej lakalhuˈmanaˈn.
Lāˈ como Jesús nīlh, ūˈtzaˈ lej
līˈaˈcnīniˈniˈcan.
10 Dios tlahuakōˈnīˈt. Xlaˈ
cāmāˈaˈnanīkōˈlh ixlīhuāk aˈntū
aˈnan, chu aˈnchī ixtapuhuān.
Lāˈ chuntzaˈ līmakuan que
Dios macamilh ixOˈkxaˈ nac
quilhtamacuj para nanī, como Dios
ixlacasquiˈn que lhūhuaˈ natala
ixcamanaˈ lāˈ nataˈaˈn nac aˈkapūn.
Lāˈ como Jesucristo pātīniˈlh por
quimpālacatacaˈn, chuntzaˈ tzē
naquincāmāpūtaxtūyāniˈ. 11 Aˈntī
Jesús cāxapaniˈnīˈt ixtalaclēˈiˈcaˈn,
huāk ixcamanaˈ Dios. Lāˈ como
ixcamanaˈ Dios, chu kalhatin aˈntī
ixTātaˈcaˈn huaˈchi Jesucristo. Lāˈ
ūˈtzaˈ tūˈ līmāxanaˈn Jesucristo
aˈxniˈcaˈ huan que xlacaˈn
ixtāˈtimīn. 12 Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios aˈnchī Jesús
huanilh Dios:
Quit naˈiccālītāˈchihuīnaˈn de
huiˈx huan quintāˈtimīn.
Lāˈ aˈnlhā xlacaˈn tatakēxtimī
naˈicmākaˈtlīˈyāniˈ.
13 Lāˈ nā Jesús hualh:
Quit naˈiclīpāhuan Dios.
Lāˈ nā huampā:
Aˈ icuīˈ quit con ixcamanaˈ Dios
aˈntī Dios quilīmāmacūˈlh.
14 Lāˈ huāˈ tamāˈna camanaˈ
takaˈlhī ixquinītcaˈn lāˈ
ixkaˈlhniˈcaˈn. Lāˈ nā chuntzaˈ Cristo
lalh chu aˈcxtim, como ixkaˈlhī
ixquinīt lāˈ ixkaˈlhniˈ. Lāˈ puˈnli
huaˈchi kalhatin chiˈxcuˈ como xlaˈ
nīcuˈtulh como chuntzaˈ tzē natlaja
huan koˈtiˈtiˈ aˈntī por ixpālacata
līnīcan. 15 Lāˈ chuntzaˈ Cristo tzē
cālīmaktāyalh xlacaˈn aˈntī pōˈktu
ixtajicuaˈn natanī. Lāˈ xlaˈ tzē
cāmaklhtīlh huan ixtajicuāˈtcaˈn.
16 Lāˈ tūˈ ángeles aˈntī cāmaktāyalh
Cristo. Xlaˈ cāmaktāyalh huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn takalhlakaˈīˈ
huaˈchi Abraham. 17 Ixtasquiˈnī
que Cristo ixlalh aˈcxtim con
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios aˈntī huaˈchi
mān iˈ ixtāˈtimīn Cristo. Lāˈ chuntzaˈ
xlaˈ lej quincālakalhuˈmanāniˈ.
Lāˈ nā chuntzaˈ tzē nala xapuxcuˈ
ixlīsacerdote na ixlacapūn Dios.
Lāˈ māniˈ ūˈtzaˈ talacnūniˈlh
huaˈchi lēˈksajnaˈ. Lāˈ chuntzaˈ
tzē quincātamāpānūniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn. 18 Lāˈ chuhuaˈj
como Jesucristo māniˈ xlaˈ pātīniˈlh,
xlaˈ tzē nacāmaktāya xlacaˈn aˈntīn
tapātīniˈmāˈna lāˈ aˈntī huan koˈtiˈtiˈ
cāmātonkopūcuˈtun.

Jesucristo lej aꞌcnīniꞌniꞌcan

3 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn, tāꞌtimīn, Dios cālacsacnīꞌtaꞌniꞌ lāꞌ ūꞌtzaꞌ līlaꞌtit huiꞌxinaꞌn ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. Lāꞌ chuhuaꞌj capāstactit Jesucristo. Dios macamilh huan Jesucristo. Lāꞌ mānūlh xapuxcuꞌ ixlīsacerdote na ixlacapūn Dios. Lāꞌ Jesucristo chuntzaꞌ tzē nacāmaktāya xlacaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ.
2 Lāꞌ Jesucristo tlōkentaxtūkōꞌlh huāꞌmāꞌ aꞌntū Dios ixlīmāmacūꞌnīꞌt. Lāꞌ nā chuntzaꞌ Moisés tlōkentaxtūkōꞌlh nā xlaꞌ ixlīhuāk aꞌntū Dios ixlīmāmacūꞌnīꞌt por ixpālacatacaꞌn ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios.
3 Lāꞌ minīꞌniꞌ lej caꞌaꞌcnīniꞌniꞌca Jesucristo; lāꞌ Moisés tūꞌ chuntzaꞌ caꞌaꞌcnīniꞌniꞌca. Lāꞌ nā chuntzaꞌ aꞌntī māpaꞌksī nac lakatin chic, xlaꞌ aꞌcnīniꞌniꞌcan. Lāꞌ huan āꞌmakapitzīn nac chic tūꞌ lej cāꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan.
4 Huan chiꞌxcuhuīn tzēn tatlahua chic. Lāꞌ Dios, xlaꞌ tlahuakōꞌnīꞌt ixlīhuāk aꞌntū aꞌnan.
5 Lāꞌ Moisés xaꞌnca tlahualh aꞌntū ixlīmāmacūꞌcanīꞌt por ixpālacata ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. Lāꞌ xlaꞌ īꞌscuja na ixlaclhniꞌcaꞌn ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. Lāꞌ xlaꞌ ixcāhuani huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntū napātleꞌke.
6 Lāꞌ Cristo, xlaꞌ ixOꞌkxaꞌ Dios. Lāꞌ xlaꞌ huāk tzey aꞌntūn tlahua. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ līmāmacūꞌcanīꞌt ixlīhuākcaꞌn aꞌntī ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. Lāꞌ nā quinaꞌn ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios, palh quinaꞌn chu ūꞌtzaꞌ nalīpāhuanāuj līhuan lahuiꞌlānaꞌuj, lāꞌ palh līpāxuhuayāuj aꞌntū Dios naquincāmaxquīꞌyāniꞌ.

Ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios natalīpāxuhua aꞌntū Dios tlahuakōꞌlh

7 Chuntzaꞌ tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios aꞌnchī hualh huan Espíritu Santo:

Chuhuaꞌj palh huiꞌxinaꞌn
kaxpaꞌtāꞌtit aꞌnchī Dios huan,
tūꞌ lacxumpi calaꞌtit.
8 Tūꞌ lacxumpi calaꞌtit huaꞌchi
aꞌntīn tatāꞌlāstaꞌlalh Dios
makāntzaꞌ aꞌnlhā nac
cāꞌlhpiꞌmpiꞌliꞌ tiꞌyaꞌt.
Dios lej cāpātīniꞌlh xlacaꞌn.
Lāꞌ Dios hualh:
9 “Minapapanaꞌcaꞌn huaꞌchilh
xlacaꞌn ixtacaꞌtzīcuꞌtun hasta
lhānchulaꞌ xaꞌiccāpātīniꞌlh
xlacaꞌn”.
Lāꞌ xlacaꞌn lej lacxumpi
ixtahuanīꞌt, lāꞌ aꞌyuj
talaktzīꞌlh xlacaꞌn huan
lēꞌcnīn aꞌntū xaꞌictlahua quit
por tuꞌpuꞌxam cāꞌta.
10 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ iclīꞌaꞌkchāꞌlh con
xlacaꞌn lāꞌ icualh: “Xlacaꞌn tūꞌ
maktin xaꞌnca tapāstacnaꞌn.
Lāꞌ tūꞌ tamāchekxī xlacaꞌn
aꞌntū iclacasquiꞌn quit”.
11 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ iclīꞌaꞌkchāꞌlh con
xlacaꞌn lāꞌ ūꞌtzaꞌ iclīhualh
que stuꞌncuaꞌ xlacaꞌn tūꞌ
catitachāꞌlh huan nac tiꞌyaꞌt
aꞌnlhā najaxcan con quit.

12 Lāꞌ chuhuaꞌj, tāꞌtimīn,
xaꞌnca calatāꞌkchokotit. Lāꞌ
tūꞌ caxumpīniꞌniꞌtit Dios nīn
kalhatin de huiꞌxinaꞌn. Tūꞌ
tzey palh tūꞌ kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit
Dios. Lāꞌ por ixpālacata
huāꞌmāꞌ tzē nataxtunquīyāꞌtit
con Dios xalakahuan.
13 Xatzey cālāmaktāyaꞌtit macaxtim chuhuaꞌj pōꞌktu līhuān lahuiꞌlānaꞌntit nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj. Lāꞌ chuntzaꞌ nīn kalhatin napuhuan palh tzē natlahua aꞌntun tūꞌ tzey. Palh chuntzaꞌ napuhuan kalhatin, māniꞌ ūꞌtzaꞌ taꞌaꞌkxokomāꞌ, lāꞌ āꞌchulāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tūˈ aˈkahuānaˈniˈcuˈtun Dios.
14 Palh quinaˈn tūˈ namakxtekāuj
nalīpāhuanāuj Cristo aˈcxtim
huaˈchi xapūˈla ixlīpāhuanāuj,
chuntzaˈ nā quilaˈcaˈn nala huāk
aˈntū ixlaˈ Cristo.
15 Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios:

Palh huiˈxinaˈn kaxpaˈtāˈtit
ixtachihuīn Dios,
caˈaˈkahuānaˈniˈtit.
Lāˈ tūˈ caxumpīniˈntit
huaˈchi xlacaˈn xalanīˈn
makāntzaˈ aˈntīn tūˈ
ixtaˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtun Dios
huan nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt.

16 ¿Chā caˈtzīyāˈtit huiˈxinaˈn tichū
takaxmatli ixtachihuīn Dios lāˈ
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈlh? Xlacaˈn
ūˈtunuˈn aˈntī cāmāxtulh Moisés
de nac Egipto. 17 ¿Chā caˈtzīyāˈtit
huiˈxinaˈn aˈntī ixtamakāˈkchāˈnīˈt
Dios? Dios lej ixaˈkchāˈnīˈt con
xlacaˈn aˈntī ixtatlahua talaclēˈiˈ
tuˈpuˈxam cāˈta, lāˈ ūˈtzaˈ talīnīlh
xlacaˈn huan nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt. 18 ¿Chā caˈtzīyāˈtit huiˈxinaˈn
aˈntī cālīchihuīnaˈlh Dios aˈxniˈcaˈ
hualh que tūˈ catitachāˈlh nac
tiˈyaˈt aˈnlhā najaxcan con Dios?
Dios cālīchihuīnaˈlh xlacaˈn aˈntīn
taxumpīniˈniˈlh Dios. 19 Lāˈ chuntzaˈ
tzē līmāchekxīcan que xlacaˈn
tūlalh tachāˈlh huan nac tiˈyaˈt,
como xlacaˈn tūˈ takalhlakaˈīˈlh que
stuˈncuaˈ aˈntū cāhuanilh Dios.

4 Lāˈ quinaˈn, Dios
quincāhuaninīˈtaˈniˈ que tzē
nachāˈnāuj aˈnlhā xlaˈ huiˈlachaˈ
lāˈ aˈntzaˈ najaxāuj quinaˈn con
Dios. Lāˈ lej tasquiˈnī napāstacāuj
aˈnchī nalīlatāˈkchokoyāuj, como lej
lījicuaˈ palh tūˈ cachāˈlh kalhatin de
huiˈxinaˈn. 2 Quinaˈn kaxmatnīˈtaˈuj
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
aˈnchī līpūtaxtucan. Lāˈ nā xlacaˈn
takaxmatli huāˈmāˈ tachihuīn. Lāˈ
xlacaˈn xmān chu tlakaj takaxmatli
como tūˈ takalhlakaˈīˈlh palh
stuˈncuaˈ huāˈmāˈ tachihuīn. 3 Lāˈ
quinaˈn, como kalhlakaˈīˈyāuj,
nachāˈnāuj aˈnlhā huiˈlachaˈ Dios
lāˈ najaxāuj con Dios. Lāˈ Dios
cālīchihuīnaˈlh xlacaˈn aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈlh lāˈ hualh:

Quit icaˈkchāˈlh con xlacaˈn lāˈ
ūˈtzaˈ iclīhualh que stuˈncuaˈ
xlacaˈn tūˈ catitachāˈlh huan
nac tiˈyaˈt aˈnlhā najaxcan con
quit.

Lāˈ chuntzaˈ hualh Dios aˈyuj ūˈtzaˈ
ixtlahuanīˈttzaˈ aˈnlhā najaxcan lāˈ
como ixtlahuakōˈnīˈttzaˈ ixlīhuāk
aˈntū aˈnan. 4 Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios ixpālacata huan
lakatojon chiˈchiniˈ. Lāˈ chuntzaˈ
huan:

Dios pūjaxli huan ixlīlakatojon
chiˈchiniˈ lāˈ tūˈ scujli.

5 Lāˈ nā aˈntzaˈ tatzoˈkniˈ:

Xlacaˈn tūˈ catitachāˈlh aˈnlhā
najaxcan con quit.

6 Aˈntīn takaxmatli xapūˈla huan
xatzey tachihuīn ixpālacata
aˈnchī nalīpūtaxtucan, xlacaˈn
tūˈ takalhlakaˈīˈlh. Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ
talīchāˈlh xlacaˈn aˈnlhā najaxcan
con Dios. Lāˈ chuntzaˈ āˈmakapitzīn
natachāˈn lāˈ natatāˈjaxa Dios. 7 Lāˈ
como xlacaˈn tūˈ tachāˈlh, chuntzaˈ
Dios laclhcāhuiˈlīlh āˈlakatin
chiˈchiniˈ aˈntū māpācuhuīlh
chuhuaˈj. Ixlīlhūhuaˈ cāˈta Dios
māchihuīnīlh David aˈntī rey
ixuanīˈt. Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios aˈnchī David hualh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Chuhuaꞌj palh huiꞌxinaꞌn
kaxpaꞌtāꞌtit aꞌntū Dios huan,
tūꞌ lacxumpi calaꞌtit.
Lāꞌ caꞌtzīyāuj que pōꞌktu Dios
cātaꞌsaniꞌmāꞌ ixlīhuāk huan
tachiꞌxcuhuīꞌt lāꞌ hasta chuhuaꞌj.
8 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Dios chuntzaꞌ huanilh
David, Josué ixchinīꞌttzaꞌ con huan
tachiꞌxcuhuīꞌt huan nac tiꞌyaꞌt
aꞌnlhā Dios ixcāmālacnūniꞌnīꞌt.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ līcaꞌtzīyāuj quinaꞌn que
Dios ixtāꞌchihuīnaꞌmāꞌ David
por ixpālacata āꞌlacatin aꞌnlhā
najaxcan. 9 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ līcaꞌtzīyāuj que
quinaꞌn aꞌntī ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios
nachāꞌnāuj aꞌnlhā cāxuiꞌlīnīꞌt para
napūjaxāuj chuntzaꞌ huaꞌchi Dios
jaxli ixlīlakatojon chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
cāxuiꞌlīkōꞌlh huan quilhtamacuj.
10 Lāꞌ aꞌntīn tachāꞌn aꞌntzaꞌ, xlacaꞌn
aꞌntīn tatlahuakōꞌnīꞌt ixlītlōtcaꞌn lāꞌ
aꞌntzaꞌ natajaxa chuntzaꞌ huaꞌchi
Dios jaxli aꞌxniꞌcaꞌ cāxuiꞌlīkōꞌlh
huan quilhtamacuj. 11 Lāꞌ quinaꞌn
lej calīhuiꞌlīuj para nachāꞌnāuj lāꞌ
aꞌntzaꞌ najaxāujtit con Dios. Lāꞌ tūꞌ
calauj huaꞌchi xalaꞌnīꞌn makāntzaꞌ.
Xlacaꞌn tūlalh tachāꞌlh como tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌlh palh stuꞌncuaꞌ aꞌntū
hualh Dios.
12 Lāꞌ ixtachihuīn Dios xlaꞌ
huaꞌchilh xalakahuan lāꞌ lej kaꞌlhī
līmāpaꞌksīn como ūꞌtzaꞌ scuja na
quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn. Ixtachihuīn
Dios huaꞌchi kantin espada aꞌntū
kēstītuꞌ lāꞌ tzej staꞌyaꞌncaꞌ, aꞌntū
tzē lakchāꞌnkōꞌ quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ nalīcaꞌtzīyāuj palh
tūꞌ tzey quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn lāꞌ
quintapāstacnaꞌcaꞌn. 13 Lāꞌ Dios
huāk laktzīꞌhuīꞌ. Nīn tuntūꞌ tzē
natatzēꞌkniꞌ na ixlacapūn Dios. Xlaꞌ
lakapaskōꞌ quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn. Lāꞌ
quinaꞌn kaꞌlhī nakalhtīniꞌnāuj na
ixlacapūn Dios por ixpālacata aꞌntū
tlahuayāuj chāꞌtunuꞌ de quinaꞌn.

Dios līmānūlh Jesucristo xapuxcuꞌ ixlīsacerdote

14 Lāꞌ Jesucristo, ixOꞌkxaꞌ
Dios, chāꞌnīꞌttzaꞌ xlaꞌ aꞌnlhā
huiꞌlachaꞌ Dios. Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ huaꞌchi
kalhatin xapuxcuꞌ sacerdote
aꞌntī quincālacapūtāyamāꞌniꞌ
lāꞌ chihuīnaꞌn por quinaꞌn. Lāꞌ
chuntzaꞌ quinaꞌn tūꞌ catimakxtekui
kalhlakaꞌīꞌyāuj Jesucristo nīn
macstiꞌnaꞌj. 15 Lāꞌ Jesucristo
huaꞌchi quisacerdotecaꞌn.
Xlaꞌ quincālakalhuꞌmanāniꞌ
quinaꞌn, como nā xlaꞌ xapūꞌla
chuntzaꞌ ixtalīlaktzīꞌncuꞌtun
aꞌxniꞌcaꞌ ixlatlāꞌhuan nac
quilhtamacuj, chuntzaꞌ huaꞌchi
quinaꞌn quincāpātleꞌkeniꞌmāꞌniꞌ.
Pero xlaꞌ nīn tuntūꞌ tlahualh
aꞌntūn tūꞌ tzey. 16 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
calītapajtzūj na ixlacapūn
Dios. Lāꞌ tūꞌ calacapuhuanui.
Xlaꞌ lej lakalhuꞌmanaꞌn. Lāꞌ
naquincāmaktāyayāniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
maclacasquiꞌnāuj.

5 Lāꞌ huan chiꞌxcuhuīꞌn
israelitas aꞌntīn cālīmānūcan
xanapuxcuꞌnuꞌ ixlīsacerdotecaꞌn,
chāꞌtunuꞌ tascuja na ixlacapūn
Dios por ixpālacatacaꞌn huan
tachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ kalhatin
chiꞌxcuꞌ aꞌntī xapuxcuꞌ sacerdote,
xlaꞌ mālacnūniꞌ lēꞌksajnaꞌ huan
Dios para nacāmāpānūniꞌcan
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
2 Lāꞌ huāꞌmāꞌ sacerdote, como xlaꞌ
chiꞌxcuꞌ, aꞌkatunuꞌ tlahua aꞌntūn tūꞌ
tzey. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ līlacatzucu cālīpātīniꞌ
xlacaꞌn aꞌntīn tūnaꞌj xaꞌnca tacaꞌtzī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāꞌ xlacaꞌn aꞌntīn tatatonkopūnīꞌt.
3 Lāꞌ como xlaꞌ aꞌkatunuꞌ tlahua
aꞌntūn tūꞌ tzey, tasquiꞌnī que
xlaꞌ naꞌaꞌksajuīꞌnin xapūꞌla para
namāpānūniꞌcan ixtalaclēꞌiꞌ
māniꞌ ūꞌtzaꞌ. Lāꞌ āꞌcalīstān xlaꞌ
aꞌksajuīꞌnin para nacāmāpānūniꞌcan
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
4 Lāꞌ nīn tintīꞌ ixaꞌcstu tzē
natanūniꞌ xapuxcuꞌ ixlīsacerdote.
Xmān Dios aꞌntī tzē namānū
xapuxcuꞌ ixlīsacerdote, chuntzaꞌ
huaꞌchi Dios mānūlh Aarón. 5 Lāꞌ
Cristo nā tūꞌ ixaꞌcstu tanūniꞌlh
xapuxcuꞌ sacerdote. Xlaꞌ mānūlh
Dios lāꞌ huanilh:

> Huiꞌx quiꞌOꞌkxaꞌ lāꞌ chuhuaꞌj
> tasuꞌyu que quit minTātaꞌ.

6 Lāꞌ nā tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn
Dios aꞌnchī Dios hualh:

> Huiꞌx nalaꞌyaꞌ milīsacerdote
> para pōꞌktu.
> Lāꞌ chuntzaꞌ huaꞌchi mānūca
> Melquisedec ixlīsacerdote
> lāꞌ nā chuntzaꞌ huiꞌx
> namānūcaꞌnaꞌ.

7 Lāꞌ Jesucristo aꞌxniꞌcaꞌ
ixlatlāꞌhuan nac quilhtamacuj,
xlaꞌ lej ixkalhtōꞌkaꞌ con ixlīhuāk
ixaꞌclhcunuc lāꞌ lej īꞌsquiꞌniꞌ Dios
hasta ixcalhuaniꞌ. Lāꞌ Dios ūꞌtzaꞌ
aꞌntī tzē ixmāpūtaxtūlh de huan
līnīn. Lāꞌ Dios kaxmatniꞌlh huan
ixoración, como Jesucristo xmān
ixtlahuacuꞌtun aꞌntū ixtapuhuān
Dios. 8 Lāꞌ Jesucristo aꞌyuj ixOꞌkxaꞌ
Dios, xlaꞌ ixaꞌkahuānaꞌniꞌ lāꞌ
ūꞌtzaꞌ līpātīniꞌlh xlaꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
xlaꞌ līmāchekxī aꞌnchī tapātīniꞌn
aꞌntīn taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ Dios. 9 Lāꞌ
Jesucristo lej xaꞌnca aꞌkahuānaꞌniꞌlh
Dios hasta nīlh chu aꞌnchī
ixtapuhuān Dios. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ xlaꞌ
tzē nacālīmāpūtaxtū para pōꞌktu
xlacaꞌn aꞌntīn taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ.
10 Lāꞌ Dios līmānūlh xapuxcuꞌ
ixlīsacerdote chuntzaꞌ huaꞌchi
Melquisedec.

Lījicuaꞌ palh taspiꞌtāyacan na ixtej Dios

11 Quit iccāhuanicuꞌtunāniꞌ
huiꞌxinaꞌn ixpālacata aꞌnchī
Jesucristo huaꞌchi Melquisedec.
Pero lej jicslīhuaꞌ como huiꞌxinaꞌn
tūnaꞌj xaꞌnca māchekxīꞌyāꞌtit.
12 Lāꞌ maclacasquiꞌnāꞌtitcus aꞌntī
nacātamāsuꞌniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌntūn tūꞌ xajicslīhuaꞌ ixtachihuīn
Dios. Lāꞌ como huiꞌxinaꞌn makāntzaꞌ
kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntittzaꞌ, huiꞌxinaꞌn
tzētzaꞌ ixcāmāsuꞌniꞌtit huan
āꞌmakapitzīn. Huiꞌxinaꞌn huaꞌchi
kalhatincus skaꞌtaꞌ aꞌntī xmāncus
leche tahuaꞌ lāꞌ tūlanaꞌj tahuāꞌyan.
13 Huan lakskaꞌtāꞌn aꞌntī xmāncus
leche tahuaꞌ, xlacaꞌn tūnaꞌj tacaꞌtzī
aꞌntūn tzey lāꞌ aꞌntūn tūꞌ tzey.
14 Lāꞌ aꞌntī xastacniꞌtzaꞌ, xlacaꞌn
tacaꞌtzītzaꞌ aꞌntūn tzey lāꞌ aꞌntūn tūꞌ
tzey.

6

Lāꞌ chuhuaꞌj como huiꞌxinaꞌn
kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntittzaꞌ,
tūꞌtzaꞌ icticāhuaniniꞌ aꞌntū
cātamāsuꞌniꞌniꞌ ixtachihuīn
xapūꞌla. Tūꞌtzaꞌ icticāhuaniniꞌ
aꞌnchī lītzucucan kalhlakaꞌīꞌcan
Cristo lāꞌ aꞌnchī līxtāpalīcan
quintapāstacnaꞌcaꞌn lāꞌ aꞌnchī
līmakxtekcan tlahuacan aꞌntūn tūꞌ
tzey, lāꞌ aꞌnchī līkalhlakaꞌīꞌcan Dios.
Chuhuaꞌj naꞌiccāhuaniyāniꞌ aꞌntū
lej jicslīhuaꞌ māchekxīcan aꞌntū
ixlaꞌ Dios. 2 Lāꞌ tūꞌtzaꞌ icticāhuaniniꞌ
aꞌnchī līꞌaꞌkpaxcan, lāꞌ aꞌnchī
cālīmāꞌcaꞌniꞌcan macan, lāꞌ aꞌnchī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

nalīlakahuanchokocan, lāꞋ aꞋnchī
Dios nalījuzgarlī. 3 ChuhuaꞋj, palh
Dios lacasquiꞋn, naꞋiccāmāsuꞋniꞋyāniꞋ
aꞋntū más xajicslīhuaꞋ ixpālacata
ixtachihuīn Dios.
4 AꞋntīn tataspiꞋtāyanīꞋt na ixtej Dios,
lejtzaꞋ jicslīhuaꞋ natalītaspiꞋtpala
xlacaꞋn. XlacaꞋn tamāchekxīnīꞋttzaꞋ
aꞋnchī nalīpūtaxtucan lāꞋ aꞋnchī
Dios cālīsicuaꞋlanālī ixtachiꞋxcuhuīꞋt
lāꞋ aꞋnchī kaꞋlhī līmāpaꞋksīn huan
Espíritu Santo. 5 LāꞋ xlacaꞋn tacaꞋtzī
que lej tzey aꞋntūn takalhlakaꞋīꞋnīꞋt
ixpālacata aꞋntū huanīꞋt Dios, lāꞋ
talaktzīꞋnīꞋt huan lēꞋcnīꞋn aꞋntū
tlahuacan por ixlīmāpaꞋksīn
Jesucristo. LāꞋ por huāꞋmāꞋ
līmāpaꞋksīn namāpaꞋksīkōꞋcan
aꞋxniꞋcaꞋ namin huan xasāstiꞋ
quilhtamacuj. 6 LāꞋ como xlacaꞋn
tataxtutāyanīꞋt na ixtej Dios, tūlatzaꞋ
cāmāxtapālīnīpalacan huaꞋchi
tatlahualh xapūꞋla. TūlatzaꞋ como
huaꞋchilh talakapalanīꞋt Jesús
aꞋnchī nīlh nac cruz. LāꞋ huaꞋchilh
ixtaxtokohuaꞋcaꞋpā ixOꞋkxaꞋ Dios.
7 ChuhuaꞋj quit iccāhuanicuꞋtunāniꞋ
aꞋntū huaꞋchi lītalacastuca. Nac
cāꞋtacuxtu maklhūhuaꞋ la huan
xcān. LāꞋ huan xcān chūꞋhuaꞋ nac
huan tiꞋyaꞋt. LāꞋ chuntzaꞋ līlanaꞋn
lāꞋ chuntzaꞋ talīhuāꞋyan aꞋntīn
tascuja nac huāꞋmāꞋ tiꞋyaꞋt. ChuntzaꞋ
līla chu aꞋnchī ixtapuhuān Dios.
8 LāꞋ nac tiꞋyaꞋt aꞋnlhā staca xmān
lhtucūꞋn lāꞋ chiꞋtin, huanmāꞋ tuntūꞋ
ixtapalh. Natahuan que tūꞋ tzey. LāꞋ
natalhcuyu. HuāꞋmāꞋ tiꞋyaꞋt huaꞋchi
aꞋntīn tataspiꞋtchokonīꞋt na ixtej Dios.

Dios natlōkentaxtū aꞋntū huan

9 AꞋyuj chuntzaꞋ ictzoꞋka quit,
quit iccaꞋtzī que huiꞋxinaꞋn tūꞋ
taspiꞋtchokonīꞋtaꞋntit huan nac
tej. XaꞋnca tasuꞋyu que huiꞋxinaꞋn
kalhlakaꞋīꞋyāꞋtit. 10 Huāk aꞋntū
Dios tlahua, xlaꞋ huāk tzey.
XlaꞋ tūꞋ catipātzaꞋnkālh aꞋnchī
scujnīꞋtaꞋntit huiꞋxinaꞋn lāꞋ aꞋnchī
māsuꞋyunīꞋtaꞋntit que pāxquīꞋyāꞋtit
Dios. ChuntzaꞋ tasuꞋyu como
huiꞋxinaꞋn cāmaktāyaꞋnīꞋtaꞋntit
āꞋmakapitzīn aꞋntīn takalhlakaꞋīꞋ lāꞋ
ticāmaktāyapāꞋnaꞋntitcus. 11 Quit
lej iclacasquiꞋn que milīhuākcaꞋn
huiꞋxinaꞋn cascujtit chuntzaꞋ līhuan
lahuiꞋlāꞋnaꞋntitcus nac quilhtamacuj.
LāꞋ chuntzaꞋ napātleꞋke ixlīhuāk
aꞋntū huiꞋxinaꞋn kaꞋlhīꞋpāꞋnaꞋntit.
12 TūꞋ iclacasquiꞋn que laclhquititniꞋ
nalaꞋyāꞋtit. IclacasquiꞋn que
nacāmakscaꞋtāꞋtit āꞋmakapitzīn
aꞋntīn takalhlakaꞋīꞋ lāꞋ tapātīniꞋn.
XlacaꞋn tamaklhtīniꞋmāꞋna aꞋntū
cāhuaninīꞋt Dios que nacāmaxquīꞋ.
13 AꞋxniꞋcaꞋ Dios huanilh Abraham
aꞋntū natlahuaniꞋ, Dios tapācuhuīlh
māniꞋ ūꞋtzaꞋ, como tintīꞋ āꞋkalhatin
más xakaꞋtlaꞋ. 14 LāꞋ Dios hualh:

> Lej ixlīstuꞋncuaꞋ
> naꞋicsicuaꞋlanālīyāniꞋ quit.
> LāꞋ stuꞋncuaꞋ naꞋicmaxquīꞋyāniꞋ
> lej lhūhuaꞋ minatāꞋnaꞋtnaꞋ.

15 LāꞋ Abraham pōꞋktu kaꞋlhīlh lāꞋ tūꞋ
jiclhuaꞋlh. LāꞋ chuntzaꞋ maklhtīniꞋlh
aꞋntū Dios ixuaninīꞋt. 16 AꞋxniꞋcaꞋ
kalhatin chiꞋxcuꞋ huan que lej
stuꞋncuaꞋ aꞋntū xlaꞋ chihuīnaꞋn, xlaꞋ
māpācuhuī āꞋkalhatin aꞋntī más
xakaꞋtlaꞋ lāꞋ tzē namāpātīnī palh
tūꞋ natlōkentaxtū. LāꞋ chuntzaꞋ
talīkoꞋxamixa aꞋntī ixtalāquilhnī
como tacaꞋtzī que huan chiꞋxcuꞋ
kaꞋlhī que natlōkentaxtū. 17 LāꞋ
nā Dios tapācuhuīlh māniꞋ
ūꞋtzaꞋ. ChuntzaꞋ tlahualh como

ixlacasquiˈn que natacaˈtzī huan
tachiˈxcuhuīˈt que huanmāˈ lej
stuˈncuaˈ lāˈ xlaˈ natlōkentaxtū
aˈntū hualh. 18 Quinaˈn caˈtzīyāuj
que lej stuˈncuaˈ aˈntū Dios hualh,
como tapācuhuīlh māniˈ ūˈtzaˈ lāˈ
xlaˈ tūˈ maktin aˈkxokonuˈn. Lāˈ
ūˈtzaˈ līpāxuhuayāuj como huaˈchilh
tzāˈlaniˈnīˈtaˈuj aˈntū lījicuaˈ lāˈ
lakminīˈtaˈuj Dios. Lāˈ Dios hualh
que quincāmāpūtaxtūnīˈtaˈniˈ.
Lāˈ chuhuaˈj caˈtzīyāuj
xaˈnca que kaˈlhīyāuj xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn para
pōˈktu. 19 Lāˈ como caˈtzīyāuj que
nakaˈlhīyāuj quinquilhtamacujcaˈn
para pōˈktu, chuntzaˈ tūˈ
tamakchuyīnīˈtaˈuj. Lāˈ chuntzaˈ
quinaˈn huaˈchi aˈntū tzancstāya.
Caˈtzīyāuj que natanūyāuj nac
aˈkapūn aˈnlhā sicuaˈlanālanīˈt. 20 Lāˈ
aˈntzaˈ xapūˈla tanūnīˈt Jesús aˈnlhā
natanūyāuj. Lāˈ xlaˈ tāˈchihuīnaˈn
Dios por quimpālacatacaˈn, como
xlaˈ lalh xapuxcuˈ sacerdote para
pōˈktu huaˈchi Melquisedec.

Jesucristo līmānūcanīˈt ixlīsacerdote chuntzaˈ huaˈchi līmānūca Melquisedec

7 Huāˈ Melquisedec xlaˈ rey
ixuanīˈt nac Salem lāˈ nā
ixsacerdote Dios xalaˈ nac aˈkapūn.
Melquisedec tāˈlāpāxtokli Abraham
aˈxniˈcaˈ xlaˈ ixtaspiˈtmāˈ de huan
nac guerra aˈnlhā ixcāmaknīnīˈt
huan reyes. Lāˈ Melquisedec
sicuaˈlanālīlh. 2 Lāˈ Abraham
maxquīˈlh huan ixlītāpācāuj de
ixlīhuāk catūhuā aˈntū ixlīminīˈt
de huan nac guerra. Huan tacuīniˈ
Melquisedec huanicuˈtun "rey
aˈntī lej tzey". Lāˈ xlaˈ rey ixuanīˈt
nac Salem. Lāˈ Salem huanicuˈtun
"caˈcs huīˈ". Lāˈ chuntzaˈ ixtacuīniˈ
huanicuˈtun "huan rey aˈntī
cāmākoˈxamixī huan tachiˈxcuhuīˈt".
3 Tūˈ tatzoˈkniˈ ixtacuīniˈ ixtātaˈ
nīn ixtzīˈt Melquisedec. Lāˈ tūˈ
tatzoˈkniˈ nīn kalhatin de ixpap. Lāˈ
tūˈ tatzoˈkniˈ aˈxniˈcaˈ Melquisedec
lacatuncuīlh lāˈ nīn aˈxniˈcaˈ nīlh.
Lāˈ chuntzaˈ xlaˈ kalhatin sacerdote
ixuanīˈt līhuan ixlahuīˈ. Lāˈ huāˈmāˈ
huaˈchi ixOˈkxaˈ Dios.
4 Māchekxīcan que Melquisedec,
xlaˈ kalhatin chiˈxcuˈ ixuanīˈt
aˈntī lej ixtasquiˈnī. Chuntzaˈ
māchekxīcan aˈnchī Abraham, xlaˈ
quimpapcaˈn quinaˈn israelitas
lāˈ xlaˈ maxquīˈlh Melquisedec
ixlītāpācāuj de ixlīhuāk aˈntū tlajalh
nac guerra. 5 Lāˈ īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Leví
aˈntī sacerdotes ixtahuanīˈt, xlacaˈn
tamaklhtīniˈlh huan ixlītāpācāuj
aˈntū ixtatlaja ixtāˈisraelitascaˈn.
Chuntzaˈ ixuanīˈt huan ley.
Tamaklhtīniˈlh de ixtāˈisraelitascaˈn,
aˈyuj xlacaˈn nā īˈxūˈyātāˈnatnaˈ
Abraham ixtahuanīˈt, como
Abraham ūˈtzaˈ ixpapcaˈn
ixlīhuākcaˈn huan israelitas. 6 Lāˈ
Melquisedec, aˈyuj tūˈ iˈxtalakapasniˈ
Leví ixuanīˈt, xlaˈ maklhtīniˈlh
ixlītāpācāuj aˈntū ixtlajanīˈt
Abraham lāˈ ūˈtzaˈ sicuaˈlanālīlh
Abraham. Lāˈ Abraham ūˈtzaˈ
aˈntī Dios huanilh que lej
namaxquīˈ lhūhuaˈ ixnatāˈnaˈtnaˈ
lāˈ ixtatlahualh lakatin kaˈtlaˈ
nación. 7 Chuntzaˈ māchekxīcan
que Abraham, xlaˈ macstiˈnaˈj
kaˈtlaˈ ixuanīˈt lāˈ Melquisedec
más xakaˈtlaˈ ixuanīˈt. Chuntzaˈ
māchekxīcan como caˈtzīkōˈcan que
más xakaˈtlaˈ aˈntī sicuaˈlanālīniˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāꞋ tūꞋ lej kaꞋtlaꞋ aꞋntī sicuaꞋlanālīcan.
8 Huan īꞋxūꞋyātāꞋnatnaꞋ Leví aꞋntī
ixtamaklhtīniꞋn ixlītāpācāuj aꞋntū
ixtatlaja huan israelitas, lāꞋ xlacaꞋn
tanīlh chuntza huaꞋchi ixlīhuākcaꞋn
tachiꞋxcuhuīꞋt. LāꞋ Melquisedec
huaꞋchilh xalakahuancus, como tūꞋ
tatzoꞋkniꞋ na ixtachihuīn Dios palh
nīlh. 9 Huan īꞋxūꞋyātāꞋnatnaꞋ Leví
ixtamaklhtīniꞋn huan ixlītāpācāuj
de ixtatlajcaꞋn israelitas. LāꞋ tzē
nahuanāuj que Leví māpalanaꞋlh
aꞋxniꞋcaꞋ Abraham māpalalh
Melquisedec. 10 ChuntzaꞋ tzē
nahuanāuj como Leví īꞋxūꞋyātāꞋnat
Abraham ixuanīꞋt, lāꞋ aꞋyuj tūnaꞋj
ixlacatuncuī aꞋxniꞋcaꞋ Melquisedec
tāꞋlāpāxtokli Abraham.

11 IꞋxūꞋyātāꞋnatnaꞋ Leví, aꞋntī
sacerdotes ixtahuanīꞋt, xlacaꞋn
ixtascuja chu aꞋnchī huan ley
aꞋntū Dios mātzoꞋknīlh Moisés. LāꞋ
como huāꞋmāꞋ ley tūla cātlahua
lactzey huan tachiꞋxcuhuīꞋt chu
aꞋnchī Dios lacasquiꞋn, chuntzaꞋ
ixtasquiꞋnī āꞋkalhatin sacerdote
huaꞋchi Melquisedec lāꞋ tūꞋ huaꞋchi
Aarón. 12 LāꞋ aꞋxniꞋcaꞋ natatanū
huan xalacxtuncnuꞋ sacerdotes,
tasquiꞋnī que naxtāpalīcan huan
ley. 13 LāꞋ huan xasāstiꞋ sacerdote,
ūꞋtzaꞋ huan MāpaꞋksīniꞋ Jesucristo.
XlaꞋ tūꞋ īꞋxūꞋyātāꞋnat Leví. XlaꞋ
īꞋxūꞋyātāꞋnat Judá. LāꞋ huan
īꞋxūꞋyātāꞋnatnaꞋ Judá, tūꞋ ixaꞋnan
āꞋkalhatin sacerdote. 14 CaꞋtzīkōꞋcan
que quiMāpaꞋksīniꞋcaꞋn Jesucristo,
xlaꞋ īꞋxūꞋyātāꞋnat Judá ixuanīꞋt.
LāꞋ Moisés, aꞋxniꞋcaꞋ līchihuīnaꞋlh
sacerdotes, tuntūꞋ hualh de Judá lāꞋ
īꞋxūꞋyātāꞋnatnaꞋ.

15 LāꞋ chuhuaꞋj xaꞋnca
māchekxīcan que tanūnīꞋt āꞋtāpātin
sacerdote. LāꞋ ūꞋtzaꞋ huāꞋmāꞋ
aꞋntī Jesucristo. LāꞋ xlaꞋ huaꞋchi
Melquisedec. 16 Melquisedec tūꞋ
tanūlh ixlīsacerdote chu aꞋnchī
ixtalanāncaꞋn tachiꞋxcuhuīꞋt. LāꞋ
nā chuntzaꞋ Jesucristo. XlaꞋ tanūlh
ixlīsacerdote como xlaꞋ kaꞋlhī
līmapaꞋksīn aꞋntūn tūꞋ maktin
catisputli, como xlaꞋ natahuiꞋla para
pōꞋktu. 17 TatzoꞋkniꞋ na ixtachihuīn
Dios ixpālacata Cristo:

HuiꞋx kalhatin sacerdote para
pōꞋktu.
HuiꞋx huaꞋchi Melquisedec.

18 Huan ley aꞋntū Dios mātzoꞋknīlh
Moisés tuntūꞋtzaꞋ ixtapalh, como
tūla quincātlahuayāniꞋ lactzey chu
aꞋnchī Dios lacasquiꞋn. 19 HuāꞋmāꞋ
ley tūla quincātlahuayāniꞋ
lactzey. Pero chuhuaꞋj quinaꞋn
kaꞋlhīyāuj aꞋntū más xatzey. TzētzaꞋ
nalaktapajtzūyāuj Dios.

20 Dios hualh que lej stuꞋncuaꞋ
ixmānūlh Jesucristo ixlīsacerdote.
21 LāꞋ tūꞋ chuntzaꞋ hualh aꞋxniꞋcaꞋ
tatanūlh huan āꞋmakapitzīn
sacerdotes. ChuntzaꞋ huan
ixtachihuīn Dios aꞋnlhā huan:

Huan MāpaꞋksīniꞋ Dios
mālacstūꞋncli lāꞋ xlaꞋ
natlōkentaxtū aꞋntū huan:
“HuiꞋx kalhatin sacerdote
para pōꞋktu. Huix huaꞋchi
Melquisedec”.

22 LāꞋ huan convenio aꞋntū Jesús
lacāxtlahualh, ūꞋtzaꞋ más xatzey.
LāꞋ aꞋntū xalaꞋ pūꞋla, xlaꞋ tūꞋ lej tzey.
23 Huan āꞋmakapitzīn sacerdotes lej
lhūhuaꞋ ixtahuanīꞋt como ixtanītēlha
lāꞋ ixtatanūtēlha āꞋmakapitzīn
ixlaktapalhcaꞋn. 24 LāꞋ Jesucristo xlaꞋ
huīꞋ para pōꞋktu lāꞋ tūꞋ makxteka
de ixlīsacerdote. LāꞋ tūꞋ catitanūlh

āˈkalhatin ixlaktapalh. 25 Lāˈ ūˈtzaˈ
Jesucristo tzē nacālīmāpūtaxtūkōˈ
xlacaˈn aˈntīn tatapaˈksī con Dios por
ixpālacata Jesucristo. Huāˈmāˈ tzē
natlahua como xlaˈ huīˈ para pōˈktu
lāˈ pōˈktu squiˈniˈmāˈ Dios por aˈntīn
takalhlakaˈīˈ xlaˈ.
26 Jesucristo xlaˈ kalhatin xapuxcuˈ
sacerdote chuntzaˈ huaˈchi tasquiˈnī.
Ixlīhuāk aˈntū tlahua, huāk tzey.
Lāˈ tūˈ tlahuaniˈ aˈntūn tūˈ tzey
āˈkalhatin. Lāˈ nīn tuntūˈ tlahuanīˈt
aˈntūn tūˈ tzey. Xlaˈ tūˈ huaˈchi
xlacaˈn aˈntīn tatlahua aˈntūn
tūˈ tzey. Lāˈ xlaˈ huiˈlachaˈ nac
aˈkapūn aˈnlhā lej aˈcnīniˈniˈcan.
27 Xlaˈ tūˈ huaˈchi āˈmakapitzīn
xanapuxcuˈnuˈ sacerdotes. Xlacaˈn
lakalīyān taˈaˈksajuīˈ Dios. Xapūˈla
tatlahua para ixtalaclēˈiˈcaˈn māniˈ
ūˈtunuˈn lāˈ āˈcalīstān tatlahua para
āˈmakapitzīn. Jesucristo tūˈ chuntzaˈ
tlahua. Xlaˈ mālacnūlh xmān
lakatin lēˈksajnaˈ. Xmān maktin
mālacnūlh aˈxniˈcaˈ tamacamāstāˈlh
ixaˈcstu nac cruz. Lāˈ huāˈmāˈ
lēˈksajnaˈ tāyaniˈ para pōˈktu.
28 Chu aˈnchī huan ley aˈntū Dios
mātzoˈknīlh Moisés, ixcāmānūcan
chiˈxcuhuīˈn huaˈchi xanapuxcuˈnuˈ
sacerdotes. Lāˈ como chiˈxcuhuīˈn
ixtahuanīˈt, ixtatlahua talaclēˈiˈ. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ maxquīˈcanīˈttzaˈ huāˈmāˈ
ley, Dios hualh que stuˈncuaˈ
namānū ixOˈkxaˈ ixlīsacerdote. Lāˈ
mānūlh ixlīsacerdote para pōˈktu.
Lāˈ chuntzaˈ lalh sacerdote chuntzaˈ
huaˈchi Dios ixlacasquiˈn.

Jesús lacāxtlahualh huan xasāstiˈ convenio

8 Aˈntū iccāhuanimāˈniˈ, ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ: Jesucristo, xlaˈ
xapuxcuˈ sacerdote chu aˈnchī
tasquiˈnī. Lāˈ xlaˈ tāˈchihuīnaˈn
Dios por quimpālacatacaˈn. Xlaˈ
huiˈlachaˈ na ixpāxtūcānaˈj
Dios nac aˈkapūn. 2 Xlaˈ ūˈtzaˈ
xapuxcuˈ sacerdote nac lītokpān
aˈntū huiˈlachaˈ nac aˈkapūn. Lāˈ
huanmāˈ lītokpān tlahualh Dios lāˈ
tūˈ tachiˈxcuhuīˈt. 3 Huan ixlītlōt
kalhatin xapuxcuˈ sacerdote, xlaˈ
xmān mālacnūniˈ lēˈksajnaˈ huan
Dios. Lāˈ ixtasquiˈnī que Jesucristo
ixmālacnūniˈlh lēˈksajnaˈ Dios.
4 Palh Jesucristo latlāˈhuancus
cahuā nac quilhtamacuj, xlaˈ tūˈ
ixlalh ixlīsacerdote, como huan
sacerdotes huāˈtzāˈ tamālacnūniˈ
Dios lēˈksajnaˈ chu aˈnchī huan
ley aˈntū Dios mātzoˈknīlh Moisés.
5 Aˈntū huan sacerdotes huāˈtzāˈ
tatlahua, xlaˈ huaˈchi xmān
tatlōlakamakxtu aˈntū tlahuacan
nac aˈkapūn. Lāˈ nā chuntzaˈ Moisés.
Aˈxniˈcaˈ xlaˈ ixtlahuamāˈ huan
lītokpān de koˈxkaˈ, Dios huanilh:

> Catlaˈhuaˈkōˈj chu aˈnchī
> māsuˈniˈcaˈ huan nac kēstīn
> aˈntū huanican Sinaí.

6 Más xatzey aˈntū tlahua huan
xapuxcuˈ sacerdote aˈntī Jesucristo.
Más xatzey huan convenio aˈntū
Jesucristo lacāxtlahualh entre
Dios lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt. Por
ixpālacata takoˈxamixa Dios
lāˈ tachiˈxcuhuīˈt. Huāˈmāˈ más
xatzey como, chu aˈnchī huāˈmāˈ
convenio, Dios nacātlahuaniˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntū más xatzey.
7 Huan xapūˈla convenio tūˈ
aˈcchāˈlh para aˈntū ixtasquiˈnī.
Uˈtzaˈ lītlahuaca ixlītāpātuˈ
convenio. 8 Lāˈ Dios ixcaˈtzī
que huan tachiˈxcuhuīˈt tūˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tatlōkentaxtūlh. Tatzoˈkniˈ na
ixtachihuīn Dios chu aˈnchī Dios
hualh:

Namin lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
quit naˈictlahua lakatin
xasāstiˈ convenio con huan
tachiˈxcuhuīˈt israelitas lāˈ
īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Judá.
9 Tūˈ huaˈchi huan convenio
aˈntū ictlahualh con
īˈxūˈyāpapnaˈcaˈn aˈxniˈcaˈ
iccāmāxtulh de huan nac
tiˈyaˈt aˈnlhā huanican Egipto.
Xlacaˈn tūˈ tatlōkentaxtūlh huan
convenio aˈntū ictlahualh con
xlacaˈn.
Uˈtzaˈ iclītaxtunquīlh quit de
xlacaˈn.
10 Lāˈ aˈxniˈcaˈ namin huanmāˈ
chiˈchiniˈ, naˈictlahuapala
āˈlakatin convenio con huan
tachiˈxcuhuīˈt israelitas.
Lāˈ huan convenio chuntzaˈ
nala: Quit naˈiccāmācaˈtzīnī
quilīmāpaˈksīn.
Lāˈ xlacaˈn natakalhlakaˈīˈcuˈtun.
Quit naˈicla ixDioscaˈn.
Lāˈ xlacaˈn quintachiˈxcuhuīˈt
natala.
11 Nīn tintīˈ catihuanilh ixtāˈtin
nīn ixtāˈchic: “Tasquiˈnī que
huiˈx nalakapasaˈ Dios”.
Tūˈ chuntzaˈ catitalāmāsuˈniˈlh
como ixlīhuākcaˈn
naquintalakapasa aˈntī
xalakaˈtlaˈn lāˈ xalactiˈnaˈj.
12 Quit naˈiccālakalhuˈman
xlacaˈn lāˈ naˈiccāxapaniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn.
Lāˈ tūˈtzaˈ maktin ictipāstacli
ixtalaclēˈiˈcaˈn.
13 Lāˈ como Dios līchihuīnaˈlh
āˈlakatin xasāstiˈ convenio, huāˈmāˈ
māsuˈyu que huan xapūˈla convenio
tuntūˈtzaˈ ixtapalh lāˈ huan
xakōlūhuaˈ tūˈtzaˈ catimaclacasqui
ˈnca.

Xtunc aˈnchī mācāˈtanīcan Dios chu aˈnchī huan xasāstiˈ convenio

9 Huan xapūˈla convenio
māpaˈksīniˈlh aˈnchī
līmācāˈtanīcan Dios. Lāˈ
aˈnlhā ixtamācāˈtanī Dios, xlaˈ
ixtatlahuanīˈt tachiˈxcuhuīˈt.
2 Tatlahualh lakatin lītokpān de
koˈxkaˈ. Lāˈ ixkaˈlhī lakatin cortina
aˈntū ixmāpitzi lakatuˈ cuarto.
Lāˈ huan nac xapūˈla cuarto ixuīˈ
huan aˈntū ixpūyāhuacan ceras.
Lāˈ nā ixyā lakatin mesa aˈntzaˈ
lāˈ pāntzi aˈntū ixlēˈksajuīˈcan
Dios. Huāˈmāˈ cuarto ixuanican
Tasicuaˈlanālīn. 3 Lāˈ na ixkēn huan
cortina ixuīˈ āˈlakatin cuarto aˈnlhā
ixuanican Lej Tasicuaˈlanālīn. 4 Lāˈ
nac huāˈmāˈ cuarto ixyā lakatin
pūmacamāstāˈn de oro aˈnlhā
īˈlhcuyucan pūm. Lāˈ nā aˈntzaˈ ixuīˈ
lakatin caja ixlīmactlahuacanīˈt
oro. Lāˈ na ixchakān huanmāˈ
caja ixtojōmaˈ lakatin xālu de oro
aˈntū ixpūtojōmaˈ huan līhuaˈt
aˈntū ixuanican maná. Lāˈ nā
huan nac caja ixtojōmaˈ huan
ixpālaˈc Aarón aˈntū ixlakapuˈnīˈt
lāˈ nā huan lakatuˈ chihuix aˈnlhā
ixcātzoˈkcanīˈt huan lakacāuj
līmāpaˈksīn. 5 Lāˈ na ixkalhniˈ huan
caja ixtayānaˈ kalhatuˈ ángeles de
oro. Ixpekencaˈn ixtalakxtaˈnkaˈnīˈt
na ixkalhniˈ huan caja. Lāˈ
aˈntzaˈ na ixkalhniˈ huan caja,
aˈntzaˈ ixtasquiˈnī ixmālacnūcan
huan lēˈksajuīˈn para que Dios
ixcāmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈcaˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Chuhuaˈj tūˈtzaˈ ictilīchihuīnaˈlh
huāˈmāˈ.
6 Chuntzaˈ ixlacāxlakōˈnīˈt
ixlīhuāk. Huan sacerdotes lakalīyān
ixtatanū huan nac xapūˈla cuarto
lāˈ ixtatlahua aˈntū ixtascujūtcaˈn.
7 Lāˈ xmān huan xapuxcuˈ sacerdote
tzē ixtanū nac āˈlakatin cuarto.
Lāˈ xmān maktin ixtanū lakatin
cāˈta. Lāˈ aˈxniˈcaˈ ixtanū, ixmānū
huan kaˈlhniˈ aˈntū ixmālacnūniˈ
Dios. Huāˈmāˈ ixmālacnū por
ixtalaclēˈiˈ mānīˈ ūˈtzaˈ lāˈ nā
ixtalaclēˈiˈcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt.
8 Chuntzaˈ huan Espíritu Santo
quincāmāsuˈniˈyāniˈ que līhuan
xmān huan xapuxcuˈ sacerdote
tzē ixtanū na ixlīlakatuˈ cuarto,
tūnaˈj ixcāmāsuˈniˈ Dios aˈnchī
nalītanūcan nac aˈkapūn. Lāˈ aˈntzaˈ
aˈnlhā más tasicuaˈlanālīn. 9 Huan
lītokpān de koˈxkaˈ huaˈchi lakatin
tatlōlakamakxtu huaˈchi aˈntū aˈnan
chuhuaˈj. Aˈyuj xlacaˈn ixtamālacnū
lēˈksajnaˈ lāˈ animalhnaˈ aˈntū
xatamaknīn, xlacaˈn tūla ixtacaˈtzī
palh lej stuˈncuaˈ ixcāmāpānūniˈca
ixtalaclēˈiˈcaˈn. 10 Huan talanān
aˈntū ixtatlōkentaxtū, ūˈtzaˈ
aˈntū ixtahuaˈ lāˈ ūˈtzaˈ aˈnchī
ixtalīpaxa lāˈ aˈnchī ixtalīlakcheˈkēˈ
ixpulātucaˈn chu aˈnchī ixleycan.
Huāˈ tamāˈna reglas ixtatlōkentaxtū
līhuan Dios tūnaˈj ixtlahua huan
xasāstiˈ convenio.

11 Chuhuaˈj lacāxtlahuacanīˈt huan
xasāstiˈ convenio. Cristo lītanūnīˈt
xapuxcuˈ ixlīsacerdote. Xlaˈ tlahua
huan ixtascujūt xapuxcuˈ sacerdote
nac lakatin lītokpān aˈnlhā más
kaˈtlaˈ lāˈ más tzey. Lāˈ huāˈmāˈ
lītokpān tūˈ tatlahualh chiˈxcuhuīˈn,
como tūˈ xalaˈ nac quilhtamacuj.
12 Huan āˈmakapitzīnniˈ xapuxcuˈ
sacerdotes ixtatanū huan na
ixlīlakatuˈ cuarto lāˈ ixtamānū
ixkaˈlhniˈcaˈn huan chivo lāˈ huācax.
Lāˈ huanmāˈ kaˈlhniˈ ixtamālacnūniˈ
Dios. Lāˈ Cristo, huan kaˈlhniˈ
aˈntū xlaˈ mālacnūlh, xlaˈ ūˈtzaˈ
mānīˈ ixkaˈlhniˈ. Lāˈ xmān
maktin mālacnūlh. Lāˈ chuhuaˈj
tanūnīˈttzaˈ nac aˈkapūn, aˈnlhā
más tasicuaˈlanālīn. Lāˈ ūˈtzaˈ tzē
nalīmāpala quintalaclēˈiˈcaˈn para
pōˈktu. 13 Huan sacerdotes, xlacaˈn
ixtalīpaˈlha huan tachiˈxcuhuīˈt
con ixkaˈlhniˈcaˈn chivos lāˈ huācax
lāˈ con xalhcaˈcaˈn huan xalhcuniˈ
huācax. 14 Lāˈ ixkaˈlhniˈ Cristo tzē
natlahua aˈntū más tzey. Huan
Espíritu Santo maktāyalh. Lāˈ huan
Espíritu Santo huīˈ para pōˈktu. Lāˈ
chuntzaˈ Cristo tamacamāstāˈlh lāˈ
lalh lakatin lēˈksajnaˈ para Dios. Lāˈ
huanmāˈ lēˈksajnaˈ ixlīstuˈncuaˈ lej
xatzey. Ixkaˈlhniˈ Cristo māpānū
quintalaclēˈiˈcaˈn. Lāˈ xlaˈ lactzey
cātlahuanīˈt quintapāstacnaˈcaˈn.
Lāˈ chuntzaˈ tūˈtzaˈ
quincāmāmakchuyīyāniˈ aˈnchī
xapūˈla ixtlahuayāuj aˈntūn tūˈ tzey
lāˈ aˈntū quincāmāxtunquīniˈ Dios.
Lāˈ chuntzaˈ tzē tāˈscujāuj Dios
xalakahuan.

15 Chuntzaˈ ūˈtzaˈ Cristo aˈntī
cāxtlahualh huan xasāstiˈ convenio.
Lāˈ por huanmāˈ convenio, Dios
nacāsicuaˈlanālī para pōˈktu xlacaˈn
aˈntī cātaˈsaniˈnīˈt, chuntzaˈ huaˈchi
Dios hualh xapūˈla. Como Cristo
nīnīˈttzaˈ por quimpālacatacaˈn,
chuntzaˈ tzē nacāxapaniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn aˈntīn tatlahuanīˈt
aˈntūn tūˈ tzey, chu aˈnchī huan
xapūˈla convenio. 16 Aˈxniˈcaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

kalhatin chiˈxcuˈ tzoˈka kalhtin
caˈpsnat para namāstāˈ ixherencia,
līhuan tūnaˈj nī huan chiˈxcuˈ huan
caˈpsnat tuntūˈnaˈj ixtapalh. 17 Huan
caˈpsnat tuntūˈ ixtapalh līhuan
lahuīˈcus huan chiˈxcuˈ. Aˈxniˈcaˈ
huan chiˈxcuˈ nanī, huan xacamanaˈ
natamaktlhtīniˈn huan herencia.
18 Nā chuntzaˈ Dios aˈxniˈcaˈ tlahualh
huan xapūˈla convenio con huan
tachiˈxcuhuīˈt, ixtasquiˈnī que nanī
lakatin animal. 19 Moisés xapūˈla
cāhuanilh huan tachiˈxcuhuīˈt
ixlīhuāk huan līmāpaˈksīn chu
aˈnchī huan huan ley. Aˈcalīstān
māˈcaˈlh lana aˈntū xaspiˈnenkeˈ na
ixpeken hisopo lāˈ līmācaˈhuīˈlh
con huan ixkaˈlhniˈ huan huācax
aˈntū ixtāˈmālacxtuccanīˈt xcān.
Lāˈ līlaxmaniˈlh huan libro aˈnlhā
ixtatzoˈkniˈ huan ley. Lāˈ cālītlahualh
huan kaˈlhniˈ na ixaˈkxākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. 20 Lāˈ hualh Moisés:
“Huāˈmāˈ kaˈlhniˈ māsuˈyu que
tzucunīˈttzaˈ huan convenio aˈntū
huiˈxinaˈn natlōkentaxtūyāˈtit como
chuntzaˈ māpaˈksīnīˈt Dios”. 21 Nā
chuntzaˈ Moisés lītlahualh macstiˈnaˈj
kaˈlhniˈ nac lītokpān de koˈxkaˈ lāˈ
na ixlīhuāk aˈntū ixtatanūmāˈna na
ixchakān aˈntū ixtamaclacasquiˈn
aˈxniˈcaˈ ixtamācāˈtanī Dios. 22 Lāˈ
chu aˈnchī huan huāˈmāˈ ley, huāk
līxapacan con kaˈlhniˈ. Lāˈ palh tūˈ
tamālacnūniˈ Dios ixkaˈlhniˈ aˈntū
xatamaknīn, Dios tūˈ cāmāsputūnuˈniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt.

Cristo cāmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt

23 Chuntzaˈ ixcālīpaˈlhcan
ixkaˈlhniˈ huan huācax ixlīhuāk
aˈntū ixuīˈ nac lītokpān de koˈxkaˈ.
Lāˈ huāˈ tamāˈna catūhuā xmān
huaˈchilh tlōlakamakxtucan
aˈntū huiˈlachaˈ nac aˈkapūn. Lāˈ
aˈntzaˈ nac aˈkapūn tasquiˈnī
namālacnūniˈcan Dios lakatin
lēˈksajnaˈ aˈntū más xatzey. Cristo
huiˈlachaˈ nac aˈkapūn. Xlaˈ
mālacnūniˈlh Dios lakatin lēˈksajnaˈ
aˈntū māniˈ ūˈtzaˈ. Lāˈ huāˈmāˈ
lēˈksajnaˈ ūˈtzaˈ más xatzey. 24 Cristo
tūˈ huīˈ nac lītokpān aˈnlhān
tatlahuanīˈt tachiˈxcuhuīˈt. Huan
lītokpān aˈntū yā nac quilhtamacuj
xmān huaˈchilh tlōlakamakxtucan
aˈntū huiˈlachaˈ nac aˈkapūn. Cristo
tanūnīˈt nac aˈkapūn. Lāˈ aˈntzaˈ
huīˈ na ixlacapūn Dios. Lāˈ aˈntzaˈ
squiˈniˈ Dios por quinaˈn. 25 Huan
xapuxcuˈ sacerdote xalaˈ nac
quilhtamacuj, xlaˈ tanū xmān
maktin nac lakatin cāˈta huan
nac lītokpān aˈnlhā huanican
Lej Tasicuaˈlanālīn. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
tanū, lēˈn lakatin lēˈksajnaˈ aˈntū
ixkaˈlhniˈ animal aˈntū xatamaknīn.
Cristo tūˈ chuntzaˈ tlahualh. Tūˈ
maklhūhuaˈ talacnūlh. 26 Palh
xlaˈ ixtalacnūlh maklhūhuaˈ, lej
maklhūhuaˈ ixnīlh desde aˈxniˈcaˈ
tzuculh huan quilhtamacuj. Xlaˈ
tūˈ maklhūhuaˈ nīnīˈt. Xmān
maktin milh nac quilhtamacuj
huan tamāˈna āˈxmān chiˈchiniˈ. Lāˈ
nīlh lāˈ chuntzaˈ cālīmāpānūniˈlh
ixtalaclēˈiˈcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt.
27 Quilīhuākcaˈn nanīyāuj xmān
maktin. Lāˈ āˈcalīstān Dios
naquincājuzgarlīyāniˈ. 28 Lāˈ nā
chuntzaˈ Cristo, xmān maktin
talacnūlh huaˈchi lēˈksajnaˈ lāˈ
chuntzaˈ līmāpalalh ixtalaclēˈiˈcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. Tūˈtzaˈ āˈmaktin
catimilh para namāpala.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Aˈxniˈcaˈ namin ixlīmaktuˈ,
nacāmāpūtaxtūkōˈ aˈntīn
takaˈlhīmāˈna xlaˈ.

10 Dios mātzoˈknīlh Moisés
huan ley. Lāˈ huāˈmāˈ ley
tūla quincātlahuaniˈyāniˈ aˈntū
Cristo quincātlahuaniˈyāniˈ. Huan
ley huaˈchilh tlōlakamakxtucanīˈt
aˈntū más xatzey. Chu aˈnchī huan
huāˈmāˈ ley, pōˈktu lakatunuˈ
cāˈta tamālacnūniˈ Dios chūntzaˈ
huan tamāˈna lēˈksajnaˈ. Huan
lēˈksajnaˈ aˈntū mālacnūcan chu
aˈnchī huan ley, huāˈ tamāˈna tūla
cātlahua xalacuan xlacaˈn aˈntī
chuntzaˈ talīmācāˈtanī Dios. 2 Palh
huan ley ixcāmāpānūniˈlh cahuā
ixtalaclēˈiˈcaˈn, xlacaˈn tūˈtzaˈ
iˈxtaˈuˈcxcaˈtzīlh palh talaclēˈncus
cahuā, lāˈ chuntzaˈ ixtamakxtekli
de tamālacnū lēˈksajnaˈ. 3 Huan ley
tūla cāmāpānūniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn.
Huan lēˈksajnaˈ aˈntū mālacnūniˈcan
Dios, xlaˈ xmān cāmāpāstaquī
ixtalaclēˈiˈcaˈn lakatunuˈ cāˈta. 4 Huāˈ
tamāˈna lēˈksajnaˈ tū cāmāpānūniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn, como ixkaˈlhniˈcaˈn
huan toros lāˈ chivos tūla xapa
huan talaclēˈiˈ.

5 Uˈtzaˈ līhualh Cristo aˈxniˈcaˈ
ixmimāˈtzaˈ nac quilhtamacuj,
huanilh Dios:

Huiˈx tūˈ lacasquiˈnaˈ
namālacnūniˈcaˈnaˈ
xatamaknīn animalhnaˈ lāˈ
huan lēˈksajuīˈn.
Huiˈx quilacāxtlahuaniˈnīˈtaˈ
lakatin macniˈ, lāˈ chuntzaˈ
tzē naˈictalacnū quēˈcstu.
6 Tūˈ lakatīyaˈ aˈnchī
aˈksajuīˈcaˈnaˈ lakatimīˈ
animal aˈntū lhcuyucan nac
pūmacamāstāˈn.
Lāˈ tūˈ lakatīyaˈ aˈntū tamālacnū
para nacāxapaniˈcan
ixtalaclēˈiˈcaˈn.
7 Lāˈ ūˈtzaˈ iclīhualh: "Aˈ icuīˈ,
Dios. Icmin ictlahua aˈntū
huiˈx lacasquiˈnaˈ. Chuntzaˈ
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios".

8 Xapūˈla hualh Cristo aˈnchī Dios
tūˈ lakatī aˈnchī mālacnūniˈcan
xatamaknīn animalhnaˈ lāˈ
lēˈksajuīˈn lāˈ lakatimīˈ animal aˈntū
lhcuyucan nac pūmacamāstāˈn, lāˈ
tūˈ lakatī aˈntū tamālacnū para
nacāxapaniˈcan ixtalaclēˈiˈcaˈn.
Huāˈ tamāˈna tūˈ līpāxuhua Dios
aˈyuj tamālacnū huan lēˈksajnaˈ
chu aˈnchī huan ley. 9 Lāˈ āˈcalīstān
Cristo hualh: "Aˈ icuīˈ, Dios. Icmin
ictlahua aˈntū huiˈx lacasquiˈnaˈ".
Chuntzaˈ māchekxīcan que Dios
māpānūlh aˈnchī ixmālacnūniˈcan
huan lēˈksajnaˈ makāntzaˈ. Chuhuaˈj
xmān tasquiˈnī aˈnchī talacnūlh
Cristo ixaˈcstu. 10 Jesucristo
tlahualh chu aˈnchī ixtapuhuān
Dios. Xmān maktin mālacnūniˈlh
Dios ixmacniˈ. Lāˈ chuntzaˈ
cālītlahualh xalacuan huan
tachiˈxcuhuīˈt para pōˈktu.

11 Ixlīhuākcaˈn sacerdotes
israelitas tatāya tatlahua
ixtascujūtcaˈn lakalīyān. Lāˈ
maklhūhuaˈ tamālacnū xmān
tāpātin lēˈksajnaˈ. Lāˈ huāˈ
tamāˈna lēˈksajnaˈ tūˈ maktin
caticāmāpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈcaˈn
tachixcuhuīˈt. 12 Lāˈ Cristo
xmān maktin nīlh. Lāˈ chuntzaˈ
līmālacnūlh lakatin lēˈksajnaˈ aˈntū
tāyaniˈ para pōˈktu. Lāˈ tuncan
tahuiˈlalh na ixpāxtūcānaˈj Dios,
como Cristo nā xlaˈ māpaˈksīniˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

13 Aˈntzaˈ kaˈlhīmāˈ hasta aˈxniˈcaˈ
Dios nacātlaja ixtāˈcaˈtza lāˈ
nacāmātlōkentaxtūnī aˈntū
lacasquiˈn Cristo. 14 Cristo
mālacnūniˈnīˈt Dios xmān lakatin
lēˈksajnaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ cālītlahualh
lacuan para pōˈktu na ixlacapūn
Dios ixlīhuākcaˈn aˈntī cāxapaniˈnīˈt
ixtalaclēˈiˈcaˈn. 15 Lāˈ huan
Espíritu Santo māsuˈyu que
huāˈmāˈ xastuˈncuaˈ. Tatzoˈkniˈ
na ixtachihuīn Dios aˈnchī hualh
xapūˈla:

16 Aˈcalīstān naˈictlahua lakatin
convenio con xlacaˈn, hualh
Dios.
Chuntzaˈ nala: Quit
naˈiccāmāmāchekxīnī
quilīmāpaˈksīn.
Lāˈ quit naˈictlahua que
natatlōkentaxtūcuˈtun.

17 Lāˈ āˈcalīstān hualh:
Tūˈtzaˈ ictipāstacli
ixtalaclēˈiˈcaˈn.
Tūˈtzaˈ ictipāstacli huan aˈntūn
tūˈ tzey aˈntūn tatlahualh.

18 Lāˈ chuntzaˈ Dios
quincāmāsputūnuˈniˈnīˈtaˈniˈ. Lāˈ
tūˈtzaˈ tasquiˈnī namālacnūniˈyāuj
Dios āˈlakatin lēˈksajnaˈ aˈntū
naquincāmāpānūniˈyāniˈ
quintalaclēˈiˈcaˈn.

Tasquiˈnī nalaktapajtzūyāuj Dios

19 Chuhuaˈj, tāˈtimīn, como
Cristo nīlh por quinaˈn, chuhuaˈj
tūˈ tijicuaˈnāuj natāˈchihuīnaˈnāuj
Dios. Xlaˈ huiˈlachaˈ nac aˈkapūn
aˈnlhā lej sicuaˈlanālānīˈt.
20 Huan sacerdotes xalanīˈn
nac quilhtamacuj, xlacaˈn
natamālaquīˈ huan cortina
aˈxniˈcaˈ natatanū huan nac
cuarto aˈnlhā lej tasicuaˈlanālīn.
Lāˈ ixmacniˈ Cristo huaˈchi huan
cortina aˈnlhā talactanū nac
cuarto aˈntū lej tasicuaˈlanālīn.
Lāˈ como Cristo nīnīˈttzaˈ por
quinaˈn, quincāmālaquīˈniˈnīˈtaˈniˈ
para pōˈktu aˈnlhā lactanūcan
nac aˈkapūn. Lāˈ chuntzaˈ tzē
nalaktapajtzūyāuj Dios. 21 Cristo,
ūˈtzaˈ xapuxcuˈ sacerdote. Xlaˈ
squiˈniˈ Dios por quinaˈn aˈntīn
tapaˈksīyāuj con Dios. 22 Uˈtzaˈ
nalīlaktapajtzūyāuj Dios lāˈ
namācāˈtanīyāuj como līpāhuanāuj
Dios lāˈ tlahuacuˈtunāuj aˈntū xlaˈ
lacasquiˈn, lāˈ como caˈtzīyāuj que
quintalaclēˈiˈcaˈn quincātamāsp
utūnuˈniˈnīˈtaˈniˈtzaˈ. Huaˈchilh
cācheˈkēˈcanīˈttzaˈ quimacniˈcaˈn
con xastalaˈnkaˈ xcān. 23 Quinaˈn
huanāuj que kaˈlhīmāˈnauj aˈntū
Dios naquincāmaxquīˈyāniˈ. Tūˈ
tijiclhuaˈyāuj nīn macstiˈnaˈj
aˈnchī kaˈlhīmāˈnauj. Dios
pōˈktu tlōkentaxtū aˈntū huan.
24 Nalāpāstacāuj kalhatunuˈ de
quinaˈn. Lāˈ nalāmaktāyayāuj
chāˈtunuˈ de quinaˈn. Lāˈ chuntzaˈ
āˈchulāˈ nalāpāxquīˈyāuj lāˈ
āˈchulāˈ natlahuayāuj aˈntūn
tzey. 25 Makapitzīn tūˈtzaˈ
tatāˈtakēxtimī aˈntīn takalhlakaˈīˈ.
Xatzey natakēxtimīyāuj. Chuntzaˈ
nalāmāhuixcānīyāuj. Huāˈmāˈ
ūˈtzaˈ lej tasquiˈnī como caˈtzīyāˈtit
huiˈxinaˈn que tapajtzūmāˈtzaˈ
huan chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ Cristo
namimpala.
26 Palh kalhatin mācaˈtzīnīcanīˈt
aˈntū xastuˈncuaˈ lāˈ palh lakmakaˈn
Jesucristo, chuntzaˈ tintīˈ āˈcatūhuā
aˈntū namāpānū ixtalaclēˈiˈ. 27 Xmān
najicuaˈn de aˈntū napātleˈkeniˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈxniˈcaˈ Dios najuzgarlī. Dios
namāpātīnī nac macscut aˈnlhā
nacālhcuyu ixtāˈcaˈtza. 28 Chu aˈnchī
huan ley aˈntū Dios mātzoˈknīlh
Moisés, palh kalhatuˈ o kalhatuˈtun
testigos ixtahuan palh kalhatin
chiˈxcuˈ tūˈ ixtlōkentaxtūnīˈt
huan ley, chuntzaˈ ixtalīmaknī.
Lāˈ tūˈ ixtalakalhuˈman.
29 Chuntzaˈ ixcāmāpātīnīcan
aˈntīn tūˈ ixtatlōkentaxtū huan
ley xalaˈ makāntzaˈ. Lāˈ āˈchulāˈ
namāpātīnīcan palh kalhatin
lakmakaˈnīˈt Cristo lāˈ palh
puhuanīˈt que tuntūˈ ixtapalh huan
ixkaˈlhniˈ Jesucristo. Jesucristo,
ūˈtzaˈ aˈntī nīlh lāˈ chuntzaˈ līxapalh
ixkaˈlhniˈ quintalaclēˈiˈcaˈn chu
aˈnchī huan xasāstiˈ convenio. Lāˈ
chuxatī aˈntī lakmakaˈn Jesucristo
lej namāpātīnīcan como chuntzaˈ
lakmakaˈn huan Espíritu Santo.
Lāˈ xlaˈ lej quincālakalhuˈmanāniˈ.
30 Caˈtzīyāuj que Dios huanīˈt:
"Xmān quit tzē naˈiccāmāpātīnī
aˈntīn tatlahua aˈntūn tūˈ tzey.
Natamāpala con quit. Quit huan
Māpaˈksīniˈ lāˈ quit naˈiccājuzgarlī
quintachiˈxcuhuīˈt". 31 Lej lījicuaˈ
palh namāpātīnī kalhatin huan
Dios xalakahuan.
32 Capāstactit huiˈxinaˈn aˈnchīn
cāpātleˈkeniˈniˈ xapūˈla aˈxniˈcaˈ
chūˈcus cātamāsuˈniˈniˈ ixtachihuīn
Dios. Huiˈxinaˈn ixpātīyāˈtit
aˈnchī ixcātamacaputzayāniˈ.
33 Aˈkatunuˈ ixcātalakapalayāniˈ lāˈ
ixcātatucsāniˈ nac cāˈlacapūlhūhuaˈ.
Lāˈ aˈxniˈcaˈ āˈmakapitzīn
ixtapātīniˈn chuntzaˈ, huiˈxinaˈn
tūˈ kalhtatzēˈktit chu lakatin.
34 Lāˈ lakalhumaˈntit huiˈxinaˈn
aˈxniˈcaˈ cātachīˈniˈ makapitzīn de
huiˈxinaˈn. Lāˈ aˈxniˈcaˈ cālēˈnca
aˈntū ixkaˈlhīˈyāˈtit, huiˈxinaˈn
tūˈ līlakaputzatit como caˈtzīyāˈtit
que kaˈlhīˈyāˈtit nac aˈkapūn aˈntū
más xatzey lāˈ aˈntūn tūˈ maktin
catisputli. 35 Lāˈ chuhuaˈj, tūˈ
catitamakchuyīˈtit. Capāstactit que
namaklhtīniˈnāˈtit aˈntū xatzey
nac aˈkapūn. 36 Capātītit. Lāˈ tūˈ
timakxtekāˈtit de natlahuaˈyāˈtit
aˈntū Dios lacasquiˈn. Chuntzaˈ
namaklhtīniˈnāˈtit aˈntū Dios
huan que naquincāmaxquīˈyāniˈ.
37 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios
aˈnchī Dios hualh:

Tūˈtzaˈ lej makān sputa,
namin aˈntī ixlīminat lāˈ tūˈ
catitakoxīlh.
38 Ixlīhuākcaˈn aˈntī Dios
cāmāpānūniˈ ixtalaclēˈiˈcaˈn
como talīpāhuan Dios, xlacaˈn
para pōˈktu natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn.
Lāˈ palh catīhuā nataxtutāya na
ixtej Dios, xlaˈ tūˈ iclīpāxuhua.

39 Quinaˈn tūˈ huaˈchi āˈmakapitzīn
aˈntīn tataxtutāya na ixtej Dios lāˈ
tatzaˈnkā. Quinaˈn līpāhuanāuj Dios
lāˈ pūtaxtunīˈtaujtzaˈ.

Xaˈnca talatāˈkchokolh xlacaˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈlh

11 Lāˈ como līpāhuanāuj Dios,
chuntzaˈ namaklhtīniˈnāuj
aˈntū kaˈlhīmāˈnauj. Lāˈ nā
caˈtzīyāuj que aˈnan aˈntūn
tūnaˈj maktin laktzīˈnāuj. 2 Huan
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn makān,
xlacaˈn ixtamāpāxuhuī Dios, como
xlacaˈn ixtalīpāhuan Dios.
3 Lāˈ nā quinaˈn, como līpāhuanāuj
Dios lāˈ chuntzaˈ caˈtzīyāuj que
Dios tlahualh huan quilhtamacuj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāˈ huan chiˈchiniˈ lāˈ mālhcuyuˈ lāˈ
ixlīhuāk aˈntū aˈnan nac aˈkapūn.
Dios hualh lāˈ xmān chuntzaˈ
tlahuakōˈlh. Dios cātlahualh aˈntūn
tatasuˈyunuˈn, aˈyuj xapūˈla tuntūˈ
ixaˈnan aˈntū tzē ixlaktzīˈncan.
4 Lāˈ Abel, como ixlīpāhuan
Dios, xlaˈ mālacnūniˈlh Dios
lakatin lēˈksajnaˈ aˈntū lej
xatzey lāˈ tūˈ huaˈchi mālacnūlh
Caín. Lāˈ como Abel ixlīpāhuan
Dios, chuntzaˈ Dios laktzīˈlh que
tzey. Lāˈ Dios maklhtīniˈlh huan
lēˈksajnaˈ aˈntū Abel mālacnūniˈlh.
Chuntzaˈ Abel, aˈyuj nīnīˈttzaˈ,
quinticāmāsuˈniˈyāniˈ que tasquiˈnī
nalīpāhuanāuj Dios.
5 Lāˈ nā Enoc ixlīpāhuan Dios
lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ līnīlh. Dios lēˈlh nac
aˈkapūn. Lāˈ tūlalh kaksca, como
Dios ixlēˈnīˈt. Ixtachihuīn Dios huan
que aˈxniˈcaˈ Enoc ixlatlāˈhuancus
nac quilhtamacuj, xlaˈ ixmāpāxuhuī
Dios. 6 Nīn tintīˈ tzē māpāxuhuī
Dios palh tūˈ līpāhuan Dios. Aˈntīn
tamin tamācāˈtanī Dios, tasquiˈnī
que xlacaˈn natakalhlakaˈīˈ que Dios
huīˈ lāˈ cāmaktāya aˈntī nataputza
Dios con ixlīhuāk ixaˈclhcunuccaˈn.
7 Lāˈ nā Noé ixlīpāhuan Dios
lāˈ kalhlakaˈīˈlh que stuˈncuaˈ
aˈnchī Dios ixuaninīˈt que namin
lakatin lakuat. Lāˈ como ixjicuaˈn,
tlahualh lakatin barco. Lāˈ chuntzaˈ
tapūtaxtulh xalanīˈn na ixchic.
Lāˈ como Noé tlōkentaxtūlh
aˈntū Dios ixuaninīˈt, chuntzaˈ
ixtasuˈyu que huan āˈmakapitzīn
tūˈ lactzey ixtahuanīˈt como xlacaˈn
ixtapuhuan palh tūˈ stuˈncuaˈ
aˈntū ixuanīˈt Dios. Lāˈ como Noé
ixlīpāhuan Dios, chuntzaˈ Dios
māpānūniˈlh ixtalaclēˈiˈ.
8 Lāˈ nā Abraham ixlīpāhuan
Dios. Lāˈ aˈkahuānaˈlh aˈxniˈcaˈ Dios
huanilh que naˈaˈn nac lakatin
tiˈyaˈt aˈntū Dios namaxquīˈ. Lāˈ
Abraham taxtulh de ixāˈlacchicniˈ,
aˈyuj tūˈ ixcaˈtzī aˈnlhā nachāˈn.
9 Lāˈ como Abraham ixlīpāhuan
Dios, xlaˈ chāˈlh huan nac tiˈyaˈt
aˈnlhā namaxquīˈcan, chu aˈnchī
Dios ixuaninīˈt. Aˈntzaˈ ixuīˈ huaˈchi
kalhatin makatiyātiˈ. Ixlahuīˈ nac
lakatin chic de koˈxkaˈ. Lāˈ nā
chuntzaˈ ixlahuīˈ ixoˈkxaˈ aˈntī
ixuanican Isaac lāˈ nā ixtāˈnat aˈntī
ixuanican Jacob. Xlacaˈn nā Dios
cāmaxquīˈlh huan tiˈyaˈt. 10 Chuntzaˈ
ixlīlahuīˈ Abraham como
ixkaˈlhīmāˈ que ixchāˈlh nac huan
cāˈlacchicniˈ aˈntū Dios ixtlahuanīˈt
chu aˈnchī ixtapuhuān. Lāˈ huāˈmāˈ
cāˈlacchicniˈ tūˈ maktin catisputli.
11 Lāˈ nā Sara ixlīpāhuan Dios.
Lāˈ ūˈtzaˈ tzē līkaˈlhīlh kalhatin
ixcaman, aˈyuj toˈkotzīntzaˈ ixuanīˈt.
Lāˈ aˈyuj ixpātleˈkenīˈttzaˈ para
nakaˈlhī ixcaman, Sara kalhlakaˈīˈlh
palh Dios namaxquīˈ huan skaˈtaˈ
chu aˈnchī Dios ixuanīˈt. 12 Chuntzaˈ
Dios maxquīˈlh kalhatin ixoˈkxaˈ
Abraham aˈyuj lejtzaˈ papatzīn
ixuanīˈt para nakaˈlhī ixcaman.
Lāˈ īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Abraham
lej talhūhuaˈlh huaˈchi huan
staˈcu lāˈ huaˈchi huan cucujnuˈ
aˈntū tahuiˈlānaˈ na ixquilhtūn
mar. Lāˈ lej talhūhuaˈlh lāˈ tūla
cāpūtleˈkekōˈcan.
13 Abraham lāˈ Isaac lāˈ Jacob
tanīlh. Lāˈ aˈxniˈcaˈ tanīlh, tūnaˈj
ixtamaklhtīniˈn aˈntū Dios
hualh que ixcāmaxquīˈlh. Xmān
huaˈchilh ixtalaktzīˈn de makat.
Lāˈ tapāxuhualh como ixtacaˈtzī

que Dios ixtlōkentaxtūlh aꞌntū
ixcāhuaninīꞌt. Xlacaꞌn lej xaꞌnca
tahualh que ixtalatlāꞌhuan nac
quilhtamacuj huaꞌchi makatiyātīꞌn.
14 Como chuntzaꞌ ixtachihuīnaꞌn
xlacaꞌn, chuntzaꞌ māchekxīcan
que ixtaputzamāꞌna aꞌnlhā
natalatahuiꞌla. 15 Xlacaꞌn tūꞌ
ixtapāstacmāꞌna huan xcānsipej
aꞌnlhā ixtataxtunīꞌtaꞌnchaꞌ. Palh
chuntzaꞌ ixtapuhualh, ixtataspiꞌtli
nac huanmāꞌ xcānsipej. 16 Xlacaꞌn tūꞌ
ixtapāstaca huan xcānsipej aꞌnlhā
ixtataxtunīꞌtaꞌnchaꞌ. Ixtapāstaca
āꞌlakatin xcānsipej aꞌnlhā más
xatzey lāꞌ aꞌntū huiꞌlachaꞌ nac
aꞌkapūn. Uꞌtzaꞌ Dios tūꞌ līmāxanaꞌn
aꞌxniꞌcaꞌ xlacaꞌn tahuan que ūꞌtzaꞌ
ixDioscaꞌn. Lāꞌ Dios cāxuiꞌlīnīꞌt
lakatin xcānsipej nac aꞌkapūn
aꞌnlhā xlacaꞌn natalatahuiꞌla.

17 Lāꞌ nā Abraham ixlīpāhuan
Dios. Uꞌtzaꞌ ixaꞌmāꞌ līmaknī huan
Isaac aꞌntī xmān kalhatin ixcaman.
Lāꞌ ixmaxquīꞌcuꞌtun huaꞌchi lakatin
lēꞌksajnaꞌ Dios. Chuntzaꞌ Dios
ixmāpaꞌksīnīꞌt como ixlacasquiꞌn
que Abraham namāsuꞌyu palh
stuꞌncuaꞌ ixkalhlakaꞌīꞌ. 18 Abraham
ixaꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtun Dios, aꞌyuj
Dios ixuaninīꞌt que por ixpālacata
Isaac, Abraham nacākaꞌlhī lhūhuaꞌ
īꞌxūꞌyātāꞌnatnaꞌ. 19 Abraham ixaꞌmāꞌ
maknī huan Isaac chu aꞌnchī Dios
ixuaninīꞌt, como ixcaꞌtzī que Dios
namaxquīꞌpala ixquilhtamacuj. Lāꞌ
como tūꞌ lej makān īꞌsputa para
ixmaknīca Isaac, huaꞌchīlh Dios
mālakahuanīchokolh.

20 Lā nā Isaac ixlīpāhuan Dios.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ cālīhuanilh ixoꞌkxaꞌn
aꞌnchī Dios ixcāsicuaꞌlanālīlh. Lāꞌ
ixoꞌkxaꞌn ixcāhuanican Jacob lāꞌ
Esaú. 21 Lāꞌ nā Jacob ixlīpāhuan
Dios. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ cālīhuanilh
ixnatāꞌnatnaꞌ, aꞌntī ixoꞌkxaꞌn José,
aꞌnchī Dios ixcāsicuaꞌlanālīlh.
Chuntzaꞌ cāhuanilh aꞌxniꞌcaꞌ
ixaꞌmāꞌtzaꞌ nī. Pūtaquilhpūtalh
ixpālaꞌc lāꞌ mācāꞌtanīlh Dios.
22 Lāꞌ nā José ixlīpāhuan Dios. Lāꞌ
chuntzaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tūꞌtzaꞌ makān
īꞌsputa para nanī, xlaꞌ hualh que
huan israelitas natataxtu de nac
Egipto. Lāꞌ māpaꞌksīniꞌlh que
nacālēꞌncan ixlucutnuꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
natataxtu de aꞌntzaꞌ.

23 Lāꞌ huan ixtātaꞌ lāꞌ ixtzīꞌt
Moisés nā ixtālīpāhuan Dios.
Lāꞌ aꞌnlhā ixtahuiꞌlānaꞌ xlacaꞌn,
huan rey māpaꞌksīniꞌlh que
nacāmaknīkōꞌcan ixlīhuāk huan
lakskaꞌtāꞌn aꞌntī xalacchiꞌxcuhuīꞌn.
Lāꞌ xlacaꞌn tūꞌ tajicuaꞌnli aꞌxniꞌcaꞌ
tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh huan rey.
Lāꞌ Moisés mātzēꞌkca aꞌxniꞌcaꞌ
ixtōꞌlanīꞌtcus. Xlacaꞌn talaktzīꞌlh
que lej tzēhuanīꞌt ixuanīꞌt lāꞌ
xlacaꞌn tamātzēꞌkli lakatuꞌtun
mālhcuyuꞌ. 24 Lāꞌ nā Moisés
ixlīpāhuan Dios. Lāꞌ chuntzaꞌ,
aꞌxniꞌcaꞌ chiꞌxcuꞌtzaꞌ ixuanīꞌt,
tūꞌtzaꞌ ixtahuiꞌlacuꞌtun na ixchic
huan rey xalaꞌ nac Egipto, aꞌnlhā
ixmakastacnīꞌt huan iꞌxtzuꞌmaꞌjāt
rey. 25 Moisés tūꞌtzaꞌ tachokocuꞌtulh
āꞌchulāꞌ na ixchic huan rey, como
aꞌntzaꞌ ixlīpāxuhuacan aꞌntūn tūꞌ
tzey. Xlaꞌ puhualh que más tzey
nacātāꞌlatahuiꞌla ixtachiꞌxcuhuīꞌt
Dios aꞌyuj capātīniꞌlh. 26 Moisés
puhualh que más xatzey
aꞌkahuānaꞌniꞌcan Cristo aꞌyuj
ixlakmakaꞌnca. Lāꞌ puhualh que
tūꞌ lej kaꞌlhī ixtapalh huan aꞌnchī
ixlīricocaꞌn xalanīꞌn nac Egipto. Xlaꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tūꞌ ixpuhuan aꞌntū ixmaklhtīniꞌlh
nac quilhtamacuj. Xlaꞌ ixpuhuan
aꞌntū ixmaklhtīniꞌlh nac aꞌkapūn.
27 Lāꞌ como Moisés ixlīpāhuan
Dios, lāꞌ xlaꞌ taxtulh de nac Egipto.
Lāꞌ tūꞌ ixjicuaꞌniꞌ huan rey, aꞌyuj
ixcaꞌtzī palh ixaꞌkchāꞌlh. Pōꞌktu
aꞌkahuānaꞌniꞌlh Dios. Xlaꞌ huaꞌchilh
ixlaktzīꞌnīꞌt Dios, aꞌyuj tūla
laktzīꞌncan.
28 Moisés ixlīpāhuan Dios. Lāꞌ
chuntzaꞌ cāmāpaꞌksīlh huan
israelitas que ixtamaknīlh borregos
lāꞌ ixtalītlahualh macstiꞌnaꞌj huan
ixkaꞌlhniꞌ na ixmākalhchacaꞌn.
Lāꞌ chuntzaꞌ huan ángel tūꞌ
cāmaknīlh ixlīmaksāstiꞌcaꞌn huan
israelitas aꞌxniꞌcaꞌ cāmaknīlh
huan ixlīmaksāstiꞌcaꞌn xalanīꞌn
nac Egipto. 29 Lāꞌ huan israelitas
ixtalīpāhuan Dios. Xlacaꞌn
tapātacutli huan Mar Rojo,
huaꞌchi nac cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ aꞌnlhā
cāꞌscōhua. Lāꞌ huan xalanīꞌn
nac Egipto aꞌntī ixtastālaniꞌ,
aꞌxniꞌcaꞌ tapātacutcuꞌtulh, xlacaꞌn
tajicsuaꞌkōꞌlh.
30 Lāꞌ huan israelitas, como
ixtalīpāhuan Dios, xlacaꞌn lakatojon
chiꞌchiniꞌ ixtatāꞌtamacxtiꞌliꞌtlāꞌhuan
huan cāꞌlacchicniꞌ aꞌntū
ixuanican Jericó. Lāꞌ chuntzaꞌ
līꞌaꞌkāꞌlh huan taxaka de chihuix
aꞌntū ixlītamacxtiꞌliꞌnīꞌt huan
cāꞌlacchicniꞌ. 31 Lāꞌ cāmaknīca
aꞌntī xalanīꞌn nac Jericó aꞌntīn
tūꞌ taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtulh Dios.
Lāꞌ Rahab, aꞌntī pūꞌla ixcākaꞌlhī
ixtatāꞌchihuīnniꞌ, xlaꞌ tūꞌ maknīca.
Rahab, como ixlīpāhuan Dios,
xlaꞌ ixcāmānūnīꞌt na ixchic
huan israelitas aꞌntī ixtaꞌaꞌnīꞌt
tapūlaktziꞌhuiꞌlīniꞌn nac huanmāꞌ
tiꞌyaꞌt. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ tūꞌ talīmaknīlh
huan Rahab.
32 Tūꞌ tasquiꞌnī que āꞌchulāꞌ
naꞌiccālīhuaniyāniꞌ āꞌmakapitzīn
antī ixtalīpāhuan Dios. Tūꞌ ickaꞌlhī
quilhtamacuj para naꞌiccāhuaniyāniꞌ
aꞌntūn tatlahualh Gedeón lāꞌ Barac
lāꞌ Sansón lāꞌ Jefté lāꞌ David lāꞌ
Samuel lāꞌ ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn Dios.
33 Xlacaꞌn ixtalīpāhuan Dios. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ talītlajalh āꞌmakapitzīn
xcānsipejniꞌ, lāꞌ ixtamāpaꞌksī. Lāꞌ
como ixtatlahua aꞌntūn tzey, Dios
cāsicuaꞌlanālīlh chuntzaꞌ aꞌnchī
ixcāhuaninīꞌt. Lāꞌ āꞌmakapitzīn
ixcālakmānūcan huan leones. Lāꞌ
Dios cāmaktāyalh lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ
cāmaknīca. 34 Lāꞌ āꞌmakapitzīn
ixcāmāpūꞌcan nac cāꞌmacscutnuꞌ.
Lāꞌ xlacaꞌn tūꞌ talhculh. Lāꞌ
āꞌmakapitzīn ixcāmaknīcuꞌtuncan
con espada. Lāꞌ xlacaꞌn tapūtaxtulh.
Aꞌyuj xlacaꞌn tūꞌ lej lactliꞌhuiꞌqui
ixtahuanīꞌt, Dios cāmātliꞌhuiꞌquīlh.
Lāꞌ tūꞌ ixtajicuaꞌn. Ixtatlahua guerra
lāꞌ ixtamakatzāꞌla ixtāꞌcaꞌtzacaꞌn.
35 Lāꞌ makapitzīn puscan, Dios
cāmālakahuanīniꞌchokolh
ixcamanaꞌcaꞌn, aꞌntī ixtanīnīꞌtcus.
Lāꞌ āꞌmakapitzīn tachiꞌxcuhuīꞌt
cāmāpātīnīca hasta lhān tanīlh.
Palh xlacaꞌn ixtakalhtatzēꞌkli
palh ixtakalhlakaꞌīꞌ, tūꞌ
ixcāmāpātīnīca. Pero xlacaꞌn tūꞌ
takalhtatzēꞌkli, como ixtacaꞌtzī que
ixtakaꞌlhīlh ixquilhtamacujcaꞌn
aꞌntū xatzey aꞌxniꞌcaꞌ Dios
nacāmālakahuanīchoko huan
nīnīꞌn. 36 Lāꞌ āꞌmakapitzīn lej
cālakapalaca lāꞌ cākēsnoꞌkca.
Lāꞌ āꞌmakapitzīn cāmānūca
nac pūlāchīꞌn lāꞌ cātūpixuiꞌlīca
cadenas. 37 Lāꞌ āꞌmakapitzīn

cāmūtaˈlamaknīca. Lāˈ āˈmakapitzīn
cālīxuaˈtaˈpitzica līxuaˈtaˈn.
Lāˈ āˈmakapitzīn cālīmaknīca
espada. Lāˈ āˈmakapitzīn
chū ixtatejeniˈntlāˈhuan lāˈ
ixtalhakāˈ ixkoˈxkaˈ borrego
lāˈ chivos. Lāˈ lacpobres
ixtahuanīˈt. Lāˈ ixcālakmakaˈncan
lāˈ ixcāmāpātīnīcan. 38 Lāˈ
ixtatzāˈlatlāˈhuan nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt lāˈ nac cāˈkēstīnniˈ. Lāˈ
ixtahuiˈlānaˈ nac lhuˈcuˈ lāˈ na
ixtampīn chihuix. Xalanīˈn nac
quilhtamacuj lej ixtacaˈtzancaˈtzī,
lāˈ tūˈ līmakuan ixtatāˈlahuiˈlānaˈ
con xlacaˈn, huāˈ tamāˈna lactzey
tachiˈxcuhuīˈt. 39 Huāˈ tamāˈna
tachiˈxcuhuīˈt lej ixtalīpāhuan
Dios lāˈ ixtamāpāxuhuī Dios. Lāˈ
aˈyuj ixtalīpāhuan Dios, xlacaˈn tūˈ
tamaklhtīniˈnkōˈlh ixlīhuāk aˈntū
Dios cāhuanilh que ixcāmaxquīˈlh.
40 Dios, xlaˈ ixlacasquiˈn que xlacaˈn
ixquincātakaˈlhīniˈ, como Dios
quincācāxuiˈlīniˈnīˈtaˈniˈ aˈntū más
xatzey. Lāˈ xlaˈ naquincātlahuayāniˈ
xalacuan quinaˈn aˈcxtim con
xlacaˈn.

Tasquiˈnī namakscaˈtāuj Cristo

12 Quinaˈn caˈtzīyāuj
aˈnchī huan tamāˈna
chiˈxcuhuīˈn ixtalīpāhuan Dios.
Lāˈ aˈyuj tapātīniˈlh, xlacaˈn tūˈ
tataspiˈtchokolh na ixtej Dios. Lāˈ
quinaˈn cacāmakscaˈtui xlacaˈn.
Lāˈ chuntzaˈ camakxtekkōˈuj aˈntū
quincāmāmakchuyīyāniˈ na ixtej
Dios. Lāˈ tūˈtzaˈ catlahuáuj aˈntūn
tūˈ tzey, aˈyuj jicslīhuaˈ makxtekāuj.
Lāˈ tūˈ cajiclhuáˈuj natlahuayāuj
ixtapuhuān Dios. 2 Lāˈ chuhuaˈj
capāstacui Jesucristo. Quinaˈn
kalhlakaˈīˈyāuj que Jesucristo
quincāmāpūtaxtūnīˈtaˈniˈtzaˈ.
Lāˈ xlaˈ naquincāmaktāyayāniˈ
nakalhlakaˈīˈyāuj āˈchulāˈ līhuan
lahuiˈlānaˈujcus. Xlaˈ lej pātīniˈlh
aˈxniˈcaˈ nīlh nac cruz. Lāˈ aˈyuj lej
lakmakaˈnca lāˈ aˈyuj lej pātīniˈlh,
xlaˈ pātīkōˈlh como ixcaˈtzī que
āˈcalīstān lej napāxuhua. Lāˈ
chuhuaˈj huīˈ na ixpāxtūcānaˈj Dios
nac aˈkapūn aˈnlhā tāˈmāpaˈksīniˈn
Dios.
3 Capāstactit aˈnchī pātīniˈlh
Jesucristo lāˈ aˈnchī ixtatāˈlāstaˈla
huan chiˈxcuhuīˈn aˈntī
ixtacaˈtzancaˈtzī. Chuntzaˈ tūˈ
cajiclhuaˈtit aˈyuj pātīniˈmpāˈnaˈntit.
Lāˈ tūˈ camakxtektit natlahuaˈyāˈtit
ixtapuhuān Dios. 4 Aˈyuj aˈkatunuˈ
huiˈxinaˈn tlahuaˈcuˈtunāˈtit aˈntūn
tūˈ tzey, lej lītanūniˈnīˈtaˈntit
natlahuaˈyāˈtit xmān aˈntūn
tzey. Lāˈ aˈyuj jicslīhuaˈ pero
ūˈtza tūˈ cātalīmaknīnīˈtaˈniˈ.
5 Chōˈla pātzaˈnkānīˈtaˈntit
ixtachihuīn Dios aˈnlhā Dios
quincāchihuīnaˈmaxquīˈyāniˈ
lāˈ quincālaktzīˈnāniˈ huaˈchilh
ixcamanaˈ. Chuntzaˈ huan:

Xaˈnca capāstacti aˈxniˈcaˈ
mā̄ˈaˈkahuānīyāniˈ Dios.
Tūˈ cajiˈclhuaˈ aˈxniˈcaˈ xlaˈ
quilhnīyāniˈ.
6 Dios cāmāˈaˈkahuānī
ixlīhuākcaˈn aˈntī cāpāxquīˈ.
Lāˈ cāmāpātīnī ixlīhuākcaˈn
aˈntī cālaktzīˈn huaˈchi
ixcamanaˈ.

7 Capātītit aˈxniˈcaˈ
cātamāpātīnīyāniˈ. Palh Dios
cāmāˈaˈkahuānīyāniˈ, chuntzaˈ
tasuˈyu que cālaktzīˈnāniˈ huaˈchi
ixcamanaˈ. Lej tasquiˈnī que

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

kalhatin xatātaꞌ namāꞌaꞌkahuānī
ixcaman. 8 Dios cāmāꞌaꞌkahuānī
ixlīhuākcaꞌn ixcamanaꞌ. Lāꞌ palh
tūꞌ cahuā ixcāmāꞌaꞌkahuānīniꞌ
chuntzaꞌ ixtasuꞌyulh que huiꞌxinaꞌn
tūꞌ stuꞌncuaꞌ ixcamanaꞌ. 9 Aꞌxniꞌcaꞌ
quincātamakastacniꞌ quintātaꞌcaꞌn,
ixquincātamāpātīnīyāniꞌ. Lāꞌ
quinaꞌn ixcāꞌaꞌcnīniꞌniꞌyāuj.
Lāꞌ āꞌchulāꞌ tasquiꞌnī quinaꞌn
naꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāuj Dios aꞌntī
cāmāꞌaꞌnanī quilīcaꞌtzīncaꞌn,
lāꞌ chuntzaꞌ nakaꞌlhīyāuj
quinquilhtamacujcaꞌn para
pōꞌktu. 10 Quintātaꞌcaꞌn aꞌntī
xalanīꞌn nac quilhtamacuj, xlacaꞌn
ixquincātamāpātīnīyāniꞌ chu aꞌnchī
ixtapuhuān. Xlacaꞌn ixtalacasquiꞌn
que līlacatejtin ixlatāꞌkchokouj
nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj. Lāꞌ
nā Dios quincāmāpātīnīyāniꞌ,
como quincāpāstacāniꞌ. Xlaꞌ
lacasquiꞌn que quinaꞌn lactzey
nalayāuj huaꞌchi xlaꞌ. 11 Aꞌxniꞌcaꞌ
quincātamāpātīnīyāniꞌ, tūꞌ
līpāxuhuayāuj. Lāꞌ aꞌyuj
quincātamālakaputzīyāniꞌ,
āꞌcalīstān quincātlahuayāniꞌ lactzey
lāꞌ līpāxuj, palh chuntzaꞌ līscaꞌtāuj.

Lījicuaꞌ palh tūꞌ naꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāuj Dios

12 Lāꞌ chuhuaꞌj calāmāhuixcānīꞌtit
lāꞌ tūꞌ catalactlajītāyaꞌtit. 13 Xaꞌnca
catlāꞌhuaꞌntit na ixtej Dios. Lāꞌ
chuntzaꞌ nacāmaktāyaꞌyāꞌtit xlacaꞌn
aꞌntīn tūnaꞌj xaꞌnca takalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ
chuntzaꞌ xlacaꞌn tūꞌ catitatonkopūlh.

14 Caꞌcs catahuiꞌlaꞌtit con
ixlīhuākcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
Catlahuaꞌtit xmān aꞌntū līmakuan.
Palh kalhatin tūꞌ makxtekcuꞌtun
de tlahua talaclēꞌiꞌ, xlaꞌ tūꞌ
catitāꞌlatahuiꞌlh Dios. 15 Dios lej
lakalhuꞌmanīniꞌn. Camakxtektit
que xlaꞌ nacāmaktāyayāniꞌ
milīhuākcaꞌn. Tūꞌ cataxtutāyaꞌtit
na ixtej Dios nīn kalhatin
de huiꞌxinaꞌn. Palh kalhatin
taxtutāya, chuntzaꞌ cāmāmakchuyī
āꞌmakapitzīn aꞌnchīn takalhlakaꞌīꞌ.
16 Tūꞌ catlahuaꞌtit talākalhīꞌn.
Tūꞌ calakmakaꞌntit aꞌntū ixlaꞌ
Dios, huaꞌchi Esaú. Xlaꞌ como
ixuāꞌyancuꞌtun, stāꞌlh ixherencia
aꞌntū ixlaꞌ ixlalh como xlaꞌ
līmaksāstiꞌ ixuanīꞌt. 17 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
caꞌtzīyāꞌtit que āꞌcalīstān xlaꞌ
ixlacasquiꞌn que ixmaxquīꞌpalaca
huan herencia. Lāꞌ tūꞌ maxquīꞌca.
Xlaꞌ ixcalhuan como xtāpalīcuꞌtulh
aꞌntū ixtlahuanīꞌt. Lāꞌ tulalh
xtāpalīlh.

18 Huiꞌxinaꞌn tūꞌ ixuiꞌlānaꞌntit
aꞌntzaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Dios māstāꞌlh huan
ley nac kēstīn aꞌnlhā huanican
Sinaí. Huan israelitas xalanīꞌn
makāntzaꞌ tatapajtzūlh huan nac
Sinaí. Talaktzīꞌlh huan lamanaꞌ
lāꞌ huan cāꞌpucsuaꞌ lāꞌ huan
maklipniꞌ. 19 Takaxmatli lakatin
trompeta lāꞌ lakatin tachihuīn. Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ takaxmatli ixtachihuīn
Dios, xlacaꞌn tasquiꞌnli que tūꞌtzaꞌ
ixtakaxmatli. 20 Lāꞌ lej tajicuaꞌlh
aꞌxniꞌcaꞌ Dios hualh que nīn tintīꞌ
īꞌxaꞌmalh huan ixtūtzāꞌn huan
kēstīn. Lāꞌ nā hualh que palh
lakatin animal natāya aꞌntzaꞌ kaꞌlhī
nalīlacataꞌlamaknīcan chihuix.
21 Lāꞌ aꞌntīn talaktzīꞌlh huāꞌmāꞌ, lej
tajicuaꞌlh. Lāꞌ nā Moisés hualh:
“Icxpipimāꞌ como lej icjicuaꞌn”.

22 Huiꞌxinaꞌn tūꞌ chuntzaꞌ
taꞌnīꞌtaꞌntit nac Sinaí. Huiꞌxinaꞌn
pimpāꞌnaꞌntit nac āꞌlakatin kēstīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aˈnlhā huanican Sión lāˈ nac
cāˈlacchicniˈ aˈnlhā huīˈ Dios
xalakahuan. Huāˈmāˈ cāˈlacchicniˈ
huiˈlachaˈ nac aˈkapūn lāˈ huanican
Jerusalén. Lāˈ aˈntzaˈ lej taˈaˈnan
lhūhuaˈ ángeles. 23 Lāˈ aˈntzaˈ
nā huiˈxinaˈn pimpāˈnaˈntit nac
aˈkapūn aˈnlhā tatakēxtimīnīˈt
lāˈ tamācāˈtanīmāˈna Dios aˈntī
xapūˈla ixcamanaˈ Dios, aˈntīn
tatzoˈkniˈ ixtacuīniˈcaˈn nac
aˈkapūn. Aˈntzaˈ huīˈ Dios. Uˈtzaˈ
aˈntī nacājuzgarlīkōˈ ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ nā aˈntzaˈ
tahuiˈlānaˈnchaˈ ixlīcaˈtzīncaˈn
aˈntīn tanīnīˈttzaˈ lāˈ Dios
cātlahuanīˈt xalacuan. 24 Huiˈxinaˈn
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit que Jesucristo
ūˈtzaˈ aˈntī māpūtaxtūnuˈn. Xlaˈ
lacāxtlahuanīˈt huan xasāstiˈ
convenio. Lāˈ ixkaˈlhniˈ Jesucristo
cācheˈkēˈniˈ ixaˈclhcunuccaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ chuntzaˈ huan
lēˈksajnaˈ aˈntū ixkaˈlhniˈ Jesucristo,
ūˈtzaˈ más xatzey lāˈ tūˈ huaˈchi
aˈntū mālacnūlh Abel.
25 Cakaxpaˈttit aˈntū huan
Dios. Cāmāpātīnīca aˈntīn tūˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈlh Moisés aˈntīn
Dios māchihuīnīlh. Lāˈ āˈchulāˈ
naquincātamāpātīnīyāniˈ palh
tūˈ kaxmatcuˈtunāuj Dios aˈnchī
chihuīnaˈnāchaˈ nac aˈkapūn.
26 Makāntzaˈ Dios chihuīnaˈlh
aˈxniˈcaˈ ixtatakēstoknīˈt huan
israelitas pajtzu nac Sinaí. Lāˈ huan
tiˈyaˈt tachiquilh. Lāˈ chuhuaˈj
Dios huanīˈt: "Quit naˈicchiquipala
huan tiˈyaˈt. Lāˈ tūˈ xmān huan
tiˈyaˈt. Nā naˈicchiqui huan
aˈkapūn". 27 Lāˈ huāˈmāˈ huanicuˈtun
que natasputkōˈ ixlīhuāk aˈntū
cāmāˈaˈnanīnīˈt. Lāˈ natachoko
xmān aˈntūn tūla xakāˈlīcan.
28 Quinaˈn natāˈlatahuiˈlayāuj Dios
aˈnlhā xlaˈ māpaˈksīniˈn aˈnlhā
tāyaniˈ para pōˈktu. Chuhuaˈj
namaxquīˈyāuj pāxcatcaˈtzī
Dios lāˈ naˈaˈcnīniˈniˈyāuj lāˈ
namācāˈtanīyāuj chu aˈnchī huaˈchi
xlaˈ lacasquiˈn. 29 Ixlīstuˈncuaˈ que
Dios huaˈchi lakatin kaˈtlaˈ lamanaˈ
como xlaˈ nacāmāpātīnī xlacaˈn
aˈntīn tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ.

Palh xaˈnca nalatāˈkchokoyāuj, chuntzaˈ nalīmāpāxuhuīyāuj Dios

13 Calāpāxquīˈtit milīhuākcaˈn
como huiˈxinaˈn lītāˈtimīn.
2 Camānūˈtit na minchiccaˈn aˈntīn
tamināchaˈ de makat. Aˈmakapitzīn
aˈntīn chuntzaˈ tatlahuanīˈt, xlacaˈn
tamānūnīˈt ángeles na ixchiccaˈn,
aˈyuj xapūˈla tūˈ ixtacaˈtzī palh
xlacaˈn ángeles ixtahuanīˈt.
3 Tūˈ cacāpātzaˈnkātit aˈntī
cāchīˈcanīˈt. Cacālakalhuˈmaˈntit
de xlacaˈn huaˈchilh nā huiˈxinaˈn
xatachīˈnīˈn con xlacaˈn. Lāˈ
tūˈ cacāpātzaˈnkātit aˈntīn
tapātīniˈmāˈna. Cacālakalhuˈmaˈntit
xlacaˈn huaˈchilh nā huiˈxinaˈn
ixpātīniˈntit huaˈchi xlacaˈn.
4 Lej tzey tapūchahuacan. Tūˈ
līmakuan tlahuacan talākalhīˈn.
Dios nacāmāpātīnī xlacaˈn aˈntīn
tatlahua talākalhīˈn lāˈ āˈcatūhuā
huaˈchi huāˈmāˈ.
5 Tūˈ xmān capāstactit aˈnchī
nalīkaˈlhīˈyāˈtit tumīn. Līpāxuj
catahuiˈlaˈtit palh kaˈlhīˈyāˈtit
lhūhuaˈ tumīn o palh tūˈ
lhūhuaˈ. Dios huanīˈt: "Pōˈktu
naˈictāˈlatahuiˈlayāniˈ. Tūˈ maktin
ictimakxtekniˈ". 6 Lāˈ ūˈtzaˈ tūˈ
catilījicuaˈuj. Tzē nahuanāuj:

Huan Māpaꞌksīniꞌ Dios
quimaktāya.
Tūꞌ ictijicuaꞌniꞌlh aꞌntū
naquintatlahuaniꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt.
7 Cacāpāstactit xlacaꞌn aꞌntīn
pūꞌla cātamāsuꞌniꞌniꞌ ixtachihuīn
Dios. Capāstactit aꞌnchī xlacaꞌn
ixtalīlatlāꞌhuan. Lāꞌ cacāmakscaꞌttit
xlacaꞌn.
8 Jesucristo tūꞌ taxtāpālī. Xlaꞌ
pōꞌktu chūꞌtzaꞌ aꞌnchī ixuanīꞌt
xapūꞌla lāꞌ hasta chuhuaꞌj lāꞌ para
pōꞌktu. 9 Tūꞌ catamakxtektit que
nacātamāsuꞌniꞌyāniꞌ āꞌtāpātin
līmāscaꞌtīn aꞌntūn tūꞌ huaꞌchi
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit chuhuaꞌj. Dios
ūꞌtzaꞌ aꞌntī quincāmaktāyayāniꞌ
aꞌnchī nalatāꞌkchokoyāuj chu aꞌnchī
xlaꞌ lacasquiꞌn. Huan līmāscaꞌtīn
ixpālacata aꞌntū huaꞌcan, huāꞌmāꞌ
tūꞌ quincāmaktāyayāniꞌ. Aꞌyuj
āꞌmakapitzīn taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ huan
tamāꞌna līmāscaꞌtīn, huāꞌmāꞌ tūꞌ
cāmaktāya xlacaꞌn.
10 Huan sacerdotes aꞌntīn tascuja
na ixlītokpāncaꞌn israelitas, xlacaꞌn
tzē natahuaꞌ macstiꞌnaꞌj de huan
ixquinītcaꞌn animalhnaꞌ aꞌntū
mālacnūniꞌcan Dios. Xtunc huan
lēꞌksajnaꞌ aꞌntū mālacnūniꞌcanīꞌt
Dios aꞌntū quincāmāpānūniꞌyāniꞌ
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Huāꞌmāꞌ lēꞌksajnaꞌ,
ūꞌtzaꞌ Jesucristo. 11 Huan chiꞌxcuꞌ
aꞌntī xapuxcuꞌ sacerdote, xlaꞌ lēꞌn
ixkaꞌlhniꞌ animalhnaꞌ xatamaknīn
hasta huan nac lītokpān aꞌnlhā
huanican Lej Tasicuaꞌlanālīn
aꞌnlhā ixlīlakatuꞌ cuarto. Lāꞌ
aꞌntzaꞌ mālacnūniꞌcan Dios huan
kaꞌlhniꞌ para nacāmāpānūniꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ ixmacniꞌcaꞌn huan
animalhnaꞌ aꞌntū xatamaknīn,
huan tamāꞌna cāmāxtucan de
huan kaꞌtlaꞌ cāꞌlacchicniꞌ. Lāꞌ
aꞌntzaꞌ cālhcuyucan. 12 Lāꞌ nā
Jesús nā māxtuca de huan
xakaꞌtlaꞌ cāꞌlacchicniꞌ. Lā aꞌntzaꞌ
nīlh. Chuntzaꞌ pātīniꞌlh como
ixkaꞌlhniꞌ ixcālīmāpānūniꞌcuꞌtun
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
13 Lej lakmakaꞌnca Jesucristo
aꞌxniꞌcaꞌ māxtuca de huan xakaꞌtlaꞌ
cāꞌlacchicniꞌ lāꞌ xtokohuaꞌcaꞌca
huan nac cruz. Lāꞌ quinaꞌn como
kalhlakaꞌīꞌyāuj, kaꞌlhī nā napātīyāuj
aꞌxniꞌcaꞌ quincātalakmakaꞌnāniꞌ por
ixpālacata Jesucristo. 14 Huāꞌtzāꞌ
nac quilhtamacuj tintīꞌ huan
cāꞌlacchicniꞌ aꞌntū natahuiꞌla para
pōꞌktu. Quinaꞌn kaꞌlhīmāꞌnauj
āꞌlakatin cāꞌlacchicniꞌ aꞌntū
nalaktzīꞌnāuj āꞌcalīstān. 15 Tūꞌtzaꞌ
mālacnūniꞌyāuj Dios huan
xatamaknīn animalhnaꞌ. Līmakuan
namaxquīꞌyāuj pāxcatcaꞌtzī
Dios. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huaꞌchi lēꞌksajnaꞌ.
Lāꞌ tasquiꞌnī namākaꞌtlīꞌyāuj
Dios ixpālacata Jesucristo. 16 Tūꞌ
capātzaꞌnkātit natlahuaꞌyāꞌtit
aꞌntūn tzey. Lāꞌ tūꞌ capātzaꞌnkātit
nalāmaktāyaꞌyāꞌtit. Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
aꞌntū līpāxuhua Dios.
17 Cacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌtit
huan xanapuxcuꞌnuꞌ nac huan
lītokpānnaꞌ. Lāꞌ catlahuaꞌtit aꞌntū
xlacaꞌn cātahuaniyāniꞌ. Xlacaꞌn
cāmaktakaꞌlhāniꞌ huiꞌxinaꞌn
como talacasquiꞌn que xaꞌnca
nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit. Xlacaꞌn
natamaxquīꞌ cuenta Dios aꞌnchīn
tascuja. Xlacaꞌn con tapāxuhuān
natascuja palh natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntū
nacātalīmāpaꞌksīyāniꞌ. Lāꞌ palh tūꞌ
nacāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāꞌtit, xlacaꞌn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

natalīlakaputza. Lāꞌ huāꞌmāꞌ tuntūꞌ
caticātlahuaniꞌniꞌ huiꞌxinaꞌn.
18 Cakalhtōꞌkaꞌtit por quit. Lāꞌ
quit iccaꞌtzī que ictlōkentaxtūlh
aꞌntū Dios quilīmāmacūꞌlh como
pōꞌktu ictlahuacuꞌtun aꞌntūn
tzēy. 19 Iccāsquiꞌniꞌyāniꞌ que lej
caquilālīkalhtōꞌkaꞌuj huiꞌxinaꞌn que
Dios palaj naquimacāꞌnāchaꞌ aꞌnlhā
huiꞌlānaꞌntit.

Huan līsicuaꞌlanālīn

20 Dios ūꞌtzaꞌ aꞌntī cāmātzaꞌtaꞌtīꞌ
quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn. Xlaꞌ
mālakahuanīchokolh Jesucristo.
Lāꞌ Jesucristo nīlh lāꞌ chuntzaꞌ
līxapalh ixkaꞌlhniꞌ quintalaclēꞌiꞌcaꞌn.
Lāꞌ chuntzaꞌ līlacāxtlahualh huan
convenio aꞌntū lej tzey lāꞌ aꞌntū
natāyaniꞌ para pōꞌktu. Lāꞌ chuhuaꞌj
xlaꞌ pōꞌktu quincāmaktakaꞌlhāniꞌ.
21 Lāꞌ Dios cacāmaxquīꞌniꞌ
ixlīhuāk aꞌntū nacāmaktāyayāniꞌ
natlahuaꞌyāꞌtit ixtapuhuān. Lāꞌ
nā quinaꞌn caquincātlahuaniꞌ
Dios chu aꞌnchī xlaꞌ lacasquiꞌn
por ixlīmāpaꞌksīn Jesucristo.
Caꞌaꞌcnīniꞌniꞌca Jesucristo para
pōꞌktu. Amén.
22 Tāꞌtimīn, lej iccāsquiꞌniꞌyāniꞌ
que līlacatzucu nalakapūtleꞌkeyāꞌtit
aꞌntū iccātzoꞌknuniꞌmāꞌniꞌ
nac huāꞌmāꞌ carta. Tūꞌ lej
lhmāꞌn huanmāꞌ carta
aꞌntū iꞌccātzoꞌknuniꞌnīꞌtaꞌniꞌ.
23 Iccāmācaꞌtzīnīcuꞌtunāniꞌ que
makxtekcanīꞌttzaꞌ Timoteo. Lāꞌ
chuntzaꞌ tūꞌtzaꞌ tachīꞌn. Lāꞌ palh
xlaꞌ namin palaj, naquintāꞌaꞌn
aꞌxniꞌcaꞌ naꞌiccālakaꞌnāchāniꞌ
huiꞌxinaꞌn.
24 Cacāsaludarlīꞌtit ixlīhuākcaꞌn
huan xanapuxcuꞌnuꞌ de huan
lītokpān. Lāꞌ cacāsaludarlīꞌtit
ixlīhuākcaꞌn āꞌmakapitzīn aꞌntīn
takalhlakaꞌīꞌ. Huan tāꞌtimīn
xalanīꞌn nac Italia cāmacāꞌniꞌyāniꞌ
saludos.
25 Lāꞌ Dios cacāsicuaꞌlanālīkōꞌniꞌ
milīhuākcaꞌn huiꞌxinaꞌn. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aꞌntūn Tzoꞌkli Santiago

Lītzucuca huan carta

1 Quit, Santiago, ictzoꞌka huāꞌmāꞌ
carta. Quit ictāꞌscuja Dios
lāꞌ huan Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo.
Quit iccāmacāꞌniꞌyāniꞌ saludos
milīhuākcaꞌn israelitas aꞌntīn
tapaꞌksīyāꞌtit con Dios, aꞌntī
aꞌkahuaꞌnīꞌtaꞌntit.

Huan tapāstacnaꞌ aꞌntū Dios māstāꞌ

2 Tāꞌtimīn, catahuiꞌlaꞌtit con
tapāxuhuān aꞌyuj cāpātleꞌkeniꞌyāniꞌ
lej lhūhuaꞌ catūhuā por
ixpālacata kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit
Jesucristo. 3 Caꞌtzīꞌyāꞌtittzaꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ cāpātleꞌkeniꞌyāniꞌ
huāꞌmāꞌ lāꞌ palh tūꞌ makxtekāꞌtit
aꞌnchī kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit, chuntzaꞌ
nalīscaꞌtāꞌtit aꞌnchī natāyaniꞌyāꞌtit.
4 Lāꞌ pōꞌktu natāyaniꞌyāꞌtit, lāꞌ
chuntzaꞌ nalīscaꞌtāꞌtit aꞌnchī xaꞌnca
nalatāꞌkchokoyāꞌtit lāꞌ aꞌnchī
nalītlōkentaxtūkōꞌyāꞌtit ixlīhuāk
aꞌntū ixtapuhuān Dios.
5 Palh huiꞌxinaꞌn tūꞌ
māchekxīyāꞌtit aꞌnchī
nalīlatāꞌkchokoyāꞌtit xaꞌnca,
casquiꞌniꞌtit Dios lāꞌ xlaꞌ
nacāmāmāchekxīnīyāniꞌ. Xlaꞌ
lej cāmaktāya ixlīhuāk huan
tachiꞌxcuhuīꞌt chu aꞌnchī tasquiꞌnī
lāꞌ tūꞌ cālacatāꞌquīꞌ. 6 Aꞌxniꞌcaꞌ
huiꞌxinaꞌn nasquiꞌniꞌyāꞌtit catūhuā
Dios, napuhuaꞌnāꞌtit que Dios
stuꞌncuaꞌ nacātamaxquīꞌyāniꞌ.
Lāꞌ tūꞌ maktin tipuhuaꞌnāꞌtit que
Dios tūꞌ caticāmaxquīꞌniꞌ. Lāꞌ aꞌntī
puhuan que Dios tūꞌ catimāstāꞌlh,
xlaꞌ tūꞌ xmān tāpātin ixtapāstacnaꞌ
kaꞌlhī. Xlaꞌ huaꞌchi aꞌxniꞌcaꞌ
huan ūꞌniꞌ lakaxtim māꞌkchoko
huan xasipej mar. 7 Aꞌntī puhuan
chuntzaꞌ, Dios tūꞌ catimaxquīꞌlh
aꞌntū nasquiꞌniꞌ. 8 Aꞌntīn tūꞌ xmān
tāpātin tapāstacnaꞌ takaꞌlhī,
xlacaꞌn tūꞌ maktin tacaꞌtzī aꞌntū
natatlahua.
9 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn, tāꞌtimīn, aꞌntī
chu catīhuāya tachiꞌxcuhuīꞌt,
calīpāxuhuaꞌtit como Dios
cālaktzīꞌnāniꞌ tūꞌ huaꞌchi chu
catīhuāya tachiꞌxcuhuīꞌt. 10 Lāꞌ
huiꞌxinaꞌn, tāꞌtimīn, aꞌntī
lacricos, calīpāxuhuaꞌtit como
māchekxīyāꞌtit que Dios laktzīꞌn
mintumīncaꞌn huaꞌchilh nīn tuntūꞌ
ixtapalh. Huan ricosnuꞌ natasputa
huaꞌchi lakatin xaꞌnat. 11 Aꞌxniꞌcaꞌ
lej chiꞌchiniꞌn huan chiꞌtin scōhuan,
lāꞌ huan xaꞌnat yuja. Lāꞌ huan
ixlītzēhuanīꞌt xlaꞌ sputa. Lāꞌ nā
chuntzaꞌ talīsputa huan ricosnuꞌ
līhuan tatlahua ixnegociocaꞌn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Aˈnchī napātīniˈncan lāˈ natāyaniˈcan

12 Līpāxūj tahuiˈlānaˈ xlacaˈn
aˈntī lej līlacatejtin tapātī aˈntū
cāpātleˈkeniˈ. Palh xlacaˈn
natatāyaniˈ, natakaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn. Lāˈ xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn xlaˈ huaˈchi
lēˈksajnaˈ aˈntū Dios cāmālacnūniˈ
aˈntīn tapāxquīˈ. 13 Lāˈ palh kalhatin
chiˈxcuˈ puhuan que natlahua
aˈntūn tūˈ tzey, tūˈ cahualh que
Dios māpuhuanīlh aˈntūn tūˈ tzey.
Dios tūˈ maktin puhuan natlahua
aˈntūn tūˈ līmakuan. Lāˈ xlaˈ tūˈ
cāmāpuhuanī huan tachiˈxcuhuīˈt
que catatlahualh aˈntūn tūˈ
līmakuan. 14 Aˈxniˈcaˈ kalhatin
chiˈxcuˈ puhuan natlahua aˈntūn tūˈ
līmakuan, xlaˈ māniˈ ixtapāstacnaˈ
mātlahuī chuntzaˈ. 15 Lāˈ palh
xlaˈ tlahua chu aˈnchī koˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈ, chuntzaˈ kaˈlhī
ixtalaclēˈiˈ. Lāˈ āˈchulāˈ tlahuatēlha
aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ ūˈtzaˈ nalīnī.
16 Lej stuˈncuaˈ aˈntū
iccāhuanimāˈniˈ. Lāˈ tūˈ
cataˈaˈkxokotit, tāˈtimīn.
17 Huāk xatzey catūhuā aˈntū
quincātamaxquīˈnīˈtāˈniˈ,
huāk macamīn Dios. Aˈntī
quincāmaxquīˈniˈ huāk aˈntūn tzey
xlaˈ ūˈtzaˈ Dios. Xlaˈ cātlahualh
aˈntūn tamāxkakēniˈn nac aˈkapūn.
Dios xlaˈ chu ūˈtzaˈtzaˈ. Tūˈ maktin
taxtāpalī nīn macstiˈnaˈj. 18 Dios
quincātamaxquīˈniˈ xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn chu aˈnchī
xlaˈ ixtapuhuān. Quincātamaxquīˈniˈ
quinquilhtamacujcaˈn xasāstiˈ por
ixpālacata ixtachihuīn Dios aˈntū
ixlīstuˈncuaˈ. Lāˈ chuntzaˈ quinaˈn
xapūˈlaˈ kalhlakaˈīˈnīˈtaˈuj. Lāˈ
āˈcalīstān lhūhuaˈ āˈmakapitzīn
natakalhlakaˈīˈ.

Aˈntū Dios lacasquiˈn que natlahuayāuj

19 Lāˈ capāstactit huāˈmāˈ, tāˈtimīn.
Lāˈ milīhuākcaˈn xaˈnca cakaxpaˈttit
ixtachihuīn Dios. Lāˈ capāstacnaˈntit
pūˈla para nachihuīnaˈnāˈtit, lāˈ
tūˈ naˈaˈkchipināˈtit. 20 Huan
tāˈkcha quincāmāmakchuyīyāniˈ.
Lāˈ chuntzaˈ tūla tlahuayāuj
ixtapuhuān Dios. 21 Camāpānūkōˈtit
ixlīhuāk aˈntūn tūˈ tzey lāˈ ixlīhuāk
aˈntū koˈhuaˈjuaˈ. Calīhuiˈlīˈtit
que natlahuaˈyāˈtit ixtapuhuān
Dios. Lāˈ catlahuaˈtit cuenta
aˈntū huan ixtachihuīn Dios
aˈntū maklhtīniˈnīˈtaˈntit. Uˈtzaˈ
aˈntū cāmācaˈtzīnīniˈ aˈnchī
nacālīmāpūtaxtūyāniˈ.
22 Caˈaˈkahuānaˈniˈtit huan
ixtachihuīn Dios, lāˈ tūˈ xmān
cakaxpaˈttit. Palh puhuaˈnāˈtit
que xmān tasquiˈnī nakaxpaˈtāˈtit,
mēˈcstucaˈn taˈaˈkxokoyāˈtit. 23 Aˈntī
xmān takaxmata ixtachihuīn Dios lāˈ
tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ, xlacaˈn huaˈchi
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī talakjū
nac espejo. 24 Lāˈ xmān ixaˈcstu
laktzīˈncan aˈnchī huanīˈt ixlacan
lāˈ aˈn lāˈ chu tuncan pātzaˈnkā
aˈnchī ixuanīˈt. 25 Lāˈ tūˈ chuntzaˈ
xlacaˈn aˈntīn cuenta tatlahua huan
xatzey ixtachihuīn Dios aˈntūn
quincāmācaˈtzīnīyāniˈ aˈnchī
nalīpūtaxtuyāuj. Lāˈ palh xlacaˈn tūˈ
tamakxteka taˈaˈkahuānaˈniˈ, lāˈ palh
tūˈ tapātzaˈnkā aˈntū huan, chuntzaˈ
Dios nacāsicuaˈlanālī ixlīhuāk
aˈntūn tatlahua.
26 Lāˈ palh chāˈtin chiˈxcuˈ huan
que aˈkahuānaˈniˈ Dios, lāˈ tūla

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

māpa'ksī ixquilhni' xla' ixa'cstu
ta'a'kxoko. Xla' tū' stu'ncua'
a'kahuāna'ni' Dios. 27 A'ntū Dios
lacasqui'n que natlahuayāuj quina'n
a'ntī stu'ncua' kalhlaka'ī'yāuj
xla' chuntza': cacāmaktāyauj
huan lacxcamanīn lā' huan
lakapūtnu' a'ntīn tapātīni'n lā'
pō'ktu cataxtunquīuj de ixlīhuāk
xako'hua'jua' a'ntū xala' nac
quilhtamacuj.

Tasqui'nī nacālaktzī'nāuj huan tachi'xcuhuī't chu a'cxtim

2 Tā'timīn, calālaktzī'ntit
a'cxtim milīhuākca'n
hui'xina'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo a'ntī
lej xaka'tla'. 2 Na'iccāhuaniyāni'
lakatin tamālacastuc. Kalhatu'
chi'xcuhuī'n tatanū na
milītokpānca'n. Kalhatin xla' rico
lā' ka'lhī ixmacatzātzāt de oro
lā' ixlu'xu' lej xafino. Lā' huan
ā'kalhatin xla' pobre lā' xla' ka'lhī
masnā lu'xu'. 3 Lā' hui'xina'n más
a'cnīni'ni'yā'tit a'ntīn ka'lhī xatzey
ixlu'xu' lā' huani'yā'tit: "Hui'x
catahui'la' huā'tzā' nac xatzey silla".
Lā' huan pobre huani'yā'tit: "Hui'x
catāyachī a'jnanu' o catahui'la' nac
piso pajtzu na quintojon". 4 Palh
chuntza' tlahua'yā'tit hui'xina'n,
chuntza' tasu'yu que puhua'nā'tit
que ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n
más xalacuan. Palh chuntza'
tlahua'yā'tit hui'xina'n, tū' tzey
mintapāstacna'ca'n.
5 Tā'timīn, lej iccāpāxquī'yāni'
lā' iccāhuanicu'tunāni' huā'mā'.
Dios cālacsacnī't a'ntī lacpobresni'.
Lā' a'yuj pobres xlaca'n, Dios
cālaktzī'n hua'chi ricosnu', como
talīpāhuan Dios lā' chuntza'
natatanū a'nlhā xla' māpa'ksīni'n.
Lā' nā ixlīhuāk a'ntīn tapāxquī'
Dios ixlīhuākca'n natatanū a'nlhā
xla' māpa'ksīni'n. 6 Lā' hui'xina'n
cālakmaka'nā'tit huan tī lacpobres.
Lā' cā'a'cnī'ni'ni'yā'tit huan ricos.
Lā' huan ricos ū'tunu'n a'ntīn
cātamāpātīnīyāni'. Lā' xlaca'n
cātamālacapū'yāni' hui'xina'n.
7 U'tunu'n huan ricos a'ntī
ko'hua'jua' talīchihuīna'n Jesucristo
quiMāpa'ksīni'ca'n. U'tza' a'ntī
hui'xina'n tā'tapa'ksī'yā'tit.
8 Ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntūn
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios
chuntza' huan: "Nacāpāxquī'ya'
huan ā'makapitzīn chu a'nchī
pāxquī'ca'na' mē'cstu". Palh
hui'xina'n a'kahuāna'ni'yā'tit
huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza'
xa'nca tlā'hua'mpā'na'ntit.
9 Palh hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit
makapitzīn lā' ā'makapitzīn
huampala cālakmaka'nā'tit,
chuntza' tlahua'yā'tit a'ntūn tū'
līmakuan, lā' chuntza' hui'xina'n
laclī'pinā'tit chu a'nchī huan huan
ixlīmāpa'ksīn Dios. 10 Palh kalhatin
chi'xcu' nakalhlaka'ī' ixlīhuāk
huan ixley Dios lā' xmān lakatin
līmāpa'ksīn a'ntūn tū' a'kahuāna'ni',
huā'mā' chi'xcu' laclē'n como tū'
a'kahuāna'ni'kō'lh huan ley, lā'
a'yuj xmān lakatin līmāpa'ksīn
a'ntūn tū' a'kahuāna'ni'lh. 11 Dios
hualh: "Tū' timakpuscātīni'na'".
Lā' nā chuntza' hualh xla': "Tū'
timaknīni'na'". Palh kalhatin a'ntī
namaknīni'n, xla' nalaclē'n lā'
a'yuj tū' makpuscatīni'nī't. 12 Dios
quincāmaktāyayāni' lā' chuntza'
tū' naquincāmāpa'ksīyāni' huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

aꞌntū koꞌhuaꞌjuaꞌ. Lāꞌ chuntzaꞌ
palh tlahuayāuj aꞌntūn tūꞌ tzey,
Dios naquincājuzgarlīyāniꞌ.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ calīchihuīnaꞌntit
lāꞌ catlahuaꞌtit aꞌntūn tzey.
13 Dios, aꞌxniꞌcaꞌ najuzgarlī, tūꞌ
caticālakalhuꞌmalh aꞌntīn tūꞌ
talakalhuꞌmalh āꞌmakapitzīn. Lāꞌ
xlaꞌ xmān nacālakalhuꞌman aꞌntīn
talakalhuꞌmalh āꞌmakapitzīn.
Lāꞌ aꞌntīn talakalhuꞌmanīꞌt
āꞌmakapitzīn, xlacaꞌn tūꞌ
catitajicuaꞌlh aꞌxniꞌcaꞌ najuzgarlī
Dios.

Aꞌnchī xaꞌnca kalhlakaꞌīꞌcan

14 Tāꞌtimīn, palh kalhatin chiꞌxcuꞌ
huan que līpāhuan Dios lāꞌ xlaꞌ tūꞌ
tlahua aꞌntūn tzey, chu tlakaj huan
palh līpāhuan. 15 Palh kalhatin
quintāꞌtin spuꞌtniꞌ ixluꞌxuꞌ lāꞌ tūꞌ
kaꞌlhī aꞌntū nahuaꞌ 16 lāꞌ makapitzīn
de huiꞌxinaꞌn tahuanī: “Dios
casicuaꞌlanālīniꞌ lāꞌ camaxquīꞌcaꞌ
miluꞌxuꞌ lāꞌ camāhuīꞌcaꞌ”, lāꞌ
aꞌntī tahuani chuntzaꞌ nīn tuntūꞌ
tamaxquīꞌ, chuntzaꞌ nīn tuntūꞌ
ixpālacata palh tahuan que
talīpāhuan Dios. 17 Palh kalhatin
chiꞌxcuꞌ huan palh līpāhuan Dios,
lāꞌ tūꞌ maktāya āꞌchāꞌtin, xlaꞌ chu
tlakaj huan que līpāhuan Dios. Xlaꞌ
huaꞌchi kalhatin xanīn como huan
xanīn tuntūꞌtzaꞌ tlahua.
18 Chōꞌla kalhatin nahuan:
“Makapitzīn xmān talīpāhuan Dios,
lāꞌ taꞌaꞌnan āꞌmakapitzīn aꞌntīn
tatlahua aꞌntūn tzey”. Palh chuntzaꞌ
ixquihuanica quit xaꞌicualh:
“¿Chichū nalītasuꞌyuꞌyaꞌ palh
līpāhuaꞌnaꞌ Dios palh tūꞌ tlahuaꞌyaꞌ
aꞌntūn tzey? Pero quit ictlahua
lej xatzey. Lāꞌ chuntzaꞌ lītasuꞌyu
palh quit iclīpāhuan Dios”. 19 Huiꞌx
puhuaꞌnaꞌ que xmān kalhatin Dios.
Lāꞌ chuntzaꞌ tzey. Lāꞌ nā chuntzaꞌ
tapuhuan huan xakoꞌhuaꞌjuaꞌ
espíritus aꞌntīn tatāꞌscuja huan
koꞌtiꞌtiꞌ. Lāꞌ xlacaꞌn taxpipi porque
lej tajicuaꞌniꞌ Dios. 20 Huiꞌx tūꞌ
māchekxīꞌyaꞌ. Naꞌicmāsuꞌniꞌyāniꞌ
que chu tlakaj aꞌntī huan palh
līpāhuan Dios lāꞌ palh tūꞌ tlahua
aꞌntū xalacuan. 21 Quixūꞌyāpapcaꞌn
Abraham mālacnūniꞌlh, como
huaꞌchi lēꞌksajnaꞌ Dios, huan
ixoꞌkxaꞌ aꞌntī ixtacuīniꞌ Isaac.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ Dios līlaktzīꞌlh que
Abraham lej tzeya chiꞌxcuꞌ por
ixpālacata aꞌntūn tlahualh.
22 Chuntzaꞌ māchekxīcan que
Abraham ixlīpāhuan Dios lāꞌ ūꞌtzaꞌ
xlaꞌ lītlahualh aꞌntū xalacuan. Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ Abraham tlahualh huāꞌmāꞌ
aꞌntū lej tzey, ūꞌtzaꞌ lītasuꞌyulh que
Abraham ixlīpāhuan Dios. 23 Lāꞌ
chuntzaꞌ tlōkentaxtūca chu aꞌnchī
ixtatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios
aꞌnlhā huan: “Abraham ixlīpāhuan
Dios. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ Dios lej xatzey
līlaktzīꞌlh Abraham”. Lāꞌ Dios hualh
que Abraham ixamigo.
24 Lāꞌ chuntzaꞌ huiꞌxinaꞌn
caꞌtzīyāꞌtittzaꞌ que Dios xalacuan
cālaktzīꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt tūꞌ
xmān por ixpālacata talīpāhuan
Dios. Nā tasquiꞌnī que xlacaꞌn
natatlahua aꞌntū xalacuan.
Lāꞌ chuntzaꞌ natasuꞌyu palh
talīpāhuan Dios. 25 Lāꞌ nā chuntzaꞌ
pātlekeniꞌlh Rahab aꞌntī lej
ixkaꞌlhī lhūhuaꞌ ixmakchiꞌxcuꞌ.
Xlaꞌ cāmakxtekli tatachokolh na
ixchic huan chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntī Josué
cāmacamilh. Lāꞌ cāmātzēꞌkli lāꞌ
cāmaktāyalh para natataxtu de

huan nac cāˈlacchicniˈ nac āˈkantīn
tej. Lāˈ ūˈtzaˈ Dios līlaktzīˈlh lej
tzeya puscāt huan Rahab. 26 Quinaˈn
huiˈlānaˈuj como kaˈlhīyāuj
quimacniˈcaˈn lāˈ quilīcaˈtzīncaˈn.
Lāˈ nā chuntzaˈ quinaˈn kaˈlhīyāuj
xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn,
como līpāhuanāuj Dios lāˈ nā
tlahuayāuj aˈntū xalacuan.

Quinquilhniˈcaˈn

3 Tāˈtimīn, más xatzey palh tūˈ
lhūhuaˈ de huiˈxinaˈn nalaˈyāˈtit
milīmākalhtōˈkēˈniˈnīˈncaˈn
na milītokpāncaˈn. Caˈtzīyāˈtit
huiˈxinaˈn que xlacaˈn aˈntī
tamāsuˈyu más līpalhaˈ
nacājuzgarlīcan. 2 Quinaˈn
quilīhuākcaˈn aˈkatunuˈ tlahuayāuj
aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ palh kalhatin
chiˈxcuˈ tzē māpaˈksī ixquilhniˈ
lāˈ chuntzaˈ tzē māpaˈksī
ixlīhuāk ixmacniˈ. Lāˈ xlaˈ tzeyā
chiˈxcuˈ. 3 Huaˈchi huan cahuāyuj,
cāmākalhnūyāuj freno na
ixquilhniˈcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ tzē
nacāmāpaˈksīyāuj. Lāˈ nataˈaˈn chu
aˈnlhā quinaˈn lacasquiˈnāuj. 4 Lāˈ
nā huaˈchi huan barcos aˈntū lej
lakkaˈtlaˈn. Lāˈ aˈntū pūxuiˈtican
lej tiˈnaˈj. Lāˈ aˈyuj huan ūˈniˈ lej
xatliˈhuiˈqui tampiˈtalēˈn huan
barco, huan piloto tzē nalēˈn chu
aˈnlhā lacasquiˈn, aˈyuj tiˈnaˈj
aˈntū pūxuiˈtican huan barco. 5 Lāˈ
chuntza quinquilhniˈcaˈn. Lāˈ aˈyuj
tiˈnaˈj quinquilhniˈcaˈn lītasuˈyu
que līkaˈtlaˈjcaˈtzīyāuj. Lāˈ huan
skoyāt aˈyuj mactzinaˈj macscut
pero tzē namāquilhtī lakatin kaˈtlaˈ
cāˈquiˈhuīˈn. 6 Lāˈ quinquilhniˈcaˈn
huaˈchi skoyāt como cālactlahua
āˈmakapitzīn. Quinquilhniˈcaˈn
pūchihuīnaˈnāuj ixlīhuāk aˈntū
lej koˈhuaˈjuaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ āˈchulāˈ
tūˈ tzey līlayāuj. Por ixpālacata
quinquilhniˈcaˈn, talālīstaˈla
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt nac
cāˈquilhtamacuj. Lāˈ huan koˈtiˈtiˈ
ūˈtzaˈ aˈntī quincāmāhuanīyāniˈ
aˈntū koˈhuaˈjuaˈ. 7 Lāˈ chiˈxcuhuīˈn
xlacaˈn tzē natamāmānsujlī
chuxatūyā animalhnaˈ lāˈ chuxatūyā
spūnnuˈ lāˈ chuxatūyā lūhuaˈ lāˈ
chuxatūyā animalhnaˈ xalaˈ nac mar.
Lāˈ ixlīhuākcaˈn cāmāmānsujlīca.
8 Pero quinquilhniˈcaˈn tintīˈ aˈntī
tzē namāpaˈksī. Quinquilhniˈcaˈn
pōˈktu huan aˈntū koˈhuaˈjuaˈ.
Huaˈchilh kaˈlhī līlaknīn como
quinquilhniˈcaˈn cāpūlactlahuayāuj
āˈmakapitzīn. 9 Lāˈ con
quinquilhniˈcaˈn pūmācāˈtanīyāuj
Dios quinTātaˈcaˈn, lāˈ nā
cāpūˈaˈksaˈnāuj huan āˈmakapitzīn
tachiˈxcuhuīˈt aˈntū Dios tlahuanīˈt
huaˈchi xlaˈ. 10 Lāˈ māniˈ na
quinquilhniˈcaˈn taxtu huan
tachihuīn aˈntū xatzey lāˈ huan
tachihuīn aˈntū koˈhuaˈjuaˈ. Tāˈtimīn,
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ tūˈ līmakuan. 11 ¿Chu
xmān nac lakatin muˈsniˈ taxtu
huan xcān xaseˈksiˈ lāˈ huan
xcān chaˈchāˈklhuaˈ? 12 Tāˈtimīn,
aˈkatin quiˈhuiˈ de aˈkalhpauj
tūla catitōˈcaˈlh ixtōˈcat xīpa. Lāˈ
xaquiˈhuiˈ uvas tūla catitōˈcaˈlh
ixtōˈcaˈt aˈkalhpauj. Lāˈ nā chuntzaˈ
huan lakatin muˈsniˈ aˈnlhā taxtuhuīˈ
chaˈchāˈklhuaˈ xcān aˈntzaˈ tūla
catitaxtulh huan xaseˈksiˈ xcān.

Aˈntīn takaˈlhī ixtapāstacnaˈ Dios

13 Chōˈla makapitzīn de
huiˈxinaˈn huīˈ aˈntī lakskalalhnaˈ
lāˈ lhūhuaˈ tamāchekxī lāˈ

chuntzaꞌ tzē namāsuꞌyuꞌyātit.
Calatāꞌkchokotit līlacatejtin
lāꞌ chuntzaꞌ nalītalacsuꞌyu palh
lakskalalhnaꞌ huiꞌxinaꞌn. Lāꞌ tūꞌ
tikaꞌtlaꞌjcaꞌtzīyāꞌtit. 14 Lāꞌ palh
huiꞌxinaꞌn xmān lacasquiꞌnāꞌtit que
napuhuancan que huiꞌxinaꞌn lej
skalalhnaꞌ chuntzaꞌ lītasuꞌyu que
tūꞌ lej skalalhnaꞌ huiꞌxinaꞌn. 15 Palh
chuntzaꞌ puhuan kalhatin, aꞌntzaꞌ
lītalacsuꞌyu palh ixtapāstacnaꞌ xlaꞌ
tūꞌ ixlaꞌ Dios. Xmān pāstacnaꞌn
huaꞌchi ixtapāstacnaꞌ huan koꞌtiꞌtiꞌ
lāꞌ ixtapāstacnaꞌcaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn
como tlahuamāꞌ aꞌntū lacasquiꞌn
ixmacniꞌ. 16 Aꞌxniꞌcaꞌ huan
tachiꞌxcuhuīꞌt xmān talacasquiꞌn
que napuhuancan que xlacaꞌn
lej lakskalalhnaꞌ por ūꞌtzaꞌ
talālīstaꞌla lāꞌ tatlahua ixlīhuāk
catūhuā aꞌntū lej koꞌhuaꞌjuaꞌ.
17 Lāꞌ naꞌiccāhuaniyāniꞌ aꞌnchī
talīhuanīꞌt xlacaꞌn aꞌntīn takaꞌlhī
ixtapāstacnaꞌ Dios. Xlacaꞌn xmān
tapāstaca aꞌntū lacuan. Uꞌtzaꞌ aꞌntū
más tasquiꞌnī. Lāꞌ tūꞌ talāstaꞌla. Lāꞌ
lacatzucu talātāꞌchihuīnaꞌn. Lāꞌ
lej taꞌaꞌkahuānaꞌn. Lāꞌ tamaktāya
āꞌmakapitzīn. Lāꞌ talaktzīꞌn
aꞌcxtim ixlīhuāk. Lāꞌ tatlahua
aꞌntūn tzey, lāꞌ tūꞌ huaꞌchi aꞌntīn
tatasuꞌyuꞌ palh tzeyā chiꞌxcuhuīꞌn
lāꞌ xmān talīꞌaꞌkxokonuꞌn. 18 Lāꞌ
aꞌntīn tūꞌ talāstaꞌlacuꞌtun con
āꞌmakapitzīn, chuntzaꞌ xlacaꞌn
tatlahua aꞌntū xatzey, lāꞌ chuntzaꞌ
tūꞌtzaꞌ catitatāꞌlāstaꞌlacuꞌtulh huan
āꞌmakapitzīn.

Tūꞌ tzey palh lakatīyāuj aꞌntū xalaꞌ nac quilhtamacuj

4 Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ lej lāstaꞌlayāꞌtit?
Huiꞌxinaꞌn tlahuaꞌyāꞌtit
chuntzaꞌ como lej kaꞌlhīcuꞌtunāꞌtit
aꞌntū lej ixtapalh tumīn. Lāꞌ
huāꞌmāꞌ tapāstacnaꞌ aꞌntū
kaꞌlhīꞌyāꞌtit tāꞌlāstaꞌlatanūmaꞌ
na miꞌaꞌclhcunuccaꞌn con huan
xatzey mintapāstacnaꞌcaꞌn
aꞌntū cātamaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ Dios.
2 Huiꞌxinaꞌn lej kaꞌlhīcuꞌtunāꞌtit
catūhuā lāꞌ como tūla kaꞌlhīꞌyāꞌtit,
lāꞌ ūꞌtzaꞌ lālīmaknīcuꞌtunāꞌtit
huiꞌxinaꞌn. Huiꞌxinaꞌn lej
lālakcaꞌtzaniꞌyāꞌtit aꞌntī kaꞌlhī
catūhuā, lāꞌ como tūla kaꞌlhīꞌyāꞌtit,
lej lālīlacatāꞌquīꞌyāꞌtit lāꞌ
lālītucsāꞌtit. Lāꞌ tūla kaꞌlhīꞌyāꞌtit
aꞌntū lacasquiꞌnāꞌtit huiꞌxinaꞌn,
como tūꞌ squiꞌniꞌyāꞌtit Dios.
3 Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ squiꞌniꞌyāꞌtit Dios
tūꞌ cāmaxquīꞌyāniꞌ, porque tūꞌ
xaꞌnca squiꞌniꞌyāꞌtit. Squiꞌniꞌyāꞌtit
huiꞌxinaꞌn con xakoꞌhuaꞌjuaꞌ
mintapāstacnaꞌcaꞌn. Squiꞌniꞌyāꞌtit
xmān para pāxcat līlaꞌyāꞌtit, xmān
para aꞌntū huiꞌxinaꞌn lacasquiꞌnāꞌtit.
4 Huiꞌxinaꞌn huaꞌchi kalhatin
puscāt aꞌntīn tūꞌ lakspit, como
tūꞌtzaꞌ aꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtunāꞌtit Dios
lāꞌ xmān tlahuaꞌcuꞌtunāꞌtit aꞌntū
lacasquiꞌnāꞌtit. ¿Chu tūꞌ caꞌtzīyāꞌtit
que aꞌntī lej talakatī lhūhuaꞌ
catūhuā xalaꞌ nac quilhtamacuj,
xlacaꞌn tala huaꞌchi ixtāꞌcaꞌtza
Dios? Aꞌntīn tatlahua chu aꞌcxtim
huaꞌchi xalanīꞌn nac quilhtamacuj,
xlacaꞌn tala huaꞌchi ixtāꞌcaꞌtza Dios.
5 Chōꞌla huiꞌxinaꞌn puhuaꞌnāꞌtit que
xmān chu tlakaj tatzoꞌkniꞌ huan na
ixtachihuīn Dios aꞌnlhā huan que
Dios quincāmaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ huan
Espíritu Santo lāꞌ xlaꞌ lacasquiꞌn que
xmān xlaꞌ naquincāmāpaꞌksīyāniꞌ
lāꞌ tūꞌ lacasquiꞌn que
naquincāmāpaꞌksīyāniꞌ āꞌkalhatin.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

6 Lāˈ como ūˈtzaˈ lacasquiˈn Dios, xlaˈ
quincāmaktāyayāniˈ, lāˈ chuntzaˈ
tzē naˈaˈkahuānaˈniˈyāuj xmān Dios.
Chuntzaˈ huan ixtachihuīn Dios:

Dios tūˈ cāmaktāya aˈntīn
takaˈtlaˈjcaˈtzī.
Xlaˈ cāmaktāya aˈntīn tūˈ
takaˈtlaˈjcaˈtzī.

7 Lāˈ huiˈxinaˈn catamakxtektit
que Dios nacāmāpaˈksīyāniˈ. Lāˈ
tūˈ catamakxtektit que huan
koˈtiˈtiˈ nacāmāpaˈksīyāniˈ. Lāˈ
chuntzaˈ xlaˈ nacātatzāˈlaniˈyāniˈ.
8 Catapajtzūtit con Dios lāˈ xlaˈ nā
nacātāˈlatahuiˈlayāniˈ huiˈxinaˈn. Lāˈ
huiˈxinaˈn aˈntīn tlahuaˈyāˈtit aˈntū
xakoˈhuaˈjuaˈ, tūˈtzaˈ catlahuaˈtit. Lāˈ
huiˈxinaˈn aˈntī pāxquīˈyāˈtit Dios
lāˈ nā aˈntū ixlaˈ huan quilhtamacuj,
camakxtektit huanmāˈ xakoˈhuaˈjuaˈ
mintapāstacnaˈcaˈn. 9 Lāˈ lej
calakaputzatit lāˈ cacalhuaˈntit.
Lāˈ tūˈtzaˈ calītzīˈntit lāˈ tūˈtzaˈ
capāxuhuaˈtit por ixpālacata
aˈntūn tūˈ tzey. Camāxanaˈntit por
ixpālacata mintalaclēˈiˈcaˈn. 10 Lāˈ
cahuaˈniˈtit Dios palh huiˈxinaˈn
tlahuaˈnīˈtaˈntit aˈntūn tūˈ tzey lāˈ
Dios nacālakalhuˈmanāniˈ.

Tūˈ tzey palh aˈksaˈnanāuj

11 Tāˈtimīn, tūˈ tilālīchihuīnaˈnāˈtit
aˈntūn tūˈ tzey. Palh kalhatin
līchihuīnaˈn āˈkalhatin aˈntūn tūˈ
līmakuan, chuntzaˈ līlakmakaˈmāˈ
huan ley aˈntū huan: Calāpāxquīˈtit.
Xlaˈ puhuan que tzē nahuan palh
āˈchāˈtin laclēˈn. Lāˈ xlaˈ huaˈchi
juez. Lāˈ tūˈ puhuan palh nā xlaˈ
laclēˈn como lakmakaˈmāˈ huan
ley. 12 Xmān kalhatin Juez aˈnan.
Xlaˈ ūˈtzaˈ māniˈ Dios. Lāˈ xlaˈ ūˈtzaˈ
quincāmaxquīˈniˈ huan ley que
ūˈtzaˈ naˈaˈkahuānaˈniˈyāuj. Xlaˈ tzē
naquincāmāpūtaxtūyāniˈ lāˈ nā tzē
naquincāmacāˈnāniˈ nac pūpātīn. Lāˈ
¿aˈchīˈ puhuaˈnāˈtit palh huiˈxinaˈn
tzē naˈaˈksaˈnāˈtit āˈkalhatin?

Tūˈ caˈtzīyāuj aˈntū napātleˈke lakalī

13 Naˈiccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn
macstiˈnaˈj mimpālacatacaˈn
huiˈxinaˈn aˈntī lāhuaniˈyāˈtit:
"Chuhuaˈj o lakalī naˈaˈnāuj nac
lakatīn xcānsipej. Lāˈ aˈntzaˈ
natachokoyāuj lakatin cāˈta. Lāˈ
natamāhuanaˈnāuj lāˈ nastāˈnanāuj.
Lāˈ natlajayāuj lhūhuaˈ tumīn".
14 Huāˈmāˈ iccāhuaniyāniˈ:
Huiˈxinaˈn tūˈ caˈtzīyāˈtit palh
nalatāˈkchokoyāˈtit lakalī. Quinaˈn
huaˈchi jintaˈlh como huan jintaˈlh
chuhuaˈj tasuˈyu lāˈ ixlīˈāˈkaˈtlāˈtus
laksputpala. 15 Chuntzaˈ ixuantit:
"Palh Dios lacasquiˈn que quinaˈn
natahuiˈlāyāuj āˈmacstiˈnaˈj, ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ natlahuayāuj". 16 Lāˈ
huiˈxinaˈn, tūˈ kalhasquiˈnīˈyāˈtit
Dios tuchū ixtapuhuān. Xmān
tlahuaˈyāˈtit aˈntūn tlahuacuˈtunāˈtit.
Huiˈxinaˈn lej kaˈtlaˈjcaˈtzīˈyāˈtit. Lāˈ
tūˈ līmakuan chuntzaˈ tlahuaˈyāˈtit.
17 Palh kalhatin caˈtzī que tzē
natlahua catūhuā aˈntū līmakuan,
lāˈ palh tūˈ tlahua huāˈmāˈ, chuntzaˈ
xlaˈ kaˈlhī ixtalaclēˈiˈ.

Aˈntū nacāpātleˈkeniˈ huan ricosnuˈ

5 Lāˈ chuhuaˈj naˈiccāhuaniyāniˈ
huiˈxinaˈn macstiˈnaˈj
ixpālacata huan ricosnuˈ.
Catatzuculh tacalhuan lāˈ
catalakaputzalh huan ricosnuˈ
como lej natapātīniˈn. 2 Huan
ixtumīncaˈn huaˈchilh xamasniˈ. Lāˈ
huan ixluˈxuˈcaˈn huāk huaˈchilh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xatahuāꞌlaniꞌ. 3 Lāꞌ ixorocaꞌn
lāꞌ ixplatacaꞌn huaꞌchilh huāk
xaskoꞌluniꞌ. Xaskoꞌluniꞌ como
xlacaꞌn lactampiꞌlhniꞌ lāꞌ tūꞌ
tamaktāyacuꞌtun āꞌmakapitzīn.
Xlacaꞌn lej tamākēxtiminīꞌt lhūhuaꞌ
tumīn lāꞌ pajtzutzaꞌ huan chiꞌchiniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ natapātīniꞌn nac pūpātīn.
4 Xlacaꞌn tūꞌ tamāpalanīꞌt aꞌntīn
tatāꞌscujli na ixāꞌtacuxtucaꞌn.
Pero Dios lacahuānaꞌhuīꞌ. Lāꞌ
xlaꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntī māpaꞌksīniꞌnkōꞌ
ixlīhuāk nac aꞌkapūn lāꞌ ixlīhuāk
nac cāꞌquilhtamacuj. Xlaꞌ
cālaktzīꞌmāꞌ aꞌnchī taꞌaꞌkxoko huan
ixtasācuaꞌcan por tūꞌ natamāpala.
5 Huāꞌtzāꞌ nac quilhtamacuj huan
ricosnuꞌ takaꞌlhī ixlīhuāk. Lāꞌ lej
līpāxūj talīlatlāꞌhuan. Xlacaꞌn
huaꞌchi lakatin paꞌxniꞌ aꞌntū
makakoꞌntīcan lāꞌ namaknīcan. 6 Lāꞌ
huan ricosnuꞌ tamālacapūꞌ huan
chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntī xalacuan. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ cālīmaknīca. Lāꞌ xlacaꞌn tūꞌ
tatamaktāyalh.

Tasquiꞌnī nakaꞌlhīyāuj hasta que namimpala Jesucristo

7 Lāꞌ chuhuaꞌj huiꞌxinaꞌn, tāꞌtimīn,
līlacatzucu cakaꞌlhīꞌtit hasta
aꞌxniꞌcaꞌ namin huan Māpāꞌksīniꞌ
Jesucristo. Kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntīn
tlahua ixtacuxtu, xlaꞌ kaꞌlhī hasta
que lhā nalanaꞌn. Xlaꞌ kaꞌlhī hasta
nala xcān pūꞌla lāꞌ āꞌcalīstān
huampala. 8 Huiꞌxinaꞌn nā lacatzucu
cakaꞌlhīꞌtit. Tūꞌ calakachipinīꞌtit.
Palaj namimpala huan Māpaꞌksīniꞌ.
9 Tūꞌ calālīyāhuaꞌtit. Palh
chuntzaꞌ tlahuaꞌyāꞌtit Cristo
nacājuzgarlīyāniꞌ. Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ Juez.
Lāꞌ palaj namimpala. 10 Capāstactit
huiꞌxinaꞌn aꞌnchī tapātīniꞌlh
makāntzaꞌ ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn Dios.
Lāꞌ tatāyaniꞌlh. Huiꞌxinaꞌn chu
lakatin nalaꞌyāꞌtit. 11 Huanāuj que
lej ixtapāxuhua xlacaꞌn aꞌntīn
tatāyaniꞌlh. Caꞌtzīyāꞌtittzaꞌ aꞌnchī
lītāyaniꞌlh Job. Lāꞌ āꞌcalīstān
Dios maxquīꞌlh lhūhuaꞌ, como
lakalhuꞌmalh.

12 Lāꞌ chuhuaꞌj naꞌiccāhuaniyāniꞌ
aꞌntū lej tasquiꞌnī. Tūꞌ tihuaꞌnāꞌtit
“por Dios”. Aꞌxniꞌcaꞌ nahuaꞌnāꞌtit
“stuꞌncuaꞌ”, xmān “stuꞌncuaꞌ”
nahuaꞌnāꞌtit. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
nahuaꞌnāꞌtit “tūꞌ stuꞌncuaꞌ”, xmān
“tūꞌ stuꞌncuaꞌ” nahuaꞌnāꞌtit. Palh
tūꞌ chuntzaꞌ natlahuaꞌyāꞌtit, Dios
nacāmāpātīnīyāniꞌ.

13 Aꞌxniꞌcaꞌ nacāpātleꞌkeniꞌyāniꞌ
catūhuā cakalhtōꞌkaꞌtit
huiꞌxinaꞌn. Aꞌxniꞌcaꞌ līpāxūj
lahuiꞌlānaꞌntit, catlīꞌtit aꞌntū
nalīpāxuhua Dios. 14 Aꞌxniꞌcaꞌ
īꞌtzaꞌcaꞌnāꞌtit, cacāmātaꞌsīꞌtit huan
xanapuxcuꞌnuꞌ aꞌntī xalanīꞌn nac
lītokpān. Lāꞌ xlacaꞌn natamin lāꞌ
natalīkalhtōꞌkaꞌ lāꞌ natalītlahua
aceite huan īꞌtzaꞌcaꞌ por ixtacuīniꞌ
huan Māpaꞌksīniꞌ Jesucristo.
15 Palh xlacaꞌn natakalhtōꞌkaꞌ lāꞌ
natakalhlakaꞌīꞌ que natzeyan,
Dios namātzeyī. Lāꞌ palh xlaꞌ
tlahuanīꞌt aꞌntūn tūꞌ līmakuan, Dios
namāsputūnuꞌniꞌ. 16 Calāhuaniꞌtit
huiꞌxinaꞌn palh tūla makxtekāꞌtit
catūhuā aꞌntūn tūꞌ tzey. Lāꞌ chuntzaꞌ
nalālīkalhtōꞌkaꞌyāꞌtit. Lāꞌ Dios
nacātamātzeyīyāniꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌntī īꞌtzaꞌcaꞌnāꞌtit. Dios tlahua
con ixlīmāpaꞌksīn aꞌntū squiꞌniꞌ
kalhatin chiꞌxcuꞌ aꞌntīn tzey. 17 Dios
maxquīꞌlh aꞌntū squiꞌniꞌlh Elías aꞌntī
ixaꞌctaꞌsanaꞌ Dios. Xlaꞌ kalhatin
chiꞌxcuꞌ huaꞌchi quinaꞌn ixuanīꞌt.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ xlaˈ lej squiˈniˈlh Dios tūˈ calalh
xcān. Lāˈ lakatuˈtun cāˈta āˈiˈtāt tūˈ
lalh xcān. 18 Lāˈ squiˈniˈpā āˈmaktin
Dios palh ixlapā xcān. Lāˈ chuntzaˈ
lalh xcān. Lāˈ chuntzaˈ lanaˈlh nac
cāˈtiyaˈtnaˈ.
19 Tāˈtimīn, palh kalhatin de
huiˈxinaˈn tatonkopū lāˈ palh
āˈkalhatin namaktāya para
natlāˈhuampala na ixtej Dios,
20 cascaˈttit que aˈntī maktāya
āˈkalhatin para natlāˈhuampala na
ixtej Dios, chuntzaˈ namāpūtaxtū
āˈkalhatin de huan līnīn lāˈ
chuntzaˈ namāsputūnuˈniˈcan
ixtalaclēˈiˈ.

Huan Xapūˈla Carta aˈntūn Tzoˈkli San Pedro

Pedro cātzoˈknuniˈlh aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

1 Quit Pedro, ixapóstol Jesucristo. Quit ictzoˈka huāˈmāˈ carta. Iccātzoˈknuniˈmāˈniˈ huiˈxinaˈn aˈntī ixtachiˈxcuhuīˈt Dios aˈntīn cātamāˈaˈkahuanīniˈ lā latlāˈhuaˈnāˈtit huaˈchi makatiyātīˈn nac cāˈxcānsipejniˈ aˈnlhā huanican Ponto lāˈ Galacia lāˈ Capadocia lāˈ Asia lāˈ Bitinia.
2 Dios quinTātaˈcaˈn cālacsacnīˈtaˈniˈ makāntzaˈ chu aˈnchī puhualh. Lāˈ xlaˈ puhualh que huan Espíritu Santo lactzey nacātlahuayāniˈ. Lāˈ xlaˈ lacasquiˈlh que huiˈxinaˈn naˈaˈkahuānaˈniˈyāˈtit Jesucristo. Lāˈ lacasquiˈlh que ixkaˈlhniˈ Jesucristo nacāxapaniˈyāniˈ ixlīhuāk mintalaclēˈiˈcaˈn. Dios lej cacāsicuaˈlanālīniˈ lāˈ cacāmātzaˈlaˈnkēˈniˈn miˈaˈclhcunuccaˈn.

Caˈtzīyāuj que Dios naquincāsicuaˈlanālīyāniˈ

3 Namaxquīˈyāuj pāxcatcaˈtzī Dios. Xlaˈ ūˈtzaˈ ixTātaˈ quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo. Lāˈ como Dios mālakahuanīchokolh Jesucristo, nā chuntzaˈ quincāmaxquīˈniˈ xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn. Lāˈ chuhuaˈj caˈtzīyāuj que xlaˈ naquincāmaxquīˈyāniˈ āˈchulāˈ.
4 Aˈntū Dios naquincāmaxquīˈyāniˈ, xlaˈ māquīˈcanīˈt nac aˈkapūn. Aˈntzaˈ tuntūˈ catipātleˈkeniˈlh. Tūˈ huaˈchi catūhuā aˈntū masa lāˈ aˈntū lakuan lāˈ aˈntū xneka.
5 Lāˈ como huiˈxinaˈn līpāhuaˈnāˈtit Dios, xlaˈ cāmaktakaˈlhāniˈ como xlaˈ kaˈlhī līmāpaˈksīn. Xlaˈ nacāmaktakaˈlhāniˈ hasta āˈxmān huan chiˈchiniˈ. Lāˈ huan āˈxmān chiˈchiniˈ natasuˈyukōˈ ixlīhuāk aˈntū Dios nacāmaxquīˈyāniˈ aˈxniˈcaˈ naquincāmāpūtaxtūkōˈyāniˈ.
6 Uˈtzaˈ huiˈxinaˈn līpāxuhuaˈyāˈtit aˈyuj tūˈ lej makān lakaputzayāˈtit como lej pātīpāˈnaˈntit lhūhuaˈ catūhuā.
7 Lāˈ como huiˈxinaˈn līlacatzucu pātīyāˈtit aˈntū pātīpāˈnaˈntit, chuntzaˈ tasuˈyu palh lej stuˈncuaˈ kalhlakaˈīˈyāˈtit. Huan oro māchiˈchīcan para namaklhtīcan aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ chuntzaˈ tachoko huāk oro. Lāˈ nā chuntzaˈ huiˈxinaˈn. Aˈxniˈcaˈ pātīniˈnāˈtit huiˈxinaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

namakxtekāˈtit aˈntūn tūˈ
tzey. Lāˈ chuntzaˈ más lacuan
nalaˈyāˈtit. Huan oro lej tapala
aˈyuj tzē mālakuanīcan. Lāˈ
más xatapala na ixlacapūn
Dios palh huiˈxinaˈn xaˈnca
kalhlakaˈīˈyāˈtit. Lāˈ palh xaˈnca
kalhlakaˈīˈyāˈtit aˈyuj pātīniˈnāˈtit,
chuntzaˈ nacātamākaˈtlīˈyāniˈ lāˈ
nacātaˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ aˈxniˈcaˈ
Jesucristo namimpala.
8 Huiˈxinaˈn pāxquīˈyāˈtit
Jesucristo aˈyuj tūˈ laktzīˈnīˈtaˈntit.
Huiˈxinaˈn kalhlakaˈīˈyāˈtit aˈyuj
chuhuaˈj tūˈ laktzīˈnāˈtit. Lāˈ
ūˈtzaˈ lej līpāxuhuaˈyāˈtit. Lāˈ lej
lhūhuaˈ mintapāxuhuāncaˈn
que tūla xaˈnca huaˈnāˈtit aˈnchī
līpāxuhuaˈyāˈtit. 9 Pāxuhuaˈyāˈtit
como pūtaxtunīˈtaˈntittzaˈ como
līpāhuaˈnāˈtit Jesucristo.
10 Huan aˈctaˈsanaˈnīˈn xalaˈnīˈn
makān xapūˈla ixtahuan aˈnchī
ixquincālīsicuaˈlanālīniˈ Dios.
Lāˈ xlacaˈn lej ixtaputza aˈnchī
natalīcaˈtzī aˈnchī līpūtaxtucan
como ixtacaˈtzīcuˈtunkōˈ. 11 Huan
Espíritu Santo cāmācaˈtzīnīlh palh
Cristo ixpātīniˈlh lāˈ āˈcalīstān
ixaˈcnīniˈniˈca. Lāˈ xlacaˈn
ixtacaˈtzīcuˈtun lhānīn ixpātleˈkelh
huāˈmāˈ lāˈ ixlīhuāk ixpālacata
huāˈmāˈ. 12 Dios cāmācaˈtzīnīlh
que huāˈmāˈ tūˈ ixpātleˈkelh
līhuan xlacaˈn ixtalahuiˈlānaˈcus.
Lāˈ chuhuaˈj pātleˈkemāˈ līhuan
lahuiˈlānaˈuj quinaˈn. Huāˈmāˈ
ūˈtzaˈ aˈntū cātahuaniniˈ xlacaˈn
aˈntī cātamāsuˈniˈniˈ huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
Xlacaˈn ixcātamāsuˈniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn por ixlīmāpaˈksīn huan
Espíritu Santo aˈntī macamincanchaˈ
nac aˈkapūn. Lāˈ ixlīhuāk huāˈmāˈ
huan ángeles tamāchekxīcuˈtun.

Dios lacasquiˈn que xaˈnca nalatāˈkchokoyāuj

13 Capāstactit huāˈ tamāˈna lāˈ
skalalh catahuiˈlaˈtit. Lāˈ xaˈnca
capāstactit. Capāstactāˈkchokotit
aˈnchī Dios nacālīsicuaˈlanālīyāniˈ
aˈxniˈcaˈ namin Jesucristo.
14 Caˈaˈkahuāˈnaˈniˈtit Dios
como huiˈxinaˈn ixcamanaˈ.
Tūˈtzaˈ calatāˈkchokotit aˈnchī
ixlatlāˈhuaˈnāˈtit aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixcaˈtzīyāˈtit ixtachihuīn Dios lāˈ
aˈxniˈcaˈ ixlatlāˈhuaˈnāˈtit chu aˈnchī
xakoˈhuaˈjuaˈ mintapāstacnaˈcaˈn.
15 Lactzey calakōˈtit huiˈxinaˈn
pōˈktu. Lāˈ capāstactit que Dios
cāmātaˈsīniˈ para nalaˈyāˈtit
ixtachiˈxcuhuīˈt. Xlaˈ pōˈktu
tzey. Uˈtzaˈ pōˈktu līlacatejtin
nalīlatahuiˈlaˈyāˈtit chu aˈnchī
tasquiˈnī natalatahuiˈla ixcamanaˈ
Dios. 16 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios aˈnlhā huan Dios: “Lactzey
calaˈtit huiˈxinaˈn, como quit tzey”.
17 Lāˈ huiˈxinaˈn aˈxniˈcaˈ
kalhtōˈkaˈniˈyāˈtit Dios,
chuntzaˈ nahuaˈnāˈtit: “Dios
quinTātaˈcaˈn”. Uˈtzaˈ aˈntī
quincālaktzīˈnāniˈ chu lakatin.
Lāˈ xlaˈ nacāmāpala chāˈtunuˈ
chu aˈnchī talatāˈkchokonīˈt.
Lāˈ ūˈtzaˈ nalījicuaˈniˈyāˈtit Dios
līhuan latlāˈhuaˈnāˈtitcus nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj. 18 Xapūˈla
huiˈxinaˈn ixlatlāˈhuaˈnāˈtit huaˈchi
ixtalatlāˈhuan minapapnaˈcaˈn.
Lāˈ tuntūˈ ixtapalh aˈnchī
ixlatlāˈhuaˈnāˈtit xapūˈla. Dios
cāmāpūtaxtūniˈ de ixlīhuāk
huāˈmāˈ. Aˈntū xlaˈ māpalalh para

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

naquincāmāpūtaxtūyāniˈ, huāˈmāˈ
tūˈ huaˈchi oro lāˈ tūˈ huaˈchi plata
aˈntū maclacasquiˈncan xmān nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj. Huiˈxinaˈn
caˈtzīyāˈtit huāˈmāˈ. 19 Līmāpalalh
con huan ixkaˈlhniˈ Cristo aˈxniˈcaˈ
nīlh. Lāˈ ixkaˈlhniˈ Cristo lej
tapala. Cristo huaˈchi lakatin
borrego ixuanīˈt aˈntū lej xatzey
lāˈ tūˈ aˈchīˈ ixuanīˈt lāˈ aˈntū
maknīcan para namālacnūniˈcan
Dios. 20 Aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixtlahuacan
huan quilhtamacuj, Dios puhualh
que Cristo tasquiˈnī nanī para
naquincāmāpūtaxtūyāniˈ. Lāˈ
chuhuaˈj, huāˈ tamāˈna chiˈchiniˈ,
Cristo nīnīˈttzaˈ para quinaˈn.
21 Por ixpālacata Jesucristo,
huiˈxinaˈn līpāhuaˈnāˈtit Dios,
como Dios mālakahuanīchokolh
Jesucristo lāˈ līmāˈcaˈlh para
naˈaˈcnīniˈniˈcan. Lāˈ chuntzaˈ
huiˈxinaˈn līpāhuaˈnāˈtit Dios lāˈ
kaˈlhīpāˈnaˈntit lakatin chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ nacāsicuaˈlanālīkōˈyāniˈ.
22 Huiˈxinaˈn aˈkahuānaˈniˈnīˈtaˈntit
huan tachihuīn aˈntū lej xastuˈncuaˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ huiˈxinaˈn lactzeytzaˈ
līlaˈtit. Lāˈ chuhuaˈj lej ixlīstuˈncuaˈ
cāpāxquīˈyāˈtit aˈntīn takalhlakaˈīˈ.
Chuhuaˈj xaˈnca calāpāxquīˈtit
con ixlīhuāk miˈaˈclhcunuccaˈn.
23 Huiˈxinaˈn kaˈlhīˈyāˈtittzaˈ
xasāstiˈ minquilhtamacujcaˈn como
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntit ixtachihuīn
Dios aˈntūn tūˈ maktin catisputli.
Lāˈ chuntzaˈ huan xasāstiˈ
minquilhtamacujcaˈn tūˈ maktin
catisputli. Nala para pōˈktu.
24 Chuntzaˈ huan na ixtachihuīn Dios
aˈnlhān tatzoˈkniˈ huāˈmāˈ:

Ixlīhuākcaˈn huan tachiˈxcuhuīˈt
xlacaˈn huaˈchi huan chiˈtin.
Lāˈ ixlīhuāk aˈntū tzēhuanīˈt
aˈntūn takaˈlhī huan
tachiˈxcuhuīˈt, ūˈtzaˈ huaˈchi
huan xaxaˈnat chiˈtin.
Huan chiˈtin scōhuan lāˈ yuja
huan xaxaˈnat.
25 Ixtachihuīn Dios tūˈ chuntzaˈ;
huāˈmāˈ tūˈ maktin catisputli.

Lāˈ ixtachihuīn Dios, chu ūˈtzaˈ
huaˈchi huan xatzey tachihuīn aˈntū
cātamāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ huiˈxinaˈn.

2 Lāˈ ūˈtzaˈ calīmakxtektit
ixlīhuāk aˈntūn tūˈ tzey.
Tūˈtzaˈ caˈaˈkxokonuˈntit. Tūˈ
calaˈtit huaˈchi xlacaˈn aˈntīn
tatasuˈyu que lactzey lāˈ xmān
taˈakxokonuˈn como xlacaˈn tūˈ
lactzey. Tūˈtzaˈ calātampiˈlhīniˈniˈtit.
Tūˈtzaˈ cacālīchihuīnaˈntit
āˈmakapitzīn. 2 Huan lakskaˈtāˈn
pōˈktu tahuaˈcutun ixlecheca'n. Lāˈ
chuntzaˈ talīstaca. Lāˈ huiˈxinaˈn nā
chuntzaˈ tasquiˈnī nacaˈtzīcuˈtunāˈtit
ixtachihuīn Dios aˈntū huaˈchi
ixlīhuaˈt milīcaˈtzīncaˈn. Lāˈ
chuntzaˈ āˈchulāˈ nakalhlakaˈīˈyāˈtit,
3 como huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtittzaˈ
palh Dios lej pāxquīˈnin.

Cristo huaˈchi lakatin chihuix
aˈntū Dios lacsacli

4 Pōˈktu catāˈlatāˈkchokotit
Jesucristo. Uˈtzaˈ aˈntī
quincāmaxquīˈyāniˈ
quinquilhtamacujcaˈn. Lāˈ xlaˈ
huaˈchi huan xapūˈlh chihuix aˈntū
māˈcnūcan para xacimiento de
ixchic Dios. Dios lacsacli como
laktzīˈlh huaˈchi lakatin chihuix
aˈntū lej ixtapalh aˈyuj huan
tachiˈxcuhuīˈt ixtapuhuan palh
tuntūˈ ixtapalh ixuanīˈt. 5 Huiˈxinaˈn
huaˈchi lakatin lītokpān aˈntūn

tūˈ tlahuacanīˈt huaˈchi xalaˈ
nac quilhtamacuj. Huiˈxinaˈn
huaˈchi chihuixniˈ nac huāˈmāˈ
lītokpān aˈntū Dios tlahuamāˈ.
Lāˈ huiˈxinaˈn huaˈchi sacerdotes
lanīˈtaˈntit como kalhlakaˈīˈyāˈtit
Jesucristo lāˈ chuntzaˈ tāˈscujāˈtit
Dios. Lāˈ huaˈchilh ixmālacnūniˈtit
lēˈksajnaˈ huan Dios como
aˈkahuānaˈniˈpāˈnaˈntit xlaˈ. Lāˈ
chuntzaˈ līpāxuhua Dios. 6 Tatzoˈkniˈ
na ixtachihuīn Dios:

Quit iclacsacli lakatin chihuix
aˈntū lej ixtapalh.
Lāˈ chuhuaˈj quit icuiˈlī kalhatin
aˈntī huaˈchi lakatin chihuix
xalaˈ aˈkatzāstūn aˈnlhā
nayāhuacan templo nac Sión.
Lāˈ xlacaˈn aˈntīn talīpāhuan xlaˈ,
tūˈ chu tlakaj catitalīpāhuanli.

7 Lāˈ huāˈmāˈ chihuix huanicuˈtun
Cristo. Lāˈ como huiˈxinaˈn
kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntittzaˈ lāˈ ūˈtzaˈ
līcaˈtzīyāˈtit que Cristo lej ixtapalh.
Lāˈ aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈcuˈtun,
xlacaˈn cālīchihuīnaˈn ixtachihuīn
Dios aˈnlhā tatzoˈkniˈ huāˈmāˈ:

Huan chihuix aˈntū
talakmakaˈlh huan
xakanaˈnīˈn, huāˈmāˈ chihuix
ūˈtzaˈ lalh aˈntū más tasquiˈnī.

8 Lāˈ nā tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn
Dios:

Huāˈmāˈ chihuix
nacāmāˈaˈkcheˈkxlanī huan
tachiˈxcuhuīˈt; huāˈmāˈ
chihuix nacāmāmakōsī.

Xlacaˈn taˈaˈkcheˈkxla como
tūˈ takalhlakaˈīˈcuˈtun huan
aˈntī Dios macamilh para
nacāmāpūtaxtūcan. Dios xapūˈla
ixcaˈtzī aˈntū nacāpātleˈkeniˈ aˈntīn
tūˈ takalhlakaˈīˈ ixtachihuīn Dios.

Quinaˈn ixtachiˈxcuhuīˈt Dios

9 Pero huiˈxinaˈn tūˈ huaˈchi
xlacaˈn. Huiˈxinaˈn lakatin
tachiˈxcuhuīˈt aˈntū cālacsacnīˈt
Dios para natala huaˈchi xlaˈ.
Lāˈ nā huiˈxinaˈn ixsacerdotes
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Dios. Lāˈ nā
huiˈxinaˈn tāˈtapaˈksīyāˈtit Dios.
Lāˈ nā huiˈxinaˈn ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios. Lāˈ Dios lacasquiˈn que
huiˈxinaˈn nacāmācaˈtzīnīyāˈtit
āˈmakapitzīn huan lēˈcnīn aˈntū
xlaˈ tlahuanīˈt. Dios ūˈtzaˈ aˈntī
cātaˈsaniˈnīˈtaˈni lāˈ cāmāxtunīˈtaˈniˈ
aˈnlhā cāˈpucsua lāˈ cālīminīˈtaˈniˈ
aˈnlhā tzēhuanīˈt xkaka. 10 Xapūˈla
huiˈxinaˈn tūˈ ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios ixuanīˈtaˈntit. Lāˈ chuhuaˈj
huiˈxinaˈn ixtachiˈxcuhuīˈttzaˈ
Dios. Xapūˈla tūˈ ixcaˈtzīyāˈtit
palh Dios lakalhuˈmanīniˈn. Lāˈ
chuhuaˈj caˈtzīyāˈtittzaˈ, como Dios
cālakalhuˈmanīˈtaˈniˈtzaˈ.

Tasquiˈnī naˈaˈkahuānaˈniˈyāuj Dios lāˈ huan pūchihuīnaˈnīˈn

11 Huiˈxinaˈn tlāˈhuaˈnāˈtit
huaˈchi makatiyātīˈn nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj, como
tapaˈksīyāˈtit nac aˈkapūn.
Chuhuaˈj iccāsquiˈniˈyāniˈ que
tūˈ titlahuaˈyāˈtit xakoˈhuaˈjuaˈ
mintapāstacnaˈcaˈn. Camakxtektit
huāˈ tamāˈna tapāstacnaˈ aˈntū
nalactlahua aˈnchī kalhlakaˈīˈyāˈtit
Cristo. 12 Xaˈnca calatāˈkchokotit
na ixlacapūncaˈn aˈntīn tūˈ
takalhlakaˈīˈ. Lāˈ chuntzaˈ,
aˈyuj cacātalēˈksaˈnīniˈniˈ palh
tlahuaˈyāˈtit catūhuā aˈntūn tūˈ tzey,
xlacaˈn natacaˈtzī palh tūˈ stuˈncuaˈ.
Lāˈ natalaktzīˈn que huiˈxinaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā'
chuntza' xlaca'n natamāka'tlī' Dios
a'xni'ca' xla' najuzgarlī.
13 Cacā'a'kahuāna'ni'tit
ixlīhuākca'n huan pūchihuīna'nī'n
como chuntza' Dios lacasqui'n.
Ca'a'kahuāna'ni'tit huan
xamāpa'ksīni' xcānsipejni'.
14 Lā' cacā'a'kahuāna'ni'tit
huan gobernadores. Lā' xlaca'n
cāhui'līcanī't para natamāpātīnī
a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā'
nā cāhui'līcanī't para que xlaca'n
natamāka'tlī' a'ntīn tatlahua
a'ntūn tzey. 15 Chuntza' huā'mā'
ixtapuhuān Dios. Xla' lacasqui'n
que hui'xina'n līlacatejtin
nalatā'kchokoyā'tit. Lā' chuntza'
tūlalh catitahualh catūhuā huan
chi'xcuhuī'n a'ntīn tū' xa'nca
tapāstacna'n lā' tū' tamāchekxī
ixtachihuīn Dios.
16 Hui'xina'n libres lā' tū'
tasqui'nī natlōkentaxtūyā'tit
ixley Moisés. Lā' a'yuj libres
hui'xina'n tū' capuhua'ntit que tzē
natlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan.
Catlahua'tit a'ntū Dios māpa'ksīni'n.
17 Cacā'a'cnīni'ni'tit ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't. Lā' cacāpāxquī'tit
huan tā'timīn. Lā' cajicua'ni'tit Dios.
Lā' ca'a'cnīni'ni'tit a'ntī līhua'ca'
ka'lhī līmāpa'ksīn nac país.

Cristo pātīni'lh lā' nā līmakuan que napātīni'nāuj nā quina'n

18 Hui'xina'n a'ntīn tasācua'nī'n
lā' nā hui'xina'n puscan a'ntīn
tamaksquiti, nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit
a'ntīn cātamāpa'ksīyāni'.
Nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit palh
tapāxquī'nin lā' talakalhu'manīni'n
lā' nā palh taca'tzanca'tzī. 19 Palh
pātīni'nā'tit a'yuj tū' tlahuanī'ta'ntit
nīn tuntū', lā' palh līlacatzucu pātīyā'tit
como tlahuacu'tunā'tit ixtapuhuān Dios,
chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni'.
20 Pero palh tlahua'yā'tit a'ntūn tū'
tzey, lā' ū'tza' cātalītucsāni', lā' a'yuj
pātīyā'tit, huā'mā' tuntū' ixtapalh
na ixlacapūn Dios como ū'tza' xmān
a'ntū cātaminī'ni'yāni'. Pero palh
pātīyā'tit a'nchī cātatucsāni' a'yuj
tlahuanī'ta'ntit xmān a'ntūn tzey,
chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni'.
21 A'ntīn cālacsacnī't Dios, xlaca'n
ka'lhī natapātīni'n. Cristo māni'
ū'tza' pātīni'lh por quimpālacataca'n.
Lā' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī
nalīmaksca'tāuj xla'. 22 Lā' Cristo nīn
tuntū' tlahualh a'ntūn tū' tzey. Tū'
maktin kaxmatca nahuan a'ntūn
tū' stu'ncua'. 23 Xla' tū' ixcālakapala
a'ntī ixtalakapala xla'. Tū' maktin
hualh que natapalāna'ni' de xlaca'n
a'ntīn tamāpātīnīlh. Cristo ixca'tzī
que xlaca'n natamāpala con Dios.
Lā' Dios juzgarlī chu a'nchī tasqui'nī.
24 Cristo māni' ū'tza' māpalalh
por quintalaclē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh
nac cruz. Xla' lacasqui'lh que
namakxtekāuj huan talaclē'i', lā'
natlahuatā'kchokoyāuj ixtapuhuān
Dios. Lā' como Cristo pātīni'lh
por quina'n, chuntza' līxapalh
quintalaclē'i'ca'n. 25 Xapū'la hui'xina'n
ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi borregos
a'ntū ixtatza'nkānī't. Lā' chuhua'j
taspi'tchokonī'ta'ntit. Lakta'nī'ta'ntit
Jesucristo. Lā' xla' nacāmaktaka'lhāni'
hui'xina'n.

A'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xlaca'n a'ntīn tatapūchahualhtza'

3 Lā' nā hui'xina'n puscan,
ca'a'kahuāna'ni'tit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

minkōluˈcaˈn. Lāˈ chuntzaˈ palh
āˈmakapitzīn minkōluˈcaˈn tūˈ
takalhlakaˈīˈ ixtachihuīn Dios,
xlacaˈn natakalhlakaˈīˈcuˈtun
aˈxniˈcaˈ natalaktzīˈn que huiˈxinaˈn
xaˈnca latlāˈhuaˈnāˈtit. Lāˈ chuntzaˈ
tūˈ tasquiˈnī nacāhuanican catūhuā.
2 Huan chiˈxcuhuīˈn natalaktzīˈn
aˈnchī ixpuscancaˈn tatlahua
aˈntūn tzey lāˈ taˈaˈcnīniˈniˈ Dios.
Lāˈ ūˈtzaˈ natalīkalhlakaˈīˈcuˈtun.
3 Aˈmakapitzīn puscan, como
tzēhuanīˈt talacuˈtun, tzēhuanīˈt
tacāxtlahua ixyaˈjcaˈn. Lāˈ
tataˈaˈkanū ixaˈkaslihuitcaˈn
de oro lāˈ tamacatahuiˈla
ixmacatzātzātcaˈn de oro. Lāˈ
talhakāˈ tzēhuanīˈt ixluˈxuˈcaˈn.
Huāˈ tamāˈna catūhuā tūˈ ūˈtzaˈ
aˈntū tlahua tzēhuanīˈt kalhatin
puscāt na ixlacapūn Dios.
4 Palh lactzēhuanīˈt lacuˈtunāˈtit,
tasquiˈnī que nakaˈlhīyāˈtit xatzey
mintapāstacnaˈcaˈn lāˈ caˈcs
natahuiˈlaˈyāˈtit. Huāˈmāˈ lej tzey
na ixlacapūn Dios. Lāˈ chuntzaˈ
lactzēhuanīˈt līlaˈyāˈtit aˈntū
tāyaniˈ. 5 Lāˈ chuntzaˈ lactzēhuanīˈt
talīlalh huan puscan xalanīˈn
makān aˈntī ixtalīpāhuan Dios lāˈ
ixtaˈaˈkahuānaˈniˈ Dios. Lāˈ xlacaˈn
nā ixtaˈaˈkahuānaˈniˈ ixkōluˈcaˈn.
6 Chuntzaˈ ixtlahua Sara makāntzaˈ.
Xlaˈ ixaˈkahuānaˈniˈ ixkōluˈ
Abraham lāˈ ixlaktzīˈn huaˈchi
māpaˈksīniˈ. Huiˈxinaˈn huaˈchilh
ixtzuˈmaˈjan Sara, palh tlahuayāˈtit
aˈntūn tzey lāˈ palh tūˈ jicuaˈnāˈtit
aˈntū nacātatlahuaniˈyāni
tachiˈxcuhuīˈt.
7 Lāˈ chuhuaˈj huiˈxinaˈn
chiˈxcuhuīˈn aˈntīn kaˈlhīyāˈtit
mimpuscancaˈn, cacaˈtzītit
aˈnchī nacātāˈlatahuiˈlaˈyāˈtit
chu aˈnchī ixtapuhuān Dios.
Huan puscan, xlacaˈn tūˈ
lactliˈhuiˈqui huaˈchi huiˈxinaˈn.
Lāˈ ūˈtzaˈ nacālīˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit.
Nacāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit como xlacaˈn
chuntzaˈ huaˈchi huiˈxinaˈn
maklhtīniˈnīˈtaˈntit huan lēˈksajnaˈ
aˈntū Dios māstāˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
xasāstiˈ minquilhtamacujcaˈn
aˈntū tāyaniˈ para pōˈktu. Palh
chuntzaˈ natlahuaˈyāˈtit huiˈxinaˈn
nacaˈtzīyāˈtit que Dios nakaxmata
aˈxniˈcaˈ nakalhtōˈkaˈyāˈtit.

Makapitzīn tapātīniˈn por ixpālacata tatlahua aˈntūn tzey

8 Lāˈ chuhuaˈj xmān huāˈmāˈ:
Chu lakatin capāstacnaˈntit.
Calālakalhuˈmaˈntit. Calāpāxquīˈtit
huaˈchi lītāˈtimīn. Calātlahuaniˈtit
aˈntūn tzey. Lāˈ tūˈ capuhualh
kalhatin que más xatzey que
huan āˈmakapitzīn. 9 Palh
catīhuā cātlahuaniˈyāniˈ aˈntūn
tūˈ līmakuan, tūˈ titlahuaniˈyāˈtit
chu aˈcxtim. Palh āˈcatīhuā
cālakapalayāniˈ, tūˈ tilakapalaˈyāˈtit.
Xatzey casquiˈniˈtit Dios que
xlaˈ casicuaˈlanālīlh. Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ aˈntū Dios lacasquiˈn.
Palh chuntzaˈ tlahuaˈyāˈtit, Dios
nacāsicuaˈlanālīyāniˈ huiˈxinaˈn.
10 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:

Aˈntī līpāxūj talatahuiˈlacuˈtun,
tūˈtzaˈ catachihuīnaˈlh con
lakkoˈhuaˈjuaˈ tachihuīn.
Lāˈ tūˈtzaˈ cataˈaˈkxokonuˈlh.
11 Catamakxtekkōˈlh aˈntūn tūˈ
tzey lāˈ catatlahualh aˈntūn
tzey.
Lāˈ catalīhuiˈlīlh caˈcs
natalatahuiˈla pōˈktu.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

12 Dios cāmaktakaꞌlha aꞌntī
lactzeya chiꞌxcuhuīꞌn.
Lāꞌ cākaxmatniꞌ aꞌnchīn
takalhtōꞌkaꞌ.
Pero Dios tūꞌ cāmaktāya aꞌntīn
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey.

13 Nīn tintīꞌ caticātlahuaniꞌni
aꞌntūn tūꞌ tzey palh huiꞌxinaꞌn
xmān tlahuacuꞌtunāꞌtit aꞌntūn
tzey. 14 Lāꞌ palh huiꞌxinaꞌn
pātīniꞌnāꞌtit xmān por ixpālacata
tlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn tzey, chuntzaꞌ
Dios nacāsicuaꞌlanālīyāniꞌ. Tūꞌ
cacājicuaꞌniꞌtit huan chiꞌxcuhuīꞌn.
Tūꞌ catamakchuyīꞌtit. 15 Capāstactit
que Cristo ūꞌtzaꞌ miMāpaꞌksīniꞌcaꞌn.
Lāꞌ caꞌaꞌkahuānaꞌniꞌtit xmān
xla. Skalalh natahuiꞌlayāꞌtit
para nakalhtīniꞌnāꞌtit aꞌxniꞌcaꞌ
nacātakalhasquiꞌniꞌyāniꞌ aꞌchīꞌn
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit Cristo. Lāꞌ
līlacatzucu nakalhtīniꞌnāꞌtit
huiꞌxinaꞌn. Lāꞌ capāstactit que Dios
cākaxmatmāꞌniꞌ. 16 Tūꞌ titlahuaꞌyāꞌtit
aꞌntū nalīmāxanaꞌnāꞌtit aꞌxniꞌcaꞌ
napāstacāꞌtit aꞌntū tlahuaꞌnīꞌtaꞌntit.
Chuntzaꞌ nacāmāmaxaꞌnīꞌyāꞌtit
aꞌntīn cātalakapalayāniꞌ huiꞌxinaꞌn
lāꞌ aꞌntīn cātalīchihuīnaꞌnāniꞌ
aꞌntūn tūꞌ tzey por ixpālacata
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit Cristo. 17 Aꞌntīn
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey, xlacaꞌn
nacāmāpātīnīcan. Huiꞌxinaꞌn tūꞌ
calaꞌtit huaꞌchi xlacaꞌn. Xatzey
napātīniꞌnāꞌtit, palh chuntzaꞌ
ixtapuhuān Dios, aꞌyuj tūꞌ
tlahuanīꞌtaꞌntit aꞌntūn tūꞌ tzey.
18 Cristo xmān maktin nīlh por
quinaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ līmāpānūlh
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn. Lāꞌ aꞌyuj
Cristo lej tzey, xlaꞌ pātīniꞌlh por
huan tachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ nīlh
por quimpālacatacaꞌn, como
quincāmāsuꞌyucuꞌtuniꞌ na ixlacapūn
Dios. Lāꞌ aꞌyuj maknīca Jesucristo,
pero ixlīcaꞌtzīn huīꞌcus. 19 Lāꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ tūnaꞌj ixlakahuanchoko
Cristo, ixlīcaꞌtzīn aꞌlh aꞌnlhā
ixcāchīꞌcanīꞌt ixlīcaꞌtzīncaꞌn nīnīꞌn.
Cātasuꞌyuniꞌlh lāꞌ cāhuanilh
palh ūꞌtzaꞌ Cristo. 20 Xlacaꞌn
aꞌxniꞌcaꞌ ixtalahuiꞌlānaꞌcus tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌcuꞌtulh Dios. Lāꞌ Dios
lacatzucu ixcākaꞌlhīmāꞌ līhuan Noé
ixtlahuamāꞌ huan barco. Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
lalh huan lakuat, xmān kalhatzeyan
tachiꞌxcuhuīꞌt tapūtaxtulh huan
nac barco na ixkalhniꞌ huan xcān.
21 Lāꞌ chuntzaꞌ quinaꞌn aꞌntīn
quincātamāpūtaxtūnīꞌtaꞌntzaꞌ,
quinaꞌn līꞌaꞌkpaxui xcān. Aꞌxniꞌcaꞌ
aꞌkpaxāuj tūꞌ tlahuayāuj para
nalīmāyujūyāuj quimactiꞌyaꞌtcaꞌn.
Aꞌxniꞌcaꞌ aꞌkpaxāuj, chuntzaꞌ
līmāsuꞌyuyāuj que Dios xapanīꞌttzaꞌ
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn, como Jesucristo
lakahuanchokonīꞌttza, lāꞌ chuntzaꞌ
pūtaxtunīꞌtaujtzaꞌ. 22 Jesucristo
tanūnīꞌttzaꞌ nac aꞌkapūn lāꞌ huīꞌ na
ixpāxtūcānaꞌj Dios. Lāꞌ chuhuaꞌj
xlaꞌ cāmāpaꞌksīkōꞌ huan ángeles lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn huan aꞌntīn takaꞌlhī
līmāpaꞌksīn.

Dios cālīmāmacūꞌ catūhuā chāꞌtunuꞌ de ixtachiꞌxcuhuīꞌt

4 Como Cristo pātīniꞌlh aꞌxniꞌcaꞌ
ixlatlāꞌhuan nac huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj, cacaꞌtzītit huiꞌxinaꞌn
que tzē nacāpātleꞌkeniꞌyāniꞌ
chuntzaꞌ. Lāꞌ tūꞌ cajicuaꞌntit.
Aꞌntīn tapātīniꞌmāꞌna, xlacaꞌn
tamakxteknīꞌttzaꞌ de tatlahua
aꞌntūn tūꞌ tzey. 2 Lāꞌ chuhuaꞌj
tūꞌtzaꞌ catlahuaꞌtit aꞌntūn tūꞌ tzey
huaꞌchi huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tatlahua xmān aꞌntū xlacaꞌn
talacasquiꞌn. Calatahuiꞌlaꞌtittzaꞌ chu
aꞌnchī ixtapuhuān Dios. 3 Xapūꞌla
huiꞌxinaꞌn makān ixtlahuapāꞌnaꞌntit
aꞌntūn tatlahuacuꞌtun aꞌntīn tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌ. Xapūꞌla ixlēꞌcapināꞌtit
ixtlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn tūꞌ tzey.
Ixtlahuaꞌyāꞌtit xakoꞌhuaꞌjuaꞌ
mintapāstacnaꞌcaꞌn. Ixkaꞌchīyāꞌtit.
Lāꞌ ixtlahuaꞌyāꞌtit cāꞌtaniꞌ aꞌnlhā
ixtlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn tūꞌ tzey.
Ixtakēstokāꞌtit para nakoꞌtāꞌtit.
Lāꞌ ixcātatzokostaniꞌyāꞌtit
huan ídolos. Lāꞌ Dios tūꞌ lakatī
huāꞌmāꞌ. 4 Lāꞌ chuhuaꞌj aꞌntīn
tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ, xlacaꞌn tūꞌ
tamāchekxī como huiꞌxinaꞌn tūꞌ
cātāꞌtakēstokāꞌtit xlacaꞌn para
natlahuaꞌyāꞌtit aꞌntūn tūꞌ tzey
aꞌntūn tatlahuacuꞌtun xlacaꞌn. Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ cātalīlakapalayāniꞌ huiꞌxinaꞌn.
5 Xlacaꞌn natamāpala con Dios.
Ixlīstuꞌncuaꞌ xlaꞌ nacājuzgarlī aꞌntīn
talahuiꞌlānaꞌcus lāꞌ aꞌntī xanīntzaꞌ.
6 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ nā cālīmācaꞌtzīnīca huan
xatzey tachihuīn aꞌntīn xanīntzaꞌ
chuhuaꞌj. Lāꞌ chuntzaꞌ aꞌyuj tanīlh
chuntzaꞌ huaꞌchi ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt, pero ixlīcaꞌtzīncaꞌn
tzē natatahuiꞌla para pōꞌktu
chuntzaꞌ huaꞌchi Dios lahuīꞌ pōꞌktu.
7 Palaꞌj nasputkōꞌ ixlīhuāk.
Uꞌtzaꞌ xaꞌnca calīpāstacnaꞌntit.
Skalalh catahuiꞌlaꞌtit para que
tzē nakalhtōꞌkaꞌyāꞌtit. 8 Lāꞌ aꞌntū
lej tasquiꞌnī ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ: lej
calāpāxquīꞌtit. Palh pāxquīꞌyāuj
āꞌkalhatin, māsputūnuꞌniꞌyāuj aꞌntū
quincātlahuaniꞌnīꞌtaꞌniꞌ. 9 Lāꞌ līpāxūj
nalāmānūyāꞌtit na minchiccaꞌn.
10 Dios xtunc cāmaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ
chāꞌtunuꞌ de huiꞌxinaꞌn aꞌnchī
tzē nalītlahuaꞌyāꞌtit aꞌntū
cālīmāmacūꞌnīꞌtaꞌniꞌ Dios.
Chuntzaꞌ tzē natlōkentaxtūyāꞌtit
aꞌntū Dios cālīmāmacūꞌnīꞌtaꞌniꞌ.
Lāꞌ chuntzaꞌ nalāmaktāyaꞌyāꞌtit.
11 Aꞌntīn taꞌaꞌctaꞌsanaꞌn,
catamāsuꞌyulh ixtachihuīn Dios.
Lāꞌ aꞌntīn tamaktāya āꞌmakapitzīn,
catatlahualh chu aꞌnchī Dios
cāmaxquīꞌnīꞌt. Lāꞌ palh huiꞌxinaꞌn
chuntzaꞌ tlahuaꞌyāꞌtit, chuntzaꞌ
naꞌaꞌcnīniꞌniꞌcan Dios por ixpālacata
Jesucristo. Līmakuan que pōꞌktu
caꞌaꞌcnīniꞌniꞌca Dios. Xlaꞌ para
pōꞌktu kaꞌlhī līmāpaꞌksīn. Amén.

Tapātīniꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ

12 Lāꞌ chuhuaꞌj tāꞌtimīn, tūꞌ
tipuhuaꞌnāꞌtit que tūꞌ maktin
napātīniꞌnāꞌtit huiꞌxinaꞌn.
Cacaꞌtzītit que chuntzaꞌ
cāpātleꞌkeniꞌ aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ,
lāꞌ tūꞌ xmān huiꞌxinaꞌn pātīniꞌnāꞌtit
chuntzaꞌ. Lāꞌ chuntzaꞌ lītasuꞌyu
palh lej stuꞌncuaꞌ huiꞌxinaꞌn
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit. 13 Capāxuhuaꞌtit
aꞌnchī pātīniꞌmpāꞌnaꞌntit chuntzaꞌ
huaꞌchi Cristo pātīniꞌlh. Lāꞌ chuntzaꞌ
huiꞌxinaꞌn lej napāxuhuaꞌyāꞌtit
aꞌxniꞌcaꞌ Cristo namimpala lāꞌ
nalaktzīꞌncan aꞌnchī xlaꞌ kaꞌlhī
lhūhuaꞌ līmāpaꞌksīn. 14 Aꞌxniꞌcaꞌ
cātalakapalayāniꞌ huiꞌxinaꞌn por
ixpālacata Cristo, huan Espíritu
Santo nacāmaktāyayāniꞌ. Lāꞌ
natasuꞌyu que xlaꞌ cātāꞌlahuiꞌlaniꞌ
huiꞌxinaꞌn. Lāꞌ natasuꞌyu que xlaꞌ
lej kaꞌlhī līmāpaꞌksīn. Aꞌmakapitzīn
koꞌhuaꞌjuaꞌ talīchihuīnaꞌn Cristo,
pero huiꞌxinaꞌn aꞌcnīniꞌniꞌyāꞌtit
xlaꞌ. 15 Aꞌmakapitzīn tapātīniꞌn
como xlacaꞌn tamaknīniꞌnīꞌt. Lāꞌ
āꞌmakapitzīn tapātīniꞌn como
takaꞌlhānaꞌnīꞌt. Lāꞌ āꞌmakapitzīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tapātīniˈn como tatlahuanīˈt
āˈcatūhuā aˈntūn tūˈ tzey.
Lāˈ āˈmakapitzīn tapātīniˈn
como tatanūnīˈt aˈnlhān tūˈ
ixmacaˈtzicaˈn. Tūˈ titlahuaˈyāˈtit
huāˈ tamāˈna. 16 Palh huiˈxinaˈn
pātīniˈnāˈtit por ixpālacata Cristo,
tūˈ tilīmāxanaˈnāˈtit. Camaxquīˈtit
pāxcatcaˈtzī Dios como tapaˈksīyāˈtit
con Cristo.

17 Chilhtzaˈ huan chiˈchiniˈ
aˈntū napūjuzgarlīniˈn Dios.
Xapūˈla nacāmāpātīnīcan
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios. Palh quinaˈn
naquincāmāpātīnīyāniˈ xapūˈla,
āˈchulāˈ nacāmāpātīnīcan xlacaˈn
aˈntīn tūˈ takalhlakaˈīˈ huan
xatzey tachihuīn aˈntū ixlaˈ Dios.
18 Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:

Palh jicslihuaˈ tapūtaxtu huan
xalactzey chiˈxcuhuīˈn,
¿tuchū nacāpātleˈkeniˈ huan
chiˈxcuhuīˈn aˈntīn tūˈ tzey lāˈ
aˈntīn talakmakaˈn Dios?

19 Palh ixtapuhuān Dios que
natapātīniˈn makapitzīn
ixpālacata tatlahua aˈntūn tzey,
catatlahualhcus aˈntūn tzey.
Lāˈ catalīpāhuanli xmān Dios.
Xlaˈ cāmāˈaˈnanīnīˈt lāˈ pōˈktu
cāmaktakaˈlha. Lāˈ xlaˈ pōˈktu
tlōkentaxtū aˈntū huan.

Cāmaxquīˈca tapāstacnaˈ aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

5 Quit
iccāchihuīnaˈmaxquīˈcuˈtunāniˈ
huiˈxinaˈn aˈntī xanapuxcuˈnuˈ
nac lītokpānnaˈ. Nā quit kalhatin
xapuxcuˈ. Quit iclaktzīˈlh aˈnchī
pātīniˈlh Cristo. Lāˈ nā quit
naquiˈaˈcnīniˈniˈcan aˈxniˈcaˈ
naˈaˈcnīniˈniˈcan Cristo aˈxniˈca
namimpala. 2 Iccāsquiˈniˈyāniˈ
que nacāmaktakaˈlhāˈtit
ixlakskaˈtāˈn Dios aˈntī xlaˈ
cālīmāmacūˈniˈ. Catlahuaˈtit con
ixlīhuāk mintapuhuāncaˈn lāˈ
tūˈ nasātlahuayāˈtit. Tūˈ xmān
titlahuayāˈtit xmān por huan
tumīn. Cacāmaktakaˈlhtit xmān
ixpālacata tāˈscujcuˈtunāˈtit
Dios. 3 Lāˈ tūˈ ixtēcuˈnīˈn
huiˈxinaˈn aˈntī cāmaktakaˈlhāˈtit.
Calatahuiˈlaˈtit chu aˈnchī
ixtapuhuān Dios. Lāˈ chuntzaˈ
xlacaˈn tzē nacātamakscaˈtāniˈ.
4 Jesucristo ūˈtzaˈ aˈntī xapuxcuˈ
de milīhuākcaˈn huiˈxinaˈn aˈntī
xanapuxcuˈnuˈ nac lītokpānnaˈ. Xlaˈ
cāmaktakaˈlhkōˈ ixlakskaˈtāˈn lāˈ
cuenta tlahua aˈnchī scujnīˈtaˈntit
huiˈxinaˈn. Lāˈ aˈxniˈcaˈ Jesucristo
namimpala, Dios para pōˈktu
nacāsicuaˈlanālīyāniˈ huiˈxinaˈn.

5 Lāˈ nā huiˈxinaˈn oˈkxaˈn,
cacāˈaˈkahuānaˈniˈtit huan
xanapuxcuˈnuˈ de huan
lītokpānnaˈ. Lāˈ milīhuākcaˈn
huiˈxinaˈn nalāˈaˈcnīniˈniˈyāˈtit. Tūˈ
capuhuaˈntit palh más xalactzey
huiˈxinaˈn que āˈmakapitzīn.
Tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios:

Dios tūˈ cāmaktāya aˈntīn
takaˈtlaˈjcaˈtzī.
Xlaˈ cāmaktāya aˈntīn tūˈ
takaˈtlaˈjcaˈtzī.

6 Tūˈ cakaˈtlaˈjcaˈtzītit.
Caˈakahuānaˈniˈtit Dios. Xlaˈ
ūˈtzaˈ aˈntī lej kaˈlhī līmāpaˈksīn.
Lakatin chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
Dios nalacasquiˈn, huiˈxinaˈn
nacātaˈaˈcnīniˈniˈyāniˈ chu aˈnchī
ixtapuhuān Dios. 7 Pōˈktu aˈxniˈcaˈ
tamakchuyīyāˈtit, casquiˈniˈtit
Dios que nacāmaktāyayāniˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Xlaꞌ cālakalhuꞌmanāniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
pātīniꞌmpāꞌnaꞌntit.
8 Lāꞌ skalalh calatahuiꞌlaꞌtit lāꞌ tūꞌ
catamakxtektit nacātatlajayāniꞌ.
Huan koꞌtiꞌtiꞌ aꞌntī mintāꞌcaꞌtzacaꞌn,
xlaꞌ latlāꞌhuan huaꞌchi lakatin león
aꞌntū lej taꞌsa lāꞌ putzatlāꞌhuan
aꞌntī nahuaꞌ. 9 Tūꞌ camakxtektit
aꞌnchī kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit. Lāꞌ chuntzaꞌ
catāꞌlātlajaꞌtit huan koꞌtiꞌtiꞌ.
Capāstactit que chuxalhā nac
cāꞌquilhtamacuj aꞌnan huan tāꞌtimīn
aꞌntī nā tapātīniꞌmāꞌna. 10 Dios lej
pāxquīꞌnin. Lāꞌ quincālacsacnīꞌtaꞌniꞌ
como ixlacasquiꞌn natāꞌtapaꞌksīyāuj
Cristo. Lāꞌ chuntzaꞌ para
pōꞌktu natāꞌlatahuiꞌlayāuj
Dios nac aꞌkapūn. Aꞌxniꞌcaꞌ
pātīniꞌnīꞌtaꞌntittzaꞌ āꞌmacstiꞌnaꞌj,
māniꞌ Dios nacātlahuayāniꞌ lactzey
huiꞌxinaꞌn. Lāꞌ nacāmaktāyayāniꞌ
para natāyaniꞌyāꞌtit. Lāꞌ
nacāmaktāyayāniꞌ para que xaꞌnca
nakalhlakaꞌīꞌyāꞌtit. 11 Dios kaꞌlhīkōꞌ
ixlīhuāk huan līmāpaꞌksīn para
pōꞌktu. Amén.

Macāꞌnca huan āꞌxmān saludos

12 Quit icmātzoꞌknīlh Silvano
huāꞌmāꞌ carta aꞌntūn tūꞌ
laclhmāꞌn. Quit xaꞌnca iccaꞌtzī
que xlaꞌ kalhatin quintāꞌtincaꞌn
lāꞌ xaꞌnca kalhlakaꞌīꞌ. Quit
iccāmāsuꞌniꞌniꞌ huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo.
Lāꞌ huiꞌxinaꞌn kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntit
que ūꞌtzaꞌ xastuꞌncuaꞌ. Chuhuaꞌj
tūꞌ camakxtektit aꞌnchī
kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit huāꞌmāꞌ xatzey
tachihuīn.
13 Cāmacāꞌniꞌyāniꞌ saludos
xlacaꞌn aꞌntīn tatapaꞌksī huan nac
lītokpān xalaꞌ nac Babilonia. Nā
xlacaꞌn Dios nā cālacsacnīꞌt. Lāꞌ
Marcos aꞌntī huaꞌchi quiꞌoꞌkxaꞌ,
nā xlaꞌ cāmacāꞌniꞌyāniꞌ saludos.
14 Calāꞌaꞌkxkoꞌkaꞌtit como huiꞌxinaꞌn
lāpāxquīꞌyāꞌtit.
Lāꞌ tzaꞌtaꞌtaꞌ calalh
miꞌaꞌclhcunuccaꞌn milīhuākcaꞌn
huiꞌxinaꞌn aꞌntīn tāꞌtapaꞌksīyāꞌtit
Cristo. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Ixlīkalhtu' Carta a'ntūn Tzo'kli San Pedro

Cāmacā'ni'ca saludos a'ntī ixtakalhlaka'ī'

1 Quit Simón Pedro. Lā'
ictzo'kmā' huā'mā' carta.
Quit kalhatin ixapóstol Jesucristo
lā' ū'tza' ictā'scuja. Quit
iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntīn
kalhlaka'ī'yā'tit hua'chi quina'n.
Quina'n tzē nalīpāxuhuayāuj
por a'ntū quincātlahuani'nī'ta'ni'
Dios. Como Dios chu a'cxtim
cālaktzī'n tachi'xcuhuī't, chuntza'
quincālaktzī'nāni' chu lakatin
como kalhlaka'ī'yāuj Jesucristo.
2 Lā' Dios lej cacāsicua'lanālīni'
hui'xina'n lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni'
mi'a'clhcunucca'n, como
hui'xina'n lakapasā'tit Dios lā'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

A'nchī tahuanī't a'ntīn tatā'tapa'ksī Dios

3 Dios, como lej ka'lhī lhūhua'
līmāpa'ksīn, quincāmaxquī'nī'ta'ni'
ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nāuj
para nalatahui'layāuj chu
a'nchī xla' lacasqui'n. Lā'
quincāmāca'tzīnīni' a'nchī huanī't
xla'. Lā' nā quincāmāta'sīni' para
natā'latahui'layāuj nac a'kapūn
a'nlhā xla' māpa'ksīni'n lā' a'nlhā
lej xkaka. 4 Lā' chuntza' Dios
naquincātlahuani'yāni' lhūhua'
a'ntūn tzey chuntza' hua'chi xla'
huanī't. Dios quincāmaxquī'nī'ta'ni'
a'nchī nalīsāstī'latā'kchokoyāuj.
Lā' quincāmaxquī'yāni' xasāsti'
quintapāstacna'ca'n a'ntū xatzey
hua'chi ixtapāstacna' Dios. Lā'
chuntza' tzē namakxtekāuj
a'ntū xako'hua'jua' tlahuacan
nac quilhtamacuj. 5 Lā' como
hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tittza'
huan xatzey tachihuīn ixpālacata
Jesucristo, chuntza' tasqui'nī que
nalē'capinā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn
tzey. Lā' tū' xmān natlahua'yā'tit
a'ntūn tzey. Nā tasqui'nī que
ā'chulā' nasca'tā'tit a'ntū ixla' Dios.
6 Lā' tū' xmān nasca'tā'tit a'ntū
ixla' Dios. Nā tasqui'nī que tū'
natamakxtekā'tit natlahua'yā'tit
mintapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey.
Lā' tū' xmān huā'mā'. Nā tasqui'nī
que līlacatzucu napātīyā'tit. Lā'
tū' xmān līlacatzucu napātīyā'tit.
Nā tasqui'nī que līlacatejtin
nalatā'kchokoyā'tit chuntza' hua'chi
Dios lacasqui'n. 7 Lā' tū' xmān
līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit. Nā
tasqui'nī que nacāpāxquī'yā'tit huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tāˈtimīn. Lāˈ tūˈ xmān huan tāˈtimīn.
Nā tasquiˈnī que nacāpāxquīˈyāˈtit
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
8 Ixlīhuāk huāˈmāˈ ūˈtzaˈ
natlahuakōˈyāˈtit. Lāˈ palh lej
stuˈncuaˈ natlahuaˈyāˈtit, chuntzaˈ
tasuˈyu palh xaˈnca latlāˈhuaˈnāˈtit
na ixtej Dios. Lāˈ nā tasuˈyu palh
tūˈ chu tlakaj lakapasāˈtit huan
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo.
9 Aˈntīn tūˈ tatlahua huāˈ tamāˈna
catūhuā, xlacaˈn huaˈchi lakatzīˈnīˈn
como xlacaˈn tūˈ xaˈnca tamāchekxī.
Xlacaˈn huaˈchi lakatzīˈnīˈn
como tapātzaˈnkānīˈt palh Dios
cāxapaniˈnīˈttzaˈ ixtalalēˈiˈcaˈn
lāˈ xlaˈ lacasquīˈn que xlacaˈn
līlacatejtin natalatāˈkchoko.
10 Chuntzaˈ tāˈtimīn, calīhuiˈlīˈtit
natlahuaˈyāˈtit huāˈ tamāˈna
catūhuā. Lāˈ chuntzaˈ natasuˈyu
que Dios cātaˈsatīnīˈtaˈniˈ lāˈ
cālacsacnīˈtaˈniˈ huiˈxinaˈn.
Palh chuntzaˈ tlahuaˈyāˈtit,
tūˈ catitatonkopūtit. 11 Lāˈ
chuntzaˈ tzē nacaˈtzīyāˈtit palh
natanūˈyāˈtit aˈnlhā para pōˈktu
māpaˈksīniˈn quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo. Lāˈ xlaˈ ūˈtzaˈ aˈntīn
quincāmāpūtaxtūyāniˈ.
12 Uˈtzaˈ pōˈktu
iccālīmāpāstaquīyāniˈ quit
huāˈ tamāˈna catūhuā, aˈyuj
huiˈxinaˈn lakapasāˈtit, lāˈ aˈyuj
xaˈnca kalhlakaˈīˈyāˈtit huan
xatzey tachihuīn aˈntū xastuˈncuaˈ
aˈntū cātamāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ.
13 Quit icpuhuan palh tzey
naˈiccāmāpāstaquīyāniˈ huāˈ
tamāˈna catūhuā līhuan iclahuīˈcus.
14 Quit iccaˈtzī palh palajtzaˈ
naˈicnī. Chuntzaˈ quimācaˈtzīnīlh
quiMāpaˈksīniˈcaˈn Jesucristo. 15 Lāˈ
quit naˈictlahua aˈntū maclacasquiˈn
para naˈiccāmāsuˈniˈyāniˈ lāˈ
chuntzaˈ tzē nalīpāstacāˈtit huan
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
chōˈnlhānīn lacasquiˈnāˈtit aˈxniˈcaˈ
xanīntzaˈ quit.

Laktzīˈnca Jesucristo aˈnchī lej kaˈlhī līmāpaˈksīn

16 Quinaˈn iccāmāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ
huiˈxinaˈn aˈnchī lej kaˈlhī
līmāpaˈksīn quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo lāˈ aˈnchī xlaˈ namimpala.
Aˈntū quinaˈn iccāmāsuˈniˈyāniˈ,
huāˈmāˈ tūˈ cuentos aˈntūn
tamāˈaˈnanīlh chiˈxcuhuīˈn aˈntīn
taˈaˈkxokonuˈncuˈtun. Lāˈ quinaˈn
iclaktzīˈuj con quilakastapūncaˈn
huan Jesucristo lāˈ nā iclaktzīˈuj
aˈnchī lej kaˈlhī līmāpaˈksīn. 17 Lāˈ
aˈntzaˈ xaˈicyānaˈuj aˈxniˈcaˈ Dios
quinTātaˈcaˈn mākaˈtlīˈlh Jesucristo.
Lāˈ minchaˈ lakatin tachihuīn
nac lakatin poklhnuˈ xaslamama.
Lāˈ hualh: "Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
quiˈOˈkxaˈ. Lej icpāxquīˈ lāˈ lej
quimakapāxuhua". 18 Māniˈ quinaˈn
ickaxmatui huanmāˈ tachihuīn
aˈntū minchaˈ nac aˈkapūn. Aˈntzaˈ
xaˈictāˈhuiˈlānaˈuj Jesucristo
huan nac kēstīn. Lāˈ aˈntzaˈ xtunc
tasuˈyulh Jesucristo como Dios
māxkakēlh.
19 Lāˈ ūˈtzaˈ āˈchulāˈ
iclīkalhlakaˈīˈyāuj aˈntū
tatzoˈkli huan profetasnaˈ
aˈntī cāmātzoˈknīlh Dios.
Lāˈ nā huiˈxinaˈn xaˈnca
nalakapūtleˈkeyāˈtit aˈntūn tatzoˈkli
huan profetasnaˈ hasta que xaˈnca
namāchekxīˈyāˈtit. Huāˈmāˈ huaˈchi
huan lámpara aˈntū maksko
aˈnlhā cāˈpucsuaˈ hasta que

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

natuncuī lāˈ hasta que natasuˈyu
huan mātuncuīnīˈ staˈcu. 20 Lāˈ
lej tasquiˈnī napāstacāˈtit aˈntū
naˈiccāhuaniyānīˈ. Na ixtachihuīn
Dios aˈnlhā tatzoˈkniˈ aˈntūn
tahualh huan ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios,
huanmāˈ tūˈ ixtapāstacnaˈcaˈn huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn. 21 Aˈntū ixtamāsuˈyu
huan aˈctaˈsanaˈnīˈn tūˈ xmān
ixtapāstacnaˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
Huan tamāˈna lactzey chiˈxcuhuīˈn
aˈntī ixtatāˈscuja Dios, xlacaˈn
ixtahuan aˈntū ixcāmāpāstaquī
huan Espíritu Santo.

Makapitzīn ixtamāsuˈyu aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ

Judas 4-13

2 Makāntzaˈ ixtatanū na
ixlaclhniˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
āˈmakapitzīn aˈctaˈsanaˈnīˈn
aˈntī ixtaˈaˈkxokonuˈn. Lāˈ nā
natatanū na milaclhniˈcaˈn
āˈmakapitzīn aˈntī natamāsuˈyu
aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ. Lāˈ aˈntū
natamāsuˈyu ūˈtzaˈ nalactlahua
aˈnchīn talīkalhlakaˈīˈ makapitzīn.
Huan tamāˈna aˈkxokonuˈnīˈn
natamāsuˈyu palh Jesucristo
tūˈ ixOˈkxaˈ Dios aˈyuj xlaˈ ūˈtzaˈ
aˈntī māpalalh por ixtalaclēˈiˈcaˈn.
Chu līmaktin nacāmāpātīnīcan
xlacaˈn por ixpālacata aˈntūn
tatlahua. 2 Lāˈ aˈnchī xlacaˈn
natalatāˈkchoko, huaˈchilh tuntūˈ
aˈntū nacālīmāmāxanīcan. Lāˈ
lhūhuaˈ aˈntī natakalhlakaˈīˈcuˈtun
aˈntū natamāsuˈyu xlacaˈn.
Lāˈ nā natatlahua aˈntūn tūˈ
tzey huaˈchi xlacaˈn. Lāˈ por
ixpālacatacaˈn xlacaˈn koˈhuaˈjuaˈ
nalīchihuīnaˈncan huan xatzey
tachihuīn aˈntū xastuˈncuaˈ.
3 Huāˈ tamāˈna aˈkxokonuˈnīˈn lej
takaˈlhīcuˈtun tumīn. Lāˈ ūˈtzaˈ
nacātalīmāsuˈniˈyānīˈ huiˈxinaˈn
aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ. Dios makāntzaˈ
līhuiˈlīnīˈt que nacāmāpātīnī xlacaˈn
aˈntīn tatlahua chuntzaˈ. Lāˈ huāˈ
tamāˈna aˈkxokonuˈnīˈn nā xlacaˈn
natamāpala con Dios.
4 Dios tūˈ cāmāsputūnuˈniˈlh huan
ángeles aˈntīn tatlahualh aˈntūn tūˈ
tzey. Cāmāyujūlh hasta nac pūpātīn.
Lāˈ aˈntzaˈ natatachoko huaˈchi
xatachīˈnīˈn hasta huan chiˈchiniˈ
aˈxniˈcaˈ namālaclēˈnīniˈn Dios. 5 Lāˈ
Dios tūˈ cāmāsputūnuˈniˈlh huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntī ixtahuiˈlānaˈ
makān. Macamilh huan lakuat. Lāˈ
ūˈtzaˈ talīnīkōˈlh ixlīhuākcaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt nac quilhtamacuj
como tūˈ tzeyā tachiˈxcuhuīˈt
ixtahuanīˈt. Dios cāmāpūtaxtūlh
xmān kalhatzeyan tachiˈxcuhuīˈt.
Kalhatin de xlacaˈn, ūˈtzaˈ aˈntī
Noé. Xlaˈ ixcāmāsuˈniˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt que tasquiˈnī que
līlacatejtin ixtalatāˈkchokolh. 6 Lāˈ
Dios cāmāpātīnīlh xalanīˈn huan
nac cāˈlacchicniˈ aˈnlhā ixuanican
Sodoma lāˈ nā aˈnlhā ixuanican
Gomorra. Dios cālhcuyukōˈlh
huan tamāˈna lakatuˈ cāˈlacchicniˈ.
Lāˈ chuntzaˈ Dios līmāsuˈyulh
que xlaˈ cāmāpātīnī aˈntīn tūˈ
taˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtun. 7 Dios
māxtulh de nac Sodoma huan
chiˈxcuˈ aˈntī ixuanican Lot. Lāˈ
chuntzaˈ līpūtaxtulh. Lot tzeyā
chiˈxcuˈ ixuanīˈt lāˈ ixtamakchuyī
como huan āˈmakapitzīn xalanīˈn
nac Sodoma tūˈ tzeyā chiˈxcuhuīˈn
ixtahuanīˈt lāˈ ixtatlahua aˈntūn
koˈhuaˈjuaˈ. 8 Lāˈ Lot tzeyā chiˈxcuˈ
ixuanīˈt, lāˈ como ixcātāˈlahuīˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāˈ ixcālaktzīˈn lāˈ ixcākaxmata
lakalīyān, chuntzaˈ līpuhualh por
ixpālacata aˈntū ixtatlahua aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ. 9 Chuntzaˈ tasuˈyu que
huan Māpaˈksīniˈ Dios namāpūtaxtū
kalhatin chiˈxcuˈ aˈntī pātīniˈmāˈ aˈntī
kalhlakaˈīˈ Dios. Lāˈ nā tasuˈyu palh
Dios, aˈyuj tūnaˈj cāmāpātīnī aˈntīn
tūˈ tzeyā chiˈxcuhuīˈn, nacāmāpātīnī
huan chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ Dios
namālaclēˈnīniˈn. 10 Lāˈ āˈchulāˈ
nacāmāpātīnī aˈntīn talakmakaˈn
ixlīmāpaˈksīn Dios lāˈ tatlahua
aˈntūn tūˈ tzey ixtapāstacnaˈcaˈn.
Xlacaˈn tūˈ tajicuaˈn de natatlahua
catūhuā. Tatlahua xmān aˈntū
xlacaˈn talacasquiˈn. Lāˈ tūˈ tajicuaˈn
talakapala huan aˈntī lej takaˈlhī
līmāpaˈksīn. 11 Tūˈ chuntzaˈ tatlahua
huan ángeles aˈyuj xlacaˈn más
takaˈlhī līmāpaˈksīn. Huan ángeles,
xlacaˈn tūˈ talakapala āˈkalhatin lāˈ
tūˈ talēˈksaˈnīniˈn na ixlacapūn Dios.
12 Huāˈ tamāˈna chiˈxcuhuīˈn
tūˈ tamāchekxī. Tatlahua aˈntūn
talacasquiˈn. Talakapala aˈntūn tūˈ
tamāchekxī. Xlacaˈn huaˈchi huan
animalhnaˈ xalaˈ nac cāˈquiˈhuīˈn
aˈntūn tayuja nac aˈksuj lāˈ tūlalh
catitapūtaxtulh lāˈ nacāmaknīcan.
Lāˈ nā chuntzaˈ huāˈ tamāˈna
chiˈxcuhuīˈn nā natasputa huaˈchi
huan animalhnaˈ. Lāˈ Dios
nacāmālaclēˈnī. 13 Lāˈ chuntzaˈ
xlacaˈn natalīmāpala por aˈntūn
talīmāpātīnīlh āˈmakapitzīn.
Xlacaˈn de tuncuj talakatī lej
takoˈta lāˈ tatlahua āˈcatūhuā
aˈntūn tūˈ tzey. Lej līmāxanaˈ aˈnchī
xlacaˈn cātāˈhuāˈyanāniˈ huiˈxinaˈn
aˈnlhā huiˈxinaˈn takēstoknīˈtaˈntit,
līhuan xlacaˈn tapuhuan que
nacātaˈaˈkxokoyāniˈ huiˈxinaˈn.
14 Lāˈ aˈxniˈcaˈ xlacaˈn talaktzīˈn
kalhatin puscāt, tapuhuan aˈntūn
tūˈ tzey. Ixlīhuāk ixtapāstacnaˈcaˈn
koˈhuaˈjuaˈ. Lāˈ taˈaˈkxoko aˈntīn
tūnaˈj xaˈnca takalhlakaˈīˈ. Lāˈ
lej tapāstaca aˈnchī natalīkaˈlhī
lhūhuaˈ tumīn. 15 Huaˈchilh xlacaˈn
ixtamakxtekli huan xaslituaˈ tej
lāˈ taˈaˈktzaˈnkānīˈt. Talatlāˈhuan
huaˈchi Balaam ixoˈkxaˈ Beor. Xlaˈ
aˈctaˈsanaˈ aˈntī ixaˈkxokonuˈn.
Lej ixlakatī huan tumīn. Lāˈ
tlahualh talaclēˈiˈ para natlaja
tumīn. 16 Balaam lacaquilhnīca por
ixtalaclēˈiˈ. Lāˈ aˈyuj huan burrosnuˈ
tūˈ tachihuīnaˈn, xlaˈ chihuīnaˈlh
ixburro huaˈchi kalhatin
chiˈxcuˈ. Lāˈ quilhnīlh por aˈntū
ixtlahuacuˈtun. Lāˈ xmān chuntzaˈ
Balaam tūˈ makxtekca natlahua
huan talaclēˈiˈ aˈntū ixtlahuacuˈtun.
17 Huāˈ tamāˈna chiˈxcuhuīˈn aˈntīn
tamāsuˈyu aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ,
xmān taˈaˈkxokonuˈn. Lāˈ tuntūˈ
ixtapalhcaˈn. Xlacaˈn huaˈchi
muˈsniˈ aˈntūn tascōhuanīˈt. Lāˈ
xlacaˈn huaˈchi huan poklhnuˈnīˈn
aˈntū cāmākosū huan ūˈniˈ lāˈ
tūˈ talēˈn xcān. Dios cāxuiˈlīnīˈt
aˈnlhā nacāmacāˈn huāˈ tamāˈna
chiˈxcuhuīˈn aˈnlhā natatachoko
para pōˈktu lāˈ aˈnlhā lej cāˈpucsuaˈ.
18 Xlacaˈn takaˈtlaˈjcaˈtzī aˈxniˈcaˈ
tachihuīnaˈn. Pero aˈntūn
tahuan, tuntūˈ ixtapalh. Xlacaˈn
tamāsuˈyu que lej tzey palh
kalhatin tlahua aˈntū lacasquiˈn
quimacniˈcaˈn aˈntūn tūˈ tzey.
Chuntzaˈ talīˈaˈkxoko xlacaˈn
aˈntīn tamakxtekmāˈnacus
aˈntū ixtatlahua aˈxniˈcaˈ tūnaˈj
ixtalakapasa ixtachihuīn Dios.
19 Tahuan que xlacaˈn libres lāˈ

tzē natatlahua chuxatū aꞌntūn
talacasquiꞌn. Pero tūꞌ stuꞌncuaꞌ.
Xlacaꞌn tūꞌ libresniꞌ. Xlacaꞌn
huaꞌchi tachīꞌnīꞌn como tūla
tamakxteka de tatlahua talaclēꞌiꞌ.
Palh kalhatin chiꞌxcuꞌ tūla
makxteka catūhuā, chuntzaꞌ xlaꞌ
huaꞌchilh tachīꞌn. [20]Lāꞌ aꞌntīn
talakapasnīꞌt huan Māpūtaxtūnuꞌ
aꞌntī quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn lāꞌ
chuntzaꞌ talīmakxteknīꞌt huan
talaclēꞌiꞌ xalaꞌ nac quilhtamacuj,
lāꞌ palh xlacaꞌn natatlahuapala
talaclēꞌiꞌ lāꞌ tūlatzaꞌ tamakxteka,
chuntzaꞌ āꞌchulāꞌ natala que aꞌnchī
ixtahuanīꞌt xapūꞌla. [21]Más tzey
palh tūꞌ ixtalakapasli xlacaꞌn aꞌnchī
līlacatejtin latāꞌkchokocan. Pero
xlacaꞌn, aꞌyuj ixtacaꞌtzī, xlacaꞌn
tamakxtekli huan ixlīmāpaꞌksīnniꞌ
Dios aꞌntū ixcāmāsuꞌniꞌcanīꞌt.
[22]Chuntzaꞌ xlacaꞌn huaꞌchi aꞌnchī
huancan:

> Huan chichiꞌ huaꞌchokopala
> ixpaꞌtlāꞌnat.
> Lāꞌ huan paꞌxniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
> paxnīꞌttzaꞌ, taspiꞌtpala para
> natapiꞌliꞌ nac cāꞌpūlhtok.

Namimpala quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo

3 Tāꞌtimīn, ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
ixlīkalhtuꞌ carta aꞌntū
iccātzoꞌknuniꞌnīꞌtaꞌniꞌ. Aꞌxniꞌcaꞌ
quit ictzoꞌkli huan kalhtuꞌ carta,
quit iccāmāpāstaquīcuꞌtuniꞌ aꞌntū
lej tzey lāꞌ iccāmāpāstaquīcuꞌtuniꞌ
huampala aꞌntū caꞌtzīyāꞌtittzaꞌ
huiꞌxinaꞌn. [2]Iclacasquiꞌn
que huiꞌxinaꞌn napāstacāꞌtit
aꞌntū ixtahuan makāntzaꞌ
ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn Dios. Lāꞌ
iclacasquiꞌn que nacāpāstacāꞌtit
huan līmāpaꞌksīnniꞌ aꞌntū
ixlaꞌ huan Māpūtaxtūnuꞌ aꞌntī
quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Jesucristo.
Huāꞌ tamāꞌna līmāpaꞌksīnniꞌ
iccāmāsuꞌniꞌyāniꞌ quinaꞌn huan
apóstoles.
[3]Lej tasquiꞌnī que
namāchekxīꞌyāꞌtit huiꞌxinaꞌn
aꞌntū naꞌiccāhuaniyāniꞌ. Aꞌxniꞌcaꞌ
namin huan tamāꞌna āꞌxmān
chiꞌchiniꞌ, nataꞌaꞌnan chiꞌxcuhuīꞌn
aꞌntī natatlahuatāꞌkchoko
ixlīhuāk aꞌntūn tūꞌ tzey chu
aꞌntū xlacaꞌn tatlahuacuꞌtun. Lāꞌ
nacātalīlaktzīꞌnāniꞌ huiꞌxinaꞌn. [4]Lāꞌ
xlacaꞌn natahuan: “Jesucristo hualh
que xlaꞌ nataspiꞌtchokopala. Lāꞌ
chuhuaꞌj, ¿lhachū huīꞌ? Tūꞌ minīꞌt.
Quinapapanaꞌcaꞌn tanīnīꞌttzaꞌ. Lāꞌ
chu aꞌcxtim lamāꞌ chuhuaꞌj desde
aꞌxniꞌcaꞌ tzuculh huan quilhtamacuj”.
Chuntzaꞌ natahuan xlacaꞌn. [5]Lāꞌ
quit iccāhuaniyāniꞌ huiꞌxinaꞌn que
huāꞌmāꞌ tūꞌ stuꞌncuaꞌ. Aꞌnan lakatin
catūhuā aꞌntū xlacaꞌn tacaꞌtzī lāꞌ
aꞌntūn tūꞌ talīchihuīnaꞌncuꞌtun
xlacaꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ: Lejtzaꞌ
makān Dios chihuīnaꞌlh lāꞌ chuntzaꞌ
talīlalh huan aꞌkapūn lāꞌ huan
quilhtamacuj. Huan quilhtamacuj
lītlahuaca xcān lāꞌ ixuīꞌ na ixpuꞌnan
xcān. [6]Lāꞌ huan quilhtamacuj, aꞌnchī
ixuīꞌ xapūꞌla, līmālakuanīca huan
xcān, aꞌxniꞌcaꞌ lalh huan lakuat. [7]Lāꞌ
Dios nā hualh que huan aꞌkapūn lāꞌ
huan quilhtamacuj aꞌntūn tahuiꞌlānaꞌ
chuhuaꞌj, natatachoko hasta huan
chiꞌchiniꞌ aꞌntū Dios laclhcāhuiꞌlīnīꞌt.
Lāꞌ huanmāꞌ chiꞌchiniꞌ natalhcukōꞌ.
Lāꞌ huanmāꞌ chiꞌchiniꞌ Dios
nacāmālaclēꞌnīꞌkōꞌ ixlīhuākcaꞌn
huan tachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntīn tūꞌ tzey.
Lāꞌ nacāmāpātīnī.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

8 Tāˈtimīn, tūˈ tipātzaˈnkāyāˈtit
huāˈmāˈ: Huan Māpaˈksīniˈ Dios
lakatin chiˈchiniˈ laktzīˈn huaˈchi
lakatin mil cāˈta. Lāˈ nā lakatin
mil cāˈta laktzīˈn huaˈchi lakatin
chiˈchiniˈ. 9 Aˈmakapitzīn tapuhuan
que Dios takoxī para natlōkentaxtū
aˈntū huanīˈt. Tūˈ chuntzaˈ. Xlaˈ
quincākaˈlhīmāˈniˈ līlacatzucu
como tūˈ lacasquiˈn que nīn
chāˈtin napātīniˈn nac pūpātīn.
Xlaˈ lacasquiˈn que ixlīhuākcaˈn
catamakxtekli ixtalaclēˈiˈcaˈn.
10 Namin huan chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
namimpala huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo. Xlaˈ chu līmaktin namin
aˈxniˈcaˈ nīn tintīˈ puhuan que namin.
Chu līmaktin namin huaˈchi kalhatin
kaˈlhānaˈ chu līmaktin min. Huanmāˈ
chiˈchiniˈ huan aˈkapūn nalaksputa.
Lāˈ palhaˈ nakaxmatcan aˈntū
namacasāˈnan. Lāˈ natalakscuˈpkōˈ
ixlīhuāk aˈntūn tatasuˈyu nac
aˈkapūn. Lāˈ nalhcukōˈ ixlīhuāk huan
quilhtamacuj lāˈ ixlīhuāk aˈntū aˈnan
nac cāˈquilhtamacuj.
11 Lāˈ chuhuaˈj, como natalakuankōˈ
ixlīhuāk, xaˈnca capāstactit
huiˈxinaˈn aˈnchī nalīlatahuiˈlaˈyāˈtit.
Huiˈxinaˈn natlahuaˈyāˈtit xmān
ixtapuhuān Dios. 12 Huiˈxinaˈn
līpāxuj kaˈlhīpāˈnaˈntit huanmāˈ
chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ Dios naxtāpalī
huan quilhtamacuj. Huanmāˈ
chiˈchiniˈ huan aˈkapūn nalhcukōˈ.
Lāˈ natalakscuˈpkōˈ ixlīhuāk aˈntū
chuhuaˈj tatasuˈyunuˈn nac aˈkapūn.
13 Dios huanīˈt que natlahua lakatin
xasāstiˈ aˈkapūn lāˈ lakatin xasāstiˈ
quilhtamacuj aˈnlhā natlahuacan
xmān aˈntūn tzey. Uˈtzaˈ huāˈmāˈ
kaˈlhīmāˈnauj, como chuntzaˈ huanīˈt
Dios.
14 Chuntzaˈ, tāˈtimīn, līhuan
kaˈlhīpāˈnaˈntit huāˈmāˈ chiˈchiniˈ,
calīhuiˈlīˈtit natlahuaˈyāˈtit aˈntūn
tzey na ixlacapūn Dios. Lāˈ nīn
tuntūˈ catlahuaˈtit aˈntūn tzē
nacātalīˈaˈksaˈnīniˈnāniˈ. Lāˈ nīn
tuntūˈ catlahuaˈtit aˈntūn tūˈ tzey
aˈntū nacāmāxtunquīyāniˈ de
Dios. 15 Cacaˈtzītit huiˈxinaˈn
que Dios līlacatzucu cākaˈlhīmāˈ
āˈmakapitzīn aˈntī natapūtaxtu.
Uˈtzaˈ tūnaˈj līmimpala Jesucristo.
Chuntzaˈ cātzoˈknuniˈniˈ huiˈxinaˈn
quintāˈtincaˈn Pablo aˈntī
pāxquīˈyāuj. Xlaˈ tzoˈkli chu aˈnchī
Dios māpuhuanīlh. 16 Pablo cātzoˈkli
huāˈ tamāˈna catūhuā aˈxniˈcaˈ
cātzoˈknuniˈniˈ huiˈxinaˈn. Lāˈ huāk
chuntzaˈ cātzoˈkli huan cartas aˈntū
cāmacāˈnīˈt. Lāˈ nac āˈmakapitzīn
ixcartas aˈntūn cātzoˈknīˈt, aˈnan
aˈnlhā jicslīhuaˈ māchekxīcan.
Lāˈ aˈnlhā jicslīhuaˈ, makapitzīn
chiˈxcuhuīˈn tūˈ xaˈnca tamasuˈyu.
Xlacaˈn ūˈtunuˈn aˈntīn tūˈ xaˈnca
tamāchekxī lāˈ xtunc xtunc
takalhlakaˈīˈ. Tūˈ stuˈncuaˈ aˈnchī
xlacaˈn tamāsuˈyu ixtachihuīn Dios,
lāˈ tūˈ xmān aˈntūn tzoˈkli Pablo. Lāˈ
ūˈtzaˈ nacālīmāpātīnī Dios.
17 Lāˈ huiˈxinaˈn, tāˈtimīn,
caˈtzīyāˈtittzaˈ aˈnchīn
taˈaˈkxokonuˈncuˈtun huan tamāˈna
aˈntīn tūˈ tzeyā chiˈxcuhuīˈn. Tūˈ
cacātaˈaˈkxokoniˈ huiˈxinaˈn. Palh
nacātaˈaˈkxokoyāniˈ, chuntzaˈ tzē
namakxtekāˈtit de nakalhlakaˈīˈyāˈtit
xaˈnca. 18 Lāˈ chuhuaˈj āˈchulāˈ
catlahuaˈtit aˈntū līpāxuhua Dios. Lāˈ
āˈchulāˈ cascaˈttit ixpālacata huan
Māpūtaxtūnuˈ aˈntī quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo. Camākaˈtlīˈca chuhuaˈj lāˈ
para pōˈktu. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Xapūˈla Carta aˈntūn Tzoˈkli San Juan

Jesucristo quincāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ quinquilhtamacujcaˈn

1 Quit iccātzoˈknuniˈmāˈniˈ
huāˈmāˈ carta ixpālacata
Jesucristo. Uˈtzaˈ aˈntī
quincāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn. Xlaˈ
ixuīˈtzaˈ aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixtzucu
huan quilhtamacuj. Quinaˈn
ickaxmatnīˈtauj aˈntū ixuan
xlaˈ aˈxniˈcaˈ ixlatlāˈhuan nac
quilhtamacuj. Iclaktzīˈnīˈtauj con
quilakastapuncaˈn. Iclaktzīˈnīˈtauj
lāˈ icxaˈmanīˈtauj con quimacancaˈn.
2 Aˈntī māstāˈ quinquilhtamacujcaˈn,
xlaˈ tasuˈyulh huāˈtzāˈ nac
cāˈquilhtamacuj. Lāˈ quinaˈn
iclaktzīˈuj. Lāˈ icmālacstūˈncāuj
palh iclaktzīˈnīˈtauj. Lāˈ
iccātāˈlīchihuīnaˈnāniˈ huiˈxinaˈn
ixpālacata aˈntī māstāˈ
quinquilhtamacujcaˈn. Xlaˈ pōˈktu
ixtāˈhuīˈ Dios quinTātaˈcaˈn. Lāˈ
xlaˈ natahuiˈla para pōˈktu. Lāˈ
xlaˈ milh lāˈ quinaˈn iclaktzīˈuj.
3 Iccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈntū iclaktzīˈnīˈtauj lāˈ aˈntū
ickaxmatnīˈtauj. Lāˈ chuntzaˈ
huiˈxinaˈn tzē nacaˈtzīyāˈtit que
chu lakatin huan tachihuīn
aˈntū kalhlakaˈīˈyāuj. Lāˈ nā
tzē chu lakatin nalaˈyāˈtit con
Dios quinTātaˈcaˈn lāˈ Jesucristo
ixOˈkxaˈ. Lāˈ nā tzē nacaˈtzīyāˈtit
que quinTātaˈcaˈn Dios lāˈ
Jesucristo ixOˈkxaˈ cātāˈlahuiˈlaniˈ
huiˈxinaˈn chu aˈcxtim como
quincātāˈlahuiˈlaniˈ quinaˈn.
4 Huāˈmāˈ iccātzoˈknuniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn como chuntzaˈ lej
nakaˈlhīyāuj tapāxuhuān.

Dios ūˈtzaˈ xkakanaˈ

5 Aˈntūn quincāmāsuˈniˈniˈ
Jesucristo, ūˈtzaˈ aˈntū
iccāmāsuniˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
Lāˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Dios ūˈtzaˈ
xkakanaˈ. Lāˈ tūˈ lhā cāˈpucsuaˈ
aˈnlhā huīˈ xlaˈ, como xlaˈ lej
tzey lāˈ tūˈ maktin tlahua aˈntūn
tūˈ tzey. 6 Palh huanāuj que chu
lakatin quinaˈn con Dios, līhuan
tlahuatāˈkchokoyāuj aˈntūn tūˈ
tzey, chuntza tasuˈyu palh tūˈ
stuˈncuaˈ. Tasuˈyu que quinaˈn
tūˈ tāˈtlāˈhuamāˈnauj Dios. 7 Palh
tlahuayāuj aˈntūn tzey huaˈchilh
ixtlāˈhuáuj aˈnlhā xkaka, chuntzaˈ
huaˈchi Dios huīˈ aˈnlhā xkaka.
Lāˈ chuntzaˈ stuˈncuaˈ palh chu
lakatin quinaˈn con Dios. Lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixka'lhni' Jesucristo, ixO'kxa' Dios,
quincāxapani'kō'yāni' ixlīhuāk
quintalaclē'i'ca'n.
8 Palh huanāuj palh tū'
tlahuanī'ta'uj talaclē'i', chuntza'
ta'a'kxokoyāuj que'cstuca'n.
Lā' tū' stu'ncua' a'ntū huanāuj.
9 Palh huaniyāuj Dios palh
tlahuanī'tauj talaclē'i', xla'
naquincāmāsputūnu'ni'yāni'
lā' naquincāxapani'kō'yāni'
ixlīhuāk quintalaclē'i'ca'n.
Huā'mā' ca'tzīyāuj como Dios
lej tzey lā' pō'ktu tlōkentaxtū
a'ntū huan. 10 Palh ixuáuj que
tuntū' tlahuanī'tauj a'ntūn tū'
tzey, chuntza' ixuáuj que Dios
a'ksa'nīni'n. Lā' chuntza ixtasu'yulh
palh tū' kalhlaka'ī'yāuj que
stu'ncua' a'ntū huan ixtachihuīn
Dios.

Cristo tā'chihuīna'n Dios por quina'n

2 Quit iccātzo'knuni'yāni'
hui'xina'n, quilakska'tā'n. Lā'
iccāhuaniyāni' que tū' catlahua'tit
talaclē'i'. Lā' palh catīhuā tlahua
talaclē'i', ka'lhīyāuj a'ntīn
tā'chihuīna'n Dios por quina'n.
Xla' ū'tza' Jesucristo. Lā' xla' tū'
tlahuanī't nīn tuntū' a'ntūn tū'
tzey. 2 Jesucristo nīlh huan nac
cruz. Lā' chuntza' xla' līmāpalalh
quintalaclē'i'ca'n. Lā' tū' xmān
quintalaclē'i'ca'n. Xla' māpalakō'lh
ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n xalanī'n
nac cā'quilhtamacuj.
3 Palh tlōkentaxtūyāuj a'ntū
līmāpa'ksīni'n Dios, chuntza'
ca'tzīyāuj palh lakapasāuj
xla'. 4 Palh catīhuā nahuan
que xla' lakapasa Dios, lā'
palh xla' tū' tlahua a'ntū Dios
līmāpa'ksīni'n, xla' a'ksa'nīni'n
lā' tū' kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios.
5 Lā' a'ntīn tatlōkentaxtū a'ntū
Dios līmāpa'ksīni'n, xlaca'n xa'nca
tapāxquī' Dios. Lā' chuntza' tzē
līca'tzīyāuj palh quina'n chu lakatin
con Dios. 6 Lā' a'ntīn tahuan palh
chu lakatin con Dios, tasqui'nī que
xlaca'n natalatā'kchoko chu a'nchī
Jesucristo ixlatlā'huan.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

7 Tā'timīn, iccātzo'knuni'mā'ni'
hui'xina'n ixpālacata lakatin
līmāpa'ksīn a'ntūn tū' xasāsti'. Chu
ū'tza' a'ntū cātamāsu'ni'ni' a'xni'ca'
chū'cus kalhlaka'ī'tit hui'xina'n.
8 Hua'chilh xasāsti' līmāpa'ksīn
a'ntū iccātzo'knuni'mā'ni'.
Cristo ixtlōkentaxtū huā'mā'
līmāpa'ksīn lā' nā hui'xina'n
tlōkentaxtūyā'tit. Lā' como
hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit
huā'mā' līmāpa'ksīn, hua'chilh
a'ksputmā'tza' a'nlhā cā'pucsua' lā'
hua'chilh xkakamā'tza' huan xatzey
māxkakēni' a'ntū Cristo māstā'.
9 A'ntīn tahuan palh tatlā'huan
a'nlhā xkaka lā' palh tū'
talaktzī'ncu'tun ixtā'tinca'n,
xlaca'n talatlā'huancus a'nlhā
cā'pucsua'. 10 A'ntīn tapāxquī'
ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huan
a'nlhā xkaka. Lā' chuntza' tū'
tamātonkopū ā'kalhatin. 11 A'ntīn tū'
talaktzī'ncu'tun ixtā'tinca'n, xlaca'n
talatlā'huan a'nlhā cā'pucsua'. Lā'
tū' taca'tzī a'nlhā talatlā'huan,
como a'nlhā cā'pucsua' tūla
talacahuāna'n.
12 Quit iccātzo'knuni'yāni'
hui'xina'n, quilakska'tā'n, como
Dios cāmāsputūnu'ni'nī'ta'ni'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

mintalaclēꞌiꞌcaꞌn por
ixpālacata Jesucristo. 13 Lāꞌ nā
iccātzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn,
xanatātanaꞌ, como huiꞌxinaꞌn
lakapasāꞌtittzaꞌ Dios. Xlaꞌ
lanāntzaꞌ ixuīꞌ aꞌxniꞌcaꞌ tzuculh
huan quilhtamacuj. Lāꞌ nā
iccātzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn,
oꞌkxaꞌn, como huiꞌxinaꞌn
tlajanīꞌtaꞌntit huan koꞌtiꞌtiꞌ. Lāꞌ
nā iccātzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn,
camanaꞌ, como lakapasāꞌtit
Dios quinTātaꞌcaꞌn. 14 Lāꞌ nā
iccātzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn,
xanatātanaꞌ, como lakapasāꞌtittzaꞌ
Dios. Xlaꞌ lanāntzaꞌ ixuīꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
tzuculh huan quilhtamacuj. Lāꞌ
nā iccātzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn,
oꞌkxaꞌn, como huiꞌxinaꞌn
lactliꞌhuiꞌqui. Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
kalhlakaꞌīꞌnīꞌtaꞌntit ixtachihuīn
Dios. Lāꞌ tlaꞌjanīꞌtaꞌntit huan koꞌtiꞌtiꞌ.
15 Tūꞌ calakatītit aꞌntū xalaꞌ nac
quilhtamacuj. Lāꞌ tūꞌ calakatītit
huan tūn tūꞌ tzey aꞌntūn tatlahua
aꞌntī xalanīꞌn nac quilhtamacuj.
Aꞌntīn talakatī aꞌntū xalaꞌ nac
quilhtamacuj, xlacaꞌn tūꞌ tapāxquīꞌ
Dios quinTātaꞌcaꞌn. 16 Ixlīhuāk
aꞌntū xalaꞌ nac cāꞌquilhtamacuj,
huāꞌmāꞌ tūꞌ ixlaꞌ Dios quinTātaꞌcaꞌn.
Aꞌntī xalanīꞌn nac quilhtamacuj
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey aꞌntū
squiꞌn ixmacniꞌcaꞌn. Lāꞌ lej
talaktzīꞌncuꞌtun aꞌntūn tūꞌ tzey.
Lāꞌ talīkaꞌtlaꞌjcaꞌtzī aꞌntūn takaꞌlhī.
Ixlīhuāk huāꞌ tamāꞌna huāk xalaꞌ
nac quilhtamacuj. 17 Sputmāꞌ huan
quilhtamacuj lāꞌ ixlīhuāk xalaꞌ nac
quilhtamacuj aꞌntūn talacasquiꞌn
huan tachiꞌxcuhuīꞌt. Pero aꞌntīn
tatlahua ixtapuhuān Dios, xlacaꞌn
natalatahuiꞌla para pōꞌktu.

Namin aꞌntī lej naꞌaꞌkxokonuꞌn

18 Quilakskaꞌtāꞌn, tasputmāꞌna
huāꞌ tamāꞌna chiꞌchiniꞌ. Huiꞌxinaꞌn
cātahuaninīꞌtaꞌniꞌ que namin huan
ixtāꞌcaꞌtza Cristo. Lāꞌ chuhuaꞌj
tatasuꞌyunīꞌt lhūhuaꞌ ixtāꞌcaꞌtza
Cristo. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ līcaꞌtzīyāuj palh
tasputmāꞌnatzaꞌ huāꞌ tamāꞌna
chiꞌchiniꞌ. 19 Aꞌntī ixtāꞌcaꞌtzanīꞌn
Cristo, xlacaꞌn tūꞌ lej stuꞌncuaꞌ palh
takalhlakaꞌīꞌ chuntzaꞌ huaꞌchi
quinaꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talītaxtunquīnīꞌt
de quinaꞌn. Palh ixtakalhlakaꞌīꞌlh
cahuā huaꞌchi quinaꞌn,
ixtatachokolh con quinaꞌn. Lāꞌ como
tataxtunquīlh de quinaꞌn, chuntzaꞌ
tasuꞌyu que xlacaꞌn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ
huaꞌchi quinaꞌn.
20 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn, Cristo
cāmaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ huan Espíritu
Santo. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ līcaꞌtzīyāꞌtit
milīhuākcaꞌn huan xatzey
tachihuīn aꞌntū xastuꞌncuaꞌ. 21 Quit
iccātzoꞌknuniꞌmāꞌniꞌ huāꞌmāꞌ como
huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtit aꞌntū xastuꞌncuaꞌ.
Tūꞌ iccāhuanimāꞌniꞌ que huiꞌxinaꞌn
tūꞌ caꞌtzīyāꞌtit aꞌntū xastuꞌncuaꞌ.
Caꞌtzīyāuj que xtunc aꞌntū stuꞌncuaꞌ lāꞌ
nā xtunc aꞌntūn tūꞌ stuꞌncuaꞌ.
22 Aꞌntī lej taꞌaꞌkxokonuꞌn, xlacaꞌn
tahuan que Jesús tūꞌ ūꞌtzaꞌ Cristo
aꞌntī Dios līmānūlh ixlīmāpaꞌksīniꞌ.
Aꞌntīn tahuan chuntzaꞌ, xlacaꞌn
ixtāꞌcaꞌtzanīꞌn Cristo. Xlacaꞌn
talakmakaꞌn Dios quinTātaꞌcaꞌn lāꞌ
nā ixOꞌkxaꞌ. 23 Aꞌntīn talakmakaꞌn
ixOꞌkxaꞌ Dios, quinTātaꞌcaꞌn Dios
tūꞌ cātāꞌlahuīꞌ. Lāꞌ aꞌntīn tahuan que
Jesús ūꞌtzaꞌ Cristo, ixOꞌkxaꞌ Dios,
Dios cātāꞌlahuīꞌ xlacaꞌn.
24 Lāꞌ huiꞌxinaꞌn tūꞌ capātzaꞌnkāꞌtit
aꞌntū cātamāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌniꞌ xapūꞌla

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixpālacata ixtachihuīn Dios. Palh
tūˈ napātzaˈnkāˈyāˈtit aˈntūn
cātamāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ xapūˈla,
chuntzaˈ nacātāˈlatahuiˈlayāniˈ
ixOˈkxaˈ Dios lāˈ Dios quinTātaˈcaˈn.
25 Lāˈ Cristo huanīˈt que xlaˈ
naquincāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn para pōˈktu.
26 Quit iccātzoˈknuniˈyāniˈ huāˈmāˈ
como taˈaˈnan āˈmakapitzīn aˈntīn
cāˈaˈkxokocuˈtunāniˈ huiˈxinaˈn.
27 Cristo cāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ huan
Espíritu Santo. Lāˈ como huan
Espíritu Santo cātāˈlahuiˈlaniˈ
huiˈxinaˈn, tūˈ maclacasquiˈnāˈtit
huiˈxinaˈn que nacātamāsuˈniˈyāniˈ
āˈcatīhuā huāˈ aˈntū iccāhuanimāˈniˈ,
como huan Espíritu Santo
cāmāsuˈniˈyāniˈ ixlīhuāk. Lāˈ aˈntū
xlaˈ māsuˈyu, ūˈtzaˈ xastuˈncuaˈ.
Xlaˈ tūˈ māsuˈyu catūhuā aˈntūn tūˈ
stuˈncuaˈ. Lāˈ chuntzaˈ, como huan
Espíritu Santo cāmāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ
huiˈxinaˈn, chuntzaˈ tūˈ
cataxtunquītit de Cristo.
28 Lāˈ chuhuaˈj quilakskaˈtāˈn,
tūˈ cataxtunquītit de Cristo.
Lāˈ chuntzaˈ tūˈ catijicuaˈnui
aˈxniˈcaˈ xlaˈ namimpala. Lāˈ
tūˈ catimāxanaˈuj na ixlacapūn.
29 Como huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que Jesucristo xmān tlahua aˈntū
lactzey, nā chuntzaˈ nacaˈtzīyāˈtit
que aˈntīn tatlahua aˈntūn tzey,
ixlīhuākcaˈn xlacaˈn ixcamanaˈ
Dios.

Quinaˈn ixcamanaˈ Dios

3 Cacaˈtzītit aˈnchī Dios lej
quincāpāxquīˈyāniˈ como
hualh que quinaˈn ixcamanaˈ
Dios. Lāˈ stuˈncuaˈ quinaˈn
ixcamanaˈ Dios. Aˈntī xalanīˈn nac
quilhtamacuj, xlacaˈn tūˈ ixcamanaˈ
Dios lāˈ tūˈ talakapasa Dios
quinTātaˈcaˈn. Lāˈ ūˈtzaˈ xlacaˈn
tūˈ talīmāchekxī palh quinaˈn
ixcamanaˈ Dios lāˈ xlacaˈn tūˈ
ixcamanaˈ Dios. 2 Tāˈtimīn, chuhuaˈj
quinaˈn ixcamanaˈ Dios. Tūnaˈj
caˈtzīcan aˈnchī nalayāuj. Aˈntū
caˈtzīyāuj, ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Aˈxniˈcaˈ
Cristo natasuˈyu, quinaˈn nalayāuj
huaˈchi xlaˈ, como nalaktzīˈnāuj
chu aˈnchī huanīˈt xlaˈ. 3 Lāˈ aˈntīn
takaˈlhīmāˈna natalaktzīˈn Cristo,
ixlīhuākcaˈn xlacaˈn tataxtunquī de
aˈntūn tūˈ tzey. Lāˈ tatlahua aˈntūn
tzey huaˈchi Cristo.
4 Ixlīhuākcaˈn aˈntīn tatlahua
talaclēˈiˈ, xlacaˈn tūˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ
huan ixley Dios. Palh catīhuā tūˈ
aˈkahuānaˈniˈ Dios, ūˈtzaˈ huāˈmāˈ
talaclēˈiˈ. 5 Lāˈ huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit
que Cristo milh nac quilhtamacuj
para naxapa quintalaclēˈiˈcaˈn.
Lāˈ xlaˈ tūˈ tlahuanīˈt nīn
lakatin talaclēˈiˈ. 6 Ixlīhuākcaˈn
aˈntīn chu lakatin con Cristo,
xlacaˈn tūˈ tatlahuatāˈkchoko
talaclēˈiˈ. Lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tatlahuatāˈkchoko talaclēˈiˈ,
xlacaˈn tūˈ tacaˈtzī aˈnchī huanīˈt
huan Cristo lāˈ tūˈ talakapasnīˈt.
7 Quilakskaˈtāˈn, tūˈ catamakxtektit
que nacātaˈaˈkxokoyāniˈ
āˈmakapitzīn aˈntīn cātahuaniyāniˈ
que tzē natlahuayāˈtit aˈntūn tūˈ
tzey. Aˈntīn tatlahuatāˈkchoko
aˈntūn tzey, xlacaˈn lactzey
huaˈchi ixlītzey Cristo. 8 Aˈntīn
tatlahuatāˈkchoko talaclēˈiˈ, xlacaˈn
tatāˈtapaˈksī huan koˈtiˈtiˈ, como
huan koˈtiˈtiˈ pōˈktu tlahuanīˈt
talaclēˈiˈ desde aˈxniˈcaˈ māˈaˈnanīlh
huan talaclēˈiˈ. IxOˈkxaˈ Dios

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

milh nac quilhtamacuj para
namālakuanī aꞌntūn tlahua huan
koꞌtiꞌtiꞌ.
9 Aꞌntī ixcamanaꞌ Dios, xlacaꞌn
tūꞌtzaꞌ tatlahuatāꞌkchoko talaclēꞌiꞌ,
como Dios cāmaxquīꞌnīꞌt xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn, lāꞌ chuntzaꞌ
talīsāstīꞌlatāꞌkchoko. Tūlatzaꞌ
tatlahuatāꞌkchoko talaclēꞌiꞌ, como
ixcamanaꞌtzaꞌ Dios. 10 Chuntzaꞌ
tasuꞌyu aꞌntī ixcamanaꞌ Dios lāꞌ
aꞌntī ixcamanaꞌ huan koꞌtiꞌtiꞌ. Aꞌntīn
tūꞌ tatlahuacuꞌtun aꞌntūn tzey lāꞌ tūꞌ
tapāxquīꞌ huan tāꞌtimīn, xlacaꞌn tūꞌ
ixcamanaꞌ Dios.

Tasquiꞌnī nalāpāxquīꞌyāuj

11 Huan līmāpaꞌksīn aꞌntū
cātamāsuꞌniꞌniꞌ xapūꞌla ūꞌtzaꞌ
huāꞌmāꞌ: que nalāpāxquīꞌyāuj.
12 Tūꞌ calauj huaꞌchi Caín aꞌntīn
tāꞌtapaꞌksīlh huan koꞌtiꞌtiꞌ. Xlaꞌ
maknīlh ixtāꞌtin. Lāꞌ ¿aꞌchīꞌ
maknīlh? Maknīlh como Caín
tlahualh aꞌntūn tūꞌ tzey lāꞌ
ixlaktampilhīniꞌniꞌ ixtāꞌtin como
xlaꞌ ixtlahua aꞌntūn tzey.
13 Tāꞌtimīn, palh xalanīꞌn
nac quilhtamacuj tūꞌ
cātalaktzīꞌncuꞌtunāniꞌ, tūꞌ
capuhuaꞌntit que tūꞌ maktin la
huāꞌmāꞌ. 14 Quinaꞌn caꞌtzīyāuj que
aꞌyuj huaꞌchi xanīn ixuanīꞌtauj,
chuhuaꞌj kaꞌlhīyāuj xasāstiꞌ
quinquilhtamacujcaꞌn. Huāꞌmāꞌ
caꞌtzīyāuj como cāpāxquīꞌyāuj
huan tāꞌtimīn. Lāꞌ aꞌntīn tūꞌ
tapāxquīꞌnin, xlacaꞌn huaꞌchi
xanīnīꞌncus lāꞌ tūꞌ takaꞌlhī xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn. 15 Aꞌntīn
tacaꞌtzalaktzīꞌn ixtāꞌtincaꞌn xlacaꞌn
huaꞌchi maknīniꞌnīꞌn na ixlacapūn
Dios. Lāꞌ huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtit que
huan maknīniꞌnīꞌn tūꞌ takaꞌlhī
xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn para
pōꞌktu. 16 Cristo quincāpāxquīꞌyāniꞌ
lāꞌ hasta macamāstāꞌlh
ixquilhtamacuj por quinaꞌn. Lāꞌ
chuntzaꞌ quincāmāsuꞌniꞌniꞌ aꞌnchī
līpāxquīꞌnincan. Lāꞌ chuntzaꞌ
quinaꞌn tzē natamacamāstāꞌyāuj
lāꞌ hasta nalīnīyāuj por
quintāꞌtimīncaꞌn palh tasquiꞌnī.
17 Palh kalhatin kaꞌlhī aꞌntū
maclacasquiꞌn lāꞌ palh laktzīꞌn
que ixtāꞌtin makasputa catūhuā,
lāꞌ palh xlaꞌ tūꞌ lakalhuꞌman,
chuntzaꞌ tasuꞌyu palh tūꞌ pāxquīꞌ
Dios. 18 Quilakskaꞌtāꞌn, tūꞌ xmān
nahuanāuj palh cāpāxquīꞌyāuj
āꞌmakapitzīn. Nacāmaktāyayāuj
āꞌmakapitzīn. Chuntzaꞌ natasuꞌyu
palh ixlīstuꞌncuaꞌ cāpāxquīꞌyāuj, lāꞌ
tūꞌ xmān huanāuj.

Tūꞌ catilacapuhuanui
na ixlacapūn Dios

19 Palh chuntzaꞌ cāpāxquīꞌyāuj
āꞌmakapitzīn, chuntzaꞌ
caꞌtzīyāuj palh lej stuꞌncuaꞌ
tāꞌtapaꞌksīyāuj Dios. Lāꞌ chuntzaꞌ
tūꞌ tamakchuyīyāuj na ixlacapūn
Dios. 20 Aꞌxniꞌcaꞌ uꞌcxcaꞌtzīyāuj
na quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn que
tlahuanīꞌtaꞌuj aꞌntūn tūꞌ tzey,
pāstacāuj que Dios más xakaꞌtlaꞌ
que quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn. Lāꞌ
xlaꞌ caꞌtzīkōꞌ ixlīhuāk aꞌntū
tlahuanīꞌtaꞌuj. 21 Tāꞌtimīn, palh tūꞌ
uꞌcxcaꞌtzīyāuj na quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn
que tlahuanīꞌtaꞌuj aꞌntūn tūꞌ tzey,
chuntzaꞌ tūꞌ catilacapuhuanui
na ixlacapūn Dios. 22 Dios
naquincāmaxquīꞌyāniꞌ aꞌntū
nasquiꞌnāuj como aꞌkahuānaꞌniꞌyāuj
ixlīmāpaꞌksīn lāꞌ tlahuayāuj aꞌntū

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

līpāxuhua Dios. 23 Ixlīmāpaˈksīn
ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Nalīpāhuanāuj
Jesucristo ixOˈkxaˈ lāˈ
nalāpāxquīˈyāuj chuntzaˈ huaˈchi
xlaˈ quincāmāpaˈksīniˈ. 24 Aˈntīn
tatlōkentaxtū ixlīmāpaˈksīn
Dios, Dios cātāˈlahuīˈ xlacaˈn.
Xlaˈ quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ huan
Espíritu Santo lāˈ ūˈtzaˈ līcaˈtzīyāuj
que Dios quincātāˈlahuiˈlaniˈ.

Aˈmakapitzīn tūˈ tamāsuˈyu por ixlīmāpaˈksīn huan Espíritu Santo

4 Tāˈtimīn, tūˈ cacākalhlakaˈīˈtit
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tahuan
que tamāsuˈyu por ixlīmāpaˈksīn
Espíritu Santo. Cuenta catlahuaˈtit
lāˈ capuhuaˈntit palh chu aˈcxtim
huaˈchi huan xastuˈncuaˈ tachihuīn
aˈntūn kalhlakaˈīˈnīˈtaˈntittzaˈ.
Lāˈ chuntzaˈ nacaˈtzīyāˈtit palh
tamāsuˈyumāˈna ixtachihuīn Dios.
Lakachu taˈaˈnīˈt aˈntīn tahuan que
tachihuīnaˈn por ixquilhtampān
Dios. Lāˈ xmān taˈaˈkxokonuˈn.
2 Naˈiccāhuaniyāniˈ huiˈxinaˈn
aˈnchī nalīcaˈtzīyāˈtit palh stuˈncuaˈ
huan Espíritu Santo cāmāchihuīnī.
Takaˈlhī huan Espíritu Santo
aˈntīn tahuan palh Jesús ūˈtzaˈ
huan Cristo aˈntī Dios līmānūlh
ixlīmāpaˈksīniˈ lāˈ nā lacatuncuīlh
lāˈ chuntzaˈ lītachiˈxcuhuīˈlh.
Ixlīhuākcaˈn aˈntīn chuntzaˈ tahuan,
xlacaˈn takaˈlhī huan Espíritu
Santo aˈntī Dios macamilh. 3 Lāˈ
aˈntīn tahuan que tūˈ stuˈncua
palh Jesús ūˈtzaˈ huan Cristo aˈntī
Dios līmānūlh ixlīmāpaˈksīniˈ
lāˈ nā lacatuncuīlh lāˈ chuntzaˈ
lītachiˈxcuhuīˈlh, xlacaˈn tūˈ takaˈlhī
huan Espíritu Santo. Xlacaˈn
xmān cātahuaniyāniˈ ixtachihuīn
ixtāˈcaˈtza Cristo. Huiˈxinaˈn
kaxpaˈtnīˈtaˈntit que ixmilh
ixtāˈcaˈtza Cristo. Lāˈ chuhuaˈj huīˈ
nac cāˈquilhtamacuj.
4 Quilakskaˈtāˈn, huiˈxinaˈn
tāˈtapaˈksīyāˈtit Dios. Huiˈxinaˈn
cātlajanīˈtaˈntit huāˈ tamāˈna
aˈkxokonuˈnīˈn por ixlīmāpaˈksīn
huan Espíritu Santo. Huan
Espíritu Santo cātāˈlahuiˈlaniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ xlaˈ āˈlīhuaˈcaˈ
kaˈlhī līmāpaˈksīn que huan
koˈtiˈtiˈ aˈntī cāmāpaˈksī xalanīˈn
nac quilhtamacuj. 5 Huāˈ tamāˈna
aˈkxokonuˈnīˈn xlacaˈn xalanīˈn nac
quilhtamacuj. Lāˈ aˈntūn tamāsuˈyu
nā xalaˈ nac quilhtamacuj. Lāˈ ūˈtzaˈ
talīkaxmatniˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn nac quilhtamacuj.
6 Quinaˈn tāˈtapaˈksīyāuj Dios. Lāˈ
aˈntīn talakapasa Dios, xlacaˈn
takaxmata aˈntū iccāmāsuˈniˈyāuj.
Lāˈ aˈntīn tūˈ talakapasa Dios,
xlacaˈn tūˈ takaxmatcuˈtun aˈntū
icmāsuˈyuyāuj. Chuntzaˈ tzē
nalīcaˈtzīyāuj tuchūyā līmāscaˈtīn
xastuˈncuaˈ lāˈ nā tuchūyā
līmāscaˈtīn tūˈ stuˈncuaˈ.

Dios cāpāxquīˈ ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt

7 Tāˈtimīn, tasquiˈnī
nalāpāxquīˈyāuj. Dios ūˈtzaˈ aˈntīn
quincālāmāpāxquīˈnīyāniˈ. Aˈntīn
tapāxquīˈnin, xlacaˈn ixcamanaˈ
Dios lāˈ talakapasa Dios. 8 Aˈntīn tūˈ
tapāxquīˈnin xlacaˈn tūˈ talakapasa
Dios, como Dios lej cāpāxquīˈ
ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt. 9 Dios
lej quincāpāxquīˈyāniˈ. Huāˈmāˈ
līmāsuˈyulh aˈxniˈcaˈ macamilh nac
quilhtamacuj ixOˈkxaˈ aˈntī xmān
kalhatin. Lāˈ por xlaˈ līkaˈlhīyāuj

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xasāstiꞌ quinquilhtamacujcaꞌn.
10 Aꞌnchī quinaꞌn pāxquīꞌyāuj
Dios tūꞌ talacastuca aꞌnchī Dios
quincāpāxquīꞌyāniꞌ. Xlaꞌ māsuꞌyulh
aꞌnchī quincāpāxquīꞌyāniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ macamilh ixOꞌkxaꞌ lāꞌ
ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ aꞌntī māpalalh
quintalaclēꞌiꞌcaꞌn.
11 Tāꞌtimīn, como chuntzaꞌ
Dios quincālīpāxquīꞌyāniꞌ, nā
chuntzaꞌ quinaꞌn nalāpāxquīꞌyāuj.
12 Dios nīn tintīꞌ laktzīꞌnīꞌt nīn
maktin. Palh lāpāxquīꞌyāuj,
chuntzaꞌ Dios quincātāꞌlahuiꞌlaniꞌ.
Lāꞌ Dios quincāmaktāyayāniꞌ
nalāpāxquīꞌyāuj con
ixlīhuāk quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn.
13 Quinaꞌn caꞌtzīyāuj palh
Dios quincātāꞌlahuiꞌlaniꞌ.
Huāꞌmāꞌ caꞌtzīyāuj como
quincāmaxquīꞌnīꞌtaꞌniꞌ huan
Espíritu Santo. 14 Lāꞌ quinaꞌn
iclaktzīꞌnīꞌtauj ixOꞌkxaꞌ Dios.
Lāꞌ icmālacstūꞌncāuj que Dios
quinTātaꞌcaꞌn macamilh ixOꞌkxaꞌ
para nacāmāpūtaxtū ixlīhuāk
tachiꞌxcuhuīꞌt. 15 Aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ
lāꞌ tahuan que Jesús ūꞌtzaꞌ aꞌntī
ixOꞌkxaꞌ Dios, Dios cātāꞌlahuīꞌ
xlacaꞌn.
16 Lāꞌ quinaꞌn caꞌtzīyāuj
lāꞌ kalhlakaꞌīꞌyāuj palh Dios
quincāpāxquīꞌyāniꞌ. Dios lej
cāpāxquīꞌ ixlīhuāk tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ Dios cātāꞌlahuīꞌ aꞌntīn
tapāxquīꞌ āꞌmakapitzīn. 17 Tasquiꞌnī
napāxquīꞌyāuj Dios con ixlīhuāk
quiꞌaꞌclhcunuccaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ,
huāꞌtzāꞌ nac huāꞌmāꞌ quilhtamacuj
quinaꞌn napāxquīꞌnināuj chuntzaꞌ
huaꞌchi Cristo pāxquīꞌnin.
Lāꞌ chuntzaꞌ tūꞌ catijicuaꞌnui
huan chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ Dios
nacāmālaclēꞌnī huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
18 Aꞌntīn tapāxquīꞌ Dios, xlacaꞌn tūꞌ
tajicuaꞌniꞌ Dios palh nacāmāpātīnī.
Palh kalhatin pāxquīꞌnin, xlaꞌ tūꞌtzaꞌ
kaꞌlhī tajicuāt. Aꞌntīn tajicuaꞌn que
Dios nacāmāpātīnī, xlacaꞌn tūnaꞌj
xaꞌnca tapāxquīꞌ Dios.
19 Quinaꞌn pāxquīꞌyāuj Dios como
xlaꞌ xapūꞌla quincāpāxquīꞌniꞌ. 20 Palh
kalhatin huan que pāxquīꞌ Dios lāꞌ
palh tūꞌ laktzīꞌncuꞌtun ixtāꞌtin, xlaꞌ
tūꞌ stuꞌncuaꞌ aꞌntū huan. Palh xlaꞌ
tūꞌ pāxquīꞌ ixtāꞌtin aꞌntī laktzīꞌn,
xlaꞌ tūla pāxquīꞌ Dios, como tūla
laktzīꞌn Dios. 21 Huan līmāpaꞌksīn
aꞌntū Dios quincāmaxquīꞌniꞌ, ūꞌtzaꞌ
huāꞌmāꞌ: Aꞌntīn tapāxquīꞌ Dios nā
natapāxquīꞌ ixtāꞌtimīncaꞌn.

Tzē nataxtunquīyāuj de aꞌntūn tūꞌ tzey

5 Aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ que
Jesús ūꞌtzaꞌ huan Cristo aꞌntī
Dios līmānūlh ixlīmāpaꞌksīniꞌ,
xlacaꞌn ixcamanaꞌ Dios. Lāꞌ aꞌntīn
tapāxquīꞌ Dios quinTātaꞌcaꞌn,
xlacaꞌn nā tapāxquīꞌ ixcamanaꞌ Dios.
2 Lāꞌ chuntzaꞌ palh pāxquīꞌyāuj
Dios lāꞌ palh aꞌkahuānaꞌniꞌyāuj
aꞌntū quincālīmāpaꞌksīyāniꞌ, nā
cāpāxquīꞌyāuj ixcamanaꞌ Dios. 3 Lāꞌ
palh pāxquīꞌyāuj Dios, natlahuayāuj
ixlīmāpaꞌksīn. Lāꞌ tūꞌ jicslīhuaꞌ
natlōkentaxtūyāuj ixlīmāpaꞌksīn.
4 Ixlīhuākcaꞌn ixcamanaꞌ Dios
tataxtunquī de aꞌntūn tūꞌ tzey
aꞌntūn tlahuacan nac quilhtamacuj.
Quinaꞌn tzē nataxtunquīyāuj de
aꞌntūn tūꞌ tzey, como līpāhuanāuj
Dios. 5 Aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ que Jesús
ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ Dios, xmān xlacaꞌn
tzē natataxtunquī de aꞌntūn tūꞌ tzey
aꞌntūn tlahuacan nac quilhtamacuj.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Aꞌnchīn caꞌtzīcan palh Jesucristo ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ Dios

6 Caꞌtzīyāuj palh Jesús stuꞌncuaꞌ
ixOꞌkxaꞌ Dios. Chuntzaꞌ hualh
Dios aꞌxniꞌcaꞌ aꞌkpaxli Jesús. Lāꞌ
nā aꞌxniꞌcaꞌ Jesús nīlh, nā Dios
māsuꞌyulh que xlaꞌ ixOꞌkxaꞌ ixuanīꞌt.
Huan Cristo aꞌntī Dios līmānūlh
ixlīmāpaꞌksīniꞌ, xlaꞌ ūꞌtzaꞌ Jesús
aꞌntī aꞌkpaxli lāꞌ nā nīlh nac cruz.
Lāꞌ nā huan Espíritu Santo māsuꞌyu
que Jesús ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ Dios.
Lāꞌ huan Espíritu Santo māsuꞌyu
xmān aꞌntū stuꞌncuaꞌ. 7 Aꞌnan
kalhatuꞌtun aꞌntīn tamālacstūꞌnca
que Jesucristo ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ Dios.
Lāꞌ huan kalhatuꞌtun xlacaꞌn: Dios
quinTātaꞌcaꞌn lāꞌ huan Espíritu
Santo lāꞌ nā ūꞌtzaꞌ aꞌntī huanican
Tachihuīn. Chu aꞌcxtim tahuan
que Jesucristo ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ
Dios. 8 Lāꞌ nac quilhtamacuj
aꞌnan tāpātuꞌtun catūhuā aꞌntūn
tamāsuꞌyu que Jesucristo ūꞌtzaꞌ
ixOꞌkxaꞌ Dios. Huan Espíritu Santo
chuntzaꞌ quincāmāsuꞌniꞌyāniꞌ.
Lāꞌ nā Dios chuntzaꞌ māsuꞌyulh
aꞌxniꞌcaꞌ Jesús aꞌkpaxli lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ
nīlh. 9 Quinaꞌn kalhlakaꞌīꞌyāuj
aꞌntūn tamālacstūꞌnca huan
tachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ āꞌchulāꞌ
nakalhlakaꞌīꞌyāuj aꞌntū huan
Dios. Lāꞌ Dios mālacstūꞌnca que
Jesús ūꞌtzaꞌ ixOꞌkxaꞌ. 10 Lāꞌ aꞌntīn
talīpāhuan ixOꞌkxaꞌ Dios, xlacaꞌn
taꞌuꞌcxcaꞌtzī na ixaꞌclhcunuccaꞌn
palh stuꞌncuaꞌ aꞌntūn takalhlakaꞌīꞌ.
Lāꞌ makapitzīn tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ
aꞌnchī Dios hualh palh Jesús
ixOꞌkxaꞌ. Xlacaꞌn huaꞌchilh
ixtahuan que Dios aꞌksaꞌnīniꞌn
como tūꞌ takalhlakaꞌīꞌnīꞌt aꞌntū
Dios hualh ixpālacata ixOꞌkxaꞌ.
11 Lāꞌ Dios mālacstūꞌnca palh
ūꞌtzaꞌ quincāmaxquīꞌyāniꞌ xasāstiꞌ
quinquilhtamacujcaꞌn aꞌntū para
pōꞌktu, palh līpāhuanāuj ixOꞌkxaꞌ.
12 Aꞌntīn talīpāhuan ixOꞌkxaꞌ
Dios, xlacaꞌn takaꞌlhī xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn. Lāꞌ aꞌntīn tūꞌ
talīpāhuan ixOꞌkxaꞌ Dios, xlacaꞌn tūꞌ
takaꞌlhī xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn.

Māstāꞌca tapāstacnaꞌ

13 Quit iccātzoꞌkniꞌmāꞌniꞌ huāꞌmāꞌ:
Huiꞌxinaꞌn aꞌntī līpāhuaꞌmpāꞌnaꞌntit
ixOꞌkxaꞌ Dios como quit,
iclacasquiꞌn que huiꞌxinaꞌn
nacaꞌtzīyāꞌtit palh kaꞌlhīꞌyāꞌtit
xasāstiꞌ minquilhtamacujcaꞌn aꞌntū
para pōꞌktu.
14 Lāꞌ tūꞌ lacapuhuanāuj
aꞌxniꞌcaꞌ kalhtōꞌkaꞌyāuj, como
Dios quincākaxmatāniꞌ palh
squiꞌniꞌyāuj chu aꞌnchī
ixtapuhuān. 15 Lāꞌ palh caꞌtzīyāuj
palh xlaꞌ quincākaxmatāniꞌ,
chuntzaꞌ caꞌtzīyāuj palh xlaꞌ
naquincāmaxquīꞌyāniꞌ aꞌntū
squiꞌniꞌyāuj.
16 Palh catīhuā laktzīꞌn āꞌkalhatin
aꞌntī tlahuamāꞌ lakatin talaclēꞌiꞌ
aꞌntū tzē namāsputūnuꞌniꞌcan,
chuntzaꞌ nalīkalhtōꞌkaꞌ āꞌkalhatin lāꞌ
xlaꞌ nakaꞌlhī xasāstiꞌ ixquilhtamacuj.
Chuntzaꞌ nakalhtōꞌkaꞌ palh huāꞌmāꞌ
talaclēꞌiꞌ tzē namāsputūnuꞌniꞌcan.
Lāꞌ palh huāꞌmāꞌ talaclēꞌiꞌ tūla
māsputūnuꞌniꞌcan, chuntzaꞌ
tūꞌ iccahuanimāꞌni que
nalīkalhtōꞌkaꞌyāꞌtit por aꞌntī
chuntzaꞌ tlahua. 17 Ixlīhuāk aꞌntū
koꞌhuaꞌjuaꞌ, huāk talaclēꞌiꞌ. Pero
nā aꞌnan talaclēꞌiꞌ aꞌntūn tzē
namāsputūnuꞌniꞌcan.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

18 Caˈtzīyāuj que aˈntī ixcamanaˈ
Dios, xlacaˈn tūˈ tatlahuatāˈkchoko
talaclēˈiˈ. Xlacaˈn cāmaktakaˈlha
ixOˈkxaˈ Dios, lāˈ chuntzaˈ
huan koˈtiˈtiˈ tūla nacātlahuaniˈ
catūhuā.
19 Quinaˈn caˈtzīyāuj que
tāˈtapaˈksīyāuj Dios. Lāˈ
caˈtzīyāuj que aˈntīn xalanīˈn nac
quilhtamacuj, xlacaˈn cāmāpaˈksī
huan koˈtiˈtiˈ.
20 Caˈtzīyāuj que ixOˈkxaˈ Dios
minīˈt. Lāˈ quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ
aˈnchī nalīlakapasāuj aˈntī
xastuˈncuaˈ Dios. Lāˈ chuhuaˈj
tāˈlahuiˈlānaˈuj Jesucristo aˈntī
ixOˈkxaˈ Dios. Xlaˈ scanaˈnca Dios
lāˈ quincāmaxquīˈyāniˈ xasāstiˈ
quinquilhtamacujcaˈn aˈntū para
pōˈktu.
21 Quilakskaˈtāˈn, tūˈ
calīpāhuantit nīn tuntūˈ. Xmān Dios
nalīpāhuaˈnāˈtit. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Ixlīkalhtuꞌ Carta aꞌntūn Tzoꞌkli San Juan

Ixtakalhlakaꞌīꞌ huan xastuꞌncuaꞌ tachihuīn lāꞌ ixtapāxquīꞌnin

1Quit Juan, huan xapuxcuꞌ de
huan aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ
quit ictzoꞌkmāꞌ huanmāꞌ carta.
Ictzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌx, huan
tāꞌtin xapuscāt aꞌntī Dios lacsacli,
lāꞌ nā mincamanaꞌ. Quit lej
iccāpāxquīꞌyāniꞌ huiꞌxinaꞌn. Lāꞌ
tūꞌ xmān quit. Nā cāpāxquīꞌyāniꞌ
huiꞌxinaꞌn ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn
talakapasa huan xastuꞌncuaꞌ
tachihuīn. 2Lāpāxquīꞌyāuj como
quilīhuākcaꞌn kalhlakaꞌīꞌyāuj
huan xastuꞌncuaꞌ tachihuīn,
aꞌntūn tūꞌ maktin catisputli.
3Caquincāsicuaꞌlanālīniꞌ Dios
quinTātaꞌcaꞌn lāꞌ Jesucristo ixOꞌkxaꞌ
Dios. Lāꞌ caquincātalakalhuꞌmaniꞌ.
Lāꞌ caquincātamātzaꞌtaꞌtīꞌniꞌniꞌ
quiꞌaꞌclhunuccaꞌn. Lāꞌ chuntzaꞌ
quinaꞌn xaꞌnca nakalhlakaꞌīꞌyāuj
huan xastuꞌncuaꞌ tachihuīn, lāꞌ lej
nalāpāxquīꞌyāuj.
4Lej iclīpāxuhualh aꞌxniꞌcaꞌ
iccaꞌtzīlh que āꞌmakapitzīn
mincamanaꞌ talahuiꞌlānaꞌ chu
aꞌnchī huan xastuꞌncuaꞌ tachihuīn,
chuntzaꞌ huaꞌchi māpaꞌksīniꞌlh Dios
quinTātaꞌcaꞌn. 5Lāꞌ chuhuaꞌj tāꞌtin,
icuaniyāniꞌ que nalāpāxquīꞌyāuj
quilīhuākcaꞌn quinaꞌn. Huāꞌmāꞌ
tūꞌ xasāstiꞌ līmāpaꞌksīn. Chu
ūꞌtzaꞌ aꞌntū quincātamācaꞌtzīnīniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ chūꞌcus kalhlakaꞌīꞌuj. 6Palh
pāxquīꞌyāuj Dios, natlahuayāuj
aꞌntū Dios quincālīmāpaꞌksīyāniꞌ.
Xlaꞌ māpaꞌksīniꞌlh que
nacāpāxquīꞌyāuj āꞌmakapitzīn.
Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ cātahuaninīꞌtaꞌniꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ chūꞌcus kalhlakaꞌīꞌtit.

Makapitzīn ixtaꞌaꞌkxokonuꞌn

7Chuhuaꞌj lhūhuaꞌ aꞌkxokonuꞌnīꞌn
talatlāꞌhuan nac cāꞌquilhtamacuj.
Xlacaꞌn tahuan que tūꞌ stuꞌncuaꞌ
palh lacatuncuīlh nac huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj huan Jesucristo
aꞌntī Dios līmānūlh ixlīmāpaꞌksīniꞌ.
Aꞌntīn tahuan huāꞌmāꞌ, xlacaꞌn
aꞌkxokonuꞌnīꞌn lāꞌ ixtāꞌcaꞌtzanīꞌn
Cristo. 8Cuenta catlaꞌhuaꞌtit que tūꞌ
chu nasputa aꞌntū līscujpāꞌnaꞌntit.
Cuenta catlaꞌhuaꞌtit como
maklhtīniꞌncuꞌtunāꞌtit ixlīhuāk
aꞌntū Dios nacāmaxquīꞌyāniꞌ
huaꞌchi mintatlajcaꞌn.
9Aꞌntūn takalhlakaꞌīꞌ
āꞌmakapitzīn tūꞌ xmān aꞌntū
Cristo māsuꞌyulh. Nā xlacaꞌn
tamāsuꞌyucuꞌtun āꞌlakatin

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

līmāsca'tīn. Xlaca'n tū' lej stu'ncua'
tatā'latlā'huan Dios. A'ntīn
takalhlaka'ī' xmān a'ntū Cristo
māsu'yulh, ixlīstu'ncua' xlaca'n
tatā'latlā'huan Dios quinTāta'ca'n lā'
ixO'kxa' Dios. 10 Palh cālakmināni'
hui'xina'n ā'catīhuā a'ntīn
tamāsu'yu a'ntūn tū' chu lakatin
con a'ntū māsu'yulh Cristo, tū'
nacāmānū'yā'tit na minchicca'n.
Lā' tū' nacāhuani'yā'tit: "Dios
ca'cā'o'kska'lhīni'". 11 Palh
hui'xina'n nacāhuani'yā'tit: "Dios
ca'cā'o'kska'lhīni'", lā' chuntza'
cātā'tlahuapā'na'ntit a'ntūn tū' tzey.

Macā'nca saludos

12 Lhūhua'cus ti'a'nan a'ntū
iccāhuanicu'tunāni'. Pero tū'
ictzo'kcu'tun nac lakatin carta.
Iccālaka'ncu'tunāni hui'xina'n lā'
iccātā'chihuīna'ncu'tunāni' calacan.
Chuntza' lej nalīpāxuhuayāuj.
13 Tamacā'ni'yāni' saludos
ixcamana' mintā'tin xapuscāt a'ntī
Dios lacsacnī't.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Ixlīkalhtuꞌtun Carta aꞌntūn Tzoꞌkli San Juan

Mākaꞌtlīꞌca huan Gayo

1 Quit Juan, huan xapuxcuꞌ
huan aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ quit
ictzoꞌkmāꞌ huanmāꞌ carta. Quit
ictzoꞌknuniꞌyāniꞌ huiꞌx, Gayo. Quit
lej icpāxquīꞌyāniꞌ huiꞌx.
2 Tāꞌtin, quit iccaꞌtzī que
xaꞌnca latlāꞌhuaꞌnaꞌ na ixtej
Dios. Lāꞌ icsquiꞌniꞌ Dios que
xaꞌnca caꞌaꞌnīꞌniꞌn ixlīhuāk lāꞌ
tūꞌ caꞌīꞌtzaꞌcaꞌnti. 3 Aꞌmakapitzīn
tāꞌtimīn tachinīꞌt. Lāꞌ
quintahuaninīꞌt que huiꞌx
latlāꞌhuaꞌnaꞌ chu aꞌnchī huan
xastuꞌncuaꞌ tachihuīn. Lāꞌ huāꞌmāꞌ
lej iclīpāxuhualh. 4 Lāꞌ pōꞌktu lej
icpāxuhua aꞌxniꞌcaꞌ quihuanican
que quincamanaꞌ talatlāꞌhuan chu
aꞌnchī huan xastuꞌncuaꞌ tachihuīn.
5 Tāꞌtin, huiꞌx cāmaktāyanīꞌtaꞌ
huan tāꞌtimīn aꞌntīn tachāꞌnīꞌt
aꞌntzaꞌ aꞌyuj tūꞌ ixcālakapasaꞌ.
Chuntzaꞌ tlahuaꞌyaꞌ aꞌntūn tzey.
6 Aꞌmakapitzīn tataspiꞌtnīꞌt de
aꞌntzaꞌ. Lāꞌ xlacaꞌn tatāꞌchihuīnaꞌlh
aꞌntī ixtatakēstoknīꞌt huāꞌtzāꞌ
para natamācāꞌtanī Dios. Lāꞌ
cāhuanica aꞌnchī huiꞌx cāpāxquīꞌyaꞌ
āꞌmakapitzīn. Lāꞌ cacāmaktāyapalaꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ natachāꞌmpala
aꞌntzaꞌ. Cacāmaꞌxquiꞌ aꞌntū
natamaclacasquiꞌn para ixtejcaꞌn
como xlacaꞌn tatāꞌscujmāꞌna Dios.
Cacāmaktāyaꞌ chu aꞌnchī Dios
lacasquiꞌn. 7 Xlacaꞌn tataxtunīꞌt
tatāꞌscuja Jesucristo. Lāꞌ tuntūꞌ
tamaklhtīniꞌncuꞌtulh de aꞌntīn
tūꞌ takalhlakaꞌīꞌ. 8 Uꞌtzaꞌ quinaꞌn
nacālīmaktāyayāuj. Lāꞌ chuntzaꞌ
huaꞌchilh nacātāꞌmāsuꞌyuyāuj huan
xastuꞌncuaꞌ tachihuīn.

Tūꞌ tzey aꞌnchī ixlahuīꞌ huan Diótrefes

9 Quit iccāmacāꞌniꞌnīꞌt kalhtin
carta aꞌntīn tatakēstoka aꞌntzaꞌ nac
lītokpān. Pero huan Diótrefes, como
xlaꞌ lacuꞌtun xamāpaꞌksīniꞌ aꞌntzaꞌ,
xlaꞌ tūꞌ quiꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh. 10 Lāꞌ
chuntzaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ naꞌicchāꞌn aꞌntzaꞌ
naꞌicchihuīnaꞌn na milacapūncaꞌn
ixpālacata aꞌntū tlahuamāꞌ Diótrefes.
Xlaꞌ quincālīꞌaꞌksaꞌniꞌniꞌnāniꞌ
de aꞌntūn tūꞌ stuꞌncuaꞌ lāꞌ
quincāꞌaꞌksaꞌnāniꞌ. Lāꞌ tūꞌ xmān
huāꞌmāꞌ. Xlaꞌ tūꞌ cāmānū na ixchic
huan tāꞌtimīn aꞌntīn tachināchaꞌ. Lāꞌ
tūꞌ cāmakxteka que āꞌmakapitzīn
natamānū na ixchiccaꞌn. Lāꞌ
aꞌntīn tamānūcuꞌtun, Diótrefes
cāmātuxtekē de aꞌnlhān tatakēstoka.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

[11]Tāˈtin, tūˈ cacāmakscaˈtti
aˈntīn tatlahua aˈntūn tūˈ tzey.
Cacāmakscaˈtti aˈntīn tatlahua
aˈntūn tzey. Aˈntīn tatlahua aˈntūn
tzey, xlacaˈn tatāˈtapaˈksī Dios.
Aˈntīn tatlahua aˈntūn tūˈ tzey,
xlacaˈn tūˈ talakapasa Dios.

Tzeyā chiˈxcuˈ ixuanīˈt huan Demetrio

[12]Lhūhuaˈ aˈntīn tahuan que
Demetrio tzeyā chiˈxcuˈ. Lāˈ tasuˈyu
que xlaˈ latlāˈhuan chu aˈnchī huan
xastuˈncuaˈ tachihuīn. Lāˈ nā quit
icuan que līlacatejtin latlāˈhuan. Lāˈ
huiˈx caˈtzīyaˈ que quit icuan aˈntū
stuˈncuaˈ.

Macāˈnca saludos

[13]Quit lejcus lhūhuaˈ
icuanicuˈtunāniˈ. Pero tūˈ
ictzoˈkcuˈtun huāˈ nac carta. [14]Palaj
icaˈncuˈtunāchaˈ naˈiclaktzīˈnāniˈ.
Lāˈ chuntzaˈ nakalhachihuīnaˈnāuj
māniˈ quinaˈn.
[15]Dios camātzaˈtaˈtīˈlh
miˈaˈclhcunuc. Ixlīhuākcaˈn
miˈamigos tamacāˈniˈyāniˈ saludos.
Lāˈ nacāsaludarlīˈyaˈ ixlīhuākcaˈn
huan amigosnuˈ xalanīˈn aˈntzaˈ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan Carta aˈntūn Tzoˈkli San Judas

Judas cāmacāˈniˈlh saludos huan aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

1Quit Judas, ixtāˈtin Jacobo. Lāˈ
quit ictāˈscuja Jesucristo. Quit
iccātzoˈknuniˈmāˈniˈ huāˈmāˈ
carta huiˈxinaˈn aˈntī Dios
cātaˈsaniˈnīˈtaˈniˈ. Dios quinTātaˈcaˈn
cāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn. Lāˈ
Jesucristo cāmaktakaˈlhmāˈniˈ
huiˈxinaˈn. 2Dios cacālakalhuˈmaniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ cacāmātzaˈtaˈtīniˈniˈ
miˈaˈclhcunuccaˈn. Lāˈ lej
cacāpāxquīˈniˈ huiˈxinaˈn.

Makapitzīn ixtamāsuˈyu aˈntūn tūˈ stuˈncuaˈ

2 Pedro 2.1-17

3Tāˈtimīn,
xaˈiccātzoˈknuniˈcuˈtunāniˈ
huiˈxinaˈn ixpālacata aˈnchī Dios
cāmāputaxtūniˈ huiˈxinaˈn lāˈ nā
quinaˈn chuntzaˈ. Lāˈ chuhuaˈj
aˈnan lakatin catūhuā aˈntū
más tasquiˈnī naˈiccāhuaniyāniˈ.
Lāˈ ūˈtzaˈ iccālītzoˈknuniˈmāˈniˈ
chuhuaˈj. Iccāhuaniyāniˈ que tūˈ
tikalhlakaˈīˈyāˈtit aˈntūn tamāsuˈyu
xlacaˈn aˈntīn taxtāpālīcuˈtun huan
līmāscaˈtīn aˈntū kalhlakaˈīˈnīˈtauj.
Huāˈmāˈ līmāscaˈtīn ūˈtzaˈ aˈntū
cālīmāmacūˈlh ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios lāˈ xmān maktin. Lāˈ tūˈ
maktin catitaxtāpalīlh huāˈmāˈ
līmāscaˈtīn. 4Makapitzīn tūn
tūˈ tzeyā chiˈxcuhuīn tatanūnīˈt
huaˈchi lactzey chiˈxcuhuīˈn
na ixlaclhpuˈnancaˈn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ. Xlacaˈn tahuan que
como Dios lej lakalhuˈmanīniˈn,
chuntzaˈ kalhatin tzē natlahua
chuxatūyā talaclēˈiˈ aˈntūn
tlahuacuˈtun. Huāˈmāˈ tūˈ stuˈncuaˈ.
Lāˈ tūˈ stuˈncuaˈ ixlīmāscaˈtīncaˈn
ixpālacata huan Māpaˈksīniˈ
Jesucristo. Lejtzaˈ makān
tatzoˈkniˈ na ixtachihuīn Dios
que nacāmālaclēˈnīcan huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tatlahua
chuntzaˈ.
5Aˈyuj huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtittzaˈ,
naˈiccāmāpāstaquīyāniˈ aˈntū
Dios tlahualh makāntzaˈ. Dios
cāmāxtulh huan israelitas nac
huan xcānsipej aˈnlhā huanican
Egipto. Lāˈ āˈcālīstān āˈmakapitzīn
tūˈ takalhlakaˈīˈlh palh stuˈncuaˈ
aˈntū Dios hualh. Lāˈ ūˈtzaˈ Dios
cālīmaknīlh. 6Nā capāstactit huan
ángeles. Aˈmakapitzīn de xlacaˈn,
como tūˈ tatlōkentaxtūcuˈtulh
aˈntū cālīmāmacūˈlh Dios, xlacaˈn
tataxtulh de nac aˈkapūn aˈnlhā
ixtahuiˈlānaˈnchaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ Dios

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cālīchīꞌnīꞌt aꞌnlhā cāꞌpucsuaꞌ
hasta aꞌxniꞌcaꞌ huan āꞌxmān
chiꞌchiniꞌ aꞌxniꞌcaꞌ nacāmālaclēꞌnī
Dios. 7 Nā capāstactit aꞌntūn
cāpātleꞌkeniꞌlh Sodoma lāꞌ Gomorra
lāꞌ āꞌmakapitzīn cāꞌlacchicniꞌ
aꞌntū ixtahuiꞌlānaꞌ pajtzu. Nā
xalanīꞌn nac huāꞌ tamāꞌna
cāꞌlacchicniꞌ, nā ixtatlahua aꞌntūn
tūꞌ tzey. Ixtatlahua talākalhīꞌn. Lāꞌ
ixtalātāꞌtahuiꞌla huan chiꞌxcuhuīꞌn.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ talīnīlh nac huan
macscut aꞌntū cāmāsputūlh huāꞌ
tamāꞌna cāꞌlacchicniꞌ. Chuntzaꞌ
māchekxīcan que natapātīniꞌn para
pōꞌktu nac cāꞌmacscutnuꞌ xlacaꞌn
aꞌntīn talakapasa ixtej Dios pero
tataxtutāyanīꞌt.
8 Nā chuntzaꞌ huāꞌ
tamāꞌna chiꞌxcuhuīn aꞌntīn
cātamāsuꞌniꞌcuꞌtunāniꞌ aꞌntūn tūꞌ
stuꞌncuaꞌ. Xlacaꞌn talakahuānaꞌn. Lāꞌ
tahuan palh Dios cālītāꞌchihuīnaꞌn
huan talakahuān. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
talīpuhuan que tzē natatlahua
talākalhīꞌn. Talakmakaꞌn
ixlīmāpaꞌksīn Dios. Lāꞌ cachīhuā
talīchihuīnaꞌn huan ángeles. 9 Lāꞌ
nā nīn Miguel, aꞌntī xapuxcuꞌ
ángeles, nīn xlaꞌ tūꞌ chuntzaꞌ
tlahualh. Aꞌxniꞌcaꞌ xlaꞌ tāꞌlalh
huan koꞌtiꞌtiꞌ lāꞌ talālīstaꞌlalh
ixmacniꞌ Moisés, Miguel tūꞌ
līꞌaꞌksanīniꞌlh huan koꞌtiꞌtiꞌ por
aꞌntūn tūꞌ tzey ixtachihuīn. Xmān
huanilh: “Dios camāpātīnīniꞌ”. 10 Lāꞌ
huāꞌ tamāꞌna chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntīn
cātamāsuꞌniꞌcuꞌtunāniꞌ huiꞌxinaꞌn,
xlacaꞌn cachīhuā talīchihuīnaꞌn
aꞌntūn tūꞌ tamāchekxī. Xlacaꞌn
huaꞌchi animales, como tūꞌ
tapāstaca Dios. Tatlahuakōꞌ
ixlīhuāk huan tūn tūꞌ tzey aꞌntū
xlacaꞌn talacasquiꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
nacālīmāpātīnī Dios.
11 Xlacaꞌn natapātīniꞌn como
talatlāꞌhuan huaꞌchi Caín aꞌntīn
tūꞌ aꞌkahuānaꞌniꞌcuꞌtulh Dios. Lāꞌ
talīꞌaꞌcaꞌaꞌn tatlahua aꞌntūn tūꞌ
tzey como tatlajacuꞌtun tumīn.
Lāꞌ chuntzaꞌ tlahualh Balaam. Lāꞌ
nā xlacaꞌn lej lacxumpi huaꞌchi
Coré. Xlaꞌ maknīca. Lāꞌ nā xlacaꞌn
nacāmāpātīnīcan. 12 Līmāxanaꞌ
aꞌnchī cātatāꞌhuāꞌyanāniꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌnlhā takēstoknīꞌtaꞌntit huiꞌxinaꞌn.
Xlacaꞌn tzej tahuāꞌyancuꞌtun lāꞌ
takoꞌtcuꞌtun. Lāꞌ tūꞌ tapāstaca
āꞌmakapitzīn. Xlacaꞌn tuntūꞌ
ixtapalhcaꞌn. Xlacaꞌn huaꞌchi
poklhnuꞌ aꞌntū lēꞌn huan ūꞌniꞌ,
lāꞌ tūꞌ lēꞌn xcān. Xlacaꞌn huaꞌchi
huan quiꞌhuiꞌ aꞌntūn tūꞌ tamāstāꞌ
ixtōꞌcaꞌtcaꞌn aꞌxniꞌcaꞌ ixpūlan.
Lāꞌ como tascōhuanīꞌt ūꞌtzaꞌ
cālītampuꞌlhucan. 13 Xlacaꞌn huaꞌchi
huan xasipej mar aꞌntū lēꞌn huan
paꞌlhmaꞌ. Līmāxanaꞌ aꞌntū xlacaꞌn
tatlahua. Xlacaꞌn huaꞌchi staꞌcu
aꞌntūn tūꞌtzaꞌ aꞌmāꞌ na ixtej. Dios
nacāmāpātīnī para pōꞌktu aꞌnlhā lej
cāꞌpucsuaꞌ.
14 Makāntzaꞌ Enoc cālīchihuīnaꞌlh
huan chiꞌxcuhuīꞌn aꞌntīn tūꞌ tzey.
Lāꞌ Enoc ixlīkalhatojon ixuanīꞌt
īꞌxūꞌyātāꞌnatnaꞌ Adán. Lāꞌ Enoc
hualh: “Huan Māpaꞌksīniꞌ Dios
namin lāꞌ nacātāꞌmin lakalhūhuaꞌ
mil ángeles. 15 Namin nacājuzgarlī
ixlīhuākcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
Lāꞌ nacāmālaclēꞌnīkōꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn tūꞌ lactzey por ixlīhuāk
aꞌntūn tatlahuanīꞌt aꞌntūn
tūꞌ tzey lāꞌ nā aꞌnchī cachīhuā
talīchihuīnaꞌnīꞌt Dios”. 16 Huāꞌ
tamāꞌna chiꞌxcuhuīn talēꞌksaꞌn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

āˈmakapitzīn. Tūˈ līpāxūj
tahuiˈlānaˈ. Tahuiˈlānaˈ chu aˈnchī
ixtapāstacnaˈcaˈn aˈntūn tūˈ tzey.
Lāˈ talīkaˈtlaˈjcaˈtzī aˈxniˈcaˈ
tachihuīnaˈn. Xaˈnca tatāˈchihuīnaˈn
āˈmakapitzīn xmān como xlacaˈn
talacasquiˈn tumīn.

Cāmaxquīˈca tapāstacnaˈ xlacaˈn aˈntī ixtakalhlakaˈīˈ

17 Lāˈ huiˈxinaˈn tāˈtimīn,
capāstactit aˈntūn tahualh xapūˈla
ixapóstoles quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo. 18 Xlacaˈn tahualh:
“Aˈxniˈcaˈ nasputa huan
quilhtamacuj, natamin chiˈxcuhuīn
aˈntī natalīlaktzīˈn aˈntū ixlaˈ
Dios. Lāˈ natalatahuiˈla chu
aˈnchī ixtapāstacnaˈcaˈn aˈntūn
tūˈ tzey”. 19 Uˈtunuˈn huāˈ tamāˈna
chiˈxcuhuīˈn aˈntīn tamālacpitzi
huan aˈntīn takalhlakaˈīˈ. Lāˈ
talatlāˈhuan chu aˈnchī xmān
ixtapuhuāncaˈn. Lāˈ tūˈ takaˈlhī
huan Espíritu Santo.
20 Lāˈ huiˈxinaˈn tāˈtimīn,
āˈchulāˈ xaˈnca cakalhlakaˈīˈtit
huan Jesucristo chuntzaˈ huaˈchi
Dios quincāmāsuˈniˈnīˈtaˈniˈ. Lāˈ
cakalhtōˈkaˈtit con ixlīmāpaˈksīn
Espíritu Santo. 21 Lāˈ calatahuiˈlaˈtit
chu aˈnchī Dios lacasquiˈn, lāˈ
chuntzaˈ naˈuˈcxcaˈtzīyāˈtit aˈnchī
Dios cāpāxquīˈyāniˈ. Cakaˈlhītit
hasta que Jesucristo nacālēˈnāniˈ
nac aˈkapūn aˈnlhā natahuiˈlayāˈtit
para pōˈktu. Xlaˈ natlahua huāˈmāˈ
como lej cālakalhuˈmanāniˈ.
22 Cacālakalhuˈmaˈntit xlacaˈn
aˈntīn tapuhuamāˈna que chōˈla
tūˈ stuˈncuaˈ aˈntūn takalhlakaˈīˈlh.
23 Lāˈ huiˈxinaˈn cacāmāpūtaxtūtit
āˈmakapitzīn huaˈchilh
ixcāmāˈxtutit de nac cāˈmacscutnuˈ.
Lāˈ cacālakalhuˈmaˈntit
āˈmakapitzīn aˈntī lej tatlahua
talaclēˈiˈ. Lāˈ cajicuaˈntit tūˈ
natlahuaˈyāˈtit talaclēˈiˈ huaˈchi
xlacaˈn. Huaˈchilh tzē ixcāpasāniˈ
ixtalaclēˈiˈcaˈn xlacaˈn.

Mākaˈtlīˈca Dios

24 Dios tzē nacāmaktāyayāniˈ
huiˈxinaˈn. Lāˈ chuntzaˈ tūˈ
catitlahuaˈtit talaclēˈiˈ. Xlaˈ
nacālēˈnāniˈ aˈnlhā xlaˈ huiˈlachaˈ
nac aˈkapūn. Aˈntzaˈ līpāxūj
nalatahuiˈlaˈyāˈtit como
tuntūˈ catiˈaˈnalh aˈntūn tzē
nacātalīˈaˈksaˈnīniˈnāniˈ huiˈxinaˈn.
25 QuinDioscaˈn xmān kalhatin
Dios. Xlaˈ quincāmāpūtaxtūyāniˈ
como quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo nīlh por quinaˈn. Lāˈ xlaˈ
camākaˈtlīˈca lāˈ caˈaˈcnīniˈniˈca.
Xlaˈ cāmāpaˈksīkōˈ ixlīhuāk.
Lāˈ ixkaˈlhīkōˈ ixlīhuāk huan
līmāpaˈksīn aˈxniˈcaˈ tūnaˈj ixtzucu
huan quilhtamacuj lāˈ kaˈlhīkōˈcus
chuhuaˈj lāˈ nakaˈlhīkōˈ ixlīhuāk
huan līmāpaˈksīn para pōˈktu.
Amén.

Jesucristo Mācaˈtzīnīlh San Juan aˈntū Napātleˈke

Jesucristo māsuˈyulh aˈntūn tatzoˈkniˈ nac huāˈmāˈ libro

1 Tatzoˈkniˈ nac huāˈmāˈ libro
aˈntū māsuˈyulh Jesucristo.
Dios hualh huāˈ tamāˈna catūhuā
como ixlacasquiˈn Jesucristo
ixcāmāsuˈniˈlh ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios aˈntū palaj napātleˈke. Lāˈ
nā quit, Juan, nā ictapaˈksī con
Dios. Jesucristo quilakmacamilh
huan ixángel para naquimācaˈtzīnī
huāˈ tamāˈna catūhuā. 2 Quit
icmālacstūˈnckōˈnīˈt ixlīhuāk aˈntū
iclaktzīˈnīˈt. Aˈtzāˈ ictzoˈka aˈntū
Dios quimācaˈtzīnīlh. Uˈtzaˈ aˈntū
Jesucristo māsuˈyulh.
3 Līpāxūj aˈntī natahuan huan
tachihuīn aˈntūn tatzoˈkniˈ nac
huāˈmāˈ libro. Lāˈ lej līpāxūj aˈntīn
takaxmata lāˈ taˈaˈkahuānaˈniˈ
huāˈ tamāˈna tachihuīn aˈntū
līmālacsuˈyuca aˈntū napātleˈke.
Lāˈ tūˈtzaˈ lej lātmaˈj aˈxniˈcaˈ
napātleˈke huāˈmāˈ.

Juan cātzoˈknuniˈlh xalanīˈn nac lakatojon cāˈlacchicniˈ

4 Quit, Juan, iccātzoˈknuniˈyāniˈ
huiˈxinaˈn aˈntī ixtachiˈxcuhuīˈt Dios
xalanīˈn nac lakatojon cāˈlacchicniˈ
nac Asia. Dios cacāsicuaˈlanālīniˈ
huiˈxinaˈn lāˈ xaˈnca cacāˈaˈnīˈniˈniˈ.
Dios, ūˈtzaˈ aˈntī huīˈ lāˈ pōˈktu
ixuīˈ lāˈ pōˈktu natahuiˈla. Lāˈ nā
cacāsicuaˈlanālīniˈ huiˈxinaˈn huan
Espíritu Santo. Uˈtzaˈ aˈntī tasuˈyu
huaˈchi lakatojon pūmaksko
na ixlacapūn huan pūtahuīˈlh
aˈntū ixpūmāpaˈksīn Dios. 5 Lāˈ
cacāsicuaˈlanālīniˈ huiˈxinaˈn
Jesucristo, aˈntī māsuˈyu aˈntū
ixlīstuˈncuaˈ. Māniˈ xlaˈ aˈntī
xapūˈla lakahuanchokolh. Lāˈ
xlaˈ cāmāpaˈksī huan reyes
xalanīˈn nac quilhtamacuj. Xlaˈ
quincāpāxquīˈyāniˈ lāˈ xlaˈ nīlh
para naquincāxapaniˈyāniˈ
ixlīhuāk quintalaclēˈiˈcaˈn.
6 Xlaˈ quincālacsacuiˈlīnīˈtaˈniˈ
para natāˈmāpaˈksīniˈnāuj. Lāˈ
quincāmaxquīˈnīˈtaˈniˈ lakatin
quilītlōtcaˈn aˈntū mācāˈtanīcan
Dios aˈntī ixTāta'. Lāˈ caˈaˈcnīniˈniˈca
Jesucristo. Lāˈ xlaˈ camāpaˈksīniˈlh
para pōˈktu. Amén.
7 Lāˈ nalaktzīˈncan aˈnchī xlaˈ
nayujāchi de nac aˈkapūn lāˈ namin
nac cāˈpoklhnuˈ. Lāˈ ixlīhuākcaˈn
natalaktzīˈn. Lāˈ nā natalaktzīˈn
aˈntīn taxtokohuaˈcaˈlh nac cruz. Lāˈ
ixlīhuāk tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

cāˈquilhtamacuj lej natalakaputza
por ixpālacata. Lāˈ chuntzaˈ
napātleˈke. Amén.
8 Lāˈ chihuīnaˈlh huan Māpaˈksīniˈ
Dios aˈntī kaˈlhīkōˈ ixlīhuāk huan
līmāpaˈksīn, lāˈ aˈntī huīˈ lāˈ pōˈktu
ixuīˈ lāˈ pōˈktu natahuiˈla. Xlaˈ
hualh: "Lāˈ quit huaˈchi huan
letra A aˈntū lītzucu huan alfabeto
lāˈ huaˈchi huan letra Z aˈntū
ixlīˈaˈksputniˈ, como quit xaˈicuīˈtzaˈ
aˈxniˈcaˈ tzuculh ixlīhuāk, lāˈ
naˈictahuiˈlacus hasta aˈxniˈcaˈ
naˈaˈksputkōˈ ixlīhuāk".

Juan lakachuyalh

9 Lāˈ quit, Juan, mintāˈtincaˈn
huiˈxinaˈn. Lāˈ quinaˈn
tapaˈksīyāuj con Jesucristo. Quit
iccātāˈpātīniˈmāˈniˈ huiˈxinaˈn lāˈ
iccātāˈtāyaniˈyāniˈ con huiˈxinaˈn
por ixpālacata Jesucristo. Quit
quimacaminca para naˈictachoko
huaˈchi tachīˈn nac Patmos
aˈntū pītzinaˈj tiˈyaˈt na ixpuˈnan
mar. Quinchiˈpacanīˈt como
xaˈicmāsuˈyunīˈt ixtachihuīn Dios
lāˈ aˈntū ixlīstuˈncuaˈ ixpālacata
Jesucristo. 10 Lakatin chiˈchiniˈ
aˈntū pūˈaˈcnīniˈniˈcan Jesucristo,
icuˈcxcaˈtzīlh huan ixlīmāpaˈksīn
Espíritu Santo. Lāˈ ickaxmatli
lakatin lej palhaˈ tachihuīn na
quinkēn. Uˈtzaˈ huaˈchi lakatin
trompeta aˈntū lej palhaˈ kaxmatcan
11 lāˈ quihuanilh:
—Quit huaˈchi huan letra A aˈntū
lītzucu huan alfabeto, lāˈ huaˈchi
huan letra Z aˈntū ixlīˈaˈksputniˈ.
Catzoˈkti aˈntū nalaktzīˈnaˈ lāˈ
nacāmacapiniˈyaˈ huan caˈpsnat
huan ixtachiˈxcuhuīˈt Dios nac
lakatojon cāˈlacchicniˈ. Cacāmacapi
nac Efeso lāˈ nac Esmirna lāˈ nac
Pérgamo lāˈ nac Tiatira lāˈ nac
Sardis lāˈ nac Filadelfia lāˈ nac
Laodicea —quihuanica.
12 Lāˈ ictalakspiˈtli
para naˈiclaktzīˈn tichūn
quintāˈchihuīnaˈlh. Lāˈ iccālaktzīˈlh
tāyanaˈ kantojon pūmaksko
de oro. 13 Lāˈ na ixlaclhpuˈnan
huan pūmaksko, ixyā kalhatin
aˈntī ixtasuˈyu huaˈchi chiˈxcuˈ.
Lāˈ ixluˈxuˈ pūlhmāˈn ixuanīˈt
lāˈ ixchāˈn hasta na ixtojon. Lāˈ
ixkaˈlhī kantin ixlīchīˈcān de
oro na ixcuˈxan. 14 Lāˈ ixyaˈj
smuˈyonkoˈ ixuanīˈt huaˈchi
ixchiˈxit borrego lāˈ huaˈchi
miqui. Lāˈ ixlakastapun ixtasuˈyu
huaˈchi xalamanaˈ huan macscut.
15 Ixtojon īˈxkaka huaˈchi līcāˈn tzej
xapaxniˈ aˈntū ixcāxtlahuacanīˈt
nac lakatin pūlhcuyun. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
ixchihuīnaˈn, ixmacasaˈnan
huaˈchi aˈnlhā yujtāya xcān. 16 Lāˈ
na ixmacacānaˈj ixcālēˈmāˈ huan
lakatojon staˈcu. Lāˈ na ixquilhniˈ
taxtulh kentin espada staˈyaˈncaˈ
kēstītuˈ. Lāˈ nā ixlacan huan chiˈxcuˈ
īˈxkaka huaˈchi chiˈchiniˈ aˈxniˈcaˈ
tastuˈnūta.
17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ iclaktzīˈlh quit
icaˈkāˈlh na ixtojon huaˈchi kalhatin
nīn. Lāˈ xlaˈ quixaˈmalh con
ixmacacānaˈj lāˈ quihuanilh:
—Tūˈ cajicuaˈ. Quit huan
Xapūˈla lāˈ huan Aˈxmān. 18 Quit
xalakahuan. Quit xaˈicnīnīˈt
lāˈ chuhuaˈj xalakahuan quit
para pōˈktu. Lāˈ quit ickaˈlhī
līmāpaˈksīn de huan līnīn lāˈ aˈnlhā
cāˈlīnīn. 19 Lāˈ catzoˈkti aˈntū huiˈx
laktzīˈnīˈtaˈ lāˈ aˈntū pātleˈkemāˈ lāˈ
aˈntū napātleˈke. 20 Tatzēˈknīˈt aˈntū

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

huanicu'tun huan lakatojon sta'cu
a'ntū hui'x la'ktzi' na quimacacāna'j.
Lā' nā tatzē'knī't a'ntū huanicu'tun
huan lakatojon pūmaksko de
oro. A'ntū huanicu'tun, ū'tza'
huā'mā': Huan lakatojon sta'cu,
ū'tunu'n huan xanapuxcu'nu' huan
lakatojon lītokpānna'. Lā' huan
lakatojon pūmaksko ū'tza' huan
quintachi'xcuhuī't nac lakatojon
cā'lacchicni'.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanīn nac Efeso

2 Lā' nā quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni'
huan xapuxcu' xalanī'n nac Efeso
a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza'
huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan
a'ntī cālē'mā' huan lakatojon sta'cu
na ixmacacāna'j, lā' latlā'huan na
ixlaclhpu'nanca'n huan lakatojon
pūmaksko de oro. Xla' huan:
2 Quit icca'tzī ixlīhuāk
a'ntū tlahuanī'ta'ntit
hui'xina'n. Quit icca'tzī
palh lej scujnī'ta'ntit
lā' tāyani'nī'ta'ntit lā' tū'
jiclhua'nī'ta'ntit. Lā' quit
icca'tzī a'nchī hui'xina'n
cāta'la'yā'tit huan tūn
tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā'
a'ntīn tahuan palh māni'
xlaca'n apóstoles, hui'xina'n
xa'nca cuenta tlahua'tit
para naca'tzīyā'tit palh
stu'ncua' o tū'. Lā' chuntza'
hui'xina'n līca'tzīnī'ta'ntit
que makapitzīn xlaca'n
xmān ta'a'kxokonu'n.
3 Hui'xina'n tāyani'nī'ta'ntit.
Lā' pātīni'nī'ta'ntit por
quimpālacata. Lā' tū'
jiclhua'nī'ta'ntit. 4 Lā'
a'yuj tlahuakō'yā'tit
ixlīhuāk huā'mā', pero
a'nan catūhuā a'ntūn tū'
iclakatī a'nchī tlahua'yā'tit
hui'xina'n. Lā' ū'tza'
huā'mā': Hui'xina'n tū'tza'
quilāpāxquī'yāuj hua'chi
xapū'la. 5 Capāstacna'ntit
a'nchī ixquilāpāxquī'yāuj
xa'nca hui'xina'n xapū'la.
Lā' chuhua'j tū'tza'
quilāpāxquī'yāuj chuntza'.
Chuhua'j caxtāpalī'tit
mintapāstacna'ca'n
lā' catlahua'tit a'nchī
ixtlahua'yā'tit xapū'la. Lā'
palh tū' naxtāpalī'yā'tit
mintapāstacna'ca'n,
quit na'iccālakmināni'
hui'xina'n lā' na'icmāpānū
huan pūmaksko de na
milaclhni'ca'n. 6 Lā' lej
tzey a'nchī hui'xina'n
ca'tzalaktzī'nā'tit a'ntūn
tatlahua ā'makapītzīn a'ntī
cāhuanican nicolaítas chuntza'
hua'chi quit icca'tzalaktzī'n.
7 Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū
huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachi'xcuhuī't Dios. A'ntīn
tatlajana'n, quit na'iccāmakxtekatza'
para natahua' ixtō'cat qui'hui' a'ntū
māstā' xasāsti' quilhtamacuj. U'tza'
a'ntū yā na ixhuerta Dios".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Esmirna

8 Lā' nā huan Espíritu Santo
quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan
xapuxcu' xalanī'n nac Esmirna
a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza'

huāꞌmāꞌ aꞌntū cāhuaniyāniꞌ huan
aꞌntī xapūꞌla lāꞌ āꞌxmān, aꞌntī nīlh lāꞌ
lakahuanchokolh. Xlaꞌ huan:
9 Quit iccaꞌtzī aꞌnchī
līpātīniꞌmpāꞌnaꞌntit
huiꞌxinaꞌn. Lāꞌ quit iccaꞌtzī
que huiꞌxinaꞌn lacpobresniꞌ.
Lāꞌ aꞌyuj lacpobresniꞌ
huiꞌxinaꞌn, kaꞌlhīꞌyāꞌtit aꞌntū
lej ixtapalh. Lāꞌ quit iccaꞌtzī
aꞌnchī cātalīꞌaꞌksaꞌnāniꞌ
huiꞌxinaꞌn aꞌntīn tahuan
que xlacaꞌn israelitas
lāꞌ xmān taꞌaꞌkxokonuꞌn.
Xlacaꞌn tatapaꞌksī con
huan koꞌtiꞌtiꞌ. 10 Lāꞌ tūꞌ
cajicuaꞌniꞌtit huiꞌxinaꞌn aꞌntū
nacāpātleꞌkeniꞌyāniꞌ. Huan
koꞌtiꞌtiꞌ nacātamāchīꞌnīniꞌnāniꞌ
huiꞌxinaꞌn, como xlaꞌ
lacasquiꞌn que huiꞌxinaꞌn
nataxtutāyayāꞌtit de na ixtej
Dios. Huiꞌxinaꞌn napātīniꞌnāꞌtit
lakacāuj chiꞌchiniꞌ.
Naquilākalhlakaꞌīꞌyāuj
huiꞌxinaꞌn xmān quit hasta
aꞌxniꞌcaꞌ nanīꞌyāꞌtit. Lāꞌ
quit naꞌiccāmakxtekāniꞌ
natanūyāꞌtit nac aꞌkapūn.
11 Xaꞌnca cakaxpaꞌttit aꞌntū
huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. Aꞌntīn
tatlajanaꞌn, xlacaꞌn tūꞌ
catitapātīniꞌlh huan nac pūpātīn".

Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ aꞌntū Jesucristo cāmācaꞌtzīnīlh xalanīꞌn nac Pérgamo

12 Lāꞌ nā huan Espíritu Santo
quihuanilh:
—Chuntzaꞌ catzoꞌknuꞌniꞌ huan
xapuxcuꞌ xalanīꞌn nac Pérgamo
aꞌntīn tatapaꞌksī con Dios: "Uꞌtzaꞌ
huāꞌmāꞌ aꞌntū cāhuaniyāniꞌ huan
aꞌntī kaꞌlhī espada staꞌyaꞌncaꞌ
kēstītuꞌ. Xlaꞌ huan:
13 Quit iccaꞌtzī ixlīhuāk aꞌntū
tlahuanīꞌtaꞌntit huiꞌxinaꞌn.
Lāꞌ iccaꞌtzī aꞌnlhā
huiꞌlāꞌnaꞌntit. Huiꞌlāꞌnaꞌntit
aꞌnlhā māpaꞌksīniꞌn
huan koꞌtiꞌtiꞌ. Lāꞌ aꞌyuj
huiꞌlāꞌnaꞌnchipitit huiꞌxinaꞌn,
pero quilāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāuj.
Lāꞌ na mixcānsipejcaꞌn aꞌntzaꞌ
huīꞌ huan koꞌtiꞌtiꞌ. Aꞌntzaꞌ
maknīca huan Antipas
aꞌntī xaꞌnca ixmāsuꞌyu por
quimpālacata. Lāꞌ huiꞌxinaꞌn
tūꞌ kalhtatzēꞌktit palh xmān
quit quilāꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāuj.
14 Lāꞌ a'yuj chuntzaꞌ tlahuaꞌtit
tzey, aꞌnampala catūhuā aꞌntū
tlahuaꞌyāꞌtit huiꞌxinaꞌn lāꞌ quit
tūꞌ quiminīꞌniꞌ. Makapitzīn
de huiꞌxinaꞌn kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit
aꞌntū ixmāsuꞌyu huan Balaam.
Xlaꞌ chihuīnaꞌmaxquīꞌlh huan
Balac que cacāmātlahuīlh
huan israelitas aꞌntūn
tūꞌ tzey. Lāꞌ huan Balac
cāchihuīnaꞌmaxquīꞌlh para
que tzē natahuaꞌ catūhuā
aꞌntū cāmālacnūniꞌcanīꞌttzaꞌ
huan ídolos. Lāꞌ nā
cāchihuīnaꞌmaxquīꞌlh palh
tzē ixtatāꞌlhtatalh huan
āꞌmakxtumnuꞌ puscan. 15 Lāꞌ
nā makapitzīn de huiꞌxinaꞌn
tūꞌ makxtekcuꞌtunāꞌtit aꞌntū
tamāsuꞌyu huan nicolaítasnaꞌ.
Lāꞌ tūꞌ tzey aꞌntū xlacaꞌn
tamasuꞌyu. 16 Caxtāpalīꞌtit
mintapāstacnaꞌcaꞌn. Lāꞌ palh
tūꞌ naxtāpalīꞌyāꞌtit, quit
naꞌiccālakmimpalayāniꞌ
lāꞌ quit naꞌiccātāꞌlastaꞌla

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xlacaꞌn aꞌntīn takalhlakaꞌīꞌ
huaꞌchi huan nicolaítasnaꞌ.
Naꞌiccātāꞌlātucsa con huan
espada aꞌntūn taxtu na
quinquilhniꞌ.
17 Xaꞌnca cakaxpaꞌttit aꞌntū
huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. Lāꞌ aꞌntīn
tatlajanaꞌn, quit naꞌiccāmaxquīꞌ
macstiꞌnaꞌj ixlīhuaꞌtcaꞌn huaꞌchi
huan maná aꞌntū macamınchaꞌ nac
aꞌkapūn lāꞌ aꞌntūn tūꞌ lakapascan.
Lāꞌ nā naꞌiccāmaxquīꞌ kalhatunuꞌ
de xlacaꞌn lakatunuꞌ chihuix lej
smuꞌyonkoꞌ aꞌnlhā tatzoꞌkniꞌ lakatin
xasāstiꞌ tacuīniꞌ. Lāꞌ nīn tintīꞌ caꞌtzī
huanmāꞌ tacuīniꞌ, xmān ūꞌtunuꞌn
aꞌntī natamaklhtīniꞌn huāꞌmāꞌ
chihuix".

Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ aꞌntū Jesucristo cāmācaꞌtzīnīlh xalanīꞌn nac Tiatira

18 Huan Espíritu Santo
quilhuanilh:
—Chuntzaꞌ catzoꞌknuꞌniꞌ huan
xapuxcuꞌ xalanīꞌn nac Tiatira aꞌntīn
tatapaꞌksī con Dios: "Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
aꞌntū cāhuaniyāniꞌ huan ixOꞌkxaꞌ
Dios aꞌntī kaꞌlhī ixlakastapun
huaꞌchi xalamanaꞌ macscut lāꞌ
ixtojon taxkaka huaꞌchi tzej
xatamāpaxīn līcāꞌn. Xlaꞌ huan:
19 Quit iccaꞌtzī aꞌntū tlahuaꞌyāꞌtit
huiꞌxinaꞌn. Quit iccaꞌtzī aꞌnchī
lāpāxquīꞌyāꞌtit lāꞌ aꞌnchī
quilāꞌaꞌcnīniꞌniꞌyāuj lāꞌ aꞌnchī
quilātāꞌscujāuj lāꞌ aꞌnchī
tāyaꞌniꞌyāꞌtit. Quit iccaꞌtzī
que chuhuaꞌj huiꞌxinaꞌn
tlahuaꞌyāꞌtit más xatzey lāꞌ tūꞌ
huaꞌchi xapūꞌla. 20 Lāꞌ aꞌyuj
chuntzaꞌ tlahuaꞌyāꞌtit pero
aꞌnampala lakatin catūhuā
aꞌntū tlahuaꞌpalayāꞌtit
huiꞌxinaꞌn aꞌntū tūꞌ quiminīꞌniꞌ.
Lāꞌ ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ: Huiꞌxinaꞌn
tamakxtekāꞌtit que
cāmāsuꞌniꞌyāniꞌ huan puscāt
aꞌntī huanican Jezabel. Xlaꞌ
huāꞌmāꞌ puscāt huan que
māsuꞌyu ixtachihuīn Dios. Tūꞌ
stuꞌncuaꞌ aꞌntū māsuꞌyu. Lāꞌ
chuntzaꞌ cāꞌaꞌkxokomāꞌ aꞌntīn
quintakalhlakaꞌīꞌ. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ
talītlahua aꞌntūn tūꞌ tzey
xlacaꞌn aꞌntīn tatapaꞌksī con
quit. Tatāꞌlhtata āꞌmakxtum
puscan lāꞌ tahuaꞌ aꞌntū
cālēꞌksajuīꞌcanīꞌt huan ídolos.
21 Quit xaꞌickaꞌlhīmāꞌ palh huan
puscāt īꞌxtāpalīlh ixtapāstacnaꞌ,
pero xlaꞌ tūꞌ makxtekcuꞌtun
aꞌntūn tūꞌ tzey. 22 Lāꞌ ūꞌtzaꞌ quit
naꞌiclītlahua que caꞌīꞌtzaꞌcaꞌnli
huan puscāt. Lāꞌ xlaꞌ natamāꞌ
na ixtamaꞌ lāꞌ napātīniꞌn. Lāꞌ
ixtatāꞌchihuīniꞌ nā xlacaꞌn
lej lhūhuaꞌ natapātīniꞌn.
Chuntzaꞌ naꞌictlahua palh
xlacaꞌn tūꞌ tamakxteka
tatlahua aꞌntūn tūꞌ tzey. 23 Lāꞌ
nā naꞌiccāmaknī ixcamanaꞌ
huanmāꞌ puscāt. Chuntzaꞌ
natacaꞌtzīkōꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn quintatāꞌtapaꞌksī
quit iclakapaskōꞌ huan
ixtapāstacnaꞌcaꞌn lāꞌ
ixtapuhuāncaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn.
Lāꞌ quit naꞌiccāmāpalayāniꞌ
chāꞌtunuꞌ de huiꞌxinaꞌn chu
aꞌnchī tlahuanīꞌtaꞌntit ixlīhuāk
catūhuā. 24 Chuhuaꞌj macstiꞌnaꞌj
naꞌiccāhuaniyāniꞌ āꞌmakapitzīn
de huiꞌxinaꞌn xalanīꞌn nac
Tiatira. Naꞌiccāhuaniyāniꞌ
macstiꞌnaꞌj huiꞌxinaꞌn aꞌntīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tūꞌ stālaniꞌnīꞌtaꞌntit huan aꞌntū
māsuꞌyu huan puscāt Jezabel
lāꞌ tūꞌ makscaꞌtnīꞌtaꞌntit aꞌntū
ixtapuhuān huan koꞌtiꞌtiꞌ
chu aꞌnchī huan Jezabel.
Quit tūꞌ iccāhuaniyāniꞌ que
huiꞌxinaꞌn catlahuaꞌpalaꞌtit
āꞌlakatin catūhuā. 25 Xmān
iccāhuaniyāniꞌ huiꞌxinaꞌn que
tūꞌ maktin catamakxtektit
de kalhlakaꞌīꞌyāꞌtit aꞌntū
ixlīstuꞌncuaꞌ hasta aꞌxniꞌcaꞌ
lhānīn naꞌicmimpala
quit. 26 Aꞌntīn tatlajanaꞌn
lāꞌ quintaꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
hasta aꞌxniꞌcaꞌ nasputa
ixquilhtamacujcaꞌn, quit
naꞌiccāmaxquīꞌ huan
līmāpaꞌksīn. Lāꞌ xlacaꞌn
natamāpaꞌksīniꞌn ixlīhuāk
de huan xcānsipejniꞌ.
27 Naꞌiccāmaxquīꞌ huan
līmāpaꞌksīn aꞌntū quimaxquīꞌnīꞌt
quinTātaꞌ. Lāꞌ xlacaꞌn līpalhaꞌ
natamāpaꞌksī huan xcānsipejniꞌ.
Lāꞌ natamālakuanī aꞌntīn
tatāꞌlāstaꞌla chuntzaꞌ huaꞌchi
kalhatin aꞌxniꞌcaꞌ paꞌklha pātin
xālu de tlaꞌmaꞌnc hasta lacpītzin
nataxtu xatalakpaꞌklhniꞌ. 28 Lāꞌ
nā xlacaꞌn naꞌiccāmaxquīꞌ huan
mātuncuīnīꞌ staꞌcu.
29 Cakaxpaꞌttit xaꞌnca aꞌntū
huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios”.

Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ aꞌntū Jesucristo cāmācaꞌtzīnīlh xalanīꞌn nac Sardis

3 Huan Espíritu Santo
quihuanilh:
—Chuntzaꞌ catzoꞌknuꞌniꞌ huan
xapuxcuꞌ xalanīꞌn nac Sardis aꞌntīn
tatapaꞌksī con Dios: “Uꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
aꞌntū cāhuaniyāniꞌ huan aꞌntī
macāꞌn huan Espíritu Santo nac
huan lakatojon cāꞌlacchicniꞌ lāꞌ aꞌntī
cālēꞌmāꞌ huan lakatojon staꞌcu. Xlaꞌ
huan:
Quit iccaꞌtzī aꞌntū tlahuaꞌyāꞌtit
huiꞌxinaꞌn. Lāꞌ aꞌyuj huancan
que huiꞌxinaꞌn xalakahuan
pero quit iccālaktzīꞌnāniꞌ
huaꞌchi xanīnīꞌn. 2 Lej skalalh
catahuiꞌlaꞌtit. Lāꞌ āꞌchulāꞌ
caꞌaꞌkahuānaꞌniꞌtit Dios. Palh
tūꞌ naꞌaꞌkahuānaꞌniꞌyāꞌtit
āꞌchulāꞌ, huiꞌxinaꞌn chōꞌla
chu maktin napātzaꞌnkāyāꞌtit
Dios. 3 Capāstactit
aꞌntū cātamāsuꞌniꞌniꞌ lāꞌ
aꞌntū kaxpaꞌtnīꞌtaꞌntit.
Caꞌaꞌkahuānaꞌniꞌtit
lāꞌ caxtāpalīꞌtit
mintapāstacnaꞌcaꞌn. Palh
tūꞌ skalalh natahuiꞌlayāꞌtit,
quit naꞌicmin chu līmaktin
huaꞌchi kalhatin kaꞌlhānaꞌ.
Tūꞌ caꞌtzīcan lhānīn
nakaꞌlhānaꞌn. Lāꞌ tūꞌ
caticaꞌtzītit aꞌxniꞌcaꞌ naꞌicchin
quit. 4 Lāꞌ xmān makapitzīn
de huiꞌxinaꞌn aꞌntīn tūꞌ
tatonkopūnīꞌtaꞌntit. Lāꞌ
xlacaꞌn naquintatāꞌlatāꞌkchoko.
Lāꞌ natalhakāꞌnan con huan
xasmuꞌyonkoꞌ ixtalhakāꞌncaꞌn.
Lāꞌ chuntzaꞌ līmakuan como
xlacaꞌn tatlahua aꞌntū xatzey
na ixlacapūn Dios. 5 Lāꞌ aꞌntīn
tatlajanaꞌn, xlacaꞌn natalhakāꞌ
xasmuꞌyonkoꞌ ixtalhakāꞌncaꞌn.
Lāꞌ quit tūꞌ icticāxapaniꞌlh
ixtacuīniꞌcaꞌn de huan nac
libro aꞌnlhā cātzoꞌkcanīꞌt
ixtacuīniꞌcaꞌn aꞌntīn takaꞌlhī
xasāstiꞌ ixquilhtamacujcaꞌn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ naˈicuan na ixlacapūn
quinTātaˈ lāˈ na ixlacapūncaˈn
ixángeles que xlacaˈn
tatapaˈksī con quit.
6 Xaˈnca cakaxpaˈttit aˈntū
huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios”.

Uˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntū Jesucristo cāmācaˈtzīnīlh xalanīˈn nac Filadelfia

7 Huan Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntzaˈ catzoˈknuˈniˈ huan
xapuxcuˈ xalanīˈn nac Filadelfia
aˈntīn tatapaˈksī con Dios: “Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ aˈntū cāhuaniyāniˈ huan
aˈntī lej tzey. Lāˈ xlaˈ xmān huan
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Xlaˈ ūˈtzaˈ kaˈlhī
huan llave aˈntū ixkaˈlhī huan rey
David. Aˈntū xlaˈ mālaquīˈ, tūla
aˈntī namālacchō. Lāˈ aˈntū xlaˈ
mālacchō, nā tūla aˈntī namālaquīˈ.
Xlaˈ huan:
8 Quit iccaˈtzī aˈntū tlahuaˈyāˈtit
huiˈxinaˈn. Quit iccaˈtzī que
huiˈxinaˈn kaˈlhīyāˈtitcus
macstiˈnaˈj tahuixcān.
Huiˈxinaˈn stālaniˈnīˈtaˈntit
aˈntū iccāmāsuˈniˈniˈ lāˈ
quilāˈaˈkahuānaˈniˈnīˈtaˈuj.
Quit icmālaquīˈnīˈt
lakatin mākalhcha na
milacapūncaˈn lāˈ nīn tintīˈ
tzē namālacchō. 9 Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ aˈntū naˈictlahua:
Quit naˈiccāmātzokostī, na
milacapūncaˈn, xlacaˈn
aˈntīn tatāˈscuja huan
koˈtiˈtiˈ. Xlacaˈn tahuan que
israelitas pero tūˈ stuˈncuaˈ.
Xmān taˈaˈkxokonuˈn.
Xlacaˈn natacaˈtzī que quit
iccāpāxquīˈyāniˈ huiˈxinaˈn.
10 Quit icmāpaˈksīniˈlh que
huiˈxinaˈn natāyaniˈyāˈtit
macstiˈnaˈj. Lāˈ como
huiˈxinaˈn aˈcnīniˈniˈyāˈtit
huāˈmāˈ līmāpaˈksīn, lāˈ
tāyaniˈnīˈtaˈntit, lāˈ quit
naˈiccāmaktāyayāniˈ
aˈxniˈcaˈ namin huan
aˈntū natapūpātīniˈn
ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac
huāˈmāˈ quilhtamacuj.
Aˈxniˈcaˈ napātleˈke
huāˈmāˈ, nacaˈtzīcan aˈntī
lej stuˈncuaˈ takalhlakaˈīˈ.
11 Quit palaj naˈicmimpala.
Tūˈ camakxtektit aˈntū
maklhtīniˈnīˈtaˈntit lāˈ
chuntzaˈ namaklhtīniˈnāˈtit
huan mintatlajcaˈn.
Lāˈ chuntzaˈ tintīˈ
caticāmāmakchuyīniˈ
namaklhtīniˈnāˈtit
mintatlajan. 12 Xlacaˈn
aˈntīn tatlajanaˈn, quit
naˈiccātlahua huaˈchi
xatantūnīˈn huan ixlītokpān
quinDios. Lāˈ tūˈ maktin
catitataxtulh de huan
nac lītokpān. Lāˈ nac
huāˈ tamāˈna tantūnīˈn
naˈiccātzoˈkuiˈlī ixtacuīniˈ
quinDios lāˈ huan ixtacuīniˈ
de īˈxcānsipej quinDios.
Uˈtzaˈ aˈntū huanican
Jerusalén xasāstiˈ aˈntū
nayujāchi de nac aˈkapūn
aˈnlhā huiˈlachaˈ Dios. Lāˈ nā
huan xasāstiˈ quintacuīniˈ nā
naˈiccātzoˈkuiˈlī nac huan
tamāˈna tantūnīˈn.
13 Cakaxpaˈttit xaˈnca aˈntū
huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios”.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Uˈtzaˈ huāˈmāˈ aˈntū Jesucristo cāmācaˈtzīnīlh xalanīˈn nac Laodicea

14 Huan Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntzaˈ catzoˈknuˈniˈ huan
xapuxcuˈ xalanīˈn nac Laodicea
aˈntīn tatapaˈksī con Dios: "Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ aˈntū cāhuaniyāniˈ
huan aˈntī pōˈktu huan aˈntū
stuˈncuaˈ. Xlaˈ pōˈktu māsuˈyu
aˈntū ixlīstuˈncuaˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntī
māˈaˈnanīlh ixlīhuāk aˈntū Dios
ixlacasquiˈn que naˈaˈnan. Xlaˈ
huan:
15 Quit iccaˈtzī aˈntū
tlahuanīˈtaˈntit
huiˈxinaˈn. Huiˈxinaˈn tūˈ
quilāˈaˈkahuānaˈniˈcuˈtunāuj
lāˈ tūˈ makxtekcuˈtunkōˈyāˈtit.
Quit iclacasquiˈn
que nalīhuiˈlīyāˈtit
aˈntū huiˈxinaˈn
natlahuaˈyāˈtit palh
naquilāˈaˈkahuānaˈniˈyāuj
o palh chu līmaktin
namakxtekkōˈyāˈtit
quintachihuīn. 16 Lāˈ como
huiˈxinaˈn tūˈ līhuiˈlīˈnīˈtaˈntit
aˈntū natlahuaˈyāˈtit, ūˈtzaˈ
iccālīmakxtekcuˈtunāniˈ.
17 Huiˈxinaˈn huaˈnāˈtit:
Quinaˈn lej ricos. Huāk
xaˈnca quincāˈaˈnīˈniˈyāniˈ
lāˈ nīn tuntūˈ
quincāmakasputāniˈ,
chuntzaˈ huaˈnāˈtit. Lāˈ
huiˈxinaˈn tūˈ caˈtzīyāˈtit.
Huiˈxinaˈn huiˈlāˈnaˈntit lej
līpānīn lāˈ lej xānti laˈyāˈtit
aˈnchī līlaˈhuiˈlāˈnaˈntit.
Quit iccālaktzīˈnāniˈ
huiˈxinaˈn huaˈchi
pobres lāˈ laklhpiˈmpiˈliˈ
lāˈ lakatzīˈyāˈtit.
18 Quit iccāhuaniyāniˈ:
Caquilāmaktamāhuáuj huan
oro aˈntū māchiˈchīcanīˈt
para que huāk oro nala. Lāˈ
chuntzaˈ nalaˈyāˈtit ricos. Lāˈ
nā caquilāmaktamāhuáuj
miluˈxuˈcaˈn xasaˈkaka
para nalhakāˈyāˈtit porque
iccālaktzīˈnāniˈ laklhpiˈmpiˈliˈ
lāˈ ūˈtzaˈ līmāxanaˈ. Lāˈ
caquilāmaktamāhuáuj
līcuˈchuˈniˈ lāˈ
cacātalīlacatlahuaniˈ na
milakastapuncaˈn para
que chuntzaˈ lej xaˈnca
nalacahuānaˈnāˈtit.
19 Ixlīhuākcaˈn aˈntī
iccāpāxquīˈ, quit
iccālacaquilhnī lāˈ
iccāmāpātīnī aˈxniˈcaˈ
xlacaˈn tatlahua aˈntūn tūˈ
tzey. Lāˈ nā chu aˈcxtim
nacāpātleˈkeniˈyāniˈ
palh natlahuaˈyāˈtit
aˈntūn tūˈ tzey. Xaˈnca
capāstactit lāˈ caxtāpalīˈtit
mintapāstacnaˈcaˈn. 20 Quit
icyā lāˈ ickēkoˈlhyā huan
mākalhcha. Lāˈ palh kalhatin
nakaxmata quintachihuīn lāˈ
namālaquīˈ huan mākalhcha,
quit naˈictanū na ixchic. Lāˈ
quinaˈn naˈiclātāˈhuāˈyānāuj.
21 Aˈntīn tatlajanaˈn, quit
naˈiccāmakxteka xlacaˈn
naquintatāˈmāpaˈksīniˈn
chuntzaˈ huaˈchi quit
ictlajanaˈlh lāˈ chuhuaˈj
ictāˈmāpaˈksīniˈn quinTātaˈ.
22 Xaˈnca cakaxpaˈttit aˈntū
huan Espíritu Santo cāhuani
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios".

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Mācā'tanīca Dios nac a'kapūn

4 Lā' ā'calīstān quit, Juan,
iclaktzī'mpā lakatin
talakahuān. Quit iclaktzī'lh
lakatin mākalhcha laquī'yā nac
a'kapūn. Lā' ickaxmatpā chuntza'
huan tachihuīn a'ntū ickaxmatli
xapū'la lā' a'ntū ixkaxmatcan
hua'chi lakatin trompeta. Huā'mā'
tachihuīn quihuanilh:
—Cata't ā'tzā'. Lā' quit
na'icmāsu'ni'yāni' a'ntū napātle'ke
ā'calīstān.
2 Lā' chu tuncan huan Espíritu
Santo quilē'lh nac a'kapūn. Lā'
huan nac a'kapūn ixyā lakatin
pūtahuī'lh a'ntū ixpūmāpa'ksīn
Dios lā' a'ntza' ixuī' kalhatin.
3 Lā' a'ntī ixuī' huan nac
pūmāpa'ksīn, ixlacan ī'xkaka
hua'chi xatapala chihuix a'ntū
lej xkaka hua'chi de jaspe lā'
hua'chi de cornalina. Lā' huan
na ixmacni' huan pūmāpa'ksīn
ixyā lakatin xkakana' hua'chi
lakatin chihuix xasca'yā'hua'
a'ntū huanican esmeralda lā'
a'ntū xatapala. 4 Lā' na ixmacni'
huan pūmāpa'ksīn ixtayāna'mpā
ā'pu'xamatā'ti' pūtahuī'lh.
Lā' a'ntza' ixtahui'lāna' huan
kalhapu'xamatā'ti' xalacpapatzīnī'n.
Lā' ixtalhakā'nca'n lej
lacsmu'yonko'. Lā' ixtamūhui'lāna'
ixcoronaca'n de oro. 5 Lā' ixtaxtu
de huanmā' pūmāpa'ksīn makli'pni'
lā' ixjili. Lā' a'ntū hua'chi kantojon
ka'tla' kanchi'chi ixtalama hua'chi
lamana'. Lā' ixtayāna' na ixlacapūn
huan pūmāpa'ksīn. Xla' ū'tza'
a'ntū huanicu'tun huan Espíritu
Santo. 6 Lā' huan na ixlacapūn
pūmāpa'ksīn ixmā' catūhuā
hua'chi lakatin mar a'ntū ixtasu'yu
stala'nka' hua'chi vidrio.
Lā' na ixpajtzu huan
pūmāpa'ksīn ixtayāna' kalhatā'ti'
nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā'
xlaca'n ixtaka'lhī lej lhūhua'
ixlakastapunca'n lā' chuntza'
tzē ixtalaktzī'n a'ntū ixuī' na
ixlacapūnca'n lā' a'ntū ixuī' na
ixkēnca'n. 7 Kalhatin ixtasu'yu
hua'chi león. Lā' ixlīkalhatu'
huampala xla' ixtasu'yu hua'chi
lakatin xati'na'j huācax. Lā' huan
ixlīkalhatu'tun huampala, xla'
ixka'lhī ixlacan hua'chi ixla'
chi'xcu'. Lā' huan ixlīkalhatā'ti' xla'
ixtasu'yu hua'chi lakatin águila
ixkosnū'ntlā'huan. 8 Lā' kalhatunu'
de huan kalhatā'ti' ixtaka'lhī
lakachāxanā'n ixlīkosnu'ca'n.
Lā' huan ixlīkosnu'ca'n huāk
lakastapun ixtahuanī't na ixchakān
lā' na ixmacni'. Lā' xlaca'n ixtatlī'
cā'tuncuj lā' cā'tzī'sa. Lā' tū' maktin
ixtamakxteka palh tū' natahuan:

Ca'a'cnīni'ni'ca huan
Māpa'ksīni' Dios a'ntī ka'lhīkō'
līmāpa'ksīn lā' a'ntī huī',
lā' pō'ktu ixuī', lā' pō'ktu
natahui'la.

9 Lā' chuntza' huan kalhatā'ti'
ixtamācā'tanī Dios lā'
ixta'a'cnīni'ni' lā' ixtamaxquī'
pāxcatca'tzī Dios a'ntī ixuī' nac
pūmāpa'ksīn lā' a'ntī huī' para
pō'ktu. 10 Lā' a'xni'ca' huan
kalhatā'ti' ixtahuan chuntza', huan
kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n
ixtatatzokostani' Dios a'nlhā
ixuī' huan nac pūmāpa'ksīn. Lā'
chuntza' ixtamācā'tanī Dios a'ntī
huī' para pō'ktu. Lā' ixtahui'lī

ixcoronaca'n na ixlacapūn Dios lā'
ixtamālacnūni'. Lā' ixtahuan:
11 QuinDiosca'n, hui'x
Māpa'ksīni' lā' līmakuan
namācā'tanīca'na' lā'
na'a'cnīni'ni'ca'na'.
Lā' nā minī'ni' naka'lhī'ya'
lhūhua' līmāpa'ksīn como
hui'x cāmā'a'nanīnī'ta'
ixlīhuāk.
Por mintapuhuān lakō'nī't
ixlīhuāk a'ntū a'nan.

Huan ca'psnat lā' huan Cordero

5 Lā' quit iclaktzī'lh lakatin
ca'psnat a'ntū ixtapāsmilinī't.
Ixchi'pahuī' na ixmacacāna'j Dios
a'nlhā ixuī' huan na ixpūmāpa'ksīn.
Ixtatzo'kni' na ixchakān lā' na
ixmacni'. Lā' huan ca'psnat
ixpāsmilicanī't lā' ixlīslantacanī't
lakatojon sellos. 2 Lā' quit iclaktzī'lh
kalhatin ángel lej tli'hui'qui. Lā' lej
palha' chihuīna'lh lā' hualh:
—¿Tichū ka'lhī līmāpa'ksīn
para naxtī'ta huan sellos a'nlhā
slantacanī't lā' namālakapitzi huan
xatapūsmilh ca'psnat?
3 Lā' tū' kaksca nīn kalhatin a'ntī
ixka'lhī līmāpa'ksīn para napūxcuta
huan ca'psnat lā' nalaktzī'n na
ixchakān. Tū' kaksca nīn kalhatin
nac a'kapūn lā' nīn nac cā'ti'ya'tna'
lā' nīn nac cā'līnīn. 4 Lā' quit lej
xa'iclīcalhuan como tū' kaksca nīn
kalhatin a'ntī ixka'lhī līmāpa'ksīn
para napūxcuta huanmā' ca'psnat
lā' nalaktzī'n na ixchakān. 5 Lā'
kalhatin de huan xalacpapatzīnī'n
quihuanilh:
—Tū' cacalhua'. A'ntī ixtacuīni'
León xala' huan tribu de Judá
lā' xla' ū'tza' ī'xū'yātā'nat David,
xla' tlajana'nī't. Lā' xla' ka'lhī
līmāpa'ksīn para nacāxtī'ta huan
lakatojon sellos lā' namālakapitzi
huan ca'psnat.
6 A'calīstān iclaktzī'lh kalhatin
a'ntī ixtacuīni' Cordero a'ntī
ixyā na ixlaclhpu'nanca'n huan
kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac
huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan
lacpapatzīnī'n a'ntī ixtahui'lāna'
na ixmacni' huan ixpūmāpa'ksīn
Dios. Huan Cordero ixyā a'yuj
ixtasu'yu que xla' ixmaknīcanī'ttza'.
Lā' huan Cordero ixka'lhī
kantojon ixa'kalokot lā' lakatojon
ixlakastapun. Lā' huan lakatojon
lakastapun ū'tza' huanicu'tun huan
Espíritu Santo a'ntī Dios macaminī't
na ixlīhuāk huan quilhtamacuj.
7 Huan xatapāsmilh ca'psnat
ixchi'pahuī' na ixmacacāna'j Dios
a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Lā'
a'ntī ixtacuīni' Cordero laka'lh
lā' maklhtīni'lh huan xatapāsmilh
ca'psnat. 8 Lā' a'xni'ca' maklhtīni'lh,
huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna'
nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan
kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n
tatatzokostani'lh huan Cordero.
Lā' kalhatunu' lacpapatzīnī'n
ixtaka'lhī lakatunu' arpa. Lā'
ixtaka'lhī lakatin kā'x de oro a'nlhā
ixmojōcan huan pūm. Lā' huan pūm
ū'tza' hua'chi ixoraciónca'n a'ntīn
tatapa'ksī con Dios. 9 Lā' xlaca'n
ixtatlī' huā'mā' xasāsti' tatlī'n:
Hui'x minī'ni' namaklhtīni'na'
huan ca'psnat lā' nacāxtī'ta'
huan sellos a'ntū
līslantacanī't como hui'x
līmacamāstā'nanca'tza'.
Lā' minka'lhni' ū'tza' līmāpala'
ixtalaclē'ica'n xalanī'n na

ixlīhuāk huan quilhtamacuj
lāˈ huan aˈntīn tachihuīnaˈn
āˈtāpātin tachihuīn lāˈ
xalanīˈn ixlīhuāk huan
xcānsipejniˈ.
Lāˈ chuntzaˈ xlacaˈn tzē
natatapaˈksī con Dios.
10 Huiˈx cālacsacuiˈlīnīˈtaˈ
para natamāpaˈksīniˈn lāˈ
natatāˈscuja Dios.
Lāˈ xlacaˈn natamāpaˈksīniˈn nac
cāˈtiˈyaˈtnaˈ.
11 Lāˈ quit iclaktzīˈmpā. Lāˈ
iccākaxmatli ixtachihuīncaˈn
huan millones de ángeles
aˈntī ixtalītamacxtiˈliˈnīˈt
huan pūmāpaˈksīn lāˈ huan
kalhatāˈtiˈ aˈntī ixtayānaˈ nac
huan aˈkatzāˈstūtāˈtiˈ lāˈ huan
lacpapatzīnīˈn. 12 Lāˈ xlacaˈn lej
palhaˈ tahualh:
Minīˈniˈ namaxquīˈcan
līmāpaˈksīn huan Cordero
aˈntī maknīca.
Lāˈ minīˈniˈ namaxquīˈcan
ixlīhuāk.
Xlaˈ kaˈlhī ixlīhuāk tapāstacnaˈ
lāˈ tahuixcān.
Lāˈ lej minīˈniˈ que xmān
ūˈtzaˈ naˈaˈcnīniˈniˈcan
lāˈ namācāˈtanīcan lāˈ
namākaˈtlīˈcan.
13 Lāˈ tuncan ickaxmatli aˈnchīn
tachihuīnaˈlh ixlīhuāk aˈntū Dios
cāmāˈaˈnanīlh lāˈ mālakahuanīlh
nac aˈkapūn lāˈ nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ
lāˈ nac cāˈlīnīn lāˈ nac mar. Lāˈ
tahualh:
Dios aˈntī huīˈ na
ixpūmāpaˈksīn lāˈ nā huan
Cordero cacāmācāˈtanīca
lāˈ cacāˈaˈcnīniˈniˈca lāˈ
cacāmāpāxuhuīca.
Lāˈ lej catakaˈlhīlh lhūhuaˈ
līmāpaˈksīn.
14 Lāˈ tahualh huan kalhatāˈtiˈ
aˈntī ixtayānaˈ nac huan
aˈkatzāˈstūtāˈtiˈ:
—¡Chuntzaˈ calalh!
Lāˈ huan kalhapuˈxamatāˈtiˈ
lacpapatzīnīˈn tataquilhpūtaniˈlh lāˈ
tamācāˈtanīlh Dios aˈntī huīˈ para
pōˈktu.

Huan lakatojon sellos

6 Lāˈ āˈcalīstān iclaktzīˈlh aˈnchī
xtīˈtli huan Cordero huan
xapūˈla de huan lakatojon sellos.
Lāˈ ickaxmatli aˈnchī chihuīnaˈlh
kalhatin de huan kalhatāˈtiˈ aˈntī
ixtayānaˈ nac huan aˈkatzāˈstūtāˈtiˈ.
Lāˈ ixtachihuīn ixkaxmatcan huaˈchi
lakatin jiliniˈ. Lāˈ quihuanilh:
—¡Cataˈt laktzīˈnaˈ!
2 Lāˈ quit iclaktzīˈlh lakatin
cahuāyuj xasaˈkaka. Lāˈ aˈntī
ixkēhuīˈ ixkaˈlhī lakatin aˈkxmūˈt.
Lāˈ maxquīˈca lakatin corona. Lāˈ
xlaˈ ixtasuˈyu huaˈchi kalhatin aˈntī
ixtlajanaˈnīˈt lāˈ chu aˈmpā para
natlajanaˈmpala.
3 Lāˈ āˈcalīstān huan Cordero
xtīˈtpā huan ixlīlakatuˈ sello. Lāˈ
ickaxmatli aˈnchī chihuīnaˈlh huan
ixlīkalhatuˈ de huan kalhatāˈtiˈ aˈntī
ixtayānaˈ nac huan aˈkatzāˈstūtāˈtiˈ.
Lāˈ quihuanilh:
—¡Cataˈt laktzīˈnaˈ!
4 Lāˈ taxtupā āˈlakatin cahuāyuj
xatzuˈtzoˈko. Lāˈ aˈntī ixkēhuīˈ
macamaxquīˈca līmāpaˈksīn
para natlahua huan guerra
nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ. Lāˈ maxquīˈca
huan līmāpaˈksīn para que tzē
natalāmaknī huan tachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ maxquīˈca kantin kaˈtlaˈ espada.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

5 Lāˈ āˈcalīstān huan Cordero
xtīˈtpā huan ixlīlakatuˈtun sello. Lāˈ
ickaxmatli aˈnchī chihuīnaˈlh huan
ixlīkalhatuˈtun. Lāˈ quihuanilh:
—¡Cataˈt laktzīˈnaˈ!
Lāˈ iclaktzīˈlh lakatin cahuāyuj
xatziˈtzeˈke. Lāˈ aˈntī ixkēhuīˈ
ixchiˈpatēlha lakatin pūpūlhcān.
6 Lāˈ ickaxmatpā lakatin
tachihuīn aˈntū huaˈchilh taxtulh
ixlaclhniˈcaˈn huan kalhatāˈtiˈ aˈntī
ixtayānaˈ nac huan aˈkatzāˈstūtāˈtiˈ.
Lāˈ hualh:
—Lakatin kilo de trigo ixtapalh
aˈntūn tzē tlajacan lakatin chiˈchiniˈ
xatascujāt. Lāˈ lakatuˈtun kilos
de cebada ixtapalh chu aˈcxtim
aˈntū tlajacan lakatin chiˈchiniˈ
xatascujāt. Lāˈ tūˈ pāxcat catilīlaca
huan aceite lāˈ huan vino.
7 Lāˈ āˈcalīstān huan Cordero
xtīˈtpā huan ixlīlakatāˈtiˈ sello.
Lāˈ ickaxmatli aˈnchī hualh huan
ixlīkalhatāˈtiˈ. Lāˈ quihuanilh:
—¡Cataˈt laktzīˈnaˈ!
8 Lāˈ iclaktzīˈlh lakatin cahuāyuj
xascaˈyāˈhuaˈ. Lāˈ aˈntī ixkēhuīˈ
māpācuhuīca Līnīn. Lāˈ na
ixkēn ixmimāˈchaˈ kalhatin aˈntī
ixuanican Xapuxcuˈ Cāˈlīnīn. Lāˈ
xlacaˈn cāmacamaxquīˈca huan
līmāpaˈksīn para natamāpaˈksīniˈn
ixlīlakatāˈtiˈ huan quilhtamacuj. Lāˈ
cāmaxquīˈca līmāpaˈksīn para que
tzē natapūmaknīniˈn huan espada.
Lāˈ cāmaxquīˈca līmāpaˈksīn
para que tzē natalīmaknī huan
tachiˈxcuhuīˈt huan tatziˈncsta lāˈ
huan taˈjatat lāˈ huan animalhnaˈ
aˈntū tahuaˈnan.
9 Lāˈ āˈcalīstān huan Cordero
xtīˈtpā huan ixlīlakaquitzis sello.
Lāˈ quit iclaktzīˈlh, na ixtampīn
huan altar, aˈntī ixcāmaknīcanīˈttzaˈ
como xlacaˈn ixtamāsuˈyunīˈt huan
ixtachihuīn Dios lāˈ tūˈ maktin
tamakxtekli. 10 Lāˈ xlacaˈn lej palhaˈ
ixtachihuīnaˈn lāˈ tahualh:
—QuinDioscaˈn, huiˈx tzey
lāˈ huāk tzey aˈntū tlahuanīˈtaˈ.
Lāˈ huiˈx pōˈktuˈ tlōkentaxtūyaˈ
aˈntū huaˈnaˈ. Lāˈ ¿lhāchūnīntzaˈ
nacāmālaclīˈpiniˈyaˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
cāˈtiˈyaˈtnaˈ? Lāˈ ¿lhāchūnīntzaˈ
nacāmāpātīnīˈyaˈ xlacaˈn aˈntīn
quincātamaknīniˈ?
11 Lāˈ xlacaˈn ixlīhuākcaˈn
cāmaxquīˈca ixtalhakāˈncaˈn
xasaˈkaka. Lāˈ cāhuanica que
catakaˈlhīlh āˈmacstiˈnaˈj
hasta aˈxniˈcaˈ nataˈaˈcchāˈnkōˈ
ixlīhuākcaˈn huan tāˈtimīn, huan
aˈntī ixtatāˈscuja Cristo aˈntī
nacāmaknīcan huaˈchi xlacaˈn.
12 Lāˈ quit iclaktzīˈlh aˈnchī huan
Cordero xtīˈtpā huan ixlīlakachāxan
sello. Lāˈ lej palhaˈ tzuculh tachiqui
huan tiˈyaˈt. Lāˈ huan chiˈchiniˈ
tziˈtzeˈke lakōˈlh huaˈchi kalhtin
luˈxuˈ xatziˈtzeˈke lāˈ lhtululu. Lāˈ
huan mālhcuyuˈ spiˈnenkeˈ lakōˈlh
huaˈchi kaˈlhniˈ. 13 Lāˈ huan staˈcu
tamínchaˈ de nac aˈkapūn lāˈ
tayujli nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ chuntzaˈ
huaˈchi huan higos xastaka tayuja
aˈxniˈcaˈ huan ūˈniˈ lacchiqui huan
quiˈhuiˈ. 14 Lāˈ huan aˈkapūn tūˈtzaˈ
ixtasuˈyu. Lalh huaˈchi lakatin
kaˈtlaˈ caˈpsnat aˈntū xatapāsmilh.
Lāˈ tatalacsijli ixlīhuāk huan
kēstīnniˈ lāˈ huan pītzinaˈj tiˈyaˈt na
ixpuˈnan mar. 15 Lāˈ tatatzēˈkli huan
reyes xalanīˈn nac cāˈquilhtamacuj
lāˈ nā aˈntī ixtamāpaˈksīniˈn lāˈ
huan generales lāˈ huan ricos

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntī
más ixtatasquiˈnī lāˈ huāk huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntī ixtamakscuja
lāˈ nā aˈntīn tūˈ ixtamakscuja.
Ixlīhuākcaˈn tatatzēˈkkōˈlh
huan nac lhuˈcuˈ lāˈ huan nac
cāˈtalhpānnaˈ nac cāˈquiˈhuīˈn. 16 Lāˈ
ixtataˈsa lāˈ ixtahuani huan kēstīnniˈ
lāˈ huan talhpānnīˈn:
—Cayujtit lāˈ caquilāˈaˈklhtaˈlauj
para naˈiccāpūtatzēˈkāniˈ
de na ixlacapūn Dios aˈntī
huīˈ nā ixpūmāpaˈksīn. Lāˈ
caquilāmātzēˈkui de na ixlacapūn
aˈntī huanican Cordero porque xlaˈ
lej naquincātamāpātīnīyāniˈ por
huan tūn ictlahuanīˈtauj.
17 Chuntzaˈ chilhtzaˈ huan
quilhtamacuj aˈntū napūmāpalacan
con Dios. Lāˈ nīn tintīˈ aˈntīn tzē
natāyaniˈ.

Cātankāhuiˈlīca huan ixsello Dios īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Israel

7 Lāˈ āˈcalīstān iccālaktzīˈlh
kalhatāˈtiˈ ángeles ixtayānaˈ
ixaˈkatzāˈstūtāˈtiˈ de huan tiˈyaˈt.
Xlacaˈn ixtataxtoktīmāˈna huan
lakatāˈtiˈ ūˈniˈ. Lāˈ chuntzaˈ tūˈ
ixūˈnun nīn macstiˈnaˈj huan
nac tiˈyaˈt lāˈ huan nac mar
lāˈ nīn nac aˈkatin quiˈhuiˈ. 2 Lāˈ
iclaktzīˈmpā āˈkalhatin ángel aˈntī
minchaˈ aˈnlhā tāˈcxtuyāchi huan
chiˈchiniˈ. Lāˈ xlaˈ ixlēˈmāˈ ixsello
Dios xalakahuan. Lāˈ huāˈmāˈ
ángel lej palhaˈ cātāˈchihuīnaˈlh
huan kalhatāˈtiˈ ángeles aˈntī
ixcāmaxquīˈcanīˈt līmāpaˈksīn para
natatlahuaniˈ aˈntūn tūˈ tzey huan
tiˈyaˈt lāˈ huan mar. 3 Lāˈ cāhuanilh:
—Nīn tuntūˈ catlahuaniˈtit
huan tiˈyaˈt nīn huan mar lāˈ
nīn huan quiˈhuiˈ hasta aˈxniˈcaˈ
naˈiccātankāhuiˈlīyāuj huan sello
huan aˈntīn tatapaˈksī con Dios.
4 Lāˈ quihuanica lhānchulaˈ
ixlīhuākcaˈn aˈntīn cātankāhuiˈlīca
huan ixsello Dios. Lāˈ xlacaˈn
lakatin ciento āˈtuˈpuˈxamatāˈtiˈ
mil ixtahuanīˈt īˈxūˈyātāˈnatnaˈ
ixoˈkxaˈn Israel. 5 Lakacāujtuˈ
mil īˈxūˈyātāˈnatnaˈ Judá aˈntī
ixtalēˈntzaˈ huan sello, lāˈ
lakacāujtuˈ mil īˈxūˈyātāˈnatnaˈ
Rubén, lāˈ lakacāujtuˈ mil ixlaˈ
Gad, 6 lāˈ lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Aser,
lāˈ lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Neftalí,
lāˈ lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Manasés,
7 lāˈ lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Simeón,
lāˈ lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Leví, lāˈ
lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Isacar, 8 lāˈ
lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Zabulón,
lāˈ lakacāujtuˈ mil ixlaˈ José, lāˈ
lakacāujtuˈ mil ixlaˈ Benjamín.

Huan tachiˈxcuhuīˈt aˈntī ixtalhakāˈnanīˈt de xasaˈkaka

9 Lāˈ āˈcalīstān iccālaktzīˈlh
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt lāˈ tūla
ixcāpūtleˈkecan. Xlacaˈn xalanīˈn
ixlīlakalhūhuaˈ xcānsipejniˈ
lāˈ xalanīˈn ixlīhuāk huan
quilhtamacuj lāˈ ixlīhuākcaˈn huan
tāpālhūhuaˈ tachihuīn. Lāˈ ixtayānaˈ
na ixlacapūn huan pūmāpaˈksīn
lāˈ nā ixlacapūn huan Cordero. Lāˈ
ixtalhakāˈncaˈn lej saˈkaka ixuanīˈt.
Lāˈ ixtachiˈpatēlha xtacnaˈ. 10 Lāˈ
xlacaˈn lej palhaˈ tahualh:

Quincātamāpūtaxtūniˈ
quinDioscaˈn aˈntī huīˈ na
ixpūmāpaˈksīn lāˈ nā huan
Cordero.

11 Lāˈ ixlīhuākcaˈn huan ángeles
ixtalītamacxtiˈliˈnīˈt huan

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

pūmāpaꞌksīn lāꞌ huan lacpapatzīnīꞌn
lāꞌ huan kalhatāꞌtiꞌ aꞌntī ixtayānaꞌ
nac huan aꞌkatzāꞌstūtāꞌtiꞌ. Lāꞌ
huan ángeles tataquilhpūtalh na
ixlacapūn huan pūmāpaꞌksīn lāꞌ
tamācāꞌtanīlh Dios. 12 Lāꞌ tahualh:

Stuꞌncuaꞌ aꞌnchīn tahuan.
Camācāꞌtanīca lāꞌ camākaꞌtlīꞌca Dios.
Xmān ūꞌtzaꞌ kaꞌlhīkōꞌ huan tapāstacnaꞌ.
Camaxquīꞌca pāxcatcaꞌtzī lāꞌ caꞌaꞌcnīniꞌniꞌca porque xmān ūꞌtzaꞌ kaꞌlhī ixlīhuāk līmāpaꞌksīn.
Lāꞌ xlaꞌ huāk tzēn tlahua.
Lāꞌ chuntzaꞌ pōꞌktu calalh.

13 Lāꞌ kalhatin de huan
lacpapatzīnīꞌn quinkalhasquiꞌnīlh:
—¿Tichū xlacaꞌn huan tī
talhakāꞌnanīꞌttzaꞌ xasaꞌkaka?
¿Lhachū taminchaꞌ?
14 Lāꞌ quit ickalhtīlh:
—Quit tūꞌ iccaꞌtzī. Huiꞌx caꞌtzīyaꞌ.
Lāꞌ xlaꞌ quihuanilh:
—Uꞌtzaꞌ huāꞌ tamāꞌna aꞌntīn
tatāyaniꞌlh huan kaꞌtlaꞌ līpātīn.
Xlacaꞌn talakcheꞌkēꞌlhtzaꞌ
ixluꞌxuꞌcaꞌn con ixkaꞌlhniꞌ huan
Cordero. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ stalaꞌnkaꞌtzaꞌ
līlalh ixluꞌxuꞌcaꞌn. 15 Lāꞌ
ūꞌtzaꞌ talīyānaꞌ na ixlacapūn
ixpūmāpaꞌksīn Dios. Lāꞌ tatāꞌscuja
Dios na ixlītokpān de tuncuj lāꞌ
de tzīꞌsa. Lāꞌ Dios aꞌntī huīꞌ nac
pūmāpaꞌksīn, xlaꞌ cāmaktakaꞌlha
xlacaꞌn. 16 Lāꞌ chuntzaꞌ xlacaꞌn
tūꞌtzaꞌ maktin catitatziꞌncsli. Lāꞌ
tūꞌtzaꞌ maktin catitakalhpūtīlh
para pōꞌktu. Huan chiꞌchiniꞌ
tūꞌtzaꞌ caticāmacchālh lāꞌ tūꞌtzaꞌ
maktin caticāmājiclhuīꞌlh huan tū
xuꞌnu. 17 Tūꞌtzaꞌ caticāpātleꞌkeniꞌlh
huāꞌmāꞌ xlacaꞌn como huan
Cordero aꞌntī huīꞌ na ixpuꞌnan
huan pūmāpaꞌksīn, ūꞌtzaꞌ
nacāmaktakaꞌlha. Lāꞌ nacālēꞌncan
aꞌnlhā taxtuhuīꞌ huan xcān aꞌntū
māstāꞌ xasāstiꞌ quilhtamacuj. Lāꞌ
Dios nacāmākoꞌxamākaꞌtlīꞌ lāꞌ
tūꞌtzaꞌ catitacalhualh.

Xtīꞌtca ixlīlakatojon sello

8 Lāꞌ huan Cordero xtīꞌtli
ixlīlaktojon sello. Lāꞌ lej caꞌcs
āꞌlanānaꞌlh nac aꞌkapūn huaꞌchi
pūpitzi hora. 2 Lāꞌ āꞌcalīstān iclaktzīꞌlh
huan kalhatojon ángeles aꞌntī
ixtayānaꞌ na ixlacapūn Dios. Lāꞌ
xlacaꞌn cāmacamaxquīꞌca kantojon
trompetasnaꞌ. 3 Lāꞌ āꞌcalīstān chimpā
āꞌkalhatin ángel lāꞌ ixlīmin lakatin
pūlakaxpuꞌpuꞌn de oro. Lāꞌ tāyalh
na ixlacapūn huan altar. Lāꞌ xlaꞌ
macamaxquīꞌca lej lhūhuaꞌ pūm
aꞌntū namālacnūniꞌ Dios huan nac
altar de oro na ixlacapūn huan
pūmāpaꞌksīn. Lāꞌ mālacnūlh huan
pūm lāꞌ nā huan ixoracioncaꞌn huan
ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios. 4 Lāꞌ huan
xajiniꞌ pūm taxtulh de na ixmacan
huan ángel lāꞌ tāꞌkayāhualh. Lāꞌ
chāꞌlh hasta na ixlacapūn Dios. Lāꞌ
nā huan ixtachiꞌxcuhuīꞌt Dios, nā
aꞌntzaꞌ chāꞌlh ixoracioncaꞌn aꞌntūn
tatlahualh. 5 Lāꞌ huan ángel chiꞌpalh
huan pūlakaxpuꞌpuꞌn lāꞌ līmātzumalh
huan jalaꞌnat de huan nac altar lāꞌ
pūxtekelh nac cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ. Lāꞌ tzuculh
jili lāꞌ makliꞌpli lāꞌ lej macasāꞌnalh lāꞌ
talacchiquilh huan tiꞌyaꞌt.

Huan trompetas

6 Lāꞌ āꞌcalīstān huan kalhatojon
ángeles tatacāxli para nataskoliꞌ
con huan ixtrompetacaꞌn.

7 Huan xapūˈla ángel skoliˈlh
con ixtrompeta. Lāˈ yujli chejet
lāˈ macscut tāˈlacxtuca con
kaˈlhniˈ. Lāˈ lej palhaˈ minchaˈ
hasta nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ. Lāˈ huan
ixlīquilhmactuˈtun tiˈyaˈt lhculh.
Lāˈ ixlīkantuˈtun quiˈhuiˈ lhculh.
Lāˈ ixlīhuāk huan seket xastaka
lhcukōˈlh.
8 Lāˈ huan ixlīkalhatuˈ ángel
skoliˈlh con ixtrompeta. Lāˈ
makaˈnca nac mar catūhuā huaˈchi
lakatin kaˈtlaˈ kēstīn aˈntū īˈlhcumāˈ.
Lāˈ ixlīpituˈtun huan mar kaˈlhniˈ
lakōˈlh. 9 Lāˈ tanīkōˈlh ixlītāpātuˈtun
de ixlīhuāk aˈntū ixuīˈ nac mar. Lāˈ
cāmālakuanīca ixlītāpātuˈtun de
huan barcos.
10 Aˈcalīstān ixlīkalhatuˈtun ángel
skoliˈlh con ixtrompeta. Lāˈ minchaˈ
de nac aˈkapūn lakatin staˈcu lej
xakaˈtlaˈ lāˈ ixlamatēlha huaˈchi
lakatin kaˈtlaˈ kanchiˈchi. Xlaˈ yujli
na ixlīkantuˈtun pūxka lāˈ huan
muˈsniˈ. 11 Lāˈ huan staˈcu ixtacuīniˈ
Xaxūˈniˈ. Lāˈ ixlītāpātuˈtun de huan
xcān taxūˈyankōˈlh. Lāˈ lhūhuaˈ
tachiˈxcuhuīˈt talaknīlh aˈxniˈcaˈ
tahuaˈlh huan xcān aˈntū xūˈniˈ
ixuanīˈt.
12 Aˈcalīstān huan ixlīkalhatāˈtiˈ
ángel nā skoliˈpā con ixtrompeta.
Lāˈ lactlahuaca ixlītāpātuˈtun de
huan chiˈchiniˈ lāˈ nā ixlītāpātuˈtun
de huan mālhcuyuˈ lāˈ de huan
staˈcu. Lāˈ aˈnlhā cālactlahuaca,
tūˈtzaˈ ixtamāxkakēniˈn. Lāˈ tūˈ
xkakalh lakatāˈtiˈ horas de tuncuj.
Lāˈ tūˈ xkakalh lakatāˈtiˈ horas de
huan tzīˈsa.
13 Aˈcalīstān quit iclaktzīˈlh huan
ángel aˈntī ixkosnūˈntlāˈhuan
lej tālhmāˈn nac cāˈūˈnīˈn. Lāˈ
ickaxmatli aˈnchī lej palhaˈ hualh:
—¡Xānti tala ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tahuiˈlānaˈ nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ aˈxniˈcaˈ
huan trompetas natapūskoliˈ huan
kalhatuˈtun āˈxmān ángeles!

9

Lāˈ āˈcalīstān ixlīkalhaquitzis
ángel skoliˈlh con ixlīskoliˈ.
Lāˈ quit iclaktzīˈlh lakatin staˈcu
aˈntū minchaˈ de nac aˈkapūn
lāˈ chilh hasta nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ.
Lāˈ huan staˈcu maxquīˈca huan
llave de huan lhuˈcuˈ aˈntū lej
pūlhmāˈn lāˈ tūˈ kaˈlhī ixtampūn.
2 Lāˈ huan staˈcu mālaquīˈlh huan
xapūlhmāˈn lhuˈcuˈ. Lāˈ tāˈcxtuchi
lhūhuaˈ jiniˈ huaˈchi aˈnlhā huīˈ
lhūhuaˈ macscut. Lāˈ lhūhuaˈ jiniˈ
tamacatalh lāˈ huan ūˈniˈ tziˈtzeˈke
lakōˈlh. Lāˈ tūˈtzaˈ tasuˈyulh huan
chiˈchiniˈ. 3 Lāˈ tayujchi de huan
jiniˈ huan xtuˈquiˈ lāˈ tachilh hasta
nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ. Lāˈ cāmaxquīˈca
talacasquiˈ para nataxcanaˈn
huaˈchi culūtl. 4 Lāˈ cāhuanica que
tuntūˈ natatlahuaniˈ huan seket nīn
huan quiˈhuiˈ lāˈ nīn huan tachaˈniˈ.
Xmān tzē ixtamātakāhuīˈlh huan
tachiˈxcuhuīˈt aˈntīn tūˈ ixtakaˈlhī
na ixtankāncaˈn huan sello
aˈntū ixlaˈ Dios. 5 Cāmakxtekca
huan xtuˈquiˈ para natamāpātīnī
huan tamāˈna tachiˈxcuhuīˈt
xmān lakaquitzis mālhcuyuˈ.
Taxcanaˈlh huaˈchi culūtl lāˈ
chuntzaˈ cāmāpātīnīca. Pero tūˈ
cāmakxtekca natamaknī huan
tachiˈxcuhuīˈt. 6 Aˈxniˈcaˈ napātleˈke
huāˈmāˈ, huan tachiˈxcuhuīˈt
nataputza aˈnchī ixtapūnīlh pero tūˈ
catitakaksli. Xlacaˈn natanīcuˈtun
pero tūlalh catitanīlh.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

7 Huan xtuˈquiˈ ixtahuanīˈt huaˈchi
cahuāyuj tacāxyānaˈ para huan
guerra. Na ixaˈkxākcaˈn ixtakaˈlhī
catūhuā huaˈchi coronas de oro. Lāˈ
ixlacancaˈn huaˈchi ixlacan kalhatin
chiˈxcuˈ ixtahuanīˈt. 8 Lāˈ huan
ixyaˈjcaˈn ixtasuˈyu huaˈchi ixyaˈj
kalhatin puscāt. Lāˈ ixtatzancaˈn
huaˈchi ixtatzan león. 9 Lāˈ
ixtacuˈxahuaˈcaˈna catūhuā huaˈchi
līcāˈn. Lāˈ aˈnchī ixtamacasāˈnan
ixpekencaˈn huaˈchi macasāˈnan
lhūhuaˈ carros aˈntūn tastancalēˈn
cahuāyuj aˈxniˈcaˈ tatuˈjnuntēlha
nac guerra. 10 Lāˈ ixtapūxcanaˈn
īˈstajancaˈn huaˈchi huan culūtl
xcanaˈn. Lāˈ con huan īˈstajancaˈn tzē
ixtamātakāhuīˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
xmān lakaquitzis mālhcuyuˈ. 11 Lāˈ
huan xtuˈquiˈ ixtakaˈlhī kalhatin
xapuxcuˈ. Xlaˈ ūˈtzaˈ huan ángel
aˈntī ixlīmāmacūˈcanīˈt huan
xapūlhmāˈn lhuˈcuˈ. Huāˈmāˈ ángel
ixtacuīniˈ Abadón ixtachihuīncaˈn
hebreos, lāˈ Apolión ixtachihuīncaˈn
griegos. Huāˈmāˈ huanicuˈtun
Mālakahuanīniˈ. 12 Chuntzaˈ
pātleˈkelh huan xapūˈla lakuat.
Ixtisputa huanmāˈ āˈlakatuˈ.

13 Lāˈ huan ixlīkalhachāxan ángel
nā skoliˈlh con ixtrompeta. Lāˈ
ickaxmatli lakatin tachihuīn aˈntū
minchaˈ de huan ixaˈkatzāˈstūtāˈtiˈ
huan altar de oro aˈntū ixyā na
ixlacapūn Dios. 14 Lāˈ huanilh huan
ixlīkalhachāxan ángel aˈntī ixkaˈlhī
ixtrompeta:

—Cacāmakxtekti huan kalhatāˈtiˈ
ángeles aˈntīn cāchīˈcanīˈt na
ixquilhtūn huan kaˈtlaˈ pūxka aˈntū
ixtacuīniˈ Eufrates.

15 Lāˈ cāmakxtekca huan
kalhatāˈtiˈ ángeles. Lāˈ xlacaˈn
ixtacāxuiˈlānaˈtzaˈ como
ixtakaˈlhīmāˈna huāˈmāˈ cāˈta lāˈ
huāˈmāˈ mālhcuyuˈ lāˈ huāˈmāˈ
chiˈchiniˈ lāˈ huāˈmāˈ hora aˈxniˈcaˈ
nacāmaknīcan ixlītāpātuˈtun de
ixtalhūhuāˈt de huan tachiˈxcuhuīˈt.
16 Ixuancan que ixuīˈ lakatuˈ ciento
millones de tropas kētōˈlanaˈnīˈn,
ixlacaˈn huan kalhatāˈtiˈ ángeles.

17 Lāˈ aˈxniˈcaˈ quit
xaˈiclakachuyamāˈ, iccālakalaktzīˈlh
huan tamāˈna cahuāyujnuˈ lāˈ
nā aˈntī ixtakēhuiˈlānaˈ. Lāˈ
ixtacuˈxahuaˈcaˈna catūhuā
spiˈnenkeˈ huaˈchi macscut lāˈ
azul lāˈ lhmucucu huaˈchi azufre.
Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntū tapūtamaktāya.
Lāˈ huan cahuāyuj ixtakaˈlhī
ixaˈkxākcaˈn huaˈchi ixlaˈ león.
Lāˈ ixtaquilhtaxtu huāk macscut
lāˈ jiniˈ lāˈ azufre. 18 Lāˈ huanmāˈ
cālīmaknīca ixlītāpātuˈtun de
ixtalhūhuāˈt de huan tachiˈxcuhuīˈt
por huan lakatuˈtun lakuat aˈntūn
taquilhtaxtulh huan cahuāyuj.
Huan lakatuˈtun lakuat huāk
macscut lāˈ jiniˈ lāˈ azufre. 19 Huan
cahuāyujnuˈ tzē ixtaxcanaˈn
con ixquilhniˈcaˈn lāˈ tzē
ixtamātakāhuīˈnin con īˈstajancaˈn.
Lāˈ īˈstajancaˈn huaˈchi lūhuaˈ
ixuanīˈt lāˈ ixtakaˈlhī ixaˈkxākcaˈn.
Lāˈ chuntzaˈ con īˈstajancaˈn tzē
ixtamātakāhuīˈnin.

20 Lāˈ ixlīhuāk huan tachiˈxcuhuīˈt
aˈntīn tatachokolh lāˈ tūˈ talaknīlh
huan lakuat, xlacaˈn tūˈ tamakxtekli
tamācāˈtanī huan ídolos aˈntū
māniˈ ūˈtunuˈn ixtatlahuanīˈt.
Lāˈ tūˈ tamakxtekli tamācāˈtanī
ixlacscujnīˈn huan koˈtiˈtiˈ lāˈ huan
ídolos de oro lāˈ de plata lāˈ de
bronce lāˈ de chihuix, aˈyuj huan

ídolos tūˈ talacahuānaˈn lāˈ tūˈ
taˈaˈkahuānaˈn lāˈ tūla tatlāˈhuan.
21 Lāˈ huāˈmāˈ tachiˈxcuhuīˈt tūˈ
tamakxtekli tamaknīniˈn lāˈ tūˈ
tamakxtekli tatlahuānaˈn. Lāˈ tūˈ
tamakxtekli tatlahua talākalhīˈn lāˈ
tūˈ tamakxtekli takaˈlhānaˈn.

Huan ángel aˈntī ixchiˈpanīˈt huan libro

10 Lāˈ āˈcalīstān iclaktzīˈmpā
kalhatin ángel aˈntī
ixkaˈlhī lej lhūhuaˈ līmāpaˈksīn.
Lāˈ yujchi de nac aˈkapūn.
Ixlītamacxtiˈliˈ lakatin poklhnuˈ.
Lāˈ na ixaˈkxāk ixlītamacxtiˈliˈ
lakatin māchāˈxcualiˈncāˈt. Lāˈ
ixlacan lej ixmāxkakēniˈn huaˈchi
huan chiˈchiniˈ. Lāˈ ixchēkēniˈn
ixtatasuˈyu huaˈchi kanatunuˈ
lamanaˈ. 2 Lāˈ ixchiˈpanīˈt
lakatin tiˈnaˈj libro aˈntū
ixmālakapitzicanīˈt. Lāˈ yāhualh
ixtantūcānaˈj huan nac mar
lāˈ ixtantūxuc ixyāhuanīˈt nac
cāˈtiˈyaˈtnaˈ. 3 Lāˈ lej palhaˈ taˈsalh
huaˈchi taˈsa lakatin león. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ taˈsalh, takalhtīniˈlh
huan kalhatojon jiliniˈnīˈn.
4 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan kalhatojon
jiliniˈnīˈn ixtachihuīnaˈnīˈttzaˈ, quit
xaˈictzoˈknuncuˈtun. Lāˈ ickaxmatli
lakatin tachihuīn aˈntū minchaˈ nac
aˈkapūn. Lāˈ quihuanilh:
—Tūˈ catzoˈkti. Tzēˈk nacaˈtzīyaˈ
aˈntūn tahualh huan kalhatojon
jiliniˈnīˈn.
5 Aˈcalīstān huan ángel aˈntī
iclaktzīˈlh ixyā nac mar lāˈ nac
tiˈyaˈt, xlaˈ chaˈxli ixpekcānaˈj
para nac aˈkapūn. 6 Lāˈ hualh que
ixlīstuˈncuaˈ por Dios aˈntī huīˈ para
pōˈktu lāˈ aˈntī cātlahuanīˈt huan
aˈkapūn lāˈ huan tiˈyaˈt lāˈ huan mar
lāˈ ixlīhuāk aˈntū aˈnan. Lāˈ hualh:
—Tūˈtzaˈ catitakoxīlh makān.
7 Aˈxniˈcaˈ huan ixlīkalhatojon ángel
naskoliˈ con ixtrompeta aˈxniˈcaˈ
natlōkentaxtūcan aˈntū ixtapuhuān
Dios aˈntū chuhuaˈj tzēˈk huīˈ.
Chuntzaˈ Dios cāhuanilh huan
aˈctaˈsanaˈnīˈn xalanīˈn makāntzaˈ
aˈntī ixtatāˈscuja Dios.
8 Aˈcalīstān ickaxmatpā huan
tachihuīn xalaˈ nac aˈkapūn aˈntū
xaˈickaxmatnīˈttzaˈ pūˈla. Lāˈ
quihuanilh:
—Capit lāˈ camaklhtīniˈ huan
libro aˈntū mālakapitzicanīˈt aˈntūn
chiˈpayā huan ángel aˈntī yā nac
mar lāˈ nac tiˈyaˈt.
9 Lāˈ iclakaˈlh huan ángel lāˈ
icsquiˈniˈlh huan libro xatiˈnaˈj. Lāˈ
quihuanilh:
—Camaklhtīniˈ lāˈ cahuaˈt. Lāˈ
nalīpāxūˈyaˈnaˈ lāˈ aˈyuj seˈksiˈ huaˈchi
taˈxcāt naquilhcaˈtzīˈyaˈ na minquilhniˈ.
10 Lāˈ icmaklhtīniˈlh huan xatiˈnaˈj
libro aˈntū ixchiˈpayā huan ángel lāˈ
icuaˈlh. Lāˈ lej seˈksiˈ icquilhcaˈtzīlh,
huaˈchi taxcāˈt. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
xaˈicuaˈnīˈttzaˈ, iclīpāxūˈyaˈnkōˈlh.
11 Lāˈ quihuanica:
—Maclacasquiˈnaˈ nahuampalaˈyaˈ
āˈmaktin aˈntū Dios huan ixpālacata
huan lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
lhūhuaˈ xcānsipejniˈ lāˈ xalanīˈn
huan tāpālhūhuaˈ tachihuīn lāˈ nā
huan reyes.

Huan kalhatuˈ aˈctaˈsanaˈnīˈn

11 Quimaxquīˈca kentin
aˈctzinaˈj quiˈhuiˈ aˈntū
pūlaclhcānaˈncan. Lāˈ quihuanica:
—Capit lāˈ calaclhcaˈ huan
ixlītokpān Dios lāˈ huan altar.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ cacāpūtleˈke ixlīhuākcaˈn
aˈntīn tamācāˈtanī Dios aˈntzaˈ.
2 Lāˈ tūˈ tilaclhcāˈyaˈ ixtanquilhniˈ
lītokpān. Tūˈ tilhcāˈyaˈ como
xlaˈ cāmacamaxquīˈcanīˈttzaˈ
huan makatiyātiˈnniˈ. Uˈtunuˈn
natamāsāˈaˈkahuānī ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios tuˈpuˈxamatuˈ mālhcuyuˈ.
3 Quit iccākaˈlhī kalhatuˈ
quiˈaˈctaˈsanaˈnīˈn. Naˈiccāmaxquīˈ
līmāpaˈksīn para natachihuīnaˈn
xlacaˈn chu aˈnchī iclacasquiˈn
ixlīhuāk huan mil lakatuˈ cientos
tuˈtumpuˈxam chiˈchiniˈ. Lāˈ
natalhakāˈ huan luˈxuˈ aˈntū
natasuˈyu palh talakaputza.
4 Huan kalhatuˈ aˈctaˈsanaˈnīˈn
xlacaˈn huan kantuˈ xaquiˈhuiˈ
oliva lāˈ nā huan kantuˈ pūmaksko
aˈntū tayānaˈ na ixlacapūn
Dios aˈntī māpaˈksīkōˈ huan
quilhtamacuj. 5 Palh aˈntī
cātlahuaniˈcuˈtun catūhuā aˈntūn
tūˈ tzey, nataquilhtaxtu lamanaˈ
aˈntū nacālīlhcuyukōˈ huan
ixtāˈcaˈtzacaˈn. Lāˈ chuntzaˈ natanī
chuxatī aˈntī nacātlahuaniˈcuˈtun
aˈntūn tūˈ tzey. 6 Huāˈ tamāˈna
kalhatuˈ aˈctaˈsanaˈnīˈn takaˈlhī
līmāpaˈksīn para que tūˈ
natamakxteka nala xcān līhuan
xlacaˈn tachihuīnaˈmāˈna por
ixpālacata Dios. Lāˈ takaˈlhī
līmāpaˈksīn para que tzē
nataxtāpalī huan xcān lāˈ kaˈlhniˈ
nala. Lāˈ takaˈlhī līmāpaˈksīn
para natamacamin ixlīhuāk huan
lakuālīnīn nac cāˈquilhtamacuj
chōˈnlhānīn xlacaˈn natalacasquiˈn.
7 Lāˈ aˈxniˈcaˈ natahuankōˈ aˈntū
natahuan por ixpālacata Dios,
huan animal aˈntū nataxtu de
nac xapūlhmāˈn lhuˈcuˈ, xlaˈ ūˈtzaˈ
nacātāˈla xlacaˈn. Lāˈ nacātlaja lāˈ
nacāmaknī. 8 Lāˈ huan ixmacniˈcaˈn
natatamāˈ nac cāˈtejen de huan
xcānsipej aˈnlhā quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo xtokohuaˈcaˈca. Lāˈ
ūˈtzaˈ tzē līmāpācuhuīcan huāˈmāˈ
xcānsipej Sodoma lāˈ nā Egipto
aˈyuj tūˈ chuntzaˈ ixtacuīniˈ.
9 Lāˈ natamāˈ ixmacniˈcaˈn
lakatuˈtun chiˈchiniˈ āˈpūpitzi. Lāˈ
natalaktzīˈn lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn ixlīhuāk xcānsipejniˈ
lāˈ xalanīˈn de huan tāpālhūhuaˈ
tachihuīn. Lāˈ tūˈ namakxtekcan
nacāmāˈcnūcan. 10 Lāˈ aˈntīn
tahuiˈlānaˈ nac quilhtamacuj,
xlacaˈn natalīpāxuhua aˈxniˈcaˈ
nacālaktzīˈncan xanīn. Lāˈ
natatlahua cāˈtaniˈ lāˈ natalāmaxquīˈ
lēˈksajnaˈ. Lāˈ chuntzaˈ natatlahua
como lej koˈhuaˈjuaˈ tamakcaˈtzīlh
aˈxniˈcaˈ huāˈ kalhatuˈ
aˈctaˈsanaˈnīˈn ixtachihuīnaˈn por
ixpālacata Dios.
11 Lāˈ iclaktzīˈlh aˈnchī
ixlīlakatuˈtun chiˈchiniˈ āˈpūpitzi
Dios cāmālakahuanīchokolh lāˈ
tatāˈkaquīˈlh. Lāˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
talaktzīˈlh lej tajicuaˈlh. 12 Aˈcalīstān
huan kalhatuˈ aˈctaˈsanaˈnīˈn
takaxmatli lakatin tachihuīn xalaˈ
nac aˈkapūn. Lāˈ cāhuanilh:
—Cataˈntit āˈtzāˈ.
Lāˈ tatōˈcaˈlh nac lakatin poklhnuˈ
hasta nac aˈkapūn. Lāˈ huan
ixtāˈcaˈtzacaˈn talaktzīˈlh aˈnchī
tatāˈkayāhualh. 13 Lāˈ chu tuncan
lacapalh tzuculh lej taxakāˈlī
huan tiˈyaˈt. Lāˈ ixlīlakacāuj parte
de huan xcānsipej mālakuanīca.
Lāˈ aˈntzaˈ tanīlh lakatojon mil
tachiˈxcuhuīˈt ixpālacata tachiquilh
huan tiˈyaˈt. Lāˈ aˈntīn tūˈ tanīlh, lej

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tajicuaꞌlh. Lāꞌ ixtahuan que Dios
aꞌntī xalaꞌ nac aꞌkapūn lej kaꞌlhī
līmāpaꞌksīn. 14 Huan ixlīlakatuꞌ
lakuat aꞌksputnīꞌt lāꞌ palaj
namimpala ixlīlakatuꞌtun.

Ixlīkentojon trompeta

15 Huan ixlīkalhatojon ángel
skoliꞌpā con ixtrompeta. Lāꞌ lej
palhaꞌ tzuculh tachihuīnaꞌn
makapitzīn nac aꞌkapūn lāꞌ
ixtahuan:

Chuhuaꞌj quinDioscaꞌn māpaꞌksī
ixlīhuāk quilhtamacuj. Lāꞌ nā
chuntzaꞌ ixCristo nā māpaꞌksī.
Lāꞌ xlaꞌ namāpaꞌksīniꞌn para
pōꞌktu.

16 Lāꞌ huan kalhapuꞌxamatāꞌtiꞌ
lacpapatzīnīꞌn aꞌntī ixtahuiꞌlānaꞌ na
ixpūtahuīꞌlhcaꞌn na ixlacapūn Dios,
xlacaꞌn tataquilhpūtaniꞌlh huan
Dios lāꞌ tamācāꞌtanīlh. 17 Lāꞌ xlacaꞌn
tahualh:

Huiꞌx quiMāpaꞌksīniꞌcaꞌn Dios lāꞌ
huiꞌx kaꞌlhīkōꞌyaꞌ limāpaꞌksīn.
Huiꞌx huiꞌlaꞌ lāꞌ pōꞌktu ixuiꞌlaꞌ lāꞌ
pōꞌktu nalatahuiꞌlaꞌyaꞌ.
Iccāmaxquīꞌyāniꞌ pāxcatcaꞌtzī
porque quilāmāsuꞌniꞌnīꞌtaꞌuj
aꞌnchī kaꞌlhīyaꞌ milīmāpaꞌksīn
lāꞌ lītzucunīꞌtaꞌtzaꞌ
māpaꞌksīniꞌnaꞌ.

18 Huan xalanīꞌn nac xcānsipejniꞌ
de huan quilhtamacuj lej
taꞌaꞌkchāꞌn.
Chilhtzaꞌ huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū
natapūmāpalaniꞌyāniꞌ con
huiꞌx aꞌntī quinDioscaꞌn.
Huiꞌx nacājuzgarlīyaꞌtzaꞌ huan
nīnīꞌn.
Lāꞌ huiꞌx nacāmaxquīꞌyaꞌ
ixtatlajcaꞌn xlacaꞌn aꞌntīn
tatāꞌscujāniꞌ huiꞌx lāꞌ nā
huan miꞌaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn lāꞌ
ixlīhuāk mintachiꞌxcuhuīꞌt
lāꞌ ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn
tamācāꞌtanīyāniꞌ, palh
xalakkaꞌtlaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn o
tūꞌ.
Chilhtzaꞌ huan chiꞌchiniꞌ aꞌntū
huiꞌx nacāpūmāsputūyaꞌ huan
aꞌntīn tamāsputūcuꞌtun huāꞌ
quilhtamacuj.

19 Aꞌcalīstān talaquīꞌlh huan
ixlītokpān Dios nac aꞌkapūn lāꞌ
ixtasuꞌyu huan nac lītokpān lakatin
caja aꞌnlhā ixmojōcanīꞌt huan
convenio aꞌntū Dios ixtlahuanīꞌt
con huan ixtachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ lej
tzuculh makliꞌpa lāꞌ con jiliniꞌ lāꞌ
tachiquilh huan tiꞌyaꞌt. Lāꞌ yujli
lhūhuaꞌ chejet.

Huan puscāt lāꞌ huan dragón

12 Lāꞌ āꞌcalīstān tasuꞌyulh
nac aꞌkapūn lakatin
kaꞌtlaꞌ lēꞌcnīn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ kalhatin
puscāt ixuanīꞌt. Lāꞌ huaꞌchilh
ixmakchīꞌcanīꞌt con ixlīmāxkakēn
chiꞌchiniꞌ huaꞌchi lakatin vestido. Lāꞌ
ixyā nac mālhcuyuꞌ. Lāꞌ ixmūhuīꞌ
lakatin corona de lakacāujtuꞌ staꞌcu.
2 Xlaꞌ ixcamalanīꞌt lāꞌ ixtaꞌsa como
ixcaꞌtzānaꞌyā como huan skaꞌtaꞌ
ixtahuiꞌlacuꞌtumāꞌtzaꞌ. 3 Lāꞌ huan
ixlīlakatuꞌ lēꞌcnīn tasuꞌyulh nac
aꞌkapūn. Uꞌtzaꞌ lakatin spiꞌnenkeꞌ
animal lej kaꞌtlaꞌ lāꞌ lījicuaꞌnīꞌt
ixuanīꞌt. Lāꞌ huāꞌmāꞌ animal, ūꞌtzaꞌ
huan dragón ixuanīꞌt. Lāꞌ ixkaꞌlhī
lakatojon ixaꞌkxāk lāꞌ kancāuj
ixaꞌkalokot. Lāꞌ lakatunuꞌ ixaꞌkxāk
ixkaꞌlhī ixcorona. 4 Lāꞌ xuakalēꞌlh
con īꞌstajan huan ixlīlakatuꞌtun
parte de ixlīlhūhuaꞌ staꞌcu lāꞌ
cāmacamínchaꞌ nac cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lāˈ aˈntzaˈ tāyachi huan dragón
na ixlacapūn huan puscāt aˈntī
ixaˈmāˈ mālacatuncuīniˈn, como
xlaˈ ixuaˈcuˈtun huan skaˈtaˈ
aˈxniˈcaˈ ixlacatuncuīlh. 5 Lāˈ
huan puscāt tahuiˈlalh ixcaman
xachiˈxcuˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ aˈntī lej līpalhaˈ
namāpaˈksīniˈn na ixlīhuāk huan
xcānsipejniˈ. Lāˈ chu tuncan huāˈ
skaˈtaˈ lēˈniˈca Dios aˈnlhā ixuīˈ na
ixpūmāpaˈksīn. 6 Lāˈ huan puscāt
tzāˈlalh, lāˈ aˈlh nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ
tiˈyaˈt aˈnlhā ixcāxuiˈlīniˈnīˈt Dios
aˈnlhā tzē natachoko, lāˈ aˈnlhā
namaktakaˈlhcan lakatin mil
lāˈ lakatuˈ ciento tuˈtumpuˈxam
chiˈchiniˈ.
7 Aˈcalīstān tzuculh lakatin
guerra nac aˈkapūn. Lāˈ Miguel
aˈntī xapuxcuˈ ángeles, xlaˈ lāˈ
ixángeles talātucsli con huan
dragón lāˈ ixángeles. 8 Lāˈ huan
dragón tlajaca lāˈ tūˈtzaˈ makxtekca
natahuiˈlayāchaˈ nac aˈkapūn lāˈ
nā huan ixángeles. 9 Tamacaxtuca
huan kaˈtlaˈ dragón. Xlaˈ ūˈtzaˈ
huan lūhuaˈ xalaˈ makāntzaˈ
lāˈ ūˈtzaˈ aˈntīn cāˈaˈkxokokōˈlh
ixlīhuākcaˈn xalanīˈn nac
cāˈquilhtamacuj. Xlaˈ ūˈtzaˈ
ixtacuīniˈ koˈtiˈtiˈ lāˈ nā huanican
Satanás. Cāmacamincanchaˈ hasta
huan nac tiˈyaˈt huan dragón lāˈ
ixángeles. 10 Aˈcalīstān ickaxmatli
lakatin palhaˈ tachihuīn nac
aˈkapūn lāˈ hualh:
—Chuhuaˈj quinDioscaˈn
nacāmāpūxtaxtūtzaˈ
ixtachiˈxcuhuīˈt. Xlaˈ ūˈtzaˈ huan rey.
Mālacsuˈyunīˈttzaˈ ixlīmāpaˈksīn. Lāˈ
chuhuaˈj ixCristo namāpaˈksīniˈn.
Tantlakaxtucatzaˈ de nac
aˈkapūn aˈntī lej ixcālēˈksaˈnīniˈn
huāˈ quintāˈtimīncaˈn. Xlaˈ
ixcālēˈksaˈnīniˈn de tuncuj lāˈ tzīˈsa
na ixlacapūn quinDioscaˈn. 11 Lāˈ
quintāˈtimīncaˈn tatlajanīˈttzaˈ por
ixpālacata ixkaˈlhniˈ huan Cordero
lāˈ por ixpālacata ixtachihuīn
Dios aˈntū xlacaˈn tamālacstūˈncli.
Xlacaˈn tūˈ ixtalakpuhuan
ixmacniˈcaˈn. Xlacaˈn ixtanīcuˈtun
por ixpālacata ixtachihuīn
Dios palh xlaˈ ixlacasquiˈn.
12 Tlajanaˈnīˈttzaˈ huan līmāpaˈksīn
xalaˈ nac aˈkapūn. Lāˈ tzētzaˈ
tapāxuhua xlacaˈn aˈntīn tahuiˈlānaˈ
aˈntzaˈ. Lāˈ xānti tala xlacaˈn aˈntīn
tahuiˈlānaˈ nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ lāˈ nac
mar. Huan koˈtiˈtiˈ cālakyujnīˈttzaˈ
xlacaˈn. Lāˈ lej aˈkchāˈnīˈt como
xlaˈ caˈtzītzaˈ pālh tūˈtzaˈ lej makān
namakxtekcan nascuja —hualh.
13 Lāˈ aˈxniˈcaˈ huan dragón caˈtzīlh
que ixmacamincanīˈtaˈnchaˈtzaˈ nac
cāˈtiˈyaˈtnaˈ, tzuculh macaputza
huan puscāt aˈntī tahuiˈlalh
ixcaman xachiˈxcuˈ. 14 Lāˈ huan
puscāt maxquīˈca kentuˈ ixpeken
huaˈchi ixlaˈ lakatin kaˈtlaˈ águila.
Lāˈ chuntzaˈ xlaˈ tzēn pūkosnūˈlh
nac cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt aˈnlhā
ixcāxtlahuaniˈcanīˈt lāˈ aˈnlhā
namaktakaˈlhcan por lakatuˈtun
cāˈta āˈpūpitzi. Lāˈ chuntzaˈ
tzāˈlaniˈlh huan dragón. 15 Lāˈ huan
dragón quilhtaxtulh lhūhuaˈ xcān
huaˈchi lakatin pūxka na ixlakstunc
huan puscāt. Xlaˈ ixlacasquiˈn que
huan xcān ixlēˈlh huan puscāt.
16 Huan tiˈyaˈt maktāyalh huan
puscāt. Tacheˈkelh lāˈ chuˈhuaˈkōˈlh
huan xcān aˈntū ixquilhtaxtunīˈt
huan dragón. 17 Lāˈ ūˈtzaˈ lej
līˈaˈkchāˈlh huan dragón con huan
puscāt. Lāˈ aˈlh cātāˈlātucsa con

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

āˈmakapitzīn ixcamanaˈ. Xlacaˈn
ūˈtunuˈn aˈntīn takalhlakaˈīˈ
aˈntū ixlīmāpaˈksīn Dios. Lāˈ tūˈ
tamakxteka aˈntū ixlīstuˈncuaˈ aˈntū
ixmāsuˈyu Jesucristo.

Huan tantuˈ animalhnaˈ xalakkoˈhuaˈjuaˈ

13 Lāˈ āˈcalīstān ictāyalh na
ixquilhtūn huan mar lāˈ
iclaktzīˈlh lakatin animal aˈntū
tacutli nac mar. Ixkaˈlhī kancāuj
ixaˈkalokot lāˈ lakatojon ixaˈkxāk.
Lāˈ lakatunuˈ corona ixkaˈlhī nac
kanatunuˈ ixaˈkalokot. Lāˈ huan
lakatunuˈ ixaˈkxāk ixtatzoˈkniˈ
lakatin tacuīniˈ aˈntū ixuanicuˈtun
que xlaˈ ixtāˈtalacastuccuˈtun
con huan Dios. 2 Huāˈmāˈ animal
aˈntū iclaktzīˈlh, xlaˈ ixuanīˈt
huaˈchi misin. Lāˈ ixtojonīˈn
huaˈchi ixlaˈ oso ixtahuanīˈt. Lāˈ
huan ixquilhniˈ ixkaˈlhī huaˈchi
ixquilhniˈ león. Lāˈ huan dragón
maxquīˈlh ixlīmāpaˈksīn huan
animal aˈntū tacutli nac mar. Lāˈ
chuntzaˈ huan animal lej ixkaˈlhī
lhūhuaˈ līmāpaˈksīn. 3 Nā lakatin
ixaˈxāk huan animal ixtasuˈyu
huaˈchi lej ixmātakāhuīˈcanīˈt
lāˈ āˈmacstiˈnaˈj īˈsputniˈtzaˈ para
nanī, pero chuhuaˈj tzeyalhtzaˈ
aˈnlhā ixtakāhuīˈnīˈt. Ixlīhuākcaˈn
huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn
nac quilhtamacuj lej talēˈcnīlh
huan animal lāˈ tastālaniˈlh. 4 Lāˈ
tamācāˈtanīlh huan dragón porque
ixmaxquīˈnīˈttzaˈ huan līmāpaˈksīn
huan animal. Lāˈ nā tamācāˈtanīlh
huan animal lāˈ ixtahuan:
—Tūˈ aˈnampala āˈkalhatin huaˈchi
huāˈmāˈ animal. ¿Tichūn tzē
natlaja?
5 Lāˈ makxtekca nahuan huan
animal aˈntū lej xakoˈhuaˈjuaˈ
tachihuīn. Lāˈ makxtekca nakaˈlhī
līmāpaˈksīn tuˈpuˈxamatuˈ
mālhcuyuˈ. 6 Lāˈ xlaˈ lej koˈhuaˈjuaˈ
tzuculh līchihuīnaˈn Dios lāˈ
ixtacuīniˈ lāˈ huan aˈkapūn lāˈ
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tahuiˈlānaˈnchaˈ
nac aˈkapūn. 7 Lāˈ makxtekca
nacātāˈlāstaˈla ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios. Lāˈ cātlajalh. Lāˈ makxtekca
nacāmāpaˈksī ixlīhuākcaˈn
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn ixlīhuāk
huan tribus lāˈ ixlīhuākcaˈn xalanīˈn
huan tāpālhūhuaˈ tachihuīn lāˈ
ixlīhuākcaˈn xcānsipejniˈ. 8 Lāˈ
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tahuiˈlānaˈ nac
quilhtamacuj tamācāˈtanīlh huan
animal. Lāˈ xmān tūˈ tamācāˈtanīlh
xlacaˈn aˈntī ixtatzoˈkniˈ
ixtacuīniˈcaˈn huan nac libro aˈnlhā
cātzoˈkcanīˈt ixtacuīniˈcaˈn aˈntīn
takaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn.
Ixtatzoˈkniˈ ixtacuīniˈcaˈn desde
aˈxniˈcaˈ tzuculh huan quilhtamacuj.
Lāˈ huāˈmāˈ libro māpaˈksī xmān
ūˈtzaˈ huan Cordero aˈntī maknīca.
9 Chuhuaˈj xaˈnca cakaxpaˈttit
aˈntū naˈicuan. 10 Aˈntīn tachīˈ
āˈmakapitzīn, nā xlacaˈn
nacāchīˈcan. Lāˈ aˈntīn tamaknīniˈn
con ixespadacaˈn, nā xlacaˈn
nacāmaknīcan con huan espada.
Lāˈ lej tasquiˈnī que huan
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios natatāyaniˈ
aˈntū nacāpātleˈkeniˈ lāˈ tūˈ maktin
natamakxteka de nataˈaˈkahuānaˈniˈ
Dios.
11 Aˈcalīstān iclaktzīˈmpā āˈlakatin
animal aˈntū tāˈcxtuchi na ixtampīn
cāˈtiˈyaˈtnaˈ. Xlaˈ ixkaˈlhī kantuˈ
ixaˈkalokot huaˈchi ixaˈkalokot
borrego. Lāˈ chihuīnaˈlh huaˈchi

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

lakatin dragón. 12 Xlaꞌ ixkaꞌlhīkōꞌ
ixlīmāpaꞌksīn de huan xapūꞌla
animal na ixlacapūn. Lāꞌ ixlīhuāk
huan tiꞌyaꞌt lāꞌ ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn tahuiꞌlānaꞌ nac tiꞌyaꞌt, xlaꞌ
ixmāmācāꞌtanīnī huan xapūꞌla
animal. Lāꞌ huan xapūꞌla animal,
xlaꞌ ūꞌtzaꞌ aꞌntūn takāhuīꞌn ixuanīꞌt
lāꞌ tzeyalh aꞌnlhā ixtakāhuīꞌnīꞌt.
13 Lāꞌ huan ixlītantuꞌ animal
tlahualh lakkaꞌtlaꞌn lēꞌcnīn. Lāꞌ
na ixlacapūncaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt
xlaꞌ macaminchaꞌ macscut de nac
aꞌkapūn lāꞌ macachilh hasta nac
cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ. 14 Lāꞌ como xlaꞌ tzē
ixtlahua huan lēꞌcnīn na ixlacapūn
huan xapūꞌla animal, nā chuntzaꞌ
cālīꞌaꞌkxokolh huan tachiꞌxcuhuīꞌt
xalaꞌ nac cāꞌquilhtamacuj. Lāꞌ
cāmātlahuīlh lakatin ídolo aꞌntū
ixtasuꞌyu huaꞌchi huan xapūꞌla
animal como ūꞌtzaꞌ ixlacasquiꞌn
namācāꞌtanīcan. Huan xapūꞌla
animal ūꞌtzaꞌ aꞌntūn tzē tahuiꞌlapā
aꞌyuj ixmātakāhuīꞌcanīꞌt con espada.
15 Lāꞌ huan ixlītantuꞌ animal ixkaꞌlhī
līmāpaꞌksīn de mālakahuanī
huan ídolo aꞌntū huaꞌchi huan
xapūꞌla animal. Lāꞌ chuntzaꞌ huan
ídolo tzē ixchihuīnaꞌn lāꞌ tzē
ixcāmāmaknīnīniꞌn ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn tūꞌ tamācāꞌtanīlh. 16 Lāꞌ
huan ídolo cāmāmacahuiꞌlīnīniꞌlh
catūhuā huaꞌchi lakatin sello na
ixmacacānaꞌjcaꞌn o na ixtankāncaꞌn
ixlīhuākcaꞌn huan tachiꞌxcuhuīꞌt.
Chuntzaꞌ ixcātlahua ixlīhuākcaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt lej xalakkaꞌtlaꞌ lāꞌ
aꞌntīn tūꞌ xakaꞌtlaꞌ, lāꞌ huan ricos lāꞌ
huan pobres, lāꞌ aꞌntī ixtamakscuja
lāꞌ nā aꞌntīn tūꞌ ixtamakscuja.
17 Lāꞌ tzē ixtatamāhuanaꞌn lāꞌ
ixtastāꞌnan xmān aꞌntī ixtakaꞌlhī
na ixtankāncaꞌn o na ixmacancaꞌn
huan ixtacuīniꞌ huan animal o
ixnúmero de huan animal. 18 Lāꞌ
natamāchekxī huāꞌmāꞌ xmān aꞌntī
lej xalakskalalhnaꞌ. Lāꞌ aꞌntī lej
lacsculujuaꞌ tzē natamāchekxī
xlacaꞌn aꞌntū huanicuꞌtun ixnúmero
huan animal. Ixnúmero xlaꞌ
huaꞌchi lītalacsuꞌyu lakatin tacuīniꞌ.
Ixnúmero xlaꞌ lakachāxan ciento āꞌt
uꞌtumpuꞌxamachāxan.

Tatlīꞌlh lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt

14 Lāꞌ āꞌcalīstān iclaktzīꞌlh
huan aꞌntī huanican
Cordero ixyā na ixaꞌcpūn lakatin
kēstīn aꞌntū ixtacuīniꞌ Sión.
Lāꞌ xlaꞌ ixcātāꞌlahuīꞌ lakatin
ciento āꞌtuꞌpuꞌxamatāꞌtiꞌ mil
tachiꞌxcuhuīꞌt. Lāꞌ xlacaꞌn ixtakaꞌlhī
na ixtankāncaꞌn huan ixtacuīniꞌ
huan Cordero lāꞌ nā ixtacuīniꞌ
ixTātaꞌ. 2 Lāꞌ ickaxmatli catūhuā
de nac aꞌkapūn lāꞌ ixmacasāꞌnan
huaꞌchi aꞌnlhā yujyā xcān aꞌntū
lej xakaꞌtlaꞌ lāꞌ huaꞌchi aꞌxniꞌcaꞌ
lej palhaꞌ jili. Lāꞌ huan aꞌntū
ickaxmatli xlaꞌ ūꞌtzaꞌ huan
arpajnaꞌnīꞌn ixtaꞌarpajnaꞌmāꞌna.
3 Lāꞌ xlacaꞌn ixtatlīꞌmāꞌna ixtayānaꞌ
na ixlacapūn ixpūmāpaꞌksīn
Dios lāꞌ na ixlacapūncaꞌn huan
kalhatāꞌtiꞌ aꞌntī ixtayānaꞌ nac huan
aꞌkatzāꞌstūtāꞌtiꞌ lāꞌ na ixlacapūncaꞌn
huan lacpapatzīnīꞌn. Lāꞌ aꞌntū
ixtatlīꞌ xlaꞌ ūꞌtzaꞌ xasāstiꞌ. Lāꞌ nīn
kalhatin tūla īꞌscaꞌta, xmān huan
lakatin ciento āꞌtuꞌpuꞌxamatāꞌtiꞌ
mil tachiꞌxcuhuīꞌt. Xlacaꞌn aꞌntīn
cāmāpūtaxtūcanīꞌt de ixlīhuākcaꞌn
xalanīꞌn nac quilhtamacuj. 4 Huāꞌ
tamāꞌna tachiꞌxcuhuīꞌt xalacuan. Lāꞌ
xlacaꞌn aꞌntīn tūꞌ ixtamakxteknīꞌt

ixtachihuīn Dios. Lāˈ xmān Dios
ixtamācāˈtanīnīˈt. Lāˈ xlacaˈn
tastālaniˈ huan Cordero chu
aˈnlhā aˈn xlaˈ. Xlacaˈn ūˈtunuˈn
aˈntī xapūˈla cāmāpūtaxtūca
de na ixlaclhpuˈnancaˈn huan
tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
cāˈquilhtamacuj. Lāˈ xlacaˈn huaˈchi
lakatin lēˈksajnaˈ na ixlacapūn Dios
lāˈ na ixlacapūn huan Cordero. 5 Lāˈ
xlacaˈn tūˈ maktin tahualh nīn
lakatin tāˈksaˈnīn. Lāˈ nīn tuntūˈ
ixtalaclēˈn.

Aˈntūn tahualh huan kalhatuˈtun ángeles

6 Aˈcalīstān iclaktzīˈlh āˈkalhatin
ángel aˈntī ixkosnūˈntlāˈhuan
lej tālhmāˈn. Xlaˈ ūˈtzaˈ
ixmācaˈtzīnīniˈn huan xatzey
tachihuīn aˈntū para pōˈktu lāˈ
aˈntū ixpālacata Jesucristo. Lāˈ
xlaˈ ūˈtzaˈ ixcāhuani ixlīhuākcaˈn
aˈntī xalanīˈn nac cāˈquilhtamacuj
lāˈ ixlīhuākcaˈn xcānsipejniˈ
lāˈ xalanīˈn ixlīhuākcaˈn huan
xalacxtuˈncnuˈ tachihuīn. 7 Lāˈ xlaˈ
lej palhaˈ hualh:
—Cajicuaˈniˈtit Dios lāˈ
camākaˈtlīˈtit xmān ūˈtzaˈ.
Chilhtzaˈ huan chiˈchiniˈ aˈntū
nacāpūlacāxtlahuakōˈ huan
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ camācāˈtanīˈtit
Dios xmān ūˈtzaˈ como ūˈtzaˈ
tlahualh aˈkapūn lāˈ tiˈyaˈt lāˈ huan
mar lāˈ ixlīhuāk huan muˈsniˈ.
8 Lāˈ āˈkalhatin ángel, huan
ixlīkalhatuˈ, xlaˈ stālaniˈlh lāˈ hualh:
—Chuhuaˈj sputli ixlīmāpaˈksīn
huan xcānsipej aˈntū huanican
Babilonia aˈntū lej ixkaˈlhī
līmāpaˈksīn. Xalanīˈn huāˈmāˈ
xcānsipej, xlacaˈn talītalakspiˈtnīˈt
huan Dios lāˈ chuhuaˈj tamācāˈtanī
huan āˈmakapitzīn diosnuˈ. Lāˈ
por ixpālacatacaˈn nā chuntzaˈ
tamakscaˈtli huan xalanīˈn
āˈlacatin xcānsipejniˈ. Lāˈ ūˈtzaˈ
Dios līˈaˈkchāˈlh con ūˈtunuˈn. Lāˈ
chuhuaˈj ūˈtzaˈ nacālīmāpātīnīcan.
9 Huan ixlīkalhatuˈtun ángel
stālaniˈlh huan kalhatuˈ lāˈ lej
palhaˈ hualh:
—Chuhuaˈj Dios nacāmāpātīnī
ixlīhuākcaˈn aˈntīn tamācāˈtanī
huan animal lāˈ ixídolo
aˈntūn tasuˈyu huaˈchi huan
animal, lāˈ aˈntīn tatamakxteka
nacāhuiˈlīniˈcan sello ixlaˈ huan
animal na ixtankāncaˈn o na
ixmacancaˈn. 10 Dios lej aˈkchāˈnīˈt
con xlacaˈn lāˈ lej nacāmāpātīnī.
Ixlīhuākcaˈn natapātīniˈn huaˈchilh
cāmāpūˈcanīˈt nac azufre aˈntū
lhcumāˈ. Natapātīniˈn xlacaˈn na
ixlacapūncaˈn huan ixángeles Dios
lāˈ na ixlacapūn huan Cordero.
11 Lāˈ para pōˈktu natāˈkapūyāhua
tālhmāˈn huan xajiniˈ lamanaˈ
aˈnlhā natapātīniˈntamāˈ pōˈktu.
Lāˈ xlacaˈn tūˈ maktin natapājaxa
nīn de tzīˈsa lāˈ nīn de tuncuj.
Lāˈ chuntzaˈ natapātīniˈn aˈntīn
tamācāˈtanī huan animal lāˈ huan
ídolo. Chuntzaˈ natapātīniˈn
aˈntīn takaˈlhī na ixtankāncaˈn
ixtacuīniˈ huan animal. 12 Lāˈ kaˈlhī
natatāyaniˈ ixtachiˈxcuhuīˈt Dios
lāˈ tasquiˈnī nataˈaˈkahuānaˈniˈ
ixlīmāpaˈksīn Dios lāˈ nā tasquiˈnī
tūˈ maktin natamakxteka de
takalhlakaˈīˈ Jesucristo.
13 Lāˈ ickaxmatli lakatin tachihuīn
nac aˈkapūn aˈntū hualh:
—Catzoˈkti huāˈmāˈ: "Pōˈktu
natalīpāxuhua xlacaˈn aˈntī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

natakalhlakaꞌīꞌ Jesucristo aꞌxniꞌcaꞌ
natanī”. Lāꞌ nā huan Espíritu Santo
huan: “Stuꞌncuaꞌ natapāxuhua
xlacaꞌn como chuhuaꞌj natajaxa
lāꞌ tūꞌtzaꞌ catitapātīniꞌlh. Lāꞌ
nacāmāpalacan por huan xalacuan
aꞌntū tatlahualh”.

Māꞌkaquīꞌca huan tachaꞌniꞌ

14 Aꞌcalīstān iclaktzīꞌlh lakatin
saꞌkaka poklhnuꞌ. Lāꞌ huan nac
poklhnuꞌ aꞌntzaꞌ ixuīꞌ kalhatin
chiꞌxcuꞌ lāꞌ ixmūhuīꞌ lakatin corona
de oro. Lāꞌ ixchiꞌpanīꞌt huaꞌchi
kantin machīta tzej xastaꞌyaꞌncaꞌ.
15 Lāꞌ taxtupā āꞌkalhatin ángel
de nac līitokpān. Lāꞌ lej palhaꞌ
tāꞌchihuīnaꞌlh aꞌntī ixuīꞌ huan nac
poklhnuꞌ lāꞌ huanilh:
—Namāꞌkaquīꞌyaꞌ ixtōꞌcaꞌt huan
tachaꞌniꞌ como chāꞌlhtzaꞌ huan
chiꞌchiniꞌ aꞌntū napūmāꞌkaquīꞌcan
huan tachaꞌniꞌ. Caꞌtlaꞌlhtzaꞌ huan
tachaꞌniꞌ nac cāꞌquilhtamacuj. 16 Lāꞌ
aꞌntī ixuīꞌ nac poklhnuꞌ māꞌkaquīꞌlh
huan tachaꞌniꞌ nac quilhtamacuj.
17 Aꞌcalīstān iclaktzīꞌmpā
āꞌkalhatin ángel taxtulh de
nac līitokpān nac aꞌkapūn. Lāꞌ
nā xlaꞌ ixchiꞌpanīꞌt ixmachīta
tzej xastaꞌyaꞌncaꞌ. 18 Lāꞌ
āꞌcalīstān minchaꞌ nac altar
āꞌkalhatin huampala ángel aꞌntī
ixlīmāmacūꞌcanīꞌt huan macscut.
Lāꞌ xlaꞌ lej palhaꞌ taꞌsaniꞌlh huan
ángel aꞌntī ixchiꞌpanīꞌt ixmachīta lāꞌ
huanilh:
—Capūchuꞌcu mimachīta huan
xamayāc uvas aꞌnlhā tastacnīꞌt nac
cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ como chuhuaꞌj huāktzaꞌ
xachān.
19 Lāꞌ huan ángel pūchuꞌculh
ixmachīta huan xamayāc uvas nac
cāꞌtiꞌyaꞌtnaꞌ. Lāꞌ cāmojōlh huan
uvas aꞌnlhā tzej nalacchiꞌtcan
para nataxtuniꞌkōꞌ huan xaxcān.
Chuntzaꞌ nalīmāchekxīcan que
Dios nacāmāpātīnī huan aꞌntī
xacaꞌtzancaꞌtzīnīꞌn como lej
aꞌkchāꞌnīꞌt con ūꞌtunuꞌn. 20 Lāꞌ
lacchiꞌtca huan uvas na ixquilhtūn
huan xcānsipej. Lāꞌ taxtulh lhūhuaꞌ
kaꞌlhniꞌ huaꞌchi kantin pūxka
aꞌxniꞌcaꞌ kaꞌtlaꞌnan. Lāꞌ lej pūlhmāꞌn
ixuanīꞌt lāꞌ chāꞌlh na ixpixniꞌ huan
cahuāyuj lāꞌ lakatuꞌtun ciento
kilómetros ixlīlhmāꞌn.

Huan ángeles ixtalēꞌn lakatojon lakuat

15 Lāꞌ āꞌcalīstān iclaktzīꞌmpā
lakatin kaꞌtlaꞌ lēꞌcnīn nac
aꞌkapūn. Iccālaktzīꞌlh kalhatojon
ángeles lāꞌ chāꞌtunuꞌ de xlacaꞌn
ixtalēꞌn lakatin lakuat. Lāꞌ huāꞌ
tamāꞌna lakuat, ūꞌtzaꞌ āꞌxmān.
Aꞌxniꞌcaꞌ nalatzaꞌ huāꞌmāꞌ lakuat
aꞌxniꞌcaꞌ nasputa ixtāꞌkcha Dios.
2 Lāꞌ āꞌcalīstān iclaktzīꞌmpā
catūhuā aꞌntū ixtasuꞌyu huaꞌchi
lakatin mar aꞌntū huaꞌchi vidrio. Lāꞌ
spiꞌnenkeꞌ ixuanīꞌt huaꞌchi jalaꞌnat.
Lāꞌ nā iccālaktzīꞌlh aꞌntī ixtatlajanīꞌt
huan xakoꞌhuaꞌjuaꞌ animal
como tūlalh cāmāquilhpūtīca
na ixlacapūn huan ídolo aꞌntū
ixtlahuanīꞌt huaꞌchi ixmacniꞌ.
Lāꞌ xlacaꞌn tūꞌ tatamakxtekli
nacātankāhuiꞌlīcan huan
ixnúmero de ixtacuīniꞌ. Lāꞌ xlacaꞌn
ixtayānaꞌ na ixquilhtūn huan
nac mar aꞌntū huaꞌchi vidrio. Lāꞌ
ixtachiꞌpayānaꞌ huan arpas aꞌntū
Dios ixcāmaxquīꞌnīꞌt. 3 Lāꞌ xlacaꞌn
ixtatlīꞌyānaꞌ aꞌntū ixtlīꞌ Moisés
aꞌntī ixtāꞌscuja Dios. Ixtatlīꞌ por

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

ixpālacata huan Cordero. Lā' a'ntū
tatlī'lh, ū'tza' huā'mā':
Māpa'ksīni' quinDiosca'n,
hui'x ka'lhīkō'ya' ixlīhuāk
līmāpa'ksīn.
Ixlīka'tla' lā' lej tzēhuanī't huāk
a'ntū tlahua'ya' hui'x.
Xmān hui'x māpa'ksīkō'ya'
ixlīhuāk xcānsipejni'.
Lā' huāk a'ntū tlahua'ya' lej
tzey lā' ū'tza' chu a'nchī
ixlīstu'ncua'.
4 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't
natajicua'ni'yāni' hui'x,
Māpa'ksīni'.
Lā' ixlīhuākca'n
natamāka'tlī'yāni'.
Lā' xmān hui'x tlahua'ya' huāk
tzey.
Lā' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj natamin lā'
natamācā'tanīyāni' xmān
hui'x, como ixlīhuākca'n
talaktzī'n que lej tzey
ixlīhuāk a'ntū hui'x tlahua'ya'.
5 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan
lītokpān ixlaquī'yā nac a'kapūn.
Lā' huan na ixchakān ixui'lacha'
huan chihuixni' a'nlhā tatzo'kni'
huan ley a'ntū maxquī'canī't
Moisés. 6 Lā' tataxtulh de huan nac
lītokpān huan kalhatojon ángeles
a'ntī ixtalē'mā'na huan lakatojon
lakuat. Ixtalhakā'nī't ixlu'xu'can lej
xafino lā' smu'yonko' lā' stala'nka'
lā' ixtaka'lhī ixlīchī'cānca'n de oro
na ixcu'xanca'n. 7 Lā' ā'calīstān
kalhatin de huan ixlīkalhatā'ti' a'ntī
ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'
cāmaxquī'lh chā'tunu de huan
ángeles lakatunu' kā'x de oro. Lā'
huan kā'x ixtalītzuma de huan
a'ntū Dios nacālīmāpātīnī huan
tachi'xcuhuī't. Lā' Dios, xla' huī'
para pō'ktu. 8 Lā' huan lītokpān
ixlītzumakō' jini' como Dios lej
ka'tla' lā' lej ka'lhī līmāpa'ksīn.
Lā' nīn kalhatin tzē ixtanū huan
nac lītokpān līhuān tūna'j ī'sputkō'
huan lakatojon lakuat a'ntū
ixtalē'nācha' huan kalhatojon
ángeles.

Huan pātojon kā'x a'nlhā ixtojōmā' a'ntū līmāpātīnīni'n Dios

16 Lā' ā'calīstān ickaxmatli
lakatin tachihuīn lej palha'
a'ntū ixtaxtumā' de huan nac lītokpān.
Lā' cāhuanilh huan kalhatojon ángeles:
—Capinchipitit lā' capūxteketit
huan nac cā'ti'ya'tna' huan
lakatojon kā'x a'ntū cātamaxquī'ni'
lā' a'nlhā tatojōmā'na a'ntū Dios
nacālīmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't.
2 Huan xapū'la ángel a'lh lā'
pūxtekelh ixkā'x nac cā'ti'ya'tna'.
Lā' cātaxtuni'lh lej lakko'hua'jua'
tzi'tzi' a'ntū lej ixcāca'tzani' huan
a'ntī ixtaka'lhī na ixtankānca'n
ī'sello de huan animal lā' huāk a'ntī
ixtataquilhpūtani' xla'.
3 Lā' huan ixlīkalhatu' ángel nā
pūxtekelh ixkā'x huan nac mar.
Lā' huan xcān ka'lhni' lalh hua'chi
ixka'lhni' kalhatin nīn. Lā' tanīkō'lh
ixlīhuāk a'ntū ixa'nan nac mar.
4 Lā' huan ixlīkalhatu'tun ángel
pūxtekepā ixkā'x na ixlīhuāk huan
pūxka lā' a'nlhā hui'lāna' mu'sni'.
Lā' xlaca'n ka'lhni' talakō'lh. 5 Lā'
ickaxmatli a'nchī hualh huan ángel
a'ntī pūxtekelh ixkā'x huan nac
xcān. Lā' hualh:
—QuinDiosca'n, hui'x lej tzey.
Lā' hui'x huī' lā' pō'ktu ixlahui'la'.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Lej tzey aˈnchī talīmāpalanīˈt con
huiˈx. 6 Xlacaˈn aˈntī cāmāpātīnīpāˈt
tamaknīlh huan mintachiˈxcuhuīˈt
lāˈ miˈaˈctaˈsanaˈnīˈn. Lāˈ chuhuaˈj
huiˈx cāmākoˈtūpāˈt huan kaˈlhniˈ.
Chuntzaˈ cāminīˈniˈ.
7 Lāˈ āˈcalīstān ickaxmatpā lakatin
tachihuīn huan nac altar aˈntū
hualh:

—Dios Māpaˈksīniˈ, huiˈx
kaˈlhīˈkōˈyaˈ ixlīhuāk
līmāpaˈksīn. Lej tzey huiˈx aˈnchī
cālīlacāxtlahuaˈyaˈ.

8 Lāˈ huan ixlīkalhatāˈtiˈ ángel
nā pūxtekelh huan ixkāˈx huan
nac chiˈchiniˈ. Lāˈ chuntzaˈ huan
chiˈchiniˈ cālhcuyulh huan
tachiˈxcuhuīˈt con ixmacscut.
9 Xlacaˈn talhcukōˈlh. Lāˈ tahualh
lej lakkoˈhuaˈjuaˈ tachihuīn
por ixpālacata Dios como xlaˈ
macamilh huāˈmāˈ lakuat como
kaˈlhī līmāpaˈksīn. Lāˈ xlacaˈn
tūˈ maktin taxtāpalīcuˈtunli
ixtapāstacnaˈcaˈn. Lāˈ tūˈ maktin
tataquilhpūtaniˈcuˈtunli Dios.
10 Lāˈ āˈcalīstān huan
ixlīkalhaquitzis ángel nā pūxtekepā
ixkāˈx huan na ixpūtahuīˈlh
huan xakoˈhuaˈjuaˈ animal. Lāˈ
tuncan tzīˈsualh lakachu aˈnlhā
ixmāpaˈksīniˈn huan xakoˈhuaˈjuaˈ
animal. Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
ixtaxcā īˈsīˈmaˈkāˈtcaˈn como
lej ixtapātīniˈmāˈna. 11 Lāˈ lej
koˈhuaˈjuaˈ talīchihuīnaˈlh
Dios xalaˈ nac aˈkapūn como
lej ixtapātīniˈmāˈna como lej
ixcāmājiclhuīˈ ixtziˈtziˈcaˈn. Lāˈ
tūˈ tamakxtekli natatlahua aˈntū
koˈhuaˈjuaˈ.
12 Lāˈ huan ixlīkalhachāxan
ángel nā pūxtekelh ixkāˈx huan
nac pūxka aˈntū huanican Eufrates.
Lāˈ huan pūxka tīlh lāˈ chuntzaˈ
tzē tapātleˈkelh huan reyes
aˈntī ixtamimāˈnaˈnchaˈ aˈnlhā
tāˈcxtuyāchi huan chiˈchiniˈ.
13 Lāˈ āˈcalīstān iclaktzīˈmpā
kalhatuˈtun espíritus
xalakkoˈhuaˈjuaˈ. Xlacaˈn tataxtulh
na ixquilhniˈ huan dragón lāˈ
ixquilhniˈ huan animal xakoˈhuaˈjuaˈ
lāˈ nā ixquilhniˈ huan aˈkxokonuˈ
aˈctaˈsanaˈ. Lāˈ huan espíritus
ixtatasuˈyu huaˈchi chachakatnaˈ.
14 Lāˈ huāˈ tamāˈna espíritus, xlacaˈn
tlajanaˈnīˈn ixtahuanīˈt. Lāˈ xlacaˈn
ixtatlahua lēˈcnīn. Lāˈ xlacaˈn
tataxtulh para natamākēstoka
ixlīhuākcaˈn huan reyes xalanīˈn
nac cāˈquilhtamacuj. Lāˈ chuntzaˈ
huan reyes tatlahualh guerra huan
chiˈchiniˈ aˈntū lacsacuiˈlīnīˈt Dios
aˈntī kaˈlhīkōˈ līmāpaˈksīn. 15 Uˈtzaˈ
huāˈmāˈ aˈntū huan Jesucristo:

—Huanmāˈ chiˈchiniˈ quit naˈicmin
huaˈchi kalhatin kaˈlhānaˈ como
nīn chāˈtin quintikaˈlhītōˈlalh. Lej
līpāxūj natala xlacaˈn aˈntī lej
xaˈnca natamaktakaˈlha ixluˈxuˈcaˈn
lāˈ tūˈ natalhtata. Chuntzaˈ tūˈ
laklhkaˈloˈko catitalatāˈkchokolh
xlacaˈn lāˈ tūˈ catitamāxanaˈlh na
ixlacapūncaˈn tachiˈxcuhuīˈt.

16 Lāˈ huan reyes tatakēstokli
aˈnlhā ixuanican Armagedón huan
tachihuīn hebreo.
17 Lāˈ āˈcalīstān huan ixlīkalhatojon
ángel pūxtekelh ixkāˈx nac cāˈūˈnīˈn.
Lāˈ chu tuncan chihuīnaˈlh kalhatin
aˈntī ixuīˈ nac pūmāpaˈksīn aˈntū ixuīˈ
nac lītokpān nac aˈkapūn. Lāˈ hualh:

—Chuhuaˈj lakōˈnīˈttzaˈ ixlīhuāk.

18 Lāˈ chu tuncan tzuculh makliˈpa
lāˈ palhaˈ jililh. Lāˈ lej tachiquilh

huan tiˈyaˈt. Lāˈ aˈnchī tachiquilh
huan tiˈyaˈt, tūˈ maktin ixlanīˈt
ixtāˈchuntzaˈ desde aˈxniˈcaˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt tatzuculh
talatahuiˈla nac quilhtamacuj. 19 Lāˈ
huan kaˈtlaˈ cāˈlacchicniˈ, aˈnlhā
ixuanican Babilonia, tacheˈkelh
huan tiˈyaˈt lāˈ lakatuˈtun taxtulh.
Lāˈ huan xcānsipejniˈ xalaˈ ixlīhuāk
quilhtamacuj, talakuankōˈlh.
Dios cāpāstacli huan tamāˈna
xalanīˈn nac Babilonia aˈnchī lej
ixtatlahuanīˈt aˈntū xakoˈhuaˈjuaˈ.
Lāˈ xlaˈ lej cāmāpātīnīlh como
xlaˈ lej ixaˈkchāˈnīˈt. 20 Lāˈ
ixlīhuāk huan lacpītzinaˈj tiˈyaˈt
nac mar talakuankōˈlh. Lāˈ nā
talakuankōˈlh huan kēstīnniˈ. Lāˈ
tūˈtzaˈ ixtatasuˈyu. 21 Lāˈ yujli
chejet lej lakkaˈtlaˈ. Lāˈ lakatin
chejet ixtzincan tuˈpuˈxam
kilos. Lāˈ cāmūtōˈlalh huan
tachiˈxcuhuīˈt. Lāˈ xlacaˈn āˈchulāˈ
koˈhuaˈjuaˈ talīchihuīnaˈlh Dios por
ixpālacata huan chejet como lej
ixtapātīniˈmāˈna ixpālacata huan
xakaˈtlaˈ lakuat.

Māpātīnīca huan puscāt aˈntīn tūˈ tzey ixuanīˈt

17 Lāˈ quilakmilh huan
kalhatin ixlīkalhatojon
ángeles aˈntī ixtakaˈlhī huan
lakatojon kāˈx. Lāˈ quihuanilh:
—Cataˈt. Naˈicmāsuˈniˈyāniˈ aˈnchī
namāpātīnīcan huan puscāt aˈntī
lej tlahua talākalhīˈn aˈntī huīˈ
aˈnlhā māˈ lhūhuaˈ marnaˈ. 2 Huan
māpaˈksīniˈnīˈn xalanīˈn ixlīhuāk
huan quilhtamacuj tatāˈtlahuanīˈt
talākalhīˈn huāˈmāˈ puscāt. Lāˈ
huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
cāˈquilhtamacuj, xlacaˈn huaˈchi
kaˈchīnīˈn como lej koˈhuaˈjuaˈ
ixtapāstacnaˈcaˈn por ixpālacata
huāˈmāˈ puscāt —quihuanica.
3 Lāˈ tuncan huan ángel
quilēˈlh por ixlīmāpaˈksīn huan
Espíritu Santo hasta nac lakatin
cāˈlhpiˈmpiˈliˈ tiˈyaˈt. Lāˈ aˈntzaˈ
iclaktzīˈlh kalhatin puscāt ixkēhuīˈ
lakatin animal xaspiˈnenkeˈ.
Lāˈ ixlīmakkaˈtlaˈ huan animal
ixtamaktzoˈkniˈ lej xalakkoˈhuaˈjuaˈ
tacuīniˈ. Lāˈ huan animal ixkaˈlhī
lakatojon ixaˈkxāk lāˈ kancāuj
ixaˈkalokot. 4 Lāˈ huan puscāt
ixlhakāˈnīˈt ixluˈxuˈ xasmumoˈnko
lāˈ xaspiˈnenkeˈ. Lāˈ ixluˈxuˈ ixkaˈlhī
lhūhuaˈ oro lāˈ lhūhuaˈ aˈntū
huaˈchi chihuix lej xalactzēhuanīˈt
lāˈ lej xatapala, lāˈ nā huan
chihuix aˈntū huanican perla. Lāˈ
ixchiˈpatēlha lakatin taza de oro. Lāˈ
huan taza ixlītzumakōˈ tāpālhūhuaˈ
aˈntū lej xalakkoˈhuaˈjuaˈ como
xlaˈ lej ixtlahuanīˈt talākalhīˈn. 5 Lāˈ
na ixtankān ixtatzoˈkniˈ lakatin
tacuīniˈ aˈntū ixcaˈtzīcan lakatzēˈk
aˈntū ixuanicuˈtun. Lāˈ aˈntū
ixtatzoˈkniˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: "Huan
xakaˈtlaˈ Babilonia, xlaˈ ūˈtzaˈ
xatzīˈt de ixlīhuāk huan puscan
aˈntī lej tatlahua talākalhīˈn, lāˈ
ixlīhuāk aˈntū koˈhuaˈjuaˈ". 6 Lāˈ
iclaktzīˈlh que huanmāˈ puscāt
ixlīkaˈchīnīˈt huan ixkaˈlhniˈcaˈn
huan ixtachiˈxcuhuīˈt Dios. Xlacaˈn
cāmaknīca como tūˈ tamakxtekli
taˈaˈkahuānaˈniˈ Jesús. Lāˈ aˈxniˈcaˈ
quit iclaktzīˈlh huāˈmāˈ, lej icaˈcnīlh.
7 Lāˈ huan ángel quinkalhasquiˈnīlh:
—Lāˈ ¿aˈchīˈ līˈaˈcnīˈyaˈ?
Naˈicuaniyāniˈ aˈntū līlakatzēˈk
ixpālacata huan puscāt lāˈ huan
animal aˈntū kēhuīˈ, lāˈ aˈntū

kaꞌlhī lakatojon ixaꞌkxāk lāꞌ
kancāuj ixaꞌkalokot. 8 Lāꞌ huan
animal aꞌntū laꞌktziꞌ, xlaꞌ ixlahuīꞌ
xapūꞌla, lāꞌ chuhuaꞌj tūꞌtzaꞌ lahuīꞌ.
Xlaꞌ natāꞌcxtuyāchi nac huan
xapūlhmāꞌn lhuꞌcuꞌ. Lāꞌ āꞌcalīstān
xlaꞌ naꞌaꞌn aꞌnlhā namālakuanīcan.
Lāꞌ aꞌxniꞌcaꞌ nalaktzīꞌncan
huan animal, natalēꞌcnī huan
tachiꞌxcuhuīꞌt xalanīꞌn nac
cāꞌquilhtamacuj. Lej natalēꞌcnī huan
animal aꞌnchī ixuīꞌ de makāntzaꞌ lāꞌ
tūꞌtzaꞌ lahuīꞌ lāꞌ nalatahuiꞌlapala.
Natalēꞌcnīniꞌn ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn
tūꞌ tatzoꞌkniꞌ ixtacuīniꞌcaꞌn huan
nac libro desde aꞌxniꞌcaꞌ tzuculh
cāxtahuiꞌla quilhtamacuj. Lāꞌ huan
libro ūꞌtzaꞌ aꞌnlhā cātzoꞌkcanīꞌt
ixtacuīniꞌcaꞌn aꞌntīn takaꞌlhī xasāstiꞌ
ixquilhtamacujcaꞌn.
9 Lāꞌ nā huan ángel quihuanilh:
—Chuhuaꞌj naꞌicuaniyāniꞌ aꞌnchī
līmāchekxīcan huāꞌmāꞌ. Huan
lakatojon ixaꞌkxāk huan animal,
xlaꞌ ūꞌtzaꞌ huan lakatojon kēstīn
aꞌnlhā tahuiꞌla huan puscāt. 10 Lāꞌ
nā huan lakatojon aꞌkxāk, ūꞌtzaꞌ nā
huanicuꞌtun huan kalhatojon reyes.
Lāꞌ huan kalhaquitzis de xlacaꞌn
tūꞌtzaꞌ tamāpaꞌksīniꞌn. Lāꞌ kalhatin
de xlacaꞌn, xlaꞌ māpaꞌksīniꞌncus. Lāꞌ
huan kalhatin ixlīkalhatojon, xlaꞌ
tūꞌ minīꞌt. Xlaꞌ aꞌxniꞌcaꞌ namin, tūꞌ
lej makān catimāpaꞌksīniꞌlh. 11 Lāꞌ
huan animal aꞌntū ixlahuīꞌ xapūꞌla
lāꞌ aꞌntū tūꞌtzaꞌ lahuīꞌ, xlaꞌ ūꞌtzaꞌ
ixlīkalhatzeyan rey. Lāꞌ xlaꞌ aꞌcxtim
con huan kalhatojon. Lāꞌ āꞌcalīstān
xlaꞌ namālakuanīcan.
12 ’Lāꞌ huan kancāuj aꞌkalokot
aꞌntū laꞌktziꞌ, xlaꞌ ūꞌtzaꞌ huan
kalhacāuj reyes. Xlacaꞌn aꞌntīn
tūnaꞌj talītzucu tamāpaꞌksīniꞌn.
Xlacaꞌn natamāpaꞌksīniꞌn con huan
animal xmān lakatin hora. 13 Lāꞌ
huāꞌ tamāꞌna kalhacāuj reyes
talacchihuīnaꞌnīꞌt lāꞌ natamaxquīꞌ
huan animal ixlīmāpaꞌksīncaꞌn.
14 Xlacaꞌn natatlahua guerra
lāꞌ natatāꞌlāstaꞌla huan Cordero.
Lāꞌ nacātlaja huan Cordero
con ixtachiꞌxcuhuīꞌt aꞌntī Dios
cātaꞌsaniꞌnīꞌt lāꞌ cālacsacnīꞌt lāꞌ
taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ xmān Dios. Lāꞌ
huan Cordero natlajanaꞌn como
xlaꞌ cāmāpaꞌksī ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn
tamāpaꞌksīniꞌn, lāꞌ xlaꞌ ūꞌtzaꞌ Rey
aꞌntī āꞌchulāꞌ māpaꞌksīniꞌn que
ixlīhuākcaꞌn huan reyniꞌ xalanīꞌn
nac cāꞌquilhtamacuj.
15 Lāꞌ nā quihuanilh huan ángel:
—Huan marnaꞌ aꞌntū cālaꞌktziꞌ
aꞌnlhā lacahuahuīꞌ huan puscāt aꞌntī
lej tlahua talākalhīꞌn, huāꞌmāꞌ xlaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt xalanīꞌn lacalhūhuaꞌ
xcānsipejniꞌ aꞌntīn tachihuīnaꞌn lej
tāpālhūhuaꞌ tachihuīn. 16 Lāꞌ huan
kancāuj aꞌkalokot aꞌntū cālaꞌktziꞌ lāꞌ
aꞌntū kalhacāuj reyes, xlacaꞌn lāꞌ huan
animal natalācaꞌtzalaktzīꞌn con huan
puscāt aꞌntī lej tlahualh talākalhīꞌn.
Lāꞌ huan puscāt namaklhtīkōꞌcan
aꞌntū kaꞌlhī. Lāꞌ lhkaꞌloꞌko
natamakxteka. Xlacaꞌn natahuaꞌ
ixquinīt huan puscāt. Lāꞌ aꞌntū
naꞌaꞌkatāxtū nalhcuyukōꞌcan. 17 Dios
cāmāpuhuanīlh para natatlahua aꞌntū
Dios ixlacasquiꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ xlacaꞌn
talīlacchihuīnaꞌlh lāꞌ talīmaxquīꞌlh
ixlīmāpaꞌksīncaꞌn huan animal
hasta aꞌxniꞌcaꞌ natlōkentaxtūkōꞌcan
ixlīhuāk aꞌntū Dios ixuanīꞌt. 18 Lāꞌ
huan puscāt aꞌntī laꞌktziꞌ, xlaꞌ ūꞌtzaꞌ
huan lej xakaꞌtlaꞌ cāꞌlacchicniꞌ aꞌntū
cāmāpaꞌksīkōꞌ huan reyes xalanīꞌn
nac quilhtamacuj.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Mālakuanīca Babilonia

18 Lāˈ āˈcalīstān iclaktzīˈmpā
āˈkalhatin ángel aˈntī
ixyujmāˈchi de nac aˈkapūn. Xlaˈ
lej ixkaˈlhī līmāpaˈksīn. Lāˈ xlaˈ lej
īˈxkaka lāˈ māxkakēkōˈlh huan
quilhtamacuj. 2 Lāˈ lej palhaˈ hualh:
—Chuhuaˈj mālakuanīkōˈcanīˈttzaˈ
huan xakaˈtlaˈ cāˈlacchicniˈ
Babilonia. Chuhuaˈj tahuiˈlānaˈ
aˈntzaˈ xmān huan tlajanaˈnīˈn,
lāˈ ixlīhuāk huan spūnnuˈ
xalakkoˈhuaˈjuaˈ. 3 Babilonia
cāmātlahuīlh talaclēˈiˈ xalanīˈn
na ixlīhuāk huan xcānsipejniˈ.
Lāˈ huan reyes xalanīˈn na
ixlīhuāk huan cāˈquilhtamacuj
tatlahualh ixtalaclēˈiˈcaˈn por
ixpālacata huāˈmāˈ cāˈlacchicniˈ.
Lāˈ huan stāˈnaˈnīˈn xalanīˈn nac
quilhtamacuj rico talanīˈt, como
huan xalanīˈn nac Babilonia
lej ixtaxaˈma ixtumīncaˈn
para tatamāhua ixlīhuāk aˈntū
ixtalacasquiˈn.
4 Lāˈ āˈcalīstān ickaxmatpā lakatin
tachihuīn nac aˈkapūn aˈntū hualh:
—Cataxtutit huan nac Babilonia,
huiˈxinaˈn aˈntī quintachiˈxcuhuīˈt.
Tūˈ natlahuaˈyāˈtit huan
xakoˈhuaˈjuaˈ talaclēˈiˈ con
xalanīˈn aˈntzaˈ. Lāˈ chuntzaˈ tūˈ
catimakpātīniˈntit nā huiˈxinaˈn
aˈxniˈcaˈ nacāmāpātīnīcan xlacaˈn.
5 Ixtalaclēˈiˈcaˈn xlacaˈn lej lhūhuaˈ.
Cāmākēstokuiˈlīniˈcanīˈt lāˈ chāˈnīˈt
hasta nac aˈkapūn. Dios lej
cāpāstacniˈnīˈt huan ixtalaclēˈiˈcaˈn.
6 Chuhuaˈj cacātlahuaniˈca
xlacaˈn chu aˈnchī cātatlahuaniˈniˈ
huiˈxinaˈn. Tzej catamāpalalh
hasta maktuˈ por huan aˈntū
tatlahuaniˈlh āˈmakapitzīn.
Chuhuaˈj tzej catapātīniˈlh
xlacaˈn hasta maktuˈ. 7 Lej rico
ixtahuanīˈt lāˈ lej ixtapāxuhualh
lāˈ lej ixtakaˈtlaˈjcaˈjtzī. Lāˈ
chuhuaˈj tzej catapātīniˈlh lāˈ tzej
catalakaputzalh. Xlacaˈn huaˈchi
kalhatin puscāt aˈntī huan: “Quit
kalhatin reina lāˈ icmāpaˈksīniˈn.
Lāˈ quit tūˈ lakapūt. Lāˈ tūˈ maktin
ictilakaputzalh”. 8 Lāˈ ūˈtzaˈ
natalīmin huan lakuat. Lāˈ naminkōˈ
ixlīhuāk lakatin chiˈchiniˈ:
talakaputzīt lāˈ līnīn lāˈ tatziˈncsta.
Lāˈ nā nalhcuyukōˈcan huāˈmāˈ
cāˈlacchicniˈ. Lāˈ aˈntī namacamin
huāˈmāˈ lakuat, xlaˈ ūˈtzaˈ Dios. Lāˈ
xlaˈ lej kaˈlhī līmāpaˈksīn.
9 Lāˈ huan reyes xalanīˈn nac
cāˈquilhtamacuj tatlahualh
ixtalaclēˈiˈcaˈn con huan
xalanīˈn nac Babilonia. Lāˈ con
ūˈtunuˈn ixcātāˈtlahua ixlīhuāk
aˈntū ixtalacasquiˈn. Xlacaˈn
natalakaputza lāˈ natacalhuan
aˈxniˈcaˈ natalaktzīˈn que huan
cāˈlacchicniˈ Babilonia lhcumāˈ lāˈ
huan xajiniˈ tāˈkayāhuamāˈ. 10 Lāˈ
huan reyes natalacaˈaˈntāya de
makat como nā lej natajicuaˈn
aˈnchī natapātīniˈntamāˈ huan
xalanīˈn nac Babilonia. Lāˈ
natalāhuani:
—Lej xānti la huan Babilonia,
huan kaˈtlaˈ cāˈlacchicniˈ. Chu
līmaktin māpalamāˈ por ixlīhuāk
huan xakoˈhuaˈjuaˈ aˈntū
tatlahuanīˈt aˈntzaˈ. Lāˈ lej ixkaˈlhī
līmāpaˈksīn —chuntzaˈ natahuan.
11 Lāˈ huan stāˈnaˈnīˈn xalanīˈn
nac quilhtamacuj nā xlacaˈn
natacalhuan lāˈ natalakaputza
por huan aˈntūn pātleˈkemāˈ nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Babilonia. Natacalhuan como tū'tza'
catita'a'nalh a'ntī nacāmaktamāhua
ixlīstā'tca'n. 12 Tū'tza' cati'a'nalh
a'ntī nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n hua'chi huan oro lā' plata lā' perlas lā' lej xatapala chihuix. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan lu'xu' a'ntū lej xafino de lino lā' de seda a'ntū smumonko' lā' spi'nenke'. Tū'tza' catitamāhuaca huan qui'hui' a'ntū lej xamu'csa. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca a'ntū cātlahuacan de marfil lā' de huan qui'hui' lej xatapala lā' huan bronce lā' līcā'n lā' huan
mármol. 13 Tū'tza' catitamāhuaca
huan canela lā' nīn huan chi'tinni' a'ntū mojōni'can līhua't. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan pūm lā' mirra lā' perfume lā' vino lā' aceite lā' harina lā' trigo. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca huācax lā' borregos lā' cahuāyuj lā' carros a'ntū cāsta'nca cahuāyuj lā' huan tasācua' a'ntīn tascuja para
ixtēcu'ca'n a'ntīn cātamāhuanī't.
14 Lā' huan stā'na'nī'n natahuani
xalanī'n nac Babilonia:

—Huan lej xalacuan catūhuā a'ntū lej ixka'lhīcu'tunā'tit, xla' cāsputni'kō'nī'ta'ni'. Lā' nā cāsputni'kō'nī'ta'ni' huan lej xalacfino catūhuā lā' lej xatapala. Tū'tza' maktin catika'lhī'tit.

15 Lā' huan stā'na'nī'n lej ricos
ixtahuanī't como lej ixtatlahua negocio con xalanī'n nac Babilonia. Lā' nā xlaca'n natalaca'a'ntāya de makat como lej natajicua'n a'nchī natapātīni'ntamā' xalanī'n nac Babilonia. Lā' natalakaputza lā'
natacalhuan. 16 Lā' natahuan:

—¡Lej xānti la huan Babilonia! Xapū'la xalanī'n a'ntza' ixtalhakā'nan huāk con huan lino xafino lā' xasmumonko' lu'xu' lā' xaspi'nenke'. Lā' ixtaka'lhī ixlīcāxtlahualīca'n huāk de oro lā' de chihuix lej xatapala lā' perlas.
17 Lā' chu līmaktin cāsputni'kō'lh
ixlīricoca'n —natahuan.

Lā' ixlīhuākca'n huan marineros lā' xanapuxcu'nu' huan barcos lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tapū'a'an huan barcos lā' ixlīhuākca'n a'ntī tamakscuja nac mar, ixlīhuākca'n
natalaca'a'ntāya. 18 Lā' a'xni'ca'
natalaktzī'n a'nchī lhcumā' huan cā'lacchicni' Babilonia lā' a'nchī taxtumā' huan jini', xlaca'n natahuan:

—Tū' maktin ixa'nanī't lakatin cā'lacchicni' hua'chi huā'mā' ka'tla' cā'lacchicni'.

19 Lā' como lej natalakaputza,
māni' xlaca'n nata'a'cpūtō'ca' pokxni'. Lā' natacalhuan lā' lej palha' natahuan:

—¡Xānti la huā'mā' xaka'tla' cā'lacchicni'! Lej rico ixtahuanī't xalanī'n a'ntza'. Lā' nā talalh ricos ixlīhuākca'n ixtēcu'nī'n barcos como lej ī'stā'nancan nac Babilonia. ¡Xānti la huan cā'lacchicni'! Chu līmaktin sputli.

20 Lā' nā nahuancan:

—Catalīpāxuhualh ixlīhuākca'n xalanī'n nac a'kapūn como lakuanī't huan cā'lacchicni' Babilonia. Calīpāxuhua'tit hui'xina'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios lā' nā hui'xina'n apóstoles lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Xlaca'n xalanī'n nac Babilonia

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tamāpalamā'natza' con Dios a'ntū
cātatlahuani'nī'ta'ni' hui'xina'n.
21 Lā' ā'calīstān kalhatin ángel lej
xatli'hui'qui chi'palh lakatin ka'tla'
chihuix hua'chi lakatin xuā'ti'
ixlīka'tla'. Lā' tamacajūlh nac mar
lā' hualh:

—Chuntza' namāyujūcan huan
ka'tla' cā'lacchicni' Babilonia.
Lā' tū'tza' maktin catitasu'yulh.
22 Tū'tza' catikaxmatca a'ntza'
huan música. Tū'tza' catikaxmatca
huan arpa nīn huan līskoli' nīn
huan trompeta. Tū'tza' maktin
catikaksca kalhatin makscujni'
de catūhuāya tascujūt. Tū'tza'
catisā'nalh huan xuā'ti' a'xni'ca'
squitimā'ca como tintī' a'ntī
natasquiti. 23 Tintī'tza' a'ntza' nīn
lakatin pūmaksko a'ntū namaksko.
Tū'tza' catikaxmatca ixtachihuīn
a'ntīn tapūchahuanī'tcus.
Huan stā'na'nī'n a'ntī xapū'lh
tamilh nac Babilonia, xlaca'n
ā'chulā' ixtaka'lhī līmāpa'ksīn
que ā'makapitzīn xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj. Xalanī'n nac
Babilonia talī'a'kxokonu'lh con
ixtatlahuānca'n xalanī'n chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj —hualh huan
ángel.

24 Chuntza' napātle'keni' huan
Babilonia como a'ntza' cāmaknīca
ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' nā
cāmaknīca ixtachi'xcuhuī't Dios.
Lā' nā talē'n cuenta xalanī'n
nac Babilonia a'nchī cāmaknīca
ixtachi'xcuhuī't Dios na ixlīhuāk
huan quilhtamacuj.

19 Lā' ā'calīstān ickaxmatli
a'nchī palha' ixtata'sa huan
lhūhua' tachi'xcuhuī't nac a'kapūn.
Xlaca'n ixtahuan:

¡Lej ka'tla' Dios!
Xla' quincāmāpūtaxtūyāni'.
Ca'a'cnīni'ni'ca' xmān ū'tza'.
Lā' xla' ka'lhīkō' huan
līmāpa'ksīn.
2 Xla' juzgarlī chu a'nchī a'ntū
stu'ncua'.
Lej tzey a'nchī xla' juzgarlī.
Xla' juzgarlīnī't huan Babilonia
como xalanī'n a'ntza'
tamātlahuīlh talaclē'i'
ixlīhuākca'n xalanī'n huan
quilhtamacuj, chu a'cxtim
hua'chi xlaca'n.
Dios māpātīnīnī't huan Babilonia
como xalanī'n a'ntza' tamaknīlh
a'ntī ixtatā'scuja Dios.

3 Lā' chihuīna'mpalaca lej palha'
lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' Dios! Huan jini'
tō'ca'mā' de nac Babilonia para pō'ktu.

4 Lā' huan kalhapu'xamatā'ti'
papatzīnī'n lā' huan kalhatā'ti' a'ntī
ixtayāna nac huan a'katzā'stūtā'ti',
xlaca'n tatatzokostani'lh Dios a'ntī
ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Xlaca'n
tamācā'tanīlh lā' tahualh:

—Stu'ncua' a'nchīn tahuan. ¡Lej
ka'tla' Dios!

5 A'calīstān kaxmatpalaca lakatin
tachihuīn de ixpūmāpa'ksīn Dios lā'
hualh:

Camāka'tlī'tit Dios milīhuākca'n
hui'xina'n a'ntīn tapa'ksīyā'tit
con Dios lā' milīhuākca'n
hui'xina'n, xalakka'tla'n
lā' xalactzina'j, a'ntī
a'cnīni'ni'yā'tit Dios.

Tapūchahualh a'ntī huanican Cordero

6 Lā' chu ickaxmatpā hua'chilh
ixtachihuīna'mā'na lhūhua'

tachiˈxcuhuīˈt lāˈ huaˈchi aˈnlhā
yujtāya xcān, lāˈ huaˈchi aˈxniˈcaˈ lej
palhaˈ jili lāˈ tahualh:
¡Lej kaˈtlaˈ Dios!
Māpaˈksīniˈntzaˈ
quiMāpaˈksīniˈcaˈn
quinDioscaˈn aˈntīn kaˈlhīkōˈ
līmāpaˈksīn.
7 Lāˈ līpāxūj catahuiˈlauj lāˈ
cataˈsauj de tapāxuhuān.
Lāˈ camākaˈtlīˈuj Dios.
Lāˈ chinīˈttzaˈ huan chiˈchiniˈ
aˈntū napūtapūchahua huan
aˈntī huanican Cordero.
Lāˈ ixtasquiˈniˈ tacāxnīˈttzaˈ.
8 Lāˈ huan xatasquiˈniˈ
makxtekcanīˈt nalhakāˈnan
con huan xatzey xastalaˈnkaˈ
luˈxuˈ lāˈ slamama.
Huan lej xatzey luˈxuˈ huanicuˈtun
que lej tzey aˈnchī talatāˈkchoko
ixtachiˈxcuhuīˈt Dios.
9 Aˈcalīstān huan ángel quihuanilh:
—Catzoˈkti huāˈmāˈ: "Līpāxūj
tahuiˈlānaˈ aˈntīn cākantāyacanīˈt
para huan tahuaˈ aˈxniˈcaˈ
natapūchahua huan Cordero".
Lāˈ nā quihuanilh huan ángel:
—Uˈtzaˈ stuˈncuaˈ como ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ aˈntū hualh Dios.
10 Lāˈ quit ictatzokostaniˈlh huan
ángel lāˈ ictimācāˈtanīcuˈtulh. Lāˈ
xlaˈ quihuanilh:
—Tūˈ catlaˈhuaˈ chuntzaˈ. Tūˈ
caquimācāˈtaniˈ. Quit ictāˈscuja
Dios chuntzaˈ huaˈchi huiˈx lāˈ
huaˈchi huan mintāˈtimīn aˈntīn
takalhlakaˈīˈ aˈntū xastuˈncuaˈ
aˈntū Jesús māsuˈyulh. Xmān
Dios namācāˈtanīˈyaˈ. Aˈntīn
tamācaˈtzīnīniˈn ixtachihuīn
Jesucristo, ixlīhuākcaˈn xlacaˈn
ixaˈctaˈsanaˈnīˈn Dios —quihuanica.

Huan xasaˈkaka cahuāyuj lāˈ aˈntī ixkēhuīˈ

11 Aˈcalīstān iclaktzīˈlh huan
aˈkapūn laquīˈyā. Lāˈ iclaktzīˈlh
lakatin cahuāyuj xasaˈkaka. Lāˈ
aˈntī ixkēhuīˈ huāˈmāˈ cahuāyuj,
māpācuhuīca Xastuˈncuaˈ lāˈ ūˈtzaˈ
aˈntīn tlōkentaxtū ixlīhuāk. Xlaˈ
tzey aˈnchī māpaˈksīniˈn. Lāˈ lej
tzey aˈnchī xlaˈ tlahua guerra.
12 Lāˈ ixlakastapun ixtaxkaka
huaˈchi xalamanaˈ huan macscut.
Lāˈ ixmūhuīˈ lhūhuaˈ corona
na ixaˈkxāk. Lāˈ ixtzoˈkniˈcanīˈt
lakatin tacuīniˈ. Lāˈ nīn tintīˈ
ixmāchekxī aˈntū ixuanicuˈtun
huanmāˈ tacuīniˈ. Lāˈ xmān ūˈtzaˈ
ixmāchekxī. 13 Ixluˈxuˈ ixpasakōˈnīˈt
kaˈlhniˈ. Lāˈ ixtacuīniˈ ūˈtzaˈ huan
ixTachihuīn Dios. 14 Lāˈ ixtastālaniˈ
huan ejércitos xalaˈ nac aˈkapūn.
Xlacaˈn ixtakēhuīˈlānaˈ laksaˈkakan
cahuāyuj. Lāˈ ixluˈxuˈcaˈn lej
xatzey lāˈ xasaˈkaka lāˈ stalaˈnkaˈ
ixtahuanīˈt. 15 Lāˈ aˈntī ixpasakōˈnīˈt
kaˈlhniˈ ixluˈxuˈ, quilhtaxtulh
kantin espada aˈntū lej staˈyaˈncaˈ.
Con huāˈmāˈ nacāpūtlaja huan
tachiˈxcuhuīˈt nac quilhtamacuj.
Lāˈ lej līpalhaˈ nacāmāpaˈksī.
Xlaˈ nacāmāpātīnī como Dios lej
aˈkchāˈn con ūˈtunuˈn. Lāˈ aˈnchī
xlacaˈn natapātīniˈn natala huaˈchi
huan uvas aˈntū cālacchiˈntacan
aˈxniˈcaˈ māxtuniˈcan xaxcān.
16 Lāˈ na ixluˈxuˈ lāˈ na ixchākēn
ixtatzoˈkniˈ lakatin tacuīniˈ:
"Uˈtzaˈ huan Rey aˈntī cāmāpaˈksī
ixlīhuākcaˈn reyes. Uˈtzaˈ huan
Māpaˈksīniˈ aˈntī cāmāpaˈksī
ixlīhuākcaˈn aˈntīn takaˈlhī
līmāpaˈksīn".

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

17 Aˈcalīstān iclaktzīˈlh kalhatin
ángel aˈntī ixyā nac chiˈchiniˈ.
Lāˈ xlaˈ lej palhaˈ cāhuanilh
ixlīhuākcaˈn huan spūnnuˈ aˈntū
ixtakosnūˈntlāˈhuan nac cāˈūˈnīˈn:
—Cataˈntit. Catakēstoktit
lāˈ cahuaˈtit aˈntū Dios
nacāmaxquīˈyāniˈ. 18 Cataˈntit
lāˈ cahuaˈtit huan ixquinītcaˈn
huan reyes lāˈ generales lāˈ huan
xalactliˈhuiˈqui chiˈxcuhuīˈn.
Cahuaˈtit huan ixquinītcaˈn huan
cahuāyuj lāˈ ixquinītcaˈn aˈntī
ixtakētōˈla. Cahuaˈtit ixquinītcaˈn
ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt,
aˈyuj ixtamakscuja lāˈ aˈyuj tūˈ
ixtamakscuja, lāˈ aˈyuj chiˈxcuhuīˈn
aˈntī lej tatasquiˈnī lāˈ aˈyuj tūˈ lej
tatasquiˈnī —hualh huan ángel.
19 Aˈcalīstān iclaktzīˈlh aˈnchī
ixtatakēstoknīˈt huan xakoˈhuaˈjuaˈ
animal lāˈ huan reyes xalanīˈn nac
quilhtamacuj lāˈ īˈsoldadoscaˈn.
Ixtatakēstoknīˈt para natatāˈlātucsa
aˈntī ixkēhuiˈlānaˈ lāˈ huan
īˈsoldados. 20 Huan xakoˈhuaˈjuaˈ
animal chiˈpaca lāˈ nā huan
aˈctaˈsanaˈ aˈntī ixaˈkxokonuˈn. Xlaˈ
ixtlahuanīˈt lēˈcnīn na ixlacapūn
huāˈmāˈ animal. Lāˈ chuntzaˈ
ixcāˈaˈkxokonīˈt aˈntī ixtalēˈn na
ixtankāncaˈn huan īˈsello huan
animal lāˈ aˈntī ixtataquilhpūtaniˈ
huan ídolo aˈntū ixtasuˈyu huaˈchi
huan animal. Lāˈ huan animal lāˈ
huan aˈctaˈsanaˈ aˈntī ixaˈkxokonuˈn,
xalakahuan cāmacāˈnca huan
nac cāˈmacscutnuˈ aˈnlhā huaˈchi
lakatin lago lāˈ aˈnlhā lhcuyucan
azufre. 21 Lāˈ ixlīhuākcaˈn huan
makapitzīn ixtachiˈxcuhuīˈt huan
xakoˈhuaˈjuaˈ animal, xlacaˈn
cāpūmaknīkōˈca huan espada
aˈntū quilhtaxtulh na ixquilhniˈ
aˈntī ixkēhuīˈ huan cahuāyuj. Lāˈ
huan spūnnuˈ tzej talīkaˈsli huan
ixquinītcaˈn.

Lakatin mil cāˈta

20 Lāˈ āˈcalīstān iclaktzīˈlh
kalhatin ángel aˈntī
ixyujmāˈchi de nac aˈkapūn. Lāˈ
ixlēˈmāˈ huan xallave de huan
xapūlhmāˈn lhuˈcuˈ. Lāˈ nā ixlēˈmāˈ
kantin cadena lhmāˈn. 2 Lāˈ xlaˈ
chiˈpalh huan dragón. Uˈtzaˈ huan
lūhuaˈ aˈntū xalaˈ lejtzaˈ makān,
lāˈ nā ūˈtzaˈ huan koˈtiˈtiˈ lāˈ nā
huanican Satanás. Lāˈ huan ángel
chīˈlh huan dragón lāˈ māchokolh
xatachīˈn lakatin mil cāˈta. 3 Lāˈ
huan ángel mojōlh nac xapūlhmāˈn
lhuˈcuˈ. Lāˈ tzej mālacchōlh
lāˈ huiˈlīniˈlh lakatin sello nac
xamākalhcha. Lāˈ chuntzaˈ huan
koˈtiˈtiˈ tūlalhtzaˈ cāˈaˈkxokolh
huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
quilhtamacuj hasta que nasputa
huan lakatin mil cāˈta. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ nasputa huan mil cāˈta,
namakxtekcan. Lāˈ tūˈ makān
catimakxtekca.
4 Lāˈ āˈcalīstān iccālaktzīˈlh
makapitzīn pūtahuīˈlhniˈ aˈnlhā
ixtapūmāpaˈksīniˈn. Lāˈ nā
iccālaktzīˈlh āˈmakapitzīn aˈntī
ixtahuiˈlānaˈ aˈntzaˈ. Xlacaˈn
ixcāmaxquīˈcanīˈt līmāpaˈksīn
para natajuzgarlī. Nā iccālaktzīˈlh
xlacaˈn aˈntī ixcāˈaˈcchuˈcucanīˈt.
Cāmaknīca como ixtamāsuˈyu
ixtachihuīn Dios lāˈ aˈntū
xastuˈncuaˈ ixpālacata Jesús.
Xlacaˈn tūˈ ixtamācāˈtanīnīˈt
huan xakoˈhuaˈjuaˈ animal, lāˈ tūˈ
ixtataquilhpūtaniˈnīˈt ixídolo. Lāˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

tūˈ ixtamakxteknīˈt nacāhuiˈlīniˈcan
huan sello na ixtankāncaˈn lāˈ na
ixmacancaˈn. Lāˈ iccālaktzīˈlh que
huāˈ tamāˈna talakahuanchokolh
lāˈ tamāpaˈksīniˈlh con Cristo
lakatin mil cāˈta. 5 Xlacaˈn ūˈtunuˈn
aˈntī xapūˈla talakahuanchokolh.
Huan āˈmakapitzīn nīnīˈn
natalakahuanchoko aˈxniˈcaˈ
nasputa huan mil cāˈta. 6 Līpāxūj
aˈntīn talakahuanchoko aˈxniˈcaˈ
talakahuanchoko huan xapūˈla.
Xlacaˈn natatāˈmāpaˈksīniˈn con
Dios. Xlacaˈn tūˈtzaˈ catitanīlh
ixlīmaktuˈ huaˈchi āˈmakapitzīn.
Xlacaˈn natatāˈscuja Dios lāˈ nā
Cristo. Lāˈ natamāpaˈksīniˈn con
Cristo lakatin mil cāˈta.
7 Lāˈ aˈxniˈcaˈ natasputa huan
lakatin mil cāˈta, namakxtekcan
huan koˈtiˈtiˈ. Lāˈ xlaˈ nataxtu
de aˈnlhā ixchīˈcanīˈt. 8 Lāˈ
nataxtu lāˈ nacāˈaˈkxoko huan
tachiˈxcuhuīˈt na ixlīhuāk huan
quilhtamacuj. Lāˈ nacāˈaˈkxoko
xalanīˈn nac Gog lāˈ Magog. Xlacaˈn
nacāmākēstoka para natatlahua
guerra. Xlacaˈn lej lhūhuaˈ huaˈchi
huan xalactzinaˈj chihuix aˈntū
tahuiˈlānaˈ na ixquilhtūn huan
mar. 9 Lāˈ iclaktzīˈlh aˈnchī
huan īˈsoldadoscaˈn de Gog lāˈ
Magog ixtalatāˈkchoko chuxalhā
lāˈ tatāˈtamacxtiˈliˈlh aˈnlhā
ixtahuiˈlānaˈ huan ixtachiˈxcuhuīˈt
Dios. Lāˈ huanmāˈ cāˈlacchicniˈ
ūˈtzaˈ aˈntū Dios lej pāxquīˈ. Lāˈ
de nac aˈkapūn minchaˈ huan
macscut lāˈ cālhcuyukōˈlh
ixlīhuākcaˈn ixtachiˈxcuhuīˈt huan
koˈtiˈtiˈ. 10 Lāˈ huan koˈtiˈtiˈ aˈntī
ixcāˈaˈkxokonīˈt macāˈnca nac
cāˈmacscutnuˈ aˈntū huaˈchi lago
lāˈ aˈnlhā lhcuyucan azufre. Lāˈ
nā aˈntzaˈ ixcāmacāˈncanīˈt huan
xakoˈhuaˈjuaˈ animal lāˈ huan
aˈctaˈsanaˈ aˈntī ixaˈkxokonuˈn.
Aˈntzaˈ nacāmāpātīnīcan de tuncuj
lāˈ de tzīˈsa para pōˈktu.

Dios najuzgarlīniˈn aˈnlhā huīˈ na ixpūmāpaˈksīn

11 Aˈcalīstān iclaktzīˈlh lakatin
pūmāpaˈksīn lej kaˈtlaˈ lāˈ
smuˈyonkoˈ. Lāˈ iclaktzīˈlh aˈntī
ixuīˈ aˈntzaˈ. Huan quilhtamacuj
lāˈ huan aˈkapūn cāmālakuanīca
na ixlacapūn Dios. Lāˈ tūˈtzaˈ
tatasuˈyulh. 12 Lāˈ iccālaktzīˈlh huan
nīnīˈn, lakkaˈtlaˈn lāˈ xalactiˈnaˈj.
Xlacaˈn ixtayānaˈ na ixlacapūn Dios.
Lāˈ cāmālakakēˈca huan libros. Lāˈ
āˈcalīstān mālakakēˈpalaca āˈlakatin.
Uˈtzaˈ huāˈmāˈ huan libro aˈnlhān
cātzoˈkcanīˈt ixtacuīniˈcaˈn aˈntīn
takaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn.
Lāˈ cājuzgarlīca huan nīnīˈn chu
aˈnchī ixtalatāˈkchokonīˈt chuntzaˈ
aˈnchī ixtatzoˈkniˈ ixlīhuāk
aˈntū ixtatlahuanīˈt. 13 Aˈcalīstān
huan mar cāmacamāstāˈlh aˈntī
ixtanīnīˈt aˈntzaˈ. Lāˈ nā tachilh
xlacaˈn aˈntī ixtahuiˈlānaˈ nac
cāˈlīnīn. Lāˈ cājuzgarlīkōˈca
ixlīhuākcaˈn, chāˈtunuˈ chu
aˈnchī ixtalatāˈkchokonīˈt.
14 Lāˈ āˈcalīstān huan līnīn lāˈ
huan cāˈlīnīn cāmacāˈnca nac
cāˈmacscutnuˈ aˈnlhā huaˈchi
lago. Lāˈ aˈntzaˈ aˈnlhā nīcan
ixlīmaktuˈ. 15 Lāˈ nā cāmacāˈnca nac
cāˈmacscutnuˈ ixlīhuākcaˈn aˈntīn
tūˈ ixcātzoˈkniˈcanīˈt ixtacuīniˈcaˈn
huan nac libro aˈnlhān tatzoˈkniˈ
ixtacuīniˈcaˈn aˈntīn takaˈlhī xasāstiˈ
ixquilhtamacujcaˈn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan xasāsti' a'kapūn lā' huan xasāsti' quilhtamacuj

21 Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh
ā'lakatin xasāsti' a'kapūn
lā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan
xapū'la a'kapūn lā' huan xapū'la
quilhtamacuj ixcāmālakuanīcanī't.
Lā' tū'tza' ixa'nan mar. 2 Quit
iclaktzī'lh huan xatasicua'lanālīn
cā'lacchicni'. Huā'mā' cā'lacchicni'
ū'tza' a'ntū xasāsti' Jerusalén. Lā'
nā iclaktzī'lh a'nchī ixyujmā'chi
nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha'
Dios. Lā' huan cā'lacchicni' tzej
ixcāxtlahuacanī't hua'chi kalhatin
xatasqui'ni' a'ntī xa'nca lhakā'nan
a'xni'ca' natā'tapūchahua huan
ī'squi'nīni'. 3 A'calīstān ickaxmatli
lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac
a'kapūn. Lā' lej palha' hualh:
—Chuhua'j Dios cātā'lahuī'
huan tachi'xcuhuī't. Lā' xla'
nacātā'latahui'la con xlaca'n.
Xlaca'n natala ixtachi'xcuhuī't. Lā'
xla' nala ixDiosca'n xlaca'n. 4 Dios
nacāmāscōhuīni' ixlakaxta'jatca'n
xlaca'n. Lā' tū'tza' catitanīlh.
Lā' tū'tza' catitalakaputzalh.
Lā' tū'tza' catitacalhualh. Lā'
tū'tza' catitapātīni'lh. Lā' tū'tza'
caticāpātle'keni'lh nīn tuntū' a'ntū
xala' xapū'la.
5 Lā' ā'calīstān chihuīna'lh Dios
a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn lā'
hualh:
—Chuhua'j quit
na'iccāsāstī'tlahuakō' ixlīhuāk
catūhuā.
Lā' quihuanilh:
—Huak huā'mā' catzo'kti. Huā'
tamā'na tachihuīn ū'tza' a'ntū
xalacstu'ncua' lā' tzē kalhlaka'ī'can.
6 Lā' nā quihuanilh:
—Lakō'nī'ttza'. Quit hua'chi
huan letra A a'ntū lītzucu huan
alfabeto lā' hua'chi huan letra
Z a'ntū ixlī'a'ksputni', como
quit xa'icuī'tza' a'xni'ca' tzuculh
ixlīhuāk lā' na'ictahui'lacus
a'xni'ca' nasputkō' ixlīhuāk. A'ntīn
takalhpūtī, quit na'iccāmāhuī'
huan xcān xala' nac mu'sni'
a'nlhān taxtu xcān a'ntū cāmaxquī'
xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā'
tū' icticāmātā'jīlh. 7 Chuntza' quit
na'iccātlahuani' ixlīhuākca'n
a'ntīn tatlajana'n. Lā' quit
na'icla ixDiosca'n xlaca'n, lā'
xlaca'n natala quincamana'. 8 Tū'
chuntza' xlaca'n a'ntīn tajicua'n
lā' ū'tza' tū' quintalīstālani'.
Xlaca'n nacāmacā'ncan nac
cā'macscutnu'. Lā' nā chuntza'
a'ntīn tū' takalhlaka'ī', lā' a'ntīn
lej taca'tzanca'tzī, lā' a'ntīn
tamaknīni'n, lā' a'ntīn tatlahua
talākalhī'n, lā' huan tlahuāna'nī'n,
lā' huan a'ntīn tataquilhpūtani'
huan ídolos, lā' ixlīhuākca'n
huan a'kxokonu'nī'n. Xlaca'n
nacāmacā'ncan nac cā'macscutnu'
a'nlhā lhcuyucan huan azufre.
Huā'mā' ū'tza' a'nlhā ixlīmaktu'
nīcan.

Huan xasāsti' Jerusalén

9 Lā' ā'calīstān quilakmilh
kalhatin de huan ixlīkalhatojon
huan ángeles a'ntī ixtaka'lhī huan
ā'tāpātojon lakuat. Lā' quihuanilh:
—Cata't, lā' quit na'icmāsu'ni'yāni'
huan xatasqui'ni' a'ntī nala ixpuscāt
huan Cordero.
10 Lā' huan Espíritu Santo
quimāsu'ni'lh lakatin talakahuān.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

Huan ángel quilēˈlh nac lakatin
tālhmāˈn kēstīn lej kaˈtlaˈ. Aˈntzaˈ
quimāsuˈniˈlh huan cāˈlacchicniˈ
aˈnlhā ixlaˈ Dios lāˈ aˈnlhā huanican
Jerusalén. Ixyujāchi de nac aˈkapūn
aˈnlhā Dios huiˈlachaˈ.
11 Lāˈ huan
cāˈlacchicniˈ īˈxkaka con huan
īˈxkakanaˈ Dios. Iˈxkaka huaˈchi
lakatin chihuix aˈntū lej xatapala,
huaˈchi lakatin chihuix aˈntū
huanican jaspe aˈntū stalaˈnkaˈ lāˈ
aˈntū xkaka.
12 Ixlīmakkaˈtlaˈ huan
cāˈlacchicniˈ ixyā lakatin taxaka lej
tālhmāˈn. Lāˈ ixkaˈlhī lakacāujtuˈ
xamākalhcha. Lāˈ kalhacāujtuˈ
ángeles cālīmāmacūˈca huan
tamāˈna mākalhcha. Lāˈ huan
nac mākalhcha ixcātzoˈkcanīˈt
ixtacuīniˈcaˈn huan kalhacāujtuˈ
ixoˈkxaˈn Israel.
13 Ixtayānaˈ
lakatuˈtun mākalhcha lakpātunuˈ,
lakatuˈtun na ixtankēn, lāˈ nac
norte lakatuˈtun, lāˈ nac sur
lakatuˈtun, lāˈ nā lakatuˈtun aˈnlhā
tāˈcnū huan chiˈchiniˈ.
14 Huan
xacimiento de huan taxaka
lakacāujtuˈ chihuix. Lāˈ huan
nac chihuixniˈ ixcātzoˈkcanīˈt
ixtacuīniˈcaˈn huan kalhacāujtuˈ
apóstoles, ixlaˈ huan aˈntī huanican
Cordero.

15 Huan ángel aˈntī
ixquintāˈchihuīnaˈnīˈt ixlēˈmāˈ
kantin huaˈchi aˈctzinaˈj quiˈhuiˈ de
oro. Con huanmāˈ ixpūlaclhcālh
huan cāˈlacchicniˈ, lāˈ huan
xamākalhcha lāˈ huan taxaka.
16 Huan cāˈlacchicniˈ tāˈtiˈjuaˈ
ixuanīˈt. Chu aˈcxtim ixlīlhmāˈn
lāˈ ixlīpēkaˈtlaˈ. Huan ángel lhcālh
huan cāˈlacchicniˈ con huan
ixquiˈhuiˈ de oro. Lāˈ ixlīhuāk
lhcākōˈlh lāˈ chāˈlh lakatuˈ mil
āˈlakatuˈ ciento kilómetros de
ixlīlhmāˈn, chu aˈcxtim ixlīpēkaˈtlaˈ
lāˈ ixlītālhmāˈn.
17 Lāˈ huan ángel
lhcālh huan taxaka chu aˈnchī
huaˈchi talaclhcānaˈn huan
chiˈxcuhuīˈn. Lāˈ ixlītālhmāˈn chāˈlh
tuˈtumpuˈxamatāˈtiˈ metros.

18 Lāˈ huan taxaka ixlītlahuacanīˈt
huan chihuix de jaspe. Lāˈ
huan cāˈlacchicniˈ huāk de oro
xastalaˈnkaˈ huaˈchi vidrio.
19 Lāˈ
huan xacimiento de huan taxaka
lej tzēhuanīˈt ixuanīˈt como
ixlītlahuacanīˈt de tāpālhūhuaˈ
chihuix aˈntū lej xatapala. Huan
xapūˈla chihuix de huan xacimiento,
xlaˈ de jaspe. Lāˈ ixlīlakatuˈ chihuix
de zafiro, lāˈ ixlīlakatuˈtun de ágata,
lāˈ ixlīlakatāˈtiˈ de esmeralda.
20 Lāˈ
huan ixlīlakaquitzis chihuix de
ónice, lāˈ huan ixlīlakachāxan de
cornalina, lāˈ huan ixlīlakatojon
de crisólito, lāˈ ixlīlakatzeyan de
berilo, lāˈ huan ixlīlakanaˈjās de
topacio, lāˈ huan ixlīlakacāuj de
crisoprasa, lāˈ huan ixlīlakacāujtin
de jacinto, lāˈ huan ixlīlakacāujtuˈ
de amatista.
21 Huan lakacāujtuˈ
mākalhcha xlaˈ lakacāujtuˈ
chihuixniˈ aˈntū cāhuanican perlas.
Lakatunuˈ mākalhcha ixtlahuacanīˈt
de lakatunuˈ perla. Lāˈ huan xatej
de huan cāˈlacchicniˈ huāk de oro
xastalaˈnkaˈ huaˈchi vidrio.

22 Tūˈ iclaktzīˈlh nīn lakatin
lītokpān nac huan cāˈlacchicniˈ,
como na ixlīhuāk huan cāˈlacchicniˈ
huīˈ Dios aˈntī kaˈlhīkōˈ līmāpaˈksīn
lāˈ nā aˈntzaˈ huīˈ huan Cordero.
23 Aˈntzaˈ tūˈ tasquiˈnī que huan
chiˈchiniˈ nīn huan mālhcuyuˈ
natamāxkakēniˈn huan nac
cāˈlacchicniˈ. Huan cāˈlacchicniˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

māxkakē huan īˈxkakanaˈ Dios
lāˈ nā īˈxkakanaˈ huan Cordero.
24 Lāˈ huan tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn nac cāˈquilhtamacuj
nacāmāxkakē īˈxkakanaˈ Dios.
Lāˈ huan reyes xalanīˈn nac
quilhtamacuj natalīmin ixlīricocaˈn
nac huāˈmāˈ cāˈlacchicniˈ. Lāˈ
natamālacnūniˈ Dios. 25 Lāˈ huan
xamākalhcha huan cāˈlacchicniˈ
natatalaquīˈtāya tintacuj. Lāˈ
tūˈ maktin caticāmālacchōca
como aˈntzaˈ tūˈ catiˈaˈnalh tzīˈsa.
26 Lāˈ ixlīhuākcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
natalīmin nac huanmāˈ cāˈlacchicniˈ
ixlīhuāk aˈntūn takaˈlhī aˈntū
lej xatapala. 27 Lāˈ tūˈ catitanūlh
nac huan cāˈlacchicniˈ aˈntūn
koˈhuaˈjuaˈ. Lāˈ tūˈ catitatanūlh
aˈntīn tatlahua aˈntū lej līmāxanaˈ.
Lāˈ tūˈ catitatanūlh aˈntīn
tahuan tāˈksaˈnīn. Natatanū nac
huan cāˈlacchicniˈ xmān aˈntīn
cātzoˈkcanīˈt ixtacuīniˈcaˈn huan
na ixlibro huan Cordero aˈnlhān
cātzoˈkcanīˈt ixtacuīniˈcaˈn aˈntīn
takaˈlhī xasāstiˈ ixquilhtamacujcaˈn.

22 Lāˈ āˈcalīstān huan ángel
quimāsuˈniˈlh kantin
pūxka aˈntū lej stalaˈnkaˈ. Lāˈ
huan xaxcān de huāˈmāˈ pūxka
ūˈtzaˈ aˈntū māstāˈ huan xasāstiˈ
quilhtamacuj. Huan pūxka
ixtaxtumāˈ de na ixpūmāpaˈksīncaˈn
Dios lāˈ huan Cordero. 2 Lāˈ huan
pūxka ixtētaxtu na ixpuˈnan de
huan ixtej huan cāˈlacchicniˈ. Lāˈ na
ixquilhtūnīˈn huan pūxka ixtayānaˈ
huan quiˈhuiˈ aˈntū tamāstāˈ
xasāstiˈ quilhtamacuj. Huan
tamāˈna quiˈhuiˈ tamāstāˈ ixtōˈcaˈt
makcāujtuˈ nac lakatin cāˈta. Tōˈcaˈ
ixtōˈcaˈt lakatunuˈ mālhcuyuˈ.
Lāˈ xachiˈtin de huanmāˈna
quiˈhuiˈ tzey para cālīmātzeyīcan
huan tachiˈxcuhuīˈt xalanīˈn nac
quilhtamacuj. 3 Tūˈ catiˈaˈnalh
aˈntzaˈ aˈntū koˈhuaˈjuaˈ como aˈntzaˈ
huīˈ huan ixpūmāpaˈksīncaˈn Dios
lāˈ huan Cordero. Lāˈ natamācāˈtanī
Dios aˈntīn tatāˈtapaˈksī. 4 Lāˈ
calacan natalaktzīˈn Dios. Lāˈ
nacālītankātzoˈkcan ixtacuīniˈ
Dios na ixtankāncaˈn aˈntīn
tatāˈtapaˈksī. 5 Lāˈ nac huāˈmāˈ
cāˈlacchicniˈ tūˈ catiˈaˈnalh tzīˈsa.
Lāˈ tūˈtzaˈ catimaclacasquiˈnca
huan pūmaksko. Lāˈ tūˈtzaˈ
catimaclacasquiˈnca huan
chiˈchiniˈ. Huan Māpaˈksīniˈ Dios
nacāmāxkakē ixtachiˈxcuhuīˈt.
Lāˈ xlacaˈn natamāpaˈksīniˈn para
pōˈktu.

Palaj namimpala Jesucristo

6 Aˈcalīstān huan ángel quihuanilh:
—Huāˈ tamāˈna tachihuīn
lej lacstuˈncuaˈ. Lāˈ tzē
cākalhlakaˈīˈcan. Huan
Māpaˈksīniˈ Dios ixcāmāpuhuanī
ixaˈctaˈsanaˈnīˈn aˈntū natahuan. Lāˈ
xlaˈ macaminīˈt huan ixángel para
nacāmāsuˈniˈ aˈntīn tatapaˈksī con
Dios aˈntūn palaj napātleˈke.
7 Lāˈ Jesús hualh:
—Palaj naˈicmin.
Līpāxūj aˈntīn taˈaˈkahuānaˈniˈ
huan tachihuīn aˈntūn tatzoˈkniˈ
nac huāˈmāˈ libro aˈntū māsuˈyu
aˈntū napātleˈke.
8 Quit, Juan, ickaxmatnīˈt lāˈ
iclaktzīˈnīˈt ixlīhuāk huāˈmāˈ. Lāˈ
aˈxniˈcaˈ xaˈickaxmatkōˈnīˈt lāˈ
xaˈiclaktzīˈnkōˈnīˈt, ictatzokostaniˈlh
huan ángel aˈntī ixquimāsuˈniˈnīˈt
huāˈmāˈ. 9 Lāˈ xlaˈ quihuanilh:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

—Tūꞌ chuntzaꞌ catlaꞌhuaꞌ. Tūꞌ
caquintatzokostaniꞌ. Nā quit
ictāꞌscuja Dios chuntzaꞌ huaꞌchi
huiꞌx lāꞌ huaꞌchi minatāꞌtimīn
aꞌntī ixaꞌctaꞌsanaꞌnīꞌn Dios lāꞌ
ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ
aꞌntūn tatzoꞌkniꞌ nac huāꞌmāꞌ libro.
Xmān Dios natatzokostaniꞌyaꞌ.
10 Lāꞌ nā quihuanilh:
—Tūꞌ tzēꞌk caticaꞌtzi huan
tachihuīn aꞌntūn tatzoꞌkniꞌ nac
huāꞌmāꞌ libro lāꞌ aꞌntūn tahuan
aꞌntū napātleꞌke, como palaj
natlōkentaxtūcan chuntzaꞌ huaꞌchi
tatzoꞌkniꞌ. 11 Aꞌntīn tatlahua aꞌntūn
tūꞌ tzey, catatlahualhcus. Lāꞌ
aꞌntīn tapuhuan aꞌntūn tūꞌ tzey,
catapuhualhcus chuntzaꞌ. Lāꞌ aꞌntīn
lactzey, pōꞌktu catatlahualh aꞌntūn
tzey. Lāꞌ aꞌntīn taꞌaꞌkahuānaꞌniꞌ Dios,
pōꞌktu cataꞌaꞌkahuānaꞌniꞌlh.
12 Lāꞌ nā Jesús huampā:
—Palaj naꞌicmin. Naꞌiclīmin
aꞌntū naꞌiccālīmāpala chāꞌtunuꞌ.
Naꞌiccāmāpala aꞌntīn tatlahuanīꞌt
aꞌntūn tzey lāꞌ nā aꞌntīn tatlahuanīꞌt
aꞌntūn tūꞌ tzey. 13 Quit huan
Xapūꞌla lāꞌ huan Aꞌxmān, huaꞌchi
huan letra A aꞌntū lītzucu huan
alfabeto lāꞌ huaꞌchi huan letra Z
aꞌntū ixlīꞌaꞌksputniꞌ. Quit xaꞌicuīꞌtzaꞌ
aꞌxniꞌcaꞌ tatzuculh ixlīhuāk lāꞌ
naꞌictahuiꞌlacus aꞌxniꞌcaꞌ natasputkōꞌ
ixlīhuāk.
14 Līpāxūj aꞌntīn
cāmāsputūnuꞌniꞌcanīꞌttzaꞌ
ixtalaclēꞌiꞌcaꞌn. Lāꞌ ūꞌtzaꞌ tzē
natalīhuaꞌ huan xatōꞌcaꞌt de
huan quiꞌhuiꞌ aꞌntū māstāꞌ
xasāstiꞌ quilhtamacuj. Lāꞌ nā tzē
natatanū nac huan cāꞌlacchicniꞌ.
15 Tūꞌ cāmakxtekcan natatanū
nac cāꞌlacchicniꞌ aꞌntīn tūꞌ
takalhlakaꞌīꞌcuꞌtun ixtachihuīn Dios.
Tūꞌ catitatanūlh huan tlahuānaꞌnīꞌn,
lāꞌ nīn aꞌntīn tatlahua talākalhīꞌn,
lāꞌ nīn aꞌntīn tamaknīniꞌn, lāꞌ
nīn aꞌntīn tataquilhpūtaniꞌ huan
ídolos, lāꞌ nīn aꞌntīn taꞌaꞌkxokonuꞌn
como lej talakatī tahuan aꞌntūn tūꞌ
stuꞌncuaꞌ.
16 Lāꞌ Jesús huampā:
—Quit, Jesús, icmacāꞌnīꞌt
quiꞌángel. Xlaꞌ nacāhuaniyāniꞌ
ixlīhuāk huāꞌmāꞌ huiꞌxinaꞌn
aꞌntīn tapaꞌksīyāꞌtit con Dios na
ixlīhuāk cāꞌlacchicniꞌ. Quit huan
īꞌxūꞌyātāꞌnat huan rey David. Quit
huan Mātuncuīnīꞌ Staꞌcu aꞌntū lej
xkaka —hualh Jesús.
17 Huan Espíritu Santo lāꞌ huan
ixtasquiꞌniꞌ huan Cordero, xlacaꞌn
tahuan:
—Cataꞌntit.
Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn takaxmata
catahualh:
—Cataꞌntit.
Lāꞌ cataminkōꞌlh ixlīhuākcaꞌn
aꞌntīn takalhpūtī, lāꞌ catahuaꞌlh
huan xcān aꞌntū māstāꞌ xasāstiꞌ
quilhtamacuj. Māstāꞌcan
huaꞌchi lēꞌksajnaꞌ para aꞌntīn
tamaklhtīniꞌncuꞌtun.
18 Lāꞌ ixlīhuākcaꞌn aꞌntīn
takaxmata huan ixtachihuīn
huāꞌmāꞌ libro aꞌnlhān tatzoꞌkniꞌ
aꞌntū napātleꞌke, iccāhuani:
Palh catīhuā mālhmāꞌnī huāꞌmāꞌ
tachihuīn, Dios namāpātīnī.
Napātī huan lakuat aꞌntūn
tatzoꞌkniꞌ nac huāꞌmāꞌ libro.
19 Lāꞌ palh catīhuā namāpānū
macstiꞌnaꞌj huan tachihuīn aꞌntūn
tatzoꞌkniꞌ nac huāꞌmāꞌ libro, Dios
tūꞌ catimakxtekli nahuaꞌ huan
ixtōꞌcaꞌt huan quiꞌhuiꞌ aꞌntū māstāꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009

xasāsti' quilhtamacuj. Lā' Dios
tū' catimakxtekli natanū huan
nac xatasicua'lanālīn cā'lacchicni'
a'ntūn tzo'kcanī't nac huā'mā' libro.
20 Lā' a'ntī huan huā' tamā'na
tachihuīn, xla' huan:

—Stu'ncua'. Quit palaj na'icmin.
Chuntza' calalh. Cata't
quiMāpa'ksīni' Jesús.
21 Lā' quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo cacāsicua'lanālīkō'ni'
milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Xicotepec de Juárez © La Liga Bíblica 1978, 2009